Conſtitutiones Clemẽtinarum.

BIBLIOTEKA
VNIWERSYTECKA
W POZNANIV

Conſtitutiones Clemẽtinarum.

Tituloꝝ ↄſtitutionũ ſm or. alpha. annotatio

A

De Appellationibus. Li. II — Ti. X

B

Baptiſmo ⁊ eius effectu. Li. III. — Ti. XV

C

Cauſa poſſeſſionis. Li. II — Ti. III
Celebratione miſſarum. Li. III — Ti. XIIII
Cenſibus. Li. III — Ti. XIII
Conceſſione prebende. Li. III — Ti. III
Cõſanguinitate ⁊ affinitate. Li. IIII — Ti. I

D

Decimis. Li. III — Ti. VIII
Dolo ⁊ contumacia. Li. II — Ti. IIII

E

Electione ⁊ electi ptãte. Li. I — Ti. III
Etata ⁊ qualitate. Li. I — Ti. VI
Exceptionibus. Li. II — Ti. VIII
Exceſſibus prelatorum. Li. V — Ti. VI

F

Foro competenti. Li. II — Ti. II

H

Hereticis. Li. V — Ti. III
Homicidio voluntario. Li. V — Ti. IIII

I

Immunitate eccleſiaꝝ. Li. III — Ti. XVII
Iudeis ⁊ ſaracenis. Li. V — Ti. II
Iudicij. Li. II. — Ti. I
Iurepatronatus. Li. III — Ti. XII
Iureiurando. Li. II — Ti. VII

M

Magiſtris. Li. V — Ti. I

O

Officio vicarij. Li. I — Ti. VII
Officio ⁊ ptãte iudic. dele. Li. I. — Ti. VIII
Officio iudicis ordinarij. Li. I — Ti. IX

P

Penis. Li. V — Ti. VIII
Penitẽtijs ⁊ remiſſionib⁹. Li. V — Ti. IX
Prebendis ⁊ dignitatibus. Li. III — Ti. II
Priuilegijs. Li. V — Ti. VII
Probationibus. Li. II — Ti. VII
Procuratoribus. Li. I — Ti. X

R

Rebus eccl'ie alie. ⁊c. Li. III — Ti. IIII
Regularib⁹ ⁊ trãſeũtib⁹ ⁊c. Li. III — Ti. IX
Religioſis domibus. Li. III — Ti. XI
Reliquijs ⁊ vene. ſctõꝝ. Li. III — Ti. XVI
Renunciatione. Li. I — Ti. IIII
Rerum permutatione. Li. III — Ti. V
Reſcriptis. Li. I — Ti. II
Reſtitutione in integrum. Li. I — Ti. XI

S

Sentẽtia ⁊ re iudicata. Li. II — Ti. IX
Sentẽtia excõicatiõis. Li. V — Ti. X
Sepulturis. Li. III — Ti. VII
Sequeſtratione. Li. III — Ti. VI
Statu monachoꝝ. Li. III — Ti. X
Summa trinitate. Li. I — Ti. I
Supplẽda negligẽtia ꝑlatoꝝ. Li. I — Ti. V

T

Teſtamentis. Li. III — Ti. VI
Teſtibus. Li. II — Ti. VIII

V

Verboꝝ ſignificatione. Li. V — Ti. XI
Vita ⁊ honeſtate clericoꝝ. Li. III — Ti. I
Uſuris. Li. V — Ti. V
Ut lite pendente ⁊c. Li. II — Ti. V

Titulorum ⁊ capitulorum primi libri annotatio

De ſumma trinitate et fide catholica — Ti. I
Capitulũ vnicũ
Fidei catholice

Reſcriptis — Ti. II
Capitula
Abbates — I
Et ſi — II
Auditor — III
Gratie — IIII
Litteras — V

Electione ⁊ electi poteſtate — Titulus III
Capitula
Cum rationi — I
Ne romani — II
Cauſam electi — III
Conſtitutionem — IIII
In pleriſq; — V
Quod circa — VI
Statutum — VII
Cum conceſſa — VIII

Renunciatione — Ti. IIII
Capitulũ vnicũ
Cum illuſio

Supplenda negligentia ꝑlatorum — Ti. V
Capitulũ vnicũ
Quia regulares

Etate ⁊ qualitate ⁊ ordine ꝑfi. — Ti. VI
Capitula
Cum eccleſie — I
Et hi qui — II
Generalem — III

Officio vicarij — Ti. VII
Capitulũ vnicũ
Que de eccleſijs

Officio ⁊ poteſtate iudicis delegati — Ti. VIII
Capitulũ vnicum
Iudices

Officio ordinarij — Ti. IX
Capitula
Ut clericorum — I
Et ſi — II

Procuratoribus — Ti. X
Capitula
Inſtrumento — I
Non poteſt — II
Religioſus — III
Procuratorẽ — IIII

Reſtitutione in integrum — Titulus XI
Capitulũ vnicũ
Ab eccleſia

146

BIBL. UNIW. POZNAN
Inc. 60

Incipiunt cōſtitutiones Clemētis pape quinti edite in cōcilio apud Viennā anno domini. M.cccxi. ⁊ .xij. celebrato: vna cum apparatu domini Johannis andree.

a Johānes episcopus ſeru⁹ ſeruorum dei: dilect[is] filijs: doctoribus ⁊ ſcholaribus vniuerſis Bononie cōmorantibus: ſalutem ⁊ apoſtolicam b benedictionem. ¶ Quoniam nulla iuris c ſanctio: quan d tūcunq[ue] e perpenſo f digeſta cō g ſilio: ad humane nature vari h etatem ⁊ machinationes ei[us] inopinabiles ſufficit: nec ad i deciſionem lucidam ſue no k doſe ambiguitatis attingit: l eo p̄ſertim ꝙ vix aliq̄d adeo certū clarumq[ue] ſtatuitur: q̄n ex cauſis emergentibus: qui m bus iura iam poſita mederi non poſſunt: in dubium reuocetur. ¶ Quia etiā ab ado n leſcētia viri procliuis ad ma o lum ſenſualitas humana declinat: per q[uo]d morum ſubuerſio in clero ⁊ populo frequē p ter obrepit: neceſſaria ē ſupi q oris auctas: vt tā ꝑ determinationis oportune ſuffragiū tollet ambigua: lites auferat: r altricationes dirimat: et ob/

Johannes. Gratioſum hoc nomē ꝑ interp̄tationes deriuationes vel etymologias extollere: nō eſt meū ſuſpitiōis ratio patet. Eſſet etiā hoc refricare notiſſima. In apoſtolatu tñ hoc nomē ſuper cetera viguit viceſimiſecūd. eſt eni ipe q̄ loquit: cū tamē reliqua romanorum pontificum nomia .xi. non tranſcenderunt numerum: ad quem etiā ſolius būdicti nomen aſcēdit. Inter canōiſtas etiam cōmentarios hoc nomen viguit. Habuim⁹ eni Johannē theutonicum preferēdum non ex ordine: ſed ex fructu. Johannem galleñ. vulteranum. Johēz hiſpanū. Johēz fauētinū Johēm de fauro na. Johannē de anchona. Johēz d[e] deo etiā hiſpanum. Johannez de langucella ceſerateñ. Johannem monachum cardinalē. Ego etiā qui minor ſum inter .xij. doctores collegij Bononieñ. me quartuz fuiſſe Johannē: nunc inter eos cōmentatores ſolus: ſed inter cōmentatorios decimus: ⁊ de nigro forte papyrum: nō dignus occupare membranā. Et q[uia] ꝓut patet hic i exordio etiā cōpoſitores iurium vix poſſunt tam clarum certūq[ue] ſtatuere: quin dubia multa relinquāt: excuſabilis ero: ꝙ in hac prima lectione vel gloſatione ſingula non perfecte rimātur. Nam etiam in rebus experimur que naturaliter generant[ur] ꝙ in eis paulatim de imperfecto ad perfectū venitur. ſic ⁊ qui de veritatis cognitione a principio parum attingūt: poſtea quaſi pedetentim ad quandā pleniorē veritatis menſurā perueniūt. Igitur ſub hoc excuſatoris clypeo: licet varijs occupatus: per fiduciā clementie diuine has Clemētinas gloſandas aggredior. Eſt aūt ſciendū ꝙ iſte dñs Johannes .xxij. pontifex induſtrioſus ⁊ mūdus: ſimoniam fugans: iuſticiā amans: ſciētia magnus: ſtatura puſill⁹: cōceptu magnanimus: prius Jacobus vocabatur. De hac vero mutatione nominis ⁊ alijs que ad ſalutationem hanc reſpiciunt. dic vt no. in ſalutatione glo. li. vj.

Diuiſio proemij — Diuido aūt hoc proemiū preter datam i quattuor partes: aut in duas. ⁊ ſecundā in tres: vt ibi. In p̄ma ponitur ſalutatio vſq[ue] ibi: Quoniā. ibi exordiuz vſq[ue] ibi: Nec ſane. ibi narratio vſq[ue] ibi: Vniuerſitati. ibi ꝯcluſio vſq[ue] in fi. b ¶ Qm̄ nulla. Exordium. Eſt ſciendū ꝙ Cle. ſuo exordio ad inſtar Innocentij. iiij. ⁊ Greg. x. narrabat quomodo conſtitutiones quaſdam ante cōcilium: ⁊ in cōcil[io] vieñ. ⁊ poſt cōciliū ꝓmulgauerat. q̄bus precipiebat vti in iudicijs ⁊ in ſcholis. Johānes autez deciſo ſub bulla illo proemio Clementis: ponit proemium ſuū cum exordio. Sed cum habeamus tria exordia Grego. ix. Bonifa. viij. ⁊ Johan. xxij. in quo differant videamus. Et dico ꝙ Gregorius in ſuo exordio principaliter oſtendit qualiter emanauerit ius poſitiuū. et ipſius iuris effectum: vt ibi plenius dixi. Bonifacius i ſuo exordio recognouit: ꝙ ex debito regiminis ſibi cōmiſſi habet intēdere ſubiectoꝝ cōmodis. q̄ dicit ſe ſollicite facere noua iura cōdendo ⁊ antiqua declarando vt tollat ipſoꝝ lites ⁊ ſcandala. Johēs aūt in hoc exordio volens excuſare multiplicationem conſtitutionum ⁊ voluminum quibus ꝓuidit Eccleſiaſtes viii. c. ſic dicens: Faciendi ꝯſtitutiones ⁊ volumina ⁊ libros null⁹ eſt finis. Et dic ꝙ principis auctoritas neceſſaria eſt ꝓpt[er] duo. Primo quia ius poſitiuū q̄tumcūq[ue] mature certe ⁊ clare compoſitum: nō ſufficit ad caſus emergētes. ꝓpter quod oportuna ē ⁊ neceſſaria declaratio p̄ncipis. Secūdo quia hō ꝓnus ad malū facile mores ſubuertit: propter quod eſt neceſſaria principis poteſtas: ad inſerendas virtutes: ⁊ vitia extirpāda. Patz ergo ꝙ in his tribus exordijs nulla eſt inculcatio: ſuperfluitas vel repetitio. quomodo autē ex ordinantium ꝓpoſito predicta conueniant per ſe patet. — Eccl[eſi]aſtes

c ¶ Juris. Humani poſitiui ſit canonicum vel ciuile: ſynodale vl' municipale: naturale vero vel diuinum: morale eſt immutabile. v. diſt. in princi. Et eſt perfectū: quia manauit ab illo q̄ ē ꝑfect⁹ ⁊ nō nouit iꝑfectū op⁹. d[e] bap. maiores ver. ſed adhuc. — Nota

d ¶ Sanctio. Hic ⁊ .j. ver. hec ſane. late ſumitur. nam ponitur ſtricte pro conſtitutione penali: vt no. iij. diſ. in ſumma. — Sanctio

e ¶ Perpenſo. Quaſi ꝑfecte penſato ⁊ deliberato. habet[ur] ſimile v[er]bū. ſ. de pac. c. vlti. circa mediū. li. vj. — Penſo

f ¶ Digeſta. Alibi dicitur decocta. xxxv. q. ix. apoſtolice. ⁊ hec bene conueniunt. de conſe. diſt. v. ne tales.

g ¶ Varietatem. Sumi potuit de cor. auc. de re. eccle. nō alie. § vt autem in p̄n. col. ij. ⁊ de inſtru. cau. poſt p̄nci. coll. vj.

h ¶ Machinationes. Quaſi aſtuta ingenia. Quid eſt eni ꝙ homo ſemel deditus malicie nō adinueniat: in auc. vt hi q̄ ſe ob. ꝑhi. poſt p̄n. col. vj.

i ¶ Nodoſe. de v[er]. ſig. cū olim ⁊ de reliqui. c. vno. in p̄n. li. vj.

k ¶ Ambiguitatis. De triplici ambiguitate iuris facti ⁊ ꝑſone. no. xxxij. di. c. fi. — Ambiguitas

l ¶ Vix. inuit fieri poſſe. de cog. ſpi. c. ij.

m ¶ Mederi. fac. in auc. hec ꝯſtitutio Inno. ꝯſti. in p̄n. col. viij.

n ¶ Procliui. xx. q. iij. ꝓcliu⁹. fac. xij. q. j. c. j. ⁊ i auc. de mo. § ſi q̄s igit[ur] ad fi. col. j. ⁊ d[icitu]r ꝓcliuus quaſi p̄ceps: ꝓmpta: facilis: vel inclinabilis. — Procliuis

o ¶ Senſualitas. De hoc de ſacra vnc. c. j. ver. i vertice. ⁊ ꝑ hāc appetim⁹ delectabilia corp[or]i: ⁊ fugim⁹ nociua: nec oīa pōt extingui: vt dicā. j. d[e] her. ad nr̄am. v[er]. ij.

p ¶ Obrepit. Quaſi latēter ſubintrat. ⁊ idē v[er]bū. lxi. di. null⁹ inuit[us]. ⁊ de cele. miſ. cū creatura. ⁊ .j. d[e] ſta. mo. ne in agro i p̄n. — Obrepere

q ¶ Determinatiōis. Fac. j. de elec. ne romani i p̄n.

r ¶ Altricatiōes. q̄ ad v[er]boꝝ certamina:

Proemium

a ¶ Succidat. Reſpicit qđ ꝑus dixerat vſq; ad ✝. q'
Sarculum etiam. qđ dicit in ipſo. ver. q'. b. ¶ Sarculum. In/
ſtrumentū quo euelluntur male et inutiles herbe q̄ na/
Eſaias ſcunt inter bonas: quod boñ. vocant roncare. Eſa. vij.
in fi. Vepres et ſpine in vniuerſa terra: et omnes mon/
tes ſarculo ſarci/
entur. ⁊. j. Regl.
xiij. in fi. Deſcen/
dit omnis iſrael
vt acueret vnuſ/
quiſq; vomerem
ſuū: ligonem ⁊ ſe
curim et ſarculū.
Differentia inter fullonem et ſarculatorem. differentia inter
fullonem et ſarci
natorē. inſti. mā.
in fi. e ¶ Inſe
rat. Hiere. j. de
maio. et obe. ſoli/
te ver. potuiſſes.
d ¶ Reformet.
de accu. ſic̄ olim.
e ¶ Hec ſane.
Narratio ponēs
et cōmēdās actū
clementis: illius
etiam propriam
tarditatem excu/
Papa vnde dicitur ſans. f ¶ Pa/
pa. i. admirabilis
et dicitur a pape
quod eſt interie/
ctio admirantis
⁊ vere admirabi/
lis: q' vices dei
in terris gerit: in
de dixit ille angli
cus in poetria no
ua. Papa ſtupor
mundi: et circa fi
nem. Qui maxi/
ma rerum. nec de
us es nec homo: q̄ſi neuter es inter vtrū q; Etymolo/
gia vero nominis eſt: id eſt pater patrum.
g ¶ Conſonas. liij. di. erit autem. h ¶ Ante. Iſte ſo
le emanauerunt ante conciliū. de iudi. dudū. de immu.
eccle. quoniā. de ſentē. excō. ex frequētibus. relique oēs
in concilio vel poſt cōcilium: vt in ipſaꝝ ſubſcriptioni/
bus patebit. i ¶ Decidit. Cōcor. ꝓemiū Greg. ix.
k ¶ In vnum volumen. Nō tamē ſub nomie libri. vn/
de male dicunt q̄ allegant. vij. librū: nam ſi ſub nomine
libri compoſuiſſet conſtitutiones que emanauerūt poſt
compilationem ſexti: iuxta morem inſerte fuiſſent. Itē
hoc expreſſiſſet: vt fecit in proemio ſexti. l ¶ Dare.
No. pro eo quod in fi. dicam. m ¶ Sortis. ſumitur
hic pro fortuna vl' euentu: ſic. xxv. q. ij. ſors alibi pro ſor
tilegio: de ſorti. c. j. ⁊ alibi pro capitali. de vſur. c. j. ⁊. ij.
alibi pro parte vel portione: de preben. cum fm. xxj. di.
cleros. in princi. n ¶ De medio: id eſt de hac vita que
quare dicatur mediū habes. xxiij. q. iiij. hec autē vita.
o ¶ Nō ipleuit. Concor. de pīg. c. iij. Io. ā. p ¶ Per
mittente. Et forſan agente: omnia enim que fiunt aut
iuſto iudicio fiunt: aut ſuo ꝑmiſſu ita fieri ſinit. xxvj. q.
v. nec mirum. ver. nec ideo. q ¶ Compēdium. quod
eſt breue et vtile: de hoc de reſcrip. diſpendia lib. vj.
r ¶ Concernunt: Quaſi ſimul cernunt vel conſpiciunt.
s ¶ Debemus. Debet ergo ſucceſſor perficere factum p̄

a ſcura ſuccidat q̄ per culto/
b ris prouidi ſarculuꝫ extirpet
c vitia: et virtutes inſerat: cor/
d rigat exceſſus moreſq; refor/
e met. ¶ Hec ſane felicis re/
f cordationis Clemens papa
v. predeceſſor noſter pruden/
ter attendens et prouide cu/
piens deformatoruꝫ reforma
tionem ꝓſpicere ſoluere dif/
ficilia: ac ſanctiones queſtio/
nibus et negocijs imminen/
g tibus cōſonas promulgare.
¶ Dudum nedum in conci/
h lio Vienenſi. quinetiaꝫ ante
⁊ poſt ipm concilium conſti/
tutiones plurimas edidit in
q̄bus multa vtilia ſtatuit at/
q; ſalubria et nōnulla dubia
in iudicijs et extra frequēta/
i ta decidit. ¶ Et licet eas col
k latas in vnū volumen et ſub
cōgruis titulis collatas mit/
l tere decreuiſſet et dare in cō/
mune: ſubiectis aſſidua tamē
m occupatio circa magna ac ſor
tis humane conditio que ip/
n ſum de medio ſuſtulit in cau/
ſa fuerunt quare ſuum in hac
o parte propoſitum non imple/
uit. ¶ Nos etiam qui ſicut
eidem licet immeriti in apo/
p ſtolatus officio domino per/
mittente ſucceſſimus: ſic ⁊ in
affectus plenitudine in his
q r que compendium vniuerſi cō
s cernunt ſucceſſiſſe debemus:
tot gradibus agendis et ar/
duis fuimus a noſtre promo
t tionis exordio circumſepti ꝙ
tam ex hoc q̄ ex cauſis ratio
v nabilibus alijs quas ſub ſi/
lentio prouidimus cōmitten/
das predictas vobis commu
nicare conſtitutiōes fuimus
hactenus impediti. ¶ Nūc
x igitur oportunitate captata
illas vobis ſub bulla noſtra
y tranſmittimus. ¶ Vniuerſi
tati veſtre ꝑ apl'ica ſcripta mā
dātes q̄tenꝰ eas ꝓmpto affe
z ctu ſuſcipiat' ⁊ ſtudio alacri
a eis ſic vob' manifeſtatis et co
b gnitis vſuri de cetero in iudi

deceſſoris. xij q. v. quia Iohannes. lxiij. diſt. c. ij. de re/
ſcrip. litteris vbi de hoc. ⁊. xj. q. iij. ſi epiſcopus. Io. an.
t ¶ Circumſepti: id eſt circūdati vel vndiq; cincti.
v ¶ Silentio. Sit rector diſcretus in ſilentio. xliij. diſ.
ſit rector in princi. contra illos qui dicūt tacenda. Oui/ Ouidius
uidius ſine titu/
lo. Quis vnq̄
minor eſt q̄ ta/
cuiſſe labor. ⁊ Ca Catho
tho. Virtutē pri/
mam puto com/
peſcere linguā.
Et Seneca ait Seneca
Dixiſſe me quan/
doq; penituit: ta
cuiſſe nunq̄.
x ¶ Oportunita
te. xxiij. q. iiij. nō
poteſt in fi. ⁊ de
eo qui cog. cōſan
ſang. vxo. veni/
ens. ij.
y ¶ Vniuerſita
ti. Concluſio.
z ¶ Alacri. Con
cor. proe. inſtitu.
in fine.
a ¶ Sic. ſ. per
miſſionē noſtrā
ſub bulla.
b ¶ De cetero.
Videt' per hanc
litteram ꝙ he cō
ſtitutiones nō li
gauerit tempore
Clementis. Itē
nec tempore Io/
hannis: niſi poſt
hanc datā ⁊ poſt
duos menſes ab
illa: et vide quod
ſcripſi ſuper da/
ta. vj. li. hunc paſſum q̄ periculoſum eſt decidere pro/
ſequendo excludamus primo caſus indubios. Indubi
tatum eſt autem ꝙ conſtitutiones que preceſſerunt cō/
cil. de quibus dixi ſuper verbo ante: et tunc ligabant.
Item indubitatum eſt ꝙ ante mortem Clementis liga
bant. ꝭ. eo. ti. c. vno. ⁊ ꝭ. de elec. ne romani. de iureiur. ro/
mani. de re iudi. paſtoralis. Conſtat enim ꝙ papa Cle/
mens ſolenuit illas publicauerat: ⁊ ꝙ ſtatim ligarent
mandauerat. Item indubitatū ꝙ ꝯſtitutiōes declarato
rie ligabant: et hoc ſiue princeps in illis vtat' verbo de
clarationis: vt ꝭ. de elec. quod circa. ⁊. c. ſe. ſiue non vt
ꝭ. ti. ij. gratie. ⁊ ꝭ. titu. iij. conſtitutionem. de offi. dele. iu
dices. de teſti. c. ij. et decre. que ſunt ſub ti. de preben. et
iij. et vlteriores ſub ti. de app. et his ſimiles. Itē ſunt
quedam que ſine pene adiectione precipiunt vetera iu/
ra ſeruari: vt ꝭ. de eta. et quali. c. j. de offi. ordi. c. j. de cen
ſi. c. fi. de reliqui. et vene. ſanc. c. j. et de illis non expedit
dubitare vel querere: idem dico de his qui priuilegiant
ꝭ. de celeb. miſ. dignum. de bap. c. vno. de priui. Archie/
piſcopo. et facit ad hoc de conceſ. preben. c. j. poſt prin/
ci. li. vj. Hec vera niſi dicas aliud in priuilegio ſimpli/
citer dato: et aliud in eo quod dat conſtitutio quo caſu
imitari debet naturam conſtitutionis: facit de offi. de/
lega. ſi ſup gratia. lib. vj. in alijs ergo remanet dubium
quod expedit examinari: et maxime in penalibus que

a b cijs ⁊ ī ſcholis. Data aui
c nioñ. viij. kalendas nouem/
d bris pontificatus noſtri an/
no ſecundo. De ſumma tri/
nitate et fide catholica.

Clemens quintus in conci
lio vieñ. Fatetur concilium
vnicum dei filium in eſſentia
dei eternaliter ſubſiſtentem:
verum corpus humanum aſ/
ſumpſiſſe de virgine: et in eo
paſſum etiam mortuum lan/
cea perforatum: approbans ī
hoc ordinem quem tradidit
euangeliſta Johannes. Se/
cundo reprobat ⁊ hereticam
iudicat doctrinam que habet:
ꝙ ſubſtantia anime rationa/
lis ſeu intellectiue vere ⁊ per
ſe humani corporis nō ſit for
ma. Tertio aſſerens ⁊ confi/
tendū vnum baptiſma: ſicut
vnū deum vnā fidem appro/
bat opi. que habet illud con
ferri etiā paruulis q̄ ad habi
tum informantē gratiā ⁊ vir
tutes. h. d. Joh. an. ca. I

e Fidei
catholice fū/
f damēto p̄ter
qđ teſte apo
ſtolo: Nemo
pōt aliud ponere firmiť inhe
rētes: aperte cū ſctā matre ec
g cleſia cōfitemur vnigenitum

ſunt multe. ⁊ in his que decretū apponunt. de elec. ca. liij. ⁊ vlti. ⁊. c. in plerisqȝ. vel que excludunt. de eta. et q̄li. vt hi qui. de regu. vt ꝓfeſſores. Circa hoc ſciendum ē ꝙ conſtitutiones concilij: licet non omnes fuerint ī cō/cilio publicate: tamen poſtea de facto fuerunt publica/te: ⁊ ipſaꝝ habi/ta copia: ⁊ iā ha/bebať ꝙ ligarēt: ⁊ qꝛ patuit aliq̄ſ ex illis iepte: ali/quas ꝓlixe: ali/q̄s defectiue cō/poſitas: aliquas etiā ñ expedire: noluit Clemens ꝙ compoſitio il/la ꝓcederet: ſed vt ferť ſub excōi catiōis pena mā/dauit ꝙ illas ha/bētes īfra certos dies reſtituerent camere vľ incen/derent vľ dilace/rarēt eaſdem: de/mū ꝑ peritiores fecit illas recēſe/ri: q̄ aliq̄s ⁊ pau/cas in totū reſer/uauerūt: aliq̄s ī totū reſecarunt: aliquas mutauerūt q̄ ad ꝟba mēre ꝟuata: ī aliq̄b mente ⁊ ꝟbis detraxerūt ⁊ addiderūt. ⁊ has licet non ſub his ꝟbis in ꝯcil. publicate fuiſſent: voluit ſb noīe cōci/lij reſeruari. ⁊ mľtas ꝯſtitutiōes vtiles addēs: de q̄bus nō fuerat in ꝯcilio tractatū: vt de reſcrip. oēs que ſunt poſt ſcđam. ⁊ de elec. omnes. poſt ꝑmā cū ſimilibus. fe/cit illas cū quibuſdā ꝯſtitutionib quas ꝑus ediderat: ſub debitis titulis cōpilari. ⁊ vt a dño attrebateñ. au/diui q̄ tūc erat ꝯtradictoriaꝝ auditor Clemens p̄cepit illis in audientia publicari. ⁊ ipe dñs auditor dixit ꝙ ī/choauit ⁊ finiuit in audientia publicationem illarum: memini tunc audiuiſſe ꝙ Clemens mandauerat ꝙ con/ſtitutiones p̄ter p̄dictas quattuor ligarēt poſt q̄ttuor menſes. Alij dicebant ꝙ ordinauerat eas ligare poſtq̄ȝ eſſent per ſtudia publicate: mortuo Clemente iſtaꝝ con/ſtitutionū haberi copia de cancellaria non poterat. et ſic tenuerunt curiales: ꝙ vltra illas quattuor non liga/rent. creato aūt dño Johanne adhuc ꝑmo anno ſui pō/tificatus. ⁊ vltra viguit hoc dubium. Sed quia quibuſ/dam petentib per ipm auditores dari in cauſis benefi/cialibus cum clauſula ſimpliciter ⁊ de plano ⁊c̄. inter/dum ſic reſpondit: cōſtitutionē habetis: ceperūt dicere auditores palatij: ꝙ ipſe videbatur velle ꝙ ꝯſtitutōes ligarēt: ꝯtrariū videbať: quia periuerat ⁊ receperat cō/ſtitutiōes ipſas examinādas ⁊ corrigendas ⁊ aliquas correxit ⁊ mutauit: vt. ī. ti. j. c. vno. Finaliter deliberaue/runt auditores illam habere ꝓ conſtitutione de q̄ pa/pa ſic dixerat reliquas priori dubio relinquendo. Ex his ergo concluditur pro ⁊ contra ꝙ ligauerint: facit p̄/dicta aſſertio domini auditoris: qui dicit ſe de manda/to Clementis publicationē in audientia finiuiſſe. et ſic fuit omnis actus legis condende perfectus. de quo. C. de legi. humanum. Item contrariū ſonat in abſurdum ꝙ conſtitutiones que attribuunť concilio ⁊ Clemēti a tempore finiti concilij non ligent infra quinquenniū: ⁊ a tp̄e Clemētis infra bienniū. ex quo ergo fuit ꝯſtitutio cōcilij vel Clemētis: ⁊ verbū ſtatuo deſignat rem ꝑfe/ctam. de ver. ſigni. in his. cū ꝯcor. ergo ligabāt poſt tē/pus limitatū a iure. Itē nō apparet nec fertur ꝙ dñs Jo. de his cōſtitutionibus fecerit aliā publicationem in audientia. ergo innititur iam facte: ſed h̄ dicere mľ/tos illaqueat. et maxime pōdera/tis ꝯſtitutiōib9 de vi. ⁊ hone. cle/ri. q̄m. de ſepul. c. j. de ſtatu mo/na. c. j. et de reli. domi. c. j. de ꝑul. c. j. ꝑ quas id te/nendo multi cle/rici ⁊ infiniti re/ligioſi ligari di/ceñť. Iteȝ ſonat in abſurdū dice/re ꝙ ligarēt con/ſtitutiones q̄ oc/cultabāť: quare benignius vide/reť id qđ in ꝑn. glo. dixi: Quaſi his perplexitati/bus ponderatis dñs Jo. hoc no/luit per h̄ ꝟbum de cetero: ꝙ tp̄e hui9 date ſit ipa/rum publicatio facta. nec ob. publicatio facta tempo/re Clemētis: qꝛ licet illas publicare fecerit: illas tñ nō dedit. qđ patet: qꝛ ſupra diciť ꝙ dare decreuerat: ſȝ ſu/um ꝓpoſitū non ipleuit: qđ ſatiſfecit. Hec ſic dicta ſu/mant in modū collatiōis nō diffinitiōis: quā hoc caſu ꝯditor facere poſſet: nō gloſator. a In ſcholis. De his verbis dic vt. ſ. ī proemio Greg. in vi. glo Jo. an. b Data. Circa hāc datā vide qđ no. in fi. vj. li. ſuper eius data. c Nouēbris. Quare mēſis iſte ſic deno/mineť: dicā. ī. de reli. ⁊ vene. ſan. ſi dñm. ꝟ. licet igitur. d Pontificatus. Qui incepit nonas. i. q̄nto die ſe/ptembris anno domini. M. cccxvj. qua die conſecrat9 fuit Benedictus ⁊ coronatus: licet ꝑus fuerit electus ſeptima auguſti. ⁊ ꝑ hoc patet ꝙ tardauerat mittere ꝯſtitutiōes has fere ꝑ. xiiij. mēſes poſt coronationem. Et hec eſt cauſa quare ſuꝑius ſe excuſauit Jo. an.

De ſumma trinitate ⁊ fide catholica. Circa ru/bricas huius voluminis non continuandas repete qđ no. e. ti. li. vj. quod etiā hic fortius locum habet: cum h̄ volumen nō emanauerit ſub noīe li. vt ī proemio dixi. ⁊ licet hac rōne vid𝔢renť cōſtitutiōes Grego. cōpilati/onis. ⁊. vj. allegande in hoc volumine ſm ſuas materi/as: put. ſ. ⁊. ī. omnes tamē allegabo: vt. ſ. exq̄ in alte/ra illarum cōpilationū hec inſeri nō mandať.

Fidei catholice. Partes patēt. Secunda ibi: Porro. Tertia ibi: Ad hoc. Item hec pri/ma pars facit tria. Primo fatetur eternā di/uinitatem chriſti. Secūdo veram humanita/tem ipſius. Tertio ipſius paſſionem ⁊ mortē et figurā inducens ordinē approbat: quem de plagijs ponit euā/geliſta Johannes. e Fundamento. Quod eſt chri/ſtus. f Apoſtolo. j. ad Chorin. iij. et concor. j. q. j. cū Paulus. de preſby. non bap. c. ſi. g Vnigenitū. Vt dicit Anſelmus in ſancta trinita/te: Quātūlibet paruū inconueniens eſt impoſſibile: ſȝ ſi pater alium filiū genuiſſet: ille per omnia ſimiľ eſſet

Marginalia: 1. Cori. 3. — Diuiſio

145

a dei filiū in his oibꝰ in quibꝰ b
c deus pater exiſtit: vna cū pa/
d tre eternaliter ſubſiſtētē: par/
e tes nr̄e nature ſimul vnitas
ex q̄bꝰ ipe ī ſe verus deꝰ exi/
f ſtens fieret verꝰ hō: humanū
g videlicȝ corpꝰ paſſibile ⁊ aīaȝ h
i ītellectiuā ſeu rōnalē: ipſum
corpꝰ vere ꝑ ſe ⁊ eſſentialit̄ ī/
k formātē aſſūpſiſſe ex tpe ī vir l

iam genito filio. ⁊ cum genitus filius ſit verbum: reli/quus eſſet verbuȝ. ⁊ ſic eſſent in deitate duo ꝟba: ſȝ cū vno dei verbo oīa ꝑfectiſſime dicāt̄ ⁊ creent̄: aliud ſupfluū ⁊ nugatoriū fuiſſet. nā duoꝝ ad idē ſuffragātium quoꝝ vnū ſufficit: alteꝝ ſupfluū eſt: qđ nō eſt ī deitate poſſibile. Et phī j. phiſicoꝝ. Fruſtra fit ꝑ plura: qđ pōt fieri per pauciora Jo. an. a ❡ Filium. De ſpūſancto ⁊ eius eterna ꝓceſſiōe. ẽ. c. fideli. li. vj. b ❡ Omnibus. Per hoc cōphendit īmenſitatē: incōmutabilitatē: incōphenſibilitatē: omipotentiā: ⁊ ineffabilitatē. Jtē eſſentiā: ſubſtantiā ſeu naturá. de his oibꝰ. ẽ. co. firmiter in pn̄. ⁊ in diuinis hec tria vltima repetimꝰ ad maiorē expreſſionē. Si enī ad diuinā eſſentiā habeatur reſpectꝰ: q̄ſi mathematice. i. abſtracta non reducta ꝯſideratione ad ꝑſonas: ſic eſt eſſentia. Si cōſideretur ꝯcrete habito reſpectu ad ꝑſonas: ſic eſt ſubſtātia: qꝛ in qualibet ꝑſona ſubſtat: ⁊ eſt tota. ẽ. co. damnamus. ꝟ. nos aūt. ſi vtroq̄ȝ modo: quaſi in cōſideratione vniuerſali: ſic ē natura: qꝛ naturale eſt diuine eſſentie ꝙ ſit vna: ⁊ ꝙ in ea ſint ꝑſone: ſimplex tū̄ eſt impartialis ⁊ indiuiſibilis. c ❡ Exiſtit. Dānati ſunt ḡ Bonoſiani: q̄ chriſtū dicebāt nō ꝓpriū ſȝ adoptiuū filiū dei. xxiiij. q. iij. q̄daȝ. ꝟ. Bonoſiani. ⁊ de h̄ de cele. miſ. in q̄dā. d ❡ Eternaliter. Arriani negauerūt filiū coeternū patri. xv. diſ. c. j. xxiiij. q. iij. q̄dā. ꝟ. arriani. ⁊ arguebāt ſic: Oīe qđ natū eſt ꝑncipiū habet. ḡ filiꝰ q̄ natꝰ ē ꝑncipiū habuit et eſſe cepit. vū dicebat Arrianꝰ: Si filiꝰ ē: natꝰ ē. ſi natꝰ eſt: ḡ tps fuit qū nō erat filiꝰ. vt cōtra eū dicit Ambroſius li. j. de trini. c. v. idem poſſet dicere de deo: ꝙ ſi cepit eſſe pater: ḡ ꝑmo fuit deus q̄ȝ pater: ⁊ fuit tps quo nō erat pater. ſed cū ex hoc ſequeret̄ eū mutabilē: id eſt generationis acceſſione mutatuȝ: h̄ dicere amentia eſt. ſemꝑ enī fuit pater ⁊ filius. nā ex vi correlatiue poſito vno ponit̄ ⁊ reliquū. Dicebat ḡ Auguſtinꝰ de fide ad Petrū. c. ij. Si dei filiꝰ virtus ⁊ ſapia dei eſt: nec vnq̄ȝ fuit deus ſine virtute ⁊ ſapiētia. ḡ filius coeternus eſt deo patri. ꝑmū ꝓbat Apl'us. j. ad Chorin. j. ⁊ habetur xxxvij. di. §. hinc etiā. ḡ dicit Grego. ⁊ Auguſtinꝰ: ꝙ ſicut ſplēdor q̄ gignit̄ ab igne coeternꝰ eſt illi: ⁊ eſſet coeternus ſi ignis eſſet eternus: ſic eſt intelligendum ex deo natū eſſe ſempiternū: vt ſit patri filꝰ coeternꝰ. ⁊ h̄ ꝓſequit̄ mgr̄ ſen. li. j. di. ix. e ❡ Vnitas. Dicūt theologi ꝙ in inſtanti ꝯceptiōis ꝑfectus fuit homo: et fuit aīa rōnalis infuſa: tum ꝓpter infinitā virtutē agentis ſcȝ ſpūſancti: tū quia incōgruū fuiſſet filiū dei corpus aſſumpſiſſe niſi formatū. Jn aliis aūt nō infundit̄ niſi organizato embrione: ⁊ plene habilitato ad ipam recipiendā. de hoc. xxiij. q. ij. qđ ꝟo. quod dicūt q̄daȝ fieri per differentiā ſexuū. a. xl. vel. lxxx. die a ꝯceptiōe embrionis. de hoc. v. di. §. j. de puri. poſt par. c. vnico. f ❡ Fieret. ꝯcor. ẽ. c. firmiter. ꝟ. ⁊ tandē. ibi verꝰ homo factus eſt: et conſidera verba: non enī fuit chriſtus compoſitus ex deitate ⁊ humanitate. nam ſimplicitas deitatis nullā recipit cōpoſitionē: vt ibi ſatis no. ī pn̄. ⁊ ꝙ ibi dicitur chriſtū fuiſſe compoſitū: veꝝ eſt reſpectu humanitatis: que fuit compoſita ex aīma rationali ⁊ humana carne: vt ibi ⁊ hic ⁊. ẽ. de here. cū chriſtꝰ. ⁊ vide quod no. de conſe. di. ij. hoc eſt qđ dicimus. g ❡ Paſſibile. intm̄ ꝙ vt dicit Augꝰ. Omnes defectꝰ noſtros aſſumpſit filius dei preter ignorantiā ⁊ pctm̄.

Arriani

Ambroſiꝰ

Augꝰ

de hoc. iij. ſnīaꝝ. xv. diſt. licet. igitur in aſſumptionem ſuſpſius caro fuerit a ſpiritusancto ab omnibus reliquiis peccati mūdata. Vn̄ angelꝰ ad virginem Luc. j. Spūſanctus ſupueniet in te ⁊ virtus altiſſimi obumbrabit tibi: qđ ex te naſcet̄ ſanctū vocabit̄ filꝰ dei: tū̄ vt dicit ipe Auguſtinus. Si ī cruce mortuꝰ nō fuiſſet: ad vltimuȝ ſenio defeciſſet: frigus ḡ caloreȝ famē: ſitim: ⁊ alias humanas penalitates pati poterat: ⁊ ſic habuit corpus paſſibile. Fuit aūt hoc ꝯgruū ꝙ nr̄os defectꝰ aſſumeret ꝓpter iuſticiā ſatiſfactiōis quā ꝓ nobis faciendā aſſumpſerat: vt ꝓ nobis ꝑfecte ſatiſfaceret per penalitates carnis noſtre. Jtē ꝓpter fidē incarnationis. ſine his enī penalitatibus humana natura hoibꝰ nota nō fuiſſet. Jtem ꝓpter exemplū patientie nobis ꝑbendū ad tolerandas penalitates carnis humane. h ❡ Animā. Nō ſpm̄ vitalē tm̄. de cele. miſ. in quadā vbi pluribꝰ auctoritatibꝰ ꝓbat̄ ꝙ h̄ de vera aīa dr̄. i ❡ Rationalē. Nō dicit ſenſitiuā vel vegetabilē tm̄: de quibus. ī. in parte ꝓxima dicet̄. k ❡ Ex tempore. Nō tempus ſatis notū eſt. ⁊ ab hac incarnatione computant q̄dā annos dn̄i. xxiij. di. in noīe dn̄i in pn̄. Aliī a natiuitate. ⁊ de hoc in Spe. de inſtru. edi. in prima col. Dubitari poſſet de tempē incarnationis: q̄re tunc ⁊ nō ꝑus vel tardius: canoniſte dicunt ſatis eſſe dicere cū Paulo. O altitudo diuitiarū ⁊c̄. ad Roma. xj. ī fi. de pe. di. iiij. ſi ex bono. nā ⁊ in poteſtate miſereri eſt qū ⁊ q̄ntum miſereri velit. facit de pe. diſ. ij. ſi enī inq̄t vltra mediuȝ. ꝟ. ſicut. ⁊ quod no. qui cle. vel vo. c. ij. Dicunt tū̄ theologi ꝙ certū eſt nō fuiſſe ꝯueniēs an̄ peccatum deū incarnari: cū opus incarnatiōis ꝑncipalit̄ ordinet̄ ad abolitionē peccati. vt dicit̄ Luc. v. Non ſanis ſȝ infirmis opꝰ eſt medico. nec venit vocare iuſtos ſed peccatores. ij. q. j. multi. de pe. diſ. j. libenter. Jtem nec fuit conueniens ſtatim poſt peccatū deū incarnari. cū enī ex ſupbia peccatū ꝓueniſſet: ſic liberādꝰ erat homo vt humiliatꝰ recognoſceret ſe liberatore īdigere quod magno conſilio dilatū fuit: vt cognita ſui infirmitate homo clamaret ad medicū: ⁊ gr̄e poſceret auxilium. ad finē ꝟo ſeculi non debuit differri. vt de imperfectione humane nature per incarnationeȝ perueniret̄ gradatim ad perfectionē glorie in fine ſeculi. Jtē fuit h̄ equū poſt datā legē moſaycam ⁊ propheticā: quam multi ſpernebant: iuſtificari deo genus humanuȝ per incarnationē ⁊ tempore gratie. quod ſi dilatum fuiſſet ad finē ſeculi: forſan reuerentia ⁊ noticia dei ⁊ morum honeſtas in terris fuiſſet abolita. fuit etiam hoc cōueniens ad manifeſtandā diuinā ꝟtutē ſaluantē ꝑ fidem preteriti pn̄tis ⁊ futuri: vt no. Ber. ẽ. eo. ti. ſup rub. l ❡ Virginali. Quare ꝺ Maria virgine ⁊ non de alia voluit incarnari? Dicunt ſancti ꝙ ſicut ex ſuperbiſſima natus eſt morbus: ſic per contrariū de humilima ichoari debuit medicina. vnde verſo nomine eue ipſi virgini dictū eſt aue Luc. j. Jtem ſicut ad ſummā humilitatem dei filius voluit incarnari: ſic ſūme humilē eligere voluit in qua ⁊ a qua tāta deberet humilitas inchoari. vū ipſa in cantico ſuo dixit ibidē: Reſpexit dn̄s humilitatē ancille ſue. Tertio qꝛ vt q̄dam refert hiſtoria: ꝑma ipa fuit q̄ virginitatē deo obtulit. vū quia nouū doni genꝰ obtulit: nouo ⁊ iaudito dono debuit honorari. Jn ꝯiugiū aūt Joſeph ꝯſenſit inſtinctu ſpūſancti

An ſi chriſtus non fuiſſȝ crucifixus fuiſſet mortuꝰ morte naturali

Quare chriſtus aſſūpſit corpꝰ paſſibile

Quare deus voluit naſci tpe incarnationis ⁊ nō tardiꝰ nec prius

Quare chriſtus de ꝟgine Maria naſci voluit ⁊ nō de alia

a/b ginali thalamo ad vnitatem
c ſue hypoſtaſis et perſone: et
ꝙ ĩ hac aſſumpta natura ipſʒ
d dei verbũ ꝓ oĩum operanda
e ſalute: non ſolũ affigi cruci ⁊
f in ea mori voluit ſʒ etiã emiſ/
ſo iam ſpiritu perforari lãcea
ſuſtinuit latus ſuum: vt exin
g de profluẽtibus vndis aque
h et ſanguis formaretur vnica
i ⁊ immaculata ac ꝟgo ſancta
mater eccleſia coniunx chri/
k ſti: ſicut de latere primi homi
l nis ſoporati Eua ſibi in con/
m iugiũ eſt formata: vt ſic certe
figure p̃mi hoĩs ⁊ veterꝭ ade:
n qui ſm Apoſtolum ẽ forma
futuri in nr̃o nouiſſimo Adã
id eſt chriſto: veritas reſpon
deret. Hec eſt inq̃ʒ veritas il/
lius pregrandis aquile val/
lata teſtimonio: quam ꝓphe/
o ta vidit Ezechiel animalibꝰ
ceteris euangelicis tranſuo/
p lantẽ beati Johãnis videli/
cet apoſtoli ⁊ euãgeliſte: q̃ ſa
cramẽti huiꝰ rem geſtam nar
rans: ⁊ ordinẽ ĩ euãgelio ſuo
q dixit: Ad ieſum autem cum
veniſſent vt viderũt eum iam
mortuũ nõ fregerũt eiꝰ crura
ſʒ vnus militũ lãcea latꝰ eius
aperuit: ⁊ ꝯtinuo exiuit ſan/
guis ⁊ aqua: ⁊ qui vidit teſti
moniũ perhibuit. ⁊ veruʒ eſt
teſtimonium eius: et ille ſcit
qꝛ ꝟa dicit vt ⁊ vos credatꝭ.
Nos igitur ad tam p̃clarum
r teſtimonium ac ſanctorũ pa/
s trum ⁊ doctoꝝ cõmunem ſen
tentiam apoſtolice cõſiderati
t onis ad quã dũtaxat hec de/
clarare ꝑtinet: aciem conuer
tẽtes ſacro approbante conci
lio: declaramꝰ predictũ apo/
ſtolũ ⁊ euãgeliſtã Johãnem
rectum in premiſſis facte rei
ordinem tenuiſſe narrãdo ꝙ
chriſto iam mortuo vnus mi
v litũ lancea latus eiꝰ aperuit. Joh. 19. f

ad celandũ myſteriũ. qđ dic vt. xxvij. q. ij. §. ij. ⁊ c. inuẽ
ta. ija ❡ Thalamo: Jd eſt cubiculo vel vtero.
b ❡ Hypoſtaſis. Greci eodẽ mõ vtũt̃ h̃ noĩe hypoſta/
ſis q̃ nos vtimur h̃ noĩe ꝑſona. de h̃ noĩe. j. ſen. xxiij. et
xxv. di. Hypoſtaſis aũt cõponit̃ ab hypos qđ ẽ ſub. et
ſtaſis qđ ẽ ſtatꝰ
vl' ſtãs. ⁊ dꝛ hy/
poſtaſis q̃ſi ſbſtã
tia itellectiua ſi/
ne forma. ſ. ꝑmor
dialis materia. ⁊
dꝛ q̃ſi ſubſtans:
qꝛ habet ſubſta/
re oĩbꝰ accidẽti/
bus. ⁊ oĩa accidẽ
tia ad ſe recipit.
a nullo tñ infor/
mat̃ ſm Hugo.
c ❡ Natura. ſcʒ
vera hũana Jo/
han. an.
Gen. 2. d d ❡ Omnium.
Quo ad ſufficiẽ/
tiã: ſʒ q̃ ad effica
ciã ꝓ p̃deſtinatꝭ
tñ. de h̃ de cõſe.
Ro. 5. c diſt. ij. ſemel. ij.
e ❡ Cruci. Jn
huiꝰ paſſiõis me
moriã videmꝰ in
ſingulis ꝑticula
ribꝰ eccl'ijs depi
ctam crucẽ in al/
tum erigi: ⁊ cele/
Ezech. 1 bramꝰ etiã feſtũ
inuẽtionis ipſiꝰ.
de ꝯſe. di. iij. cru/
cis. Dicit Augꝰ.
Crux q̃ erat ſup/
plicium latronum: nunc tranſit ad frontes imperatoꝝ
ſi tãtũ honorẽ deus cõtulit ſupplicio ſuo: q̃ʒtũ ꝯferret
Quare ſeruo ſuo. Jnter alia fuit quadruplex cauſa quare chri
chriſtus ſtus crucis mortẽ elegit. Primo vt in illa pendens in
pati ⁊ mo aere ſe inter deum ⁊ hominẽ mediatorem oſtenderet. ⁊
ri voluit ĩ ſic no. j. ad Thimo. ij. ⁊ x. di. quoniam. Secũdo vt dã/
cruce et ñ na que obuenerant per lignum primis parentibus ve
aliter titum: per lignũ crucis reſtauraret. Tertio vt diabolũ
qui per lignum vincebat: per lignum ſuperaret. et hec
duo Gregoriꝰ exprimit in p̃fatione de cruce. Qui ſalu
tem humani generis ⁊c̃. de qua de cõſe. di. j. inuenimꝰ.
⁊ ĩ. de reli. ⁊ vene. ſan. ſi dominũ ante mediũ. Quarto
vt euidẽter oñderet ꝓ q̃bꝰ reſtaurãdis patiebat̃. ſ. pro
ſuperis angeloꝝ ruinis replendis. pro iuſtis de limbo
educẽdis: ꝓ amicis colligẽdis ⁊ adiuuãdis: ꝓ inimicꝭ
reconciliandis. Primũ deſignatur ꝑ brachiũ ſupius.
Secundũ ꝑ inferius. Tertium per dextrũ. Quartuʒ ꝑ
ſiniſtrum. Fertur etiã crux quattuor genera lignorum
habuiſſe. ſ. cedrum in ſtipite. palmã in palo. ꝑ longum
cypreſſum. in ligno ex tranſuerſo oliuam. in tabula ſu/
Verſus per crucem loco quarti brachij. ⁊ datur verſus. Ligna
crucis palma cedrus cypreſſus oliua. Et quõ ꝓprieta
tes lignorũ bene cõueniant inſtãt theologi qđ omitto.
f ❡ Mori. de conſe. diſ. ij. timorem. g ❡ Profluenti/
bus. Separatim. de hoc de conſe. diſt. ij. c. j.
h ❡ Aque. Et fuit vera aqua. de quo ſatis đ cele. miſ.
in quadam. ⁊ fuit aqua regenerationis: ⁊ ſanguis re/
demptiõis: vt ibi. i ❡ Et imaculata. Ad Eph. v. añ
finem. k ❡ Sicut. Ponit figurã quã etiã inducebat
Hoſti. de cele. miſ. in quadã. ꝟ. ꝑ hoc. l ❡ Soporati.
Ergo dormitio adẽ ⁊ mors chriſti ꝯuenijt i figura: ſi
cut ꝯuenijt in figura vigilans ⁊ viuẽs. ſi de latere er/
go viuẽtis debuiſſet formari ꝯiunx: ecõtra de latere vi
gilãtꝭ fuiſſet eua
formata.
m ❡ Formata.
Geñ. ij.
n ❡ Apoſtoluʒ.
Ad Roma. v.
poſt medium.
o ❡ Ezechiel. j.
c. ⁊. xvij. in prin.
p ❡ Johĩs. Gre.
i. liij. Home. ſup
Ezech. đ viſiõe
q̃ttuor animaliũ
habentiũ facies
diuerſas: ſcʒ ho/
minis: leonis: bo
uis ⁊ aquile. di/
cit ꝙ iure vel ve
re per hominem
figuratur Mat
theꝰ: quia cepit
ab humana ge/
neratiõe. Mar/
cus ꝑ leonem: qꝛ
cepit a clamore ĩ
deſerto. Lucas
per vitulũ: qꝛ ce
pit a ſacrificio.
Johannes vero
digne ꝑ aquilaʒ
quia cepit a diui
nitate chriſti. ſi/
cut eñi aq̃la cun
ctis auibus alti
us volat: ⁊ irreuerberatis oculis ſolis radios intuet̃.
ſic iſte altius ceteris aſcẽdit: q̃ dicẽs: Jn p̃ncipio erat
verbũ: ⁊ verbũ erat apud deũ: ⁊ deus erat ꝟbũ. Jo. j.
dum in ipam diuinitatis ſubſtãtiã intendit: quaſi mo/
re aquile oculos fixit in ſolem. q ❡ Dixit. xix. diſ. c. j.
ad fi. ⁊ ad lr̃am hic ponitur textus euangelij quẽ glo/
ſare nõ eſt meũ. r ❡ Sanctoꝝ. ſ. Augꝰ. ſup Joh. ſer/
mone. c. xx. ⁊. xv. de ciui. dei. c. xxvj. ipſe ⁊ Ambroſius
ſuper epiſtola ad Roma. ⁊ Theophili ſup Johẽm.
s ❡ Doctoꝝ. vt Thome. iij. parte. q. lxij. arti. v. Scoti
ſuper. iiij. ſentẽ. Fertur etiam ꝙ tempore concilij cõgre
gati fuerunt ad hoc theologi doctores per Clementem
qui hoc tenuerunt. t ❡ Dũtaxat. de baptiſ. maiores
in p̃n. cum ſuis cõcor. nõ ob. lxxx. di. c. ij. vt ibi no.
v ❡ Aperuit. Sequebat̃ in conſtitutione cõcilij etiam
correcta ⁊ in audientia publicata: vt dixi in ꝓemio: ꝙ
textus Matthei qui dicebatur in quibuſdaʒ libris an
tiquis ſub alio ordine hoc narrare per anticipationem
intelligi ⁊ exponi debebat. hoc remouit Johan. forte
ex eo ꝙ ille textus in Mattheo cõmuniter nõ habet̃:
⁊ anticipatio dicitur ab ante ⁊ capio: cum ſcʒ ante ca/
pitur vl' ponitur poſtponenduʒ. ĩ. de reſcrip. cauſam.
Sed queritur quid valet ad fidem hoc diſputaſſe: qđ Queſtio
hic dicitur de hoc ordine: ſine dubio coniunx chriſti ec/
cleſia q̃ regenerat a deo genitos: ita formari poterat ꝑ
plagã ⁊ vndas fluẽtes chriſto viuẽte ſicut chriſto mor
tuo: nec in hoc diſputatio hec reſpicit fideʒ. ſed opinio
hic dãnata detrahit miraculo. euidẽtiꝰ eñi fuit miracu

tum hoc de corpore mortuo q̄ꝫ de viuo manaſſe. Item detrahit figure hic poſite vt. ſ. dixi. Item detrahit fidei Ioh. euangeliſte q̄ vltimus euangeliū ſuū ſcribens notabiliter expreſſit hunc ordinē: et his reſpectibꝰ concliū hunc ordinē approbat. ¶ Porro. Scḋa pars q̄ duo facit: primo quandā opinionem reprobat. ſecundo illam ꝑtinaciter tenentes hereticos iudicat. b ¶ Poſitionem. Utunt

a ¶ Porro doctrinā oēm ſeu
b poſitionē temere aſſerētē aut
c vertentē in dubium ꝙ ſubſtā
d tia anime rationalis ſeu intel
lectiue vere ac per ſe humani
corporis non ſit forma velut

theologi et artiſte hoc verbo quo etiā nos vtimur: de confeſ. c. j. vbi de hoc ſatis li. vj. fatet̃ aūt q̄s et credit id q̄ꝺ ponit. de iure inrā. c. vlt. eo. lib. c ¶ In dubiū De hereticis. dubius. d ¶ Intellectiue. De ſenſitiua enī et vegetatiua nō fuit opinio: ſenſitiua enī q̄ ſentimꝰ ꝑ ſenſus corporeos certū eſt ꝙ corrūpat̃ corꝑe corrupto et ſic non pōt dubitari quin ſit corporis forma. Idem de vegetatiua qua vegetamur nutrimur et augmentuꝫ ſumimus: in prima cōicamꝰ brutis: in ſcḋa etiam plantis. Sed de intellectiua vel rōnali fuit cōtraria opinio que precipue fundabat̃ ſuꝑ rōne predicta. Cū enim vniri nō dico accidentaliter ſed per ſe et eſſentialiter ſit inſeparabiliter vniri: ergo forma non pōt eſſe ſine materia ꝓpria: ſed anima intellectiua cū ſit incorruptibilis remanet corrupto corꝑe corpori nō vnita: ergo nō vnitur corpori: vt forma ꝑ ſe et eſſentialit̃. Sed anq̄ꝫ huic inductioni reſpondeā eſt ſciendū: ꝙ opinio hic approbata pro qua facit de cele. miſ. in quadam: ſic probatur ſm philoſophū. viij. metha. Differentia ſumitur a forma rei: ſed differentia conſtitutiua hominis eſt rōnale: quod de homīe dicit̃ rōne anime intellectiue: ergo ipſa eſt hominis forma. Iteꝫ demonſtrat̃ ex rōne ſpeciei humane. natura enī rei oſtenditur ex ipſius operatione: ꝓpria vero operatio homīs inq̄ꝫtū homo eſt intelligere: oportet ergo ꝙ ſortiat̃ ſpeciē ſm illud q̄ꝺ ipſius operis eſt principiū: ſortit̃ autē ſpeciē vnūquodq̄ꝫ per propriam formam: ex quo relinquitur ꝙ principiū intellectiuū vł aīa intellectiua ꝓpria hoīs forma. Sed aduertendū ꝙ quanto forma eſt nobilior: tāto plus dominabit̃ materie corꝑali: et minus ei īmergit̃: ⁊ plus eā excedit ſui virtute. vn̄ aīa vegetabił plus q̄ꝫ forma metalli: ſenſibilis plus q̄ꝫ vegetabilis. Intellectualis ergo in nobilitate vltima in tm̄ excedit in hoīem materiā corporalē: ꝙ habet aliquā operationē ⁊ virtutē in qua corporalis materia nō cōmunicat: que virtus dicit̃ intellectiua. Demonſtrat etiā id Ariſt. ij. de anima: ꝙ id quo primū aliquid operat̃ eſt forma illius cui operatio attribuit̃: ſicut quo ꝑmo ſanat̃ corpꝰ eſt ſanitas: quo ꝑmo ſcit anima eſt ſciētia. ſanitas ḡ ē forma corporis. et ſcientia forma eſt anime ad corporis vnionem. Secundo inducebāt id q̄ꝺ dicit philoſophus. iij. de anima. Aīa ergo eſt forma corporis: et ſcientia eſt forma anime. Certum eſt autē ꝙ primū quo viuit corpus eſt anima et cum vita manifeſtetur ſm diuerſas operationes in diuerſis gradibus viuentiū̄: id quo primo operamur: vnūquodq̄ꝫ illorū operū vite eſt aīa. Aīa euiꝫ eſt quo ꝑmo nutrimur ſentimus et mouemur ſm locū: ergo ſilr̃ id quo ad ꝑmū intelligimꝰ ſiue dicat̃ intellectꝰ ſiue aīa ītellectiua ē forma corꝑis. Et hoc negās oportet ꝙ īueniat̃ quō iſta actio ei ꝯueniat: experit̃ enī q̄ſq̄s ſeipm̄ eſſe q̄ intelligit. Attribuit̃ aūt actio alicui tripliciter: vt patet. v. phy. aut ſm ſe totum: ſicut medicus ſanat. aut ſm ꝑtem: ſicut hō videt ꝑ oculū. aut ꝑ accidēs: ſicut dicimus ꝙ albū edificat. q2 accidit edificatori eſſe albū. Cū ḡ dicimꝰ andreā intelligere. certū eſt hoc ſibi nō attribui per accidēs. cū h̄ inq̄ꝫtū eſt hō ꝺ ipſo eſſentialit̃ ꝑdicet̃. ḡ aut oportꝫ dicere ꝙ h̄ aut ītelligat ſm ſe totū. q̄ꝺ ēt poſuit Plato dicēs hoīem eſſe aiam intellectiuā. aut dicere oportet ꝙ intellectꝰ ſit aliq̄ ꝑs ipius aīe. ꝑmū ſtare non pōt: q2 idē ipē hō eſt q̄ ꝑcipit ſe intelligere et ſentire: ſentire ꝟo nō pōt ſine corpore. vn̄ oportet aiam ſenſitiuā eſſe aliquā hoīs ꝑtē relinquit̃ ḡ ꝙ intellectꝰ quo andreas intelligit ſit ꝑs ipiꝰ andree. ita ꝙ intellectꝰ aliq̄ mō ipi corpori vniat̃. Et licet aliq̄ dixerint hanc vnionē ꝑ ſpeciē eē intelligibilē. q̄ duplex hꝫ ſubiectū. intellectū poſſibilē. ⁊ fantaſmata. alij aūt ꝙ ītellectꝰ vt motor vnit̃ corpori. q̄ꝺ vanū eē patet multis rōnibus. ⁊ iſte due ſufficiāt. Intellectus nō mouet corpus niſi ꝑ appetitū. cuius motio ꝑſupponit opationē ītellectꝰ. Nō ḡ ideo ītelligit. a. q2 mouet̃ ab intellectu ſed potiꝰ ecōtrario q2 ītelligit. iō ab intellectu nō mouet̃. ꝯcludit̃ ḡ ꝙ vnit̃ vt eſſentialis forma. Item ſi aīa ītellectiua ſe haberet vt motor. certū eſt ꝙ nauis pōt eſſe ſine nauta: q̄ ſe hꝫ ad eā vt motor. ergo etiā poſſet eſſe ꝙ chriſtus corpꝰ humanū ſine aīa ſūpſiſſet. q̄ꝺ eſt ꝯ fidē. ſ. eo. c. et. ſ. eo. firmiter. Cū ergo ꝑncipalit̃ incarnatio ordinet̃ ad ſalutē aīe inutilis fuiſſet incarnatio ſi aīa nō eſſet eſſentialis corporis forma. ⁊ ꝑ hoc vides rationē q̄re opinio h̄ dānata iudicat̃ heretica. q2 ē ꝯ fidē īcarnatōis. ē etiā ꝯ fidē reſurrectōis. hꝫ enī fides ꝙ reſurgemꝰ cū corporibꝫ q̄ nunc geſtamꝰ. vt ꝑꝫ co. ti. c. firmiter in fine ꝑme ꝑtis. ſed ſi aīa nō eſſet eſſentialis forma corꝑis. ad q̄ꝺ reſurgerēt corꝑa nō videmꝰ. Tenentes opinionē h̄ reprobatā: ꝑmo inducebāt q̄ꝺ in ꝑncipio dixi. Ad q̄ꝺ rn̄det̃ ꝙ ſm ſe ꝯuenit aīe corꝑi vniri. ſicut ſm ſe ꝯuenit corpori leui ſurſum eſſe. et ſicut leue manet cū a loco ꝓprio fuerit ſeparatū cū aptitudine ⁊ inclinatiōe ad ꝓpriū locū. ita aīa humana manet ī ſuo ꝓprio eē: cū fuerit a corꝑe ſeꝑata habēs aptitudinē et inclinationē naturalē ad corꝑis vnionē. Scḋo inducebāt q̄ꝺ dicit ph̄us. iij. de aīa: ꝙ ītellectꝰ eſt ſeparꝰ: ⁊ ꝙ nullius corporis eſt actus. ḡ nō vnit̃ corpori vt forma. Sed dic ꝙ ph̄us intelligit ſeparatū. q2 intellectꝰ nō eſt virtus aliciꝰ organi corporalis. ſicut virtꝰ viſiua oculi. cōſtat eteni ꝙ intelligere nō ē actꝰ q̄ poſſet exerceri ꝑ aliq̄ꝺ organū corꝑale ſicut viſio: ſꝫ ē in materia inq̄ꝫtū ipa aīa cuiꝰ ē hec virtꝰ eſt hoīs forma ⁊ terminꝰ generatiōis humane. Et ꝙ ſit in materia. ꝓbat̃. ij. phyſicoꝝ. q2 homo generat hoīem. dr̄ ergo aīa ītellectiua ſeꝑata ſm virtutē intellectiuā q̄ nō eſt aliciꝰ organi corꝑalis. Et ſic etiā reſpōdet̃ ad id quod tertio dicebāt: ꝙ ſi ītellectꝰ vniret̃ corꝑi. vt forma. cū oē corpꝰ habeat determinatā materiā: ſeq̄ret̃ ꝙ intellectꝰ haberet determinatā materiā. et ſic nō eſſet cognitiuꝰ oīum. q̄ꝺ ē ꝯ rōnē ītellectꝰ. Sed dico ꝙ h̄ ꝓcederet ſi ꝟtus ītellectiua eēt actꝰ organi corporalis. fateor enī ꝙ actꝰ illos viſus cū oculo: tactus cū manu. ⁊ ſilr̃s oportet bn̄ limitari ex materia. ſꝫ cū aīa ītellectiua his organis nō vtat̃: limitationi nō ſubiacet. Dicebat q̄rto ꝙ cū aīa ſit q̄ꝺ ſubſiſtēs ⁊ habeat eē ſm ſe. ḡ alteriꝰ forma eſſe nō pōt. q2 forma dat aliq̄ꝺ eē. ⁊ ſic eē forme nō ē ipius forme ſm ſe. aīa ḡ intellectiua hn̄s eſſe ſuū ſubſiſtens nō vnitur corꝑi vt forma. Ad q̄ꝺ rn̄det̃ ꝙ aīa ītellectiua illud eē in q̄ ſubſiſtit cōicat corporali materie. ex q̄ materia ⁊ aīa ītellectiua fit vnū. ita ꝙ illud eē q̄ꝺ eſt totiꝰ cōpoſiti ē etiā ipſius aīe. q̄ꝺ nō ē in alijs formis q̄ nō ſunt ſubſiſtētes. ⁊

a erroneā ac veritati catholice inimicam fidei ꝑdicto ſacro approbāte concilio reproba/mus diffinientes vt cūcti no/ta ſit fidei ſincere veritas: ac ꝑcludat͛ vniuerſis erroribuſ aditus: ne ſubintrent ꝙ quiſquis deinceps aſſerere defen b dere ſeu tenere ꝑtinaciter preſumpſerit ꝙ aīa rōnalis ſeu intellectiua nō ſit forma corpo/ris humani ꝑ ſe ⁊ eſſentiali/ter tanꝗ̄ hereticus ſit cenſen c d dus. ¶ Ad ħ baptiſma vnicū baptizatos oēs in chriſto e f regenerās eſt: ſicut vn⁹ deus g ac fides vnica ab oībus fide h liter cōfitendū qđ celebratuꝫ i k in aqua in noīe patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti credimuſ eſſe tam adultis ꝗ̄ paruulis cō/ l m muniter ꝑfectū remediuꝫ ad ſalutē. Veruꝫ quia ꝗ̄tum ad effectū baptiſmi in paruulis reperiunt͛ doctores quidam n o theologi opiniones cōtrari/as habuiſſe: quibuſdā ex ip/ſis dicentibus ꝑ virtuteꝫ baptiſmi paruulis quidem cul/pā remitti ſed gratiam nō cōferri: alijs econtra aſſerenti/bus ꝙ et culpa eiſdem in ba/ p ptiſmo remittitur: ⁊ virtutes q ac informās gratia infūdūt͛

ꝓpter ħ aīa humana remanet in ſuo eē deſtructo cor/pore: nō aūt alie forme. Curioſus ꝗ hoc plení⁹ diſqui/rere vellet videat in ſūma Thome pte pᵐa. q. lxxvj. in ꝓn. Jo. an. a ¶ Catholice fidei. Qđ ſequit͛: ⁊ poſtpo/ſitū fuit vt euitaret͛ hiat⁹ qđ ꝓprie in rhetorica đr: cuꝫ vocalis eadeꝫ ſequitur vocalem. b ¶ Pertinaci/ter. Pertinacia in malo: ꝑſeuerā/tia in virtute. vñ ꝑtinax valde vꝉ imprudenter te/nēs: durus: irre/uocabilis: indo/cilis: obſtinatus ⁊ idē verbū. ſ. de vſur. ex ꝑraui. §. pe. c ¶ Ad ħ tertia ps primo ponēs de eſſe baptiſmi. ſecūdo đ ipſi⁹ effectu. Jo. d ¶ Vnicū. ꝗre ſic dicat͛ habet͛ de conſe. diſtin. iiij. aliud. Jo. ā. e ¶ Vnus. Ad Ephe. iiij. habe/tur de hac tripli/ci vnitate. ⁊. ſ. de exceſ. ꝑla. frequēs ad finē. ⁊. ſ. de ſen. excō. c. j. ⁊ vt dicit Ambro. li. de tri. ⁊ expōit magiſter j. ſen. xxiiij. di. circa prin. cū vnū dicim⁹ deū vnitas excludit numeꝝ deoꝝ. nec quātitatē in deo ponit: qꝛ nec numer⁹ nec ꝗ̄titas in deo ē. Jo. ā. f ¶ De⁹. Jn ħ verbo ponit cām efficientē baptiſmi. g ¶ Vnica. Licet ſpecie differat. qđ dic vt no. Ber. ſ. e. ti. ſuper rubrica. h ¶ Confitendū. vñ in ſymbolo dicit͛: Confiteor vnū baptiſma. i ¶ Jn aqua. Cauſa materialis. k ¶ Jn nomine. Cauſa formalis. l ¶ Perfectū. Sine penitentia exteriori. de cōſe. diſt. iiij. ſine penitētia. m ¶ Remediū. Cauſa finalis. Jo. ā. n ¶ Theologi. Et canoniſte. de hoc de cōſe. di. iiij. nihil. ⁊. c. paruuli.

Opinio donatiſtaruꝫ

o ¶ Opiniones. Eſt ſciendū ꝙ prima fuit opi. Donatiſtarū: ꝙ paruuli inutilit͛ baptizabant͛: ꝗ reprobata eſt: ⁊ ad ipoꝝ rōnes eſt reſpōſū đ baptiſ. maiores. Sꝫ ibi dubiū eſt relictū an paruulis infundant͛ virtutes ⁊ gratia: qđ hic ſoluit͛. Eſt ergo ħ ſciendū ꝙ quorūdā fuit opinio: ꝙ pueris nullo mō dant͛ virtutes in bap/tiſmo: ſꝫ ſolū ab originali mundant͛: ſed poſtea quādo decedūt vꝉ qñ ꝑueniūt ad etatē adultā eis virtutes i/fundunt͛ ſi ſeruēt innocētiā. hāc cōiter theologi reprobāt ꝑ id qđ habet͛ Eccleſiaſtes. xj. qđ ſonat illđ qđ habetur. xxv. di. qualis in prin. quare ſi pueris ante mortē nō fuerint cōceſſe virtutes ⁊ gratia informās i morte nō conferet͛. ⁊ ſic nō ſaluabunt͛: qđ eſt falſum. Error aūt hui⁹ opinionis videt͛ fuiſſe ex ignorātia diſcernendi habitū ab actu. Alij dixerūt ꝙ pueris dant͛ virtutes ⁊ gratia: nō tñ in ſeipis ſed in ſua radice. ſ. characteris ſacramenti: cuius virtute cū venerint ad ꝑfectā etatē: ⁊ cū ꝑfectis organis ſolute fuerint potentie cōſequent͛ grām ⁊ virtutes. Et Hug. videbat͛ miſcere hāc opi. prime de conſe. di. iiij. nihil. Sed ꝙ hoc eſſe nō poſſit patet: qꝛ ſi puer verteret͛ in furiā ante ꝑfectā etatē: potentie in eo nō ſoluerent͛: ⁊ ita nunꝗ̄ haberet virtutes explicite. Jtē ꝙ potētie ſint aliquo impedimento ligate nō impedit habitū ſꝫ actū: qꝛ dormiētes ⁊ vinolenti habitus habēt ſꝫ ligatos. Tertio fuit hic opinio approbata vt virtutes ⁊ gratia dent͛ in habitu ligato ꝓpter pueritiā. ſicut in dormiēte ꝓpter ſomnū: ſed diſcedēte pueritia inclinant͛ ad bene operāduꝫ niſi aliquid ſpiritiſancto reſiſtat. ⁊ habet͛ de hoc figura. j. reg. xvij. vbi Dauid paruul⁹ armatus armis Saul regis non potuit eis vti ꝯ Golia: ſic puer in baptiſmo armatus gratia et virtutibus propter inbecillitatem illis vti nō pt quo ad actū. ⁊ ꝙ hoc ſit verū ptꝫ: quia cū pueri ſicut adulti ꝑ baptiſmū efficiant͛ mēbra chriſti: neceſſe eſt ꝙ a capite recipiāt fluxū vel fructū gratie ⁊ virtutis: cuius influxionis nō eſt impedimentū ex ꝑte dei qui omnes vult ſaluos fieri. ⁊ ad agnitionē veritatis venire. j. ad Timo. ij. ⁊. ſ. de bap. maiores. ℣. abſit. nec ex ꝑte grē ꝗ ex vi ſacramēti oībus ꝑſto eſt. facit de cōſe. di. iiij. ſine penitentia. nec ex ꝑte ſacramēti qđ oībus inſtitutū eſt: nec ab illo vllus excludit͛ vt in decre. maiores. ver. cū ergo. nec ex parte paruuli: ꝗ nec reſiſtit nec reſiſtere pōt infuſiōi gratie: nec curam⁹ ipſi⁹ relucrantiā vꝉ gemitū in baptiſmo. de con. di. iiij. cū videm⁹. ⁊. c. ſe. nec ex parte eccleſie in cuius fide ſaluat͛: ⁊ que nulli claudit gremiū. de here. ſuꝑ eo. li. vj. nec aliquē decipit. xx. ij. q. j. de viduis. de dona. ꝑ tuas. Huic aūt opiniōi approbate nō ob. ꝙ habit⁹ virtutū abilitat ad actū: ſed pueri nō ſūt abiles ad agēdū ꝗ ſm virtutes ſunt: ergo nō recipiūt habitū virtutū in baptiſmo. Nam dico ꝙ habit⁹ facit abilē ad actū tollēdo inabilitatē que ē ex impꝑfectione potētie: nō que eſt ex ꝑte corporis: vt patet in dormiente. Nec obſtat qđ đr in noua influentia oportere ꝙ recipiēs vel influens aliter ſe habeat nunc ꝗ̄ prius. ſꝫ aīa pueri baptizati nō alio modo ſe habet in inſtanti poſt baptiſmū ꝗ̄ prius: qꝛ caret vtroꝗ̄ tē/pore vſu liberi arbitrij. Jtē nec de⁹ influēs aliter ſe habet. Cōcludit͛ ḡ ꝙ pueri etiā baptizati grām ⁊ virtutes nō recipiūt. Ad qđ rñdet͛ ꝙ licet agēs ꝑncipale ſit immobile: agēs inſtrumētale aliter ſe habet nūc ꝗ̄ prius ad pueꝝ: qꝛ nūc ⁊ nō prius baptizat͛. ex quo etiā ſequitur ꝙ aliter ſe hꝫ baptizat⁹: qꝛ nūc ⁊ nō prius impreſſus eſt character in ipſo. Jtē cōſtat ꝙ ſine aliqua ſui mutabilitate de⁹ ſine ſacramento poſſet graꝫ ꝯferre: vt ptꝫ in ſanctificatis in vtero. de renū. niſi cū ꝓdē in prin. Curioſius etiā videre poſſet in Tho. iiij. ſen. di. iiij. ⁊. in. iij. parte ſum. q. lxviij. ⁊. lxix. p ¶ Virtutes. De theologici nō eſt opi. inter modernos: ſꝫ de moralibus ſic vt. ſ. dicā. dicunt͛ aūt virtutes quaſi virū tuentes ⁊ ꝑſeuerātes a vitijs. de pe. di. ij. illa aīa. ⁊. c. ſe. q ¶ Jnformās gratia. Hanc multi theologi dicūt eſſe idē in re qđ habit⁹ charitatis: tū qꝛ charitas ⁊ gratia habēt eaſdē operatiōes: tū qꝛ dicit Aug⁹. xv. de tri.

c.xviij.loquēs de charitate. Nullū eſt iſto dei dono ex cellenti⁹. Sed omni dono diſtincto a gratia: ipſa gra tia excellētioꝛ eſt: tū qꝛ ſi ſic diſtiguerent̃ poſſent a dei virtute ſepari: ⁊ ſic aliq̄s eſſet deo grat⁹ ſed nō charuſ ⁊ econuerſo. Alij vero dicunt ꝙ gratia eſt habitus q̄ fundat̃ in eſſen tia anime: chari tas vero eſt ali⁹ habit⁹ qui fun dat̃ in volūtate.

a Ad habitū De ſimilibus de bap. maioꝛes. ꝟ. q̄uis in.j.glo.

b Omnibus. Etiā ficte recipi entibꝫ: q̄ ad cha racterē ⁊ gratiā gratis datā ſed nō ad gratiā fa cientē gratū: ni ſi cū fictio illa re ceſſerit. de cō. di. iiij. tūc valere. et c.pe.

c Sanctorum doctorū modernoꝝ: de ſanctis habem⁹ Auguſtinū ꝯtra Julianū li.j. de bap.paruuloꝝ. doc.habem⁹ magiſtrū.iiij.ſen.iiij.diſt. in pꝛin. ⁊ ibi Alex. Alber. ⁊ Tho. apertius ⁊ breuiter oēs theologi moderni in h̃ cōcoꝛdāt quo ad virtutes theologicas. ſ. fidem: ſpem ⁊ charitatē. ſed de virtutibꝫ moꝛalib⁹: vt iuſticia: foꝛtitudine: tēperātia: pꝛudētia ⁊ alijs de q̄bus. xxviij. q.j. §. ex his. bene diſcoꝛdāt mo derni theologi. Thomas ei ⁊ ſui tenēt etiā moꝛales in fundi. nā vt dicūt moꝛales acq̄ſite nō oꝛdināt ex ſe in vltimum finē: nec inclināt ꝙ homo ſit bene mobilis a ſpiritusancto: ergo eſt fateri illas infuſas. Sed q̄ tenēt ꝯtrariū rn̄dent ad h̃ ꝙ moꝛales acq̄ſite cōiūcte chari tati q̄ eſt foꝛma virtutū vtrūqꝫ ſufficient̃ pagūt: ⁊ ſic nō eſt neceſſe ponere eas infuſas. Inducūt etiā iſti il lud pħi: ꝙ fruſtra fit ꝑ plura ⁊c. vt dixi ī pꝛi. c. ſꝫ ꝑ vir tutes moꝛales acq̄ſitas pōt hō cū theologicꝭ finē ſuū acq̄rere ſine moꝛalibꝫ īfuſis. ꝓpꝛiū eni ē charitati nos deo vltimo fini cōiungere. Eſt ei ſm̄ Aug. rectiſſima affectio q̄ nos deo ꝯiūgit: g̃ nō requirit̃ infuſis theolo gicꝭ ꝙ alie ꝟtutes moꝛales īfūdant̃. Itē ſi paruuľ in funderent̃: g̃ ⁊ adultis. ſꝫ experimur ꝙ adultus nō fi cte baptizat⁹ nō plus ſe ſentit ſobꝛiū: pꝛudētē: tēpera tū vel iuſtū q̄ꝫ pꝛi⁹: ꝙ ſi infunderent̃ ſentire deberet. ex quo etas nō īpedit cū virt⁹ moꝛalis ſit habit⁹ inclināś ꝑ modū nature: qꝛ ſm̄ Pħm. ij. ethi. Virtus eſt q̄ ha bentē ꝑficit ⁊ op⁹ ei⁹ bonū reddit. g̃ cū ſacramētū ba ptiſmi ſit cōe oīa gratꝭ donās: videt̃ ꝙ nō infundatur adultis nec paruulis.

d Eligendā. Ergo illā ſeq̄ tenemur. de hoc eo. ti. c. vno. li. vj. in vj. glo.

a quo ad habitū: ⁊ ſi nō ꝓ illo tp̄e quo ad vſuꝫ. Nos au tem attēdentes generalē effi caciā moꝛtis chꝛiſti: que per b baptiſma applicat̃ parit̃ om nibus baptiçatis: opinioneꝫ ſecundā que dicit tā paruu lis q̄ꝫ adultis cōferri in ba ptiſmo infoꝛmantē gratiā et virtutes tanq̄ꝫ ꝓbabilioꝛē: ⁊ c dictis ſanctoꝛum ac doctoꝛū modernoꝛū theologie magis cōſonā ⁊ cōcoꝛdem ſacro ap d pꝛobāte cōcilio duxim⁹ eligē dam. De reſcriptis. Clemēs quintus in cōci. vienenſi.

Diuiſio Abbates. Sūt due ptes. In pꝛia duplex ꝓhibitio. In ſcd̄a ibi: Si q̄s. Duplex pena. ſ. iurꝭ ⁊ hoīs. cāꝫ dedit ꝯſtitutiōi fraus q̄ ſepe cōmittebat̃ ad d̄cre. ſtatutū. ē. e. li. vj. qꝛ ſi pꝛi oꝛ alicui⁹ dom⁹ Bonō. dioc. ꝯ me boñ. ipetrare vole bat: habebat neċe ipetrare boñ. ſꝫ ſi pl⁹ expediebat vł placebat ei me cōuenire ferrarie: ipetrabat̃ ibi reſcrip tū ſub nomine maioꝛis: puta Camalduleñ. Ciſtercieñ. Carthuſeñ. ⁊ ſiliis cui ſb̄erat illa dom⁹. ⁊ ſic q̄ſi actoꝛ ⁊ reus eſſent diuerſarū dioc̃. fiebat cōmiſſio in loco vici nio dioc̃. Boñ. infra dietā: ⁊ ꝯſtat ꝙ h̃ multū frequēta bat̃ ad excludēdā dioc̃. rei. Eodē mō ſi dom⁹ erat fer rarie me boñ. ꝯueniebat ferrarie ipē maioꝛ: qd̄ pꝛioꝛ lo ci nō potuiſſet. Jo. ā. Ad euidētiā p̄mittas ſꝫ. d. An. ꝙ ſi actoꝛ ⁊ reus ſūt eiuſdē dioce ſis: opoꝛtet ꝙ ac toꝛ īpetret ī dio. de qua ſunt. ď re ſcriptis ſtatutuꝫ. §. cū aūt. li. vj. Si ꝟo diuerſaꝝ actoꝛ neceſſitat̃ ad impetrādum vel in dioce. rei vel in ꝓpinqua ꝑ dietā in ꝓpꝛia aūt actoꝛis ipe trare nō pōt vt ibi. Scd̄o p̄mit te ꝙ ꝓ membꝛis ſubiectis abba tes agere pn̄t et appellare. Et qn̄ agētes p̄ferā tur habetur ma teria de iudi. cū deputati. ď teſti bus cū olim. de relig. do. cū venerabilibꝫ. ⁊ pleni⁹ de reſti. ſpo. olim cau ſam. Imola.

Maioꝛ pꝛelatus ꝓ membꝛis ſuis: etiā ſi ſunt de mēſa reū conuenire non poteſt ꝑ reſcri ptum apoſtolicū: niſi vbi poſ ſent adminiſtratores mēbꝛo rum: contra faciēs in expen ſis ⁊ intereſſe punitur: ⁊ pro ceſſus eſt irrit⁹. Jo. an. ca. I

e Abbates aut alij re f ligioſi quibuſlibet adminiſtrationib⁹ g pꝛeſidentes occa h ſione pꝛioꝛatuuꝫ ſeu alioꝛum locoꝛū ſubditoꝛū eiſdē: nullū auctoꝛitate litterarū apoſto i lice ſedis vel legatoꝛū ipſius k quomodolibet valeāt conue l nire: niſi vbi ⁊ coꝛā q̄bus pꝛi

e Abbates. Solēt iſti vocari patres abbates. ē. de reg. c. fi.

f Alij. Hoc nomē nō ſemꝑ poſitionē ſignificat. facit de h. ē. e. ti. c. ſedes. ī. iij. glo.

g Pꝛeſidētes. Vt magiſtri hoſpitaľ cruciferoꝝ et his ſimiles. Idē ſi denominent̃ pꝛioꝛes. vt Camaldu leñ. vł miniſtri: vt in oꝛdine minoꝝ. vel quodcunqꝫ ſit nomē p̄ſidentiū taliloco vł oꝛdini cui ſubſunt hec mē bꝛa. Et late intelligas lr̃am ſiue ſint p̄lati oꝛdinuꝫ: vt p̄dixi ſiue ſint p̄lati monaſterioꝝ habētiuꝫ mēbꝛa: vt nouantulanū: pompoſianū: fructuarieſem: ⁊ his ſiłes. Et licet nō intellexerit vt puto de p̄ ſidentibꝫ capituł ꝓuincialib⁹ monachoꝝ. de quibꝫ de ſta. mo. in ſinguł. ⁊. c. ea q̄. illi eni nō īpetrāt ꝓ monaſterijs ꝓuincie. ſi tn̄ daret̃ ꝙ impetrare poſſent locuꝫ haberet qd̄ hic dicit̃ ex identitate rōnis: ⁊ licet de religioſis loquat̃: idē tn̄ de ſecularib⁹ q̄ ſimili modo p̄eſſent: ſꝫ qꝛ id rarū h̃ fre quētatur: ideo ď religioſis loquit̃.

h Occaſione. ſi eni cām ꝓpꝛiā vł capitľi talis p̄lat⁹ agere vellet: ⁊ pro illa impetrare: tūc nō haberet̃ ꝯſideratio loci vbi iſtū eſt mēbꝛū.

i Legatoꝝ. Vł delegatoꝝ. ē. e. ſtatutū. §. in nullo. li. vj. De inferioꝛibꝫ oꝛdinarijs nō eſt dubi um: cū in eis locū n̄ habeat decre. ſtatutū. ſꝫ id qd̄ ha bet̃ de offi. oꝛdi. cū ep̄us. ⁊. c. vt litigātes. li. vj.

k Cōuenire. In actoꝛe loquit̃ nō in reo. hinc eſt ꝙ ſi ego Boñ. ꝓ mēbꝛo Boñ. volo ꝯuenire ipſius mēbꝛi maioꝛē q̄ eſt dioc̃. aretine nō potero impetrare Boñ. ſed aretij: vł in loco vicino infra dietā ſꝫ foꝛmā decre. ſtatutū. §. cū aūt. Identitas eni qua hic idē fungit̃ ad miniſtratoꝛ mēbꝛi ⁊ ſuus maioꝛ in reoꝝ fauoꝛē indu cta: in eoꝛū grauamē retoꝛqueri nō debet de reg. iur. qd̄ ob gratiā. li. vj. cū ſuis cōcoꝛ. pꝛioꝛē aūt illi⁹ mēbꝛi bn̄ ꝯueniā Boñ. vt ibi. §. cuꝫ vero. ⁊ qd̄ pꝛi⁹ dixi ꝓce dit hoc poſito qd̄ etiā in realibꝫ cōſideret̃ loc⁹ domici lij. vt no. in p̄al. §. cū ꝟo in glo. olim dicebamus.

l Coꝛam quibus. De loco erat dubiuꝫ. de perſonis nō: ſed foꝛſan hoc intendit ꝙ ſi is qui impetrat⁹ a pꝛi

oratuũ et locorũ ipſorũ priori bus aut alijs gubernatorib⁹ a b hoc liceret nec occaſione loco rũ ad menſas ptinẽtiũ eorũ/ c dẽ aliud ipſis ſup hoc liceat q̃ ſi loca ipa ſic permiſſa ſpã d les ſub eis gubernatores ha/ berẽt. Si quis aũt aliquẽ e cõtra hec vexare p̃ſumpſerit f in expenſis ſibi ⁊ intereſſe per g iudicẽ coraʒ quo vexatio fiet h hmõi cõdẽnet: omniſq; pceſ ſus ↄtra p̃miſſa habitus ſit ir i ritus ipſo iure niſi ad id ex/ preſſus partium accedat aſ/ ſenſus.

Idem in eodem.

Principalis officialis epi/ſcopi et prior conuentualis li/cet obedientiarius delegari poſſunt a papa: officialis ve/ro foraneus vl' prior clauſtra/lis non. Jo. an. ca. I

k l Etſi principalis officia m lis epiſcopi aut religio n ſus cõuẽtualẽ obtinẽs prio/ ratum: q̃uis ad prioratum eundem prior non conſueue/ o rit per electionem aſſumi a ſe p de apoſtolica vel legato eiuſ/ q dem dari valeat delegatus.

ore loci poterat recuſari: etiã recuſari poterit impetra/ tus per maiorẽ ordinis: facit qđ ſcripſi de offi. deleg. in ſinuante. Hoc ſcias: q licet prior domus pp̃ter excõica tionẽ repelleret̃ ab agendo: iſte maior non repellit̃ qui excõicatus non eſt: ſolũ enĩ pſonas corã quibus et loca in quibus fit con uentio determi/ nat hec littera. a Liceret. A/ gere enĩ poſſet ⁊ defendere q̃diu adminiſtratio/ neſ tenent q̃uis ſint obediẽtiarij. de hoc ſatis ⁊ q̃s cui p̃ferat̃ no. p⁹ Inno. et Hoſti. de iudi. cũ depu/ tati. de reſti. ſpo. olim .ĩ. de teſti. cum olim. de re/ li. do. cũ venera/ bilis. vbi no. In no. ad fi. q qñ in caſu defenſionis iudex pcedere de bet ad miſſion in poſſeſſionẽ: hoc nõ facit ẽt ſi vn⁹ ſit ↄtumax: niſi oẽs vocent̃. alle. ff. de eulc. emilius. ⁊ ff. ex q̃. cau. in poſ. ea. l. hoc aũt. b Nec occaſiõe. Iſte ꝟ. nõ fuit de prima cõpilatiõe cõcilij. c Sup hoc. ſ. ſup recõuentiõe reoꝝ. d Haberent. Innuit q lo ca que ſunt de menſa interdũ nõ habẽt ſpãles guber/ natores. cõcor. ĩ. de ſup. neg. prela. c. vno. vñ licet illoꝝ fructus clericis cõcedant̃ ad firmã nõ vacãt p mortem illoꝝ. ĩ. de exceſ. p̃la. frequẽs. ꝟ. q̃dã etiã. ⁊ ibi dicã q̃ lo/ ca pp̃ria ſint de menſa: ⁊ aliq̃d no. Inno. et Hoſti. de re. eccle. nõ alie. vt ſup. e Vexare. Ex ſola. ei impe tratione nõ veniũt expẽſe vel intereſſe: niſi ſeq̃ret̃ vexa tio vl' ↄuentio. Jo. ã. f In expẽſis. Legitis. ſ. e. ſta tutũ. §. cũ aũt i fi. g Corã q̃. Cõcor. qđ no. ſ. e. c. fi. ĩ vl. gl. et qđ illa decre. vocat dãna: hec vocat intereſſe. h Proceſſus. circa principale. i Ipſo iure. i. ſine ope exceptiõis. ↄcor. ſ. eo. c. j. ⁊ c. ſtatutuʒ in fine.

Diuiſio Etſi principalis. Et pres patẽt qꝛ (lib. vj. prima duoꝝ pmiſſiua. ſcđa duoꝝ p̃hibitiua ibi: In officiali: et declarat iq̃tũ de religioſo loquit̃ no. x/ vj. q. j. de pñtiũ. de priui. cum olim. ij. p Hoſt. in ſum. de offi. deleg. §. cui poſſit. ver. ſed nũq̃d. ⁊ per Guil. in ſpe. ti. j. §. j. ver. nunq̃d ergo mõacho. ⁊. ff. de iudi. l. cũ p̃tor. et multũ olim dubitabã de his caſib⁹: et forte fuit pars impulſiue cauſe ↄſtitutionis iſtius: et exponas ⁊ ſi: p q̃uis. Jo. an. Pro euidentia qđ habetur in. c. ſta tutum. §. j. eo. ti. li. vj. ſ. q inter cetera que exigunt̃ in delegato pape exigitur q ſit in dignitate p qđ appa/ ret q ſtricte intelligit̃ de dignitate. ſ. pp̃ria iudicis de legari: qꝛ ſic in dubio verba debent intelligi vt natura lem et pp̃riã naturã plus reſpiciant q̃ accidentalẽ: de ſen. excom. ſi quem. de teſt. ſi pater lib. vj. quod nõ eſt modicum fundamentum ad dicenda Jo. de Imola.

Queſtio k Principalis. Quid ergo ſi plures officiales inſo/ lidum habet epiſcopus: innuit hic littera q delegari poſſit his qui eſt principalis. Item quid ſi ſimpliciter delegetur officialis: intelligit̃ de principali: iuxta no. de offi. deleg. qm̃ abbas. ⁊ ſi neuter principalior: ſed eq̃ principalis vterq;: dic vt ibi. Sed quid ſi deſijt eſſe of ficialis. vide quod no. in ſpe. ti. j. §. fi. ver. quid ſi cau/ ſa. Dico per predictã decre. qm̃. q ſi non erat expreſſuʒ

pp̃rium nomen deſijt eſſe iudex alias iudex remanet: niſi aliud canonicum eum impediat: et de hoc ſatis p Arch. in canonico qui deſijt eſſe canonicus: de reſcrip. ſtatutum. §. j. l Officialis. Alibi dicit̃ miſſus do minicus. de reg. c. ij. de frig. c. j. alibi vicarius. de offi. vica. c. ij. lib. vj. Olim etiã dele/ gabatur officiali de offi. deleg. in ſinuante. de ap. dilecti. vl. et per hoc verbũ vide/ tur vicariũ i ſpi ritualibus q̃ ali/ as officialis nõ eſt delegari non poſſe: ad hoc de tẽpo. ordi. cũ nul lus. §. j. ⁊. ij. lib. vj. ſalua certa ſci entia principis: vt dicã in vl. gl. m Epiſcopi. Ergo ſecus in of ficiali Archi. vel iferioris ab epo. Sed quid de officiali quẽ dat caplm epali ſede vacan/ te: licet ille dici nõ poſſit officialis epi q̃ nõ eſt: facit de cõſti. cũ acceſſiſſent. ĩ. de pcu. c. fi. credo tñ q hec ↄſtitu tio etiã illũ intendit includere: cũ ſic officialis iuriſditi onis epalis. facit de maiori. et obedien. c. vno. li. vj. Et idẽ puto de officiali electi cõfirmati nõdũ ↄſecrati. ſ. de electio. trãſmiſſam. maxime qꝛ quo ad officiũ iuriſ/ dictionis cõſecratio nihil addit: facit de tẽpo. ordi. cũ nullus. §. j. in fi. li. vj. n Conuentualẽ. De iſtius etate. ĩ. de ſtatu mona. ne in agro. §. ceterũ. et que dica tur eccleſia cõuentualis plene ſcripſi de iurepa. nobis. vbi no. Hoſt. ⁊ Inno. e. ti. poſtulaſti. ⁊ de hoc de elec. c. j. et hoc patet approbatũ qđ no. Abb. ð prebẽ. niſi. ſ. q prioratus eſt dignitas ſi cõuentualis eſt. alias non. o Electionẽ. Sed p pulſionẽ: et intelligo de obediẽ tiario qui remoueri põt ad nutum ſui maioris: alias nulla fuiſſet dubitatio. de iſto vero et de officiali quem epiſcopus ad nutum remouet: merito dubitabat̃ qua/ ſi iſti non ſint in dignitate: ex quo non ſunt perpetui: ſʒ ſatis eſt q poſſunt eſſe perpetui: id eſt q̃diu viuent. ff. pro ſo. l. j. facit de his que fi. a prela. cum apoſtolica. in ſti. de auc. tu. §. neq;. ff. de condi. indebi. l. ſufficit. Itẽ per mortem vel remotionem talium priorum: licet ſint obedientiarij vacat prioratus: vt patet. ĩ. de ſupplen. negligen. prela. quia regulares. facit autẽ hoc ad que/ ſtionem de clauſtrali: an poſſit vicarius eſſe epiſcopi vel coadiutor p̃lati: de quo ſatis notaui de cleri. egro/ tan. c. fi. in ſumma coadiutorum in. iiij. q. eertij mem/ bri. et ibi remiſſionem inuenies an poſſit eſſe delegat⁹ ordinarij vel arbiter. p Legato. Vel delegato: vt dixi. ſ. c. pxi. Jo. ã. q Delegat⁹: Quid dices de Queſtio conſeruatore: pcedit dubiũ in officiali nõ in priore: per decre. vl. j. rñ. de offi. dele. li. vj. que requirit q cõſerua tor ſit epus vel ſuperior vel abbas: vel habens digni/ tatem vel perſonatum in eccleſia cathedrali vel colle/ giata ſub q̃bus nõ videtur officialis includi: quod ta men quo ad alios delegatos bene includit decre. ſtatu tum. in principio: que ſimpliciter requirit q ſit digni/ tate preditus vel perſonatum obtineat: ſi per hoc vi/ detur q licet dignitate pre alijs dotatus poſſit eſſe de legatus: quia tamen non habet dignitatẽ in eccl'ia cai

a ¶ In officiali tamē foraneo aut religioſo monaſterij ſui b priore clauſtrali nequaꝙ̄ hoc c volumꝰ obſuari. I dē in eo dē. Breuiꝰ non pōt ſummari

d e f A Uditor in ro/ ca. III mana curia deputatuſ g a nobis de bñficio qđ ꝓnun h i ciabit alicui de iure fore debi k tum ꝺ iure poterit ſibi abſꝙ l cōmiſſiōe alia vt euitetur cir/ m cūitꝰ ꝓuidere. I dē. Expectās bñficiū ꝑ lrās grām ſi cō/ſequit̄ aliud: qđ cum illo qđ expectat de iure tenere nō poſ/ſit Johan. ca. IIII

G Ratie vt ꝺ dignitate vl̄ bñficio curato tibi prouidea/

thedrali vel collegiata nō poſſit eſſe ꝯſeruator. In contrariū exꝙ̄ dignitatē damꝰ nō ꝯſtat ꝙ iſta ſit alteriꝰ eccleſie ꝙ̄ cathedralis. ex dignitate eni ep̄i deſcēdit iure cōnexionis. ꝗ idem ius. de cōſti. tranſlato. egeret declaratione. a ¶ Foraneo. De ꝗ̄ de off. ordi. romana ī ꝓn. li. vj. vbi tenent Inno. ⁊ Hoſti. ꝙ tales officiales foranei qui ī certa parte diočeſis vel ad certos actus ꝯſtituunt̄ habent delegatā ⁊ ꝙ ab eiſ appellatur ad ꝯſtituē tem. et ꝙ dicitur vnū cōſiſtorium ep̄i ⁊ officialis: ītelligitur ꝺ generali ⁊ principali ad quod bene facit hec decre. de appel. romana ī prin. li. vj. ⁊ qđ hic dicitur de officiali foraneo: intelligo etiā de decano rurali: qui in parte dioce. ad tempꝰ gerit vices ep̄i. de quo. ſ̄. de offi. archid. ad hoc in fine. ꝗ etiam officialis foraneus dici pōt. et hec intelligo vera niſi tales officiales vel decani ex alio capite admittant̄: vt qꝛ canonici cathedraliū eccl̄iaꝝ vel his ſiles Jo. an.

b ¶ Clauſtrali. De quo de ſta. mo. cum ad monaſteriū ꝟ. prior. et idē dicit Guil. in p̄dic. ver. quod tenet curia de ſacriſta cuſtode vel camerario monaſterij. Sed contra. ſ̄. de ꝓben. licet. de conceſ. ꝓben. ex tenore. ex quaꝝ ſubſcriptionibꝰ patet ꝙ prior clauſtralis ⁊ ſubprior delegantur a papa. Sol̄. tp̄e illoꝝ iurium adhuc nō erāt determinate qualitates perſonarū quibus debēt tales cauſe delegari: ſed poſtea fuerunt per decre. Inno. iiij. quā hodie nō habemꝰ. eo. ti. p̄nti. ⁊ poſtea imutatum ī parte ꝑ decre. Bonifa. eo. ti. ſtatutū in ꝓn. li. vj. in magna glo. c ¶ Obſeruari. Niſi id fieret ex certa ſciētia ꝓncipis hic expreſſa: vt no. in p̄di. decre. cū olim. de priuile. ⁊ facit qđ no. ſ̄. e. ſtatutū. li. vj. in glo. pone. In legato ſecus quem artat conſtitutio maioris. facit. ꝭ. de offi. ordi. collatio. ⁊ qđ no. de here. c. vl. li. vj. ī magna gl.

A Uditor. Breuē ⁊ nouū qđ hic ſtatuit̄ determināſ ꝑ ⁊ ꝭ. ⁊ no. ꝑ Cōpo. e. ti. mādatū ad fi. ⁊ ꝑ Guil. in ſpe. ti. de ac. ⁊ peti. §. ſuꝑ actionibꝰ. ꝟ. ſꝫ ſi ad ipſam ꝓbendā. ⁊ ꝟ. ſe. ⁊ patet hoc expeditū qđ ibi no. ſ. ꝙ coraꝫ auditore peti poterat bñficium ꝓnūciari debitū ⁊ ꝯferri. ⁊ ſcias ꝙ hodie eſt tutū hoc ī libello peti: puto tamē ꝙ ⁊ ſi nō petat̄ in libello cōferri: ſed ſolū debitū ꝓnunciari: ꝙ poſt ꝓnūciationē peti poterit ⁊ ꝯferri. ſicut eni cōfert licet nō fuerit cōmiſſa colla. ſic ꝯferat: licet nō fuerit ī ꝓmo libello petita. Itē ſcias ꝙ de auditore cōtradictaꝝ ⁊ camere tenēt Gof. ⁊ Hoſt. in ſum. de offi. or. ī ꝓn. ꝙ habēt ordinariā. de alijs auditoribꝰ cauſaruꝫ no. Guil. in ſpe. ti. iij. §. j. poſt ꝓncipium ꝙ habent ordinariam in cognoſcēdo: delegatā in diffiniendo. ſꝫ Archi. xj. q. j. experientie: dicit Bonifacium. viij. interlocutum fuiſſe: ꝙ in curia nullus habet ordinariam niſi papa. ⁊ facit quod dicam. ꝭ. titu. j. ne romani Jo. an.

e ¶ Romana curia. In datis ergo extra curiā nō habet hoc locum: nec in aliquo corrigit̄ decre. ſuꝑ eo. ꝺ offi. deleg. ⁊ eſt ſi. ꝭ. de ſequeſtra. poſ. c. vno. f ¶ Deputatus a nobis. Ergo ab alio: puta legato ad quē etiā ſpectaret beneficij ꝓuiſio: nō poterit ꝓuidere etiā ſi fuerit ſibi cōmiſſa ꝓnunciatio: qꝛ nec alter auditor ꝓnūciat: ſꝫ audit ⁊ refert. de offi. deleg. ſuꝑ q̄ſtionū. facit ad primū. ſ̄. eo. ti. ſuꝑ eo. ⁊ intelligo deputatū a papa illuꝫ ꝗ ſm more curie ꝑ referēdariū vel officialē ad hoc datū ex auditoribꝰ palatij deputat̄ ad talē beneficialem cauſam delatā ad curiā audiendā: ⁊ hoc in minoribus. cathedraliū eni ⁊ regulariū eccleſiaꝝ cauſas ꝓpria voce papa cōmittit: ⁊ vt plurimū cardinalibus. g ¶ Beneficio. Large ſumitur vt comprehendat etiam dignitates: cuꝫ eadem ſit ratio. cō. cor. de re. iur. c. j. li. vj. vbi de hoc. h ¶ Pronunciabit. Et ſic videbatur functꝰ officio ſuo. de offi. delega. in litteris Johan. an. i ¶ Debitū. Si ꝓnūciaret illud ſuū: tūc ceſſaret ꝓuiſio. Eſt ꝗ differētia inter ſuū ⁊ debitū. de ꝓbē. ſi tibi abſenti. li. vj. ſicut inter ius in bñficio ⁊ ad bñficiū. eo. ti. c. pe. de cōceſ. ꝓben. c. vlti. lib. vj.

Quid de electo ꝗ appellauit a negatione cōfirmatiōis vel caſſatione electionis: nūquid auditor qui ꝓnūciat bñ appellatū vel reuocat caſſationē electionis poterit cōfirmare? Videt̄ ꝙ nō: qꝛ hic ſolū loquit̄ de ꝓuiſiōe illius cui debitū erat. In ꝯriū videt̄. nā hoc faceret delegatꝰ. de excep. ſignificauerūt. de re iudi. ad ꝓbādum. ex quo eni bñ appellatū eſt: facit qđ facere debebat ꝓncipalis. de excep. dilecte. facit qđ no. C. de appel. eos in ꝓn. ⁊ quod dixi de teſtamē. Raynaldus. ver. cōdemnauitꝙ̄. Item de confirmatione non videbatur dubium ſed de prouiſione. nam primā facit officialis ⁊ capitulum vacante ſede: qui non faciunt ſecundā: vt de offi. vica. c. vlti. ⁊ de inſti. c. j. li. vj. quia ergo illud plus dubitabile: ideo conceſſum. Queſtio

k ¶ Poterit. Non quicꝗd iudicis poteſtati cōmittitur ⁊c̄. ff. de iudi. nō quicꝗd. de offi. delega. conſuluit. licet ergo auditor hoc poſſit: non tamen tenetur ad hoc. l ¶ Circūitus. C. de arbi. l. ne in arbitris in fi. de adop. l. fi. ff. de condi. inde. dominus teſtamento. ⁊ ibi concor. de hoc in fi. vlti. gloſe. Eſſet autem circūitus ſi oporteret ad papam redire ꝓ noua cōmiſſione vel pro collatione ad ipſum vel ad executorem. Dicebant ergo qui hoc tenebant: ꝙ auditor fungitur vice iudicis in ſententiando: et vice executoris in ꝯferendo: vt no. in glo. in prin. allegata Jo. an. m ¶ Prouidere. Intelligo etiā ſi non ex facto pape: ſꝫ inferioris legati vel delegati fuerit beneficium illi debitum. quod eſſe poteſt iuxta no. de conceſ. preben. ſi ſoli. li. vj. huic tamen obſtat ratio quā inducebant Compoſt. ⁊ Guil. ꝙ per talem collationem nulli fit preiudicium: quia cū conferre ſpectat ad papam: nō refert an per auditorē: an per executorem conferatur: ſed in decre. ſuper eo. non ſpectabat collatio ad papaꝫ. fieret ergo preiudicium ei ad quem ſpectat collatio vel inſtitutio: ſed cum poteſtas nedum delegati: ſed etiam legati cauſetur a papa. nec ex facto alterius poſſit eſſe debitum vel affectum. ſatis conuenit illa ratio Joh. an.

G Ratie. ¶ Approbat quod notaui de preben. ſi pauper. lib. vj. in prima glo. ⁊ Idē ibi Archidi. ⁊ per illam decre. determinatur quid iuris ſi conſequitur beneficiū is pro quo ſcriptum eſt in forma pauperum: hic de illo pro quo ſcriptum eſt in forma gratie. ⁊ in illo caſu non diſtinguitur qualitas beneficij adepti iſto ſic. ⁊ quia generaliter loquit̄ hoc principiū: generaliter intelligatur de cuiuſcūꝙ̄ gratia pape vel alteriꝰ.

a tur renũciare videris. ſi an/b te adeptionẽ eiuſdẽ aliud be/c d neficiũ pacifice aſſequaris: e q̄ ſimul de iure cũ dignita/te vel beneficio virtute dicte f gratie tibi debito retinere nõ g poſſes: licet illud reſignaue/h ris: aut ſis reſignare paratꝰ. Idẽ.

i k l m [L]itteras nr̃as ſuꝑ cõfe/rẽdo tibi beneficio va/caturo directas ad bñficium n o poſt datã ipſarum creatũ ſtatui p mus nõ extẽdi. [C]lemens quintꝰ in ↄci. vienẽſi.

a [L] Renũciare. Idẽ tenẽt Inno. ⁊ Cõpoſtul. in illo q̄ litigabat ſuꝑ beneficio: ⁊ recipit ſcðm qð cũ primo te/nere nõ poſſet. ſ. ꝙ ꝑ hoc renũciat liti. hec no. ſ. e. in no ſtra. vt ibi plenius ſcripſi. ⁊ puto hãc decre. locũ habe re etiã ſi ꝓteſteẽ recipiẽdo ſm ꝙ gratie renũciare nõ intendit: cũ ꝓte/ſtatio ſit facto cõ traria. de conſti. cũ. M. nec defẽ/dat in his ꝑiudi cialibꝰ. ſ. ð elec. vt q̄ſ duas li. vj. facit qð ſcpſi cũ Inno. cõtra Ho ſtien. in ꝑdi. de/cre. in noſtra. b [C] Eiuſdẽ. Di gnitatis vł cura ti qð expectas./ Io. ã. c [C] Be neficiũ curatũ. ſ. vel dignitatẽ vł ꝑſonatũ ꝑ decr. de ꝑben. de multa. ⁊ idẽ puto in caſu decre. lr̃as. de cõ/ceſ. ꝑben. vel cũ ſm de ſpẽali iure req̄rit ↄtinuã reſidẽ tiã: iuxta no. ꝑ Inno. de cle. nõ reſi. c. fi. d [C] Pacifi/ce. Puto idẽ ſi acceptata collatiõe ꝑ eũ ſtaret q̊ minꝰ haberet pacificã. ad quod. ſ. de elec. cõmiſſa. §. j. de ꝑ/ben. licet ep̃s. li. vj. e [C] De iure. De hoc. ſ. e. gratia. li. vj. f [C] Nõ poſſes. Si ergo eſſet tale qð cũ illo te/neri poſſet nõ perit gr̃a. vt no. in decre. ſi pauꝑ. ⁊ hoc ẽt tenet Io. de deo in q̄ſtiõibꝰ ſuis lib. j. q. xxiij. Io. ã. g [C] Illud. Qð adeptus eſt interim. h [C] Reſigna/ueris. gratia q̄ ꝑempta nõ reuiuiſcit: licet res reuerta/tur in priſtinũ ſtatũ: ⁊ facit ad queſtionẽ de clerico q̄ ↄtraxit mr̃imoniũ qð poſtea diſſoluit ꝑ ꝓfeſſiõẽ ſpõ ſe nõ cognite. vł qꝛ reperit ↄſãguinea. de q̊ ſcpſi ð cle. cõiu. c. j. in prin. i [C] Paratꝰ. Si tñ vellet dimittere ſm bñficiũ: poſſet ꝑ collationẽ ordinarij cõſequi ꝓmũ olim ſibi debitũ: nõ eñi intẽdit ꝙ ſit inabilis ad illud: ſed ꝙ ex vi gratie nõ eſt ſibi plus debitũ: nec ꝑ execu/tores gratie cõferendũ. ⁊ ſic no. caſum quo ex facto ſu ꝑueniẽti parat̃ exceptio ↄtra gr̃az q̄ tenuit a ꝓn. Ali os caſus colligas ex no. de ꝑbẽ. qꝛ ſepe. li. vj. in vl. glo. [L]itteras. Breuis ⁊ fortis eſt ius nouũ (Io. ã.) inducẽs ꝙ forſan plus ab extrinſeca cã iuſtifica tur. vt. j. dicã. k [C] Noſtras. Idez in lr̃is reſeruatio/nis legatorũ: cũ eadẽ ⁊ fortior ſit ratio. l [C] Tibi. Idẽ puto vbi papa dediſſet ptãtẽ ↄferẽdi ꝓmũ vacaturaz nõ exꝑſſa ꝑſona cui cõferri deberet. Idem ſi cõtuliſſet fructꝰ beneficiorũ ꝓmi anni q̄ vacare cõtigerit in dio/ce. vł ꝓuincia: cũ in his ſit eadẽ rõ. m [C] Vacaturo. In vacãte nõ ꝓcedebat dubitatio. nec diſtinguo an debeat̃ ſimpliciẽ vacaturũ: an debeat̃ cũ bñficio acce/ptãdi: cũ eadẽ ſit rõ. n [C] Poſt datã. Etiã ſi paulo poſt. ⁊ facit qð no. Hoſt. ſ. e. c. fi. inſpicimꝰ. q̄ an extra/ret bñficiũ tꝑe date: ſicut inſpicimꝰ etatẽ impetrãtiſ il lo tꝑe. ſ. e. ſi eo tꝑe. li. vj. ⁊ ↄcor. ſ. e. eã te. ð ꝑbẽ. dilectꝰ ij. vbi de hoc. o [C] Creatũ. Pone cõſtruit̃ noua eccle ſia. de ec. edi. ad audientiã. creat̃ noua dignitas. de cõ ſue. cũ oliz. cõſtiuit̃ noua ꝑbẽda: de ꝑben. dilecto. ⁊. c. vacante. Sed q̄d dices de bñficio olim creato: ſed tꝑe dato ſuppꝰſſo: nũc autẽ renouato ꝓ et contra q̄ no. ſ. e. q̄uis. li. vj. Videret̃ ꝙ bene extẽdat̃ ad illud ar. eiꝰ qð no. de cõſti. cum acceſſiſſent in fi. ⁊ facit qð ſcripſi poſt Hoſti. de cenſi. ſignificauit. ſuꝑ fi. pe. glo. ⁊ h̃ ꝑ/cipue: qꝛ hoc ius nouũ eſt: vt. j. dicet̃ ⁊ de creato tm̃ lo quit̃ nõ de renouato. Sz quid ſi dubitat̃ an data ꝑ/cedat creationẽ beneficij vel ecõtra: puta qꝛ eadez die factũ eſt vtrũq₃: nec apparet qð priꝰ ſit. ſ. e. ti. c. pe. li. vj. Cõtra impetrãtẽ facit: qꝛ ipe petit bñficiũ: ꝓbet er/go illud ſibi debitũ ad qð videt̃ neceſſariũ ꝙ illð ꝓus fuerit creatũ. ſi ergo hoc nõ pro bat nõ fiat exe/cutio. facit de ſẽ tẽ. excõ. venera/bilibus. ad fi. ⁊ qð ibi no. in glo. pe. ⁊ in dubijs iudi camꝰ ꝓ reo. ð ꝓ/ba. in ꝑſentia. et c. ex lr̃is. de teſti. cũ tu. ⁊ ſm vnũ lecturã. ſuccum/bet ergo i dubio iſte petẽs. ꝓ im petrãte facit: qꝛ in tali dubio fa/uet ei qui potio/rẽ habet gratiã: vel habet eã a maiore: vt in ꝑdi. decr̃. pe. ⁊ de ꝑben. ſi a ſede. li. vj. Itẽ in dubio interpreta/mur vt res valeat. de ver. ſig. abbate. Itẽ ſi ponimus impetrantẽ eſſe reũ: planũ eſt ꝙ ſuccũbit actor. idẽ vi det̃ ſi ponimꝰ eũ actorẽ. Nã aduerſariꝰ excipit: ⁊ quo ad onus ꝓbãdi reus in excipiẽdo fit actor. ff. de excep. l. j. ſi ergo exceptionẽ nõ ꝓbat. ſ. ꝙ poſt datã creatum fuerit ſuccũbet. Nec dicas ꝙ hec ſit negatiua: qꝛ etiaz ſi ꝑ verba negatiua ꝓponeret̃: vt nego tũc extitiſſe. vł dico ꝙ tũc nõ extabat: habet reſolutã affirmatiuã: ⁊ q̄ ꝓbari põt de renũ. ſuꝑ h̃. Itẽ multũ facit ꝓ ipſo: quia hec decre. ponẽs ius nouũ parat exceptionẽ contra im petrãtẽ. Obtinebit ergo vt oli ĩpetrãs: niſi de illa. ſ. no ua creatiõe fiat fides: ⁊ h̃ verũ puto: nõ ob. ꝓus allega ta: qꝛ h̃ de iure actoris cõſtat facta fide de gr̃a ⁊ de va catione. p [C] Statuimus. Nõ dicit declaramꝰ. ponit ergo ius nouũ qð videt̃ iniquũ: qꝛ certũ eſt beneficiũ nouiter creatũ nõdũ ordinatũ vacare. quare q̄ nõ de/bet̃ expectãti vacaturũ alteri nõ debitũ: maxime cum fauorabilior ſit expectatio vacationis ꝑ creationẽ quã ꝑ mortẽ. facit de cõceſſio ꝑbẽ. accedẽs. nec videt̃ pon/derãdũ tꝑs date: qꝛ ſi tũc extaret bñficiũ quod debito mõ ⁊ nõ in fraudẽ expectãtis ſuppꝰſſum eſſet: vel extin ctũ nõ deberetur expectanti. de conſtitu. cum acceſſiſ/ſent. Itẽ ſequeret̃ ex hoc ꝙ ſi impetrauit lr̃as ad bene/ficiũ cũ cura illud qð tꝑe date ſimplex erat. ſz nunc cu ratũ nõ deberet̃: ⁊ idẽ ecõtra in ſimplici. Itẽ ꝙ ſi im/petrarẽ ad collationẽ alicuiꝰ: ⁊ beneficiũ tꝑe date non ſpectabat ad ipſius collationẽ. licet tꝑe vacatiõis ſpe/ctet qð nõ deberet̃: ⁊ h̃ falſa: cũ ĩſpiciamꝰ ĩ his tꝑs va catiõis ⁊ collatiõis: vt ꝓbat̃. j. de ꝑben. ſi de bñficio. ⁊ e. ti. ei cui. li. vj. Plus qꝛ ꝑ h̃ videt̃ ꝙ canonico expectã ti ꝑbẽdã nõ deberet̃ ꝑbẽda ex ſuperexcreſcẽtibꝰ cũ illð ſit prebendam de nouo creare. de cõſtitu. cum. M. de ꝑbẽ. dilecto. Itẽ ꝙ nõ deberet̃ ꝑbẽda vł portio ĩ eccle/ſijs nõ habẽtibꝫ numeꝝ eadẽ rõne ↄtra id qð no. ð cõ ceſ. ꝑbẽ. c. fi. li. vj. Quare dico ꝙ h̃ nouũ inducit hec cõ ſtitutio ꝙ ſicͭ reſcꝑta ad lites nõ extẽdũt̃ ad lites poſt exortas: vt. ſ. e. c. fi. ſic nec ſcripta beneficialia ad bñfi cia poſt creata: cũ illa ẽt ſint odioſa. ð ꝑbẽ. q̄uis. li. vj. ⁊ ſic duo req̄rũt̃ ↄiũctiz ꝙ bñficiũ in reꝝ natura fuerit tꝑe date: ⁊ ꝙ vacet tꝑe collationis. ad qð facit. ff. de cõ trahẽ. emp. l. rupilia polla. ⁊ l. in lege. ⁊ cõcor. ad idez collige ꝑ no. ſ. e. c. fi. in. iiij. glo. ⁊ fuit forte motiuum:

Queſtio

Statuimꝰ

q̄ꝛu̇ forſan creatores bñficiorũ retraherentur ab illis creandis: qñ videret illa ſtatim imperrãtibꝰ deberi: ſi/ cut ꝗ voluit eq̃tas bñficiũ ꝑmutatiõe vacãs expectãti nõ deberi. de re. ꝑmu. c. vno. li. vj. q2 forſan al's vacatu rũ nõ fuiſſet: ita noluit deberi bñficiũ nouiẗ creatũ: li cet vacet: qđ al's forte creatũ non fuiſſet. ⁊ tñ dico ꝙ hec decre. ge/ neraliẗ loquens locũ habet nõ ſo lũ in ꝑma ordia tione bñficij: ſed etiã in vlteriori: vt ſi kalen. Ja/ nuarij data fuit gr̃a kalẽ. Februarij creaẗ benefi ciũ qđ cõferẗ tirio per cuiꝰ morte nũc vacat: ⁊ tñ tũc deficit illa ratio: ſ3 ſi po nas quẽ expectantẽ ex canonia nõ ex reſeruatione va/ caturi tm̄: cũ canonico nõ debeaẗ ſimpliciẗ vacaturũ: ſed cũ ſe facultas obtulerit nõ puto decre. hanc locum habere: ſed debebiẗ illi p̄bẽda ꝑ augmentũ creata. de p̄ben. relatũ. de cõceſ. p̄bẽ. cũ ſup. ⁊ in p̄dic. decre. cum

Diuiſio Cum rationi. ❡ Et ꝑmo ꝓhibi/(D. ꝯſti. tionis cauſã ponit. Scđo ꝓhibet. Tertio de cernit. Quarto preſtaẗ. partes patẽt. Prima pars corrigit cõem opinionẽ iure fulcitaȝ et conſuetudine approbatã: q̄ habebat ꝙ ꝓfeſſus vniꝰ re ligionis in p̄latũ alteriꝰ poſſet aſſumi: ⁊ licet q̄dã diſti guerẽt religionẽ maiorẽ a minori. ego putabã ꝙ ſatis eſſet eligendũ eſſe ꝓfeſſum tria ſubſtantialia regule: vt maiori vel minori religioni p̄fici poſſet: qđ etiã pla cebat Archi. xvj. q. j. q̄ vere. ⁊. e. ti. nullꝰ. li. vj. ꝑ quam decre. apte hoc ꝓbabaẗ ibi: dũ dicit vel alteriꝰ. Pro/ babã etiã hoc rõne: q2 ſi p̄fici põt religioſus eccl'ie ſe/ culari ꝓpter curam: vt ꝓbaẗ. xvj. q. j. doctos. ⁊. c. ſe. de ſta. mo. ꝙ dei. fortius ꝗ regulari: licet minoris religio/ nis: vt dicere ſoleo in decre. cũ ad monaſteriũ. e. ti. hic aũt expediuntur ibi no. xvj. q. vij. in noua in fi. magne glo. a ❡ Homĩes. Hic et hec homo cõp̄hẽdit etiã feminã. vnde etiã in monaſterio monialiũ quo ad ſu/ as p̄latas h3 hoc locũ: nec impedit verbuȝ religioſus qđ ſequiẗ: q2 femininũ ſub illo maſculio cõp̄hẽdiẗ. de h̄ e. ti. generali. li. vj. in glo. ij. Sed dubitari poſſet an locũ haberet in monaſterio monialiũ q̄ ꝑ mares regũ tur. xviij. q. ij. q̄ religioſis. ⁊. c. in decima: videẗ ꝙ non: q2 inter illos nõ eſt ſocietas. de qua ſequiẗ. nec eſſe de bet: vt in. c. in decima. ſatis puto idẽ ꝑ verba genera/ lia q̄ ſequunẗ. ⁊ ſimilis queſtio no. e. ti. indẽnitatibꝰ. §. ſane. li. vj. b ❡ Monaſterijs. Eccl'ias ergo ſecl'ares

Queſtio nõ cõp̄hẽdit vt. j. dicet. Quid de eccl'ia ſancti Am/ broſij mediolañ. vbi eſt duplex collegiũ. ſ. monachorũ ⁊ regulariũ canonicoꝝ: Dic ꝙ cũ quodlibet collegiuȝ ſit ibi diuiſuȝ: q2 monachi ꝑ abbatẽ regunẗ: ⁊ canoni/ ci ꝑ p̄poſitũ. locꝰ erit huic ꝯſtitutioni in illis p̄latis aſ ſumendis. Jo. an. c ❡ Socienẗ. Habebaẗ hoc xvj. q. vij. in noua. ⁊ facit e. ti. cũ cãm. ſed ſ3 ſtatũ antiquũ ꝓuidebamꝰ ad hoc: q2 ſe cõformabat p̄latꝰ habitui il loꝝ q̄bꝰ p̄fectꝰ erat. s̄. de vi. ⁊ hone. cle. deꝰ q̄: vbi de h̄. Ad. c. in noua rñdebamꝰ illud in vera diſparitate q̄/ lis eſt ſecularis clerici vl' laici ad ꝓfeſſos. ⁊ circa h̄ vi/ de qđ ſcripſi de teſta. Johannes. in. iij. oppo. ⁊ qđ no. eo. ti. officij. in glo. pe. d ❡ Prelatum. Puta priorẽ: magiſtrũ: miniſtrũ: cuſtodẽ: prepoſitũ: archipreſbyte/ rũ: vl' quodcunq̧ ſit nomẽ. Et no. ꝙ licet ratio ſuperi or ſit generalis: etiã quo ad ſocios: tñ non ꝓhibet eli/ gi in ſocium ⁊ fratreȝ: quod intellige cũ diſtinctiõe an

a Cum rõni nõ ꝯgru at vt hoĩes diſpa/ ris ꝓfeſſiõis vl' ha bitꝰ ſimul in eiſdẽ b c monaſterijs ſocieẗ. ❡ Prohi bemꝰ ne religioſu s aliq̄s in d e abbatẽ vl' p̄latũ alteriꝰ reli/ f g gionis vel habitus de cetero h eligaẗ. ❡ Qđ ſi ſecus actuȝ i extiterit: ſit eo ipſo irritũ ⁊ in/ k ane. ❡ Per h̄ aũt quin reli/ l gioſus in ep̄m ſecularis vel

ſit minoris religionis paris vel maioris: vt no. de p̄e ben. cũ ſingula. §. pe. li. vj. e ❡ Religiõis. Supra di xit ꝓfeſſionis. ex quo ergo diuerſa eſt religio: puta Ci/ ſtercięſis ⁊ Cartuſięſis: licet forſan idẽ ꝓfiteaẗ vtraq̧ cadit ſub ꝓhibitione. f ❡ Vel habitus. Nõ dicit co loris. ꝑ qđ videẗ ꝙ omnes regu/ lares canonici q̄ ꝓfitenẗ regulaȝ Auguſtini: licet varieẗ in colore: q2 aliqui habẽt colorem nigruȝ. alij album: alij griſium: alij mi/ xtum inuicẽ eli/ gi poſſunt: qđ videẗ: maxie q2 diciẗ ipoꝝ habitũ eſſe li neã togã: quã ſub cappa deportãt. facit etiã. j. de ſta. mo. ne in agro. poſt prin. facit etiã qđ no. xvj. q. vij. in noua. Jtẽ in q̄buſdã religiõibꝰ ẽ videre: ꝙ eſt etiã du plex color: vñ videmꝰ ꝙ ciſtercięſes ⁊ griſeo ⁊ albo co lore ꝓut placet vtunẗ: vbi ꝟo color eſſet de habitus ipſius ſubſtãtia: diuerſitas ipſius coloris induceret di uerſitatẽ habitus. facit. j. de regu. eos qui. Jo. an. g ❡ De cetero. Electiões ergo prius factas nõ viti/ at: etiã ſi ſup illis cõſtitutionis tp̄e lis pẽderet: ⁊ facit qđ no. ⁊ dixi de poſtu. c. vno. li. vi. h ❡ Eligaẗ. Nõ ꝓhibet poſtulari ex cã: ſed puto ꝙ a papa. ⁊ ſimile no. de elec. indemnitatibus. poſt principiũ. li. vj. ſed nun/ quid ꝑ viam ꝓuiſionis talis p̄fici poterit: qđ videtur cũ iſta ſint diuerſa. de preben. cũ in illis. li. vj. ⁊ hec cõ ſtitutio ius vetus corrigit. in caſu non exp̄ſſo ſtetur iu ri antiquo. C. de appel. precipimus in fi. de teſta. ſanci mus. ⁊ licet hoc poſſet defendi. contrariũ tamẽ eſſe vi/ detur de mente cõſtituentis per rationẽ hic expreſſam q̄ cõmunis eſt: ⁊ hoc ſaltẽ in eo q̄ ꝓuidet ex iure ad ip ſum deuoluto ꝓpter delictũ vel negligentiã electoris: facit infra de ſupplen. neg. p̄la. c. j. ⁊ quod ibi dicam. i ❡ Jnane. Confirmatio ergo ſecuta nihil operaẗ. con cor. qđ no. s̄. eo. ꝙ ſit. li. vj. in fi. vl. glo. k ❡ Religi/ oſus. Etiam nouitius. s̄. e. ti. nullus. lib. vj. ⁊ vide qđ ibi no. in vlti. glo. etiã ſi ſit mendicãs: ſaluo quod ha/ bes eo. ti. quorundaȝ. li. vj. ⁊. j. de regula. vt ꝓfeſſores. l ❡ Seculares. Dicũt q̄dã ꝙ ex q̄ religioſus ꝑmittiẗ eligi in ep̄m eccl'ie ſecularis. in p̄latũ alteriꝰ ſecularis ec cleſie nõ poterit eligi: ſed hoc nõ credo ꝑ p̄dictũ verbũ ſ. in eiſdẽ monaſterijs: ⁊ cũ illud nõ ſit exp̄ſſe mutatũ: in ſuo ſtatu perſiſtant antiqua iura que id ꝑmittũt. lj. diſtin. priſcis. lviij. di. c. j. xvj. q. j. doctos. cũ multis c. ſe. de ſta. mo. ꝙ dei. Jncidenẗ ergo dictũ ẽ hic de ſe/ culari. cũ principaliter de regulari intenderet proteſta ri: vt ſequiẗ. ⁊ ſatis placet hoc in ſecularibꝰ eccleſijs nõ collegiatis: ſed de collegiatis maius eſt dubiũ. ſed qđ ⁊ in illis poſſit. facit qđ no. Berũ. s̄. de ſta. mo. c. ij. in fi. ij. glo. ⁊. c. ꝙ dei timorẽ. ⁊ no. Jo. lxviij. diſtin. c. ij. lxxiiij. di. c. quorundã. xvj. q. j. in noua. Jtẽ ꝯtrarium facit quod no. Hoſt. in p̄di. decre. ꝙ dei. vbi tenet mo/ nachum nõ poſſe habere p̄poſiturã vl' decanatum ec/ cleſie ſecularis. niſi ex diſpẽſatione hoc fiat ob neceſſi/ tatẽ cure aiarũ. Jtẽ hic ſola diſparitas habitꝰ impe/ dit: fortius impedire debet diſparitas habitus ⁊ ꝓfeſ ſionis: vt in caſu iſto. ſ. cũ religioſus ſi p̄ficiẗ collegio ſe/ culariũ clericoꝝ. ⁊ hoc maxime in ſimul viuentibus in quibus plus artat principium decre. ⁊ q̄ quãdoq̧ fun gunẗ priuilegijs religioſorũ. de vi. ⁊ hone. cleri. qm̄. et xvj. q. j. decimas. egeret h̄ declaratiõe: ſed vt p̄dixi ver bum in eiſdem mõaſterijs multũ facit ꝙ poſſit: hodie

An religio ſus poſſit e ligi i p̄latũ alterius ec. ſecl'aris

a cuiuſlibet regularis eccleſie licite poſſit eligi nõ intendi/mus ꝓhibere. Idē.

[illegible] cardinalium ſede vacāte iuriſ/dictiones papales nō exercet: [illegible] Tertio determinat dioce/ſim intelligi id qḋ in concilio dicit de territorio ⁊ diſtrictu [illegible] de curia transferenda. Quar to ꝓuidet caſui quo cõtinge/ret cardinales omnes exire cõclaue. Quinto ſtatuit car/dinales ꝑ exceptionē excõi/cationis [illegible] ab electione nõ repel li. Ultimo electos ⁊ electores [illegible]

Ne romani electioni põ b tificis indeterminata opinionum diuerſitas aliqḋ c poſſit obſtaculum vel dilatio d nem afferre. Nos inter cete/ra ꝓcipue attēdētes ꝙ lex ſu/ e f perioris ꝑ inferiorē tolli non g poteſt opinionē aſtruere (ſi/cut accepim⁹) ſatagētē: ꝙ cõ ſtitutio felicis recordationis Gregorij pape .x. ꝓdeceſſoris noſtri circa electionem prefa h tam edita in concilio lugdu/ i k neñ. per cetum cardinalium romane eccleſie ipſa vacante l modificari poſſit: corrigi vel immutari aut quicq̄ ei detra m hi ſiue addi vł diſpēſari quo modolibet circa ipam ſeu ali/ n quã eius partē: aut eidē etiã renunciari per eum tanq̄ ve/ o ritati non conſonam de fra/ p trum noſtrorum concilio re/probamus irritum nihilo /

ſicut olim: niſi dicas ꝙ verbū monaſterijs ponaṫ ꝓ ec cleſijs: ſic .xvj. q. vij. nemini. Poſſet etiã dici ꝙ clerici ſe culares nõ habent certū habitū: cum non ſit expreſſum in iure de colore vel forma: ꝑ que vel quoꝝ alterū opor tet habitū diſcerni: vt predixi: et licet fatear certas for mas et colores eis eſſe ꝓhibitos ſ. de vi. et ho. cle ri. qm̄. ſ. e. ti. cle/rici. nõ ex hoc ſe/quitur certū ha/bitū eſſe prefixū: large tñ dicimus habitū clericalē cõuenientē et nõ ꝓhibitū. clericis ſicut et laicalē cõ uenientē laicis. de ſen. excõ. ſi iu/dex. li. vj.
a Cuiuſlibet. q. d. etiã ſi ſit alte rius religionis vel habit⁹. Jo. ã.
Diuiſio Ne roma. Diuidi tur in ſex p̄tes vt pꝫ ex rubro: qꝛ ꝓ mo ponit de po/teſtate cardinali um ſe. va. Scḋo de officio camera rij vel penitentia rij ibi: Eo tamē. Tertio determi/nat qđ cõprehen daṫ appellatione dioc. et qđ ſi pa/pa moritur extra curiã ibi: Sane. Quarto determi nat quid ſi cõtin gat oēs cardina/les exire cõclaue. ibi: Porro. Quīto de exceptiõe cēſure nõ opponēde ꝯ cardinales eligētes romanū põtificē: ibi: Ceteꝝ. Sexto artat venire debētes. exiſtētes extra curiã vt veniãt licet intellexerint ſedē vacare ibi: Veꝝ. Jo. de Jmol. Et p̄cipaliter determinat ⁊ ſuppler de/cret. vbi periculū. ſ. eo. q̄s opiniones aūt approbet vel reprobet dicã ꝑ p̄tes: ⁊ prima pars determinat qḋ no. lxxix. di. nullus. ij. et corrigit qḋ no. Hoſti. de pe. et re. cū ex eo. cui⁹ opiniões et rõnes ſcripſi de ſciſma. c. vno li. vj. et approbat qḋ ibi no. et qḋ tenet Arch. in decre. predi. vbi periculū. §. ceteꝝ. in fine. quod ſpãlius cõtin/git hunc caſum. Bar. etiã ſequebaṫ Hoſt. eo. ti. cuplen tes. §. ꝙ ſi. ⁊ ēt dicã. ĩ. §. fi. b Jndeterminata. ha bes igiṫ exemplū oportune determinationis de quo lo quiṫ ꝓemiū harū cõſtitutionū. c Dilationē. Sū/me periculoſam: vt in eadem conſti. in prin. Jo. an.
d Cetera. Que patere poſſunt ex glo. predictis.
e Jnferiorē. xxj. di. inferior. ſ. de malo. et obe. cū in/ferior. C. de legi. l. fi. et hoc maxime cū ille inferior ab il lo ſuperiore recipit poteſtatem: vt in caſu noſtro cetus cardinalium a papa. per quod idem videṫ de ꝯcil. ſ. e. ti. ſignificaſti. ix. q. iij. cuncta. f Tolli. Juuari poſſet per pene adiectionē. de hoc dixi de offi. archipſby. c. fi. g Non poteſt. Hoc etiã fatebaṫ. Hoſt. ſ. e. licet. di/cens ꝙ cardinales illi cõſtitutioni expreſſe renunciare non poterant per hanc rationē tacite ſic: vt ĩ. dicam. h Lugduñ. ſ. eo. vbi periculum li. vj.
i Cetum. Collegiū vocaṫ. de ſciſma. c. vno. li. vj. que ſatis reſonãt in idē. vt pꝫ. xv. diſt. canones in fi. alibi dicitur gremiuꝫ xxiij. diſtin. in no mine dñi. añ me/dium. Quõ vero cardĩales habēt ius collegij vel capituli: nec cen/ſentur iure ſingu lorū: in diuerſis titulis ſlocatoruꝫ ſatis tractauit. Hoſtiē. de iude. ad liberandam.
k Cardinali/um. Unde ſi di/cantur. not. ſ. de offi. archipreſby. c. ij. in. j. glo. Jo. an. l Modi/ficari. Diminutio nē cõtinet. ḋ ver. ſig. c. fi. et multa verba hic ponit. vij. ſ. vt omnē mo dum per quē cõ/ſtitutio tãgi poſ/ſet includat. Jo. andree.
m Diſpenſari. Hoc addit: quia ſtante conſtituti one maioris: mi/nor quandoq; cõ tra illam diſpen/ſat. de eta. et qua li. ca. vno. lib. vj. cum ſimilibus.
n Partem. Quid iuris ſit de toto ⁊c. ff. de rei vē. que de toto. ⁊. ſ. de do. inter vi. ⁊ vxo. nup. o Non cõſonam. Qḋ ergo dicebat Hoſt. ꝙ talia collegia hoc habēt: ergo et collegium cardinaliū. Reſpondetur illis ꝑmiſſum: huic expreſſe prohibitum: etſi per antiqua iura conceſſum prius erat: per iſtam poſteriorem conſtitutionem cor/rectum de conſti. c. j. li. vj. Et ſic breuiter reſpondetur ad q̄plures ex rõnibus. Hoſt. q̄ tñ excuſabilis eſt: quia nõ vidit decre. vbi periculū. Ad id quod diciṫ nõ eē ve/riſimile filiū dei voluiſſe mortuo papa: gregē fideliū eſ/ſe ſine paſtore: vel eccleſiã ſine ſponſo. Reſpondetur ꝙ ſponſus rector et paſtor eſt chriſtus et caput eccleſie: q̄ eſt ipſius corpus: primum patet. lxxvj. diſt. ieiunium. ij. in fine. ſcḋm. xxvij. diſt. c. j. circa medium. tertium de ſacra vnc. c. j. ver. ſed vbi. iij. q. iiij. c. fi. Licet ergo defici at vicarius non deficiet principalis: qui vicariatus ſo lum petro et ſucceſſoribus apoſtolis datus fuit. Abſur ditas aūt illius opi. apparet: qꝛ ſm eam non eſſet neceſ ſarium papam eligi: ex quo cetus cardinalium chriſti vicariam haberet. Jtem nec eſſet hoc expediens quod cuiq; patet. et facit de cõceſ. ꝓben. qꝛ diuerſitatē. in ꝓn. et indeciſa. p Reprobamus. Sed nunquid per hoc reprobatur opinio Goffre. et Hoſti. et compoſtul. ⁊ Gull. que habet cardinales tollere poſſe: quod de nu/

mero duaꝝ partiū ſtat ꝯcil. lateraň. ſ.e.ti. licet. ſ. ordinādo ꝙ nominat⁹ a pluribus i ſcrutinio ſit papa: vt ibi ſcripſi: Dic ꝙ nō: qꝛ illud ꝯci. illā opi. approbat dū dicit: niſi maioꝛ interuenerit ꝯcordia. ex q̄ ꝗ cōcordant noīatū vel noīandū a plurib⁹ eſſe papā: videt ille noīatus ab omnib⁹. ⁊ facit qđ no. ſ. eo. ti. ſi cui. li. vj in glo. no.

a Poteſtati. Reprobat ꝗ qđ no. Hug. lxxix. di. nullus. j. cui⁹ dictū recitat Hoſtien. ſ.e. licet. q̄ dixerat cardinales poſſe tūc creare cardinalē cū poſſint tūc creare papā qđ plus eſt. ſed videmus ꝙ capl'm creat ep̄m: nec tñ confert beneficia ad illius ſolius collationem ſpectātia: ne ſede va. c. vno. li. vj.

b Pertinentis. Si ꝗ aliqđ diuiſim ad collegiū ptinet: ꝙ forte ꝑ oꝛ ipſoꝛū expendit vt eſt moris: hoc nō impedit. facit p̄di. decreta. vnica. ⁊ de reſcrip. edoceri. c Permittit. In. §. idez quoq;. d Camerariū. Ad quē ſpectat ex palla pauperibus erogare: vt no. Jo. viij. q. j. c. j. Hodie aūt magnū eſt officiū ⁊ iuriſdictionē exercere circa omnes debētes camere: ⁊ auditorē haber etiā ad hoc quez puto ꝙ hr̄e poſſit ſede vacā. ꝑ hāc lr̄am: ꝓuiſione tamē pendente: cardinales nil ab ipſo recipient: vt in p̄di. decre. vbi. §. ꝓuiſiōis. e Maiorem. Ex penitētiarijs: qđ ſequitur. ⁊ ē ſenſus ꝙ officiū penitētiarij maioris q̄ ſolet eſſe cardinalis vel alioꝝ minoꝝ nō expirat. tp̄e tñ incluſionis maioꝛ penitētiarius ſi eſt cardinalis ꝑ ſe non pōt vti officio: ſi tñ nollet in clauſura manere etiam ꝑſonāliter vteretur officio vt fecit. d. tuſculan⁹. f Quorum. Interpoſitio. g Expirare. Hoc de penitētiarijs tenebat Hoſt. de ſen. excō. ꝙ de his in fi. vbi determinat qđ no. in Spe. ti. iij. §. j. vbi defendit Guil. ꝙ camerarius mariſchalcus ⁊ auditoꝛ camere hn̄t ordinariā qđ ſi veꝝ eſſet de iure cōi duraret illoꝝ officiū mortuo papa. de offi. lega. c. ij. li. vj. ſꝫ hic de mariſchalco nil dicitur. ⁊ vide qđ dixi. ſ. eadem cōpil. titu. j. auditoꝛ i glo. Si aūt dicamus iſtos hr̄e delegatā: ſpāle hic inducit ꝙ durat delegata poſt mortē delegātis: ſicut ⁊. ſ. de here. infide. li. vj. h Quouiſmodo. Puta qꝛ incidit in furoꝛem vel infirmitatē que impedit executionem officij. itē puto ſi recederet vel nollet officiū exercere Jo. an. i Cetus. Poteſt ſuppleri vel pars maioꝛ: qꝛ qđ maioꝛ ⁊c. lvj. diſt. apoſtolica. de elec. cum inter cano. in p̄nci. ff. ad munici. l. ꝙ maioꝛ. ⁊ hoc veꝝ ē vbi ſolū ꝓ numero deficientiū ſurrogant. vbi ꝯ ꝓ ampliori neceſſaria ſit plena cōcordia. ⁊ ſic intelligo qđ ſequit Jo. an. k Deficientium. Tolle qđ eſt. j. alios ſurrogare. l Penitentiarios. Secus ꝗ qđ ad camerarium. m Si hoc. Valet ꝙ pro ampliori numero ſurrogētur penitentiarij. Sed nūquid nullo deficiente poterit cetus ꝓ ampliori numero cōcorditer penitētiarios ſurrogare de verbis: videt ꝙ nō: cum conſtitutio ſit ꝓhibitoꝛia p̄ter caſus ꝑmiſſos. ⁊ iſtud nō videtur ꝑmiſſum: niſi cum aliquis deficit Jo. an.

minꝰ ⁊ inane decernētes q̄c/ a quid ꝑtātis aut iuriſdictionis ad romanū dū viuit pōtificē b ꝑtinētis: niſi quaten⁹ in con/ c ſtitutione p̄dicta ꝑmittit cetus ipſe duxerit eadē vacante eccl'ia exercendum. Eo tamen ꝓuiſo ꝙ ſi eiuſdē eccle d e ſie camerariū aut maiorē vel aliquos alios ex penitentia/ f rijs: quoꝝ officiuꝫ ꝑ obitum eiuſdem pontificis nolumus g expirare: per mortem vł al's h deficere quouiſmodo contin i gat: valeat idē cetus ad tempus vacationis hmōi pro nu k mero deficientium: vł ampli l ori etiā quantū ad penitētia m n rios ſi hoc eidē cetui concorditer expedire videbitur aliós ſurrogare. Sane cum o iuxta conſtitutionem p̄dictā papa extra ciuitatem: in qua p cum ſua erat curia moriente in ciuitate in cuius diſtrictu q ſeu territorio moritur: ſit regulariter ſucceſſoris electio celebrāda: diſtrictus ſeu ter r s ritorij nomine dioceſim hoc caſu intelligendam fore cenſemus: eo tamen adiecto ꝙ ſi in certo loco cauſarum ⁊ litterarū apoſtolicarum audiē t tia remanente papa alibi mo v ri contingat: non ibi ſed vbi predicta fuerit audientia memorata electio celebretur: etiam ſi eadem audientia tem x pore mortis huius vacare noſcatur: niſi forſan añ mortem

Queſtio

n Concorditer. Idem in decre. vbi periculū. §. nulli. ⁊ §. idē q̄z. vn⁹ ꝗ ſol⁹ hoc impedire poterit. facit qđ no. e. ti. qꝛ ꝓpter. ver. vł ſaltem in. §. porro. o Predictam. §. porro. p Moriente. Vel cedente: qđ eſſe poteſt: vt de renun. c. j. li. vj. Nā tunc quo ad ſedem ceſſet mortuus. vij. q. j. §. ecce in quib⁹. et cū hic ſit eadem rō ⁊ fauoꝛ ꝓuiſionis eccleſie: et ceſſet ambitio: ceſſet etiam ꝓrium. de deci. ſuſceptum. de reſcrip. libro. vj. q Regulariter. h. d. ꝓpt̄ caſus interdicti ⁊ rebellionis ibidē exceptos Jo. an. r Dioceſim. Juſtū fuit hic plus ponderari dioceſim ꝙ diſtrictū: ſicut ⁊ in caſu de reſcrip. ſtatutū. li. vj. maxime qꝛ ſtante dioceſi diſtrict⁹ facile variant. Qñq; ꝑ conceſſiones iꝑiales. Quandoq; ꝑ occupationes p̄ncipum vel ciuitatū. ad tales aūt mutabilitates eccl'iarum ſtatus nō mutat. x. diſ. c. j. cj. diſt. c. j. ⁊ de religio. domi. c. j. Si ergo papa moritur apud bazanū vel nouantulam. que loca ſunt diſtrictus bonoñ. quia tñ loca ipſa ſunt dioce. mutineñ. in ciuitate mutineñ. conuenire debent cardinales ⁊ ibidē includi: ſꝫ cū locus ille nō diſtinguat ꝑ ciuitatē mutineñ. quō regēs ciuitatez mutineñ. illos includeret: quare meli⁹ videbat accipe ꝓprie territoꝛiū vel diſtrictū: ſed forte ponderauit auctoꝛ ꝙ multa ſunt loca que nō diſtinguunt ꝑ ciuitates aliquas: ſed per ſingularia dominia qui domini etiam ciuitatibus non reſpondēt. Illi ergo nō ſunt de diſtrictu ciuitatis: ſunt tñ de dioceſi. Ad ꝓmū dico ꝙ cardinales ſe debēt offerre. ⁊ ſperādū eſt ꝙ hic facerēt: qꝛ nō facile ꝯtinget q̄n aliq̄ ſe offerāt: quos aliq̄ ſequūt nolētes ꝑdere vocē ſuā: vt de facto videm⁹: poſſet etiaz eſſe loc⁹ remiſſioni de qua. j. d re iudi. paſtoral' circa mediū. s Hoc caſu. Alijs ergo caſibus ſumitur vt habetur ff. de verbo. ſig. pupillus. §. territoꝛium. tñ ⁊ alibi territoꝛium ponitur ꝓ dioceſi. xv. q. ij. ſi quis epiſcopoꝛum. cui cōcoꝛ. de cōſti. c. ij. li. vj. Quādoq; etiā parochia ponitur ꝓ dioceſi. xij. q. ij. bone rei. de dona. apoſtolice in p̄n. Qñq; ponit regio. ix. q. ij. epiſcopum. t Alibi. i. in loco alterius dioceſis. v Non ibi. Vbi moritur. x Vacare. Licet vacet inſpicim⁹ ꝓmū ſtatū: ita mulier vidua vacans denominatur a dignitate ꝑoꝛis mariti: donec alteri nupſerit. concoꝛ. in decre. de foꝛo compe. ex parte in fi. vi. gl. Ponderam⁹ igit ꝗ habitū ſine actu. ſic. ſ.e. cōpi. d ſū. tri. c. vno i fi.

a eandẽ ordinatũ eſſet ꝑ papã b de curia trãſſerẽda: quo caſu c ſeruet̃ ꝓuiſio ↄſtitutiõis p̃di d cte. ¶ Porro ſi romano nõ electo pontifice: cardinales e omnes ſimul vl' ſucceſſiue qđ abſit: exire ↄtingeret concla/ue deputatũ eiſdez: hi ad q̃s ꝑtinet executio cõſtitutionis f p̃dicte illos ex ipſis q̃bus in firmitas corporis: aut nota debilitas excuſationem non dabit: idẽ cõclaue q̃zcito po/ g terunt reintegrare cõpellant. Penas in p̃dicta cõſtitutiõe h i ↄtẽtas niſi hoc fecerĩt incur/ſuri. Cardinales autez hmõi ↄclaue reintrãtes ad electio/nem iam dictã ꝓcedãt: ⁊ al's cõſtitutionem p̃fatam obſer/ k uent: ſm ſtatũ in q̃ erãt in eo dem cõclaui: qñ ipm vt p̃mit l titur exiuerunt. ¶ Ceterum vt circa electionẽ predictam eo magis vitentur diſſenſio/nes ⁊ ſciſmata: q̃ minor eligẽ m tibus aderit diſſidẽdi facul/tas: decernimus vt null⁹ car n dinalium cuiuſlibet excõmu nicationis: ſuſpenſionis: aut interdicti pretextu a dicta va leat electione repelli: iuribus o alijs circa electionem eandẽ hactenus editis plene in ſuo p robore duraturis. ¶ Veruz q quia tam ex ꝓuiſis remedijs r q̃z ex orationibus ad deũ ſu/ s per huiuſmodi negocio effũ/dendis qđ breuiter huiuſmo di celebretur electio: p̃ſumen dum eſt probabiliter ⁊ ſperã t dum: ſtatuim⁹ vt electi ⁊ alij v qui ex quacunq̃z cauſa ad ſe/dem apoſtolicam venire vel x mittere ſunt aſtricti: ad ip̃am y cũ vacat ac ſi non vacaret ve nire vel mittere teneantur.

Idem. [illegible]

a ¶ Ordinatũ. Ad idẽ de p̃bẽ. ſi ap̃lico. in fi. li. vj. b ¶ Trãſſerẽda. Ad aliã dioceſim. al's idẽ qđ. s. c ¶ Prouiſio. ſ. ꝙ fiat electio i loco vbi papa moritur: vt in dicto. §. porro. d ¶ Porro. Prouidet caſu non determinato ꝑ. c. vbi periculũ. Nã licet ibi in. §. ſane ꝓuiderit qđ iuris cũ aliq̃ ex cardi/nalib⁹ exeũt con clauẽ: ip̃rouiſum erat qđ iuris qñ oẽs exeunt: et ca ſus iſte poſt mor tẽ Clemẽtis fuit de facto. e ¶ Omẽs. Bñ dicit: q2 ſi aliqui vl' aliq̃s remane ret: in illos vel il lũ reſidet ius eli gẽdi: vt colligit̃ ex p̃dic. decre. §. ſane. ⁊ fac̃ qđ no ta. de poſtu. p̃la. gratũ. cũ ſuis cõ cor. vbi vero om nes mortui eẽnt qđ iuris: ſcripſi poſt Hoſtien. s. e. licet. f ¶ Predicte. De quibus habe tur in. §. p̃terea. g ¶ Compellãt. Sed quid ſi ali/qui territoriũ il/lorum exeant fa ciant de his que infra diſtrictum ipſorum manẽt. Sed nunquid il li ſoli poterũt eli gere? Itez qđ ſi nulli remanent: vide qđ dixi. s. in glo. iuſtũ. Itẽ qđ ſi omes remanent ⁊ aliq̃ citius reintrãt cõclaue: nunqđ illi poterũt elige/re: ⁊ ſi alij nõ haberẽt iuſtã cauſam planũ eſſet. Sz qđ ſi alij nõ intrãtes habẽt iuſtũ metũ mortis: vt allega/bat̃ poſt mortẽ Clemẽtis: ⁊ dicat̃ dñs temporalis non eſſe potens ad ſecuritatẽ ipoꝝ: vt etiã tũc dicebat̃: qđ fiet ⁊ q̃s de iuſta cauſa met⁹ cognoſcet: iſta non deciſa nec tũc ꝓuiſa adhuc egebũt ꝓuiſione. h ¶ Cõtẽtas. in. §. ꝙ ſi premiſſa. i ¶ Incurſuri. Quia pena ciuium ⁊ rectoꝝ eſt punitio ciuitatis. videt̃ etiã includi pene de quib⁹ ibi in. §. ciuitas. k ¶ In quo erãt. Habita diſtinctiõe an lapſi eſſent tres dies tm̃: an etiã. viij. vt ibi in. §. cõclaue. l ¶ Ceteꝝ. Iſte. §. approbat qđ no. Jo. lxxix. di. c. j. vbi no. de vitio eligentiũ obijci nõ poſ ſe. ⁊ prorogat opi. Cõpoſt. no. s. e. licet. q̃ dixit ↄ electio nem factã ꝑ duas ꝑtes excipi nõ poſſe de excõmunica/tione vel ſuſpenſione eligentium etiã ſi ſit notoria. nec ob. ſm eum qđ peccãt alij cõmunicando talib⁹: faciunt tm̃ hoc auctoritate illius iuris qđ omnẽ exceptionẽ re mouet. alle. ff. de riuis. l. ſeruius. §. ſi quis riuum. Itez ſm ipſum in caſu neceſſitatis licite excõicato cõmuni/catur. ſed maior neceſſitas q̃z carentia vicarij ieſu chri ſti nõ poſſet haberi. xxij. di. oẽs. ij. q. vj. ad romanam. ⁊ facit. s. de hereti. p̃ſidentes. lj. vj. h approbat̃ hec opi/nio etiã quo ad actũ electiõis faciẽde. m ¶ Facultas. fa. s. e. indẽnitatib⁹. §. vt aũt. lib. vj. n ¶ Cuiuſlibet. Juris vel hominis. Itẽ qualiſcũq̃z ſit ſuſpẽſio vel iter dictũ. o ¶ Alijs. lxxix. di. ꝑ totũ. xxiij. di. in noie dñi. s. e. licet. p ¶ Verũ quia. Approbat qđ no. Har. et Johan. mo. s. e. cupiẽtes. j. rñſo. li. vj. ſuꝑ ṽ. com/parere. qui dice/bant electum nõ venientẽ tũc in/fra temp⁹ illi⁹ cõ ſtitutionis ĩcur/rere penam: mo/nebant̃ illa rati/one: quia iuriſdi ctio pape ⁊ ipſi⁹ exercitiuz rema/net penes colle/giũ cardinaliuz. q̃ ratio reprobat̃ s. j. rñ. Dicebant tñ ꝙ papa debe ret penã remitte re: ex q̃ venit añ creationẽ pape: licz poſt tempa. alle. ff. ſi quis in ius vo. nõ ierit. l. j. §. fi. Arch. ibi in fi. p̃me partis ꝓpẽ ṽbum corã nob: tenebat ↄtri um. ſ. ꝙ nõ inci/derit in penam tũc nõ veniendo cũ ſcripſi ſuꝑ il/la decre. hunc ca ſum nõ tetigi: q2 mihi videbatur ↄ eq̃tatem ꝙ tũc incideret. ⁊ ꝑ il/lud ṽbum: coram nobis: de rigore videbat̃ ꝙ incideret. Quis enim p̃ diuinare aſtrictus ad veniendũ qñ papa ſit creãdus. cum ergo poſſet omni die creari: ergo omi die paratus ſit is qui aſtrictus eſt ad cauſam ꝓſequendã: licet rigo roſum videatur: reſpicit tamen expeditionẽ eccleſiarũ. ⁊ forte ꝓpter hoc nõ vtitur hoc verbo declaramus: ſed verbo ſtatuimus. q ¶ Prouiſis. Per decre. vbi ⁊ iu ra que allegaui in fi. pxi. partis. r ¶ Orationibus. Qualis debeat eſſe oratio: vide quod dicã. j. de reliqui. ⁊ vene. ſan. ſi dñm ad fi. ⁊ quomodo in ea ſperandũ eſt ibi dixi ſatis in vlti. mẽbro glo. s ¶ Effundendis. Vt i decre. vbi ꝑiculũ in fi. ⁊ verbũ effuſionis largita tem ⁊ abundantiã denotat. xvj. q. j. reuertimini. t ¶ Alij. Perſone inſtructe opponẽtes ⁊ appellãtes. v ¶ Quacunq̃z cauſa. Per hoc videt̃ ꝙ citatus q̃ te/netur ire vel mittere ad curiã mortuo papa teneat̃ ad idẽ. cui⁹ ↄtriũ no. Hoſt. s. de accu. licet. vt ibi ſcrip. ſuꝑ verbo acceſſiſſes. x ¶ Mittere. Sicut hi quos artat decre. j. s. e. li. vj. decre. j. de appel. ⁊ decre. q̃uis. đ off. or. eo. li. Itẽ electi cathedraliũ vel regulariũ eccl'iaruz q̃s artat ↄſtitutio cupiẽtes: niſi ſint iuſte impediti: vt eo. c. §. qđ ſi. Item poſtulati: q2 ſunt eccl'ijs alligati: vt ibi. §. deniq̃z. vel femine. s. eo. indẽnitatib⁹. §. ſz cũ eas li. vj. y ¶ Ac ſi ñ vacaret. ⁊ ſic ptz ꝙ ĩfra tpa ſtatuta

157

tati: vel horum intimatio fieri non poteſt. Quarto vitiat intimationem aliter factam. Quinto prorogat hunc modum intimandi ad alios caſus. Jo. an. c. III

Cauſam electōis poſtu/lationis ſeu ꝓuiſionis ꝑ ap/pellationē ab ipſa vel occaſi/one ipſius ad ſedem apoſto/licam emiſſam: tūc demū ad ſe/dem eandē deuolui cēſemus: cū in appellati aut ꝓcurato/ris eiuſdem in ipſa cauſa ſpecialiter conſtituti preſentia i/terpoſita fuerit: vt eoꝝ alteri infra menſem ab interpoſiti/one ipſius vel ſaltem poſt la/pſum eiuſdem menſis q̄ꝫcito cōmode fieri poterit legitime intimata: porrecto videlicet ſibi ſub ſcriptura auctentica vl' perlecto illius tenore ꝛ co/pia modo ↄſili: ſi petita fue/rit inde facta. Q̄ð ſi for/ſan appellatū abeſſe: ꝛ ꝓcura/torē talē nō īueniri ↄtingat: in domo quā ip̄e appellatus habitare cōmuniter ↄſueuit: vel ſi domus eadē ī remotis exiſtat: in eccleſia cathedra/li in cuius ciuitate vl' dioceſi ↄſiſtit bñficiū: ꝛ nihilominꝰ vtroqꝫ caſu ī eccl'ia vl' bñficio

Diuiſio Cauſam. Diuidit̄ in q̄nqꝫ ptes: quia p̄mo po/nit formā ꝑ quā appellatio debet intimari appel/lato: vt cauſa beneficialis ad curiā deuoluat̄. Scd̄o ꝓ/uidet qñ appellatꝰ vel ipiꝰ ſpecial' ꝓcurator nō pōt ha/beri ibi: Q̄ð ſi forſan. Tertio ꝓuidet qñ nō pōt fieri in/timatio ꝓpt̄ me/tū appellati vel ſuoꝝ. ibi: Verū. Quarto vitiat i/timationē aliter factā. ibi: Inti/matio ꝟo. Quin/to ꝓrogat hunc moduꝫ intimādi ad alios. ibi: Idē q̄ꝫ. Jo. de Imo. Et determinat no. ꝑ Joh. mo. ꝛ Arch. eo. ti. c. j. li. vj. ſuper ver. i/fra mēſem. ꝑ Cō/po. ibidē ꝛ Guil. in Spe. ti. de ci/tatio. §. ſequitur poſt principiuꝫ. plenius ð appel/la. §. qualiter. ꝟ. cautus etiā ſit. ꝛ ꝟ. q̄d ſi ꝓcurato/ri. adhuc aptius ꝑ Guil. mandegoti in libello electionū in fi. ꝑ ſpm Jo. mo. de regu. iur̄. in generali. li. vj. vltra medium. et qð no. ſ̄. eo. cupientes. j. rñſo. li. vj. ſuper ver. noticiā.

a Electionis. Etiā epalis vel cathedralis eccl'ie: vt dicam infra. §. pe. b Prouiſionis. Hec tria exp̄mit decre. j. eo. ti. li. vj. c Occaſione. i. ꝓpter cām electi/onis poſtulatiōis vel prouiſionis: vt ſi appellet̄ a gra/uamine illato in iudicio. quo caſu locū habet decre. j. ſ̄. eo. li. vj. ſm Cōpoſ q̄ plus ibi no. ꝙ ſi ſuꝑ prima appel/latione dentur iudices extra curiā. ꝛ ab illoꝝ grauami/ne appellet̄: locū habet decre. illa. ꝛ dicit ſic ſuaſſe Inn. licet q̄dā ↄ: ꝙ ſolū in cauſa p̄me appellatiōis habet lo/cum hec decre. qð eſt ↄ mentē: q: ꝑ ſecundā appellatio/nem ſicut ꝑ p̄mā poſſit ꝓtelari vacatio. d Sedem ap. In aliis ei ñ hꝫ locū p̄di. decr. j. ſ̄. e. li. vj. vt ibi no. e Deuolui. Quo ad hoc vt p̄ncipale negociū ſit in cu/ria: vt dicā infra. §. pe. f Appellati. Si ↄ capitulū vel collegiū appellet̄. vide qð no. ſ̄. e. bone. j. in glo. j. ſoli. de ↄceſ. p̄bē. ſi caplo. li. vj. in glo. vj. Jo. an.

g Specialiter. Approbat opinionē Spe. in prin. ꝟ. q̄d ſi ꝓcuratori. vbi poſitis duabꝰ opinionibꝰ: quarum p̄ma habebat ꝙ nō ſufficit intimare ꝓcuratori. Scd̄a ꝙ ſufficit. dicebat p̄mā verā in generali ꝓcuratore. ſe/cundā verā in ſpāli allegabat ð teſti. pñtiū. §. cereꝝ. li. vj. ff. de li. cau. l. īmo. ff. de ↄhē. emp. l. in hmōi. de ꝓcu. dilectus. ꝛ. c. nō iniuſte in fi. ſicut aūt ſpeciali ꝓcurato/ri appellati fieri pōt intimatio: ita etiā pōt fieri ꝑ ſpe/cialē ꝓcuratorē appellātī. Nā ꝛ talis in his caſibꝫ ap/pellat. qð dic vt no. eo. ti. ꝓcur. li. vj. Quō ꝟo formetur ꝓcuratorium ad intimandū. ꝛ quō ꝑ ꝓcuratorē fiat in/timatio. vide in p̄dic. libello electionū in fi. ꝛ quō de ꝓ/curatorio ſuo. ſicut ꝛ de appellatiōe debet fidē facere. h Interpoſita. Et tūc iterponit̄ inſimul ꝛ intimat̄ quare cū in illis ↄſter illū appellaſſe: alia intimatio fa/cienda nō eſt. i Alteri. ſ. appellato: vel ſpeciali ꝓ/curatori. ḡ fortius ſi vtriqꝫ ſimul vel diuiſim. ꝛ tolle h̄ l'ram legitime intimatā que ſequitur. k Interpo/ſitione. ꝛ ſic currit de momento ad momentū. Cōcor. ſ̄ de re iud. ꝙ ad ↄſultationē. ibi: A ꝓlatiōe. ꝛ quot dies habeat mēſis: notaui eo. ti. q̄ꝫ ſit. li. vj. l Cōmode. Cōcor. p̄di. decre. q̄ꝫ ſit in p̄n. li. vj. ꝛ. c. cupiētes. §. cere/rum. veniet hoc in arbitratu boni viri. ꝛ datur h̄ tem/pus arbitrariuꝫ ad purgandum moram tempori determinati: ali/bi econuerſo da/tur tempꝰ deter/minatū ad pur/gandam moram tēporis arbitra/rii i predicto. §. cereꝝ. et per hoc videt̄ ꝙ poſt h̄ tempus facta in/timatio non de/uoluat: vt dicaꝫ in fine.

m Porrecto. Per hoc patꝫ ꝙ expenſis intimā/tis habet hoc fie/ri: ſicut de libel/lo dicitur. iii. q. iii. offeratur.

n Videlicet. Declarat verbū legitime: quod premiſit. o Auctentica. ſ. ↄfecta ma/nu publica. vel habente ſigillum auctenticū. de ſenten. excō. cū medicinalis. li. vj. et ſatis dixi de ꝓba. poſt ceſ/ſionem. vt eni dicebat Spe. in ver. in prin. alleg. graue eſſet dicere ꝙ aduerſario meo dicenti ſe appellaſſe ad curiam tenear credere: cum appellatio hoc caſu habe/at vim citationis: vt. j. dicam. ꝛ quomodo appellato i/terdum expediat auctentia ſcriptura: patet. j. c. proxi. §. pe. p Vel perlecto. Patet ꝙ primo caſu cum porrigit̄ nō eſt legi neceſſe. cōcor. de appel. li. vj. ꝛ iſtð per deſignat integrā lectionē. ſic. ff. de ꝟ. ſig. vrbana. §. pernoctare. Conſimili. ſ. ſub ſcriptura auctenti/ca. r Si petita. Si ergo nō petit̄ ſufficit legiſſe. cō/cor. ſ̄. de ſepul. c. j. in fi. li. vj. de ſen. excō. c. j. e. li. ꝑ q̄ ð. c. patet ꝙ vtile conſiliū eſſet appellato de petitione p̄di/cta facere cōfici publicū inſtrumentū. ſatis tñ eſſet de hoc per teſtes fidē fieri poſſe. licet ibi ſecus: vt ibi no. Jo. an. Talem. Specialē de quo premiſit.

t Contingat. Collige litterā que eſt infra volumus appellationē huiuſmodi publicari Johan. an.

v In domo. i. ante domū. eo enim inuito non debet domū ingredi. facere enim iniuriaꝫ. ff. de in ius vo. l. pleriqꝫ. ꝛ. l. ſe. ꝛ de hoc dixi de eo q̄ mit. in poſ. c. fi.

x Habitare. Etiā ſi ſit inq̄linꝰ. ff. ð dam. infec. l. iiij. §. ſi domū. y Cōmuniter. Licet ergo ibi non habi/tet vltra dimidiū annū: ſed minus. ex q̄ tñ ibi habitat plus q̄ꝫ alibi. ibi poterit fieri intimatio. ad hoc. ff. de ꝟ. ſig. maiore. ſed ſi equaliter habitaret i duobus loci̇ in quolibet illoꝝ fieri poterit vbi elegerit appellans. ꝛ tutum eſſet fieri in vtroqꝫ. facit de ſepul. cū q̄s. §. j. li. vj. z Remotis. Ex remotione ḡ loci ſtatuit̄ ius di/uerſum. de ſtn. excō. relatū. de tem. ordi. cum nullus. §. ij. li. vj. ꝛ vt ibi no. puto hoc arbitrariū. de hoc. ſ̄. ð re/ſti. in inte. tum ex litteris in glo. pe. a Cathedrali. Cōcor. j. de foro cōpe. q̄ꝫuis. b Vtroqꝫ caſu. ſ. cū pu/blicatio fit ad domū vel in eccleſia cathedrali propter domus diſtantiā. c Beneficio. Etiam ſi eſſet cam/

de quo agitur volumus appellationem huiuſmodi publicari: ac de ipſa quandocū, ꝗ petitum fuerit copiam modo premiſſo fieri appellato. ¶ Verum ſi propter appellati aut ſuorum metum vel potentiam intimatio fieri nequeat: vt prefertur appellationem eandem in loco aliquo publico ſic ſolenniter volumus publicari: ꝙ ad appellati ſeu eius procuratoris noticiam poſſit veriſimiliter peruenire. ¶ Intimatio vero aliter facta omni careat iuris effectu: nec cauſa per appellationem eandem ad ſedem cenſeatur deuoluta p̄dictam: niſi ad appellatū eiꝰ plena et certa noticia infra tp̄s predictū aliter ꝑueniſſet.

peſtre vel rurale. ⁊ ſi non ſit ibi notarius nec preſentia teſtium illos adducat. ⁊ ſic ſeruatur in hoc caſu ⁊ in caſu decreta. vlti. eo. titu. li. vj. Johan. an.
a ¶ Premiſſo. ſ. ſub auctentica ſcriptura.
b ¶ Uerum. Juſtum. de appella. ſi iuſtus.
c ¶ Ut prefert. Quia nec domino nec ſpeciali ꝓcuratori: nec ad domū habitationis: ⁊ in beneficio: nec in eccl'ia cathedrali ⁊ bñficio. Si autem dominus vel appellans locū adire non poſſit ꝑſonaliter: poſſet tamen adire per procuratorem vl' econtra non ꝑ ꝓcuratorem: ſed ꝑſonaliter pōt adire: nec erit locus ei qd̄ h̄ dicit: ſʒ īrimationē ad domū fieri oportebit. ⁊ hoc vult littera iſta: vt prefert. d ¶ Loco aliquo. Licet ꝗ̄ ſanū ſit conciliū qd̄ no. Guil. mande. in libello p̄dicto ſup forma pe. ſcʒ ꝙ in pluribus locis fiat publicatio: q: tanto maior preſumptio erit cōtra appellatū de ſcientia. facit de poſtula. prela. c. j. qui ma. accu. poſ. cū in tua. per hanc tñ litteram paret ſatis eſſe ꝙ fiat in vno loco: dummodo ſit publicus ⁊c̄. vt hic dicit. e ¶ Publico. Ad tollēdas illoꝝ fraudes: q̇ captata oportunitate abſentis illorum quos tangit vel per quos poſſit inſinnari faciunt taleſ intimationes. facit in auc̄. de litig. § omnē. coll'. viij. et ſimiliter qd̄ no. s̄. e. ti. c. vi. li. vj. f ¶ Solēniter volumus publicari. cōcor. eo. ti. quia propter in fi. fiet autē in loco viciniori. eo. ti. vbi periculū § porro. li. vj. de p̄ſump. quoſdā. ⁊. c. ꝗ̄to. in publica miſſa populoſa: vel ſermonibus vel nundinis vel alio actu per populū frequentato. g ¶ Procuratoris. Specialis. de quo ꝑ̄us dixit. h ¶ Veriſimiliter. Facit extraua. Bonifa. rem nō nouā poſt ꝑ̄n. Et nota ꝙ inſpicitur veriſimilitudo. cōcor. s̄. de p̄ſump. quia veriſimile. ⁊. c. litteris. de reg. iu. inſpicimus. li. vj. i ¶ Deuoluta. Qd̄ ergo no. Inn. ⁊ Hoſtiē. in glo. in ꝑ̄n. alle. ꝙ decre. j. eo. ti. li. vj. artat etiā ignorātes. ex quo appellatio publice fuit emiſſa: cū cōſtitutio illa voluerit ꝓuidere cōtra vacationes eccleſiarū: vel eſt falſum: vel intelligendū de nō appellato: ſed de aliis quorū intereſt. vel intelligendū eſt ſm̄ ꝓximū dictū qñ ſcʒ ita publice factū eſt: ꝙ veriſimilit' potuit appellari. vel ſpecialis ꝓcuratoris noticiaʒ ꝑuenire. ⁊ hoc tūc demū qñ ꝓpter metū vel potentiam ⁊c̄. vt ibi. Cū enī talis appellatio habeat vim citatiōis ꝑemptorie: vt ibi. ad idē de appel. ſepe. ita ꝙ nō veniens in termino iuris habet' ꝯtumax ⁊ ꝓcedit' ꝯ̄ eū vt ꝯtra cōtumacē. ⁊ in ꝑ̄ncipali abſurdū eſſet contumacē cenſeri ignorantē cui appellatio intimata nō eſſet. ⁊ hec oīa vera puto: etiam in electiōibꝰ cathedraliū ⁊ regulariuʒ eccl'iaꝝ. de quibꝫ loquit' decre. cupiētes: vt ex quo nō aliter ꝗ̄ ꝑ appellationē deuoluūtur ad curiā: neceſſe ſit ꝑ hunc modum intimationē fieri. Fortius enim punit et artat conſtitutio cupientes. quā decre. j. ꝑ̄uat enim iure queſito ⁊ totali ꝓſecutione proceſſus ⁊ ad ꝑ̄ſonalem artat comparitionē. ſed decre. j. punit ſolum in ꝓceſſu fiendo in partis abſentia. ⁊ per eā ſatis eſt ꝓcuratoreʒ mittere. ergo etiā fortius ibi facienda eſt intimatio: et ſic ab olim ſeruauit curia. quādo tamē appellatus non poterat haberi. varie loquebant' docto. qd̄ tamen h̄ expeditum eſt. Et no. ꝙ licet hec littera vitiet intimationem ⁊ impediat deuolutionem non vitiat appellationem quo minus ſuper ea poſſet extra curiam impetrari. vnde in talibus appellationibus no. tria tempora. Primū quo preſcribitur appellationi nec poſſit interponi. et eſt decem dierum a noticia. de appella. concertatiōi. li. vj. Secunduʒ quo preſcribitur deuolutioni ꝑ̄ncipal' negocij ad curiam ſi non fiat intimatio. vel fiat ſed non debito tempore et debita forma. et de h̄ hic. Tertiū quo preſcribitur ꝓſecutioni. ⁊ in deuolutis ſeruāda ſūt tempora. decre. j. ⁊ decre. cupientes in aliis dat' annꝰ: ⁊ ex cauſa biennīū ⁊ vltra. de appel. cū ſit. ⁊. c. ex rōne. Predictoꝝ aūt ſecundū non poteſt eſſe ſine ꝑ̄mo. i. deuolutio ſine appellatiōe. ſed primū bene pōt eſſe ſine ſecundo. de appel. cordi. li. vj. vnde dicit Jo. mo. in predicta regula in generali: ꝙ cū negociū tractari in conſiſtorio ꝑ̄ncipis ſit hic ſpeciale. hoc ius ſingulare faciliꝰ tollit' ꝗ̄ cōmune. alle. ff. de pac. ſi vnꝰ. § pactus. ī auc̄. de nō alie. § quia vo. coll'. ij. Audiui aliquos dicentes: ꝙ mens ē huiꝰ littere: ꝙ nō valeat appellatio predicto modo nō itimata: ita ꝙ nō valeat impetratio ſuper ea facta etiam extra curiā. Mihi placet primū dictū. qd̄ etiam placet Jo. mo. vt predixi. Sed ob. quia ſm̄ hoc erit in poteſtate appellantis eludere decre. ſtatuimus. ⁊ non deferre principale negocium ad curiā. Solu. appellato ⁊ ignoranti nō appellāri intendit hec cōſtitutio prouidere. quare conſulo ꝙ appellās vadat vl' ſufficientem mittat: vt ſi veniret appellatus forte ſciēs quē ignorare credebat: procedi poſſit. vel ſi papa ad curiaʒ citare vellet appellatū: al's ex parte appellati nullo veniente planum eſt ꝙ pena proceſſus de qua decreta .j. loquitur locum habere non poſſet: ſed pena decreta. cupientes. de qua predixi: bene poſſet habere locum: etiā in appellato nō veniente. k ¶ Appellatum. Non repetit de procuratore. per quod videtur ꝙ hoc caſu vbi non per modos predictos haberetur noticia: non ſufficiat procuratorem ſciuiſſe. l ¶ Plena ⁊c̄. Nota ꝙ nō ſufficiat talis qualis: ſicut in caſu decre. illud. de cleri. excom. mini. cum ſimilibus. ⁊ plena dicit: vt totius appellationis ⁊ omniū obiectorum in illa noticiaʒ habuerit. ſic etiam teſtis dicit plenam veritatem. de accuſa. cum dilecti. m ¶ Certa. Dicit vt indubitatuʒ ibi ſit vel eſſe debeat ſic appellatum. ex quo ergo certus ē: certificari vlterius non debet. de regu. iur. eum qui certꝰ. poſſet autem hoc conſtare: quia ſuper appellatione cōſuluit aduocatos amicos. vel ſimili modo forte ꝑ amicum proprium vel amicum appellantis ſibi plene fuerat intimata. n ¶ Tempus predictum. ſcilicet menſis: vel poſt ꝗ̄ cito cōmode fieri poſſet. s̄. eo. c. in prin. Et nota quia per hanc litteram puta ꝙ notificatio facta poſt tempus predictū non artat appellatū: nec deuoluit. al's ſequeretur abſurdum: ꝙ ſi poſt annum vel qͥnquenniū notificaret appellationē artaret appellatū ⁊ deuolueret. Nec aūt tempis determinatio ꝓcedit ab

Tria conſideranda in appellationibus

152

hac cōſtitutione: de qua predi. doc. nō cogitauerūt. Inter alia q̄ ſubſtantialia vt deuoluat appellatio cauſas bñficiales ad curiā: de quib⁹. ſ. e. c. j. et. c. vt circa. li. vj. requirit debita notificatio de qua hic loquit et q̄ fiat infra tps hic expreſſuz: his z alijs ↄcurrētib⁹ ſic deuoluitur: q̄ ↄſtituit abſentē ↄtumacē z ꝓcedit in ipſius abſētia in ꝑncipali etiā ad diffinitiuā: ex quo nō venit infra tpa. Sz an ſic ↄſtituat eū cōtumacē q̄ nō poſſit appllare a diffinitiua ↄ ſe la ta dubitari ſolet: z Compo. in predi. decre. j. eo. tit. li. vj. in glo. qualiter ꝓbationes in v. q. tenet q̄ qñ citatio vel notificatio ꝑſonaliter apprehendit: fit vere ↄtumax nec appellet. qñ vero facta fuit ad domum eccleſiā vl' locum publicuz: tunc fit ficte ↄtumax z appellare poſſit: z fert hāc opinionem multum vigere in curia. Aliqbus videt q̄ ſatis ſit hoc caſu abſentē puniri in ꝓceſſu z diffinitiōe cauſe: nō eſt autē p hoc equū appellatione ꝑuari: cū nō ſit expſſuz: z vide qd dicā .j. de do. z cōtu. ſi ante. ſupradicta ꝓcedunt in his beneficialibus de q̄bus locū habet p̄di. decre j. In h s vero q̄bus locū habet decre. cupiētes planū eſt q̄ nō punit cōtumax ſolum in ꝓceſſu: imo cadit ab omni ſuo iure: vt ibi .§. q̄ ſi p. xx. a Caſibus. vt .j. de ap. c. j. j. de renun. c. vno. ſ. de procu. mādato. ad idē. ſ. vt li. t. nō ↄteſt. qm̄. In caſib⁹ tenet q̄s non ſolum intimare: ſed requirere. xvj. q. ij. placuit. ij. ſ. de emp. et ven. c. fi. ſ. de offi. ordi. ſi canonici. z. c. q̄uis. de cle. exco. c. j. de ſepul. c. j. li. vj. z. j. de ſepul. dudū. z. j. de here. c. j. cū ſimili. In q̄bus etiā tutū eſt hūc ordinē obſeruari. Sunt etiā q̄dā intimatiōes q̄ fieri debēt pape in q̄bus nō puto qd hic dr locū habere: vt. ſ. de p̄ben. graue .§. metropolitani. de ſta. mo. c. fi. ver. qd ſi forſan. de cle. egro. c. vno .§. ſi autem. li. vj. et in extraua. Boni. ſancta romana. z. j. de here. nolentes ad fi.

Conſtitutionem. Cōſueuit hic dicere. d. Pe. q̄ tex. hui⁹ Cle. eſt difficilior aliquo alio hui⁹ voluminis adeo q̄ nunq̄ legebat hāc decre. ꝑcedētē q̄n ſibi darēt laborē.

Diuiſio. Diuidit autē in q̄nq̄ ptes: q2 in ꝑma declarat decre. vt circa. nō habere locū vbi exceptio q̄ opponit directe ſeu ꝑncipaliter ↄcernit ius opponētis vel eccle. in ſcd̄a ibi: Ceterꝫ. declarat in caſib⁹ excepti in decre. vt circa. nō admittendū eū q̄ omiſit debitā ſpecificationē circūſtantiarū. in tertia ibi: Sane declarat appellatione facta in cauſa beneficiali p eū q̄ ꝓſequit ꝓpriū intereſſe omiſſa forma decre. vt circa. aliū volentem venire pro intereſſe cōmuni et nō appellantē nō debere admitti contra appellatū. in eadez cā ꝓſequēdo eoſdē articulos: licet poſſit aſſiſtere appellanti nec colludat et ꝓſeq̄ ſuū itereſſe ſi illd ꝑtēdat. in q̄rta ibi inſup. declarat appellātē nō ſuata forma debita dec. vt circa. nō eē audiendū p viā q̄rele regularit etiā ſi illa appellatione nol/

a Idem quoq̄ in alijs caſibus obſeruari volumus in q̄bus requiritur intimatio facienda.

Idem Decre. vt circa locū nō habet cum appellans [illegible] vel eccleſie directe ꝓſequit ſed [illegible] in forma vel ꝑſonas opponit crimina vel defectus quos [illegible] tios ſi nō ſpecificat [illegible] nō audit etiam ſi velit illas didiciſſe de nouo: nec etiā in eadē cauſa ſup illis auditur alius nō appellās z ꝓſequēs cōe nō ꝓpriū intereſſe: pōt tñ aſſiſtere appellanti appellās q̄ nō ſeruat formā [illegible] ap/pellationi renunciat p viā q̄rele nō ꝓſequit obiecta: nec etiā alia niſi in caſib⁹ except. Omiſſio forme tñ appellantem a probatione repellat nō tamen infirmat probationem ſuper his legitime factam aduerſarij [illegible] vel aliter. Aliquas opiniōes determinat: de quibus dicas per partes. hoc dicit Johannes andree.

Conſtitutionē vt circa editā in cōcilio lugduñ. locū decernim⁹ nō hr̄e qñ que op/c ponunt directe reſpiciūt ius d eccl'ie vel opponētis perſone: e

letvti. i q̄nta ibi: Illi⁹. declarat omiſſionē forme decre. vt circa. repellere omiſſionē fiendā z nō vitiare iam factas. Jo. d Imo. Licet Bonifaci⁹ aliq̄ declarauerit de q̄bus ſuo tpe dubitabat circa decre. vt circa. vt. ſ. e. li. q. z qui ↄ. z. c. ꝓcurator. z. c. cōſtitutio. li. vj. poſt cū tñ noua dubia emerſerūt q̄ Clemens hac ſua conſtitutiōe declarat. Et ꝑncipalit approbat quod obſcure no. Arch. in decre. vt circa. dicēs ibi q̄ elect⁹ nō tenebat ſuare illaz ↄſtōnem: ſed ſatis erat q̄ in ſua appellatiōe ſuaret antiqua iura.

b Vt circa. ſ. eo. li. vj. et ita reſtringas hanc declarationē ad illā decre. nam decre. j. et decre. cupientes. e. ti. z li. nō contingit hec declaratio. Nam ille locū hn̄t etiā ſi nō appellet ꝓpter crimīa vel defect⁹: ſz ꝓpt intereſſe ꝓpriū appellātis nec mireris: nā illa artāt ad veniēdū vel mittēdū infra certa tpa. decre. vt circa. ad exp̄mendū z iurandū.

c Directe. Semp ei ſecūdario vel indirecte ↄtingit eccleſiā. d Eccleſie. Poſſit ↄiūgi z nō ↄiungi vbū opponētis qd ſeq̄t: z h iuredit: q̄ ſi eccl'ia vel plat⁹ ipi⁹ noie ſe opponit: puta dicēdo h eſſe de iure eccl'ie illius q̄ vocem habeat in electiōe. ſ. e. ſcriptū. z. c. ↄſtitutis. z. c. cumana. d cauſa poſ. cū eccl'ia. vel de ipius gremio debeat eligi: vel q̄ ad eā ſpectat ꝓuiſio de ↄſue. cū dilectus. de reſti. in inte. c. ij. de ver. ſigni. abbate. nō erit locus forme decre. vt circa. Idem ſi loquit de eccleſia ad quā facta eſt electio poſtulatio vel ꝓuiſio: vt q2 dicunt facta p̄dicta ↄ p̄uilegia ipi⁹ eccl'ie. ſ. de elec. ↄſiderauimus. vl' opponit de numero. ſ. de reſcrip. conſtitutus.

e Opponētis. Vt q2 dicit beneficium ad ſe ſpectare vel ſibi debitū: vel q̄ ipſe habēt ꝓuidere forte iure ad ipſuz ſolū deuoluto: vel q̄ fuit cōtemptus: vel q2 eſt canonice electus: his et ſimilibus caſibus in appellatiōe nō eſt neceſſe ſeruare cōſtitutionē vt circa. Percepi dubitatum in curia: in hoc caſu ſcripſerat papa mihi prouidere de beneficio in certa dioc. qd nō excedat valorem l. florenorū: vel ſi de loco ſit oriundus: p titlo ſcripſit ſimplicit: ſcd̄o q̄ ſibi ꝓuideret in eadē dioc. de vacāte vel ꝑmo vacaturo: poſt h vacāte bñficio in dioceſi: facio mihi p meū executorē illd ↄferri: titi⁹ et fac ſibi idē bñficiū p ſuos executores ↄferri: et appellat a ꝓuiſiōe mihi facta: et ꝓceſſib⁹ executorꝫ meorꝫ dicēs q̄ bñficiū excedat ſūmā taxatā: vl' q̄ nō ſū de dioceſi oriūd⁹ dubitabat an decre. vt circa. in appellatiōe ſuari debuerit: videt q̄ ñ: p h ꝑncipiū: q̄ſi appellatio fundet ſup iure appellātis ñ ſup defectib⁹ vl' crimib⁹. Cōtrariū videt: v/troq̄ caſu opponit ↄ formā ꝓuiſiōis: z nō ſolum ↄ electionē circa quā ſtatute ſūt forme ↄci. q2 ꝓpt. eo. ti. ſed et ↄ ꝓuiſionē cadit obiect⁹ in formā: vt pz in lr̄a ipius decre. vt circa. Item ſcd̄s obiect⁹ ſatis ē in ꝑſonā vt defectiua dicat ex loco originis: q̄ ad illud bñficiū: et licz.

illud ꝓcedit a reſcripto.ſatis tñ ꝯuenit iuri cõi. fac̃ qḋ no.de reſcrip.ſi ꝓponẽte.in glo.fi. a ¶ Sed. Repere decernimus locũ hr̃e tm̃ ⁊c̃. b ¶ Cõpeditorẽ. Eiuſdẽ dignitatis vel beneficij cuiuſcũqꝫ.⁊ ꝯiũge appellãtem qḋ ſequit̃. c ¶ Appellantẽ. Nõ dicit ad ſe.apo.vl̃ ad nos:vt.ſ.c.ꝓxi.

poterit.h̄ veꝝ ꝑ viã actiõis.⁊ ſic nõ fuit de adherentibus:vt dicã.j.ꝓxi.§.⁊ ſi dicas:q̇d ꝓfuit hec appellatio dic ꝙ multũ:q2 ſuccũbet appellãs inſtãtia:⁊ puniet̃ in expẽſis ⁊ penis decre.j.ſ.e.li.vj.⁊ fiet executio ꝯtra ipm. Itẽ forſan ille tertiꝰ poſtea non aget vl̃ agens ex aliq̇ capite forſã repellat̃ Io.an. Queſtio

a b ſed tm̃ ibi ꝑ competitorẽ vel
c oppoſitorẽ quẽlibet appellã/
d e tẽ in formã aut ꝑſonas defe/
f ctus vel crimina opponunt̃.
¶ Ceteꝝ cũ circa crimina vl̃
g defectꝰ debitã circũſtãtiaruꝫ
ſpecificationẽ p̄dictꝰ omittit
appellãs:nõ eſt poſtmodũ in
h ꝓſecutiõe negocij ſuper his
audiẽdus:etiã ſi circũſtanti/
as huiuſmodi vel probatio/
nes eaꝝ per iuramentũ aſſe/
i rat ad ſe perueniſſe de nouo.
k l ¶ Sane ſi q̇s cuiꝰ ĩtereſt ab
m electione poſtulatiõe vel ꝓui
ſione duxerit appellãdũ op/
ponendo crimina vl̃ defectꝰ:
n o forma dicte ꝯſtitutiõis omiſ/
p ſa:eodẽ poſtmodũ appellati
q onẽ hmõi ꝓſequẽte:aliꝰ ſup
r ueniẽs nõ appellãs ꝯ appella
s tũ ĩ eadẽ cã p̄ncipalit̃ admit/
t ti nõ debet:ꝓ ĩtereſſe cõi eoſ/
v dem articulos ꝓſequẽdo:li/
x cet appellanti poſſit aſſiſtere
ne colludat:non tñ ei ꝓpter
y hoc ꝓſecutionẽ proprij inter
z eſſe denegamus. ¶ Inſup ſi

quod facit ꝑ opinione quã tenui in decre.vt circa in glo.ad papaꝫ tñ certũ eſt ꝙ ſolũ in extraiudicialibus appellationibus hoc locũ habet.ſ.eo.ꝯſtitutio.li.vj. d ¶ Perſonas. Eligentiũ vl̃ electi ꝓuidentium vel ꝓuiſi:poſtulantiũ vel poſtulati.ideo vtitur plurali.ad hoc.j.§.fi.⁊ q̄ poſſint ĩ his opponi:notaui in decre.vt circa. e ¶ Defectus. Reſpicit formã ⁊ ꝑſonas:ſꝫ qḋ ſequitur crimina reſpicit ꝑſonas. f ¶ Opponuntur. Satis notabant hec ỽba iſtiꝰ ꝯſtitutiõis ibi dũ dicebat̃:ſe opponũt ꝓponẽdo aliq̇ ⁊c̃.vtiliſſimũ tñ fuit hoc declarari. g ¶ Circũſtãtiaꝝ. Approbat hec lr̃a quod no.in decre.vt circa in glo.q̇d ſ.⁊ in decre.ꝓcurator.e.ti.li.vj.ſ.ꝙ nõ ſufficiat opponere ꝑiuriũ vl̃ homicidiũ niſi fiat illoꝝ expreſſio.ſic ⁊ alibi debent exprimi circũſtantie.de cle.egro.c.vnico.li.vj. h ¶ Sup his.ſ.ſup quibꝫ omiſit debitã ſpecificationẽ:ac ſi dicat ꝙ quedã plene ſpecificauit:q̇dã nõ.⁊ legitime iurauit:ſup ſpecificatis audiet̃:ſup alijs non:etiã ſi vult iurare ꝙ circũſtantias vel ꝓbatiões ipaꝝ de nouo ꝑcepit:vt ſeq̇tur. i ¶ De nouo. Videbat̃ ꝯtriũ ꝑ decre.vt circa. vbi ſup nõ oppoſiti audit̃ appellãs cũ iuramẽto ꝙ illa de nouo ꝑuenerint ad ipſiꝰ noticiã.ſ idẽ videbat̃ de circũſtantijs nõ ſufficiẽter expreſſis:ſꝫ ꝯtriuꝫ hic determinat̃:q2 vbi ñ oppono qḋ ignoro vl̃ qḋ ſcio.ſꝫ ñ credo me poſſe ꝓbare ꝙ h̄ nullũ vitiũ eſt:iuſtũ ẽ.ſ vt poſtmodũ admittar cũ iuramento:vt ibi:ſed vbi oppono ⁊ circũſtantias nõ exprimo:hoc vitiũ eſt:q2 nõ debite oppono. Itẽ q2 nõ videt̃ iuramentum poſſe defendi:quo iuraui me poſſe credere ꝓbare:ex quo nũc dico me nouiter circũſtantias vel ꝓbatiões percepiſſe. ſ merito hic aliud qꝫ alibi:⁊ ſic no.qḋ dicere ſoleo.de cõſti.vti.vel inuti.bone.q2 interdũ expedientiꝰ eſt in totũ veritatẽ tacere:qꝫ nõ ꝑfecte dicere Io.an. k ¶ Sane. Determinat aliq̇liter no.ꝑ Compo.ſ.e.c.j.li.vj.in glo.vñ merito.ỽ.ſed ad q̇d admittet̃. l ¶ Intereſt. De hoc intereſſe no.in decre.vt circa. m ¶ Prouiſione. Facta vel facienda. qḋ dic vt.ſ.e.q̇ ꝯtra certã.li.vj. n ¶ Forma. Specificatiõis:de qua p̄miſit. o ¶ Omiſſa. In quibuſdam. p ¶ Eodem.ſ.appellãte.⁊ idẽ in adherente.ꝑ decreta. vt circa.ỽ.alioquin. q ¶ Proſequente. Quo ad illa ĩ quibus ſeruauit cõſtitutionẽ:vel in quibus conſtitutio nõ artabat:vt.ſ.j.rñſo. Certũ eſt eni ꝙ ſi aliqua ſufficienter expreſſit:aliqua nõ.quo ad exp̄ſſa tenet appellatio dũmodo in alijs cõſtitutionẽ ſeruauerit. r ¶ Nõ appellans. Nec etiã adherens:vt ſit fortius dubiũ:ſed littera ſequẽs que dicit ꝙ põt aſſiſtere videtur ꝯtraria ſed illud ꝓpt̃ intereſſe Io. s ¶ Eadẽ cauſa.ſ ĩ alia

repellat̃ Io.an. t ¶ Cõi.ſ.qñ.⁊ ĩ his ꝓſequit̃ ius vel ĩtereſſe eccl̃ie vel cõe ſui ⁊ appellãtis:vt cũ ẽ criminoſus is q̇ eſt electꝰ vel ꝓuiſus vel defectuoſus.vel electio vl̃ ꝓuiſio facta per eũ q̇ nõ potuit ꝓpter crimina vel defectus.vel facta ꝓuiſio ꝑ litteras ſurrepticias vl̃ his ſilia Io.ã. v ¶ Articulus. ſcꝫ non ſpecificatos.⁊ hoc voluit ỽ.alioquin.in decre.vt circa.quo ad appellãtẽ ⁊ adherẽtes:ſꝫ iſta latiꝰ loquit̃.⁊ licet p̄ma facie videret̃ iniquũ ꝙ vnꝰ ꝓſeq̇ nõ poſſit id a q̇ repellit̃ alter ꝓpter ineptitudinẽ ꝓpoſitiõis vel defectũ ꝓponẽtis.⁊ fa.ij.q.j.ꝓhibet̃.⁊.q.vi.libelloꝝ in fi.ſ.de accu.veniẽs.ff.de accu.l.hi tñ in fi.⁊.l.iij.in fi.vbi no.ḋ accuſatore repulſo ꝓpter ineptitudinẽ libelli.⁊ bñ fa.ff.de adul.ſi maritus.ij.in fi.⁊ de li.ho.exhi.l.iij.§.hoc interdictũ. Item licet graue videat̃ ꝙ negligẽtia vel culpa vniꝰ male exprimẽtis noceat eccl̃ie ⁊ oibus alijs habentibꝫ equale ĩtereſſe.de reg.iu.delictũ.⁊ regula.non debet aliquis.li.vj.tñ fateri oportꝫ hoc equũ.q2 al̃s inutilis fuiſſet quo ad hoc ⁊ deriſoria ꝓuiſio decre.vt circa.ſi appellãs poſſit ſubmittere pedagogũ:qui ſibi aſſiſtens in eadẽ cauſa:vt dicit tex.clare formaret ⁊ exp̄meret ꝑ eũ male formata ⁊ inſufficiẽter expreſſa. Ad ꝯtria rñdet̃ ꝙ loquũt̃ in alia cauſa vel inſtãtia. Itẽ imputet ſibi q̇ a p̄ncip nõ appellauit. Itẽ q2 via nullitatis illi nõ deficit ḋ ꝯcertatioñ.li.vj.⁊ ꝓſecutio ꝓprij intereſſe:vt ſequit̃. x ¶ Ne colludat.ſ.ſup expreſſis in quibus fuit forma ſuata.⁊ eſt ſi.de ꝓcu.c.ij.in fi.li.vj. Et ꝙ ꝓſit ſic adeſſe:ibi no.in vi.glo.⁊.ff.de inoffi.teſta.ſi ſuſpecta. y ¶ Proprij. Si dicat ꝓpter qḋ etiã fuit appellatum. planũ eſt etiã ſi nõ fuerit forma ſeruata:vt in.j.rñ.vel intelligit̃ de ꝓſecutione quã facit ꝑ querelaꝫ. Et no.ꝙ etiã publica vel popularis actio habet etiã qñqꝫ p̄uatũ intereſſe.ff.de ſepul.vio.l.iij.§.ſi.ad plures.ḋ ꝓcu.licet in popularibꝰ in p̄n.cũ ſuis ꝯcor. z ¶ Inſuper. Ad huiꝰ.§.intellectũ ⁊ p̄cedẽtis ⁊ ſequẽtis etiam ſcire debes qḋ Cõpo.no.ſ.e.c.j.li.vj.ĩ glo.q̄lit̃ vtraqꝫ. ꝙ lapſis tꝑibꝰ illiꝰ decret.j.ꝑs appellãs q̄ infra tꝑa illiꝰ decretal̃ nõ fuit appellationẽ ꝓſecuta:põt electionẽ vel ꝓuiſionẽ impugnare ꝑ modũ querele ex eiſdeꝫ cauſis ex q̇bus appellauit vel ex alijs:quia tp̄s illius cõſtitutionis nõ ſtatuitur:vt poſt illud ſuper illis vel alijs non audiat̃ appellans:ſicut dicit̃ in iudicialibus appellationibuſ.de ap.cũ ſit romana.⁊ ſicut dicitur in decretali cupiẽtes.et vide quod ibi no.in.§.ſi vero.in glo.j. Idẽ ſi ſtatuitur ad hoc vt poſt illud tempus procedi poſſit partis abſentia non obſtante. Item ſcias ꝙ forma decreta.vt circa quo ad illa obiecta in quibus requiritur

153

appellãs ab electiõe: poſtulatione vel ꝓuiſione ꝑ viã q̃rele ſimplicis cauſam agat: vel eam appellato agente defendat: repellitur ab obiectibus in appellatione ſua expreſſis et alijs: niſi conſtiterit ipſum formã ſeruaſſe predictam ꝑterq̃ȝ in caſibus in conſtitutione premiſſa exceptis: etiam ſi appellationem ſuã nõ proſequatur nec exhibeat: ⁊ illa ſe aſſerat nolle vti: dũ tamen de ipſa corã iudice fiat fides quia per ipſam ius repellendi eundem aduerſario eſt q̃ſitum. Illius vero conſtitutionis forme omiſſio: licet appellantem ab obiectibus ĩ formam electionis perſonas eligentium vel electi propoſitis vel ꝓponẽdis ⁊ eoꝝ faciẽda ꝓbatiõe repellat: ꝓbationẽ tñ factã ſuꝑ his per aduerſarij ꝯfeſſionẽ vł als legitime nõ infirmat. Idẽ.

Sine ſpeciali licentia pape nullus preſidere põt eccleſie cathedrali clero carenti et populo chriſtiano. Religioſus per prelatum ſuum [illegible] non debet vetari [illegible] confirmationem [illegible] etiam ſi fuerit conſecratus [illegible] nec in epiſcopum recipiatur nec ad aliquem honorem promoueatur [illegible] contra fecerint irrita decernit. Johannes. xxij.

In pleriſq̃ȝ eccłijs nedũ quod dolẽtes referim⁹ preſidio facultatum priuatis ſed ⁊ clero carẽtib⁹ ⁊ populo

ipſa forma duplex eſt. Vna ꝙ in appellatiõe oĩa ⁊ ſingula exꝓmanť ĩ inſtrumẽto publico ſeu lrĩs ⁊c̃. Scḋa ꝙ ſub obiectꝭ debito mõ iureť ſi ꝓma forma ſerueť: ſed ſecũda nõ: q2 nõ iurať: vel nõ debito mõ: nõ audiť appellans etiã ſuper expreſſis. s̃. eo. ti. is cui. li. vj. Si ṽo ſerueť forma ſecunda: quia debito modo iurať ſed nõ prima: q2 nõ debito mõ exꝓmitur: tũc aut nihil exꝓmitur: aut aliq̃d exꝓmitur ḋbito modo aliq̃d nõ. Primo caſu nõ auditur appellãs: niſi in caſibus exceptꝭ ĩ decre. vt circa. ĩ. §. niſi in fi. Secundo caſu auditur ſuꝑ expreſſis. Jtẽ in ꝓdictꝭ caſibus exceptꝭ: ſȝ ſuꝑ obiectꝭ non ſpecificatis. naȝ etiã ſi velit iurare ꝙ circũſtantias de nouo ꝑcepit: vt. s̃. ij. rñſo. hec vera quo ad illa obiecta in q̃bus forma req̃ritur ⁊ artat cõſtitutio. Si ṽo propter aliqua appellat in quibus artat cõſtitutio: et propter aliqua in quibus nõ artat: vt. s̃. j. rñſo. tũc licet neutra forma ſerueť: auditur appellãs illa ꝓſequens: que ꝯſtitutio nõ reſpicit: his viſis proſequor litterã. a Appellãs. Vel adherens: q2 ḋ vtroq̃ȝ loquitur decre. vt circa. ṽ. alioquin. Aliter q̃ qui nec appellans eſſet nec adherens bñ admitteretť: cum eſſet in eo ratio poſita in fi. huius. §. b Querele ſimplicis. Nunq̃d ergo reprobať opinio Cõpoſt. de qua dixi in ꝓn. hui⁹ partis: dic ꝙ nõ. ipſe enĩ nõ fuit locutus de pena decre. vt circa. quã etiã non vidit: ſed de pena decre. prime que hoc ſolũ habet: ꝙ poſt tp̃s ibi ſtatutum ꝓcediť in ꝑtis abſentia. ſed decre. vt circa: imponit penam nõ ſeruanti formã in iurando ꝙ nõ audiť: etiam ſuꝑ exꝓſſis nõ ſeruãti in exꝓmendo: ꝙ nõ põt obijcere nõ exꝓſſa ſimplr̃. ergo in penã obijciendo repulſus: nec per viam querele poſſit obijcere. et hoc vult iſte. §. ſed puniť ſolum in ꝓceſſu fiendo in eis abſentia. et per appellationẽ ꝓſequi poteſt obiecta ĩ eo ſtatu in q̃ cauſam inuenit. q̃ ⁊ ꝑ querelã. ⁊ ſic veꝝ ſit dictũ Cõpoſt. cum q̃ diuerſe ſint culpe: nõ mirum ſi diuerſe ſint pene. ⁊ ſi. qḋ no. s̃. eo. cumana in vlti. glo. c Agat. Facit de ap. concertationi. li. vj. ⁊ qḋ no. Cõpo. Jnn. ⁊ Hoſt. de ap. dilecto. d Repellitur. Jnſtante appellato: vt dicã in fi. huius partis. e Expreſſis. Si intelligas ſingulariter ⁊ clare: tunc exponas quod ſequitur formam ſeruaſſe predictam. ſ. in iurando. cum enim non iurans nõ audiatur niſi ſuper expreſſis per viam appellationis: ergo nec per viam querele. de reg. iu. cũ quid. li. vj. f Alijs. Nõ expreſſis. g Preterq̃ȝ. Excipit a ṽbo alijs: ⁊ eſt ſenſus. appellans q̃ formã ꝯſeruauit ĩ exprimendo auditur ſuper nouiter emergentibus: vł ad noticiã ꝑuenientibus: vel ſuper quib⁹ ſupꝛuenit ꝓbãdi facultas. illis ergo caſibus non excludeť etiã ꝑ viaȝ querele. h Nolle vti. Videns enĩ appellãs ꝙ formam nõ ſeruauerat. de cõſilio aduocati zelat appellationẽ. vel dicit ꝙ illa nõ vult vti: vt cauſam ꝑ viã q̃rele ꝓſequi poſſit. Et facit hec littera ad q̃ſtionẽ: an inuito impetrãt eis cõtra quẽ impetratuȝ eſt poſſit vti reſcripto. de qua ſatꝭ ſcripſi poſt Jnno. ⁊ Hoſti. de reſti. ſpoli. ex ꝯq̃ſtione Jo. an. i De ipa. Appellatiõe in qua nõ fuit forma ſeruata vel illorum expreſſio facta. k Judice. Corã q̃ ꝑ viaȝ q̃rele ſimplr̃ agiť cã. l Fides. Plena. nec ſufficeret illa ſemiplena. ḋ qua no. Compo. in. c. j. s̃. eo. li. vj in glo. q̃d ſi papa. vbi dicit per vnum teſtem et litteras quas ꝓcurator abſentis de cuius procuratorio conſtat: vult ĩpetrare ſuper appellatione probari appellatum. illud enim locuȝ habet quo ad proceſſum in partis abſentia fiendũ. et quo ad probatione deuolutionis. ſed hic loquiť de pena repulſionis: vt ſtatim ſequiť. Jtem illud corã iudice appellationis: hoc corã iudice querele. Jtem ibidem de probatione appellationis. hic neceſſe eſt ꝓbare formã appellationis. vides aũt ꝑ hoc quõ expedit appellato ꝙ ſibi in forma publica appellatio intimeť. s̃. e. c. ꝓxi. m Queſitũ. Optime ꝯcoꝛ. s̃. eo. ab eo. li. vj. et cum hoc reſpiciat fauorẽ appellati. eo patiente beneꝑcederet obiectio. ad hoc infra. §. ꝓxi. non ſic in caſu illius decre. ab eo: vt ibi no. in vl. gl. Jo. n Forme. Si intelligas de forma iuramenti: planum eſt. ſi de forma expreſſionis: idem cũ diſtinctione quã ſcripſi. s̃. §. ꝓxi. in ꝓn. hoc dico quo ad repulſionem de qua ſequitur. o Legitime. Si ergo inuito appellato fieret ꝓbationum receptio ſuper articulꝭ ſuper quibus recipi nõ debebat. hoc ſibi nõ noceret. cõſueuerũt articuli admitti ſaluo iure impertinentiũ ⁊ nõ admittẽdoꝝ. de q̃ ſcripſi ḋ offi. dele. cũ ꝯtingat. ſuꝑ glo. pe. de teſti. ex parte. p Non infirmat. Vñ cõcoꝛ. de accu. c. j. ⁊. ij. li. vj. et facit quod no. s̃. eo. ſi forte. li. vj. in. vl. glo. In pleriſq̃ȝ. Sũt tres ꝑtes. Jn ꝓma ꝯſtitutionis cauſa. Jn ſcḋa ꝯſtitutio. Jn tertia ꝓteſtatio. Secũda ꝑs quã ſũmaui q̃ttuoꝛ facit. Primo ꝓhibet ꝓuiſionẽ fieri. Scḋo licẽtiã dari. Tertio puniť ꝯſentiẽtem. Quarto decernit. partes patẽt. ⁊ ſũme fuit honeſtũ qḋ hic ḋr. q Dolentes. Cõcoꝛ. s̃. de cele. miſ. dolẽtes. s̃. de ſta. mo. recolentes. ĩ. eo. ti. attendentes. ⁊ de cenſi. ad nr̃am in ꝓn. Jo. r Preſidio: Jd eſt ſubſidio. ſine q̃ ſpũalia diu eſſe nõ poſſũt. j. q. iij. ſi q̃s obiecerit Jo. s Et populo. Certũ eſt ꝙ cler⁹ ⁊ popul⁹ ſunt diuerſa. de ꝓuiť. ex ꝑte. de ſen. excõ. ſi ſnĩa. li. vj. quid ſi habet

a chriſtiano multos frequēter
b ⁊ religioſos preſertim impro
c uida ſuperiorum prouiſio ad
pontificat⁹ aſſumit honorē: q̄
nec vt expediret ꝓdeſſe: nec
d preeſſe vt deceret valētes tin
e ſtabilitate vagatiōis ⁊ men/
f
g dicitatis opprobrio ſerenita/
h tem pontificalis obnubilāt
dignitatis. ¶ Volētes igit̄
ↄtra temeritatē tam facienti/
um q̄ȝ vt frequentius recipiē
tiū ꝓuiſionis huiuſmodi ꝓ/
uidere: de conſilio fratrū no/
ſtrorum ſtatuimus: vt nullus
i de cetero quātūcūq; dignita
k te ꝑpollens: niſi ſpeciali ſup
ꝗ auctoritate ſedis apo. fulci
l
m atur: de paſtore ꝓuideat ca/
n thedrali eccl'ie ſibi q̄litercun/
q; ſubiecte: que clero careat:
o ⁊ ſubditis chriſtianis: nullus
q; religioſus a ſuo vnq̄ȝ q̄ ꝓ
uiſioni tali conſentiat licenti
p
q etur prelato: q̄ ſi licentiatus
etiam huiuſmodi prouiſioni
r conſenſerit: et in epiſcopum
s ſe fecerit aut permiſerit cōſe/
crari: in epiſcopali nullaten⁹
t recipiatur honore: ſed in tan
te ambitionis penam ſub re/
v ligionis ac monaſterij ſui ꝑ/
x lato ſemper ſic degat humi/
y lis: iaceatq; proſtrat⁹ q̄ nul/
lus eidem in religione ſua vl'
extra ad gradum honoris vl'
z adminiſtratiōis cuiuſlibet ſit
u aſcenſus. ¶ Nos enim quic
a quid contra premiſſa vel ali/
quod premiſſorū ↄtigerit at/
tentari: irritū eſſe decernim⁹
⁊ inane: contraria quacunq;
b conſuetudine non obſtante.
c ¶ Sane circa ꝑfatas eccl'ias

Alterū tm̄: hic ⁊ ꝭ. eo. c. ponit̄ copula. ꝑ q̄ȝ videt̄ q̄ care re debeat vtroq;. Habēs aūt alterū nō caret vtroq;. et ſic nō videt̄ artare ↄſtitutio. vide ſi'e hn̄s codicē nō in cludit̄ ſub carentibus decreto ⁊ codice. ⁊ habēs panē nō includit̄ ſub carentibus pane ⁊ vino. ⁊ hn̄s argētū nō includit̄ ſub carētib⁹ auro et argēto: ⁊ ita nō icludat̄ eccl'ia habens clerū vl' populū ſb carentibus clero ⁊ ppl'o q̄ſ nō eēt diuerſū dicere clero et populo et dicere clero vel populo et eſſet ꝗ icidere in improprietatem locutionis: ſumendo copl'am ꝑ diſiunctā: que iproprietates excuſande ſunt nō ſequēde: vt no. ꝭ ꝟ. ſig. ꝑterea. ꝑ hoc facit q̄ꝛ foret abſurdum q̄ illi clero vel populo quē habet eccl'ia ſubtraheret̄ ep̄s ⁊ hoc multū vrget. Contra: carere eſt non habere: ſed ſi dixiſſet ſi non habebat. vel niſi habeat clerum ⁊ populū: ꝑpter populum requiritur q̄ habeat vtrū q;. ergo ſi habet alterū tm̄ arta conſtitutio. ⁊ idē in predictis exemplis. ſi dicatur ſi non habeat. vel niſi habeat decretā ⁊ codicē: requirit̄ q̄ habeat vtrū q;. Itē cum dicitur: ſi nō habeat panem ⁊ vinū argentū ⁊ aurum ⁊ in ſimilibus: vt cum dicitur: nullus eligatur niſi habeat etatem ſcientiam ⁊ mores: ſingula requiruntur: vt. ꝭ. eo. cum in cunctis. Item ſi dicatur ſi careat ſciētia morib⁹ ⁊ etate. facit de eta. ⁊ qua. cā te. Pro vtraq; pte poſſet induci. ff. de re. du. ſi is qui ducenta vtrū q; egeret declaratione. ſed ꝑmum plus placet.
a ¶ Chriſtiano. Talia loca que ſunt in poteſtate hoſtium nō deſinunt eſſe ſacra. ad. l. cum loca. ff. de reli. ⁊ ſū. fu. rn̄de vt no. vij. q. j. paſtoralis in fi. nō putes tamen q̄ ſit neceſſarium q̄ locus ſit captus ab hoſtibus: ſatis enim eſt q̄ clero careat ⁊ ſubditis chriſtianis ꝑ verba hui⁹ decre. licet nō ſit ī hoſtiū ptāte. b ¶ Religioſos. Qui laborāt. ad hoc etiā interdū importune ⁊ ꝑ corruptelas vt dicere poſſint cū pſalmiſta: Laque⁹ ↄtrit⁹ eſt ⁊c. pſ. Niſi q̄ꝛ dn̄s erat. Vidi iā religioſum ↄſecratū ad ti. q̄ nō erat ī rerū natura: nec fuerat q̄ȝ patere poſſz ꝑ ꝓuinciale. c ¶ Superiorū. Ad quos ſpectat q̄uis iure ꝓuiſi: ⁊ maxime quattuor ꝑncipales patriarche ⁊ quidā archiepi q̄ ſub eis ſunt: cōſueuerant hoc facere.
d ¶ Deceret. viij. q. j. qui epiſcopatū. e ¶ Vagationis: Cōſueuerūt tales diſcurrere ⁊ vicarias epo⁊ q̄rere maxime habentiū dioc̄. latas: interdū ꝑncipib⁹ adherere familiariter q̄ cauſa honoris querūt hr̄e capellanos epiſcopos. ¶ Opprobrio. Nedū in ep̄o ſed in quolibet clerico. xciij. di. diaconi. vlti. g ¶ Serenitatem. q̄ſ temeritatē. de q̄ ꝭ. de penis. ſi q̄s ſuadente circa fi.

Jo. an. h ¶ Obnubilant. Saltē quo ad vulgus. de hoc. xciij. di. legim⁹. fa. ꝭ. de ꝓuil. c. j. i ¶ Quātacūq;. Propter patriarchas. hoc dicit vt ſ dixi. k ¶ Speciali. Si ꝗ haberet generalē auctoritatē ꝓuidēdi epiſcopatib⁹ ſpectātibus ad ꝓuiſionē papalem: non ſufficit per hanc lr̄am.
l ¶ De paſtore. Vtitur hic vocabulo generali vt archiepiſcopos: epiſcopos: et etiam patriarchas cōprehendat. alibi latius. ꝭ. e. ne pro defectu. ꝺ regu. iur. q̄ȝuis.
m ¶ Cathedrali. In alijs locus nō habet: vt i fi.
n ¶ Qualitercūq;. Nō diſtiguit ꝗ ſiue plene ſubſit: ſiue quo ad ꝓuiſionem tm̄.
o ¶ Chriſtianis. Circa. iiij. patriarchales ſedes ꝑncipales q̄ȝdiu ſunt in poteſtate infidelium vel ſciſmaticorum ꝓuidit Bonifaci⁹ ī ſua extrauagāti. ſctā romana.
p ¶ Prelato. Qui contra faciens puniendus eſſet pena arbitraria. ex quo circa ipm certa hic non ſtatuitur. de offi. delega. de cauſis.
q ¶ Licentiat⁹ etiā. ꝗ habita licētia ↄſentire non pōt. concor. ꝭ. eo. quorundā. §. j. in fi. li. vj. r ¶ Et ī epiſcopum. Nota q̄ ex ſolo conſenſu non eſt locus penis inferioribus: ſed tunc demū cum ſequitur conſecratio: hoc probat hec copula. s ¶ Permiſerit. In abſolute coacto ceſſaret pena. ꝭ. quod metus cau. ſacris. nec imprimeretur character. ꝭ. de baptiſ. maiores.
t ¶ Honore. Quia nō admittetur quo ad executionē pontificalis officij. nec ꝑmitteretur pontificalibus inſignijs vti. ⁊ ſic minus poterit q̄ȝ alter epiſcopus nulli⁹ eccleſie. de ordi. ab epi. c. j. v ¶ Monaſterij. Includit etiā canonicā regularē. de eta. ⁊ quali. intelleximus. de priuil'. cum olim. ij. in prin. ⁊ per hanc lr̄am ptz hāc penam ſolū in religioſis locū habere. x ¶ Prelato. Ergo per talem ꝓmotionē non fuit ſoluta obedientia ſecus ſi prouiſio tenuiſſet. xviij. q. j. c. vno. xvj. q. j. ne ꝓ cuiuſlibet. y ¶ Proſtratus. Concor. de decl. q̄ȝuis ſit in fine. z ¶ Cuiuſlibet. Concor. ꝭ. de regu. c. j. vt profeſſores. et per hoc excludit etiam temporales.
u ¶ Vel aliquod. Igitur prouiſio de tali eccl'ia facta non valet: nec licentia conſentiendi religioſo data: vel ipſius conſenſus vl' conſecratio ſubſecuta quo ad ipſi⁹ executionē: non dico quo ad characterē. facit quod no. ꝭ. de conſe. diſt. v. manus in vlti. glo. ⁊ facit quod dixi ꝭ. de conſuetu. q̄ȝto. ſuper. j. glo. Item nec valet promotio facta de tali ↄtra proximū dictū Jo. an.
b ¶ Non obſtante. Multa ſimilia vide de conſti. c. j. li. vj. in glo. penul. ⁊ concor. ꝭ. eo. ſtatutum. c ¶ Prefatas. Cathedrales clero carētes ⁊ populo chriſtiano.

a ¶ Aliaꝝ. Nõ cathedraliũ vel etiã cathedraliũ ha/bentium clericum et populũ chriſtianũ. b ¶ Am/pliare. ſiĺe de inouatõe dr ꝙ ius vetꝰ ↄſeruat: nouũ aũt nõ creat. de prelat. ex pte. j. in fi. ⁊ c. q2 interiõis: et optie ↄuenit huic fini extraua. Cle. q̄ incipit meruit. Jo. an.

Quod circa.

c ¶ Electiones. paſſiuas. nam cõſtitutio hic decla rata loquit̃ quando religioſi eligũtur. quicunq3 ſũt eligentes religioſi vel aliȷ̃. Et dic electiones poſtulationes ꝓuiſiones vel quaſlibet vocatiões vt ibi. d ¶ Diſcordia. Hoc quo ad mẽdicãtes circa q̄s ꝓuiſum eſt ꝙ ex electiõe in diſcordia facta de ipſis extra adminiſtrationes ſui ordinis nullũ ius eis acquirat̃ nec audeant conſentire.

premiſſa ſic ſpecialiter ꝓuidẽda decernimus ꝙ circa ꝓui/a ſionem quarũlibet aliarum facultatũ ſuperiorum: nec coartare intendimus nec vltra b iuris cõmunis limites ampliare. Idem. Breue et vtile determinās decre. quorundā ſupra eodẽ libro .vj. et approbans qd ibi no. Joh. mo. et [illegible]

Quod circa religioſorũ c electiones ſup diſcor/ d dia et minoritate numeri bo/ e nifaciana cõſtitutione cauet̃ f

e ¶ Minoritate. Hoc quo ad religioſos nõ mendicã/tes: circa quos ſtatutũ fuit idẽ circa electiones factas de ipſis ad q̄ſcunq3 plationes a minori pte numero. f ¶ Cõſtitutione. ſ. eo. quorundã. ⁊ patet ꝑ ſingulare qd nõ loquitur de decre. indẽnitatibus. Item illa non tractat ſolum de diſcordia et minoritate numeri: immo tractat de forma ſcrutinȷ̃: ⁊ cõpromiſſi de numero du/plo maiori. Itẽ maiori nõ duplo maiori. Itẽ minori: ſ3 illa quorundã ſolũ tractat de electione diſcordi ⁊ facta per minorẽ ptem numero. fateor tñ ab idẽtitate ratõis. hoc qd h dicit̃ etiã in numero de quo loquit̃ decre. in/demnitatibꝰ locũ habere: et ſaltẽ quo ad .§. ſi qua vero. g ¶ Que in facto nõ in fictiõe. hoc intẽdit. Si ex .x. electoribus .viȷ̃. elegerũt mendicantẽ: duo aliũ: vel cõtra/dicunt: ſed ↄ̄ iſtos duos aliq̄d opponit̃ ꝓpter quod negatur ipſos vocẽ habuiſſe: vt q2 dicunt̃ excõicati ſuſpẽſi irregulares: priuata ea vice poteſtate eligendi vł his ſimiles: propter quod dicitur totum capłm eligentiu3 in illis octo conſiſtere: et per conſequens electionez fingi concordem: hoc nõ iuuat mendicantẽ. Item ſi ex .x. canonicis vel monachis q̄ttuor tm̄ elegerũt religioſu3 non mendicantẽ: q̄ dicit illos ſex vel tres ex illis fuiſſe tales vt ſupra: per qd concludit ſingi electionẽ ſuam factam: a toto caplo vel a maiori parte. hoc eñ nõ iuuat. vide qd no. de conceſſi. pben. auctoritate lib. vj. in vlti/ma gloſa. Sed quero ſi ita eſt ꝙ voces in iuris effectu alˀs nõ valentes: vt excõmunicatorum et his ſimilium cõputant̃ in numero. quo ad hoc vt reliqua electio di/catur diſcors vel facta ꝑ minorẽ ptẽ: an p̄dictorum voces augeant etiam numerum et ſuffragium: in tm̄ ꝙ ex illis vocibus ſequi poſſet confirmatio: que alˀs fieri nõ poſſet illis excluſis: vt patere põt in p̄dictis terminis de electo ꝑ. vj. de. x. q̄. vj. oẽs vel tres ex eis ſũt excõicati vel ſiles: Apte dico ꝙ nõ q̄ ad caſus decre. quorũdã. q2 ĩ q̄libet p̄dictoꝝ caſuũ ↄſtitutio ſolũ nocet: q2 ſc3 impedit mẽdicãtẽ ⁊ nõ mẽdicãtẽ quẽlibet ſuo caſu: ſ3 coe/lectũ nõ iuuat. nec hoc colligi poterit ex verbis vel mẽ

de diſcordia et numeri mino/ g ritate que in facto non in fi/ctione vel ĩ iuris effectu cõſi/ h ſtunt debere intelligi decla/ramus. Idem. Emolumentum ex iuriſdictiõe ſigillo curie vel alˀs pertinens ad prelatũ cathedralis eccleſie vel collegiate: ea vacante nõ obſtante cõſuetudine deductis expenſis reſeruandum eſt ſucceſſori: niſi tunc certe dignitati competat iuriſdictio cũ ipſius emolumento. Joh. an.

Statutu3 ſup i bonifa plat cathedraliũ regulariũ et collegiatarũ

te cõſtitutionis ipſius. Non enim hoc ipſo ꝙ nõ valet electio mendicantis facta in diſcordia valet electio coe/lecti: alˀs ſequeret̃ ꝙ ſi ex .xx. canoñ. xviȷ̃. elegerũt mendicantem: valeret electio facta per duos. Item nec ſeq̄tur ꝙ ſi ex .xx. electoribus nouem elegerunt profeſſum ꝙ per hoc valeat electio facta per xj. vt patet. ſ. eo. ſcriptum. ad fi. ⁊ c. indemnitatibꝰ .§. ſi vero. ⁊ .§. ſi qua vo. qd ergo non mutatur ⁊c̃. C. de teſta. ſancimus. nec correctiones iuriũ dilatamus. ſ. eo. cum expediat. lib .vj. Sed in caſu decre. indemnitatibus .videtur ſecus quo ad electum per ſcrutinium a duplo maiori numero a p̄ncipio: vel per acceſſu3 debito modo factum vel ꝑ cõpromiſſum: cui minor pars ſe opponit: cuius confirmatiõnẽ exceptio partis aduerſe impedire nõ põt: et ſic erit in hoc ſiĺe electioni cardinaliũ vt vtrobiq3 voces taliũ ſuffragiũ afferãt: et cõputent̃ in numero duarũ partiũ: vt in cõſtitu. Cle. ſ. eo. ne ro/mani .§. ceterũ. et ſatis credo ꝙ hoc fuit de mente. Sed tenens cõtrariũ dicere põt ꝙ illa decre. dicit etiã eo caſu officium confirmatoris non deficere. hic ergo veniet in examine electionis: an ex vocibus eligentium ſit ca/nonica. Sed ſi hec littera ibi in .§. ſane: que dicit ſi alˀs inuenta fuerit ⁊c̃. intelligat̃ alˀs ſc3 q̄3 conſideratiõe numeri faciet pro primo dicto: quãdo vero electa eſt a maiori parte ſed nõ duplo maiori: tunc cum admittantur partis minoris exceptiones licet ſummarie cognoſcende: videtur quodlibet: ñ quo ad adminiſtrationẽ impediendam: tamen quo ad electionem caſſandam hec obȷ̃ci poterunt: et in his etiã expediret declaratio: et etiã circa voces abſentium non vocandorum vel vocatoꝝ qui venire voluerunt: vel expreſſe renunciauerũt. quas computari ſonat in abſurdum: licet hoc videatur ex fictione. Idem de non conſtitutis in ſacris in collegȷ̃s marium cõmuniter tenet̃ per decreta. ij. q̄. de eta. ⁊ qua/lita. ꝙ illoru3 ratio vel cõputatio nõ habetur: ſicut nec habetur illorum qui canonici vel profeſſi nõ eſſent: quaſi ſit mens huius ꝙ alˀs vocem habens ex fictione non excludatur a numero: talis aũt vocem nõ habet: licet iure nouo. Vñ idẽ videt̃ de abſente nõ vocando vel vocato qui venire noluit: vt p̄dixi: vñ nec in duabus partibus cardinaliũ eligẽtiũ papã cõputamꝰ nõ incluſos licet cõputemꝰ excõicatos: vt in p̄dicta decre. ne romani .§. ceteꝝ. primũ patet eo. ti. vbi periculum .§. ſane. li. vj. h ¶ Declaramus. Idem fertur olim Bonifa. declaraſſe: vt dixi in decre. indẽnitatibus .§. ſane.

Statutum. ¶ Ponit dictum cũ certa determinatione. Scða ab illo excipit ibi: Ceterũ. reprobat qd no. ſ. eo. quia ſepe lib. vj. et approbat quod ibi no. Archidia. de quo ſtatuto hic loquit̃. i ¶ Collegiatarum. In illis enĩ nõ habet locũ decre. q2 ſepe. ſ3 decre.

ecclesiarū dimiſſis aut obue-
nientibꝰ tpe vacationis earū
futuris ſucceſſoribꝰ fideliter
reſeruādis editū locū decla-
ramꝰ hēre in omi emolumēto
qḋ ꝓuenit ex iuriſdictione ⁊
ſigillo curie eccl'aſtice vl' ſecu
laris aut alias vndecūqꝫ qḋ
ad p̄latos eccl'ie non vacāti-
bus pertineret: cōſuetudine
qualibet contraria nō obſtā-
te: ita tñ ꝙ in iſtis ⁊ ſimilibꝰ
rōnabiles deducant expen-
ſe. ¶ Ceterum ad ſingula-
res pſonas ad quas ratione
dignitatū quas obtinēt iuriſ
dictio cum emolumento de-
uoluitur: ſede vacante de cō-
ſuetudine p̄uilegio vl' d' iure
alio ſpeciali volumus preſen
tem conſtitutionem extendi.
dem.

Concessio licētie generalis religioso de consentiendo electioni facte vel fiende non valet. hoc dicit Joh. de imola. ca. VIII

Quam conceſſa religio-
ſo a ſuperiore ſuo licentia vt
electioni vel prouiſioni ſiquā
de ipſo cōtigerit fieri: ſuū da
ri poſſit aſſenſum ambitiōis
vitio viā paret nulliꝰ eam ex-

p̄ſenti. de offi. ordi. eo. li. de qua fit extenſio .ſ. ti. ij. q2 in fine. a ¶ Dimiſſis. Per hoc ꝓbabat ibi Arch. ꝙ de cre. loquit de bonis p̄lati diſtinctī: nō de coibꝰ p̄lato: ⁊ .c. alle. xij. q. ij. hec huiꝰ. ⁊ .c. nō liceat. ⁊ .c. charitatē. ⁊ .c. illud. ⁊ .c. de laicis. ⁊ .q. v. ſicubi. facit. ſ. ne ſe. va. c. vno li. vj. de reg. e. vlti. e. lib. ſꝫ littera al's vndecūqꝫ que hic ſequitur multum facit contra. b ¶ Reſeruandis. Nec occupādis per collegia cōuentus capitula vl' ſinglares pſonas ipſoꝝ: circa qḋ principaliter prouidet iſta cōſtitutio. ꝑ quē aūt ſint reſeruāda. ibi dixi ꝑ ycono mū vel ꝑ aliū deputatum. c ¶ Declaramꝰ. Hic patꝫ qḋ reprobat nō corrigit opinionē meam: q2 nō ſtatuit hoc eſſe de iure nouo: ſed declarat ħ fuiſſe de veteri. ⁊ approbat opi. Arch. Sed videamus motiua: mihi prius videbat ꝙ ex quo iuriſdictio trāſfert in capitulū iure cōi ꝙ omnis fructꝰ iuriſdictiōis iure acceſſorij capitulo deberet. ſed Archi. cōtra ꝓpē verbū ibi poſitū vacatiōis tpe obueniētia. Itē vt dicebat capitulū habet cuſtodiā: ⁊ adminiſtrat non ſuo ſꝫ alieno nomine. vſurpare igit nō debet qḋ hꝫ cuſtodire vt dicebat Bonifa. ſic declaraſſe cū vltimo legiſſē textū: dixi ꝙ nō recederē ab opinione mea: niſi declaratiōnē viderē. Ad verbū obueniētia reſpōdebā ꝑ relatione ñ q. ⁊ ibi no. Ad id qḋ dicit de cuſtodia reſpōdebā ꝙ in iuriſdictione nō ſuccedat quo ad cuſtodiam tm̄: immo quo ad exercitū: al's ſequeret ꝙ viſitādo nō poſſet ꝓcurationē recipe: de qua dicā infra de here. multoꝝ. Stemus declarationi que iuſtificari pōt ex eo qḋ ibi notaui in .j. glo. cum eni canonici vidētes fructus ſibi deberi vacationē ꝓlixam forte ꝓcurēt: difficultates ingerāt: ⁊ tardius eligāt: q2 ꝓpter fructꝰ iuriſdictiōis vl' ſigilli ſi eos ꝑciperēt ħ cōtingere poſſet: merito ⁊ hi cēſeant eſſe ꝓhibiti. d ¶ Emolumēto. Idē verbuꝫ de ſimo. nemo in ꝑn. de teſtib. c. j. li. vj. e ¶ Ex iuriſdictiōe. ex qua ſoluūt iudici officio pene pecūlarie vl' emēde. de offi. ordi. dilectus. facit de ſen. excō. venerabilib. § deniqꝫ. li. vj. ⁊ qḋ no. de pe. licet forſan. etiaꝫ loquit de quota litis que de cōſuetudie deberi pōt ſm Guil. qui hoc no. in ſpe. de ſala § j. ver. ſi vero ordinarius. et § ſe. qḋ nō placet ꝑ decre. cū ab omni. de vi. ⁊ ho. cle. vt ibi dixi. f ¶ Sigillo. Siue ad vſū cauſarū: vt cuꝫ ſit littera citatoria vl' aliqḋ tale: ſiue ad cōtractus: puta q2 recognoſcunt vel publicant ſub ſigillo curie: forte cū nō ſit ibi vſus tabellionū: facit de fide inſtru. cū dilectus. de fo. compe. romana. ad fi. li. vj. g ¶ Vel ſecularis. Vt q2 p̄latus tēporalē iuriſdictionē habeat in loco. de appel. ſi duob. de delic. pue. c. ij. h ¶ Conſuetudinē. No. q2 decre. q2 ſepe. viciat nō ſolū ꝯſuetudies ſed etiam priuilegia ⁊ ſtatuta. hic vero ſolum conſuetudinem. dico ꝙ hoc ipſo ꝙ declaratur iſtud ſtatutum locuꝫ habere in caſibus predictis. cuiꝰ ſtatuti pars eſt viciare priuilegia conſuetudines ⁊ ſtatuta cōtraria: ergo ⁊ illa quo ad hos caſus ſublata dicantur: ſed puto ꝙ cōſuetudinem que ſecuta eſſent cōſtitutionem ipſam quia ſepe. hec littera tollere noluit. nec ob. decre. j. de conſti. lib. vj. i ¶ Expēſe. Hoc etiam tenebat ibidem Arch. vt q2 ſalaria dant officiali qui iuriſdictionem exercet: vel qui ſigillat. vel fiunt expenſe in miniſtri chartis cera ⁊ ſimilibus. facit. ſ. eo. vt p̄terite. xij. q. ij. hec huiꝰ placiti. ff. de admi. tu. cū plures § j. et ij. ff. de tute. ⁊ ratio. di. l. j § ſed nonnullos. ff. de pe. here. ſiquid. § ſicut. k ¶ Singulares perſonas. ſalua pace compo nentis hic remouet dubium an hoc intelligatur de ſingularibus perſonis: etiā ipſorū collegiorū: ⁊ videt ꝙ nō: q2 cōſtitutio expſſe tollebat quo ad hoc cōtraria priuilegia ⁊c. videt cōtra: q2 al's iſta verba ſūt ſupflua: cū certuꝫ eſſet cōſtitutionē ipſam extraneos nō ligare: ſed ſolum capitula et ꝑſonas ipſoruꝫ ꝑ qḋ puto ꝙ etiā de ſingularibus pſonis collegioꝝ intelligat ⁊ ſm hoc dicam ſibi. ſublata priuilegia ⁊c. quo ad ſingulares pſonas collegiorū que nō iure dignitatū ħ vendicant: cum priuilegia dignitatū ibi ſublata nō eſſent. l ¶ Dignitatuꝫ. Quid ſi rōne pſonatuū vl' officioꝝ: videt ꝙ idē: ⁊ intelligo hāc lr̄am ſiue dignitas ſit in ipſa eccleſia vacāte ſiue in alia: puta q2 archidiacono in eccleſia cathedrali hoc cōpetit: vel in eccleſia collegiata hoc competit. archi. q̄ tñ ipſius eſt canonicus. m ¶ Emolumento. Ergo ſecꝰ ſi iuriſdictio tm̄. n ¶ Speciali. Puta ſtatuto facto in fundatiōe dignitatis vel eccleſie. xviij. q. ij. eleutherius. de cōſue. cū dilectus. vel re iudicata: de re iudi. c. cū inter. vel arbitrio. de pſcrip. cū olim de arbi. cum olim. o ¶ Extendi. Si. ſ. de offi. ordi. p̄ſenti.

Quam conceſſa. Se ſūmat in- (§ porro. lib. vj. ducens ius nouū ⁊ equiſſimū. p ¶ Superiore. Qui ſine capitulo ſolus hoc poteſt. ſ. eo. ſi religioſus. ij. reſponſo. q ¶ Prouiſioni. Latū verbū qḋ cōphēdere poteſt noiatiōnē: poſtulationē: p̄ſentationē ⁊ collationē. ⁊ facit qḋ no. ſ. e. ſi cōpromiſſarius § ideꝫ in fi. vl. glo. lib. vj. r ¶ Si quā. Licet hic videat reprobare licentiaꝫ generalem ⁊ merito: ⁊ quia forſan eligeret ad locū cui nō expediret illū p̄fici: ⁊ forſan p̄latus licentiā ſpecialem daturus nō eſſet ad illum: tñ credo idē in ſpeciali: vel ſi exprimat locus: puta ꝙ cōſentire poſſit ſi eligat ad talē p̄laturā forte vacantē: cum ibi etiā ſubſit ratio ambitionis que ſequit. s ¶ Ambitionis. Que ſepe religioſorum oculos excecat. ſ. eo. quorundam in prin. li. vj. t ¶ Nullius. Per hoc dico ꝙ etiam electioni prius facte ipſo ignorante cōſentire non poſſet: quaſi ſup certo danda ſit talis licentia: facit de cōceſ. p̄ben. c. j. lib. vj. ver ſubiunctum in fi.

a iſtere volumus firmitatis.

De renunciatione. Clemēs quint⁹ in cōcil. in Uienenſi.

Renunciatio dignitatis vel beneficii facta ꝑ procuratorem ad hoc cōſtitutum tenet: licet prius procurator fuerit reuocatus: ipſo tamen et ſuperiore cui fieri debebat ceſſio ignorante: niſi per maliciam ipſorum vel alterius reuocatio ipſis fuerit occultata. Jo. an. ca. I

a b C Um illuſio ⁊ vari atio i perſonis ec/ cleſiaſticis maxi/ c me ſint vitande p̄ d ſēti cōſtitutōe ſācim⁹: vt ſiq̄s e ad cedenduz pontificali aut alij cuilibet dignitati vł be/ f neficio ꝓcuratorē ſponte ac g h libere cōſtituerit ⁊ ipm̄ igno i rantem poſtmodum duxerit k quomodolibet reuocādū te/ l neat ceſſio facta ꝑ euz anteq̄

a Firmitatis. Si ergo ex tali licentia cōſentiret: cō ſēſus nō valet: ⁊ priuat⁹ eſſet omni iure ſibi ex electiō ne quęſito. ſ. eo. ſi religioſus. j. rn̄. lib. vj. ⁊ ſatı̄ videba tur hoc eſſe dē mēte veteris iuris in cōtrariū p̄di. decre. j. ⁊ ij. rn̄. loquit̄ de electiōe facta. ⁊ eo. ti. q̄ ſit. tn̄ teneba/ mus cōtrariū di cēteſ ꝙ ſicut ma le fac̄ abbas ab/ ſoluens mona/ chum ad aliud monaſteriuz: ni/ ſi illō habeat pa ratum: ⁊ conſtet ꝙ illum recipe/ re velit: tamē va let ſi hoc facit. et de hoc per Jn/ no. de renun. c. fi. per Hoſti. de iureiu. ſicut ex litteris. ita male faciebat p̄latus talē dando licen tiam tamē data tenebat: ꝑ qō videret ꝙ valeret talis licentia ſi daret̄ clerico ſeculari de cōſentiēdo ⁊ trāſe/ undo: quia quo ad ſolū conſenſum nō eſt neceſſaria. ꝓ pter vim enī ꝓfeſſionis magis notat̄ ambitio in ꝓfeſ/ ſo. ⁊ licet actiua poteſtas eligendi nō det̄ ad beneficiū nō vacans. de cōceſ. p̄ben. cōſtitutus. paſſiua bene da/ tur. de trāſla. c. fi. de fil. p̄ſby. c. j. ⁊. ij. lib. vj.

Diuiſio

C Um illuſio. Ponit dictū ⁊ exceptionē a dicto. ibi: Niſi forte. ⁊ determinat no. ꝑ Jn/ no. ſ. e. ti. veniēs. q̄ quaſi ad litterā no. Arch. ſ. e. c. ij. lib. vj. Jrē no. ꝑ Gof. Jnno. ⁊ Hoſt. ⁊ Egi. ſ. e. quidā. Jo. an.

Illuſio

b Illuſio. Jdē vbū de poſtul. bone. ij. ver. nec nocebit. de re iudi. cum olim. de ali. iudi. mu. cau. fa. c. j. de ap. ſuggeſtū. de p̄bē. dilect⁹. ff. de re iudi. ſi p̄tor. de iudeis. in nonnullis. j. de re. ꝑ/ mu. c. vno. ⁊ ponit̄ ꝓ deceptione vel deriſione.

c Eccleſiaſticis. De iure pa. cū autē. ſ. de elec. pu/ blicato. ⁊ eo. ti. nulli. lib. vj. viij. q. ij. dilectiſſimi.

Maxie

d Maxime. Hoc dicit: quia etiā laicis regularit̄ ꝓ hibet̄ variatio. de quo ſatis no. de reg. iur. ꝙ ſemel. li. vj.

e Cedēdū. Quid de ꝓcuratore dato ſolū ad pe tendā licentiā cedendi? Dicebat Uin. de elec. cuz poſt petitā. per ver. ibi obtentā. ⁊ Jnno. in decre. q̄dā ꝑ de/ cre. lecte. eo. ti. ꝙ valet reuocatio: etiā poſt petitionem p̄ſentatā ſuperiori. nec ob. qō dr̄ de poſtu. cum iſtā nō fiat ita publice ⁊ ſolēniter vt illa. ⁊ cū hic nulli⁹ inter ſit. ⁊ ſic ſoluit̄ de poſtu. bone. ij. ver. nec nocebat. Sed ſi ſuꝑior ignorās reuocationē dedit licentiā: tenet licē tia ſm̄ Jnno. q̄uis ſm̄ eū diſtingui poſſet an ꝑ pro/ curatorē an ꝑ nūciū petierit ceſſionē vł cōceſſionē ad qō facit littera ſequēs. ⁊ qō. j. dicā. Satis dici poſſet ꝑ hāc decre. ꝙ ſi ꝓcuratori ad h̄ ꝯſtituto ⁊ h̄ peteri da ta ſit licētia cedēdi priuſq̄ reuocatio ꝑuenerit ad ꝓcu ratorē vel ſuꝑiorē: ceſſante malicia cogat̄ cedere ꝑ de/ cre. quidam. De poſtulatiōe ꝟo poſt reuocationē ſupe riori p̄ſentatā q̄d iuris ſcripſi poſt Hoſti. in p̄di. decre ta. bone. ver. nec nocebat. ſuꝑ verbo videt̄.

f Procuratorem. Nō video ꝙ quo ad hoc ſit ius di uerſum: an cōſtituat vnū vł plures inſolidū vł cōiun/ ctim laicum vel clericū. de ꝓcura. c. j. li. vj. videt̄ tn̄ tu/ tius conſtituere clericum: facit qō ſcripſi. de procur. accedens.

g Sponte. Secus ergo ſi per iuſtū me/ tum.

h Ac libere conſtituerit. Poteſt reſpicere li/ bertatē conſtituentis. ⁊ facit. ſ. de ꝓcura. accedēs. et libertatem conſtitui ſi pure non in diem vel ſub condi tione: ſed hoc caſu putarem idez. ſi tamē ante ceſſiōez et noticiā reuocationis dies vel conditio eueniſſet: cūz extunc cenſeat̄ pura. ff. q̄ po. in pig. ha. l. potior. ij. rn̄. et facit de reſcrip. ſi pro te. lib. vj. ⁊ qō ibi nota.

i Jgnorantē. Planū eſt ergo ſi reuocatio per ueniſſet ad pro/ curatorem ſatis eſſet per hāc lit/ teraz. ⁊ ſit ratio: quia talis pro/ curator cenſetur conſtitutus ad negociuz in quo ſufficit ꝙ reuo/ catio ad ipſuz ꝑ uenerit. ff. man. ſi mādaſſem. ſ. de reſcrip. ex par te decani.

k Quomodo libet. Puta expſſe reuocādo vel inhibēdo vel aliū ad illud conſtituendo: non reſeruato primo. de ꝓcura. nō iniuſte. Si vero mortuus fuiſſet prius ipſe cōſtituēs. planum eſt mandatum tunc reuocatū. ⁊ diceret̄ benefi cium vacare morte nō renunciatione. de p̄ben. duduz. lib. vj.

l Teneat. Uin. primo videbat̄ hoc tenere i predi. decre. veniens. ſed ſubdebat poſtea ꝙ ſi conſtitu ens poſſeſſioni icumbebat: ⁊ publice reuocauerat mā/ datū qō cōcedi poterat ꝙ renūciatio nō tenebat: licet teneat̄ ad expēſas ⁊ intereſſe ei cui⁹ intereſſuit. alle. ff. ſi cer. pe. eius qui. ⁊ qō habet̄ de p̄ben. dudū in fi. li. vj. facit ad idē de ꝓcu. c. vl. lib. vj. in fi. Sed illud ſpecia/ liſſimū in carnali matrimonio contrahendo: vt ibi no. concor. ff. de manumiſ. Uin. l. ſi pater in prin. pro ⁊ cō tra. ff. de diuor. l. ſi penituit. ⁊ vide quia quo ad caſuz iſtū tollit̄ opi. Uy. qui dicebat in p̄alle. l. ſi pater. ꝙ ſuf ficiebat ꝓcuratorem reuocatum: licet non certioratū: ad hoc vt impediret̄ actus quem ꝓcurator gerebat: ex quo ipſius mādatarij nō intererat. Alij dicebāt ſē/ per procuratorē de expreſſa reuocatione certificari de bere: ꝑ predi. l. ſi mandaſſem. ff. man. ſecus in tacita q̄ fit per mortem. ⁊ ſic reſpondēt ad. l. eius qui. ſed pri/ mo dicto contradicit. l. iſta. ſi pater. quare dicunt alij ꝙ aut mādatarius interuenit vt nudus miniſter: aut vt procurator. Primo caſu reuocatio ſine certioratiōe impedit actū gerenduz. ⁊ ſic loquitur lex illa ſi pater. vbi filius erat miniſter patris. qō ꝓbant: q2 manumiſ ſus non eſt ipſius ſed patris libertus. ff. de manumiſ. l. nepos. ff. de iurepa. fili⁹. ⁊ ſic oquat̄. l. p̄di. ſi penitu/ it. ⁊ p̄di. decre. vl. de ꝓcu. Sc̄do caſu cū ꝓcurator ꝟba contractus cōcipiat in ſuā ꝑſonā. ff. de cōſti. pe. cum q̄ . §. ſed ſi actori. Diſtinguūt: ſi actus gerendus eſt talis ad cuius eſſe requiritur volūtas domini: tūc vt nō va leat actus ſufficit reuocatio ſine certioratiōe. exemplū in tranſlatione dominij rei mee. ff. de re. iur. id qō no/ ſtrum. ſic loquitur. l. eius qui. §. quas vero. ff. de dona. l. ij. §. ſ3 ſi q̄s donatari⁹. Fallit fauore liberatiōis. ff. d ſolu. cum quis. §. j. ⁊. l. q̄ hominē. §. ſi titiū. Si ꝟo ad eſſe contractus non requirit̄ conſenſus domini: vt ſi mandauit librum vel equū emi: reuocatio ſine certio/ ratione nō ipedit illū actū: vt in. l. ſi mādaſſem. Quic/ quid dicatur in alijs caſibus quo ad caſū iſtū reuoca/ tio ſine certioratione ꝓcuratoris vł ſuꝑioris non im/ pedit ceſſionē: licet mādatarij nō interſit: ⁊ tractetur

a ad ipſius vel illius in cuius b manibus ceſſio fuerat facienda noticiam reuocatio huiuſmodi ſit deducta: c niſi forte d e per ipſos aut alios malicioſe factū fuerit. quo minꝰ ad f eos vel eorū alterū ante ceſ g ſionē potuerit reuocatio perueniſſe.

De ſupplenda negligentia p̄latorum. Rubrica.

Clemens quintus in concilio Vienenſi.

Si p̄lati regulares nō conferāt infra ſex meſes prioratus adminiſtrationes et eccleſias vacātes que nō ſunt de menſa [illegible] obediētiarios rectores [illegible] habere. Dioceſani auctoritate ſua vel apoſtolica [illegible] exempti conferūt illa pſonis quibus p p̄latos fuerāt ɔferenda nec p̄mitti illa applicari mēſis p̄latorum vel penſionibus grauari. Bo. an. ca. I.

h Quia regulares p̄lati i prioratus eccleſias adminiſtrati k ones aut queuis alia benefi l cia ad eorū diſpoſitionē ſpe m ctātia cū vacant interdum cōmittere negligūt vel confer n re infra tempus in laterañ. concilio conſtitutum: dioce o ſani locorum in non exem p q ptis ſua: in exemptis vero r s apoſtolica auctoritate negligentiam ſuper hoc ſuppleant eorundem prioratus eccleſias adminiſtrationes et beneficia huiuſmodi: illa videlicet que conſueuerūt per ſeculares clericos guberna

de perdendo dominio. rō conſtitutionis ponit̄ in p̄rin. ꝛ concor. qđ no. ff. de contra emp. l. j. in fine. a ¶ Manibus. ſ. pape ſi fuit dignitas epiſcopalis: de tranſla. c. j. ꝛ. ij. ſi inferior in manibus cōfirmatoris vel collatoris etiam ſi ſit inferior epiſcopo: de hoc. ſ. eo. ad monet: ꝛ. xvij. q. j. epũs de loco. no. tñ Inno. ſ. eo. ꝙ in dubijs nō improbabiliter dici in illius manibꝫ quem renunciare debere qui poſſet illum inuitum deſtituere. b ¶ Facienda. ſi pſona cui facienda erat ceſſio fuit exp̄ſſa in mādato illa facienda erat notificatio. Si vero mandatum erat generale: puta ad cedendum in manibus eius qui recipere poſſet non videt̄ iuuare notificatio niſi facta ſit illi qui recepit. imputet enĩ ſibi qui omnibus debuit intimare vel ſaltem procuratori. c ¶ Deducta. Et de hoc p ſpm fiat fides. ſimile. ſ. ea. cōpil. de elec. conſtitutionē. §. penul. d ¶ Per ipſos. Superiorem vel procuratorē. e ¶ Alios. Reſolue plurale in ſingulare: vt. ſ. de priuil. vt priuilegia. facit. ff. vi bo no. rap. l. p̄tor ait. §. homines. f ¶ Eorum alteruꝫ. Satis ergo ꝙ ipedita fuit notificatio alteri faciēda ēt ſi alteri fieri potuiſſet. g ¶ Perueniſſe. Videtur ꝙ in hac intimatione ſeruanda ſit forma decre. Cle. de electio. cauſam vt ibi dixi in fine.

Diuiſio Quia regulares. ¶ Declarantur. Etiam decre. de offi. ordi. p̄ſenti. et de preben. cū ſingula. in talibus prioratibꝫ et eccleſijs locū habere. Et ſunt quattuor p̄tes. Prima ponit de negligentia regulariū in bñficijs cōferendis p dioceſanos ſupplenda: et de modo ſupplendi. Scđa de eccleſijs nō applicandis menſis prelatorū nec penſionibꝫ grauādis. ibi: Eadē. Tertia determinat de qbꝰ eccl'ijs p̄dicta intelligant̄. ibi: Premiſſa. Quarta declarat duas bonifacianas. ibi: In qbus. et quas opiniones declarat infra dicet̄. h ¶ Regulares. In ſecularibꝫ ḡ nō haberet locū hec conſtitutio inquātum ponit ius nouū: ꝛ p̄iudicat p̄uilegio exceptiōis. i ¶ Prelati. ſi ad collegia regulariū ſine p̄lato ſpectaret collatio quod eſſe pōt: de regula. c. ſi. li. vj. prius ad prelatū et demuꝫ ad dioceſanū deuoluet̄ poteſtas: facit. ĩ. de prebē. ſi de beneficio. k ¶ Bñficia. Eccleſiaſtica: ꝛ vide qđ dixi de cle. cōiu. Iohes. l ¶ Diſpoſitionē. i. collationē vel p̄uiſionē: h̄ dico: qꝛ ſi ad ſolā p̄ſentationē vel electionē ipſorum ſpectarent: tunc ad confirmantē vel inſtituentem deuolueretur poteſtas: ſiue ſit dioceſanꝰ ſiue alius. m ¶ Cōmittere. Vtit̄ iſto v̄bo: qꝛ ſepe p̄lati excuſabāt ſe dicentes ꝙ illarū eccl'arū nō fiebat collatio vel prouiſio: ſed ſolum quedā cōmiſſio: quaſi illi eſſent caſtaldi miniſtri vel pedagogi. n ¶ Laterañ. De cōceſ. preben. c. ij. et ſi intelligimus de prioribus etiā cōuentualibus. hic reprobat̄ opi. que habet ꝙ tp̄s generalis cōcilij. ſ. triū menſiū locū habeat in p̄uiſiōibꝰ taliū ſicut in electionibꝫ. nā vt dicebat Inn. in decre. ne p de fectu. de elec. int̄ electionē ꝛ prouiſionē diuerſitatis ratio nō apparet qđ Compoſt. verꝫ eſſe dicebat in p̄petuis ſed nō in temporalibus: h̄ aūt certū eſt ꝙ ſi prioratus eſt p̄rīcipalis prelatura in eccleſia regulari collegiata: et ei per viam electionis prouidet̄ locuꝫ habet. c. ne pro defectu. o ¶ Locorum. Ergo nō perſonarū ſi ergo p̄latus alterius dioce. habet prioratū quē cōferre negligit in dioce. Boñ. epus boñ. ſupplebit. p̄bat hoc decre. ij. eo. ti. ibi. In tuo epiſcopatu. nec diſtinguit vnde ſint collatores: facit quod dicam in glo. ĩ. proxi. p ¶ Sua auctoritate. Quod ſequitur. et p̄cedit hoc in prioratibus eccleſijs et adminiſtrationibus nō exemptis: etiaꝫ ſi prelati ad quos p̄uiſio pertinet ſint exempti: de priuile. quoniā. et. c. ex ore. facit de preben. c. j. li. vj. Item procedit hic ſuppletio quā facit dioceſanus ſuo iure infra t̄m ſemeſtre: quo lapſo ad p̄rimū ſuperiorē ſiue ſit metropolitanus vel papa collatio deuoluetur. e. ti. c. vlti. Non ob. littera que ſequit̄. qꝛ licet circa exempta cōcedat papa ius ſuum: circa nō exempta non. Item licet concedat ſuppleri vice ſua negligentiam aliorum: non tamen concedit dioceſanus vt ſuppleant ſuam p̄priam. Sed modo remanet dubium ſatis forte: nunquid in exmeptis deuolutis ad epiſcopū currat tempus ſemeſtre epiſcopo: et ſi currit an ad metropolitanū deuoluatur poteſtas tempore lapſo an ad papaꝫ: ꝛ circa primum videtur ꝙ non currat. ĩ. de preben. ſi de bñficio. et quod ibi no. in glo. ſed nunquid circa ſcđm dato ꝙ currat: videtur ꝙ ad papam non ad archiep̄m deuoluatur: ad hoc de cler. egro. c. vno. li. vj. et vide quod dixi. ĩ. de here. ad abolendā ſup glo. fi. q ¶ In exemptis. Olim ſecus. e. ti. ſicut. et de prebē. cū ſingula. in fi. li. vj. ꝛ ſic in hoc ius nouū inducit. r ¶ Apoſtolica. Concor. de offi. ordi. irrefragabili. et de here. ab abolendā. de cle. egro. c. vno. li. vj. e. li. de ſta. mo. c. vno. ꝛ. ĩ. de ſta. mo. attendentes. do. relig. do. quia cōtingit. s ¶ Negligentiam. Inquantum hec decre. ponit ius nouū nec p̄iudicat priuilegijs exceptionis non puto ꝙ locum habeat quando priuatus eſſet p̄pter delictum: cū hoc nō ſit expreſſum. facit de elec. q̄ꝙ. j. reſponſo. li. vj. ſecus in non exemptis: vt. ſ. eo. c. in fine.

a ri ſecularib⁹ clericis. alia vo
b que religioſis duntaxat cōmit
ti ſunt ſolita vel conferri: reli
c gioſis monaſteriorum quorū
prelati huiuſmodi negligen
d tes fuerint ꝯferendo. ¶ Ea
e dem quoq; auctoritate dioce
ceſani ſuffulti nullo mō ꝑmit
tāt ꝙ eidē ꝑlati prioratus: ec
cleſias: adminiſtratiōes: aut
f bñficia hmōi applicēt menſis
g ſuis penſioneſue nouas eis
h
i imponant: aut veteres auge
ant: ſiue que ipſis de nouo i
k poſite ſūt ſine auctoritate ſol
l uantur. ¶ Premiſſa vero q̄
de prioratibus: eccleſijs: ad
miniſtrationibus et bñficijs
intelligimus que non ſunt d
m menſa prelatorum ipſoꝝ: ſed
ſpeciales priores adminiſtra
tores ſeu rectores conſueue
rūt hr̄e: licet ꝑores ſeu admi
niſtratores hmōi libere poſ
n ſint ad clauſtrū cum oportue
o
p rit reuocari. ¶ In qb⁹ etiaꝫ
q cōſtitutionē Bonifacij pape
octaui ꝑdeceſſoris noſtri bo
na bñficioꝝ vacātiū occupa
ri a ꝑlatis vel alijs prohiben
tē: ac nihilominꝰ in ꝑoratib⁹
hmōi ⁊ eccleſijs illud Boni
r fa. eiuſdē ſtatutū qd religio
ſum quecūq; plurib⁹ preeſſe
ꝓhibet ꝑoratibus aut eccle
s ſijs curā animarū habentib⁹

a ¶ Secularib⁹. Facit de ꝑben. cū de bñficio. li. vj. fac hec littera ꝓ eo qd no. Pe. ⁊ Ab. in ꝑdi. decre. eo. titu. ſicut. vbi dicūt ꝙ ad eccliam que ꝯſueuit regi ꝑ ſeculares clericos: monachi regularē ꝑſentare nō poſſunt. qd verū crederē in nō curatꝭ: vel ſi ꝑſentent illum vt clauſtralem.

b ¶ Religioſis. Cōcor. de reb⁹ eccle. nō alie. poſſeſſiones. Dicebat ibi abbas ꝙ illd c. nō loquit̄ d cōuentualibus eccleſijs mōachoꝝ ſed de alijs qbuſ miniſtrare ꝯſueuerunt. et ꝙ ſi ꝑ negligentiā monachoꝝ deuolui tur ius ꝯferendi talez eccliam ad epiſcopū non ponet ibi clericum ſed monachum. qd hic approbatur ⁊ limitat̄ per lr̄am que ſequit̄. c ¶ Monaſteriorum. Cōcor. de ꝑben. cum ſingula. §. ꝓhibemuſ. li. vj. Et qd ſi non ſit idoneus in monaſterio: ibi no. et optime facit hec lr̄a ꝯiuncta cum illa ad queſtionē quā olim diſputaui. An is ad quē deuoluit̄ eligēdi ptās teneatur eligere de illo collegio de quo tenebat̄ qui neglexit: quā vide in mercuria. ſub hoc ti. (⁊ eſt poſita ſub regula ꝯ eū). Itē bñ facit ad id qd ſcripſi. ſ. de elec. c. publicato in vi. q. d ¶ Eadē. Iſte. §. ⁊ ſequēs determinat no. per Inno. ⁊ Hoſt. de ꝑben. in lateran. de ꝑuile. paſtoralis. e ¶ Auctoritate. ſ. apoſtolica: etiam in extra emptis. f ¶ Applicēt. Vide qd dicā. i. de ſtatu re. ne in agro. §. ad hoc: vbi patet ꝙ licet eſſet caſus vniendi ꝑ ordinarios fieri debet. g ¶ Penſiones. de ꝑbē. auaricie. de cenſi. ꝓhibem⁹. h ¶ Nouas. Que dicant̄ noue no. de cenſi. ſignificauit. i ¶ Imponāt. Auctoritate ſua. al's ex cauſa poſſent noue ꝑenſiones imponi vel antique augeri per epiſcopū. de hoc de cenſi. prohibemus. qd quō intelligāt. Inno. ⁊ Hoſtie. ibi dixi ſuper glo. ij. k ¶ Soluāt. Cōcor. ꝑ. decr. ſignificauit. d ceſſi. ⁊ de iureiur. tua nos. j. l ¶ Premiſſa. ſ. que dicta ſūt ſ. in. j. ⁊. ij. rū. m ¶ De mēſa. Illa ꝗ nō intelligerētur vacare. ⁊ ſic in illis nō habebit locū qd dicit̄ de negligētia ſupplenda: vt ꝓbatur. i. de excel. ꝑla. frequēs. ꝟ. quidam etiā. Itē nec habebit locū qd dicit̄ de penſione imponenda vel de augenda: cum totū ſit abbatis. ⁊ abbates fructus talium poſſunt vendere ⁊ locare: vt in ꝑdi. ꝟ. quidā. ⁊ facit qd no. Inno. de ſta. reg. c. ij. ꝟ. ꝑorat⁹. n ¶ Cū oportuerit. Idē ꝟ. de ſta. mo. cū ad monaſterium. ꝟ. tales. ⁊ vide qd ibi dixi: q̄ cle. vel vo. inſinuante ſup glo. iij. o ¶ Reuocari. Et in talib⁹ clauſtralibus habet locū qd dicit̄ eos nō debere ſtare ſolos: vt patebit. i. de ſta. reg. ne in agro. §. ad hoc. Sꝫ aduerte: quia nō videbat̄ ꝙ in talib⁹ obedientiarijs locū haberet ꝯcil. lateranē. deriſoriū eni eſt dicere ꝙ ep̄s hodie ꝯferat monacho ꝑoratū: ⁊ abbas cui⁹ negligētiā ſuppleuit ep̄us cras reuocet illū. Nec dicas ꝙ ſic inſtitutū ꝑ ep̄m ſupplentē abbas reuocare nō poſſit: quia nec pl⁹ nec aliter confert ſupplens ꝙ negligens: vt probat̄. ſ. j. rū. Iteꝫ ſm illud aperta eſſet via ad perpetuandū clauſtrales. quod tamen etiā papa nō facit. ſ. de cōfirma. vti. vel inuti. ad noſtrā. ⁊. c. porrecta. Volens enim abbas preficere nepotē vel ſibi charuꝫ: permitteret labi tempus. vt ille demum ꝑ epiſcopum inſtitutus eſſꝫ perpetuus: et tali fraudi claudenda eſt via. de diuor. ꝙ. ꝯ. ro. in fine. et propter hanc cauſā communiter oliꝫ he ſuppletiones non fiebant. ſed ſatis eſt ꝙ ſatiſfiat iuri in eo ꝙ ſuppletur quod abbas facere neglexit. Nec poteſt negari quin hoc ſit vtile: ſaltem enim erubeſcent abbates de negligentia notari. et ſcias per hanc decre. hodie teneri: ꝙ manualia que non ſunt de menſa: et temporales prioratus vacant per mortem vel remotionē eorū qui preſident illis. Unde ⁊ hodie papa q̄ recipit fructus vacantiū recipit fruct⁹ taliū. nec reſiſti poteſt per hanc litterā ⁊ per ſequentē. ⁊ tendit hoc ad notam: quia ſuperiores locorū manualiū tales occupationes fructuū timentes: dimittunt in talibus prioratibus illos quos al's remouerent: ⁊ quos remouere forſitan expediret. ⁊ ſic inducit hoc quaſi quandā perpetuationē clauſtraliū. Et ob hanc cauſam ſi aſſiſterez pape: conſulerē declarari vel ſtatui: ꝙ cum ſibi reſuat vel alteri concedit fructus vacantiū in vrbe: prouincia vl dioceſi: non includerētur manualia: ſed ꝙdiu duraret gratia. xx. vel alia quota: de qua videretur ſtatuēdum fructuū ipſorum manualiū ſolueret̄ priuilegiato ſingulis annis. et ſic non impediretur clauſtraliuꝫ priorum correctio et remotio: nec in illis priuilegiatus fruſtraretur priuilegio. p ¶ In quibus. Prioratibus: adminiſtrationibus: et eccleſijs manualibus que non ſunt de menſa. q ¶ Conſtitutionē. de offi. ordi. preſenti. li. vj. et determinat quod ibi prolixe nota. Archidiaco. et reprobat quod ibi not. Iohan. mo. qui dicebat prioratus cōmendaticios proprie non vacare. et ideo in illis decreta. illā locum non habere. Sed ſi intellexit de his que ſunt de menſa tunc vera. r ¶ Statutum. De preben. cum ſingula. lib. vj. Et approbat hic duas opiniones meas ibi no. in. j. reſpon. ij. iij. ⁊. iiij. et vi. glo. Prima. ſ. ꝙ decreta. illa locum haberet etiā in prioratibus manualibus. Secunda ꝙ locum haberet etiaꝫ in non curatis. In ſecunda concordabat Archi. In prima reſiſtebat: probans per id quod habetur ibi. In ſecundo reſponſo datur illis optio. Dicebat enim Bonifacium conſultū ſic reſpondiſſe: ſed cum vltimo legi ſextū quod inducit Archid. pro ſe reuoluebam cōtra eū. Certum eſt enim ꝙ in perpetuis non daretur optio: etiam ante illā decreta. per decre. de multa. ergo de temporalib⁹ debebat itelligi. s ¶ Curā. Hoc iducebat dubiū

etiã ſi cura ipa nõ ꝑ eū ſed ꝑ a aliū habeat exerceri: locum ſibi cenſuimus vendicare: licet etiam eiſdem pꝛioꝛatibꝰ cura non immineat ſupꝛadicta.

De etate et qualitate et oꝛdine pꝛeficiendoꝛum. Clemēs .v. in cõcilio vienẽſi. Dioceſani ſeruare debent et a ſuis ſubditis ſeruari facere ſtatuta loquentia de qualitate perſonarum pꝛeficiendarum eccleſiis. Jo. an. ca. i.

Quoniam eccleſie q̃bus pficiunt pſone minus idonee ſcien b tia c moꝛibꝰ vel etate: grauia d ꝓpt hoc ꝓut docet experientia nõnunq̃ pferant in ſpiritualibꝰ ⁊ tpalibꝰ detrimenta. Nos volẽtes ꝑ locoꝝ dioceſanos: q̃bus e ratione officij f hoc cõpetit pcipue ſuper hoc diligentiꝰ pcaueri: eis diſtricte iniungimus vt ipi ſtatuta g canonica que ſup pficiendis pſonis in hmõi eccl'ijs hactenus emanarũt diligentius ꝑ ſeipſos obſeruent et faciant a h ſuis ſubditꝭ immobiliter ob i ſeruari: ſi diuinam offenſaz ⁊ ſedis apoſtolice debitam vi k tare voluerint vltionem.

Idem. In capitulo cathedralis eccleſie vel collegiate vocem non habet qui nõ eſt ſubdiaconus habẽs beneficium cui annexꝰ eſt oꝛdo poſt annum: niſi pꝛius impedimento ceſſante pmoueat ad illud: in capitulo vocem nõ habet donec fuerit oꝛdinatus: ⁊ interim perdit diſtributionem dimidiam. Joh. an. ca. ii.

Ut hi qui diuinis in cathedralibꝰ vel collegiatis ſe l cularibꝰ vel regularibꝰ eccle m n ſijs ſũt mãcipati officijs vel o mancipabunt in poſteruz ad ſuſcipiendos ſacros oꝛdines

an determinaret etiã verbū pꝛioꝛatib᷑. ⁊ hoc decidit in fine. a Aliū. Puta ſecularē pſbyteꝝ. vt i dicta de ere. cū ſingula in pꝛin. de ſta. mo. ne in agro. §. ceterū. Quoniam eccleſie. Pꝛemiſſa rõne excitat officium dioceſanoꝛū circa obſeruãtiã canonū loquentiū de pmouendis ad beneficia ibi: Nos volentes. Jmola. Et neſcio ſi aliquē fructū inducet hec cõſtitutio. Sed hoc ſcio ꝙ innouata ſine penarum adiectionib᷑ raro pficiūt. vide ſub rubꝛi. ff. de magiſ. ⁊ pōt exponi eccleſie. i. eccleſiaſtica miniſteria. de elec. cū in cũctis in pn. de q̃bus etiã poteſt itelligi: licet ſolū de regimine eccleſiarū videatur hic loqui: nil eni intereſt cum nil nouū iducat b Scientia.

Diuiſio

Qual' ſcia requirat in epo ⁊ i aliis mini.

Qual' ſciẽtia req̃rat in epo ⁊ in alijs miniſtris: et q̃ ſit eminẽs ⁊ q̃ comperẽs: et q̃d de paruē ſciente an poſſit pmoueri: ⁊ an peccet recipiẽdo officiū ad qḋ ſcia ſua nõ ſufficit: ſcripſi poſt Jnno. ⁊ Hoſt. ⁊ Cõpo. de elec. cū in cũctis. ſup. vḃ. ſcientia. c Etate. De oꝛdine nihil dixit. ſicut nec de ere. eaꝫ te. ff. e. Et vide qḋ no. de pben. ſi ꝓ pauperib᷑. li. vj. in gl. ij. Jo. an. d Docet. ⁊ fac. ff. de elec. q̃꞉ ſit in pn. li. vj. vbi de hoc. e Ratione officij. Excitat ergo ipſoꝝ officiū nõ cõſtituit illos delegatos. ff. de offi. oꝛdi. licet. ⁊ c. pe. f Pꝛecipue. Duplex pūctatio. g Canonica. ff. e. ꝑ totū: de elec. cū in cunctis. ⁊ c. nihil. de pben. graue. cū ſi. h Subditis. Nõ ſufficit plato ꝙ ſit bonus in ſe: niſi etiã ſit q̃tū eſt in ſe bonus in ſubditis. de ſimo. licet in pꝛin. cū cõcoꝛ. i Diuinam offenſam. cõcoꝛ. huic fini de elec. vbi periculū. §. qui autē. ⁊ c. ppetue. ⁊ c. cõmiſſa in fi. lib. vj. ⁊ ff. de cē. ad noſtram in fine. k Vltionē. Specialiter circa hoc ſtatutū de generali vide qḋ no. de treu. ⁊ pa. c. j. § celebꝛa. mi. dolentes. de elec. generali. li. vj.

Diuiſio

Ut hi qui. Pꝛimo declarat nõ exiſtentē in ſacris nõ habere voceꝫ in caplo cathedralis eccl'ie vel collegiate. Scḋo idē dicit de habēte beneficiū cui annexus ſit oꝛdo niſi ad illū pmoueat ceſſante impedimento infra annū: q꞉ elapſo tūc nõ habet vocem in capitlo et ei ſbtrahit parſ dimidia diſtributionū. Secūda ibi: Jlli vḃo. Jmola. cãm dedit ꝯſtitutioni. quod no. Hoſt. de pbē. extirpãde. §. q̃ vḃo. vbi dicit eſſe equū ꝙ ſicut minoꝛ ſubdiacono nõ eligit in epm: ita nec eligat vt bū cõueniãt electus et eligẽtes dicẽs ibi ꝑ conſtitutiones legatoꝛū in ꝓuincia ꝓuincie ſic eſſe ſtatutū: ꝙ nõ exiſtẽtes in ſacris nõ habeãt vocē. talē autē conſtitutionē facere poſſunt nedū legati ſed etiaꝫ epi: vt ſcripſi poſt eū. de offi. archipſby. c. fi. vnde ꝯſtat ꝙ multi epi tales cõſtitutiões habebãt. no. ipſe Hoſt. e. ti. de offi. archipſby. c. ij. ꝙ ſicut inter cardinales nullus ē quin ſit saltem diaconꝰ: ita et inter canonicos nullus deberet eſſe q̃ nõ eſſet saltē ſbdiaconꝰ. Ar. ff. e. q̃ris. de ꝯſe. di. j. epſ ſacrificans. ⁊ c. iubemꝰ. facit qḋ dicit canon illicitū eſſe eū qui nõ ſit in oꝛdine eccleſiaſtico miſceri tractatibus. xcvj. diſtin. ſatis euidēter. tales eni retrocedere poſſūt a ſtatu clericali. de electio. cuꝫ ex eo. li. vj. l Regularib᷑. Si ergo in eccleſijs regularibus non cõſtituꝰ in ſacris vocē non habet: ergo nec i numero cõputat de facto: nõ de fictione: vt no. in Cle. ff. de elec. qḋ circa in fine pe. glo. m Mãcipati. q. nūcupati electi vel deputati. ⁊ quia mãcipare eſt ſeruire vl' in ſeruitiuꝫ vel poteſtatē reducere: ideo vtit hoc vḃo. qḋ etiã habet. xxviij. di. de his in pꝛin. j. q. iij. ſaluatoꝛ. vltra mediū. Jn his ergo q̃ nõ ſunt deputati ad diuina officia quales ſunt cõuerſi vel pfeſſi laici pcipue in eccleſijs regularib᷑ nihil puto mutatū ꝑ hanc cõſtitutionē: ⁊ ſic ſaluū manet qḋ no. de elec. ex eo ꝙ. li. vj. in fi. ⁊ ita ſeruat: al's ſequeret ꝙ ꝑ hãc ꝯſtitutionem moniales nõ haberēt vocē in ſuis capitulis: q̃ ꝓpter ſexus fragilitatē nõ ſunt capaces oꝛdinū. de hoc. xxvij. q. j. diaconiſſam. hac eadē rõne videret ꝙ extranei qui nõ ſunt in eccleſijs inſtituti: ſed in certis actibꝰ habēt vocē in caplo nõ includunt hac cõſtitutione: qḋ intelligo niſi ꝑ ius capituli ſiue eccleſie habeant talē vocē in aliena. n Officijs. Etiã ſi ſacri oꝛdīes annexi nõ ſint ⁊ ſic differt a pxi. rū. o Jn poſteꝝ. De poſteris indici poſſit aſperioꝛ ſtatꝰ nõ dubitat: ſꝫ videt abſurdū ꝙ hic indicat iam intitulatis: ſaltē nõ pfeſſis. hoc dico ꝓpter id qḋ no. de regu. iur. ꝙ oēs. li. vj. Jtē videt abſurdū ꝙ cõſtitutio liget pterita. cõtra id. ff. de ꝯſti. c. fi. dicas ꝙ hec decre. nõ pꝛiuat eos beneficio: ſꝫ ſoluꝫ voce capli. ⁊ tñ certū ē ꝙ cū beneficiū aſſumpſerit vt expediẽſ ⁊ neceſſariū officiū eccleſie gerat: ſi ingrueret neceſſitas eū ad ſacros oꝛdīari: ⁊ hoc renueret. poſſet etiã pꝛiuari bñficio. ff. e. q̃ris. Nõ mãducet ergo q̃ nõ vult laboꝛare: qḋ pmo i ꝯtrariū allegaui locū hꝫ in cõtinẽtia q̃ nõ indicitur inuito. xxxij. q. j. integritas. qḋ dixi ſcḋo nõ obſtat. q꞉ cõſtitutio iſta nõ ligat pterita

cõſtituĩces: ſed futuros tractat⁹ ⁊ act⁹ capituloꝝ. Itẽ nõ vitiat vocẽ in capitulo ꝓſtitã: qđ eſſet reſpicere ꝑterita: ſʒ ꝓſtãda: ⁊ ſic reſpicit futura. a ¶ Propenſius.
Propẽſi⁹ Idẽ verbũ de offi. or. c. j. deriuatores exponũt. i. extenſius. ſed illud nõ dicim⁹ ꝓtenſius: ſʒ ꝑpenſius deriuatur a ꝑpe vel ꝓpere quaſi velociter vel feſtine. b ¶ Vt null⁹. Iã inſtitut⁹ vł inſtituẽdus: vt patet ꝑ ꝑcedentia. c ¶ In capitlo. Stallũ chori nõ affert ⁊ ꝑ h̃ verbũ pʒ ꝙ ſi eſſet act⁹ expediẽdus vt a ꝑuatis nõ a capitulo. ad talẽ bñ admitterent̃: per qđ puto ꝙ tal' canonic⁹ nõ in ſacrꝭ ꝓbẽdã ⁊ domũ optare poſſit: ſicut cõſtitut⁹ in ſacris: ſi eccłie ſtatutũ vel cõſuetudo nõ obuiet: cũ ille act⁹ nõ ſit collegialis ⁊ cõpetat ex canonia ⁊ ꝓbẽda: nõ ex voce capituli: ſicut et poteſt delegat⁹ dari. de reſcrip. ſtatutũ. lib. vj. agere ꝓ ꝓbẽda. de ꝓba. ex lrĩs epm ſociare: ⁊ fruct⁹ ꝑcipere. de cle. nõ reſi. ad audientiã. eccłiaꝫ defẽdere. de ꝯceſ. ꝑre- bẽ. ex parte. de elec. generali. de re. eccle. nõ alie. c. ij. li. vj. d ¶ Cõcedat̃ Cõcor. ſ. de elec. cõſtitutis. ⁊ ĩ. de regu. vt ꝓfeſſores.
Queſtio Sed qđ ſi actũ electiõis imminẽtis ꝑticipãt ſibi ſocij: videt̃ ꝙ poſſint ꝑ ea q̃ no. ſ. đ elec. cũ vintoñ. in vlti. glo. Cõtrariũ credere. q̃ſi ſit inabilitas in ꝑſona ꝑ hãc lrãm ꝑ quã etiã nõ credo epm cõtra h̃ diſpenſare poſſe. ⁊ facit verbũ nullo modo. ĩ. ꝓxi. rñ. e ¶ Conſtitut⁹. Et habẽt etatẽ de qua ĩ. e. ꝓx. qđ. c. fuit ſumme neceſſariũ ꝓpter iſtđ: ⁊ ibi dicã. Sʒ pone ꝙ de facto nũc ſatis occurrit. canonicus dũ vacat eccłia nõ eſt in ſacris: ſed tempore quo imminet electio faciẽda eſt in ſacris: habet ne vocẽ in electione: ſi ponderemus initiũ iuxta ea q̃ not. de elec. dudũ. et videtur ꝙ nõ: q2 tũc nõ erat abilis. Tu dicas ꝙ ſatis ẽ ꝙ tpe faciende electionis ſit abilis: qđ ſatis ꝓbat̃. ſ. de elec. cũ inter. R. in fine. ⁊. ſ. de excep. apoſtolice. Idem enim diceremꝰ de eligendo: vt in ꝑdi. decre. dudũ. j. ⁊. ij. ſic etiã is qui nõ eſſet canonic⁹ tpe vacatiõis ſʒ tpe electionis canonic⁹ eſſet admitteretur cũ alijs ⁊ eligeret: ⁊ q̃ tpe vacatiõis nõ eſſet in loco vnde vocari deberet. ſi tẽpore electiõis ꝑſens eſſet admitteret̃ ad eligendũ. de h̃. ſ. de elec. eccłia. ij. Quod dicit̃ in electionibus ſpectari initiũ: intelligit̃ de initio electiõis nõ vacationis. Sʒ
Queſtio forti⁹ q̃ro: nũquid canonicũ nõ cõſtitutũ in ſacris in ꝓximis tꝑoꝛib⁹ ordinari volentẽ: q̃ tpa incidũt infra terminũ iuris datũ ad eligendũ teneant̃ ſocij expectare: maxĩe ſi hoc petat: puto ꝙ nõ. qđ bñ ꝓbat̃ ne ſe. va. c. vno. j. rñ. li. vj. al's ſequeret̃ ꝙ ſm iura vetera impuberem cui⁹ pubertas finit̃ infra terminũ expectare tenerent̃. vel abſẽtẽ in loco de quo vocari nõ dʒ dicentẽ ſe velle ad eccłiam redire: vel excõicatũ dicẽtẽ ſe vele abſolutionẽ petere. vel nouitiũ dicentẽ ſe velle ꝓfiteri: vł his ſimilia. Sed qđ ſi null⁹ de capitulo ẽ in ſacris: tũc ſolus ꝑlatus expediat q̃ incũbũt ꝑ decre. ꝑ. ⁊ facit qđ ſcrip. de elec. cũ eccłia. Sed qđ ſi ipſius ꝑlati electio imminet faciẽda ⁊ nullus de capitulo eſt in ſacris. Dic ſatis crederẽ ꝙ ſuperioꝛ debeat expectare lapſum terminũ iurꝭ. facit ꝑ. decre. vnica ne ſe. va. ij. rñ. ⁊ đ elec. cõmiſſa in ꝑn. li. vj. licʒ ĝ canõici q̃ ſũt in ſacrꝭ nõ expectẽt cõcanonicũ. cum ipi ſint caplm: ſupioꝛ tñ q̃ habet vel iure deuoluto: vt pene deuolutionis ſit loc⁹: habebit neceſſe vſqꝫ ad iuris terminũ capitulũ expectare: ⁊

a ꝑpẽſius inducant̃: ſtatuim⁹ b vt null⁹ de cetero in hm̃õi ec- c cleſijs vocẽ in capitulo habeat: etiã ſi h̃ ſibi ab alijs libe- d re ꝯcedat̃: niſi ſaltẽ in ſbdia- e conat⁹ ordĩe fuerit cõſtitut⁹. ¶ Illi xͦo q̃ dignitates ꝑſo- f nat⁹ officia vł ꝓbẽdas q̃bus g certi ordĩes ſũt annexi paci- h i fice nũc obtinẽt in eiſdẽ eccleſijs: vł obtinuerũt in futurũ k niſi iuſto impedimẽto ceſſãte l ad hm̃õi ordines ſe ꝓmoue- m ri fecerint infra annũ: ex tũc

hec etiã egerẽt declaratiõe: ⁊ repẽtita intelligat̃. ĩ. ꝓx. rñſo. f ¶ Prebẽdas. In collegiatꝭ eccłijs: vt. ĩ. dicã. g ¶ Certi. Nõ dicit ſacri: ꝑ qđ dico etiã in minoꝛib⁹ h̃ locũ habere. h ¶ Annexi. De iure cõi primeua inſtitutione antiq̃ cõſuetudine vel ſtatuto: ⁊ intelligo hãc lrãm ſiue certis ꝓbendis annexi ſint ordies: ſiue incertis: q̃ tñ poſtea certificate ſunt: puta q2 tertia vacans ẽ ſacerdotał: vt ſcripſi de cõceſ. ꝓbẽ. ꝓpoſuit in prin. Nec intelligo de annexione q̃ nõ poſſunt cõferri niſi ei q̃ ſit in illo ordine: q2 tũc nõ ẽ dare ꝙ habeat iſtud bñficiũ nõ habẽs ordinẽ annexum. Dico tñ ꝙ ſi ꝑ lrãs papales ad h̃ ſufficiẽtes ꝯſequeret̃ bñficiũ nõ exiſtẽs in ordie: adhuc loc⁹ eſſet huic decr. niſi. etiã ad nõ recipiẽdũ ordinẽ ſufficientẽ diſpẽſationẽ haberet. i ¶ In eiſdẽ cathedralib⁹ vel collegiatis de quibus ꝑmiſit. Sʒ mihi remãet dubiũ an hoc. c. in
Queſtio vtroqꝫ tñ. locũ habeat in ꝑncipalib⁹ ꝑlatis eccłiarum collegiatarũ: puta archipſbyteris vel plebanis plebiũ vel. in his ſilib⁹: ⁊ videt̃ ꝙ ſic ꝑ verbũ dignitates: qđ ꝑcedit: facit de reſcrip. ſtatutũ. li. vj. eo. li. de offi. leg. c. j. in prin. certum eſt aũt ꝙ illi dignitati annex⁹ eſt ordo ꝑſbyteralis. ſ. e. ti. j. ſi ĝ nõ fiat ꝑſbyteri ĩfra annũ loc⁹ erit huic pene. Nec occurrit rõ q̃re plus artet̃ habẽs ꝑſonatũ vel canoniã ꝙ habẽs ꝑncipalẽ ꝑlaturaꝫ: imo videt̃ maioꝛ ĩ iſto rõ: q2 plus eſt aſtrict⁹. de reſcꝑ. edoceri. ⁊ in ſeipo dʒ oſtẽdere [illegible] facere opoꝛteat. de elec. cũ in cunctis in fin. ⁊ ĝ capite inchoari dʒ rõnis editio. ff. de eden. argẽtarius. § editio. In ꝯtriuʒ facit de elec. ſtatutũ. li. vj. Nec ob. hec lrã: q2 tales nõ habẽt dignitatẽ in eccłijs: immo habẽt eccleſias vł dignitatẽ eccłiarũ. ſup quo vide qđ dicaʒ. ĩ. de ꝓben. c. j. Itẽ abſurdũ videret̃ ꝑncipalẽ ꝑlatum eccleſie priuari voce ꝓpter ordinis defectũ nõ ſine graui damno eccłie cui⁹ negotia dʒ ordinare. Vñ põt dici ꝙ cũ ꝑlat⁹ ⁊ capituluꝫ ſint diuerſa. ſ. de his q̃ fi. a ꝑla. in rubro ⁊ nigro. ne ſe. va. c. vno. li. vj. cũ multis ſimilib⁹. ſub appellatiõe capituli nõ includat̃ ꝑlatus et hic. vt. ſ. ꝓxi. rñ. Et ſi dicat̃ ꝙ de quadã largiſſima verbi ſignificatiõe ꝑlatus noĩe capituli cõꝑhendat̃: quaſi illius coꝛpoꝛis caput. de his q̃ fi. a ꝑla. nouit ⁊ faciant. no. de ꝯceſ. ꝑben. poſt electionẽ. Mihi tñ eſt ſatis ꝙ cõiter nõ cõꝑhendat̃ vt ꝓbãt iura ꝑdicta: vt ſit h̃ ius correctiuum iuris veteris: ⁊ penale nõ largiſſimã: ſed poti⁹ ſtrictaꝫ interꝑtationẽ recipiat. de reg. iur. que a iure. ⁊. c. in penis. li. vj. Itẽ licet ꝑlatus ⁊ capitulũ faciũt vnũ coꝛp⁹ ⁊ vnã eccleſiã: ⁊ ſic loquunt̃ iura. nõ ꝑ h̃ ſequit̃ ꝑlatũ includi ſub appellatione capituli: immo poti⁹ ſumit̃ cõtrariũ. ⁊ idẽ videret̃ dicenduꝫ circa decre. vt ꝓfeſſores ĩ. de reg. ⁊ tñ vtrobiqꝫ neceſſaria eſſet declaratio.
k ¶ Impedimẽto. Cõcoꝛ. ſ. đ elec. cõmiſſa. § j. li. vj. et ibi videas exempla. vbi vero impedimentum ꝑueniſſet ex culpa ſua nõ videt̃ excuſari. de hoc. ſ. e. c. j. ⁊ in hoc differt a parte. ſ. ꝓxi. in qua non excuſat impedimentum: ⁊ merito hic aliud: q2 hic eſt pena negligentis. l ¶ Infra annũ. A tempoꝛe quo ligat cõſtitutio in prius cõſtitutis: ⁊ a tpe habite poſſeſſionis. vł quo ꝑ eos ſtetit quo minus haberent in inſtituendis. ſ. de elec. cõmiſſa. § j. ⁊ de ꝓben. licet. ij. lib. vj.
m ¶ Ex tũc: Scʒ anno elapſo. Prius ergo nõ eſt loc⁹

huic pene: poſſit tñ excludi etiam prius a voce capitu/li ex alio capite. ſ. .xxi. rñ. h̄ eſt dicere ſi habẽs preben/dã diaconalẽ ſubdiacon⁹ eſt. licꝫ ñ diacon⁹: nõ excludit̃ a voce niſi poſt annũ. Si vo nec eſſet ſubdiaconus: etiã ſi ipſa prebenda eſſet ſubdiaconalis tantuꝫ. excluditur infra annuꝫ: ſed a diſtributiõibus ſolum poſt annũ cum excuſet ipe/dimentum.

a ¶ Donec. Illis ergo ordinatis ceſſat pena. con/cor. ſ. de electi. qꝛ ſepe. li. vj. ⁊ quod no. de ma. con. c. fi. b ¶ Nul/lo modo: vniuer/ſale negatiuũ ex/cludit cõfeſſionẽ capituli: vt. ſ. ꝓ/xi. rñ. et diſpenſa/tionem epiſcopi. vt ibi dixi.

a donec ad eos promoti fue/
b rint nullo modo vocẽ in capi
tulo habeant earundem. Ip/
c ſiſqꝫ diſtributionũ que dant̃
d his qui certis horis inter/
e
f ſunt pars dimidia ſubtraha/
tur nõ obſtantibus quibuſli
g bet conſuetudinibus vel ſta/
h tutis. penis alijs que ꝯtra ta
les ꝓmoueri ad ordines re/
i cuſantes ſtatuuntur in iure
nihilominus in ſuo robore ꝑ
manſuris. Idem. In .xviij. anno ad ſubdiaconatũ. In .xx. ad diaconatũ. In .xxv. ad pſbyteratũ põt quis libere ꝓmoueri. h. d. Bo. ca. III

k G Eneralem eccl'ie obſer/
l uantiã volentes anti/
quis iuribus in hac ꝑte ꝑſer/
m ri: decernimus vt alio non
obſtante impedimento cano
n nico poſſit quis libere in de/
o cimooctauo ad ſubdiacona/

c ¶ Diſtributionẽ. Per hoc verbũ et verbuꝫ capitulo qḋ precedit patet in bñficijs q̃bus nõ debet̃ vox capitu/li. et in quibus nõ ſũt diſtributiões: has penas nõ cõpe/tere: puto tñ ꝙ in eccl'ia collegiata eſt capellania vel al/tare ex cui⁹ inſtitutione etiã capellanus tenet̃ officiare eccleſiã. vt in eccl'ia Bonoñ. ſi in illis horis alique di/ſtributiones eis deberent̃. quo ad illas locus eſſet huic pene ſi ꝓmotus nõ eſſet. licet nõ quo ad reddit⁹ capel/lanie vel altaris: de quibꝫ hic nõ cauet̃. d ¶ Certis horis: No. ꝑ conſuetudine eccl'iarũ collegiatarũ: q̃ di/ſtributiões ordinãt nõ ꝑ oẽs horas: ſed ꝑ certas et ali/quas attribuũt miſſe que nõ eſt de horis. de cele. miſ. c. j. et decre. vnica de cle. nõ reſi. nõ dicit de horis ſed de/officijs. Honeſti⁹ eſſet et iuri cõſonãs vt ꝑ oẽs horas fiat ipſarũ cõparatio: ꝙ aũt ꝓ miſſa matutina et ve/ſpera debeat fieri equa cõtributio. facit. j. de reliq̃. ⁊ ve/ne. ſanc. c. vno in fi. e ¶ Interſunt. Dato ꝙ ꝑdictis interſunt. al's priuarent̃ illis in totum. qḋ dic vt. ſ. de cleri. nõ reſi. c. vno li. vj. f ¶ Dimidia. Etiã ſi reliqua dimidia ad ſuſtentationẽ ipoꝝ nõ ſufficit. ⁊ imputent ſibi. cũ ꝑ ordinis receptionẽ hãc penã vitare poſſint. fa/cit quod no. de elec. qꝛ ſepe. lib. vj. in gl. aliud. ⁊ ſic non obſtat qḋ no. de electio. cũ vinto. in glo. nota qḋ in fine ⁊ vide qḋ no. et dixi de appella. paſtoralis in fi. vl. glo. Et ſcias ꝙ iſta dimidia ſubtracta accreſcit alijs ĩtereſ/ſentibus diuinis. inſti. de lega. §. ſi eadẽ. ff. de vſufr. ac/creſ. l. j. in fine. niſi eſſet aliter ordinatũ: facit de clerico nõ reſi. c. vno. li. vj. ⁊ vide qḋ dicã. j. de vita ⁊ hone. cle/ri. c. ij. g ¶ Conſuetudinibus. Cõcor. j. de ſepul. c. ij. §. pe. in fi. ⁊. j. de ſta. mo. c. j. §. ſane. ⁊. c. ij. in fi. de reli. do. c. ij. §. vt aũt. ⁊. §. pe. de iurepa. c. ij. in principio. ⁊ fi. et ſi. j. de pe. ſi quis ſuadente. poſt prin. de pe. et remiſ. c. j. de ſen. excom. c. j. h ¶ Statutis. No. ꝙ nõ reuocat priuilegia. cõcor. de capel. mona. c. vno. li. vj. ⁊ qḋ ibi no. i ¶ In iure. ſ. c. queris de elec. licet canõ. li. vj. et vide qḋ ibi no. in glo. antepe. de relig. habes. j. de ſta. mo. ne in agro. §. ceterum. Io. an.

G Eneralẽ. ¶ Breue et ſumme neceſſariũ ꝓpter cõſtitutionẽ. ſ. ꝓxi. determinat aũt etatẽ ſacroꝝ ordinũ: et corrigit canones. lxxvij. di. ꝑuenit. per totuꝫ. lxxviij. di. c. j. ⁊. ij. ⁊ vlt. ⁊. xxviij. di. de his. in q̃b⁹ dice/batur ꝙ habens. xx. annos ſubdiaconus. xxv. diacon⁹ xxx. pſbyter: fieri poterat. et debebãt eſſe anni completi

vt ibi determinãt etiã no. de elec. cũ in cunctis. §. inferi/ora. de temp. ordi. vel nõ eſt compos. Et ſine dubio li/cet hec decre. optime ꝯiungat̃ ꝓxime: melius tñ intitu/lata fuiſſet ſub rub. d tem. ordi. iſta eni rubrica tractat de etate ⁊ quali. eoꝝ q̃ ꝑficiunt̃: illa de qualitate illoruꝫ qui ordinant̃: ſed ꝓpter cõnexitatẽ ſic tranſit. et ẽ ſi/mile quod dixi. ſ. e. ad aures.

k ¶ Obſeruan/tiam. ſimile. j. de appel. q̃uis. pro/cedebat aũt hec obſeruantia a ꝑ/al. §. inferiora. qꝛ cum ibi de etate antiquorũ cano/nũ in ſacerdotio demant̃ .v. anni ⁊ plus. qꝛ q̃. xxv. attingit põt fieri ſacerdos: ita vi/debãtur. v. demẽ/di de etate diaconi et ſubdiaconi: ꝑ que etiã in. xv. da/batur ſubdiaconatus. nec mirũ ſi dicebant̃ antiqui ca/nones in hoc correcti: nam per illos ſeruabant̃ interſti/tia tempoꝝ inter ordinẽ et ordinẽ: q̃ hodie nõ ſeruant̃. Vnde laicus in carniſpriuio: in feſto reſurrectionis pre/ſbyter eſſe poſſet. Sed Hoſt. dicẽs antiquos canones ſeruandos: dicebat ꝙ in. §. inferiora: diſpenſabat̃ in eta/te ꝓpter curã aiarũ: et ſm Inno. ſuberat neceſſitas. ex quo vocatus fuerit ad beneficiũ qḋ req̃rebat ordinem. Sed mirandũ eſt hoc: cũ eni ſine aliqua diſpenſatione ꝓmoueat̃ ad curã ergo et ad ordinẽ annexũ cure. Itez ſanat in abſurdũ ꝙ maior. xxiiij. ãnis poſſit habere cu/ram et ſacerdotiũ et nõ ſolũ ſacerdotiũ. Item aliud ab/ſurdũ: qꝛ ſm rẽ eadẽ erit etas epiſcopi et ſacerdotis q̃/re ſepe clamaui in ſcholis et ad curiã ſcripſi: et precipue domino Richardo ſancti Euſtachij diacono cardina/li: vt determinaret̃ hec etas: qḋ ſũme fuit neceſſariũ ꝓ/pter ꝓxi. decre. alias innumeroſe et inextricabiles que/ſtiones emerſiſſent. volens eni habere vocem in capitu/lo maior. xiiij. minor. xx. recepiſſet ſubdiaconatũ fuiſſet obiectum illum nihilominus excludendũ: quaſi nõ ri/te ꝓmotum propter defectũ etatis. iuxta illud qḋ no. de ꝑben. ei cui. li. vj. Ipſi replicaſſent antiqua iura cor/recta ꝑ diſſuetudinẽ. ⁊ ꝑ. §. inferiora. cõtra quos dupli/catũ fuiſſet de ꝑdicta opiniõe. Inno. et Hoſt. quã etiã ſequitur Archidia. in dicta decre. ei cui. Sed quid de promotis ante hanc decre. infra hanc etatem. puto ſa/tis eſſe ꝙ nunc ſint in etate. ſ. de tempo. ordi. vel non eſt. Si vero nec adhuc ſunt in etate: excludãtur ab exe/cutione ordinis vſqꝫ ad etatem legitimam vt ibi. De ordinato vero infra pubertatem ad ſacros an teneatur continere no. ⁊ ſcripſi. de cle. per ſal. ꝓmo. c. vno.

l ¶ Antiquis. Allegatis in. j. glo. Sed contra. quia canon antiquus. lxxvij. di. c. iij. permittebat quem ſub/diaconari. in. xiiij. anno. Solutio illud verum compu/tationem inchoando poſt infantiam: vt ibi nota.

m ¶ Decernimus. Non dicit declaramus. quod facit pro opi. Inno. et Hoſtien.

n ¶ Libere. id eſt ſine diſpenſatione: et dato ꝙ nõ ha/beat beneficium quod ordinem requirat.

o ¶ In decimooctauo. Intelligo inchoato. ſatis eſt ergo ꝙ attigerit: vt in. §. inferiora. et idem de ſequen/tibus. certum eſt enim ꝙ maior. xvij. eſt in anno. xviij.

nec littera requirit ꝙ ſit. xviij. annoꝝ. ſed in. xviij. olim ſecus: vt dixi in. j. glo. no. per hanc decre. coniunctam ſ. c. xxi. j. rñſo. hodie puberē non habere vocem in capitulo niſi excesſerit. xviij. annum. a ¶ Diaconatus. Licet in anno. xx. poſſit qs eſſe diacon⁹ nō ꝑ hoc putes ꝙ poſſit eſſe archidiaconus. de etate eni ꝓmouēdoꝝ ad dignitates terminata per ·§· iferiora. nihil ħ immutat. als ſeqret ꝙ cū ſubdiacon⁹ poſſit in epm eligi. eo. ti. a multis. et maior. xviij. ſubdiacon⁹ eē poſſit. vt hic. ꝗ poſſet eligi qđ eſſet falſum. b ¶ Anno. Si prius ordinatur ſuſpēditur ordinans a collatione ordinum. 7 ordinatus ab executiōe ipſius ordinis vſqꝫ ad etatem legitimā. de tempo. ordi. vel non eſt. 7 ꝑ ꝑ. decre. e. ti. dilectus. nō puto epm circa etatem hanc diſpenſare poſſe. c ¶ Promoueri. Sed que eſt etas minorum ordinum: dic ꝙ maior infantia. xxviij. diſ. de his. de tempo. ordi. nullus. li. vj. lxxvij. di. c. ij. 7 vide qđ ibi notaui in ſumma. 7 c. ſuꝑ inordinata. de preben. Joħ. an.

a tus in. xx. ad diaconat⁹: et in b viceſimoqnto etatis ſue āno c ad preſbyteratus ordines ꝓmoueri. De officio vicarii. Clemens. v. in concilio viennenſi. Iura loquentia de eccleſiis curatis locum habēt quo ad etatem in vicariis perpetuis eccleſiarum parochialium Jo. an. ca. I.

Que de eccleſijs curā aiaꝝ habētib⁹: d ꝑ receptionē aliarum ſimilium amittendis. ac f de ipſarum rectoribus ꝓmo g uēdis ad ſacerdotium. et eoꝝ h i etate a iure ſtatuta noſcūtur k in perpetuis eccleſiarum pa l m rochialium vicarijs: 7 aſſum n ptis ad eas volumus obſeruari. De officio et poteſtate iudicis delegati. Clemens quintus in concilio vienēſi. Iudex ad receptionem teſtium in ciuiliter executor ad ꝓuidendum certe perſone cognitione premiſſa a papa deputati licite ſubdelegat. Jo. han. an. ca. I

Iudices ſuper receptione teſtium i cauſa

Diuiſio Que de eccleſijs. ¶ Se ſummat tria dicens Secunda ibi. Ac de ipſarum. Tertia ibi: Et d eorum. d ¶ Curā. In foro iudiciali vel penitentiali: vt ſcripſi poſt Inno. 7 Hoſtiē. de ꝓbē. de multa Jo. an. e ¶ Amittēdis. Niſi i caſib⁹ exceptis quos collegi. ſ. de ꝓben. de multa. 7 puto ꝙ etiam cōſtitutio Jo. xxij. execrabilis: locum habeat i his vicarijs: cum expreſſe loquat̄ de beneficijs 7 officijs curatis in ·§· qui vo. f ¶ De ipſaꝝ. Eccleſiaꝝ curatarū 7 intellige de nō collegiatis. de elec. ſtatutū. li. vj. g ¶ Promouēdis. i. annū. de elec. licet canon. li. vj. et qñ incipiat currere: ibi patet 7 eo. ti. cōmiſſa. Et in hoc differt a cōmenda talis vicaria: qꝛ cōmenda parochialis eccleſie nō pōt fieri niſi ſacerdoti. de elect. nemo deinceps. li. vj. vicaria ſicut 7 rectoria. de inſti. c. ij. lib. vj. ꝯcedi poteſt nō ſacerdoti: dūmodo ſacerdos fieri poſſit vt hic 7. e. ti. c. fi. Et ſcias ꝙ pena illius decre. vlti. non eſt ſublata ꝑ iſtā. qđ eſt dicere ꝙ etiā infra annū ſi moniti nō ꝓmouent̄ ꝓuari poſſunt. ſicut de rectore no. quo ad penā ·§· inferiora. in decre. licet canon in glo. antepenul. in ꝑn. h ¶ Sacerdotium. In hoc corrigitur qđ no. Archi. de elec. licet canon. li. vj. in ver. is etiam. vbi tenebat in perpetuis vicarijs illud capitulum locū nō habere: cum de rectore loquatur: vt ibi patet. Sed nūquid epiſcopi cum iſtis vicarijs ſuper differendo ſacerdotio per ſeptenniū poterunt diſpenſare ſm formaꝫ. c. cū ex eo. de elec. li. vj: videt̄ ꝙ nō: forti⁹ eni aſtrict⁹ eſt vicarius ad reſidentiā perſonalē qꝫ rector. de ꝓben. extirpāde ·§· q vo. Itē vicarius nō dat vicariū. e. ti. clericos. Cōtrariū puto ꝑ decre. iſtā. 7 qꝛ decre. cū ex eo. generaliter ꝑmittit epos diſpenſare cū his qui obtinent eccleſias. qđ verbum ita includit vicarios vt rectores. Itē rō ꝑmiſſiōis illi⁹ eſt cōis iſtis vt illis. ꝗ idem ius

de cōſti. trāſlato. ad decre. clericos. reſpondeo: ꝙ ħ vicarius non dabit vicariū: ſed eps diſpenſans. ſicut als loco rectoris: ita 7 hic loco ꝑpetui vicarij ponet vicariū ſeptēnalē. vt i decre. cū ex eo ·§· porro. i ¶ Eorū. ſcꝫ rectoꝝ. k ¶ Etate. ſ. ꝙ attingerint. xxv. annū: habet̄ hoc de elec. cū in cunctis ·§· inferiora. e. ti. licet canō. lib. vj. Et dico ꝙ ſicut cū rectore nō diſpēſat eps i etate. de eta. 7 quali. c. vno. lib. vj. ita nec cum vicario ꝑ hāc lram. l ¶ Perpetuis. In tpalib⁹ ꝗ nō habet ħ locū. de qb⁹. ſ. de ap. ꝑuenit. ij. de ele. ñ reſi. c. pe. de voto. c. fi. de elec. cū eo. li. vj. de regu. beneficiū. e. li. ſic 7 alibi diſtingui m⁹ vicariā ꝑpetuā a tpali. de reſcrip. poſtulaſti. de fil. ꝑſby. conſtitutuſ. 7 c. Michael. Perpetuos aūt vicarios cognoſcas ꝑ id qđ habes. e. ti. ad hoc de ꝓben ·§· qui vero. de cap. mo. c. vno. li. vj. m ¶ Parochialiū. De his loquit̄ 7 nō ſimplicit̄ de curatis: qꝛ ſolū in eccleſijs parochialibus annexis perpetua vicaria videt̄ permiſſa. 7 non ſimpliciter in beneficijs curatis ꝑ decre. extirpande ·§· q vo. de ꝓben. n ¶ Volumus. Probari videbant̄ hic ꝑ antiqua iura. Primū de pluralitate. ſ. eo. c. j. 7 c. ꝓuideas. Scđꝫ de ſacerdotio. ſ. e. ti. fi. Tertiū de etate ꝓbari poterat ꝑ eandē decre. fi. q ꝓbat eū curatū. 7 ꝑ decre. ſuꝑ. eo. ħ ꝓben. li. vj. Sꝫ qꝛ licet decre. j. ꝓhiberet eū hr̄e vicariam cū eccl'ia. 7 decre. ꝓuideas. ꝓhiberet illū plures habere vicarias: nō tñ ꝓuabāt illū ꝑma ꝑ adeptionem ſecūde. Itē licet decre. vlti. ꝓciperet illū fieri ſacerdotem nō tñ ꝓuabat illū ħ nō facientē. Itē de etate iō vtitur verbo volum⁹: nō ꝟbo declaram⁹: ꝓrogādo his caſib⁹ penas iuris ad tales vicarios. 7 forte ſatis erat de mēte: vt de ꝑmo caſu no. Ber. ſ. e. c. j. de ſecūdo ꝓbat decre. cōmiſſa. de elec. lib. vj. que ſic late in ſuo ꝑn. ponit ver. cōmiſſa. de tertio ſatis patet vbi ponim⁹ ſecunduꝫ. Siue ergo recipiat talis vicarius ſimilē vicariaꝫ: ſiue dignitatē: ꝑſonatū: vł bñficiū curatū: vacat ꝑma. Idē ſi cōuertas: vt qꝛ dñs dignitatē: ꝑſonatū vel bñficiuꝫ curatū recipit talē vicariā. vacat ꝑmū. De dignitatib⁹ vo 7 perſonatibus hic ſubticui[?] qꝛ nō ꝯueniebat illis quod hic de ſacerdotio dicitur.

Iudices ſu. ¶ Se ſūmat dicēs duo. 7 ꝑmū determinat no. ꝑ Inno. 7 Hoſt. ſ. e. ti. c. fi. 7 que ibi ſcripſi in vlti. glo. 7 de re iudi. cū Bertold⁹ 7 que ibi ſcripſi ſuꝑ glo. ſed qualiter. Secundū dictuꝫ approbat qđ no. Jo. mo. ſ. e. ti. is cui. li. vj. vbi tenet: ꝙ ſi cōmittit̄ executori examinatio illi⁹ cui ē facienda ꝓuiſio: vt fit i forma pauperꝝ ꝙ ſubdelegare poterat. 7 no. ħ ꝑncipiū qđ dicit iudices. ꝑ qđ patet ꝙ tūc demuꝫ talis receptor teſtiū ſubdelegat quādo iudex eſt. ſecus ergo ſi ſit nudus miniſter: puta qꝛ receptis teſtiū iuramētis: examinat̄ articulis ſuꝑ qb⁹ ꝓducūt̄: 7 iterrogatorijs ſm q debet fieri examiatio: cōmittitur id aliqui

g ciuili. h Necnō executores ad i ꝓuidendū aliqb⁹: ſi ꝑ inq̄ſi/f tionē ſolertē eos eē vite lau/dabilis ꝛ ꝯuerſationis bone g ſte repererint: a ſede apoſto/i lica deputati: alijs poſſūt cō/ k mittere licite vices ſuas.

De officio ordinarij. Cle/mens. v. in cōcil. Vienenſi. Epiſcopi ... debent corrige/re clericorum exceſſus ... co. I

l [U]T clericoꝝ auda/cia qui ꝑtextu pri/m uilegij clericalis ordinis impuni/n tatem exceſſuū obtinere ſpe/rantes: nonnulla multotiēs cōmittunt enormia: per que

expediendū: iſte eñi nō eſt iudex nec ꝓprie receptor ſed potius examinator ipſoꝝ teſtium ꝛ talis actus fieret die feriato: vt no. Guil. in Spe. de ferijs. §. ij. ver. ſed qd ſi tūc. receptor aūt q̄ iudex eſt cogit teſtes: citat eū cōtra quē ꝓducūt ad vidēdū eos iurare audit excepti/ones: recipit iu/ramēta: refrenat multitudinē te/ſtium: examinat interrogatoria. punit teſtē q̄ au/res ei⁹ offendit C. de teſti. l. nul/lū. Cum ḡ iuriſ/dictionē habeat ex q̄ illā hꝫ a ꝓn/cipe ſubdelegat. Videbat̃ autē ꝯtrariū q̄ſi eſſet nudus miniſter ꝑ ꝓdi. decre. vlt. ſ. e. ſed illud ꝓcederet in examinatore: ꝛ huic ver. iudi ces. ꝯiūge lr̃am. ꝫ. in fi. a ſe. ap. deputati. a Ciuili. nō intēdit ꝑ hec v̄ba excludere cās ſpūales ſꝫ crimina/les: in q̄b⁹ debēt teſtes exhiberi corā iudice: vt in auc. de teſti. §. ꝛ qm̄. coll. vij. C. de fi. inſtru. auc. apud eloquētiſ ſimū. ꝛ no. iij. q. ix. teſtes. de iudi. at ſi clerici. in. iiij. glo. de teſti. cog. c. j. bñ tñ poſſet criminalis cā delegari: de h. xxiij. q. iiij. illud. xcv. di. c. j. de rap. in archiepatu. de reſti. i integ. c. pe. ꝛ i Spe. e. ti. §. fi. ver. itē ꝙ ē delega/tus i cā. b Necnō. reſoluūt̃ i vnā affirmationē. ff. de ver. ſig. ſi duob⁹ ꝛ oꝑant̃ copulā. ſ. ac ſi diceret etiā. c Executores. deputati a ſe. ap. qđ eſt. ꝫ. ꝛ ex titulo ptꝫ ꝙ iſti habēt delegatā iuriſdictionē. vt no. de reſcꝑ. tibi q̄. in glo. ij. li. vj. d Aliqb⁹. noiatis. ſ. e. is cui. li. vj. Si ꝑ inq̄ſitionē. h inducebat dubiū quaſi in inq̄/ſitione ſit electa induſtria ꝑſone: ꝛ hec clauſula cōiter ponit̃ i forma pauperꝝ: in q̄ ſcribit̃: ꝙ cū fuerit repertus idone⁹ in lr̃atura ꝑ examinatores ad h deputatos cō/mittit papa qđ ſi ꝛc. e Solertē. q̄ſi ſollicitā vigi lantē aſtutā ſagacē ꝛ induſtrioſam: ꝛ ſcribit̃ ꝑ vnicū l dat̃ verſus. Exiguo pulchrā dicit ſolertia vitam.

Queſtio f Eos. ꝓ q̄b⁹ ſcribit̃. g Repererint. Sꝫ nūq̄d eis neceſſe erit ꝙ p̄cedat ſuꝑ h cognitio vocatis quoꝝ intereſt: videt̃ ꝙ ſic: ꝓpter verbū iſtud ꝛ verbū ꝑ inq̄/ſitionē dixit Inno. in decre. vi. de ꝓſūp. ꝙ ſunt clauſu le q̄ ſonāt in monitionē nō in cōditionē: puta ſi ꝑſona ſit idonea ꝛ ſimilia: ꝛ iſte nō dāt nouā formā mādato: ſed inſtruunt executorē q̄ſi ꝑſone ꝓuideat: q̄re teneret tūc ꝓuiſio facta indiguo: ꝛ excōicatio ꝓpter h lata licꝫ ſit iniuſta: cū executor in his iuriſdictionē habeat. Sꝫ ſunt q̄ bñ ſonāt i cōditionē vt ſi dr̃ ꝓuideas. P. in ta/li eccl'ia: ſi de tali vico ſit oriūdus. h eñi ſapit cōditionē ꝛ formā certā adijcit mādato: vñ ſi nō eſt vera nō va/let ꝓuiſio: nec excōicatio ꝓpt̃ id lata ꝓpter trāſgreſſio nē mādati: de reſcrip. cū dilecta. nec audiret̃ petēs ꝓui ſionē añ oīa ſortiri ſuū effectū. cū neget̃ iuriſdictionis fūdamētū. cui⁹ acceſſoriū ē ꝓuiſio vt ibi pleni⁹ ꝓſeq̄t̃. Dicit tñ Inno. ꝙ etiā in ꝓma ꝛ in ſcđa clauſula is cui ſcribit̃ ſi vult pōt eē mer⁹ executor. ꝛ ſine cauſe cogni tiōe ꝓuidere ꝟ vacāte. pt etiā aſſumere ꝑtes iudicꝭ inq̄ rēdo ꝟ ꝓdictꝭ vocatꝭ: vl' nō vocatꝭ his q̄s res tāgit dū mō cōmittēs iuriſdictionē habuerit: vt ſic poſſit dele/gat⁹ qđ poterat delegās. Differūt tñ ꝓceſſus facti cū cauſe cognitiōe ab his q̄ fiūt cā nō cognita q̄ ad ꝓiudi ciū eoꝝ q̄s res tāgit: vt ibi no. Inno. ꝛ Hoſt. q̄ etiam dicūt ꝙ dato ꝙ clauſula ſi ꝑſona ſit idonea nō fit in re ſcripto. pōt executor ſuꝑ ea ꝑtes iudicis aſſumere: cū ſubintelligat̃ hec vera niſi merū miniſteriū eēt illi cō/miſſū. Dicit demū Inno. alios meli⁹ diſtinguere i. clau ſula q̄ ſonat i ꝯditionē ſi de tali vico ꝛc. vel ſi doctorat⁹ eſt in theologia. vel ſilr̃. ꝙ ſi ꝑ tales lr̃as tollit̃ vel ledi tur ius alicuius puta prouiſoris ordinarij. nō ꝓ/uidebit executor niſi vocatis his q̄s res tāgit de cōditiōe: cogno/ſcat tñ de plano ſine libello ꝛ li/tis cōteſtatione. qđ hodie ptꝫ. ꝫ. de iudi. diſpēdio ſam. Et idē in ſi milib⁹ vbi in re/ſcripto ꝓambu/la ē cōditio non ſubintellecta. vt. ſ. ꝓmo ꝑtib⁹ ꝓntib⁹ illa diffiniat̃: vt ſi mādaret̃ inq̄ſitio v̄itatꝭ fieri ꝯ aliquē ſi fuerit infama/t⁹. Si v̄o ꝑ lr̃as nō tollit̃ nec ledit̃ ius alteri⁹: vt ſi ꝓ/uiſor mādat alteri ꝙ ꝓuideat ſub illis ꝯditiōib⁹. tenet ꝓuiſio etiā ſuꝑ illis inq̄ſitiōe nō facta nec vocatꝭ ꝑtib⁹ q2 nec ꝯgrue ſūt he ꝑtes. Et ſi dicis ꝓiudiciū fit eccl'ie cui pl⁹ expediret hr̃e iuſtū ſic ꝯditiōatū q̄ꝫ aliū. rñdēt ꝙ opponi nō pōt ꝯ ꝓuiſionē delegati. ſicut nec delegā tis. Vel dic ꝙ lꝫ ꝓuiſio delegati ex eo ꝙ nō ſuauit for mā ſit nulla nō ꝑ h ſeq̄t̃ ꝙ neceſſe fuerit ꝑtes i ꝓuiſio/ne vocari. Dicit demū Inno. ꝙ ſiue in monitionē ſiue in cōditionē ſonat clauſula: tenet ꝓuiſio delegati nō ꝓ miſſa cognitiōe: q2 nō ē iudex ſꝫ ꝓuiſor: de elec. venera/bilē. v̄. exercuit. tñ ſi monitio vl' ꝯditio nō ē vera: caſſat̃ vel caſſū nūciat̃: qđ attētauit ꝓuiſor tāq̄ꝫ obreptitiū: de re iudi. cū olꝫ. li. vj. Pōt tñ ꝓuiſor aſſumere ꝑtes iudi cis: ꝛ ſi tūc nō admittit oppoſitionē ꝯdictoris de falſita te clauſule: poterit ab eo appellari: ex q̄ ꝑtes iudicis aſ ſūpſit vt ꝓdixi. Alij ꝯ cū ad id nō teneat̃. ꝛ faciat id ſo lū ad ſuā inſtructionē nec ſit ſnīa neceſſaria: ſec⁹ ſi dica tur in lr̃a: ſic etiā ꝯſtiterit ꝙ ſit de tali vico ꝛc. tūc eñi ſi iuri alteri⁹ ꝓiudicat̃: cū talis fūgat̃ vice iudicis nō po terit cōſtare niſi ꝑtib⁹ ꝓntib⁹: ꝛ ſi nō ꝓmittit cognitio/nē ꝓceſſus nō valebit ꝙ ſi alteri nō ꝓiudicat̃: tūc valet qđ ſine cognitiōe facit: cū nō tāq̄ꝫ iudici: ſꝫ tāq̄ꝫ bono viro ſit h ſibi cōmiſſuꝫ. ex q̄ ḡ nō ē iudex vel inq̄ſitor: ſatis ē ꝙ inſtruat ſe: ꝛ placuit: q2 velle h putaui ſic ſū/mare ꝓdictas glo. Inno. ꝛ Hoſti. valde ꝓlixas: ꝛ per hūc finē pateat ſolutio queſtiōis. h A ſe. ap. al's nō eēt dubiū. i Cōmittere. eadē rōne dicā ꝙ ſucce dat i his illi⁹ ſucceſſor ſi ſcꝓtū fuit dignitati nō expſſo noie ꝑſone. ſ. e. qm̄ abbas. q̄d aūt ſi fuiſſet nudū mini ſteriū an tūc ſuccederet: no. Inno. ꝛ Hoſ. ſ. eo. c. fi. k Vices ſuas. de nudo miniſterio qđ occurreret i iu dicio faciēdū nō dubitat̃: q2 illđ cōmittit delegat⁹ ab ordinario: vt dixi. ſ. e. ſuꝑ q̄ſtionū. in ꝓn. ſuꝑ glo. ſic ḡ de h ꝑ Guil. in Spe. e. ti. §. j. ver. ſꝫ nūq̄d.

[U]T clericoꝝ. Premittit cām mādati qđ ſe cūdo ſubmittit. ibi: Eiſdē. ꝛ repete qđ dixi. ſ. e. cōpil. de eta. ꝛ q̄li. i Cle. j. in. j. glo. l Au dacia. tolle v̄bū ꝓpēſius cōpeſcat̃ qđ ē. ꝫ. ꝛ ponit̃ h au dacia i mala ꝑte: ſic. liij. di. facte ſūt. alibi in bona. viij. q. j. audacter. m Priuilegij. tā imunitatꝭ ꝑſone: de qua. xvij. q. iiij. ſi q̄s. quā fori. ſ. de fo. cōpe. nullus. n Sperātes. ꝓpter quā ſpem qui ſunt nequā fiūt nequiores. de ſen. excō. vt fame. ꝛ facilitas venie ince/ Diuiſio

156

Diffamare eiuſ. ⁊c. ď vi. ⁊ hone. cle. vt clericorū. a Diffamat: Id eſt male de ipſa p̄dicat. vel. i. villificat ⁊ dehoneſtatur: ſic etiā exponit. ſ. de obli. ad rōci. c. vno in fi. ⁊ cō. coꝛ. ij. q. v. ſi mala fama. b Scādala. qbus obuiandū eſt etiā ſi puſilli ſunt. ſ. de no. ope. nū. c. ij.

legatis ab eis: ad hoc verbum. ſ. quibuſlibet. q Nolumus. Sed que eſt rō huꝰ iuris diuerſi legatoꝝ ad alios oꝛdinarios. Solu. licet legati de latere ꝑ poteſtate exp̄ſſam in iure ⁊ alij legati ex ſpeciali cōmiſſione qn̄qꝫ bn̄ficia cōferāt faciūt h̄ apoſtolica auctoꝛitate: nec ſūt collatores oꝛdinarij: imo ꝑ factū ipſoꝝ fit p̄iudiciū illis ad quos collatio ꝑtinet. ipſoꝝ ergo collatio vt extraoꝛdinaria ſuꝑinducta ⁊ collatoꝛibus p̄iudicans eſt reſtringenda. Oꝛdinarioꝝ vero collatio vt naturalis ⁊ fauoꝛabilꝭ ampliāda: facit de reſcꝑ. ad hoc. de re. iudi. c. fi. ď regu. iur. odia. lib. vj. ⁊ eſt ſimilis differētia. de reſcrip. ſtatutū. li. vj. r Obſeruari. licet ſ̄ inter dū nō valeat collatio in caſu. ſ. eo. oꝛdinarij in fi. lib. vj. hoc tamen nō eſt ex vi ſuppreſſionis tm̄: ⁊ vide qō dicam. ī. de p̄ben. ſi plures. in glo. ſi intelligas.

Notabilis

c Populo. cōcoꝛ. ij. q. v. preſbyter. ſi a plebe de pur. ca. c. ij. d Propenſius. idē verbū vide. ſ. e. cōcoꝛ. de eta. ⁊ qua. vt hi ꝗ. ⁊ vide qō ibi dixi. e Epiſcopis. ad quos de iure cōi h̄ ꝑtinet: poſſet tn̄ ad alios ď iure ſpāli ſpectare. e. ti. irrefragabili. ď fo. cōpe. cū ꝯtingat dic vt ibi. f Metu pene. cōcoꝛ. ď elec. cū in cūctis. de vi. ⁊ ho. cleri. vt clericoꝝ cū ſuis concoꝛdan.

Inſolentia

g Inſolentijs. de accu. qliter. ij. ꝟ. verum. Inſolētia ē moꝝ incōuenientia

a nimiruꝫ diffamat eccleſia: et b ſcādala grauia in ppl̄o gene c rant: potiſſime cuꝫ talia per ep̄os ad q̄s hoꝝ ſpectat coꝛ rectio deferant vt plurimuꝫ d incoꝛrecta: ꝓpenſiꝰ cōpeſcat e Eiſdē ep̄is diſtricte iniungimus: q̄tenꝰ ſic circa coꝛrectionē clericoꝝ hmōi vigilanter intēdāt: ⁊ diligēter ſui officij debitū exeq̄nt: ꝙ ⁊ idē cleri f ci metu pene: a ſuis arceant g inſolentijs: ⁊ alij eoꝝ exēplo h ꝑterriti ꝓſilire ad ſilia me rito ꝑtimeſcāt. I dē. Valet collatio bn̄ficij facta a collatoꝛe q̄libet circa legatū apl̄icū etiā nō facta mētiōe ď bn̄ficio qō piꝰ habebat in cū. Eſt. h. d. Io. an. ca. II

i Etſi ab apl̄ice ſedis le k gato: de bn̄ficio facta colla l tio bn̄ficiū aliud obtinēti: nō valeat: niſi ď illo qō obtinet m facta fuerit mētio ſpecialis. n o Jn alijs tn̄ q̄buſlibet: col p q lationē bn̄ficioꝝ habētibꝰ h̄ r nolumꝰ obſeruari. De procuratoꝛibꝰ. Clemens. v. in cōcil. Vienenſi. Qui ſciens ſine ꝓteſtatione recipit inſtrumētū. vel litteras ſine ꝓcurationis: qbus cōſtituitur ꝑ ipſo cauebit ſup incluſis in ꝓcuratoꝛio bn̄ſi defendere co gitur. Jo. an. ca. I

s Inſtrumēto vel lrīs t q̄bus te aliq̄s in cau ſis ſuis ꝓcuratoꝛē cō v ſtituēs: pro te debito modo x cauit ſimpliciter: nulla fa z cta proteſtatione a te ſciēter

fatuitas vel ſupbia vel prauus ſ vſus: quaſi cōtra ſolitū ⁊ debitū nature curſum. h Perterriti. concoꝛ. ij. q. vij. quapꝛopter. e. ti. irrefragabili. de calū. c. ij. ď iu de. ad liberandā.

Diuiſio

Etſi ab apoſtolice. Ponit duo dicta. Pꝛimū vnū in legatis ſedis apl̄ice. Scdō aliud in alijs collationibꝰ. ibi: Jn alijs. Jmo la. Breue eſt declarās decre. vi. de offi. leg. li. vj. ⁊ p̄ncipale dictū coꝛrigit qō ibi no. Archi. q̄ dicebat idem in alijs oꝛdinarijs qō in legatis qui etiā ſunt oꝛdinarij. ⁊ approbat quod ibi no. ⁊ exponas: ⁊ ſi: ꝑ q̄uis. i Legato. de latere. nā alijs bn̄ficia cōferre nō poſſunt: qō dic vt de offi. leg. c. j. li. vj. k Facta. declarari debuiſſet ꝙ ꝓcuraſſet ſi cōpilatoꝛibꝰ adheſiſſet: an intelligeret h̄ de collatiōe facta etiā motu ꝓpꝛio legati: circa qō ſūt opiniones. mihi videt ꝙ valeat. Jo. mo. ꝯ in decre. vi. de offi. leg. ⁊ Archi. in decre. ſi motu. de p̄ben. li. vj. in pꝛin. l Bn̄ficiū. q̄tūcūqꝫ modicū: de p̄ben. ſi motu ꝓpꝛio. li. vj. in pꝛin. m Specialis. in h̄ approbat qō no. Archi. in decre. vlti. vbi dicebat ꝙ in tali collatione faciēda erat mētio ſpālis bn̄ficij: nec ſufficiebat generalis qualis eſt illa. de p̄ben. nō pōt in fi. li. vj. ⁊ facit ꝓ Hoſt. ꝯ Cōpoſtul. in his q̄ ſcripſi de reſcrip. in nr̄a in fi. An vero etiā de qualitate cure beneficij ꝙ habet impetrās faciēda ſit mētio: dicam. ī. de p̄bē. c. j. n Quibuſlibet. Si ſ̄ metropolitanꝰ ep̄s archidiaconꝰ vel quiuis alius cōfert beneficiū: in collatione nō eſt facienda mētio pꝛioꝛis beneficij: ſed habeat diſtinctio: an de iure cōi poſſit vtrunqꝫ teneri: vel an ſit diſpēſatio neceſſaria: cuiꝰ o Collationē. de electione vel p̄ſentatione non dubitat: pendent em̄ illa ex officio cōfirmatoꝛis. ſ. e. eo. ti. cū vos. de elec. nihil eſt. p Habentibus. iure ꝓpꝛio vel deuoluto ⁊ licet de oꝛdinarijs loquat qō patet ex titulo, idē in de

Diuiſio

Inſtrumēto. Ponit dictū ⁊ eiꝰ rō. ibi: Cum ꝑ h̄. s Vel litteris. ꝑ quas etiā ꝯſtituit ꝓcuratoꝛ. ff. e. l. j. in pꝛin. ſ. eo. ex inſinuatione. de cenſi. ſoptre. ⁊ eſt caſus quo lrā ⁊ ſigillū pꝛiuati facit fidē. ff. eo. ti. ſi ꝓcuratoꝛē. vbi de hoc. t Cauſis. ad vnā em̄ ⁊ ad plures ⁊ ad oēs dari poteſt. ff. e. l. j. ⁊. iij. ⁊. ſ. eo. is cui. li. vj. v Debito modo. an ſit idonea cautio cum ꝓmittit dn̄s ratū habere qō legitime fecerit ꝓcuratoꝛ: ſatis ſcripſi. de dila. c. fi. ⁊ huic lrē cōcoꝛ. l. ff. qui ſatiſda. cog. quotiēs. qō em̄ vitioſe cautū vel ſatiſdatū eſt nō videt cautū. x Cauit de iudicato ſoluendo: loquit em̄ hic de ꝓcuratoꝛe rei: vt. ī. ptꝫ ꝑ verbū defenſionē. ad idē. ff. e. filius. §. fi. ⁊ de hac cautione no. ſ. eo. mādato. y Proteſtatione. pōt intelligi de generali ⁊ de ſpeciali ꝓteſtatiōe: De pꝛima puta qꝛ ꝓteſtat qō recipiēdo inſtrumētū ꝓcuratoꝛiū vel lrās nō intēdit ſe obligare mādato. ſꝫ ſe velle deliberare: facit de reſti. ſpo. olim. iij. De ſcdā: vt qꝛ de certa cā incluſa in ꝓcuratoꝛio ꝓteſtat ꝙ illā vel illius mādatū ſuſcipere nō intendit: ⁊ ſic ꝓteſtatio iuuat: qꝛ nec pꝛimo nec ſcdō caſu eſt cōtraria facto. bene em̄ cōpatiunt ſe inſtrumentū recipere ⁊ deliberare velle. Itē recipere ⁊ acceptare mandatū in quibuſdā ⁊ in alijs nō: vbi vero ꝓteſtatio ⁊ factum ſe nō cōpatiunt: ꝓteſtatio nō iuuat: de hoc. ſ. de cōſti. cum. M. cū ſuis cōcoꝛ. z Scienter. requirit ſcientiā: ſecus ergo ſi ignoꝛaret qō cōtineret in inſtrumēto vel litteris: ignorans autē vel errans non cōſentit. xxxviij. di. q̄uis. de p̄ben. ſi de beneficio. li. vj. ff. de iuriſdi. om. iu. ſi per errorem. ſicut nec cōtemnit. de excep. apl̄ice. de ſen. excō. ſi vero aliquis. de cōſti. c. ij. li. vj. Requirit etiā ꝙ ſpō

Proteſtatio generalis ⁊ ſpālis.

re receperit: q2 officiũ eſt volũtariũ. C. eo. l. inuitus. ſic alibi requirunt̃ hec duo cõiũctim. de regula. cõſtitutione in fi. li. vj. ⁊ in cõfeſſione. de hoc. ſ̃. de cõfeſ. c. fi. lib. vj. a Receptis. etiam ſi prius recuſauerat ⁊ re integra penituit ⁊ recepit. ſ̃. e. licet. li. vj. poſt hãc autem receptionẽ cõpetit huic exercitium officij: ſicut de iudice dicit̃ ꝺ ap. ſup eo. ij. fa. eo. ti. is qui lib. vj. iiij. q. v. ca. vno. ⁊ qđ no. de cle. exco. mini. c. penul. b Cogi. p̃ciſe. licet em̃ regulariter ꝓcurator ſpecialis vel generalis nõ cogit̃ preciſe dñm defendere etiã ſi ſatiſdedit de iudicato ſoluendo. ⁊ de dño defendẽdo. ff. e. l. iultus. §. vlti. ⁊ l. ſe. ſed ſatis eſt ſtipulationẽ cõmitti ff. eo. nõ cogendũ. ⁊ cũ tueri dño ad intereſſe: inſti. mãda. §. mandatũ. tñ in caſibus cogit̃. ſ. cum dñs ſatiſdedit ꝓ ꝓcuratore p̃ſente ⁊ nõ cõtradicente. ff. eo. filius. §. fi. vbi de hoc. in. l. ſed et he. §. pe. ⁊ hoc ne fallat ſidem dño ⁊ aduerſario: ⁊ idẽ ſi ꝓ abſente: ⁊ poſtea procurator expſſe vel tacite ratũ habet. ff. eo. ſi defunctus. j. rñ. ⁊ circa hoc verſat̃ decre. iſta. Eſt ⁊ alius caſus qñ agit. cogit̃ em̃ defendere: al's denegat̃ actio. ff. eo. l. iultus. §. pena. Alius caſus eſt in actione peritura vt cogat̃ ſaltem litẽ cõteſtari. ff. eo. ſed etiã ex his. ⁊ l. iult9. §. fi. Et ꝑ hoc ſoluit̃ qđ ſubijci poſſet ꝓcuratorẽ etiã poſt ſuſceptiõeʒ mãdati re integra penitere priuſq̃ꝫ iter ſit aduerſarij. inſti. man. §. mãdatũ. q2 illud verũ in ꝓcuratore ꝓ quo cõſtituẽs non cauit: ſecus in illo ꝓ quo cauit: de quo hic loquimur. ꝙ aũt dicit hec lr̃a talẽ ꝓcuratorem cogi: verũ intelligas niſi iuſta cauſa ꝓcuratorem excuſaret: vt p̃di. l. filius. §. fi. cũ. l. ſe. ex q̃bus patent exempla. nã ex illis etiã dñs eũ reuocaret poſt litẽ cõteſta. ſ̃. eo. c. ij. li. vj. c In omnibus. tacita ergo acceptatio vniuerſalis eſt ad oĩa etiã futura ſi ſint incluſa qđ eſſe põt. ſ̃. eo. nõ iniuſte. d Cauſis ⁊ negocijs. qđ iſta ſint habet̃ de ver. ſig. forus. e Cum ꝑ h̃. ſ. ꝙ ꝓcuratoriũ vel litteras ſine ꝓſtatione recepiſti. f Aſſenſum. cõtra ꝓcurator nõ dat̃ inuitus. C. e. l. inuitus. ⁊ qđ dicit. l. j. ff. e. ad fi. q2 officiũ illud ẽ neceſſariũ: ſumit̃ ibi neceſſariũ ꝓ vtili vel expedienti. Interdũ tñ etiã eſt neceſſarium ex ꝑte cõſtituentis. ſ̃. de elec. cupientes. §. quod ſi. de ſtatu. regula. c. vno. §. epiſcopis. li. vj. C. e. ti. l. pe. ſed ex ꝑte cõſtituti nõ: qui etiã dicit̃ inuitus: nõ ſolũ cũ ꝯtradicit: ſed etiã ſi nõ cõſentit. ff. e. l. fili9. §. inuit9. Sol'. §. ille determinat̃ ꝑ hãc decre. Verũ eſt em̃ ꝙ cõſtitutus ſimpliciter tacens non habet̃ ꝓ cõſentiente: vt ibi: ſed qui nõ ſimpliciter tacet ſed agit̃ recipiẽdo ſimpliciter chartam ꝓcuratorij: iſte cõſentit vt hic. qđ ergo dicit. l. j. in fi. et. l. ij. ff. eo. ꝙ abſens cõſtituit̃ ꝓcurator dũmodo ratũ habeat: determinat̃ ꝑ hanc decre. vt ratum cenſeat̃ habere ſimpliciter recipiendo chartã ꝓcuratorij. Multos caſus quibus quis ipſo facto agit vel conſentit. vide no. xj. q. iij. eſtimant. de appella. dilecti. ij. de offi. delega. cum ſuper. ⁊ facit de here. accuſatus. §. ille. li. vj. Jo. an.

Caſus q̃b9 procurator tenet̃ p̃ciſe dñm defendere

Quid cã et negociũ

a recept. nõ potes poſtea recu b ſare defenſionẽ illi9. imo co c gi poteri ipm defendere i oĩ d bus cauſis ⁊ negocijs ad q̃ p̃dicta inſtr̃a ſeu lr̃e ſe exten e dũt. Cũ ꝑ hec ad oĩa tuũ pre f ſtitiſſe videari aſſenſũ. Jo. an.

Procurator habẽs mãdatũ iurãdi ⁊ oĩa faciẽdi q̃ requirũt ſpãle mãdatũ: ꝯ electũ vel ꝓuiſũ opponere nõ põt crimina vel defect9. Jo. an.

ca. ii

Non põt ꝓcurator ad agẽdũ vł defen g dendũ iurãdũq; de calũnia ⁊ veritate dicẽda: ⁊ generaliter ad oĩa alia q̃ ſpeciale mãdatum exigunt cõſtituti (ni h ſi aliud ſup hoc in mandatis i k habeat) opponere in ꝑſonaʒ l m electi ſeu ei9 cui ẽ ꝓuiſio faciẽda: vł facta: crimĩa vł defe

ſup his in fi. et Cõpoſt. de elec. c. j. li. vj. in glo. querit̃ quis ꝓcura. et Pe. de ſamp. et Archid. ibi. ⁊ Guil. in Spe. de ꝓcura. §. j. ver. ſed nũq̃d media: vt. j. declarabit̃. expſſius aũt fuerat hec queſtio diſputata per reco. me. dñm. Jo. de monte murulo: vt in mercuria. e. ti. ſub lr̃a. G.

g Jurandũ q;. hoc verbum cũ clauſula q̃ ſequit̃ inducebat dubiũ ꝑ decre. q̃ ad agendũ. ſ̃. e. li. vj. vbi habes ꝙ ſi in ꝓcuratorio exprimit̃ aliqđ req̃rẽs mãdatũ ſpãle generali clauſula ſubmiſſa: illi9 virtute poterit nõ expreſſa: iſta vero iuramẽta requirũt ſpeciale mãdatũ. de iura. calũ. c. fi. li. vj. h Super hoc qđ ſequit̃ de oppoſitione criminũ ⁊ defectuum. i In mandatis. q2. ſ. habet mandatũ opponendi crimina ⁊ defectus ꝯtra illũ: nec eſt neceſſe ꝙ crimina vel defect9 ſpecificent̃ in ꝓcuratorio: vt no. Cõpoſt. in glo. p̃. ⁊ ibi ꝑ Archidi. ⁊ Jo. mo. in. q. p̃. ⁊ Guil. in predi. §. ver. ſed nũquid ſufficit. ⁊ in hoc differt ꝓcurator ſolũ excipiens vel opponẽs ab appellante: ille em̃ habere debet crimina et circũſtãtias ſpecificatas in ꝓcuratorio. ſ̃. de elec. ꝓcurator. li. vj. k Habeat. tenet Compoſt. in fi. glo. quã allegaui in. j. glo. ⁊ Guil. in p̃dic. §. ſed quid ſi ꝓcuratoriũ. qđ nõ eſt ſatis hoc caſu ꝓcuratoriũ factũ eſſe niſi ꝑ ꝓcuratorem ſit receptum: ⁊ officium ſuſceptũ: facit. ſ̃. e. c. ꝓxi. ⁊ quod ibi dixi ſuper verbo receptis. l In perſonã. in formam ergo poſſet: vel in perſonas eligentium vel ꝓuidentiũ iudicum teſtium in his ſimilib9. nam tales etiam ex ꝓbatione non puniunt̃. de ordi. cogni. c. ij. ⁊ Guil. hoc tenet in ver. alle. in. j. glo. in fi. ſit etiam ratio: quia exceptio illos perſonaliter nõ contingit. m Electi. vel eligendi: ex quo cõtra certã perſonam. de elec. qui contra certã. li. vj. ad hoc. ver. facienda. quod ſequit̃: ⁊ idẽ dic de poſtulato. de elec. c. j. in prin. li. vj. Et no. ꝙ iſta littera nõ diſtinguit an cauſa iſtius electi ſit in curia per appellationem necne: ⁊ ſic videt̃ tolli qđ no. Compoſt. in glo. p̃al. et Guil. in Spe. in p̃di. §. ver. ſed quid ſi cã qui dicebãt penã decre. j. de elec. li. vj. nõ habere locuʒ niſi cũ cã eſt in curia ꝑ appellationẽ. ſi ꝗ eſſet corã metropo. vel alio ordinario vel in curia aliter q̃ꝫ ꝑ appellationẽ dicebãt nõ eſſe locũ pene: ⁊ ꝑ cõſequens generale ꝓcuratoriũ ſufficere: ꝓpter rõnẽ quã ſtatim dicã. Sʒ h̃ dictum videt̃ hic tolli: q̃re poſſet dici ꝙ lʒ decre. j. de elec. li. vj. quo ad deuolutionẽ negocij ⁊ citationẽ ꝑtiũ locũ habeat ſolũ in appellationib9 iteriectis ad papã ⁊ ſic intelligat̃ qđ ibi no. quo ad penã opponẽtiũ. locũ habeat etiã in appellationib9 interiecti ad alios. Vel etiã ſi nõ fuerit appellatũ: qđ forte fuit de mẽte: facit ꝺ elec. vt circa in fi. ⁊ c. ſi forte. li. vj. ⁊ ſic intelligam9 rõnes quas inducebat Inno. in p̃di. decre. ſup his. bene adaptabunt̃ huic caſui ſic generaliter poſito. Dicebat em̃ qđ quia per obiectiones criminũ de quibus hic loquit̃ diminuebat̃ ſtatus opponentis: ex eo ꝙ in ꝓbatione deficiens ſuſpenſus erat ab eccleſiaſticis beneficijs ꝑ triennium ꝑ cõſtitutionẽ p̃dictã: ⁊ ſi ſe interim diuinis ingereret: ꝑpetuo erit priuat9: ꝗ hic ꝓcurator ꝑ quem

Nota

Nota

Diuiſio

Non poteſt. Ponit dictum et eius rationem. ibi: Cũ ſub. Determinat qđ no. Inno. de accuſa.

147

ct⁹. Cū ſub generalitate tali: a grauiora nō veniāt vel maiora b ꝙ in ipo ꝓcuratorio ſint expſſa.

I de. Religioſus etiam ꝓ religioſo niſi ꝓ cōſorte eiuſdē litis non pōt ꝓcuratorem cōſtituere ſine licētia ſuperioris: nec etiā alium cōſtituere nec ſubſtituere: licet hoc habeat in mādat⁹. Joh. an. ca.

III

c Religioſus ꝓcurator: etiā ſi ꝑ aliū religioſum ſui vel alteri⁹ monaſterij fuerit ꝯſtitut⁹: ſicut nō po d teſt ſine ſui ſuperioris licentia e ꝓcuratōis officiū ſuſcipere: niſi f ſi ꝓ ſuo in eadē lite cōſorte. g Ita nō pōt aliū ꝓcuratorem h cōſtituere ſeu ſubſtituere: eti i am ſi ꝑ ꝯſtituētē h ſibi expſſe k fuerit cōmiſſuz.

I de. Per obitū rectoris eccl'ie reuocatur ꝓcurator ab eo ꝓ eccl'ia ꝯſtitut⁹ etiā q̄ ad iam cepta.

z ſtat⁹ diminui poterat. ff. de va. z exōr. co. e. l. pe. ſine ſpeciali mādato nō poterat opponere. alle. ff. de mino. l. illud de ꝓcu. nō ſolū. §. fi. z lz ꝑmo gradu pena ſit tēporalis nihillomin⁹ diminutionē ſtat⁹ cōtinet. nā z relegatio z dānatio ī op⁹ publicū ſunt tp̄ales: z tñ diminutionē ſtat⁹ cōtinēt. ff. de pe. l. quidam. z ſic rñdebat ad leges. ff. ꝓ ſo. actione. §. renūciare. ff. d iniur. ſz ſi vni⁹. §. ꝓcuratorē: quia diſſoluere ſocietatē vel agere iniuriarum actiōe dato ꝙ ſuccumbat nō ꝯtinet di minutionē ſtat⁹ z iō nō reqrit expſſum h in illo q habet oīm adminiſtrationē: hāc tñ rōnē textus infra nō exꝑmit: niſi dicas maioritatez vel grauitatē ex p̄dictis conſiderari: qō ſatis videret: vt ſtatim dicā: ſed cum p̄dicta pena ſit hodie reſtricta ad beneficia ipius eccl'ie: de elec. ſi cōpromiſſari⁹. li. vj. in fi. ſi cōſtituēs nō habet ibi bñficia ceſſat ratio: g ſufficit generale: ſz puto ꝯtriū ꝑ ibi no. ī vi. glo. z ꝑ decre. de regula. ꝑ inquiſitionē. de elec. a Grauiora. ꝯcordat q̄ ad reſcꝑta. s. de reſcꝑ. ſedes. qō tñ regulariter etiam in ꝓcuratorib⁹ locū non habet: vt ibi ſcꝑſi. ſuꝑ. iij. glo. nec ob. hec lr̄a ꝑ quā ꝑma facie videret: qō nō puto de mēte: qō ſi in ꝓcuratorio expſſi cām fidei ep̄alem vel ſilem: generalitas tūc cōphēdit hūc caſū. Sūt em̄

Cauſe maiores et minores

cauſe maiores: medie: z minores: de q̄bus ſcripſi poſt Hoſti. d cri. fal. c. fi. ſz ſi diligēter attēdas lr̄a nō dicit ꝙ generalitas adiecta in ꝓcuratorio expſſiōi cauſe nō includat maiores cauſas. nā z illa generalitas ſine expſſione includeret: vt ſi nulla cā expſſa cōſtitui te ꝓcuratorē ad oēs cās meas. ff. e. l. j. ſz dicit ꝙ generalitas adiecta in ꝓcuratorio cauſe q̄ reqrit ſpāle mādatū non includit grauiora. Et ſatis puto ꝙ grauiora intellexerit ꝑ modū de q̄ p̄dixi. Itē ſūt iſta odioſa in tm̄ ꝙ eccleſia excluſa ꝑ ꝑemptoriū nō reſtituit ad iſta ꝓponēda ſm Cōpoſt. q̄ h no. de elec. ꝙ ſicut. z Guil. in Spe. pte. ij. d reſti. in integ. §. ij. v. ſz pone eccl'ia. b Maiora. ꝯcor. ff. de vi. triti. z oleo leg. l. vi. in fi. d au. z arg. lega. l. plauti⁹. xij. di. nos cōſuetudinē. de elec. ſcriptuz. ad fi. ſz cū aīa ſit p̄cioſior corꝑe. de pe. z re. cū infirmitas in fi. cū cōcor. ergo expſſa iu amēta q̄ ligant aīam ad penā eternā grauiora vident ꝙ iſti obiect⁹ q̄ ligāt corpus ad penā tp̄alem. Sol. nego aīam cōſtituentis ligari ad ꝑiuriū ꝑ ꝓcuratorē: niſi ꝯſtituēs ſit in culpa. quod dic vt de iureiur. c. vi. li. vj.

Diuiſio

Religioſus. c Primo ponit caſū ſilem ꝑ quem. Scdo decidit caſū aliū. ibi: Ita. Imola. Se ſūmat de terminās no. ꝑ Inno. z Hoſt. d re iudi. cū. I. et. A. in ꝑn. z qō dicit religioſus. generale v̄bum eſt: z includit oēm ꝓfeſſum. intelligo tñ de clauſtrali: ſec⁹ in p̄lato: et facit de ceſſi. ſopite. z qō ibi no. Hoſti. z Jo. xvj. q. j. de pñtiū. z qō no. de teſta. c. ij. li. vj. c Etiā ſi ꝑ aliū. h dicit: qr q̄nq3 licet intra hoīes eiuſdē collegij vel ꝓfeſſionis: qō nō lz inter extraneos. s. e. cōpli. d elec. c. j. e. ti. qr ꝓpter ad fi. d Licētia. xvj. q. j. monachi. ij. s. de poſtu. c. ij. ꝑ q̄ iura videt ꝙ nō ſufficiat licētia niſi ſubſit vtilitas monaſterij. Ad id qō opponit de mi lite qui ꝓcurat cauſam dñi ſui: reſpōde v̄ no. in p̄dic. c. monachi. e Suſcipe. z ſi ſuſcipiat z cōteſtet litē: licet quidā dicant deinceps excipi nō poſſe: verius tñ eſt ꝙ excipi poteſt ſm Hoſt. vt ſatis ſcripſi. s. e. in noſtra. ſuꝑ glo. qñ dicat vt quo ad ipſum mūdo mortuū exceptio ſit peremptoria: z q̄re aliud in milite: ibi dixi. f Cōſorte. vt ptz ī p̄di. decre. cum. I. et. A. in ꝑn. d accu. olim. z. c. ex pte. d cenſi. ſopite. An vero cōſors ꝓ conſorte audiat ante litem conteſt. vel poſt ſine mādato: collige per no. de cōſti. cum P. in. j. glo. de do. z cōtu. cum dilecti. in. j. glo. z his q̄ ibi dixi: z ptz. C. de cōſor. l. j. et ij. z. ff. de iudi. ſi petitor. g Cōſtituere. repete ſine licentia p̄lati. Et intellige in his caſib⁹ q̄bus ſine p̄lati licētia ꝑſonaliter eſſe in iudicio nō poſſet: alias in illis caſibus q̄bus qō ꝑ ſe pōt ꝑ aliū poterit. de reg. iur. poteſt. li. vj. ff. eo. ti. l. fili⁹ in prin. immo melius eſt ꝙ ꝑ aliū. d ſyndi. c. vno. puta cū ipſum ſuperiorē denūciat vel accuſat: vt in p̄di. decre. de accu. ex parte. z. c. olim. Itē ad cauſam electionis monaſterij ſui: de cōſue. cum dilect⁹. de reſcrip. cū dilecta. de re iudi. ad ꝓbandū. vel ſue ꝓprie cui de ſuperioris licentia ꝯſenſit: ergo ꝓcuratorē dare poterit: quaſi licentiaz etiā ad h habuerit: ex quo licentiā habuit cōſentiēdi. ff. de offi. deleg. p̄terea. z. c. ſuſpitionis. h Subſtituere. repete ſine ſuperioris licētia ꝑ verbū ita ꝙ p̄cedit. videbat ꝯ: q̄ſi iſte eſſet pica vel organū ꝯſtituētis: z ꝑ ipm quaſi ꝑ fiſtulā vel lapidem cannalē deueniret prās de cōſtituente ad ſubſtitutū. arg. j. q. j. ſi fuerit. ſed negari non pōt qn in eo qō vult actū ſubſtitutiōis ſuſcipe z ſubſtituere frangatur abdicatio volūtatis z obediētie quā ꝓmiſit: z hec eſt ratio hui⁹ iuris. xij. q. j. non dicatis. de elec. ſi religioſus. li. vj. nec ſine ei⁹ actu recipit officiū ſubſtitutus. et facit qō no. de elec. c. pe. li. vj. in vlti. glo. z vide qō dicam in vlti. glo. i Expſſe. forſan expreſſa ꝑſona: ſed de hoc nō curo: ſatis eſt em̄ ꝙ habeat mandatū ſubſtituendi etiā incertū. s. eo. c. j. ij. reſponſe.

k Cōmiſſum. no. ad queſtionē de illo qui cōſtituit ꝓcuratorē inabilē cui dedit mādatum ſubſtituēdi an ſubſtituere poſſit: z videbat quibuſdaz vt Pe. de bel. C. e. ꝙ q̄s. alle. l. ꝯſuls. ꝙ ſic ꝑ regulā qui ꝑ alium. d regu. iur. li. vj. quaſi videat a dño cōſtitut⁹. ff. qō cuiuſq3 vniuerſi. no. l. Item eorū. §. ſi decuriones. ff. de cōdi. inſti. l. inſtitutio talis: vbi licet heres nō inſtituat in codicillis: poteſt tñ inſtitui in teſtamēto noīandus in codicillo: ad hoc facit. ff. d ſer. vr. pre. cū eſſent. §. j. vbi ſeruitus cōceſſa ab eo qui habuit ab alio poteſtatē cōcedendi: nō ab ipſo ſed a primo dño videret eſſe cōceſſa: ad hoc bene facit. de offi. dele. iudex. li. vj. vbi delegat⁹ inabilis ſubdelegat. Tu diſtinguas inabilitatis ſpeciem. aut em̄ penitus z ipſo iure inabilis eſt: quo caſu nec ſubſtituet: ad hoc predi. decre. iudex in fi. aut eſt inabilis ad officiū ꝓpter defectū auctoritatis: qua interuedente abilis eſſet: z eo caſu neceſſe ſit illius auctoritatem interuenire: vt ſubſtituere poſſit vt hic, aut eſt in

Nota

abilis p exceptionē: qua nō opposita abilis eſſet: ⁊ eo caſu ſubſtitueret. arg. p̄di. decre. iudex in prin. ⁊ p hoc ſoluit̄ queſtio de excōicato an ſubſtituat: quā dixi de p ba. poſt ceſſionem.

a Procuratorē. Notabilis eſt caſus cōtra quē prima facie qui/ liber reſpōderet.

Diuiſio · Primo ponit di ctū. Scđo illud ampliat ⁊ decla rat. ibi: Etiam. Jmola. Se sū/ mat reprobans qđ no. Jnno. de fo. cōpe. dilecti. ⁊ approbat ī pre qđ ibi no. Hoſt. ⁊ de h̄ et ī Spe. de ſyndi. §. j. v. quid ſi aliqua. ⁊ Hoſt. e. ti. §. ij. v. ſed nunq̄d pcurator. p Archidia. eo. ti. ſi duo. li. vj.

ca. III

a Procuratorē a b plato rectore vl' alio q̄ liber p ecclīa ſua vel benefi cio ɔſtitutū: p mortē ɔſtituē c tis reuocari cenſem⁹. Etiā q̄ d ad negocia iā incepta: ⁊ cau ſas ī qb⁹ p ipm lis fuerit an e te mortē hmōi ɔteſtata.

De reſtitutione ī integrū. Cle/ mēs. v. in ɔcil'. vienēſi.

Eccleſia pbās ſe leſam p lapſum tpis: ad illd tps nō reſtituit̄ et infra quadrienniū a tpe le ſionis. ca. I

f g h i k l m Ab eccleſia aduer/ ſus lapſum tpis: inq̄ ſe leſam affir/ mat ī integrū reſtitutio peti

a Rectore. de eccleſiaſtico loquit̄: quod patet p verba ſequentia: tamē etiam de rectore ci uitatis loquebant̄ Jnno. ⁊ Spe. b Pro eccleſia. innuit q ſecus ſi p cauſa ppria. mādatū em̄ tūc finire tur morte re integra: re nō integra nō. ff. eo. ſi defunct⁹. inſti. man. §. Jtē ſi adhuc. ff. man. inter cauſas. C. mā. l. mandatū. ⁊ ibi no. ⁊ in p̄di. §. Jtem ſi quando dicat̄ res integra. Dic q in iudicijs ante lit. cōteſta. in nego/ cijs anteq̄ fecerit p̄paramēta: h̄ aūt q p eccleſia cōſti/ tutus erat. mouebat Jnno. q̄ dicebat q cum eccl'ia non moriat̄. xij. q. ij. liberti. de reſcrip. ſi gratioſe. li. vj. ⁊ p/ curator p ea ſit datus ab eo qui poterat. ſ. plato etiam ſine cōſenſu capituli. de reſcrip. edoceri. nihil eſt q phi beat illū agere cauſam ſibi cōmiſſam etiā ſi res ſit in/ tegra p p̄di. decre. dilecti. ⁊ p decre. petitio. ſ. e. ti. et p l. annu. ff. de annuis le. de pcuratore conſtituto ad ne/ gocia. q̄uis generaliter fatebat̄ q poſt mortem cōſti/ tuentis nō debeat incipere noua negocia. ff. de nego. geſt. nā et ſeru⁹. §. ſi vnio. ſed Hoſtiē. aliter: vt ſtatim dicam. c Reuocari cēſemus. Dicebat Hoſtiē. q pcurator iudiciorū nō agit plato mortuo: donec ſit ec/ cleſie de plato puiſum. ratio ſm eū eſt: quia tūc cū va/ cat ſedes nihil debet innouari. ne ſe. va. c. j. ⁊ vlti. qđ lo quit̄ lit. cōteſt. cū tractet de receptione teſtiū ⁊ miraba tur Hoſti. quomodo dubitabat̄ de hoc: nec valet ſm eum ſi dicas q in p̄dictis. c. loquit̄ de plato conuento nō de agente. nā ſi nō pmitti̅t tunc defendere: qđ fauo/ rabilius eſt: multominus agere. alle. ff. e. ſeruum quoq; . §. publice: ⁊ l. pompo. in fi. ⁊ C. e. alienā. ⁊ ſi Hoſti. p hec verba intellexit q p̄dictus procurator ſubſtituto prelato ex primo pcuratorio litem cōſequi poſſit: hoc reprobaretur per hanc litteram que dicit reuocari cen ſemus: non dicit impediri vel ſuſpendi. Archidia. tra/ ctans hāc materiā ſatis exquiſite in p̄di. decre. ſi duo. dicit pcuratorē conſtitutū a plato ⁊ capitulo in cauſa cōmuni vel principaliter capituli durare poſt mortem plati: in cauſa vero diſcreta plati ſecus: ⁊ ſic opiniōes predictas voluit cōcordare. Et an hanc opinio. hec de cre. reuocare intēdat nō video: qđ ſi expſſū fuiſſet eſſet expediens: p ea tamē facit qđ ſcripſi poſt Jnno. de cō ſue. cū dilectus. ſup. j. glo. ⁊ quod no. de reſti. in integ. c. ij. vbi dicit q mortuo abbate conuentus p ſyndicum agere poteſt ⁊ cōueniri de iuribus q̄ ptinent ad cōuen tum vel ſimul ad vtroſq; ſecus in his que ſegregatim pertinent. ad abbatem: ne ſe. va. c. vlti. Poſſet tamē di/ ci hanc opi. Archidia. verum q durat procuratorium

primis duobus caſibus non tū pcedet pcurator vacā te eccleſia in cauſis que illa vacāte tractari nō poſſūt: inſtituto tamen plato pcedet ex veteri pcuratorio. Jn tertio vero caſu locū habet hec decre. d Negocia. credo q intendit p hoc deſignare pcuratorem negoci/ orum ⁊ per ver/ ba ſequentia p/ curatorem iudi/ ciorum. e Conteſta/ ta. q̄rumcūq; er go ſit dn̄s inſtā tie mors reuo/ cat: ſicut ⁊ viuēſ ex certis cauſis reuocare poſſet inuitū: de quib⁹. ſ. e. c. ij. lib. vj. ⁊ fa. hic decre. ad id qđ not. poſt Hoſt. de offi. vi. c. pe. q mortuo eo qui dedit vicarium expirat illius officiū: ⁊ ita ſeruamus. alle. de offi. vi. ro mana. li. vj. p quā pbatur q ſi nō eſſet mortuus ſed ex cōicatus ſuſpendit̄: ſed nō reuocat̄ officiū vices geren tis: ⁊ ſic diceremus in procuratore plati agentis: facit etiam ad queſtionē. no. in Spe. de arbi. §. finitur. ver. quid ſi prelatus. ſ. q mortuo plato qui cōpromiſit d̄ re bus eccleſie finiatur cōpromiſſum ibi videas.

Ab eccleſia. Ponit primo dictū. Scđo il/ lud determinat ⁊ declarat. ibi: Sed non fiet. Diuiſio Determinat no. ff. ex qui. cau. ma. ſed et ſi per p̄torem. §. quotiens: ⁊ l. necnō. §. ſi quis ſepi us. C. de tempo. in inte. reſti. l. fi. de reſti. mi. l. qđ tp̄s. ⁊ ibi no. Guil. in Spe. ij. parte. eo. ti. ⁊ ſ. qđ in prin. ⁊ §. ij. ver. ſed cum dixerim. f Eccleſia. cuius nomine hanc reſtitutionē petet platus etiam ſine ſpeciali man dato ſm Jnno. qui hoc no. ſ. eo. ſuſcitata. ⁊ Guil. in Spe. eo. ti. §. ij. ver. platus aūt. Si vero p lapſum tē/ poris nō lederet̄ eccleſia: ſed ſolum pſone ipſius eccle/ ſie: vt quia lapſum eſt tempus quo platus debuit pui dere: vel canonici debuerunt eligere: tūc nō competit re ſtitutio: vt ſcripſi. ſ. eo. c. fi. in vj. oppo. ⁊ no. in p̄di. §. ver. vt autem. g Aduerſus. vſitatum eſt hoc ver/ bum in iure ⁊ maxime in hac materia: vt patet. C. ſi ad uer. rem iu. ⁊ xj. rubri. ſe. ſ. e. c. ij. li. vj. ⁊ ponit̄ pro con/ tra. h Lapſum temporis. Pone exemplū. ſ. c. ij. et. c. auditis. ⁊ c. coram. quia et infra tempus ſtatutū probationes nō pduxit vel non obtulit infra tempus ſtatutum pciū emptori cū poſſet. eo. titu. conſtitutus. vel pone in decēnio appellationis interponende. eo. ti. c. fi. Quid de biennio pſequende appellationis an ec/ cleſia infra illud tempus non pſequens iuſte impedi/ ta indigeat reſtitutione: vel ipſo iure ſeruet̄ illeſa: no. per Jnnocen. ⁊ Hoſti. de appella. ex ratione. De pſcri/ ptione vero quadraginta annorū cōtra eccleſiā nil im/ mutat̄ p hanc cōſtitutionē. ſed dic vt no. ſ. e. auditis. Queſtio loquit̄ em̄ hic de illo tēporis lapſu cōtra qđ reſtitutio cōpetit: ſed cōtra illud non competit vt ibi. i Jn quo. ſcz lapſu temporis. k Leſam. enormiter qđ dic vt no. ſ. eo. c. j. et pz de rebus eccle. nō alie. c. penul ti. nunquid autem ex eo qđ non oppoſuit declinatorias infra t̄minū ad id datū ſit leſa ⁊ reſtitutio cōpetat: ſa/ tis ſcripſi poſt Jnno. et Hoſti. ſ. eo. corā. l Affir mat. in fi. dicit probabit: ⁊ ibi dicā. m Peti pōt. de hoc non dubitabatur. nam ⁊ maior leſus extra tem pore quo abfuit cauſa reipu. vel alia iuſta cauſa reſti/ tuitur. ff. ex quibus cau. ma. l. j. cū ſimilibus.

a pōt: ⁊ cā reſtōis hmōi finiri
b c debet infra q̄driēniū cōtinu
d e um a tp̄e leſionis: etiā ſi mi/
f nus q̄driēnio tp̄s leſiōis exi
ſtat. Sꝫ nō fiat reſtō: niſi ad
g tm̄ tp̄s: q̄tuꝫ ſe leſam fore p

a ¶ Finiri. h̄ ē ꝗ qd' dicim⁹ nō ꝑpetuari h̄ caſu iudi/
cis officiū p̱ cōteſtatiōnē. de h̄. s̄. de offi. iudi. c. ij. ſi tñ
nō ſtaret p̱ eccl'iam ſꝫ p̱ iudicē vel aduerſariū: nō impu
taṫ eccl'e. C. de temp. in integ. reſti. l. petēde in fi. vñ ſi
p̱ appellatiōnē aduerſarij fuerit ꝓtelata: nō iputaṫ ec/
cleſie ſic̄ [nec mi/
noꝛi. ff. de mino.
intra vtile. ⁊ fa/
cit de re iudi. im
putari. li. vj. ⁊ fa
cit. e. ti. c. j. li. vj.
et vide qd' ſcpſi.

Queſtio s̄. e. tū ex lr̄is ſup̱ glo. ij. Sꝫ qd ſi poſt finitū quadrien
niū deṫ reſtitutio: glo. in. l. fi. C. de temp. in integ. reſti.
dicit ꝙ tenet: q2 ꝯ ius litigatoꝛis: qd' puto eū intellexiſ
ſe ſi nō appelleṫ. C. qñ ꝓuo. nō eſt ne. l. ij. s̄. de re iudi.
cū inter nos. Quidā ꝯ: dicētes ꝙ q2 hmōi cōſtitutiōes
ꝯ ius cōe cōcedunṫ ſūt reſtringēde. ff. de ac. ⁊ obli. i ho
noꝛarijs. §. ſꝫ cū reſciſa. de reg. iur. q̄ a iure. li. vj. Item
qua rōne nō tenet ipō iure ſnīa lata poſt tp̄s excuſatio
nis. ff. de excu. tuto. ſcire opoꝛtet. §. cōſequēs: eadē rōne
nec hic. et facit qd' no. C. de iudi. ꝓperandū poſt pꝛin. ⁊
h̄ placuit Dy. ꝓ q̄ facit. j. de ap. ſi appellatiōnē.

b ¶ Quadriennū. olim dabaṫ annus vtilis q̄ vario
mō cōputabaṫ ex diuerſitate locoꝝ q̄ hodie ſublata eſt
⁊ loco illi⁹ daṫ q̄driennū. C. ꝺ temp. in integ. reſti. l. fi.

Tp̄s conti/nuum c ¶ Cōtinuū. Habem⁹ in iure tp̄s cōtinuū ⁊ vtile.
cōtinuū eſt qd' cōtinue currit dieb⁹ feriatis ⁊ nō feriati
in p̄ſentia et in abſentia ſiue ſit copia iudicis ſiue non.
Tp̄s vtile C. de p̄ſcrip. lon. tēp. l. fi. Tp̄s vero vtile nō currit dieb⁹
feriati dieb⁹ abſentie ⁊ dieb⁹ q̄bus nō eſt agēdi copia.
Et iſtud eſt multiplex: q2 qddā eſt cōtinue inutile: qd'
dā vtile q̄ ad ſui pꝛincipiū tm̄ q̄ ad ꝓgreſſum nō: qñq3
eſt cōtinuū vno reſpectu vt veniant dies feriati ⁊ non
alij: q2 nō currit iuſte impedito. de h̄ ſcripſi. de cōceſ. p̄
ben. c. ij. ⁊. c. q2 diuerſitatē in fi. ⁊ foꝛte h̄ intēdit hec lr̄a
Leſio ꝙ ꝯtinuū ſit in p̄n. p̱ lr̄am q̄ ſequiṫ. d ¶ A tp̄e leſio
nis. in h̄ differt eccl'ia a minoꝛe et a maioꝛe: q2 minoꝛi
currit in p̄ncipio. xxvj. anni etati ſue. ſ. cū fact⁹ eſt ma/
ioꝛ. C. de temp. in integ. reſti. l. fi. maioꝛi leſo tp̄e abſen/
tie currit poſt reuerſiōnē. ff. ex q̄b⁹ cau. ma. ab hoſtibus
§. fi. in eccl'ia nō ſic: vt pꝫ h̄. ⁊. s̄. e. c. j. ⁊. ij. lib. vj. Et
no. ꝙ hec lr̄a facit ꝓ eo qd' no. Inno. s̄. e. corā. vbi dicit
ꝙ ſi eccl'ia nō ꝓbauit in p̱emptoꝛio: a fine termini inci/
pit currere q̄driennū petēde reſtitutiōis: ⁊ nō a die ſen
tentie: qd' pꝫ: q2 finito termino cōpleta fuit leſio ex q̄
dareṫ reſtitutio etiā ſi nulla ſequereṫ ſnīa. s̄. e. ti. c. ij. ⁊
iij. vñ dicit ꝙ caute facit leſus in omiſſione ꝓbationuꝫ
⁊ in ſnīa ſi petit reſtitui ꝯ ſnīam ⁊ ad ꝓbationes omiſ/
ſas. Alij ſm eū ꝯ ꝙ q̄driēniū cōputaṫ a tp̄e ſnīe: ⁊ ſati
eſt ꝯ ſnīam reſtitutiōnē petere. ad h̄. ff. ꝺ mi. l. j. §. j. ſed
pꝛi⁹ dictū pl⁹ placet Inno. e ¶ Si minus. hic erāt
opiniones legiſtarū de q̄b⁹ in. j. glo. Dicebant em̄ aut
eſt leſio in ꝯtu vel ſentētia aut in tempoꝛe. Pꝛimo ca/
ſu fatenṫ indiſtincte verū qd' daṫ integrum quadrien/
niū. s̄. eo. c. j. li. vj. s̄. eo. cōſtitutus. C. de temp. in inte.
reſti. l. fi. Secūdo caſu ſubdiſtinguūt aut leſio eſt tan/
ti tempoꝛis q̄tum eſt quadriennū: ⁊ tūc. j. quadrien/
niū in integrū daṫ reſtitutio. aut leſio eſt minoꝛis tem
poꝛis: ⁊ tunc dicunt ꝙ nō datur integrum quadrienni/
um: ſed ſolū tantū tempus ad reſtitutionem petendaꝫ
q̄tū fuit tempus leſionis: ⁊ hoc placuit Bul. ⁊ Azo.
et Accur: quos ſequiṫ Dy. in. §. rurſus. inſti. de ac. Ja.
Bal. ꝯtra quē ſequi videṫ Odofre. diſtinguens tem/
pus infra qd' et tempus ad qd' fit reſtitutio: dicens ꝙ
dūmodo non reperiaṫ negligens infra tantū tempus
q̄tum erat tempus leſionis habebit integrū quadriē/
niū: al's ſi infra illud tp̄s reperiṫ negligēs nō reſtituiṫ
poſtea etiā infra quadriennū: q2 tp̄s negligētie cōpu/
taṫ cū tp̄e leſionis vel abſentie. ⁊ ſic intelligit. ff. que in
frau. cre. ait p̄toꝛ. §. ſi cōditionalis. quā pꝛimi allegant
p̱ ſe. Alij in h̄ vltimo dicto diſcoꝛdāt dicētes: ꝙ tp̄s in
fra quod ſemp̱ ē
vniformē ⁊ ſem/
p̱ habet q̄ttuoꝛ
annos vt hic: et
in concoꝛ. tēpus
vero ad qd' non
daṫ amplius q̄ꝫ
fuerit tēpus leſionis: ⁊ ſic loquiṫ. ff. ex q̄. cau. ma. ſed et
ſi p̱ p̄toꝛē. §. ſi ferie. ⁊. l. nec nō. §. ſi quis ſeplus. ff. ꝺ mi/
no. l. fi. nā in lucro foꝛet is q̄ reſtituiṫ ſi amplius habe/
ret de tp̄e q̄ꝫ fuerit tēpus leſionis. qd' eſſe nō debet. ff.
ex qui. cau. ma. l. j. in pꝛin. ⁊. l. videlicet. ⁊et hoc placuit
Pe. de bel. ⁊ h̄ appꝛobaṫ et merito. eſſet em̄ mirabilis
rigoꝛ dicere ꝙ leſus in die debebat obtinuiſſe reſtitu/
tiōnē infra diē: qd' vult pꝛima opi. vel ſaltē neceſſario
ſe paraſſe: qd' vult ſecūda. Itē cōcludit pꝛima opi. qua
driennū nō dari ꝯtra vſucapiōnē q̄ finiṫ triennio. in/
ſti. de vſu. in pꝛin. cū tñ loco anni vtilis q̄ dabaṫ olim.
C. de reſti. mili. ſi q̄d. ⁊. l. ſequē. detur hodie quadrienni
um. C. de temp. in integ. reſti. l. fi. qd' p̄ſcriptioni et vſu/
capioni eſt cōmune. Reſtat ergo rñdere ad contraria
que inducit glo. in. §. quotiens. ⁊ ea. l. §. ſi ferie. deter/
minat ſolum tp̄us ad qd': puta vt leſus in die reſtituaṫ
ad diē. ⁊ ſic cōcoꝛdāt ſed nō determināt tempus infra
qd' eodem modo reſpōderi poteſt ad. l. necnō. §. ſi quis
ſeplus. e. ti. vt. ſ. loquaṫ de tp̄e ad qd'. vel ſi vis intelli/
gere de tempoꝛe infra qd' loquiṫ de anno vtili. cui⁹ lo/
co daṫ hodie quadriennū: ſicut ſi hodie diceremus le/
ſum in q̄driennio reſtitui infra q̄driennū. l. vi. ff. ꝺ mi/
no. fa. ꝓ: q2 ibi tp̄s infra qd' p̄cedit tp̄s ad qd' et danṫ
ibi hec duo tp̄a diuerſis. Ibi em̄ a tp̄e in integ. reſti. cō
ceſſe minoꝛi q̄ nouerat: reſtituiṫ creditoꝛi tp̄s qd' ſibi
ſupat ꝺ tp̄ali actiōe nouatiōis tp̄e. p̱ eūdē modū rñde
ri poteſt: ad. l. ſi debitrix. §. fi. ff. ad velle. ſi diceret ꝙ ibi
reſtitutio fiat p̱ iudicis officiuꝫ. Vel dicerius vt ibi
no. ſ. ꝙ ſine tp̄is interuallo ipō iure p̱. l. reſtituiṫ p̄ma
actio. ⁊ p̱ eundē modū rñde ad. §. ſi cōditionalis. ſupe
ri⁹ alle. ad. l. cū poſt. ff. qñ ac. de pe. reſpōde vt ibi no.
nec ibi de reſtitutiōe loquiṫ. Ad rōnē quā dicebāt pꝛi/
mi ꝙ alias erit deterioꝛ cōditio illius q̄ vſucepit tp̄e
minoꝛis etatis vel abſentie cauſa reipu. q̄ꝫ ſi nō vſuce/
piſſet. cōpleta em̄ etate vel ceſſante cauſa vſucepiſſet p̱
trienniū ⁊ tu das quadriennū: Reſpōdeo ꝙ nō ē de/
terioꝛ: q2 ceſſante vſucapione ille poſſet vendicare qd'
modo nō poteſt. imo ſm quoſdā eſt pꝛi⁹ neceſſariū iu/
diciū reſcindende. qd' eſt dicere ꝙ pꝛi⁹ reſcindaṫ impe
dimētū vſucapionis. ⁊ poſtea reſciſſoꝛiū daṫ: id eſt pꝛi
ſtina actio q̄ daṫ vſucapione reſciſſa. tamē ſeruaṫ ꝙ ſi/
mul vtrūq3 intētaṫ: qd' fieri poteſt: vt no. Guil. in ſpe.
iiij. par. eo. ti. ver. ſed nūquid in eodē. nec eſt melioꝛ cō/
ditio ei⁹ cōtra quē vſucapiṫ in abſentia q̄ꝫ in p̄ſentia:
quia vendicatio infra triennū ꝑpetuaret ſibi actioneꝫ
per cōteſtatiōnē: ſed officium nō perpetuaṫ per conte/
ſtationem: vt. s̄. dixi. eque igiṫ datur tempus longius.
f ¶ Quadriennio. ſed contra tempoꝛalis p̄ſcriptio:
nō currit minoꝛi ſed ipſo iure ſeruatur illeſus. C. in qui
bus cau. l. fi: ergo nec eccleſie: ſolue vt dixi. s̄. eo. ꝯſtitu
tus. ſuper glo. conſuetudo. ⁊. c. fi. in vj. op. g ¶ Pro/
babit. licet ergo ex affirmatiōe minoꝛis vel eccleſie exa
mineṫ cauſe reſtitutionis in integrū: vt. s̄. nō tñ con/
cediṫ reſtitutio niſi leſione ꝓbata vt hic: de quo vide
in Spe. eo. ti. §. ij. ver. illud quoq3.

Titulorꝫ ꝛ capi. ſecūdi libri Annotatio

De Judicijs Titu. I
Capitula
Dudum I
Diſpendioſam II
De Foro competenti Ti. II
Capl'm vnicum
Q̄uis
De Cauſa poſſeſſionis et ꝓprietatis Ti. III
Capl'm vnicum
Cauſa beneficiali
De Dolo ꝛ cōtumacia Ti. IIII
Capl'm vnicum
Si ante
De Ut lite pendente nil īnouetur Ti. V
Capitula
Si duobus I
Cum lite II
De Sequeſtratione poſſeſſionum et fructuū Ti. VI
Capl'm vnicum
Ad compeſcendas
De Probationib⁹ Ti. VII
Capl'm vnicum
Litteris
De Teſtibus Ti. VIII
Capitula
Cum iudei I
Teſtibus II
De Jureiurādo Titu. IX
Capl'm vnicum
Romani
De Exceptionibus Ti. X
Capl'm vnicum
Excommunicationis
De Snīa ꝛ re iudicata Ti. XI
Capitula
Et calumnijs I
Paſtoralis II
De Appellatiōib⁹ Ti. XII
Capitula
Si a iudicibus I
Q̄uis II
Sicut III
Q̄diu IIII
Appellanti V
Si appella. VI
Cum a repul. VII

Liber II De iudicijs Ti. I

babit. De iudicijs. Clemens. v. in concilio Vienēſi

Conſtitutio Bonifacij. que habet ꝙ citationes etiam extra dies ſolennes publice fa cte de mandato pape in audientia litterarum apoſtolicarum vel papali palatio affixe tanquā maioris eccleſie loci in quo papa cum curia ſua degit artēt citatum ac ſi ad eum perſonaliter deueniſſent reſtringitur ad eos qui impediunt ne ad eos poſſit citatio peruenire: vel quorū domicilium tute non poteſt

adiri. Johan. an. Ca. I

Dudū Bonifacius papa octauus ꝑdeceſſor nr: con a ſtituit vt citationes auctori b tate apoſtolica de pſonis q̄ c buſcūq ac etiā vndecūq ad d inſtar edictorum in albo pre e torꝫ propoſitorum: etiam ex f tra dies ſolennes: in quibus romani pontifices proceſſus g conſueuerunt facere gene h rales: ipſo papa ſpecialiter i

Diuiſio — Dudum. Primo ponit cōſtitutionē Bonifa. Secundo illam reſtringit. ibi: Quia vero. Tertio proteſtatꝰ. ibi: Porro. ſz cōſtitutio iſta preceſſit cōcil'. vt in ꝓemio dixi ꝛ ptꝫ.ꝯ.c. ꝓxi. a Conſtituit. in extrauā. que emanauit poſt ſextū que incipit rem non nouā.

An ꝓma citata ſit iudicialis — b Citatiōes. ſed quia de citatione hic tractatur cōpetēter poni potuiſſet sub ti. de dilationib⁹ maxime cum prima citatio videatur ante iudicialis iuxta no. p Jnnocen. ꝛ Hoſtien. de ꝓba. q̄niam: vt ibi ſcripſi ſuper verſi. citatiōes: quia tamen etiā per primā firmatꝰ iudicium et perpetuatur et preuenitꝰ iuriſdictio. de foro competen. ꝓpoſuiſti. de offi. delega. gratum. cum concor. ꝛ ideo in iſto titulo congrue ponitur: vt ſciatur ſuper tali citatione poſſe firmari iudicium. facit. inſti. de pe. teme. lit. ·§· fi. et qđ not. ff. de in ius vocan. ſuper rubri. ꝛ ē huic ſi. eo. ti. c. j. ꝛ. ij. lib. vj. c Quibuſcū q. exprimit ipſa conſtitutio cuiuſcunq ſint ſtatus dignitatis vel ꝓeminentie eccleſiaſtice vel mundane: etiam ſi imperiali vel regali prefulgeant dignitate. tollit etiam omnes cōtrarias indulgentias: vt ibi patet. d Undecunq. etiam vltra duas dietas et extra ꝓuinciam. eſt enim papa vicarius illius cuius eſt terra et plenitudo orbis terrarum ꝛc. de decl. tua. ij. ix. q. iij. cuncta. e Albo. erat locus dealbatus vbi ſcribebantur edicta de quo in auten. de litig. § omnem coll'. viij. ff. de iuriſdic. om. iudi. ſi quis id. ff. de albo ſcri. l. j. et. ij. de hoc vide in Specu. de dolo ꝛ cōtuma. ·§· reſtat in principio. ꝛ de cita. ·§· ſequitur. ver. et no. ſm Vber. vbi etiam not. qui iudices citare poterant per hec edicta et qui non. — Albū ꝓtoris

f Solēnes. ſolent eſſe dies iouis ſeptimane ſancte. dies aſcēſionis et feſtum dedicationis baſilicarum Petri et Pauli: qđ fertur eſſe de menſe nouembris in octaua bti martini. g Generales. contra hereticos credentes ꝛc. vt ſcripſi de hereti. excommunicamus. § ſane. ſuper. j. glo. portantes ſaracenis merces prohibitas: vt ſcripſi de iude. ꝙ olim ſuper glo. ij. et piratas: de hoc de rap. excommunicationem: exigentes vel imponentes noua pedagia. de cenſi. innouamus. falſarios litterarum papalium: de crimine fal. ad falſariorum et his ſimiles. h Papa. in inferioribus etiam locum non habet: ſaluo quod dicitur. ꝭ. titu. j. q̄uis. i Specialiter, non ſufficeret ergo generale man/

a ⁊ ex certa ſcientia id mandan
b te: facte: in apoſtolicarum au
c dientia publica lr̄aruꝫ vel in
d papali palatio: publice p⁹mo
e dū maioris eccl'ie loci in quo
roman⁹ pontifex cum ſua cu/
ria reſidebit ianuis affigēde
ſic valeant atq; artent cita/
tos poſt lapſum terminum:
f (quē cōſiderata diſtantia lo/
corū citationib⁹ ipſis apponi
cōuenit cōpetentem) ac ſi ad
g eos perſonaliter deueniſſent.
h Quia vero ſtatutū ipm rati/
onabiliter editum: ꝓpter ma
liciam tempis tunc inſtantis
nōnullis nimis rigoroſum vi
detur. Nos rigorem ipſum
i māſuetudine tempantes: idē
ſtatutum et prefatū modū ci/
k tandi: reſtringimus ad illos
tm̄: et in illis locum volumus
ſibi vendicare qui faciunt im
l pediūt vel ꝓcurant per ſe vl'
per alios quoq̄modo: ne ad
m n eos poſſit citatio ꝑuenire: vl'
o q̄ꝛ domicilia ſiue loca nō poſ
p ſūt tute libere ue adiri. Por/
ro ei qđ circa citationes abſē
tiū: tam diebus ſolennib⁹ q̄ꝫ
alijs eccle. ro. diuerſis ex cau
q ſis interdum facere conſue/
uit: per pn̄tez cōſtitutionē ſeu
moderationē in nullo volu/
mus derogari. dē.

In cauſis etiā pendentibus bn̄ficiali/bus decimarū matrimoniali/bus ⁊ vſurarū ⁊ ipas tāgen/tib⁹ ꝓcedi pōt ſimpliciter et de plano abſq; iudicioꝝ ſtre/pitu ⁊ figura. [illegible]

Diſpendioſam proroga
r tionē litiū quā iterdū
s ex ſubtili ordis iudiciarij ob/
t ſeruatiōe cārū docet expletia
v x ꝓuenire: reſtringere in ſub/

datum de citādo talem: niſi papa ſpecialiter exprimat citationem fieri ꝑ hanc formam.

Nota a Ex certa ſcientia. idem verbū de offi. deleg. paſtoralis. §. preterea. ⁊ vide qđ ibi no. Ignorantia opponit̄ ſcie. de or. ab epi. c. j. de ſen. excō. ꝑ illoꝝ. ſicut error opponit̄ conſenſui. ff. de iuriſdi. om. iu. ſi ꝑ errorē. ⁊ canon dicit ꝙ ꝓprium erroris eſt approbare falſuꝫ ꝑ vo xxxviij. di. q̄uis. ⁊ alibi ꝙ errare eſt aliud ꝓ alio putare. xxij. q. ij. in qb⁹. cadit tn̄ error in ignorantia: vt in p̄dic. c. q̄uis. Quare lr̄a iſta videt̄ excludere mandatum qđ papa faceret ꝑ ignorātiam vl' errorem: ac ſi intēdat ꝙ requirit̄ certa ſcientia per quā intendat tollere ius cōe: quo debet citatio fieri pſonalit̄ vl' ad domū: vt lit. non cteſt. §. qm̄ porro. de eo qui mit. c. ſi. cuꝫ ſuis concor. ꝯ. ti. j. c. j. et requirēdi ſunt amici. ff. ex q̄. cau. ma. Itē alt. §. vi. ⁊ l. ſe. ſup quo vide qđ no. de do. et contu. cām. b Mandāte. ꝯſtitutio rē non nouā dicit iubēre: ꝑ qđ vident̄ h parla. ⁊ facit ad no. xlij. q. j. c. ſi. xviij. q. ij. dudū. c Lr̄arum. de ſimplici iuſticia. de cri. fal. l. pe. ⁊ ibi manere ſolet ꝯdictaꝝ

Auditores cauſaruꝫ et [...]arum. auditor. Alij auditores in palacio de quo ſequit̄: vt p̄ ꝑter hoc decre. ne romani. §. ſane. ꝯ. e. li. de elec dic̄ cauſaꝝ ⁊ lr̄arū audientia. d Palatio. conſtitutio illa dicit aula: cui verbo ꝯcor. ꝯ. de bap. pn̄ti. e Maioris. non dicit cathedralis ſic. ꝯ. ea. cōpli. de elec. cauſā. §. j. ⁊ ꝯ. c. j. q̄uis. Ratio: q̄ꝛ curia poſſet eē in caſtro villa vel oppido vb nō eſſet eccl'ia cathedralis: ⁊ ꝯcor. ꝯ. de ſen. excō. ex frequētib⁹. vbi eq̄parat cathedralem et matricē eccl'iam loci. f Locoꝝ. cōditionibus pſonarū ⁊ negocij. de ap. cū ſit romana. g Perſonaliter. ergo ſicut pſonalis citatio cōſtituit quem verū cōtumacē: nō tn̄ manifeſtū. de ſen. excō. venerabilibus. §. ſecus. li. vj. ſic ⁊ iſta. circa taliū appellationē vide qđ dicā ꝯ. de do. ⁊ contu. ſi ante. ⁊ h intēdit ꝙ ille ꝓceſſus q̄ fieri poſſit ꝯ pſonalit̄ citatū fieri poterit ꝯ iſtū ⁊ ecōuerſo. ſ. in eo q̄ fieri nō poſſet ꝯ illū nec ꝯ iſtū. ſup q̄ vide qđ ſcp̄ſi de eo q̄ mit. in poſ. c. ſi. ⁊ in. q. quā diſputaui de receptione teſtiū facta ꝯ citatū ad domū in mercu. ſub ti. de teſti. Itē id qđ ad excuſationē cōtumacie poſſet docere pſonalit̄ citat⁹ poterit: ⁊ iſte: ⁊ qđ ille nō poſſet nec iſte. facit de ap. ſepe. v. q̄cq̄d aūt. h Rōnabiliter. ꝯcor. ꝯ. de reſcp̄. ſtatutū. ꝯ ꝯceſ. p̄bē. c. ij. li. vj. i Tempantes. xlv. di. diſciplina. et. c. ſunt nanq;. k Reſtrigim⁹. ſi. de elec. ſtatutū. de here. ſtatutū. ij. li. vj. ⁊ ꝯ. c. pxi. Et ꝯſtitutio Bonifa. dicebat ꝙ in his

preſertim caſibus locū habebat illa citatiōis forma: et accipiēdo illud p̄ſertim ꝑ tm̄: habebamus mentē hui⁹ conſtitutionis que fuit equiſſima: nam graue ē dicere ꝙ dicat̄ de ꝯtumax ex tali citatiōe que facile poterit n̄ venire in eius noticiā: ſicut dicit̄ de voce p̄conis: que q̄n q; pauci immo teſcit. in auc̄. de liti. §. omnē. colla. viij. C. quō et q̄n iudex. auc̄. q̄ ſemel. l Vel alios. ſi. ꝯ. ea. cōpli. de renū. c. vno. ⁊ de offi. dele. ſtatuimus. li. vj. m Peruenire. vt lit. nō ꝯteſ. qm̄ §. porro. et ibi de hoc. n Vel quorum. alternatiua demōſtrat ꝙ ſufficit alteꝝ iſtoꝝ. o Non poſſunt: hoc eſtimabit papa ſpāliter ⁊ ex certa ſcientia citationis modum cōmittens: vt. ꝯ. p Tute. dic̄ ꝯſtitutio Bonifa. cum vt ſcp̄tuꝫ eſt eſtimare debeamus: an eo ire liceat vbi eſt citatio faciēda. q Conſueuit. de quo videre poteſ in Specu. de cita. c. vlt. per totum.

Diuiſio Diſpendioſam. Primo ponit cōſtitutiōis cauſaꝫ. Scđo ibi: Statuimus ꝯſtōnē. Tertio ipſius extenſionem ibi: Volentes. et hoc eſt ius omnino nouū corrigens quedam iura: vt. ꝯ. patebit. Et dic diſpēdioſam: id eſt damnoſam. de cōſti. c. ij ꝯ. ti. proxi. c. j. §. eiſdem. ⁊ concor. huic p̄n. de reſcp̄. diſpendia. lib. vj. r Interdū. innuit ꝙ non ſemper: alias eſſet dare ꝙ oīa iura per que dat̄ ordo iudicioꝝ eſſent diſpendioſa quod eſt abſurdū. s Subtili. ſubtilitas. Q̄n q; reprobat̄: q̄n q; cōmendat̄ a iure: de hoc. ꝯ. eo. ti. dilecti. in glo. j. ⁊ ibi ſcripſi. t Experientia. ꝯcor. de electio. q̄ꝫ ſit. in p̄nci. lib. vj. v Reſtringere. non videtur hoc verbū conuenire pro eo quod non reſtringit: ſed ſubtilitatem laxat iudiciarij ordinis in his caſibus. Sꝫ dic ꝙ reſtringit diſpendioſam ꝓrogationem de quo p̄mi/ſit: et hec eſt conſtitutionis cauſa generalis. Sed cauſa cauſe: id eſt quare plus in his q̄ꝫ in alijs poteſt dici de arbitrarijs de quibus non cogimur reddere rationem: vt dixi de reſcrip. ſi quando. ita ⁊ etenīꝫ potuiſſet auctor adiungere cauſas primitiarū: oblationuꝫ mortuariorū: teſtamentoꝝ: legatoꝝ: maxime ad pias cauſas et his ſimiles: in quibus vrget eadem ratio: mouit tamen forſan auctorem ꝙ protelatio cauſarum beneficialium et matrimonialiū eſt periculoſa: vt lite nō conteſta. quoniā. et idem periculū ponderauit in debentibus vſuras: vel decimas: et hec faciunt ad infra dicenda. x Subſcriptis. in alijs ergo ſecus in quibus non eſſet id expreſſe ſtatutuꝫ vel a principe ſpecialiter.

Cauſa huius cōſtitutiōis

a ſcriptis caſib⁹ cupiētes. Sta
b tuim⁹ vt in cauſis ſuꝑ electio
c nibus poſtulationib⁹ vel ꝓ/
d uiſionib⁹: aut ſuꝑ dignitati/
e bus: ꝑſonatib⁹: officijs: cano
nicatibus vel ꝓbēdis: ſeu q̄/
f g buſuis bñficijs eccleſiaſticis
h aut ſuꝑ decimis: ad q̄rū etiā
i k ꝓſtationē ꝑñt q̄ tenentur ad
l eas ꝑmoniti: cēſura eccleſia/
m ſtica coerceri: necnō ſuꝑ mr̄i
n o monijs vl̄ vſuris: ⁊ eas quo/

cōmiſſum: ⁊ vide qḋ no. de verbo. ſigni. ſepe. in princi.
a Cupiētes. hic incipe conſtructū. b Electio/
nibus. olim non ꝓcedat ꝓceſſus in cauſis electionum
ꝑtibus ꝑſentibus lite nō cōteſtata. ſ. de elec. dudū. ij.
q̄ in h corrigit: ⁊ ꝯcor. illi iuri de dolo ⁊ contu. cū q̄ li.
vj. ⁊ ḋ eo q̄ mit. i
poſ. c. cū qui.
c Prouiſio/
nibus. factas vl̄
faciendis. ſ. de
elec. vt circa. ⁊. c.
qui contra certā.
lib. vj.
d Aut. repe/
te in cauſis.
e Cōcanoni/
catib⁹. cōcor. de elec. c. j. lib. vj. f Bñficijs. Nūq̄d Queſtio
in cauſis ſuꝑ hoſpitalib⁹ elemoſynarijs vel leproſarijs
habebit hoc locum: videt̄ ꝙ non. j. de ꝓben. ꝑ litteras.
Tu dic contra per verbum officijs quod premiſit: ad
hoc. j. de religi. do. quia contingit. vbi rectores vocant̄
⁊ tutoribus ⁊ curatoribus ſimulantur eadem ratione
cum monachatus ſit officium: puta idem in cauſa mo/
nachationis: ⁊ ſi dicatur monachus eligi poſtulari vl̄
prouideri: hoc eſt planum per litteram ſuperiorē: ⁊ fa
cit quod dixi poſt Innocen. et Hoſtieñ. de electi. offi/
cij. aliqua tamen iura dicunt monachum fieri creari re
cipi ordinari. de regula. c. j. et vlti. lib. vj. de elec. indē/
nitatibus. §. ſi vero. xvj. q. vlti. c. vlti. tamen negari
nō poteſt quin canonici regulares in verbis ſuperiori/
bus includantur: quo iure monachi excluderentur nō
video. Item prorogatio diſpendioſa non minus in
regularibus q̄ȝ in ſecularibus eſt. cauſa ergo non defi/
cit: tamen per litteraȝ iſtam. Beneficijs. dico ꝙ ſi de ec
cleſia agat̄ vt de proprietate non eſt loc⁹ hui⁹ ꝯſtitu/
tioni cum illa queſtio beneficialis non ſit: nec hic dica
tur de cauſis eccleſiarum ſimilis differētia quo ad miſ
ſionem in poſſeſſionem: vt lit. non conteſtata. c. ij. de do
lo. et contuma. c. ij. de eo qui mit. in poſ. c. j. et. ij. et eo.
titu. cum qui. lib. vj. et quo ad permutationeȝ. de re. ꝑ/
mu. ad queſtiones. et. c. cum olim. ⁊. c. vniuerſorum. et
quo ad preſcriptionem. de iurepa. cura. de reg. iur. c. j.
lib. vj. et quo ad tranſactionem: vt no. de tranſacti. ſu/
per eo. Si vero agatur ad remotionem beneficij et ne/
gatur fedus coniugij ſpiritualis: vt titulus: puto de/
creta. locum habere: ſecus ſi non negatur titulus: ſed
propter crimen petit̄ remoueri: facit quod dixi poſt
Inno. ⁊ Hoſtieñ. vt lite non conteſta. quoniā. §. por/
ro. ſuper. j. glo. g Eccleſiaſticis. in ſecularibus
ergo nil eſt mutatum: q̄ȝuis in eccleſiaſtico foro tractē
tur. h Decimis. intelligo cōmunibus. et que iure
diuino debent̄: quod probat ſequens littera. ergo ſi de
beantur ex pacto pollicitatione vel voto non erit loc⁹
huic conſtitutioni. ⁊ facit quod no. ſ. de deci. tua. ij. in
fi. j. glo. Quid de decima papali: de qua. j. de deci. ſi be
neficiorum. ſi inter illum cui papa conceſſit et clericuȝ
ſit queſtio: erit ne locus huic conſtitutioni? Puto ꝙ
non fuerit hoc de mente: nec ſemper eſt illa decima: ſed
quandoq̄ȝ viceſima vel alia quota. de vo. c. fi. Et iſta
conſtitutio iura corrigens et exorbitans non eſt ampli
anda vel abilitanda. de regu. iur. que a iure. lib. vj. Sȝ
quid ſi non eſt queſtio cum debitore decime: ſed inter
duas eccleſias ſuper iure percipiendi? tunc puto locuȝ
eſſe cōſtitutioni ꝑ hāc lr̄am ⁊ ꝑ lr̄am q̄ ſequitur: et eas
quoquomodo ⁊c̄. Nec ob. littera que ſequitur: que nō
eſt determinatio vel reſtrictio huius caſus: ſed inter/
poſitio: quod probatur ex eo quod dicit ad quarum

etiā ⁊c̄. Nec obſtat qḋ dixi ſuꝑ ver. beneficijs. q2 cau/
ſa ſuper ꝓprietate eccl̄ie nō eſt beneficialis: ſed non po
teſt negari q̄n cauſa ſuper ꝓprietate decimaruȝ ſit deci
malis. i Preſtationem. integram ⁊ ſine deductio
ne ſeminis: vel ſumptuū quo ad prediales. de deci. cū
ſint hoīes. ⁊. c. n̄
ē. ⁊. c. tua. ij. q̄ ad
ꝑſonales: dic vt
e. ti. paſtoralis.
k Teneant̄.
quilibet autē lai
cus tenet̄ q̄ ſe nō
oſtēdit imunē. ſ.
de deci. a nobis.
de clericis dic vt
eo. ti. nouū. de re
ligioſis dic vt. ſ. eo. ti. ex ꝑte. j. et contra quoſcunq̄ȝ ex
his agat̄ locum habet conſtitutio: ⁊ ꝯtra religioſos aſ
ſerentes ſaltē decimā integrā in precepto non eſſe ma/
nauit ꝯſtitutio. j. de penis cupiētes. l Premoniti.
ſ. de deci. ꝑuenit. j. de ſen. excō. ſacro. ⁊. c. ꝯſtōnē li. vj.
Multi ſeruāt ⁊ videt̄ expediēs eccleſijs ꝙ faciunt mo
nitionē generalē fulminantē excōicationis ſn̄iam in nō
ſoluētibus decimas fructuū ꝑdioꝝ que habēt in paro/
chia: ⁊ p⁹ea n̄ ſoluētes etiā petūt i eccl̄ia denūciari: fac̄
de iureiuran. ad nr̄am. ij. ⁊ coaptāt eam ꝑcedēti culpe
morte vel offenſe vt ſatiſfaciāt decre. romana. §. caue/
ant. ḋ ſen. excō. li. vj. m Coerceri: appellatōe remo
ta. ḋ deci. tua. ij. i fi. qḋ intellige vt ibi ſcꝑſi: ⁊ ꝯ ꝑtina
ces innouari pōt brachiū ſeculare. de homi. poſtulaſti.
n Matrimonijs. Si querat̄ de federe nō eſt dubi Queſtio
um. ſiue agat̄ ad impediendū: ſiue ad dirimēdū: ſiue
ad declarādū: vt q2 vendicat̄ coniunx negās ꝯtctū. Qḋ
aūt de dirimēdo dixi: intelligo ſiue petat̄ dirimi mr̄i/
moniū qḋ a principio non tenuit: vt ꝯtctū inter fideles
inter quos erat impedimentū dirimēs: ſiue qḋ a prin/
cipio tenuit dirimi petat̄ ꝓpter creatoris ꝯtumeliā ſu/
ꝑuenientē in caſibus. de diuor. q̄nto. ⁊. c. gaudemus.
Hoc aūt caſu q̄ñ de federe querit̄: ꝑ vetera iura ꝓce/
di nō poterat. li. nō cōteſt. niſi ꝑte cōtumace: vt li. non
ꝯte. accedēs. ij. ⁊. c. q̄m. hodie ſec⁹ vt h. Quid ſi agat̄ ḋ Queſtio
crimine adulterij ad ſeꝑationē thori? videt̄ ꝑ decre. j. ſ
vt li. non ꝯteſt. ꝙ cōſtitutio locū non habeat: nā vt ibi
patet ꝓceſſus q̄ ꝑ iura vetera fieri poterat. ꝑte ꝯtuma
ce in cā mr̄imoniali fieri nō pōt eo caſu. Quid ſi agat̄
de ſpōſalibus? certū eſt ꝙ iſta ſūt diuerſa: vt pȝ in ru/
brica de ſpōſalib⁹ ⁊ mr̄imonijs: tn̄ per lr̄am ſequētē vi/
deret̄ ꝯſtitutio locū hr̄e: quaſi ſpōſalioꝝ cā. ſit de tan/
gētib⁹. Quid ſi ſit queſtio ſucceſſionis ⁊ natalitū: in q̄
incidit cauſa mr̄imonialis in ꝓncipali: nō habebit lo/
cū ꝯſtitutio: ſi tn̄ incidēs mr̄imonialis q̄ſtio defert̄ ad
iudicē eccl̄iaſticū: pōt locū hr̄e ꝯſtitutio: nā etiā ꝑ iu/
ra vetera ſm̄ Inno. ⁊ Hoſti. nō erat tunc neceſſe libel/
lum offerri: vt ſcripſi qui fi. ſint le. lator. o Vſu/
ris. cū repetunt̄ vel petit̄ vt illas cōpenſet vſurari⁹ vl̄
ipſius heres. Nec impediet hūc ꝓcedēdi modū ſi dicat
reus ꝙ caſus eſt in q̄ cōpenſare nō tenet̄: pone exemplū
de vſur. ſalubrit̄. ⁊. c. cōqueſtus. ſatis eſt eñ ꝙ forma
petitiōis ꝯcludit cām vſurariā: ⁊ fac̄ qḋ ſcꝑſi poſt In/
no. ⁊ Hoſti. de fo. compe. cū ſit. non ſic forte ſi creditor
petit debitū ⁊ debitor excipit illud vſurariū: nā h ꝓnci
palis cā nō eſt ſuꝑ vſura. imo ſuꝑ credito vel alio con/
tractu ex q̄ agit: nec ꝯſtitutio iſta manauit in fauorem
ſed in odiū vſurarioꝝ: ⁊ vide qḋ ſcripſi de fideiuſ. ꝯſti/
tutus. ſuꝑ ṽbo calūnie. vbi ṽo debitor non ſimplr̄ exci
peret: ſȝ peteret ꝓnūciari ꝯtctū factū in fraudē vſuraꝝ
tūc ꝓcedit ꝯſtitutō. Et aduerte ꝙ ſi opi. Hug. ⁊ Lau.

⁊ ꝗ placet Arch. xiiij.q.iiij.ꝗd dicã.⁊ Gof.de fo.com/ pe.cũ ſit.eſſet vera.ſ.ꝙ vſure poſſint peti cõtra laicuʒ in ſeculari foro. decre. tñ iſta non habet locum in illo foro:nõ eñ põt nec intẽdit papa iudiciariũ ordinẽ tol/ lere niſi quo ad ſuũ foꝝ.facit qð no.de arbi.c.ij.li.vj.e. li.de reg.iur.c.ij. decre.tñ ad nr̃aʒ ij.de iureiu.ꝗ ad ꝑdi.opi. inducit non facit: qꝛ illa non ſunt ibi ꝟba pape:ſed ptis iu ratis:⁊ ſic nõ po nunt ius nouuʒ. Ecõtra illã facit qð no.e.ti.ex lit/ teris in vlti.glo. ⁊ i ꝑdi.decre. cũ ſit.de offi.or.c.j. ⁊.xj.q.j.in ſũma ⁊.vj.q.ij.c.j. et hec decre.que tri bus eccleſiaſticis cauſis hanc ad/ miſcet.ad id qð dicit ꝙ leges eti am in his eccl'ia/ ſticis penã impo nunt. vñde ꝑ de/ cre.de here.vt in/ ꝗſitiõis.§.pe.et. c.ſequen. in fi.

a quo modo tangentibus ven
b tilandis procedit ⁊ valeat de
cetero ſimpliciter et de plano
c ac ſine ſtrepitu iudicij et figu
d ra. Uolentes non ſolum ad
futura negocia:ſed ad preſen
tia:et adhuc etiam per appel
e lationem pendentia: hoc ex/
tendi. De foro competenti.

Clemens quintus in conci/ lio Uienenſi.

Concedit conciliũ certo ca ſu epiſcopis expulſis a ſuis ſedibus ꝙ in locis aliarum dioceſium ſeruata forma quã limitat: poſſint procedere co tra expulſores conſiliarios et fautores ⁊ inter ſubditos ſuos dicere. Ro. [illegible] ca. I

a Tãgẽtib. Cauſas electionũ ⁊ ꝓuiſionũ tangeret cuʒ quereret ad quẽ ptinet electio vel ꝓuiſio. cãs vſuraꝝ cũ peteret re/ laxari iuramentũ de illis ſoluẽdis. de iureiu.c.j.
b Ualeat.nõ dicit debeat:ꝑ qð ptʒ ꝙ poteſt iudex etiã ꝯdicẽtib ptib ſeruare iudiciariũ ordinẽ iu cauſis ꝑdictis.ff.de iudci.nõ quicq̃ʒ.de offi.deleg.conſuluit. nõ ſic in illis in quibus ꝓcedi debet:vt ptʒ.ĩ.de verbo. ſig.ſepe cõtingit in fi.ꝑ qð cõſulo qð in caſibus quib⁹ dubitatur an conſtitutio iſta locũ habeat:de quib⁹.ſ. no.⁊ i ſimilib:iudex ad omne dubiũ tollẽdũ ſernet or/ dinem iudiciarium. c Et figura.quid importent hec ꝟba determinat predi.conſtitutio ſepe.ĩ.de verbo. ſig.que ſũme fuit neceſſaria propter iſtam:vt ibi not. in.j.glo. d Preſentia.concor.de offi.leg. c.pe. in fi.li.vj.ad idem.C.de ſacroſan.eccle.ſancimus.j.⁊.ij.⁊ l.vlti.in fi C.de trãſac.l.vl.in ꝑn. e Pendentia. concor.ĩ.de ſequeſtra.poſ.c.j.de ꝓba.c.j.de re iudi.c.j. de ſen.excõ.c.j.in fine.fuit aũt h̃ dictũ de pendentib⁹ per appellationẽ.quia quo ad illa non ſufficeret verbũ ꝑſentia.ꝑ id qð no.in ꝑdi.l.ſancimus in fi.⁊ ꝓpter ea que no.ſ.de elec.licet canon.⁊ que no.Cõpoſtu.de con ſti.cognoſcentes.que quaſi ad litteram ponit Guil.in Spe.de ap.§.de officio.ꝟ.ſed quid ſi duʒ cauſa.Dato tamen ꝙ hec verba non fuiſſent expreſſa: quia tamen conſtitutio iſta dat modum procedendi totum de ſui natura reſpiciebat pẽdentia ꝗ ad faciẽda:vt no.in pre

Diuiſio Quamuis. Primo (di.decre.licet canon. ſtatuit de ꝓceſſu faciendo contra expulſores cõſiliarios ⁊ fautores.Scðo de iuriſdictione alias inter ſubditos exercenda.Tertio de licẽ tia dioceſanoꝝ petenda. Quarto de fide adhibenda verbo ipſoꝝ epiſcoporuʒ.Quinto de ſuffragio vicinoꝝ epõꝝ.Sexto preſtat de iure ꝑſidentiũ loci: vbi tales epi iuriſdictionẽ exercẽt.Scða ibi:Eiſdẽ. Tertia ibi: Volum⁹.Quarta ibi:Sane.Quĩta ibi:Eoꝛũdẽ.Sexta ibi:Per ꝓmiſſa.Et qꝛ i Viẽn.ꝯcili.plures erãt epi a ſu is ſedib expulſi ⁊ maxĩe italici: vt Mediolañ.⁊ Vin/ ceñ. ⁊ aliq̃ alij illis iſtãtib fuit hec ꝯſtitutio ꝓmulga/ ta. f Canonib.ix.q.ij.epm.⁊ duob.c.ſe.vij.q.j. placuit.⁊.ij.c.ſe. ⁊ ñota ꝑ genera li allegatiõe de ꝗ dixi de coha.cle. ⁊ muli.veſtra.
g Gnalit.vt clari⁹ pateat ex/ ceptio ꝑmittit re gulã gnãlẽ. ſi vt lit.nõ ꝯteſt. qm̃. in ꝑuci.
h Iuriſdicti onem.cõtẽtioſã: de illa ꝗ ꝯſiſtit i excõicãdo et ab/ ſoluẽdo:⁊ in col/ latione bñficioꝝ ⁊ delegatiõe cãꝝ dic vt no.ð offi. dele.nouit. Cele/ brare pt etiã ibi cũ altari viatico ð ꝓuil.c.fi.li.vj. Sed an cũ ponti/ ficalib⁹ dicã.ĩ.de ꝓuile.c.ij.
i Epiſcopis. ſec⁹ de inferiori/

f Q Uamuis ſacris ca/
g nonibus ſit gene
raliter interdictũ
ne quis epiſcopus
h iuriſdictionem in dioceſi exer
i ceat aliena:nos tamẽ epiſco/
k pis qui a ſuis ſedibus proter
l m uia impiorum expulſi:nõ au/
n dent propter metuʒ perſequẽ
tium:in ſuis ciuitatibus vel
o dioceſibus aut earum parte
aliqua reſidere:nec iuriſdicti
onem ad ſe ſpectantem per ſe
p q vel per alium inibi exercere:
r ne iniuria in eorum expulſio/
s ne ipſorum irrogata eccleſijs
hoc pretextu remaneat impu
t nita diutiꝰ indulgendũ: vt
in dioceſib⁹ alienis:in ciuita/
v tibus videlicet vel locis inſi/

bus. In elect. tñ ꝯfirmati idẽ puto:de elec.trãſmiſſã. de tranſac.c.j.⁊.ij. k Proteruia.i.crudelitate vel terribilitate.in greciſmo ꝟſus. Improb ẽ aliq̃s ꝟbis factiſq̃ꝫ ꝓteru⁹. l Impioꝝ.etiã fideliũ:de iſtoruʒ pena.ĩ.de penis.ſi q̃s ſuadẽte. m Expulſi.vij.q.j paſtorali.⁊.c.ſciſcitaris.iij.q.vj.h̃ q̃ppe.xvij.q.iiij.ſi q̃s deinceps. n Perſequẽtiũ.Qñ ꝑſecutionẽ fugere liceat necue plene i tex.⁊ i glo.vij.q.j.§.h̃ etiã tũc.de re nun.niſi.§.ꝓpt maliciã. o Aut eaꝝ pte.qꝛ nomĩe ptis continet dimidia.ð decl.c.ij.§.j.li.vj.cũ ꝯcor. ne aliq̃s crederet h̃ ſic ſumi:iõ ſubdit aliq̃.Si ĝ i aliq̃ eti am minima ptic'a dioceſis ꝓpe ſecure morari ⁊ ꝓcedere põt:nõ ẽ loc⁹ ꝯſtõni ꝑ hãc lrãm:ſtat tñ ipi⁹ aſſertioni ſnꝑ h̃:vt ſeq̃t.ĩ.Quid ſi i aliq̃ loco dioc.ſue. tñ exẽpto ſecur⁹ morari ⁊ ꝓcedere poſſet: ⁊ ibi de facto recipit: q̃rit an poſſit ibi ſedere ꝓ tribunali:videt ꝙ nõ.xviij. q.ij.lumioſo.ð offi.or.cũ eps.li.vj.ꝑ ⁊ ꝯ.ĩ.ð ꝓuil.c.ij.di co ꝑ hãc lrãʒ.⁊ ꝑ ꝑdi.c.lumioſo ad fi.ibi:niſi ab abba te ⁊c.ꝙ exq̃ ibi recipit ibi ſedere poterit.Nã ſi hec ꝯſti tutio dat ſibi liniam ſedẽdi i loco nõ ſbdito alteri⁹ dio/ ceſis forti⁹ i nõ ſbdito ſue dioce.ꝗ etiã ad aliq̃ ſbditus eſt:vt i ꝑdi.decre.ij.ĩ.de ꝓuil.⁊ tũc ꝑ hanc lrãm ſedere nõ poterit i alia dioc. p Per aliũ. ĝ ſi ꝑ aliũ põt in ꝓpria.nõ ꝓcedet i aliena. q Inibi. in aliq̃ pte dioce.ꝓprie. r Exercere.contra illos.§.ſane.
s Eccl'ijs.q̃ſi innuat epm iuriã eccl'e vẽdicare poſ ſe:ſʒ nõ ꝓpriã:ð h̃.ij.q.vij.ſi q̃s ergo.et.c.ſi q̃s ab epi/ ſcopo.ſ.de maledi.c.j. de penis.romana.lib.vj.et per Inno.de verbo.ſig.c.ex parte. t Indulgendum. olim eñ hoc non licebat. vnde dixit Vin.de ꝓcu.peri tio in fi.j.glo.ꝙ epiſcop⁹ expulſus nõ poſſidens iuriſ/ dictionẽ exercere nõ poterat.alle.xj.q.j.ſi quiſq̃ꝫ.de cõ ſe.di.j.h̃ ĝ.facit qð poſt euʒ ſcripſi:ꝗ fi.ſint le.ꝑ venera/ bilẽ.§.rõnib⁹.ſuꝑ ꝟbo loco. v Inſignib.qð expo

Nota

Queſtio.

ne:vt de reſcꝑ.ſtatutū poſt ꝑn.li.vj. a ¶ Viciniori bus.ꝯcor.ſ.de elec.vbi ꝑiculū.§.porro.li.vj.in viciniori ergo id faciat ſiue ſit ciuitas ſiue locus inſignis. b ¶ Et iuriſdictionē.iſta duo reqꝛūt cōiūcti habitatio ſecura et liberū iuriſdictiōis exercitiū ꝑ hāc copulā: requirit ad tertiuȝ ꝙ locꝰ ſit securꝰ citati:vt ſequit. c ¶ Poſſint. tolle lr̄am.ī. libere ꝓcedere. d ¶ Expulſores.tales cēſetur etiā q̄ veniētē nō admittūt.ff.ꝺ ac q̄.poſ.clā poſſidere.§.qui ad nundinas. e ¶ Cōſiliarios. eſt ꝯſiliū ⁊ fauor q̄ adijcit ad delictū et q̄ nō adijcit:de penis fel'cis.§.illud.li.vj et vterq̄ tenetur ſed primus plus vt ibi:quō aūt ꝺ fraudulēto cōſilio dato circa delictū q̄s obligat ei ꝯ quē nō eſt ei cui dedit.no.de regu.iu.nullꝰ.ex cōſilio.lib.vj. f ¶ Fautores. vide qꝺ dicā.ī.ꝺ penis.ſi q̄s ſuadente in prin.

bl del in diuinis includit:faē de offi.ordi.inter cetera ⁊ ſic in loco interdicto hec citatio fieri non poterit: de ſen.excō.reſponſo.⁊ facit qꝺ ſcrip ſi poſt Hoſti.de clādeſti.deſpon.c.fi.ſuper verbo eccleſijs. t ¶ Veriſimilius.ꝙ ſi fieret alijs dieb' vel loco. v ¶ Preſumat. non eſt preſumptio iuris ⁊ ꝺ iure:que dicitur fictio:reciperet enī ꝓbationem cōtrariam:qui matri.accu.poſ.c.ſinali. x ¶ Eccleſijs. non repetit cathedralibus propt̄ verbum locorum quod ſubmittit: et eſt ſimile.ī. de ſen.excom.c.j. et ti.ꝓxi.c.j. y ¶ Competenti.de ap.cum ſit. z ¶ Eiſdem.expulſis. a ¶ Indulgemus. In duobꝰ conſiſtit hec idulgentia:quia ſubditos trahūt inuitos:et qꝛ ſufficit dioceſanorum liām petere:⁊ h̄ locū hȝ in expulſis. Alij vero inter ſbditos volētes in alioꝝ dioc. de

Noto

a gnibus:ſuis eccl'ijs viciniori bus in quibus poterūt ſecu b re morari:⁊ iuriſdictionē ſuā c libere exercere poſſint ꝯ ſuos d expulſores: ⁊ eorū in hac pte e f cōſiliarios ⁊ fautores: dum g mō ciuitates vel loca hmōi: eiſdem expulſoribꝰ ꝯſiliarijs h ⁊ fautoribꝰ ſint ſecura: et ipſi i k l ꝑſonalit̄ vel ad domū ſi h̄ tu m te fieri valeat:alioq̄n publice n in eccleſia cathedrali loci vel domicilij eorūdem citati fuerint:libere ꝓcedere ꝓut iuſticia ſuadebit. Si vero dicti epī auſi non fuerint huiuſmodi ſuos expulſores vel eoruȝ cō o ſiliarios aut fautores dicto mō citare: vel ipſi malicioſe īpedimētū pſtiterint ne potuerint ſic citari.ſit licitū eiſdem p epīs vt expulſores ꝯſiliarios q ⁊ fautores eoſdem:diebꝰ ali r quibꝰ dominicis vel feſtiuis cum populus conuenerit ad s diuina:vt ſic facta citatio ad t eos peruenire veriſimilius v preſumat:citent vel citari fa x ciant publice in eccleſijs ciuitatum vel locorum inſigniuȝ predictorum:⁊ ꝓcedant deinde cōtra ipos ſi citati talit̄ ſtatuto ipis pemptorio termino y z cōpetenti coram eiſdem epīs noluerint comparere:ac ſi citati legitime alias extitiſſent. a Eiſdē etiam epīs indulgemꝰ b vt inter ſuos ſubditos ne ob defectū iuſticie diſpendiū ali c qꝺ patiant:poſſint in dioceſi d bus alienis quibus moram traxerint: dummodo per ſe vel per alium hoc in ſuis pro e prijs dioceſibus facere non audeant vel non poſſint: iu f riſdictionē ſuam omnimodā

g ¶ Loca huiuſmodi.viciniora:quibꝰ habitare ⁊ ius dicere poſſūt. h ¶ Fautoribꝫ.non dicit vel ipoꝝ ꝓcuratoribus:quia in arduis non cogitur q̄s ꝓcuratoreȝ dare:de hoc de ꝓcu.q̄relā.v.q.iij.ſi egrotans. i ¶ Secura.vide qꝺ dicā.ī.de re iudi.paſtoralis.v.piſana.⁊ ſup hac ſecuritate nō ſtat vbo epoꝝ:vt .ī.dicaȝ. et debēt eſſe ſecura etiā quo ad iter.vt li.nō cōteſta.accedēs.ij. k ¶ Et ipi.expulſores conſiliarij vl' fautores:et tolle litteram:citati fuerint:que eſt infra. l ¶ Domū.habitatiōis.facit Cle.ſ.de elec.cām.§.j. m ¶ Alioq̄n.i.ſi ꝑſonalis citatio vel ad domū tute fieri nō pōt. n ¶ Cathedrali.ꝯcor.p̄di.decre.cauſaȝ.et eſt hoc ſpecialiſſimū:et facit quod dixi.ſ.tit.proxi.dudum. o ¶ Dicto modo.ꝑſonaliter ad domum habitatiōis:vel in eccleſia cathedrali domicilij. p ¶ Vt. tolle litteram citent vel citari faciant ⁊c̄. q ¶ Diebus.non videt ergo ſufficere ꝙ vna die fiat citatio:duo aūt ſufficiāt:qꝛ pluralis locutio ⁊c̄.de preben.is cui.li.vj.ij.rn̄.ī.de re iudi.pluralis.li.vj.tutius tamē eſt ꝙ fiat tribus diebus.de cle.non reſi.ex tue.xxiiij.q.iij.de illicita. r ¶ Feſtiuis. Spālis caſus q̄ fit citatio ꝺ die feriato.ꝯ id.ſ.de fer.c.j.⁊ vi.in ꝑn.C.de fer.l.fi.⁊ ratio huius ſtatim ſequit. Alij nō curāt an fiat citationis p̄ceptū vel citatio die feriato:ſed an fiat ad diē feriatā.et tūc etiam diſtinguit an citet vt cōpareat: an vt rn̄deat de quo ſatis ſcripſi in p̄di.decre.vi.de fer.⁊ in princi.et Guil.in Spe.de cita.§.j. v. Itē excipiat ꝙ citatio fit ad diem.et ver.ſequen. s ¶ Ad diuina. Quid ſi conueniſſent ad audiendum verbum dei: ſatis puto ſatiſfactum cōſtitutioni per id qꝺ ſequit:⁊ qꝛ p̄dicatio ver

Caſus

Queſtio

licētia dioceſanoꝝ ius dicere poſſent:vt fati ſcꝑſi de of.leg.nouit.ſup.j.glo. int̄ inuitos nō. de offi.or.cū eps.li.vj. b ¶ Subditos.etiā laicos:in his q̄ de iure vl' ꝯſuetudine ſpectāt ad foꝝ ipoꝝ. de excep.c.ij.lib.vj. Inter non ſubditos ergo qui ꝓrogare vellent iuriſdictionem ipius:nō habita licet petita dioceſani licentia iudicare non poſſet per hanc lr̄am:per quam idem puto ſi alter ſolus eſt ſubditꝰ ſiē reus vel actor cuius aduerſarius non ſubditus ibi ligare conſenſit:cum h̄ ius preiudiciale et exorbitans a cōmuni iure non ſit dilatandum.de reg.iu.que a iure.li.vj.fortius ſi alt̄ diſſentit:ſi dixiſſet de ſuis ſbdit:tūc potuiſſet ꝺ ſubdito etiā iuito actori n̄ ſubdito iuſticiā facere. Iſta tn̄ lr̄a ſic late poſita cōphēdere etiā videt eos q̄ nō rōne domicilij ſȝ delicti vl' ꝯctus ſubditi ſūt:ꝙ nō puto fuiſſe ꝺ mēte nec tal' ꝑpe ſbditꝰ ꝺr:lȝ ſortiat foꝝ q̄ ad caſum illum. c ¶ Patiāt.ipi ſubditi. d ¶ Morā traxerint.in h̄ differt h̄ dictū a p̄cedēti:nā ibi ꝓcedit i loco viciniori h̄ nō curamꝰ an alt̄ locꝰ iſignis ſit vicinior:dūmō iſte nō diſtet vltra duas dietas vt ſeq̄t. e ¶ Dioceſibꝫ.vel ipaꝝ pte vt.ſ.i ꝑn. f ¶ Oimodā.tpalē ⁊ eccl'iaſticā: ſpūalē:ciuilē:⁊ crimialē:etiā ſi diſpoſitiōeȝ bn̄ficij vl' ordis exigat. Per iſtꝺ em̄ oimodā fati ptȝ ꝙ iuriſdictio ſumit h̄ vt genꝰ cōprehēdēs etiā meꝝ ⁊ mixtū impiuȝ ff.de iuriſ.om.iu.l.iij.⁊.iiij.exigētibꝰ q̄ culpis incarcerare poſſet.ꝺ ſen.ex.vt fame.e.ti.ſi cl'icos.li.vj.ꝺ.penis ꝯuis.e.li. Itē ꝑ hāc lr̄am puto ꝙ nedū ſm ius cōe: ſȝ etiā ſm ꝯſtōnes ſuas poſſit int̄ ſbditos iudicare: ſiue ꝯſtōnes ordinēt litē ſiue decidāt caſꝰ vl' puniāt dūmō caſus decidēdi vl' puniēdi itra ſuā dioceſim euenerit:vt

a exercere: ita tñ ꝙ ſubditi qui
expulſores vel eoꝝ fautores
b aut conſiliarij nõ fuerint vl/
c tra duas dietas a fine ſue di
d e oceſis nõ trahant. Volum⁹
f g inſup vt ante omnia a dioce
ſanis locorũ in quibus mo/
h rã traxerint petãt licẽtiã in
i p̃miſſis: quã ſi obtinere neq̃
k uerint: ꝓcedant nihilomin⁹
ꝓut ſuperius eſt expreſſum.
l Sane ſi p̃dicti ep̃i aſſeruerit
ſe nõ fuiſſe auſos p̃fatos ex/
pulſores ꝯſiliarios vl' fauto
res pſonaliter vel ad domũ
aut publice vt p̃mittit: in eo
rum eccl'ia cathedrali citare
vel ip̃os malicioſe preſtitiſſe
impedimentũ: ne per eos po
tuerint ſic citari: aut ꝙ in ſu/
is dioceſib⁹ iuriſdictionem p
m ſe vel per alium contra ipſos
exercere nequeũt vel nõ au/
n dent: ſtari ſup his volumus
o aſſertionibus eorundem: ip/
ſis diſtrictius iniũgẽtes ſub
interminatione diuini iudi/
cij: ne circa p̃miſſa ꝯtra con/
p ſciẽtiã q̃cq̃ mẽdacit aut do/
loſe aſſerant vel cõfingant.
Eorũdem aũt ep̃orũ ſniãs ⁊
q ꝓceſſus quos ĩ p̃miſſis caſi/
b⁹ in alienis dioceſib⁹ duxe/
rint faciendos: denũciẽt ſeu
denũciari faciãt p ſuas dioce
r ſes ꝯuicini ep̃i: cũ ab eis fue/
s rint req̃ſiti. Per p̃miſſa quo
q; nullũ ex trãſcurſu tempis
t quãticũq; vel alias quoqno
modo locorũ dioceſanis vel
alijs quibuſcũq; iuriſdictio/
v nem habẽtib⁹ in locis p̃miſ/
ſis in q̃bus p̃dicti ep̃i ſic ex/
x pulſi iuriſdictionẽ vt p̃dicit

hic ſit mens ꝙ iuriſdictionẽ quã in dio. exiſtens inter
ſubditos exercet: exercere poſſit hoc caſu: ſed certũ eſt
ꝙ exiſtẽs in dio. nõ iudicaret vel puniret ſubditos ſm
cõſtitutiones ſuas de actibus cõmiſſis extra dioceſim:
de cõſti. c. ij. li. vj. § nec illud facere poterit extra dioce.
exiſtens.
a Exercere. etiã p aliũ: dum mõ in loco illo morã trahat: ad h. s. pxi. rñ. ibi citari faciãt: de reg. iu. põt. li. vj.
b Nõ fuerit. quaſi hi q̃ tales fuerant poſſint vlteri⁹ trahi. nã ſi ꝓcedit ꝯ eos vt expulſores culpabiles: ſatis eſt ꝙ locus ſit vicinior lꝫ vltra duas dietas: vt. s. ſed ſi ad petitionẽ alioꝝ citant. videt ſufficere ꝙ ep̃s ibi moret: licet loc⁹ diſtet vltra duas dietas ⁊ h durũ eſt: ſm qd poſſet trahi vltra q̃ttuor dietas. Si ergo h intendit lr̃a: debuerat aliquã mentũ adijcere: puta q2 tunc licet vltra dietas: nõ tñ vltra quattuor trahi poſſet: vt ſepe facit curia romana: maxime in lr̃is cõſeruatorijs.
c Dietas. vulgares. de h ſatis de reſcrip. nõnulli.
d A fine. cõcor. de reſcp. ſtatutũ. § cũ vero. li. vj.
e Nõ tradant. qd intelligo etiã ſi infra illas de facto trahi nõ poſſint.
f Ante omnia. nõ valet ergo ꝓceſſus factus licentia non petita: ſi. de elec. prouida. li. vj.
g Dioceſanis. per dioceſanos intelligo eos qui habent in loco epiſcopalẽ iuriſdictionẽ vel quaſi: facit ſi. c. ⁊ qd ibi dicã: qd intelligo ſi eã ſic habẽt ꝙ dioceſan⁹ ep̃us illam exercere nõ poſſit ibidẽ: alias ſi dioceſan⁹ poſſet: licet ⁊ illi poſſint ſemp ep̃us req̃reret. ſꝫ an officialis ep̃i dare poterit hãc licentiã vel ſufficiet ab eo peti: nõ puto ex generali officialatu: facit de tẽp. or. cũ nullus. ij. rñ. li. vj. eo. li. de offi. vica. c. ij. et iij. maxime p̃ſente ep̃o. de offi. or. romana in fi. e. li. p quã videt ep̃m req̃rendũ ſi eſt in dioce. vel circa illã. Sꝫ quid ſi multũ diſtat nec ẽ ibi officialis a q̃ poſſit haberi: videt d mẽte ꝙ facta requiſitione apud locũ habitatiõis h poterit: facit. ij. q. vj. biduũ. s. e. con. de elec. cãm. ff. de iudi. ſi longius. ⁊ facit qd no. de reſti. in integ. tũ ex lr̃is in fi. Capitulũ aũt vacante ſede hãc licẽtiã dare poterit: vel ſufficiet illam ab eo peti: facit ſi. c. ⁊ p̃di. decre. cũ nullus. § ij. ⁊ ſ. d here. c. j. ⁊ qd ibi dicã.
h In p̃miſſis. p h puto ꝙ etiam primũ caſum includat q̃ eſt de p̃miſſis. Sed nũq̃d
Queſtio
ſufficiet generalis petitio. ſ. ꝙ poſſet ꝯ expulſores ꝓcedere ⁊ iter ſubditos ius reddere: puto ꝙ ſic: graue eñ eſſet in ſingulis pſonis vel cauſis licẽciã petere: dico tñ ꝙ ſi de ſpeciali cã fuit petita licẽtia: ſiue data fuerit ſiue denegata ꝓ alia cã debebit peti.
i Nequerit. cõcor. ſ. de ſepul. dudũ. § ſi vero. s. d regu. lꝫ. ⁊ ſatis eſt p hãc lr̃am ꝙ nequit habere licẽtiã: ſiue q2 denegat ſiue q2 petita ⁊ expectata nõ dat: facit d ap. ab eo. li. vj.
k Procedãt. virtus hui⁹ cõſtitutiõis. ⁊ p h ptꝫ ꝙ ſi ſubditi d ꝓceſſu iniquo ep̃i vellẽt cõqueri corã dioceſano loci nõ poſſent: cũ ꝓpter neceſſitatẽ expulſiõis hec cõſtitutio cõicet ſibi locũ. ⁊ par in parem ⁊c̃. de elec. inotuit. ſi tñ al's p̃ter caſũ q̃ ſedere al's cedere poteſt. ibi p hãc cõſtitutionẽ ibi delinqueret: bñ cognoſceret dioceſan⁹. iiij. q. vi. c. j. ⁊ de rapto. c. j. Quid de minore p̃lato habẽte iuriſdictionẽ in loco: ſcripſi poſt Inno. et Hoſt. de maio. ⁊ obe. cũ inferior.
l Sane. ſũme fuit neceſſarius iſte. §. vt aliquis fruct⁹ ex ſuperioribus haberet.
m Cõtra ipſos. No. q2 dato ꝙ ep̃i expulſi ꝯ alios vel circa alia poſſẽt p ſe vl' p alios iuriſdictionẽ i ſuis dioceſib9 exercere: ſat ẽ ꝙ ꝯ illos ñ poſſint: vt locũ hẽat ꝯſtitutio.
n Super his. ſup alijs q̃ ipoꝝ aſſertiõi nõ ſtabit: vñ ſi dicãt loca ad q̃ citãt illos eis fore ſecura. in h eis nõ credit: cũ h nõ ſit d h expſſis. Eadẽ rõne nõ credit ſi dicãt loca ĩ q̃b9 ꝓcedũt eẽ viciniora i q̃b9 poſſint tute manere. ⁊ ꝓceſſus facere: ⁊ citari velre. Itẽ nec credit eis i eo ꝙ dicãt aliquẽ expulſorẽ ꝯſiliariũ vl' fautorẽ: ille tñ cui ipĩngit: hꝫ ſe ſup eo defendere ⁊ ſic itelligas ſupradicta.
o Aſſertiõib9. h multa ſp̃alia ꝙ credit aſſertiõi iudicis. Itẽ ꝙ credit ſine iuramẽto: ⁊ ꝙ vni ſoli ⁊ i cã ꝓpria Regl'arit ꝯ: d ꝓba. qm̃. d teſti. veniẽs. ⁊. c. lꝫ. ⁊. c. nup. vbi de h: de cõſe. di. iiij. puulos. iiij. q. iij. nullus. cũ ſi.
p Cõſciẽtiã. cõcor. de renũ. niſi in fi. de vo. c. fi. d reſcrip. ſtatutũ. § aſſeſſorẽ. li. vj.
q Premiſſis caſib9. q̃ alios ꝓceſſus vicini nũciare nõ tenent ꝯ. xi. q. iij. cure de treu. ⁊ pa. c. j. Solu. ptꝫ p lr̃am ſeq̃ntẽ: nã factos in alienis dioceſib⁹ ex p̃dictos caſus exequi nõ tenet factos in ꝓprijs ſic: vt in ꝯrijs.
r Ab eis. nõ videt q̃ ſufficere ꝙ req̃rat a tertio: etiã cui⁹ interſit.
s Req̃ſiti. ſi. de fo. cõpe. poſtulaſti. e. ti. romana. §. fi. li. vj. ep̃s req̃rẽs illos nõ facientes punire nõ poſſet ager tñ corã illi⁹ ſuperiore vt illũ cogat ⁊ puniat: de iurepa. nulli⁹. niſi iuſtã haberet cãm nõ parẽdi: vt q2 notorie ſũt iniuſti: de offi. dele. ſi qñ. d offi. leg. ſtuduiſti.
t Quantũcũq;. etiã cui⁹ initij vel ꝯrij nõ ſit memoria: qd al's releuat ab onere ꝓbãdi titulũ: d p̃ſcrip. c. j. li. vj.
v Habẽtib9. habẽt eñ q̃nq; inferiores in loca vel pſonas ep̃alẽ iuriſdictionẽ vel q̃ſi: de priuil'. abbates. in fi. li. vj.
x Vt p̃dicit. dat intelligere ꝙ ſi alias inter ſubditos ipoꝝ dioceſanoꝝ iudicarẽt: bñ p taciturnitatem ⁊ tp̃is lapſum ei p̃iudicari poſſet: ſed iſto caſu cũ h faciũt iuris auctoritate: dioceſanis nulla negligẽtia poteſt aſcribi: ergo hec cõtra ipſos p̃ſcribi.

De cauſa poſſeſſionis et proprietatis.

Clemens. v. in concilio Vienenſi. In cã beneficiali delata etiam p ap pellationẽ ad curiam vtraqꝫ pars poteſt petitorium et poſ ſeſſorium intẽtare et ante cau ſe concluſionem poteſt ſpoli atus ſuſpẽſo petitorio ſuo vel aduerſarij poſſeſſoriũ pſeq. Jo. an. ca. j.

b Cauſa beneficiali p c appellationẽ ad ſe. d apo. legitime e deuo f luta: tã appellãti qꝫ appella/ to licere decernim⁹: nedũ pe/ titoriũ ſꝫ et poſſeſſoriũ intẽta g re. Et in h ſpoliãtis odiũ ante i cauſe cõcluſionez ſuſpendere k petitoriũ a ſe et ab l aduerſario intẽtatum: m in ſolo poſſeſſorio a exercebũt: in pīudiciuꝫ gene/ rek.

De dolo et contumacia.

Clemẽs. v. in ↄcil. Vieneñ. Appellãs ante diffinitiuam etiã a diffinitiua lata eo ab ſente citato vel nõ appellare põt niſi prima appellatio fue rit friuola manifeſte q caſu nõ appellat tanqꝫ manifeſte con tumax. Jo. an. ca. j.

n Si ante diffinitiuã ſniam a iudice qs appellãdo rcedat et iudex ſue appel/ o lationi nõ deferens eo p citato vel nõ citato vlteri⁹ in cauſa procedens contra ipſum eti/ q am abſentem ſententiã diffi/ r nitiuam promulget: poterit idem appellans a dicta ſen/ s tentia infra tempus debitum t appellare: Niſi eius prima procedendo.

a Generaliter. quando exercet iuriſdictionem in loco vel in certas pſonas vel cãs: acquirat poſſeſſionem ge/ neralem vel ſpecialẽ: et qñ pſcribat ſatis ſcripſi p⁹ In/ no. de capel. mona. c. ij. et de hoc in Spe. de iuriſdi. om. iudi. ad fi. v. illud etiã. et de pſcrip. §. j. v. ſꝫ pone miles.

Diuiſio

Cauſa. Due ſũt ptes ſic duo ſunt dicta. Secũ da ibi: Et in ſpo liantis. Imola. b Bñficiali. compꝛhendit mi/ noꝛa et mioꝛa bñ ficia et pbendas de h de reg. iu. c. j. li. vj. in non bñ ficialib⁹ aũt ñ hꝫ h locũ: etiã ſi de eccl'ia vt de ppꝛi etate ſit qſtio: fa cit qđ dixi. ſ. e. cõ. de iudi. diſpẽ dioſam. ſup v̾bo bñficijs. c Per appel lationẽ. fortẽ ſi p querelã: vide/ bat aũt q illud ſolũ ſup quo ap/ pellatũ erat eſſet per appellatiõis iudicẽ cognoſcẽ/ dum: vnde coraꝫ iudice appellati/ onis non fit reconuẽtio: de h ſcripſi de mu. pe. c. j. cog/ noſcat ergo id ſolũ ſup quo appellat: ſiue ante ſniam fuerit appellatũ. ad h. j. de ap. appellãti. cũ ſuis ↄcoꝛ. ſiue a ſnia. ij. q. vj. ad finẽ. ſiue extra iudiciũ. de elec. vt circa lib. vj. ſed exquo deuoluta eſt p decre. j. de ele. lib. vj. nõ expectato appellatiõis euẽtu noluit papa hoc li cere. et h pbat v. j. decernim⁹. p qđ rñdet ad iura predi cta. Põt etiã dici q decre. vt circa. locũ non habet cuꝫ quis ſuũ non pſequit intereſſe: vt. ſ. e. cõ. de elec. con/ ſtitutionẽ in pꝛin. d Ad ſe. apo. In inferioꝛibus ergo ſecus. e Deuoluta. ita q cã ipa eſta curia ſm formã decr. j. de elec. li. vj. vt qꝛ appellatio legitime iter poſita eſt. e. ti. vt circa. et appellatio legitime inſinuata vt in Cle. ſ. de elec. cauſam. et infra debitũ tp̃s: vt ibi §. pe. f Appellato. vtrũqꝫ eñ eqlit arctat illa ↄſti tutio. j. de elec. vterqꝫ ergo ſētiat cõmodũ ſicꝫ on⁹: de re gu. iu. q ſentit li. vj. g Spoliãti. p h ptꝫ q iudex in poſſeſſoꝛio recupande de poſſeſſoꝛio retinẽde an in/ tẽtari poſſit p eũ q petitoꝛiũ intẽtauit illo pẽdẽte nota ui et dixi. ſ. e. paſtoꝛal. ſup. iiij. glo. q glo. recipit i ea pte q dic ante mediũ q de poſſeſſoꝛio põt rediri ad iudiciũ pꝓꝛietatis: repꝛobari videt p hũc tex. Si eñ ſpãle h inducit in odiũ ſpoliãtis: q ſuſpẽſo petitoꝛio trãſit ad poſſeſſoꝛiũ: ḡ id nõ licebit in caſu cõuerſo: in quo caſu ceſſat. Sed glo. dupliciter põt defendi. ſ. qꝛ nõ dicit q ſuſpẽſo poſſeſſoꝛio redeat ad petitoꝛiũ: ſꝫ q de poſſeſſo rio inchoato redit ad petitoꝛiũ: qđ põt intelligi renũ/ ciato pꝛioꝛi iudicio. Itẽ volẽs dicere q ſuſpẽdi et pẽdet re poſſit poſſeſſoꝛiũ dic h ſpeciale h. adde in cã appella tionis vt dixi in glo. forti⁹: vt qđ ibi olim non licuiſſet hodie liceat in odiũ ſpoliãti. h Cõcluſionẽ. q licet

fieri poſſit vt h: tñ his bñficialib⁹ põt omitti. j. đ v. ſig. ſepe ↄtingit. facta ergo ↄcluſiõe h nõ licebit: qđ veruꝫ puto niſi i caſu decre. paſtoꝛal i fi. ſ. e. vt ſic h. in alijs cauſis bñficialib⁹ tũc liceret: ſic et in iſta ſaltẽ in eo ca/ ſu q ſuſpẽdit petitoꝛiũ ichoatũ a ſe in q loquit illa de/ creta. l Su ſpendere. ſine me tu condemnatio/ nis expenſarum vt dixi eo. ti. pa/ ſtoꝛalis. ſup ver. agi poteſt. k Et p vel. vt. ff. de ver. ſig. ſepe. de reſcrip. c. ij. vbi de hoc. l Aduerſario. hec lr̃a et ſequẽs approbare videt qđ no. Jo. ij. q. ij c. j. et. ſ. de oꝛ. cog. c. fi. Goffre. Inno. et Abb. de reſt. ſpo. ex ↄqſti one. ſ. qñ ſup ea/ dẽ re intẽtat vn⁹ petitoꝛiũ alt ſup illa itẽtat poſſeſ/ ſoꝛiũ recupande pus audit. et ſic vtili⁹ eſt ſibi age re qꝫ excipe: qđ Hoſt. nõ placuit q dicebat ex vi actiõis eũ ñ pus audiẽdũ: ſꝫ ſit: di cẽs q i decr. ex ↄqſtõne. pus excipit poſtmodũ egit vt ibi ſcpſi. m Solo. qſi nil habeat docere de petito rio et p h videt q petẽs reſtitutionẽ bñficij nõ hẽat iu ſtificare poſſeſſionẽ vl pbare titulũ. de reſti. ſpo. i lr̃is ↄ de fil. pſby. cõſtitut⁹. vide qđ ibi dixi. ſ. glo. ij. et qđ no. Hoſt. i ſũma đ reſti. ſpo. §. i caſib⁹. v. qd ḡ. volẽs ſe defẽdere ↄ hũc tex. rñdebit p decre. ex pte. đ reſti. ſpo. vbi intẽtãs poſſeſſoꝛiũ pbat ↄiugiũ. et p decre. ad deci mas. eo. ti. li. vj. Aliud ẽ ḡ itẽtare petitoꝛiũ: aliud iuſti ficare poſſeſſoꝛiũ ex titulo vbi natura poſſeſſoꝛij h req rit: ſꝫ vide qđ dixi ipdi. decre. ex pte. i glo. qſi dicat vl/

Diuiſio

Si ante. Ponit dictũ a q. (tra mediũ. Scđo excipit ibi: Niſi. Imola. Determinat caſum dubiũ circa decre. eũ q. e. ti. li. vj. et qđ ibi tãgit Archi. et qđ no. de re. iudi. int mona ſteriũ i vl. glo. n Sniam. et ſic opoꝛtet appellatio/ nẽ iuſtificari ſolũ ex v̾tute ḡuamis illati ppt qđ appel lauit vt. j. đ ap. appellãti. o Nõ deferẽs. ſi detuliſ ſet ſnia p⁹ea p ipm lata ñ valuiſſet: qđ dic vt đ ap. cuꝫ appellatiõib⁹ li. vj. bñ aũt fec iudex nõ deferẽdo: exquo putabat ex falſa cã appellatũ: nũqꝫ eñ reuocabit qđ p eũ fiet niſi pus iuſtificet appellatio: qđ dic vt e. ti. non ſolũ. li. vj. p Nõ citato. qꝛ citare ñ tenet: vt i pdi. decre. eũ q. q Abſẽtẽ. foꝛtificabãt dubiũ h duo: q citat⁹ fuit: et q fuit abſẽs: p q apte videbat ↄtumacia in nõ veniẽdo: vt. j. dicã. r Promulget. qđ potuit ſi lis erat ↄteſtata: et qđ liqbat de cã. ſ. e. put. et ideꝫ ſi nõ erat ↄteſtata: ſꝫ erat de caſib⁹ qb⁹ pcedi nõ põt ad ſniam lite nõ ↄteſt. ↄ ↄtumacẽ: q habent vt li. nõ ↄteſ. qm̃ i tex. et i glo. s Debitũ. ſ. decẽ diex et a tpe no/ ticie: de ap. ↄcertatiõi. li. vj. t Appellare. no. Jo/

a appellatio eſſet friuola manifeſte. [illegible] Clemẽs. v. in ɔcil. Uienenſi.

te ad papã: ⁊ in conuerſis caſibus ad ordinarium ſpectat collatio ſi ad alterũ bñficiũ ptinebat [illegible] Jo. an. ca. I

no. ⁊ poſt eũ Hoſt. de ap. dilecto. vt ibi ſcpſi ĩ fi. vl. gl. Guil ĩ Spe. de ſen. pla· §· iuxta. ꝟ. qd ſ ſi appellatio. ꝙ appellãs ante ſniam q̇ pᵒea appellat a ſnia p h non reuũciet pme appellatiõi nec ſniam ratificat. gemina/tio eñi appellationẽ nõ ſbmittit: ſʒ ſbtrahit appellãtẽ a iudice ptãte. x/xxj. q. ij. lotharius de ap. bone. ⁊. c. dilecte. nõ ob. ff. rẽ ra. ha. l. iij. §· falſus. qꝺ ſolue vt no. Ber. de re iudi. c. j.

a Mãifeſte. vt qꝛ nulla cã fuit ibi expſſa vł ñ legitima: dato ꝙ eẽt ꝟa vel lʒ legitima mãifeſte falſa: vł lã pnũciatũ eẽt illã falſã ⁊ nõ appellatũ. Et aduerte: qꝛ pbare videt̃ hec lr̃a qꝛ ꝟa ɔtumacia in nõ veniẽdo nõ ipedit appellãtẽ vel appellationẽ niſi ſit manifeſta: vt ſic in ꝟa ɔtumacia diſtiguatur int̃ manifeſtã ⁊ dubiã: appellãs eñi friuole et recedens ꝟe ɔtumax ẽ: et tñ ſi h nõ eſt manifeſtũ appellat: ⁊ ſm h intelligẽda vident̃ iura q̄ dicũt ɔtumacẽ in nõ veniẽdo nõ appellare. ij. q. vj. §· ſũt qꝫ in pn. xxiij. q. iij. ꝺ illicita. C. ꝺ iudi. pperãdũ. §· cũ aũt. qꝫ ap. nõ re. l. j. C. eo. ti. In nõ veniẽdo. iõ dixi: qꝛ ɔtumax in nõ parẽdo appellat. ff. de ap. creditor. §· iuſſus. ⁊ p rõne diuerſitatꝭ dič ibi glo. ꝙ iſte peccat in vno tm̃: ille in duobus: qꝺ intelligo ꝙ iſte venit ſʒ non paret: ille nec venit nec paret. Guil. ĩ Spe. de ɔtu. §· j. ꝟ. ⁊ no. Primo diſtinguit duplicẽ ɔtumaciã: veram ⁊ pſũptaʒ. Scꝺo triplicẽ. ſ. euidentẽ verã aut pſũptã aut fictã: dicẽs ꝙ

Uerus contumax

verᵒ ɔtumax quẽ citatio apprehendit nõ audit̃ appellãs: ⁊ mĩtominᵒ euidẽs. Et euidẽtẽ vocat ɔtumaciaʒ illiᵒ q̇ dixit ſe nõ ventuꝝ: ⁊ an ſufficiat h extra iudiciuʒ dixiſſe nũcio citãti: vide qꝺ no. de ſen. excõ. venerabilibus. §· ſecus. li. vj. verã illiᵒ quẽ citatio apphendit: ficticiam vł interptatiuã citati ad domũ quẽ citatio nõ apphẽdit. Ja. de are. ɔtumaciã quã ſupꝛa dixi euidentẽ dicebat ꝟiſſimã: ⁊ dicebat fictũ ɔtumacẽ appellare: verũ veniẽtẽ iudice ſedẽte p tribunali reſtitui ad appellandũ. ff. de ĩ integ. reſti. l. diuᵒ. veriſſimũ nullo iure ad appellãdũ admitti. ff. ex q̇. cau. in poſ. ea. l. fulciniᵒ §· fi. Sʒ circa h ẽ ſciẽdũ ꝙ in ꝟo ɔtumace q̄druplex ẽ opinio. ⁊ in ficto q̄druplex. Nã aliq̇ dicũt veꝝ quẽ ſupꝛa dixi euidentẽ vł ꝟiſſimũ: alij inuẽtũ: alij nõ iuẽtũ: tũc demũ ſi ſe citatũ nouit: aliȷ̃ citatũ ab hoĩe. Itẽ q̇dam dicũt fictũ iuẽtũ q̇ dixit ſe vẽtuꝝ: vł tacuit ſʒ nõ venit: ⁊ hãc etiã recitat glo. vlti. in fi. de reſti. in inte. Alij dicũt hũc verũ ſed non fictũ nõ inuẽtũ: ⁊ facit qꝺ no. in l. ex ɔſenſu. §· fi. ff. de ap. Tertij in nõ inuẽto diſtignũt an citatio poſtmodũ ad iſtũ puenerit ⁊ ſit verᵒ: an nõ ⁊ tũc ſi ſit fictᵒ. et facit qꝺ no. in. l. j. §· j. ff. quãdo ap. ſit. Alij dicũt fictã cũ ius citat verã cũ citat homo: qꝛ inũcius ⁊c̃. ff. de arbi. celſus. ⁊ facit qꝺ no Cõpoſt. ⁊ Archi. de elec. c. j. li. vj. ſic ꝟa interpellatio q̄ fit expſſe per hoĩem. ff. de vſu. moza. ficta q̄ tacite fit ſup legẽ: vt in pſona minoꝛis. ff. de leg. ij. titia ſeia. §· vſuras. C. in q̇. cau. in inte. reſti. nõ eſt ne. l. in minoꝝ. De vero ⁊ ficto placet opi. ij. reꝓbata pma ⁊ q̄rta: ⁊ lʒ tertia ĩ ſe ſit vere: qꝛ ꝟe iudici ɔtumacie reſiſtit is q̇ nõ iuẽtus citationis noticiã habuit ⁊ nõ venit: tñ qꝛ id iudiciaiter non ɔſtat et ex pſumptiõe iudicamᵒ: habemus illũ p ficto vbi iudicialr̃ ſ ɔſtaret haberet̃ p ꝟo: ⁊ ſic poſſet intelligi. §· ſinaũt. de quo ſubmittã. Itẽ ſciẽdũ ꝙ circa ɔtumacis appellationẽ ẽ opinio etiã q̄druplex. Cõmunis. hʒ ꝙ fictus appellat. C. quõ ⁊ qñ iudex ab eo. ff. qñ ap. ſit. l. j. in fi. C. ꝺ li. cã. ſi is. ⁊ fač hec decre. Scꝺa ſingularis opiõ Ja. bal. ⁊ Odof. quã ſeq̄bat̃ dñs meᵒ. l. ppe/rãdũ. ꝙ etiã ficte ɔtumax ñ appellet. ⁊ h dicũt p. §· ſinaũt. e. l. ꝺ iudi. q̄ loq̇t̃ de pre nõ inuẽta. p his fač. ff de iudi. l. et poſt edictũ in fine. ſiue ſuppletione legendo: ſʒ vt dicit glo. ſi finis ille loqueret̃ de eo qui nec vere nec ficte ɔtumax eſſe non eſſet appellatio neceſſaria: qꝛ ipſo iure ſnia nulla eẽt: et ſi exponas ꝙ ibi dicit: audiet̃ bñficio nullitatis ſine appellantionis remedio nõ ɔuenit rñſio narrãtis: ɔ illud de fi. inſtru. inter. §· ceteruʒ. Alij dicũt fictũ ɔtumacẽ appellare poſſe: q̇ venit iudice ſedente p tribunali: al's nõ appellat: ⁊ ſic intelligũt. §· ſinaũt. Alij dicũt nedũ fictũ: ſed etiã veꝝ appellare poſſe dũmõ nõ ſit manifeſtᵒ: quẽ. ſ. vocaui euidẽtẽ vel veriſſimũ: ⁊ p his facit hec lr̃a de ſen. excõ. venerabilibus. §· idẽ eſt. vbi videt̃ expſſũ ꝙ citatᵒ nõ veniens ſit pſũptiue ɔtumax: qꝛ potuit impediri ſic ꝙ venire ñ potuit. Cũ ſ eo caſu bñficio abſentie reſtitueret̃ ɔ ſniam de re iudi. cũ bertoldᵒ. de reſti. in iteg. ex lr̄is. ⁊ de h. ff de dã. infec. ſi finita. §· ſi forte. de re iudi. q̄ſitũ. fortius ſ bñficiũ pbabit̃ abñtie illũ excuſabit a ɔtumacia vel appellare poſſit vt pñs: ⁊ obtieri ſniam retractari p/pter iniq̄tatẽ ſui: nõ ppt̃ abſẽtiã tm̃. fateoꝛ tñ ꝙ vbi pſens appellare nõ poſſet: vt qꝛ tertio citatᵒ tũc neceſſaria eſſet reſtitutio: de q̄ in pdictis iuribꝫ. Et ex his cõcludi poſſet ⁊ ſcio ꝙ nouũ videbit̃: ꝙ ſi ɔtumax q̇ non venit appellat. iudex a q̄ appellat ſi ſcit illũ euidẽtẽ vł veꝝ ɔtumacẽ appellatiõi nõ deferet: ſʒ in cã vł executione pcedet: iudex tñ ad quẽ appellationẽ recipiet: et prius de h piudiciali ɔgnoſcet. ſ. an potuerit appellare: et ſi cã ɔgnita iuenerit illũ manifeſtũ ⁊ euidẽtẽ ɔtumacẽ vel veꝝ: ſiue iuẽtũ ſiue nõ inuẽtũ: qꝛ tñ pᵒea citatuʒ ſe nouit: nec apparet ipiᵒ iuſtũ ipedimentũ vel excuſatio ⁊ ſic ɔtẽpſit: pnũciabit appellationẽ nõ deuoluere ⁊ in appellatiõis cã nõ pcedet. Si ꝟo ſibi ɔſtabit illũ licet inuẽtũ fortiᵒ nõ inuẽtũ q̇ pᵒea ſe citatũ nouit iuſte impeditũ ppt̃ qꝺ venire nõ potuit: vel ſaltẽ excuſabilẽ vt qꝛ credidit terminũ ꝓrogatũ. ꝺ reſti. in ite. ex lr̄is. ⁊ fač qꝺ ibi ſcripſi poſt Uincen. ⁊ Tan. cũ p h appareat eũ fuiſſe ɔtumacẽ: qꝛ nõ ɔtẽpſit. ff. de reg. iu. ɔtumacia. pnũciabit appellationẽ deuoluere: ⁊ de illa ɔgnoſcet. et eſt ſi. qꝺ ſcpſi. ſ. de ap. ad h ſi in vna. ⁊. ſ. de reſti. ſpo. ſollicite. de reſti. veniẽs. ij. de ap. nõ ſolũ. li. vj. ĩ. iij. glo. ad textũ ſ redeũdo videt̃ ſm pdicta ꝙ de pma appellatiõe vł piudiciali pmo ɔgnoſcet̃. ꝺ oꝛ. cog. tuã. cuius euẽtᵒ alteriᵒ ɔgnitiõe dabit vł denegabit initiũ. ꝺ elec. ſi forte. li. vj. Sʒ ſm h q̇d releuat ſcꝺa appellatio. cũ pnũciato ꝙ pmo fuerit bñ appellatũ reuocet̃ ſnia p modũ nullitatꝭ vł attẽtati. ꝺ ap. nõ ſolũ. li. vj. ⁊ pnũciato ꝙ male fuerit appellatũ appet illũ pᵒea ɔtumacẽ fuiſſe: ⁊ ſic nil reuocabit: ⁊ fač qꝺ ſcpſi pᵒ Inno. ⁊ Hoſt. de ap. iterpoſita ĩ fi. j. rñ. Rñ. valet ad h: qꝛ ñ coget̃ pſeq̇ pmã: ſʒ pſeq̄ndo ſcꝺam ſi excipiat̃ de ɔtumacia replicabit ꝺ iuſta appellatiõe: de q̄ iudex ſcꝺo ɔgnoſcet: nõ vt pnũciet bñ vel male appellatũ: vel vt reuocet attẽtata: ſʒ vt ſolũ pnũciet illũ appellare potuiſſe vel nõ

⁊ ſic appellationẽ deuoluere vł nõ: ⁊ ſic iudex appellationis tertio ſup eodẽ articło iterlecto q nõ licuit. de h̃ ɔgnoſcit ⁊ pnũciat. ꝫ. de ap. ſua nob. Itẽ valet: qꝛ ſꝫm h̃ audiet ꝓſeq̃ns ſcd̃am: lꝫ tpe q̃ ꝓſeq̃t ſit lapſũ tẽpus p̃me ꝓſequẽde. bñ fac̃ ꝺ ſen. ex. lꝫ. li. vj. Si ꝟo eſſet tpe ſcd̃e appellatiõis lapſũ erat tp̃s ꝓſecutiõis p̃me. vide qđ ſcꝓſi ꝺ ap. diſcrecte. ſup gl. ij. Itẽ valꝫ q poſſet aliqđ ꝓbabile dubiũ p̃mo appellãtẽ excuſare a cõtũacia. lꝫ appellatio ꝓ ꝓba ra iuſta pnũciari ñ pt. fac̃ ꝺ elec. c. j. li. vj. Itẽ poſſet ſi ſcd̃a eẽt iterpoſita ad aliũ iudicẽ qui magł expediret appellãti q̃ꝫ p̃m⁹. Ex p̃dict̃ ſolui videt̃ quod no. ꝫ. c. cõ. ꝺ elec. cãm. §. pe. i vl. glo. q arctat⁹ ꝓ decre. illã q̃ nõ venit nec miſit: ſi appellat a diffinitiua ſi ñ doceat de iuſto ipedimẽto qđ excuſet ɔtumaciã nõ debeat audiri: forti⁹ eñ cadit ꝟa ɔtumacia in citato per iusꝯ cõe qđ ignorare nõ licuit q̃ꝫ citato ꝓ iudicem.

a b S I duob⁹ ĩ romana
c curia ſup bñficio ſi
d e bi collato litiganti
bus in eadez curia
f g mori cõtingat vtrũq₃ colla/
tionez hmõi bñficij ad roma/
h i nũ põtificẽ: ſi ꝟo ex dictã cu/
k riã ad ordiariũ decernim⁹ p/
l m tinere: niſi forſan ali⁹ ab eis
n ĩ dicto bñficio ius hr̃et: q ſi
vnũ in dicta curia: alterũ ꝟo
ex mori ɔtigat: ſi moriẽs ĩ cu/
o ria bñficiũ poſſidebat ad ro.
p q põ. ſi ꝟo ali⁹ ad ordiariũ pti
r neat collatio ſupradicta: neu
s tro aũt ipoꝝ bñficiũ poſſiden
te erit roman⁹ põ. ꝓpt auct̃
t prerogatiuam in collatione
v hmõi preferendus. Si vero
alter tm̃modo ſiue poſſeſſor
x ſiue petitor decedat: ſi ſupſteſ
y vel alius cui⁹ interſit cauſam

Casus. S I duob⁹. Determiat caſũ dubiũ circa decre. ij. de p̃bẽ. li. vj. q̃ reſeruat collationi papali bñficia ĩ curia vacãtia: an locũ habeat cum duob⁹ litigãtib⁹ ĩ curia ſup bñficio ſibi collato alt̃ ſi morit̃ vel vterq₃. ⁊ diſtiguit p̃ncipalit̃ duo mẽbra: qꝛ aut vterq₃ morit̃ ĩ curia: aut vterq₃ extra curiã

Diuiſio aut alter tm̃. In p̃mo diſtiguit: aut vterq₃ morit̃ in curia aut vterq₃ extra. aut alter inꝰ ⁊ alter extra. et h̃ vltimo caſu aut alter tm̃ poſſidebat aut neuter. ⁊ ſi alter aut qui morit̃ in curia aut qui extra. In ſcd̃o etiam p̃ncipali mẽbro. ſ. cũ morit̃ alter tm̃ tũc ſubdiſtinguit: qꝛ aut beneficiũ ſpectabat ad mortuũ aut ad ſupſtitẽ aut ad neutꝝ ⁊ ſi ad mortuũ. aut morit̃ in curia aut extra. ⁊ ſꝫm p̃ncipale mẽbꝝ ꝓſequit̃ ibi: Si ꝟo alter. Tertio ɔteſtat̃ ibi. Salua tñ. a Duob⁹. vel pluribus cuz ſit eadẽ rõ. ɔcor. qđ no. de reſcꝑ. duob⁹. li. vj. b Romana curia. qđ dic vt no. ꝫ. de p̃ben. pñti. li. vj. c Bñficio. large ſumit̃ comprehendẽs dignitates. de preben. c. ij. li. vj. ſaluo quod ibi no. in. ij. glo. d Collato. ſecus ſꝫ ſi litigarẽt illud ſibi debitũ. ⁊ cõcor. qđ dixi. ꝫ. in. Clemẽ. de reſcꝑ. auditor. ⁊ ꝓ h̃ puto ſolui qđ dubietãgebat Archi. de elec. ſi electio. li. vj. ꝺ electo in p̃poſitũ nõ ɔfirmato q̃ morit̃ in curia: an p̃poſitura vacet in curia. allegabat ꝓ ⁊ ꝫ. q̃ no. lxiij. di. q̃ꝫto. puto q nõ etiã ſi ibidẽ ſup electiõe ⁊ ɔfirmatiõe litigabãt ꝓ hãc lr̃az. durat eñ p̃ma vacatio vſq₃ ad ɔfirmatiõe: fac̃ de elec. cupiẽtes. ⁊. c. q̃ꝫ ſit. in p̃n. li. vj. q̃ ꝓ cõfirmationẽ deſinit. de trãſla. c. j. ⁊. ij. fac̃ h̃ ꝓ opi. quam tenui. de elec. cupientes. §. qđ ſi. in vl. glo. q̃ incipit ⁊ ꝑtinet. Sꝫ de p̃oꝛib⁹ bñficijs ɔfirmati ĩ curia ad dignitatẽ cui⁹ adeptio fac̃ illa vacare: dubitat̃ an vacẽt ĩ curia. ⁊ placet Arcħ. ĩ decre. p̃miſſa. ꝺ elec. li. vj. q nõ: qꝛ nõ vacãte ꝓ ɔfirmationẽ: ſꝫ ꝓ poſſeſſionẽ pacificã: vel exquo ſtat ꝓ ɔfirmatũ q̃ min⁹ illã habeat vt ibi. ⁊ de p̃ben. lꝫ ep̃s. e. li. dicebat tñ q ſi ille cõfirmatus manet in curia ⁊ ꝑ ꝓcuratores poſſeſſionẽ apph̃edit q bñficia vacabũt in curia: qꝛ talis poſſeſſio q̃ ad p̃oꝛa bñficia fingit illũ mortuũ. vij. q. j. §. ecce in qb⁹. ſꝫ mori nõ põt niſi vbi ꝑſonalit̃ eſt: ergo ⁊c. Nõ placet h̃ dictũ ẽ exquo ſeq̃ret̃ q bñficiũ ꝑ ꝓcuratorẽ renũciatũ in curia vacaret eo loco vbi eẽt renũciationis tpe q̃ ꝓcuratorẽ ɔſtituit qđ eſt falſũ: vt ipe idẽ no. ĩ decre. ij. de preben. ⁊ ad. §. ecce. rñde ꝑ no. de re. ſuſceptũ. li. vj. in glo. pe. qꝛ nõ ẽ ꝟe mortu⁹ ſꝫ fingit̃: ⁊ illa fictio bñ põt trahi ad locũ vbi poſſeſſionẽ apph̃endit: vbi ſꝫ ꝓcurator mãdatũ bñs poſſeſſionẽ apph̃endit. ibi ⁊ hodie vacat bñficiũ ſꝫ vbi amic⁹ vel negocioꝝ geſtor id feciſſet ꝓcedere poſſet illa opinio. qꝛ tũc vacãt ꝑ exceptionẽ ⁊ ratificationẽ ꝑ illũ factã in curia: et nõ p̃us: facit ꝺ p̃ben. ſi tibi abſenti. lib. vj. Itez aduertendũ q ſepe curia p̃oꝛa beneficia electi in ep̃um in curia cõſecrati ſtatim ɔfert. qđ puto fieri nõ poſſe illo nõ ɔſentiẽte: niſi p̃us habeat poſſeſſionẽ ep̃atus. nõ eñ ꝑ ſolã ɔſecrationẽ vacãt p̃oꝛa: ſed ꝑ ɔſecrationẽ et trãſlationẽ et lapſũ tp̃is q̃ debuit cõſecrari. ꝓut etiã ſcꝓſi p⁹ Inno. et Cõpoſt. ꝺ elec. cũ in cũctis. ꝟ. cũ ꝟo. ſup vl. glo. Si ſꝫ ɔſecrationis tpe poſſeſſionẽ habebat tũc ſtatĩ vacãt p̃oꝛa et ĩ curia ibi ɔſecrat̃: et ꝑ h̃ videt̃ q ſi ɔſecrat⁹ ĩ curia poſſeſſionẽ nõ habẽs vadit ad ꝑtes ep̃atus et poſſeſſionẽ apph̃edit q p̃oꝛa illi⁹ bñficia nõ vacẽt ĩ curia niſi ſpecialiter fuerũt reſeruata. Scio tñ q curia h̃ ñ recipet. e Litigãtib⁹. i. h̃ ad ꝛt. f Mori. idẽ puto in renũciatiõe vel alia vacatiõis forma. etiã ſi imiſceant̃: vt qꝛ vn⁹ morit̃ ali⁹ r̃nũciat cũ ſit eadẽ rõ: ⁊ fac̃ pal. §. ecce. vij. q. j. g Cõtigat ſił vł ſucceſſiue. h Põtificẽ. tolle lr̃am decernim⁹ ꝑtinere. i Curiã. repete mori ɔtigat vtranq₃ collationẽ hmõi bñficij. k Ordinariũ. i. collatorẽ etiã ſi ñ hr̃et ordiariã iuriſdictionẽ. ſic ꝺ ɔceſ. p̃bẽ. ſi ſoli. li. vj. l Niſi hãc exceptionẽ etiã ĩ inferiorib⁹ mẽbr̃ itelligas repetitã. m Ab eis litigãtib⁹ mortuis n Ius in re vł ad rẽ. de vtroq₃. de ɔceſ. p̃bẽ. c. vl. li. vj. o Poſſidebit. ſic̃ ſꝫ in m̃tis caſib⁹ ẽ melior conditio poſſeſſoris. de p̃ben. ſi a ſede. lib. vj. ſic fit melior conditio illius penes quem morit̃ poſſeſſor: et no. q ſi hec cõſtitutio non emanaſſet videret̃ ad hoc poſt mortẽ querẽdũ ad quẽ de iure bñficiũ ſpectaſſet: vt. ꝫ. ꝺꝛ cũ alt̃ moriat̃: vt eo ɔgnito haberet̃ ɔſideratio loci mort̃ illi⁹: ſꝫ qꝛ h̃ fuiſſet difficile et facile neglectuz: ideo fuit vtiliter ſic ꝓuiſum. p Pontificẽ. collatio ⁊c̃. vt ſequit̃. q Ali⁹. ſ. moriẽs extra curiã: et repete bñficiũ poſſidebat. r Neutro. idẽ puto vbi poſſidebat vterq₃ vt in paritate poſſeſſionis ſemꝑ ſit potior cõditio pape: facit de reſcrip. duob⁹. lib. vj. ⁊ qđ no. eo. lib. ꝺ p̃bẽ. ſi a ſede. ⁊ poſſent ambo ꝓuocare in interdicto vti poſſideris: Vel qꝛ vterq₃ cõtra reliquũ appellauit: vt ſepius experimur: ſed forte hunc caſum omiſi: quia vtroq₃ poſſidente neuter poſſidere videtur: quia non inſolidum: facit de ꝓba. licet. vel quia non pacifice: facit de elec. cõmiſſa. lib. vj. s Ipſoꝝ. ſ. quoꝝ alter mortuus eſt in curia et alter extra curiã. t Prerogatiuam. concor. de preben. ſi a ſede. lib. vj. v Si vero. ſecunduz principale membrum diſtinctionis. x Decedat. in curia vel extra. y Interſit. ſiue rõne tituli in q̃ ius habebat ĩ re vł ad rẽ ſiue rõne iuris

andree. ca. II

a nihilominus proſequatur cū b interim beneficiū de iure con c ferri non poſſit ad quem col/latio eius pertineat futurus d declarabit euentus. Nam ſi ad defunctum pertinuiſſe be/neficium fuerit declaratum: e pertinebit ad papã: ſi ille in f curia vel ad ordinariũ ſi ex/tra curiam ſit defunctus: quod ſi g ad neutrum illud expectaſſe conſtiterit: ad ordinariũ col h latio pertinebit: alua tamen in premiſſis omnibus roma. ponti. ptãte: ad quẽ eccl'iarũ perſonatuũ dignitatũ aliorũ bñficiorũ eccl'iaſticorum ple/na et libera diſpoſitio ex ſue poteſtatis plenitudine noſci/ i tur pertinere. Idem.

Lis dicitur pendere quo ad hoc nihil debeat innouari cum citatio legitime peruenit ad partem vel per eam ſtetit quo minus perueniret cum tali expreſſione quod potuit inſtrui ſuper quo conueniatur. Jo.

k Q Uam lite pendẽte nihil l debeat innouari: litem m quo ad hoc pendere cẽſemus n o poſtquam a iudice cõpetẽti in ea p q citatio emanauit et ad partẽ citatam peruenit: vel per eã r factũ fuit quo minus ad eius s noticiam perueniret. Dum ta/men in citatione predicta ra/ t v lia ſint expreſſa per que plene poſſit inſtrui ſuper quibus in iudicio conuenitur.

De ſequeſtratione poſſeſſionum et fructuum. [illegible] Jo. an. ca. I

eligendi vel pſentandi vel conferendi qđ ſe contẽdit ha/bere ⁊ forte mortuũ elegerat vel illi puiderat. ſ. e. c. ij. li. vj. in glo. pe. a Proſequat'. ſi non pſequeretur lis non penderet. b Interim. ſ. illa lite pendente. c Non poſſit. ſ. e. c. ij. lib. vj. d Euent⁹. ꝯcor. de ele. ſi forte. li. vj. de frigi. frater/nitatis in fi. cum ſuis cõcordã. iſte autem euent⁹ eſt dubius. ff. de pe/cul. quod debet. e Pertine/bit. collatio de q̃ premiſit. f In curia. ſit defũct⁹ quod ſequitur. g Ad neutrũ. alterum membrũ ſbdiſtinctiõis q̃n do pronunciare/tur beneficiũ ſpe/ctare ad ſuperſti/tem non exp̃mit quaſi indubita/tum: quia tunc ñ vacat. et ſic nec per papam nec p ordinarium con/ferendũ: ad vtrũ quod autem impoſ/ſibile ẽ ſpectare. facit de elect. vt quis duas. li. vj. et ideo etiam il/lud non fuit exp̃/mendum. h Pertine/bit. conſtat enim quod in curia nõ va/cauit: etiam ſi ille qui mortuus eſt deceſſerit in curia. i Pertinere. concor. de preben. c. ij. lib. vj. et facit de conceſ. preben. propoſuit.

Diuiſio Q Uam l'te. Ponit dictum: quod ſecundo limi/tat ⁊ declarat. Secunda ibi: Dũ tamen. Imola. Declarat quãdo lis pendere dicat' determinans quod no. Hoſt. eo. ti. c. vno. vbi dixit quod lis pẽdet nedum ea cõteſtata. de vbo. ſig. ex pte. ij. ſed etiã libello principi oblato. C. qñ libel. prin. ob. l. j. ⁊. ij. ⁊ ſi ad h' nõ ſit im/petratũ. C. eo. ti. l. j. fortius ex quo impetratũ eſt. đ ap. ſuggeſtũ. ⁊ fortius ex quo negociũ eſt cõmiſſũ. de teſti. cauſam. ij. ⁊ fortius facta citatione. de offi. dele. gratũ. p que dixi ibi ſecure tenendũ quod non ſolũ ea q̃ poſt litẽ ꝯteſta. ſed etiã ea que ante ſaltẽ poſt citationẽ attentant' ſine libello ex puro ⁊ mero iudicis officio reuocantur in ſtatum priſtinũ. alle. de conſti. cum. M. in fi. de de/ſpon. impub. ad diſſoluendũ. de accu. cum olim. in qb⁹ non poteſt dici quod fuit lit. conteſta. ⁊ in hoc differt hec rubrica a rubrica. de reſti. ſpoli. ſm ipm: quia hoc de plano expeditur ibi libellus offert' ⁊ lis cõteſtatur. de reſti. ſpo. olim. et tribus. c. ſe. ⁊. c. vl. k Pendẽte. quoſdam caſus in quibus ponderat' pendentia: vide no. de offi. leg. preſenti. §. j. in glo. ij. lib. vj. l Innouari. quod fieret ſi poſſeſſor priuaretur poſ/ſeſſione: vel alienaretur res litigioſa: vel ſuper ea in/terpretaretur priuilegium tacita litis pendentia. anti/qua vero poſſeſſione vel nõ eſt innouari: et vide quod ſcripſi eo. ti. ſuper rubrica. m Ad hoc. ſ. quo ad in/nouationẽ impediendã: ⁊ fortius quo ad iuriſdictionẽ perpetuandã. de fo. cõpe. ꝓpoſuiſti. de offi. dele gratũ. n Poſtquam. in pendentia ponderamus principium et finem. hic de/terminat primũ ſcilicet quãdo in/cipiat. Secũdũ ſcilicet quando deſi/nat. patet eo. tit. c. ij. lib. vj. et. xj. q. j. quia res ſci/licet lite finita qđ eſſe poteſt per ſẽ/tentiã a qua nõ eſt appellatum: Vel aliter: vt no. de lit. ꝯteſta. c. j. lib. vj. et vide qđ dixi de confeſſis c. vlti. ſuper vlti. glo. et quod no. ſ. c. proxi. c. vno. o Competen/ti. alibi dicit' ido/neo. de appel. vt debitus. et facit hec littera ad id quod ibi nota. in glo. ij. Competen/tem autem hic di/co eum qui cauſe iuriſdictionẽ ha/bet cũ exercitio dato quod illa poſſit per exceptionem elidi: ſiue excep/tio contingat per ſonã: vt quia ſu/pectus. ſiue iu/riſdictionem: vt quia reſcriptũ ſurrepticium. planum eſt enim quod his caſibus valet proceſſus in principali ſi non excipiatur: de re iudi. inter monaſterium. de hoc đ reſcrip. ad audientiam. ij. ſicut autem requiritur com/petentia in iudice: ſic ⁊ in citatione: facit quod ſcripſi de fo. compe. propoſuiſti. de offi. deleg. cum plures. li. vj. in glo. fi. p Citatio. priuilegia vel reſcripta vi/dentur impediri per ſolam cauſe cõmiſſionẽ ſine citati/one: de teſti. cauſam. ij. ⁊ vide quod ibi dixi ſuper glo. pe. q Et ad partẽ. licet ergo ad perpetuandã iuriſ/dictionẽ ſufficiat citationem emanaſſe ſm canones. et vide quod de offi. deleg. c. vlti. in fi. cum ad inducendã litis pendentiã non ſufficit emanaſſe niſi peruenerit: vt hic. r Factum. doloſe vt in iuribus ſtatim allegã/dis. s Perueniret. concor. Clemen. ſ. eo. de elect. cauſam. de renunc. c. vno. de iudi. dudum. de fo. compe. quis. t Expreſſa. ꝯcor. ſ. de pcu. nõ põt. ad idẽ đ ele. vt circa. ⁊. c. pcurator. li. vj. v Plene. Si ẽ di/cat iudex cõpareas die tali rñſur⁹ titio ſup q̃dã domo nõ erit ſufficiẽs expſſio: nec đr lis pẽdere ſup domo: vl' domus eſt litigioſa. ⁊ eſt ſi. de dolo et contumacia. c. ij. Eſt ergo conſilium actoris cui expedit inducere litis pendentiã quod inſeratur libellus in citatione: de dila. c. ij. bñ fac Clemẽ. ſ. de elec. cãm. tñ licet id nõ fiat: ſi tñ talis ẽ expſſio p quã plene poſſet inſtrui ſufficit vt h': vbi vo iudex ſufficient' expſſit: ſ3 nũci⁹ nõ ſufficient' retu/

AD compeſcendas litigantium malicias diffinimus: vt vna ꝯtra poſſeſſorem diffinitiua ſnīa ſup bñficio apud ſedē aplicam dūtaxat in petitorio vel poſſeſſorio ꝓmulgata: bñficiū ipſum etiā ſi dignitas vel pſonatus exiſtat ⁊ curam habeat aīarū a poſſeſſore hmōi: dū tñ triennio pacifice antea ab eo poſſeſſum nō fuerit p loci ordinariū apud aliquam pſonā idoneam ſequeſtret: que plenam de ipſo ⁊ debitā curā gerens id qđ de fructib⁹ ipſi⁹ debitis eiuſdē ſupportatis oneribꝰ ſuperesse cōtigerit: illi reſtituat q̄ finalē in cauſa victoriā obtinebit. Si q̄s autē ſequeſtrationē hmōi impedire vel fructus ſeq̄ſtratos quoquo modo preſumpſerit occupare: excōicatōis incurrat ſniam ipo facto: a qua niſi impedimento pus amoto: ⁊ occupatis p eū fructib⁹ reſtitutis nullatenus abſoluatur. Et nihilominus ſi de litigantib⁹ fuerit a

leſie. nō iuuaret debuit enī emanaſſe ⁊ ꝑueniſſe: vt. ſ. or.

Diuiſio

AD cōpeſcēdas. Nouū ⁊ equiſſimū eſt qđ inducit hec ꝯſtitutio: q̄ primo ponit nouū caſuz ſequeſtrationis fiende. Scđo punit impediē/tem. ibi: Si quis aūt. Tertio ꝯſtitutionem ad pendentia ꝓrogat. ibi: Premiſ/ſis. Quarto exceptionez remouet ibi: Non obſtante. Joh. an.

a Conpeſcendas. i. refrenandas: et cōponit̄ a con et peſco: ꝙ verbum non eſt in vſu et concor. Cle. de off. or. c. j.

b Vna. Fortius ꝗ ſi plures.

c Contra poſſeſſorem: ſi ergo contra petitorez ꝓ poſſeſſore fert̄ ſententia non fit ſequeſtratio. Itē ſi inter duos vel plures petitores bñficij fert̄ ſnīa ꝓ vno ꝯtra reliquū vel reliq̄s nō fit ſequeſtratio: hoc ꝓbat hec lr̄a. Item ſi fert̄ ſnīa ꝯtra poſſeſſorē nō tñ ꝓ petitore q̄ forſan ad priuationē agebat nō eſt locus ſequeſtrationi: qđ ꝓbat littera ſequens ibi: petitorio vel poſſeſſorio. et in fine huius partis. ⁊ facit qđ no. Hoſti. in ſumma huius ti. ad finē.

Snīa interlocutoria ⁊ diffinitiua

d Diffinitiua. In interlocutoria ꝗ nō habet locū hec ꝯſtitutio. Eſt aūt interlocutoria q̄ inter principiū ⁊ finē cauſe fert̄ ſup his q̄ incidūt vel emergūt. Diffinitiua ꝙ principalē queſtionem diffinit: de quo ſatis in Spe. de ſen. ꝑla. in prima col. e Super bñficio. Eccliaſtico. ꝯcor. ſ. ea. cōpil. de iudi. c. ij. ſi ꝗ inter petitorē bñficij ⁊ poſſeſſorē eſſet queſtio alia pſonalis vel realis: ⁊ ferat̄ diffinitiua ꝓ petitore nō erit locus ꝯſtitutioni. f Dūtaxat. Si. ſ. ea. cōpil. de reſcriptis auditor. ⁊ fuit h̄ prudenter ſic tꝛatū. abſurdū enī fuiſſet per ſingulas ſnīas ordinarioꝝ vel delegatoꝝ poſſeſſores poſſeſſione ꝑuari. g Poſſeſſorio. Hic ptꝫ ꝙ etiā ſup poſſeſſorio fertur ſnīa diffinitiua. cōcor. de iudi. c. vi. h Promulgata. Per auditores curie: a quoꝝ ſentētijs appellatur: ⁊ puto decreta. ꝓcedere ſiue principalis ſnīa ferat̄ in curia: ſiue ſup ſnīa lata per ordinariū a qua fuit appellatum ad curiā diffinitiua ſnīa ferat̄ ibidē: dūmodo ꝓ petitore ꝯtra poſſeſſorē: vt dixi. i Beneficiū. No. ꝙ non fructus tm̄: immo etiā bñficiū ſequeſtrat̄: ⁊ hec ſunt diuerſa. ⁊ eſt ſimile qđ no. de preben. ſi tibi ꝯceſſo. li. vj. in glo. ij. iura ergo bñficij ⁊ beneficiati exercebit ſequeſter qui poſſidet: ſup quo vide qđ no. ⁊ ſcripſi de iudi. examinata. k Etiā ſi. Prudenter fuit hoc additū ad tollendas cauillationes dicentiū ꝙ in materia ſequeſtrationis odioſa appellatio bñficij non comprehendit infra ſcripta. de preben. c. vlti. eo. titu. in illis. li. vj. l Triennio. Pacifice. ſi. C. de fideicom. l. j. iſta duo requiruntur ne fiat ſequeſtratio ꝙ triennio ſit poſſeſſum: ⁊ ꝙ pacifice: de his ergo ꝑiudicialibus bñ poterit poſſeſſor excipere ⁊ ꝓbare: nec puto ſufficere annū tertiū inchoatū vel maiori parte illius tertij anni illum poſſediſſe. requiritur enī trienniū conſumatū: ſi. de regula. ad noſtram. m Antea: Id eſt ante litem motam: que nunc eſt finita per vnā ſententiā: poſt litem enī motam non poſſidetur pacifice qđ requirit hec ꝯſtitutio: ⁊ ꝑ hoc patet ſuꝑ utiliter de illo queri: qui tēpe ſnīe nō poſſederat triēnio quod tñ triennium eſt cōpletū tempore quo petit̄ ſequeſtratio. n Loci ordinariū. Non diſtinguit an ad illum ſpectet inſtitutio necne: ⁊ cetera. ſi. de vſur. q̄ꝗ. li. vj. ⁊ quod ibi notat̄. q̄ñq̄ꝫ tamen per ordinarium comprehenditur inſtituens et deſtituens: et de offi. ordi. ca. iij. in prin. li. vj. ⁊. ſ. ti. proxi. c. j. Et no. caſum in q̄ de cā deuoluta ad curiam ſe inferior intromittit: ad idem de appel. cum teneamur: ⁊ qđ ibi dixi poſt Hoſtien. o Idoneam. Equū eſſet hāc ſeq̄ſtrationē fieri exiſtenti in ordine quem requirit beneficium: de elec. nemo deinceps. ⁊. c. cum ex eo. li. vj. de regula. beneficiū. e. li. ad hoc lr̄a que ſequit̄. Jo. p Oneribus. Cōcor. de offi. ordi. preſenti. §. porro. li. vj. q Reſtituat. Cum ſequeſter habeat limitatā poteſtatē. ſ. de reſtituēdis fructibus qui ad onera ſupſūt: dico ꝙ illos nō poſſet in emptionē predictorū ꝓ bñficio vel alias in vtilitatē beneficij conuertere: qđ poſſet vbi nō eſſet talis limitatio: vt in predicta decre. preſenti. de offi. ordi. cum vos in fi. r Finalem. Per pronunciationē papalē vel factā de ipſius ſpeciali mandato: fa. de verbo. ſig. ꝯſtitutionē. ij. rñſo. li. vj. vel per ſecundā ſententiā a qua nō eſt appellatū: vel per tertiā licet ſit appellatū. de appella. directe. ⁊. c. ſua nobis. quod dic vt. ſ. de re iudi. c. j. s Obtinebit. Hoc propriū eſt ſequeſtri: quod res ſequeſtrata reſtituatur victori. t Si quis. Pars vel alius ⁊ includit epiſcopos: nō ob. de ſenten. excom. quia periculoſum. li. vj. quia non loquit̄ hic de interdicto vel ſuſpēſione: ſed de excōicatione. v Occupare. In mala parte ponitur: q̄ñq̄ꝫ in bona de hoc. de elec. in generali. j. rñſo. li. vj. x Ipo facto. Alios caſus quibus ipſo facto ꝑ has Cle. quis excōicationem incurrit no. ⁊ vide. j. de ſen. excom. c. j. y Fructibus. Vel ipſorum eſtimationē ſi fructus nō extant: facit de tranſactio. veniens in fi. z Reſtitutis. Non ſufficit ergo cautio. de reſtituendo: ⁊ cōcor. qđ nota. de electio. quia ſepe. de immu. eccleſie. quoniam in fi. li. vj. a Nullatenus. Abſoluatur per ordinariū qui alias in his cōcurrentibus abſoluere poterit. de ſenten. excommu. nuper. ⁊ per iſtud negatiuum verbum videtur ꝙ abſolutio contra hec facta non teneat: cui cōcordat. j. de ſepultu. dudum. et de hereti. ca. ij. in fine. et ca. iij. poſt principium. de pe. ca. j. In contrarium videtur: cum hec forma ſit a iure data non ab homine: facit quod ſcripſi poſt Goffredum. de reſtitu. ſpolia. ca. vlti. in principio. ad idem facit. de ſenten. excom. venerabilibus. §. vbi autem. lib. vj. vide quod dicam. j. de iure patrona. c. j. poſt principium. b Nihilominus: Id eſt non eo minus ꝙ excommunicatus eſt: et ſic imponitur duplex pena. quod dic vt no. de iudi. at ſi clerici. e Fuerit. Ille impeditus vel fructus occupans.

161

iure: ſi quod in hmõi bñficio
a vel ad ipſum forſitan cõpetebat eidez: hocipſo ſe nouerit
b cecidiſſe. Premiſſis nedum circa futura: ſed etiam circa
c per appellationez pendentia
d negocia obſeruãdis. Nõ obſtante ſi ꝯtra prefatam ſententiam de nullitate forſan opponatur. De probationibus.

Clemens. v. in ꝯcilio Vien.

Verba litterarũ apoſtolicaꝝ quibus papa ꝓpriũ factum narrat: plene ꝓbãt ſi ſup illis gratia vel intentio pape fundatur Johan. an. ca. I

e Litteris nr̃is q̃bus nos dignitates q̃ſlibet ſeu beneficia collationi nr̃e vel
f g ſedi apl̃ice reſeruaſſe: aut reſignationẽ bñficij alicuius recepiſſe vel recipiendi poteſta
h tẽ alij cõmiſiſſe vel aliquẽ excõicaſſe: ſeu ſuſpẽdiſſe ſeu aliquẽ capellanũ nr̃m: vel fami
i liarẽ fuiſſe vel alia ſimilia ſu
k per quibus gratia vel inten
l m tio nr̃a fundatur feciſſe narramus: cenſem⁹ ſup ſic narratis fidem plenariaz adhibendã.
o Volẽtes ad p̃terita ⁊ pen

a Vel ad ipſum. Nec enĩ ſunt diuerſa hr̃e ius in re vel ad rem: vt ſatis patet: de ꝯceſ. ꝓben. c. vlti. li. vj.

Nota b Cecidiſſe. Si. de ꝓben. eũ qui. ij. rñſo. li. vj. Probabiliter dubitatur an ordinarius ipſe ꝓnunciare vel declarare poſſit ipſum impedientẽ vel occupantẽ cecidiſſe a iure ſuo: mouet dubiũ q: cã eſt in curia vnde non videtur plus poſſe ordinarius q̃ꝫ ꝑmittat iſta cõſtitutio: et h̃ nõ eſt de ꝑmiſſis. Ad ꝯtrarium mouet ꝙ occupatio vel impedimẽtũ fuit infra ſuam dioceſim: ⁊ ſic poterit penã iuris ꝓ delicto declarare precipue cuz hec nõ ſit neceſſaria priuatio: ſed ſufficit declaratio.

c Pendentia. Concor. Cle. ſ̃. de iudi. diſpẽdioſaz in fi. ⁊ vide quod ibi no.

d Non obſtante. Multum expediens fuit finis iſte: al's ad impediendã ſequeſtrationẽ q̃libet de facto oppoſuiſſet nullitatẽ ſententie ⁊ allegaſſe ꝓ ſe ꝙ ſententia nulla nõ meretur habere nomen ſententie: de re iudi. c. fi. li. vj. ff. de re iudi. li. iiij. §. condemnatũ: cum ſuis ꝯcor. ff. de teſta. tu. l. iij. ⁊ de bo. poſ. ꝯtra tabu. l. nõ putauit. §. ij. ſũt aũt multi modi nullitatis: q̃s no. de re iudi. c. j. vbi de h̃. ⁊ remiſi ad Spe. de ſen. ꝓla. §. iuſta. puto tñ ꝙ licet alia nullitas nõ poſſit opponi: illa tñ opponi poterit ꝓ quã negatur iuriſdictio. oportet enĩ ꝙ ꝯſtet de ſnĩa vt hic dicitur: ⁊ ꝑ ꝯſequens de iuriſdictione auditoris qui tulit illã ſnĩam: bene facit. ff. de pe. l. ij. in fi. et quod no. de offi. deleg. cũ in iure. ex quo tñ de iuriſdictione ⁊ pronũciatione cõſtat alia nullitas allegata ſequeſtrationem non impedit: facit de teſtibus veniens. ij. de ſpon. c. vno. li. vj. C. de edic. diui adri. tol. l. fi.

Diuiſio Litteris. Primo ponit dubiũ. Scdo illud extendit. Scda. ibi: Volentes. Jmola. Jnducebat dubiũ decre. ſi papa. ſ̃. de priuile. lib. vj. vt. ĩ. dicã. e Noſtris. De lr̃is enim inferiorum dubitatur an fidẽ faciant etiã quo ad aſſertiua. de quo ſatis no. ⁊ ſcripſi. ſ̃. c. poſt ceſſionẽ. f Sedi apl̃ice. Quõ hec ſunt diuerſa ptꝫ de reſcrip. ſi g̃roſe. li. vj.

g Reſeruaſſe. Narramus qȯ eſt. ĩ. Has reſeruationes faciũt etiã legati: cũ moderatione tñ que habetur de offi. leg. c. iij. et. iiij. li. vj. ſed in hoc differũt: q: de legati reſeruatione nõ ſufficeret fieri fidẽ ꝑ ipſius ꝟba narratiua: de teſti. cũ a nobis. ſalua ꝯſuetũdine curie: de q̃ ibi ſcripſi: ⁊ de fide inſtru. qȯ ſuper his. h Commiſiſſe. Hec poſſunt facere inferiores: nõ tñ poſſent ꝯcedere facultatẽ recipiẽdi renũciationẽ ⁊ cõferendi: qȯ dic vt de offi. leg. c. pe. ij. rñſo. li. vj. i Alia ſimilia. Vt quia cõfert bñficiũ qȯ narrat vacare ꝑ priuationẽ quã fecit de titio: vel ſcribit ordinario ꝙ nullã iuriſdictionẽ exerceat in ꝑſonas vel loca que narrat ſe exemiſſe. k Jntentio. Licet ergo littera non ſit g̃roſa: ſufficit et ꝙ ſup illis narratis intentio pape fundetur: vt q: mandat ꝯtumacẽ citari moneri priuari vel capi: quem dicit ſepius excõicaſſe vel ſuſpendiſſe: vel mandat eum citari: vel cõmittit alicui prouiſionẽ beneficij expreſſa perſona vel non expreſſa cui ꝓuidere deberet ꝙ vacare narrat altero de predictis modis. l Fundatur. Jn narratiuis ergo ſuper quibus non fundatur papalis intentio haberet locũ decreta. ſi papa. j. reſponſo. de priuile. lib. vj. patet exemplum in eo qȯ ibi not. glo. ij. facit quod no. iij. q. vj. hec quippe. et. xcij. di. dñs. Nũquid autem inſtrumẽtum ſententie in quo dicitur libellum oblatum li. cõteſta. ⁊ ſimilia de his fidem faciat: ſcripſi poſt Jnno. et Hoſti. ſ̃. eo. quoniam contra. ſuper verbo que occurrerint: et nota. in Specu. de inſtrumen. edic. §. reſtat. ad finem. ꝟ. in ſumma. et facit quod nota. in Specu. de probatio. §. finali. ver. ſed pone iudex. et de procurato. §. ij. ad fi. §. ver. illud quoq;. Queſtio

m Feciſſe narramus. Quid ſi talia narrata ſuper quibus fundatur intentio pape non ſunt de facto ſuo: per hanc litterã videtur ꝙ illa non ꝓbent: ⁊ facit ver. quod ſequitur ſuper ſic narratis: ſm qȯ videtur ꝙ ſi ꝯfert beneficium ꝙ narrat in curia vacaſſe per mortem beneficiati cum hec narratio non ſit de facto ſuo nõ ꝓbet: quod videtur graue: tamẽ rationẽ habet in tanto: q: in facto proprio non ſic preſumitur error: vt in alieno de reſcrip. ab excõicato: cum ſuis ꝯcor. bene facit. ĩ. de ſen. excom. ſi ſummus: ſatis puto ꝙ talia verba probant ſaltem preſumptiue ex quo ſuper illis fundatur intentio pape: ita ꝙ preſumptioni ſtabitur: niſi ꝯtrariũ probatur: facit quod no. de reſcrip. nõnulli. in glo. pe. poterit tamen ꝓbari contrariũ puta illum mortuũ eſſe extra curiã quod fieri nõ poſſet in his que papa narrat de ſuo facto: et hoc forte vult littera infra ibi fidẽ plenariã: quaſi intẽdat vt contra illã narrationẽ nõ admittatur ꝓbatio: qȯ intelligo de ꝓbatione que perimat narrationẽ vel ipſam falſaz oſtẽdat. ꝓbatio ꝟo ꝑ quã ſtante narratione releuaretur ꝓbãs bene admitteretur. Pone in terminis: papa narrãs renũciationẽ beneficij factã in manibus ſuis: et per eum acceptam ꝯfert illud vel cõferri mandat: bene potero probare quod illud beneficiũ tempore conceſſionis ſpectabat ad me non ad cedentem. vel ꝙ ipſe ſedens prius ceſſerat in manibus ordinarij vel per ipſum fuerat illo priuatus: ⁊ his ſimilia que narrationẽ pape nõ periment: facit de accuſa. cum dilecti. Ex his diſtingue narratiua reſcriptoꝝ papaliũ: aut ſuper his non fundatur intentio papalis: ⁊ tunc non probant. vt in decreta. ſi papa. aut fundatur: et tunc ſubdiſtingue: aut ſunt de proprio facto ⁊ faciunt pleniſſimã que perimi non poteſt: aut de alieno: et tunc faciunt plenam: ſed perimi poteſt vt predixi. n Cenſemus. Quaſi iudicamus ſententiamus ſtatuimus iubemus deliberamus exiſtimamus hec omnia ſonat hoc verbum vt infra dicam. de conceſſione. preben. ca. j. o Pendẽtia. Concor. Clemen. de iudi. diſpendioſam in fine. ibi vide.

dentia etiam per appellatio/nem negocia hoc extendi.

De teſtibus. Clemens quintus in concilio Vienenſi.

Per teſtes chriſtianos conuinci poſſunt iudei et ſaraceni non ob. contrariis priuilegiis regum et principum: quibus ſi vtantur ſubtrahitur illis chriſtianorum comertiū. Johan. an. ca. I

a Cum iudei quidam et ſaraceni ſicut accepimus. ꝙ ſuper b ciuilibus aut criminalibꝰ cō/c uinci per chriſtianos nō poſ/d ſint: ſe priuilegijs regū ⁊ prin/cipum tueantur: quia id ne/e dum iuri contrariū ſed ⁊ chri/f ſtiane religioni opprobrioſuȝ eſt q̄pluriſimum et aduerſum reges eoſdem et principes in g domino exhortamur: ne con/cedant huiuſmodi de cetero priuilegia vel ſeruent aut ſer/h uare permittant etiam iam conceſſa. Quod ſi iudei aut ſaraceni priuilegijs talibus i vti preſumpſerint chriſtiano/k rum communio eis ſubtraha/tur: ſic ꝙ chriſtiani ab eorum abſtinere cōmunione cenſu/l ra eccleſiaſtica ſi opus fuerit compellantur. Idem.

Publicatis atteſtationibus teſtes produci non poſſunt etiā in cauſa appellationis ſuper eiſdem articulis vel directe contrarijs Jo. an. ca. II

m Teſtibus rite receptis: ⁊ eorū atteſtationibus n publicatis ſicut non licet ſuꝑ o p eiſdem vel directo contrarijs q articulis alios vel eoſdem te r ſtes in principali cauſa ꝓdu/s cere: ſic non debet in appella/

Diuiſio. Cum iudei. Primo ponit dictum. Secun/do ꝯtrafacienti penam imponit. ibi: Quod ſi. Supplet cōcilium Lateraneñ. ſ. eo. iudei. a Saraceni. Vnde vtriqȝ dicatur: ſcripſi de iudeis ⁊ ſaracenis ſuper rubrica. b Criminali/bus. de vtriſqȝ forte ꝯtinebat ꝑ/uilegium: ſed for ſan de alterꝰ tm̄. c Chriſtianos Licet chriſtiani contra illos re/cipiantur in te/ſtes: poſſunt ta/mē ꝑ exceptionē criminis per eos a teſtimonio re/pelli vt ſatis ſcri pſi poſt Hoſt. ie. ſ. eo. iudei. d Principum Vide qđ dixi. j. de bap. c. vno. re gularit̄ iudei nō cōpeſcunt̄ per ec cleſiam: ſed ꝑ ſe/culares ꝑncipes ſub quibus de/gunt de iudeis. iudei. ij. et. c. po/ſtulaſti. ⁊. c. in nō nullis. in fi. et fa cit. j. de re iudi. paſtoralis in ꝑn ci. et. ſ. de vſur. poſt miſerabileȝ. In caſibus tamē eos iudicat eccleſia qui no. in precedē. c. iudei. ad quos addas iſtum caſum. Conſueuerūt autem principes pro pter magnū lucrū quod a iudeis in terris ſuis degenti/bus ꝯſequuntur eis fauere et eos priuilegiare. vt hic: ⁊ de vſur. q̄ꝛto. circa illa tamen que ſunt opprobrioſa fi/dei illos priuilegiare non debent: vt hic. e Iuri. ſ. eo. iudei. Sed cum in iudicijs ſit ſeruanda paritas de mu. pe. ca. ij. C. de proxi. ſa. ſcri. l. in ſacris. de excep. cum inter. ergo videtur iuridicum ꝙ ſicut chriſtiani iudeos non recipiunt cōtra ſe: ſic nec ipſi ꝯtra iudeos recipi de beant. Solu. equalitas iſta reſpicit perſonas actoris ⁊ rei: vt regulariter nō liceat vni ꝙ nō liceat alteri. de re gu. iur. non licet. li. vj. ſed non reſpicit perſonas teſtiū: alias ſequeretur ꝙ fidedignus qui non recipit contra ſe criminoſum vel excōmunicatum in teſtem: nec cōtra illū in teſtimoniū recipi poſſet. f Religioni. Quat/tuor modis quibus ſumitur religio. nota. ſ. de regula. ſuper rubrica. g Exhortamur. Curialiter loquitur hic papa: ⁊ eſt ſi. de ſta. monach. recolentes. j. de iudeis ca. j. poterat enim eis cōminari et infligere eis penam de iudeis: iudei. ij. de maio. et obe. omnes. et. c. ſolite. de iude. nouit. licet autem exhortatio videatur conſilium ⁊ tamen reuerentie cui neceſſario parendum eſt: de hoc de etate. ⁊ qualita. ad aures. h Permittant. Con/cor. de his que fiunt a malo. par. ca. queſiuit. de ſenten. excō. nouit. ⁊ ꝯcor. concilio Vieneñ. ſ. de ſupplen. negli gen. prelato. ca. vno. i Vti. Non ponit impetran/tem tantum ſed vtentem. ſimile de reſcrip. ex tenore. k Subtrahatur. Sic indirecte excommunicat illos eccleſia de iudeis: iudei. et. c. ſi iudeos. et. ca. poſtulaſti.

Quattuor modis ſu/mitur reli/glo

⁊ de deci. de terris. de vſu. poſt miſerabilem. et. ca. q̄ꝛto de priuileg. q̄ꝛto. l Si opus fuerit cōpel. ſcȝ quia monitioni non parent: que ſemper precedit cenſuram. de ſenten. excommu. ſacro.

Diuiſio. Teſtibus rite. Primo decidit caſum dubium. Secundo illius rationem reddit ibi: Cum non mi nus. Imola. De terminat no. ſ. e. fraternitatis. ⁊ iiij. q. iij. §. ſiquis teſtibus. et quia decretalem illam ſolenniter com/mentaui: et ipſi/us cōmenti ha/bet̄ copia: facilꝰ hanc tranſibo. m Rite. Hoc dicit̄ pro tanto: quia ſi receptio teſtium non tene ret puta facta ꝑ eum qui nō erat iudex cauſe vel facta ſuꝑ princi/pali lite non con teſt. eo caſu quo fieri non potuit vt lite non conte ſta. accedens. ij. publicatio iſta/rum atteſtatio/num non impe/diret productio/nem rite fiendaȝ. facit quod no. ſ. e. cū cauſam in fi. vlti. glo. Itē ſi aliqui teſtes depoſuiſſent ſuper articulo nō incluſo: ſuper quo vide quod ſcripſi poſt Inno. in decreta. fraternitatis. in. v. q. n Publicatis. Repete rite: hoc dico ꝓ tan/to: q2 ſi indiſcrete inſcia vel inuito parte iudex publica/ret: pars que teſtificata nondum didicit: adhuc ⁊ teſtes producere poſſet: ⁊ hoc caſu verificari poſſet: quod no. Berñ. ſ. eo. ꝯſtitutus. ij. in vlti. glo. ibi ſcripſi. Jo. o Eiſdē. Super nouis enī hoc licet: etiā in cauſa ꝑn/cipali: ⁊ que ſint noua plene ſcripſi in decre. fraternita/tis in. q. ij. p Directo contrarijs. Indirectā ꝟo ꝯtra/rietatem bene licet ꝓbare per teſtes poſt atteſtationes publicatas: puta abſentiam partis vel teſtis a loco eo tempore de quo deponit per modum decre. ex tenore. ſ. eo. quod intellige vt ibi dixi: ad idem. C. de contrahen. ſtipu. optimā. Suꝑ directa ꝟo ꝯrietate nō lȝ: niſi oppo/neret̄ falſitas directa ipſiꝰ teſtis cū corruptiōe: de q̄ ſcri pſi de ꝓba. c. lȝ. ſuꝑ glo. ij. Eſſent aūt directe ꝯtraria ca pitula de maioritate ⁊ minoritate legitimitate ⁊ illegiti mitate: de pñtia et abſentia: de furore ⁊ ſana mente: de actu ſpontaneo ⁊ coacto: de virginitate ⁊ corruptione: qñ talia ⁊ ſimilia de eiſdem perſonis ⁊ actibus de eodē inſtanti tp̄is ſic contrarie formarent̄. q Alios. Vel eoſdē reprobat opi. Hoſti. q̄ dicit in appellatiōis cauſa articulū antiquū poſſe ꝓbari ꝑ teſtes nouos: ſed non ꝑ antiquos. r Producere. Hoc regulare fallit in mul tis caſibus quos ſcripſi in decre. fraternitatis. in. ix. q. ⁊ no. Spe. in ti. de teſti. §. ſatis vtiliter: ⁊ qđ dicit ꝓduce re intellige ꝯtra prē inuitā ſuper quo vide quod ſcripſi in vi. q. s In appellationis cā. Reprobat cōmunē

legiſtarū dicētiū ꝙ publicatis atteſtatiōib⁹ in ꝑncipa/li licebat ꝓducere in cā appellatiōis teſtes ſup eiſdē capitulis: ⁊ in h̄ ꝯcor. Hu. ⁊ Jo. an. Tan. Azo. ⁊ Accur. ꝑ l. eos. ⁊. C. d̄ ap. ⁊. C. d̄ tēp. ap. ꝑ hāc dicēteſ ꝙ. §. q̄uo in auc̄. de teſti. col̄. vij. loq̄t de teſtib⁹ ꝓducēdis in cā ꝑncipali: ſʒ canō iſte ꝯ. ſ. gl. Lau. Vincen. Tan. Phi. Hof. et Inno. in ꝑdi. decre. qb⁹ videtur conſentire Guil. ī ſpe. de teſti. §. ſatis vtilit̄. ꝟ. ⁊ breuit̄. ⁊ mouebant̄ ꝑ rōnem hic insertā. et vide quod no. in. c. fraternitat̄. ī. iij glo. ⁊ qđ ibi ſcripſi. a ¶ Cum ꝑ q̄. Redditiuū cauſe. ꝯcor. de cōſue. ca. fi. et certe huic rationi legiſte rn̄dere nō poſſunt: que ſumit̄ etiam ex p̄ceden/ti. §. q̄ vero: vbi de hoc. Ad leges codicis q̄s pro ſe inducūt facile reſpondet̄ vt intelligant̄ de veteribus capitlis nullo mō ꝓbatis vel ꝓbatis aliter q̄ʒ per teſtes. ſuper quibus in appellatiōis cauſa bene licet ꝓducere teſtes Jo. an.

b ¶ Subornatio. Ad hmōi intellectū vide qđ ſcripſi ī decre. fraternitat̄. ī. viij. q

a cauſa licere: cum non minus in appellationibus q̄ʒ in ꝑnci b pali cauſa ſubornatio ſit timē da. De iureiurando. ¶ Clemens. v. in cōcilio Vienenſi. Iuramēta que romane eccleſie preſtāt romani principes fidelitatis exiſtūt. Jo. A. ca. I

Romani principes c orthodoxe fidei ꝓ d feſſores: ſacroſan/ctā ro. ec. cuius ca e put eſt chriſtus redemptor nr̄ ac romanū pontificē eiuſdem f redemptoris vicarium feruo/re fidei et clare deuotionis g h ꝓmptitudine venerantes: ei/dem romano pontifici: a quo approbationē perſone ad im/ i perialis celſitudinis apicem aſſumende: necnon vnctionē cōſecrationem ⁊ imperij coro k nam accipiunt ſua ſubmitte/re capita nō reputauerunt in/ l dignū: ſeq̄ʒ illi ⁊ eidē eccleſie que a grecis imperium tran/ſtulit in germanos: et a qua m ad certos eorū principes ius ⁊ poteſtas eligendi regem in imperatorē poſtmodū ꝓmo/ n uendum peruenit: aſtringe/re vinculo iuramenti: ꝓut tā o nos obſeruationis antique temporibus nouiſſimis reno/uate: q̄ʒ formam iuramenti p huiuſmodi ſacris inſerta ca/nonibus manifeſtāt. ¶ Dudum ſane inter quondā Henricum imperatorē tunc roma/ q norū regem: et chariſſimū in chriſto filium noſtrū Rober/ r s tuʒ Sicilie regē graui diſcor/dia ſuſcitata. Nos multiſ grādibuſq̄ʒ periculis que exinde prouentura veriſimiliter time t bantur: intendentes celeri et v oportuno remedio obuiare: q̄ buſdā ex fratribus nr̄is ſan. x ro. ec. car. exiſtētibus tunc in y vrbe ꝓ reformāda pace ⁊ ſolidanda concordia inter reges eoſdem litteras nr̄as ſub cer/ta forma duximus deſtinan/ z das: inter alia inſerentes in eis: ꝙ cum ipſi reges eiuſdem eccl̄ie ſpecialiſſimi filij ſibi iu/ramēto fidelitatis: ⁊ alſs multipliciter eſſent aſtricti: ipſi⁹ eccleſie debeant eſſe promptiſſimi defenſores. Dictis autem litteris in noticiaʒ dicti Henrici ad imperiū iam promoti:

nationis tpe: que dicit patere ꝑ litteras ipſius Henrici in archiuis curie romane reſeruatas Jo. an. c ¶ Orthodoxe. Si. arg. de ſum. tri. ⁊ fi. ca. dānamus. ꝟ. lʒ ꝯ. et ibi exponit̄. d ¶ Profeſſores. Venerantes qđ eſt ꝯ. et redeas retrograde vſq̄ʒ ibi: Fauore. e ¶ Chriſtus. Ad Col̄. j. de ſa. vnc. c. vno. ꝟ. ſed vbi. f ¶ Vicarium. De homici. ꝓ hu mani. lib. vj. de q̄ transla. c. ij. ⁊. iij. ⁊ cum dicit̄ ꝙ eſt vicarius Petri: vt. lxiij. diſt. ego Ludouicus. j. q. j. non ꝯles. et. q. vij. q̄tiens. ꝯ. ⁊ eſt ip̄ropria locutio: vel exponit̄. i. gerit vicariā quam geſſit Petrus: vicari⁹ eni non dat vicariuʒ. de offi. vica. clericos. g ¶ Promptitudine. Quaſi parata ⁊ expedita affectiōe ⁊ ſine difficultate. h ¶ Venerantes. xvij. diſt. §. huic. et. xix. di. in memoria. xxj. di. nunc autē. ⁊. c. in tm̄. cum fi. et hic tolle litteram non reputarunt indignū ſua ſub/mittere capita. i ¶ Apicem. Apes apis volatilis quedam eſt: de qua de ꝯſe. di. v. nunq̄ʒ. de decl. nūcios. et. vij. q. j. in apibus. ſʒ

Vicarius vicē alterius gerit

Differunt apes et apex

apex apicis ponitur pro ſummitate honore vel diſtinctionis nota. quod eni in ſummo eſt a pedibus vel infimis diſtat: ⁊ hec ſūmitas tpalia reſpicit. d̄ malo. ⁊ obe. ſolite. k ¶ Submittere. Factr. lxiij. di. valentinianus. de iudi. nouit. ver. nos igit̄. l ¶ Seq̄ʒ. Aſtringere vinculo iuramenti: quod eſt ꝯ. m ¶ Ad certos. Qui ſunt illi no. de iudi. ad apl̄ice. in fi. li. vj. n ¶ Peruenit. De elec. venerabilem. o ¶ Antique. Concor. ꝯ. de tranſla. q̄ʒto. et mos fideliſſime vetuſtatis ſeruandus eſt. C. de teſta. teſtamenta. p ¶ Canonibus. lxiij. di. di. tibi dn̄o. q ¶ Regē. Qui nondū coronatus erat. Jo. an. r ¶ Sicilie. Que eſt ſpeciale pr̄imoniū eccl̄e. de iudi. ad apl̄ice. ꝟ. p̄ter hec. cū ſuis ꝯcor. li. vj. s ¶ Diſcordia. Diuerſitatē cordiū deſignat. t ¶ Celeri. De celeritate. vi. ꝓ ⁊ ꝯ. de elec. c. fi. li. vj. v ¶ Obuiare. Vi. qđ no. d̄ reſcrip. ad h̄. in vl. gl. ⁊ qđ ibi dixi. x ¶ In vrbe. Anthonomatice. de pe. ⁊ re. ſignificauit. ibi de h̄. de. ꝟ. ſig. for⁹. ver. teſtes. y ¶ Pace. Qđ ad eū ſpectabat. de iudi. nouit. ⁊ ad alios ꝑlatos. xc. di. ꝑ totū. de treu. ⁊ pac. c. j. et vide quod no. de iudi. ad apl̄ice. ꝟ. deuorauit. li. vj. ꝑ archidi. xxiij. q. j. noli. z ¶ In eis. Lr̄is ad cardinales

Sicilia

Diuiſio

Romani. Declarat illa fore fidelitatis iuramenta que preſtat imperator eccle. roma. approbationis ſue tpe ſm̄ formam capituli tibi dn̄o: ⁊ tpe coronationis ſm̄ formā in pontificali deſcriptam. Et primo ponit exordium in quo dicit romanos principes ꝓ tempore romanis pontificib⁹ ſua capita ſubmiſiſſe: ⁊ ſe illis aſtrinxiſſe vinculo iuramenti. Secundo. ibi: Dudum. narrat aſſertionē impatoris Henrici ſe negantis ro. pon. per fidelitatis iuramentū aſtrictum: exprimens qđ dedit cauſam denegationi predicte. Tertio. ibi: Nos itaq̄ʒ. prouidens ꝯtra futura pericula ponit duo iuramenta que p̄ſtiterat ipſe Henricus eccleſie romane. Primū approbationis ſue tpe ꝑ ꝓcuratores ad id mandatū h̄ntes ſm̄ formā. c. tibi dn̄o. Secundū tempe coronatiōis ⁊ ꝯſecratiōis ſue: qđ in vrbe preſtitit per ſeipſum formā in pontificali deſcriptā. Quarto ibi: Ceterū. narrans talia etiā ſacra preſtita ꝑ Albertum īmediatū predeceſſorē ipſius Rodolphi ⁊ alios reges romanos declarat illa fore fidelitatis iuramenta. Quinto. ibi: Porro. ponit formā iuramēti quā ipe Henricus p̄ſtiterat in īgreſſu italie: ⁊ quā innouauerat coro

directis. a ¶ Non familiariter. Quaſi nõ mãſuete do/
meſtice ꝛ amicabiliter. b ¶ Secrete. v. q. iij. in loco.
c ¶ Accerſitꝛ. Quaſi collectꝛ: vel circa ſe ſitꝛ. d ¶ Re
q̃ ſitis. no. tabell
onem eſſe debere
rogatum: de h in
Spe. de inſtru.
edi. §. ij. ꝟ. ſed po
ne. ꝛ. §. iij. in. j. co
luz. p Inno. auc.
de filijs ante do.
inſtru. ca. j.
e ¶ Inſtrumen
ta. Ad perpetuã
rei memoriã. j. q.
vij. maximũ. xxv
ij. q. j. oẽs femie.
f ¶ Reſpondit.
Tria capitl'a cõ/
tinet hec rñſio.
g ¶ Cuiq̃z. Ro/
manum pontifi/
cẽ includebat: de
malo. et obe. ſoli
te ad finem.
h ¶ Preſtiterat
Per nuncios vt
ſequitur.
i ¶ Innouaue/
rat. Per ſeipſuz.
k ¶ Pallietꝛ. i.
quaſi pallio co/
operiatꝛ: ɔcor. de
vſupat. in fi.
l ¶ Redundare
Prouidet circa
futura. ꝺ hoc. de
ſer. non ordi. c. j.
m ¶ Admodũ.
Ponitꝛ pro valde
cõcor. decẽ ſi. gra
uis. et de cor. vi.
c. j. de mgr'is. q̃n
to. j. ꝺ re iudi. pa
ſtoralis. ꝟ. nun/
quid etiam. et. j.
de magiſtris. c. j.
poſt princi.
n ¶ Exponẽdi.
No. formam ſm
quam conſtituẽ/
di ſunt nuncij ro
manoꝝ regis pe
tentes approba/
tionem eccleſie.
o ¶ Dicebat.
Seneca Seneca. lxxxi.
ep'la: Nil chari⁹
exiſtimamus q̃z
beneficiuz q̃z diu
perimus: nil vili
us cũ accepim⁹.
p ¶ Animam.
Cõcor. ꝺ iurepa.
ca. j. li. vj. ꝛ de te
ſti. p̄ſenciũ. li. vj.
Diadema q ¶ Diadema.

ſic deductis: idẽ Henricuſ ab
eiſdẽ cardinalib⁹ requiſitus:
vt ſup ɔtentis in illis ſuũ pro
poſitũ rñderet: q̃ſi moleſte tu
liſſet ꝙ de iuramento fidelita
tis hmõi per eũ preſtito in di/
a ctis lr̃is mẽtio hret: nõ fami/
b liariter nec ſecrete vt tractan
de pacis q̃litas exigebat: ſed
c multis tabellionib⁹ accerſitis
d ꝛ req̃ſitis ab eo ꝙ de rñſioni/
e bus ſuis ɔficerent publica in
ſtrumenta: inter cetera publi
ce p̄ñte multitudine hoim co/
f g pioſa: rñdit ſe non fore cuiq̃z
ad iuramẽtũ fidelitatis aſtri
ctũ: ꝛ ꝙ nunq̃ fecerit iuramẽ
tũ ꝓpter q̃ꝺ foret ad iuramen
tũ fidelitatis obligat⁹ ꝛ ꝙ ip̄e
neſciebat ꝙ añceſſores ſui ro/
mani impatores nunq̃z iura/
mentũ hmõi p̄ſtitiſſent: ſimu/
lãs ſe imemorẽ iuramentoꝝ q̃
h nobis añ coronationẽ ſuã pre
i ſtiterat et poſt coronationem
etiã innouauerat. ¶ Nos ita/
q̃z attẽdentes ꝙ hmõi rñſio ſi
ſub diſſimulatione ꝑtranſeat
k vel ſilẽtio pallietur: poſſet in
magnũ ꝛ euidẽs p̄iudiciũ ro.
l m ec. redũdare: dignũ admodũ
ꝛ oportunũ fore ꝓſpexim⁹ vt
de iuramẽtis hmõi ɔſtitutio/
ni p̄ñti aliq̃ breuiter annecta/
mus. Dictus nanq̃z. H. q̃z pri/
mũ fuit in regẽ romanoꝝ ele/
ctus ſolennes ad nos nũcios
deſtinauit: dãs eis p ſuas pa
tentes lr̃as plenum ꝛ ſpeciale
n mandatũ exponẽdi nobis ꝓ
eo deuotionẽ ipſius ꝛ reuerẽ/
tiã filialẽ: quam ad nos ꝛ ro.
o ec. ſincero gerere ſe dicebat af
fectu: necnõ petẽdi ꝛ impetrã
di a nobis fauorẽ ꝛ grãm cõ/
ſuetos: offerendi q̃z nobis ꝛ
p p̄ſtandi ꝓ eo ꝛ in ipſi⁹ animã
debite nobis et eidẽ eccl'ie fi/
delitatis ꝛ cuiuſlibet alterius
generis iuramentũ: ac nihilo
min⁹ petẽdi a nobis p nr̃as ſi
bi man⁹ impẽdi vnctionẽ ɔſe

crationem et romani imperij
q diadema. ¶ Prefatis itaq̃z
nũcijs in nr̃a ꝛ fratrũ nr̃oꝝ p̄
ſentia ɔſtitutis: ac ſm dicti te
norẽ mandati Auinione vbi
tũc eramus cũ nr̃a curia reſi/
dẽtes in publico cõſiſtorio in
quo erat p̄latorũ ꝛ alioꝝ tam
clericoꝝ q̃z laicoꝝ nõ modica
multitudo: premiſſis per eos
corã nobis expoſitis ſuppli/
r cando petitis humiliter ꝛ ob
latis. ¶ Nos eodẽ mãdato
s ꝛ decreto electionis eiuſdem
H. ex parte principũ tã eccl'ia
ſticoꝝ q̃z ſeculariũ qui eundẽ
elegerãt: nobis p dictos nun
cios p̄ñtatis plena cũ eiſdem
fratrib⁹ deliberatione diſcuſ/
ſis factaq̃z nobis de electiõe
huiuſmõi cõcordi. ꝛ legitima
plena fide examinata quoq̃z
pſona ipſius. H. ꝓut abſentia
patiebatꝛ eiuſdẽ ꝛ de ipi⁹ fide
ꝓbitate et alijs que in pſona
t impatoris ſunt merito requi/
renda: cũ pluribus prelatis ꝛ
alijs magne auc̃tis viriũ qui
eiuſdẽ. H. mores cõditionem
v ꝛ ſtatũ plenius nouerant: in/
quiſitoq̃z de eius perſona: cu
x ius etiã nos ꝛ fratres nr̃i ali/
y qualẽ prius noticiã habeba/
mus propter quod facilius
trãſiuimus in examinatione
hmõi idonea reputata: ipſum
noiauimus denũciauimus et
declarauimus regẽ romano/
rũ: ipſius approbantes pſonã
eũq̃z ſufficientẽ ꝛ abilẽ decla/
rãtes ad ſuſcipiẽdã impialis
celſitudinis dignitatẽ: ac de/
cernẽtes vnctionẽ ɔſecratio/
nẽ imperijq̃z romani coronaz
ſibi p manus nr̃as debere cõ
cedi ꝛ ſubſequẽter a prefatis
nuncijs ſufficiens ad hoc ab
eo vt premittitꝛ mãdatũ hñti/
bus ſm formam in decretis
z que incipit: Tibi dño cõpre/
henſam fidelitatis recepim⁹
iuramẽtũ poſtq̃z idẽ. H. conſe

Propterea dicitur corona imperialis vel regia: et differt Differũt di
a ſerto ꝙ fit de floribus inſertis. ꝛ a corona que dicitur adema: ſer/
circulus capitis de quolibet metallo. diadema vero ſo/ tũ ꝛ corona
lum de auro ꝛ la
pidibus p̄cioſis:
et componitur a
dio q̃ꝺ eſt duo: ꝛ
demo. is. ex ſui
enim rotundita/
te principium de
mit ꝛ finem.
r ¶ Oblatis.
Reſpicit tria ad
que mandatum
habebat. ſcilicet
exponendi deuo/
tionem: petendi
fauorem vnctio/
nem ꝛc. offeren/
di iuramentum.
s ¶ De cetero.
de quo. lxi. diſt.
epiſcopus. et de
elec. inotuit Io.
t ¶ Requirẽda.
Facit ꝺ ſup. neg.
p̄la. grandi.
v ¶ Nouerant.
Ab his inquiren
da ſunt talia. de
purgati. ca. cum
P. ꝺ elec. poſtq̃z
ꝛ. c. ſcriptum.
x ¶ Aliqualem.
Quaſi nõ plenaz
quia tunc nõ vi/
detur examina/
tio perſone ne/
ceſſaria. de hoc
xxxiij. diſtin. qui
epiſcopus. in gl.
ij. xlvij. diſtinct.
Petro. ꝛ facit ꝺ
appella. conſti/
tutis. ij.
y ¶ Noticiam.
Fuerat enim pro
promotione fra/
tris ſui Treuerẽ
archiepiſcopi ali
quo tempore in
curia. Io. an.
z ¶ Tibi dñs.
lxiij. diſt. et fuit
iuramentũ Otto
nis: vt ibi patet
et dicebat Guil.
in ſpe. e. ti. §. j. ꝟ.
illꝺ aũt. poſt p̄n/
cipiuz ꝙ electus
preſtabat primo
illud iuramentũ
legato apoſtoli/
ce ſedis: poſtea
quando corona/
batꝛ iterũ preſta/
bat illud pape.

An liber põtificalis pape sit autẽticus

a ❡ Pontificali. Qđ aľs vocaᷓ ordinariū epale. et no.
Hosti. de ser. non or. ꝯsuluit: ꝙ ille liber auctenticus sit:
qꝛ illiꝰ libri verba ibi ponunť: simile qđ de arbore dicit
ꝑ. c. xxxv. q. v. ad sedem. Inducit etiam. xv. di. canones
⁊. c. sacra. xxxviij. di. que ipsis. facit de offi. archidi. c. j. ⁊
c. ad hec. Ħ aptiꝰ
ꝓbat hec littera.

Iuramẽtũ fidelitatis

k ❡ Fidelitatis. Quod habetur. xxij. q. v. de forma. ⁊ facit. ꝺ. eo. ego. N. ⁊ videre potes quod no. Hosti. in summa. de feu. §. quid sit fidelitas. vbi etiam ponit plenam ⁊ pleniorem fidelitatis formā in quo ⁊ quid differat ab homagio: dicā ꝭ. de re iudi. pastoralis. §. rursus. ꝺ hoc ꝑ Inno. de reg. iuris. ca. vlti.

ꝯsecrationis ⁊ coronationis sue
tꝑe aliud eisdē cardinalibus
q̃s ad impēdendū sibi hmōi
ꝯsecrationis ⁊ coronationis in/
signia miseramus ad vrbē: il
lud nr̄o noīe recipiētibus iu/
ramentū ꝓstitit corꝑale: qđ in
a libro pontificali ro. ꝑ standū
pōti. ꝑ impatorē coronationis
sue tꝑe ꝯtineť: cuiꝰ tenor dino
scit esse talis. ❡ Ego. H. ro/
b manoꝝ rex annuēte dn̄o futu
rus ipator: ꝓmitto spōdeo ⁊
c polliceor atq̧ iuro coram deo
⁊ beato Petro: me de cetero
ꝓtectorē ꝓcuratorē ⁊ defen/
sorē fore sūmi pōtificis: ⁊ hu/
ius sctē ro. ec. in oībus necessi
tatibus et vtilitatibꝰ suis: cu
stodiēdo ⁊ ꝯseruando posses/
siões honores ⁊ iura eiꝰ q̃tū
diuino fultus adiutorio fuero
ꝺm scire ⁊ posse meum recta ⁊
pura fide: sic me deꝰ adiuuet ⁊
hec sctā dei euangelia. ❡ Ce
terū q̃n iuramenta hmōi fide
litatis existāt a retro romanis
ꝑncipibus nō fuit hactenꝰ he
sitatū. imo tam q̃ndā Alber/
d tus rex romanoꝝ īmediatus
ꝑdecessor memorati Henrici.
e Bonifa. papa. viij. ꝑdecesso/
ris nr̄o tꝑe approbationis eius
dē Alberti: quā Rodolphus
pater ipsius ⁊ alij ꝑdeces. eius
dē romanoꝝ reges diuersis
nr̄is ꝑdecessoribꝰ iuramentū
fidelitatis ⁊ obediētie ꝓstite/
rūt. Ideoq̧ Boni. memoratus
a iuramento hmōi ab eo rece/
pto de fratrū suoꝝ cōcilio pre
sente ꝑlatoꝝ et alioꝝ multitu
dine copiosa auctē aplica re/
f cepit in spālē suū filiū ⁊ eccle
sie memorate: ipmq̧ in regem

romanoꝝ assumpsit in impa/
torem postmodū ꝓmouēdū.
Verū qꝛ sepefatꝰ. H. qui in
ꝓximis diebꝰ fuit de hac lu/
ce subtractus. nō virtutem et
mentē sed nudū verboꝝ inse
g ctans corticē sensumq̧ ꝯfun/
dens iuramenta restringēdo
predicta curiose videbaᷓ asse
rere: vt prefertur illa ad debi
tū fidelitatis huiusmodi nō
h extendi: nouo morbo curiosi
tatis huius luculente verita/
i tis antidotū presentis decla/
rationis oraculo ꝓuidimꝰ ap
ponendū. ❡ Quia ꝗ capl'is
k iuramēto fidelitatis ꝯtentis
sollicita meditatione pensa/
l tis ipsa capitl'a in prefatis im
patoris iuramētis q̃tum ad
m effectū mentē ⁊ virtutē ipoꝝ
nō est dubiū ꝯtineri ❡ Nos
ꝓmissis ⁊ alijs rōnibus ne q̃s
in romanū assumptus ꝑncipē
vel imposterū assumēdus an
iuramēta hmōi ꝑ dictū. H. im
peratorē prestita ⁊ ꝑ successo/
res ipsiꝰ in futurū ꝓstanda fi
delitatis existāt: in dubitatio
nē educere audeat vel super
his ꝯtrariū astruere veritati
auctē aplica de fratrū nr̄oꝝ
ꝯsilio declaramꝰ: illa iuramē
n ta ꝑdicta fidelitatis existere ⁊
cēseri debere. ❡ Porro ꝑter
iuramēta ꝑdicta idē Henricꝰ
o suoꝝ inherēs ꝑdecessoꝝ vesti
gijs priusq̧ ingrederet italiā
vel ibidem iura aliqua exer/
ceret sub testimonio suarū pa
tentium lr̄arū in manibus di
lecti filij Johānis de mollia/
nis scholastici ecclesie tulen/
sis capellani nr̄i ad hec speci/
aliter ꝑ nos missi: nr̄o ⁊ ꝑfate

b ❡ Futurꝰ. Il/
lud est ꝯ Io. qui
no. xciij. dist. legi
mus: ꝙ sola prin
cipum electio fa/
cit verū impato/
rē: ides enim ꝙ
etiā approbatus
ab eccl'ia impera
tor non est donec
coronationem et
cōsecrationem re
cepit ab eccl'ia: ⁊
facit ꝙ dicam in
. §. porro. sup ver
bo reges. in glo.

An electus in ipatorez debeat dici rex aut imperator

c ❡ Polliceor.
Dicit. l. iij. ff. de
polli. ꝙ pactum
est duorum con/
sensus atq̧ con/
uentio: pollicita/
tio ꝟo solius offe
rentis ꝓmissum.

Differunt pactū ⁊ pollicitatio

d ❡ Immedia/
tus. Signāter ħ
dicit: cum in pos/
sessiõe vltima tē
pora spectanda
sint. de cā pos. cū
eccl'ie. post ꝑnci.
cum concor.
e ❡ Bonifacius
Familiaris ē hec
probatio cū pa/
pa alium papam
inducit in testez:
vt no. Ioħ. ix. q.
iij. pater.
f ❡ Filiū. De pri
uile. si papa. ver.
similiter. li. vj.
g ❡ Corticem.
Qđ facere nō de
buit. j. q. j. mar/
chion. ꝺ ver. sig.
ꝑterea. ⁊. c. intel/
ligentia. ff. de le/
gi. l. scire Io. an.
h ❡ Curiositati
Sumitur hic ꝓ
subtilitate exqui
sita nimia cura.
sic de renun. c. j.
in prin. li. vj.

Antidotuz

l ❡ Antidotuz.
poniť ꝓ ꝯ donū: dic vt no. ff. de pe. here. sed ⁊ si. §. con/
suluit. vel ꝓ ꝯ datū: vt dici solet id qđ daᷓ ꝯtra venenū
vnde ꝓ medicina poniť: de iura. calū. ceterum. inde di/
citur liber q̃dā antidotarius: qꝛ ꝯtra vitia cōpositꝰ est.

l ❡ Ipsa capitu
la. Cōtēta in fide
litatis iuramēto.
m ❡ Virtutem.
Ad maiorem ex
pressionem incul
tat hec verba.
n ❡ Existere.
Nō ꝑ hoc sequi
tur ꝙ subiecti im
peratori sūt ꝺ tē
porali dn̄io eccle
sie: facit qđ nota.
lxxxj. di. legitur.
⁊ in Spe. de. feu.
. §. ij. ꝟ. xiiij.
o ❡ Vestigijs.
Qui. s. in igressu
italie iuramentū
tale prestiterāt.
Scire debes ꝓ/
ut hēť etiā in põ
tificali aľs ꝓuin
ciali ꝙ rex roma
noꝝ coronaᷓ tri/
plici corona. Pri
ma ē ferrea: quā
recipit ab archi/
epo Coloniēsi in
aqsgrani eiusdē
dioce. ferrū autē
fortitudinē desi/
gnat q̃ vincere de
bet rebelles ⁊ infi
deles cōculcare.
Secūda est argē
tea: quam ingres
sus italiam reci/
pit a Mediola/
nēsi archiepo in
villa modicieñ.
eiusdem dioce. tū
ipse. H. recepit
illam mediolani
in ecclesia sancti
Ambrosij. argen
tum autem desi/
gnans mundiciā
⁊ claritatē signi/
ficat ipsum prin/
cipem talem esse
debere. Tertia ē
de puro auro: q̃
coronatur ꝑ pa/
paꝫ in eccl'ia scti
Petri ad altare
sancti Mauricij: ⁊ designat aurū: qđ omibus metallis
est excellentiꝰ: ipm imparorē alijs regibꝰ ⁊ ꝑncipibꝫ in
potentatu ⁊ iusticia excellentiorē esse debere. Sic olim
in his tribꝰ metallis dabaᷓ tributū romanis: vt scripsi.

De tripli/ci corona/tione regis romanoꝝ

ecclesie noīe recipientis ꝓmi
a ſit: ⁊ tactis ſacro ſanctis euā/
gelijs iuramento firmauit: ꝙ
eandē eccleſiā ⁊ fidem catho
licā pura fide totiſqꝫ viribus
ꝯſeruaret reuerēter: ⁊ etiā de
fenſaret: omnēqꝫ hereſim ſciſ
ma ⁊ hereticos q̄ſlibet fauto/
res receptatores et defēſores
b ipſorū exterminaret ꝓ poſſe:
ac nunq̄ʒ cum ſaraceno paga
no ſciſmatico ſeu alio quomo
dolibet cōmunionem catholi
ce fidei nō habente: aut cum
aliquo alio p̄fate eccl'ie ini/
mico vel rebelli: ſeu eidem ma
nifeſte ſuſpecto vnionē quāli
c bet ſeu parentelā aut cōfede/
rationē iniret: ſed tam nr̄am
d q̄ʒ ſucceſſoꝝ nr̄oꝝ pſonas ho
norem ⁊ ſtatum manuteneret
defenderet ⁊ cōſeruaret ꝯtra
omēs hoīes cuiuſcunqꝫ exiſte
rent preeminentie dignitatis
vel ſtatus. Eidem etiam ad/
ijciens iuramento ꝙ manute
neret ſemp̄ atqꝫ ſeruaret priui
legia oīa p p̄deceſſores ſuos
e reges ac imperatores roma/
nos prefate romane et alijs
quibuſlibet eccleſijs quocūqꝫ
conceſſa tempore et ꝯtinentie
cuiuſcūqꝫ: ipſaqꝫ oīa ⁊ ſpecia
liter ac precipue perclare me
f morie. Conſtantinū karoluʒ
Henricum Ottonem quartū
Fredericū ſecundū atqꝫ Ro/
dolphū predeceſſores ipſius
ſuper ꝯceſſione recognitione
aduocatione annotatione q̄/
tatione et libera dimiſſione
terrarum ⁊ prouinciarum ro/
mane eccleſie vbilibet poſi/
tarum quarum etiam mul/
tas nominatim expreſſit: ſe/
di apoſtolice romaniſqꝫ pon/
tificibus ſuper quocunqꝫ te/
nore conceſſa recognouit con
firmauit ⁊ ex certa ſcientia in
nouauit ac etiam de nouo cō
ceſſit: ⁊ terras ipſas atqꝫ pro
uincias recognouit ad ius et
ꝓprietatem ipſius eccleſie ple
niſſime pertinere: eaſqꝫ nihil
ominus ex abundanti de no/
uo eccleſie ſepefate donauit:
ſub predicto ſe obligans iu/
ramento qḋ ipſas vł aliquā/
ue ipſarum partem nullo vn/
q̄ʒ tempore occuparet: ſeu q̄ʒ/
tum in eo eſſet ab alio permit
ret occupari. Nec in eis aut
aliqua parte ipſarum iura ali
qua poſſeſſiones aut tenutas
haberet ſeu quomodolibet
poſſideret: nec in eis etiā po/
teſtarie ſeu cuiuſuiſ capitanie
officiū aut iuriſdictionē quā/
cūqꝫ per ſe vel per aliū exerce
ret: quodqꝫ vt princeps ca/
tholicus et ſepedicte eccleſie
h aduocatus atqꝫ defenſor ip/
ſam iuuaret et conſilijs et au/
xilijs illi aſſiſteret oportunis
contra quoſcunqꝫ inobedien
tes ⁊ rebelles eidem et preci/
pue cōtra occupantes ſeu tur
bantes terras predictas ſeu
prouincias vel partem quam
libet earundem. ¶ Sub eo/
dem etiam iuramento promi/
ſit ꝙ tam ipſam romanam ec/
cleſiā q̄ʒ alias eccleſias liber/
tatem eccleſiaſticā bona iura
p̄latos ⁊ miniſtros eccleſiarū
ipſarum manuteneret ꝯſerua
ret atqꝫ defenderet ſuo poſſe
⁊ ꝙ eccleſie romane vaſallos
contra iuſticiam nullatenus
offenſurus: deuotoſqꝫ fide/
les eccleſie etiam in imperio
cōſtitutos benigne tractaret:

de fi. inſtru. inter dilectos. ſup glo. indictio. a ¶ Ta/
ctis. Epi etiam cum fidelitatē iurāt tangūt ſacra vt p
batur. ō. eo. ego. N. in fi. non ſic qn̄ teſtimonium dicūt:
vel de calūnia iurant: quod dic vt de iura. calū. c. fi.
b ¶ Exterminaret. Idem verbū de here. excōmunica/
mus. §. moueāt:
⁊. §. ſequē. ⁊ dici
tur quaſi extra
terminos vite vł
iuriſdictiōis ſue
eos ponere: vn/
de ponitur etiaʒ
pro diſſipatione
deſolatione ⁊ exi
lio. c ¶ Paren
telā. Alludit vul
gari italicorū: et
ponitur ꝓ affini/
tate. Cōſanguini
tatē eni nō intre
poſſet: facit inſti.
de legitima ag/
na. tu. in fi.
d ¶ Succeſſo/
rū. Vide qḋ no.
⁊ dixi. eo. ti. veri/
tatis. e ¶ Re/
ges. Romanos
vt ſedꝫ: ⁊ p hanc
litteram videt ꝙ
rex romanorū q̄
nondū eſt impa/
tor vel coronat⁹
priuilegia dare
poſſit: de q̄ ſatis
no. in Spe. de re
ſcp. pn̄tati. §. fi.
ver. Itē qḋ ē ob
tentum: ⁊ hoc di
ſputauit ⁊ tenuit
Ja. de are. cuius
queſtioneʒ ad lit
terā poſuit. Cy. in
l. bn̄ a zenone. C.
de q̄dri. preſcrip.
Inno. in decre.
venerabilē: dicit
ꝙ ſi impator nō
poſſit recipe co/
ronam in loco de
bito: nihilomin⁹
auctē admiſtran
di recipe poteſt
a Colonienſi ar/
chiepiſcopo ad
quem ſpectat vel
ex ipſa electione
habet illam. ſm
eū refert. Hoſti.
de verbo. ſig. ſu/
per q̄buſdā. ꝙ vi
dit i alemania p
principes iudica
ri ⁊ teneri: ꝙ rex
romanoꝝ poſt
electionē concordē habeat oēm poteſtatē quā impator
⁊ ꝙ vnctio nihil addit: ⁊ facit ⁊ qḋ no. Jo. xciij. di. legi/

An rex ro
manorum
añ ꝯſecra.
poſſit cō/
cedere pri
uilegia

mus vt ſcripſi ſup ver. poſtq̄. ⁊ ſup ver. futur⁹ in glo.
ſed qḋ plus eſt: vidi ⁊ habeo formas quarundā littera
rum que de regiſtris Inno. iij. dicunꝫ extracte: que ma
narūt ſuper negocio diſcordie electionis: de qua loquiꝫ
decre. venerabilem. quaruʒ altera dirigebaꝫ archiepis
epiſcopis et pre/
latis et p̄ncipib⁹
alemanie et ſcla
uie vel ſclauonie.
altera ſpecialiter
maguntino: in/
ter alia referen/
tes ꝙ inconcuſ/
ſa cōſuetudo im/
perij facta certa
rationi conſona
iuri ſubnixa per
patientiam ſe.
apoſtoli. tolera/
ta ⁊ per toleran/
tiam approbata.
hoc habet ꝙ duo
bus electis in di
ſcordia vterqꝫ ad
miniſtrat vt rex
⁊ omnem impe/
rij iuriſdictioneʒ
exercet: qḋ decla
rat ibi papa locū
habere: donec p
papam alterius
electio fuerit ap/
probata aut re/
probata.
f ¶ Conſtanti/
num. Diſputant
aliqui an dona/
tio per Conſta/
tinum facta ec/
cleſie romane in
pſona beati Sil
ueſtri: de qua. xc
vj. diſtinc. Con/
ſtantinus palea
eſt valuerit: et
an ſucceſſor illaʒ
reuocare potue/
rit. Accur. teneꝫ
ꝙ donatio nō va
luit. in auc. quo
mō oportʒ ep̄os
poſt prin. coll. ij.
ſed Joh. ꝯ qui ſ
no. lxiij. diſt. ego
Ludouic⁹. ꝙ va
luerit et ꝙ ſit ir/
reuocabilis pro/
bat hec littera.
et. ō. de elec. fun/
damēta. §. ne au
tem. lib. vj. et fa/
cit qḋ no. Hoſti.
in ſum. de imu. ec
cle. §. pe. ad fi.
g ¶ Karolum.
De quo. xi. q. j. volumus. de iudi. nouit. Jo. an.
h ¶ Aduocat⁹. Vi. qḋ no. ⁊ ſcpſi de elec. venerabilē. ꝑ.

Nō ſi duo
ſint electi
imperatores

Queſtio
Cōſtantin⁹

Karolus

DD iiij

164

qđ aūt. a ⁋ In eo eſſet. ffa.lxiij.di.epheſijs.xlvij.di.
Bulla au/ q ad nos.de teſti.ꝯſtitur⁹. b ⁋ Aurea bulla. Pꝫ ergo
rea ꝙ añ coronationem nō vtit bulla ſed ſigillo:ſic et papa
aliter vtit bulla añ coronatione ꝙ̄ poſt:vt no.in fi.li.vj
ſup data.priuilegia imperialia cum aurea bulla vidiſſe
non memini niſi
vnū:nec etiā mul
tū videt expedi/
ens ꝑuilegijſ bul
lā aureā appen/
di:ꝑpt̄ p̄cioſita/
tē eni metalli eſt
de ſbtractōe bul
le ꝑiculū.ob quā
etiā cām pruden
tes p̄lati et ꝑnci
pes tēꝑis nr̄i ſi/
gillis argenteis
vel aureis nō vtū
Archiuus tur. c ⁋ Archi
uis. Habet idez
verbum.C.de fi.
inſtru.auc. ad h̄
xxx.q.j.peruenit.
vt ibi no. dicunt
archiui armarij
librorum:ꝛ deri/
uatur ab archa.
Hiero. in ꝓlogo
Heſter dicit ſe/
ipſuz librū leuaſ/
ſe de archiuis he
breorū: vide no.
de ꝓba. cū cām.
de p̄ſcrip.ad au/
dientiam.

nec nos opprimeret contra
a iuſticiam: aut ꝙ̄tum in eo eſ/
ſet:ꝑ aliū opprimi ſuſtineret:
ſed in ſuis potius iurib⁹ ꝛ iu
ſticijs ꝯſeruaret. Hoc qꝫ iura
mētū ꝛ etiā priſtinū ꝓ eo no/
bis ꝑ ſuos nūcios vt p̄mittit
p̄ſtitū:receptis ſue coronatio
nis inſignijs innouauit ꝓut
in patētib⁹ lr̄is añ coronatio/
nē ip̄am ei⁹ regio magno ſigil
lo ꝛ alijs poſt coronationē eā
b dē ei⁹ imꝑiali aurea bulla mu
nitis inde cōfectis lr̄is q̄s in
c archiuis ro.ec. reponi ꝛ dili/
genter ꝯſeruari fecimus:ple/
nius ꝯtinetur. De exceptioni
bus. Clemēs.v.in ꝯci.Uie/
nenſi. Exceptio excōicationis
opponitur dilatorie quēcumqꝫ p
emptorio non ob/
ſtāte Jo.an. ca.I
E Xcōicationis exce
d ptio dilatorie in q̄

e f libet parte litis opponi po/
g teſt termino peremptorio per
h iudicem aſſignato:ad propo/
nendam exceptiones decli/
i k natorias ꝛ dilatorias: nō ob
ſtante. ſeruata tamen conſti/
tutione felicis recordationis
Inno. pa.iiij. edita circa hoc
l in ꝯci. Lugdunēſi. De ſenten
tia et re iudicata. Clemens
v.in ꝯci. Uieneñ. Qui tres
ſniās ꝯtrarias in quib⁹ cā re/
portauit de illarum nullitate
nō agit nec exequi ipſarū exe
cutione nō facta Jo.an. ca.II
U T calumnijs liti/
gantium occurra/
tur: is qui in be/
neficiali vel alia
m n quauis cauſa tres contra ſe
o p in petitorio vel poſſeſſorio ſen
q r tentias reportauit: ad agen/
dum de nullitate ipſarum vel
s alicuius ex eis nullatenus

opinionē in decreta.paſtoralis:approbare ſolebam hac
rōne: qꝛ q̄druplex eſt ratio illi⁹ decre.pla.ita vrget poſt
terminū ſicut ꝑus. Item qꝛ lis ꝯteſtata eſt q̄ſi quidā ꝑ
emptorii⁹ termin⁹ dilatoriarū.de re iudi. inter monaſte
riū.ꝛ tamē poſt illā ꝓponit hic exceptio. Itē terminus
datus ad excepti
onem illā ꝓban/
dā qui lapſus eſt
non impedit illā
proponi d̄ nouo.
ergo nec termi/
nus datus ad ꝓ
ponendū. Item
ſnia non p̄cludit
viā huic excepti/
oni:multominus
termini lapſus:
hec oīa ꝓbant in
p̄dicta decre.pla
ꝛ his rōnib⁹ pu/
to decre.hanc lo/
cū hr̄e etiā ſi no/
minatim de exce
ptiōe excōicatio
nis terminus da
tus eſſet: nec eni
p̄t iudex bñficiū
iuris auferre reo
ꝑ quod eſt ſibi ꝑ
miſſum ꝙ in q̄li/
bet pte litis illaz
opponat:de reg.
iu.indultū. cum
cōcor.li.vj.
l ⁋ Lugdu.ſ̄.e.
ti.pia.lib.vj.que
ſtatuit ſub q̄ for/
ma ꝓponat: ꝛ q̄
tiens termini ꝓbandi:ꝛ penam non ꝓbantis.

Diuiſio E Xcom/
muni/
cationis. ⁋ Primo decidit dubium. Secūdo
illud determinat ꝛ declarat.ibi:Seruata tam̄
Jmola. Se ſumat reprobās qđ no. Hoſtien.e.ti.paſto
ralis:qui dicit obſtare lapſum termini huic exceptiōi ꝓ
ponēde:lꝫ vbi termin⁹ ſtatut⁹ nō eſt:opponi poſſet vſqꝫ
ad ſniam:ꝛ approbat qđ ibi no. Ber. ꝛ Hoſti. ꝛ Guil.
in ſpe.e.ti.§.ij.ꝟ.ſed nūq̄d poſt. ꝛ intelligit hoc d̄ maio
ri excōicatiōe q̄ repellit ab agēdo.ſ̄.e.a nobis. facit de
ſen.excō.ſi quē Jo.an. d ⁋ Dilatorie.ſ.ad differendā
litē actoris excōicati:de iudi.intelleximus. opponit eni
interdū in vim ꝑemptorie:puta ad perimēdā electionē
ꝓpter excōicationē eligētiū vel electi:q̄ caſu locū nō ha
bet decre.pia.e.ti.li.vj.ꝛ ibi no.dicit Guil.in ſpe.ꝙ etiā
qñ opponit ꝯtra iudicē vel ꝯ̄ ꝓcuratorē non ob.lapſus
termini:h̄ no.in p̄di.§.ꝟ.q̄d ſi termino.ꝛ.ꝟ. ſeq̄n.de ſe/
cūdo dixi.d̄ ꝓcu.in nr̄a. e ⁋ Litis. Principalis de cā
ꝟo appellatōis plene ſcripſi.e.ti.ſignificauerūt:in rex.ꝛ
ſuꝑ glo.pe. f ⁋ Opponi. Quadruplex hui⁹ iuris ratio
habet in decre.pia in ꝑn.glo. g ⁋ Peremptorio. Te/
net Hoſti.in decre.paſtoralis. ꝛ Guil.in Spe.de dila.
.§.j.ꝟ.exceptorie.qđ talis terminus etiā ſi hic nō expri
mat intelligit ꝑemptori⁹.alle.decre.cōſuluit.de offi.de
leg.h̄ ꝓbat lr̄a illi⁹ decre.paſtoralis.ꝛ Guil.ibi ex tūc vt
ibi ſcripſi:ſed dato ꝙ iudex ꝑemptorie expſſit nō obeſt
h̄ vult hec lr̄a. h ⁋ Aſſignato. Iſte termin⁹ aſſigi̊ qꝫ
ad petitionē actoris nō rei:vt ſatis dixi.ſ̄.e.paſtoralis.
Queſtio i ⁋ Dilatorias. Nunquid ad ꝑemptorias ꝓponendas
poſſit iudex ſtatuere ꝑemptoriū : fuit opinio ꝙ non:de
qua.ſ̄.e.paſtoralis.ſ̄.j.glo. k ⁋ Non obſtēte. Hanc

U T calūnijs. ⁋ Primo premiſſa rōne decidit Diuiſio
vnum caſum. Scđo ſimili rōne decidit alium.
ibi:Similiter. Tertio declarat ꝛ oñdit ꝯſtitu/
tionē locū hr̄e etiā ad pendentia ꝑ appellatio
nē.ibi:Que ad cām Jmola. Et reſpicit etiā pendentia
nouū ꝛ equū qđ hic d̄r.cui eſt ſi.ſ̄.e.cōpil.d̄ ſeq̄ſtr.poſ.
c.fi.ꝛ huic ꝑn.ꝯcor.d̄ pe.calūniā. m ⁋ Quauis. Inclu
dit ſpūales q̄ſi ſpūales criminales ciuiles ꝛ mixtas.
n ⁋ Tres. Succeſſiue ꝛ ſuꝑ eo.articulo.nō eni locū hꝫ
hec ps qñ ſuꝑ diuerſis trib⁹ articulis:licet eiuſdē cau/
ſe tres interlocutorie ſūt late ꝯtra ꝑtē. o ⁋ Cōtra ſe.
De tertio q̄ vult ꝓpt ſuā intereſſe executionē:ſnie īpedi
re:habet.eo.ti.cū ſuꝑ.ꝛ ibi ſatis no. Inno.ꝛ Hoſtien.
p ⁋ Poſſeſſorio. Cōcor.p̄di.decre.j.de ſequeſtra.
q ⁋ Snias. Nō dicit diffinitiuas.ſicut ꝯ̄.ꝑte pxi.ꝑ qđ
pꝫ ēt in interlocutorijs q̄ꝝ facienda ſit executio locū habe
re qđ h̄ dicit:ꝛ q̄uire petat illarū executio: vide ī Spe.
de ſen.excō.§.penul.circa fi. r ⁋ Agēdū. De nullitate
modus nullitatis ꝛ corā q̄ iudice agat de nullitate ꝛ an
corā iudice appellationis de h̄ agi poſſit ſcripſi poſt In
no.ꝛ Hoſti.e.ti.c.j.de ap.dilecto. ꝛ Spe.eo.ti.§.iuxta
per totū.ꝛ ad fi.ꝛ ibi in.ꝟ.ſed ſi cā tractat an ſnia ꝓnū
ciata nulla ex ꝑoribꝰ actis cā iudicet. s ⁋ Alicuius ex
eis. Hoc intelligo qñ ſimpliciter in ſecūdo ꝛ tertio iudi
cio ꝯfirmata eſt prima ſentētia: ꝛ ſi diuerſa continebat
capitula vel vnū ſeꝑabiliter:licꝫ in certa parte fuerit in
firmata:tamē quo ad illa capitula vel partē in qua vel
quib⁹ ꝯfirmata fuit : primo ꝛ ſecūdo dicā hoc locū hr̄e

a admittatur: donec huius ſentē b tie plenarie fuerint executio c ni mādate. ¶ Silīr ſi ille con d tra quem tres ſententie diffi e nitiue fuerint ab interlocuto ria vel grauamine ante ꝓla f tionem ipſarum vl' earum ali g cuius ſedis appellaſſe et cau h ſam appellationis huiuſmo i di adhuc pendere proponat ſententiarum predictarum ex ecutionē tali p̄textu nolumus k impediri: que ad cauſas qua litercunq; etiam per appella l tionem pendentes duximus extendenda. ¶ Idem. Sen tentia lata contra citatum ex tra citantis territorium exi ſtentem nulla eſt ipſo iure. hoc dicit. Joh. andree. ca. II

m n o Paſtoralis cura ſollici tudinis nob diuinitus p ſuper cunctas chriſtiani po q puli nationes iniuncta nos r inuigilare remedijs ſubiecto rū eorūdē piculis obuiare: ꝛ ſcādala remouere compellit. s ¶ Sane cū iā dudū int' qn t dā Henricū impatorē romā nū ꝛ chariſſimū in chriſto fi liū noſtrū Robertū ſicilie re gē grauis fuiſſet materia tur v bationis exorta: aſſerēte de inde imperatore predicto ꝙ x cum quibuſdaȝ ipſius ſubdi y tis ꝙ rex ꝯfederationes ꝛ cō ſpirationes fecerat in ipi⁹ maie ſtatis offenſam: qd'q; tracta z uerat ꝛ ordinauerat: vt ciui tates qdā ſb impij ꝛ impato ris eiuſdē obedientia ꝯſiſten tes ꝯ eū ꝛ impiū rebellarent: b gēteſq; ſui ipi⁹ fulte ſubſidio nōnullas al's impij ciuitates ꝛ caſtra inde violent' eiectis ipius impatoris officialibus occuparunt: et pro ipſo rege occupata tenebant: ac alias

ꝛ in alijs non: exemplum pater de teſta. raynucius. ꝛ. c. raynaldus. a ¶ Admittatur. Per hanc litteram vide tur ꝙ etiam ſi non petat victor executionem: ꝑ modum tamen exceptionis repellere poterit de nullitate agen tem. ꝛ eſt ſile ꝙ plene ſcripſi de ordi. cogni. c. fina. vltro ergo ſe offerat ex ecutioni ꝛ ſenten tijs pareat ſi de nullitate vult a gere: concor. de ordi. cogni. cum dilectus. b ¶ Donec. Fa cta ergo executi one poterit age re: ꝛ ſi obtinebit in cauſa nullita tis: obtinebit eti am reuocationeȝ executionis: facit de reſtitu. in in teg. ſuſcitata. C. de preci. impera. offe. auc. que ſup plicatio. c ¶ Plenarie. Concor. de reſti. ſpol. c. fi. ꝛ patet ꝑ hoc verbum ꝙ nō facta executio ne etiam minime ꝑt' eius quod ꝓ nunciatum fuit impediet' agens: ſile. iij. q. j. reinte granda. d ¶ Diffinitiue. Hoc non expſſit s. pxi. rñ. e ¶ Fuerit. Succeſſiue: vt. s. dixi: quia vi ctus a p̄ma ꝛ a ſecunda ſentētia appellauit: a tertia ve ro non potuit appellare: de ap. ſua nobis. f ¶ Alicu ius. Maxime in vltima: hoc ꝓcedit cuȝ ſcilicet dico me appellaſſe a grauamine illato ꝑ iudicem ſecunde appel lationis: qua appellatione pendente confirmauit ipe iu dex p̄mā ꝛ ſecundā ſniaȝ. hoc dico: qꝛ ſi a grauamine il lato ꝑ iudicem p̄me appellatiōis appello: ꝛ iſte poſtea fert diffinitiuā. ſi ab illa nō appello: non erit dare tertiā diffinitiuā: multominus ſi appellarē a grauamine iudi cis cauſa ꝑncipalis: ſi vero appellauero ab illa ſnia et vtrāq; appellationem ꝓſequor: tunc ꝓcedere poſſet ca ſus iſte: facit Clemen. s. de dolo ꝛ contu. ſi autem. g ¶ Appellaſſe. Proponat quod eſt infra. h ¶ Huiuſmodi. Emiſſe ante ſententiam ab interlocu toria ꝛ grauamine: cuius ꝓſecutio forte ſtudioſe differt' vt videatur finis cauſe principalis. i ¶ Pendere. Ali as appellaſſe non iuuaret illum: ſi deſerta vel contra eū finita eſſet illius appellationis cauſa. Sed quid ſi di cat ſe ſic appellaſſe ꝛ cauſam appellationis finitam ꝓ ſe: ſcilicet quia ꝓnunciatum fuit bene appellatum. Di co etiam tunc non impeditur executio ꝑ reſponſionem ſupra pxi. Allegat em̄ nullitatem: quia ꝑ id ꝯſtat iudi cem a quo fuit appellatum diffinitiuam ferre non po tuiſſe: ſed ſi aduerſarius ab illa ꝓnunciatione qua ꝓ nunciatum fuit bene appellatum infra tempus debitū appellaſſet: tunc adaptaretur hec littera: quia adhuc illius appellationis cauſa penderet. k ¶ Impediri. Licet ergo ex pendentia illius appel latiōis dubitet' an ſaltē vltima ſnia tenuerit: vult tn̄ ꝙ fiat executio ſaluo iure retractatiōis tā ſnie ꝙȝ executio nis ſi iudicet' bn̄ appellatū: vt dixi. s. pxi. rñ. nō em̄ ipe dit hec lr̄a appellatiōis illius ꝓſecutionē: dūmō ipius fatalia nō ſint lapſa. l ¶ Pendētes. Vide. s. ea. cō. de iudi. diſpēdioſaȝ in fine.

¶ Paſtoralis. Tres ptes p̄n cipales hȝ hec cō ſtitutio. ſ. exordi um: narrationē ꝛ ꝯcluſionē. Pria ponit exordium breue. Scda ibi: Sane. narrans cauſas ꝛ effectuȝ cuiuſdā ſnie late ꝑ quēdā impato rē Henricum in regē Robertum cū ſuppletiōe de fectuū oñdit nul litatē illius tā ex ipi⁹ cauſis alijs inſert' in illa: qȝ ex ꝑſonis a q̄ et in queȝ ſnia lata fuit. Tertia ibi: Ut igit' ꝯcludē do declarat illaȝ ſniaȝ irritā: ꝛ illā etiā irritādā qte nus de facto ꝓceſ ſit. Scda ſbdiui dit: qꝛ p̄mo nar rat ſnie cauſas ef fectū ꝛ ſuppletio nē: vt dixi. Scda ibi: Uex. ſubijcit illā examini. ꝛ dicit qre. Tertia ibi: Notoriū. iprobat citationē ꝛ ꝓceſſuȝ ex metu citati rōne aſtantiū impatori: ꝛ rōne loci. Quarta ibi: Ut illd. illā iprobat rōne loci i q̄ ꝛ de q̄ citatio facta fuit. Quito ibi: Deniq;. ꝯcludēdo ꝯ ſniaȝ p̄us ſoluit du plex obſtaculū: q̄ dici poſſȝ regē vaſallū ipij ꝛ ipiū deli qſſe. Sexto ibi: Rurſus. oñdit diuerſis mōis i illa ſnia impatorē ſue ptāt' t'mios exceſſiſſe. Septio ibi: Cetex. ſoluit ſuppletionē defectuuȝ quā in ſnia fecit imparor. n ¶ Cura. h icipe ꝯſtruetū: ꝛ tale vl' ſile puto ꝙ erat ex ordiū deciſū: de decr. paſtoral. in cōpl. Greg. ſb diuerſis titul' collocata: vt dixi. s. de reſcꝑ. paſtoral i p̄n. o ¶ Di uinit⁹. ꝑ v. illd Paſce oues meas. Jo. vlt. de elec. ſignifi caſti. de ma. ꝛ obe. ſolite. p ¶ Chriſtiā. de homi. ꝑ hūa ni. li. vj. ꝛ fac' ex ua. Boni. vnā ſctāȝ. ꝛ fac' h lr̄a ad id qd dixi. s. ea. cōp. de teſti. c. j. ſ. qd reglarit' iudeos ñ cōpeſcit eccl'ia. q ¶ Nos compellit. qd eſt. j. r ¶ Inuigilare. Ponit' h in ꝓ valde: ſic de fideiuſ. c. j. de q̄ vide in Spe cu. de diſpu. ꝛ alle. §. poſt hec. v. ill'. ibi iponit': ꝛ huic ex ordio ꝯcor. ꝓemiū ſexti: de offi. deleg. officij. lib. vj. s ¶ Sane. Narratio. t ¶ Impatorē. Inchoauerat em̄ diſcordia eo nondū coronato. s. ea. cōpl. de iureiur. ca. j. poſt p̄n. v ¶ Aſſerēte. Forte veraciter: qd tn̄ ſnia nō iuſtificat: vt ſequit' in. §. rurſus. x ¶ Ipi⁹. Impa toris vel regis: p̄mum placet. y ¶ Subditis. Idem ſi cū nō ſubditis vel hoſtibus. C. ad. l. iul. maie. ſiqs cano nizata. vj. q. j. z ¶ Cōſpirationes. Vide qd ſcpſi de iu di. exhibita. a ¶ Et ordinauerat. Rex romanoꝝ Ro bertus. b ¶ Fulte: Id eſt minute firmate vl' adiute.

Diuiſio

Inuigilare

a ¶ Etiā. In vrbe romana ſcilicet. b ¶ Abſentē. An ſup crimine contra abſentem ſententia ferri poſſit: no. de dolo ⁊ contu. veritatis. c ¶ Declarato. Utile conſiliū eſt in notorijs ſic interloqui: ⁊ facit ad no. de iureiurā. ad noſtram. iij. ꝭ. de offi. delega. c. j. lib. vj.

ſti. in integ. rem ex lrīs. ⁊ ideo dat ꝯſilium ne cauſa exꝑmat: de re iudi. ſicut. n ¶ A quo. Scilicet impatore. o ¶ Et in quē. Scilꝫ regem. p ¶ Illius. Sententie. q ¶ Exercitus. Collectio hominum in expeditione. r ¶ Suos. Propinqˋs: familiares ⁊ ſbditos. s ¶ Notorio. Facit hec littera ad ea que ſcpſi de ap. ex ꝑte. j. Nā videt h colligi ꝙ non ſolum aſſignato loco notorie nō tuto poſſit appellari etiam exceptione non oppoſita: ſed etiam ꝙ ſine appellatione citatio non artet: et facit quod no. in Specu. de cita. § j. ver. item ꝙ citatio fit ad locum. j. ⁊ ij. ver. ſꝫ quid ſi citatus. ⁊ quod no. Inno. ⁊ Hoſtien. de dilatio. c. ij.

a etiam in vrbe ⁊ alibi in imperij: ⁊ impatoris eiuſdem ꝯtēptū: ⁊ ſue maieſtatis iniuriaꝫ ⁊ reipublice detrimētū multa grauia fuerunt per regem eundem ac maliciam ⁊ inſtigationem ipſius tam a ſuis ſtipēdiarijs ꝗꝫ a ſubditis imperatoris commiſſa: prehabitis per imperatorem eundeꝫ quibuſdam proceſſibus conb tra eum abſentem tamen: ꝗꝫuis legitime iuxta imperatoris aſſertionem citatuꝫ: ac ꝙ ſupradicta erant notoria per c impialem interlocutoriā declarato imperator ipſe regem affirmans ꝓpter premiſſa leſe maieſtatis criminis reū eſſe: in eum pemptorie vt dixit et ſufficienter citatum: ſed cōparere cōtumaciter recuſantem tanꝗꝫ rebellē ꝓditorem ⁊ hoſtem impij ac reū criminis ſupradicti ꝑuationis omniū dignitatū quocūqꝫ comꝑhenſarum titulo ⁊ qͥbus ſe intitulabat rex ipē: auctoritatū qꝫ honorū ꝓuinciarū terraꝝ honoꝝ iurīū ⁊ iuriſdictionū tā ppetuoꝝ ꝗꝫ tpalium: ⁊ ſi quando veniret in ſuam ⁊ imperij formam mutilationis etiam cad pitis ſententiam promulgauit omnē ſupplēdo defectum: e ſi quis forſitan fuerat ex ſolennitate iuris omiſſus in ꝓceſſibus memoratis premiſſa vt aſſeruit faciēs exigenti iuſticia ⁊ de impiali etiā ptāte. ¶ Uerum qꝛ hmōi ſnīa que f non eſt a diſcretione matre g virtutū: ſed a nouerca iuſticie voluntaria: ſcilicet iudih cātis ꝑcipitatione proceſſit: partꝰ forſan poſt ſe deteriores haberet ſi ipius ſententie inefficacia in publicum precone iuſticia non prodiret. ¶ Nos circa eā tali vti ꝓuiſiōe volētes ꝙ detectis ipius defectibus: ſeminata per eam extinguat pericula: ⁊ in ratii one reddenda ſit poſteris ꝓ futura: ipſam ſubijciendam k eſſe prouidimus lime iuſticie l ac recte libramini rationis. m Eiuſdem igitur cauſis ⁊ continentia necnon conditione n o illorum a quo ⁊ in quem lata fuit diligenti ⁊ debita cōſideratiōe pēſatis patēter ex eis p illius aſtruit euidentiā nullitatis: ⁊ manifeſte arguit temeritas ꝓmulgātis. ¶ Notoriū quippe ac indubitatum q exiſtit: ꝙ grandis exercitus tempore dictorum ꝓceſſuum ⁊ ſententie ꝯtinue imperator ri aſſiſtens regem ipſum ⁊ ſuos perſequebatur odio capitali: pyſanaqꝫ ciuitas in qua lata fuit memorata ſententia regem capitali habebat odio s notorio et antiquo. ¶ Eſto igitur ꝙ rex ipē alias ad premiſſa fuiſſet legitime ꝑ impatorem citatus: nunqͩd venire debuit ad iudicē exercitu feroci ac grandi ipiqꝫ citato vt t premittitur odioſo ſtipatum? Nunqͩd etiā debuit comparev re in loco ad modū populoſo x multū potēti: ac ꝑfato in euꝫ odio ꝓuocato? Quis eñ auderet vl̄ ꝗ ratiōe aliqͥs tene y ret ꝯſiſtorij talis ſubire iudi z ciū ⁊ ſe in hoſtiū ſinu repone a re: ac ad mortem ꝑ violentaꝫ iniuriā nō ꝑ iuſticiā inferendā b vltroneū ſe offerre? Hec quidem iure timent: hec de mo

Nouerca

Verſus

Limes

Libramen

d ¶ Supplendo. De effectu huius clauſule videas in Specu. ti. ij. § nūc oñdēdū. ver. xviij. e ¶ Si qs. Scilicet defectus. f ¶ Matre. j. q. v. preſentium. de offi. cuſto. c. j. g ¶ Nouerca. Sicut ſe hꝫ nouerca ad priuignos ꝙ ſeuire ſolet in illos: ſic ſe hꝫ ad iuſticiā voluntas ꝑcipitātis iudicis: hoc incēdit Inde dixit qdā: Gaudet in afflictos ſeuire nouerca poteſtas. Sicut etiā dicit canon ꝙ negligentia ē nouerca erudicionis. lxxxiij. diſ. nihil. h ¶ Precipitatione. De iniquitate dicit ꝙ omnia ꝑcipitat: de pe. diſ. iij. inter h hircum. j. ⁊ eſt ꝑcipitiuꝫ: quod fit ſine modo ⁊ cum periculo: de ſepultu. ex parte. i ¶ Profutura. vt eccleſia. bene, ſi. ca. vno. k ¶ Lime. vij. q. j. § cum autem. ver. ferrum. ⁊ eſt inſtrumentum fabrile et ferreum quo metalla rodunt: polluntur: minuuntur ⁊ purgantur. l ¶ Libramini. Habet hoc verbum. xlv. di. omnis. de re iudica. cum eterni. li. vj. ⁊ eſt librare ꝑ libram que certuꝫ habet pondus aliquod ponderare vel equare: inde dicit ꝙ in menſe ſeptembri ſol ingredit ſignum libre: quia tunc dies ⁊ noctes equant. m ¶ Cauſis. Ex cā facile dephendit iniqtas ſnie: de re

t ¶ Stipatum. Quaſi vallatum circundatum vel fulcitum. v ¶ Admoduꝫ. ꝓ valde: ſic in decre. romani. ver. nos itaqꝫ. ꝭ. e. cōpi. de iureiurā. x ¶ Ac prefato. Capitali. y ¶ Conſiſtorij. Idē verbū. ij. q. vj. anteriorū. § ad hoc. ⁊ auc. ſꝫ lis. de ap. ex inſinuatione. ⁊ dicit a ꝯſiſto. tis. Heſter. v. in ꝑn. Sedebat ſuꝑ ſoliuꝫ ſuum in conſiſtorio palatij. z ¶ Sinu. Ideꝫ ver. xiij. q. j. § ij. circa fi. ꝭ iudeis. ⁊ ſi iudeos. ⁊ huic concor. vt lite non conteſta. accedens. ij. vbi patet ꝙ non ſufficerent littere de cōductu. a ¶ Per violentam. Per hāc litteram videtur ꝙ ſi captiuus ad penam vel periculū mortis relaxat iuramento ſuo de redeundo ad carcereꝫ certa die ſi mors erat iniurioſa redire non teneatur: al's tenet. b ¶ Offerre. Quaſi dicat nullus: niſi ex multe

An iurās redire ad carcerē teneat

a re vitantur: hec humana fugit
b ratio: hec abhorret natura.
c Deſiperet igitur qui citatio/
nem hmōi ſaperet artaſſe ci/
tatū: vt illud tā q̄ notiſſimuz
nullatenus omittam⁹ ꝙ regē
d extra diſtrictum imperij in re
gno ſcilicet ſicilie notorie ac
cōtinue tempore ſupradicto
morantem citare non potuit
imperator: nec citatio ſi quaz
forſan de ipſo infra imperij fi
nes fecit: citatum extra im/
e perium conſtitutum artauit.
¶ Nos quoqꝫ regis ordina
rius iudex ꝙ ad imperatoris
iudicium citaremus vel cita/
ri aut remitti faceremus eun
f g dem nequaq̄ fuimus requi/
ſiti: imo licet ad nos ⁊ curiaz
noſtram temporibus illis ru
mores frequēter de curia im/
peratoris venirēt: ⁊ iuxta eū
etiā quidā ex fratribus noſtri
eſſent: prius tamen dicte ſen/
h tentie promulgatio quā ali/
i ud de ꝓceſſibus anteceden/
tibus ad audientiam noſtrā
ꝑuenit. ¶ Denique licet rex
ipe terras aliquas ab impa/
tore tenere dicatur in feudum:
nō tn̄ in eis ſz in regno p̄fato
domiciliū ſuū fouebat: vn̄ im
perator in ipius pſonā nullā
rōne terrarum hmōi niſi ex na/
tura feudorum debitā ſuꝑiorita
tē habebat. ¶ Quod ſi puni/
tio criminis infra diſtrictū im/
perialē cōmiſſi ad imperatorez
k forſan pertinuiſſe aſſeratur.
¶ Rex eſt quidez ſi in eodē
diſtrictu fuiſſet inuētus deli/
l quēs: vel ad illū de more remiſ
ſus. ¶ Dici ne quod ſnīa meruit
q̄ a iudice q̄ ꝑ regē tute adiri
nō potuit: ⁊ in loco notorie vt
m p̄fertur nō tuto: in abſētē nec ci
tatū legitime ac inauditū ꝑ
ꝯſequens ⁊ indefenſum non
maturo fuit iudicio ſed preci
pitio: ⁊ de tanto p̄ſertim cri/
mine ꝓmulgata. ¶ Rurſus
nō ē ſilētio relinquendū ꝙ ipſe
rex noſter ⁊ eccl'ie romāe rō/
ne regni p̄dicti notorie ſubdi
n tus: homoqꝫ ligius ⁊ vaſal/
lus: ac in eodem regno nō vt
premittitur in imperio certum
continuum ⁊ notorium ſuum
o habens domicilium ac origi/
nem inde trahens: imperato/
p ri eo modo non ſubfuit: ꝙ in

patientie merito: ſicut Ambroſius. xxiij. q. viij. conuenior.
Ouidius a ¶ Vitantur. Etiā ꝑ volucres. Ouidius. ij. de remedio
amoris: Que nimis apparēt rhetia vitat auis.
b ¶ Natura. Qua quis nō ſoluz ſeipm: ſed nec aliū vult
offendi. Inde Tullius li. iij. de offi. Homo nature obe/
diēs homini no/
cere nō poteſt.
c ¶ Deſiperet.
Concor. de renū.
niſi cum pridem.
ver. ſed dices.
d ¶ Diſtrictum
Nota impij. Per hanc
lrām ⁊ ſequētes
patet ꝙ impera/
tor nō diſtringit
totum orbē: licet
dicatur dñs mūdi.
ff. ad. l. rhod. de
iac. l. deprecatio.
vij. q. j. in apib⁹.
facit tamē ꝓ ipſo
ius cōmune: quo
fundat intentio/
nem ſuam in or/
be: ſicut epi in di
oce. de quo ſcri/
pſi poſt Hoſtiē.
de offi. archid. c.
fi. ſup. j. glo.
e ¶ Artauit. De
ꝯſti. c. ij. li. vj.
f ¶ Nequaq̄.
Aſſerit purā ne/
gatiuam quā ꝑ/
cipe poterat.
g ¶ Requiſiti. hic
⁊ in inferioribus
declarat no. de fo
ro cōpe. c. vlti. in
p̄nci. iij. q. vj. c. j.
de rap. c. j. de hac
requiſitione vi/
de quod nota. in
Spe. de cōpe. iu.
adi. §. j. ver. ſed
quō. ⁊ de accu. §. j. ver. ſed nunquid. ⁊ §. fi. ver. vt autem.
h ¶ Eſſent. Pro ipſius coronatiōe: vt in. c. romani. ſ.
de iureiu. i ¶ De ꝓceſſibus. de diſcordia bn̄ ſciuerat ꝓus
de iureiur. romani. k ¶ Forſan. Nō eſt no. dubitatio/
Queſtio nis: de h' de teſta. c. ij. l ¶ De more. Sz nunquid de iure
voluit hoc decidere. Accur. in. l. ſi cui. §. fi. ff. de accu. di/
cit ꝙ remiſſio iſta fit ex vrbanitate vel ex voluntate vel
locū hz ſm eū: cū reus latitat: quod etiā videtur placere In
no. de rap. c. j. ſz glo. h' ⁊ Hoſtieñ. dicūt in oī graui deli
cto remiſſionē fieri ad iudicē delicti: ꝑ. §. ſi vero quis com/
p̄henſorum. in auc. vt nulli iudi. coll. ix. imo dicūt quidā ꝙ
iudex delicti ad hoc pōt cogere iudicē ſub quo degit ꝑ
verbū iubemus. ibi poſitum quod eſt neceſſitatis. xliij. q.
j. quod p̄cipit. ff. quod iuſſu. l. j. ⁊. ij. ⁊ ſic non ob. quod dicitur ꝙ
par in parem nō habet impium. de elec. innotuit. cū in
hoc iudex delicti ſit maior: ⁊ hoc placuit Iaco. de ra. ⁊
Pe. in auc. qua in ꝓuincia. C. vbi de cri. agi oporteat. ꝓ
his. facit quod no. Hug. lxv. di. c. fi. contra eos. facit quod
ibi no. Johan. quod credo verius: ſcilicet quod male/
faciat iudex requiſitus non remittendo: is tamen qui
requirit ſi alias non eſt illius iudex illum cogere vel

punire non poterit: ſed agetur coram ſuperiore illius: ad
quod facit de foro compe. romana. §. contrahentes. li.
vj. ita ad denunciationem non dicit ad mandatum vel
preceptum: facit etiam de offi. ordi. paſtoralis in p̄nci.
pio. ⁊ quod no. de offi. deleg. prudentiam. §. adijcimus.
in vi. gl. Nec ob/
ſtat illud verbuz
iubemus in. §. ſi
vero. quia licet
imperator ibi iu/
beat: nō dat per
illud iudici requi
renti poteſtatem
iubendi vel pu/
niendi non con/
ceſſum: igitur non
attentet. xxv. q. ij
amputato. Di/
cunt etiam predi
cti domini leguz
ꝙ iudex requiſi/
tus remittet ſi/
ne aliqua cogni/
tione: tum quia
preſumptio eſt ꝓ
iudice requiren/
te: de renunci. in
preſentia. tuz quia
requiſitus ē me/
rus executor: de
offi. deleg. paſto/
ralis. §. preterea.
C. de execu. rei iu
di. ſi vt ꝓponis.
⁊ ꝓ eis facit p̄di
cta. l. ſi cui. §. fin.
ff. de accuſa. qui/
dam. cōtra quod
precedit aliqua/
lis cognitio: ali/
as ſine cauſa in/
famaretur: qui ſic
ſtatim ligatus re
mitteretur: ad hoc
ff. de cuſto. ⁊ ex/
hi. reo. l. diuus.
facit. C. de exhi. re. l. fi. C. vbi de crimi. agi oporteat. l. j.
⁊ hoc in ſua diſputatione tenuit hic Bar. de pratis per
predictam. l. diuus. inducens etiam. l. ne in arbitris. C.
de arbi. m ¶ Citatum. Vide quod nota. ⁊ dixi co. ti.
teneor. in glo. penult. n ¶ Homoqꝫ ligius. De homa Dñia inter
gio habetur de accuſa. veniens. de ſimo. ex diligenti. de homoligiū
exceſſi. prela. grauem. de regu. iur. c. fi. quod al's dicitur ⁊ fidelitatē
hominis ligiū. dicitur autem ligius quaſi ligatus: vel le/
gius quaſi legalitatē ſeruās: de hoc Martinus de fa/
no compoſuit quendā tractatū quem ponit Spec. ⁊ la/
tius pſequitur de feu. §. ij. ⁊ vt ibi no. hominis ligiū fit im
peratori vel rei nullius. alterius fidelitate ſalua: ſz in va
ſallatico vel fidelitate reſeruatur ſaltē imperatoris fidelitas
vel auctoritas: in li. feu. de ꝓhibi. feu. alie. l. imperialem.
nec videtur quis eſſe poſſe ligius duorum: ſed bene pōt eſſe
ligius vnius ⁊ vaſallus alterius vt hic: vel vaſallus plu
riū: ⁊ ibi de hoc. ver. x. ⁊ ver. ſequentibus. o ¶ Origi/
nem. No. ꝓ foro originis: de quo de paro. c. fi. in. j. glo.
de tempo. ordi. cum nullus. li. vj. ⁊ in Spe. de compe. iu
di. adi. §. j. ver. xlij. al's. xliij. p ¶ Non ſubfuit. Innu/
it per non ſubditum crimen leſe maieſtatis nō comitti.

eum crimine leſe maieſtatis
commiſerat q̃tumlibet om/
nia in ſentẽtia ſupradicta cõ/
tenta veritatem indubiam cõ
tinerent: ſicq; nedum cũ iu/
re immo nec cum iuris colore
tulit imperator ſententiam ſu
pradictam in regem ex cauſa
a que veritatis ſubſiſtentiã nõ
b habebat: ꝓpter quam etiam
quatenus in eo fuit regẽ eun
dem priuando regno ꝛ regia
dignitate ac terris etiaz aliijs
ꝛ iuriſdictionibus perpetuis
ꝛ temporalibus: que ſub eo
nullatenus vel ab eo ſʒ a no
bis ꝛ ſub nobis tenebat: nec
nõ ꝓcedẽdo ꝯ regem eundez
ex illis q̃ ꝓ ipſius ſtipẽdiari/
os ac nõnullos imperatoris
eiuſdem ſubiectos ꝑ maliciã
ꝛ inſtigationẽ regis ipius ꝯ
eum fuiſſe cõmiſſa in vrbe di/
cebat. ¶ Cum etſi illa fuiſ/
ſet ibidem reuera cõmiſſa pu/
nitio tñ eoꝝ in regẽ veluti ex
c diſtrictum impij cõmiſſoꝝ ad
impatoꝝ nullaten⁹ ꝑtineret:
inhibendo etiã in eadẽ ſentẽ
tia ſub magnarũ appoſitione
penarum quarũ aliquas ſibi
applicari mandauit: ne quis
dicto regi preſumeret in ſuis
d rñdere debitis: in ipiuſue fa/
miliaritate vel ſeruitio rema
nere: aut eidem contra ipſum
imperatorem quouis modo
impendere conſilium auxiliũ
vel fauorẽ: cũ debitores ſerui
tores ꝛ auxiliatores hmõi ex
tra imperiũ ꝛ in regno conſti
tuti predicto nullatenus im/
peratori ſubeſſent: nec ex cõ/
mittendis in regno eodem di
ctis poſſent penis aſtrigi vel
aliqualiter ꝯdemnari ꝑ ipm.
e Abſoluẽdo quoq; ab omni fi
delitate: obligatione: ſerui/
tio: ꝓmiſſiõe ac pacto ꝓuin/
cias oẽs ciuitateſ ꝛ caſtra ꝛ lo
ca: ipſiuſq; vaſallos ꝛ feuda/
tarios ꝛ alios q̃ſlibet eidem
regi quomodolibet obliga/
tos: cũ includerent in abſolu
tione hmõi terre ꝛ pſone no/
f bis ꝛ eccleſie romane ſubie/
cte: ꝓprie terminos poteſtatꝭ
exceſſit in meſſem nr̃az immit
g tens ꝓperã ſuã falcẽ. ¶ Ce/
teꝝ defect⁹ ſuppletio circa ꝓ/
ceſſus adhibita ſupradictos
non tm̃ valet ad iuſtificatio/
nem ipoꝝ ꝛ ſnĩe ſupradicte:
q̃tum ad eorũ ſigillationem
ꝛ notam: cum nullam ſuꝑ p̃/
miſſis poteſtatem haberet im
perator in regem: ſibi al's q̃
vt prefert non ſubditum non
citatũ legitime aut remiſſuz:
ꝛ extra diſtrictũ ipius conti/
nue ac notorie cõſiſtentẽ: nec
predicta ſuppletio circa ſub/
ditum etiã ad ea potuiſſet de
ratiõe referri: ꝓ que de crimi/
h ne preſertim ſic graui delato
defenſionis que a iure ꝓue/
nit naturali facultas adimi
valuiſſet: cum illa imperato/
i ri tollere non licuerit q̃ iuris
naturalis exiſtũt. ¶ Ut igit
ſicut memorata ſententia iu/
ris caret effectu: ſic in auctori
k tate ꝛ nomĩe rei careat iudi/
cate: vt nec in opinione cõmu
l ni ac vulgi labijs nomẽ ha/
bere ſnĩe mereat: vt etiam in
magnũ iuſticie ac pacis ob/
ſequiũ ſcandaloſis occurrat
periculis: que cũ nr̃a ꝛ eccľie
ꝓuinciarũ multaꝝ regnoꝝ ꝛ
gentiũ turbatiõe nõ modica
poſſent occaſiõe ipius ꝓ tem
pore ſuboriri. ¶ Nos taz ex
m ſuperioritate q̃ ad imperiuz
non eſt dubium nos habere:
q̃ ex poteſtate in quam vacã
n te imperio imperatori ſucce/
dimus: ꝛ nihilominus ex il/
lius plenitudine poteſtatis
quam chriſtus rex regũ ꝛ do
o minus dominantiũ nobis li/
cet imeritis in perſona beati
p petri ꝯceſſit: ſnĩaz ꝛ ꝓceſſus
q oẽs predictos ꝛ quicquid ex
eis ſecutum eſt vel occaſione
r ipoꝝ de fratrũ nr̃oꝝ conſilio
declaramus fuiſſe et eſſe om/
nino irritos et inanes: nul/
lumq; debere aut debuiſſe
ſortiri effectum ſeu nocumen
tum vel noxam afferre cuiq;
vel quomodolibet attuliſſe

a ¶ Non habe/
bat. No. non va/
lere ſententiaz ex
cuius tenore de/
prehenditur eui/
dens iniquitas:
de hoc dixi poſt
Inno. eo. ti. cum
Bertoldus. ꝟ.
conceſſimus.
b ¶ Propꝰ quã
etiam. Tolle hic
litteram que eſt
in fine huius. §.
ꝓprie terminos
poteſtatis exceſ/
ſit in meſſem no/
ſtram ꝛc̃.
c ¶ Diſtrictum.
Cũ roma ſit ď tẽ
porali dñio eccle
ſie. lxiij. diſ. ego
ludouicus. xxiij.
q. vlti. igitur. de
elect. fundamen/
ta. lib. vj.
d ¶ Debitis in.
Quid de debito/
ribus ꝑ iuramẽ/
tũ obligatis: hoc
poſito ꝙ hec ſen
tentia fuiſſet iu/
ſta: ſcripſi poſt
Hoſtieñ. de ceſi.
ſignificauit. ſuꝑ
glo. ij.
e ¶ Fidelitate.
Hoc bñ facit pa
pa de ſubditꝭ im
perio. xv. q. vj. a/
lius. ꝛ c. nos ſan
ctoꝝ. ꝛ eo. ti. c. ij.
li. vj. ꝛ hoc ratio/
ne criminis: ď he
reti. c. fi. de pe. c.
fi. ꝓcedit autem
hoc ex ſuꝑioritа/
te: de qua ĩfra. §.
xxi. ꝛ fi.
f ¶ Subiecte.
Arg. ad no. xvj.
q. vij. filijs. in. j.
glo. ſcilicet ꝙ ꝑ
dãnationẽ vł con
fiſcationem iudi
cis ſecularis non
perdat quis ius
patronatus.
g ¶ Falcez. Qđ
facere non licuit:
de elect. venera/
bilem in ꝑn. cum
ſuis concor.
h ¶ Sic graui
delato. Leſe ma/
ieſtatis.
i ¶ Licuerit. Fac

ad no. ff. de con/
ſti. ꝑnci. l. j. ꝛ. C.
ſi contra ius vel
vti. publi. l. vlti.
ꝑ Innocen. ď cõ
ſtitu. que in eccle
ſiarum. per Ho/
ſtieñ. in ſumma.
de reſcript. §. q̃s
vires. ver. poteſt
autem. facit eti/
am ad queſtio/
nem de iudice ha
bente arbitriuz:
quã no. j. de ver/
bo. ſig. ſepe. ſuꝑ
ver. defenſiones.
k ¶ Nomine.
Sic eo. ti. c. fi. li.
vj. ij. q. j. in pri/
mis in fine.
l ¶ Vulgi. Cu/
ius opinio quan
doq; inſpicit. ff.
de flumi. l. j. ꝛ. ff
de fun. inſtruc. l.
cum delantonis.
§. aſinã. de pur.
vul. ꝑ totum. et
nota. de reſcrip.
nonnulli. in. iij.
glo. Ouidius de
ponto: Vulgus
amicitias vtilita
te ꝓbat.
m ¶ Superio/
ritate. vt in con/
ſtitutione roma/
ni. ď. de iureiur.
n ¶ Succedi/
mus. de fo. com/
peten. licet ex ſuſ
cepto. ꝛ huiuſmo
di poteſtati non
participant lega
ti de latere: de h
in Specuł. ti. ij.
§. nunc oſtendẽ
duz. ver. xix. Jo.
o ¶ Dominan/
tium. Apocalyp.
xix. ca. vltra me/
diũ. j. ad Timo.
vj. ꝛ fac. viij. diſ.
que contra mo/
res in fine. de de
ci. tua. ij.
p ¶ Conceſſit.
Matth. xvj.
q ¶ Ex eis. Cõ
cor. de elec. quali/
ter in fi. j. de im/
mu. eccle. q̃m.
r ¶ Conſilio. vi/
de quod no. eo. ti
tu. c. ij. li. vj. in ꝑ/
ma glo.

a ¶ Reuocamus. Concor. de rebus eccle. non alienã. ſi/ quis. eo. titu. ad audientiam. ⁊ quod no. ibi de offi. or/ di. c. pe. ⁊. ij. q. j. primates. k ¶ Ignorãti. Sciẽs em̃ certificari nõ dꝫ: ꝰ re iudi. cũ qui certus. li. vj. preſumit̃ aũt ignorantia niſi ꝓbet̃ ſcia: de reg. iu. preſumit̃. lib. vj. cum concor. l ¶ Delationis Vbi delatum eſt tunc negocium principale ꝑ hoc eſt coram iudice appellationis. ꝰ. eo. cum appellationibus. lib. vj. ⁊ ideo intimandũ ẽ appellato: ⁊ facit hec littera ad id qđ no. ꝙ deferri appellationi ⁊ terminũ illi ꝑfigere ſunt diuerſa.

Diuiſio

SI a iudicibus. ¶ Et ſunt due partes. Scđa ibi: Eſt tamen. ⁊ quod dicit iudicibus intelligo ordinarijs vel delegat̃ ſiue ſint ad cãs ſiue ſint executores ad grãtias: ⁊ idem etiam puto de arbitris iuris a quibus appellari poteſt: de offi. dele/ ga. ab arbitris. libro. vj. cum ea/ dem ſit ratio.

ipoſq; nihilominus q̃tenus ꝓceſſerũt de facto: ⁊ q̃cq̃d ex eis ſecutũ eſt: vel ob eos vel in poſterꝝ ſeq̃ poſſit in irritu; a reuocam⁹. De appellatiōib⁹.

Clemẽs. v. in ꝯcil'. Vieneñ. Valet appellatio corã maio/ re pte plurium iudicum: ſed appellatio eſt appellato dela/ tio et termini prefixio intimã/ da. hoc dicit Jo. an. ca. I

b SI a iudicib⁹ duo/ b⁹ aut plurib⁹ fue/ c rit appellandũ: q2 forte de facili eorũ d pñtia ſil' haberi nõ poſſet licet e f at corã ipis vl' maiori pte ip/ g ſoꝝ appellare et ap'los petere ſepatim: valebitq; appellatio h i talis ac ſi ſimul fuiſſet in eorũ pñtia ab oĩbus appellatum. k Eſt tñ appellato ignoranti l appellatiõis necnõ dilatiõis m n eorũ ⁊ termini prefixionis ſi o ſubſecute fuerint intimatio legitime faciẽda. Idem. Suf/ ficit aplos peti vno ꝯtextu ſe/ pius ⁊ inſtãter: ad quos reci/ piendos ſi iudex certũ termi/ nũ ſtatuat appellãs illos nõ petẽs in termino appellatiõi renũciat. Idẽ cũ iudex ſtatu/ at terminũ iuris incertũ īfra quẽ appellãs illos debite nõ petiuit vel oblatos recipere re/ nuit. Ponit vltimo tres ca/ ſus q̃bus appellans nõ ha/ bẽs aplos appellationẽ ꝓſe/ qui põt. h. d. Joh. an. ca. II

p QUãuis irgor iuris ex/ poſcat eũ q̃ appellat debere petere ap'los cõgruo lo/ q co ⁊ tẽpe ſepius ⁊ inſtanter. r Nos tñ añq; ⁊ cõeʒ obſeruã/ tiã litigantiũ ſequi ⁊ eq̃tatem s t rigori preferri volẽtes decer/

c ¶ Appellãdũ. In iudicio vl' ex a ſnĩa vel graua/ mine forte: dato ĝ ꝙ haberi poſ/ ſet ipoꝝ copia: locus eſſet ei ꝙ hic dicit̃: ſʒ añ ꝯſtitutionẽ iſtã tũc ſo/ lũ ſic diuiſim de facto appellaba/ mus qñ cõit̃ iu/ dices haberi non poterãt: vñ ſerua bat̃ ꝙ ſingulari/ ter requirebant̃ vt conuenirent. d ¶ Simul. Scire debes ꝙ In/ nocentius in de/ cre. cum ſuper. de offi. deleg. in glo. magna circa mediũ. dicit ꝙ ab vno ex pluribus iudicibus non poteſt appellari: niſi appellet̃ ab omnibus: ⁊ quia cum non ſit licitũ appellare niſi a grauamine: ⁊ vnus ſine alijs grauare non poſſit: quia ſolus iuriſdictionem non habet: ergo non ab vno: ſed ex omnibus ſimul appellandũ eſt. Sed ſi Inno. intellexit ſimul in loco ſcilicet congregatis tempore quo appellat̃: hoc igit̃ hic corrigit̃: ſed ſi intellexit ſimul reſpectu forme vel interpoſitionis: hoc hic nõ tãgit̃. licet em̃ hic ſepatim appellet̃: tñ ab omnibus appellat̃. hoc tñ ſcias ꝙ quotiens vnus ex pluribus iudicibus ꝓcedere põt ⁊ ab ipo ſolo ſi ꝓcedit poterit appellari: de primo vide quod no. de arbi. c. ij. li. vj. e ¶ Coram ipis. Vide quod no. de elect. vt circa. li. vj. preſentia em̃ iudicis appellandum eſt. ij. q. vj. biduum. vbi de hoc: ⁊. ꝰ. eo. titu. ſuggeſtum. f ¶ Maiori. Quando ſunt plures q̃ duo. Nam in duobus non eſt dare partem maiorem: oportebit ergo tunc ꝙ coram ambobus fiat appellatio ſi diuiſim poſſunt haberi. Sed quid ſi ambo ⁊ diuiſim non poſſunt haberi: vel quando ſunt plures non poteſt haberi pars maior etiam diuiſim? Sol. ex quo non ſtat ꝑ appellantem ſibi non nocet: facta igit̃ ꝓteſtatione appellet coram illis vel illo quos vl' quẽ habere põt: vl' ſi nullũ põt habere coram publicis ⁊ honeſtis ꝑſonis. eo. ti. c. fi. de offi. ordi. paſtoralis. ſi haberet copiam iudicis ad quem coram illo appellet ij. q. vj. biduum. g ¶ Appellare. Separatim vt ſequit̃. Eſt em̃ mens littere ꝙ quilibet iſtorum actuum appellatio ⁊ apoſtolorum petitio ſeparatim fieri poſſit. h ¶ Talis. Supple ⁊ apoſtolorum petitio. i ¶ Ac ſimul. Concor. de re iudi. c. penulti. li. vj.

Queſtio

m ¶ Eoꝝ. Scilicet iudicum. n ¶ Prefixiõis. Ad iter enim arripiẽdum vel ad ſe preſentandum potuerunt termi num aſſignare: eo. ti. cum ſit romana. que termini aſſignatio q2 multum operat̃: vt eo. ti. ſepe. ideo parti hoc ignorãti debet intimari. Sed nunquid hec dilatio ⁊ termini ꝑfixio ſepa/ ratim ꝑ illos iudices fieri poterit? Quod videt̃ ꝑ hanc litteram: ſʒ forſan ẽ mens littere ꝙ iudices illi poſtea conueniẽt ⁊ deferent vl' terminũ ſtatuẽt: ꝙ intimari dꝫ appellato. o ¶ Legitime Per modũ qui habet̃. ꝰ. ea. cõpi. de elec. cauſam. vt ibi patet in fi. Nec puto hãc intimationẽ ſolũ faciendã: qñ ſic ſepatim appellat̃: ſʒ etiã fiet qñ ſimul a iudicibus appellat̃: vl' qñ vnus ſolus eſſet iudex a quo appellat̃ ꝓpt̃ rationes quas ſupra notaui. Et aduerte: quia decre. illa cãʒ. nil dicit de intimatione delationis vel termini: ſʒ ſolius appellatiõis. ⁊ eſt rõ: q2 cauſe beneficiales de quibus ibi dicit̃ quo ad ꝑncipale deferunt̃ ꝑ appellationes: ⁊ habent terminũ ſtatutũ a iure ad ſe pñtandũ: ⁊ hec ꝑs cui notificat̃ appellatio ignorare ñ debet: alie vero nõ: ⁊ ideo ſi deferat̃ ⁊ terminus ſtatuat̃ ab homine: notificent̃ hec appellato qui potuit ignorare.

QUãuis. ¶ Sũt q̃ttuor ptes. Scđa ibi: Verum. Tertia ibi: Siĺr. Quarta ibi: Q ſi. ⁊ determiãt ꝑmũ dictum qđ no. ꝰ. eo. ti. ab eo. lib. vj. in. iij. glo. vbi patet ꝙ mihi placebat iſte rigor de q̃ loquit̃ ꝑn. ⁊ idẽ ibi Archidia. p ¶ Iuri. ij. q. vj. poſt appellationẽ. ⁊. §. vl. ad fi. C. e. ti. iudicibꝰ. q ¶ Tpe. ſ. xxx. dieꝝ q̃ currũt a tempe ſnĩe: vl' ab eo tpe a q̃ incipit currere decẽdiũ appellationis inꝑponẽde: ſic itellige qđ no. ꝰ. e. ti. ab eo. li. vj. ĩ gl. ij ⁊ eſt ſi. qđ no. ff. ꝺ excu. tu. l. q̃nq̃ginta. oli dabant̃. v. dies. ij. q. vj. ab eo. ⁊ ẽ iſte terminus etiã iudici ad tradendũ: vt ꝓbãt iura ꝑdicta. r ¶ Obſuantiã. Siĺe. ꝰ. ea. cõpi. de eta. ⁊ q̃li. generalẽ. intãtũ ãt vigebat hec obſeruãtia: qđ dicebat Hoſti. ꝙ nũq; viderat hoc opponi: vt no. in decre. ab eo. s ¶ Preferri. Siĺe de re. ꝑmu. c. vno. li. vj. q̃bus ãt caſibus ꝑferat̃ eq̃tas rigori ⁊ ecõtra: ſatis ſcripſi de trãſa. c. fi. t ¶ Decernimus. Per viaʒ declarationis: debuiſſet em̃ dici contrariũ: vt. ꝰ. patet.

Diuiſio

nimus ſufficere ꝙ p̱ appellati
b oně ſimul vno ꝯtextu apl̄i in
ſtanter et ſepius poſtulētur.
¶ Uerum ſi iudex a quo ap
c pellať certū terminū ad reci/
pīedos apl̄os appellāti aſſi/
gnet ⁊ appellās in aſſignato
ſibi termio nō cōpareat corā
d eo: nec petat apl̄os ſibi tradi
e appellatiōi ſue renūciaſſe vi/
deť. ¶ Siľr ſi iudex appellā
ti rn̄derit infra iuris terminū
apl̄os ſe daturū: appellationi
ſue renunciaſſe appellans in/
f g telligiť: niſi infra dictū termi
nū cōgruo loco ⁊ tp̱e inſtāte
⁊ ſepius: ſaltē vno ꝯtextu pe
tat apl̄os ab eodē iudice ſibi
h dari: vel ſi recipe recuſet ob/
latos. ¶ Qđ ſi iudex in ter
mino ad dandū apl̄os p̄fixo
p̱ eū ipos appellāte peteti nō
i k dederit: aut ſi dum peterētur
apl̄i reſpōderit ſe daturū eoſ/
dem nullo termino certo ſibi
l m p̄fixo vl' infra iuris terminū
ſe eos aſſeruerit velle dare po
ſtea p̱ appellātē cōgruo loco
⁊ tp̱e ſepi⁹ ⁊ inſtanť vno ꝯte/
xtu etiā reqſitus: eos nō cura
uerit īfra eūdē terminū exhi/
n bere appellationē ſuā: extunc
ꝓſequi poſſit appellans: ac ſi
expreſſe fuiſſent eidem apo/
o ſtoli denegati. ¶ Idem. Ap/
pellans ꝓſequi ⁊ finire tene

a ideo vtiť iſto verbo: ſi. de reguľ. conſtitutionem. li. vj.
a ¶ Contextu. Lex dicit de teſtamento in ſcriptis ꝙ vno contextu fieri debet: ⁊ declarat vno contextu fieri cum nullus alien⁹ actus miſceť. ff. de teſta. heredes pa/lam ad fi. ſic etiam electio vno contextu fieri debet. ſ. de elec. quia ꝓpter. ſed hic nō impo/niť neceſſitas ħ faciendi vno contextu. ſed diciť ꝙ ſi ſic fiat valet ⁊ non curo an hec peritio fiat vno contextu cum appellationis interpoſitione necne: facit qđ no. ff. eo. l. j. in glo. fi. ⁊ in Spe. de ap. §. ſe/quitur in fine. b ¶ Apl̄i. Quos interdum: epl̄as interdum dimiſ/ſorias vocamus. ij. q. vj. ab eo. ⁊ l. p⁹ appellationē. Quid ſint apl̄i: ⁊ vnde dicantur: de q̄druplici eo/rum ſpecie ⁊ eo/rum formis: vide in Specu. eo. ti. iiij. pte. §. qui ſequiť. c ¶ Certum. Siue p̱ denomiationē diei: puta die iouis ꝓxi. vel p̱ numeꝝ: puta hodie ad octo dies. vel octaua die menſis. d ¶ Nec petat. Sola ergo comparatio non ſufficeret: non ſic in caſu decre. ſi a iudice. eo. ti. lib. vj. Eſt eīm caſus ille ab iſto diuerſus. apoſtoli eīm dan/tur: vt inſtruatur iudex ad quem eo. ti. vt ſup̱. li. vj. ſed reuocatio grauaminis fit vt iuriſdictionem reſumat iu/dex a quo non eſt. ergo mirum ſi plus circa primum ꝙ̄ circa ſcđm artať appellans. ⁊ iudex a quo plus circa ſecundū ꝙ̄ circa primum. Jo. an. e ¶ Videť. Etiam ſi
Queſtio iret vel mitteret ꝓ illa ꝓſequenda. ſ. eo. ab eo. li. vj. Sꝫ quid dices ſi in iſto caſu vel ſequenti comparuit appel/lans in termino certo: vt hic vel infra incertū: vt ī. ꝓxi. rn̄. Judex aſſignat nouum terminum ad illos recipien/dos: in quo non comparet appellans: nūquid renūciaſ/ſe videť? Forte fuit de mente huius iuris ꝙ vltra ſecundam vicem non teneať appellans coram ipo ꝓ hac cauſa comparere. tutius eſt ꝙ ex quo ſecundus terminus eſt infra tempus iuris: infra qđ ad hunc actū iudex eſt coram illo termino p̄rogato compareat: non tamen pu/to ꝙ teneať plus petere: ſic ꝓcedat qđ dixi de vice ſcđa: ſed ſatis eſt ꝙ exhibeat ſe paratum recipe: ſicut in p̄dicta decre. ſi a iudice. ⁊ licet vt dixi hoc ſit tutius: non tamen eſtimo eum qui bis comparuit negligentem vel renunciantem dici poſſe: al's ſequereť ꝙ ſingulis diebus de termino. xxx. dierum poſt appellationem extantibus ad comparendum poſſet vrgeri. f ¶ Infra dictum.
Nota Nota quia ſupra ꝓximo reſponſo dixit in aſſignato termino: hic dicit infra dictum terminum: vbi ergo eſt certus terminus debet in termino comparere: nec tūc ſuf/ficeret id ante terminum facere: vbi vero ſub hac incer/titudine: ſcilicet infra terminum iuris. ſatis eſt infra il/lum terminum petere iterato. Et no. ꝙ licet terminus ſit incertus cum reſpondit ſe daturum infra terminum iuris: puta tamen ꝙ ſi reſponderet ſe daturum in termino iuris vel vltima vel penultima die termini iuris ꝙ

terminus certus eſſet: nec tunc ſufficeret ante terminuꝫ comparere: ⁊ per id videť hic expreſſum: ꝙ citatus vel iuſſus vt compareat: vel aliquid agat infra certum ter/minum vt quotidie fit: ſatis eſt ꝙ infra terminum quā/docunqꝫ: dum tamen loco ⁊ tempore congruo compareat vel id agat: exempla patent de do. ⁊ contu. cum dilecti. de conſuetu. c. fi. de prebē. ſi pluribus. lib. vj. eo. li. de elect. c. j. ⁊ c. cuplētes. §. ꝙ ſi p̱. xx. g ¶ Terminuꝫ. Qui etiam ipm iudicem artat: vt dixi in. j. rn̄ſo. h ¶ Oblatos. Sepius vidi dubitari cuius ex/penſis apoſtoli ſint tradēdi. Cō/munius ſeruatur ꝙ expenſis appellantis: ſed hec litera facit in con/trarium: dum di/cit oblatos: ſicut ergo libellū queꝫ actoꝛ teneť reo offerre. iij. q. iij. offerať. ſuis expenſis tradidit: ſic ⁊ iudex apoſtolos. ad idem de offi. ordi. ſi ca/nonici. ꝓ hoc facit. ij. q. vj. ab eo. vbi dicitur ꝙ traditio apoſtoloꝝ expediť ex officio iudicis. Item facit. C. eo. ti. eos in fi. vbi diciť ꝙ etiam non petenti dari debent: hic etiam vtiť verbo dandi: ⁊ verbo exhibendi: quo verbo etiam vtiť decre. pia. ⁊ decre. ab eo. eo. ti. li. vj. ⁊ de/cre. vt ſup̱. eo. ti. dicit tribuat. ⁊ l. iudicibus. C. eo. canōizata. ij. q. vj. in fi. dicit conuenit p̄ſtari. ſatis eſt ergo ꝙ cuicūqꝫ hoꝝ verboꝝ attribui poſſit gratuita datio. Itē p̄cedens decre. j. ⁊ decre. vt ſup̱. p̄cipiūt eos exhiberi: ⁊ quod p̄cipiť neceſſe ē fieri. xiiij. q. j. quod p̄cipiť. de ver/bo. ſig. in his. ex quibus videť gratis offerēdos apl̄os: ⁊ facit ad materiam quod ſcripſi de elect. vt p̄terite. vt dixi. Cōtrariū ſeruať ꝙ eqtatē habet ſaltē in delegati Queſtio
dubitari ſolet etiam an clauſos ⁊ ſigillatos appellans recipe teneať? ⁊ arg. decre. intimaſti. eo. ti. videť ꝙ nō. i ¶ Dederit. Hic tolle litteram infra appellationem ſuam extunc ⁊c. ⁊ idem facias in fi. ſeq. ver. k ¶ Aut ſi. Secundus caſus p̱ quem patet ꝙ appellans qui ſuffi/cienter petijt apl̄os coram iudice reſpondit ſe illos da/turꝝ nullo termino ſtatuto cōparere vlterius nō teneť: fortius ꝗ ſi nihil rn̄derit: al's inutile foret qđ diciť. ſ. j. rn̄. ⁊ adhuc fortius ſi denegauerit: ſꝫ hoc erat expeditū in decre. ab eo. l ¶ Prefixo. Tūc vl' poſtea. m ¶ Vl' infra. Tertius caſus. Et p̱ id qđ diciť hic. ſ. eo. §. ſiľr patet ꝙ iudex a quo poteſt infra tempus iuris tenere impeditum appellantem. nec eīm cogiť infra terminum illos dare: facit de elec. cōmiſſa. li. vj. licet ergo ſatis ſit appellāti infra terminū illos petere p̱ modū qui ſequiť teneť tū finem termini expectare: vt videat an iudex of/ferret ⁊ morā purgaret. n ¶ Extūc. Scꝫ in primo ca/ſu lapſo termino p̄fixo p̱ iudicē. in ſcđo poſt rn̄ſionē iudici: ſi poſtea terminū nō ſtatuerit. in tertio poſt iuris terminū ſic intelligo lr̄am: vt ſic cuiqꝫ caſui ꝑtineť iſte finis: vt. ſ. dixi. o ¶ Denegati. Nec tenet proceſſus ſuper principali poſtea factus p̱ iudicem a quo: qđ dic

[Tene]tur appellationē extraiudiciale infra annū a die interpoſite appellatiōis vel illati grauaminis quo non facto impedimento iuſto ceſſante appellatio eſt deſerta. h.d. ca.III

b S c Icut appellationē iudi ciale ſic ⁊ extraiudicia/ d lem infra annum a die inter/poſitionis ipſius vel a die il/ e lati grauaminis vbi a futuro grauamine appelletur proſe/ f qui ⁊ finire teneť appellās. g Quod ſi iuſto impedimento ceſſante non fecerit debebit h eius appellatio deſerta cenſe/ri. Idem.

Tēpus ad proſequendam appellationem ab homine vel a iure prefixum non currit appellāti compromiſſo durante vel de partiū expreſſo ꝯſenſu niſi periculo imminente ex mora iudex aliud decernat. h.d. ca.IIII

vt.s.e.ab eo.in fine.li.vj. Ex hac ergo conſtitutione eli cias quattuor caſus contra appellantem: ⁊ tres contra iudicem. Primus contra appellantem: cuʒ apl'os nō pe tit. Secundus ⁊ tertius cum in termino certo ad id da/to. vel infra incertum illos nō repetit. Quartus cum il/los ſibi oblatos non recipit. Con/tra iudicem vt de negaſſe videatur ſunt tres caſus: cū in certo termi no per ſe ſtatuto illos non tradit vel ſe traditurū dicit: ſed termi/num non ſtatuit. vel dicens ſe da/turum infra iur̄ terminum requi/ſitus illos nō tra dit. Duos caſus addidi.ſ. quādo nil rñdet vel de/negat iudicis pēa eſt vt ꝓceſſus ꝑ ipm habitus poſtea nō teneat appellātis: vt appellationi renunciaſſe videa tur.s.eo.vt ſup.⁊.c.ab eo.li.vj.⁊ hic. Jo.an.

a Sicut. ¶ In hac decre. ⁊ ſequētibus breuiloquus
Diuiſio fuit auctor ita ꝙ ſūmāde nō ſunt. ponit dictū. Scdo ad dit penā ibi: Quod ſi. Hoc autē approbat in vno dicto qd no. Inno.e.ti.ꝯſtitut⁹ in gl.nō.qd.⁊.c.bōe. in alio deter minat no.C.de tē.ap.l.fi.§.illud. ⁊ reprobat opi. Hoſt. quā no.e.ti.ex rōne. approbat ꝙ oli diſputādo termina/ui: vt.j.patebit. b ¶ Iudicialē.ij.q.vj.ei q.s.e.ti.cum ſit romana. c ¶ Extraiudicialē.de q.e.ti.ꝯcertatiōi.li.vj ⁊ h ꝓbamus oli ꝑ decr. ꝯſtitutus.eo.ti.q loquiť de ap/pellatiōe extraiudiciali ⁊ tñ appellās nō īpeditus excludiť a ꝓſecutiōe poſt ānū: qd ibi Inno. tenebat cū determina tiōe hmōi.c.ſ.ꝙ qñ appellat a futuro grauamīe: tūc a tpe grauamīs ānus ꝓſecutiōis īcipiat: ⁊.xij. dr̄ias inť extraiu diciale ⁊ interiudiciale appellationē ſcripſi poſt Hoſt. eo.ti.bone. d ¶ A die. Ergo videť ꝙ illa ps diei in q appellať cedat lucro appellātis: nec computeť in anno: ſic de elec.c.j.de excep.pia.de reſti.ſpo.frequēs.s.de ꝑ/bē.ſtatutū.li.vj.⁊ in h differat a tpe appellatiōis inter
Qñ inci/ ponēde: qd currit de momēto ad momētū: de re iudi.ꝙ
piat cur/ ad ꝯſultationē. Scire debes ꝙ oli hāc qſtionē diſputa
rere tps ui.ſ.qñ deberet currere tps appellatiōis ꝓſeqnde. Ac/
ꝓbatōis cur.in fi.C. de ap.ponit tres opi.ſ.h approbatā ⁊ aliā ꝙ incipiat a tpe inchoate ꝓſecutiōis: ꝓ q facit lex illa ibi: Et ānale tps poſt inchoatā litē ꝑterierit. Tertia eſt ꝙ appellās ſi nō ꝓſequiť.j.annū a tpe appellatiōis vel bienniū ex cā rata manet ſnia: ſʒ ſi inchoauit īfra hec tpa tūc a tpe inchoatiōis habeat annū: ⁊ ex cā bienniū: ſed vt ibi no.ſm has duas opi. poſſet ꝓſecutiōis tps exten di ad qdrienniū. Eſt qrta opi. quā ipe no.in auc.de iu/di.§.appellatiōes.coll.vj. vt curſui tpi⁹ anni ꝑponanť duo meſes ꝑ.§.ꝑdictū vbi videť exꝑſſum. Eſt quinta opi.q placet Hoſ.e.ti.ex rōne. ꝙ currat ānus a tpe ſnie a q fuit appellatū: alle.ij.q.vj.anterioꝝ.℣.⁊ ſancimus. ſʒ ibi loquiť de tpe appellatiōis interponēde iuuabam hāc opi.ꝑ.l.iudicibus.C.eo.que habeť.ij.q.vj.in fi. vbi tempus apl'oꝝ petendoꝝ currit a tempe ſnie: vt etiam dixi.s.c.ꝑxi.in glo.iij.ad idem ea.q. ꝓpter ſuperfluam facit.eo.ti.nō ſolū.li.vj. vbi attentata poſt ſententiā: li/cet ante appellationē reuocanť ꝑ modum attētati. Itē tempus reſti.in integrū: ⁊ ſupplicatiōis ꝯ ſniaʒ currit a tempe ſnie: de reſti.in integ.c.j.lib.vj.C.de ꝑci.impe.

offe.auc.que ſupplicatio. Itē annus executiōis qui dať delegato currit a tempe ſnie: de offi.dele.querēti.ſic di/cam de iſto ⁊ videť caſus.C.de temp.ap.l.j. que de tpe ꝓſecutionis videť debere intelligi. Primā opinionem quā in ſolutiōe tūc tenui ſic ꝓbať: iſtud tempus dať ap pellanti ⁊ ad proſecutionem appel latiōis.ij.q.vj.ei qui.al's incipit: ſi qs appellat.C.de tē.ap.ei q.eo.ti. cū ſit.⁊.c.reprehen ſibilis.ſepe.⁊ ca. ꝯſtitutus.de ſen. excōi. licet.li.vj. ergo oportet ap/pellationē ꝑcede re hui⁹ tpis cur/ſum: ne lex ſit im poſſibilis.iiij.di. erit aūt cū ſi. Itē decreť.ad hoc.ij. eo.ti.dic poſt ap pellationē. Itē lex.ij.in ꝑn.⁊.l.iij.poſt ꝑn.C.de tempo. ap.ad idē eo.ti. Nicolao.de do.⁊ contu.cum olim in fi. Item cū decem dies deneť ad deliberandū an expediat appellare: nō cōputabunť in tpe ꝓſecutiōis. nā iſta di/uerſa ſunt ꝙ pꝫ de ꝓcura.nō iniuſte in fi.C.eo.ti.inui/tus.⁊ fac qd ibi no.al's cū tpus inťponēde currat a tpe ſcīe illi⁹ ſnie.ij.q.vj.biduū.e.ti.ꝯcertatōi.li.vj. Si tps ꝓ ſequēde curreret a tpe ſnie: ſm id poſt ānū poſſet appel/lare ſed nō ꝓſequi: ſile quod no.ff.de excu.tu.quinqua/ginta.facit.ff.de requir.re.l.annus.ꝑ que iura.⁊ ꝑ de/cre.ex pte.s.de reſcrip.hanc ptem eligi que hic appro/bať. Ad ꝯ͞ria reſpondeť ꝙ ſcda ⁊ tertia opi. abſurdita/tem habēt de qua dixi.s. poteſt ergo exponi quod dic ibi lex: vt ibi no. Preterierit.i.ꝑteriiſſe noſcať. vel cla/rius.i.curſum ſuum compleuerit: ⁊ ꝑ eundem modum tolliť qrta. ⁊ qd dicit.§.appellationes. vt poſt duos mē ſes tps fatale ſuum inchoare curſum: exponas.i.īchoa/tum ꝓſequi ⁊ finire: vel quod ibi diciť eſt locale vel ſpe ciale vt ibi no. Pro quinta opi. non facit decre.ex ratio ne. vt patet ex antiqua auc.⁊ ibi ſcripſi. Lex iudicibus non obſtat: qꝛ licet appellare ⁊ apl'os petere ſint diuer/ſa: ⁊ habeāt diuerſa tpa: qꝛ tñ fiūt corā eodē ⁊ ſcdm ac ceſſoriū ꝑmi: ⁊ ī ſola verbali petitiōe ꝯſiſtēs. noluit ius vnū tps cū alio ꝯfundi: ſʒ appellatio ⁊ ꝓſecutio fiūt co rā diuerſis: q ꝓſecutio ī mlťa difficultate ꝯſiſtit. Quare ius noluit vnū tps in aliud imputari in tpe reſtitutio nis: ſupplicatiōis ⁊ executiōis nō eſt dare diuerſa tpa q pñt ꝯfundi: ſm vnū ſolū in decr. nō ſolū a bñficio deli berādi: qd hʒ vict⁹ ꝑ decēdiū ꝓcedit ꝙ reuocanť añ ap pellationē ⁊ p⁹ ſniaʒ īnouata lex illa.C.de tē.ap. varios hʒ ītellect⁹ vt ibi no. Jo.an. e ¶ A futuro. qꝛ ī iudicio nō appellať: niſi a grauamīe illato: iō nō in iudiciali: ſʒ ex iudiciali ꝓcedit hec diſtinctio. Si g appellat canōic⁹ ne fiat electio eo excluſo: vl' ne fiat de ticio: vl' ne fiat niſi de noīato ꝑ maiorē ptē capli: vl' appellat poſſeſſor ne ī poſ ſeſſiōe inqeteť: extūc ⁊ nō ꝑus: cū ꝯ appellatiōes factū fuerat illas ꝓſeq teneť: ſic loquūť de elec.cū nob.⁊.c.au diti.⁊.e.ti.ꝯſtitut⁹ ⁊.c.bōe. f ¶ Finire. In h ꝯuēit tps reſtōnis in integrū.s.e.cō.de reſti.in ite.c.vno.⁊ appro/bat in h ꝙ no. Inno.s.e.ex rōne.⁊.B.s.eo.cū ſit.⁊.c. oblate. g ¶ Impedimēto.de h qd ꝓuenit qñqꝫ ex pte iudicis: qñqꝫ ex pte appellantis: qñqꝫ ex pte appellati: ſatis.s.eo.ex rōne.⁊ in Specu.eo.ti.§.nunc breuiter. h ¶ Deſerta. Idē verbū.j.eo.c.iij.⁊.C.eo.l.quoniam.j.

Diuiſio Quādiu. ¶ Prio ponit dictū. Scḋo ab illo exce/ptionē ibi: Niſi. Imola. Sumi potuit ex auc̄. fa/ctū. C. de tēp. ap. ſumpta. de cor. autē. de ap. §. j. col. viij ꝗ tn̄ in tribus ꝟ ſupplet: vt. j. dicā: ⁊ ꝙ dices ꝗdiu: ex/ponas. i. ꝗtūcūqȝ diu: vn̄ dicit auc̄. etiā ſi decies mille anni fluxerint.

a ¶ Compromiſſuz. Nō ſic in eli/gēribus ꝗ cōpro/mittūt: ꝗbus bn̄ currūt electionū tpa: de elec. ſi cō/promiſſari⁹. j. rn̄. li. vj. ⁊ rō diuerſitatꝭ ibi no. in gl. fi. ſi ꝗ cōpromiſ/ſarius nō ꝓnun/ciat reuertit̄ ap/pellās ad iudicē: ⁊ idē puto ſi pro/nūciat: ſȝ appel/lās vult penam ſ luere ⁊ appella/tionem ꝓſequi: nec iſta lr̄a ꝯdicit: immo fauet: cū dicit tp̄s interim nō currere. Itē etiā an̄ ꝓnunciationē cōpro/miſſo durāte poterat appellās ad iudicē redire ſoluēdo penā: vt no. de offi. dele. ſignificātibus in. iij. glo.

Quamdiu appellationis ꝓſecutio ꝑ cōpromiſſū vel al's de ptiū expſſo ꝯſenſu differt̄ tp̄s ad ꝓſequendū eā: ꝗdem ab hoīe vel a iure ꝑfixū currere nolum⁹ appellāti. Niſi forte iudex videns ex dila/tione periculū imminere ꝑci/peret in illa ꝓcedi. Idem.

Ante diffinitiuā appellanti nō licet ꝓſeq̄ cauſas ī appel/latiōe nōiatim expſſas nec ꝓ/ceſſus ꝑmi iudicis iuſtificari vl' impugnari pōt niſi ex actꝭ coram eo. ca. V

Appellāti ab interlocuto/ria vel a grauamine iudicis nō licet alias cauſas ꝓſeq̄ ꝗȝ in appellatiōe ſua nōiatī dū/taxat expſſas. Nec ꝓceſſus ꝑmi iudicis ex nouis aut de nouo ꝓbādis iuſtificari pōt: vl' etiā impugnari: ſȝ tm̄ ex il/lis q̄ acta fuerūt vl' exhibita

b ¶ Vel al's. hoc ſupplet hec decr. qḋ nō decebat ante. pone mortalitas vel alia peſtis cepit eſſe in loco appel/latiōis ꝓſequēde: ita ꝙ ꝯuenerūt appellās ⁊ appellat⁹ differre ad certū tp̄us: ita ꝙ tēpa nō currēt vel aliq̄d tale. c ¶ Expreſſo. Non ſufficeret ergo tacitus con/ſenſus: puta ꝙ ſimul appellās ⁊ appellatus ad domici/liū redeūt: vel longā peregrinationē ſimul arripiūt vel aliquid tale. imputet em̄ ſibi appellans qui ſic itinerat. Itē ꝑ ꝓcuratore ꝓſeq̄ poterat. d ¶ Ab hoīe. Hoc ē ſm̄ in ꝗ ſupplet̄ auc̄. q̄ loquebat̄ ſolū ꝺ tp̄e iurꝭ.

e ¶ Currere. Nō intelligas qḋ cōpromiſſo deſerto vel tp̄e de quo ꝯuenit finito habeat appellās integrū tp̄s: ſȝ ſolū habebit ꝗtū tp̄e cōpromiſſi ſuperat. dormit em̄ tūc illius tp̄is curſus: facit. ſ. ea. cōpi. de reſti. in inte. c. vno. quod plene no. de verbo. ſig. dilecto. ff. ex qui. cau. ma. ſed ⁊ ſi ꝑ ꝑtorē. §. quotiens. f ¶ Appellanti. Nec appellato. g ¶ Niſi forte. Tertiū in quo ſupplet̄ auc̄. h ¶ Imminere. ſ. eo. oblate ad finem. que ponit exem/plum de cauſa electionis vel matrimonio ſpūali: idem ibi dixi de matrimonio carnali ſm̄ Hoſ. Hoſti. ⁊ Egi. alle. vt li. non conteſta. qm̄. idem dicit ibi Hoſ. in aliis que celeritatē deſiderant. ff. de dam. infec. l. j. ff. de fer. l. j. ⁊. ij. i ¶ Preciperet. Poſt illud ergo ꝑceptum inci/pient currere tēpa hoc intendit.

Diuiſio Appellanti. ¶ Se ſummat. habens duo dicta q̄ varias opiniones determināt: vt. j. dicet̄. k ¶ Ab int̄/locutoria. Per hoc ⁊ ꝑ verbum nominatim quod. j. ſeq̄/tur reprobat̄ opinio Inno. quā no. de no. ope. nū. c. pe. vbi tenet ꝙ ſatꝭ eſt appellantē ab interlocutoria exp̄me/re illā iniuſtā etiā ſi nō adijciat in quo vel q̄re: ⁊ lȝ ibi hoc approbet ꝑus tn̄ dixerat ꝙ nimis eſt generale hoc verbū: ſicͭ ſi diceret ſe grauatū ⁊ non exp̄meret in quo. Dicit aūt opinionē ſuā āplius ꝓcedere qn̄ appellās di/ceret ſniāz iniuſtā: qꝛ ex inſtr̄is teſtibus vel aliis ꝓdu/ctis alit̄ vel ꝯtriū nūciari debuerat: inducit decre. eo. ti. ex pte. j. Hoſti. ibi ꝯdicēs: ꝙ appellās hȝ exp̄mere cām q̄re ſit iuſta. ⁊ maxīe ꝑ decre. cordi. eo. ti. li. vi. hoc placet Guil. in Spe. de ap. §. ꝯlit in ꝑn. ⁊ ꝟ approbat̄ ⁊ meri/to: qꝛ nō eſſet al's differētia in expſſiōe int̄ appellantē a diffinitiua ⁊ ab interlocutoria: cuius ꝯtrium vult decre.

vt debitus. ſ. e. ⁊ ꝑdi. decr. cordi. ⁊ facit qḋ ibi no. in. v. glo. An ꝟo ſnīa ſup ꝑemptoria ſit diffinitiua vel interlo/cutoria: dicam. j. c. fi. in ꝑnci. l ¶ Iudici. Facit ꝓ In/no. ꝗ intellexit decr. cordi. qn̄ ex iudicium appellat̄ tm̄ a iudice: vide qḋ ibi no. in. iiij. glo. ⁊ hoc dicit: qꝛ appella/tio contra partez iuſtificatur ex fu/turo grauamine. ſ. ca. ij. alias eti/am notorias. licȝ em̄ notorium re/leuare poſſit ab onere ꝓbādi: nō tamē releuat ab onere proponen/di: vt ſcpſi. ſ. vt li. non ꝯteſta. c. ij. ſup. j. gl. Io. an. m ¶ Nominati Concor. de ſen. ex cō. ꝯſtitutionem. li. vj. in appella/tionibus in qui/bus artat decre. vt circa. de elec. li. vj. fortior fit expſſio: vt ibi eo. ti. ꝯſtitutio. ⁊ in Cle. de elec. ꝯſtitutionē. ij. rn̄. n ¶ Expreſſas. Approbat quod no. Bern̄. eo. titu. cuȝ cauſam in vlti. glo. ⁊ reprobat ꝙ no. Iohā. ij. q. vj. non ita. ⁊ ipe Vin. ⁊ Hoſ. in decre. vt debitus. vt ibi ſcripſi ſup verbo ꝓbabili. ⁊ iura q̄ ꝓ eo faciūt loquunt̄ cū ap/pellat̄ a diffinitiua. ff. eo. ſcio in fi. ⁊ no. ꝑ hoc plene ꝙ adijcit̄ cauſis: ⁊ ꝑ iſtud ſingulare verbū appellāti ꝯ ſti/lum curie q̄ hȝ ex pluribus cauſis expſſis in appellatio/ne nō exp̄mere niſi vnā in reſcripto cōmiſſiōis: ſup quo vide qḋ ſcripſi in ꝑdi. decre. cū cāȝ ſup vlti. glo. ⁊ quod no. in ſpe. de. §. de officio in penulti. coll. o ¶ Nec pro/ceſſus. Hic approbat qḋ no. Io. in ꝑdi. decr. pe. de no. ope. nū. reprobās qḋ ibi no. Hoſti. ⁊ qḋ no. glo. in de/cre. ij. vt li. nō ꝯteſta. in gl. q̄re dicit ꝙ etiā tenebat Io. ⁊ Vin. ibi tn̄ Hoſti. ꝯ: ⁊ no. ꝙ dicit ꝓceſſus: qꝛ diffiniti/ua a q̄ fuit appellatū bn̄ pōt iuſtificari ⁊ impugnari ex nouis cauſis vel nouit̄ ꝓbādis: ⁊ ſic loquunt̄ iura que inducebat Hoſti. de fide inſtru. cū Iohannes. de teſti. fraternitatis. ſaluo quod habes in Clemē. de teſti. c. ij. p ¶ Iudici. A cuius ꝗuamine vel interlocutoria fuit ap/pellatū de quo ꝑmiſit. q ¶ Ex nouis. Vn̄ qḋ dicebat glo. ꝑdi. decre. ij. vt li. nō ꝯteſta. ꝙ ex grauamine receptio/nis teſtiū facte lit. nō ꝯteſta. iuſtificabat̄ ꝑcedens ap/pellatio: reprobabā olim inducēs decre. dilecto. ſ. eo. ti. ꝑ quā ptȝ ꝙ etiā ꝑcedēs ꝗuamē nō iuſtificat appellati/onē: niſi fuerit expſſuz in illa: ſi ꝗ iniq̄tas iudicꝭ ꝑcedēs appellationē illā nō iuſtificat: ꝗ nec ſbſequēs: duo ꝗ re/q̄runt̄ ꝯiūctim qḋ ꝗuamē ꝑceſſerit appellationē vt ꝟ: ⁊ qḋ fuerit expſſum in illa: vt. ſ. ꝓx. rn̄. r ¶ Probādis. Nō intelligas ꝙ veritas ꝗuaminis ꝓbāda nō ſit corā iudice ad quē etiā ad iuſtificādā appellationē: ſȝ ꝓbata nō fuerit corā iudice a ꝗ: qḋ dic vt. ſ. e. ti. interpoſita. j. rn̄. ſȝ ꝟ itelligit ꝗuamē iudicꝭ vl' iniuſticia ꝓceſſus oportet qḋ pateat ex actꝭ corā iudice: vn̄ ſi ꝓpoſui exceptionē ꝓ/bationē obtuli ⁊ admiſſus nō fui: ꝟ ꝓbato apparet ꝗua/mē: ſȝ ſi exceptiōez legitiaȝ ꝓbaui: ⁊ iudex illā repulit ꝟ ꝓbato ꝗuamē apparet: ſȝ ſi excipiebā actorē excōicatū maiori: iudex illā repulit: n̄ iuſtificat̄ appellatio: nec īpu/gnat̄ ꝓceſſus ꝓbādo illū excōicatū maiori: ꝺ ꝗ ī ꝑmo iu/dicio n̄ fuerat obiectū. Itē ſi appellaui ꝓpt̄ exceptionē ꝺ loco n̄ tuto n̄ admiſſaȝ: nō iuſtificat̄ ꝓceſſus: ſȝ nūc ꝓ/bet̄ me poſtea recōciliatū. s ¶ Impugnari. Impug/natio reſpicit appellātē: iuſtificatio reſpicit appellatū:

neuter aũt ipoꝝ vti poterit his q̃ corã ipo acta vl' exhi
Si appellationẽ. ¶ Reprobat (bita nõ fuerũt qd no. Inno. eo. ti. ex rõne: approbãs ⁊ fortificãs ꝙ ibi no. Hoſt. a ¶ Negligentiã. Ut q: neglexit apoſtolos petere: vt in. c. quis. ſ. eo. vl' neglexit ꝓſequi infra temp⁹ iuris vl' hoĩs: vt in decre. ſicut. ſ. e.
b ¶ Deſertam. Idem verbum i predic. decreta. ſicut. ⁊ no. ꝙ ſi in appellatiõe que a ꝑncipio tenuit et poſtea tenere deſijt ꝓcedit: hõi ctũ forti⁹ puto ꝓcedere ĩ appellatiõe q̃ diceret a ꝑncipio nõ tenuiſſe: vt q: dr iterpoſita tertio vel

coram ipſo. Idem. Proſecutio appellationis deſerte nõ impedit quin ſententia cenſea tur in rem iudicatam tranſiuiſ[illegible] ca. VI

a Si appellationem ꝑ ne
b gligentiã appellantis deſer
c tam appellans ipſe cum ap
d pellato: aut appellatus etiaꝫ
ꝑ ſe et principaliter ꝓſequa
e tur: non ideo minus in rẽ iu

poſt decẽ dies. Itẽ ſi ꝓcedit in tacite deſerta ꝑ negligẽtiam forti⁹ in expreſſa deſerta ꝑ renũciationẽ. fa. eo. ti. romana. §. ſi vo. ⁊ §. ſi aũt. li. vj. c ¶ Cum appellato. Licet ẽ dilatiões qs petit appellat⁹ ꝑ q̃s ꝓrelat̃ appellationis ꝓſecutio ꝑſint appellãti. ſicut etiã reſtitutiotionẽ petenti ꝑſunt q̃s petit reus ꝯtra quẽ petitur. C. de reſti. in inte. l. pe. ipſa tamen ꝓſecutio quã facit etiã appellatus ſibi non ꝓdeſt: vt hic ꝑ rationẽ quaꝫ infra dicã. d ¶ Appellat⁹. hic fortificat dictũ Hoſt. q̃rebat enĩ Inno. Quid ſi poſt lapſum tp̄is ꝓſecutionis fert̃ ſentẽtia infirmãs ꝑmã ſniam: poſtea petit appellatus ipſam ꝑmã executioni mãdari: tenebat ꝙ ipſi appellato obſtabit exceptio rei iudicate ex ſecũda ſnia infirmationis. nec valebit ſi dicat ꝑ lapſum tp̄is ante ſentẽtiam infirmationis primã ſententiã ratificatã: q: ſm eũ ꝑtextu hui⁹ noue defenſionis nõ debet ſecũda infirmationis ſentẽtia retractari. de re iudi. inter monaſteriuꝫ. C. de trãſac. ſub ꝑtextu. nec valet etiã dicere ꝙ nõ valet ſecũda ſnia lata ꝯ ꝑmã: quia vt dicit ſm id nunq̃ȝ valet ſnia appellatiõis ꝑmam infirmãs: nec ẽ etiã ſuꝑ eadeꝫ ꝑma lata in cauſa ꝑncipali. ⁊ ſecũda lata in cauſa appellatiõis. ⁊ hoc reprobat Hoſt. dicens ꝙ lapſus tp̄is ratificat ſniam: ⁊ facit haberi ꝑinde ac ſi nõ fuiſſet appellatũ. ſnia ẽ infirmatiõis poſtea lata a non ſuo iudice lata fuit. Item nõ valet ſentẽtia ꝯ rem iudicatã. de hoc in ꝑdi. decre. inter. nec ob. ꝑma rõ Inno. q̃ ꝓcederet in ſnia lata a ſuo iudice. nec ob. ſcda rõ: quia vbi ꝑ appellationem ſuſpenſa manet prima ſentẽtia: bene tenet ſecunda ꝯ ꝑmam. ſed ex quo ceſſat ꝑdicta ſuſpẽſio appellatione deſerta non valet ſecunda: ſicut non valeret ſi appellatũ nõ fuiſſet. hoc hic ita approbatur ⁊ fortificatur in tanto: quia predicta ꝓcedunt non ſolũ cuꝫ [illegible] appellans ꝓſequit̃: ſed etiam cũ vterq̃ȝ. ⁊ quod plus eſt etiã ſi ſolus appellatus quod forſan nõ cogitauerat Hoſti. ſit hui⁹ rõ: quia petendo ꝓnũciari male appellatũ nõ eſt ſibi ꝯrius in eo ꝙ dicit ſniam tranſiſſe in rem iudicatã. licet enim de appellãte dubitet̃ ꝓpter ꝯrietatẽ que videt̃ ineſſe: an poſſit ſimul ꝓſeq̃ appellationẽ ⁊ nullitatẽ ſnie: de q̃ ſatis ſcꝑſi. e. ti. dilecto i vlti. glo. poſt Inno. ⁊ Hoſt. ⁊ vide in Spe. de ſen. pro la. §. iuxta ad fi. in appellato tñ dicẽre male appellatuꝫ ⁊ ſniam trãſiſſe i rẽ iudicatã: nulla ẽ ꝯrietas. Sꝫ dices imo ẽ ꝯrietas: inq̃ȝtũ dic appellationẽ deſertã ⁊ ꝓpt̃ h̃ ſniam trãſiſſe i rẽ iudicatã ⁊ nõ deſertã inq̃ȝtũ ſuꝑ ei⁹ iniuſticia ꝓnũciari petit ꝑ appellatõis iudicẽ. ⁊ ſic negat ⁊ aſſerit illũ iudicẽ. Sol. ⁊ ſi vis ꝙ fateat̃ hic aliquã ꝯtrarietatẽ ineſſe: tñ appellatus q̃ reus eſt poteſt vti contrarijs: maxime quoꝝ finis nõ eſt cõtrarius: et actor põt in diuerſis inſtantijs. qd dicvt no. de reg. iu. nullus pluribus. li. vj. nec hic dr ꝙ in eadẽ inſtãtia hec duo ꝓponat appellatus.
e ¶ Rem iudicatam. Hoc eſt ẽ qd dicunt iura ꝙ rata manet ſẽtẽtia: ⁊ ꝙ appellans cadit a cã. e. ti. cũ ſit. ⁊ c. ſepe. f ¶ Sentẽtia. Que tñ erat aliqua: vt q: contra ius litigatoris lata. ſi enim a ꝑncipio fuiſſet nulla: ſicut propter appellationem omiſſam nõ trãſiret in rẽ iudicatã: ita nec ꝓpt̃ interpoſitã ⁊ deſertã. de ſen. excõ. licet. li. vj. ⁊ qd ibi no.

dicatam cenſebitur tranſiuiſ
f ſe ſententia a qua fuerat ap
pellatum. Idem. A pere[illegible] ca. VII

g Cum a repul
h ſione exceptionis per
i emptorie ſecundo appellans

Cum. ¶ Primo ponit dictũ a q̃. Scdo excipit. ibi: Niſi. Imola. Determinat caſum dubiũ circa decre. vl. eo. ti. li. vj. q̃ tal' eſt: Titius ꝯ me oppoſuit exceptionẽ ꝑemptoriã que ꝑ interlocutoriam eſt repulſa: appellauit ⁊ cõfirmata eſt ꝑma interlocutoria. iterꝝ appellauit: ⁊ iterũ cõfirmata eſt ꝑma ⁊ ſecunda: q: nõ potuit plus appellare: ꝓceſſit in ꝑncipali ⁊ lata ꝯ ipſum diffinitiua appellauit ab illa: ⁊ in cã hui⁹ appellatiõis vult repetere ꝯ illã interlocutoriã. ⁊ videbat̃ ꝙ poſſet ꝑ ꝑdictã decre. ꝯrium hic rñdetur: vn⁹ tñ caſus excipit̃. g ¶ Repulſione. Verbali ꝑ interlocutoriã: vt predixi nõ eſt tñ neceſſe in ꝑemptorijs iterloq̃. de hoc ſatis de ordi. cog. c. j. Idẽ tñ in repulſione facti: cũ illã non recipit. vl' ad vlteriora litis ꝓcedit. e. ti. ex ꝑte. ij. caute tamen facit excipiẽs ſi ꝓcurat interloq̃: vt no. in Spe. de ap. §. q̃liter. v. Itẽ ꝙ faciat: ⁊ dixi. e. ti. dilecto. ⁊ ꝑ hãc decre. ⁊ illã patet ꝙ ſnia lata ſuꝑ ꝑemptoria interlocutoria eſt nõ diffinitiua. ⁊ h̃ tenebat Gar. in decre. cupientes. de elec. v. inſuꝑ. vbi etiã allegabat ad h̃ decre. cũ dilecti. de elec. decre. ſua hoc. e. ti. Ad idẽ de offi. deleg. ſignificãtib⁹. ⁊ q: vt hic ꝑtꝫ hec repulſio ꝑemptorie nõ eſt diffinitiua. ergo nec ꝓnunciatio ꝓ ipa erit diffinitiua. vbi enim interlocutoria diffinit ⁊ condemnatoria ⁊ econtra. C. de ſen. ⁊ interlo. ꝑſes. ff. de re iudi. l. j. vt cõtrarioꝝ eadẽ eſt diſciplina. xxxij. di. hoſpitiolũ. ff. d̃ his q̃ ſui vl' alie. iur. ſunt. l. j. ff. de accu. q̃ accuſare. Preterea natura diffinitiue eſt ꝙ ex ea orıat̃ actio in factum ſꝫ a ſnia lata ſuꝑ iterlocutoria nõ orit̃ actio: ſꝫ exceptio Ar. in ꝑdi. decre. cũ dilecti i fi. C. de re. cre. l. actori. Itẽ ſi ſnia ſuꝑ ꝑemptoria ⁊ ꝓ eo lata eſſet diffinitiua: non eſſet alia diffinitiua ferẽda: cũ tñ de neceſſitate ſuꝑ ꝑncipali volũtate ſuꝑ ꝑemptoria ꝓnũciet̃. de h̃ in ꝑdi. decre. j. de or. cog. Dicebat ẽ Gar. ꝙ ſiue ſuꝑ dilatoria: ſiue ſuꝑ ꝑemptoria: ſiue ſuꝑ eo qd ꝑimit appellationẽ. i. ꝙ appellãs nõ potuerit appellare: ferat̃ ſnia interlocutoria ẽ ſec⁹ cũ iudex cognoſcẽs d̃ appellatiõe iterpoſita a diffinitiua ꝓnũciat bñ iudicatũ ⁊ male appellatũ vl' ecõuerſo: tũc enĩ diffinitiua ẽ. C. de ap. eos. ff. d̃ his qui no. infa. l. furti. In effectu tñ fatet̃ ꝙ ſnia lata ſuꝑ ꝑemptoria: ꝙ obſtet habet vim diffinitiue. h ¶ Peremptorie. Et ſic parat ꝑiudiciũ negocio ꝑncipali: al's nõ liceret repeti: vt i ꝑdi. decr. i ¶ Scdo. Si ẽ ſemel tm̃ appellaſſet ⁊ ſuccubuiſſet: nõ h̃ret locũ vt h̃ dr. Si

Diuiſio

EE

a ſuccumbit: non eſt in cauſa b appellatiōis poſtmodū a dif finitiua emiſſe audiendus vl e terius ſuper ea: niſi tunc rite d ꝓpoſita ex eo p̄us repulſa fu e iſſet: qꝛ ꝓponebatur inepte

ꝟo ſcd̄o appellat: ſꝫ appellatiōnē nō ꝓſeq̄t. hic videret dccre. locū h̄re. Ar. ꝰ. c. pxi. videret ꝯ ꝑ id qđ. ꝯ. dicam: ꝙ credo vbi renūciat ſpōte: q̄ſi licet tarde vtat iurī cō ſilio expectādo euētū negocij ꝑncipal: ꝛ ſic nō poſſere/ nus reſiſtat: vt. ꝯ. dicā. a Succūbit. Si ſuccūbit in ſcđa appellatiōe ꝗ tres habet ſen tētias ꝯ ſe. et ſic a tertia nō licuit appellare. eo. ti. directe. et. c. ſua nobis. C. ne li. in vna cā. l. vna. ꝯ. ca. cōpil. de re iudi. c. j. b Diffinitiua. Lata ſiue per ꝑmū ad quē debuit cā remitti ex q̄ fuit ꝓnūctatū male appellatū ꝑ q̄cū q̄ man⁹. đ excep. dilecte. ſiue ꝑ vltimū q̄ forſan ex vi delegatiōis i ꝑncipali ꝓceſſit: ſiue ꝑ aliuꝫ ad quē forte poſt cām remiſſam ad ꝑmū fuit i alio ar/ ticulo bn̄ appellatū: ita ꝙ expedito appellatōis articu lo diffinit poſtea ꝑncipale. c Sup ea. Peremptō/ ria ſic tertia repulſa. ꝛ ē mirabile ꝙ nō appellās audit vt in ꝑdi. decre. fi. ſꝫ ſcđo appellās ꝛ ſuccūbēs nō vt h̄: cū ſcđa repulſio appellatiōis nō deberet plus poſſe q̄ꝫ appellatiōis omiſſio. Nā ꝛ in appellatiōe a diffinitiua eq̄paramꝰ iſta nō appellare: vl ſcđo appellare ꝛ ſuccū/ bere. ſꝫ licet iſta eq̄parēt in diffinitiua i interlocutoria nō: lata eni tali iterlocutoria ſm leges ñ debuit: ſm ca nones potuit appellatiōꝫ differre ad euētū negocij ꝑmi Primū pꝫ. C. đ epi. aud. l. ij. đ iud. aptiſſimi. C. e. ti. eos ꝯ. ſup his. ꝛ q̄rū ap. nō reci. l. pe. Scđm pꝫ i ꝑdic. de/ cre. vlti. ſi ꝗ diſtulit iurī ꝯſilio: ꝛ poſtea victus appel/ lauit ꝯtra taleꝫ interlocutoriā audit. ſꝫ ſi poſſet eꝰ talē terlocutoriam impugnauit. ſcꝫ ſemel ꝛ iterum appellā do ille articulus tam ſolēniter diſcuſſus vlterius exa/ minari nō debet ex quo in ſecūda ſuccubuit. ꝑ qđ videtur ꝙ etiam iudex cauſe prin cipalis ante dif/ finitiuaꝫ nō poſ/ ſit illam interlo/ cutoriam reuocare: niſi tunc ſcꝫ in cauſa appellatiōis i terpoſite a diffinitiua. d Prius. In cauſa ꝑncipali. e Inepte. ſi. de iudi. examinata. ff. de flumi. l. j. ꝯ. la/ beo. Exemplū: petebas hereditatē vl electiōis ꝯfirma tionem excipiebā te illegitimū. ꝛ qꝛ nō ſpecificaui qđ debui. tertio ſuccubui: qđ nō ſpecifico in appellatione diffinitiue. ſup q̄ vide qđ ſcp̄ſi q̄ ſi. ſine legit. ꝓuenit ſu per. j. glo. Ad idē faciūt q̄ ſcp̄ſi de elec. dudū. ij. i ꝑn. vl ꝯ ꝓpulſum poſſeſſionē petere excipiebā đ crimine. nunc addo infamiā. de accu. accedēs. vl cū ius cōe fundaret actionē tuā excipiebā de ꝑſcriptiōe. nūc exꝑmo titulū de ꝑſcꝑ. c. j. li. vj. vl opponebā ꝑemptoriā nō ꝑuilegia tā: vt li. nō ꝯte. c. j. li. vj. in vim dilatorie ad īpediēduꝫ li. ꝯteſt. ſuccubui ꝑmo ſcđo ꝛ tertio. rediēs ad iudiceꝫ ꝑncipalis cauſe lata diffinitiua. a qua appellaui: illaꝫ exceptionē in vim ꝑemptorie ꝓponere potero.

Titulorꝫ ꝛ capitulorꝫ tertii libri Annotatio.

Uita ꝛ honeſtate clericorū. Titulus I
Capitula
Dioceſanis I
Quoniam q̄ II
Prebendis et dignitatib⁹ Titulus II
Capitula
Si dignitatē. I
Per litteras II
Si plures III
Si romanus IIII
Si de beneficio V
Si iuxta VI
De Cōceſſiōe p̄. ꝛc. Ti. III
Capitulū vnicū
Cum ei quem
Rebus eccleſie non alienā/ dis. Ti. IIII
Capitula
Monaſterioꝝ I
Si vna II
Rerū ꝑmutatiōe Ti. V
Capitulū vnicū
Ne conceſſio/ ne iuris
Teſtamentis ꝛ vltimis vo luntatibus Ti. VI
Capitulū vnicū
Religioſis
Sepulturis Ti. VII
Capitula
Eos qui I
Dudum II
Decimis primitiis ꝛ obla/ tionibus. Ti. VIII
Capitula
Religioſi I
Si beneficiorum II
De Regularibus ꝛ tranſeuntib⁹ ad religionē. Ti. IX
Capitula
Ut ꝓfeſſores I
Eos qui II
Statu monachorum ꝛc. Titulus X
Capitula
Ne in agro I
Attendentes II
Religioſis domib⁹. Ti. XI
Capitula
Cū de q̄buſdam I
Quia contingit II
Iurepatronatus Ti. XII
Capitula
Ut conſtitutio I
Plures ab vno II
Cenſib⁹ exactionib⁹ ꝛ procurationibus Ti. XIII
Capitula
Cum ſint nature I
Ad noſtram II
Preſenti III
De celebratione miſſarꝫ ꝛ aliis diuinis offi. Ti. XIIII
Capitula
Graui I
Dignum ꝓſus II
De baptiſmo ꝛ eius effectu Ti. XV
Capitulū vnicū
Preſenti
Reliquiis ꝛ veneratiōe ſanctorum Ti. XVI
Capitulū vnicū
Si dominum
Immunitate eccleſiarum Titulus. XVII
Capitulū vnicum
Quoianm

Finis

Diuiſio. Dioceſanis. ¶ Tria fac: ꝑcipit: punit ⁊ excitat Scḋa ibi: Qui ſi. Tertia ibi: Aduerſus. determinat ⁊ declarat decre. pe. in ꝑn. ⁊ vlti. eo. ti. ⁊ qḋ no. Guil. in ſpe. de cle. ↄiu. ꝟ. ſʒ nūq̄d dicet. Et no. ꝟbum dioceſanis: nō dicit ordinarijs locorum. ſtitutionē. li. vj. ⁊ ꝭ. de ſen. excō. grauis in fi. h ¶ Tertio. de ſen. excō. ſacro. ⁊ c. ↄſtitutionē. li. vj. debet ꝗ habere aliquoꝝ dieꝝ interualla: vt ibi dr̄. nec videt̃ ħ ſufficere ꝙ emanaret vnū ꝑemptoriū p hāc litteram. i ¶ Moderandū. de ap. cū ſit romana. k ¶ Nullo. Simile. de coha. cle. ⁊ muli. ſicut.

De vita ⁊ honeſtate clericoꝝ

¶ Clemēs. v. in ↄcil'. Uien.

Punit clericos coniugatos ⁊ alios perſonaliter ⁊ publice carnificu ⁊ tabernariorum officiu exercētes: q̄ p dioceſanos nominatim ⁊ tertio monita illud officiū nō dimittūt vel dimiſſum reaſſumūt: ↄpritant etiā dioceſanos q̄ illos clericos q̄ ſeculares act' exercent. hoc dicit Jo. an. ca. I

a Dioceſanis locoꝝ diſtricte ꝑcipimus: vt b c clericos carnificum ſeu d macellarioꝝ e aut tabernariorum officium f publice ⁊ ꝑſonalit̃ exercētes g h nominatim ⁊ tertio moneāt: vt ſic ab hmōi officijs īfra cōuenientē terminū monētium i ipſoꝝ arbitrio moderandum k deſiſtant: ⁊ ꝙ ipa nullo vnq̄ꝫ l tp̄e reaſſumūt. ¶ Qui ſi taliter moniti ab his non deſti m terint: aut ipſa vt premiſſum n eſt exercendo reaſſūpſerint: o p q̄ncūq̄ꝫ ↄiugati oīno: nō con q iugati ꝟo in reb': ⁊ ſi oīno īcedāt vt laici: in ꝑſonis priui r legium clericale q̄ꝫdiu ꝑmiſ s ſis inſtiterit: eoipo amittāt. t ¶ Aduerſus ꝟo alios clericos negociatiōib' vel cōmercijs ſecularib' vel officijs nō ↄuenietib' clericali ꝓpoſito publice inſiſtentes vel arma portātes: ſic canonica ſeruare ſtudeant inſtituta v ꝙ et illi ab exceſſib' cōpeſcant̃ hmōi: ⁊ ipſi de damnabili circa hec negligentia nequeāt rep̄hendi. ¶ dē.

Premiſſo ↄcordato punit primo clericos beneficiatos vtentes publice virgata vel partita veſte. Secundo ſubdiaconos ⁊ diaconos. Tertio omnes clericos tonſuram publice cum tali veſte portantes. Quarto habentes dignitatē: perſonatū vl' beneficiū curatū ⁊ ſacerdotes ⁊ religioſos publice portantes talem veſtem vl' infulā. Quinto puniſſo predictos vtentes tabardo notabiliter breui integre foderatē. Sexto certas caligas clericis interdicit. Joh. an. ca. II

Q Uoniā q̄ abiect' veſti x bus proprio congruentibus ordini alias aſſumere ⁊ ī pu/

Sic. ꝭ. ea. cōpil. ꝺ ſequeſ. poſ. c. j. p qḋ videtur ꝙ alij ordinarij licꝫ in loco iuriſdictionē habeāt: hoc nō poſſint inq̄ꝫtū hec cōſtitutio nouū iduc̃. ⁊ fa. qḋ dicā. ꝭ. ꝺ iurepa. c. j. poſt ꝑn. b ¶ Clericos. Puta ꝙ icludat etiā exemptos q̄ delinq̄rēt in loco nō exēpto: cuꝫ p id ſubſunt dioceſanis: vbi ꝟo delinq̄rēt ī loco exempto: nō videt̃ ꝙ ad illos extendat̃ hec conſtitutio: cū excitet officiū dioceſanoꝝ tm̄. ad hoc de offi. ordi. licet. ⁊ c. pe. maxime quia q̄n iura iſta volunt dare iuriſdictionē ſup exemptos: ħ exꝑmūt vt ptꝫ. ꝭ. ea. compil. de ſup. negligen. ꝑla. ca. vno. cū ſuis ↄcor.

Carnifex c ¶ Carnificuꝫ. Carnifex dicit̃ a carnifico as. q: carnes fac̃ ⁊ vendit. facit ꝺ ap. ſignificante. vnde ⁊ homicide ſolēt dici carnifices.

d ¶ Macellarioꝝ. Di ſic dicunt̃: q: pecora vl' quadrupedia mactāt: a macello as. qḋ eſt mactare et trucidare. ⁊ ꝓpter honorē ⁊ vilitatē iſtoꝝ duoꝝ officioꝝ. ſ. macellarij ⁊ tabernarij. hoc eſt ſpālīter de his ꝓuiſum. ⁊ licet multa ſint vilia. puta aptare pelles ⁊ coria ⁊ his ſilia: tū ↄſtitutio locū habet ſolū in exꝑſſis.

Taberna e ¶ Tabernarioꝝ. Taberna dicta eſt a tabulis q̄ mercib' ſubſternūtur ⁊ ꝓprie dr̄ domus in q̄ panes vinuꝫ ⁊ carnes cocte vendunt̃. talia loca nedū tenere: ſꝫ nec ingredi debent clerici. e. ti. clerici. xliiij. di. clerici. f ¶ Publice ⁊ ꝑſonaliter ↄiunctim req̄runt̃ hec duo. ſi ꝗ occulte vl' p aliū hoc exercet̃: ceſſat pena licet nō culpa. ⁊ ſic ſoluitur qḋ opponi poſſet de decre. fundamēta. de elec. li. vj. ꝭ. vt ꝗ ⁊ ꝭ. ſeq̄n. de decre. mulieres. de ſen. excō. de reg. iu. qui facit per alium. li. vj. cū cōcor. g ¶ Nominatim: Id eſt ꝓprijs noīb' eoꝝ exꝑſſis: q̄ſi non ſufficiat dioceſano monere in genere clericos diocesis ſue vel clericos talis plebanatus vel talis eccleſie ſed monere debet exꝑmendo illius vel illorum nomina. ⁊ ↄcordat de ſen. excō. cō

l ¶ Taliter. ſ. p dioceſanos nominatim ⁊ tertio ꝑfixo termio ↄgruēti. m ¶ Premiſſū. ſcꝫ publice ⁊ ꝑſonalit̃. n ¶ Reſumpſerit. Lapſo termio ħ dico q: ſi habuiſſent terminū mēſis ⁊ q̄nta die dimiſiſſent decimaq̄nta reaſſūpſiſſent dū mō infra terminū poſtea dimiſiſſent: nō eēt locus pene. o ¶ Q̄ncūq̄ꝫ. q̄ſi etiā poſt tp̄a longiora. ⁊ ē ſi. ꝺ ſoꝛ. cog. c. ij. Jo. an. p ¶ Oīno ſ. q̄ ad duo ꝓuilegia q̄ poterāt hr̄e p decre. vnicam. ꝺ cleri. ↄiu. li. vj. et ſic hic ↄiūgis totam illā partem ſcꝫ ꝓuilegiū clericale q̄ꝫdiu ⁊c̄. mt' tū facit ad id qḋ no. de cle. ↄiuga. Johes in. liij. q. ſꝫ ſi iſtḋ omnino intēdit perpetuitatem priuationis inducere: vt ſi cōiungatur ħ illud verbum ſolum priuilegium clericale eoipſo amittāt: reſultaret ↄtrarius intellect' ſimilis diſputatio de hac dictione omnino. ff. de fideiuſſoribus. l. grece. ꝭ. illud. q ¶ In rebus. Proprijs in q̄bus als gauderēt immunitate. eo. ti. c. vl. de immu. eccle. c. j. li. vj. r ¶ Q̄diu. Recuperabunt ergo reſiſtentes priuilegium: ⁊ facit de vita ⁊ hone. cle. c. vlti. et qḋ ibi dixi poſt Inno: ibi etiā no. Ber. ⁊ facit qḋ no. xxxij diſt. nullus. ⁊. lxxxj. diſt. ſi qui ſunt preſbyteri. s ¶ Eoipſo. Licet ꝗ ſit neceſſaria monitio: non tū eſt neceſſaria ꝓuatio. cōcordat de ſen. excō. in audientia. c. ↄtingit. ſi. de ꝑbē. extirpāde. de rapto. excōicationi. ꝭ. de deci. c. j. de ſta. mo. attēdentes i fi. t ¶ Alios. Nō carnifices vl' tabernarios. v ¶ Inſtituta. e. ti. c. ij. ⁊ c. clerici. ⁊ c. vno. li. vj. ne cle. vel mo. c. j. de ſen. ex. ↄtingat.

Diuiſio. Q Uoniā. ¶ Diuidit̃ in ſex ꝑtes vt patꝫ in rubro. Scḋa ibi: Si ꝟo. Tertia ibi. Idē quoq̄ꝫ. Quarta ibi: Dignitatem. Quinta ibi: Sed tales. Sexta ibi. Hinc inſup. Imola. Emanauit executiue ad iura. xxj. q. iiij. per totuꝫ. e. ti. c. pe. x ¶ Cōgruētib'. Cōgruētia

167

veſtiū reſpicit nō ſolū clericos de q̄bꝫ h̄ in iuribꝫ p̄all.ꝛ monachos.d̄ q̄bꝫ.ī.de ſta.mo.ne ī agro.ſꝫ etiā oēs lai cos.xij.dī.§.j.ꝛ.c.p̄ ſimoniā.xxx.dī.ſi q̄s viroꝝ.ꝛ vari atur ex diuerſitate ſexuū.c.dī.ſiq̄ mlier.: a ❡ Ceſſante. ē.e.deꝰq̄. b ❡ Jndignū.d̄ ſen.exc.ī audiētia.e.ti.ſi iu dex laicꝰ.li.vj.ff. de iniu.itē apud .§.ſiq̄s v̄gines.ꝛ eſt ſi.de ſta.mo. recolentes. c ❡ Clericꝰ. Jn/ cludit h̄ntē p̄mā tōſurā tm̄.d̄ eta. ꝛ q̄li.cū ꝯtingat. d ❡ Partita.di cit canon ꝙ di/ uerſi coloris vel diuerſe p̄tꝭ veſtē eē n̄ dꝫ.xx.q.j.c. vl.ī fi.alibi ꝙ ve ſtis n̄ debebat eē variata ſericꝭ tex turis nec h̄re va rioꝝ coloꝝ orna/ menta.xxj.q.iiij. c.j.ī fi.Et no. ꝙ

a blico portare rōnabili cā ceſ/ ſante p̄ſumit: p̄feſſoꝝ illiꝰ or/ b dinis p̄rogatiua ſe reddit in/ dignū: p̄ſenti ꝯſtitutione ſan c cimus: ꝙ quicunq̄ꝫ clericus d virgata vel partita publice e f veſte vtetur niſi cauſa ratio/ g nabilis ſubſit: ſi beneficiatus h extiterit: per ſex mēſes a p̄ce/ i ptione fructuū beneficiorum k l q̄ obtinet ſit ipſo facto ſuſpē/ ſus. ❡ Si vero bn̄ficiatꝰ non fuerit: in ſacris tm̄ ordinibus m n citra ſacerdotiū cōſtitutꝰ per

licet veſtes rubei ꝛ viridis colorꝭ p̄hibite ſint clicꝭ.ē. c.pe.pene tm̄ iſtiꝰ ꝯſtōis locū h̄nt ſolū in veſtibꝰ hic ex/ preſſis: et ꝯcor.ꝙ dixi.ē.c.xxi. e ❡ Publice.Cōcor.ē c.xxi. f ❡ Vtetur.Veſtibꝫ ergo etiā p̄us factis publice vti nō poterit ſine hac pena: nec p̄pter hoc ꝯſtitutio re ſpicit p̄terita: damnat enim ſolū futurū vſum: et facit qd̄ dixi.ē.ea.compil.de eta.et quali.vt hi qui.in glo.ꝙ poſteris. g ❡ Rationabilis.Puta timoris.e.ti.c. pe. h ❡ Menſes.Jnchoandos poſt talem publicam delationem. i ❡ Beneficioꝝ.oium p̄pter indefinitā de hoc de elec.vt circa.li.vj.offendit eniꝫ vniuerſuꝫ ſta tum eccleſie nec minus vnā eccleſiam q̄ꝫ aliam et ſic ſol uitur de elec.ſi cōpromiſſarius.§.huiuſmodi.et.§.ſeq. li.vj.vbi ſpecialiter offenditꝭ eccleſia ad quā indignus eligitur: vel ad quaꝫ digne electus impedit.et eſt ſimi/ le.ī.de penis.c.j.poſt princi.poſſet autē talis eligere de elec.cum vintoñ. k ❡ Jpſo facto.Hic ergo nō ē neceſ ſaria monitio nec ſnīa: aliter.ē.c.proxi. l ❡ Suſpē ſus.ſi tamen interim illos preciperet nō eſt irregularis cum hoc non ſit expreſſum in iure.de ſen.excom.his q̄. li.vj.nec beneficijs priuatꝰ: cū hoc h̄ nō exprimatꝭ.ſicut in caſu.d̄ elec.c.j.§.fi.ꝛ.c.cupiētes.§.ceterū.lib.vj.tene tur tamen ad ipſorum reſtitutionē.Sed cui fiet reſtitu tio.hic videndū eſt cui accreſcant fructꝰ tp̄e ſuſpēſionis puto quotidiane diſtributiōes accreſcāt ſocijs vt dixi. ē.ea.compil.de eta.et quali.vt hi q̄.fructus prebende vel diſtincti bn̄ficij accreſcāt eccleſie: de cleri.non reſi.c. pe.ꝛ ſic intellige qd̄ no.xcj.dī.clericus victū.et qd̄ no. Questio Jnno.de coha.cleri.ſicut.Quid autē ſi iſti ſuſpenſi nol lent interim officiare eccleſiam.an interim eligāt vꝭ eli gantur: vide qd̄ no.in p̄aſſe.§.ceterū.in glo.non ergo m ❡ Sacerdotiū.Hic ergo eſt ius diuerſum inter ſa/ cerdotiū et alios ſacros ordines ꝯcor.liiij.dī.ex antiq̄s ue cle.vel mo.c.fi. n ❡ Per idē tp̄s.Sex menſium. o ❡ Jnabilis.Tenet Guil.in ſpe.ti.ij.§.ſupeſt.v.ſed nunquid pōt.ꝙ legatus ꝛ ep̄s hanc penā infligere poſ ſint: etiam in p̄petuum clerico et laico ex cā.et vides ꝙ in defectum bn̄ficij ſuccedit hec pena inabilitatis ali/ bi deficiēte bn̄ficio ſuccedit hec pena excōicatiōis.ī. de decl.c.j. p ❡ Alijs.Qui nec bn̄ficiati ſūt nec in ſa/ cris. q ❡ Talē virgatā vel partitā. r ❡ Et tonſurā.

ſi q̄ veſtē ferāt ſine tonſura nō eſt locꝰ pene: et facit ad ea q̄ no.et ſcripſi.de apoſta.tue.vides enī ꝙ ꝯſtitutꝰ in minoribꝫ ſecularibꝫ veſtibꝫ vtens nō incurrit hāc penā niſi īmiſceat tōſurā.Et q̄ꝛ de tonſura clericoꝝ iura va rijs verbis vtunꝭ.quedā enī dicūt raſurā in p̄te ſupio/ ri ad modū ſpe/ re.xxiij.dī.§.cle/ rici.et.c.ſe.dicitꝭ autē ſpera rotun ditas vel corpus ſeu ſpaciū rotun dū: quedā dicunt coronā et raſurā xij.q.j.duo ſunt. quedam tonſurā et coronam.e.ti. clerici.de cle.con iuga.c.vl.ꝛ.ī.de cele.miſ.c.j.que dam ſimpliciter tonſurā co.li.de/ ricꝰ.ſi de cle.cōiu ga.Johes.ꝛ.c.ex parte.e.ti.c.vno. li.vj.et eo.lib.de biga.altercatio/

Quid ſit tōſura clericorū et q̄d deſignet.

idem tempus reddatꝭ eo ipſo o inabilis ad eccleſiaſticuꝫ be/ neficiū obtinendū. ❡ Jdeꝫ p quoq̄ꝫ cenſemꝰ de clericꝭ alijs q r veſtem taleꝫ ſimul ꝛ tonſurā publice deferentibꝰ clericalē. ❡ Dignitatem vero perſona/ tum ſeu beneficiū aliud obti/ nēs cui cura īmineat anima/ rum: necnon ceteri in ſacer/ dotio cōſtituti: ac religioſi q̄ libet quos oportet p̄ decenti s am habitus extrinſeci moꝝ intrinſecam honeſtateꝫ oſtē/

nis.de ſen.excō.ſi iudex.et quid hec vba intendāt vi/ deamus.Circa h̄ ſciēdū ꝙ clericis deputatis ad dina myſteria cōpetit raſura ꝛ tōſura in modū corone rōne figure: q̄ꝛ corona ē ſignū regni et p̄fectiōis: cū ſit circu laris carēs angulo: ī ſignū carētie ſordiū: q̄ꝛ vbi angu/ lus ibi ſordes: ſe q̄ et alios v̄tutibꝫ regere et a ſordibus mūdare debēt: ꝛ ſic ī deo regnabūt ineternū: vt in p̄di. decre.duo.p̄ raſurā aūt ex p̄te ſupiori capilli ſubtrahū tur ne mēs ipoꝝ p̄ occupatiōes tp̄ales retardetꝭ a cōtē platiōe myſterioꝝ diuinoꝝ.Summitas eni capitis eſt eminentia mentis.fa.de ſa.vnc.c.vno.v.in v̄tice.per ip ſius ergo denunciationē mētis releuatio deſignatꝭ: ꝛ q̄ꝛ ꝯuerſi in myſterijs diuinis nō occupanꝭ ſupiꝰ nō radū/ tur: licet inferius tondeanꝭ: q̄ꝛ tp̄alia deponūt.Tonſu ra vero ex p̄te inferiori capillos tondent vſq̄ꝫ ad releuati onem ſenſuū.ſ.viſus et auditus.ne.ſ.oculos vel aures impediant: et eſt ſignū ꝙ p̄ſcindenda ſunt vitia cordis et corp̄is: ne intuitu diuinoꝝ impediāꝭ: et ex his debetꝭ corona celeſtis.vn̄ dicit canon ꝙ incedere debent cleri/ ci detonſo capite et patentibus auribꝫ.xxiij.diſt.c.pe. Ex predictꝭ videtꝭ ꝙ p̄prie raſura reſpiciat partē ſupe riorē quā dicimus clericā: corona circulū capilloꝝ: ton/ ſurā abſciſionē ipoꝝ.fa.de ſen.excō.cōtingit.ij.ibi: Cir/ cūciſis crinibꝰ.Hoſt.tm̄ in decre.clici.e.ti.vt ibi ſcripſi qd̄.ē.dixi clericā videtur vocare tonſurā dicēs ꝙ maio rem tonſuram et altiorē et rotundiorē coronā debet h̄re monachus q̄ꝫ clericꝰ: ꝛ no tauit etiā de h̄ in ſum.e.ti.§. ij.Hec dicta ad diſcutiendū an tonſura cōſiſtat in cleri ca vel in tonſione criniū: vel in vtroq̄ꝫ et ſpāliter p̄ hoc ad textū an clericus in minoribus deferens talē veſtē cū clerica et longis crinibꝫ: vel ecōtra tonſis crinibꝫ.ſed ſi/ ne clerica incurrat hanc penā.ꝛ in p̄mo caſu ſi clericā caputio vel aliter cooperit: ꝛ in ſcd̄o ſi tonſionē criniū cooptam portat forte veſtitꝰ caputio: certū eſt ꝙ non eſt locus pene p̄ verbū publice qd̄ reſpicit vtrūq̄ꝫ.ſ.ve ſtem et tonſurā.remanet ergo dubiū cū alterū ſolū de/ fert ꝛ publice eget declaratione.ſed credo de mente ꝙ ſi tm̄ in publico exhibet ꝙ videatꝭ clericꝰ cū ea veſte lo/ cus ſit pene.raro enī vel nunq̄ꝫ in capite caputiū birre tum capellum vel aliq̄d tale deferens oſtendit vtrūq̄ꝫ. s ❡ Extrinſeci.hec lr̄a ꝛ principiū huius capli ibi in

Nota publico portare. facit ad q̄stionē olim disputatā de mo/nacho q̄ bñ portat habitū suū quē tñ cooperit habitu clericoꝝ seculariū ꝙ sit apostata. τ ita fuit ħ termiatuз τ inducebatꝛ decre. pe. e. ti. de iude. in nōnullis. τ ponitꝛ in mercuria. sub ti. de aposta. a Infulā. Sumitꝛ in/terduз ꝓ corona imperiali. C. de q̄drі. p̄scrip. l. fi. in fi. qñqз pro alba fasciola sacerdo/talis capitis. et lō s̄bmissit: seu pi/leū qđ dr̄ a pilis q2 pilos capitis tegit τ strigit. et no. ꝙ etiā diacō/nū portantē in/fulā ñ punit hec cōstitutio nisi sit de hoc expressis. b Lineum. Idē puto si seri/cum: qđ apđ nos multū est in vsu cū maior vl̄ saltē eadem sit rō. c Ceteri. Nō bñficiati τ religi/osi isti penaз hic expressam incur/runt vltra penā excōicatiōis: q̄ ii/gantꝛ pena ꝑ ali/am constitutio/nem. ne cleri vel mo. c. ij. li. vj. d Per idē tē/pus. Annale. e Quōcūqз bñ/ficium. Includit p̄stimoniā vl̄ pensionē quā hr̄et in ti/tulū. facit qđ dixi de rescrip. postulasti. f Et tales. De q̄bus ꝓxime dictū est. g Epitoglo. Dictuз ab epi qđ est supra: τ tego tegis. h Oram. Sine aspi/ratione designat finē vel extremitatē rerum p̄cipue re/gionum τ vestiū. vñ dicitꝛ. j. Regū. xxiiij. ꝙ dauid preci/dit oram chlamydis saulis. ij. q. vij. §. de his. τ Genes. xlij. Repererunt in ora saccorū ligatas pecunias. ad Heb. xj. Sicut arena que est ad oram maris. nō aspi/ratur etiam quādo scribitꝛ ꝓ plurali de os oris. aspira/tur aūt quando designat tempus: vt horam tertie vel none. i Videatur. Dicit canon ꝙ superior vestis clericorum debet esse talaris: id est longa vsqз ad talos xxiij. di. c. penul. τ si breuitatē vestis superioris dicere/mus huius cōstitutionis causam videretꝛ cōstitutio lo/cum habere τ in tali tabardo nō sic foderato ꝙ nō cre/do cum sit penalis: τ sic non extendenda. de elec. statu/tum. li. vj. k Infra mensem. Quia. s̄. dixi vtentes: videtur ꝙ mensis incipit post inchoationē vsus. l Conuertendum. Facit ad no. xij. q. j. non dicatis. ꝙ monachus administratione carens elemosynam facere non possit. Sed quid si talis monachus erat in studio de licentia abbatis a quo multum distat. satis puto ꝙ tunc cūius administrationē non habeat. hanc erogati/onē facere possit. ꝑ ea que no. Hostien. in summa. đ pe. τ remis. §. quibus τ qualiter. char. pe. v̄. quid đ facien/tibus elemosynam. vbi tenet ꝙ monachus qui de licen/tia abbatis est in studio vel ꝑegrinatione: potest facere gratuitam elemosynā τ moderatā. alleg. de off. delega. preterea. ff. de ꝓcu. ad rem. τ. l. ad legatum. ff. de iudi. si longius. fortius ergo faciet hanc necessariā. τ facit qđ no. đ accu. ex parte. m Ceteri vo. Non beneficiati. n Per idem temp⁹. Annale: vt sic respiciat quod ꝓ/xime dictum fuit a ver. dignitatē: citra vel vt restri/gatur pena: po/test intelligi de sex mensibus de quibus in p̄n. di/xit: vel dic diuer/sificari penas p̄/dictas. s. anni et sex mensium ſm diuersas qualita/tes clericorum: de quibus premi/sit vt semestre lo/cum habeat in his de quibus loqui/tur vsqз ad ver/si. dignitateз: an/nus in alijs. o Sanctioni. Nō dicit ꝙ iste finis sit sanctio: sed additꝛ sancti/oni. In p̄cedēti/bus eñi cōstitutio est penalis: ħ nō hoc dico ꝑptꝛ no. iij. di. in fi. sūme. erit aūt hic loc⁹ pene arbitrarie: exq̄ certa nō sta/tuitur. de offi. de leg. de causis.

Margin notes: Infula multis modis sumitꝛ — Epitoglū — Ora — An monach⁹ possit facere ele/mosynam

dere: si p̄terqз ex cā rōnabili publice vestē ferāt hmōi aut a infulā seu pileū lineū publi/b ce portēt i capite: sint eoipso beneficiati videlicet a ꝑcepti one fructuū beneficiorū que c obtinēt suspēsi ꝑ annū. Cete ri vo sacerdotes et religiosi d q̄libet ꝑ idē tēpus reddātur e inabiles ad qđcunqз benefi/cium ecclesiasticū obtinēduz. f Sз etiā cl'ici τ ceteri q̄cūqз g clerici vtentes epithogio seu h tabardo foderato vsqз ad orā τ ita breui ꝙ vestis inferior i notabiliter videatꝛ: epithogi um ipm seculares clerici τ re ligiosi admīstrationeз hñtes k teneātur infra mensem dare paupib⁹. Ceteri vo religiosi admīstrationē nō hñtes: in/fra idē tp̄s illud teneantꝛ su/is supiorib⁹ assignare i pios l vsus aliq̄s ꝯuertēdū. Alio/m q̄n bñficiati suspēsionis: cete ri vo inabilitatis penas pre n dictas ꝑ idē tp̄s se nouerint incurrisse. Huic insuꝑ ad o ijcim⁹ sanctiōi: vt clerici p̄ser p tim bñficiati caligis scacatis q r rubeis aut viridib⁹ publice nō vtantꝛ.

De p̄bēdis τ digni/tatibus. Clemens q̄ntus i ꝯcil. Vien. Clausula inserta litteris gratiosis super digni/tate concessis [illegible] et mandat: ne animarum cura si dignitati imminet negligatur: vel ꝑ quā inhibet electiones fieri dignitatis: nō facit exte[illegible] gratiam ad dignitatē que [illegible] electionem assumitur. hoc di/[illegible] ca. I.

s Si dignitatē habē ti đ alia prouidere t v mādem⁹: dispēsan tes cū eo simul vtrāqз valeat x retinere: de aiarū cura que il y lis vel alteri eaꝝ iminet non

p Presertim. ꝓ maxie. q Caligi. xxiij. di. clerici. r Viridib⁹. Isti colores i ipoꝝ vestib⁹ erāt ꝓhibiti e. ti. c. pe. τ vide qđ ibi scp̄si. s Vtantꝛ. ꝓuidit Cle/mēs circa infulas caligas τ vestes. prouideat successor circa scapulas q̄rum ꝑforationē vel incisionē multifor/mē supstitiosa curiositas apđ clicos pullulās adiuenit. Si dignitatem. Duo sunt dicta. Scđm ibi: Ad ħ. qđ in p̄n. dr̄ de dispēsatiōe: vsqз ad ver. cūqз. tenebat Host. đ rescp̄. postulasti. τ Guil. in spe. de leg. §. videndū. v̄. sз nūq̄d nocet. Diuisio
t Mandemus. Idē puto si ꝓuideat. dū tñ non mo/tu ꝓprio. ī. c. iij. cū eadē rō. v Dispēsantes. Quid si Questio nulla fuit dispēsatio sup pluralitate: sз solū ꝓuideri mā/datꝛ de dignitate nō adiecto de cura. postea submittitꝛ hec clausula: dicas idē cū eadē sit rō. sз q2 clausula illa poni nō solet nisi cū fit dispēsatio sup pluralitate. vl̄ si/mile. facit de off. or. c. ordinarij. §. ꝓuideat. lib. vj. iō sic loquitꝛ sitꝛ. dixi: quia qñ fit sup etate ordie vl̄ residen/cia: etiā apponi solet hec clausula. vñ cūius in lr̄is gr̄e sup his dispēsetꝛ: adiecta ista clausula: gr̄a tñ nō exten/ditꝛ ad curatā. x Retinere. Qđ nō possit sine dispē/satiōe ex vi expssiōis. e. ti. nō pōt. §. fi. li. vj. Io. an. y Vel alteri. Si itelligas scđe: planū est qđ seq̄tur de gr̄a surrepticia: vt. e. ti. c. in illis. li. vj. sз si de prima hoc itelligas: tūc licз gr̄a sit surrepticia: q̄ ad dispēsati/onem pluralitatis: nō tñ quo ad ꝓuisionē dignitatis: exq̄ ꝓpter illā parat⁹ ē dimittere p̄mā. vñ si Mutinē. archidiaconus impetrat archidicono a Bononieñ.

168

non curatum vel curatum:hoc tñ expreſſo ⁊ diſpenſat̃ cũ ipo ſup vtroq; tenẽdo:licet diſpenſatio pluralitatis nõ valeat:ex q̃ Mutineñ. archidiacon⁹ habet curã.et h̃ nõ expſſit ppt̃ rõnẽ quã infra dicã ſuper verbo momẽ ti.videt̃ tñ q valeat impetratio:ita q p ipam Mutineñ. dimittendo ↄſeq̃ poſſit Bo/ noñ.nõ ei habet̃ in iure expſſũ q impetrãs q̃ tene tur facere mẽtio nẽ bñficiorũ q̃ hʒ teneat̃ etiã q̃lita tẽ eorũ exp̃mere: ſicͭ nec habetur ĩ iure q teneat̃ ex primere q̃lis ordo ſit annexus bñficio:vel q̃ntitatẽ red dituũ quã habet ex vno bñficio vl̃ plurib⁹.licet bñficia teneat̃ exp̃mere.cũ g̃ p expſſionẽ nulla fiat diſpẽnſatio ſed ſolũ vitat̃ ſurreptio.e.ti.nõ põt in fi.lib.vj.Videt̃ q valeat impetratio:ex q̃ illud expſſerit illi⁹ curaʒ ſicut valet:licet nõ expſſerit annexionẽ ordinis vl̃ reddituuʒ q̃titatẽ vt dixi.⁊ rõ decre.cũ in illis adaptat̃:cũ d di/ gnitate ↄſequẽda q̃rit̃:nõ cum de exprimenda: niſi di/ cas aliter legendo q hoc nouũ declarat vel ĩducat hec ↄſtitutio:q etiã qualitas cure immĩnẽs bñficio qđ ha/ bet impetrãs.exprimenda ſit in impetratione. quod p bat lr̃a nullius penitus que ſequit̃ quaſi hoc ſit de his que poſſent mouere principẽ ad gratiã denegandã. fa. eo.ti.Quis.⁊.c.is cui.j.rñ.li.vj.⁊ qđ no.Compoſt.d re ſcrip.capitulũ.in fi.magne glo.⁊ videt̃ expreſſum.ĩ.e. cõpil.de offi.ordi.c.ij.ſi intelligat̃ illud ſpeciale qđ ibi ponit̃ de ſpecialitate que etiã exprimat qualitatẽ cure. ⁊ talẽ expſſionẽ cõiter hodie faciũt impetrãtes ⁊ caute ¶Poſſit dari tertia lectura q mixtura diſpenſationis ⁊ gratie puiſionis in eadẽ littera cõceſſarum vitiet vtrã q;.que ſi ſegregate forentevaleret puiſionis gratia: vt p̃mo dicebat̃.Contra hanc facit de reg.iu.vtile.li.vj.⁊ qđ ibi no.licet enim ſecũda gr̃a diſpẽſenſatiõis pẽdeat a p̃ma: ⁊ ſi ſit inſepabilis. ¶Prima tñ gr̃a.ſ. puiſionis bene eſt ſepabilis a ſecũda.q̄re illa vtilis p illã inutilẽ vitiari nõ deberet:h̃ egeret declaratõe.in dubio tñ pla cet p̃ma lectura.Ad inducta ſcđo rñdet̃ p̃mo ad lr̃am ſequentẽ vt ſtatim.dicã ad id quod allegatur de motu p̃ncipiſ.Rñde p decre.nõ põt in fi.ſupius alle.in decre is cui ſcđm.cũ p̃mo teneat̃:⁊ iđ p̃mũ eſſe debuit nõ cu/ ratũ.Si enĩ primã dimitteret:cura non obſtaret vt ibi j.rñſo.decre.ij.de offi.ordi.requirit ſpecialẽ mentioneʒ bñficij vt nõ ſufficiat generalis.⁊ eſt p Hoſt.ↄ Cõpo. in his que no.de reſcp.in noſtra in fi.ʒ nõ requirit ex/ preſſionẽ qualitatl̃:vt ſupius dixi. a ¶Nulli⁹.Vni/ uerſale negatiuũ eſt.⁊ adhuc ſubmittit penitus ⁊ facit ad ſupi⁹ dicta.q̄bus tñ nõ obſtabit hec littera: ſi dicas gratia.ſ.ſuper pluralitate cõceſſa. fecit enĩ mentionem ĩ.de mandato puiſionis ⁊ de gratia diſpenſationis.p̃ mum cõſiſtit in gratia facienda.ſecundũ in iam facta. facit qđ no.de p̃ben.ſi cui.li.vj.in vlti.glo.vel ſi expo/ nas alteri de ſecunda:vt ibi dixi in princi.glo.

b ¶Momenti.Hoc tenebat Hoſti.ĩ predic.decre.po ſtulaſti.reddens rationẽ quod circa pluralitatem in p natu cum cura duo ſunt impedimenta.ſcilicet perſo/ ſoatus ⁊ cura.eo.ti.de multa.ſublato g̃ p̃mo impedimẽ no.ſ.pſonatus.remanet ſecundũ.ſ.cure:vt ibi ſcripſi.⁊ tidem Guil.in predic.ver.ſed nunquid. c ¶Inſertum Quod ſumi poteſt ex decreta.de offi.ordi.ordinarij.§. prouideat.lib.vj. d ¶Animarum cura.Hoc indu/ cebat dubium quaſi per hmõi de curato papa noluit

a habita mentiõe gr̃a hmõi ve lut ſurrepticia nulli⁹ penitus b eſt momẽti. Quicq; ↄfect⁹ ſuper c d ea lr̃is ſit inſertũ q aĩarũ cu/ e ra ſi dignitatibus ipſis vel al teri earum immineat nullate nus negligatur. ¶Ad hoc f ſi alicui puideri mandemus de dignitate ad cuiuſcũq; vl̃ quorũcunq; collationẽ:pro/ g uiſionem ſeu quis diſpoſiti/ h i onem aliam in certa eccleſia

prouideri:⁊ ſufficiat cuicũq; parti littere talis volun/ tas appareat:vt ſic finis trahatur ad principiũ.facit de ap.ij.requiris.cum concor.de reſcrip.olim.ſicut ſuf/ ficit quacũq; parte actorũ certificet̃ ſnia .C.de ſen.q̃ ſi. cer.quan.l.iij.ſʒ hec clauſula non ponit̃ ad gr̃am agen dã:vt.ĩ.pxi rñ.ſʒ ad indẽnitatem dignitatl̃ ĩ execu tiõe ſeruãdã:nec ſonat ĩ ↄditionẽ puiſiõis vl̃ q̃lita tis expſſionis:ſʒ poti⁹ ĩ monitiõeʒ vñ valeret pui/ ſio hac monitõe nõ ſuata:vt no. e.ti.nõ põt.ij.rñ.li.vj. e ¶Si dignitatib⁹.Quid ſi p̄ nit̃:ſʒ puta q d̃r puiſio:q aĩarũ cura dignitatib⁹ immi nẽs nullaten⁹ negligat̃.Idẽ puto p id qđ px.dixi.Itẽ intelligit̃ immĩnẽs.i.ſine q̃ iminet. f ¶De dignitate. Decre.etiã cũ illis.e.ti.ij.rñ.loquit̃ de dignitate vl̃ pſo natu.⁊ ibi i.iij.rñ.qđ de bñficio loq̃t̃.de elec.nõ repetis declarari vellẽ:an in bñficijs minoribꝫ q̄bꝫ p electioneʒ ⁊ ↄfirmationẽ puidet̃ locũ habeãt hec iura: cõiter te/ net̃ q ſic.⁊ fa.ĩ.de relig.do.c.ij.ij.rñ.ipn. g ¶Quis. Iſtud ꝟ.nõ eſt in decre.cũ i illis p qđ q̃nq; dicebãt im petrãtes ad hoc vt aliq̃d adderet electionẽ includi.Iã dudũ ↄſulerã ↄtrariũ in q̃dã cã florẽtina illa rõne: q2 cũ regulariter in iure indefinita eq̃polleat vniuerſali.d q̃ no.de elec.vt circa.li.vj.illud ꝟbũ nihil addet. Iteʒ q2 cũ p decre.cũ in illis:ꝟbũ diſpoſitiõis non includat electionẽ:q̃ſi diuerſe ſint ſpẽs vniuerſali adiectum illi ſpeciei:quis illã amplificet:tñ aliã nõ includet:maxi/ me in h̃ caſu q̃ de materia reſtringibili loq̄mur:vt ibi ĩ ſcđo.§.mõ vides hoc h̃ approbatũ.Vidi etiã dubitari ſi nulli⁹ ipoꝝ modoꝝ exp̃mat̃:q2 ſimplr̃ mãdat̃ puide/ ri de dignitate:vel p̃ma q̃ vacabat vel quã duxerit ac/ ceptandã:nunq̃d includat̃ dignitas cui puidet̃ per ele ctionẽ.⁊ tenẽt aliq̃ q hoc caſu ita veniet mod⁹ electõis ſicut quis alius:ex q̃ nulli⁹ exprimit̃ cũ illa decre. et iſta nõ dicãt modũ electiõis nõ includi niſi exp̃mat̃:ſed di cũt vno caſu vni expſſo aliũ nõ ↄuenire.Cõtradicere vi det̃ finis hui⁹ capli.Sʒ rñderi põt q reſpicit caſuʒ nar ratũ:vt ibi dicã. h ¶In certa.De iſto enim ſcias q Joh.mo.no.d regu.iu.ĩ generali.li.vj.⁊ Arch.eo.li.de ↄceſ.p̃bẽ.ne captãde.Clemẽ.iiij.determinaſſe aucte ſu/ pra de li.ij.Regũ.xij.c.⁊.iij.q.vij.§.vi.de illo q̃ habe/ bat vnicã ouẽ.⁊ ex.l.illicitas.§.ne tenuis.ff.de off.p̃to. de illo q̃ habebat vnicũ lumẽ: q cũ ſcribit̃ alicui pui/ deri de dignitate ĩ aliq̃ eccl̃ia.⁊ nõ eſt ibi niſi vnica et p̃ncipal̃ illa nõ debet̃.⁊ ſit etiã rõ:q2 puidere de illa di gnitate nõ eſt puidere ĩ eccl̃ia:ſʒ de eccl̃ia alle.etiã deci ſam decre.vi.e.ti.⁊ fa.qđ no.de off.le.c.pe.in glo.ij. li. vj.dicit etiã ibi Jo.mo.⁊ Arch.e.ti.ſi p clericl̃.lib.vj. Bonifa.viij.pnũciaſſe ĩ forma paupeꝝ:q cum ſcribit̃ alicui d aliq̃ bñficio ĩ eccl̃ia puideri ſi nõ ſit ibi niſi vni cum.vl̃ ſcribit̃ ad collationẽ alicui⁹ q̃ nõ ↄfert niſi vni cum de illo puideri nõ poterit:cũ illđ aliq̃ ſit relatiuuʒ ſupponẽs diuerſitatẽ.circa p̃mũ tñ refert Arch.in ad/ di.q q̃dã magni viri tenẽt ↄtriũ p decre.e.ti.quis.lib. vj.de ↄceſ.p̃bẽ.nulla.vij.q.j.ſcire.q̃ ad ſupficiẽ.facit d ſi.c.fi.⁊ faciãt p̃dicta ↄ Jo.mo.⁊ Archi.ĩ his q̃ no.de elec.q; ſit.li.vj.q̃ dicũt decre.illã q̃ ſtatuit tp̃s p̃ñtãde electionis ⁊ petẽde cõfirmatiõis locũ habere ſolum ĩ p̃ncipalibus platuris eccl̃iaꝝ:⁊ tñ tex.ibi dicit electio ĩ aliqua eccl̃ia celebrata.ↄtriũ etiã pbat̃ ibi.§.fi.dũ dicit quis electus. i ¶Eccl̃ia. Dioceſi vel puincia: cum

ſit eadem rō. a ¶ Menſem. Solet dici: litteris a noticia vacationis: vt .ꝭ. ti. j. c. vno. ⁊ quando tunc incipiat menſis currere ibi habes in fi. b ¶ Seu electionē. Hoc inducebat dubium. c ¶ Interim. i. infra mēſem acceptationis. d ¶ Conſueuit. Vide quod dicam .ꝭ. c. pe. in glo. ꝯiūge. e ¶ Cum. Pro quia: redditum cauſe. et iunge ꝯ litteram nullam ⁊c. que eſt in fi. f ¶ Gratie. Superius narrate. ſcȝ ꝙ certos modos habebat expreſſos.

P Er lr̄as. ¶ Ponit dictum a quo excipit. ibi: Niſi. Imola. g ¶ Legatis. De latere per decre. j. de offi. leg. lib. vj. h ¶ Super ꝓuiſione. Satis viderer̄ ideā lr̄is ꝙ emanāt ſup reſeruatiōe fructuū bn̄ficiorū: vt talia i illis nō īcludanr̄: niſi expꝛimar̄ ꝓ rōnē quā .ꝭ. dicam. i ¶ Directas.

pertinentē quaȝ infra mēſem duxerint acceptandā inhibē^a tes illi vel illis ad quoꝝ col^b lationē ꝓuiſionē ſeu electionem dignitates in ipſa eccle^c ſia pertinere noſcunr̄: ne interim ad collationem ipſarum ſeu prouiſionē procedant vel quēꝗ̄ eligant ad eaſdem: de^d dignitate ad quā ꝯſueuit ꝙ̄s ꝑ electionē aſſumi impetran^e ti nō poterit prouideri: cum in conceſſione gratie ad quā^f non augendā ſed exequēdā debent que de inhibitione ſequunr̄ referri: nullā de electione fecerim9 mētionē. ¶ dē.

[illegible]

P Er litteras a ſede apo^g ſtolica vel legat̄ ipſi9 ^h ſuper prouiſione quorūlibet^i clericoꝝ directas de xenodo^k chijs leproſarijs elemoſyna^l rijs ſeu hoſpitalibus etiaȝ ſi^m ^n eccleſias vel capellas: deci^o mas aut alia ſpūalia iura no^p ſcanr̄ hr̄e nulli poſſe decerni^q mus ꝓuideri: niſi hec ī apl̄icis litteris caueatur expreſſe.^r ^s I dē. [illegible]

S I plures obtinens di^t gnitates aliam digni^u tatem aut beneficium curam^x animarū habens acceptet: di^y ſpenſatione ſuper hoc legiti^z me non obtenta: eius poſſe^a ſione adepta pacifice dignitates quas prius habebat ip

glo. quero. in fi. n ¶ Decimas: Id eſt ius percipiēdi decimas. An autem de redditibus horum locorū debeat ſolui decima: habetur in declaratiōibus. de quib9 dicam .ꝭ. de deci. c. ij. o ¶ Spiritualia. Vt cimiterium ⁊ ius funerandi .ꝭ. de relig. domi. quia ꝯtingit in fine.

p ¶ Decernim9. Videtur ergo eſſe ius nouum. et hic incipe cōſtructum. q ¶ Prouideri. Vnde nec hodie talia clericis ſecularibus in beneficiū dari poſſunt .ꝭ. de religio. do. c. ij. ij. rñſo. ſȝ eſt dubium: an ī duobus caſibus ibi except̄ in ꝟ. niſi in fundatione ⁊c. locum habeat hec decre. ⁊ puto ꝙ ſic: cum generaliter loq̄r̄ nec ſequitur ſi cōcedi poſſūt illis caſibus bn̄ficiū. ergo includunr̄ ī litteris: tolle inſtantiam .ꝭ. ē. ꝓximo. eo. titu. ꝙ̄ uis. j. li. vj. ſicut ergo certe qualitates ſunt in litteris beneficialibus exprimende. ſic ⁊ iſta ad hoc vt talia in litteris excludantur. ⁊ tunc facta expreſſione talium debebūtur ſolum in illis caſibus: niſi in expreſſione appareat papā amplius noluiſſe. ⁊ nunquid cum beneficijs ꝑmutari poſſint: dicam .ꝭ. de re. permu. c. vno. r ¶ Apoſtolicis. Nota ꝙ nō repetit delegatis: ⁊ hoc forſan per id qd̄ dixi in glo. ꝓxi. ⁊ eſt ſi. quia legatus non confert eccleſiam ſpectantē ad ꝓſentationē laici patroni: quā tn̄ papa ꝯfert. de iurepa. cū dilectus. de offi. lega. dilect9. quod intelligas hic expreſſo: vt ibi dixi. ſit ergo circa iſta reſtricta poteſtas legatoꝝ: ſicut ⁊ circa alia ꝯ offi. lega. c. penul. ⁊ antepenul. li. vj. s ¶ Litteris. Probatio ergo teſtium vel alia nō ſufficeret in hoc caſu. facit quod no. eo. titu. ſi motu proprio. li. vj. in vl. glo. t ¶ Expreſſe. Per qd̄ ſufficere nō videnr̄ ꝟba generalia: vt ꝙ de quibuſcunꝙ̄ beneficijs: dignitatibus: perſonatibus: officijs ⁊c. ⁊ fa. ē. ea. cōpil. ꝯ offi. ordi. c. ij. Nota

S I plures. ¶ Ponit dictum ad quod adducit ſimile. Secunda ibi: Sicut. Imola. Approbat qd̄ no. Compoſt. de elec. dudum. ij. ad fi. ⁊ Bull. ponens ad litteram ipſius verba in Spe. titu. ij. §. videndum. ꝟ. quid ſi habens duos. ⁊ Io. mo. de offi. ordi. c. ordinarij. li. vj. ⁊ Arch. in decre. nō poteſt. e. ti. li. vj. ⁊ debuiſſet clarius formari: vt .ꝭ. dicam. v ¶ Obtinens. Per ſufficientem diſpenſationē: vt aliqua ſit dubitatio. x ¶ Dignitates. Perſonatus vel beneficia curata: vel alterum cum altero cū ſit eadē ratio. y ¶ Super ꝯ. ſcȝ ſup illa vel illo retinēdo vna cum primis vel cuȝ altera primarum. z ¶ Eius. Dignitatis vel beneficij curati vltio collati ⁊ acceptati. a ¶ Adepta. Idē videt̄ ſi ꝑ eū ſtaret ꝙ̄ min9 adipiſceret̄. e. ti. licȝ epūs. ꝯ ele Diuiſio

Intelligas etiā ꝓprio motu. nā motus ꝓprius nō ampliat gratiam vel vim verboꝝ: licet excludat ſurreptionem ei9 ꝓ quo ſcribit̄ .ꝭ. c. ij. k ¶ Xenodochijs. de rel̄. do. c. ij. ⁊ varia noia taliū locoꝝ vide. xxiij. q. vi. ſancimus. ⁊ ibi de hoc. ⁊ .j. q. vij. ſi qs oēm. ad fi. in auc. de ali. ⁊ emphi. ꝯtrac. in ꝑn. col. ix. ⁊ de ec. ti. §. fi. ea. col.

Hoſpitalia l ¶ Elemoſynarijs. In multis locis hoſpitalia vocār̄ elemoſynarie. in aliq̄bus dom9 dei. de ap. dilecti. multa etiā monaſteria ſine certo loco hoſpitalitatis hn̄t talia officia elemoſynarioꝝ. ⁊ cū oīa iſta deputata ad certuȝ vſum: ad aliū vſum ſine pape licentia ꝯuertinō debeāt .ꝭ. de re. domi. c. ij. poſt ꝑn. merito nō cōprehenduntur ſub lr̄is bn̄ficialibꝫ: qꝛ rōne idem puto de fabricis.

An hoſpitalia ſint religioſa m ¶ Eccleſias. Quia talia ſunt loca religioſa. qd̄ itelligas ſi auc̄re epi ad hoc ſūt inſtituta. de reli. domi. ad hec. ⁊ iō talia ſpūalia ꝑnt illis accedere. ⁊ facit qd̄ ſcpſi poſt Inno. ⁊ Hoſtiē. de iurepa. ex lr̄is. Et aduerte qꝛ ſi hoſpitale ſit ꝑncipale cui accedit eccleſia vel capella: ꝑ litteras tales nō debet̄ vt hic. ſi ꝟo ꝯuertas ꝙ eccl̄ia ſit ꝑncipale hn̄s annexū hoſpitale: tunc nō puto ꝯ locū hr̄e: ſed tunc iure acceſſorij veniet ꝙ ꝑncipaliter nō veniret. bn̄ fa. eo. ti. ſup eo. li. vj. de reg. iu. acceſſoriuȝ. ⁊ qd̄ ibi no. qd in dubio: vt quia extat hoſpitale ⁊ eccleſia. ⁊ neſcitur qd̄ ſit ꝑncipale: ⁊ quod acceſſorium. Sol. ſi apparet poſſeſſio ⁊ denominatio ꝑ quā poſſum9 alterū ꝓeligere illud ſeqmur. e. ti. cū de bn̄ficio. li. vj. de ꝓba. ꝑ tuas cū ſi. ſȝ ſi nō apparet: repellāt impetrantē. conſtat eni de hoſpitali nec ꝯſtat illud acceſſoriū eccleſie. nam ⁊ ſi hoſpitale ⁊ eccleſia eſſent annexa: ita ꝙ neutrū ꝑncipale: puto hanc decre. locum habere per no. ne ſe. vacan. c. j. facit qd̄ no. de conceſ. p͛ben. ſi capitulo. li. vj.

cti.cõmiſſo.li.vj.qḋ ꝓbat ſimilitudo q̄ ſequit̃:ħ veruꝫ qñ tenet collatio vlti.ſec⁹ ſi collatio nõ teneret:q2 tunc abſtinẽdo a poſſeſſiõe penã iſtã euaderet:vt.ĩ. dicam.
a ¶ Vacare. Si intelligas de his q̄ ꝑ diſpẽſationẽ habebant̃ videbat̃ expeditũ.e.ti.nõ p̄t.ij.rñ.li.vj. in q̄rtũ ibi d2 ꝙ diſpẽſatio data ſup duobus:itelligit̃ d̃ p̄mis duob3.ḡ terciũ ĩ locũ p̄mi vl̃ ſcd̄i ſurrogare nõ p̄t:ſ3 q2 poterat ex noĩatiꝫ ſuꝑ ill̃ diſpẽſatũ eẽ.ſ. ſuper tali ⁊ tali bñficio ⁊ dignitate quẽ caſũ.§.ille ñ cõrigebat vtil̃ fuit hec declaratio ⁊ videbat̃ qbuſdã ꝙ nõ vacarẽt: ſ3 p̄nceps deberꝫ eligere:qḋ ex primis dimitti volebat.arg.ff.de ex cu.tuto.l.vj.q̄ icipit:ſi duas.aliȷ̃s videbatur ꝙ ipſe idẽ ꝓuiſus eligeret ꝑ decre.p̄terea.e.ti.⁊.c.referẽte: expeditũ eſt ꝙ vacãt oẽs p̄me ad.l.p̄dictã rñdebat Compoſt.ꝙ lic3 q̇s plibus tuteł ḡuari ñ debeat.ꝑ vni⁹ tñ receptionẽ ñ vacat altera. Ad decre.tales rñdebat ꝙ correcte ſunt ꝑ decre.de multa:et hec ſatł ſũt plana.ſed remanet dubiũ ſatł forte.nunq̇d valeat collatio vltimi:ħ dico ꝓpter decre.ordinarij.de offi.ordi.lib.vj.vbi d2 ꝙ hñti pluralitatẽ taliũ etiã cũ diſpẽſatiõe ſufficiẽti ñ p̄t aliud tale ꝯferri:niſi diſpẽſatio etiã extẽdat̃ ad illḋ:vl̃ niſi p̄us habita reſignet:et viciat collationẽ alit̃ factaꝫ et facit qḋ ibi no.ꝑ Bar.iõ vlt.glo.et forte fuit hoc dubiũ hui⁹ decre.cũ eñi illa decre.ordinarij.dicet collationẽ vltimi nullius eẽ momẽti.ḡ ꝑ eã nõ vacat p̄ma: ſed in p̄di.decre.nõ põt. Archi. tenet ꝙ non valet collatio vltimi :nihilominus vacat p̄ma exquo poſſeſſioneꝫ habuit vltimi:ad hoc.e.ti.eũ q̇ li.vj.et ſic d2 ꝑ magnũ virũ ꝓnũciatũ in curia:ꝯ quã tñ ꝓnũciationem refert ꝙ pẽdebat appellatio:ħ ḡ declarare ꝓcuraſſeꝫ ſi cõpoſitoribus adheſiſſem.puto tñ ꝙ ſi hñti vnũ curatũ cõfert̃ ſcd̄m tale:valeat collatio ſcd̄i:⁊ exquo ſtat ꝑ eũ quominus habeat poſſeſſionẽ ſecundi vacat primũ. Si vero hñti plura talia ex diſpẽſatiõe ſufficienti ꝯfert̃ aliḋ tale:valeat collatio ſi diſpenſatio ſufficiẽs eſt etiã q̇ ad aliud ⁊ tũc de vacatiõe nõ q̄rim⁹. Si vero diſpẽſatio ad hoc vltimũ nõ iuuat:dico ꝙ ſi dimiſit p̄mũ añ collationẽ vltimi valeat ipſius collatio:nec tunc etiã de vacatione iuris q̄rimus. Si ꝟo nõ dimiſit collatio vltimi nõ valuit tamen per acceptionẽ non perdit prima imo illa retinet:ſed ſano vſus conſilio videns collationẽ vltimi non valere ipſius poſſeſſionẽ nõ apprehẽdat: vt ſic humanitas iuſte plenitudinis nõ auferatur.ij.q.vj. ſi quis libellos.de appel.cuꝫ ceſſante:et facit no.de cleri. ꝯiuga.diuerſis.cũ cõcor. Si vero poſſeſſionẽ ipſius vltimi apprehendit :hec poſſeſſio facit primã vacare: nã hoc caſu cum ex tali viciosa poſſeſſione vacaret vnicum vacabunt et illa per litterã que ſequit̃. b ¶ Sicut. Si.per hanc litteram dico ꝙ ſi caſus eſſet ꝙ poſſeſſio ſecundi non faceret vacare vnicum primũ:vt.e.titu.ſuper eo.⁊.c.ſi tibi conceſſo:li.vj.non vacabunt illa plura:et hoc puto verũ ſiue valuerit:vel nõ valuerit collatio vltimi. c ¶ Vacaret. Per decre.de multa.e.ti.et hodie per conſtitutionẽ. Johannis execrabilis ſi primũ abſq3 mora diſpendio verbo et facto in manibus ordinarij ſub teſtimonio publico nõ dimittat: priuatus eſt ſecundo et in abil̃ ad ſacros ordines ⁊ beneficia. vt ibi .§.ſi vero.

a ſo facto vacare cenſemus. b Sicut ſi dignitatem vnicam obtinenti alia ſimilis conferat̃ ei⁹ pacifica poſſeſſiõe habita c prima de iure vacaret dẽ. [illegible]

d e f g h Si roman⁹ pontifex de bñficio alicui motu ꝓprio ꝓuideat d̃ bñficijs q̄ obtinet nõ habita mẽtiõe ꝓuiſionẽ i ſeu grãꝫ hm̄õi fore va k lidã declaram⁹:q̄liacũq3 fuerint beneficia dignitates aut l ꝑſonatus cũ cura vel ſine cura ⁊ ĩ numero q̄ztocũq3 q̄ his habebat:cũ ſibi ꝓuiſio facta fuit. dẽ. [illegible]

m Si de beneficio ad cuiuſcunq3 epiſcopi collationẽ ſpectante n alicui conferendo ſcribamus ſibi illud conferre non pote o rit:cuius collatio ex negligẽ p tia ipſius epiſcopi ad eiuſdẽ

S ¶ Si roma. ¶ Nõ recipit diuiſionez. Approbat quod no.per Archidi. et melius eo.ti.ſi motu ꝓprio li.vj et reprobat qḋ. ibi no. Jo mo. d ¶ Pontifex. de legato eſt opinio no.de offi.legat.c.vlti.li.vj.et no.ſ̃.e.cõ.d̃ offi.ordi.c.fi. e ¶ Beneficio. large ſumit̃ de regu.iur.c.j. li.vj. f ¶ Proprio. Quod nõ intelligitur niſi exprimat̃ vt in prima decre.ſi motu in fi. g ¶ Prouideat. Vel ꝓuideri mandet:cum eadem ſit ratio. h ¶ Obtinet. In re vel ſpe.ſ̃.ea.cõpil.de reſcrip.gratie. i ¶ Validam: Quo ad vitium ſurreptionis id eſt non ſurrepticiam:aliam enim inabilitatem illius ꝑ quo ſcribitur non tollit motus proprius:vbi aliud nõ addatur:etiam illa ex talium pluralitate procedat: vt quia ſine diſpenſatione habebat pluralitateꝫ dignitatũ vel curatorũ :que fa.quem inabilem etiam ad minora beneficia de elec.dudum.ij.et ibi dixi in prima glo. et patet apertius per cõſtitutionẽ Johannis execrabilis. Satis eſt ergo illi clauſule ꝙ certũ habet effectum nec aliud operabitur preter intentionẽ ſcribentis.ſ̃.c.j.de qua intentione ſi appareat illi ſtabitur:vt dixi de reſcrip.cum adeo in fi. k ¶ Declaramus. Reprobat ergo non ſimpliciter corrigit opi.contrariam. l ¶ Q̄ztocunq3. Nõ eñi ꝓprij motus excludẽs ſurreptionẽ ꝓuiſionis ita capiat̃ curatł vel ſimplicib⁹ multis vt vni. Ita ꝑ id nõ intelligit̃ in retentiõe diſpenſatum eſſe.e.ti.nõ põt in fi.li.vj.⁊ ꝑ hoc ibi hãc opinionẽ tenebã in.ij. glo.

S ¶ Si de beneficio. ¶ Se ſummat q̄ttuor ponẽs caſus.et quaſdã opi. determinãs vt.ĩ.dicã. m ¶ Cuiuſcunq3. Exemptis et nõ exẽptos:⁊ ſupiores ep̄is ꝑ ħ intendit ĩcludere. n ¶ Scribam⁹.executori:idẽ ſi ſcriberet̃ ipſi ep̄o:ſaluo ꝙ in vltimo caſu:cũ eſt deuolutũ ad papam diſtinguit̃ an ꝑ litteras excitet̃ officiũ:an cõſtituat̃ delegat⁹ de offi.or.licet.et.c.pe.de reſcrip.cũ aliq̇bus li.vj. o ¶ Ex negligentia.idem ſi ex delicto:licet ſit opi.an hoc caſu deuoluatur ad capitulũ:vt ſcripſi de elec.cũ in cunctis in fi. et ſuper vlti.glo.vbi ꝟo ex cõmiſſiõe ep̄i capitulum vel alius haberet ꝯferre:hoc nõ impedit executorẽ vt probatur.eo.titu.c.fi.li.vj.fa.qḋ no.de inſti.c.fi.al̃s facile poſſet ep̄s eludere impetrantẽ. p ¶ Epi. Sed nũquid negligentia ipſius executorł :qñ.ſ.eo ſciẽte vltra ſex mẽſes vacauit bñficiũ qḋ cõferre poterat obierit e: Compoſt.ĩ decre.c.de reſcꝑ.in mag̃ glo.in.iiij.char.ꝟ. Item nunquid executor:tenet ꝙ nõ.⁊ decre.ij.de ꝯceſ.

preben. in ordinarijs collatoribus loquitᷣ: non in executore qui confert vice pape. Aduerte ꝙ verum eſt hoc ſi executor prouidere poteſt ad cuiuſcunqꝫ collationē ſpectet: nec tempus acceptationis adijcitᷣ: hoc dico per decreta. vnicam .ſ. titu. j. et vide quod ibi dicaꝫ in glo. iſte terminus. ſed ſi certa pſona grauatur per reſcriptum: et illius tempus eſt elapſum: tunc conferre non poterit donec deuoluatur ad papam hoc pbat decre. iſta.

a b capitulum deuoluta exiſtit: licet prouideri ſibi poſſit de illo etiam cuius ad ipſum
c epiſcopum ex ſui capituli vel
d e alterius cuiuſcunqꝫ: ſiue ad
f nos ex ipſius epiſcopi et ali
g orum in hoc eidem ſuccedentium negligentia collatio fuerit deuoluta. Idem.

Adeptus in ecclesia dignita[illegible]

a ¶ Capitulum. vel alium cum eadem ſit ratio: et facit .ſ. ver. vel alterius.

b ¶ Exiſtit. Intelligo tempore prouiſionis ſue: non date: ⁊ ſic eſt dare ꝙ poteſtas huius executoris variatur ſm tempora: ⁊ ſic titu. j. c. vno. q̄diu beneficium eſt in collatione epiſcopi confert illud illo ad alium deuoluto non confert illud: ita eſt de beneficio ad inferiores ſpectante: ꝙ ipſe nō confert de[…] ⁊ ad epiſcopum deuoluatur vt ſequitur. Ratio: q꞉ cum epiſcopum papa grauare voluerit: confert executor q̄diu eſt in manibꝰ epiſcopi: nam licet ex deuolutione: proprium tamen eſt pro ea vice: et ipſe tunc ex collatione grauatur quando eſt in manibus alterius non confert executor: q꞉ papa illum grauare noluit. c ¶ Capituli. coniungeᷣ hic et

Queſtio in caſu ſequenti finē capituli. Sed quid ſi ad capitulū ſpectabat electio tātū: et ſcribebatur ad collationē epiſcopi nunquid deuoluto iure ad epiſcopum conferet executor? Dubiuꝫ facit illud quo queritur an deuoluatᷣ eo caſu ꝓuiſio an electio: de quo ſatis ſcripſi de elect. ne ꝓ defectu. Item et faciat dubium: quia ⁊ ſi dicatᷣ deuolui collatio: tamen ex quo primo gradu aſſumebatᷣ per electionem non videbatᷣ. includi in litteris in quibus ſolū de collatione fit mentio: ad quod ſatis facit. ſ. eo. ti. c. j. circa fi. ibi ad quā coſueuit quis per electionē aſſumi.
d ¶ Cuiuſcunqꝫ. Hoc dicit: q꞉ ꝑ quotcūqꝫ gradus ſiue primos ſiue mediatos ad epm deuenerit. executor confert q̄diu eſt in manibus epiſcopi. Johan. an.
e ¶ Siue ad nos. Determinat qꝺ no. Inno. ⁊ Pe. de offi. dele. ſup eo. vbi dicebāt hoc quoſdā tenere ꝙ delegatus pape ꝓuidet de bn̄ficio ad papā deuoluto: fuit etiā hec queſtio ab olim ħ diſputata per dn̄m Jacobū canonicū Bon̄. quā in mercu. vide in lr̄a. d. ſub rubrica de offi. et po. executorū. ⁊ tenuit ꝙ nō poſſet: ſi dicatur in reſcripto volētes illi gratiā facere ſpecialē: dixit enī ꝙ cū illo alius q̄ꝫ papa nō ledatᷣ: nō dꝫ dici grā nec de deuolutis papa ſic ſcribit: induxit de cōceſ. p̄ben. lr̄as. ⁊ c. cū noſtris. mirabilis ſolutio fuit iſta. Scias auteꝫ ꝙ beneficiū deuolutū ad papā ſemꝑ confert executor: ex quo primus collator eſt: de his qui ꝑ litteras grauabātur ſiue noīatus vt hic: ſiue innominatus: vt q꞉ ſcribitᷣ ad cuiuſcunqꝫ collationē cum eadem ſit ratio: ſꝫ ſecus in bn̄ficijs ſpectantibus ad collationem pape: q꞉ vacarunt in curia. eo. titu. c. ij. lib. vj. tunc enim papa cōfert iure ꝓprio nō deuoluto: nec mirum ſi aliudᷣ in deuoluto. nam papa dando executorem ad prouidendum auferebat collatori poteſtatem: de cōceſ. preben. ſi capitulo lib. vj. ex quo ergo collatio de illo deuoluta eſt ad papam conferat executor vt ſic: et licet aliter in bn̄ficijs

fiat ſtricta interpretatio. eo. ti. q̄uis. lib. vj. hic tamen ſit larga contra cōcedentē: de conſue. cum dilectus. facit enim hec littera ad queſtionē no. de offi. lega. c. j. lib. vj. ſcꝫ qꝺ legatus pape poſſit talia beneficia ad papaꝫ deuoluta conferre: preferetᷣ tamen delegatus quo ad illa que ſibi ſpecialiter ſunt cōmiſſa. de offi. leg. ſtuduiſti. et facit de regu. iur. generi. lib. vj.

[illegible]

h Si iuxta nr̄i formā mā
dati canonicatū ⁊ p̄bē
daꝫ eccl'ie Rutineſis adept⁹
i dignitatē quā duxerit accep
k tādā ibidē expectet archidia
l m conatū inibi poſt vacātē: nō
n obſtāte ꝙ certa ſit ſibi ānexa

f ¶ Epi. Prime collatoris qꝺ puta neceſſarium: ſi enim de archidiacono vel capitulo ad epm: et demū per ipſius negligentiam gradatim ad papaꝫ eatur non cōfert executor: cui ad collationem epi ſcribebatur. Joā. an.
g ¶ Succedentiū. Et ſic habem⁹ primo tp̄s epi: ſecūdo tempus mediū alioꝝ facientiū graduū inter ip̄m et papā: tertio tp̄us papale: p̄mo et vltimo tp̄e cōfert executor: medio ꝟo nō: ⁊ ſemꝑ intelligas vbi tp̄us acceptatiōis elapſuꝫ nō impediat executorē .ſ. ti. ꝓxi. c. vno.
Si iuxta. ¶ Ponit vnuꝫ dictū. Scđo circa illud ſoluit vnum dubiū. ſcꝟa ibi: primaqꝫ. Jmola.
h ¶ Mandati. Nō ſolū ſm vnā lecturā factū narrat ꝓut acciderat in hac eccleſia de qua loqtur: ſed etiā fortificat dubiū. q꞉ fortius ſi ex receptione capituli vel aliter habeat hanc canoniā et p̄bendā: facit. eo. ti. c. ante pe. lib. vj. vbi enī auctoritate apoſtolica p̄bendaꝫ expectans cōſecutus eſt vnam: nō videbatur ꝙ aliam conſequi poſſet. facit eo. ti. nō pōt. ij. rn̄. lib. vj. cū cōcor. Sed cū adhuc pēderet gratia in parte p̄ncipaliori: et facta fuiſſet ſup vtroqꝫ vno cōtextu: equū fuit vt prima dimiſſa ſcđaꝫ ꝯſeq poſſet. Alia lectura ē ꝙ iſte tex. ponat ius q̄ſi dicat ex quo papa de dignitate et p̄benda ſibi voluit ꝓuideri: ꝯſequitᷣ dignitatē habentē p̄bendā annexam. licet p̄us aliā fuiſſet adept⁹: ſꝫ vbi ſolū de dignitate ſcribebat: non poterit conſeq dignitatē habentē prebendam annexā cū hoc papa non intenderet: egeret declaratione. Suadet tn̄ equitas ꝙ decre. locū habeat ſiue ex vnico reſcripto debeatᷣ vtrunqꝫ ſiue diuerſis ſucceſſiue: ſiue ſola dignitas debeatᷣ per reſcriptū al's habenti prebendā ab ordinario collatore. i ¶ Acceptandā. de quo dic vt .ſ. ti. j. c. vno. et idem puto ſi nō haberet bn̄ficiū acceptandi: ſꝫ deberetᷣ p̄ma vacās: cū rō ſit eadē et fortior. qꝺ aūt ħ dꝫ de p̄tāte acceptandi reſpicit dignitat: p̄bendā ergo que p̄us vacauerat neceſſe habuit petere ne ſibi fieret p̄iudiciū per decre. ſi clericus eo. ti. li. vj. videtᷣ tn̄ ꝙ ſi hn̄s canonicatū ⁊ ius ad p̄bendam: p̄mo vacātē. et ad dignitatē quā duceret acceptādam p̄bendam q̄ p̄mo ſine dignitate vacauit noluerit petere: preſtās ꝙ hec faciebat: q꞉ oēs dignitates eccl'ie p̄bēdas hēbāt ānexas: ⁊ totū ſitᷣ ꝯſeq volebat: ſat⁹ eēt hec iuſta cā ad negligentiā excludēdā: cū mutatōes bn̄ficioꝝ nec ꝑplo nec iuri ſint grate. xxj. q. j. c. j. de trāſla. q̄to. ſꝫ ſi p̄tās acceptandi reſpiceret etiā p̄bēdā: tūc nullum dubiū: k ¶ Archidiaconatū. Factū ponit. nā idē in q̄uis alia dignitate. l ¶ Inibi. in eccl'ia illa: ⁊ vide .ſ. de reg. c. j. m ¶ Poſt. Datᷣ intelligi ꝙ ſi p̄us vacauerat cū ſua p̄bēda: ⁊ ip̄e ſciens recipit aliā p̄bēdā: in acceptatione archidiaconat⁹ ſibi viā p̄cludiſſe videtur.
n ¶ Annexa p̄bēda. Iſtud inducebat dubiū: ſi enī nō

a prebenda poterit acceptare.
b Primaq; prebenda hoc ipſo
c vacabit q; ſecundã cũ archi/
diaconatu predicto pacifice/
fuerit aſſecutus. De conceſſiõe
p̃bẽde ⁊ eccleſie nõ vacãtis.

Clemẽs.v.in ↄcilio Vienñ.
Decretum conditionale ante
cõditiõis euẽtum non afficit
poteſtatẽ ordinarij vel alteri[illegible]
us collatoris [illegible] quando
acceptationi beneficij [illegible]
afficit eũ decretor[illegible] beneficiũ vacãs ab executore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] expectanti [illegible] [illegible] [illegible] beneficij [illegible] [illegible] [illegible].

Cum ei quem ca.i
in ſcia reputamus
f idoneũ ſi per inquiſitionẽ ex
g ecutoris ſibi deputati nobis
repertus fuerit eſſe vite lau/
dabilis ⁊ cõuerſationis ho/
h neſte: de beneficio certi valo
ris alicui prouideri manda/
i mus: adijcientes q; de bene/
ficio minoris valoris poſſit
k eidem ſi voluerit prouideri:
l ac exnũc etiã inane decernẽ/
tes ⁊ irritũ: ſec⁹ ſi a quoq̃ quis
m auctẽ contigerit attentari.
Quia decretũ hmõi ĩ euẽtũ
dũtaxat p̃dictarũ cõditionũ
n ſuum ſortit̃ effectũ añq̃ extet
prima conditio bñficiũ preta
xati valoris ⁊ etiã minoris
priuſq̃ impetrans ſuam ſu/
per valore huiuſmodi volũta
p tẽ declarat ↄferre libere po/
q terit p ordinariũ aut aliũ ex/
r

fuiſſet annexa: retenta prima prebenda: cõſequeret̃ di/
gnitatem ſiue prebendã que cum illa vacauit.e.ti.quia
ſepe lib.vj.ſed cum dignitatem ſiue prebendã nõ poſ/
ſit habere propter annexionẽ: nec duas prebendas in
eadẽ eccl'ia: de conceſ.p̃bẽ.lr̃as.rõne ãnexi in principa/
li impediri videt̃:
ſ; ↄmpta eſt ꝑui
ſio ſcilicet vaca/
tionis prime quã
ſubmittit. Sed
Queſtio quid dices in ca/
ſu conuerſo: ad/
eptus ſum digni
tatem per reſcri/
ptum apoſtolicũ
expecta ibi prebẽ
dam cum benefi
cio acceptandi:
vel ſiue vacat p̃/
bẽda cum digni/
tate cui eſt anne/
xa.nunquid pri/
ma dignitate: di
miſſa cõſequi po
tero hanc prebẽ/
dam cum ſua di/
gnitate: puto q;
nõ: q: nõ eſt eadẽ
rõ p̃ncipalis ad
acceſſorium ⁊ ac
ceſſorij ad princi
pale: de conſe. ex/ d
cle. vl' alta.c.vno
lib.vj.facit eo.ti.
quia ſepe.et.c.ſup eo.de regu.iur.acceſſoriũ li.vj.cum
cõcor. a Poterit. Quod intellige vbi alteri nõ de/
bet̃ ex ꝑoritate tp̃is vel p̃rogatiue gr̃e vel alio iure.
b Hoc ipſo. P̃tz q; in p̃bẽdis eiuſdẽ eccl'ie ipſo iure
p receptione ſcðe vacat p̃ma. c Vacabit. Nõ eni
poſſet eſſe triplex in eccl'ia ſine diſpẽſatione papali: nec
valet in hoc ↄſuetudo: de ↄſue.c.j.li.vj.⁊ no.q; plus ab
horrent iura habere duas prebendas in vna eccl'ia q̃
al's hr̃e duo curata p̃mũ eni nõ licz etiã iure ãnexionis
quã hʒ p̃bẽdã ad dignitatẽ vt h: ſ; ſcðm iure ãnexiõis
quã hʒ curatũ ad p̃bẽdã.e.ti.ſup eo.li.vj.et fa.ad opi.
quã teneo in decre.lr̃as.de cõceſ.p̃bẽ.ſequẽdo Inno.ſ.
q; ĩ duab⁹ canonijs eiuſdẽ eccl'ie nõ poſſit ep̃s diſpẽſare
licet diſpenſare poſſet in canonia ⁊ ꝑſonatu vel officio
rõnem hujus ibi plene ſcripſi ſup vlti.glo.
Cum ei. Diuidit̃ in q̃ttuor ptes. P̃rio de/
clarat qñ afficit decretũ cõditionale nõ adie/
cto termio menſis. Scðo qñ afficiat illo adie
cto ibi: Secus. Tertio petẽdo ſibi ↄferri bñficiũ vel re/
cipiẽdo illud collatũ videat̃ q̃s acceptare ibi: Que etiã.
Quarto declarat qñ q̃s dicat̃ habere noticiã vacatiõis
bñficij ibi: Ceterũ. Imola. Et determinat caſus dubios
circa decre.q: cũctis.e.ti.li.vj. d Reputam⁹. Per
relationẽ examiatorũ ad h deputatorũ: q̃bus credit̃: ⁊ ẽ
iſta forma pauperũ in q̃ fit examiatio quõ legãt cantãt
⁊ cõſtruãt. e Idoneũ. Iũge h lr̃am ꝑuideri mãda
mus de bñficio.⁊c. f Si p. Ecce ↄditionẽ de q̃ in/
fra loquit̃. g Inq̃ſitionẽ. An ad hãc vocãda ſit ꝑs
plene no.ĩ.ea.cõpi.de offi.dele.c.vno. h Valoris.
De pẽſione ꝑuideri nõ poſſe.de p̃bẽ.q̃uis.j.li.vj.
l Adijciẽtes. Niſi h fuiſſet additũ de bñficio mino/
ris eſtimatiõis etiã ſibi volenti ꝑuideri nõ potuiſſet:
de p̃ben.cui de nõ.ĩ.vl.li.vj. k Si voluerit. Scða

cõditio. l Exnũc. Hoc fortificabat dubiũ q̃ſi a tp̃e
date papa noluit q; decretũ afficeret: ſ; ↄrium rñdet̃ ⁊
ſupplem⁹ ex nũc vt valet extũc.fa.de vo.et vo.re.licet.
ad fi.et ſic facit hec lr̃a ↄ Egl.ꝑ Inn.⁊ Hoſ.et Abb.ĩ
eo qð ſcꝑſit de ap.p̃terea.ij.ſup.v.excõicatũ. m At
tentari. nõ dicit
etiã ignorant̃: et
tñ ex inferiorib⁹
ptz q; certis caſi/
bus hoc decre/
tum afficit: per
qð ptz q; decre/
tũ pape afficit ig
norãtes: ⁊ de h ĩ
elec.ſi eo tp̃e lib.
vj.⁊ ꝑbat̃ de pre
ben.c.pe.eo.li.
n Effectũ. al's
fuiſſet edictũ ſup
ĩcerto.e.ti.c.j ·ĩ·
ſubiũctũ in fi.li.
vj. o Extet
prima.ſ.q; p exe/
cutoris inq̃ſitio/
nẽ ſit reptus ⁊c.
vtile ↄſiliũ eſt q;
ſup illa ꝑnunciet
executor vl' q; fa/
cta mẽtiõe ĩ illa
inhibeat: vel ſal/
tem ſuã ptãtẽ in
ſinuet collatori:
al's nõ facile for/
te cõſtare poſſet
ↄditionẽ extitiſſe. p Declarat. Etiã in executoris
abſentia dũmodo de ea ↄſtet vt infra dicã. q Ordi
narium: Hoc ꝑbamus p p̃di.decre.ĩ.e.ti.li.vj.vt ſicut
ibi decretũ datũ cũ bñficio acceptandi añ acceptationẽ
nõ impedit ptãtẽ ordiarij: ita nec datũ ſub ↄditiõibus
iſtis vel alijs añ ↄditionũ euẽtũ. Io. r Executorẽ.
Si eni nõ afficit ptãtẽ ordiarij: q nec executori alteri⁹
q maior ẽ ordiario: de off.dele.ſane.ij.⁊ cũ h oporteat ĩ
telligi ĩ executore ſcðo: p̃mus ei ↄferret bñficiũ et poſt
q̃ eueniſſet ↄditio. Itẽ cũ h dicat̃ q; ſcðs ↄfert añ ↄdi
tiõis euẽtũ: p qð a ↄrio infert̃: q; poſtq̃ eueniſſet cõdi
tio p̃mi ↄferre nõ poſſet. Itẽ cũ gnalit̃ ĩ executore loq̃
tur: p quẽ et executorẽ ĩ forma gr̃e vĩdr ĩcludere: h vĩdr
ſolui qð h fuit diſputatũ an ĩpetrãs p̃mo ĩ hac forma
pauperũ p̃ferat̃ ſcðo: q ĩpetrauit in forma gr̃e in eadem
eccl'ia vel ad collationẽ eiuſdẽ: et ponit̃ in mercuriali.ĩ
lr̃a.N.ſub ti.de p̃ben.h eni vĩdr q; dũmõ ↄditio ꝓceſſe
rit vacationẽ vl' ſaltẽ collationẽ factã ſcðo debet̃ p̃mo:
facit de reſcꝑ.tibi qui.li.vj.ſed ob.e.li.⁊ tit.c.ſi pro te.
Sol.ibi ↄditio pẽdebat ex alteri⁹ arbitrio ita q; illo re
cuſante nullũ ius habebat ĩpetrãs. h ꝟo pẽdet exiſten/
tia rei vt in p̃mo caſu: vel ex volũtate ipi⁹ cui facta eſt
gratia ĩ ſcðo. Aliq̃b⁹ vĩdr q; ſcðs ĩpetrãs añ ↄditionẽ ĩ
forma gr̃e p̃ferat̃: ⁊ ſm h licet hec p̃ma ↄditio q̃ ad ido/
neitatẽ ꝑſone ſit de p̃nti: inq̃ſitio tñ circa id fiẽda eſt de
futuro. De ſcða etiã nõ dubitat̃ qn ſit de futuro: ⁊ ſm
h ſeq̃ret̃ q; ſi duo ĩpetrauerũt ſub hac forma: ſi ſcðs pri
mo puenit ad ↄditionẽ erit potior cũ p̃us ipi⁹ decretũ
afficiat: vt h.fa.p̃di.decre.ſi ꝓ te.⁊ qð no.e.ti.ſi ſoli.li.
vj.equũ videtur quod p̃us dixi: vt ex quo conditio pri/
mi preceſſit collationẽ factam ſecundo: preferatur pri/
mus ſecundo habenti formam gratie vel pauperũ: nec
verũ q; ſp debeat illi ꝓ q̃ p̃us ẽ affecta: vt ꝑbat p decr.

ecutorē a nobis ad ꝓuidēdū de tali beneficio deputatum. a b Sec⁹ aūt fore cenſem⁹ cuꝫ decreto appoſito alicui ꝓuideri mādam⁹ d bn̄ficio qd in c d fra mēſeꝫ a vacatiōis ipi⁹ noticia duxerit acceptandū: vt appoſitio mēſis eiuſdē aliq̄d e f afferat impetrāti. Quem etiā beneficium qd acceptare

tibi. ſic ꝙ fortior gratia conditionata ex exiſtētia rei vl̄ voluntate ei⁹ ꝑ q̄ ſcribit: q̄ꝫ dependēs ex volūtate tertij vt p̄dixi. Sꝫ fingas hūc caſū: hꝫ. a. hāc formā pauperꝫ in certa eccl'ia. ſcd̄o hꝫ. b. ſpālē grām i eade et talē q̄ afficit: vacat bn̄ficiū in ipa eccl'ia: qd an̄ ꝓmi ꝯditionē extātē ordiarius ꝯfert. c. demū extitit ꝯditio p⁹ q̄ꝫ executor. b. ſibi ꝯtulit illud p⁹ q̄ executor. a. pri/mi illud ſibi ꝯtulit. q̄rit cui⁹ ſit bn̄ficiū: Dico ſm̄ p̄/di. opi. ꝑ d̄cre. pe. de p̄bē. li. vj. ꝙ ꝓmus eſt potior: collatio ei ordinarij facta. c. nō valuit nec tenuit ipediēte gr̄a illi⁹. b. ꝑ q̄ bn̄ficiū illud erat effectū i eū caſū i quē nō debebat illi. a. effect⁹ ꝙ cōditiōis poſtea exiſtētis: q̄ ē vt decretū afficiat vt h̄ ꝑ illā collatione ipediri nō potuit: collatio ei facta b. nō tenuit ex q̄ ꝓus extiterat ꝓmi ꝯditio: ex q̄bus cōcludit ꝙ p̄dixi: aſſurgat ꝙ ꝓmus ſcd̄o: ex cui⁹ pſona cōſequit ꝙ al's ſibi perij: et: ⁊ eſt ſi. e. ti. aucte. li. vj. ſi vero collatio facta. b. p̄ceſſit ꝯditionē ꝓmi: tūc ēt planū eſſet ꝙ. b. potior eēt i bn̄ficio ꝑ hāc lr̄aꝫ. Idē ſi teneret ſcd̄a opi. q̄ hꝫ ꝙ forma gr̄e p̄uenīēs ꝯditionē faciat ſcd̄m potiorē etiā i bn̄ficio poſt ꝯditionē vacāte. a Secus. h̄ approbat qd no. ē. e. ti. q: cūctis i p̄n. li. vj. ⁊ qd not. Archi. e. li. de p̄bē. dudū. et dic ſec⁹ in h̄. ſ. i caſu iſto nō valeret collatio ordiarij vel alteri⁹ executoris ifra menſem facta. licꝫ an̄ acceptatione. b Cēſem⁹. Licꝫ ꝑ h̄ v̄bū videret ius nouū iducere: cū tn̄ rō ſit antiq̄ ⁊ directe ab olim iuēta fuerit hec forma ꝯ decre. q: cuncti: vt ibi no. in. j. gl. puto ꝙ reſpiciat p̄terita: nec ꝯdicat h̄ v̄bū qd ſm̄ deriuatiōes ponit etiā ꝑ iuſſu: deliberatiōe: extimatiōe: ⁊ ſnīe platiōe. ꝯcor. ꝯ. px. rn̄. ⁊ dixi. ē. ea. cōpi. de ꝓba. lr̄is. c Infra mēſem. iſte termin⁹ inualuit de ſtilo et more curie. Idē tn̄ dicas de q̄liber alio termino maiori vl̄ miori i lr̄is exp̄ſſo: ſolet aūt curia ſic ſcribere bn̄ficiū eccl'iaſticū cū cura ⁊c̄. etiā ſi dignitas ⁊c̄. ſi qd vacat ad p̄ns vel vacabit i tali ⁊c̄. qd ꝑ te vel ꝑ ꝓcuratorē tuū ad h̄ legitime ꝯſtitutū ifra vni⁹ mēſis ſpaciū poſtq̄ꝫ tibi vel eidē ꝓcuratori vacatio hmōi innotuerit duxeris acceptādū ꝯferēdā tibi ⁊c̄. diſtricti⁹ ihibētes venerabilibꝫ ⁊c̄. ne de illis interi ēt an̄ acceptationē hui⁹ diſponere q̄quo mō p̄ſumāt: ac d̄cernētes irritū ⁊ inane. ⁊c̄. tn̄ ex hac lr̄a vid̄r ꝙ min⁹ plena clauſula. ſ. hn̄s mādatū cū ꝑtāte acceptādi ⁊ ſpacio tp̄is ⁊ decreto ſufficiat. Sed q̄rit an tal' expectās poſſit expectare p⁹ mēſem bn̄ficiū adhuc vacās: vid̄r ꝙ ſic: cū hec clauſula in ipius fauorē appoſita ad ligādas manus ordinarij in ipius expectātis odiū nō debeat retorqueri. de reg. iur. qd ob grām li. vj. cū ſuis ꝯcor. et h̄ placet Arch. de preben. dudū lib. vj. ⁊ vid̄r exp̄ſſū. e. li. ⁊ ti. ſi tibi abſenti. nō credo ꝙ ſi clauſula reſeruatiōis et ꝑtās executoris adiūgit bn̄ficio vacaturo: qd acceptabit ipetrās ꝯ. mēſem: vt itex. ⁊ i forma quā ſup1⁹ ſcp̄ſi: ꝙ p⁹ mēſeꝫ ꝑ expectātē acceptari poſſit bn̄ficiū vl̄ ei ꝯferri ⁊ tūc ad regulā: qd ob grām. rn̄det vt ibi no. ꝙ h̄ iducit forma mādari ꝑ decre. cui de nō. de p̄bē. li. vj. Ad decre. ſi tibi rn̄deo ꝙ loq̄t cū collatio p̄cedit acceptationē. ſ. ꝙ cū bn̄ficiū ab ordinario pure ꝯfert et poſtea ad acceptādum termin⁹ aſſignat: tūc ei cū ꝓma pura collatio ꝑ illi⁹ termini lapſū ꝑempta nō ſit: pulſus re integra poſt terminū acceptabit: h̄ v̄o acceptatio p̄cedit collationē cui⁹ faciēde ꝑtātē executor n̄ hꝫ niſi ifra tp̄s limitatū fuerit acceptatū: fateor tn̄ ꝙ ita poſſet eſſe diuiſa reſeruatio a

Queſtio

ſpacio tp̄is ꝙ loc⁹ eſſet opinioni ꝯtrie: vt ſi dicat beneficium ꝙ in tali loco vacauerit qd duxeris acceptandum tibi ꝯferendā collationi nr̄e p̄ntib⁹ reſeruam⁹: inhibentes ne ifra mēſem poſtq̄ꝫ tibi de vacatiōe ꝯſtiterit aliq̄s de illo p̄ſumat quacunq̄ꝫ aucte diſponere ⁊c̄. ponderet ꝙ reſcriptoruꝫ tenor de p̄uil'. porro. ſi aūt ſm̄ nouam formā papa dat canonicatū: ⁊ circa p̄bendam dat bn̄ficiū acceptandi infra mēſem: tunc licet reſeruatio et executoris ꝑtās adiūgat p̄bēde: ifra mēſem acceptare poterit: vt. ē. dixi: ita ꝙ poſt mēſem ex vi reſeruatiōis acceptari vel ꝑ executorē ꝯferre nō poſſit: q: cū canonicus eſt ex vi canonicat⁹ vid̄r ꝙ ſi nullius ibidē expectat ēt poſt menſem ſibi petenti ꝑ ordinariū ꝯferri dꝫ. ⁊ cū decreto: id eſt ꝙ alteri collata nō tenet: per decreta. ſi clericus. ij. reſpon. de prebē. li. vj. ſed hoc caſu poſſet dici cōtrarium: q: in caſu decre. ſi clericus. expirauerat poteſtas executoris: ſed h̄ adhuc durat quo ad aliam q̄ vacabit ſi acceptabitur infra menſem: nil ergo mirū ſi ibi ordinari⁹ addit. Item ſicut nec ibi ordinari⁹ habet poteſtatem ſuꝑ neglecta: ita nec hic: et hoc teneas.

d Noticia. Hoc determinabit in fi. et no. q: in iſta forma nō eſt loc⁹ decre. ne captāde. eo. ti. li. vj. vt poſſit acceptari ꝓmū incertū quod vacabit. illa ei locū hꝫ vt ibi ptꝫ: cū ſimpliciť ſcribit de bn̄ficio quod duxerit acceptandū: tūc ei pōt ſe fortune ſubmittere acceptādo primū vacatuꝝ vel vlteri⁹ ex cauſa: ſꝫ qn̄ ſcribit de bn̄ficio quod a vacatiōis noticia infra mēſem duxerit acceptādū. hec v̄boꝝ forma nō patit quod vacatuꝝ acceptet: fateor tn̄ ꝙ vacās pōt acceptare: ēt ſi vacabit tp̄e gratie. verbū eni noticia vacationis preſentē et futurū includit dūmodo vacet: de priuile. quia circa. nec obſtat ſi precedat verbū quod vacabit in reſeruatiōe ſine verbo p̄ſentis tp̄is ſi quod vacat. nā illud vacabit quod vacans reperitur. vnde dicit lex ꝙ verbū oportebit: tam p̄ſens q̄ꝫ futurū tp̄s ſignificat. ff. de v̄bo. ſigni. l. verbū in princi. et ad idem. eo. ti. verbum erit. et aliud eſt dicere vacabit: aliud vacar inchoabit: et hoc conuenit hic menti: ſecus vbi mens reſiſteret vt ibi.

e Afferat. ſimile de priuile. ſi papa lib. vj. Ioh. an.

f Quem etiā Sūme vtilis fuit iſta particula: cū eni executor dat⁹ cū clauſula acceptādi ꝑtātē nō habeat i conferendo bn̄ficiū niſi ex quo fuerit acceptatum: tota die collationibus opponebatur ꝙ non valebant: q: nō preceſſerat acceptatio: et quia ipſius precedentis acceptationis deficiebat quādoq̄ꝫ probatio: ſuccumbebat expecctans. licet igitur verbū acceptationis non exprimat: ſatis eſt tn̄ ꝙ petit cōferri: vel recipit collatū: multa ſimilia colligas ex no. de his q̄ fi. a ma. par. ca. ex ore. de ap. ad audientiā. ⁊. c. dilecti. ij. vnde ex quo ꝑ inſtrumētū de ꝓmiſſiōe ꝯſtat: p̄ſumit interrogatione p̄ceſſiſſe. inſti. de iuri. ſti. §. ſi ſcriptū. ff. de ver. obli. ſciēdū. ſic ſatis eſt quod heres ſe immiſceat: licet v̄bo nō adeat: inſti. de here. quali. §. pe. ff. de acq̄. here. iulian⁹. §. ſi ſeruū. et. l. ſi quis extraneus. §. interdū. tn̄ qn̄q̄ꝫ nō ſufficit facti ꝓſecutio: de ap. ab eo. j. rn̄. li. vj. de elec. eccl'ia. j. d baptiſ. c. j. ⁊ pe. ſꝫ i d̄cre. ab eo. eūdo ad iudicē appellatiōis nō ſatiſfit iuri volēti ꝑ apl'oꝝ delationē ipm̄ iudicē inſtrui: electio ⁊ baptiſmus formas habēt: ne ſine illis ſufficeret animus etiā de quo conſtaret: ſꝫ cū h̄ ſolū de aio ex acceptatiōe grat: de illo ſati ꝯſtat ꝑ h̄ exp̄ſſa. Io. an.

An enī req̄ratꝰ executoris pñtia

a ¶ Executorē. Licet petitio ⁊ collatio de qb⁹ ħ loqᷓ requirāt executoris pñtiam: cum al's de acceptatiōe nō apparet: acceptatio tñ ſine pñtia executoris fieri po/ teſt: dūmodo de illa fides fieri poſſit: vt no. e. ti. q: cun ctis ad fi. li. vj. qđ etiā ibi placet Inno. ⁊ Hoſtiē. Ar/ chidia. ⁊ Guil. i Spe. de actio. et peti. §. penul. v. Item no. ad fi. licet Cōpoſt. vi/ deᷓ velle contra rium. de reſcrip. capitulū. in glo. magna circa fi. v. quid ſi lr̄e.

b ¶ Aut. no. al/ ternatiuā. ſuffi/ cit ẜ altez.

c ¶ Preſenti.

Que poſ/ ſint expedi ri per pro/ curatorem

Idē in pcurato/ re habente ad ħ ſpeciale manda/ tum. qđ pbat ſti lus curie quez p̄ miſi: ⁊ ſcripſi de pben. accedens. ad hoc finis hu/ ius. c. ibi vel per alium: ſicut ⁊ ele ctio p pcurato/ rem fieri poteſt. de elec. quia pro pter. ⁊ c. penul. ⁊ matrimonium contrahi. de pro cura. c. fi. lib. vj. facit etiam. e. li. de regu. iur. po/

poterat petendo ſibi per ſuuz a b executorem conferri: aut re/ c cipiendo ſibi preſenti colla/ tum ipſum ex hoc acceptare: ⁊ collationem taliter ſibi fa/ d ctam valere cenſemꝰ. ¶ Ce/ terum vt tā diuturnis vaca/ tionibus q̄ʒ fraudibus et li/ tibus occurratur predicte va cationis noticiam impetran/ tem interpretamur habere: e f ex quo ipſa vacatio in loco vl' ecclesia huiuſmodi beneficij g publice nota erit: imputet q̄/ dem ſibi: et hoc caſu quo de ipſius commodo agitur: id h quod per ſe vel per alium ſci re potuerit ignorauit.

De rebus eccleſie non alienā dis. Clemens quintus in concilio Vienenſi. Religio ſis qui concedit alicui ad vi tam vel certum tempus iura redditus: vel poſſeſſiones:

teſt quis. ⁊ ff. de peu. ſi is qui ſtichum. ⁊ ff. de lega. j. ſi ſit. §. ſi quis ita. nō ob. ff. de verbo. obli. l. vlti. in pn. et l. ſi ſtipulatus fuerim in prin. que non loquūtur in pro/ curatore.

d ¶ Ceterum. Equiſſima ⁊ expediens fuit etiam hec prouiſio.

Quid ſi lo/ cꝰ caret ha bitatorib⁹

e ¶ Loco. Si locus vbi ſita eſt ec cleſia careret habitatoribus: ſatis videreᷓ ponderāda noticia loci vicinioris. facit. ē. ea. cōpil. đ fo. cōpe. q̄uiſ de elec. vbi periculum. §. porro. li. vj.

f ¶ Vel eccleſia. No. per alternatiuam ꝙ ſatis eſt ꝙ ī eccleſia ſit publica: licet ī loco vel oppido ſit occulta.

g ¶ Nota erit. Forte quo ad hunc caſum inductus ē rigor iſte: ꝙ menſis currat etiam ei qui non fuit in cul/ pa: vt q: tm̄ diſtabat a loco beneficij ꝙ poſt factā gra/ tiam cū tūc vacaret: vel paulopoſt vacaſſet infra men/ ſem id ſcire non potuit: vel procuratorem habebat ī lo co: ſed mortuꝰ eſt. vel his ſimile. p hoc tñ ꝙ in hoc caſu ſpecialiter ſtatuiᷓ: vt pbat littera que ſequiᷓ in ħ caſu. ⁊ qđ p̄cedit ibi p̄dicte vacatiōis: non recedo ab eo. qđ no. de p̄ben. ſi clericus. li. vj. hic enim datus eſt menſis in litteris qui currit a tempore noticie. Determinat er/ go quādo dicaᷓ habere noticiā in hoc caſu. ibi vo puni tur ſimpliciter negligentia. ⁊ ſic ſe nō tangūt. Et idez dico de his que notaui de reſcrip. capitulū ſuper glo. et ita dico etiā qđ ħ dicitur locum non habere in caſu de/ creta. ſi pluribus. de preben. lib. vj. Unde ſi papa con/ tulit proprio motu prebendam ſi qua vacabat in eccle/ ſia. ⁊ due equales vacabant noticia vacationis poſt q̄ʒ currunt decem dies prouiſo ad eligendum non recipi/ etur per hunc modum: quia ibi forſan tempore quo fi/ ebat gratia vel prius erat noticia vacationis: de qua ħ dicitur: q̄ʒ forſan impoſſibile eſſet ſcire prouiſum infra decem dies. ⁊ ſic in totum ſibi periret priuilegium op/ tandi qui non fuit in culpa. ⁊ idem dico de extrauagā. Iohan. que incipit: Suſceptū. circa medium: ſed dato ꝙ hic ſubſit im/ poſſibilitas: vel deſit culpa: du/ rat tamen circa talia beneficia p̄ uilegium accep/ tandi. facilius er go procedit hic iſte rigor: vt in princi. dixi. et ta men ex littera ſe quenti videᷓ col ligi ꝙ vbi ita de ficit culpa ꝙ nec per ſe nec per ali um ſcire potuiſ/ ſet: non eſt locus huic rigori.

h ¶ Scire po/ tuerit. Imputa tur ergo illi q̄ ſci re potuit inqui/ rendo. ſic etiam imputaᷓ illi qui ſcire potuit peri/ tiores conſulen/ do. ff. de bo. poſ ſeſ. l. in bono. ū. vnde dicitur ꝙ vigilantibus ⁊c. ff. de his que in frau. credi. pu/ pillus.

administrationes cui preeſt ſuſpenſus ē ab officio niſi duo conſentiant: nec valet conceſ ſio: duos caſus excipit. hoc dicit Iohannes Andree.

Monaſteri/ ca. I orum et a liarum adminiſtrationē regularium diſ/ pendijs occurrere cupientes: i k perpetuo prohibemus edi/ l cto: ne quis religioſus mo/ naſterio prioratui eccleſie ſeu m adminiſtrationi cuius pre/ n ſidens iura: redditus: aut o p poſſeſſiones eiuſdem alicui q ad vitam eius ſeu aliud cer/ r tum tempus pecunia etiam s inde recepta: quouis modo t concedat: niſi neceſſitas aut v vtilitas monaſterij: priora/ tus eccleſie aut adminiſtra/ tionis huiuſmodi hoc expo/ ſcat conuentus ſui: aut ſi cō/

Diuiſio

Monaſterioꝝ. ¶ Tria facit. Primo prohibet. Scđo ibi Niſi. punit ⁊ decernit. Tertio ex cipit ibi Nec. ꝑo an. i ¶ Perpetuo. i. gene rali vel perpetuo duraturo. de elec. vt circa. et c. ppetuo. li. vj. k ¶ Prohibemꝰ. Salte q̄ ad penā fa teri oporter ꝙ ē iuri noui editoria. l ¶ Religioſus. Seculares ẜ clericos nō cōphēdit hec ꝯſtitutio: ſed ſi tales cōceſſiones faciunt: dic vt legiᷓ ⁊ no. xvj. q. j. poſ ſeſſiones. de his que fi. a prela. continebaᷓ. ſi al's alie/ nant locus eſt canoni. xij. q. ij. monemus. eo. ti. ſi quis ſi locant: dic vt no. ne prelati vices ſuas. c. finali.

m ¶ Cuius. i. ſiue ppetue ſiue tpali. maxime enī ppter obedieᷓtarios q̄ faciebāt hos ꝯtus reuocari timentes ad clauſtrū emanauit hec ꝯſtitutio. et dato ꝙ non ſint obedientiarij: facilius remoueᷓ a ſuis adminiſtrationi/ bus. de accu. qᷓliter. ij. in fi. de ſimo. licet. ⁊ c. p tuas. nō aūt puto eam locū hre in religioſo qui p̄eſt eccleſie ſe/ culari: ⁊ q̄ſi clericus ſecularis. ⁊ ħ prober p̄ncipium.

n ¶ Redditus. Differūt a fructibus: vt patebit in fi.

o ¶ Poſſeſſiōes. Certas vl' oēs.

p ¶ Alicui. Priua/ to vl' collegio.

q ¶ Eiꝰ. Recipieᷓ vl' ꝯcedētis. ⁊ talis ꝯceſſio đr ppetua. ff. p ſocio. l. j. ⁊ no. x. q. ij. perpetua.

r ¶ Pecunia. An dans hanc pecuniam repetat. vide qđ no. ⁊ dixi. e. ti. ad audientiā.

s ¶ Quouis modo. Ab hac generalitate excipit duos modos in fine. c.

t ¶ Aut. Sufficit alterum: ſic alibi equiparantur hec duo: de eta. ⁊ quali. querit. de preben. expoſuiſti. et i di ſpenſationib⁹. j. q. vij. tali. ⁊ facit. e. ti. dudum. li. vj.

v ¶ Utilitas. de ſyndi. c. vno.

Ad validā dum cōtra ctum ppetuum.

a Non habeat. Innuit ꝙ si habet cōuentū nō requiritur consensus p̄lati: hoc verꝫ ē quo ad euadendā hui⁹ cōstitutionis penā: sed al's ad validādū cōtractū ppetuū req̄rit̃ oīs solennitas alienatōis: e. ti. dudū. lib. vj. et ꝯsensus epi. xij. q. ij. abbatibus. et. c. sequē. et. c. placuit. ꝛ. xvij. q. iiij. in venditionibus.

a conuentum non habeat: pre- b lati proprij assensu ad hoc ni- c hilominus accedēte. Si quis autem contra hoc fece- d rit penam suspēsionis ab of- e ficio eoipso incurrat: nec ex concessione ipsius recipienti f ius aliqd acquirat̃. Verꝫ g p̄missa ad locatiōes vel etiaꝫ h redditunū aut fructuum vēdi- i tiones ad tp̄s modicū faciendas declaram⁹ nullatenus nō extendi.

b Propꝛij. De ep̄o videt̃ intelligendū in nō exēptis per iura allegata in fine pxi. glo. in exemptis de papa: de p̄uile. aucte. §. j. li. vj. forsitan intēdit iste textus approbare qd recitabat Innoc. de trāsac. statuim⁹. vbi dicit quosdaꝫ dicere ꝙ abbates qui h̄nt ecclesias ad se ptinētes pleno iure possint in illaꝝ alienationib⁹ auctoritatē p̄stare: et facit. j. de sta. mo. attendētes. post p̄n. ꝛ qd no. i auc̄. de alie. et emphi. ꝛc̄. in p̄n. coll. ix. ꝛ h̄ cōiter seruat̃: qd videt̃ fieri posse ex quo habēt episcopalem iurisdictionē vel quasi: ad h̄ de p̄uile. abbates. in fi. lib. vj. vnde dicebat ipse Innocentius de priuile. cū et plantare. §. in ecclesijs. ꝛ placet ibi Hosti. ꝙ presbyteri nō poterant alienare nec maximas causas agere sine consensu patronorum exemptorum: quia tales exempti vices episcopoꝝ gerūt. Argu. xij. q. ij. si qua. et c. placuit. de vo. magne. §. cuꝫ igitur. cum ꝯcor. Jo. an.

c Nihilominus. i. non eo minus ꝙ subsit necessitas vel vtilitas in contractu.

d Penam. Que de sui natura perpetua est: ex quo tempus non adijcitur: de hoc ꝯ ꝯsti. ex litteris. sed quis absoluet: vide quod dixi de solu. c. ij. in fi. ꝛ quod dicam. j. de here. c. j. circa fineꝫ.

e Officio. Vide qd dixi. s. eo. ver. j. de decl. c. j.

f Acquiratur. Si. eo. ti. hoc consultissimo. lib. vj. vbi contractus non valet: et punitur faciens.

g Locationes. prohibitus alienare obligare vel vendere potest locare: et quod plus est conductorem creditoribus delegare. ff. de lega. ij. l. penulti. §. instituto. ad id. ff. loca. non solet. prelati ergo locāt: nec per statutū episcopi possint astringi vt locent certis personis: de loca. c. ij. qd auteꝫ dixi ꝙ locare non est alienare: illud verum est si fiat ad modicum tempus vt hic: et sic nō obstat. eo. titu. nulli. vt ibi dixi: licet Accur. in predicto. §. instituto in fine: dicat ꝙ prohibitus alienare locet in centum vl' mille annos: sed non approbatur: ꝛ Dynus ibi contra. si autem prelatus locans ad modicum tempus infra tempus moritur: quid iuris. no. ne prela. vices suas. c. fi.

h Fructuum. Concoꝛ. de elec. generali in fi. li. vj. et quomodo plus est in redditu q̄ꝫ in fructu ibi no. in glo. penulti.

i Ad tempus modicum. Determinat tam verbuꝫ locationes q̄ꝫ verbum venditiones: vt sit sensus ꝙ locatio ad modicum tempus: et venditio fructuū ad modicum tempus nō includatur in prohibitione. sed dubitatur quod dicatur modicum tempus? glo. ff. de supfi. l. j. §. ꝙ ait. dicit id relinquendū iudicis arbitrio: alle. ff. de iure delib. l. j. in fi. ff. de effrac. l. j. §. j. ꝛ facit de offi. deleg. de causis: de accu. inq̄sitiōis. j. respon. ꝛ qd no. de loca. potuit. ꝛ qd no. s. eo. h̄ cōsultissimo. li. vj. et videt̃ h̄ equū ppter varias cōditiones regionū. Idē renuit olim in. l. fi. ff. si ager vectiga. sed postea in addi. videt̃ approbasse ꝙ modicū tp̄us dicat̃ infra decennium. C. de prescrip. lon. temp. l. fi. ff. q̄ et a qui. ma. si cum fideicōmisso. §. aristo. ponit etiā opinionē q̄ hꝫ ꝙ modicum tempus dicatur triginta dierū. ff. de iti. actuq̄ꝫ priuato. l. j. §. j. alij biennium. ff. loca. ꝛ condu. cum dn̄i. insti. de libe. obla. in fi. Alij quinquennium: facit qd no. Jo. de con iu. ser. licet. et qd no. Hostiē. vt ecclesie bene. c. vno. in fi. Alij septēniū ne prela. vi. su. c. fina. de diuersis spatijs temporū pōt argui p ea q̄ scripsi de fideius. c. fi. de cle. cōiug. Jo. an. in. iiij. q.

Idem.

Episcopus vnire potest ecclesiam alteri vel loco religioso donare etiam ipsis vocato rectore vel defensore. hoc dicit. Johannes. an. c. II

k Si vna ecclesia alter ec- l clesie seu dignitati alicui m n vel p̄bēde p ep̄m suo consen- o p tiente capitulo vniatur: aut q religioso loco donetur: ex eo r s ꝙ rectoꝛ ipi⁹ ad hoc vocat⁹:

Si vna. Se summat duo dicens: et quas opiniones determinat. j. dicā: sed p̄ncipalit̃ q̄ no. Inno. ꝛ Host. vt ec. bn̄. c. vno in fi.

k Alteri ecclie. x. q. iij. vnio. et si sit alteri⁹ diocesis p vnionē non p̄iudicat diocesano: de reli. do. c. ij. et scripsi de p̄uil. pastoralis.

l Dignitati. de p̄bē. extirpāde. §. q̄ vero.

m Prebēde vt in p̄di. §. q̄ vo. ꝛ eo. ti. exposuisti. ꝛ intellige p p̄di. decre. etiā de p̄benda cathedral' ecclie. non ob. j. pxi. rn̄. vt ibi dicā.

n Episcopū. De exces. pla. sicut vnire. vbi no. Inn. et Abb. post eū: ꝙ licet ad abbates spectent ecclesie pleno iure: tn̄ illas vnire nō possunt: vel vnā alteri s̄bijcere: cū h̄ sit ep̄ale: p p̄di. decr. alle. etiā ꝯ cōsue. cū dilectus. facit qd dicā. j. c. pxi. ꝛ. j. ꝯ sta. mo. ne in agro. §. ad hoc. vbi dicam an hoc p̄scribere possint.

o Cōsentiēte. Nō est iste casus in quo sufficiat consiliū: et h̄ reprobat qd no. Host. de his q̄ fi. a p̄la. nouit vbi dicit ep̄m sine capitulo posse donare eccl'iam loco egenti ad sustentationē ministroꝝ: alle. de dona. consultatiōibus. Itē q: facit qd dꝫ p̄uidēdo egentibꝫ: ꝛ i hoc officiū suū exercet. xij. q. j. p̄cipim⁹. ꝛ. c. seq. x. q. j. regenda. ꝛ. c. se. xciij. di. diaconi. ergo non est locus cōtradictioni: ꝯ preben. extirpāde. j. ꝛ. ij. rn̄. dicebat tn̄ ꝙ tuti⁹ erat cōsiliū canonicoꝝ req̄rere: sed put vides hic req̄ritur ꝯsensus: ꝛ s̄m h̄ itellige p̄di. decre. sicut vnire. i pri. ꝛ de p̄uil'. tuarū. in p̄n. no. etiā ipse Host. eo. ti. ea noscitur. ꝙ de ꝯsuetudine p̄scripta pōt ep̄o copetere: vt sine ꝯsensu capl'i possit ꝯferre eccl'iaꝫ alteri eccl'ie ad edificationē et ꝯtra. e. ti. tua. ꝛ. c. pastoral'. de dona. pastoralis. intelligit de iure cōi: et cū ep̄us circa hoc indulgētiā vl' p̄scriptionē nō habet: tn̄ ꝯsiliū p̄scribi nō pōt s̄m eum: secus etiā dixit de volūtaria cōcessione. q̄ sine causa fieret ecclesie habēti ꝯgruā sustētationē: ar. j. q. ij. pastoꝛ. vel que fieret laico: sꝫ nō puto h̄ p̄scriptibile: ꝙ etiā in casu licito alienet p̄latus sine ꝯsensu capl'i: vt scripsi de dona. pastoralis in fi. et facit finem huius capituli.

p Vniat̃. De vnione satis no. ne se. va. c. j. xvj. q. j. ꝛ tpis.

q Donet̃. Hic iūge lraꝫ. j. nequaq̄ꝫ id poterit ipugn̄ri: ꝛ fa. ꝙ not⁹ cā cū dilect⁹. et qd ibi no.

r Rector. de rectore eccl'ie nō ꝯ p̄lato cui subest eccl'ia loq̄tur cuius cōsensu requiri videt̃. j. de sta. mo. c. j. §. ad hoc.

s Vocatus. nō exstitit: qd est. j. et rō huius sumitur de dona. cōsultatiōibus. fit eni talis vnio vel donatio sine p̄iudicio rectoris vt ibi: Dicebat ꝗ Inn. in decre. vt nostrū. ꝙ dignitas instituta diminui non poterat irre-

quiſito ſlo cuius erat ſine cauſe cognitiōe.no.tū Hoſt. de exceſ.p̄la.ſicut vnire.ꝙ ep̄us eccleſias vnire nō po/ terat ſine collaudatione vel cōſenſu ambarū ecclīaꝝ:al le.e.ti.c.j.ꝛ de his que fi.a p̄la.c.j.ꝛ i h̄ dicebat eū a pa pa differre:vt ibi ſcripſi:qḋ hic reprobat. a Va/ cabat. approbat qḋ no. Innocē.ꝛ Hoſtien. vt ecc. bene. vt noſtrū. in fi.vbi tenēt ec/ cleſiā vacātē vni ri et donari poſ/ ſe:ſicut dignitas vacanſ ſupprimi poſſet:de conſti. cum acceſſiſſent: cōtra ne.ſe.va.c. j.vbi ſe. va. non diſſoluitur vnio. eque igiť videre tur ꝙ tunc fieri nō poſſet. Solu.illud in epiſcopalibus ſedibus vel ibi papa principalius nouit ſecunda ratione.ſ.notari poſ/ ſet de ſubita mutatione:et ꝙ ordinatiōnē prius factam feciſſet contemplatione perſone tunc viuentis nunc de functe:alias etiam vniōnē epiſcopatuū facit mortuo al tero epiſcopo:vt.xvj.q.j.et tpis. b Defenſor. Vi debatur contrariū:quia ſi res eccleſie vacantis ex cau/ ſa dignitati donet:oportet defenſorē dari:vt eo.ti. du/ dum.li.vj.eſt ergo hoc de caſibus in quibus minus ꝓ hibetur vbi maius permittiť:pōt enim eccleſia vacās dari ſine defenſore:vt hic:ſed poſſeſſio vel res eccl̄ie nō vt ibi:Et eſt ſi.de elect.nemo deinceps.lib.vj.et quod no.de conſue.cum dilectus in.iiij.glo.de tranſac.c.vlt. in glo.penul.dicebat Innoc.de elec.ſignificaſti: vt ibi ſcripſi ſuper glo.ij.ꝙ epiſcopus et capitulum poterāt aliquid ſtatuere ſuper beneficio vacante:et elect⁹ illud ſeruare tenebatur:alle.decre.vt noſtrum. quod intelli/ git ibi Hoſtien.ex cauſa et ad tempus.ſed ꝑpetuū pre iudicium non poſſent inferre dignitati vel rectorie ipa ſic manente:licet illam poſſent totum tollere:de conſti. cum acceſſiſſent.vel religioſo loco conferre:de bona.cō/ ſultationibus.et.c.paſtoralis.et ad id quod dicitur qui poteſt totum poteſt ꝛ partem.de offi.delega. paſtora/ lis in princi.ff.de rei vendi.que de tota. Reſpōdit Ho ſtien.ꝙ in totum conferri permittitur.vt diuinus cul/ tus augeatur:de conſti.ex parte.et vt pauperes ſuſten tentur:de preben.expoſuiſti. Permittitur etiam tolli: quia ſuꝑflua vel oneroſa:argu.lxviij.diſt.corepiſcopi. diminutio vel detractio denegatur:vt eccleſiaſtica be/ neficia in ſua integritate permaneant:niſi ex cauſa ma gna:remittit ad decre.dudum.eo.ti.de preben.maiori/ bus.ꝛ.c.vacante.ex his patet ꝙ ſepe.quod min⁹ videť eſt maius i reſpectu quo ius plus illi reſiſtit ex cauſa. c Quod ſi epiſcop⁹. Quod hic diciť probabať olim per.c.queſti.xvj.q.iiij.et approbat quod no.ibi Iohā. in.§.pre.et quod no.de dona.paſtoralis.ꝛ reprobat qḋ no. Inno.in dicto.c.vt noſtrum.vt eccle.bene.vbi tene/ bat ꝙ auctoritate capituli ſui epiſcopus poterat eccle/ ſiam in ſuos vſus conuertere. d Menſe ſue. Vt dicebat Io.in glo.prius alle.epi/ ſcopus non poteſt auctorizare in facto ꝓprio ſicut nec econmus.x.q.ij.hec vſus in fi.nec tutor.ff.de auc.tu.l. j.ꝛ.l.pupillus.nec p̄latus.de inſti.c.fi.et idē de capitu/ lo vt ſtatim ſequiť:qḋ etiā tenebat Guil.i Spe.de his que fi.a prela.in fi.ꝛ facit qḋ dixi poſt Inno. de cenſi. ꝓhibemus.ſuꝑ glo.ij.et no.q2 ſi nō valet vnio cū alter ſolus.ſ.ep̄us vel caplm auctorizat in facto ꝓprio forti nō valeret cū auctorizaret vterqꝫ:vt ſi cōiter mēſe epi/ ſcopi et capituli per eos vniť eccleſia:facit aūt hec lr̄a ad id qḋ no. Hoſti.in ſumma.ḋ deci.§.ꝛ verū.ver.xij. in fi.vbi tenet ꝙ ꝛ laic⁹ habēs deci mā ꝑ antiquū feu/ dū ab alia eccl̄ia nō p̄t illā donare ep̄o ne ipē ep̄us auctorizet in fa/ cto ꝓprio. Puto tamē ꝙ bene poſ ſet illā donare ca pitulo ep̄ali au/ toritate epi:ꝛ eſt rō:q2 cuꝫ in caſu illo ſufficiat au/ toritas epi ſine capitulo:vt i de/ cre.cū ap̄lica. de his que fiunt a p̄ la.nō p̄t dici ꝙ capitulū eo caſu auctorizet in facto ꝓprio:ſed in vnio/ ne vel in datione eccl̄ie:ſec⁹ cum ibi cōſenſus capituli ſit neceſſarius:de his q̄ fiunt a prela.tua.de dona.pa/ ſtoralis. Item facit pro et cōtra.ad id qḋ ipſe Hoſtiē. no.de conſti.cū acceſſiſſent.vbi tenet ꝙ dignitas nō cō firmata per papam de eccleſia cathedrali tolli poteſt per ipſius capitulum ex iuſta cauſa et epiſcopo auctori zante:ſi bona epiſcopi ꝛ capituli ſint diuiſa.ſi vero eſ/ ſent cōmunia nō ne auctorizaret in facto ſuo:ſed dicit tunc recurrendū ad archiepiſcopum vel ad papam de iurepatro.nullus videtur ꝙ cum iſte nō ſit de caſibus archiepiſcopo reſeruatis:qui no.de offi.ordi. paſtora/ lis.ꝙ eo caſu ꝛ iſto de quo tex.loquiť ad papam ſit ne/ ceſſe recurrendum. e Ipſi.ſuo ſcilicet. f Capi.tuo. Cū capella curata donatur capitulo ḋs habe. ꝛ eius curā:vide qḋ ſcripſi poſt Hoſt.de prebē. expoſuiſti.ſuꝑ glo.iij.et eo.ti.cum nō ignores. in prin. ꝛ no.q2 ſingulari p̄bende etiam maiores eccleſie poteſt vniri eccleſia per ep̄m ex capitulū:vt.ē.ꝑxi.rū.capitu lo vero nō:vt hic.et ratio ſumiť.xij.q.ij.ḋ manumittiť. cū ſuis cōſor.q2 capitulum nō auctorizat in facto pro/ prio:cum ſingulari p̄bende capituli vniť eccleſia. g Eccleſiam. Declarari debuiſſet an ſit idem in do/ natione quā facit ep̄s capitulo ſuo de eo qḋ ſpectat ad mēſam ſuā:qḋ no. Hoſti.de his q̄ fi.a pre.nouit.ꝛ po/ nit caſum de ep̄o abūdante ꝛ caplo egēte:et dicit ꝙ va let:inducit qḋ.ē.dixi i glo.nō eſt.dicit etiā qḋ nō obſtiu ramētū de nō alienando cū nō ſit ꝓprie alienare qḋ in dn̄io eccl̄ie teneť.ff.de lega.ij.vnū ex familia.ꝛ.l.impe rator.§.fi.ꝛ.l.ſe.dicit tū ꝙ tuti⁹ eſſet ꝙ illud fieret ſupi oris auctē:inſti.de au.tu.in fi. h Decernimus. Li/ cet rō hui⁹ iuri ſit antiq̄:forte noluit cōphēdere ꝑteri/ ta:et eſt ſi.de poſtul.c.vno.li.vj.ſꝫ ꝯ h̄ fac lr̄a ſequens q̄ ꝯſuetudinē danat:ꝯſuetudo ꝙ notat tp̄s p̄cedēs: ḡ videť p̄terita reſpicere. i Quis.ſ.etiam cuius ꝯtrij vel initij n̄ ſit memoria:dān̄at ḡ hec ꝯſuetudo ꝙ ḋs au/ ctorizet in facto ꝓprio:alibi ꝙ ḋs ſit iudex appellatio nis a ſe interiecte.de cōſue.c.ij.lib.vj. k De cōceſſione. Se ſumat ponēs ius nouū ꝛ equiſſimū p̄miſſa rōne decidēs caſū dubiū ibi ſ: bn̄ficia.et determinat decretale inť cetera.ḋ p̄bē.ꝛ.ē.e.ti.cū vniuerſoꝝ. k Vtētib⁹. Per hanc lr̄am dico decre.hāc locū hr̄e vbi in fraudē expectan/ tiū fieret ꝑmutatio:cū illi nō vtāť ꝯceſſiōe iuris:ſed ius fraudēt.eo.titu.c.vno.li.vj.de renunci.c.vlti.eo.lib. l Illudať. Cōcor.Cle.ē.de reuū.c.vno.ꝛ ibi cōcor.

a vel ſi vacabat defenſor ei ſu/ b per hoc datus non extitit:ne quaq̄ʒ id poterit impugnari. c Quod ſi epiſcop⁹ ſue etiā capituli accedente conſenſu d menſe ſue: vel ipſi capitulo e aliquaʒ duxerit eccleſiā vni/ f g h endam hoc irritum eſſe de/ cernimus et inane contraria i quauis conſuetudine nō ob/ ſtante.

De rerū pmutatione.

Clemens quintus in con/ cilio Vienenſi.

Collatio de beneficiis cauſa permutandi vacantibus facta alias quam permutantibus non tenet. h.d. Io.an. co.I

k NE cōceſſione iuris l v:entib⁹ preſertim circa ſpūalia illu/

a ¶ Beneficia. Includit etiam hoſpitalia et loca illa q̄ permutari poſſunt. his quibus in beneficium conce/ duntur: que habent .ſ. de reli. do. q̄ cōtingit. §. vt autē. illa vero que non cōceduntur in beneficiū nō videtur poſ ſe cum beneficijs permutari: cum beneficiorum ad inui cem permutatio fieri debeat.

b ¶ Ex cauſa. Bene ergo licet renunciāti in ac tu renūciatiōis hoc exp̄mere: ſcʒ ꝙ renunciat p̄/ mutatiōis cauſa ⁊ dato ꝙ hoc nō exprimat̄ ſatis ē quod conſter ex cōiecturis vel p̄ri us actis.

c ¶ Volentib*. Ergo tractatus p̄mutatiōis inter partes precedere poteſt: tamen ip ſa p̄mutatio ex/ peditur ſuperio/ ris officio: et vide quod ſcripſi .ſ. eo. queſitum.

d ¶ Conferant̄. Per illos in quorum manibus fiebat reſignatio: vel per alios collatores. Hoc tn̄ ſcias quod epiſcoporū eſt permutare: vel p̄mutationibus auctori tem p̄ſtare. ⁊ inferiorū nō. vt no. Hoſti. in ſumma eiuſ/ dem ti. §. q̄s pōt. ver. et nunquid. ⁊ dixi .ſ. eo. queſitum. cū eni conſilium Turoneñ. p̄hibebat p̄mutationē. p̄tra id non diſpenſat niſi cui permiſſum eſt: et idem Archi. eo. ti. c. vno. li. vj. et facit quod no. ſ. c. p̄xi. in prin. ipſi Queſtio tñ inferiores quoꝝ eſt p̄ferre vel eligere habēt conſen/ tire vt no. in p̄di. decre. vnica. Quid de cap̄lo vacante ſede epiſcopali: poteritne p̄mutationi auctoritatē p̄ſtare: puto ꝙ ſic: cum hoc ſit iuriſdictiōis ep̄alis in qua tunc ſuccedit: de malo. et obe. his que. ⁊. c. cū olim. e. ti. c. vno. li. vj. cū cōcor. hec vera niſi bñficia illa vel alteꝝ illorū ſpectarēt ad collationē ep̄i ſolius ſine cap̄lo: quia cū in taliū beneficioꝝ collationē nō ſuccedat: ergo nec in conſenſu quē neceſſe habet p̄ſtare collator: et idē ſi habet eligere vel preſentare: vt ſcripſi ne ſe. vacan. c. ij. ne vna via cōcedat̄ quod alia p̄hibet̄. de reg. iur. cum quid li. vj. Si vero vna cum capitulo haberet facere predicta: cū capitulū tūc poſſit cōferre eligere vel p̄ſen tare. ne ſe. vacan. c. vno. lib. vj. ergo poterit vt capitulū conſentire: ⁊ vt ep̄us auctorizare: puto aūt ꝙ h̄ decre/ tum ſiciat nedum collationem: ſed etiā omnem electi onem poſtulationem et preſentationem que fieret de a/ lio ad illud beneficiū ſic renunciatū: hoc eni eſt de mē/ te: et eadem rō eſt: ⁊ decre. de preben. cum in illis. lib. vj. loquit̄ in impetrationibus bñficioꝝ que ſunt odio/ ſe. e ¶ Volumus. Hoc iure nouo: quaſi innuat quod olim in hoc caſu neceſſaria erat gratioſa prouiſio: et ſic ſaluantur no. eo. ti. cum vniuerſorum. de preben. inter cetera. ſicut al's in ſimili caſu agitur ad intereſſe. ff. pre ſcrip. verbis. l. naturalis. in prin. ⁊ in fine.

Diuiſio ¶ Religioſis. Primo ponit motiuum conſti/ tuentis. Secundo conſtitutionē. Tertio penā ⁊ incipit p̄ſtructū ibi: Volentes: ⁊ quo ad ra tionē p̄ executorē reddendā determinat quod no. in Spe. de inſtru. edi. §. nunc vero aliqua. v. ſed an ſimplex. quod quaſi ad litterā ponit Arch. lxxxviij. di. ep̄us tuitionem. f ¶ Deputatis. no. ꝙ nō dicit depu/ tandis: p̄ quod videt̄ velle quod p̄ſtitutio reſpiciat p̄/ terita: quod vez puto de futuris geſtiōib* fiendis etiā p̄ iā deputatos q̄uis exeptos: ⁊ facit qd̄ no. ſ. e. eō. de eta. et q̄li. vt hi q̄ in glo. qd̄ poſteris de vi. et bone. cle. c. ij. poſt p̄n. ſʒ in preteritis geſtiōib* fact̄ iā p̄ exemptos ante hanc conſti tutionē nō puto ꝙ hec decreta lo/ cum habeat: ad quod facit lr̄a ſe quēs. cēſtat enim qd̄ circa iam ge/ ſta p̄ſcidi nō pōt materia deliquē/ di. ſi vo exempt* religioſus prius deputat* iā ante p̄ſtitutionē par/ tē geſſerat: partē vero geſſit poſt p̄ſtitutionē. ſi rō poſt geſtoꝝ nō connectit̄ p̄riua geſtis: q̄ ſingulis annis p̄cipit cer/ tos redditus q̄s conuertit in certos pios vſus: de poſtea geſtis rōnem reddat: ad hoc de elec. ſi eo tempore. lib. vj. ſed ſi ratio poſt geſtorū ſine prius geſtis inutilis videretur nō ta/ men cogetur ad illam reddendam: ad hoc. ſ. de ap. ſu/ per eo. j. reddat ergo pape legato vel ſuo ſuperiori. vt quo ad illam ſtemus antiquo iuri.

g ¶ Cuiuſlibet. Comprehendere vult etiam codicillos: et vide quod ſcripſi eo. ti. ſuper rubrica.

h ¶ Quod vtriꝙ. Interpoſitio: que tamē habebatur eo. titu. c. ij. lib. vj. et de clauſtralibus loquit̄: vt ibi no/ ta. i ¶ Obtenta. Reprobatum videtur quod diſpu tando ſoluerat dominus meus in hoc caſu tacitam li/ centiam ſuperioris ſufficere: quod vide in mercu. eo. ti. ſub littera. g. alias ſub littera. s. Sed dubitatur: nun/ Queſtio quid ſuperior qui religioſe dedit licentiam ſuſcipiendi hoc executiōis officium poſſit licētiam reuocare re non integra: vt fortior ſit queſtio: et videtur quod reuocari non poſſit: cum ſit aſtrictus rationi reddende vt hic. et qui ſemel ſuſcepit exequi cogitur. eo. ti. Johannes. pu/ to ꝙ male facit ſine cauſa reuocando: non tamē credo ꝙ ſubditus reſiſtere poſſit cum velle non habeat: et op time facit. xxxiij. q. v. manifeſtum. tūc ergo perficiet ex ecutionem collega: ſi quem habet: vel his de quo teſta/ tor prouidit vel ep̄s: qd̄ dic vt eo. ti. c. ij. lib. vj. et vbi no/ ta. in glo. penulti. k ¶ Suſcipere. Fratres minores non licentiantur hodie ad hec officia: nec illa ſuſcipiūt quod dic vt .ſ. de verbo. ſigni. exiui. §. proinde. ver. item ꝙ cum executiones. ⁊. §. cupientes. ver. verum etiam.

l ¶ Materiam. Concor. de vſur. c. j. lib. vj. Joan.

m ¶ Tales ſcilicet religioſi etiam exempti. et per hoc puto ꝙ in ſecularibus exemptis non habeat locum qd̄ hic dicitur: et licet ſubſit eadem ratio: ſatis eſt tamen ꝙ eorum priuilegijs cōſtitutio iſta non derogat. ⁊ fuit forte impulſiua ratio: quia religioſi plus delinquebant in his: eſt ſimile .j. de cenſi. c. j. de priuile. c. j. ⁊ de pe. cu pientes. poſt princi. de ſenten. excom. c. j. de deci. c. j. et vide quod nota. in. j. glo.

n ¶ Locorum ordinarijs. Non dicit dioceſanis: et facit quod ibi ſcripſi eo. titu. Johannes. ſuper. verſi. dioceſanum. o ¶ Reddere. Rationē teneantur quod ſequitur: concor. j. de religi. do. quia p̄tingit. §. illi

a b daf. Si bñficia ex cā p̄mutationis aliqb* reſignata alijs c d q̄ ipſis p̄mutare volētib* cō e ferantur: nullius hoc eſſe volumus firmitatis.

De teſtamentis ⁊ vltimis voluntatibus.

Clemens quintus in concilio Vienenſi.

Ordinarijs loci rōnem exigit a religioſis etiā exēptis de teſtamentorū executiōib* quas geſſerūt: et ſi circa id deliqrit illos punit. eo. I

f Religioſis etiā exē g ptis deputatis ad executionē cuiuſlibet vltie volūtatis circa ip̄i* executiōis offi h ciū: qd̄ vtriꝙ nō p̄nt niſi a ſuperiore ſuo petita ſup hoc li i k cētia ⁊ obtēta ſuſcipe volentes p̄eſcīdere materiā delinquendi. Preſentis conſtitutionis auctoritate ſtatuim*: m ꝙ tales etiam ſi prelationis fungantur officio: locorum n o ordinarijs debitam redde/

re: ipſis quoqʒ ordinarij ab eiſdē abſqʒ dolo fraude ſeu negligentia: de ſuſcepte executionis officio teneantur a exigere rationem. Illos quos circa id deliquiſſe repererint: in b aliorum exemplum pena c debita quocunqʒ non obſtante d priuilegio puniri.

De ſepulturis. Clemens quintus in concilio Viennenſi.

Excommunicati ſunt etiam exempti: qui in caſibus non permiſſis defunctos ſepeliūt in cimiterijs tempore interdicti: vel qui ſcienter ſepeliunt excommunicatos publice: nominatim interdictos: vel manifeſtos vſurarios. Joh. an. ca. I

Eos qui propꝛie temeritatis audacia defunctorū corpora nō ſine cō e temptu clauium eccleſie in ci f miterijs g interdicti tempore ī h caſibus non conceſſis a iure i vel k excōmunicatos l publice: m aut nominatim interdictos: n vel vſurarios o māifeſtos ſciēt p ſepelire pſumūt: decernimus

etiam. quid ſi teſtator liberauit eum ab onere rationis reddende: vide quod ſcripſi. eo. ti. Johannes. in penul. q. vbi etiā aliquid de modo ratiōis reddēde. ⁊ ī Spe. pdic. §. nunc vo. ver. ſed nunquid ſecundum dictum.

a Exigere. Nota ꝙ duo ponit ⁊ vt diuerſa. ꝑ quod videtur ꝙ iſti executores etiā ordinarijs non petentibus rationem reddere debeant: ſi tamen offerunt: ſed ordinarius non recipit: eis non imputabitur. de reg. iur. imputari. li. vj. Jo. an.

b Exemplū. ī. ea. com. de offi. ordi. ca. j. cum ſuis concor.

c Debita. Arbitraria: ex quo certa ſtatura nō eſt. de offi. deleg. de cauſis.

d Priuilegio. ī. ca. proxi. et vide quod ibi dicam.

Diuiſio

Eos qui. Primo ponit. Secūdo tollit obſtantia. ibi: Nullo. Et ꝑ hoc ꝙ dicit eos: includit cuiuſcūqʒ pfeſſionis viros clericos et laicos: includit etiam mulieres. ⁊ de hoc de elec. generali. li. vj. e Clauiū. De exceſ. pla. c. fi. ⁊ de pe. c. fi. et no. ꝓ pluralitate clauiū de hoc remiſſionē dedi: ī ſum. tri. c. j. ad fi. f Cimiterijs. Si igit̄ in campis ⁊ locis priuatis eos ſepeliant: nō eſt locus huic pene. qđ intelligo etiā ſi locus ille eſſet vicinus vel cōtiguus ecclie vl̄ cimiterio: quia exquo ad vſum cimiterij nō eſt per epiſcopum benedictus. de cōſe. diſ. j. nemo. nō erit locꝰ huic pene. quare aūt in cimiterijs corpora ſepeliant̄: vide no. xiij. q. ij. cuʒ grauia. g Tempore. Quo tempore interdicta eſt eccleſiaſtica ſepultura. de pe. ⁊ remiſ. ꝙ in te. de priui. vt ꝑuilegia. h A iure. Hoc dicit ꝓpter clericos qui ſeruauerunt interdictum. quibus conceditur eo tempore ſepultura cum ſilentio ⁊ abſqʒ cāpanarum pulſatione: vt in predi. decre. ꝙ in te. ⁊ ꝓpter priuilegiatos circa confratres. de quibus in pdi. decre. vt ꝑuilegia. In quattuor vo feſtiuitatibus in quibus eo tempore celebrari poteſt alta voce ⁊c. de quibus in decre. vlti. §. penul. de ſen. excō. li. vj. nō puto poſſe mortuos ſepeliri. licet multotiens fuerit cōtrariū obſeruatuʒ. ⁊ hoc bene ꝓbat decre. cum ⁊ plantare. §. ꝙ ſi. de ꝑuile. ⁊ ille. §. qui diebus illis pmittit participationē diuinorum: de audiendis officijs loquitur nō de ſacramentis. quod patet ex diuiſione capituli. Item ceſſat cauſa ibidem expreſſa de ſpe recōciliationis. i Excommunicatos. Ab homine vl̄ a iure. ⁊ intelligas de excōmunicatione maiori. de ſen. excō. ſi que. licet eni excōmunicati minori ſic decedētes ſepeliēdi nō ſint: vt no. Inno. e. ti. ſacris. huic tamen pene tūc locꝰ nō eſſet. de here. qui excōicati ſunt ſpāliter fuerat ꝓpulſum. de here. c. ij. j. rñ. li. vj. k Publice. De hoc de re iudi. ad ꝓbādum.

Quis dicatur publice excōicatus

de excep. exceptionē. in glo. pe. que glo. nō placet ſimpliciter q̄ ad caſum iſtū. licet eni fatear illū publice excōicatum cōtra quē publice lata eſt ſententia: licet denunciatꝰ nō ſit. cū pdi. decre. ad ꝓbandū: nō dicat publice nunciatū: ſʒ publice excōicatū. nō tamen fateor ꝙ hoc ipſo ꝙ excōmunicatꝰ eſt ꝑ iudicē loco quo iudicare cōſueuit pſentibus officialibus ſuis ⁊ ptibꝰ: vl̄ altero cōtumaciter abſente dicat̄ publice excōmunicatus: ſed ex qualitate fori multitudine. ſ. vl̄ paucitate officialium ⁊ aſtantiū dicatur publica vel non publica: ita ꝙ in hiis veritas rei pōderetur: vt quo ad hūc caſum videamus an pſumantur ſepelientes ſcire: vel ſaltem ſit caſus quo ſit eis imputandum ſi ignorarūt quod publice ſciebatur. xij. q. ij. q̄ ⁊ humanis: al's poſſet eſſe occultus: licet per iudicē ī bancho corā duobꝰ vl̄ tribꝰ teſtibꝰ fuerit ꝓmulgata. facit ī auc. de litigi. §. omnem vo. coll. viij. ad hoc mouet mens ⁊ rō iuris pponderāda vbis. ⁊ qđ alle. ibi in glo. nō ꝓbat: vt ibi dixi. ⁊ vltra iura q̄ cōiter allegātur de do. ⁊ ꝯtu. c. fi. de eo q̄ mit. ī poſ. c. fi. de eo q̄ cog. cōſang. c. fi. de cle. nō reſi. ex tue. ff. de inſti. ac. ſʒ ⁊ ſi. §. j. ⁊. ij. bñ fac̄ Cle. ij. ō elec. cām. §. vex. ⁊ fac̄ ī. ō iudi. diſpēdioſaʒ. ō fo. cōp. q̄uiſ. ⁊ fac̄ qđ no. Cōpo. de cōiuc. cū dilectꝰ. qđ ſcripſi de elec. ī la. in glo. magna circa fi. ⁊ ꝑ hoc ꝙ dicit publice: dico ꝙ ſi eſſet occultus dato ꝙ ſepeliēs ſciret nō eſt locus huic pene. An vo ſit locus excōicationi minori. no. de ꝑuil. ad hoc in. j. glo. addit̄ aūt hic pena ad penā quā ſtatuit decre. epiſcoporum. de ꝑuil. li. vj. que ꝑ hanc ſublata non ſunt.

l Nominatim. Cōcor. de ꝑuil. cum ⁊ plantare. §. excōmunicatos. ⁊ vide qđ ibi no. ad idē. e. ti. vt ꝑuilegia de pben. in Lateran. de cle. excō. ꝓpoſuit. ⁊ eſt ſi. ī. ea. com. de vi. ⁊ hone. cle. c. j. ⁊ ꝑ hāc lrām ⁊ pdictas ſil'es videtur ꝙ poſſit in cimiterio ſepeliri interdictus non nominatim: dummodo locus interdictus non eſt.

m Interdictos. Videtur ſufficere ꝙ interdictuʒ ſit tale ꝙ ꝑtiet ſepultura: vt ī caſu de ſen. excō. is cui. ij. reſponſo. li. vj. facit qđ ſcpſi poſt Inno. ⁊ Hoſt. ſ. e. ti. ſacris. n Manifeſtos. Qui ſint manifeſti: no. ō vſu. c. j. ⁊. ij. ī ꝑn. li. vj. ⁊ itelligas niſi cautū ſit ō reſtituēdo: vt ibi: ⁊ puto ſufficere q̄ ad ſepulturā: nō dico q̄ ad validandū ipſius teſtamentū qđ teneat̄ poſt mortem. qđ verum intelligo in illo qui iuſſit ſatiſfieri de vſuris. al's enim nō ſufficeret cautio heredū cū deceſſerit in peccato. de vſu. q: in omnibꝰ. ⁊ hoc ꝓbat lrā illius decreta. quamquam. de vſu. li. vj. in ꝑn. ⁊ fi. j. rñ. accumulat̄ autem hec pena ad penā pdictam Lateran. concil'. que adhuc hodie locum habet cum expreſſe ſublata non ſit.

o Sciēter. Reqrit ergo ſcientiā hec excōicatio. concor. de ſen. excō. ſignificauit. ⁊ c. cum deſideres. ⁊ de here. c. ij. ī ꝑn. li. vj. p Sepelire. Hic occurrūt dubia q̄ ꝑncipis declaratione plꝰ quam gloſantis opinionē expoſcunt. ſ. an portantes ad ſepulturā q̄ tñ nō ſepeliūt ſint excōicati. Itē q̄rit̄ de ꝯcomitātibꝰ funꝰ. Idē de fodientibꝰ: fabricātibꝰ vl̄ aperiētibꝰ ſepulchrū. Itē de ꝑlatis clerici vl̄ miſtris eccliarum ī quarū c. alterijs ſepeliūt̄ q̄

id nō ꝓhibēt vel patiunꝶ. Itē de his clericis vel laicis ꝗ portant cereas cruces ⁊ ſimilia. Et circa h̄ aduertendū ꝙ qñ ꝗ iura ꝓhibēt in cimiterio ſepeliri: vt hic ⁊ de priuil. ad h̄. de ſen. excō. is cui. li. vj. Qñ ꝗ in cimiterio tumulari. e. ti. ſacris. Qñ ꝗ ſepulture tradi. de vſuris: qꝛ in oib⁹. de here. ca. ij. j. rñ. lib. vj. Qñ ꝗ ad ſepulturā admitti. j. ꝺ vſur. ꝗꝗ. li. vj. de priuil. epoꝝ. Qñ ꝗ ſepulture clericos intereſſe de rap. ſuper eo. Qñ ꝗ corpa cum pſalmis ad ſepulturaꝫ duci. xxiij. q. v. placuit. Qñ ꝗ iubent ſepultura carere. de tornea. c. j. de pe. ⁊ re. omis. Qñ ꝗ ꝑcipiūt ex cimiterīū ſubterrari. de ſta. mo. cū ad monaſteriū. Qñ ꝗ ꝑmittūt cū ſilentio tumulari. de pe. et re. qꝺ in te. cū ꝗ h̄ puniat ſepellentē nō admittentem interessentē vel cooperātē. ſepelire aūt ē mortuū humo vel tumulo ꝯdere. videꝶ ſolos humo vel tumulo corp⁹ imponētes ligatos eſſe: facit ꝓ h̄ eq̄tas ne ex vni⁹ funere multitudo ligeꝶ. Itē ꝯſtat qꝺ portātes et ꝯcomitātes vel fabricantes ſi non ſeq̄reꝶ talis ſepelitio excōicati non eſſent. In ꝯtrīū eſſet hec ꝯſtitutio ludibrio ſi vnus ſolus ribaldus vel ſeruiēs ꝑ quē poterit id expediri ligari dicaꝶ reliq̄s vſitatis pompoſe ⁊ ſolēniter expeditis. a ❡ Subiacere. alios caſus qb⁹ q̄s ipſo facto excōicaꝶ ꝑ has Clemē. vide no. j. de ſen. excō. c. j. hāc aūt penā locū hr̄e nō puto in alijs caſibus q̄bus denegaꝶ ſepultura: q̄s habes no. eo. ti. ex parte. de ſta. mo. c. ij. ⁊. c. cum ad monaſterium. Quid de illo ꝗ ſepelit manifeſtū vſurariū excōicatū publice noīatim iterdictū ⁊ tp̄e interdicti: nūq̄d vna vel q̄druplici excōicatione ligabiꝶ ex h̄ facto: vide de h̄ plene qꝺ ſcripſi in q̄one Gualterij: ſiue tn̄ vna ſola ſiue pluribus ſentētijs ex his diuerſis cauſis q̄rū q̄libet ꝑ ſe ſufficiat excōicat⁹ dicaꝶ: planū eſt qꝺ de oīb⁹ debet ſatisfacere ⁊ ab oībus abſolui: de quo ſatis no. de offi. ordi. ex parte. de ſen. excō. cū ꝓ cā. b ❡ Niſi pri⁹. Cōcor. Cle. ſ. de ſequeſt. poſ. c. vno. ⁊ vide qꝺ ibi no. c ❡ Eis q̄bus. Sed ꝗ ſunt hi: forte intellexit de his q̄rū fauore fuerāt late ſnīe excōicationis vel iterdicti in loca vel pſonas ꝗ ad vſurarios illos qb⁹ fieri debebat reſtitutio: ſi q̄ etiā violentia in his fuiſſet illata clericis vel miniſtris illis etiā fiat ſatiſfactio. Item ſi illoꝝ corpa vel oſſa diſcerni pñt exhumāda ſunt. e. ti. ſacris. ⁊ in hoc vltimis tribus caſib⁹. ſed q̄d de pmoꝝ dic ꝙ ſi ille fuit penitēs licet nō debuerit ſepeliri: tn̄ nō exhumabiꝶ ſaltē poſt relaxatuꝫ iterdictū: vt no. de ſen. excō. ſi ciuitas. in glo. pe. li. vj. et no. Inno. et Hoſti. in decre. vl. de excel. pla. ad fi. et fa. qꝺ no. de ſen. excom. a nobis. ij. in glo. pe. etiam Inno. ⁊ Hoſti. in p̄di. decre. vl. ꝙ penitēs ꝗ ſepult⁹ nō fuit in cimiterio ꝓpꝶ iterdictū: relaxato interdicto dꝫ in cimiterio ſepeliri. Inno. alle. de ſen. excō. cū illoꝝ. et Hoſtien. in predi. decre. a nobis. ⁊ dicunt ꝙ ex quo penitens eſt: mortuaria ab eo licite recipi pñt: cū ꝓ ipſo ſit orandum alle. xj. q. iij. que cū ꝗ. ſecus ſi nō fuiſſet penitens. lxxxviij. diſt. c. ſi. ⁊ vide ꝙ poſt eos dixi. de ſen. excō. cū volūtate. ſi intelligas de mortuarijs. i. que ipe penitēs ꝺ loco interdicto reliq̄d in morte veꝝ puto. Idē ſi intelligas de mortuarijs q̄ poſtea dareꝶ cū funere: ſepulto in cimiterio poſt relaxatum interdictū. ꝺ funeralib⁹ ꝓo q̄ dareꝶ cūꝫ funere ſepulto ꝺ facto tp̄e interdicti nō puto clericos licite ꝑcipe poſſe: qꝛ videreꝶ ꝑticipare delicto. d ❡ Eis. Sic ſepelientibus. e ❡ Priuilegio. Vt ſi priuilegia ei eſſent ꝯtra decre. j. de priuil. li. vj. f ❡ Quacūq̄ forma. Arg. ꝙ generalia ⁊ derogatoria verba ſufficiāt: fa. de here. ſicut. j. e. ꝓxi. ꝟ. nos eteni. ⁊ ꝑ Dy. de re. iur. ꝙ ſemel. li. vj.

ipſo facto excōicationis ſnīe a ſubiacere a q̄ nullaten⁹ abſol b uanꝶ: niſi prius ad arbitrium c dioceſani epi eis q̄bus ꝑ premiſſa fuerit iniuria irrogata ſatiſfactionē exhibuerint cō d petentem: nullo eis circa pre miſſa exemptionis: vel q̄uis e f alio ꝓuilegio ſub q̄cunq̄ forma verboꝝ ꝯceſſo aliqualiter ſuffragante. ❡ Idem in eodē.

Pars que titulum reſpicit hoc intendit. Predicatores et minores in locis ſuis libere ſepeliant illos qui hoc libere elegerint. De funeralibus tamen a quibuſcumque obuenientibus a rel... etiam de quibus alias nō debetur canonica quartam et non vltra ſoluent eccleſie parochiali. h. d. o. Johan. an. ca. ii

Duduꝫ a Bonifacio papa octauo predeceſſore noſtro infraſcripta edita decretali Benedictus papa vn s decim⁹ p̄deceſſor noſter aliā illius reuocatoriam ꝓmulgauit: que quia vt probauit effe h i ctus nedum pacis ab auctore ipſius ſperante fructū non attulit: quinīmo diſcordie ꝓ k qua ſedāda ꝓceſſerat: fomen l tum non modicū miniſtrauit m nos eam oīno caſſantes aliā a prefato Bonifacio editam n ſacro inſtante et approbante concilio innouamus: ſubijciē o tes tenorem illius qui dinoſcitur eſſe talis. ❡ Bonifacius epiſcopus ſeruus ſeruoꝝ p dei ad perpetuam rei memo q riam. ❡ Super cathedram preeminentie paſtoralis diui

Dudū. ❡ Due ſunt p̄ncipales ꝑtes. In p̄ma proemiū Clemētis innouās in ꝯcilio ꝯſtitutiōeꝫ Bonifacij: ⁊ caſſans reuocatoriā Bñdicti. In ſcd̄a ꝯſtitutio. ibi: Bonifaci⁹: que ſubdiuidiꝶ in titulū ⁊ ꝯſtitutionē. ibi: Sup cathedrā. que ꝯſtitutio p̄mittit exordiū: in ꝗ dicit ſe vigilē circa ſcandala cleri tollenda. Scd̄a. ibi: Ab olim narrans diſcordiā p̄dicatoꝝ et minoꝝ cū clero ſup p̄dicatōib⁹ ꝯfeſſiōib⁹ ⁊ ſepulturis. Pmo ꝓuidet circa p̄dicatōes. Scd̄o. ibi: Statuim⁹. circa ꝯfeſſiōes. Tertio. ibi: Hmōi: circa ſepl̄turas. Quarto. ibi: Nos eteni: reuocat ꝓuilegia ꝯſuetudīes ſtatuta ⁊ pacta ꝯtria. Quinto. ibi. Ceterū hortaꝶ ⁊ ꝑcipit p̄dictos ordines ⁊ ꝯfeſſores ipoꝝ ꝑ clerū benigne tractari: ⁊ ꝯtra facientib⁹ cōminaꝶ. g ❡ Aliā. Que incipiebat iter cūctas. h ❡ Nedū. Nō attulit fructū qꝺ eſt. j. i ❡ Ab auctore. Benedicto. k ❡ Fomētū. i. nutrimētū. l ❡ Miniſtrauit. ſi. de eta. ⁊ q. ad aures. m ❡ Oīno. Si. de imu. ec. q̄m. n ❡ Inſtāte. Multotiēs dixi ꝙ ꝯcilia fieri ꝓuilegiatis vel exēptis nō expedit: qꝺ collige ex h̄ Vieñ. ꝯci. h: ⁊. ſ. c. ꝓx. ⁊. ſ. ti. ꝓx. c. vno. et. ſ. de ſup. neg. p̄la. qꝛ regl̄ares. de ſta. regu. attēdētes. de rel. do. qꝛ ꝯtingit. ꝺ iurepa. vt ꝯſtitutio. de ꝓuil. religioſi. ⁊. c. archiep̄o. de pe. ⁊ re. abuſiōib⁹. de ſen. excō. c. j. o ❡ Tenorē. Si. de ꝯſir. vti. vel inuti. c. pe. p ❡ Memoriā. Vide qꝺ no. de re iudi. ad apl̄ice. i. j. gl. li. vj. q ❡ Sup cathedrā. ſm Hu. grecū eſt ⁊ poniꝶ ꝓ alta vel excelſa ſede iudicis p̄ſidētis: ⁊ cō poniꝶ a cathos qꝺ eſt ſedes ⁊ edra qꝺ eſt ſponda: quaſi ſpondata ſedes. poniꝶ etiā ꝓ ſede doctoris. vñ in Gre/

Diuiſio

Cathedra

Verſus ciſmo. Rex ſolluȝ doctor cathedram iudexꝙ tribunal.
Curile Poſſidet ac ſedē preſul ꝓcerꝙ curule: quaſi curile: qꝛ fe
rebant in curru: de hac cathedra iudicātis ⁊ docētis. xl
Alueus di. multi. a ¶ Et ſi. ꝑ ꝗuls. b ¶ Alueū. Alueus di/
cit venter fluuiorū: dicit etiā vas factū ad modū aluei
fluuij in quo la/
uātur pedes car/
nes ⁊ olera: ⁊ di/
citur ab aluo qđ
eſt quoddā ven/
tris receptaculū
recipiens cibuȝ.
c ¶ Confluunt. ij. q. vj. ca. ij. cum
vij. c. ſequen.
Torrens d ¶ Torrens.
Dicit fluuius vel
aqua veniens cū
impetu ab imbre
que in eſtate tor/
reſcit ⁊ areſcit.
e ¶ Inſtantius
No. ꝙ habēs ad
multa intendere
ad id qđ eſt gra/
uius debet ma/
num apponere: ſi
cut iuris preſum
ptiōe qui vult ſe
liberare ſoluēdo
ſe liberat ab eo
quod eſt grauius
ff. et C. de ſolu. l.
j. ſm Jo. an.
f ¶ Radicitus.
Fruſtra romani
conatur incidere
qui radicem non
euellit de pe. di.
ij. qui radix.
Vepres g ¶ Vepribus
⁊ li. Vepres dicū
tur ſpine que vi
prendunt ⁊ lace/
rant carnes ⁊ ve
ſtes. h ¶ An
fractibus. Sic di
cti quia vndiqꝫ
frangunt: et di/
cuntur vie aſpe/
re plene diuerti/
culis circūfracti
onibus ⁊ ruinis:
et habetur idem
ver. de elec. quo/
rundam. li. vj.
i ¶ Antiſtites.
Di ſolēt dici epi
quaſi ante alios
ſtantes.
k ¶ Includit. xj
q. j. duo ſunt. de
eta. ⁊ qualita. cū

na diſponēte clemētia ꝯſtitu/
a ti: ⁊ ſi multis ⁊ arduis que in
b c amplū romane curie alueum
d vndiqꝫ cōfluūt q̄ſi torrens ꝑ
grauemur negocijs: curis ex
citemur īnumeris: cogitatiōi
bus plurimis diſtrahamur:
circa id tñ feruentibus votis in
e tendimus: vacamus inſtantius: ac
operoſe ſtudiū ſollicitudinis
imptimur: vt ad diuini noīs
gloriā exaltatiōeȝ catholice fi
dei ⁊ ꝓfectū fideliū aīarū pre
f g ciſis radicitus diſſidioꝝ vepri/
h bus ⁊ litigioꝝ anfractibus oī/
no ſubductis inter eccleſiarū
i antiſtites ad curam ⁊ regimē
gregis dñici deputatos: cete/
raſqꝫ perſonas quas ordo cle
k ricalis includit: pacis tran/
quillitas vigeat feruor chari
l m tatis exeſtuet: inualeſcat con
cordie vnitas: animoꝝ idēti/
tas ꝑſeueret. ¶ Scimus enī
n et ex euidentia facti collegi/
mus: ꝙ non niſi in pacis tem
pore bene colit pacis auctor:
nec ignoramus ꝙ diſſenſiones
o ⁊ ſcandala prauis actibus adi/
tum preparāt: rācores ⁊ odia
ſuſcitāt: ⁊ illicitis moribus au/
p ſum prebent. ¶ Ab olim ſi/
quidem inter ꝑlatos ⁊ recto/
res ſeu ſacerdotes ac clericos
parochialiū eccleſiarū per di
uerſas mūdi ꝓuincias conſti
tutos ex vna parte: ⁊ predica
torū ⁊ minorū ordinū fratres
q r ex altera: pacis emulo ſatore
s çiçanie procurante grauis et
periculoſa diſcordia extitit ſu
ſcitata ſuper ꝑdicationibus
fidelium populis faciendis:
eorum cōfeſſionibus audien/
dis: penitentijs iniungendis

eiſdem: ⁊ tumulandis defun
ctoꝝ corporibus: qui apud fra
trum ipſorū eccleſias ſiue lo/
ca noſcunt eligere ſepulturā.
t ¶ Nos autem pij patris mo
re laudabili moleſte ferentes
incōmoda filioꝝ reducentes
v ad exacte cōſiderationis exa/
men: ac infra pectoris clau/
ſtra ſollicite reuolentes: ꝙ
x ſit plena periculis: ꝙ onuſta
diſpendijs: ꝙqꝫ in diuine ma
z ieſtatis reſpectu reddatur ex
oſa diſcordia ſupradicta. et
propterea intendentes pa/
terne ſollicitudinis ſtudio il/
lam prorſus euellere: ac om/
nimode ſubmouere: nullis
vnqꝫ futuris temporibus fa/
uente domino ſuſcitandam:
grandi quoqꝫ deſiderio cupi
entes: vt huiuſmodi negoci/
um quod potiſſime īſidet cor/
a di noſtro finem ſalubrem ⁊ ce
b lebrem per apoſtolice ſolertie
ſtudium conſequatur: diligē/
ti cum fratribus noſtris de/
liberatione prehabita: ſuper
c eo ad honorem dei exaltatio/
nem catholice fidei quietum
ſtatum partium predictarum
ac ſalutis animarū fidelium
incrementum: de ipoꝝ fratrū
conſilio auctoritate ap. ſtatui
mus ⁊ etiā ordinamus: vt dicto
rum ordinum fratres in eccle
d ſijs et locis eorum ac in pla/
e teis cōmunibus libere vale/
f ant clero et populo predicare
g ac ꝓponere verbuȝ dei. hora
illa duntaxat excepta in quo
h locorum prelati predicare vo
luerint vel coram ſe facere ſo/
i lenniter predicari: in qua pre
dicare ceſſabūt ꝑterꝙ ſi alids

te ⁊ minues ꝑtā. p ¶ Prebent. Cōcor. C. de iudi. pro/
perandū in ꝑn. q ¶ Emulo. Cōcor. proe. cōpil. Greg.
de hoc ver. no. xliij. di. ſancimus. ⁊ facit. xvj. q. j. c. j. poſt
prin. r ¶ Satore. i. ſeminatore. s ¶ Ziȝanie. Seges Ziȝanie
vel herba peruerſa. ſ. lollū. lvj. diſt. naſci. xxiiij. q. j. quo/
niā. ⁊ quandoqꝫ.
ponitur pro ſor/
de omnium ſege/
tum: huic litte/
re ꝯcor. de elec. lȝ.
t ¶ Patris. Qui
habet querere cō
ſiliū pro liberis.
ff. de adul. nec in
ea in fi. Jo. mo.
v ¶ Exacte. q̄ſi
exq̄ſite. C. mā. i re
mādata Jo mo.
x ¶ Periculis.
Dicis a pereo pe Periculū
ris. y ¶ Onuſta
Quaſi onerata.
de elec. vbi peri/
culū in ꝑn. li. vj.
z ¶ Exoſa. i. per
fecte odioſa.
a ¶ Salubrem.
Quaſi ſalubris
vel ſalutis vbe/
rem. ¶ Soler
tie. Vide quod
dixi. s. ea. cōpil.
de offi. dele. c. vi.
c ¶ Ad honorē.
Si. de vſupal. c.
ad honorem.
d ¶ Locis eoꝝ.
Quicquid infra
ſepta vel ambi/
tum etiaȝ in pra
tis vel hortis: vel
alijs ſpacijs vi/
detur includere.
e ¶ Communi/
bus. In priuatis
ergo ſecus.
f ¶ Predicare.
Etiā tempore in
terdicti: de ſen.
excom. rñſo.
g ¶ Verbū dei.
De offi. ordi. iter
cetera in prin.
h ¶ Prelati.
Jure cōmuni vel
conſuetudinario
ſm Johannem
mo. qui dixit re/
ctorē eccleſie non
contineri nomi/
ne prelati cum
ſupra ſit expreſ/
ſus poſt prela/

Exeſtuare contingat. l ¶ Exeſtuet. Quaſi ferueat bulliat vel ca/
Inuale leſcat. m ¶ Inualeſcat. Quaſi valde valeat creſcat
ſcere ⁊ abūdet. n ¶ Ex euidentia. De elec. ꝙ ſit in princi.
lib. vj. o ¶ Actibus adi. Eccl. xxxviij. Abſtine te a li/

tum in verbo ab olim. de vicaro tamē dicit idem quod
de prelato: quia quod per ſe non poſſunt ordinarij per
alios faciunt. de offi. ordi. inter cetera. et. eo. titu. ſi epi/
ſcopus. li. vj. i ¶ In qua predicare. Nota.

de prelatoꝝ ipſoꝝ voluntate ꝓceſſerit hac licētia ſpeciali.
a In ſtudijs autē generalibus vbi ſermones ad clerū ex more fieri ſolēt: diebus illis quibus p̄dicari ſolēniter ꝯſueuit ad funera etiā mortuorū ⁊ in feſtis ſpecialibus ſiue peculiaribus eorundē fratrum p̄nt ijdē frēs ⁊ liceat eiſdez libere
b p̄dicare: niſi forte illa hora q̄ ſolet ad clerū in p̄dictis locis dei verbū ꝓponi: ep̄us vel p̄
c d latus ſupior clerū ad ſe generaliter ꝯuocaret: at ex aliqua rōne vel cauſa vrgente clerū ipſum duceret congregandū.
e ¶ In eccleſijs aūt parochialibus fratres illi nullatenus audeāt vel debeant p̄dicare vel ꝓponere verbum dei: niſi fratres predicti a parochia
f libus ſacerdotibus inuitati fuerint vel vocati: ⁊ de ipſoꝝ beneplacito ⁊ aſſenſu ſeu petita licentia fuerit ⁊ obtenta: niſi epiſcopus vel prelatus ſuperior per eoſdem fretres pre
g dicari mandaret. ¶ Statuimus etiam et ordinamus auctoritate predicta: vt in ſingulis ciuitatibus ⁊ dioce. in quibus loca fratrū ipſoꝝ cōſiſtere dinoſcuntur: vel in ciuitatibus et dioce. locis ipſis vicinis: in quibus loca huiuſmo
h di nō habenť magiſtri vl' priores ꝓuinciales predicatoruz aut eorum vicarij et generales ⁊ prouinciales miniſtri ⁊
i cuſtodes minorū ordinū pre
k dictorum: ad preſentiā prelatorum eorundem locorum ſe conferant per ſe vel per fratres q̄s ad hoc idoneos fore putauerint humiliter petituri: vt fratres qui ad hoc electi fuerint in eorum ciuitatibus ⁊ dioce. confeſſiones ſubditorū ſuorum ꝯfiteri ſibi vo
l lentium audire libere valeāt ⁊ huiuſmodi cōfitentibus ꝓut ſm deum expedire cognouerint penitentias imponere ſalutares: atq; eiſdem abſolutionis bn̄ficiū impēdere de licentia gr̄a ⁊ bn̄placito eorun
m dem. ¶ Ac deinde p̄fati ma
n giſtri p̄ores ꝓuinciales ⁊ miniſtri ordinū predictoꝝ elige
o re ſtudeant pſonas ſufficien
p tes: idoneas vite ꝓbatas: diſcretas modeſtas atq; peritas ad tam ſalubre miniſteriū
q ⁊ officium exequēdum: quas ſic electas ab ipſis repreſen
r tent vel faciant preſentari prelatis: vt de eorum licētia gratia et beneplacito in ciuitatibus et dioceſibus eorundem huiuſmodi perſone ſic electe ꝯfeſſiones ꝯfiteri ſibi volentium audiant: imponāt penitētias ſalutares: ⁊ bn̄ficiū abſo
s lutiōis impēdāt: ꝓut ſupi⁹ eſt expſſuz extra ciuitates ⁊ dio. in q̄b⁹ fuerint deputate: p q̄s eas volumus ⁊ nō p ꝓuinci-

a ¶ Generalibus. i. locis habentibus ſtudiū ex priuilegio vel conſuetudine: cuius initij non ſit memoria. de cle. nō reſi. tue. ī. de priuile. c. ij. li. vj. ⁊ in ꝓemio degeſtorum. §. hec autem tria. b ¶ Niſi. A primo dicto huius. ver. excipit: non a duobus ſequentibus qḋ ſatis verba demonſtrant.

c Superior. Nō reſpectu ep̄i de quo premiſit: ſed cleri cui ſup eſt de cōſuetudie vel p̄uilegio ſm Joh. mo.

d ¶ Generaliť. Secus ergo vbi ſpēaliter vocaret p̄latos doctores vel his ſimiles.

e ¶ Eccleſijs. Nec ip̄aꝝ capelľ vel cimiterijs. de ſen. ex. ſi ciuitas li. vj. ſm Jo. mo. quē no. ꝙ in. ꝟ. p̄di. ꝑmittiť his p̄dicare cum certa modificatōe: hic prohibeť niſi certis caſib⁹: quare cum de iure communi illis p̄dicare nō competat: ſed ſolū prelatis et curatis. ī. §. huiuſmodi. reputat iſtis omnem locū interdictuz qui nō reperitur hic permiſſus.

f ¶ Sacerdotibus. Puto ſufficere ſi iſti ſunt vicarij ꝑpetui: cum ad eos ſpectet cura. de offi. vi. c. fi. de preben. ſuper eo. lib. vj. ⁊ idem puto in tempalibus datis in caſu licito auctoritate epiſcopi: vt de elec. cum ex eo lib. vj.

g ¶ Statuim⁹. Secundus articulus cōfeſſionū circa quas ꝓuidet primo de licentia petenda. ſecundo de confeſſoribus eligendis ⁊ preſentandis. ibi: Ac deinde. Tertio limitat locum et numerum. ibi: Extra ciuitates. Quarto ꝓuidet quando licentia datur ⁊ electi acceptantur et quando non acceptantur. ibi: Et ſi idem Quinto quando denegať licentia dat gratiam cum certo moderamine. ibi: Si vo. h ¶ Non habentur. Dato ergo ꝙ fratres nō haberent locū mutine: poſſent tn̄ prelati de quibus ſequiť ab ep̄o Mutineñ. petere qḋ ſequitur: ⁊ pro ipſa dioce. electionem facere. i ¶ Cuſtodes. Priores ergo cōuentuales quo ad predicatores et guardiani quo ad minores hoc non p̄nt. k ¶ Prelatorū. ſ. epiſcoporum ⁊ ſuperiorum de quibus premiſit ⁊ patet hic. ī. ibi: In eorum ciuitatibus ⁊c̄. l ¶ Audire. No. hunc ordinē vt primo audiať ꝯfeſſio. Scđo imponatur penitētia. Tertio fiat abſolutio: non ergo precedat abſolutio impoſitionem penitentie: vt ſic abſolutionem precedat cordis cōtritio: oris cōfeſſio. operis ſatiſfactio ſaltem affectu. m ¶ Deinde. ergo non p̄us non tamen eſt neceſſe ꝙ talem licentiam habeant: ſed ſatis eſt ꝙ petant quo ad hoc vt eligere poſſint. n ¶ Miniſtri. Scilicz generales vel prouinciales. et no. quia de vicarijs propriorum prouincialium: et de cuſtodibus nō repetit de quibus premiſerat: licet hoc illi petitionem poſſint facere de qua ꝓmiſit: nō tamen electionem de qua hic loquitur.

o ¶ Sufficientes. vj. qualitates exprimit Johan. mona.

p ¶ Probatas. Beatus Berñ. ad Euge. Probatos oportet eligi non probandos: ⁊ facit de p̄bend. in Lateraneñ. in fine.

q ¶ Et officiū. Quod eſt ars artiū. de eta. et qualita. ca. cum ſit. Johan. mo.

r ¶ Preſentari. Perſonalis ergo preſentatio fieri debet. Nam dicitur preſens qui probetur ſenſibus corporis. facit. ff. de verbo. obli. l. j. in prin. s ¶ Impendant. Cū determinatione que habeť. ī. ver. per huiuſmodi. ⁊ licet iſta ſint de cura animarū: ⁊ articulus precedens ⁊ ſubſequēs: per quod videť iſtos eſſe curatos ſaltē in tanto: vel ex delegata poteſtate vt hic: vel ordinaria: vt. ī. ver. ſi vo. dicit finaliter Johan. mo. ꝙ iſti non ſunt curati: quod etiā ſm eū eſſet quo ad frēs minores extra conſtitutionē exiit. de verbo. ſigni. lib. vj. ſit ratio: quia nec ipſi aſtricti ſunt ad executionem vel exercitiū iſtoꝝ actuū. nec fideles ſunt aſtricti: vt in his

a as deputari ꝯfeſſiones nulla
b tenus auditure. Numerꝰ au/
tem ꝑſonarū aſſumēdarū ad
huiuſmodi officiū exercendū
eē debet ꝓut vniuerſitas cle/
ri et populi ac multitudo vel
c d paucitas exigit eorundeꝫ. Et
ſi iidem prelati petitam licen/
tiam cōfeſſionum huiuſmodi
e audiendarū ꝯceſſerint illam
ꝑfati mgr̄i miniſtri ⁊ alii cum
f gratiarū recipient actione: di
cteqꝫ ꝑſone ſic electe cōmiſſuꝫ
ſibi officium exequantur: ꝙ
g ſi forte iam dicti prelati quēqꝫ
ex dictis fratribꝰ ꝑn̄tatis eiſ/
dem ad huiuſmodi officium
h nollent habere vel non duce
rent admittendum: eo amoto
vel ſubtracto loco ipſius ſimi
liter eiſdē preſentandis prela
i tis poſſit et debeat alius ſur/
rogari. ¶ Si vero iidem pre/
lati prefatis fratribꝰ ad ꝯfeſ/
ſiones vt premittitur audien
das electis huiuſmodi exhi/
k bere licentiaꝫ recuſarint: nos
ex nunc ipſis vt ꝯfeſſiones ſi/

l m bi cōfiteri volentiū libere lici
teqꝫ audire valeant: ⁊ eiſdem
penitentias imponere ſaluta
res: atqꝫ eiſdem beneficiū ab
n ſolutiōis impartiri: gratioſe
o ꝯcedimus de plenitudīe apo
ſtolice poteſtatis. ¶ Per hu
iuſmodi autem cōceſſionē ne/
quaqꝫ intēdimus ꝑſonis ſeu
fratribus ipſis ad id taliter
deputatis ꝑtātem in hoc im/
pendere ampliorem qꝫ in eo
curatis vel parochialibus ſa
p cerdotibus eſt a iure cōceſſa:
q niſi forſan eis eccleſiarū pre/
lati vberiorē in hac parte gra
tiā ſpecialiter ducerēt facien/
r dam. Huiuſmodi quoqꝫ ſta/
tuto et ordinationibꝰ noſtris
adiicimus: vt fratres dictorū
ordinum in eccleſiis vel locis
ſuis vbilibet conſtitutis: libe
s ram vt ſequitur habeāt ſepul
turam: videlicet ꝙ omnes eā
recipe valeāt qui ſepeliri ele/
gerint in locis et eccleſiis me
moratis. ¶ Verum ne paro
chiales eccleſie ⁊ ipſarum cu/

ad eos recurrant: ⁊ ſic licet ex ꝑuilegio huiꝰ ꝑpetue cō/
ſtitutiōis hoc poſſint nō ꝑ hoc ſunt cenſendi curati.
a ¶ Deputari. Si. de accu. ſicut olim. b ¶ Auditure
Si nō electus ſe ingerit vel electus extra dioce. in q̄ de/
putatꝰ eſt bona fide illi ꝯfeſſus ⁊ ab illo abſolutꝰ tutus
eſſet quo ad deū
et vide quod no.
de elec. dudum. ii
in glo. quia cum
iam deſierit: ⁊ qꝺ
ibi ſcripſi.
c ¶ Paucitas.
Si ꝺvoto ꝙ ſup
his. ꝟ. ꝗuis. xxi.
di. in nouo in fi.
d ¶ Exigit.
No. numerū ꝑſi
dentium depnta
ri ſm q̄titatem
ſubiectorū. ſi. de
vi. et ho. cle. qm̄.
cum ſuis ꝯcor. ſi
aūt ꝯtendit eps
cum fratribꝰ di/
cens minorē nu/
merum ſufficere:
recipiat epiſco/
pus numerū de/
quo ſibi videtur:
de reliquis recur
ratur ad arbitri/
um boni viri: id
eſt iudicis. ff. de
verbo. obli. cōti/
nuus. §. cum ita
ſm Joh. mo. qui
dicit ꝙ caute for
te faceret ep̄us ſi
in ꝑncipio cū cō
cedit licentiā ta/
xaret numerū: li/
ceret eni a princi
pio qn̄qꝫ qꝺ nō li
ceret ex poſt facto. ff. de pac. in traditiōibꝰ. C. de do. que
ſub mo. l. j. ⁊ l. ꝑfecta. fa. de ꝯdi. ap. verū. e ¶ Conceſſe
rint. quā ſine cā reuocare nō poſſent. de regu. iur. decet.
li. vj. f ¶ Actione. Si. de ce. cū apl's. añ mediū. de im/
mu. eccle. aduerſus. g ¶ Quenqꝫ. Videt ꝙ oēs refu/
tari nō poſſint: dic ꝯtra ſm Jo. mo. cū h verbū iuris eq̄
polleat vniuerſali: ⁊ extēdat in edictis pretoꝝ. ff. vi. bo.
rap. pretor. §. hoies. ff. de ꝯſti. pe. l. j. §. j. de neg. geſt. l. j.
§. j. et. iij. alias ſm eum fieri poſſet fraus ꝯſtitutioni: q̄
multa reqrit in talibꝰ fribus. ſ. ꝟ. ac deinde. h ¶ Nol
lent. factū ⁊ ꝓpriū motū nō cauſe cognitionem denotat
ſm Jo. mo. i ¶ Surrogari. Si nō recipit: ſi ex iuſta
cā: q2 nō eſt q̄lis. ſ. deſcribit: ſibi iputet qui malū elege/
rūt: ſi ſine cā ſuccedit pape licentia: vt ſtatim ſequit ſm
Jo. mo. k ¶ Recuſarint. Si nō recuſat expſſe ſed nō
dat vel negligere videret: ꝙ locū hr̄et h priuilegiū poſt
trinā monitionē vl' reqſitionē: ꝑ decre. j. de ſup. neg. pre
la. ⁊ facit. de ap. ab eo. li. vj. ⁊ ſ. ea. cōpil. de ap. ꝗuis.
l ¶ Volētiū. Forte nō intellexit de religioſis q ſm ſuo/
rū ordinū ſtatuta ſuis ꝑlatis ꝯfiteri debēt: vt etiā dice/
bat ꝯſtitutio Bn̄dicti. m ¶ Libere. Denotat ꝙ non
eſt neceſſe licentiaꝫ ſacerdotis parochialis haberi: ⁊ eſt
ſimile. de preben. licet epiſcopus. lib. vj. cuius contra/
rium videtur hic velle Johan. monach. n ¶ Im/

partiri. abſoluti ergo non habebunt neceſſe vlterius cō
fiteri proprio ſacerdoti. nec ob. decre. oīs. in ꝑn. de pe. et
re. q̄ intelligit de illo q alteri legitie ꝯfeſſus nō eſt: vt di
cebat Bn̄dictꝰ in ꝯſtitutiōe inter cūctas: ⁊ vide qꝺ ſcri
pſi poſt Hoſti. in. c. oīs. ſup ver. ꝓprio. huiꝰ tn̄ ꝯtrariū
tenebat prolixe h
Joh. mo. niſi cū
iſta cā ſubeēt nō
ꝯfitēdo ꝓprio ſa
cerdoti. Joh. an.
o ¶ Concedimꝰ.
Concor. ſ. ea. cō/
pil. de fo. compe.
ꝗuis. §. volumꝰ.
p ¶ Conceſſa.
Hoc intēdit qꝺ
caſibus epis re/
ſeruatis non pn̄t
abſoluere: ꝙ qui
ſint illi. no. de pe
ni. ⁊ re. ſi eps. li.
vj. et hic ꝑ Joh.
mo. et plene per
Hoſti. in ſum. ip
ſius tituli. §. cui
ꝯfitendū in fi. ij.
coll. dicit autem
hic Joh. mo. ꝙ
ep̄s caſus de qui
bus añ hāc ꝯſti/
tutiōnē poterant
curati abſoluere
ſibi reſuare poſ/
ſet hac cōſtitutio
ne nō ob. q2 licet
fratres ſint exem
pti parochiani ñ
alleg. de ꝑuil. ex
ore. eo. ti. ꝑ exem
ptionem. lib. vj.
Nec dicit a iure
ꝯceſſuꝫ ꝙ iure re
uocatū eſt. argu.
ff. de diuor. l. diuortium. Item ſi poteſt artare poteſta/
tem ordinariā curatoꝝ: fortiꝰ hāc extraordinariā ne idē
ſubditus cenſeat diuerſi iuris quo ad curatos ⁊ quo ad
fratres. de priuil'. quia circa. ſit ergo ſenſus ꝙ non abſol
uat frater quem nō abſoluat curatus: iſta igit acciden/
talia ⁊ de bene eſſe nō mutāt ſubſtantialē ⁊ ordinariam
poteſtatem epoꝝ. de hereti. per hoc. lib. vj. nō obſtat ſi
dicas ꝙ hic erit auferre vel decurtare priuilegiū: qꝺ fie
ri non poterit etiam indirecte: de ꝑuile. q̄to: quia licitū
eſt cuilibet facere quodlibet iure ꝓprio: dūmodo non fa
ciat animo iniurādi: nec alicui facit iniuriam ⁊c̄. de ele/
cti. cū eccleſia vulterana. cum ſuis concor. q ¶ Prela/
ti. epiſcopi ⁊ ſuperiores: vnde videmꝰ ꝙ hodie aliqbus
ex illis concedunt caſus reſeruatos. r ¶ Huiuſmodi
qꝫ. Circa partē iſtā plures queſtiones occurrunt qꝫ cir/
ca ꝑcedentes: ratio patet: q2 hic de lana ⁊ lacte vel red/
ditu agit: ⁊ non ibi: vidi aūt ⁊ habeo formā cuiuſdā lit
tere que dicit ab ipo Bonifacio epo Moreñ. emanaſſe:
ad querelam cleri Moreñ. que quaſdā ex illis determi
nat declarādo ⁊ iudicē dando in modum cōſeruatoris:
quas. j. ſubiungam: ⁊ rationes quas inducit ꝑ iura ꝓba
bo. s ¶ Sepulturam. Quam alias de iure communi
non haberent ex quo populum non habent: et hoc ſcri/
pſi poſt Inno. ⁊ Hoſtien. eo. ti. c. j. in ꝑn.

An ep̄s po
teſt refuta/
re omnes

rati ſiue rectores qui miniſtra
re hñt eccl'iaſtica ſacra q̃bus
a noſcit̃ de iure competere pre/
dicare ſeu ꝓponere verbũ dei
⁊ ꝯfeſſiones audire fidelium:
debitis et neceſſarijs benefi/
cijs defraudent̃: cuȝ operarijs
b mercedis exhibitio debeat̃:
auc̃te apoſtolica cõſtituimus
⁊ ordinamus eadẽ vt dictoꝝ
c ordinũ fratres de obuentio/
d nibus omnibus tam funera/
libus q̃ȝ quibuſcunqȝ ⁊ quõ/
cunqȝ relictis. diſtincte vel in
diſtincte: ad quoſcunqȝ cer/
tos vl' determinatos vſus de
quibus etiam quarta ſiue ca/
nonica portio dari ſiue exigi
non conſueuit: vel non debet
e f de iure: necnon de datis vel
qualitercũqȝ ponatis in mor
te ſeu mortis articulo in in/
firmitate donantis vel dan/
g tis de qua deceſſerit quomo/
h docunqȝ directe vel indire/
cte: fratribus ipſis vel alijs
i pro eiſdem quartam partem
quam auc̃te apoſtolica taxa/
mus ⁊ etiam limitamus paro
chialib⁹ ſacerdo tibus ⁊ eccle
ſiaruȝ rectoribus ſeu curatis
k l largiri integre teneantur. fa/
cturi et curaturi: ꝙ nec alij
nec alijs a quibus quarta hu
iuſmodi minime deberetur:
ad ipſorum fratrum vtilita/
tem vel cõmodum huiuſmo/
di ſint relicta aut in eas tali/
ter data vel donata ꝓcedant:
ſeu quod in morte vl' ab infir
mis huiuſmodi dandum vel
donandum fratribus ipſis
exiſteret: in eorundem danti/
um vel donantium ſanitate ſi
bi dari vel donari procurent.
¶ In quibus per ipſos vitã

a ¶ Predicare. Vide qđ ſcripſi poſt Inno. ⁊ Hoſtiẽ.
de here. excõmunicamus. j. §. quia vero. b ¶ Debeat̃.
ẽ. eo. ti. c. j. xij. q. ij. quicunqȝ ſuffragio. c ¶ Obuentio/
nibus omnibus. Declarat predicta cõmiſſio ꝙ ſi non re
linquit̃ fratribus: ſed frater dat̃ executor ad certã ſum/
mam diſtribuen
daȝ arbitrio ſuo
vel ſibi legat̃ ali/
q̃d diſtribuẽdũ:
quaȝ ſummã vel
qđ legatũ ipẽ ex
ecutor vel legata
ri⁹ poſtea diſtri/
buit in eoſdem
qđ debetur quar
ta cuȝ eo caſu re/
cipiat̃ ab execu/
tore: vel legata/
rio vt a miniſtro.
ff. de le. ij. ſi ꝗs ti
tio. et ſi cui plus
q̃ȝ ꝑ legẽ fal. l. di
uus. Nec ob. lit/
tera. ꝗ. ad q̃ſcũqȝ
certos ⁊c. quia q̃
cauſa dubitatio/
nis tollẽde adie/
cta fuerit: obuen
tionũ q̃ntitateȝ
nõ minuit. ff. mã
da. qui mutuã. et
ff. de reg. iur. que
dubitatõis. Idẽ
ibi declaratur q̃ñ
nil relinq̃t̃ fratri/
bus: ſed decedẽs
mandat executo
ri vt ipis fratrib⁹ det aliq̃d vl' ꝓmittat: q2 cũ illud palã
cape poſſint: relicti iure cenſet̃ ⁊ debet̃ q̃rta: ſicut et fi/
deicõmiſſum tacitũ non capaci dimiſſum ſubiacet falci
die: ꝓbant̃ hec. ff. de iure fiſci. l. iij. §. ſi ꝗs. et. §. q̃ñ. ff. de
his qui. vt indig. l. in fraudẽ. C. ad. l. falci. l. iij. d ¶ Fu
neralib⁹. Declarauerat Bñdict⁹ illa eſſe funeralia q̃ cũ
funere deferunt̃: in p̃di. ꝯſtõe inter cũctas: ⁊ ibi ſtatue/
rat de cãdelis q̃ dant̃ ad man⁹ q̃rtã nõ deberi: ſed exq̃ re
uocata eſt illa ꝯſtitutio: puto etiã ꝺ illis cãdelis deberi:
⁊ lȝ h'ſit rigoroſũ: h̃ tñ vult iſta lr̃a ⁊ ꝟbũ oĩbus qđ p̃ce
dit ⁊ q̃buſcũqȝ qđ ſequit̃: ⁊ ꝑ hec ꝟba etiã puto eos te/
neri de his q̃ ligant̃ ꝓ miſſis dicẽdis. e ¶ De iure. Vt
ptȝ de teſta. c. fi. de. ꝟ. ſig. ex pte. iij. Et ꝑ hoc ptȝ ꝙ iſta
ꝯſtitutio eſt iuris veteri correctoria. ⁊ ſic reſtringẽda: ⁊
ad alios q̃ȝ ad p̃dicatores et minores nõ extẽdenda: vt
no. de reg. iur. que a iure. li. vj. de regula. ꝯſtitutionẽ.
f ¶ Datis. Declarat p̃dicta cõmiſſio ꝙ ſi teſtator lega/
tũ ſoluit in vita nihilominus debet̃ q̃rta: q2 videt̃ ſolue
re vt legatũ: vñ legatari⁹ illud iterũ poſt mortẽ non pe
tit: ⁊ ſi falcidie loc⁹ ſit illã ꝓpterea nõ euadit: ꝓmũ ꝓba
tur. C. de leg. l. filia. ff. de leg. ij. luci⁹. j. ⁊. l. luci⁹. ij. §. im/
puberẽ. ad idẽ. ff. ad. l. falci. cũ quo. §. fi. ſecundũ ꝓbat̃.
C. ad. l. fal. in donationib⁹. ⁊. l. pe. C. fami. herciſcũ. ſi co
gitationẽ g ¶ Deceſſerit. Hac ratione declarat predi
cta cõmiſſio: q2 licet tales petant cũ illoꝝ habitu ſepeli
ri quarta debetur. nam ⁊ ſi ad ipſorũ religionem tranſi
rent in egritudine de qua decederent deberet̃ quarta. e.
ti. de his. h ¶ Indirecte. Per hoc dicit cõmiſſio pre/
dicta patere ꝙ quarta debet̃ de his q̃ teſtatores relin/
quunt vel dant in infirmitate de qua decedunt: vel da/

ri mandant poſt mort̃: de hoc in teſtamento mentione
nõ facta ſingularib⁹ fratrib⁹ ad eoꝝ cõmoditates: puta
emptiões libroꝝ vel veſtiũ addens ratione: quo id eis
vel ꝯuentui querit̃: ſicut ꝑ monachũ monaſterio: ꝑ ſer/
uũ dño: ⁊ patri ꝑ filiũ. xij. q. j. non dicatis. xviij. q. j. c. j.
in fi. inſti. per q̃s
ꝑ. in p̃n. C. e. ti. l.
j. in fi. ⁊. l. vlti. et
in legato ſerui in
ſpicit̃ pſona dñi
et an ſibi legari
poterit. et ex ta/
li legato põt dñs
fideicõmiſſo gra
uari. hec ꝓbant̃
ff. de leg. j. cum fi
lio. de lega. ij. ſi
alienus ſeru⁹. de
heredi. inſti. l. nõ
min⁹. C. de here
di. inſti. l. neqȝ.
nõ obſtat predi/
ctis. de teſta. req̃
ſiſti ad fineȝ. qđ
loquit̃ in illo qui
põt hr̃e ꝓprium
Iohan. an.
l ¶ Quartam
Quero an p̃dica — Queſtio no
tores et minores — tabilis
teneant̃ ad hanc
q̃rtã de his q̃ re/
linquunt̃ eiſdẽ ꝑ
eos q̃ apud illos
non ſepeliuntur.
Predicta cõmiſ/
ſio recitat ꝙ non
leuis opinionis doctores dixerũt quartã deberi eccleſie
parochiali de oĩbus relictis a ſuis parochianis: etiã ſi
ſepulti fuerint apud illã: placuit aũt hec opinio Hoſti.
Pe. ⁊ Egi. ſed tangit glo. Inno. ⁊ Ab. cõtra q̃ opinio
placet Archidia. ⁊ mihi vt ſcripſi. e. ti. c. j. et hic Iohã.
mo. dicit demũ illa cõmiſſio ꝙ ex q̃litate pſonarũ ⁊ q̃n
titate relictorũ ⁊ ex p̃teritis preſumi poteſt fraus maxi
me: q2 q̃ñ nõ tenebant̃ ad quartã ſepulturas p̃cipue di
uitũ totis viribus ꝓcurabãt: ⁊ vt dicit ex his iura quã
doqȝ preſumũt fraudem ⁊ faciũt cõiecturas. ſuppoſita
ꝟo fraude ꝯſtat ꝙ debet̃. de teſtamen. officij. ⁊. c. requiſi
ſti. in fi. ⁊. c. finali. primũ ꝓbatur de renũ. c. ij. li. vj. ff. ſi
ꝗs. o. cauſa teſ. li. vj. ⁊. l. Iulian⁹. de ac. emp. Iulianus.
alias inter eum. §. ibidẽ. de vſu. q̃ ſemiſſes. de pig. act.
l. vel vniuerſoꝝ. de leg. j. ſi ſeruus pluriũ in fi. Ioh. an.
k ¶ Largiri. Per h̃ dicebãt ipſi fratres ꝙ heredes de/ — Nota
bebant eis ſoluere integra legata: quorũ quartã curati
de manib⁹ ſuis recipe debebãt. ſed declarat p̃dicta com
miſſio: ꝙ ſicut falcidia eſt in bonis heredis: ſic iſta q̃rta
in bonis eccl'iarũ parochialiũ: quare curati eã vendica/
re poſſunt: ⁊ inhibere heredib⁹ vel ꝑ fideicõmiſſum gra
uatis ne illam ſoluãt fratribus precipue cũ illos ſuſpe/
ctos hr̃e poſſint ꝙ ſibi non ſoluant eandem. ad hoc. ff.
ad trebel. heres in fi. ff. ad. l. falci. l. ineam margaritarũ.
l ¶ Integre. Ita ꝙ non diminuet̃ ꝓpter obuentiones — Nõ bene
quas habuit parochialis ſacerdos in miſſa funeris di/
cta apud ſuam eccleſiã priuſq̃ȝ funus portaret̃ ad fra/
tres ſm̃ Io. mo. quia iuri cõmuni ſtatur: vbi nõ eſt mu
tatum. alle. de elec. ꝯſtitutio. li. vj. dicit etiã ꝙ ſi conſue
tudo habet: ſemper prius funus portabit̃ ad propriam

173

ecclam. Iſta enī decre. nō tollit ꝯſuetudines niſi p̄cedē tib⁹ aduerſas: dicit enī ꝙ vbi nō eſt ꝯſuetudo etiā eſſet deferēdū: vt ſic hr̄et miſſam in ꝓpria eccl'ia: ꝛ ſic recipi/ at ibi vltimū vale a ſuo curato. alle. in ar. de cōſe. di. vj. nō oportet. ij. nec iſtud electioni ſepulture repugnat: ſed concordat.

ad cauſam pendentem vel deciſam: etiam ſi ad preteri/ ta referatur. f ¶ Premiſſorum. Ergo non ſolum vl/ timum articulum de ſepulturis: ſed etiam precedentes duos reſpicit ſm Johan. monach. g ¶ Cooperatores De offi. ordi. inter cetera in fi.

a dis eoꝝ intēdim⁹ ꝯſcias one/ rate: vt ſi qḋ abſit p frēs ipos dolo vl' fraude quicꝗ in hac pte agi fortaſſe cōtigerit: p̄ter id qḋ eos ꝓpterea dict' ſacer dotib⁹ rectorib⁹ ꝛ curatis te/ neri volum⁹ etiā diſtricta ra/ tio in extremi iudicij examine requirat ab eis. Ultra portio nem aūt huiuſmodi nihil va/ leāt parochiales rectores cu rati ꝛ prelati exigere ſupradi cti: necꝫ illis dicti fratres am plius impendere ſint aſtricti: necꝫ ad id a quocꝫ poſſint ali b qualiter coerceri. Nos etenī vt in cunctis equaliter et pa/ cifice fauēte dn̄o ꝓcedat: vni uerſa priuilegia grās indul/ c gentias verbo ſeu ſcripto ſub d quacunꝗ forma vel expreſſio ne ſeu conceptione verborum a nobis vel predeceſſoribus noſtris romanis pontifici/ bus cuicunꝗ ordinum pre/ dictorum concessa: necnō con ſuetudines conuentiones ſta e tuta ꝛ pacta inq̄ztum ſūt pre f miſſis vel alicui premiſſorum ꝯtraria ea penitus reuocam⁹ caſſamus: ꝛ irritamus: quin/ immo caſſa vel vacua ꝛ irrita nunciamus: et decernimus nullius ꝓſus exiſtere firmi/ tatis. ¶ Ceterum vniuerſos eccleſiarū prelatos cuiuſcun/ ꝗ preeminentie ſtatus vel di gnitatis exiſtant: ac ſacerdo/ tes parochiales ꝛ curatos ſi/ ue rectores p̄dictos p̄ntiū te/ nore rogam⁹ ꝛ hortamur attē te: nihilominuſꝗ eis diſtricte p̄cipiēdo mādam⁹ q̄tenus p diuina ꝛ ap. ſe. reuerētia p̄di/ ctos ordines ꝛ ꝓfeſſores eoꝝ h̄ntes affectu beniuolo cōmē

datos fratrib⁹ ipis ſe nō diffi ciles graues duros aut aſpe/ ros: ſed poti⁹ fauorabiles ꝓpi cios ac benignos: piaꝗ mu/ nificētia liberales ſe ſtudeāt exhibere: ſic eos in p̄dicatōis officio et ꝓpoſitiōib⁹ verbi dei ac in oīb⁹ alijs ſupradictis tā g ꝗ cooꝑatores eoꝝ idoneos ꝛ laboꝝ ſuorū ꝑticipes ꝓmpta benignitate recipiant: ac affe ctuoſe admittere nō omittāt: vt ꝓinde illis eterne btītudi nis p̄miū augeat: ꝛ aīarū ſa/ lutis incremēta felicia ꝓcurē tur: nec ipos lateat ꝙ ſi ſecus ab eis agi fortaſſe ꝯtigerit in hac pte apo. ſe. benignitas q̄ ordines et ꝓfeſſores eoſdem vbere fauore ꝓſequit: ꝛ gerit in viſcerib⁹ charitatis cōtra eos non īmerito turbaretur: nec eadem equanimiter pati poſſet quin ſup hoc ꝓuiſiōis oportune remedium adhibe/ ret: ipſoſꝗ nihilominus cele/ ſtis īdignatio p̄ncipis digna ꝓ meritis repēdendis: cuius obſequia fratrū ipſoꝝ ſeduli tas curioſa ꝓſequit minime p̄/ teriret. [illegible] Clemens. v. in ꝯcilio Vienn. [illegible]

h i Religioſi quicūꝗ q̄ noua/

a ¶ Onerare. Cōcor. ē. e. cōpil. de fo. cōpe. ꝗuis . §. pe. in fi.

b ¶ Coerceri. Innuit ꝙ ad q̄rtaꝫ coerceri poſſent: ſed ꝓpt̄ exēptio/ nes ipoꝝ nō ha/ bet clerus a q̄ iu ſticiā ꝯſeq̄ poſſit ꝛ de h̄ ſūme ꝯq̄ri tur. c ¶ Verbo Hic videt̄ exp̄ſ/ ſum ꝙ valeat pri uilegium vel grā ap̄lica de qua cō ſtat: lꝫ ſcriptura ſup ea ꝯfecta nō ſit. de q̄ ſatis no. Arch. in ꝓe. vj. et vltra ea q̄ ibi allegat bn̄ facit xxv. q. ij. inſtitu/ tionis: et qḋ ibi no. ꝛ de hoc vide in mercu. ſub ru/ brica de priuile.

d ¶ Forma. Cō/ cor. ē. e. c. xxi. in fi. Johan. an.

e ¶ Pacta. Di/ cit Joh. mo. ꝙ ſi ſup pacto quod erat ſup ſepultu ra ſniatū erat ꝑ papā et cōfirma/ tum pactū ante hanc conſtitutio nem: ꝙ per iſtam litteram illa ſen/ tentia ꝛ cōfirma tio non tollitur: imo ſtabit: et q̄a non eſt expreſſe ſublatum. C. de appel. p̄cipimus in fine. nec ſequi tur pactū eſt ſub latum: ergo ꝛ pa ctum firmatum ſententia et ꝯfir/ matione. Plus enim poteſt hic tale ꝗ hic ſim/ plex: facit de pa/ ctis. ꝗuis. de iu/ reiuran. licet. de foro competen. c. fi. lib. vj. inducit etiam auc. vt cū de ap. cogit. in prin ci. et . §. j. colla. viij. vbi nota. legem nouam non extendi

h Religioſi quicūꝗ qui noua. ¶ Primo po/ nit conſtitutionē cum ſuis penis: quā ſecundo mo/ deratur ibi: Ce/ terum: ꝛ per hoc verbum religio/ ſi patet in ſecula ribus clericis vel laicis qui in hoc delinquerent nō eſſe locum his penis. concor. ē. ea. compila. de teſtamen. ca. vno. ꝗ. de priuile. c. j. et facit quod in/ fra dicam in ca/ ſu ſecundo. ꝛ po/ teſt eſſe ratio: q2 communius re/ ligioſi delinque/ bant in his: ꝛ q2 ambire et concu piſcere aliena re probabilius eſt in religioſo. de electio. quorun/ dam. lib. vj. ſimi le de hereti. ac/ cuſatus in fine. eo. lib. in religio/ ſo tranſlato ad eccleſiam ſecula/ rē: licet forte non fuerit de mente. videtur has pe/ nas locum habe re per verbum vniuerſale quod ſequitur: et facit quod no. de ele. ctio. quorundam lib. vj. in glo. pe/ nultima.

h ¶ Quicunꝗ. Etiam hoſpita/ larios et ciſterci/ enſes includit: de quibus. eo. titu. ex parte. j. ꝛ com prehendit etiam feminas: de hoc de electio. gene/ rali. libro. vj. in glo. ij.

i ¶ Noualium. Quid ſit nouale: habetur de verbo. ſi/ gni. c. ij. ꝛ. c. quid per nouale. ꝛ de priuile. c. vlti.

Diuiſio

Nouale

a Eccleſijs. Per hoc puto ꝯſtitutionē locū nō hr̄e qn̄ ille decime deberent̄ priuatis puta ꝑ antiquū feudū. de his q̄ fi. a pla. cū apl'ica. vel priuilegiū. fa. ꝭ. c. ꝑxi. agant ergo tūc via ordinaria. iſta eni ꝯſtitutio illis noluit ſub uenire. fa. c. ti. tua. j. b Debitas. De iure cōi vel ſin/ gulari: eſt aūt debitū quod exigit̄ ab inuito. ff. de v. ſig. l. debitor. fa. xiiij. q. j. quod debet̄ Jo. an. c Spectātes. Tūc ergo caſſat conſtitutio: ⁊ merito: q2 nemini facit iniuriā q̄ iure ſuo vtitur ⁊c̄. de elec. cū eccl'ia vulterana. cū cōcor. d Appropriare. j. dicit vſurpare. et de his. ꝭ. dicam. e Coloribus. Concor. de elect. auaricie. li. vj. ⁊ ꝭ. ti. ij. c. j. §. q2 vo. f Animalibꝰ. Per hunc ver. ⁊ ſequētē approbata videt̄ lectura Egi. dicētis de ec. edi. cū dicat ꝙ priuilegiū leproſorū de nō ſoluēdis decimis de nutrimētis aialiū intelligit̄ de aialibus que nutriunt: ſic eni adaptant̄ fraudes q̄ ſequunt̄. ſic ꝗ videt̄ intelligenda decre. ex ꝑte. j. ē. eo. ti. Licet aūt religioſi faciētes has duas fraudes ligent̄ his penis: leproſi nō ſi alias religioſi nō ſint: vt dixi in j. glo. Jo. an. g Familiarium. i. famulātiū. in hoc tn̄ nō eſt vis ꝑ id qđ ſequit̄: intelligit̄ tn̄ de nō plene oblatis: vt in fi. ⁊ eſt ſi. de ꝓull. aucte in fi. li. vj. h Paſtorum. Qui tenētur de cuſtodia. de hoc de reg. iur. ꝗuis. Jo. an.

Differētia inter grex ⁊ armētū i Gregibus. Licꝫ ſtricte grex differat ab armento: qđ eſt maiorū aialiū. vt equoꝝ ⁊ boum. grex vo minoꝝ: vt porcoꝝ caprarū ⁊ ouiū. hic tn̄ large ſumit̄ ꝓ maioribus ⁊ minoribꝰ que gregant̄. ⁊ fa. ff. de abigeis. l. fi. cui vo eccl'ie debeat̄ decima de fructu gregis no. xiij q. j. §. ij. ⁊. e. ti. ad apl'ice. Jo. an. k Immiſcētiū. Hic iunge lr̄am infra decimā ſolui ⁊c̄. ex hac mixtura videt̄ ꝙ deberent perdere priuilegiū etiā circa ꝓpria animalia: vt ſic inutile adiectum viciaret: qđ erat vtile. de offi. delega. cū ſuper. ſed hic iſta ſunt ſeparabilia. ff. de aqua quoti. ⁊ eſti. l. j. §. trebatius. de quo dic vt no. de reg. iu. vtile. li. vj. l Tenēda. Sicut ergo priuilegiū de deci. laborū nō extenditur ad terras quas colendas tradunt vt ſequitur: ita priuilegiū de nutrimentis animaliū nō extenditur ad animalia que tradunt alijs nutrienda.

m Excolendas. In priuilegio enim de decimis laborum hec duo requiruntur: ꝙ predia ſint ꝓpria. eo. ti. dilecti. ⁊ ꝙ illa laborent proprijs manibus vel ſumptibus. eo. titu. licet. et intelligo hoc non ſolum de colonis cenſualibus ſed etiam partiarijs. de vtriſqꝫ no. eo. titu. tua. ij. Dicebant tamen quidam ex his priuilegiatis ſuper decimis laborum ꝙ includebantur terre date colonis partiarijs: quia ſumptibus ipſorum coluntur propter partem. ſcilicet fructuum quam habent ex cultura coloni. Sed vt dixi in predi. decreta. tua. et ca. cum ſint hoīes: pars talis coloni potiꝰ eſt fructus ꝗꝫ lucrū. ſubmittit enim illam fortune ⁊ diuine miſericordie: quādo igitur conducunt operarios dant certum precium: vel certos corbes pro cultura: dato ꝙ nil proueniat ex predio: tunc ſuis ſumptibus colunt. Sed nunquid coloni partiales vel cenſuales priuilegiatorū ſimpliciter ſuper decimis non ſoluendis tenentur ad decimas: puto ponderanda verba priuilegiorum. facit de priuileg. porro. que ſi eximunt terras ipſorum et hoc onere coloni colentes illas priuilegio ꝑticipant: ſi vero eximunt perſonas. tunc licet illi ꝺ ſua parte nō ſoluant: coloni non exempti de ſua ſoluent. facit eo. titu. a nobis. et. xvj. q. j. queſti. de ꝓulle. ꝑ exemptionē. li. vj. Queſtio

n Permiſerint. facto.

o Prohibuerint. Verbo. In tribus ergo vltimis caſibus punit hec conſtitutio non permittentem vel prohibentē: in primo appropriantē vel etiā vſurpātem. Sed dubitatur an liget nō ſoluentem: quod videtur per verbum quod ſequitur retinere: non puto ꝙ hoc ſit de mente ꝙ religioſi non ſoluentes decimas incurrant has penas. aliud enim eſt appropriare vel vſurpare: aliud nō ſoluere: et verbum retinere quod ſequitur reſpicit illas appropriatas vel vſurpatas: vbi ergo ex antiquo feudo ſibi rite donato vel per priuilegium percipiunt decimas infra certos limites quos excedunt: vel certa quota illis debetur quā excedunt vel non permittunt vel ꝓhibent colonos ſuos decimas ſoluere in caſibus in quibus deberetur: locus eſt his penis. Sed differūt appropriare: vſurpare et non ſoluere

p Intererit. Scilicet per prelatos et miniſtros illarum eccleſiarum quibus debentur.

q Factam. Concordat de offi. ordi. ſi canonici. lib. vj. ſufficit autem quomodocunqꝫ de hac requiſitione legitime conſtet: non ſic in caſu decreta. j. de ſenten. excom. li. vj. vbi oportet conſtare per publicum inſtrumentum vel ſigillum autenticum: et eſt ſpeciale vt ibi nota. ⁊ ex illo ⁊ iſto. ca. ⁊ ex decreta. j. ꝭ. de priuile. no. caſus in quibus requiſitio partis etiam vnica cōſtituit quē contumacem: ⁊ quo ad incurrendas ſuſpenſionis et excommunicationis penas. r Premiſſis. Prohibitione fraudulenta emptione ⁊ immixtione. s Menſem. Quot dies habere debeat no. de elec. ꝗꝫ ſit. li. vj.

t Duos menſes. Supra dat vnum menſem tm̄: quia ſufficit deſiſtere. hic vero requiritur emenda ꝗꝫ durius eſt facere: ⁊ ideo datur maius tempus: et vi. ꝙ iſti duo menſes currunt ab vſurpatione vel retentione: licet ſuperior currat a requiſitione. ſi. de ſepul. c. j. in fi. li. vj. ſed puto de mente ꝙ requiſitio reſpiciat vtrunqꝫ caſum.

v Officijs. Declarari debuiſſet an intelligeret de diuinis an de alijs officijs puta ſacriſta cellerarius camerarius elemoſynarius vel his ſimiles. ⁊ ꝓ hac lr̄a lectura facit de ſolu. ca. ij. de regu. iur. in penis. lib. vj. pro prima facit: quia infra non reperit de officijs.

x Donec. Sic ſuſpenſi indigent abſolutione: quia de ſatiſfactione dubitari poſſet: nō ſic in ſuſpenſis ad tempus determinatum: puta menſem vel annum ſm̄ Innocen. qui hoc no. de eta. et qualita. cum bone. Saris

a lijs aut alijs decimas eccleſijs b debitas ad eos ex aliq̄ cā le/ c d gitima nō ſpectātes appropri are ſibi ꝓſumpſerint: aut ex q̄ e ſitis fraudibus ſiue coloribꝰ f g vſurpare: ſeu q̄ de aīalibꝰ fa/ h miliariū ⁊ paſtoꝝ ſuorum vel i alioꝝ etiā aīalia ipſa eoꝝ gre k gibus īmiſcentiū: ſeu qui de aīalibꝰ que fraudē eccl'iaꝝ in pluribꝰ locis emunt emptaqꝫ tradūt venditoribꝰ vel alijs l ab ipis tenenda: ſeu q̄ de ter/ m ris quas tradūt alijs excolē/ das decimā ſolui eccleſijs nō n o permiſerint aut ꝓhibuerint: niſi poſt requiſitionē per eos p quorū intererit ſuper hoc eis q r factam a premiſſis deſtiterint s infra menſem: aut ſi de his q̄ cōtra premiſſa vſurpare vel re t tinere ꝓſumpſerint: infra duos menſes damnificatis eccleſijs emendaꝫ non fecerint competentem: ſint et tamdiu v maneant ab officijs adminiſtrationibus et beneficijs ſu/ x ſpenſi donec deſtiterint et ſatiſfecerint vt ſupiꝰ eſt expꝛſſū. Quod ſi religioſi hmōi admi

crederem ꝙ ſufficiat.iudicis declaratio ſuper ſatiſfacti one ſine alia abſolutione. Jn excōmunicatis ꝟo neceſſa ria eſt abſolutio poſt ſatiſfactionē: vt.j.ptꝫ.
a Non habeant. Similis diſtinctio.ſ.ea.compila. de vi.⁊ hone.cleri.quoniā in prin. ⁊ circa fi.⁊.j.de ſta. mona.ne in agro .§.ſi quis.⁊.j. de penis multorū.
b Quibuſcun qꝫ. Per q̄ poſſent predicte ſenten tie impediri: pri uilegia enim ſu per decimis illis ꝯceſſa tollere nō intēdit qđ patet ex principio.
c Premiſſa.ſ. ſecundo et tertio caſu Jo.an.
d Oblatos. De his.xxvij.q.j vt lex continen tie: vbi no. an ta les conuerſi ⁊ ob lati intelligātur renunciaſſe proprijs ⁊ ꝯtinentiā vouiſſe. Jo.an.
e Effectu. Tollit hoc verbum fictiones et fraudes. Jtem conditiones ⁊ pacta que ſuſpenſum tenerent ta lium oblationum effectum. f Se ⁊ ſua. Non ſuffi cit ergo ꝙ bona donaſſent manētes in ſeculo ipſoꝝ vſu fructu retento: non obſtat de priuileg. vt priuilegia. ta les enim confratres ſunt: ⁊ in aliquibus priuilegiati vt ibi: ſed plene oblati non ſunt: vt hic.

a niſtratiōes vel bñficia nō ha beāt.eo caſu quo alij ſupradi cti ſuſpenſionis ipſi ſnīam ex cōicationis incurrāt: ante ſa tiſfactionē condignā nullate nus abſoluēdi: ꝑuilegijs nō b obſtantibꝰ q̄buſcūqꝫ. c Ce terū ꝑmiſſa extendi nolumus ad aīalia que ꝑ religioſorum d ipſorū donatos ſeu oblatos tenentur: dū tñ illi religioſis e eiſdem cū effectu donauerint f aut obtulerint ſe ⁊ ſua. Jdē in eodem. Decima bñficiorū

Diuiſio S J beneficiorū decima. Due ſunt partes princi pales prout duo ſunt dicta. Primo enīꝫ declarat ſm quam taxationē ⁊ ſm quā monetā ſolui debet deci ma bñficioꝝ alicui ꝯceſſa. Secūdo ꝓhibet ꝓpter illam occupari vel diſtrahi ornamēta diuinis deputata. Se cunda ibi: Jn verſi.nec per collatores. Jmola. Et no. ꝙ ſub rubrica de decimis ponit de decimis beneficiorū quas papa ſepe impoſuit ſibi vel alijs ſoluēdas ex cau ſa ⁊ ad tps: facit de iude. ad liberandā. de vo.c.fi. et an in his locū habeat ꝯſtitutio diſpēdioſam.ſ.ea.compil. de iudi. ibi dixi ſup ꝟbo decimis. Jtē ꝑ hoc ꝙ dicit bñfi ciorū queriť de quinqꝫ. Primo an includanť hoſpitalia xenodochia: ⁊ loca ſimilia. Scđo de fabricis. Tertio de his qui hñt prioratus domos grangias penſiones vel redditus a monaſterijs vel eccl'ijs. Quarto de quotidia nis diſtributionibus que danť ſolū intereſſentibus ho ris ⁊ de minutis oblatiōibꝰ an veniāt decimāde. Quin to quid de capellanijs vel bñficijs altariū. Et ſciēdū ꝙ tempore Clementis.iiij. ⁊ Honorij emanarunt declara tiones ſup ſolutione decimarū quas repertitas tempore Bonifacij.viij. vidi ſub bulla. De primo videť ꝙ nō in cludanť.ſ.ea.compil.de preben.ꝑ litteras. ꝓ et ꝯtra.j. de reli.do.q2 ꝯtingit.§.vt aūt. Expeditū eſt in ꝑdictis declarationibus in ꝑn. vbi ſic diciť de redditibus ⁊ pro uentibus leproſarioꝝ.domoꝝ dei: et hoſpitaliū paupe rum qui in vſus infirmoꝝ ⁊ pauperū ꝯuertuntur: deci me non ſoluenť. Secundū etiam expediť ibi in fine vbi diciť ꝙ de redditibꝰ eccl'iaſticis deputatis ad fabricam eccleſiarū decima perſolueť: ſubmittit demū ꝙ de obla tionibus elemoſynis que danť ad opus fabrice non de betur decima. Tertiū etiam ibi eſt expeditū: ꝙ ſi haben tes ꝑdicta habent illa in beneficium vel ex mera gratia ipſi teneńť ad decimā. Si autem habent illa ex ꝯtractu ꝯductionis ad firmā vel emptionis fructuū: vel ꝓ mer cede vel remuneratione ſui laboris: tunc illi quoꝝ eſt ꝓ prietas illa decimare debebunt. Quartum etiam ibi ex peditur ꝙ de minutiſſimis oblationibꝰ quas recipiunt eccl'iaſtice ꝑſone ratione eccleſiarū ꝓ ſepulturis ⁊ dan dis penitentijs ⁊ de diſtributioni bus ſoluetur de cima. De quinto ibi nihil diciť: ſꝫ videtur ꝙ nō in cludanť: ſicut nec includebātur in reſeruatione fru ctuū quam ibi fe cit dñs noſter: tu dic contra: quia ꝯſtat illa eſſe bñ ficia eccl'iaſtica: ex quo ſunt ſic ꝑ epm ordīata.j.q iij.q̄ſitū.⁊.c. pe. de ꝑbē. ſignifica tū: nec ob. qđ dr de reſeruatōe fru ctuū. facit pro q2 niſi fuiſſent exceptata ītelligerenť incluſa. g Cuiuis ꝑlati principi vel alteri: in regno francie ſepepracticať iſte caſus. h Simpliciter. Si ǧ aliqđ certū exꝑmat papa illud ſeruabiť. i Ad tempus. Hoc dicit quia perpetuas curia non fecit per tempora nec facere inten dit: facit de reſcrip.c.fi.li.vj. k Taxationē. Jn qui buſdā partibꝰ ſunt bñficia taxata in cōi eſtimatione ꝓ uentuū: vt ſi taxatū ſit in centū ſoluat decem. ⁊ ſi habe ret mille nō plus ſoluet: ⁊ ſi hrēt ſolū quinquaginta tm̄ ſoluet: ⁊ hoc voluit reſeruatio fructuū bñficiorū quam nūc fecit papa: qui dat collectoribus electionē an velint recipe fructus ſm taxationē decime: an velint illud re linquere bñficiato ⁊ recipe reſiduū. Jn multis tñ par tibꝰ nulla ē taxatio: ſꝫ ſingulis annis ꝓut plus vel minꝰ recipit bñficiatꝰ: plus vel minꝰ ſoluit: ptꝫ hoc in ex̄ua. Jo.q̄ incipit ſuſcepti: ex q̄ ergo habet ꝯſuetudo ꝙ plus vel minꝰ ſingulis annis ſoluiť ſm q̄ꝫtitatē fructuū: ⁊ il lud ſeruabit: ⁊ que expenſe deducanť: ⁊ de q̄bus fructi bus ſoluať: ptꝫ in declarationibꝰ ꝑdictis. Nā inter ce tera deducunť expenſe facte ꝓ fructibꝰ ⁊ ſine q̄bus fru ctus haberi poterāt: qđ nō eſt in cōibus decimis.ſ. eo. cū ſint hoīes. l Conſuetam. Hic iunge litteram ipa decima ⁊c. et quod hic dicitur locū habet etiā cū papa mandat alicui ꝓuideri de bñficio vſqꝫ ad ſummā tot li brarum paruoꝝ Turoneñ. ad taxationem decime. inſpi cietur enī illaꝝ partiū ꝯſuetudo in taxatione: vt hic: et ſi non currunt ibi Turoneñ. monete currētis ad taxati onem Turoñ. fiet cōputatio iuxta pondus ⁊ ꝯſuetudi nem cambij que cōmuniter eſſe ſolet nō iuxta caſualem cariſtiam vel vilitatē que ꝓpter caſum accideret.
m Monetam. Jn pecunia enī et non in ipſis rebus debet fieri ſolutio decime: vt in declarationibus.
n Currentē. Facit de male.c.ij. cū forte currerent ibi Turoneñ. Bononeñ. vel ſterlingi. collectores volebant ꝙ fieret ſolutio in florenis: vel ſoluentes volebant ſol uere in Turoneñ. vel florenis: cū illa moneta ibi nō cur reret. hoc prohibet: et hoc dicebať in illis declarationi bus ꝙ ſoluentes pecuniam cambire non tenebanť. Et no. ꝙ dūmodo moneta cōmuniter currat: licꝫ ⁊ alia cur rat: in illa poterit fieri ſolutio per hanc litteram: et ſic erit electio ſoluentis: de reg.iur. in alternatiuis.li.vj.

alicui conceſſa ſibi debeť ſm taxatiōeꝫ ⁊ ꝯ monetā currēte: nec pñt collatores ꝓpter hoc diſtrahere vel occupare orna mēta diuinis officijs deputa ta.h.d.Jo.an. ca.II

g S J bñficioꝝ decima cui h i uis ſimpliciter cōcedať ad tē k pus: ſm taxationem decime in illis partibus in quibus l fiet conceſſio conſuetam: ⁊ ad m n monetam currentem commu niter ipſa decima leuari pote rit ⁊ debebit: nec per collecto

res leuatores ſiue exactores a ipſius decime eccleſiarum calices libros ⁊ alia ornamenta b diuinis officijs deputata: ex cauſa pignoris vel diſtra/ c ctionis capi ſeu recipi volumus: nec diſtrahi ſeu quomodolibet occupari.

De regularibus ⁊ tranſeuntibus ad religionem. Clemēs quintus in concilio Vienenſi.

Profeſſi ordinum mendicantium etiam licite tranſeuntes ad non mendicantes: licet adminiſtrationes habeant: non habent vocem in capitulo: etiam ſi alij de capitulo id concedant: nec deinceps [illegible] contra factum. Ultimo ponit caſum exceptum. Johannes andree.

Ut profeſſores cuiuſuis d paupertatis ordinis e eo libētius in qua f vocati ſunt g vocatione perſiſtere tranſeunteſq; ad non mendicantium ordinem in eodem conuerſatione quietius h ſtudeant: quo i in ipſis k diſcordiarum et ſciſmatum productiua l ambitio reprimetur: ſacro concilio approbante m ſtatuimus n mendicantes quoſlibet o qui non ad mendicantium ordines etiam auctoritate p apoſtolica tranſibūt: in poſterū q quiue hactenus trāſiuerunt: Quis nūc prioratus adminiſtratiões vel officia aut curā aīaꝝ vel regimen quod/ r cūq; obtineant: inibi vocem

a Calices. Concor. de pigno. c. j. b Deputata. In alijs ergo non habet locum hec prohibitio: vt ſi extant cyphi argentei libri iuris vel artium vel romancij ornamenta: menſalia: lectiſternia vel ſimilia.

c Capi ſeu recipi. Dicit in declarationibus ꝙ non ſoluentes per ſecularem poteſtatem cogi non debent: niſi non ſoluentis tanta fuerit rebellio: ꝙ propter eccleſiaſtice cenſure contemptum inuocandum ſit contra ipſum brachium ſeculare.

Ut profeſſores cuiuſuis. Primo ponitur conſtitutionis cauſa. Secundo conſtitutio ibi: Sacro. Tertio ipſius moderatio ibi: Ad illorum. Secundo tria facit. Primo prouidet circa vocem ⁊ locum capituli. Secundo circa futuras adminiſtratiões vel officia ibi: Ad prioratus. Tertio decretū apponit ibi: Quicquid. ⁊ per hanc litteram profeſſores: ⁊ quod infra ſequitur mendicantes quoſlibet: dico decre. nō habere locum in illo qui infra. xv. ſue etatis annum vel alias infra annum probationis fecit profeſſionem in ordine mendicantium: ſi infra ipſum annum exiuit ⁊ tranſiuit ad non mendicantes: cum illa profeſſio non aſtrinxerit eum ordini in ſpecie ſed religioni in genere. eo. titu. c. j. ⁊ ca. non ſolum. ⁊ c. conſtitutionem. li. vj. d Paupertatis. Vide qd dixi. j. de ſta. mo. recolētes in fi. e Eo: Id eſt intantū. Jo. an. f Vocatione: Id eſt religione. g Perſiſtere. Studeant quod eſt infra: ⁊ habetur hoc. j. ad Corinth. vij. xxj. q. j. c. j. eo. ti. licet in prin. h Quo: Id eſt inquantum. i In ipſis. Mendicantibus manentibus vel tranſeuntibus. ⁊ hic iunge verbum reprimetur: ⁊ redeas retrograde.

k Diſcordiarum. Facit. ſ. ea. compila. de ſepultu. dudum poſt princi. l Ambitio. Concor. de elec. auaritie in prin. ⁊ c. quorundam in prin. li. vj. dixit ille Statius poeta: Ambitus impatiēs ⁊ ſummo dulcius vnū. Stare loco ſocijſq; comes diſcordia regnis. Et Seneca epiſtola. lxxviij. Ambitioſis alias ambitioni. nō tam iucundum eſt multos videre poſt ſe: ꝙ graue aliquem ante ſe. m Statuimus. Conſtat ꝙ aliqui ordines mendicantes habebant quedam ex his per priuilegium quod modo in multis ampliatur ⁊ fit ius cōmune: ſimile de offi. delega. ꝙ tranſlationem: de ſenten. excōmu. c. vlt. lib. vj. n Quoſlibet. Predicatores minores heremitas ſancti Auguſtini et carmelitas: de electio. quorundam. de religio. do. c. vno. li. vj. ⁊ ibi habetur qui dicantur ordines mendicantes: ⁊ ex illis iuribus: et hoc ca. eo. ti. non ſolum. ⁊ c. conſtitutionem. lib. vj. de ſta. regu. c. vno. § ſane. eo. li. de exceſ. pla. c. vno. eo. li. ⁊. j. de penis. cupientes in prin. collige differentias mendicantiū ad non mendicātes: ⁊ adde quod dicam. j. de ſen. ex. c. j. ⁊ per predi. § ſane. dico hanc conſtitutionem locum habere etiam in feminis ordinum mendicantium ſi tranſeant ad non mendicantes: facit qd no. de elec. generali in princi. li. vj.

o Non mendicantium. Ceſſat ergo cōſtitutio cum mendicās tranſit ad alium ordinē mendicantem: vel cum ille qui trāſit eſt non medicās: ſiue tranſeat ad mendicantem ſiue ad non mendicantem: vt ſic ex quattuor caſibus vnum ſolum includat. p Apoſtolica. Ad hoc excipit in fine. q Trāſiuerūt. Repete etiam auctoritate apoſtolica: ⁊ vide quod dixi. ſ. ea. compl. de eta. ⁊ quali. vt hi q. ſup ver. in poſterum. r Inibi. Aduerbium ibi compoſitū. Ouidius fecit librū quē intitulabat in ibim. i. contra ibim: aduerſariū enim ſuū ⁊ corriualē: vt quia cū vxore ſua mechabatur: vituperare volens vocauit illum ibim: ab ibis ibidis: que dicitur ciconia auis vituperabilis: quia immunda ex cauſa quā taceo: alias tamen auis cōmēdabilis: quia pia in parentes senes: qd proſequitur Ambroſius in hexameron. v. dixit ergo ibi Ouidius: Ibidis interea tu quoq; nomē habe. Sed iſtud inibi difficilius exponetur: nā clarius formari debuiſſet. Circa qd ſciendū eſt ꝙ hic eſt duplex pūctatio. Prima poſt hoc aduerbiū: ⁊ tunc exponitur inibi ſcilicet in ordinibus nō mēdicātibus: ⁊ iungitur ibi Quis nūc inibi obtineāt prioratus ⁊c. ⁊ ſic legēdo nō prohibet hāc vocem habere in ſeculari eccleſia collegiata: ſi ibidē adminiſtrationē haberet. Sed ſi punctetur prius. i. ante hoc aduerbium: reſultat contrarius intellectus: ⁊ exponitur inibi. ſ. in eccleſijs in quibus obtinent prioratus adminiſtrationes ⁊c. Credo tamen ꝙ prima punctatio ſit de mente. Sed videtur admirandum quo ad prius tranſeuntes ⁊ prelatos: ꝙ remaneant prelati ⁊ in capitulo vocem non habeant. Et ſi dicis: capitulum expediet negocia ſine tali prelato ac vacaret ſedes. Reſpōdeo ꝙ in vacatiōe eſt iſtud expreſſum quo ad quedam. Item vacatio preſumitur eſſe breuis propter tempora a iure limitata: de quibus no. de elec. ſi electio. li. vj. in glo. penulti. ⁊ facit. ſ. ea. cōpl. de elec. ne romani in fi. ſed prelatus iſte vltra. xl. annos viuere poſſet: quare nō puto hoc fuiſſe de mēte: ꝙ ſi talis eſt abbas vel principalis prelatus monaſterij: qd in tractādis negocijs monaſterij vna cum capitulo vocem non habeat: vnde poteſt intelligi littera de voce habēda in ca/

Diuiſio

Statius

Seneca

Ouidius

Ouidius in ibim

pitulo generali vł ꝓuīciali: de ſta. mo. in ſingulꝫ. ꝗ. tl. j. c. j. in fi. tal' em̄ abbas vel ꝑor in illis caplis vocē nō habebit cū alijs abbatib' vł ꝑorib': ⁊ h̄ ſonat lr̄a aut locū. ſolēt em̄ tales in talib' caplis ſibi vēdicare certū locuz in nūero: puto ſcd̄m vel q̄rtū. fac de ꝑulꝫ. ex ore. Vel intelligaꝫ de ꝑorib' ⁊ alijs admiſtrationē hn̄tib' in mōaſterijs: q̄ tn̄ non ſunt ꝑncipales p̄lati mōaſterij: et illi in caplo etiaz ſpāli ipi' mōaſterij vocē habebūt vn̄ nec de abbatibus exp̄ſſit lr̄a. Et lꝫ q̄dā monaſteria regant̄ p ꝑores: de illis tn̄ n̄ intellexit: tn̄ illō ꝓbū regimē qđ cūqꝫ multū ē generale: ſꝫ cū excludat a voce capli. ⁊ caplm ſit q̄d diuerſuz a ꝑncipali ꝑlato: n̄ puto qđ ipm excludat: vt no. ea. cō. ō eta. ⁊ q̄li. vt hi q̄. in glo.

a aut locū in capitulo non habere: etiaz ſi hoc ſibi ab alijs libere concedaꝫ. Ad priora
b tus quoqꝫ adminiſtrationes aut quecunqꝫ in antea non
c aſſumūt officia etiā tanq̄ vi
d carios ſeu miniſtros vel lo
e cum aliorum tenētes: quod qꝫ animarum curam et regimen nec pro ſe poſſint nec ꝑ
f alijs exercere. Quicq̄d autē in contrariū attentatum fue
g rit: ſit irritum ipſo iure: quo
h uis priuilegio non obſtante. Ad illoꝝ aūt mendicantium
i ordines quos apoſtolica ſedes eo modo ſubſiſtere voluit vt eorum profeſſoribus ita in illis remanere liceret: q
k nullum extunc admitterent ad profeſſionem eorum quibuſcunqꝫ conceſſit licentiam
l generalem ad approbatos a
m lios ordines tranſeundi: preſentem nolumus conſtitutionem extendi. Idem. Pubes per annum deferens habitum nouitiorum non patenter diſtinctum ab habitu profeſſorum intelligitur profeſſus. Johannes an. ca. II

n Eos qui deinceps in diſcretionis conſtituti
o etate nouitiorum habitum

cathedralibus. ⁊ ibi vide. a Locū. Hoc plus ponit q̄ꝫ p̄di. decre. vt hi q̄. forte ꝓpter illud qđ ꝓxime dixi: ⁊ lꝫ ꝓhibeat locum capli nō ꝓhibet ſtallū chori: vt ibi dixi. b Ab alijs. De caplo: ⁊ con cor. p̄di. deč. vt hi q̄. ⁊ ō elec. ꝯſtituť. c Officia. ꝗ nō poterūt eſſe ſacriſte camerarij caſtaldi economi ſyndici vel his ſiles: ⁊ egerēt hec etiā declaratiōe: videť em̄ includere ſolū officia ſubiecta eccl'iaſtice regule: ꝑ ⁊ ꝯ. j. q. iij. ſaluator circa mediū. Sꝫ vidi dubitari an poſſit p̄dicare: ⁊ videť q ſic: q2 verbū dei nō dꝫ eſſe alligatū. ij. ad Timoth. ij. ⁊ Apl's ad Philip. j. Siue p occaſionem ſiue p veritatē chriſtus annūcieť: in h̄ gaudeo ⁊ gaudebo: ad idē. xix. di. ſcd̄m. vbi diciť q nō refert q̄s p̄dicet: ſed qualia p̄dicet. Contrariū puto cū p̄dicare ſit officiū cure: ⁊ officiū ⁊ cura ſint eis hic ꝓhibita: nec etiaz ꝑ alijs exerceāt. Primū ꝓbaꝫ de offi. ordi. inter cetera. ꝗ. ea. cōpi. de ſepul. dudū. §. hmōi. de here. cū ex iniūcto. ⁊. c. excōicamus. §. q2 vero. ⁊ qđ ibi dixi. ⁊. c. ſequē. ſimile de iudeis. q̄ꝫ ſit. Auctoritates Apli intelligunť ō his q̄bus cōpetit. xlij. di. q̄eſcamus. q̄ licet ꝓpter vanā gloriā vel tempale cōmodū p̄dicet. gaudet Apl's de p̄dicatōe: licet nō de ipſoꝝ motiuo. Ad. c. ſcd̄m reſpondet: vt ibi no. ⁊ vide quod no. xcij. di. in ſancta. xvj. q. j. adijcimus. Fateor tn̄ q in hoc inferior pena nō cōpetit: vt. ꝗ. dicaz: ſed ad hoc valet illud ſcire. q2 pn̄t ꝓhiberi: ⁊ hoc facientes puniri. d Vicarios. Prouidet ergo cōtra fraudem: q2 tales ꝓcuraſſent amicos p̄fici adminiſtrationibus vel cure animaꝝ: p quos feciſſent ſe ꝯſtitui vicarios: ⁊ facit de regu. iur. quod alicui. li. vj. e Locum alioꝝ. Plura ponit vt omnē fraudē q̄ in noie fieri poſſet excludat: facit in auč. vt nulli li. ha. lo. ꝯſerua. in ꝑn. coll'. ix. de elec. auaricie. ⁊. c. fundamēta. li. vj. cū ſi. ⁊ forte hoc dictū ꝓpter id qđ no. Hoſtieñ. de offi. vica. c. clericos. vbi dicit q vicarius nō ſubſtituit aliū in vicaria: ex cā tn̄ ad modicū tp̄s ponit aliū loco ſui. f Exercere. Repete ſtatuimus. g Irritū. Irritat ꝗ ſuffragiū vocis ⁊ ꝓmotionē fiendā ꝯ hanc ꝯſtōnē: illa em̄ cadūt in decretū iſtud q̄ ſūt retractabilia. Sūt em̄ q̄dam

de officio cure q̄ ſi exercuiſſent nō eēnt irrita: vt baptizare: euchariſtiā dare: ⁊ his ſil'ia. Itē q̄dā q̄ ꝯſiſtūt i facto ⁊ nequeūt nō fuiſſe: ſic p̄dicare: de q̄ p̄dixi caſtaldia ⁊ ſil'ia. ⁊ vide qđ dicā. ꝗ. de here. c. j. ꝟ. duro. h Priuilegio. Prius ꝯceſſo. tn̄ iam cepit curia tales ꝑuilegiare ꝯ hāc ꝯſtitutionē: vł voluit nec potuit papa legē inducere ſucceſſori. de elec. inotuit cū ꝯcor. i Ordines. approbatos p ſe. apo. tn̄ poſt cōciliū generale. k Admitterēt. Itaqꝫ oportet q deſināt in ſeipis. l Approbatos. Etiā mioris religiōis. m Trāſeūdi. ſingulariť nō collegialiť: vt ptꝫ de relig. do. c. vno in fi. lib. vj. In his ꝗ ceſſat rō iducta in ꝑn. c. q2 nō expedit i ea vocatiōe manere in q̄ vocati ſunt.

Eos qui. Se ſummat determinans decre. ex parte. eo. ti. ⁊ qđ ⁊ no. Ber. ⁊ Inno. ⁊ ipe Innoceñ. ⁊ Hoſtieñ. eo. ti. c. ij. ⁊ Abb. eo. ti. ꝯſulti. ⁊ decre. j. eo. ti. li. vj. n Deinceps. Per h̄ ptꝫ ⁊ p verbū. ꝗ. decernimus q hec ꝯſtitutio ius nouū ſtatuit: ⁊ p̄terita nō reſpicit. Dicebamus em̄ olim q tūc delatio habitus p annū inducebat ꝓfeſſionē tacitā qn̄ erāt habitus indiſtincti: ⁊ ſic intelligebaꝫ decre. ex pte. eo. ti. vt ibi no. in fi. vł. glo. ſi vero erāt diſtincti ſecus q̄liſcūqꝫ foret diſtincto. eo. ti. ſtatuimus. ⁊ aptius. eo. ti. c. j. in fi. li. vj. Hodie ꝟo quo ad hūc caſuz diſtinguimus q̄lis ſit diſtinctio habitus: an patēs altero de trib' mōis h̄ exp̄ſſis: an latēs: puta p b̄ndictionē veſtiū: pſonā datē locū vel formā datōis. ex duab' em̄ capis q̄ꝝ altera b̄ndicta vel data p ꝓuinciale vł in caplo: altera nō: ꝑmā a ſcd̄a diſcernere neſcī. ꝑmo caſu delatio tal' habit' etiā vltra ānū nō iducit tacitā: ſcd̄o ſic. Iō āt dixi q̄ ad hūc caſuz: q2 q̄ ad alios caſus adhuc ſtam' iuri āti q̄: vt ſufficiat q̄liſcūqꝫ diſtinctio. vn̄ adhuc hodie maior q̄ ſciēter ⁊ ſpōte recipit habituz diſtinctū p modū quē ſup̄ dixi latēteꝫ: ſi pſeuerat triduo ꝓfeſſus ē: qđ dic vt eo. ti. ꝯſtōnē. li. vj. Et ex his nō tri plicē habitū nouitioꝝ: diſtinctū: idiſtinctū: ⁊ idiſtinctiſſimū. Itē ꝑm'. ſ. diſtinct' duplex hn̄s. ſ. diſtinctionē latētē ⁊ patētē vt h̄. in habitu ꝗ nouitioꝝ latēter diſtincti vł in diſtincto vł indiſtinctiſſimo: dūmō recept' fuerit ab adulto: delatio p ānū iducit tacitā: ⁊ h̄ idubitatū. Delatio ꝟo habit' nouitioꝝ patēter diſtincti vł indiſtincti vł idiſtinctiſſimi vbi recept' fuerit ab ipubere p lapſuz āni nō inducit tacitā: ⁊ i his caſib' adhuc veꝝ eēt qđ no. Inno. i decr. ex pte. ⁊ Abb. i decr. ꝯſulti. q̄ dicebāt q dilatio habit' nouitioꝝ diſtincti q̄ꝫtocūqꝫ tp̄e nō iducit ꝓfeſſionē. ⁊ Abb. dicebat q vidit lr̄az papalē abſolutoriā ꝯceſſaz illi q̄ talē habitū detulerat fere p. xx. ānos. hec ꝓbaꝫ. ꝗ. e. ex pte. j. ⁊. c. ſtatuim'. e. ti. c. j. li. vj. ⁊ h̄ dubitaꝫ tn̄ ne decre. iſta intēdat corrigere qđ vitio dixi de idiſtinctiſſimo recepto ab ipubere: vt. ꝗ. dicā. o Etate. xiiij. i viro ⁊ xij. i muliere: ⁊ req̄riť etas ꝯſūmata. ꝗ. eo. ad nr̄az. Nec ſufficit q prudētia vł malicia ſuppleat etatē: de h̄. ꝗ. eo.

Nō triplicē habitū nouitioꝝ

a b in aliqua religione per annū
c d portauerint: hoc ipō religio
e nē illā decernimus eſſe ꝓfeſ
ſos: Niſi huiuſmodi habitus
f g in colore ſciſſura vel forma ſe
diſtinctum patenter exhibe
h at ab habitu profeſſorum.

De ſtatu monachorum vel canonicorum regularium. Clemens quintus in cōcilio Vienenſi. Premittit exordium breue quo conſtitutionis cauſam ponit: et generale interdictum monachorum nigrorum circa exquiſitum ornatum vel notabilem exceſſum in veſtibus cibis potibus equitaturis ⁊ lectiſternijs. Secūdo ſpecialiter prouidet circa veſtes habitui proximas: almutias: caputia: calciamenta: zonas: cultellos: calcaria: ſellas ⁊ frenos ipſoꝝ ⁊ vltio circa habitū ſuperiorem. Tertio circa ipſoꝝ ꝓfeſſionem vel ꝓfeſſionē comunionē expoſitionē regule et inſtructionem nouitioꝝ. Quarto circa venationes ⁊ aucupationes ipſorū. Quinto punit certos predictoꝝ tranſgreſſores: omnes alios puniri iubens iuxta diſciplinā regularē. Sexto ꝯ ꝓfeſſos emittēdos ad curias principū vel alias vagantes: vel infra ſepta monaſterij arma tenentes. Septimo ꝯ ipſoꝝ ſollicitudines. Octauo prouidet de priorū etate ⁊ ipſoꝝ ſacerdotio ꝓfeſſiōe ⁊ habitatiōe. Nono de monachoꝝ ordinatiōe ⁊ ipſoꝝ doctrina. Ultimo confirmat et innouat decre. ī. eo. cum ad monaſterium ⁊ capitulum in ſingulis. h. d. Jo. an. ca. I

k l Ne ī agro dn̄ico ſacra videlꝫ monachoꝝ nigroꝝ religione indecoꝝ ali
m qd obrepat: aut vitioſum ꝙc
n o ꝙ ꝑnitioſā ī ſegetē coaleſcat:
p ſꝫ vt in illa poti⁹ flores hono
q ris ⁊ hōeſtat⁹ fructus ī vber
r tate ſuccreſcāt: eis in veſtib⁹
s t inordinatum omnem ſeu exquiſitum ordinatum aut cul
v tum: necnon in cibis et poti
x y bus eqtaturis et lectiſternijs

poſtulaſti. a ❡ In aliqua. Secus ergo ſi extra religionem: ⁊ ſic nō corrigit̄ decre. vt clerici. ī. eo. b ❡ Religione. Per ſe. apo. approbatā: de vo. c. vno. li. vj. ī. eo. ca. xxi. in fi. ſiue ſit mendicans vel non. Joh. an. c ❡ Per annum. Integrum. eo. ti. c. j. li. vj. ibi: ꝙ ſi totum ⁊c. ⁊ ꝑ hāc lr̄aꝫ que habet̄. ī. eo. ex pte. ⁊ eo. ti. c. j. li. vj. ptꝫ ſatꝭ eſſe ꝙ detulerit ꝑ integrū annuꝫ licet annū nō exceſſerit: debet ergo nolēs obligari infra annū deponere. ī. eo. ſtatuimus. Jo. an. d ❡ Portauerit. Licet eī ante annos diſcretionis induerint: exq̄ tn̄ poſt illos ꝑ ānū portauerūt ſunt ꝓfeſſi: h̄ veꝝ niſi eo caſu tāta eſſet indiſtinctio habitus ꝙ ſeculares illis conuiuentes vterent̄ illo. eo. ti. c. j. ij. rn̄. li. vj. niſi dicat̄ ꝙ hec decre. que ſolum pōderat delationē nō aſſumptionem illud corrigat: ſcdm qd nō eſſet hodie dare habitū indiſtinctiſſimū. Sꝫ non credo ꝙ hec decr. illud corrigat qd ꝓbat lr̄a ſup̄ nouitioꝝ habitum: facit de elec. cum expediat. li. vj. cū ꝯcor. Itē intelligas hāc lr̄aꝫ de illo q̄ ſponte recepit vel ſaltem portauit: al's nō obligaret portatio que fieret durāte ꝓbabili metu: qd me. cau. c. j. Johā. an. e ❡ Illā. Licet igit̄ illa tacita ꝓfeſſio: de quo eo. ti. ꝯſtitutionem. ij. rn̄. li. vj. obliget religioni in genere vt ibi. Iſta tn̄ obligare pōt in ſpecie: vt hic.
f ❡ Colore. Ut quia nouitij albū: alij griſeū vel nigrū apud quaſdā moniales diſtinguunt̄ ꝓfeſſe ꝑ velum nigrum ab albo. Sed cōmunius eſt illud diſtinctiuū cōſecrationis. g ❡ Sciſſura vel forma. Patet in ordine minoꝝ vbi nouitij nō habēt ſutū capputiū. h ❡ Profeſſoꝝ. Adde caſum quando p̄ſtat̄ ꝙ ꝑ lapſum nō intendit obligari religioni: ⁊ hoc p̄cipue ſi p̄ſtatio fuit ꝯuentionalis: de hoc ſcripſi poſt Uincē. eo. ti. ex parte. poſt Hoſtieñ. e. ti. tua. ij. ⁊ ca. ad apoſtolicam. ⁊ de hoc in Specu. de ſta. mona. in vltima queſtione.

Diuiſio

Ne in agro. ❡ Diuidit̄ in. x. ptes: vt patet in rubro. Scda ibi: Statuimus. Tertia ibi: Sane. Quarta ibi: Porro. Quinta ibi: Si q̄s autem. Sexta ibi: Quia vero. Septima ibi: Ad hec. Octaua ibi: Cetex. Nona ad ampliādum. Ultima ibi: Premiſſa. Imola. i ❡ Agro. Habēt dominus agrum vt hic: ⁊ vineā: de magi. c. viri. in fi. domum. de elec. cum in cunctis in princi. de cuſto. eucha. c. ij. ⁊ amplam in qua ſunt manſiones multe: de pe. diſ. iiij. in domo. quid vltra non īſtemus in his: quia ipſius eſt terra orbis terraꝝ ⁊c. de deci. tua. ij. k ❡ Sacra. Concor. ī. eo. recolentes in princi. de priuileg. cum ⁊ plantare in princi. Sanctitatem ⁊ venerationem huius ordinis oſtendūt documenta patrum ⁊ abundātia temporaliuꝫ quibus monaſteria huius ordinis pullularūt: ſed nunc prohdolor ꝙ in multis deficiunt verborū ⁊ exemplorum documēta. ⁊ ad inſtar filij prodigi diſſipate ſunt patruꝫ ſubſtātie: ⁊ quādoqꝫ cupiunt replere de ſiliquis ventrē ſuū: Luc. xv. xxxvj. diſ. §. hinc etiam ille filius. ⁊ cum habitus nigredo in mortificationem carnis et vitiorū fuerit inuēta: vtinam meritoruꝫ ⁊ virtutū obfuſcationes ꝑ illā hodie non ſignent̄. ad id qd optatū laborat hec conſtitutio. Jo. an. l ❡ Nigrorum. In alijs non videtur hec conſtitutio locum habere inq̄ꝫtum ſcilicet ius nouum inducit: ſaluo ꝙ ī. dicā. §. ſane in princi. ⁊ §. quia vero. cum. §. ſequentibus. ⁊ potuit eſſe conſideratio: quia alij monachi cōmunit̄ habent corpus ⁊ caput maius: vt Ciſtercieñ. Camaldul. ⁊ his ſimiles. quo quia carent nigri monachi minus ibi viget correctio: facit ī. c. xxi. in princi. m ❡ Obrepat. Quaſi latenter ſubintret: ⁊ eſt idem verbum in ꝓemio huius compila. poſt prin. n ❡ Segeteꝫ. xxiiij. q. j. qm̄ vetus. lxvj. di. naſci. o ❡ Coaleſcat. Quaſi caleſcat alatur vel nutriat̄. p ❡ In illa. Religione nigrorum.
q ❡ Honeſtat⁹. Eccl'aſtici. xxiiij. Flores mei fructus honoris ⁊ honeſtatis. r ❡ Eis. Interdicentes: quod eſt infra. s ❡ Inordinatū. Btūs Ber. ꝯ Cluniacēſes: Nullus q̄dē ordo q̄ppiā recipit inordinatū. t ❡ Exq̄ſitū. Hoc ſoluit oē ꝯrium qd de mūda vl' ornatu poſſet opponi: qd dic vt no. xxj. q. iiij. ī ſūma. ⁊ ꝑ totū. nā ornatus ñ cā voluptat⁹ bn̄ ꝑmittit̄ ꝑ totū: de cuſto. eucha. c. vi. ī vi. glo. v ❡ Cibis ⁊ potib⁹. De vi. ⁊ hone. cle. a crapula. ⁊ de his in regula. xxxix. ⁊. xl. diſ. Dicit autē Anaſtaſius: Abſtinētia ꝯtinētie nutrix eſt que facilius frenos patitur ſi non delitiarum calcaribus incitetur.
x ❡ Eqtatur⁹. De his infra dicet̄. y ❡ Lectiſternijs. Componit̄ lectus cum ſterno: ⁊ ſumit̄ pro lecto ſtrato ⁊

quēuis notabilē interdicen/
g tes exceſſum. ¶ Statuimus
c vt ſuperior veſtis ipſoruꝫ ha
bitui ꝓxima nigri bruni aut
d albi coloris exiſtat:iuxta mo
e rem apud eos ſeruari ſolituꝫ
f in regione qua degūt:nec in
g qualitate panni regularis ex
cedatur modeſtia:nec quera
h tur quod precioſius ꝛ ſubti/
lius:ſed quod vtilius vale/
at inueniri. Sit etiam veſtis
ipſa rotunda per circūitum ꝛ
nō ſciſſa:nec longitudine ni/
i mia aut breuitate notanda:
largas etiam manicas habe/
k at vſqꝫ ad pugnum protēſas
l non conſuticias vel quomo/
dolibet botonatas. Almuti/
is de panno nigro vel pelli/
bus caputioꝝ loco cum capu
tijs habitus quem geſtaue/
rint ſint ꝯtenti:iuxta tamen
diſpoſitionem abbatis ſciſſis
m ſup humeros ꝛ honeſtis ca/
putijs vti poſſint. In veſtib⁹
n ſendatum ꝑ foderaturis nō
o portēt:eſtiualibus largis aut
p botis altis pro calciamentis
vtanť:nullus ꝯonam cultel/
lum calcaria cum ornatu de/
ferre aut cum ſella clauorum
ornatu decorata ſupfluo:vel
nimis alias ſumptuoſa:ſiue
q cuꝫ freno ferraturā aut orna
tū habente equitare pſumat.
Rurſus in locis in qbus fue
r rit cōgregatio duodecim mo
s nachoruꝫ aut ſupra:infra ſe/
pta monaſterij abbas prior
t aut alius pſidens portet flo/
cum de pāno ꝑ flocis aut cu
v cullis in ipſo monaſterio con
ſuetꝭ.mōachi vero alij in mo
x naſterijs in quibus flocos ſo
liti ſunt portare debeāt etiaꝫ
vti eis. In alijs autem mona
ſterijs ꝛ īfra domos et alios
prioratus vbi non eſt tanta
y congregatio monachorū cu/
cullas clauſas deferant ꝛ ho
neſtas. Cū vero abbates pri/
ores aut alios preſidentes et
monachos alios extra mona
ſterium proficiſci contingat:
z flocum cucullam aut cappaꝫ
clauſaꝫ habeāt: ꝛ ſbt⁹ cappā
ſi eā portauerit cucullā defe/
rāt:aut ſi maluerint ſcapula/
re. Cū āt ad ſeruiēdū in diui/
a nis officijs albis vel ſacrꝭ ve
ſtibus induenť:aut cū occu/
pabūť in opib⁹ vti eis liceat
ſcapulari. Uerū ne ex diuerſa
acceptiōe quā in diuerſis re
giōib⁹ hmōi vocabula flocus
videlꝫ cuculla dicūť habere:
heſitādi circa pmiſſa materia
relinquať:cuculle noīe habi
tum longū ꝛ amplū:ſed ma/
nicas non habentem:nomi/
ne vo floci habitū qui lōgas
et amplas habet manicas
nos intelligere declaramus.
b c ¶ Sanc ſingulis menſibus
tam in monaſterijs qꝫ extra
ſublata occaſione quacunqꝫ
ad confeſſionem ſaltem ſemel

paratō ꝛ omni ipſius paramento. a ¶ Exceſſum. So
nat in vitium.ſ.titu.ij.c.j. b ¶ Statuimus. Secunda
pars. c ¶ Habitui. Floco cuculle vel ſcapulari:vt in/
fra diceť. d ¶ Albi. Hos tres colores pmittendo ali
os omnes vel miſculos ꝓhibet:quod multi non ponde/
rant: quod ergo
dicit regula. lv.
ca. de colore non
cauſentur mona/
chi:non intendit
ꝙ omnibus colo/
ribus liceat eis
vti. Nam etiā ſe
cularib⁹ clericis
ſunt qdā interdi/
cti:de vi.ꝛ hone.
cler.clerici.ij.ſed
hoc intēdit ꝙ nō
cauſentur inter
colores pmiſſos
quod iſte ſit fixi/
or pulchrior vel
melior illo.
e ¶ Coloris. Iſti
colores ſine tin/
ctura ex lana poſ
ſunt haberi:ꝛ iō
poti⁹ approbati.
f ¶ Regiōe. Re
gio regionis di/
citur a rex regis
patria:ſcilꝫ quā
rex regit:ꝛ habet
diminutiuū regi/
uncula: qſi par/
ua regio.
g ¶ Degūt. Con
cor.xij.diſ. illud.
lxxvj.di.vtinam.
h ¶ Subtilius.
Vñ dicit regula
pdicta ca.lj. diſ.
de groſſitudine
non cauſenť mo/
nachi.
i ¶ Breuitate.
De vita ꝛ hone/
ſta.clerico. cleri/
ci.xxiij. diſ. non
liceat.ij.
Pugnus k ¶ Pugnum.
Hoc ē clauſa ma
nus cum cōpre/
henſione digito/
rum:et dicitur a
pungo:qui enim
manu vult pungere ſtringit pugnū:non denudēt ergo
brachiū vt faciūt domine ꝛ quidam hiſpani nec vtanť
guarnachijs quas ꝓhibet hec lrā. bl ¶ Quomodoli/
bet. Ergo etiā vnū vel duos botonos portare nō licet.
m ¶ Humeros. Apud nos cōius ſcindūt ante pectus:
tū infra imponiť pena. Et aduerte:quia modū ſciſſure
nō relinqt h diſpoſitiōi abbatꝭ: ſed ſolum in deferendo
vel nō:ſatis tū videreť ſufficere diſpoſitio tacita.ſ.cum
ipe abbas caputio vtatur. iſta vero ſciſſura debet eſſe
tanta ꝙ appareat ꝛ patens ſit:facit.ſ. titu.proxi.c.fi.
ꝛ quod dixi.ſ.ea.compi.de vi.ꝛ hone.cleri.c.ij.

n ¶ Sendatū. Omne ſericū comphēdit:ꝛ vide qđ dixi
ſ.c.j.ſup ver.ſericis. o ¶ Eſtiualibus. In vulgari vo
camus ſtiuali:ꝛ ſunt calciamenta corū quibus in eſtate
vtor:ꝛ optima fiunt apud ſanctū Seuerinū. p ¶ Bo
tis altis. Que capiunt ſupra talos ꝛ aliquid de crure:ꝛ
ligantur quādo/
qꝫ: ꝛ hos infra
vocat ſotulares
corrigiatos.
q ¶ Ad ornatū.
Per h vbū.ſ.du
plicatū patet ꝙ
qñ nō ad ornatū
ſed ꝑpter ingru/
entē neceſſitateꝫ
talibus vterētur
eēnt excuſabiles:
ad h de vi.ꝛ ho/
neſta.cle. clerici.
ꝛ infra.§. porro.
r ¶ Duodecim
monachoꝝ. In/
cluſo prelato: de
ſimo.c.fi. de pri/
uileg.ex ore.
s ¶ Sepra: Id Differūt
eſt clauſurā ſic diſepta ꝛ ſe
ctā:a ſepio ſepis cta
p.c.ſcripta aliud
ſignificat: vt di/
ceť.ſ.de here.ad
noſtrum in fine.
t ¶ Flocum. In
regula non habe
tur hoc nomen:ꝛ
infra dicit quid
ſit flocus.
v ¶ Conſueto.
Sic g videnť ex
cuſabiles mona/
chi anglie ſi me/
liori panno vtā/
tur qꝫ noſtri.
x ¶ Soliti. Con
cor.xxxj.di.c.j.ꝯ
cenſi.cum apoſto
lus in fi.Io.
y ¶ Cucullas.
De his. xx.q. iij.
preſens.xix.q.iij.
c.ij.de eta.ꝛ qua
lita. intelleximus⁹.
z ¶ Cappā. Rō/
delli qui nunc in
vſu ſunt nō ſunt
prope cappe:ſiue
cappa dicať a capite:ſiue a capio capis:quia totū hoīeꝫ
capiat.nō eīm hñt caputiū appenſum. Et nota quia li/
cet ſub cappa ſit portādū ſaltez ſcapulare ſub floco vel
cuculla ñ:qſi illa ſint habitus ſꝫ nō cappa. a ¶ Albis. Differūt
Nō poniť ꝑ colore ſed ꝑ veſte ſacra:de q̄ ſequiť vſus: alba ꝛ al
Diciť vrbs alba:veſtiť pſbyter alba. Vrbs illa de qua ba
loquiť v.de ꝓuincia mediolañ. b ¶ Sana. Tertia ps.
c ¶ Mēſibus. Arctanť g monachi ſingulis mēſibus ad
qđ fideles arctanť ſingulis annis:de pe.ꝛ re.ois.ꝓpter
religionis eīm ꝓfeſſionem aliquid debent ad pēſum ſan
cte inſtitutionis adijcere.liij.diſ.deniqꝫ.

a accedāt omnes ⁊ ſinguli mo/
b nachi: et in prima dominica
menſis cuiuſlibet in monaſte
rijs ſemper communicent: ni/
ſi ex cauſa forte quam abba/
ti priori aut penitētiarijs mo
naſteriorum nō differant in/
c timare: eorūq; iudicio vl̄ ab/
ſtineant vel accedant. ¶ Re
gula quoq; cum capitulo le/
gitur ab illo qui preeſt ipi ca/
pitulo: vel alio cui hoc ipſe
d iniunxerit propter minores
e f vulgariter exponat̄. Noui/
g h tijs etiam fidelis deputet̄ in/
ſtructor tā in diuinis officijs
q̄ʒ in obſeruantia regulari.
i k ¶ Porro a venatiōibus et
aucupationibus omnes ſem/
l per abſtineant: nec eis inter/
m eſſe aut canes vel aues vena/
ticos per ſe vel alios tenere
n o p̄ſumant: nec a familiaribus
ſecum morātibus teneri per/
p mittant: niſi ſaltus viuaria
vel garenas proprias vel ius
venandi in alienis haberent
in q̄bus cuniculi vl̄ fere alie
forſan eēnt: quo caſu hoc eis
p̄mittit̄ dū tn̄ īfra mōaſteria
ſeu domos q̄s inhabitāt aut
eoꝝ clauſuras venaticos ca/
nes non teneant: nec vena/
tioni preſentiam exhibeant
q r p̄ſonalem. ¶ Siquis autem
premiſſorum temerarius ex/
s titerit violator: regulari ſub/
iaceat diſcipline: ⁊ nihilomi/
t nus ſi ſotulares non corrigi/
v atos et altos aut caputia vt
x y prefertur non fiſſa portare
preſumpſerit: ſiquidem ab/
z bas vel prior nō habens ab/
batem proprium fuerit p̄ an/
num ſe nouerit a beneficio/
rum collatione ſuſpēſum. Si
a vero alius fuerit ab admini/
ſtratione ſi quam obtinet ſit
per annum ſuſpenſus: q; ſi
b nullā habeat: eoipō p̄ annuʒ
reddatur inabilis ad admi/
niſtrationem ⁊ eccleſiaſticum
beneficium obtinendum. Si
qui vero eoꝝ venatiōi aut au
cupatiōi clamoſe vl̄ al̄s cum
c d canib⁹ aut auibus ex p̄poſito
interfuerint: iuxta p̄miſſam p̄
e ſonaꝝ diſtinctionē dictaꝝ ſuſ
pēſiōis ⁊ inabilitatis penas
p̄ bienniū ipō facto incurrāt.
Abbate aūt vel p̄ore a colla/
f tione vt p̄mittit̄ bn̄ficioꝝ ſuſ
pēſo: ad priorē clauſtralē cuʒ
ꝯſilio ⁊ aſſenſu ꝯuētus vl̄ ma
ioris p̄tis ipius eorundē bn̄/
ficiorum collatio deuoluat̄.
g ¶ Quia vo nōnulli mona/
h choꝝ ipoꝝū ſic̄ accepim⁹ ſua/

a ¶ Singuli. Concor. de exceſ. prela. nimis. j. ⁊. ij. in fi/
ne. ⁊ dubito an per hoc intendat dilatare hanc conſtitu
tionem quo ad alios monachos: quod ſatis eſt hone/
ſtum. b ¶ In prima. Non puto q; ſolennitas feſti oc
currentis ea die puta reſurrectionis: pentecoſtes vel pa
troni monaſterij
habeat hoc alte/
rare: facit eo. tit.
cum ad monaſte
rium in princi.
c ¶ Abſtineant.
Concor. de pe. ⁊
remiſ. omnis.
d ¶ Minores. v
bi ergo tales nō
eſſent iſta expo/
ſitio non fiet: fa/
cit de elec. indem
nitatibus. §. pe/
nulti. lib. vj. ⁊. j̄.
de iurepatrona.
ca. j. §. ſane.
e ¶ Exponat̄.
viij. q. j. oportet.
xliij. di. §. vlti.
f ¶ Nouitijs:
Id eſt ſcholaſti/
cis nō inſtructis
qui ſub diſcipli/
na degunt: dato
etiam quod ſint
profeſſi: cum ea/
dem et fortior ſit
ratio: aliter ſumi
tur. ſ. titu. j. c. fi.
cum concor.
g ¶ Fidelis. nō
ſolum catholicus
ſed etiam dili/
gens et fidelis et
legalis.
h ¶ Inſtructor.
xij. q. j. c. j. xxviij.
di. ꝺ his. in auc̄.
de mona. §. volu
mus in fi. coll̄. j.
i ¶ Porro. quar
ta pars.
k ¶ Venationi
bus. De proprie
fiunt ad beſtias: aucupationes de quibus ſequitur fiūt
ad aues. inde aucupator auium captor.
l ¶ Intereſſe. Concor. j̄. de baptiſ. pn̄ti. cum concor.
m ¶ Venaticos. De alijs qui ſunt ad cuſtodiam non
prohibet. n ¶ Preſumant. Nec prohibentur etiam ſe
cularibus clericis: de cle. vena. c. j. ⁊. ij. cum ſuis concor.
o ¶ Familiaribus. Tenetur quis de facto familie: de
hoc de reſti. ſpol̄. cum ad ſedem. in glo. penulti.
Saltus p ¶ Saltus. De ſaltibus ⁊ viuarijs habet̄. ff. de vſu/
fruc. vſufructuarium venari. j. reſponſo. ⁊. j. §. Dicit̄ au
tem ſaltus nemus raras habēs arbores vbi fere et ve/
Verſus natores ⁊ canes bene ſaliunt. dixit q̇dam: Eſt nemus
ſaltus ſalientis dicitur actus. Viuaria dicunt̄ talia lo/
ca: quia ibi viuūt ⁊ nutriunt̄ fere. ⁊ circa piſces vtimur
hoc verbo. Garene non eſt noſtrum vulgare: et forte di
cuntur a garrio garris. ⁊ quomodo ⁊ quare dicant̄ iſta
loca foreſte ſiue inſule ⁊ prarus: ſcripſi poſt Hoſtieñ. de
dona. cum dilecti. ſup̄ p̄ma glo. q ¶ Perſonalem. Re
probat qꝺ no. Hoſti. ꝺ cle. vena. c. ij. vbi dixit p̄ v. vaga
tiōes. q; ſi redditus clericoꝝ et religioſoꝝ ꝯſiſtūt in ve/
natiōe: puta cuniculoꝝ vt in p̄uincia: vel feraꝝ: vt in an
glia licebat ill̄ cū canib⁹ t̄pe cōpetēti maxie deficiēte fa/
milia in p̄prijs p̄
ſonis venationeʒ
capere ⁊ vendere
cū id non ſit va/
gari: ſed neceſſi/
tati ⁊ vtilitati ec
cleſie ſubuenire:
ad qꝺ clerici te/
nent̄. vij. q. j. pn̄/
tium. ⁊. c. placu/
it vt nemini. x/
vj. q. j. qui vere.
⁊. c. vos aūt. quo
ad religioſos h̄
ibi corrigitur.
r ¶ Siquis aūt
Quinta pars.
s ¶ Regulari:
Id eſt quam di/
ctat regulare: ha
bet̄ in regl̄a. ſ. xx
iij. c. ⁊ duob⁹ ſeq.
⁊. xviij. ⁊ duob⁹
ſequentibuſ. ⁊ de
hoc ſcripſi de re/
gu. iur. c. fi.
t ¶ Sotulares. Sotulares
A ſub ⁊ talo: nec
recedit a premiſ/
ſa p̄miſſione eſti/
ualium: ſed dicit
ſotulares cum il/
lis vtuntur tales
eſſe debere.
v ¶ Altos. De q̄
bus predixi ibi:
Botis altis.
x ¶ Prefertur.
In parte. ij. ver.
almutijs.
y ¶ Non fiſſa.
Sup̄ humeros.
z ¶ Nō habēs.
Cōcor. eo. ti. i ſin
gulis in princi.
a ¶ Alius. Q; abbas vel prior non habens abbatem.
b ¶ Nullā habeat. Sil̄is diſtinctio. ſ. ea. compl. de vi
ta ⁊ hone. cle. qm̄. de deci. c. j. ⁊. j̄. de penis multoꝝ.
c ¶ Auibus. Si q̄ ſine his fieret venatio vl̄ aucupatio
cum rhetibus vel laqueis non eſt locus huic pene.
d ¶ Ex p̄poſito. ſecus ſi ex caſu: ⁊ ꝯcor. ꝺ ſen. ex. cū vo
lūtate in p̄n. ⁊ fi. de ſciſma. c. vno. ver. oēʒ. e ¶ Diſtin/
ctionē. Vt. ſ. abbates ⁊ p̄ores nō habentes abbates a
collatiōe bn̄ficioꝝ: alij ab adminiſtratiōe bn̄ficioꝝ ſint
ſuſpēſi: ⁊ nō habētes ſint inabiles p̄ bienniū: ⁊ ex malo
ritate pene p̄tʒ q; iſta ē maior culpa q̄ʒ p̄cedēs. xxiiij. q. j
nō afferamus. f ¶ Vt p̄mittit̄. Reſtringit q̄ hāc p̄/
uiſionē ad hos caſus: in alijs q̄ ſeruet̄ qꝺ habet̄: ne ſe.
va. c. vno. li. vj. g ¶ Quia vo. Sexta p̄s cuius cā potu
it eſſe qꝺ no. Io. mo. de elec. generali. ſ. v. clericos. li. vj.
h ¶ Suaui. Matth. xj. in fi. ⁊ dic ſuaui iuſtis ⁊ appe/
tētibus: de pe. di. j. p̄fecta. q̇bus eſt clauſtrū quaſi aqua

pliſcibus.xvj.q.j.placuit.ij.alijs eſt carcer: de ſen.excõmu. vt fame. Ad vtrũq; xxviij.di.de his. a ¶ Iugo. Idem verbũ in p̃dicto.c.de his. ⁊ de p̃ſump.cũ in iuuẽtute in prin. ⁊ dicit̃ a iugo gl's. ⁊ ſic ſolet vocari inſtrumentũ quo boues iungunt̃. b ¶ Canonici. De hac ergo pte non dubitamuſ quin liget etiaz monachos non nigros. c ¶ Nõ hñtes. Illos em̃ qñq; p ipſaꝝ admiſtrationum cauſis illuc ne oportet q̃s pſequi poſſunt: licet non ſint perpetui: de iudi.cũ deputati. d ¶ Curias p̃ncipũ. De offi.ordi. q̃zto. Inf.xij.abuſiones clauſtri enumerat iſtam Hug.de folleto. lib.ij.de aĩe clauſtro ſic dicẽs: Duodecim ſunt abuſiones clauſtri q̃bus tota religionis maſſa corrũpit̃: p̃latus negligẽs: diſcipul⁹ inobediẽs: iuuenis ocioſus: ſenex obſtinatus: mõachus curial': mõachus cauſidicus: habit⁹ p̃cioſus: cibus exq̃ſitus: rumor ĩ clauſtro: lis in capl'o: diſſolutio ĩ choro irreuerẽtia circa altare. Et h̃ ſingula ibi pulchre pſequit̃: ⁊ dicit

Duodecim abuſiones clauſtri

a ui iugo obſeruantie regula/
ris obiecto: interdum ꝓprijs
relictis monaſterijs ſe in eis
ſecure morari non poſſe fin/
gentes: vel alio colore queſi/
to per curias principum eua/
gando diſcurrũt: ⁊ niſi a pre/
latis eorum petita penſio vel
alia ſubuentio aſſignet̃ eiſdez
conſpirantes in illos eiſq; ꝓ
ditionem vel alia grauia im/
ponentes eos capi: et incar/
cerari ipſorumq; monaſteria
comburi procurant: et inter/
dum monaſteriorum ipſoruz
bona in totum vel in partem
non modicam occupare pre/
ſumunt. Nos eorũ in hac
parte reprobis auſibus obuia/
re volentes: hoc edicto perpe
tuo ꝓhibemus ne monachi
b aut regulares canonici ad/
c miniſtrationẽ aliquã non ha
d bentes ad curias principum
e abſq; ſpeciali prelatoꝝ ſuorũ
licentia ſe conferre p̃ſumant.
Q̃ ſi vt ſuis p̃latis aut mona/
ſterijs damnum aliquod infe
rant: ad dictas curias ſe con/
ferre p̃ſumpſerint excõmuni/
cationis ſententiã eos incur/
f rere volumus ipſo facto pre/
latis eorum diſtricte nihilo/
minus iniungentes: vt ipos
a predictarum curiarum ac/
ceſſu et alijs quibuſlibet va/
gationibus ⁊ diſcurſu diligẽ
ter compeſcere: ac ſuper hoc
non parentes eiſdem ſeuere
corrigere nõ omittãt. Prefa/
g h te quoq; ſn̄e mõachos infra
ſepta monaſterioꝝ ſine licen/
i k tia abbatum ſuorum arma te
nẽtes decernimus ſubiacere.
l m ¶ Ad hec p̃deceſſoꝝ noſtro
n rũ veſtigijs inherẽtes perpe
o tuo ꝓhibem⁹ edicto: ne mõa/
chi ſinguli in ſingul' ſibi cõmiſ
ſis adminiſtratioĩb⁹ vel pora
tibus habitare preſumãt: ſed
ſi prouentus prioratuum ſeu
adminiſtrationũ huiuſmodi
p duobus forte non ſuppetant:
ijdez poratus ſeu adminiſtra
tiones niſi p abbates ad ſu/
ſtentationẽ duoꝝ ſufficiẽtes
reddant̃: locis alijs viciniori
bus ad eorũ monaſteria ptĩ/
nẽtibus vel ipoꝝ monaſterio
q r rũ officijs aut inter ſe inuicez
ꝓut erit cõmodius cum ꝯſi/
s lio ⁊ aſſenſu abbatũ p locorũ

monaſteriũ vel p̃latũ: licentiã vero habere vl' nõ h̃re nõ puto ponderãdũ: cũ hic non repetat̃: hinc ẽ q etiã de licẽtia p̃lati ĩtrãs curiã ſi ad h̃ intrat ligatus eſt. Ex ſolo igit̃ exitu clauſtri ob hanc cauſaz non ligatur: ſi.ne cle. vel mona.c.iij.⁊ vlt. Item ex quo intrauit ob hanc cauſam licet damnũ non intulit ſiue q: nõ potuit ligatus eſt. ſi.l'e de homici.pro humani.lib.vj.⁊ quod ibi no. nõ obſtat ff.de fur. vulgaris.§.furti.qui licet his qui domum intrauit animo furandi adhuc non teneatur furti.tenetur tamen iniuriarũ vel de vi ſi vim intulit: vt ibi.ſic ⁊ iſte licet de dãno non teneatur quod nonduz intulit: tamẽ intrãdo conſummauit delictum quo ad hanc penam. g ¶ Mõachos. Non reperit regulares canonicos. h ¶ Infra. Pro intra: ⁊ pater per hoc quod extra tenentẽ pena non includit. i ¶ Arma. In cõmuni ſignificatione comprehendunt̃ tela: ſed dicunt̃ arma ſtricte quibus defendimus tela: quibus ĩpugnamuſ: inſti.de publi.iudi.§.itẽ lex cornelia.de homi.ſi pfodiẽs.ſz vt ibi no.armoꝝ appellatio etiã fuſtes ⁊ lapides cõphẽdit: ⁊ oẽ qd̃ arcu manumittit̃: vt p̃di.§.itẽ lex cornelia.⁊.ff.de ṽbo.ſig.armoꝝ appellatio.non puto tñ auctorẽ ſic latiſſime intellexiſſe. Io.an. k ¶ Tenẽtes. Veniẽs de foris ad clauſtrũ cũ armis nõ aĩo tenendi: nec tenet ex delatione ligari nõ videt̃: vt verbũ cũ effectu ⁊c.de cle.nõ reſi.relatũ.cũ ꝯcor. l ¶ Ad hec. Septima ps: ⁊ expone.i.p̃ter vel vltra h̃. m ¶ Nroꝝ.ſ.Alex.⁊ Honorij.co.ti.c.ij.de capel.mona.c.pe.⁊ vl. n ¶ Inherẽtes. Cõcor.de iuramẽ.calũ.j.de re iudi.cũ olim. de tornea.c.j. Io.an. o ¶ Monachi. Simpliciter loquit̃: vnde de oĩbus intelligit̃. Io.an. p ¶ Duobus.ſ. p̃ori ⁊ ſocio: ⁊ p h̃ ptz nõ eſſe neceſſe q p̃or habeat duos ſocios: licet q̃dã ꝯ p decre.vlti.de capel.mona.ad quã rñde vt ibi ſcripſi ſup verbo mõachos q ¶ Officijs. Vt elemoſynarie ſacriſte cellerarie vt ſimilibus. r ¶ Inuicem. Quia.ſ.duo talia loca quoꝝ neut̃ ſufficit ad p̃orem ⁊ ſocium vnient̃. s ¶ Aſſenſu.ſi h̃ nõ addidiſſet ſufficiebat ꝯſiliũ q̃rere: de arbi.cũ olim.⁊ lz h̃ req̃rat̃ ꝯſenſus abbati: nihilominus neceſſariũ puto ꝯſenſum capl'i eccleſie cathedralis

Arma

ibi ad ꝓpoſitũ: q cũ dicit̃ mõach⁹ curial': ex adiũcto deſignat̃ aliq̃s leuitatis. Ordo em̃ clauſtri ⁊ ordo curie diuerſus eſt. Ibi: dextera tua replet̃ muneribus: h̃ lauas manus tuas int̃ innocẽtes. Ibi paupeꝝ res violent̃ auferunt̃: h̃ a paupe ſpõte offerunt̃. Ibi laudat̃ peccator in deſiderijs aĩe ſue. h̃ bñfit iuſto: ⁊ poſt pauca ſubmittit: q monachus curialis p ſeculari p̃ncipe alpiũ frigora ⁊ italicos calores libẽter patit̃: qui p magro ſpũali multo minora forſan inuitus pateret̃: ⁊ huic ꝯcor.xlvij di.omnes. Et ex quo circa iſta vagamur: ad religioſoꝝ refrigeriũ ſcire debes quod Cyprianus librũ fecit d̃ duodecim abuſionibus ſeculi dicens q ſint he: ſapiens ſine opibus: ſenex ſine religione: adoleſcẽs ſine obedientia: diues ſine elemoſyna: femina ſine pudicitia: dñs ſine virtute: chriſtianus ꝯtẽtioſus: paup ſupbus: rex iniquus: ep̃s negligens: plebs ſine diſciplina: ppl's ſine lege: dicẽs q ſic ſuffocat̃ iuſticia: ⁊ ibi ſingulas ordiate p ſequitur. e ¶ Speciali. Generalis ergo puta q poſſint ſe quo voluerint abſentare non ſufficit.
f ¶ Ipo facto. Ad hãc excõicationẽ ꝯhendã duo vidẽtur neceſſaria.ſ. q intrauerint curiã ⁊ q cã dãnificandi

Cyprianus de duodecĩ abuſiõibus ſeculi

ipſoꝝ ordinarios vniantur. Monachis locoꝝ qui alijs vniunt̃ prioribuſq; ad clauſtrũ primitus reuocandis: ⁊ cleri cis ſeruituris ibidem de locorum ipſorum ꝓuentibus ꝓuiſiõe debita faciẽda. Ceterum prioratus conuentuales alicui: niſi. xxv. annum attigerit: alij vero curam animarum habẽtes: ⁊ ſi cura ipſa per ſeculares habeat preſbyteros exerceri: cuiq; niſi xx. annum peregerit conferri nequeant aut committi. Qui autem prioratus iſtos vel illos habuerint: infra annum computandum a tempe collationis ſeu commiſſionis ſibi facte de eis ⁊ poſſeſſionis eorum adepte vel infra. xxv. etatis ſue annum: ſi ante annum ipſum non conuentuales prioratus eis cõmiſſi fuerint: aut collati ſe faciant ad ſacerdotiũ ꝓmoueri. Quod ſi ceſſante rationabili cauſa non fecerint: eoipo etiã nulla monitione premiſſa: predictis prioratibus ſint priuati: qui ipſis iterum ea vice nullatenus conferantur. Sane prioratus aliquis ſiue adminiſtratio cõmitti alicui vel conferri non poſſit: niſi expreſſe profeſſus fuerit ordinem monachalẽ: neq; ꝑoratus aut adminiſtratiões extra monaſteria obtinẽtes ꝑmittant̃ in monaſterijs: ſed teneant̃ in ipis ꝑoratibꝰ ſeu admĩſtratiõibus quacũq; non obſtante ꝯſuetudine reſidere: niſi ex ſtudioꝝ vel alia cauſa rationabili ad tempus forte ab huiuſmodi reſidentia excuſentur. Ad ampliationẽ aũt cultus diuini ſtatuimus ꝙ mõa

a ibid. ea. cõpi. de re. nõ alie. ſi vna. a Ordinarios. Approbat qd no. Innoc. ⁊ Abb. de exceſ. p̃la. ſicut. vbi tenẽt ꝙ abbates eccl'ias etiã pleno iure ſibi ſubiectas vnire nõ pñt: ⁊ facit qd dixi. ĩ. ea. cõpl. de re. ec. nõ alie. ſi vna. de re. ꝑmu. c. vno. Queſtio Querit Archid. de p̃bẽ. cum ſingula. li. vj. an abbates poſſint h̃ ꝑſcribere: allegat ꝙ ſic: de exceſ. p̃la. accedentibus. Allegat contrarium. c. di. ꝯ morem. xciij. diſ. illud. tenẽt ꝙ poſſint ſaltem circa prioratus ſimplices manuales nõ habẽtes curã ſicut poſſent vnire grangias vel maneria. ff. de lega. j. ꝙ in rerum. §. vlti. de leg. ij. Caius. §. j. ff. de ver. ſig. l. locus. ad hãc alle. facit quod no. de preben. tue. ſatis videtur per ea que no. de p̃ſcrip. auditis. ⁊ que ſcripſi in p̃dicta decre. accedẽtibus. quod cũ iſtud ſit dignitatis et iuriſdictiõis nõ ordinis quod p̃ſcribi poſſit: tñ cũ titulo: niſi p̃ſcriptio ſit talis cuius initiũ nõ ſit mẽoria: de p̃ſcrip. c. j. li. vj. b Ad clauſtrũ. Sepius dixi ⁊ ſcripſi de capel. mona. c. fi. que ꝯcor. huic ꝙ iura q̃ tractãt de monachis ne ſoli maneant in capellis de clauſtralibus intelligunt̃: quod patet hic ⁊ ibi. Si ergo monachus eſt ꝑpetuus inſtitutus ad curam populi: ⁊ ſic nil habet cõmune cum monaſterio. xvj. q. j. ne ꝓ cuiuſlibet. ſocium non tenet: ⁊ ſic ſeruat̃ de facto. nec occurrit ratio quare abbas talem monachum de ſuo clauſtrali monacho ſociaret: licz obedientiarius qui clauſtralis eſt q̃ ſolo nutu abbatis reuocat̃ ad clauſtrum iſte non debet eſſe ſolus: vt cum ſocio aliqualem ſtabilitatez clauſtri ſeruet: ⁊ idem in regulari canonico: vt ſcripſi eo. ti. ꝙ dei timorem. ſup magna glo. c Seruituris. Cum ti. vl' ſine: de capel. mona. c. fi. ĩ. de exceſ. p̃la. frequẽs. v. q̃dã. Sz diceres ꝙ etiã clericus ſecularis debet habere ſociũ cum quo celebret: de fil'. p̃ſby. veniens. cum ꝯcor. fateor ꝙ eget ſeruitore ſed nõ ſocio. ⁊ ideo ſufficere poterit talis locus p̃ſbytero ⁊ ſeruiẽti: de q̃bus mõachis nõ ſufficeret. d Ceteꝝ. Octaua pars. e Conuentuales. In q̃bus. ſ. ſunt plures collegialiter: de quo ſatis ſcripſi de iurepa. nobis. non vt ſinguli: facit de exceſ. p̃la. dilecta. talis ãt põt dari delegatus ꝑ papã. ĩ. ea. cõpl. de reſcrip. c. ij. f Et ſi. ꝓ q̃uis: vbi vero curam deberet exercere ꝑ ſeip̃m puto ꝙ debeat attigiſſe. xxv. annũ de elec. cũ in cũctis. §. inferiora. non ob. ꝙ ſit manualis facit de elec. nemo deinceps. li. vj. ⁊ ꝑ iſtud q̃uis videtur comparere ad minorem etatem: videtur enĩ aliquibus ſufficere talem eſſe maiorẽ. xiiij. annis: ex quo alius curã exercet ⁊ hoc tollit: tñ de mẽte iur' nõ ẽ ꝙ clauſtralis geret curã ppl'i: de capel. mo. c. j. ⁊ vide qd ibi dixi. g Peregerit. Cõcor. de regu. ad nr̃az. de offi. dele. cũ viceſimũ. vbi de h̃ plenius: de elec. cũ in cũctis. ad idẽ eo. ti. indẽnitatibꝰ. li. vj. de eta. ⁊ q̃li. c. vno. li. vj. ꝙ ãt h̃ req̃rat̃ annus ꝑfectus: ⁊ ſup̃ ſufficit ichoatus ẽ de arbitrarijs q̃ ꝑdent ex ꝑncipis volũtate. h Iſtos vl' illos. ſ. ꝯuẽtuales vel nõ ꝯuẽtuales curatos. ⁊ no. ꝙ licet decre. lz canon. de elec. li. vj locũ non habeat in eccl'ijs collegiatis ⁊ aſſumptis ad ipaꝝ regimẽ: vt eo. ti. ſtatutũ. in ꝑoratibus tñ ꝯuẽtualibus ⁊ religioſis ⁊ ipſoꝝ ꝑoribus locũ habet: vt hic. i Habuerint. Nõ dicit recepint ꝑ qd vult cõphẽdere etiã iã ꝓmotos: ⁊ ẽ ſi. de elec. cũ in cũctis. §. hoc ſane. ſed contra dicit l'ra ſequens ibi: A tempe collationis ⁊c̃. ſed ſupplendũ videt̃ in prius cõmiſſis a tempe quo ligat ꝯſtitutio. k Adepte. Vel ex quo ꝑ eos ſtaret: de elec. cõmiſſa. li. vj. l Si ante annuz. Et ſic nõ ſunt apti ad ſacerdotium: ĩ. ea. cõpl. de eta. ⁊ quali. generalem. m Rationabili. Vt infirmitatis irregularitatis ſuꝑuenientis ſine culpa ſua vel p̃cedentis in q̃ ſufficiẽter diſpenſatũ eſſet: de eta. ⁊ q̃li. tuã. vel his ſimilibus. n Conferant̃. Cõcor. de elec. cõmiſſa. §. porro. li. vj. o Exp̃ſſe. Reprobat quod no. Egi. de elec. cũ in magiſtrũ. vbi dicebat tẽpalibus adminiſtrationibus monaſterioꝝ poſſe p̃fici non ꝓfeſſos cum illi ſint q̃ſi caſtaldi: h̃ aũt vides ꝙ nõ ſufficit tacita ꝓfeſſio: vt ſic decre. nullus. de elec. li. vj. etiã in his hodie locum habeat. p Cõſuetudine. No. caſum nouũ quo damnat̃ ꝯſuetudo: ſic. ĩ. c. pxi. in fi. ⁊. ĩ. ti. j. c. ij. §. vt aũt. ⁊. ĩ. ea. cõpl. de eta. ⁊ q̃li. vt hi q̃. cum ſuis ꝯcor. ⁊ no. ꝙ licet dãnet ꝯſuetudinẽ de non reſidendo in prioratibus: nõ ꝑ hoc dãnat illã que habet ꝙ tales priores vocẽ habeant in electiõe maioris abbatis: de quo no. de priui. c. j. in fi. li. vj. ⁊ dixi de relig. do. c. fi. q Reſidere. Collige ex hac ꝯſtitutiõe ⁊ ex illa. ĩ. ea. cõpl. de ſupplen. negli. p̃la. c. vno. qm̃ in multis equiparant̃ ꝑoratus manuales ꝑpetuis bñficijs. ſ. in tpe Lateran. ꝯcilij: de cõceſ. p̃bẽ. c. ij. in cenſibus nouis non imponẽdis: nec antiquis augẽdis in fructibus ipoꝝ cũ vacãt nõ occupandis: in ipoꝝ pluralitate nõ habẽda: in etate: in ordĩe: in ꝓfeſſione ⁊ reſidẽtia. r Ex ſtudioꝝ. De cle. nõ reſi. relatum. s Rationabili. Propter infirmitatem: aeris intemperiẽ: capitales inimicitias: vl' ſimilia. t Ad ampliationẽ. Nona ps: ⁊ huic ꝑꝛ. ꝯcor. de ꝯſtitu. c. pe.

a chi quilibet ad monitionē ab
batis ſe faciant ad omnes or
dines ſacros excuſatione ceſ
b c ſante legitiā ꝓmoueri. Rur
ſus vt ipſis monachis profi
ciendi in ſcientia via oportu
d na non deſit: in ſingulis ip
ſorum monaſterijs quibus
e ad hoc ſuppetunt facultates
idoneus teneatur magiſter:
qui eos in primitiuis ſciētijs
f inſtruat diligenter. Pre
miſſa igitur omnia et ea ni
hilominus que fe. re. Innocē
tius papa quartus predeceſ
ſor noſter circa ſtatum mona
chorum ipſorum pro vberio
ri cultu obſeruatiōe regula
ris quo ad vſum camiſiarum
abdicationem proprietatis ſi
lentium et eſum carnium: ac
de eorum capitulis de trien
nio in trienniū celebrandis:
⁊ etiam quo ad quelibet alia
g ſtatuit q̄ omnia innouamus
et approbamus: expreſſe vo
lumus et ſtatuimus firmiter
h obſeruari. Idem in eodem.

Moniales que nulli ſubſunt niſi pape: et canonice ſeculares per ordinarios: et alia exempta per ſuos prelatos debent annis ſingulis viſitari: ⁊ ponit numerum perſonarū viſitationi intereſſe debentium: hoc dicit. Ioh. an. ca. II

Atendentes q̄ vbi gu
bernaculum diſcipline
i contemnitur: reſtat vt reli
k gio naufragetur: prouiden
dum cenſuimus eſſe precipue
l ne per contemptum huiuſmo
m di in his que ſe chriſto vo
n to celebri deſponderūt quic
q̄ reperiatur incongruum
quod irregularis ponat ho
neſtatis gloria maculam ⁊ di
o uinam merito poſſit offende
re maieſtatem. Hoc igitur ſa
cro approbante concilio du
ximus ſtatuendum: vt ſingu
la monialium monaſteria per
p ordinarios exempta videli
cet que ita ſedi apoſtolice q̄
nulli alij ſubiecta noſcuntur
q apoſtolica: non exempta ve
ro ordinaria auctoritate ac ex
r s empta alia per alios quibus
t ſubſunt annis ſingulis debe
ant viſitari. Viſitatores autē
huiuſmodi ſollicitudinis ſtu
v dium diligēter impēdant: vt
x moniales ipſe quarum non
y nullas dolentes audiuimus
z in ſubſcriptis excedere: pan
a nis ſericis variorū foderatu

a Quilibet. Nō poteſt ergo negari quin in omnibus monachis locum habeat quod hic dicit. b Legiti ma. Quam ſi habet ⁊ non exaudit ſupplicet vel appellet ad ſuperiorem abbatis ad inſtar ſerui ſupplicātis contra dominum. C. de pci. impa. offe. l. j. de ap. de priore. de iurepatrona. nullus. c Promoueri. Ita ⁊ contra ꝓhibitionem abbatis promoueri non debēt: de tē. ordi. ad aures. d Non deſit. Concor. de magi. ca. j. ⁊ c. quia nō nullis. e Facultates. Si abbas h' nō ſeruans dicit facultates non ſufficere: prius facta de hoc inquiſitione ſi inuenirit illas ſufficere: illū coget ad hoc vel ponet ibi magiſtrum: de magiſt. ca. ij. f Premiſſa. Decima pars. g Statuit. e. titu. cum ad monaſterium. ⁊ c. in ſingulis. ⁊ ibi vide de his prohibitis. h Obſuari. Precedēs ergo diſſuetudo circa preſcripta vl' ſupradicta nō iuuat: et tamen innouatio iſta de facto non ꝓficit.

Diuiſio

Atendentes q̄ vbi. Primo ponit exordiū. Secundo conſtitutionem ibi: Hoc igitur ſacro. In qua primo ſtatuit q̄ ordinarij ſingulis annis viſitent monaſteria monialium non exempta ⁊ exempta: que ſoli pape ſubſunt: reliqua exempta viſitent ſuperiores ipſoꝝ. Secundo ſtatuit de officio viſitantium ibi: Viſitatores. Tertio precipit abbatiſſas benedicendas debere infra annum poſt confirmationem benedici: ⁊ penā imponit ibi: Statuimus. Quarto ibi: Illas quoq̄. conſtitutionem prorogat ad canonicas cum quadam proteſtatione. Quinto ibi: Ipſos autem. determinat comitiuam viſitantium. Sexto ibi: Si qui vero. punit illos qui viſitantes predictos impediunt. i Contemnitur. xlv. di. ſalomon. ⁊ c. ſequētibus. Ioh. Chryſoſto. Vbi non timetur rephenſor ſecurus accedit temptator: ⁊ facilitas venie ⁊c. de vita ⁊ hone. cle. vt clericoꝝ cum ſuis concor. k Naufragetur. Quaſi naufragium patiatur: facit de pe. di. ij. poſt naufragium. xxiiij. q. j. non turbatur. xxiij. diſ. c. j. poſt princi. l Huiuſmodi. Correctionis ⁊ diſcipline.

m Chriſto. xxij. q. j. que chriſto. n Celebri. Dicit a celo: ⁊ ponit ꝓ ſancto: ꝓ ſolenni: ꝓ feſtiuo: ꝓ frequentato. o Offendere. Quod grauius eſt q̄ offendere terrenam: de hereti. vergentis. p Ordinarios. An nis ſingulis debeāt viſitari quod infra dicā. q Apoſtolica. Auctoritate q̄ ſequitur. r Alia. Iſtoꝝ ergo mōaſterioꝝ exēptoꝝ due ſūt ſpēs. Aliq̄ ſunt exempta q̄ nō cognoſcūt ſuperiorē niſi papā. Alia ſunt exempta: q̄ ſbſunt ordini exēptoꝝ: ſicut mōaſteria ordinis Ciſterciēn. camaldulis ⁊ ſiliū. Illa h' non corriget ordinarius loci: ſ; abbas vel prior cui ſubſunt. Si autem monaſteria monialiū ſbſunt alijs monaſterijs monialium: cum illa maior prelata clauſurā exire nō debeat. eo. ti. c. vno. li. vj. videt q̄ illud monaſteriū ſic ſubiectum poſſit ordiari' viſitare Archid. in ꝓdicta decr. vnica. tenet q̄ illa maior ꝓlata ꝑ ſe viſitare non poſſit: ſ; cū iuſte ſit īpedita viſitabit ꝑ aliū. x. q. j. epm facit de offi. ordi. int. eo. tit. ſi eps. li. vj. ⁊ ſm h' ceſſabit ibi officiū ordinarij. s Annis ſingulis. An ſufficiat hoc fieri in fine ꝑmi āni ⁊ in ꝑncipio ſcḋi: vide q̄ ſcp̄ſi eo. ti. in ſingul. in ꝑn. hec āt viſitatio fiet ſemel tm̄ in āno. iterari tn̄ poterit ſi ſubſit cauſa: q̄ dic vt no. de offi. archiḋ. mādamus. de cēſi. cū venerabilis. q̄ de nō exēptī ē indubitatū: ſ; idē puto de exēptī: nec iſta lrā ꝯdicit. t Debeāt. Male faciūt ꝑlati qui has viſitatiōes omittūt: cū h' verbū ſit ꝓcepti ⁊ neceſſitatē importet: de ap. oblate in fi. de ſen. ex. vt fame. ⁊ ſi q̄n q̄ ſapiat honeſtatē: ſ; illud ſpāle: de deſpō. impu. c. j. v Impēdāt. Capla ſup q̄b' inq̄rūt viſitatores mōaſterioꝝ formauit Guil. i Spe. de inq̄ſitiōe. §. nūc tractemus. v. licet āt. x Moniales. Abbatiſſas icludit: de ſimo. c. fi. de ꝑuil. ex ore. y Dolētes. Cōcor. ꝯ. e. recolētes in ꝑn. de cele. miſ. dolentes. ꝯ. de cenſi. ad noſtrū in ꝑn. ꝯ. eo. cōpi. de elec. in pleriſq̄. z Excedere. Iungē hic lrām nō vtant. Ioh. an. a Sericis. Immo nec habere debēt ſericā texturā. xxj. q. iiij. c. j. ſed portare debent veſtes aptas ꝓfeſſioni ⁊ ſanctimonie. xxj. q.

Nota de monaſterijs exemptis

a b ris ſandalicijs comati ⁊ cor/
c nutis crinibꝰ ſcatati ⁊ virga
tis caputiolis nõ vtantur: non
d e choreas nõ feſta ſeculariũ ꝓ
ſequantur: nõ die noctuue ꝑ vi
f cos ⁊ plateas incedunt aut
voluptuoſam vitaꝫ ducant:
g h eaſq; ſolertiꝰ retrahãt ab in/
ſolentijs quibuſlibet ⁊ mundi
i huius illecebris: ac inducãt
eaſdẽ ad impendendũ in mo
naſterijs ſuis deuotũ ⁊ debi/
tũ virtutũ dño famulatũ. ad
k que oĩa obſeruanda monia/
les eaſdẽ nõ obſtãtibꝰ exem/
ptiõibꝰ ⁊ ꝑuilegijs quibuſcũq;
l quibꝰ tñ quo ad alia nolumꝰ ꝑiu/
dicium generari: per illos de
m quibus ſupradictũ eſt cõpel/
li iubemus remedijs oportu/
nis. ¶ Statuimꝰ inſuper vt q̃/
uis ad regimẽ abbatiarũ aſ/
ſumpte in monaſterijs in qui
n o bus abbatiſſe ſunt ſolite be/
nedici infra annũ a ſue cõfir
p matiõis tpe computãdũ mu/
nus benedictiõis ſuſcipiant:
alioquin a iure ſuo niſi ſubſit
q cauſa rationabilis ꝓrſus ſe
r s nouerint cecidiſſe: ꝑ illos ad
quos id ptinet ꝓuiſiõe de abba
tiſſis mõaſterijs ipis canõice
faciẽda. Illas quoq; mulieres q̃
t v vulgo dicunt canonice ſecu

ſtij.c.fi.xxiij.di.ſanctimonialis. ⁊ fa.ſ.ea.cõpil. de vi. ⁊ ho.cle.qm̃ in pn.

Fulgentius

Fulgentiꝰ ad ꝓban. Veſtis talis ſit ſacre virginis: q̃ teſtis ſit intime caſtitatis. a ¶ Sandalicijs. De his de vſu pal.c.fi. ⁊ xcij.di.§.cõpagi. ⁊ ſunt calciamẽta quibus vtunt epiſcopi induti põtificalibꝰ. b ¶ Et cornuti. Per hãc copulã nõ videt ꝓhibere comas iparuz vbi cornute non ſũt. facit.xxx.di.quecũq;. ⁊ xx.q.iij.c.ij. vbi tenet hoc Lau.cũ ibi ꝑcipiat clericos tonderi ⁊ nõ moniales apud nos cõiter tondũtur moniales. ⁊ c.q̃cunq;. de ſecularibus feminis intelligit: que i ſui velamẽ ⁊ ſubiectionis ſignũ crinibꝰ vtunt.

Vegetiꝰ de re militari

Refert Vegetiꝰ de re militari q cuz romanis neruorum ⁊ funiũ copia defeciſſet ⁊ nõ poſſent ad reſiſtendũ bellatoribꝰ machinas reparare: mulieres romane abſciſis crinibus eos maritis tradiderãt: ꝑ quos reꝑatis machinis aduerſariorum impetũ repulerũt. maluerũt eni vt ipſe dicit: Pudiciſſime femĩe maritis ꝯuiuere capite deformato: q̃ꝫ integris crinibꝰ hoſtibꝰ ſeruire. ſic puto plꝰ monialibus expedire deformato capite deo ꝯuiuere: q̃ꝫ crines polliendo humani generi hoſti ſeruire Jo.an. c ¶ Virgatis. Nec ꝓhibent etiã ſecularibꝰ clericis.ſ.ea.cõpil. de vi. ⁊ ho.cle.qm̃ in pn. ⁊ in fi. d ¶ Choreas. Vide qd dicã.j.de cele.miſ.c.vno circa mediũ.

Cyprianꝰ

e ¶ Feſta. Cyprianus de laude virginitatis ſic loquit: Nec computari iaꝫ potes inter puellas virgines chriſti: q̃ ſic viuis vt poſſis adamari. f ¶ Incedant. Etiaꝫ ex honeſta cauſa. debent enim manere ſub clauſura.co.ti.c.j.li.vj.
g ¶ Solertius.ſ.ea.compil.de offi.delega.ca.vno ibi exponitur. h ¶ Inſolentijs.ſ.ea.compil.de offi.ord. c.j. ibi exponitur. i ¶ Illecebris.ſ. carnalibus vel illicitis declarationibus ſic dictis: quia illiciunt.
k ¶ Omnia. Et ſimilia. de conſti.tranſlato.ꝯ reſcrip. inter.ff.de legi.nõ poſſunt. vnde ſi portarent veſtes rubeas vel virides: vel i ſimilibus hic non expreſſis. excederent coercebunt ordinarij. l ¶ Alia. Legis dioceſane vel iuriſdictionis. que plene no.de offi.ordi. dilectꝰ. per hoc tamen nõ eximit illas a procuratione: cum illa ſit annexa viſitationi. de pſcrip.cum ex officij.de cenſi. cum venerabilis. m ¶ Compelli. Per hoc videtur q non poſſint exemptas deſtituere. facit qd ſcripſi poſt Inno.de eta. ⁊ quali.queris in fi.de reſcrip.dilectus.j. ⁊ facit.ſ.eo.titu.ea que.ver.hec eadem. quã per hanc immutari non puto. qui etiam hodie illa loca viſitẽt viſitatores a capitulis prouincialibus deputati. qd patet: quia viſitant etiam non exempta vt ibi: ergo ordinariorum poteſtas non impedit ipſorũ officiũ. exerceãt ergo ordinarij quo ad exemptas cenſuram: ⁊ diſciplinas regule.ſ.c.xxi.§.ſi quis. ⁊ hec ſint remedia oportuna de quibus ſequitur. n ¶ Sollicite. Licet ſm abbatiſſe benedicant: tamẽ non omnes. inſpicitur ſm mos monaſterij.cõcor.ſ.c.xxi.parte.ij.§.morem. ⁊ xij.q.ij. alienationes.

Queſtio

Quid ſi alique fuerũt benedicte. aliq̃ nõ. Puto ſi de more ſeruato per quadraginta annos parere poſſet illũ ſequendũ: licet prius vel poſt ſeruatũ fuerit cõtrariũ argumentũ. de preben.cũ de beneficio.lib.vj. vbi vero affirmatiua vel negatiua tãti temporis non apparet puto penam iſtã locum non habere quaſi ex varia obſeruatione: vt videatur hoc voluntariuꝫ. ad hoc de cenſi.ex parte.
o ¶ Benedici. Vt ſcripſi poſt Hoſtiẽ. de accu. meminimus: minus habet benedictio abbatiſſe q̃ꝫ abbatis: quia abbas benedictꝰ monachos benedicit. de ſupplẽ.negli.prela.ca.j. ⁊ ꝯfert minores ordines. de eta. ⁊ quali.cum contingat. quod ex fragilitate ſexus abbatiſſa nõ facit. de pe. ⁊ remiſ.noua.cũ ſi. licet ergo benedictio abbatis nõ ſit ſimplex ſed iuxta inter ſimplicẽ ⁊ ordinariã: vt ſcripſi poſt Hoſt.de eta. ⁊ quali.tuã. benedictio tñ abbatiſſe ſimplex videtur. Itẽ licet benedictio abbatis a qua depẽdet ordinandi poteſtas his diebus dari debeat: quibus dãdus eſt ordo ſm Hoſtiẽ. qui dicit id tutius. de eta. ⁊ quali.cum cõtingat. ꝯ iſta tamen a qua poteſtas illa non dependet minus videt dubiũ cũ quolibet die dari poſſit. facit de cõſe.eccle.vt alta.c.ij. ⁊ ſatis eſt certũ tempus illi vel ſuis dependẽtijs nõ eſſe pfixum. Sed dubitabatur an hec benedictio ſit iterabilis: Hugo hic tenet q non.j.q.j.manꝰ. eſt eni quaſi ſacramentum ⁊ ad inſtar benedictiõis nuptiarum.de ſe.nup.c.j. ⁊.iij. quidã ꝯtra inquirenduꝫ eſſet quid ſeruet curia. certũ eſt aũt ꝓ his benedictionibus dandis vel datis preciũ exigi nõ debere.de ſimo.ſic.iij.
p ¶ Tempe. Sic etiã currit tempus conſecratiõis epiſcopis.ſ.poſt cõfirmationẽ.c.di.c.j.de hoc.de elec.cum in cunctis.§.cum vero. q ¶ Rationabilis. Puta ipius infirmitas. voluntas dioceſani per ipſum ſepiꝰ requiſiti: vacatio ſedis vel his ſimilia. Idem puto ſi poſſeſſionem abbatie nõ habuiſſet: neq; per eam ſteriliſſet. Ad hoc.xcij.di.ſi qui epi.de elec.cõmiſſa.li.vj. Itẽ ſi corrupta ꝓmota eſſet ꝑ eũ q̃ poſſet nõ bñdiceret. ⁊ fa.quod no. Hoſ.xx.q.j.iuuẽculas. ꝑ eũ q̃ poſſet dixi: q: corrupta ñ pt i abbatiſſaꝫ eligi: vt ibi. ⁊ fa.j.q.vij.c.ij.§.nouimꝰ. ⁊ no. Hug.xxxj.q.j.quõ virgibꝰ. ñ eni poſſet corrupta virginitatẽ hortari.xxvj.di.c.pe.in fi. ſm nõ pſit virginibus.

An corrupta poſſit eſſe abbatiſſa

r ¶ Cecidiſſe. In abbatibus in quibus hoc non exprimitur non habet locuꝫ hec pena: licet enim maſculinum cõprehẽdat femininũ: non tamen ꝯuertitur. ecõuerſo enim ⁊c.ff.de lega.ij.ſi ita ſit ſcriptum.
s ¶ Per illos. Siue ſint collegia ad q̃ ſpectat de iure cõmuni electio.xvj.q.vi.c.vi. ⁊ de elec.c.j. ſiue ſint alij ad quos de iure ſpãli ſpectet ꝓuiſio. de reſti.in inte.c.ij.
t ¶ Vulgo. facit.j.c.proxi.in prin.cum concor.
v ¶ Seculares. De his de elec.indẽnitatibus.§.pe.li.

lares: ⁊ vt ſeculares canonici vitam ducunt: nõ renũciãtes ꝓprio nec ꝓfeſſionẽ aliquã facientes: p locoꝝ ordinarios ſi exẽpte nõ fuerint ſua. ſi vo exẽpte fuerint apo. aucto. p̃cipim⁹ viſitari. Per h̃ tamen nõ intendentes earũ a ſtatũ reglarẽ ſeu ordinẽ approbare. Ipſos autẽ viſitatores b notarijs duobus et perſonis c duab⁹ ſiue eccle: quattuorq̃ e viris alijs honeſtis vtiq̃ et f maturis p̃cipim⁹ in ea quã vi g ſitãdo facient inq̃ſitiõe fore cõ h tẽtos. Si qui vo viſitatores i ipſos in p̃miſſis impedire p̃ſumpſerint: ſeu aliq̃ p̃miſſoꝝ k niſi moniti reſipiſcant: ipſo facto excõicatiõis ſniam ſe nouerint incurſuros: p̃uilegijs ſtatutis ⁊ conſuetudinib⁹ q̃buſlibet in cõtrariũ minime valitur̃.

De religioſis domibus vt epiſcopo ſint ſubiecte

Clemens. v. in ꝯcil. Vien.

Mulieres ſtatum beguinarũ ſectãtes ⁊ d̃ nouo aſſumẽtes ac religioſi in hoc dãtes cõſiliũ vel fauorẽ: ipſo facto ſunt excõicati. ſtatus tñ penitẽtialis per hoc non interdicitur. ſm Pau. ca. I

Cum d̃ q̃buſdã l mulierib⁹ m beguinab⁹ n vulgarit̃ o nũcupa p tis q̃ cũ nulli ꝑmittãt obedientiã nec ꝓprijs renũciẽt: neq̃ ꝓfiteant̃ aliquã regulã approbataꝫ religioſe neq̃q̃ exiſtant: q̃q̃ habitũ q̃ beguinarũ d̃r deferãt: et adhereant religioſis aliq̃b⁹ ad q̃s ſpãliter q trahit̃ affectio earũdẽ: nobis fide digna relatiõe inſinuatũ extiterit: qd̃ earũ aliquẽ quaſi r pducte i mẽt̃ inſaniã d̃ ſũma s trinitate ac diuia eſſentia diſ t putẽt ⁊ p̃dicent ac circa fidei articulos ⁊ eccliaſtica ſacra opiones catholice fidei cõtra v rias introducãt: ⁊ multos ſi

vj. ⁊ no. xij. q. vi. c. vi. ⁊ d̃ ma. ⁊ obe. dilecta. in glo. pe. a Approbare. Immo reprobari videt̃. xviij. q. ij. ꝑniciosam. b Duobꝫ. Negatiue ſumit̃. i. nõ plurib⁹. fa. xxvj. di. c. j. ⁊ de h̃ no. de teſti. licet. j. Idẽ repete d̃ ſequẽtib⁹. ⁊ h̃ ꝓbat lr̃a ꝯtẽtos q̃ ſequit̃. c Duabus. Decre. vt iux̃ de offi. ordi. dicit de duab⁹ vel tribus ſꝫ hec decre. ſpãliter loquit̃ in monaſterijs monialiũ. d Sue eccl'ie. Cathedralis vel inferiori. e Viri alijs. Non diſtinguit ſiue clerici vl' alij tñ decr. vt iux̃: d̃ of. ordi. p̃cipit ſeculares excludi. f Maturis. Etate. d̃ elec. cũ in cũctis in p̃n. g Cõtentos. Circa viſitatione aliõꝝ mõaſterioꝝ ⁊ locoꝝ ſeruet̃ decre. vt iux̃ d̃ of. ord. vt circa viſitatione quaꝫ facit eps de proprio capl'o preci pue regulari: ſeruet̃ extra. Boni. de offi. or. debẽt. h̃ aũt taxat numeꝝ itromittendoꝝ in capitulo tpe viſitationis p h̃ tñ nõ reſtringit numeꝝ ꝓcurandoꝝ ſtatutũ. de cenſi. cum aplus. h Ipſos. Ordinarios viſitãtes apoſtolica auctoritate vel ꝓpria: vel ſupioris ipſorum monaſteriorum. i Impedire. Per hanc lr̃am puto q̃ neceſſe ſit impedimẽtũ p̃cedere ⁊ monitionẽ ſeq̃: ad hoc vt loc⁹ ſit huic pene. hoc dico q2 vidi p̃latos ſcribẽtes qñq̃ monialib⁹ q̃ parent ſe certa die ad recipiẽdã viſitatiõnẽ ipſorum ⁊ in eiſdẽ litteris faciant monitionẽ q̃ null⁹ impediat. talis eni monitio debet fieri vt deſiſtãt ab illato impedimento: vt locus ſit huic pene. facit qd̃ ſcripſi. de conceſ. p̃ben. cũ nr̃is. ⁊ ſup glo. j. Sed nunq̃d illato impedimẽto fiet monitio nominatim: an ſufficiet generalis ꝓ ⁊ ꝯ facit. s̃. ea. cõpil. de vi. ⁊ ho. cleri. c. j. de ſen. excõ. cõſtitutionem. li. vj. k Ipſo facto. Eſt g̃ iſte caſus quo ſufficit monitio: nec eſt neceſſaria ſnĩa. ꝯcor. decre. s̃. ea. compil. de vi. ⁊ ho. cle. c. j. abſoluit aũt ordinari⁹: exquo papa non reſeruat: vt de ſen. excom. nuper.

Diuiſio

Cum de quibuſdam. Primo ponẽs ꝯſtitutionis caſuꝫ: abolet ⁊ damnat ſtatũ beguinarũ: ⁊ excõicat illũ ſectãtes vl' de nouo aſſumẽtes. Scd̃o ibi: Predictis. excõicat religioſos dãtes circa id ꝯſiliũ: auxiliũ: vel fauorẽ. Tertio ꝓteſtatur ſtatũ pnĩe ⁊ humilitati p id mulierib⁹ nõ ꝓhiberi. ibi: Sane. Cõſtitutioni forte caſum dedit. qd̃ no. Hoſti. de pe. ⁊ remiſ. cũ ex eo. dũ eni ibi dicit̃ q̃ queſtores elemoſynarum nõ hoſpitent̃ in locis incongruis: dicit ibi Hoſtien. parcit q̃ nõ dicit ꝓſtibulis: ſed cauenduꝫ eſt quaſi a ꝓſtibulis ſicut ſunt hoſpitia beguinarũ: qd̃ ꝑniciosum gen⁹ eſt mulierũ. nec de facili alios q̃ religioſos admittũt. a quib⁹ omnib⁹ modis eſt cauendum. xviij. q. ij. diffinim⁹. ⁊. c. ꝑniciosam. Alibi etiã no. Hoſtien. q̃ a beguinis cauẽdũ. d̃ fri. fraternitatis poſt p̃n. de vi. ⁊ ho. cleri. monaſteria. alibi no. de iureiur. ⁊ ſi chriſt⁹. vꝫ. angelus quendam dixiſſe tempora mutata in malũ exquo cõſcientia cepit eſſe peccatum: deus nouit iuramentum: et beguinatus religio: dicit̃ quedã declaratoria ſup hac cõſtitutione manaſſe: quã de curia haberi nõ potuit ⁊ a q̃buſdam audiui q̃ a curia non manauit. Vidi autem duas ꝯ̃rias: ⁊ vt puto i alemania compoſitas. q̃rũ altera videbatur edita ad conſultationem epiſcopi Argentineñ. l Mulierib⁹. Virgines nuptas ⁊ viduas cõp̃hendit de hoc. ff. de verbo. ſig. mulieris in p̃n. m Beguinabus. De erroribus beguinarũ ⁊ beguardoꝝ alemanie .j. de hereti. ad noſtram. n Vulgariter. Inſpicitur elocutio vulgi. s̃. ti. pxi. c. vlti. ver. illas quoq̃ .j. de hereti. c. j. §. ſane. de torne. c. j. de iniurijs. ⁊ ſi pignoratiões in p̃n. li. vj. cum ſuis ꝯcor. o Nuncupati. Hic iunge lr̃am nobis fidedigna ⁊c̃. qd̃ ſequit̃ eſt interpoſitio. p Obedientiã. Vide quod ſcripſi qui cleri. vel vo. conſuluit. ⁊ qd̃ no. in Spe. de ſtatu mo. ver. xxxvij. Et per hoc videtur q̃ hec cõſtitutio ſorores minorum que dicunt̃ tertij ordinis non includat: cum ille ꝓmittant obedientiã ⁊ habeant regulã non proprie quo ad tria ſubſtantialia: ſed quendã modũ viuendi p ſedem apo. approbata quod mihi cõſtat. ⁊ facit .j. de ſen. excõ. cum ex eo in p̃nci. Secundus aũt ordo eſt ſororũ ſancte Clare que ꝓfitent̃ ſubſtantialia: ſed differunt a primo: quia habẽt ꝓpriũ in cõmuni qd̃ nõ habet ordo minoꝝ. q Affectio. Sic. xcv. di. olim. r Inſaniam. Sicut ille de quibus habetur. xxvj. q. iiij. epiſcopi. que ſequi ſe dicunt dianam. s Diſputent. Quod etiam maribus laicis non licet. de hereti. cũ. §. l. li. vj. C. de ſũma trini. ⁊ fi. catho. l. penul. t Predicent. Hoc nõ licet mulieribus etiã prelatis. de pe. ⁊ remiſ. nova. xxiij di. mulier. xxxiij. q. v. mulierem. Nec licet maribus laicis. de hereti. cum ex iniuncto. nec clerici niſi ſint curati vel ſup hoc priuilegiati. s̃. ea. compi. de ſepul. dudum: poſt p̃n. ⁊. §. huiuſmodi in princi. v Introducãt. Quod hereticũ eſt. de here. ad abolendam in p̃n.

Beguini

Minorũ ſorores

per his decipiētes ſimplices eos in errores diuerſos inducant: aliaq; q̄plura pericula animarum pariētia ſub q̄
a dam velamine ſanctitatis faciant ⁊ cōmittant. Nos tamen ex his q̄ alijs de ipſaruz opinione ſiniſtra frequēter auditis: eas merito ſuſpectas habentes: ſtatum earundem ſacro approbāte cōcilio perpetuo duximus prohibēdum: ⁊
b ad dei eccleſia penitus abolendum: eiſdē ⁊ alijs mulieribus quibuſcūq; ſub pena excōicatiōis: quā in cōtrarium faciētes incurrere volumus:
c ipſo facto iniūgētes expreſſe
d ne ſtatū hmōi duduz forte ab
e ipſis aſſumptū quoquo modo ſectētur vlterius: vel ipm aliquaten⁹ de nouo aſſumāt.
f ¶ Predictis vo religioſis per quos eedē mulieres i huiuſmodi beguinagij ſtatu foueri: ⁊ ad ipſum ſuſcipiēdum induci dicūtur: ſub ſimili excōmunicationis pena quā eo ipſo ſi ſecus egerint ſe voue
g rint incurſuros diſtrictius inhibemus ne mulieres aliq̄s p̄dictū ſtatū vt p̄mittitur dudum aſſumptū ſectātes: aut ipm de nouo forſitan aſſumētes quōcūq; admittāt: ipſis ſup eo ſectādo vel aſſumēdo p̄bētes nullo mō ꝯſilium: auxilium vel fauorē: nullo ꝯtra premiſſa priuilegio valituro.
¶ Sane per predicta prohibere nequaq; intēdimus: q̄n ſi fuerint fideles aliq̄ mulieres que promiſſa continētia vel etiam nō promiſſa honeſte in ſuis cōuerſantes hoſpi
h tijs penitētiam agere volue
i rint: ⁊ virtutum domino i humilitatis ſpiritu deſeruire: h̄ eiſdem liceat prout dominus ipſis inſpirabit. Idem.

Primo ponit conſtitutionis cauſam: ſtatuit hoſpitalia reformari per collatores ipſorum et cogi rectores eorum ad cōſeruationem locorum ⁊ bonorum ipſorum et ad hoſpitalitatem tenendam ſtatuens per locorum ordinarios ſuppleri defectum vel negligentiam collatorum etiam circa exempta. Secundo precipit hoſpitalia in beneficium non concedi niſi in duobus caſibus: ⁊ reprobat contrariam conſuetudinem: ſubmittens quales eſſe debeant quibus adminiſtratio ipſa committitur: ⁊ de ipſorum iuramēto: inuētario: et ratione reddenda et decretum apponit. Tertio declarat cōſtitutionē nō extēdi ad hoſpitalia religioſorum vel militarium ordinū. Quarto conſeruat antiquas ꝯſuetudines talium locorum circa diuina officia et ſacramenta. Joh. an. ca. II

Quia contingit
k interdum q̄ xenodochiorum leproſariorū elemoſynariorū ſeu hoſpitalium re
l ctores locorum ipſorum cura poſtpoſita: bona res et iura ipſorum interdum ab occupatorum et vſurpatorum mani
m bus excutere negligunt quin
n imo ea collabi et deperdi do
o mos et edificia ruinis deformari permittunt: ⁊ nō attento q̄ loca ipſa ad hoc fundata ⁊ fidelium erogationibus dotata fuerunt vt pauperes infectiq; lepra reciperentur inibi: et ex prouentibus ſubſtentarentur illorum id rēnu

a ¶ Sanctitatis. ſm Grego. Simulata eq̄tas duplex eſt iniq̄tas. Nō eſt: quia malum facit ⁊ abutitur bono.
b ¶ Abolendum. Cōcor. lxviij. di. cor epiſcopi.
c ¶ Ipſo facto. Ex quo papa ſibi vel alteri abſolutionē nō reſeruat abſoluet ordinarius. de ſen. excō. nuper.
d ¶ Dudū. Reſpicit preterita: q̄r illud exprimitur. ⁊ quia rō huius antiqua.
e ¶ Sectentur. Quaſi ſequātur vel aſſequātur.
f ¶ Religioſis. Alios non ligat vt dicaz .ſ. de ſenten. excō. c. j.
g ¶ Incurſuros. Quia participās crimini dānato incurrit eādem penaz excōmunicationis. ꝺ ſenten. excom. nuper. ⁊ c. ſi concubine. non videbatur hoc exprimi neceſſe: ſed quia vt ſcripſi in predic. decreta. nup illa pena locum ñ habet niſi duo concurrant q̄ criminī et criminoſo participet. iō fuit h̄ expreſſū.
h ¶ Et virtutum. ſ. titu. proximo. ca. vlti. ꝟ. viſitatores i fi.
Hūilitas i ¶ Humilitatis. Ab humo dicitur. et vt beatus Bernardus dicit libro de gradibus humilitatis. Humilitas eſt virtus qua homo veriſſima cognitione ſibi vileſcit. et poſt multa: Glorioſa res eſt humilitas qua ipſa q̄q; ſuperbia palliari ſe appetit ne vileſcat. facit viij. q. j. in ſcripturis in fine. ꝺ talibus dicitur q̄ ſub ſpecie agni lupuz gerunt de heret. vt officium. lib. vj. (Bern̄.)
Caſſian⁹ Caſſianuſ ponēs decem humilitatis iudicia ponit illud octauum: cum quis ſe reliquis inferiorem non ſuperficie pronunciat, labiorum: ſed intimo cordis credit affectu. Inde dicuntur tres gradus humilitatis. Primus ſubdere ſe maiori: ⁊ non preferre ſe equali. facit. xxij. diſtin. de conſtātinopolitane in fine. Secundus ſubdere ſe equali. nec preferre ſe miori. Tertius ſubdere ſe minori. facit ꝺ pe. di. ij. c. j. Prima dicit̄ ſufficiēs et neceſſaria. Secunda abundās Tertia ſupabundans. De humilitatis efficacia diabol⁹ ad Macharium vt legitur in vitas patrum: Ieiunas interdum et ego nullo vn̄q; cibo reficior. tu ſepe vigilas: me nun̄q; ſopor oppreſſit. hūilitas tua ſola me vincit. et Ambroſi⁹ dicit: q̄ humilitas eſt clauiſ que aperit regnum celorum ⁊ reſerat myſteria ſcripturaruz. Et Gregori⁹ in quarta dn̄ica de aduētu. Qui ſine humilitate vir tutes congregat quaſi in ventum puluerez portat: ⁊ vnde aliquid ferre cernitur: inde deterius cecatur. ⁊ vide. xciij. di. dn̄s. c. di. contra morem. (Tres gdꝰ hūilitatis; Machari⁹; Ambroſi⁹; Gregori⁹)

Quia con. Diuidi tur i. iiij. ꝑteſ. vt patz i rubro. Secūda ibi: Ut aūt Tertia ibi: Premiſſa. Quarta ibi: Ceterū. Imo. (Diuiſio)
k ¶ Xenodochiorum. de h̄ et ſequētib⁹ nominibuſ ſ. ea. cōpi. de p̄bē. p lr̄as. et ibi dedi remiſſ.
l ¶ Cura tpalium. Ut innuūt ſequentia.
m ¶ Excutere. Repetēdo illa i iudicio: q̄ pn̄t in eccl'aſtico: etiā ſi illi ſint laici. de fo. cō. cum ſit.
n ¶ Deperdi. Permittūt q̄ ſequit̄. Nec ē p̄batio male adminiſtrationis. xij. q. ij. quatuor.
o ¶ Deformari.

177
BIBL. UNIW. POZNAŃ

a unt inhumaniter facere:pro/
b uentus eoſdem in vſus ſu/
os damnabiliter cõuertẽtes:
cum tamen ea que ad certum
c vſum largitiõe ſunt deſtina/
ta fideliuȝ ad illum debeant
d non ad alium ſalua quidem
e f ſedis apoſtolice auctoritate
cõuerti. Nos incuriam ⁊ ab/
uſum huiuſmodi deteſtãtes:
hoc ſacro concilio approbã/
te ſancimus:vt hi ad quos
g id de iure vel ſtatuto in ip/
ſorum fundatione locorum
h appoſito:aut ex conſuetudi/
i ne preſcripta legitime vel pri
k uilegio ſedis apoſtolice per/
tinet:loca ipſa ſtudeant in p̄/
dictis omnibus ſalubriter re
formare:ac occupata deper/
l dita ⁊ alienata indebite i ſta
tum reduci debitum faciant
et ad ipſaruȝ miſerabiliũ per
ſonarũ receptionẽ ⁊ ſuſtenta/
m tionem debitam iuxta facul/
tates et ꝓuentus locorum ip
ſorum rectores predictos cõ/
n pellere non omittant. In q̄ ſi
o forte cõmiſerint negligentiã
vel defectuȝ ordinarijs loco/
p rum iniungimus:vt etiam ſi
pia loca predicta exẽptionis
priuilegio munita cõſiſtant:
per ſeipſos vel alios imple/
ant omnia premiſſa et ſingu/
la ⁊ rectores eoſdeȝ vtiq; nõ
exemptos ꝓpria: exemptos
q vero et alios priuilegiatos
r apoſtolica ad id auctoritate
compellant:ↄtradictores cu/
iuſcunq; ſtatus aut ↄditiõis
exiſtant:ac prebentes eiſdem
circa premiſſa cõſiliũ auxiliũ
s vel fauorem:per cenſuraȝ ec/
t cleſiaſticã ⁊ alijs iuris reme/
dijs cõpeſcendo:nullã tamẽ
per hoc exemptionib⁹ ſeu pri
uilegijs ipis quo ad alia pre/
v iudiciũ generãdo. ¶ Ut au
tem premiſſa ꝓmptius obſer
uentur:nullus ex locis ipſis
x y ſecularibus clericis in bene/
ficium cõferatur: etiam ſi de
z cõſuetudine quam reproba/
mus penitus hoc fuerit ob/
ſeruatuȝ:niſi in illorũ funda/
tione ſecus cõſtitutuȝ fuerit:
a ſeu per electionẽ ſit de recto
re loci huiuſmodi ꝓuidẽdũ.
Sed eoruȝ gubernatio viris
prouidis idoneis et boni te/
b ſtimonij cõmittat̃:qui ſciant

de elec.fũdamẽta.§.nũq̃d li.vj.C.de admi.tu.lex.q̄ fa. ↄſtitutio Jo.execrabil̃.j.rñ.repari aũt debẽt õ redditi bus locoꝝ q̄ ſupſũt.qð dic vt de ec.edi.c.j.⁊.c.de his. a ¶ Inhumanit̃.de p̄ſcb̄.cũ ex officij poſt p̄n.de cẽ.lȝ. b ¶ Uſus ſuos.ſ.vltra victũ et veſtitũ:forte in p̄rimo nio augẽdo vl̃ cõſeruãdo:fa.de pi gno.c.iij.⁊ patet ꝙ iſti fructus ẽt ſeꝑatos a ſolo ſuos nõ faciũt de alijs clericis ⁊ p̄latis.no.de of. or. p̄nti li.vj. c ¶ Largitõe.ſ.in vita vel morte. d ¶ Nõ aliũ.ẽt piũ et ẽ huic ſi.õ ap.c.iij.⁊ ibi contra.de h̃ in.j.gl.⁊ bñ fac.ff.õ admi.re.ad ci.pti.l.j. cũ ↄcor.j.gl.qñq; tñ rebuſ vtimur ad aliũ vſũ q̄ȝ fuerit inuẽte:de penis.q̄ȝuis li.vj. e ¶ Aplice. ſe. No.per hãc lr̃aȝ ſolũ papã altera re poſſe vſuȝ illorũ q̄ ꝑ fideles donata ſunt vel relicta:et addend⁹ eſt iſte caſus ad alios.no.de offi. leg. ꝙ tranſlatione f ¶ Cõuerti. Per ſollicitudinẽ dioceſani.e.titu.de xenodochijs. g ¶ De iure.vt epi:vt in p̄di.c.de xenodochijs. h ¶ Appoſito.ꝑ dioceſanũ de ↄſenſu patroni.de ↄſue.cũ dilectus.fa.xviij.q.ij. elutherius.de iurepa.p̄terea.ij. i ¶ Legitime. Spacio.xl.annoꝝ cũ titulo:niſi ſit tanti tp̄is p̄ſcriptio cui⁹ initij nõ ſit memoria:qð dic vt de p̄ſcrip.c.j.li.vj. k ¶ Sedis apoſtolice. Hoc dicit q̄ licet epi poſſint aliqua ep̄alia iura remittere vel conferre:nõ tamẽ poſſunt a ſe correctionẽ et viſitationẽ de qua hic loquimur abdicare:de hoc de cenſi.cũ venerabilis.de reli.do.conſtitutus. l ¶ Indebite. Ad hec recuperanda admittitur q̃libet de loco:qð dic vt de re.ec.nõ al. c.ſi q̃s m ¶ Facultates. Quaꝝ ſemꝑ in ſũptib⁹ ⁊ ꝓcurationibus hñda eſt rõ:de vi et ho.cle.q̃m.de cenſi.ſopite.cuȝ ſuis ↄcor. n ¶ In q̄.ſ.in reformãdo et cõplẽdo.vt dictũ eſt. o ¶ Negligẽtiã. Hoc patebit ex facto notorio de cẽſi.romana.§.notoria.vel ꝑ aſſignationẽ termini ad h̃ p̄fixi et elapſi.fa.ȝ.ti.pxi.c.j. p ¶ Iniũgimus. nõ dicit ꝑmittim⁹.ꝑ h̃ pȝ ꝙ ordinari ad h̃ tenent̃ ex p̄cepto:et fa.quod dixi.ȝ.ti.pxi.c.ij.p⁹ p̄n.ſuꝑ ver.debeant. q ¶ Priuilegiatos.de ꝓuil̃.q̃m.et.c.cũ capella.eo.ti.volentes lib.vj.§.in eos. r ¶ Aplica. cõcor.ȝ.ea.cõpil.de ſup.neg.prela.c.vno.et ibi ↄcor.de hoc.

Caſus reſeruat⁹ pape

s ¶ Cenſurã. De v.ſig.querẽti. t ¶ Remedijs. Inuocãdo ſi expedierit brachiũ ſeculare.de offi.ordi.c.j.⁊.c.q̃m. v ¶ Ad alia. Sic.ȝ.ti.j.c.ij. x ¶ Secularibus. De religioſis dubitat̃ an hoſpitalib⁹ preſici poſſint ⁊ de leproſarijs iam vidi obtentũ ꝙ eis p̄fici poterant per illð qð no. Inno.de ec.edi.cum dicat: vbi dicit collegium leproſorũ religioſum ⁊ licitũ et a iure approbatũ.et per.c.q̄dam.xviij.q.ij. Archidi.ibi contradicens ꝙ ipſum.c.quidã.loquitur de triplici genere locoꝝ ⁊ ꝑſonarũ. Unde qð ibi de monachis dicitur non hoſpitalia ſed martyria ⁊ monaſteria reſpicit ſit ratio:q; qð monachus extra monaſteriũ intitulemur non eſt permiſſum:niſi propter curam animarum.de regula.ſuper eo.vbi ergo regimẽ hoſpitalis caret cura:qui dicit religioſum illi p̄fici poſſe oſtendat ius expreſſum. Nec eſt etiã verũ qð dicit Inno.collegiũ leproſoruȝ religioſum:vt ibi etiaȝ ſcripſi:⁊ facit ꝙ no.de exceſ.prelatoꝝ.nimis.ij.in.iij.glo.de laicis autem fatemur ꝑ p̄di.c.quidã.ꝙ preſici poſſint etiã ſi habeat rector curã pauꝑeꝝ vel familie extra poteſtatẽ clauiũ.talẽ ei curã habet pater ⁊ dñs ſuꝑ familiam. Iſta ergo nõ impedier laicũ preſici.facit de ſen.excom.canonica.⁊ quod ibi dixi. Nec ſufficeret ad p̄ficiendũ monachũ tal̃ cura:niſi ex p̄tãte clauiũ curam habeat.de hoc de offi.archidi.cum ſatis.de peni.⁊ re.oĩs. In prima tñ editione hui⁹ cõcilij hoc fuerat ꝓhibitũ ne laicis habentibus filios vl̃ vxorem ex qua poſſent veriſimilit̃ filios ꝓcreare talia loca cõferent̃:qð poſtea fuit ſublatũ. y ¶ Bñficiũ. Cõcor.ȝ.e.cõpil.de p̄ben.ꝑ litteras.⁊ vide qð dixi in glo.vnde nec ⁊ qð ſtatim dicaȝ ſuꝑ ver.cõmittat̃. z ¶ Reprobam⁹. Cõcor.ȝ.e.cõpil.de eta.⁊ q̃li.vt hi q̄.cũ ſuis ↄcor. Si aũt expſſe ñ reprobaſſet conſuetudinẽ:puto ꝙ durãſſet ſicut ſtatutũ de quo ſequitur.de ↄſti.c.j.li.vj. a ¶ Electionẽ. Per ſuꝑiorẽ cõfirmandã. b ¶ Cõmittat̃. Si intelligat̃ ad tẽpus ſcilicet q̄ȝdiu placuerit cõmittẽti:tunc eſſet littera illa clarior:que ſcilicet ꝓhibuit illa in beneficiũ ↄcedi:q̃ſi diceret beneficia de ſui natura ſunt perpetua.ly.diſti.

a velint ꝛ valeant loca ipſa bo
na eoꝝ ac iura vtiliter regere
ꝛ eoꝝ ꝓuētus ꝛ reddit⁹ in p/
ſonaꝝ vſuȝ miſerabiliū fideli
ter diſpēſare: ꝛ quos in vſus
alios bona p̄dicta cōuertere
p̄ſumptio veriſimilis nō exi/
ſtat: in q̄bus ſub obteſtatiōe
diuini iudicij illoꝝ ad q̄s di/
ctoꝝ locoꝝ cōmiſſio ptinet cō
ſciētias oneram⁹. Jlli etiā q̄/
bus dictoꝝ locorū guberna/
tio ſeu adminiſtratio cōmitte
b tur ad inſtar tutoꝝ ꝛ curato/
c rū iuramētū p̄ſtare: ac d loco
d
e rū ipſoꝝ bonis inuētaria ꝯfi
f cere: ꝛ ordinarijs ſeu alijs q̄/
bus ſubſūt loca hmōi vel de
g putādis ab eis āṅis ſingulis
de adminiſtratiōe ſua teneāt
h reddere rōneȝ: ꝙ ſi ſec⁹a q̄ꝙ
i fuerit attētatū: collationeȝ ꝓ
uiſionē ſeu ordinationē ipaȝ
carere decernimus oī robore
k firmitatis. Premiſſa vo
l ad hoſpitalia militarium or
dinum aut religioſorū etiam
m alioꝝ extēdi mime volumus
quoꝝ tñ hoſpitaliū rectorib⁹
in ſancte obediētie ꝟtute mā
damus: vt ī illis ſm ſuoꝝ or
dinū inſtituta ꝛ antiquas ob
ſeruātias ꝓuidere paupibus
ꝛ hoſpitalitatē debitā in illis
tenere ꝓcurēt: ad qđ p ſupio
res eoꝝ arta diſtrictiōe cogā
tur ſtatutis aut ꝯſuetudibus
q̄buſlibet nō obſtātib⁹ ī pre
n miſſis. Ceteꝝ nr̄e ītētiōis
exiſtit: ꝙ ſi q̄ ſint hoſpitalia:
o altare vel altaria ꝛ cimiteriū
ab antiquo habētia vt p̄ſby
teros celebrātes ꝛ ſacra eccle
ſiaſtica paupib⁹ miſtrantes:
p ſeu ſi parochiales rectores cō
ſueuerint ī illis exercere p̄miſ
ſa antiq̄ ꝯſuetudo ſuet quo
ad exercēda ꝛ miſtrāda ſpūa
q lia ſupradicta. De iurepatro
natus. Clemēs. v. ī cōcilio
Vieñ. Si p̄latis ad eccliās
p patronos eccleſiaſticos ī q̄
bus ipſi nō ꝯſueuerūt omnia
ſupportare nō aſſignauerūt ī
fra terminū cōpetentem con/
gruā portionē: dioceſan⁹ eaȝ

p̄cepta. iſte ꝟo erit tpalis ad inſtar tutoꝝ ꝛ curatoꝝ: d q̄bus ſſequit: ꝛ p̄ſidentiū ciuitati romane: de q̄bus de elec. fundamēta. li. vj. vł alijs ciuitatib⁹ vel vniuerſita/tib⁹. de q̄b⁹ ſatis ſcp̄ſi poſt Hoſt. de iudi. c. fi. fa. ad hoc s. ea. cōpil. de ſup. ne. p̄la. c. vno in p̄n. ibi: cōmittere. et qđ ibi dixi ꝯſue/tudo non recipit hanc lr̄am. imo ita hodie ſicut olim inſtituūtur ppe/tui rectores ī lo/cis talib⁹. ꝛ facit lr̄a regere que ſe quit: declarāda eſſet in hoc menſ huius littere.

a Valeant. Cū effectu. s. de cle. nō reſi. c. ij. ꝛ. iij. b Tu/toꝝ ꝛ curatorū. Jurāt eni iſti fa cere vtilia pupil lis vł adulti qui bus deputantur ꝛ p̄termittere in utilia. ipoꝝ etiā res ꝛ p̄ſonas ad cōmodū ꝛ vtili/tatē eoꝝ bona fi de cuſtodire ꝛ ſal uare. inuētariuȝ de reb⁹ eoꝝ face/re: ꝛ adminiſtra tionis ſue rōneȝ tpe debito redde re cū reſiduoruȝ reſignatione: eo ſaluo ꝙ ſemp vti valeāt veritate. qđ vide in Spe. de tuto. in prima colūna. ꝛ ꝓbat C. de epi. audi. l. de creatiōib⁹. C. de cura. furio. l. fi. cum ſimilib⁹. tutor aūt datur pupillo: curator adoleſcenti. ꝛ interdū maiori furioſo vel ꝓdigo: vel his ſimilibus. da tur etiam bonis ꝛ ad cauſas ꝛ ad lites. de q̄bus omni/bus in Spe. de curatore. c Juramentū. Concor. j. de hereti. c. j. §. porro. d Preſtare. No. q2 de ſatiſ/datiōe nil dicit: ad quā tñ tutores ꝛ curatores tenētur: niſi ſint teſtamentarij: vel ex inq̄ſitione dati. C. d tuto. q̄ nō ſatiſdēt. l. in dubiū. ꝛ. l. nō omniū. de cura. furio. l. fi. inſti. de ſatiſda. tuto. in p̄n. ꝛ ſic ſoli legitimi ꝛ ſine ī/quiſitione dati ſatiſdant. ꝛ ibi de hoc ꝛ in Spe. de tu/to. §. ſi aūt. ꝟ. hoꝝ. Cum aūt iſti rectores ex inquiſitio/ne dentur: merito ſatiſdatione non onerant. facit. C. de epiſ. ꝛ cleri. orphanotrophos in prin. niſi ꝓpter vxoreȝ ꝛ filios ſuſpect⁹ eſſet. xxviij. di. de ſyracuſane. ſȝ tali ſu ſpecto cōmitti nō debet: vt. s. e Bonis mobilibus ꝛ immobilibus. de teſta. relatum. ij. ff. de verbo. ſig. bo/norum. f Jnuentaria. Que al's repertoria dicun/tur. ff. de admi. tuto. tutor qui repertoriū. et ad hoc tu tores ꝛ curatores tenentur. C. de admini. tuto. l. tuto/res. ij. de cura. fu. l. fi. ꝛ formas diuerſorum inuentario rum vide in Specu. de inſtru. edi. §. fi. et de his ibi. ꝟ. ſunt etiam. g Annis ſingulis. Per hanc litteram videtur ꝙ etiam non petitam teneatur offerre: alias ſi terminꝰ ſtatut⁹ nō eſſet: pone exemplū. s. ea. compil. d teſta. c. vno. ſati videret ſufficere ꝙ hoc faceret cū req̄/ſitus eſſet. de iureiuran. c. breui. facit qđ no. de elec. cu/pientes. §. ſi vero. in. v. glo. h Reddere rōnem. Cō tra. C. de epi. ꝛ cle. orphanotrophos. in fi. ꝛ auten. d ec cle. ti. §. pe. col. ix vbi dr̄ tales ad rōnē reddēdam nō teneri. Solu. illud correctuȝ p auten. poſteriorē de ſan. epi. §. ico/nomos. colla. ix. ita ibi ſoluit glo ſa. tu dic verius p̄mas leges non correctas: ſed lo/quūt de ratione reddēda orpha/nis vł paupibus ad quā iſti nō te nent: qđ ſonat ibi tex. dicens ꝙ nō ſubiacēt tute laribus vł cura/torijs ratiōibus. §. iconomos. lo/quitur expreſſe d rōe reddēda epi/ſcopo ad quā te/nent: vt ibi ꝛ h: ſed h hic addit: ꝙ ſingulis āṅis ad hoc teneātur. i Attētatum. ſcȝ quia ꝯferunt in beneficium ſe cularib⁹ clericis vel perſonis: nō talibus vt dictū eſt ſupra. k Premiſſa. ſcȝ de ſuppletiōe ordinarioꝝ: etiā quo ad exempta: ꝙ ꝯferant in bñfici/um de iuramēto: inuētario: ꝛ rōne reddēda Jo. an. l Militariū. Vt ſancti Joh. hieroſoly. ſctē Marie theutonicoꝝ calaſtrēſiū ꝛ ſimiliū. m Alioꝝ. Sunt quedā religiones ſup hoſpitalitate fundate: vt crucife roꝝ vel dato ꝙ nō ſint ad hoc fundate: hn̄t tñ hoſpita lia Jo. an. n Ceteꝝ. Quarta ps. o Altaria. Ta lia hoſpitalia cū eccl'ia altari vel cimiterio: vel alio iu/re parochiali: vel que al's ſint ppetua vel religioſa eri gi nō poſſunt ſine auc̄te dioceſani: al's tñ q̄libet domū ſuā vel partē domus ad hoſpitalitatē pauperū diſpo/nere poſſet: ſed tunc peniteri poſſet. ꝛ vide qđ dixi. eo. ti. ad hoc ſup. j. glo. ꝛ qđ no. Hoſt. in ſum. de regu. §. j. ꝟ. q̄d de ruſtici. extra aūt hoſpitale eſt locus religioſus: ꝛ auc̄te epi deputat⁹: bñ pn̄t talia ſibi accedere. s. e. cō pil. de p̄ben. p lr̄as. p Parochiales. ſ. in quorū pa rochijs ꝯſtructa ſunt hoſpitalia ꝓ quibus facit ius cō mune. de p̄ſcrip. ex trāſmiſſa. ꝛ de reſti. ſpo. ad decimas li. vj. ſtatur tamen cōſuetudini. Licet ergo hoſpitale ex ipſius familia ꝛ pauperes ibi degentes ſint de paro/chia matricis eccleſie: potuit tamen preſcribere hoſpi/tale: ꝙ per proprium ſacerdotē illis ſpiritualia miſtrē tur. q Supradicta. Cōcor. xxiiij. q. j. pudēda. d ele. nihil eſt. in fine. ꝛ fa. j. de pult. c. j. in fi.

Juramē tū qđ fa ciūt tuto res ꝛ cu/ratores

An recto/res hoſpita larioꝝ vł le proſariorū tenētur red dere rōnes

148

assignare debebit. h. d. Joh. Andree. ca. I.

a Ut conſtitutio q̄ ad
eccleſiam aliquaʒ
q̄zuis etiā ad exē/
ptoꝝ p̄ntationē admitti con/
b ſuetudine nō obſtante cōtra/
ria prohibet: niſi p̄ſentato de
ꝓuentibus eiuſdem eccleſie
talis coram dioceſano portio
fuerit aſſignata vn̄ iura poſ/
ſit epiſcopalia ſoluere ⁊ ſuſtē
c tationem habere congruam
d ſicut expedit obſerueť: ipſam
e f declarare ac ei quedam adij/
cere cōſulta huiuſmodi ſacri
cōcilij approbatiōe ꝓuidim⁹
g dioceſanis ſub obteſtatione
h diuini iudicij diſtrictius inhi
i bentes ne preſentatū aliqueʒ
per quācunqȝ perſonā eccle/
k ſiaſticā ius p̄ſentandi ad ec/
cleſiā aliquā habentē admit
tant: niſi infra certum termi/
l num competentē per dioceſa
nos ipſos p̄ſentātibus preſi/
m genduʒ ipſi p̄ntato fuerit co/
ram eis: vt preſcribitur con/
grua de prouentibus eccleſie
portio aſſignata: quam ſi for
ſan ijdem preſentantes infra
n terminū ipſum aſſignare ne/
o glexerint: ne factum eorū no
p ceat p̄ntato ſtatuimus: vt ex

Diuiſio. Ut conſtitutio. In p̄ma exordiū in q̄ expedientiā obſeruātie antiq̄ iuris ꝓ ꝯſtitutionis cauſa ponit. In ſcd̄a ꝯſtitutio ibi: Dioceſanis q̄ tria facit. Prima ꝓuidet circa aſſignationē partis ꝓuentuū eccl'iaꝝ faciēdā p̄latis vel vicarijs ipſarum ꝑ patronos eccleſiaſticos qui non ſolent ipſaꝝ onera ſupportare. Secūdo ibi: Sane. circa illos patronos qui ſolent ſupportare predicta. Tertio ibi: Ad que. circa executionē cōſtitutōis dat poteſtatem dioceſanis. ⁊ tollit obſtantia determinat opi. de q̄bus dicā ſuper verbo deuoluaťvr. ⁊ h̄ vt ponit cauſatiue. ſic de ap. vt debitus: vbi dixi.

a Cōſtitutio. Clemētis. iiij. de p̄ben. c. j. li. vj. q̄ ſupplet ꝯſtitutionē Alexan. eo. ti. de monachis circa exemptos ⁊ cōſuetudinē ꝯriā reprobat: de qua ſequitur. b Nō obſtāte. Cōcor. de p̄bē. extirpāde. c Habere. Et reliq̄ incūbētia onera ſupportare: vt in p̄dicti iuribus. d Expedit. Eccl'iaꝝ vtilitati ⁊ aiaꝝ ſaluti: vt ibi. e Declarare. Hoc facit. ī. §. ſane. f Adijcere. Adijcit circa formā inhibitiōis. Item d̄ termino ſtatuēdo: de p̄ntato inſtituēdo: de aſſignatiōe poſt terminū ꝑ ordinariū faciēda: ⁊ illud q̄d habetur in

Queſtio fi. g Dioceſanis. Quid de inferiorib⁹ ad q̄s ſpectat inſtitutio: q̄d eſſe pōt. de offi. dele. ſup eo. de cle. ꝑegri. c. fi. de p̄ben. referēte. s. ea. cōpil. de p̄ben. ſed ſi beneficio. Sol. inq̄ztū ponit hec decre. ius nouū in alijs nō habʒ locū: al's ſimpl'r dixiſſet ordinarijs. ſic. s. e. cō. d̄ ſeq̄ſtra. poſ. c. vnico. d̄ teſta. c. j. d̄ ſta. reg. c. ij. s. ti. px. c. ij. p⁹ p̄n. ī. de ſuiſ. c. j. de pe. ⁊ re. c. j. ⁊ tunc tales cōprehēderet. de offi. ordi. ordinarij in p̄n. li. vj. ⁊ q̄d ibi no. Nec pōt negari q̄n ſerioſe dioceſanos exp̄mat: cū h̄ ſit h̄ octies repetitū. nec miꝝ q̄ decre. de mona. ⁊ decre. j. li. vj. de p̄ben. de dioceſanis etiā expreſſe loquunť. ſic. s. ea. cōpi. de ſup. neg. p̄la. c. vno. de fo. cōpe. q̄zuis. §. nolum⁹. d̄ vita ⁊ ho. cle. c. j. in p̄n. ⁊ q̄d ibi dixi. inferior ḡ p̄lat⁹ h̄ns inſtituere ad dioceſanū recurret vt terminū ſtatuat ad aſſignationē. facit p̄n. huius. c. que ſi nō fiat ꝑ inferiorem ad quē ſpectet admitteť inſtitut⁹. ⁊ ꝑ dioceſanos fiat aſſignatio. ⁊ reliqua hic expſſa. et eſt ſi. q̄d de litteris cōmēdaticijs ſcripſi in p̄di. decre. fi. de cle. ꝑegri. ſu

Nota per vlti. glo. h Inhibētes. Hic addit fortiorē expſſionē inhibitiōis. ſcripſerat eni Alex. dioceſano ꝙ ꝓuideret ꝙ nullū ⁊c̄. Clemēs. iiij. ſtatuerat et mādauerat ꝯſtitutionē inuiolabilit̄ obſuari: hic Clemēs. v. ihibet

Queſtio diſtricte ſub obteſtatione ⁊c̄. Sʒ q̄ro q̄d ſi ꝯ hāc inhibitionē dioceſan⁹ admittit p̄ntatū aſſignatiōe non facta: videť ꝙ valeat. de p̄ben. dilect⁹. ij. de ꝯceſ. p̄ben. ſi ſoli. in p̄n. et facit quod no. de offi. ordi. romana. ad fi. li. vj. et. c. li. de imu. eccle. decet. ad fi. ex quo nō apponiť decre. vt ibi. et facit de deſpō. impu. ad diſſoluēdum i fi. Itē cū hec p̄ncipl'r fauorē epi ⁊ oino īſtituēdi reſpiciāt: vt. s. in p̄n. p̄nt ſuo renūciare fauori. d̄ regu. ad apl'icā. C. de legi. q̄d fauore. ⁊ facit. ff. d̄ no. op. nū. l. j. §. ⁊ poſt opis. Cōtra de elec. ꝓuida. li. vj. vbi nō valet ꝯfirmatio facta illa inq̄ſitiōe omiſſa q̄ p̄mitti debeat. ita nec h̄ valeat nō p̄miſſa hac aſſignatiōe. Ad idē eo. ti. ca fi. vbi omiſſio citatiōis vitiat ꝯfirmatione. Itē ꝯ h̄. e. ti. cū dilect⁹. vbi nō valʒ collatō poſt inhibitionē legati. Ad ideʒ p̄dic. decre. ſi ſoli. ver. aut. vbi inhibitio executoris ad cōpellēdū ſufficit etiā ſine decreto. nā pl⁹ opatur expreſſa inhibitio q̄ʒ mādatum: vt ibi patet. ⁊ ſic rn̄det ad p̄ncipiuʒ ipſi⁹ decre. ⁊ decre. dilectus in ꝯrium allegatas. Itē nō ob. ꝙ hic nō apponitur decretuʒ: q̄ ſufficit legiſlatorē aliq̄d ꝓhibuiſſe ⁊c̄. C. de legib⁹. nō dubiū. de regu. iur. q̄ contra. li. vj. cum cōcor. Nec eſt verū ꝙ hic verſetur ſolum fauor inſtituētis ⁊ inſtituti. imo verſať fauore eccl'iarū et ſalus aiaꝝ: vt patet in decre. j. de p̄ben. et ſic renunciare nō potuerūt. facit quod dixi poſt Inno. Hoſtie. et Cōpoſt. de reſcrip. cum dilecta. ſup. iij. glo. ꝑ hoc videtur ꝙ inſtitutio vel cōfirmatio nō valeat: puto ꝙ cū dioceſanus nō recipiat poteſtatē confirmandi ab hac ꝯſtitutione: ſed det ꝯſtitutio iuriſdictionē habenti certum modū ſine decreto: ꝙ cōfirmatio cōtra hanc inhibitionē facta valeat. et ꝙ hoc ſit de mente colligo ꝑ verbum p̄cedens ſub obteſtatione ⁊c̄. Fateor tamen ꝙ puniendus eſt faciens: vt in decre. ſi ſoli. cum cōcor. facit ī. de iudeis. c. vno. Ad decre. prouida: rn̄deo ꝙ ibi ordinarius recuperat iuriſdictionē ꝑ cōſtitutioneʒ Grego q̄zuis. eo. ti. ſed modificatam. Si ergo modum nō ſeruet: deficit iuriſdictio. facit. ff. de tranſac. cum hi. §. ſi p̄tor. ⁊ de re. eo. qui ſub tu. vel cu. l. magis. §. ſi es alienū. Ad decre. vlti. eo. ti. dico ꝙ ex vi decreti non valet ibi confirmatio que al's valuiſſet in decre. cum dilectus. et decre. ſi ſoli. ver. aut erat ius alteri acquiſitum pro quo ſcribebatur. l. non dubium. loquitur in his que habēt perpetuā prohibitionis cauſam: vt no. de ſpon. duoꝝ. tua. que hic ceſſat. nam etiā poſt inſtitutionē aſſignatio fieri poteſt: vt ſequiť. ⁊ ad hoc adde quod dixi. s. e. compila. de ſequeſtra. poſſeſ. c. vno. ver. aqua.

i Preſentatum. Inſtituendū ad regimen eccl'ie vel curam populi. k Ius preſentandi. Non nudum: ſed vna cum dominio temporalium: vt ī. §. ſane. Alias non fieret aſſignatio iſta: quia rector totum haberet. ſuper quo vide quod ſcripſi de preben. de monachis. ſuper fi. vltime glo. l Competentem. de elec. c. j. d̄ appella. cum ſit. m Coram. Vide quod ſuper hac dictiōe nota. d̄ ap. cū ſit. d̄ elec. vt circa. li. vj. n Ipm. A dioceſano ſtatutum. o Noceat. Facit de electi. publicato. et ad ea que ibi ſcripſi in. x. q.

p Et ex tunc: Id eſt lapſo termino: et extremū tempus deſignat. ff. de condi. et demon. l. iiij. in fi. Io.

tunc dioceſani debeant pñſen/tatum niſi aliud canonicū ob a ſiſtat admittere:et in penā p̄/ſentātiū ad dioceſanos ip̄os poteſtas aſſignationis hm̄oi b deuoluatur:p̄cipimus autē dioceſanis eiſdē ſub ipſi⁹ ob teſtatione diuini iudicij:ipſo c rumq; ꝯſciētias oneram⁹:ꝙ d moderationē portiōis ipſius e debite faciāt:nec odio vł fa/f uore:vel al's in pluri vel mi/g nori circa illā ſciēter excedāt. h ¶ Sane i prioratum vł alio rum tam regulariū ꝙ̄ ſecula rium locoꝝ eccleſijs in q̄bus religioſi vel alij ad quos eo/rum redditus ptinere noſcū/tur:p̄dicta cōſueuerūt onera i ſupportare:p̄miſſa nullaten⁹ obſeruētur:ſed onera omnia k que eccl'iaꝝ ipſaꝝ perpetuis l preſbyteris aut vicarijs incū berent:ſi dicta eis aſſignatio facta eſſet:religioſi ⁊ alij ſu/m pradicti plene ſubire:ac pre/ſbyteros ſeu vicarios ipſos n decēter tractare:necnō ſuſtē/o tationē eis p̄ſtare ſufficiētem p ⁊ ꝯgruā teneāt. Ad q̄ omnia integralit̄ adimplēda ⁊ nihil q omin⁹ q̄ ad obſeruationē de bitā aſſignationis p dioceſa/r nū in caſu alio vt p̄mittit̄ fa/ciende:religioſos p̄dictos ⁊ alios quoſlibet a dioceſanis eiſdē eccl'iaſtica volum⁹ cēſu/ra cōpelli:nō obſtātib⁹ exem ptionib⁹ aut alijs q̄buſlibet s p̄uilegijs ꝯſuetudinibus vel t ſtatutis que circa premiſſa vł eoꝝ aliquod religioſis ip̄is aut alijs in nullo volum⁹ ſuf fragari. Idem.

In plures heredes vnius ex pluribus patronis tranſit iuſpatrona/tus in ſtirpes. hoc dicit Io. an. ca. II

Plures

a ¶ Et i penā. Nō dic̄ ⁊ poſtea i penā.nec.s̄.px.dixit p̄us debeāt p qd̄ dico ꝙ dūmō lapſus ſit termin⁹ nō at tēto ordie hui⁹ lr̄e:ſic aſſig̃tio patronoꝝ p̄cedit iſtituti onē:ſic ⁊ dioceſani p̄us poterīt aſſig̃re ⁊ poſtmodū iſti/tuere:fa.no.d̄ reſcp̄.cū dilecta.i.iij.gl.⁊ ſic illd̄ extunc qd̄ p̄cedit determi nat v̄bū debeāt ⁊ v̄bū deuoluat.

Queſtio Sꝫ i q̃ ē hec pēa cū nil videat̄ re/ferre an p ip̄os an p ep̄m h̄ fiat: ex q̃ mod⁹ ñ exce dit? So. aſſig̃bit forte ep̄s tale p̄/diū ꝙ ſibi tenere voluiſſet p̄ditio: g̃ electōis ē h̄ pe na.fa. de p̄bē. ſi plib⁹.in fi.li. vj. .ff.de le.ij. ſtatu lib.§.ſtichū. et ē ſi.de ſup.ne.p̄la. c.vno.ea.cōpil. b ¶ Deuoluat̄. Tan.Goff. In/no.⁊ Hoſt.dice/bant.de p̄ben .d̄ monach.ꝙ ſi mo nachi aſſig̃re nol lēt hāc portionē ep̄s elapſ̄ ſex mē ſib ordinaret ec cleſiā p decre.ſic d̄ ſup.ne. p̄la . ſꝫ Arch.in decr e.j d̄ p̄bē.li.vj.dicit decre.ſic loqui in defectu p̄ñtari nō i defectu p̄uētuū:q̃re dixit ep̄m h̄ ca ſu nō poſſe eccl'iaꝫ ordiare:ſꝫ coget illos ad aſſig̃tionez faciēdā hodie meli⁹ p̄uiſuꝫ ē p hāc lr̄aꝫ. c ¶ Onera/mus.ꝯcor.s̄.de vo.c.fi.vbi ꝯcor.d̄ h̄.s̄.titu.xxi.c.vlti. .§.vt aūt.i fi.j̄.de hereti.c.j.poſt p̄n.⁊ p hāc penāꝫ ea q̄ no.de reſcp̄.ſtatutū .§.aſſeſſorē.li.vj.videt̄ ꝙ p p̄ronos vł p̄ſb̄ros nō poſſit ep̄o q̄ſtio ꝯferri.⁊ qd̄ ſi appellarēt patroni dicētes ꝙ exceſſit:vel p̄ſbyter dicens ꝙ portio nō ſufficit ep̄s nō deferret. Fateor tñ ꝙ ſupior ad quez appellatū eſt emēdaret qd̄ male factū eſſet.s̄.de ap.pa ſtoralis in p̄n. Idē puto cū añ lapſum termini eſt ꝯten tio int̄ patronos:q̄ dicūt portionē antiquā vel auctam p ip̄os ſufficere ⁊ epꝫ h̄ negātē. d ¶ Moderationē.i. moderatā taxationē:hoc dico qꝛ moderatiōis v̄bū di/minutionē ſapit.de v̄.ſig.c.fi.⁊ ē huic ſi.de elec.cupien tes poſt p̄n.li.vj. e ¶ Odio vł fauore. P̄ñtari vł pre/ſentantiū. f ¶ Vel alias. Puta p̄mio vł timore.xj.q. iij.q̃tuor.de reg.iu.cū eterni.li.vj.j̄.de hereti.c.j. g ¶ Vł minori.ꝯcor.d̄ of.cu.c.j.⁊ qd̄ ibi no.i.iij.glo. h ¶ Sane. Hic declarat p oīa vt.j̄.dicā. i ¶ Obſuē tur. Ex q̃ eni p̄ñtari ⁊ iſtituti nō ſuſtinēt onera.ſꝫ p̄cu rationē:cathedraticū:⁊ alia iura ep̄alia ⁊ hoſpitalita/tis onera:⁊ his ſil'ia ſubeūt patroni:nō fiet aſſig̃tio p̄ dicta etiā p ſuſtētatōe rectori:vt ſeq̄t̄. Si g̃ aliq̄ onera puta p̄curationū ſubeūt p̄roni reliq̄ ſubit p̄ſbyt̄.vide/tur ꝙ aſſignatio fieri debeat ſufficiēs p his oneribus tm̄ que ſubit p̄ſbyter.facit d̄ preſcrip.accedentes.d̄ ſta tu mona.in ſingulis.de deci.tua.ij. puto enim hoc eſſe de mēte hoꝝ iuriū ꝙ aut oīa ſubeāt patroni: aut omia p̄ſbyter.fa. de ꝯſe.di.ij.cōpim⁹.ff.de admi.tu.cū q̃rit̄. Nā ptīculari exactio m'lta habꝫ icōmoda.ff.fami.her ciſ.l.plane.fa.ff.de exer.ac.l.ij.s̄.de ceſſ.cū inſtātia.⁊ h̄ p̄bat ſequēs lr̄a. k ¶ Perpetuis.d̄ cap.mona.c.vno li.vj. l ¶ Vicarijs. Repere p̄petuis.d̄ of.vic.ad hec. m ¶ Subire.te neat̄ qd̄ ſequit̄. n ¶ Decenter. Hoc reſpicit ho/neſtatem. de vo. magne. honeſte g̃ locabunt̄ in ſe. de.de excel.p̄la.c j.de malo.⁊ obe. ſolite.et honora/bit̄ in eis ſacer/dotale officiū. d̄ here.cū ex iniun cto.v̄.licet autē. xcv.di.eſto. o ¶ Preſtare. h̄ ptꝫ ꝙ etiā p ſu/ſtētatiōe rectoris nō fiet aſſig̃tio. p ¶ Sufficiētē. Vide qd̄ no.xx. j.q.j.c.j.d̄ reſcp̄. cū adeo.i glo. ij. q ¶ Ad obſerua tionē. Nō pote/runt g̃ tollere vł minuere portio/nē p ep̄m aſſig̃/tam.facit de pre ben.auaricie. r ¶ Alio. Cū.ſ. rector vel vicari us ſuſtinet one/ra:⁊ infra tempus per dioceſanū ſtatutum aſſignatio per patronos facta non fuit. o ¶ Conſuetudinibus. Concor.vide.s̄.ea.compil.decta.⁊ quali.vt hi qui. ad finem. t ¶ Premiſſa. In alijs ergo non leduntr̄ pri/uilegia.ſic.s̄.titu.j.c.vlti.v̄.nullo Io.

Pluresˈ. Se ſūmat tria dicēs. Scd̄a ibi: Et vt fa cili⁹. Tertia ibi: Quib. Quaꝝ p̄ma d̄termiat no. xvj.q.vi.p̄ie mētis.pleni⁹.e.q.ſi pl'es.⁊.e.ti.c.j.p q̄ ptꝫ h̄ reprobari opi.q̄ placere videbat̄ Ala. Hug: Laurē. Io. Tan. Vin. Ber.⁊ Gof.q̄ mihi etiā placebat ⁊ ap probat̄ opi. Inno.⁊ Hoſt.dicētiū in p̄di.c.j.ꝙ in iure/patronat⁹ ſucceſſio fit p ſtirpes nō p capita:cū h̄ eē de/beat i linea deſcēdēti.iſti.de here.q̄ ab iteſ.defe .§.⁊ qꝛ placuit:vt ſic pl'es vni ſuccedētes loco vni⁹ hēant̄.ff.d̄ ꝯdi.⁊ demō.cui fund⁹.⁊ dicebat Inn.hāc eq̄tatē p̄fe/rēdā ſbtilitati ꝯrie.ff.ad.l.acq̄l.ita vulnerat⁹ i fi.ff. de iſti.l.j.his ꝯcor. Roſ.bñuē.i libello ſuo.e.ti.§.nūc d̄vi. Primi doc.j̄. Ad qd̄ iducebat Vin.ꝙ p̄roni veniūt ad ſucceſſionē libri p capita ñ p ſtirpes.iſti. d̄ ſucceſ.li.§. ſꝫ nr̄a.al's icipit m'ti.fa.ad h̄:ꝙ ſtipulatiōes idiuidue ñ diuidūt̄ int̄ heredes.ff.d̄ v̄.ob.l.ij.⁊.l.eadē.§.catho. ⁊.l.ſtipulatiōes ñ diuidūt̄. Arch.i p̄di.c.ſi plures.con cordare voluit opiones:dicēs opi. Inno.eē verā in his q̄ ex diuerſ̄ cauſ̄ ſūt p̄roni.⁊ ita ponebat Roſ.vt ſi vn⁹ ex fūdo:alt̄ ex dote : oēs eni ex altero deſcēdentes loco vni⁹ hñt̄.qñ ꝟo vnic⁹ fuit p̄ron⁹:tūc locū habeat opi. ꝯ ria:vt ſic iſpiciam⁹ initiū. Sꝫ lꝫ h̄ aliq̄tulū mulceat au res:cui nec videt̄ h̄ decr.obſtare q̄ ponit pl'es p̄ronos ⁊ vnū ex pl'ib⁹ ñ vnū ſolū.nō tñ video rōnē q̃re aliď in

Diuiſio

An in iure patronatus ſucceſſio fit per ſtirpes aut per ca/pita

147

duobus patronis ex diuerſa cā ꝙ̄ ex eadē: vt ſi duo dederint dotē. Itē nec video q̄re magis inſpiciam⁹ ſtirpē ī p̄mo gradu ꝙ̄ ſecūdo vel vlterioꝛib⁹. Cuȝ igit̄ in h̄ oēs ꝯcoꝛdēt ꝙ hoc ius eſt ſimplex et indiuiſibile. Itē concoꝛdēt ꝙ in heredes ex ineq̄libus ꝑtibus eq̄lit̄ trāſit: licet foꝛſan vt dicebat Inn. pinguioꝛ ſit vox illius q̄ plus hȝ in hereditate. Item cū oēs ꝯcoꝛdēt eum q̄ aliq̄d ī dote poſuit ita p̄tronū eē

a b c ab vno ex p̄tronis eccl'ie relicti d heredes vocē dūtaxat vnius e f hēbūt ī p̄ñtatiōe rectoꝛ: ⁊ vt

ſicut eū q̄ plus poſuit: et de oībus his ſcripſi.eo.ti.c.j. Mihi placebat opīo hic reꝓbata: q̄ licet in ꝑte hr̄et ꝯrīā eq̄tatē: tñ expediēs mihi videbat̄ eccleſijs: vt ſicut p̄tronis ꝑ capita debet̄ ius ꝓceſſionis ius alimētoꝝ: et ius defenſiōis: ita ꝑ capita debeat̄ ius p̄ñtatiōis.ſ. vt ꝙ ſunt capita p̄tronoꝝ tot ſūt ſuffragia vocū et nō plura: ad h̄ facit.e.ti.c.iij. qđ loq̄tur etiā de heredib⁹ fundatoꝝ in plurali: et tñ dicit p̄ficiendū illū qui pluriꝛimoꝛū appꝛobat̄ aſſenſu. Et nō plura dixi vt.ſ.ſi p̄tronus ſit heres cōp̄troni: ſolū vnā vocē habeat: cui⁹ ꝯrīū innuit hec l'ra: vt.ſ.ſi ſit de heredib⁹ trium patronoꝛum: in tribus vocib⁹ ꝑtē habeat: vel ſi ſolus eēt heres triū habeat tres voces. fa. de re iu. cū olim. ⁊ ex opi. h̄ appꝛobata timeo ꝙ naſcent̄ inextricabiles q̄ones. Pone. ꝙ. A. p̄tron⁹ cui⁹ heredes hr̄i debēt ꝑ vna voce habuit tres

Exemplū

filios q̄ꝝ p̄mus. B. noīe habuit duos filios. ſcđs. C. nomine habuit quattuoꝛ. terti⁹. D. noīe habuit ſex: q̄ iure iſti oēs hn̄t vnā vocē: eodē iure hn̄t duo filij. B. tertiā illi⁹ vocī: q̄ttuoꝛ filij. C. aliā tertiā: ſex filij. D. aliā tertiā. Si ḡ ad aꝑiendū intellectū dicendoꝝ hāc vocē reducamus ad vnū as.i.ad.xij. vncias: ⁊ faciam⁹ ꝙ q̄libet vncia in voce ſit Bonon. groſſus: et q̄libet groſſus valeat.xij. Bonon. ꝑuos q̄libet ſtirps habebit quattuoꝛ vncias.

Queſtio

Quid erit ḡ ſi vn⁹ ex duob⁹: tres ex q̄ttuoꝛ duo ex ſex p̄ñtant Titiū: et reliq̄.ſ. vn⁹ ex duob⁹: vn⁹ ex q̄ttuoꝛ: et q̄ttuoꝛ ex ſex p̄ñtāt Seiū: de nūero ꝑſonaꝝ patet: de vncijs etiā ꝑȝ. q2 p̄ñtatoꝛes Titij habēt ſex vncias et q̄ttuoꝛ denarios: p̄ñtatoꝛes Seij hn̄t q̄nq3 vncias et octo denarios: ſȝ explica ſtirpē. Itē deſcendēdo ad tertiū gradū ſi vnus ex illis duob⁹ filijs. B. habeat vnū ſolū filiū q̄ cleric⁹ ē: alter octo: q̄ꝛū duo etiā ſūt clerici: ille ſolus habebit duas vncias: et illi octo diuidēt alias duas: et ſic q̄libet ex illis octo habebit tres denarios. Itē ſi q̄libet ex q̄ttuoꝛ filijs. C. habuit filios: ꝑrim⁹ q̄ttuoꝛ: q̄ꝝ vnus cleric⁹: ſecundus tres: q̄ꝛū duo clerici: tertius duos clericos: q̄rtus vnū: q̄ttuoꝛ filij ꝑrimi hn̄t vnciā: ⁊ ſic q̄libet tres denarios: tres filij ſecūdi vnciā: ⁊ ſic quilibet quattuoꝛ denarios: duo filij tertij vnciam aliam: et ſic quilibet ſex denarios et ſolus fili⁹ q̄rti habet integrā vnciā. Itē ſi ex tertia ſtirpe.ſ. ex ſex filijs.

Caſus

D. q̄libet hȝ filios. Pone q̄libet ex trib⁹ duos et ſic ſex q̄ꝝ vn⁹ ſol⁹ eſt cleric⁹: et quilibet ex alijs trib⁹ q̄ttuoꝛ: ⁊ ſic duodeci: q̄ꝛū octo ſunt clerici. q̄libet ex parētib⁹ habebit octo denarios: q̄libet ḡ ex duob⁹ filijs p̄moꝝ triū habebit q̄ttuoꝛ denarios: ⁊ q̄libet ex q̄ttuoꝛ filijs ſecundoꝝ triū habebit duos denarios. Habem⁹ ḡ ſm̄ p̄dicta trigintaſeptē ꝓnepotes ex duodeci nepotib⁹ natis ex tribus filijs p̄troni. Finge ꝙ vacat eccl'ia: ⁊ iſti trigintaſeptē diſcoꝛdāt: viginti laici ex eis p̄ſentāt vnū: decē et ſeptē quos dixi clericos aliū: tu qui dicis per ſtirpes deberi voces p̄tronoꝝ extrica mihi caſum iſtum quo iure etenim ponderas ſtirpē in pꝛimo gradu: eo iure ⁊ in vlterioꝛibus: vt p̄dixi in vncijs bene poteſt explicari: q2 pars clericoꝝ habet ſex vncias et vnū denariū: ꝑs laicoꝛū ſex vncias minus vno denario. Adhuc foꝛtioꝛ intricatio: vbi ponis aliū cōpatronū habuiſſe totidē deſcendētes quoꝝ aliq̄ cōcoꝛdāt cū clericis p̄dictis: alij cū laicis. Et ſcias ꝙ ſi in p̄dicto cōputo fuiſſem vltra ternarium vſus in pari numero: vt.v.vij.vel.ix. adhuc foꝛtioꝛ eſſet intricatio. Itē ſi eſt intricatio tanta in ꝓnepotibus: q̄to amplioꝛ in filijs ꝓnepotū vel vlterioꝛibus ꝙ eſt dicere ſi hec intricatio eſt in tertio gradu: q̄to maioꝛ in q̄rto q̄nto et vlterioꝛib⁹. Itē ſi intricatio eſt in caſu ſic explicite et certitudinalit̄ poſito q̄to maioꝛ in eo ꝑ ꝓbatiōes certificādo ꝓ tanto terreoꝛ. de hac appꝛobatiōe: nec ſic terreoꝛ de eo qđ ſcripſi poſt Inno. ⁊ Hoſti. de elec. ſcriptuȝ: ſuꝑ ṽbo ꝓpoſiti. vbi dico ꝙ p̄latus poſſit hr̄e tertiā electiōis. capl'm tertiā: cler⁹ tertiam: q2 fateoꝛ vt ibi ſcripſi ꝙ poſſit eſſe intricatio in calculo: nō tñ tanta vt hic: et hoc ꝓpter ſucceſſiuas ſtirpes. Dicebat ergo Goff. e.ti.c.j. ꝙ cōſuetudo per quā in q̄buſdā partib⁹: vt neapoli iuſp̄tronatus diuidit̄ ꝑ vncias poſſit excuſari: vt fiat diuiſio nō reſpectu iuriſpa. qđ eſt indiuiſibile: ſed reſpectu poꝛtionū ſm̄ q̄s heredes ſucceſſerūt p̄trono vni vel pluribus: et nō reſpectu poꝛtionuȝ q̄s ꝯtulerūt edificādo vel dotādo. et poteſt eſſe vtilitas harū diuiſionū: vt eccl'ia in alendo et in honoꝛibus magis teneat̄ ei a quo plus receperit: ſed actus p̄ſentandi cōis ſit oībus. poſſet et circa gratificatiōnē que aliquādo faciēda eſt. e.ti. cū aūt vox illi⁹ p̄ferri qui plus contulit: et hoc dictū mihi placebat: ſȝ vt dixi opi. hic appꝛobata: ꝓ q̄ facit de reſcrip. paſtoꝛal' in p̄n. de teſt. licet ex q̄dā. ibi nō vtiq3 vno ⁊c. in tanto hȝ eq̄tatē: q2 abſurdū erat p̄tronū inſtituēdo decē heredes: foꝛſan ad hūc finē vt defraudare poſſet cōpatronū actu p̄ñtandi: qđ eſſet ſi iſti haberēt decē voces: et ille vnā: ⁊ q2 h̄ ita poſſet cōtingere in ſcđo gradu tertio et vlterioꝛibus. ſicut in p̄imo nō videt̄ hr̄e rōnē opi. Archi. ⁊ ꝓpter hāc fraudem vel ingratē multotiēs cogitauerā ꝙ bonū eſſet ſtatuere ꝙ extantibus deſcendentib⁹ heredib⁹ ſanguis ex aliq̄ p̄tronoꝛū: ius iſtud nō poſſet tranſmitti in extraneos. In heredes ṽo ſanguinis trāſiret ꝑ capita etiā ḡ ad actū p̄ſentatiōis: ⁊ tūc nō cōq̄reret̄ p̄tronus de cōp̄trono: ſȝ de deo creatoꝛe: ſi plēs deſcēdētes p̄buit cōp̄trono ꝙ̄ ſibi. Deficientib⁹ ṽo cōp̄tronis: tūc p̄tronus deſcēdētes nō hn̄s poſſet trāſmittere in extraneos: q̄bus etiā ſuccederent ſoli deſcēdentes ſanguis et ꝑ capita. Et foꝛſan nō eſſet abſurdū ſtatuere ꝙ nullo caſu in extraneos.i. nō deſcēdētes poſſet trāſmitti: vt ſic facilius liberarent̄ eccleſie ab h̄ iure. fa. de deci. ꝓhibem⁹. et.c.fi.

An iuſpatronatus tranſit ſolū in heredes ſanguinis an etiā in extraneos.

b Plures: q̄cū q3: cū ſit eadem rō: ſed ad minus duos cōpꝛehendit. de re.iu. pluralis.li.vj. cū cōcoꝛ. et dic plures etiā ſingulares. in collegiatis eni minus eſt dubium. de his q̄ fi.a p̄la.c. ea noſcit. a Ab vno. Ergo ſecus ſi plures a pluribus vel vnus a pluribus: vt dixi in magna glo. b Eccl'ie. habem⁹ p̄tronos libertoꝝ ⁊ p̄tronos cārum de q̄b⁹ dixi.e.ti.ſup ru. c Relicti. Licȝ ṽbū relicti ad viui tabulas nō ꝑtineat. ff. de ta. exhi.l.j. ad fi. fa. de fo. cōpe. ꝯq̄ſtus. Idē tñ puto ſi inē viuos trāſferat vendendo plurib⁹ vniuerſitatē: vel ꝑmutādo cū pluribus vel pluribus donādo q̄ ſūt modi trāſferēdi: vt no.e.ti. cū ſeculū. Donatiōnē tñ nō poſſet facere ꝑuatis ſine cōſenſu ep̄i: vt plene ſcripſi.eo.ti. illud. d Heredes. ſui vel extranei: cū nō diſtinguat: de h̄.xvj.q.vij. cōſiderādū. ⁊ dixi.e.ti. cū ſeculū. e Rectoꝛis. et clerici cū eadē ſit rō: eſt tñ in h̄ opīo an p̄tronus p̄ñtet clericū: tene tñ qđ no.e.ti. poſtulaſti. f Et vt. circa hūc. ṽ. erat triplex opi. Pꝛima ꝙ hoc fieri poſſet. Scđa ꝙ nō poſſet. Tertia ꝙ poſſet de auctē ep̄i al's nō. hic repꝛobatur ſcđa quā tenebat Inno.e.ti.c.j. ⁊ tertia quā ip̄e idē tenebat eo.ti. querimoniaȝ. ⁊ appꝛobat pꝛimam quam

tenebat Ber.e.ti.c.j.in fi.j.gl.⁊ apti⁹ ibi: Tan.qḋ placebat Vin. Phi.⁊ Goff.inducebāt.l.q̄tiēs.ff.de vſufr. ⁊.ff.de ſer.l.via:i fi.ad idē.ff.cōi.di.l.cōi.§.cū de vſufr. a ¶ Facilius. Optarē. Hanc rōnē pōderatā fuiſſe. ſ. pxi.rū. b ¶ Pronoſ. Oēs: fac̄ qḋ no.ḋ elec.q: ppt.ꝟ. vl' ſaltē.al's iuri cōi ⁊c̄.de reg.iu. in re cōi.lib.vj. c ¶ Libere. i. ſine ſupior̄ auc̄te et ſic improbat quod no. Innoc. in decreta.querimoniā. Item dic libere eclaz ſi nō vacet eccleſia: facit de dona.ɔſultationibus.ſ.ea. cōpi.de re.ec. nō alie.ſi vna.h̄ probat plurale alternis vicibꝫ.certuz eſt enī ꝙ vna vice n̄ ɔcurrit.ſ.duplex vacatio: nō ob.de ɔceſ.p̄ben. c.fi.q: illud fiebat in fraudē vacature: h̄ autē fit ad tollēdā diſcordiam et ad faciliorē ꝓuiſionem eccl'ie: ⁊ eadē rōne videtur patronos pluriū eccleſiarū poſſe inter ſe diuidere.ſ.vt vn⁹ ſit p̄ronus in vna et ali⁹ in alia: vt no. Vin.eo.ti.c.j.et.c.ex inſinuatiōe. Sed ɔ.ff.fa.hercīſ.l. quedā.ff.ḋ ali.leg.l.iij.ff.de iurepa.l.fi.p q̄ ptz p̄ronatū libertoꝝ inter p̄ronos diuidi nō poſſe: licet alimentorū p̄ſtatōes diuidere poſſint. Sed dici poſſet ꝙ fortius ē iuſp̄ronat⁹ libertoꝝ q̄ȝ eccl'iaꝝ: vn̄ illḋ nō alienat̄ iſtḋ ſic: illud tranſit in ſuos etiā nō heredes.ff.de iurepa.fi. lij.ff.de lib.leg.aurelio.§.caius.iſtud nō.vt ſcripſi poſt Inno.e.ti.cū ſecūdū. Itē vt ibi no.ꝑmutat̄ p̄ronat⁹ cū p̄ronatu: q̄re ꝗ ꝑs p̄ronat⁹ vni⁹ eccl'ie cū pte quā hȝ cōpatronus in alia nō poterit ꝑmutari: vt qḋ iuris de toto ⁊c̄.de offi.de lega.paſtoralis.§.j ff.de rei vē.q̄de tota. d ¶ Alternis vicib⁹.i.ꝙ vn⁹ p̄ma vice q̄ occurit vacatio: alter ſcḋa: alter tertia.has etiā viciſſitudines qn̄ꝗ ſeruant ſingulares ꝑſone collegioꝝ in collationibus ſpectantibus ad collegia: de p̄ben.c.vi.lib.vj. e ¶ Quibus etiā tertiū dictū īducēs ius nouū ⁊ eq̄ſſimū: qḋ intelligo de laicis: vt.j.dicā. f ¶ Eadē cā. Facilioris ꝓuiſiōis eccl'iaꝝ. g ¶ Permittimus. Olim ꝗ nō licebat: bn̄ eni poterat laicus p̄ntato vno aliū preſentare.e.ti.qḋ aūt.⁊.c.cū aūt.⁊ potior erat ɔditio inſtituti ab epo: vt ibi: Videbat̄ tn̄ eps p̄mo teneri: qḋ intellige vt dixi.e.ti.paſtoral'. Si ꝗ licebat ſic ſucceſſiue accumulare honeſtū eſt: vt liceat etiā ſic p̄ntare. h ¶ Plures.qḋcūꝗ vt dixi in p̄n.c.j. i ¶ Preſentare. Simul vl' ſucceſſiue.lȝ eni oli cū laic⁹ p̄ntabat ſcḋm daret̄ optio epo: ipe tn̄ laic⁹ iſtabat ꝓ ſcḋo.mō ꝟo pōt relinq̄re h̄ epi optiōi: ⁊ ſic no.ꝙ lȝ electiōes nō poſſint fieri alternatiue: de elec.c.ij.li.vj.p̄ntatiōes ſic: vt h̄ qḋ de laicis intelligo: vel clericī p̄ntātib⁹.ex p̄rimonio: in qb⁹ locū habebat qḋ.ſ.dixi. k ¶ Perſonas.ēt ī minoribus conſtitutas: qḋ dic vt de inſti.c.ij.lib.vj. Jo.an. l ¶ Per epm. Vel aliū inſtituērē: cum eadez ſit ratio.

a facili⁹ ꝓuideat̄ eccl'ijs: nō inb conuenientēs reputam⁹ p̄ronos c ipos inter ſe poſſe libere ɔuenire ḋ rectore ab eis alternis e f vicib⁹ p̄ntando. Quib⁹ ēt ex g eadez cā ꝑmittim⁹: vt plures h ad vacantē eccleſiaz poſſint i k eo modo p̄ntare perſonas: ꝙ l vna ex eis eligi per epiſcopū valeat admitti.

De cenſibus: exactionib⁹ ⁊ pcurationib⁹.

Clemēs.v.in ɔcilio Vienē.

Religioſi ſubire tenent̄ onera q̄ ancī hebant eccleſijs per eos ante hoc conciliū acquiſitis niſi priuilegio exemptiōe vl' alia iuſta cā inuenit: q priuilegia vel exceptiões nō imuāt in eccleſias poſt conciliū acquiſitas. h. d. Johan. an. ca. I.

Qum ſit. ¶ Due ſūt ptes: q: p̄mo rōne pmiſſa ponit ſtatutū ſuū cū exceptione. Secūdo exceptionē limitat et declarat ibi: Priuilegia. Imola. m ¶ Nature. ſūptū de regula formata ꝑ modū ɔuerſū.ff.ḋ re.iu.ſ₃ naturā.⁊vi. de reg.iur.q̄ ſentit.lib.vj.et dicit lex ꝙ nō ē ferēd⁹ q̄ lucrū amplectitur ⁊c̄. C. de cadu.tollē.l.vna.§. px.i fi. n ¶ Religioſi. In aliis ꝗ locū nō habet inquātū inducit ius nouū in fi.ſ. ea.cōpi.de deci. c.j.de teſta.c.j. o ¶ Titulo. Vt donatiōe: de do. cōſultatiōibus.ꝑmutatiōe.de re.ꝑmu.ad q̄ōnes: vl' p̄ſcriptiōe: de iurepa.cura.titulo vero emptōis haberi nō pōt: de ſimo.q̄relā.de iurepa.de iure.et an tranſeat cū vniuerſitate ſcripſi. eo.ti. ex l̄ris.titulus ēt edificatōis vl' fūdatōis nō ad aptat̄ huic caſui. p ¶ Sedis apl'ice ḋ iureiur.ego. N.de cēſi.cū iſtātia. q ¶ Epiſcopalia.de q̄bus de offi.or.cōquerēte.ſ.ti.j.c.j.⁊ vides ꝙ ꝓcuratio legatoꝝ et iura ep̄alia ponunt̄ vt diuerſa: ꝑ qḋ ptz ꝙ q̄ ex pacto tenent̄ ad iura ep̄alia: nō ꝑ id tenent̄ ad ꝓcurationē p̄dictam. r ¶ Solita. Vel ex impoſitione facta tpe fundatiōis.xviij.q.ij. Eleutheri⁹.e.ti. q̄ȝto.de iurepa.p̄terea.ij.vel ex antiquo vſu: de hoc.eo.ti.ꝑuenit.vel q: res aliqua hn̄s on⁹ ānexū ꝑuenit ad eccleſiā in q̄ trāſiuit cū ſuo onere.xvj.q.j.ſi q̄s laic⁹.ḋ deci.paſtoralis.de pign.ex litteris.ff.de ɔhē.emp.alienatio. s ¶ Priuilegio.hoc iuuat q̄ ad omnia predicta t ¶ Exēptiōe.ſi itelligas ab ep̄ali iuriſdictiōe h̄ nō iuuat quo ad ꝓcuratiōes legatoꝝ ſe.ap. ad quas exēpti tenent̄: nō ob.eo.ti.cū inſtātia.qḋ expone vt ibi dixi: ɔ illas etiam nō valet preſcriptio: de p̄ſcrip. accedentes. v ¶ Legitia.puto cōpoſitionē.j.c.pxi.ꝟ.nec cōponēs. ꝙ intellige quo ad illa in q̄bus valet cōpoſitio: de h̄. e. ti.cū venerabil'.vel res iudicata: de re iudi.cū inter. et no.de p̄ſcri.cū ex officij in vlti.glo. Preſcriptio nō videtur h̄ ad aptari: cū loquat̄ tex.de his q̄ preſtari ſolebāt. Noua ꝟo p̄ſcrptio p⁹ acq̄ſitōȝ illaꝝ bn̄ poſſet adaptari in his iurib⁹ q̄ ſūt p̄ſcriptibilia: de p̄ſcꝑ.de q̄rta.ſȝ nunq̄d erit legitīa cā ſi dicat̄ indebita fuiſſe? Sol'.puto de mēte hui⁹ ɔſtōnis ꝙ pcipiēs in poſſeſſiōe defendat̄ donec ꝓbet̄ indebitū.e.ti.ꝑuenit.facit de elec.q̄relā.ad fi.⁊ qḋ ibi no.de offi.or.duo ſimt' in.iij.glo. x ¶ Exemptiones hmōi.intelligo generales vel a p̄dictis iuribus. y ¶ In poſteꝝ.ɔcor.de deci.nup.ſi.ſ.ea. cōpi. de reſcrip.l̄ras.vides ꝗ ꝙ ꝓuilegia vl' exēptiōes q̄s habebāt religioſi: etiā circa eccl'ias acq̄rēdas nō hn̄t locū niſi in acq̄ſitis an̄ ɔci. Vien̄. De religioſis dixi: q: circa ſeculares nil īmutat iſta ɔſtitutio. Et ſcias ꝙ ɔciliū in cōciliij vien̄. [margin: Inchoatio] choauit anno dn̄i. M.ccc.vndecio kalendis octobris qn̄ fuit

m Qum ſit nature cōſonuz illos nō recuſare onera q̄ rerum cōmoda complectuntur: ac in perpetuum valitura conſtitutione ſancin mus: vt religioſi quicunꝗ ꝓ monaſterijs et eccleſijs q̄ ad o eos quocūꝗ ſint titulo deuoluta: ꝓcurationes legatoruz p q ſedis apl'ice ac iura ep̄alia et alia p̄ſtari ꝓ ipſis anteꝗ̄ ad r eos ꝑueniſſent ſolita p̄pter ſ t ſoluere ſtudeāt niſi forſan ſedis apl'ice ꝓuilegio exēptiōe v vl' alia cā legitīa ab his ſe valeāt excuſare. ¶ Priuilegia x ꝟo ſeu exēptiones hmōi ad monaſteria ſeu eccl'ias q̄ ad y eos obuēire ɔtiget ī poſteꝝ

Queſtio

ꝛ terminatū fuit anno ſequēti. vj. die aplis: et ſic durauit vltra ſex meſes. Scito ḡ qñ acqſiuerunt: ſcies an añ cōcilliū vl' poſt. Quid de acqſitis durāte ꝯcilio vl' poſt cōcilliū añq̄ ꝯſtōnes ligarēt: ð q̄ ſatis dixi in ꝓemio: equū videret̄ ꝙ acqſite añq̄ ligarēt ꝯſtōnes: priuilegijs ꝛ exemptiōib⁹ gaudeant ꝑ ea q̄ dixi ibi. a ¶ Volumus. ſit ꝓ rōne volūtas. cuȝ aľs deceat ꝑuilegiuȝ ꝑncipis eſſe māſuꝝ: de re. iur. decet li. vj. cū ꝯcor. ꝛ ē ſi. ſ̄. ea. cō. de ſepul. dudum. §. pe. i fi. et. ſ̄. ti. j. c. j. i fi. ð reſcr. c. vl. de deci. c. ij. li. vj. fuit tñ mortuuȝ: qꝛ ꝑuilegiū tēdebat ad noxaȝ: de deci. ſuggeſtum. vbi de hoc.

mit. ꝯ id. e. ti. cū aplus. Refert Suetoni⁹ li. ij. ꝙ tyberi⁹ ꝑſidibus ſuadētib⁹ ꝓuīcias onerari tributo reſcripſit: Boni paſtoris ē tōdere pec⁹ nō deglutire. k ¶ Habēt. ꝯ id. e. ti. cū apľs. ð cle. vena. c. j. ꝛ. ij. l ¶ Value. de ſpō. ꝯſultatiōi in ꝑn. m ¶ Frāgunt̄. an hec liceāt ēt hn̄ti iuſtā cām et poſſidenti cui denegat̄ pēſio vl' hoſpitiū vel ꝓcuratio: plene ſcripſi poſt Inno. de immu. eccle. c. j.

Suetoni⁹

a volumus nō extēdi. ¶ Idem.

Ponit quedā grauamina q̄ ꝑlati inferebāt exēptis ꝑcipue ciſtercienſib⁹: ꝛ illa fieri ꝓhibet ſtatuēs ꝙ epi qui in monaſterijs ciſterciēſis ordinis charitatiue ꝓcurant̄: ſint cōtēti eſcharijs q̄ ꝑ illos miſtrātur. Si vo ꝓcurātur ex debito ipſis volētib⁹ carnes miniſtrari debēt extra ſepta monaſterij: ſaltē extra portam q̄ de regularis [illegible] monaſterij fragmēta [illegible] pauperib⁹ [illegible]. h. d. [illegible] ca. ij.

Ad noſtꝝ. ¶ Prima ꝑs ponit grauamina. ſcd̄a ꝓuidet ibi: Nos igit̄. b ¶ Dolenter. ſ̄. ea. cō. de ſta. mo. c. ij. ꝟ. viſitatores et ibi concor. c ¶ Regularib⁹. de quibus in regula Benedicti. xxxix. c. d ¶ Inuiti. non erat ḡ dicēda elemoſyna q̄ de rapina fiebat. j. q. j. nō eſt putāda. e ¶ Ferris. vide qð no. e. ti. exigit. in glo. ij. lib. vj. f ¶ Officij ꝯ id e. ti. romana. §. ꝓcurationes lib. vj. g ¶ Cōpoſitiones. cōpoſitio ꝑ quā tollat̄ ꝓcuratio debita viſitāti nō valet. ſicut eni viſitatio per cōpoſitionē tolli poſſet: ita nec ꝓcuratio q̄ debet̄ iure annexiōis: ſicut de ꝑſcriptione dꝛ: de ꝑſcꝑ. cū ex officij. ſed erāt cōpoſitiōes ſuꝑ mō ꝓcurādi vel numero ꝓcurandoꝝ q̄ ſeruande erāt: fac qð no. xvj. q. vij. q̄cūq. ſic ēt ſuꝑ decimis fit cōpoſitio: ð. de. ex mlťiplici. h ¶ Ipſis. plati. i ¶ Cōſu

Diuiſio

b Ad nr̄m qð dolēter referim⁹ ꝑuenit auditū: ꝙ eccleſiarū ꝑlati ad monaſteria ciſtercien. ordinis accedētes licet ab eis charitatiue recipiātur: ꝛ eis curialit̄ neceſſaria c miſtrent̄: cibis tñ regularibus nō ꝯtēti ꝯ ꝑuilegia dicti ordinis carnes petūt: ꝛ ſi eis nō miſtrent̄ auferūt violent̄. ꝛ licet in locis eiſdē fiunt elemoſyne cōpetent̄. ipi tñ ꝑlati d ipſis religioſis īuitis aľs elemoſynas faciunt etiā in aliq̄bus locis in q̄b⁹ ꝓcuratiōes nō hn̄t de ꝯſuetudine vl' ð iure. Pro eq̄taturis quoq ferrādis lȝ ferris nō egeāt: ꝛ co f ci eoꝝ ſui officij rōne pecuniam exigūt ꝛ extorquent: nec g cōpoſitiōes ſuꝑ ꝓcuratiōib⁹ int̄ ꝑlatos ipos ꝛ eas initas h eis ſuāt i locis ipis ēt i recipiēdis ꝓcuratiōib⁹: ita graues exiſtunt: ꝙ ipis in eoꝝ monaſterijs ꝛ eccľijs ꝓcurationes recipiētib⁹ longi tꝑis victum i breuis hora ꝯſumit ꝛ dū ꝓcuratiōes recipiūt: canes venaticos falcones et accipitres

k ſecū hn̄t: ꝛ niſi volūtati ſatiſ l fiat eoꝝ value monaſterioꝝ m ſeu eccľiaꝝ ꝑ violētiā ſepe frā n gunt̄ ꝛ ornamenta eccľie exportant̄: plureſq ꝓcuratiōes o recipiūt vna die ſe. apo. ꝑuilegio nō ſuffulti: interdū i pecunia numerata viſitatiōes etiā p officio nō ipēſo: ꝛ occaſiōe dictarū ꝓcurationū ijdeȝ ꝑlati ab ipis frequent̄ exigūt q̄ illis ſoluere nō teneāt̄ itolerabilia eiſdē grauamina cumulātes. Sūt ꝛ nonulli q̄ ꝓcuratiōes nuncioꝝ apo. ſe. aliaq extraordinaria onera exēptis ꝛ alijs religioſis ꝓ maiore pte iponūt vt ſe ac ꝑſbyteros liberēt ſecľares: religioſos ad q ordinādū hmōi onerū diſtributionē minime aſſumentes. r In multis etiā alijs ꝑfati ꝑlati exēpta monaſteria et ipſ ſoꝝ eccľias vtroq illis iure ſubiectas grauāt i ꝓcurationib⁹ recipiēdis ꝛ onerib⁹ inſolidis imponēdis. ¶ Nos igit̄ ſuꝑ his volētes de oportuno remedio ꝓuidere: ſacri approbatiōe ꝯcilij duxim⁹ ſtatuēdū: vt ſi epi nō cā viſitationis: ſȝ charitatiue hoſpitalit tatis ad monaſteria venient t v ſupradicta victualia groſe recipiant: q̄ charitatis grā eis fuerant miſtrata. Ipſis autē epis ad monaſteria venientibus ſupradicta et ꝓcurationes ibidem recipientibus ſibi debitas de iure cōi ꝯſuetu x dīe ꝑuilegio vl' iure alio ſpāy li i domib⁹ ipoꝝ monaſteriorum extra tñ ſepta ipoꝝuȝ exiſtentibus ſi que fuerint ad z hoc apte. alioquin īfra ſepta ipſa nō tñ infra portam quaȝ

re: niſi ipſi prelati ꝯſentirēt ibi ꝓcurari. z ¶ Alioq̄n. id ē ſi ex ſepta nō fuerit dom⁹ monaſterij: ad h̄ apte.

n ¶ Exportāt̄. h̄ nō pn̄t ēt collectores decimarū ſ̄. ea. cō. de deci. ſi beneficioꝝ. o ¶ Vna die. cū tamē numer⁹ ꝓcurationū n̄ debeat excedere numerū dierū. e. ti. ꝓcuratōes. qð locū hȝ ēt in viſitāte plura loca q̄ꝝ quilibet ad ꝓcuratione ſufficiat e. ti. felicis. li. vj. p ¶ Impenſo. ꝯ id. e. ti. ꝓcurationes. et. c. exigit. lib. vj. e. li. de off. ordi ſi epus. q ¶ Aſſumētes ꝯ id de regn. iur. qð oēs lib. vj. r ¶ Alijs. de q̄bus. de exceſ. prela. frequens. s ¶ Vtroq. de priuile. qm̄. t ¶ Supdicta. ſcȝ ciſterci. ordis tñ et de alijs idē videret̄ ab idētitate rōis ꝛ. ſ̄. ꝓxi. generaliter loquit̄ de exēptis. v ¶ Groſe. dicit ꝓuerbiū italicoꝝ Si tibi e quuſ dabit̄ non reſpiciendū dentē eq̄ donati: noli reſpicere dentes. cui cōuenit. ff. de edil. edi. ad res donatas. x ¶ Spāli. Puta Pacto vl' onere impoſito fundatiōis tꝑe: vt dixi. ſ̄. c. proxi. y ¶ Ipſoꝝ. ḡ nō alioꝝ ꝑuatoꝝuȝ vel eccleſiarum. etiam ſi domus eſſent ad hoc apte.

Caſu [illegible] bus [illegible] uun [illegible] ſla [illegible]

D[illegible] ban[illegible] catu[illegible]

a ¶ Regularē. Licet ergo in pte dom⁹: qꝺ in alia parte nõ licꝫ. ꝺ ſta. mo. cū ad monaſteriū. ſꝫ q̄d ſi extra portā illā nõ eſt locus apt⁹: ſatis videt̃ ꝙ ꝓpter neceſſitatē q̄ ſic artat poſſint tūc intra portā illā miniſtrari: vt ſic ꝓpter neceſſitatē tpe ꝓhibito licet carnes comedere: ſic liceat in eadē cā etiā in loco ꝓhibito: ꝺe obſer. ie. iu. ꝯciliū in fi. de reg. iur. quod nõ facit. de cuſto. eu. c. ij. poſſet tñ dici ꝙ cū priuilegiuꝫ iſtoꝝ nõ tollatur itra portā ꝙ tūc ep̄s ſm formā ꝑuilegij cibis regularib⁹ debeat cõtētari. Ubi vero nõ haberet̃ priuilegiū ꝯtriū ſit locus ei qꝺ ꝑus dixi. b ¶ Si voluerint. Honeſte facerent ep̄i declinando ibidē ſexta feria vl' ſabbato: vel die q̄ cibaria regularia conueniret: tñ ſi alio die declināt ſubdito ſupiori inuito legē cibarioꝝ nõ dabūt. xlj. di. nõ cogant̃: et cõcor. de cēſi. cū inſtantia in fi.

rel recipiēda: vñ vіꝺꝛ cõmittendū iuramēto deferentiū vel ſuoꝝ nūcioꝝ ſi pſonaꝝ q̄litas nõ diſuadeat. vel niſi de ꝯtrio fides haberet̃ in ꝓmpto: facit de iuriur. c. fi. qꝺ me. cā. c. fi. quo ad pſonā videt̃ ſufficere ſi ſit in habitu et tõſura clericali: ꝑ decre. ſi iudex. de ſen. excõ. li. vj.

a regl'arē appellāt carniū ꝓ cõ-
b gruētia tpis ſi voluerit ꝑuilegio nõ obſtāte q̄cūqꜫ cibaria miſtrēt: nec incõueniēs repu-
c tam⁹ ſi fragmēta q̄ ꝺ mēſis ip-
d ſorū ep̄oꝝ ⁊ ſuoꝝ familiariūꝫ
e colligūt̃ ꝑ ipoꝝ ep̄oꝝ elemo-
f ſynarios ibidē paupib⁹ erogent̃: ab alijs āt grauamib⁹ expſſis ſupius ꝑlati diligent̃ abſtineāt: ſi dei ⁊ apo. ſe. indi-
g gnationē voluerint euitare.

Idē ĩ eodē. Dioceſani ab h[oc] ꝯſtat illos q̄ exigēdo a clericis pedagia vel guidagia excõicatos ſūt vl' interdictos publicari precipiūt. h. d. Jo. an. III

Preſenti ꝯſtõne iubem⁹
h vt locoꝝ dioceſani ꝯ eos qui
i ab ecclījs vl' pſonis ecclīaſticis
k ꝓ eaꝝ reb⁹ ꝓprijs q̄s non
l m negociādi cā deferūt aut de-
n ferri faciūt: vel trāſmittūt pe-
o dagia vl' guidagia ſuo vl' alieno
p noīe exigūt vl' extorq̄nt: in aīaꝝ ſuaꝝ periculū ⁊ eoꝝ a q̄bus ea exigūt p̄iudiciuꝫ ⁊

q r ꝯguamē excõicatiõis ⁊ iterdi-
s cti ſnīas a iure ꝓlatas: p⁹ q̄ꜫ
t de hiſipſis ꝯſtiterit oīno pu-
v blicēt: vel a ſuis ſubditis tā-
x diu faciant publicari: donec
y illi ſic exacta reſtituerit: ⁊ de
z trāſgreſſiõe hmõi ſatiſfecerit cõpetent̃.

De celebratiõe miſſarū ⁊ alijs diuinis officijs.

Clemēs. v. in ꝯcil. Uienēſi.

Prelati ad q̄s ſpectat correctio: ⁊ illis negligentib⁹ ſupiores ipoꝝ debent eē ſolliciti vt hore debite ĩ cathedralib⁹ regularib⁹ ⁊ collegiatis eccl'ijs hore canonice deuote pſallātur: ⁊ q̄ ĩ eccl'ijs alijs celebret cõuenient̃ ⁊ debite diuinū diurnū officiū ⁊ nocturnū p̄ncipaliter. h. dicit. Jo. an. ca. I.

Graui nimirū turbatiõe mouemur: ꝙ ex nõnulloꝝ rectorum negligētia
a que dū ſpem impunitatis ꝑmittit: multam nutrire peſti-
b lentiam cõſueuit in ſubditis:

n ¶ Pedagia. Uel guidagia exponuntur hec de verb. ſig. ſup quibuſdā: et oia iſta dicunt̃ portoria vel vectigalia: vt ibi no. o ¶ Alieno. de reg. iu. qꝺ alicui li. vj. cum concor. p ¶ Extorquēt. Ubi eni recipiētur iſta ſpõte ſoluentibus: nõ eſt locus penis. ſi. de ſimo. dilectus. ij. q ¶ Excõicationis. Quo ad ſingulares pſonas. r ¶ Interdicti. Quo ad ciuitates caſtra vel loca quoꝝ collegia vel vniuerſitates in his delinquūt ⁊ periculoſiſſimū eſt ꝑ quod forſan tota italia eſt interdicta: de vltra italiā teſtificent̃ experti: et vide qꝺ dicā. j. de ſen. exc. grauis in princ. s ¶ A iure. e. ti. q̄ꜫq̄ꜫ. li. vj.

c ¶ Fragmēta. Dicta a frango frangis: panes q̄ integros qui de mēſa leuant̃ iuitis monachis nõ dabit elemoſinarius vel capones integros vel ſimilia. d ¶ Familiariū. cū ep̄o vel poſt comedētiū. e ¶ Colligunt̃. In ꝓcuratione q̄ dat̃ ex debito. h̄ eſt certū: ſꝫ in illa q̄ dat̃ gratuito nõ videt̃ id iuitis monachis fieri poſſe: et forſan auctor de vtraqꜫ itendit. q̄ſi fragmēta videant̃ eſſe largita. f ¶ Ibidē. ad aliū q̄ locū mittere nõ poſſꝫ diſtribuēda illi⁹ inuitis. g ¶ Euitare. vide qꝺ dixi. j. de ſen. exc.

Preſenti. ¶ Uenit (. c. j. in gl. mēdicātes in fi. executiue ad decre. q̄ꜫq̄ꜫ. eo. ti. li. vj. h ¶ Iubemus. q̄ obligat ſub p̄cepto. xliij. q. j. qꝺ p̄cipit̃. qꝺ non bij põderat̃: ſi. ꝯ. e. cõ. de ſta. mo. c. ij. de reli. do. c. ij. i ¶ Perſonis. vide qꝺ dixi in decre. q̄ꜫq̄ꜫ. k ¶ Reb⁹. vel pſonis. vt in p̄di. decre. q̄ꜫq̄ꜫ. l ¶ Proprijs. ſ. pſonaꝝ vl' eccl'iaꝝ: vt ſic̄ ꝓfeſſos q̄ ꝓpriū habere nõ pñt includat ꝑ talibus reb⁹ q̄ ad vſuꝫ ꝓpriū portant̃ ēt laici nõ ſoluūt vectigalia. C. de vecti. ⁊ cõ. l. vniuerſi. plures alios caſus quib⁹ nõ ſoluõt̃: vide qꝺ no. ff. ꝺ publicanis. l. iiij. m ¶ Nõ negociādi. A ꝯtrio dat̃ intelligi ꝙ i his q̄s cā negociādi deferūt gaudēt imunitate: vt etiā no. Guil. ĩ ſpe. de imu. ec. in fi. vbi ēt arguit ꝯ ēptores reddituū cl'icoꝝ q̄ volūt imunitate gaudere: ſed ipi ēt clerici nõ gauderēt negociatõis cā deferēdo vt h̄. Si aūt int̃ leuatorē pedagij et delatorē ſit q̄ſtio: vt q̄ ille negat eū cl'icū. vel dicit res deferri negociatiõis cā vel res illius nõ eſſe: graue eēt ſꝑ iudicē adiri ꝓ fide huius

Caſus quibus nõ ſoluunt̃ pedagia

Mod⁹ ꝓbandi clericatum

t ¶ Cõſtiterit. pte vacāte ꝯ quā fit publicatio: de qua ſatis ſcripſi ea. cõpl. de offi. dele. c. vno. puto aūt de hoc inq̄ri. et cõſtare poſſe etiā in illo q̄ ſoluit: de hoc nõ cõq̄rente. tū q̄ꝛ hoc officiū reſpicit fauorē ordinis clericalis nõ pſone tm̄. ⁊ ſpectat ad ius publicū: de fo. cõpe. ſi diligēti. de ſen. excõ. cõtingit. j. dj. ius publicū. tum ꝓpter aīarū pіculū de q̄ p̄miſit ⁊ p̄cipue in fctõ manifeſto. de vſu. cū in dioceſi. de diuoꝛ. porro. v ¶ Subditis. Uicinos etiā ep̄os reqrere pñt. xj. q. iij. cure. ꝺ treuga. et pace. c. j. ꝯ. ea. cõpl. de fo. cõpe. q̄ꜫuis. §. pe. x ¶ Donec. lꝫ iſti reſtituāt ⁊ ſatiſfaciāt vt ſeqnit̃: eſt tñ neceſſaria abſolutio excõicatiõis vl' relaxatio iterdicti: vt ĩ p̄di. decre. q̄ꜫq̄ꜫ in fi. y ¶ Reſtituerit. plenarie dicit decre. q̄ꜫq̄ꜫ. ꝙ forſan h̄ omittit: q̄ſi ſonet in idē ꝟbum reſtitutiõis et plene reſtitutiõis: facit. ff. de ꝟb. ſig. cū p̄toꝛ. ff. de vſu. videamus. ij. §. infamia. nec ſufficeret hic cautio. cõcoꝛ. qꝺ no. de elec. q̄ꝛ ſepe lib. vj. z ¶ Satiſfecerint. Uide qꝺ dixi poſt Inno. de coha. cleri. ſicut.

Graui. ¶ Prima ps ponit tres ſpecies exceſſuū quos ſecūda ps ꝑ ſuperiores corrigi precipit ibi: Ne igit̃. ⁊ eſt p̄ma ſpēs. de clericoꝝ exceſſib⁹ ĩ celebratiõe diuinorū. Sc̄da ibi: Nõnulli: de diſſolutiõib⁹ clericoꝝ ⁊ laicoꝝ q̄s eccl'ijs ⁊ ſuis cimiterijs faciebāt. Tertia ibi ĩ multis de idecētia veſtimētoꝝ vaſoꝝ ⁊ ornamētoꝝ eccl'iaſticoꝝ. Jo. a ¶ Que neg. b ¶ Cõſueuit. ꝺ vi. ⁊ ho. cle. vt cl'icoꝝ cū ſuis ꝯcoꝛ.

Diuiſio

a pleriq̃ʒ eccleſiarꝝ miſtri mode
ſtia ordinis clericalis abiecta
b dū offerre deo ſacrificiū lau/
c dis: fructuum labiorꝝ ſuoruʒ
in puritate conſcientie ⁊ ani
d mi deuotione deberēt horas
e f canonicas dicere ſeu pſallere
g tranſcurrendo: ſyncopando
h extranea quidē ⁊ plerūq̃ʒ va/
na ꝓphana ⁊ inhoneſta īter
i miſcendo colloquia tarde ad
chorum cōueniendo ſeu eccle
k ſiā ipam abſq̃ʒ rōnabili cau/
l ſa añ finē officij exeundo fre
quenter: aues interdū portā
do ſeu faciēdo portari. canes/
m q̃ʒ ſecum ducēdo venaticos:
ac quaſi nihil ꝑtendentes de
n clericali militia in corona ve
o ſtib⁹ ⁊ tōſura diuīa etiā cele/
brare: aut ei⁹ ītereſſe nimis ī
deuote ꝑſumūt. Nōnulli etiā
tā clerici q̃ʒ laici ꝑſertim in fe
p ſto certorꝝ vigilijs dū ī ecclijs
q deberēt orōni inſiſtere nō ve
rentur in ipſis earūq̃ʒ cimite
r rijs choreas facere diſſolutas
s etiā interdū canere cātilenas
t ac multas inſolentias perpe/
trare ex quib⁹ eccleſiarū ⁊ ci
v miteriorꝝ violatiōes inhone
ſta variaq̃ʒ delicta quandoq̃ʒ
ſequunt̄: ⁊ eccleſiaſticum ple
x rūq̃ʒ ꝑturbat̄ officiū in diuīe
maieſtatis offenſam: ⁊ aſtāti/
um ſcandalū ꝑplorꝝ. In mul/
tis inſuꝑ ecclijs cū vaſis ve/
ſtimētis ⁊ ceteris ornamētis
ad diuinū cultum neceſſarijs
y indecentibus vtiq̃ʒ penſatis
earuʒ facultatibus deſeruit̄.
z Ne igit̄ trāſgreſſiones inua/
leſcāt hmōi: alijſq̃ʒ veniāt in
exemplū: ſacri ꝯcilij approba
tione hoc fieri ꝓhibētis ſan/
cimus: vt illi ad quos id ꝑti
net: ⁊ in eorꝝ ſi vtiq̃ʒ exempti
a nō ſint negligentiam vl' defe
ctū locorꝝ ordinarij. ſi ꝟo exē
pti fuerint aut al's circa h̄ pri
b uilegiati ſupiores ipſorꝝ omni
negligētia vl' incuria penit⁹
c relegata circa reformāda ꝑ/
miſſa: ⁊ eorꝝ ſingula corrigen
da: ſtudeant vt in cathedrali/
bus: regularibus: ⁊ collegia
d tis eccleſijs horis debitis de
uote pſallatur. In alijs vero
conuenieter et debite celebre
e tur diuinum diurnum et no/
cturnū officium: ſi dei et apo
ſtolice ſedis indignationem

a ¶ Miniſtri. Argue ꝑ clericis q̃ bn̄ficiati nō ſunt q̧ nō teneantur ad horas. de q̃ ſatis ſcripſi. e. ti. c. j. ſuper glo. fi. b ¶ Laudis. pſal. xlix. De⁹ deorꝝ. ibi: Immola deo ſacrificiū laudis. c ¶ Fructū labiorꝝ. Sumptū ad Hebre. vi. vltra mediū. Et arguit̄ ex h̄ q̧ ſatl' ē labijs ſeruire ī diuinis horis. licet cor di uertat ad alia. d̄ hoc ſcripſi poſt Inno. ⁊ Hoſti. eo. ti. dolētes. et facit qd̄ de orati one dicā. ī. de reli qui. c. vno. ī glo. de oratione ī. vij mēbro.

d ¶ Horas. Aſpirat̄ vt dixi ſ. ea. cōpil. de vi ta ⁊ ho. cle. c. ij. e ¶ Canonicas. vij. de q̃b⁹ eo. ti. c. j. ⁊ q̃re ſic fue/ rint ꝑ eccliaʒ in/ ſtitute ⁊ q̃ teneā tur ad eas dicen das ibi ſcpſi: miſ ſam de officio di cim⁹ ſʒ nō de ho ris. qd̄ patet: q2 etiā epi de hone/ ſtate iuiāt ad il las dicendas vel audiēdas. de ꝓ/ uil'. c. fi. li. vj. di/ ſtributōes tn̄ ꝓ miſſis: vt ꝓ horꝭ in ecclijs ſtatuū tur. facit. ī. titu. ij c. j. ī fi. Canon di ſtinguit ſolū du as horas: matu/ tinalē ⁊ veſperti nā. xj. q. iij. ſi q̇s epſ. in ꝯcilio qd̄ quomodo intelli gatur. no. xcij. diſ. c. vi. Pythagoras etiā dicebat duorꝝ temporꝝ curā habendā. ſ. mane ⁊ veſperi. ſ. eorꝝ q̃ actu/ ri ſumus: ⁊ eorꝝ que geſſimus. f ¶ Pſallere. Hic ītel lige litterā: infra nimis indeuote preſumunt.

g ¶ Syncopando. Hoc exponit̄. e. ti. dolētes. ī. j. glo. h ¶ Vana. Cū tn̄ de oī ꝟbo ocioſo reddituri ſim⁹ ratio nē ī die iudicij. Mat. xij. xxij. q. v. q̃cies ꝟo. i ¶ Collo quia. j. ad Chorinh. xv. Corrūpunt bonos mores collo/ quia mala. ⁊ no. xxxvij. di. turbat. k ¶ Rōnabili. Eſ ſet rōnabil' qn̄ nimis fatigat⁹ ē ſpūs ⁊ cā recreatōis ſi ne ſcādalo aliq̃ntulū exit eccliaʒ: vt ſcripſi poſt Inno. eo. ti. dolenteſ. Idē ſi infirmitas vel iuſta occupatio ſu peruenir et. vij. q. j. illud. et. c. ſequen. de conſe. di. j. nul/ lus. de cleri. non reſi. ex parte. ij. eo. ti. c. vno. lib. vj. l ¶ Exeundo. Etiā laici miſſam audiētes añ bn̄dicti onē ſacerdotis exire nō debent. de ꝯſe. di. j. miſſaʒ. ⁊. c. ſeq̄n. m ¶ Venaticos. Qd̄ etiā extra eccleſiā eis non licet. de cle. vena. ꝑ totū. n ¶ Militia. Que celeſtis eſt. xj. q. j. chriſtianis. de cleri. egrotā. c. j. ne cleri. vl' mo. c. j. in fi. o ¶ Tonſura. Sic de vi. ⁊ hone. cleri. clerici. j. ⁊. ſ. ea. cōpil. eo. ti. c. ij. ⁊ quid corona ⁊ tonſura deſi/ gnet ibi ſcripſi. et habetur. xij. q. j. duo ſunt.

p ¶ Vigilijs. In quibus clericalis modeſtia deberet ſtudioſius obſeruari. de ſta. mo. cū ad monaſteriū. ꝟ. ī refectorio: vbi ſepius dixi verbū Senecce. xviij. epiſto/ la ad Lucillū. Feſtiuis maxime diebus animo imperā dum eſt: vt tunc a voluptatib⁹ ſo lus abſtineat cū in illas oīs tur/ ba ꝓcubuerit. q ¶ Orationi. Vide qd̄ de ora tione dicā. ī. ti. ij. c. vno. ad fi. r ¶ Choreas. Di cuntur a choro. Chorizantes enī in ſuis ludicris cantilenis: et ſal/ tibus q̃dammo/ do tenēt choruʒ: de his forte loq̄/ tur Pſal. xj. In circuitu ipij am/ bulāt. Et fac̄ de vi. ⁊ ho. cleri. cuʒ decorē. xvj. q. j. le gi. ⁊ has cultare debēt moniales. ſ. ea. copil. d̄ ſta na mo. c. ij. s ¶ Cātilenas. xxxvij. di. c. ij. t ¶ Inſolētias. De offi. ordi. c. j. ea. compil. et ibi expoſui. v ¶ Violatio/ nes. In talibus enī facile venire ſolet de ludo ad rixaʒ de qua ſeq̄ ſolent effuſiones ſanguinis vulne ra ⁊ homicidia: ꝑ q̃ loca polluūt̄ de cōſe. eccle. vel alta. ꝓpoſuiſti. ⁊ quando vno polluto pollutum ſit reliquū: dic vt. e. ti. c. vno. li. vj.

x ¶ Perturbatur. Vide qd̄ no. ⁊ dixi de ap. dilectus. y ¶ Indecētib⁹. Nō eſt imūdicia ꝯtra quā ꝓuiſū erat de cuſto. eu. c. ij. ſed ex vtilitate ꝑcij vl' eſtimatōis ipo/ rū. qd̄ patet ex eo q̧ de facultatib⁹ querit̄. ⁊ de his de ꝯſe. di. j. altaris palla. ⁊. c. vaſa cū duob⁹. c. ſe. In fra/ tribus ꝟo minorib⁹ reprobat̄ exceſſus circa iſta orna/ menta. ī. de ꝟ. ſigni. exiuit. verſus finē. §. q̄uis. z ¶ Inualeſcāt. Principijs obſta ⁊c̄. vt no. de reſcrip ad hec in fi. a ¶ Negligētiā. Argue q̧ de iuriſdictōe minorꝝ ꝑlatorꝝ dioceſani ſe nō intromittūt: niſi in caſu negligētie. de h̄. ff. de offi. or. cū ab eccliarꝝ. c. paſtoral'. b ¶ Superiores. Noluit his caſibus dare dioceſanis delegatā poteſtatē. ſicut fecit ea. cōpi. de ſup. neg. ꝑla. c. vno. de ſta. mo. c. ij. de reli. do. c. ij. q2 ꝓpter hec multū vſitata nimis ꝑiudicatū fuiſſet ꝑuilegijs exēptionis. c ¶ Relegata. Hic iūge lrām ſollicitā curēt diligētiā adhibere. d ¶ Debitis. Dicebat Hoſt. e. ti. c. j. q̧ pulſa re ⁊ pſallere horas debitis horꝭ ſuabit̄ ī cathedralib⁹ ⁊ collegiatis ecclijs. e ¶ Nocturnū. e. ti. dolētes in fi.

a Exercere ptineat. Excludit feminas licet p̄latas qđ dic vt de malo. ⁊ obe. dilecta. de maribus curatis: ⁊ q̄ iuriſdictiõi p̄ſunt: dic vt no. ij. q. j. nemo. de of. or. cū ab eccliaꝝ. plenꝰ p Hoſti. in ſū. de ſen. excõ. §. q̄s poſ/ ſit excõicare in vlti. colū. Jo. an. b Ad q̄. ſtatuta.

x Priuatis domib. bñ ꝯcor. ĩ auc. vt in pua. do. ſa/ cra. miſte. nõ fiãt coll. v. p totū. y Deputati. de ma. ⁊ obe. his q̄. de capel. mo. c. ij. et tales eccle dicūt baptiſ males. de no. ope. nū. c. j. in pn. et de his. xvj. q. j. de de/ ci. §. ij. xiij. q. j. §. ij. v. decias. et q̄ renaſcimur p baptiſ/

c Scienda. p pter mediū hoꝝ que miſit. ſ. de re formatione moꝝ ñ eſſet facile iura colligere. de qui/ bus ſciendis hor tat: ſed ſufficiat allegare: de vi. ⁊ hone. cle. p totū: ad pmū. e. ti. p totū. de ꝯſe. di. j. per totū. ad vlti. de cuſto. eu. c. ij. de imu. eccle. per totū. et co. ti. per totum lib. vj. d Studiū. xx. diſt. ſi decreta.

D Jgnum. Prio ponit dictū. Se/ cundo circa illud remouet dubiū. Scda ibi: Nec ad dicẽdū. Jmo/ la. e Con/ gruum. quaſi cõ ueniens. f Alij. cõmen/ ſales domeſtici: quod eſt. ḟ. g Romane. nõ cõpoſtolane:

Diuiſio (margin)

euitare voluerint ſollicitã cu rent diligentiam adhibere: contradictores per cenſuram eccleſiaſticã dūmodo ad eos a illã exercere pertineat: alijſq3 oportunis remedijs compeſ/ cendo: facientes put ad eos ſpectat in his ⁊ alijs que ad diuinum cultum ⁊ moꝝum re formationem pertinent: ac ec cleſiarum ⁊ cimiteriorum reſ/ picıunt honeſtatem: ſacroꝝ b c ſtatuta canonū ad que ſcien d da diligẽſ curẽt adhibere ſtu dium irrefragabiliter obſer/ uari. Idem in eodem.

Clerici etiam religioſi dome/ ſtici commenſales cardinali um vel epiſcoporū ſe poſſint illis in diuinis officiis coap tare. h. d. Jo. an. ca. II

e Dignum prorſus ⁊ con gruum arbitrantes q̄ f clerici tã religioſi q̄ alij car/ g dinalium ſacroſancte roma.

h eccle. ac quoꝝūcunq3 pontifi/ cum gratiam ⁊ cõmunionem i apo. ſe. habentium cõmenſa/ k l les domeſtici ſe poſſint ipſis m n in diuinis officijs coaptare: o vt illud quod ijdem cardina p les ſeu pontifices dicent offi/ q cium licite dicere valeãt. Nec ad dicendum aliquid aliud teneantur: ſacri approbatio/ r ne concilij indulgemus.

De baptiſmo et eius effectu.

Clemẽs. v. in ꝯcil. Vienẽſi.

In fontib eccleſiarū nõ in p̄/ uatis domib ꝺ3 baptiſma cõ cedi: duos caſus excipit: et tranſgreſſores punire preci/ pit. h. d. Johan. an. ca. I

s t v x Preſenti phibemꝰ edicto: ne q̄s de ce tero ĩ aulis vel ca mer aut alijs pua tiſ domibꝰ: ſ3 dūtaxat ĩ ecclijſ y ĩ q̄bꝰ ſũt ad h̄ fõtes ſpãlit de/ z putati aliquos niſi regū vel

mū dicunt mri/ ces. de pſcrip. ex/ tranſmiſſa ꝟ. de ſen. excõ. c. j. z Aliquos. h iūge lraꝫ ifra au deat baptizare. a Regū. ſi. de offi. dele. c. vi. de puil. ne aliqui lib. vj. ſed iura il/ la loquunt ſolū ð regib. h addit de pncipibus: ſic ꝫ. ea. cõpl. de te/ ſti. c. j. ⁊ q̄s h di/ cat pncipes. du/ bitatur. Deꝰ eniꝫ princeps ð. Eſa ie. ix. Deꝰ forti pr futuri ſeculi: pn/ ceps pacis. Jnt dū ãgelꝰ: de ſe di cens: Joſue. ix. Ego ſū pnceps exercitus. Jnter dū papa: de cõ. di. j. corpa Jnter dū epi: de ma. et obe. ſicq̄s. Vl alij iudices. Eccl. x/ vij. q. iiij. diffini/ uit. in fine. Jmp ator. ð re iudi. ad

Quis dicatur pnceps (margin)

vel rauẽnatis: de offi. archipſby. c. ij. et dixi de ꝯſti. cū oẽs ſup. iij. glo. h Põtificū. Electos ꝯfirmatos: nõdū ꝯſecraros nõ vid́r includere. i Habentiū. Si. de pſcp. veniẽs. ⁊ exponit h̄ vbū de offi. or. q̄ ſedẽ. in vi. glo. k Domeſtici. De his ð ver. ſig. c. fi. li. vj. l Poſſint. Nõ dic q̄ teneant: facit. ff. de iudi. nõ q̄c/ q̄d. m Jpſis. Cardinalib vl epis. n Officijs. ſi de cibis addidiſſet: h multū maõchis placuiſſet p ea q̄ no. xvj. q. j. c. iij. o Coaptare. Facit. xij. di. illa. ⁊ h iuge fine. p Dicẽt. Sicut gregorianū ⁊ ambroſia nū vel mõachale cuiuſuis ordis. Jtẽ ſiue dicãt: de feria vel de feſto. q Licite dicere. No. ad q̄ſtionẽ ð mo/ nacho p̄lato eccle ſeculari: q̄ reget illã ſm officiū cleri cale nõ mõachale. h placet. Jo. xvj. q. j. c. iij. Hoſ. ð ſta. mo. in ſū. §. ſed nūq̄d abſoluit. ⁊ Hoſt. in ſū. ipius ti. §. ij. v. ſed nūq̄d talis. facit de pſcp. cū olim. Sed dicet ꝯ/ riū pbari p hãc decre. cū hic fuerit ꝯceſſa ſpãlis indul/ gẽtia pterq̄ h nõ licuiſſet: vt dicã in fi. Sol. iſti nõ ſũt ppetuo trãſlati: ſ3 ille nil h3 cõe cū mõſterio. xvj. q. j. ne p cuiuſlibet. r Jndulgemꝰ. Priꝰ ḡ h nõ licebat.

Monachꝰ p̄latus regens eccleſiam ſecularem (margin)

Diuiſio (margin)

Preſenti. Tres ſunt ptes pncipales: q̄ pri mo ponit regulã. Secūdo duos caſus excipit ab ea ibi: Niſi. Tertia punit contrafacientes ibi: Qui aūt. Jmola. s Ne q̄s. oẽs cõphẽ dit nedū eos q̄b ex officio cõpetit baptizare: vt pſbros de diaconib dic: vt. xciij. di. diaconus. t Jn aul. aula ð ſala vl ſpacioſū habitaculū cõſt q̄ttuor hñs a/ las. v Cameri. ꝯcor. ð ap. q̄ frõte. ⁊ qđ ibi no. i gl. ij

aplice. in pn. li. vj. Rex de ſacra vnc. c. vno. v. vñ i vete/ ri. de accu. veniẽs. ð elec. ĩnotuit. de bap. maiores. circa fi. xlv. di. de iudeis. Vl aliꝰ pncipãs pplo: ð ma. et obe. oẽs. Exodi. xxij. Pricipi ppli tui ñ maledices. Vl loco de iude. iudei. c. ſe. et. c. in nõnull. in fi. de vſu. q̄ſto. ⁊ ꝟ. de iude. c. j. in pn. de here. cū ſm in fi. de homi. p huma ni. lib. vj. Sed ſi ſic large pncipatꝰ ſumat p dñio: vel dñatione ppli: iã videret q̄ oĩs baroniã habẽs ſit pn/ ceps: ſic et large oĩs regẽs puinciã dñiū gentẽ ple vl plebẽ dici põt rex. xxiij. q. iiij. duo iſta. Apes etiã ⁊ gru es hñt pncipẽ. vij. q. j. in apibus. Et diabolus etiam ð pnceps mūdi. Jo. xiij. ⁊ vitioꝝ. de pe. di. ij. pnceps. et in his multū poſſet inſtari: ſed nõ expedit. et cõponit pnceps ex pmū et capio: et ð q̄ſi pmū capiẽs locū vel dignitatẽ. Sũt etiã certe dignitates ſeculares ſpãliter ſic vocate: vt pncipatꝰ achaie et hiſ ſiles: ad illas tñ hūc tex. nõ puto reſtringi: fac de vbo ſi q̄uis. Et aduertẽ/ dū q̄ decre. fūdamẽta. §. vt ḡ. loquẽs de impatore rege ⁊ pncipe ſubmittit de marchione duce comite ⁊ baro/ ne vl alio notabili potentatu: p qđ vid́r ex ordĩe q̄ pn ceps maior ſit p̄dicti marchiõe duce ⁊c. et ex h puto q̄ pncipatꝰ h ſumat p notabili potẽtatu merito cõparã/ do regie dignitati: facit ca. decre. fundamẽta in fi. Tyrã nus aūt q̄b in italia ꝯſtellatio nūc fauet icludi ñ puto. Nã vt ait Greg. Tyrãnꝰ ẽ pp̄e q̄ in re publica ñ iure pncipatꝰ. Et phus: q̄ ſicut regnū eſt rectꝰ pncipatus: ita tyrannides ẽ pueſū dñiū: de q̄ ſati. iiij. ⁊. v. polit. cū ḡ pnceps tẽdat ad bonū cõe: tyrãnus ad ppū: ḡ nõ

Apes (margin)

Tyrannus (margin)

eſt p̄nceps. Vn̄ Eſa. xxxij. Princeps ea q̄ digna ſūt p̄n
cipi cogitat. Abſit ḡ ꝙ illos q̄ticūq ſint potētat⁹ hec
ꝯſtitutio p̄uilegiet: ad h̄ de reſcꝑ. ſi groſe. i fi. li. vj. ff.
de lega. j. legata inutilit. ij. rn̄. nō ob. de here. p̄ſidētes.
li. vj. qꝛ illō ſpēale fauore fidei. a Liberi. Compꝑhē
dit nepotes ex fi
lijs ⁊ alios deſcē
dētes. ff. ꝺ vbo.
ſig. l. liberoꝝ. ſe
cus ſi dixiſſet fi
lij. Appellatio
enī filioꝝ regula
rit nō cōphēdit
nepotes. inſti. q̄
da. tu. poſ. in fi.
caſualit ꝯ. ff. de
vbo. ſi. filij. ⁊ ibi
ꝺ h̄. ⁊ qꝺ dixi cō
prehendit nepo
tes: intellige de
deſcēdētib⁹ ex fi
lijs maſculis. ff.
de ſena. l. liberoſ
in fi. de pe. vbicū
q̄. lib. vj. vid̄ h̄
etiā itelligi poſſe
de naturalib⁹ nō
de legitimiſ ꝑ p̄.
l. liberos. j. rn̄. et
ꝑ id qꝺ no. de ꝓ
ba. i p̄ntia i p̄n.
j. glo. ⁊ dixi poſt
Hoſt. de ſen. ex.
ſi vo. §. fi. verius
videt illos n̄ cōp
hēdi ꝑ .l. cū legi
time ⁊ ꝑ ibi no.
ff. de ſta. ho. faci
ſti. de nup. §. fi.
ff. de in ius vo.
qꝛ ſp. ⁊ in auten.
q̄ mo. na. effi. ſui
§. fi. col. viij. ⁊ .l.
liberos. nō itelli
git ꝺ naturalib⁹
q̄ legitimi ſūt. et
ibi no. Ad no. in
decreta. i p̄ntia.
reſpōde ꝑ no. in .l. ibi alleg. ff. ad trebel. l. ex facto. §. ſi
quis rogat⁹. Ad vlti. alle. dic ꝙ quo ad parentū reue
rentiā bene habet ratio naturaliū tm̄: ſed quo ad cō
modum liberoꝝ vel honoris non vt in contrarijs.
b Neceſſitaſ. Hic cōparant nobilitas ⁊ neceſſitas:
alibi nobilitas ⁊ litteratura. de p̄ben. de multa in fi.
c Periculo. Forte pueri baptizādi exiſtētis in mor
tis articulo. eo. ti. c. pe. vel deferentiū: vt qꝛ eſt hoſtili
tas vel locus obſeſſus. d Preſumpſerit. Baptizā
do in loc̄ talib⁹. e Preſētiā. Ex ꝓpoſito. ſ. ea. cō.
de ſta. mo. ne in agro. §. porro in fi. ⁊ §. ſe. ⁊ huic ꝯcor.
de vi. ⁊ ho. cle. clerici vl' monachi. c. vi. in p̄n. ⁊ de clā
deſti. deſpon. c. vi. circa fi. de vſur. q̄q. lib. vj. ad fi.
f Caſtiget. Arbitrarie. ꝺ offi. ꝺle. de cauſis. cū ꝯcor.
g Preſumāt. ſ. ea. cōp. ꝺ offi. ordi. c. j. cū ſuis ꝯcor.
licet āt puniat faciēſ baptiſmi collatio tenet. ex quo ei
ꝯcurrūt debita materia ⁊ debita forma cū intētiōe ba
ptizādi: valeat a quocūq collatū. de ſum. tri. c. j. §. ſa
cramētū. ⁊ in quocūq loco: facit de baptiſ. debitum.

Ps. vl.

principum quibus valeat in
a hoc caſu deferri liberi extite
b rint: aut tal' neceſſitas emer
ſerit: propter quam nequeat
c ad eccleſiam abſq periculo
propter hoc acceſſus haberi
audeat baptiçare. Qui autē
d ſecus preſumpſerit: aut ſuam
e in hoc preſentiam exhibue
f rit: taliter per epiſcopum ſu
um caſtigetur: ꝙ alij attenta
g re ſimilia non preſumant.

De reliquijs et veneratione ſanctorum. Clemens quintus in concilio Vienenſi.

Feſtum corporis chriſti cele brari debet feria quinta poſt octauam penthecoſtes: ⁊ certe indulgentie conceduntur his qui in feſto vel intra octauam officio vel horis interfuerunt. hoc dicit. Jo. an. Ka. I

SI dominum in ſā
ctis eius laudare
h iubemur dignum
i profecto iuſtum ⁊
ſalutare nobis exiſtit: vt ſibi
k in ſui quo nos quotidie ſpiri
l tualiter reficit memoriam cor
poris laudes feſtiue venera
tionis et gratias referamus.
Hac igitur conſideratiōe in

ducti: ꝯſtitutionē a bone me
m morie Vrbano papa q̄rto p̄
deceſſore nr̄o ſup h̄ editaꝫ de
fratꝝ noſtroꝝ ꝯſilio diſtricte
n p̄cipim⁹ obſeruari: cui⁹ tenor
ſequit in hec verba: Vr
nus ep̄s ſeru⁹ ſeruoꝝ dei: ve
nerabilib⁹ fratrib⁹: patriar
chis: archiep̄is: epiſcopis et
alijs eccl'iaꝝ p̄latis ⁊c. Tran
ſiturus de mūdo ad patrē ſal
uator noſter dn̄s Jeſus chri
ſtus cū tp̄s ſue paſſiōis iſta
o ret ſumpta cena in memoriaꝫ
p mortis ſue inſtituit ſummū ⁊
magnificū ſui corporis ⁊ ſan
guinis ſacramētū: corp⁹ in ci
q bū ⁊ ſāguinē in poculū tribu
endo. Nā quotiēs hūc panē
mādūcam⁹ ⁊ calicē bibim⁹:
r mortē dn̄i annūciam⁹. i iſtitu
tione q̄dē hui⁹ ſacri dixit ip̄e
s apl's: Hoc facite in meā com
memorationē: vt p̄cipuū ⁊ in
ſigne memoriale ſui amoris exi
mij q̄ nos dilexit eſſet nobis
hoc p̄celſū ⁊ venerabile ſacra
mentū memoriale in q̄ mira
bile ac ſtupendū delectabile
ſuaue: tutiſſimū ac ſup om̄ia
t precioſum: in quo innouata
v fuit ſigna ⁊ mirabilia imu

I dominū. Due ſunt p̄ncipales ptes In Diuiſio
prima p̄emium Clementis: q̄ expſſo motiuo
ſeruari p̄cipit ꝯſtitutionē Vrbani. In ſcd̄a
p̄dicta ꝯſtitutio ibi: vrban⁹. q̄ ſubdiuidit in
titulū ⁊ p̄ſaꝫ. ibi: Trāſitur⁹. in q̄ p̄mittit de corpe chri
ſti ſuaue formo
ſuꝫ ⁊ plixū exor
dium: p̄ncipalit
oſtēdēs cāꝫ iſti
tutiōis ipſi⁹ ſa
cramēti ⁊ ipi⁹ ef
fectū. Scd̄a ibi:
Licꝫ igit. ponit
narratio in q̄ p̄
miſſa multiplici
cā celebratōis fe
ſti corpis chriſti
diē ſtatuit q̄ de
beat celebrari.
Tertio ibi: Jō
q̄. ꝯcludit ponēſ Mat. 26. c
exhortationē de
feſto colēdo cum
certi idulgētijs.
h Jubemur.
Ps. vl. Lauda
te do. i ſan. eius.
i Profecto. ꝑ
certe: ⁊ eſt ſēſus:
ſi laudare iube 1. Cor. 11. f
mur dn̄m in ſan
ctis forti⁹ in ſe
ip̄o. ⁊ ē argumē
tū a miori. d e q̄
de elec. cū in cun
ctis. vl' q̄ dicim⁹: Luc. 22. b
Propt qꝺ vnū
qꝺq tale ⁊ illud
magi. k In
ſui. corporis me
moriā qꝺ ſequit
l Reficit. De
ꝯſe. di. ij. q̄ man
ducat.
m Vrbano. Vrbanus quartus
Quia fuit natio
ne gallic⁹ ⁊ tre
cenſis: ⁊ parū vi
xit vltra triēniū in papatu: ⁊ fuit is q̄ regnū Sicilie ꝯ
Māfredū ꝯtulit Karolo fratri regi frācie: vt patꝫ in
chronici. n Precipim⁹. licꝫ h̄ p̄emiū ſit ſile illi qꝺ
habet. ſ. ea. cō. ꝺ ſepul. dudū. tn̄ in h̄ differūt: qꝛ illud
i ꝯcilio h̄ ex ꝯcilio. Itē h̄ ꝯſtitutio Vrbani ſolū ſuari
p̄cipit: ibi ꝯſtitutio Bonifacij inouat: rō patꝫ: qꝛ illa
fuit ꝑ ꝯſtitutionem Bndicti reuocata: iſta vo nō fuit
reuocata: ſꝫ ꝑ alijs nō recepta. o Sūpta cena. rō
hui⁹ habet ꝺ ꝯſe. di. ij. liq̄do. p Inſtituit. Marc.
xxvj. de ꝯſe. di. ij. panis ē in altari. de cele. miſ. cū mar
the. q Poculū. Facit hec lr̄a ꝙ alia ſit trāſſubſtā
tiatio corpis: ⁊ alia ſāguis. ꝺ h̄ de ꝯſe. di. ij. cū om̄e. et
c. cōperim⁹. ⁊. c. qꝛ corp⁹. r Annūciam⁹. j. ad Co
rinth. xj. circa fi. s Apl's. Luc. xxij. de ꝯſe. di. ij. i
chriſto ſemel in fi. ⁊ vide qꝺ ibi no. s Precioſū. xc
v. di. ecce. de ꝯſe. di. ij. nihil. v Mirabilia. Qꝺ op
tauit: Eccl. xxxvj. c. ibi: Innouat ſigna ⁊ mutat mira
bilia. de his mirabilib⁹ dixi de cele. miſ. cū marthe. §.
q̄ſiuiſti. Et nūc alit tractādo dicam⁹ cū theologis ꝙ i

Mirabilia veteris ac noui teſtamēti de pane celeſ.

Sap. 1

Mat. 26. c

hoc ſaramēto notaṫ mirabilis ꝑductio: q2 de celo no/
bis ꝑductū eſt: et ad vocē ſacerdotis apiunṫ celi ⁊c̄. de
ↄſe. di. ij. q̄d eſt ſanguis. qđ figuratū fuit Exo. xvj. in
p̄n. Ego pluā vobis panes ď celo. Itē notaṫ mirabilis
multiplicatio q̄ quotidie ↄficiṫ ⁊ ſumiṫ: nec ↄſumiṫ: de
ↄſe. di. ij. in chri/
ſto ſemel. et. c. qui

bolus i eū: de ↄſe. di. ij. eſca. Itē mirabil' trāſbſtātiatio:
q2 ēt p̄ ce iniuſti fit trāſubſtātiatio ꝟtute ſpūſſcti. ñ me
rito ſacerdot'. j. q. j. cū ſcꝑtura. qđ figuratū fuit i hiſto
ria q̄ tibi tāgiṫ de Gedeon Iudi. vj. circa mediū: cui p̄
cipit āgel⁹ ꝙ panes azimos ⁊ carnes tolleret: et illa po

Sap. 16. c. manducat. ij. qđ
figuratū fuit. ij.
Regum. vj. circa
David fi. vbi dr ꝙ Da/
uid ptit⁹ ē in vni
uerſam iſraelis
multitudinē ſin/
gulis collyridam
panis vnam ⁊ aſ
ſaturam bubale
carnis vnā. ⁊. iiij.
Reg'. iiij. i fi. de
xx. panibus. ſatu
rati ſunt centum
viri. Item mira/
bilis miſtratio:
q2 q̄ ad effectum
ita p malos vt p
bonos miſtraṫ. j.
q. j. intra catholi
cā. cū. c. ſeq. vſq3
ad. §. ſed obijcit.
de ↄſe. di. ij. vtꝝ.
qđ figuratū ē. iij.
Helias Reg'. xvij. i p̄n.
vbi dr ꝙ Helie
Mat. vlt' q̄ fugerat ad tor/
rentē: corui defe/
rebāt panē et car
nes mane et veſ/
pere. Itē mirabi
lis cōſortatio: q2
fulſit aīe nr̄e ſub
ſtantiā: et q̄tidie
recipiendus eſt
iſte panis vt q̄ti
diē ꝑſit. de conſe.
di. ij. non iſte pa
nis. et qui de eo
māducat in eter/
nū nō deficit: ea/
dē di. chriſtus pa
nis ē: ⁊ h̄ figura/
tū fuit. iij. Reg'.
xix. poſt p̄n. vbi
Helias Helie fugienti p
deſertā viā vnius
diei: et tandē dor
mienti angel⁹ ad

tata: in q̄ habeṫ oē delectamē
a tū: ⁊ oīs ſaporis ſuauitas: ip
ſaq3 dulcedo dñi deguſtaṫ: ī
quo vtiq3 vite ſuffragiū ↄſeq̄
b mur ⁊ ſalut'. Hoc ē mēoriale
dulciſſimū: mēoriale ſacratiſ/
ſimū: mēoriale ſaluificū: in q̄
gratā redēptiōis nr̄e recenſe
c mus memoriā: in q̄ a malo re
d trahimur: ⁊ in bono cōforta/
mur: ⁊ ad ꝟtutū ⁊ grāꝝ ꝑfi/
cim⁹ incremēta: ī quo ꝑfecto
ꝑficim⁹ ipi⁹ corꝑali p̄ntia ſal
uatoris. Alia nāq3 q̄ꝝ me/
moriā agim⁹ ſpū mēteq3 ↄple
ctimur: ſ3 nō ꝓpter hoc realē
eoꝝ p̄ntiā obtinem⁹. In hac
ꝟo ſacramētali chriſti cōme/
moratiōe Ieſus chriſtus ſub
e alia quidē forma ī ꝓpria ꝟo
ſubſtātia eſt nobiſcū. Aſcen/
f ſurus enī in celū dixit apoſto
g lis et eoꝝ ſequacibus: Ecce
ego vobiſcū ſum oībus dieb⁹
vſq3 ad cōſūmationē3 ſeculi:
benigna ipos ꝑmiſſiōe con/
fortans ꝙ remaneret et eſſet
cum eis etiā p̄ntia corporali.
O digna et nunq̄3 intermittē
da memoria: in qua mortem
h nr̄am recolimus mortuā: no/
ſtrūq3 interitū interijſſe: ac li
i gnū viuificū ligno crucis af/
fixum fructū nobis attuliſſe
ſalutis. Hec eſt cōmemoratio
glorioſa que fideliū aīos re/
plet gaudio ſalutari: et cū in/
fuſione leticie deuotionis la/
chrymas ſubminiſtrat. Exul/

tam⁹ nimiꝝ nr̄am memorādo
liberationē et recolēdo paſſi/
onē dñicam p quā liberati ſu
mus vix lachrymas ↄtinem⁹.
In hac itaq3 ſacratiſſima cō/
memoratiōe adſūt nobis ſua/
uitatis gaudium ſimul et la/
chryme: q2 ī ea cōgaudemus
k lachrymātes: et lachrymāur
deuote gaudētes letas habē
do lachrymas ⁊ leticiā lachry
mantē: nā ēt cor ingēti pfuſū
gaudio dulces p oculos ſtil/
lat guttas. O diuini amoris
imēſitas: diuine pietatis ſu/
perabundātia. diuine afluen
tia largitat'. Dedit enī nobis
l dñs oīa: q̄ ſubiecit ſub pedi/
bus nr̄is et ſuꝑer vniuerſas
terre creaturas ↄtulit nobis
domicilij p̄ncipatū. Ex mini/
ſtris ēt ſpirituū ſupnoꝝ no/
bilitat ⁊ ſublimat hoīs digni
m tatē. Admiſtratori nāq3 ſunt
oēs in miſteriū ꝓpṫ eos q̇ he
reditatē ſalut' capiūt deſtīa/
ti ⁊ cū tā copioſa fuerit erga
nos ei⁹ munificentia: volens
adhuc ipe ī nob̄ ſuā exuberā
tē charitatē p̄cipua libalita/
n te mōſtrare: ſemetipm nob̄ ex
hibuit ⁊ trāſcēdēs oēm pleni
tudinē largitat': oēm modu3
dilectiōis excedens attribuit
ſe ī cibū. O ſingular' ⁊ admi
rāda libalitas: vbi donator
venit in domū et datū eſt idē
o penitus cum datore: q̄3 larga
⁊ ꝓdiga largitas cū tribuit

nerer ſup petrā:
et extendit āgel⁹
ſūmitatē ꝟge quā
hēbat i manu: ⁊
aſcendit ignis de
petra et cōſupſit
ſacrificiū. Item
mirabil' trāſmiſ/
ſio q̄ tranſmittiṫ
ēt ad defunctos:
nō ſūme malos:
nec ſūme bonos
xiij. q. ij. nō eſtie/
mus. et. c. aīe. qđ
figuratū fuit Da Daniel
niel'. vi. ad fi. vbi
p̄cepit angel⁹ A/ Abachuc
bachuc ꝙ panes
⁊ pulmētū qđ fe
rebat meſſoribus
portaret i baby/
lonē Danieli poſi
to in lacu leonū:
⁊ cū neſciret A/
bachuc locū ap/
p̄hendit illū āge
lus capillo capi/
tis ſui et poſuit
eū in babylonem
ſup lacū: et acce/
pit Daniel pran
diū ⁊c̄. q̄dā alia
mirāda ex inferi
oribꝫ collige. Io.
an. a Sua/
uitas. Sapien.
xvj. b Salu
tis. De cōſe. di. ij.
cu3 omne in p̄n/
cipio. et. c. ſpecies
in fi. Io. an.
c Memoriā.
De cōſe. diſti. ij.
ſemel chriſtus. et
c. ī chriſto ſemel.
d In bono.
ſic ď ſtatu mona.
cum ad monaſte
rium. ver. prior.
e Forma. Et
quare hoc no. de

capur ei⁹ poſuit panē ſbcinericiū dicēs: Surge cōme
de: quē cū cōmediſſet ābulauit in fortitudine cibi illi⁹ q̄
dragita dieb3 ⁊ q̄dragita noctib3. Et q̄ ↄtēnit vl' negli
git hūc panē ſumere: debilitaṫ et cadit a virtutibus. de
ↄſe. di. ij. ſi q̄tieſcū q3. ⁊. c. ſi q̄s itrat. qđ figuratū ē. j. Re
Saul gū. xxviij. ad finē. ibi ſtatiq3 ſaul cecidit ſup terrā ⁊ ro
bur nō erat in eo: q2 panē nō cōmederat illa die. Itē mi
rabil' mūdicia: q2 niſi digne et a dignis ſumaṫ ꝓpinat
mortis iudiciū: de cōſe. di. ij. q̄ ſcelerate. ⁊. c. timorē: qđ
tāgere voluit Pſal. dicēs: Qui māducat' panē dolor'
Et cū buccella quā chriſtus dedit iude introiuit dia/

conſe. di. ij. forte. f Dixit. Matth. vlt. in fi.
g Sequacibus. Per fidē de ſucceſſoribus aplõrum
no. xij. q. j. videntes. h Noſtrā. eternā. i Et
viuificū. ſ. chriſtum. k Lachrymamur. Si. ij. ad
Chorin. vj. de exceſ. pla. nimis. j. in prin.
l Sub pedib⁹ nr̄is Pſal. viij. Dñe dñs noſter: ⁊ ad
Hebre. ij. vbi dicit Aplus ꝙ oīa ſubmitten do nil dimi
ſit nō ſubiectū: et ↄcor. de ma. et obe. ſolite. circa. fi.
m Adminiſtratori. Sumptū ad Hebre. vj. c.
n Semetipm. ad Ephe. v. o Cū datore. ↄcor.
de cōſe. di. ij. nec Moyſes. de ſū. tri. c. j. §. vna in princ.

a ¶ Seipſuz. No. ꝑ forma ſalutatōis q̄ q̄s offert ſeipz q̄ breuitatē etiā cā multū vtor. Et fortior eſt oblatio q̄ q̄s ſeipz offert q̄z q̄ bona vł res mł'tas offert. Itē no. ꝑ theologis q̄ tenēt q̄ idē op⁹ meritoriū laudabili⁹ ē i vouēre vł ꝓfeſſo q̄z i alio. ꝓbāt: q: vouere op⁹ latrie ē: q̄ ꝑcipua vt⁹ ē inter morales. op⁹ aūt nobiliorē vtutē ē melius ⁊ magis meritoriū. ⁊ d̄ latria q̄ eſt cult⁹ ⁊ ſeruit⁹ q̄ ſoli deo debeť. d̄ ꝯſe. diſ. iij. venerabilis. Scđa q: vouēs n̄ ſolū q̄ ad actū ſed etiaz quo ad ptātez ſubijcit ſe deo: vt de cetero aliud agere non poſſit. ergo plus dat ſm Anſelmum libro d̄ ſilitudinibus. q̄ det fructū ⁊ arborez q̄z q̄ dat ſolū fructum. Tertio q: ꝑpť votū immobiliť volūtas firmatur in bonuz. Ad ꝑfectionem aūt virtutis ꝑtinet aliq̄d agere ex voluntate firmata i bono: vt patz ꝑ Phm. ij. ethicoꝝ. Et Augu. Felix neceſſitas q̄ ad meliora cōpellit. ḡ magł meritoriū Jo.

An opus laudabili⁹ ſit in vouēre vel profeſſo q̄z in alio

Anſelm⁹

Gen. 2. c

Joh. 6. e

a quis ſeipm̄. Dedit igiť nobis b ſe in pabulū: vt quia per mortem hō corruerat: ⁊ per cibū c ip̄e releuareť ad vitā. cecidit homo per cibum ligni mortiferi: releuatus eſt homo per cibū ligni vitalis: in illo pependit eſca mortis: in iſto pependit vite alimentuz. illius eſus meruit leſionem. iſti⁹ guſtus intulit ſuauitatez: guſt⁹ ſanciauit: et guſtus ſanauit: vide quia vnde vulnus eſt ortum d prodijt ⁊ medela: ⁊ vnde e mors ſubijt: exinde vita euenit. f De illo ſiquidez guſtu dicitur: Quacūq̄z die comederis morte morierē. De iſto vō g legiť: Si quis comederit ex hoc pane viuet in eternum. h eſt cibus qui plene reficit: vere nutrit: ſummeq̄z ip̄inguat. non corpus ſed cor: non carnem ſed animā: non ventrem h i ſed mentē. homini ergo q̄ ſpiritualia alimonia indigebat ſaluator ipſe miſericors d̄ nobiliori et potentiori hui⁹ mundi alimento pro anime refectione pia diſpoſitiōe prouidit: decens quoq̄z liberalitas extitit: ⁊ cōueniens operatio pietatis: vt verbū dei eternum quod rōnabilis creature cib⁹ k eſt ⁊ refectio factuz caro ſe rationabili creature carni ⁊ corpori homini videlicet in edu liū largireť. Panē angelorū l mādu cauit homo. et ideo ſal m uator ait: Caro mea vere eſt eſt cibus. Hic panis ſumitur ſed vere nō cōſumiť: manducatur ſed non tranſmutať: q: in edentē minime trāſformať ſed ſi digne recipiť ſibi recipi n ens cōformatur. O excellentiſſimum ſacramentū. O adorandum venerandum colendum glorificandū: precipuis magnificandū laudibus: dignis preconijs exaltandum: cunctis honorandū ſtudijs: deuotis perſequenduz obſequijs: et ſinceris mētibus retinendū. O memoriale nobiliſſimū intimis cōmendandū precordijs: firmiter animo alligandū diligenter reſeruandū in cordis vtero. ⁊ meditatiōe cordiſ ac celebratōe ſedula recenſendū: huius memorialis continuam debemus celebrare memoriā: vt illi⁹ cui⁹ ip̄m fore memoriale cognoſcimus: ſemper memores exiſtamus: q: cui⁹ donū vel mun⁹ frequēti⁹ aſpiciť: hui⁹ memo o ria ſtricti⁹ retineť. Licet igiť hoc memoriale ſacramentū i quotidianis miſſaꝝ ſolēnijs p frequēteť ꝯueniēs tū̄ arbitramur ⁊ dignū vt de ipſo ſemel ſaltē in anno ad ꝯfundēdam ſpecialiter hereticoꝝ ꝑfidiā ⁊ q inſaniā memoria ſolēnior ⁊ celebrior habeať. In die nāq̄z cene dn̄i q̄ die ip̄e chriſt⁹ h inſtituit ſacramentū: vniuerſaľ eccl'ia ꝓ penitentiū recōcilia r tione ſacri ꝯfectiōe chriſmatē s ad ip̄letionē mādati circa lotionē pedū ⁊ alijſ plurimū occupata plene vacare non pōt celebrationi hui⁹ maximi ſacramēti. hoc enī circa ſanctoſ q̄s ꝑ anni circulū veneramur ip̄a obſeruat eccl'ia: vt q̄zuis in letanijs ⁊ miſſis ac alijs et ip̄oꝝ memoriā ſepius renouemus: nihilomin⁹ tū̄ ipſorum natalicia certis dieb⁹ ꝑ annū ſolēnijs recolat feſta: ꝑpť h eiſdem diebus ſpecialia celebrando: ⁊ quia in his feſtis circa ſolennitatis debitū aliquid per negligentiā aut rei familiaris occupationez: aut alias ex humana fragilitate omittitur: ſtatuit ip̄a mať eccleſia certā diē in qua genera

b ¶ Mortem. Clari⁹ ad ꝓpoſituz dixiſſet: q: ꝑ cibum in mortez homo ⁊c̄.
c ¶ Ipſe. Nō.
d ¶ Medela. ⁊ ſic de cibo dicere poſſum⁹: cib⁹ dānauit q̄ ſaluauit: vt de mł'iere d̄r. ⁊ no. de ſacra vnct. c. vno. v̄. ꝑ frōtis. ſ; non eſt idē ſpecie: vt hic patet Jo. an.
e ¶ Euenit. Cō cor. ꝑfatio crucis vt dixi. ſ̄. ea. cō. de ſum. tri. c. j. ſuper verbo cruci.
f ¶ Diciť. Gen. ij. circa mediuz.
g ¶ Legiť. Jo. vj. circa fi. de peni. di. ij. charitas

Pſ. 57.

Joh. 6. f

eſt aq̄ Jo. h ¶ Animā. de offi. or. inť cetera. i ¶ Verē. d̄ ꝯſe. di. ij. vt q̄d paras. k ¶ Factū caro. Joh. j. d̄ biga. debitū. l ¶ Nō. pſ̄. lvij. Attēdite popule me⁹. m ¶ Ait. Joh. vj. de conſe. di. ij. dupliciter. n ¶ Conformatur. Vide q̄ð no. de cōſe. di. ij. non iſte. ⁊ quod no. et di. xl de iudeis. et ſi iudeos.
o ¶ Licet igiť. Secunda pars.
p ¶ Frequēter. Quod ex multis cauſis ſapientia dei vtile forte ꝓuidit: quod dic vt de conſe. diſt. ij. iteratur.
q ¶ Inſaniam. De quibuſdā illorum erroribus de conſe. diſti. ij. cum omne.
r ¶ Cōfectione. Que fieri debet ſingulis annis ⁊ vet⁹ cremari. de cōſe. diſ. iij. lr̄is. ⁊ pōt fieri tp̄e interdicti. de ſentē. excō. q̄m. li. vj.
s ¶ Lotionem. Joh. xiij.
t ¶ Certā diē. ſ. kalendaꝝ nouēbris ſic dicti: q: non⁹ mēſis ichoādo a martio: vt i choabāt antiq̄ q̄ ſolū decē menſes habuerunt vſq̄z ad tp̄s Julij ceſarē ⁊ Numi pōpilij. ⁊ tūc diſtincto ⁊ correcto anno ſm curſuz ſolis redeūtis: i fine anni ad eūdē pūctū: additi fuerūt duo mēſes i ꝑncipio āni. ſ. ianuari⁹ ⁊ februari⁹. ⁊ ꝑpť horas ſex que ſuperant oportuit ſinguł q̄ttuor ānis addi diē biſextilez. q̄ð dic vt de v̄b. ſig. q̄ſiuit. ⁊ tūc tp̄is Juli⁹ vocabať q̄ntil': ⁊ Auguſt⁹ ſextil' q̄ poſtea a iulio ⁊ auguſto denomiati fuere: vel ꝓpter ipſorum ortū: vł propter rem proſpere geſtam.

Quare dicatur nouember

Julius Auguſt⁹

De anſeri/bus Quō anſer rome cōſer uabat capi/to.

a ❡ Omniū ſanctoꝝ. quo italici anſeres deuoꝛāt q̄đ romani facere nō deberēt: vt eñ dicit Ambꝛo. in hexa meron. li. v. c. xiij. Merito illis debes roma q̄ regnas Dij tui doꝛmiebāt ꝛ anſeres vigilabāt: illis potius de bes ſacrificare q̄ꝫ ioui. Cedūt eñ dij veſtri anſerib⁹ a q̄/bus ſe ſentiunt eſſe defenſos: ne ꝛ ipi ab hoſte ca perētur. Et Iſi doꝛus. xij. ethy/mo. Galloꝛum aſcenſus in capi tolio anſeris clā goꝛe dephenſus eſt: nullum enim animal ita odo/rē hominis ſen/tit vt anſer. Io. an. b ❡ Coꝛo na. ad Phil. iiij. c ❡ Reuelatū. hoc non credit ſimpliciter aſſe/renti: de here. cū ex iniuncto. Mi hi autem reuela tur q̄ hoc feſtū adiūget ad alia feſta: de quibus in decre. vlti. de ſenten. excom. li. vj. ꝛ tunc eadeꝫ conſtitutione no tabilia ipius cō ſtitutiōis dubia ſupplico declara ri. d ❡ Feriā. quintam. ſcꝫ diē iouis: ꝛ lꝫ ꝓpꝛie feria ſumatur ꝓ feſto: tamē oēm diem vocam⁹ fe/riaꝫ vel a fando q̄ꝛ q̄libet die fa/batur de⁹: Gen. j. vel quia ſingu lis dieb⁹ fari poſ ſum⁹ in diuinis vel humanis. ff. de ver. ſig. foꝛ⁹. e ❡ Proximā. intelligebat̄. ff. de verb. ob. eum qui kalendis. f ❡ Octauaꝫ. Contra de ferijs capellanus. illđ quo ad officij ce lebꝛationeꝫ: hoc quo ad dierum numerum. ꝛ con coꝛ. eo. ti. c. ij. de reſti. in integ. coꝛam in fi. g ❡ Pen tecoſtes. ſic dicitur a penta: q̄đ eſt quinq̄ꝫ. facit de deci. c. j. in fi. et quod ibi no. ꝛ coſte. x. quia quinquies. x. di/es ſunt inter feſtum reſurrectionis et pentecoſtes: cōpu tato vtroq̄ꝫ feſto: ꝛ quidam declināt pentecoſte: pente/coſtes. alij vero hoc pentecoſte indeclinabile.

Feria

Pētecoſte

a liter omniū ſanctoꝝ cōmemo ratio fieret: vt in hac ipſoꝛuꝫ celebꝛatiōe cōi: quicquid in ꝓpꝛijs ipſoꝛū feſtiuitatibus omiſſum exiſteret ſolueret̄. ❡ Potiſſime igit̄ exequen/dum eſt erga hoc viuificū ſa cramentū coꝛpis ꝛ ſāguinis Ieſu xp̄i q̄ eſt ſanctoꝛuꝫ oīm b gloꝛia ꝛ coꝛona: vt feſtiuita/te ac celebꝛitate p̄fulgeat ſpe ciali: q̄tenus in eo q̄đ ī alijs miſſaꝝ officijs circa ſolēnita tē eſt foꝛſitā p̄termiſſum: de/uota diligentia ſuppleat̄: et fideles feſtiuitate ipa inſtan te ītra ſe p̄terita memoꝛātes id q̄đ in ipis miſſaꝝ ſolēnijs ſecularib⁹ foꝛſan agēdis im/plīciti: aut alias ex negligen tia vel fragilitate hūana mi/nus plene geſſerūt: tunc attē te in hūilitate ſpūs et animi puritate reſtaurēt. ❡ Intel/lexim⁹ aūt olim dū in minoꝛi eſſem⁹ officio cōſtituti: q̄ fue rat q̄buſdam catholicis diui c nitus reuelatum feſtū huiuſ modi generaliter in eccleſijs celebꝛandum. ❡ Nos itaq̄ꝫ ad coꝛroboꝛationē ꝛ exalta/tionem catholice fidei digne ac rōnabiliter duxim⁹ ſtatu/endū: vt de tāto ſacramēto p̄ ter q̄tidianā memoꝛiā quam de ipo facit eccl'ia: ſolennioꝛ ꝛ ſpecialioꝛ annuatim memo ria celebꝛet̄ certū ad hāc de/ſignantes ꝛ deſcribētes diē d e videlicet feriā q̄ntā ꝓximaꝫ f g poſt octauaꝫ pentecoſtes: vt in ipa q̄nta feria deuote tur/be fidelium ꝓpter hoc ad ec cleſias affectuoſe cōcurrant: ꝛ tā clerici q̄ꝫ populi gaudē h tes in cantica laudū ſurgāt: tunc enim omniū coꝛda ꝛ vo i ta oꝛa ꝛ labia hymnos pſol/uēt leticie ſalutaris: ꝛ tūc pſal lat fides: ſpes tripudiet: exul k tet charitas: deuotio plau/l det: iubilet choꝛus: puritas iocūdetur: tūc ſinguli alacri animo ꝓnaq̄ꝫ voluntate cō/ueniāt: ſua ſtudia laudabili/ter exequendo: tanti feſti ſo/lēnia celebꝛātes: vt vtinā ad chꝛiſti ſeruitium ſic eius fide les ardoꝛ inflāmet: vt ꝑ hec ꝛ alia ꝓficientibus ipis. me ritoꝛum cumulus apud eum m qui ſe dedit ꝓ eis in pꝛeciuꝫ: tribuitq̄ꝫ ſe ipſis in pabuluꝫ tandē poſt huius vite decur n ſum eis ſe in p̄mium largia/tur. ❡ Ideoq̄ꝫ vniuerſitatē veſtram monemus ꝛ hoꝛta/mur in domino: ꝛ per apoſto lica ſcripta in virtute ſancte obediētie diſtricte p̄cipiēdo mādamus. in remiſſionē pec caminū iniungētes: quaten⁹ tam excelſum et tam gloꝛio/ſum feſtum p̄dicta quinta fe/ria ſingulis annis deuote ac ſolenniter celebꝛetis et facia tis ſtudioſe per vniuerſas ec cleſias ciuitatū veſtrarū ꝛ di oceſū celebꝛare. ſubditos ve/ſtros in dñica dictā quintaꝫ feriam ꝓxime p̄cedente ſalu taribus monitis ſollicite per vos et per alios exhoꝛtātes vt per veram ꝛ purā cōfeſſio o nē. ꝑ elemoſynaꝝ largitionē p q attētas ꝛ ſedulas oꝛationes

h ❡ Canti ca. ad Ephe. v. i ❡ Hymnos. hi ſūt cā tica laudis: ſicut Thꝛeni cātica lamentatiōis: vt ſcꝑſi de imu. eccle. nō minus. k ❡ Plaudat. quaſi manus iūgat. l ❡ Iubilet. q̄đ eſt cantare voce quadā cōfu/ſa p̄ gaudio: vnde dicūt quidā q̄ iubilus eſt gaudium q̄đ verbis expli/cari nō p̄ōt: nec tamen penit⁹ re ticeri. m ❡ In pꝛeci/mu. j. ad Coꝛinth. vj. in fi. ibi: Em pti eſtis p̄cio ma/gno. n ❡ In p̄miū. Thobie. iiij. poſt pꝛin. o ❡ Largitio nē. lxxxvj. di. fra trē. de triplici ele moſyna. xlv. diſ. tria. ſꝫ aliter per Hoſt. in ſum. de pe. §. q̄s ſit effe/ct⁹. ver. elemoſy/na. de temp. oꝛ/di. §. et cui ſub §. ij. p ❡ Attētas. ꝛ ſedulas: id eſt cōtinuas vel aſſi duas. q ❡ Oꝛatiōes. De oꝛōne tracta uit Hoſti. in ſū. d̄ penis. §. q̄s ſit effect⁹. ver. carnis autē maceratio. Sꝫ pleni⁹ ꝑ mo dū ſūme videa/m⁹ q̄d ſit oꝛatio. vñ dicat̄: q̄ ſit ei⁹ diuiſio: ad queꝫ ſit poꝛrigēda: ꝑ quē ad quid: q̄li ter. vbi: ꝛ q̄s ſit ei⁹ effect⁹. De p̄/mo. oꝛō ſm Au guſti. li. de ver. dñi eſt q̄dā peti tio. Alibi dicit q̄ eſt plus men/tis affectus dire ct⁹ in deū: ꝛ ple/rūq̄ꝫ ne pigriret̄ in vocē ꝓrūpēs ꝛ colligit̄: de cō/ſe. di. j. q̄ñ auteꝫ. Vel oꝛatio ē cō/geries vocuꝫ in deū tendentium ad aliq̄d ip̄etrā/dū. Et ſm Damaſcenū eſt aſcenſus intellectus in deū vel petitio decētiū a deo. xx. di. c. fi. Ad ſcđm dic q̄ di/cit̄ ſm Caſſio. Iſido. ꝛ Ber. quaſi oꝛis ratio: vt. ſ. rōna bile petat̄ al's nō eſſet oꝛatio: ſi. de re. eccle. nō alie. c. fi. et ꝑ h̄ videt̄ q̄ debeat eſſe vocalis. de quo dicā ſub. vij. mēbꝛo. De tertio ſciēdū q̄ Caſſianus poſt Apoſtoluꝫ

Triplex elemoſyna

Quid ſit oꝛatio

Damaſcen⁹

Caſſiodor⁹

181

Obſecrato̅ j.ad Timoth.ij.hanc diuidit in quattuoꝛ ſpẽs. In ob
ſecratione̅ qua quis co̅punctus ꝓ co̅miſſis venia̅ dep/
Oꝛatio catur.Oꝛatione̅ ꝑ qua̅ fit aſce̅ſus intellectꝰ in deu̅ vel ꝑ
Poſtulatō qua̅ aliquid deo vouet vel offert. Poſtulatione̅: quaꝫ
Grarum a/ co̅ſtitutus in ſpu̅s feruoꝛe ꝓ alijs ſolet emittere. Gra/
ctio tiaru̅actione̅: qua̅ mens deo refert ꝑ exceſſum ineffabi/
lem recolendo p̄terita dei beneficia: vel co̅templanda ꝑ
ſentia: vel ꝓſpiciendo futura iam p̄parata dilectis. Be
atus Bern̄. in quodam ſermone dicit ꝙ obſecratio̅es
fiunt affectu verecundo: oꝛationes puro: poſtulatio̅es
amplo: gratiaru̅actiones deuoto. De quarto dic ꝙ poꝛ
rigenda eſt ad deu̅ Matth.vj. Cum oꝛaueritis dicite
Nota pater noſter ⁊c̃. Ad ſanctos aute̅ poꝛrigi poteſt no̅ ta̅/
q̄ꝫ per ipſos implenda: ſed vt p̄cibus ⁊ meritis ipſoꝛu̅
exaudiat a deo. patet hoc ex modo oꝛandi quo vtitur
eccleſia. ad chꝛiſtu̅ em̅ no̅ dicit oꝛa pro nobis: ſed audi
nos: vel miſerere nobis. ad ſanctum dicit oꝛa ꝓ nobis.
Et tenent theologi: ꝙ ſancti oꝛationes noſtras cogno
ſcunt: vnuſquiſq̄ꝫ em̅ beatus tn̄ in eſſentia dei videt
q̄ꝫtum perfectio beatitudinis requirit: hoc aute̅ requi/
rit ad perfectione̅ beatitudinis: vt homo habeat quic/
quid velit: nec velit aliquid inoꝛdinatu̅: ſed recta volu̅
tate quilibet cognoſcere vult que ad deu̅ ꝑtinent. ergo
etiam ſancti cuꝫ eis nulla rectitudo deſit hoc: volunt.
opoꝛtet igit ꝙ vota hominum oꝛationes ⁊ deuotiones
in verbo cognoſcant. Na̅ ad eoꝛu̅ gloꝛiam ꝑtinet ꝙ aux
iliu̅ egentibus p̄beat ad ſalute̅. Sic em̅ dei cooperato/
res efficiunt: ⁊ ſi dicis ſolus deus cognitoꝛ eſt coꝛdiuꝫ:
de ſimo. tua in fi. cu̅ co̅coꝛ. ſed oꝛatio co̅ſiſtit in coꝛde. er
go ⁊c̃. Reſpondeo ꝙ coꝛdiu̅ cogitationes ſolus deꝰ no
uit per ſeipſum: ſed tantu̅ alij cognoſcere poſſunt qua̅/
tum eis reuelat: vl' ꝑ viſionem verbi. vel alio modo.
Fatendu̅ ergo ꝙ oꝛationes quas ad ſanctos verbo vel
coꝛde dirigimus: deo manifeſtante cognoſcu̅t. De q̄nto
dic ꝙ poꝛrigenda eſt per bn̄ diſpoſitum co̅tritu̅ et peni
Per quem tentem. Nam cum is qui diſplicet ⁊c̃. iij.q.vij. iudicet.
debeat fie/ xlix. diſt. §. j. vbi etiam no. an oꝛationes maloꝛum pro/
ri oꝛatio ſint his pro quibus oꝛant: co̅perit autem oꝛare etia̅ in/
An deꝰ ex/ me perfectis: vt dicam .j. de here. ad noſtru̅: ver. ij. De h̄
audiat pec autem dubitat. an exaudiat deus peccatoꝛes oꝛantes:
catoꝛes arg. ꝙ ſic. j. q. j. ipſi contra. ea. q. ſi quis inquit. ver. ad
Thomas hec omnia. ⁊. c. ſacroſancta. dicit Thomas ꝙ ſi pecca/
toꝛ petit aliquid inq̄ꝫtum peccatoꝛ. i. ſm deſideriu̅ pec/
cati non audit a deo ex miſericoꝛdia: ſed q̄nq̄ꝫ exaudit
ad vindictam: dum ꝑmittit amplius ruere in peccata.
Augꝰ. Vnde ſm Aug. deus queda̅ negat ꝓpitius que co̅ce
dit iratus. Sed ſi peccatoꝛis oꝛatio ꝓcedit ex deſide/
rio bone nature deus exaudit: non quaſi ex iuſticia: qꝛ
talis no̅ meret: ſed ex pura miſericoꝛdia: ſi tame̅ alia in
oꝛatione co̅currant. de quibus infra dicet. De ſexto ſcien
Ad q̄d de / dum ꝙ oꝛare debemus pꝛincipaliter ſalutifera. Mat
beamꝰ oꝛa thei.vj. Pꝛimu̅ querite regnu̅ dei ⁊ iuſticia̅ eius. ⁊ lꝫ
re: Valerius. li.vij.c.ij. dicat ꝙ Socrates quaſi quodda̅
humane ſapientie terreſte oꝛaculum nil vltra petendu̅
a dijs i̅moꝛtalibus arbitrabat q̄ꝫ vt bona tribuerent.
Patet tn̄ ex oꝛatione dn̄ica ꝙ etia̅ aliquid determina/
te petere poſſumꝰ. Vnde Augꝰ. ad ꝓba̅. dicit; ꝙ ad de
um id lꝫ oꝛare qꝺ licet deſiderare: dice̅s ꝙ oꝛatio dn̄ica
oſte̅dit etia̅ t̄palia a deo peti poſſe: du̅ dicit: Pane̅ no/
ſtru̅ quotidianum ⁊c̃. tenent ergo theologi ꝙ t̄palia a
deo oꝛando petere poſſumus: no̅ vt fine̅ co̅ſtituamꝰ in
illis: ſed vt ſint adminicula beatitudinis co̅ſeque̅de: vt
ſcꝫ quaſi inſtrumentaliter nobis deſeruiant ad ſuſten/
tatione̅ vite coꝛpoꝛalis exercende ad actus virtuoſos.
Qualit' de/ facit. j. q. iij. ſi q̄s obſecerit: ⁊ qꝺ dixi de regula. Joh. in
beamꝰ oꝛa opi. ij. De ſeptimo ſcias ꝙ Hoſtien. in p̄di. ver. ponit
re xiiij. q̄ requirunt in oꝛatio̅e ſcꝫ ꝙ ſit fidelis: ſecura: hu

milis: diſcreta: deuota: verecunda: ſecreta: pura: lachꝛy
moſa: attenta: co̅is: feruida: operoſa: ⁊ aſſidua. Sed tu
qua̅tu̅ ad p̄ſens me̅bꝛu̅ ꝑtinet breuit' dic ꝙ modꝰ oꝛa̅/
di req̄rit humiliatione̅ coꝛp̄is: deuotione̅ coꝛdis: atten/
tione̅ ⁊ breuiloquiu̅. De pꝛimo Eccle. xxxv: Oꝛatio hu Eccliaſticꝰ
miliantis ſe penetrabit nubes: de elec. vbi periculu̅. §.
pe. li. vj. et Cypꝛianꝰ li. de oꝛatio̅e dn̄ica: Sit oꝛantibꝰ Cypꝛianꝰ
ſermo cu̅ diſciplina quiete̅ co̅tine̅s et pudoꝛe̅: incurua/
tio tn̄ vel coꝛp̄is humiliatio no̅ refectionis: ſed deuoti/
onis obte̅tu fieri debet: vt dicit Caſſianus: ⁊ facit. viij. Caſſianus
q. j. ſcie̅du̅. C. de his q̄ ſpo̅. mu. pub. ſuſ. l. j. et. ij. Et de
ſcd̄o ꝓbat de vo. magne circa fi. ⁊ p̄. decre. vbi pericu/
lu̅. §. pe. Et Augꝰ. Quid ꝓdeſt ſtrepitꝰ labioꝛu̅ ſi mu/ Augꝰ.
tu̅ eſt coꝛ. Et Greg. in moꝛa. Veraciter oꝛare eſt ama Grego.
ros in co̅pu̅ctio̅e gemitꝰ no̅ verba co̅poſita reſonare. ⁊
ibide̅: Animaru̅ verba ſunt ipa deſideria: in q̄bus tan
to q̄s minus clamat qua̅to minus deſiderat. De tertio
pꝫ hic ⁊ de co̅ſe. di. v. nu̅q̄ꝫ in pꝛin. ⁊ Cypꝛianus. Nil
aliud cogitet animꝰ q̄ꝫ id ſolu̅ qꝺ p̄cat: de co̅ſe. di. j. qn̄
aute̅. ⁊ dicit Greg. ꝙ illa̅ oꝛatione̅ deꝰ no̅ audit: cui ille
qui oꝛat no̅ attendit. Dicu̅t tn̄ theologi hoc intelligen/
dum qn̄ attentio nullo modo oꝛationi co̅iu̅git. no̅ em̅
req̄rit ꝙ atte̅tio ſemꝑ maneat in oꝛatione actus ꝑ eſſen
tia̅: vn̄ Pſal. xxxvj. Coꝛ meu̅ dereliquit me. Sat' em̅ e̅
ꝙ maneat ꝑ virtute̅: qꝺ eſt qn̄ cu̅ bona intentione q̄s
ad oꝛatione̅ accedit. ⁊ ſi in ꝓſecutione me̅s ad alia ra/
piat. ſemper em̅ pꝛime intentionis vis ꝑmaneat: niſi
ta̅ta ſit euagatio ꝙ atte̅tio oi̅no depereat: ⁊ tu̅c locus
eſſet ei qꝺ dicit Cypꝛianꝰ li. de oꝛatione dn̄ica: Quomo
do audiri te a deo poſtulas: cu̅ ipe te no̅ audias: ⁊ Be Bern̄.
atus Ber. Cauſamur nobis deeſſe gratia̅: ſꝫ iuſtius ip
ſa gr̄a co̅queritur no̅nullos deeſſe ſibi. ⁊ Caſſianꝰ. Nu̅q̄ꝫ
oꝛat q̄ſquis etia̅ flexis genibꝫ ſi euagatione diſtrahit: ⁊
facit qꝺ de officijs ſcripſi: de cele. miſ. dolentes. De q̄r/
to Matth. vj: Cu̅ oꝛaueritis nolite multu̅ loqui ⁊c̃. fa/
cit de co̅ſe. di. vj. no̅ mediocriter. ⁊ vide qꝺ no. de eta. ⁊
qua. c. pe. in viti. glo. Nec tn̄ putes breuiloquiu̅ eſſe de
neceſſitate oꝛationis: na̅ oꝛatio no̅ ſolu̅ ſm ſua̅ cauſam
q̄ eſt deſideriu̅ charitatis: ſed etia̅ ſm ſeipſam po̅t eſſe
diuturna. Naꝫ et de xp̄o legimꝰ ꝙ ꝑnoctauit oꝛando.
Luce. vj. ⁊ ꝙ ꝓlixius oꝛauit: Luce. xxij. Jte̅ dicit Lu
ce. xviij. in pꝛin. Opoꝛtet ſemꝑ oꝛare ⁊ non deficere: fa
cit. lxxvj. di. noſſe. ibi oꝛationi ꝑnocta̅ter inſtetimꝰ. Sꝫ
qꝛ vt dicit Augꝰ. ad ꝓba̅: Multu̅ loqui in oꝛando eſt Augꝰ.
rem neceſſaria̅ ſupfluis agere verbis: cu̅ pleru̅q̄ꝫ h̄ ne/
gociu̅ plus gemitibꝰ q̄ꝫ ſermonibus agat: ideo mone/
mur ad breuiloquiu̅. Na̅ vt dicu̅t ſancti freque̅s ⁊ bre
uis debet eſſe oꝛatio: ne immoꝛantibꝫ nobis aliud coꝛ/
di nr̄o inſerat inimicus. Sꝫ dubitat an oꝛatio debeat An oꝛo̅ de/
eſſe vocalis: qꝺ videt Pſal. iij. et. lxxvj. Voce mea ad beat ee̅ vo
dn̄m clamaui: voce mea ad dn̄m dep̄catus ſuꝫ. Co̅tra: calis
oꝛatio deo poꝛrigit vt eſt dictu̅: ſed deus coꝛdis locu/
tionem cognoſcit. fruſtra igit vox oꝛis adiungit: facit
xxxviij. di. ſedulo: Dicu̅t theologi ꝙ co̅is oꝛatio q̄ fit ꝑ
miniſtros eccleſie. xij. q. j. duo ſunt in pꝛin. in ꝑſona̅ to
tius populi: vt innoteſcat ei ꝓ quo fit merito ex inſtitu
tione: debet eſſe vocalis. Sꝫ ſingularis qua̅ quis ꝓ ſe
vel ꝓ alio poꝛrigit de neceſſitate no̅ eſt vocalis: adiu̅/
git tn̄ vox triplici ro̅ne. Pꝛimo ad exercitandu̅ interi
oꝛe̅ deuotione̅. verbis em̅ ⁊ ſignis noſipſos interiꝰ ex/
citamꝰ ad ſanctu̅ deſideriu̅ auge̅du̅: vt dicit Augꝰ. ad
ꝓba̅. Scd̄o ad redditionem debiti. ſcꝫ vt ſeruiat oꝛa̅s
deo ſm ſe totu̅. ſcꝫ coꝛde ⁊ coꝛꝑe. de co̅ſe. diſt. v. nu̅q̄ꝫ.
Tertio ex quada̅ redu̅dantia ab a̅ia in coꝛpus ex vehe
menti affectio̅e. Vn̄ Pſal. xv. Letatu̅ e̅ coꝛ meu̅ ⁊ exul
tauit lingua mea. De octauo pꝫ Mat. vj. ibi: Cu̅ oꝛa/ Vbi de/
ueri' intra cubiculu̅ tuu̅: ⁊ clauſo oſtio oꝛa p̄rem tuu̅ in at fieri

Caſſianus abſcōdito: ꝛ vt dicit Caſſianꝰ. Intra cubiculū oramꝰ cū
a cogitationū ꝛ ſollicitudinū ſtrepitu corde remoto ſe/
crete ꝛ familiarit̄ p̄ces nr̄as ſoli deo referamꝰ. ꝛ fac̄ ꝙ
Augꝰ. no. xlj. di. parſimoniā. ꝛ Augꝰ. d̄ ſermone dn̄i. Videri
ab hoībus nō ē nephas. ſꝫ id agere: vt ab hoībus vide
aris: recipit em̄
ille mercedē ſuā
de pe. di. iij. cauē
dū. Orōnes em̄
principaliter ſūt
in eccl'ia faciēde.
d̄ pur. poſt par.
c. vno. d̄ imu. ec.
decet. li. vj. ſ. ea.
cō. de ce. miſ. c. j.
ſꝫ vt dicit beatꝰ
Bern̄. Bern̄. lib. medi/
tationum. Vbi/
cūqꝫ fueris infra
temetipm̄ ora: ſi
lōge fueris ab ora
torio nō q̄ras lo
cū q̄m ipe locus
es. Videt̄ quibuſ/
dā ꝙ fieri debe/
at ad oriētē: ſꝫ
cuꝫ deꝰ ſit vbiqꝫ
ad oēm ptē poſ/
ſumꝰ ad eū ora/
re eque tn̄ oramꝰ
ꝛ miſſe ſacrifici/
um facimꝰ v̾ſus
oriētē d̄ h. xj. di.
eccl'iaſticaꝝ. De
vltimo dicēduꝫ
ꝙ orationis effectus eſt duplex: hꝫ em̄ virtutē meren/
di ꝛ impetrādi. primū dupliciter. Primo q2 vitat̄ per
Hiero. eam tentatio. Hiero. ſup Matth. xlij. In tentationem
intrat q̇ orare negligit. et Aug. Orō eſt oranti p̄ſidiū:
aduerſario incēdiū: angelis ſolatiū: deo gratū ſacrifi/
ciū. Nā principaliter valet ꝯ vitia ſpūalia. vn̄ Hiero.
Matth. ſup Mat. xvij. ibi: Hoc genꝰ demoniorū nō eijcit̄ niſi
in orōne ꝛ ieiunio: qd̄ etiā habet̄ Mar. ix. dicit ſic: Nō
ſanat oculū qd̄ ſanat calcaneū. Ieiunio ſanant̄ peſtes
corpis: orōne v̾o ſanant̄ peſtes mētis. Scd̄o q2 pcedit
ex radice charitatis: penes quā cōſiſtit oē meritū: ꝛ eſt
fons viuus ꝛc̄. de pe. di. ij. charitas. ij. de regula. iꝫ in
fi. De v̾tute impetrandi pbat̄. xxiij. q. viij. in q̄libet. ſ.
Mar. ea. cōpila. de elec. ne romani. in fi. Mar. xj. Quodcū/
qꝫ orātes petitis credite q2 accipietis. Vn̄ p orōnē reue/
Boetius lant̄ ſecreta diuina. viij. q. j. ſi q̄. Boetiꝰ dicit: Non fru/
ſtra i deo ſpes ponit̄: p̄ces em̄ q̄ recte ſūt inefficaces eē
nō poſſūt. Et beatꝰ Ber. li. meditationū: Ex duobus
vnū indubitant̄ ſperare debemꝰ: aut dabit nob qd̄ pe/
timꝰ aut qd̄ nouit eē vtiliꝰ. Et augꝰ. lj. d̄ ſen. pſperi di
cit ꝙ orās miſericordit̄ audit̄ ꝛ miſericordit̄ nō audit̄.
Quid ei infirmo ſit vtile magis nouit medicꝰ q̄ꝫ egrotꝰ.
Valeriꝰ De his Valeriꝰ li. vij. c. ij. dicit ꝙ votis ſepe expertimꝰ
qd̄ nō impetraſſe meliꝰ foret: ꝛ ponit exēpla dicēs: Di/
uitias appetis q̄ multis fuerūt exitio: honores ꝯcupiſcis
q̇ q̄ꝫplures peſſunderūt: regna tecū ipa voluis q̄ꝝ exi/
tꝰ ſepenūero miſerabiles cernūt̄: ſplēdidis ꝯiugijs ma
nꝰ inicis ad h̄ vt aliq̄n illuſtrēt: iſta nōnū q̄ꝫ fūditꝰ do/
mos euertūt. Suadet q̄ celeſti arbitrio nos ſubmitti
effectu orōnis ſumꝰ in italia nup expti: qn̄ em̄ cū verſi
bꝰ illis: Exurgat deꝰ ꝛc̄. Cepit eccl'ia ꝯ rebelles orare
pempti ꝛ extermiati ſūt q̄ſi ſubito: q̇ cēſura eccl'iaſtica

ꝛ alia deuotionis ꝛ pietatis
opa taliter ſe ſtudeāt p̄para/
re. ꝙ huiꝰ ſacratiſſimi ſacra/
mēti mereāt̄ fieri pticipes il/
la die: poſſintqꝫ ipm̄ ſuſcipe
reuerent̄: ac eiꝰ v̾tute augmē
tū cōſeq̄ grãrū. ¶ Nos em̄
xp̄ifideles ad colēdū tm̄ fe/
ſtū: ꝛ celebrādū donis volē/
tes ſpūalibꝰ animare: oībus
a vere penitentibꝰ ꝛ cōfeſſis: q̇
matutinali officio feſti i eiuſ
b dē eccl'ia in q̄ idē celebrabit̄
c interfuerint centū. Qui v̾o
d miſſe totidē. Qui aūt in pri/
mis ipius feſti veſperis inter
fuerint ſilr̄ centū. Qui vero
e i ſecūdis veſpis totidē. illis
vero q̇ p̄mis tertie ꝛ ſexte no
ne ac cōpletorij officijs inter
fuerint: p q̄libet horaꝝ ipaꝝ
f q̄draginta. Illis aūt qui per
octauas illiꝰ feſti matutinali
bus veſpertinis miſſe ac p̄di
g ctarū horarū officijs interfu
erint cētū dies ſingulis octa
uarū ipſarū diebꝰ: de omni/
potentis dei miſericordia ac
beatoꝝ apoſtoloꝝ eiꝰ Petri
et Pauli auctoritate confiſi:
h de iniūctis ſibi penitētijs re
laxamꝰ.

De immunitate eccleſiarum. Clemēs. v. in cōcil vien. Reuocat ꝛ pro infecto vult haberi decreta. clericis eo ti. li. vj. cū ſuis declarationibꝰ: pmittit reuocationis cauſam. Scd̄o reuocat. ibi: Nos d̄ cōſilio. Tertio ſeruari pcipit ius antiquū ibi: volentes. hoc dicit Joh. an. ca. I

QVoniā ex ꝯſtituti
one Bonifacij pa

ꝛ armis bellicis iā diu dn̄i domari nō potuere: bn̄ facit
xxxvj. di. c. vl. vbi dr̄ ꝙ orāte Moyſe vincebat pplus: Moyſes
vincebat aūt dū dimittebat manꝰ: ꝛ vide Hoſt. in ſū.
d̄ remiſ. §. ad qd̄ valet. v̾. fateor. vbi ponit exempla de
Daniele: Moyſe: ꝛ dauid orātibꝰ. Sꝫ q̇ leget triparti/ Tripartita
tā hiſtoriā Hu/ hiſtoria
go. floracen̄. He
limādū Rufinū
ꝛ hiſtoriographos
inueniet ꝙ theo
doſiꝰ impator ſe
nior ſuis orōni/
bꝰ miraculoſā vi
ctoriaꝫ obtinuit
ꝯ Eugeniū ꝛ ar
bogaſtē: q̄ꝝ exer
citꝰ iacula vehe/
mētiſſimꝰ vētus
retorq̄bat i ipos
ꝛ iacula ptis the
odoſij cui maio/
ris fortitudine vl
tra mēſurā hūa/
ni icꝰ impinge/
bat in illos: ꝛ h̄
voluit ipe Clau/ Claudianꝰ
dianꝰ poeta qui poeta
tunc florebat di/
cēs: O nimiū di
lecte deo cui mi/
litet ether Se io
uis armatꝰ vehe
mēs tibi militat
ether. Et ꝯiura
ti veniūt ad claſ
ſica vēti. h̄ aūt obtinuit ipiꝰ theodoſij orō q̄ talis fuiſſe
legit̄. Oipotēs deꝰ tu noſti ꝙ i noīe xp̄i filij tui vltiōis Orō theo/
iuſte vt puto p̄lia ſuſcepi: ſin alit̄ i me vindica: ſi v̾o cū ſij ipatores
iuſta cā ꝛ i te ꝯfiſus huc veni: porrige dexterā tuā ne
forte dicāt gētes vbi ē deꝰ eoꝝ. ꝯcor. huic ſi. de vo. ma/
gne. poſt p̄n. ꝛ huic glo. ſit finis d̄ cuiꝰ plixitate ſū ex/
cuſabilis: tn̄ q2 in orōnis ſuffragio ſperās ſū effectꝰ illiꝰ
exptꝰ i aſſequēdis pſperis ꝛ euitādis vel ſaltē tēperan/
dis aduerſis: tū q2 ſm materiā deberet eē plixior ꝛ ſi p
iſta n̄ ſatiſfecit excuſet coeq̄tio textualis: d̄ h̄ d̄ imu. eccle.
decet. li. vj. p Archi. j. q. j. dictū. Jo. an. a Cōfeſſis.
Quis ē hic ꝛ laudabimꝰ illū Eccle. xxxj. has q̄ remiſſi Eccl. 31. b
ones q̇bꝰ pauci pticipāt amare iterp̄tari: nec decet nec
expedit: vt dixi. de pe. ꝛ re. ꝙ aūt. b In eccl'ia. per
hāc lr̄am q̄ habet̄ etiā ſup pte xxi. i fi. ptꝫ ꝙ nō ſufficit
intereſſe horis ex̄ eccl'iam: qd̄ itelligo etiā ſi dicant̄ i p̄/
uato oratorio: d̄ q̄ de ꝯſe. di. j. cōcedimꝰ. ꝛ c. vnicuiqꝫ. ꝛ
c. ſi q̇s ex̄. de cēſi. c. fi. c Cētū. dies qd̄ eſt infra.
d Primis. facit ad no. d̄ ſen. ex. c. vl. §. i feſtiuitati/
bꝰ. li. vj. in. j. glo. ꝛ qd̄ d̄ cōpletorio ſequit̄ facit cōtra.
e Totidē. argue p equādis diſtributiōibꝰ i his tri
bꝰ horis matutino miſſa ꝛ veſpe. Itē argue ꝙ vbi i il/
lis horis dāt̄ decē i alijs dari debēt q̄ttuor: vide qd̄ di/
xi. ſ. ea. cō. d̄ eta. ꝛ q̄li. vt hi q̇. ad fi. f Quadragita
ꝛ ſic ducētos. g Officijs. oībꝰ q̄ ad dies octaue: nec
puto ꝙ h̄ fiat diſtributio vt ptē habeat q̇ certis itereſt.
h De iniūctis. vide qd̄ ſcpſi. d̄ pe. ꝛ re. cū ex eo.

QVoniā. Primo p̄mittit cām ꝛ reuocatio/ Diuiſio
nē cōſtitutiōis. c. clericis laicos. ſ. e. li. vj. Se
cundo illā reuocat. Tertio ſeruari p̄cipit ius
antiquū ante p̄dictā ꝯſtitutionē. Scd̄a. ibi:
Nos. Tertia. ibi: Volētes. imola. Et fuit iſta d̄ p̄mis

a pe. viij. ꝑdeceſ. nr̄i q̄ incipit b clericis laicos: ⁊ ex declara c tiōe ſeu declaratiōib⁹ ex illa poſtmodū ſubſecutis nōnulla ſcādala magna pericula ⁊ incommoda grauia ſunt ſe d cuta ⁊ amplioꝛa ſequi niſi celeri remedio ſuccurrat̄: ꝑſumūt̄ veriſimiliter in futurū. Nos de cōſilio fratrū noſtrorū cōſtitutionē ⁊ declarationē ſeu declaratiōes ꝑdictas ac oīa et ſingula cōtēta ī eis ⁊ quicq̄d ex eis ſecutū eſt vel e ob eas penitus reuocamus: f ⁊ eas haberi volumus ꝓ infectis. Volētes ⁊ firmiter ſta g tuentes illud ⁊ cōtra quoſcū h qꝫ laicos exigētes ſeu extoꝛquētes ab eccleſijs eccleſiaſticiſqꝫ ꝑſonis tallias ſeu col i lectas aut exactiōes quaſcū k qꝫ ⁊ cōtra dātes ad id facien l dū cōſiliū auxiliū vel fauoꝛē necnō ⁊ circa ꝑſtādas ſubuētiōes laicis ab eccleſiarū prelatis ac alijs viris eccleſiaſticis inuiolabiliter obſeruari: m quod ſup his a ꝑ. no. in late n raň. et generalibus concilijs que nos ſub obteſtatione diuini iudicij ꝑcipimus obſeruari diſtricte: ſalubꝛiter eſt ꝓuiſum.

De conſanguinitate et affinitate. Clemēs. v. in cōcilio Vienenſi. Scienter cōtrahēs matrimoniū in gradu cōſanguinitatis vel affinitatis ꝓhibito: vel cū moniali excōmunicatus eſt ipo iure: ⁊ publicari debet ⁊ vitari. Idē in ꝓfeſſo et ꝓfeſſa vel cōſtituto in ſacris. h. d. Johan. an. ca. I

o **N**os qui diuino timoꝛe p poſtpoſito ī ſuaꝝ periculum animarum ſcienter q in gradibus conſanguinitatis vel affinitatis conſtitutio r ne canonica s interdictis aut t cum monialibus contrahere

ſtitutionib⁹ Clemētis editis a ꝑncipio ꝓmotionis ſue ⁊ incipiebat paſtoꝛalis: cui⁹ decidit exoꝛdiū: poſt qð ſequebat̄ ſane qm̄ ⁊c. ⁊ rex frācie q̄ fuit paſſiua cauſa cōſtitutionis: fuit actiua cā reuocationis: vt ſic cōueniat de reg. iur. c. j. a ¶ Clericis. eo. ti. li. vj. b ¶ Declaratione. declarauerat em̄ Bñdictus in ſua extrauagan. q̄ incipit ꝙ olim illā quo ad ſui penas extendi ſolū ad exigentes vel dantes in exigendo auxiliū cōſilium vel fauoꝛē: ita ꝙ pene locū nō haberēt in ſoluētibus vel recipientibus a ſpōte ſoluentibus. c ¶ Declarationib⁹. dicebant alie ꝓceſſiſſe: et ideo ad omē dubiū tollēdū pluꝛali vtitur. d ¶ Celeri. concoꝛ. de accu. c. fi. ꝫ. ea. cōpi. de iureiur. romani in prin. e ¶ Ob eas. cōcoꝛ. de ele. qualiter in fi. f ¶ Pro infectis. ꝑ hoc puto ꝙ excōicatus ex iuribus illius cōſtitutionis abſolutione nō egeat ⁊ vide quanta ē papalis poteſtas circa ea q̄ ſimpliciter ſunt de iure poſitiuo qꝛ reuocat illa vt extūc: ⁊ facit ad ea que ſcripſi qui filij ſint legiti. ꝑ venerabilē ſup glo. ij. g ¶ Illud. inuiolabiliter obſeruari. qð eſt .j̄. h ¶ Contra quoſcūqꝫ ⁊c. quod ſup his ⁊c. vſqꝫ ad fi. i ¶ Quaſcūqꝫ. vide qð no. ⁊ dixi. eo. ti. non minus. k ¶ Dantes. dicebat conſtitutio Bonifa. publice vel occulte: ꝑ quod ꝓbat̄ ꝙ excōicatio canonis ligat etiā occulta delicta: vt .j̄. dicam de here. multoꝛū ad fi. l ¶ Ad fauoꝛem. vide quod dicā .j̄. de pe. ſi quis in prin. m ¶ Predeceſſoꝛibus. Alex. iij. eo. ti. nō minus. Inno. iij. eo. ti. aduerſus. n ¶ Concilijs. vtrūqꝫ generale ⁊ lateraň. Sed alexandrinū vocamus lateraň. innocentianū vocam⁹ generale: de hoc de capel. mona. c. fi.

Rubrica De conſanguinitate et affinitate

Ita venit ſub bulla. ſꝫ vidi quoſdā ħ habere Rubricā De ſponſalibus. Jo. an.

Diuiſio **N**os qui. ¶ Primo ponit ſtatutum penale. Secundo illud aggrauat. Tertio preſtatur. Secūda. ibi: Precipientes. Tertia. ibi: Per ꝑdicta Imola. Et incipe cōſtructū. ibi: Cupientes. Et nota ꝙ in ſex caſib⁹ hic expreſſis tm̄ locum habet hec conſtitutio et eius pena: vnde ſi contrahit quis cū habente maritū vel cum iudea vel cum pagana: vel cum cognata ſpiritualiter vel legaliter: vel contra impedimentum publice honeſtatis: licet non teneant matrimonia: tamē non eſt locus huic pene: que in illis caſibus vel ſimilibus expreſſa nō eſt. Item in his ſex caſibus tunc demū eſt locus pene: quādo illicite cōtrahūt̄. Si em̄ licite: vt ex diſpenſatione pape: tūc ceſſat culpa: ergo et pena. de cōſti. c. ij. de qua diſpenſatione nota. de reſti. ſpo. litteras in prin. de ſta. mo. cū ad monaſteriū et ſcripſi de vo. c. j. p ¶ Timoꝛe. cōcoꝛ. de elec. cuꝫ in cūctis ad fi. q ¶ Scienter. ignoꝛātes ergo nō ligat cōſtitutio: qð intelligo in ignoꝛātia facti ꝓbabili ⁊ nō affectata: ſcꝫ qꝛ ignoꝛabāt ſe cōſāguineos vel affines. Si vero ignoꝛabant ius neſciētes gradū in quo erāt eſſe ꝓhibitū: ex quo cm̄ ſciebant gradū ligat cōſtitutio. de reg. iur. ignoꝛātia. li. vj. cum ſuis cōcoꝛ. Si vero alter ſolus ſciebat ille ſolus ligat̄: facit xxxiij. q. ij. non ſatiſ. ⁊ c. in lectū de ſimo. de ſimoniace. C. ſolu. ma. ſi ignoꝛans. Sed quid ſi cōtraxit ignoꝛans poſt tpa ſciuit ⁊ cohabitauit cōſanguinee: videt̄ ligari. arg. j. q. j. eos in fi. ꝺ ſimo. ſicut tuis. C. de inceſt. nup. cū ancillis. Cōtrariuꝫ credo cum iſta cōſtitutio nō puniat cohabitatiōnē vel inceſtum: ſed contractū: vt .j̄. dicā. facit. ff. ꝺ his qui no. infa. quid ergo in prin. C. de vſuca. tranſfoꝛ. l. j. ad fi. ff. de vſur. qui ſcit in fi. ⁊ ff. de bo. li. qui cū maioꝛ. ⁊ ꝺ minoꝛi. l. iij. §. ſcio. ſicut qui ignoꝛanter eligit indignū licet poſtea ſciat: nō incurrit penā cōcilij: cū in cunctis. de elec. cū in hoc ponderet̄ initiū. eo. ti. duduꝫ. ꝓbatur hec ſol. ex eo. qꝛ ſine iudicio eccl'ie ab illa diuertere nō poſſet de diuoꝛ. poꝛro. cū ſuis cōcoꝛ. fateoꝛ tm̄ ꝙ peccat cognoſcēdo: ⁊ ſic loquunt̄ cōtraria. de ſen. excō. inquiſitioni. Quid ſi cōtraxi cū illa quā credebam eſſe cōſanguineā affinē vl' monialē: ſꝫ in veritate nō erat: Solue ꝑ no. de ſenten. excō. ſi vero. ij. ⁊ c. in audientia. r ¶ Canonica. nedū diuina. s ¶ Interdict'. ſcꝫ in quarto vel citerioꝛi gradu cōſanguinitatis vel affinitatis primi generis. e. ti. nō debet. t ¶ Cōtrahere. non punit ꝺ inceſtū vel coitū ſed cōtractū: vt ſi cōtrahēs liget̄ licet nō cōſumet. Quid ſi nō cōtraxit matrimoniuꝫ ſed ſpōſalia tm̄: ar. ꝙ liget̄. ff. de ſpon. oꝛatio. vbi ꝓhibitio nuptiarū includit ſponſalia: ad idē de eo qui duxit in matrimoniū cū haberet: vbi equiparant̄ ſponſalia ⁊ matrimoniū: nō puto ligari cū cōſtitutio ſit penalis ⁊ verba hoc nō impoꝛtent: quod verū puto: niſi cō

a mrīmonialit̄ nō verēt̄:necnō b religioſis c ⁊ moniales ac cleri d cos ī ſacris ordinib⁹ cōſtitu/ e tos mrīmonia ɔ̄hētes ⁊ īter eos ſciēt eadē ɔelebrātes:re/ frenare metu pene ab hmōi eoꝝ temeritat̄ audacia cupiē tes: ipos excōicatiōis ſnīe ip ſo facto decernim⁹ ſubiacere.

¶ Precipiētes eccl'iaꝝ p̄la f ti vt illos q̄s eis cōſtiterit ta/ liter contraxiſſe excōmunica tos publice tamdiu nunciēt ſeu a ſuis ſubditis faciāt nū ciari: donec ſuū humilit̄ reco g gnoſcētes errorē ſeparēt̄ ab inuicē ⁊ tā ipi q̄ȝ celebrātes h p̄dicta abſolutiōis obtinere bñficiū mereāt̄. Per p̄dicta i q̄ȝ iurib⁹: q̄ ſic ɔ̄hētib⁹ ⁊ cele brātib⁹ alias penas īponūt: in nullo volumus derogari.

ſūmauerit p̄ copulā carnalē: q2 tūc ligat̄ quaſi tunc cō traxiſſe videat̄. de ſpon. veniēs. ⁊. c. is qui. cōtrariū nō ob. quia licet fatear ꝙ vbi ꝓhibet̄ matrimonium ꝓhi/ bentur ſponſalia: nō ſequit̄ ꝙ cōtrahenti ſponſalia ſit eadā pena q̄ ɔtrahenti matrimoniū: bene facit de elec. p̄petuo. li. vj. in decre. cum habe ret ſpōſalia cum adulterio indu/ cūt impedimen/ tum mrīmonij ſi cut inducūt pu/ blicā honeſtatē. de ſpō. c. vno. li. vj. a ¶ Ma trimonialiter. p̄ hāc lr̄am. ⁊ per lr̄am. ī. eo. matri monia cōtrahen tes. videt̄ ꝙ co/ actus ad contra hendnm non in/ currat hanc penā: ⁊ ſi de abſoluta coactione loquimur hoc eſt certum q̄ð me. cauſa. ſacris. ſed ſi de cōditiona/ li: lȝ talē q̄ deberent cadere in conſtantē virū videt̄ li/ gari p̄ ea. decre. ſed cū nō ſit matrimoniū deficiente cō ſenſu: ita ꝙ nō inducit etiā publicā honeſtatē. de ſpō. c. vno. li. vj. de equitate videt̄ talis non ligari: facit de ſen. excō. ſignificauit. in decre. ſacris. punit̄ cōio que ibi interuenit: lȝ p̄ metū. b ¶ Religioſos. ſcȝ ꝓfeſſos ta cite vel exp̄ſſe religionē approbatā. de vo. c. vno. li. vj. q̄ð intelligo etiā ſi ꝓfeſſio illa vel exp̄ſſa non obligat il li religioni: ſed religiōi in genere: ponit exemplū de re gu. nō ſolū. ⁊. c. ſe. li. vj. c ¶ Et moniales. q2 ſupra tā nominauerat cōtrahentem cū moniali: ⁊ hic repetit de moniali: videt̄ hic ꝓbari ꝙ cōmunicās in illo actu ꝓ quo quis excōmunicationē incurrit excōmunicatus non eſt: de hoc ſcripſi. de ſentē. excom. cōtingit. j. poſſet tamen dici ꝙ ſupra punit ſcienter cōtrahentem cū mo/ niali: hic vero punit monialē cōtrahentē etiam eo caſu quo cum ea cōtrahens nō ligat̄: vt quia hoc ignorat. d ¶ Sacris. ſtricte hoc dico ꝓpter no. xxxij. di. viſū. e ¶ Contrahētes. nō repetit ſcienter: q2 licet ignoran ter poſſet quis cōtrahere cum conſanguinea affine vel monacha: nō ta/ mē in monachū monachā vel cō ſtitutū in ſacris contrahentē ca/ dit ignorātia. fa cit de reſcrip. ab excommunicato C. de here. inſti. l. fi. Puto tamē ꝙ vbi eſſet ꝓba/ bilis ignorantia vt ī ordinato ad ſacros in amen/ tia vl' dormitiōe etiā eo caſu quo character impri mitur: de bap. maiores in fi. vel infra pubertatem: de cleri. p̄ ſal. ꝓmo. c. vno. non eſſet locus huic pene. f ¶ Conſtiterit. etiā ex officio ⁊ nemine deferente. de diuor. porro. ij. rñ. ⁊ vide q̄ð dixi. ſ̄. ea. cō. de ceſſi. c. fi. g ¶ Separent̄. p̄cedit ſatiſfactio ſicut in manifeſta offenſa. de ſenten. excō. venerabilibus. lib. vj. h ¶ Obtinere. per epiſcopum. de ſenten. excō. nup. ⁊ hic patet ꝙ non ſufficit ſatiſfactio: niſi ſequat̄ abſolu/ tio. eo. ti. cum deſideres in fi. i ¶ Iuribus. de clāde. deſpon. c. fi. C. de inceſt. nup. qui ɔtra. inſti. de nup. §. ſi aduerſus. de here. cū ſecundū in prin. lib. vj. ⁊ hoc quo ad primū. de cōſanguineis ⁊ affinib⁹: de hoc de dona. inter virū ⁊ vxo. ⁊ ſi neceſſe. quo ad ſcðm de profeſſis. xxvij. diſt. c. iij. ⁊. c. ſe. xxvij. q. j. p̄ totū. xxxiij. q. iij. ſi q̄s nō dicā. quo ad tertiū. de cōſtitutis in ſacris. xxviij. di. p̄ſbyterum. xv. q. vi. cum multe. de cleri. coniuga. c. j. et c. ſane. ij. qui cle. vel vo. c. j. et. ij. cum ſi.

Tituloꝝ et capi. quinti libri Annotatio

De

Magiſtris ⁊ ne aliq̄d ⁊c. Titu. I
Capitula
Inter I
Cum ſit II

Iudeis ⁊ ſaracenis Ti. II
Capl'm vnicum
Cedit quidem

Hereticis Titu. III
Capitula
Multorum I
Nolentes II
Ad noſtrum III

Homicidio voluntario vel caſuali Ti. IIII
Capl'm vnicum
Si furioſus

De

Vſuris Titu. V
Capl'm vnicum
Ex graui

Exceſſibus prelatorum. Titu. VI
Capl'm vnicum
Frequens

Priuilegijs ⁊ exceſſib⁹ ⁊c. Titu. VII
Capitula
Religioſi I
Archiepiſcopo' II

Penis Titu. VIII
Capitula
Si quis ſuaden. I
Multorum II
Cupientes III

De

Penitētijs ⁊ remiſſioni bus Titu. IX
Capitula
Cum ſ̄m I
Abuſionibus II

Snīa excōicatōis ſuſpē ſiōis ⁊ iterdicti Ti. X
Capitula
Ex frequenti. I
Grauis II
Cum ex eo III
Si ſummus IIII

Verborum ſignificatio ne Titu. XI
Capitula
Exiui I
Sepe contingit II

Finis quinti Clementinarū

183

Diuiſio. **I**Nter. ¶ Ponit primo exordiũ in quo duo facit. Primo ponit intentionẽ ſuã generalẽ. Secũdo ſpecialẽ. ibi: Nõ ambigimꝰ. In ſcda: Vt igit. ponit cõſtitutio: primo ꝓuidens circa loca magiſtroꝝ: ſecũdo circa expẽſas. ibi: Quibus.

a **F**Ater ſollicitudineſ noſtris humeris incumbentes b perpeti cura reuoluimus vt c errantes in viã veritatis inducere ipſoſq; luciferare deo d ſua nobis cooperãte gratia valeamus: hoc eſt quod profecto deſiderãter exquirimꝰ: e ad id noſtre mentis ſedulo deſtinamus affectum ac circa illud diligenti ſtudio vel ſtudioſa diligẽtia vigilamꝰ. ¶ Non ambigimus autem quin huiuſmodi noſtruz deſiderium aſſequendum diuinorum eloquiorũ ſit expoſitio congrua: ipſorũq; fidelis f predicatio admodum oportuna. Sed nec ignoramꝰ q̃n g h et hec promi noſcãtur inaniter vacuaq; redire: ſi auribꝰ linguã loquẽtis ignorantiũ i proferantur. ¶ Ideoq; illius cuius vicem in terris: licet immeriti gerimus imitantes exempluz: qui ituros per vniuerſum mundum ad euãgeliçandũ apoſtolos: in omk ni linguarum genere fore voluit eruditos: viris catholicis noticiam linguarum habentibus: quibus vtunt infideles precipue: abundare ſanctam affectamus eccleſil am qui infideles ipſos ſciãt ⁊ valeant ſacris inſtitutis inſtruere: chriſticolarumq; collegio per doctrinam chriſtiane fidei ac ſuſceptionem ſacri baptiſmatis aggregare. ¶ Vt igitur peritia linguarum huiuſmodi poſſit abiliter per inſtructionis efficacim am obtineri. ¶ Hoc ſacro approbante cõcilio: ſcholas in ſubſcriptarum linguaruz generibus vbicũq; romanã n o curiam reſidere continget: p necnõ in pariſieñ. ⁊ exoñ. bonoñ. ⁊ ſalamãtino ſtudijs ꝓuidimꝰ erigendas: ſtatuẽtes vt in quolibet locoꝝ teneanq tur viri catholici ſufficientẽ r habentes hebraice grece arabice ⁊ chaldee linguaꝝ noticiã: duo videlz vniuſcuiuſq; lingue periti qui ſcholas regant inibi: et libros de linguis ipſis in latinũ fideliter transferentes: alios linguas ipſas ſollicite doceant: earũq; peritiam ſtudioſa in illos inſtructione transfundant: vt inſtructi ⁊ edocti ſufficienter in linguis huiuſmodi fructum ſperatũ poſſint deo auctore producere fidem: ꝓpagaturi ſalubriter in ipſos populos infideles. ¶ Quibꝰ equidem in roma. cu. regenti

a ¶ Sollicitudies. ꝓcor. ð purga. c. iter. vbi ponit alia. ſ. de vulpeculis capiendis. b ¶ Perpeti. q̃ſi ꝑpetua cõtinua vel aſſidua. ẽ ⁊ infinitiuũ huiꝰ verbi ꝑperior: et ponit pro diu tolerare vel valde pati. c ¶ Inducere. xlv. di. tria ſũ. ð ſpon. inter opa. d ¶ Cooperãte gratia. ꝑ quã cognoſcit quid agendũ ſit ⁊ q̃d vitandũ: ⁊ adiuuantur ad faciẽda. de cõſe. diſt. iiij. gratia. ⁊ tribus vltimis capitulis. Eſt aũt gratia operans ⁊ cooperãs. prima preparat hominis volũtatez vt velit bonum. Scda adiuuat ne fruſtra velit. videt tamẽ quibuſdam ꝙ eadẽ ſit gratia: idem donũ: vel eadez virtus operãs ⁊ cooperans: ſz ꝓpter diuerſos effectꝰ diſtinguũt in ꝟbo. Gratia enĩ q̃ parat hominis volũtatẽ ad bonũ cũ non ſit ocioſa: vt augeat ⁊ aucta ꝑficiat: coadiuuat ne fruſtra velit: ſed ꝑducat ad opus quodcunq; recipias coaptabitur hec littera huic altercationi theologoruz: eſt ſimilis altercatio canoniſtaꝝ: an ſit vna fides coniugi: an ſint due: de qua. xxvij. q. ij. coniuges. Itẽ altercatio legiſtaruz: an ſint due poſſeſſiones differentes ſpecie: an vna tantũ diuerſificata per accidentia: de qua ſatis patet per Dy. de reg. iur. in tertia regu. lib. vj. ⁊ an ſit vnicũ intereſſe an triplex: de quo etiam ſatis ꝑ eum. co. ti. mora. Johan. an.

Act. 2.

e ¶ Ad id. ſcz ad inducendum errantes ad veritatl viam. f ¶ Admodum. ꝓ valde. concor. vide. ſ. ea. com. de iureiur. romani. ver. nos itaq;.

g ¶ Promi. i. proferri vel ꝓmulgari. ⁊ habetur hoc verbum de iude. nouit. ver. q̃cunq;. xxiij [illegible]. nõ põt ia fi. ponitur enĩ ꝓmere pro ꝓferre ⁊ [illegible]aifeſtare aperte ore dicere. h ¶ Inaniter: quaſi inuanũ vel inutiliter. i ¶ Proferant. ſi. de offi. ordi. quoniam. k ¶ Voluit. Actuũ. ij. in prin. ⁊ de varietate linguarũ. xvj. di. ſeptuaginta in fi. l ¶ Qui. viri catholici. m ¶ Obtineri. ſi. eo. ti. c. fi. n ¶ Curiã. q̃ habet ſtudium generale. ⁊ priuilegia ſtudij. de priuile. c. ij. lib. vj. o ¶ Reſidere. quod dic vt. ſ. ea. cõ. de elec. ne romani. §. ſane. p ¶ Bonoñ. dicit bononia q̃ſi ſup oĩa bona vel bonorum noticia. nimis amabilis: nõ puto ꝙ ordo iſte ꝓcedat ex ordine ſtudioꝝ: ſed ex gratificatione ꝓuinciaruz: ⁊ hoc quia dicebat ro. cu. premitti: que vltimo ſtudium habuit a tempore Inno. iiij. vt pre. decre. ij. de priuil. li. vj. quicquid ſit hoc conſtat ꝙ Bonoñ. habuit ꝑuilegia ſtudij a theodoſio: de minore tamẽ intelligo qui regnare cepit ꝓut ex chronicis: q̃s veriores puto: percipio Anno dñi. ccccxxv. et regnauit annis. xxvij. q̃ tamẽ anno ſui imperij hec conceſſerit nõ ꝑcipio: currentibus autẽ. cccclij. ſucceſſit Martianus. q ¶ Sufficientẽ. nõ dicit eminentem: cõcor. de elec. cum nobis olim. de ꝓbẽ. c. penul. r ¶ Hebraice. In originali habuimꝰ hebraice grece arabice ⁊c. ⁊ illud grece in ipſo originali erat cancellatum: ⁊ forte propter litterã que eſt ſupra quibus vtuntur infideles ⁊c. cancellata fuit: cũ greci fideles ſint. ⁊ olim ſub obedientia eccleſie. de bap. licet. et facit quod nota. de ſum. trini. c. j. lib. vj. tamẽ hodie ſciſmatici ſũt: nec recognoſcunt caput romane eccleſie: ⁊ forte expedientior eſſet ſue lingue doctrina q̃z aliarum. Iudei aũt habent litteram hebraicam: ſed linguam ſpecialem in vulgari non habent: habemus enim ꝙ emanauit ipſorum lingua vulgaris. Arabica littera eſt ſaracenoruz. Chaldea chaldeorum. de qua. xxxvij. di. §. hinc etiaz: et c. turbat. ⁊. c. de quibuſdam. ⁊ tamen fertur ꝙ hec littera hodie non habeat.

a ¶ Sedem apoſtolicam. in ſtipendijs competenti/bus et ſumptibus volumus ꝓuideri qđ ſequit̃.
b ¶ Vualie. ſcribit ꝑ duplex. v. vt dixi. de tempo. or di. c. ij. c ¶ Rectores. alios beneficiatos non videt̃ includere. d ¶ Volumus. hec voluntas ſuis manet terminis: q2 nō fuit de executo/re ꝓuiſum.
e ¶ Faculta/tū. de cen. ſopi/te cū ſuis cōcor. ⁊ .j. c. pxi.
f ¶ Ad alia. cō/cor. ꝫ. ea. com. ꝺ ſta. mona. c. ij. ꝺ reli. do. c. ij.

Diuiſio

¶ Cum ſit. ¶ Par/tes patet. In ꝓ/ma exordiū po/nēs cōſtitutiōis cauſam. In ſecū/da cōſtitutionē. ibi: Volētes. In tertia punitionē trāſgreſſoꝝ. ibi: Si q̄s.
g ¶ Schola/ſticos. idē ꝟbū xxxviij. di. ſedu/lo in prin. ꝺ he/re. cū ex. iniūcto .§. iz. de reſtitu. ſpo. frequens li. vj. h ¶ Docto/rat⁹ vel magiſte/rij. ſic. xxxvij. di. de q̄buſdā. ⁊ di/cūt q̄dā ꝙ docto/res in iure cano/nico vł ciuili. ma/giſtri dicūtur in theologia vel ar/tib⁹: ⁊ quid do/ceant ſeptē libe/rales artes: ſatꝫ per Hoſti. in ſū/ma hui⁹ tituli .§. iij. facit ad ꝓ/mū ꝓemiū. lib. vj. circa mediū. ad ſcōm. eo. ti. c. penul. ⁊ vlti. hoc recipit apđ itali/cos. Sed vltra/montani cōiter vocāt magiſtros nec debet alicui hec denominatio fore moleſta cum chriſtus ſic a diſci/pulis vocaretur. Joh. iij. quod ipſe acceptabat. Joh. xij. dicens: Vos vocatis me magiſter et domine et be/ne dicitis: ſum etenī. Et dicit̃ magiſter quaſi maior in ſtatione: ſicut miniſter quaſi minor. ibidem .j. titu. ij. c. j .§. ſane. dicitur etiam a mouendo vel a monſtrando: ⁊ de his per Hoſtien. in ſum. eo. titu .§. j.
i ¶ Honorē. hūc honorē ſine pctō q̄s poſtulat etiā i quacūꝙ ſciētia: ſi eſt dign⁹. viij. q. j. in ſcripturis. ver. ecce ego. eo. ti. quanto. ratio: quia per hoc perit oportu/nitatem cōmunicandi qđ habet et quod laudabile eſt: ⁊ ad charitatē ptinēs. In indigno vero eſt peccatum preſumptionis: de hoc ꝑ Archi. xlviij. di. c. j.
k ¶ Principia. ita loquunt̃ quidam in ſtudijs q̄bu/ſdam vltramon/tanis.

Qui ꝓprie dicunt magiſtri

a bus per ſe. apo. in ſtudijs ve/ro pariſieñ. per regem frācie in oxonieñ. anglie: ſcotie: hy/b bernie: ac vualie ī bonoñ. ꝑ italie: in ſalomantino per hi/ſpanie prelatos monaſteria capitula conuentus collegia exempta et non exempta ⁊ ec/c cleſiarum rectores in ſtipen/dijs competentibus et ſum/d ptibus volumus prouideri: contributionis onere ſingu/e lis iuxta facultatum exigen/tiam imponendo priuilegijs ⁊ exceptionibus quibuſcun/ꝙ contrarijs nequaꝗ̄ obſtā/tibus: quibus tamen nolu/f mus quo ad alia preiudiciū generari. dez.

Jo. ad quē ſpectat magiſteriū vel docto/ratū tribuere ꝓ prius a docto/rando recipiat iuramentum ꝙ in ſolennitate ſua non ex/pendet vltra ſummā triū mi/lium turoñ. argenteorū: ꝙ ſi nō fecerit: tenebitur ſi ſit epiſco/pus per ſeptimanas a colla/tiōe magiſterij eſt ſu ſp ēn. hoc dicit Jo. an.

Cum ſit nimiſ abſurdū vt quis cum vanitate ⁊ imperitia ad honorem aſcē/dat peritie litterarum: non ſi/ne turbatione miramur illū g apud ſcholaſticos inualuiſ/ſe abuſum: ꝙ pleriꝙ eoruꝫ q̄ h in quauis ſcientia ad docto/ratus vel magiſterij aſſumū/i tur honorem cum ſua ſolēni/k ter principia faciūt aut ſui re/l cipiūt inſignia doctorat⁹ cir/ca cibos veſtes ⁊ alia ſic ex/m penſis excedūt: ꝙ ⁊ ipſi tran/ſeūte expēſarum huiuſmodi n vanitate: vacui pleruꝙ re/o manent ⁊ grauati. Et ce/teri qui vel nolunt vel neque/unt ſimiles expenſas ſubire: hac occaſione frequēter a re/ceptione honoris huiuſmo/di retrahunt̃. Volentes igitur ꝺ oportuno ſuper his remedio prouidere: illis ad quos vbilibet pertinet hono/rem tribuere memoratum di/ſtricte ꝓcipimus: vt quoſcū/ꝙ ab eis de cetero dictum re/p cipientes honorem: iuramen/to prius aſtringant: ne vltra q tria milia turoñ. argenteorū in ſolennitate circa huiuſmo/r di doctoratum aut magiſteri/um quomodolibet adhiben/da expendat: ipſoſꝙ nihilo/minus niſi forſan notabilis conditionis extiterint: vt in/fra ſummā ꝓdictā huiuſmo/di moderentur expenſe effi/caciter exhortantes: ac ſi hoc illorum congruere ſtatui vi/derint iuramentum exigen/tes ab eis: ꝙ certos infra ſū/s mam prefatam taxandos ab ipſis expenſarum terminos nō excedant. Si quis au/t tem pontificali dignitate ꝓ/fulgens non recepto prius iuramento prefato honorem cuiꝗ̄ tribuerit ſupradictum: a collatiōe magiſterij ſeu do/v ctoratus cuiuſlibet ꝑ ſex mē/x ſes ſequentes eoipſo noue/

Inſignia doctoralia

l ¶ Inſignia doctorat⁹. ita lo/quimur nos: et iſta inſignia ſūt cathedra birre/tu: apud aliq̄s liber anul⁹ oſcu/lum.
m ¶ Excedūt. ſicut quandoꝙ imperfectum ſci/entie ſupplet ꝑ/fectio charitatis de renun. niſi .§. pro defectu. ſic quandoꝙ in ta/libus impfectuꝫ ſcientie ſupplet ꝑfectio expēſaꝝ.
n ¶ Vacui. pri/us habitis ⁊ cō/ſumptis.
o ¶ Grauati. onere debitoꝝ.
p ¶ Iuramē/to. ſi. de iude. ſi/gnificauit. ꝫ. ea. compilla. ꝺ reli. domi. quia. ꝟ. il/li etiā .j. ti. ij. c. j .§. porro. ꝺ mul/tis iuramentoꝝ formis exp̄ſſis i iure: vide i Spe/cu. ꝺ iureiu .§. j. ꝟ. illud. ad quas addas iſtas.
q ¶ Argēteoꝝ. aſcendūt ad mo/netā bonoñ. q̄n/gētas li. bonoñ. paruorum ponē/do turoñ. ꝓ du/obus venetꝫ. vel xl. bonoñ. puis. vt valere cōſue/uerant.
r ¶ Doctora/tū. expēſas ꝓua/ti examinis non videt̃ includere.
s ¶ Taxādos. ſi. ꝫ. de vſur. q̄ꝫq̄ꝫ. ꝟ. ceterū. li. vj.
t ¶ Pontificali. al's nō includeret̃. de ſen. ex. quia pe/riculoſum. de elec. ſi cōpromiſſari⁹ .§. hmōi. li. vj.
v ¶ Cuiuſlibet. nō illi⁹ ſciētie tm̄ cui⁹ doctoratū con/tulit nō recepto iuramēto: ⁊ eſt ſi. de temp. or. vel nō ē.
x ¶ Sequētes. imediate. ſi aūt pendēte primo ſeme/ſtri iterū violet hanc conſtitutionem an ſtatim currat ſcōm ſemeſtre: an tunc cū finitum fuerit primum dubi/tabat̃: ⁊ cōmuniter tenet̃ ꝙ nō fit duplicatio tot⁹: ſed

an ſine peccato poſſit peti honor doctorat⁹

184

ſtatim poſt ſcđam trãſgreſſionẽ inchoa t ſcđm ſemeſtre ꝑ leges. ff. ad. l. acquil. ita vulneratus. ⁊ ad turpil. l. i. in ſenatus in fi. ad carboni. l. carbonianũ ·§· fi. et. l. ſe. ⁊ facit. ĩ. de priui. c. j. ver. ſi qui vero. de hoc ſatis ſcripſi. de electi. cũ in cũctis in fi. Sed nunqđ ſuſpenſione pendẽte valeat collatio doctoratus facta per ſuſpenſũ: conſtat ꝙ iſte nõ eſt caſus in quo iprimatur character. Item nec datur hoc officium ex impreſſo charactere: ſed ex poteſtate officij: ⁊ eſt quedam auctorizatio et declaratio q̃ declarat illũ etiã dignũ ad officiuʒ doctrine et dat auctoritatẽ vt doceat: puto igit̃ ꝙ ſi ſuſpẽſio erat occulta: habeat auctãtis dationem nec ſit neceſſe iterari: ſecus ſi eſſet publica: facit de re. iu. ad ꝓbãdũ. et qđ ibi no. ⁊ vide qđ dixi đ here. ſi aduerſꝰ. ⁊ qđ no. in Spe. đ iſtru. edi. ·§· reſtat. v. qđ ſi tabellio.

Queſtio

a rit ſe ſuſpenſum.

De iudeis et ſaracenis.

Clemens. v. in ꝯcil. Vieñ.

Principes chriſtiani compeſcere debent ſaracenos ſibi ſubiectos ab inuocatione publica mahometi et a peregrinatione quã facere ſolent ad ſepulchꝝ ipſius. h. d. Io. an. Capitulũ. I

b CEdit q̃dem in offẽſam diui nomĩs et opprobrium fidei chriſtiane ꝙ in q̃buſdã mundi ꝑtibus ꝑncipibus chriſtianis ſubiectis in quibus inter-
c dũ ſeorſum interdum vero ꝑmixtũ cum chriſtianis habi-
d tant ſaraceni ſacerdotes eo-
e rũ çabaçala vulgariter nũcu-
f pati: in tẽplis ſeu meſquitis
g ſuis ad q̃ ijdẽ ſaraceni conueniũt: vt ibidẽ adorẽt ꝑfidum
h mahometũ: diebꝰ ſingul̃ certis hor̃ ſtãtibꝰ ĩ loco aliq̃ eminenti eiuſdem mahometi nomen chriſtianis et ſaracenis audiẽtibꝰ alta voce ĩuocãt et extollũt: ac vba q̃dã in illius honorez publice profitentur.
i Ad locum inſuꝑ vbi olim q̃-
k dam ſepultus extitit ſaracenꝰ
l quẽ vt ſanctum ſaraceni alij venerantur et colunt: magna ſaracenorum eorundem partium et etiam aliarum cõfluit publice multitudo: ex quibuſ noſtre fidei non modicum detrahit̃: et graue in cordibꝰ fidelium ſcandalũ generatur. Cum autem hec diuine maieſtatis diſplicẽtia nõ ſint vllatenꝰ tolerãda: ſacro approbãte ꝯcilio ipa in terris chriſtianorũ diſtrictiꝰ fieri deinceps ĩhibemꝰ: vniuerſis ⁊ ſinglis

a Suſpẽſũ. violãs hãc ſuſpẽſionẽ irregular̃ ñ eẽt. đ ſen. ex. is q̃. lib. vj. dixit de exceſ. p̃la. c. fi. declarari de bulliſʒ ad quẽ tũc ſpectaret collatio: ſic factũ fuit. ſ. ea. cõpilati. đ ſta. mona. c. j. v. abbate. Et ſciẽduʒ ꝙ aliq̃ ꝯferũt auctãte ap̃lica: vt archidiaconꝰ Bonoñ. aliq̃ đ ꝯſuetudĩe aliq̃ de iure cõi fʒ Hoſt. q̃ nota. i ſũ. eo. ti. ·§· pe. in ꝑn. ꝙ vbi aliud nõ apparet ep̃s cũ cap̃lo hoc faciet. alle. eo. ti. q₂. v. veꝝ. parũ facit ⁊ maxime põderata decre. ij. eo. ti. ⁊ ipius ſubſcriptione: puta ꝙ in ſtudio iſto cũ ex priuilegio ap̃lico dato ab Honorio. iij. archidiaconus h̃ faciat deuolueret̃ ad papã. de conceſ. p̃bẽ. q₂ diuerſitatẽ. ſed q₂ ꝑ aliud ꝑuilegiuʒ apoſtolicũ mortuo vel abſente archidiacono ep̃s ⁊ cap̃lm exercẽt officium ipi ſuccederẽt: ⁊ idẽ eſſet vbi archidiaconus vel aliꝰ ꝯferret de ꝯſuetudine vel de iure: q₂ ſuꝑior ſuppleret. eo. ti. c. ij. j. rñ. Quid đ officiali archidiaconi: dico ꝙ ipẽ ſuſpẽſus eſt: nõ archidiaconꝰ: niſi ratũ habuiſſet đ elec. ſi cõpromiſſarius ·§· porro. li. vj. Io. an.

Diuiſio

CEdit Prima ꝑs ponit duplicem ſaracenoꝝ exceſſũ: quẽ ſcđa corrigi ꝑcipit ibi: Cuʒ aũt. b Offenſã. q̃ diſſimulãda nõ ẽ eo. ti. ĩ nõnull̃. c Seorſũ. puta q₂ totã vnã terra villã vl̃ populationẽ tenent ſb ꝑncipe chriſtiano: vl̃ habẽt vnã extremitatẽ terre vl̃ parochie ꝑmixti: q₂ ĩ q̃libet ꝑte ciuitat̃ cohabitãt chriſtiani. qđlibet iſtoꝝ fert̃ eẽ ĩ Arragonia a diuerſis terris Hiſpanie.
d Saraceni. q̃ debẽt a chriſtianis publice diſtigui ꝑ habitũ. eo. ti. ĩ nõnull̃. e Zabaʒala. ⁊ habui a reuerẽdo viro antiq̃ dño Iohe theſaurario reg̃ frãcie q̃ fuit captiuꝰ eoꝝ ꝑ q̃drienniuʒ ꝙ erratum eſt in vocabulo: q₂ duo habent genera ſacerdotũ. Primi in ſingulari vocant̃ foqui in plurali vocant̃ foqua: et iſti ſũt vxorati ⁊ manẽt in meſq̃tis. Scđi vocant̃ alhages: ⁊ iſti cõiter nõ ſunt vxorati ⁊ relinquũt mũdũ: et ſic diuerſũ a primis ĩ habitu: ⁊ alijs: ſic apud nos religioſi a ſecl̃aribꝰ clericis: ⁊ iſti ſemel accedunt ad ſepulchꝝ mahometi: ⁊ q̃libʒ meſq̃ta hʒ vnũ ſacerdotẽ de ꝑmis: et vnũ miniſtruʒ q̃ vocat̃ muetdẽ: qđ ſonat preco: q̃ ſupplet defectuʒ cãpanaꝝ q̃s licet ſaraceni multum cõmendent: q₂ tñ chriſtiani in eis habendis ꝑuenerũ noluũt eis vti. Illiꝰ ꝑconis officiũ ẽ: q₂ horis de q̃bꝰ infra dicitur aſcendit turrim meſq̃te: q̃dratam in q̃libet ꝑte ſui feneſtrã magnaʒ habẽtẽ. et ad illarum quãlibet clamat alta voce obturatis auribus cũ digit̃: vt vox fortiꝰ reſonet: in ſua lingua verba hec ſonantia. nil alid poſſe niſi deꝰ ⁊ mahometꝰ eiꝰ nũciꝰ venite ad orationẽ faciendã in releuationẽ pctõꝝ veſtroꝝ et poſtea ſubmittit: legalis illehalla: qđ eſt dicere: non eſt alius victor niſi ſolus deus: ⁊ hec vba oẽs milites ſaraceni portant in ſcut̃ ſuis: ⁊ adhuc ſubmittit: deꝰ eſt omnipotẽs: hore aũt q̃bus h̃ facit de q̃bus infra ſequit̃ ſũt quinq₃. Prima eſt in aurora quã vocant ʒalaraʒobh: qđ eſt dicere oratio matutinalis: ⁊ forte hec fuit cã erroris huiꝰ vbl'f̃m eũ male recepti: cũ ab illo ꝑcone profert̃. Scđa hora eſt in tertijs. Tertia in veſꝑis. Quarta in cõpletorio: q̃ reſonat in cenã. Quĩto in crepuſculo noct̃: q̃ ſua lingua reſonat in tenebras: ⁊ q̃libet iſtarũ horaꝝ ſaraceni faciũt certas genuflextiones: ſicut de ſero nos facimꝰ ad laudẽ vginis. f Meſq̃tis. qđ nos vocamꝰ baſilicas vel eccl̃iam: ipi vocãt meſq̃tas: iudei ſynagogas. eo. ti. iudei. ⁊. c. cõſuluit. g Cõueniũt. audiui ꝙ femine nõ cõueniũt ibi cũ maribꝰ: ⁊ qñ ĩtrãt h̃ faciũt nudis ⁊ lot̃ pedibꝫ: ⁊ cũ certa deuotiõe.
h Mahometũ. In hiſtoria eccleſiaſtica legit̃ mahometũ nutritum fuiſſe a quodaʒ clerico nobili romano: qui cum tempore Bonifacij pape quarti quedã petita imperrare non potuiſſet: apoſtatauit a fide ⁊ nutriuit illum cũ q̃dã colũba alba q̃ recipiebat grana đ aure eius: ⁊ ſic erudita per hoc ꝙ qñ volebat mahometꝰ: illa ponebat ĩ publico os ad aurẽ: ſic dicebat ꝙ ſpũſſanctus alloquebat̃ ⁊ inſtruebat illũ: iſte poſtmodum dedit legẽ ſaracenis et hec in hiſtorijs eccl̃iaſtic̃ plenius repiri poſſũt. i Ad locũ. qui dicit̃ mecha. k Saracenus. cõiter habemus ꝙ fuerit machometus de q̃ ꝑmiſit. l Alij. q̃ nõ cohabitãt chriſtianis. Mahameto

a Principib9. ad q̄s ſpectat coercere tales: cū em̄ non ſint creature eccleſie illos eccl'ia nō coerceat. de di/uor. gaudem9. Jo.an. b Perterriti. ſ̄.e.cō. de offi. ordi. irrefragabili.

Diuiſio

Multorum. Diuiditur (ordi.c.j.cū cōcor.) in ſex ptes: vt ptʒ i rubro. Scd'a ibi: Propt. Tertia ibi: Sane. Quarta ibi: Porro. Quinta ibi: Vex. Sexta ibi: Alia. Scd'a ſbdiuidit̄ i q̄nqʒ. q2 p̄mo ponit cōſtitutionē de offi cio inquiſitorum exercendo per dio/ceſanos et inqui/ſitores. Secūdo ponit quiqʒ que alter poteſt ſine altero ibi: Sic ꝙ quilibet. Tertio pōit tria que nul lus poteſt ſine al tero ibi: Duro ta mē. Quarto po/nit decretuʒ ibi: et ſi. Quīto quō impeditus vel in tereſſe nolēs poſ/ſit alteri commit tere vices ſuas ibi: Vex. Jmol. c Pulſauit. talis pulſatio cō/muniter princi/pes mouet: vt h. q̄nqʒ etiā nō mo uet ex cā de pur. ca. cū i iuuētute.

Meta

d Metas. di cit̄ a metior meti ris: et eſt finis vel termin9 agri vel cuiuſcūqʒ rei. habemus meto metis quod po/nit̄ ꝑ collectione meſſiū: ð pe. z re. cū ex eo. poſt p̄n. inde dixit q̄dam.

Verſus

Dū tua rura me tis vicinis parci to metis. Has vero metas non licet tranſgredi: de ſepul. c. j. vbi ð hoc. e Ex cēdētes. al's excedētes. f Ple tat. ſpecie ɔcor. xxx. q. j. noſſe cuʒ ſuis ɔcor. eo. tit. excōicam9 . §. q2 vero. de ſi. ad a poſtolicā. j̄. ca. fi./ ver. nōnulla.

a principibus catholicis: ſub quorum dominio dicti ſaraceni moran̄t: et fiūt p̄dicta ſub obteſtatiōe diuini iudicij ob/nixius iniungētes: quatenus ipi tā q̄ veri catholici z chri/ſtiane fidei ſeduli zelatores i opprobriū qd' tā ipis q̄ ceteris chriſticolis ꝑ p̄miſſa in/gerit̄ debita conſideratione penſantes: ipſum vt proinde eterne beatitudinis premium aſſequan̄t de terris ſuis om/nino auferant: et a ſuis ſub/ditis auferri ꝓcurent inhibē do expreſſe: ne prefata inuocatio ſeu profeſſio nominis ip/ſius ſacrilegi mahometi pub/lice aut ꝑegrinatio prelibata ab aliquo in eorum exiſtente dominio audeat attentari de cetero vel quomodolibet ſu/ſtineri. Hi vero qui ſecus p̄ſumpſerint taliter ob diui/nā reuerentiā caſtigentur ab b ipſis: ꝙ alij eorum exemplo per/territi a p̄ſumptione ſimili arceantur.

De hereticis.

Clemēs. v. in ɔcil. Vienen̄.

Primo p̄mittit conſtitutio/nis cām. Scd'o ibi: Propter qd'. pōit ɔſtōnē ð officio inq/ſitionis exercēdo per dioceſa/nos z inquiſitores. Primo po/nēs quilibz que pōt vn9 alter ſine altero. Secūdo tria que nō poteſt et decretum oppo/nit ſubmittēs quō impedit9 vl intereſſe nolēs cōmittit alij vel cōmittit. Tertio ibi: Sane p/uidet circa muros vel carce/res hereticorum ipſorumqʒ claues cu/ſtodes et cuſtodū miniſtros. Quarto ibi: Porro. ponit iuramentuʒ cuſtoduʒ miniſtro/rū ſuorum notariorum z aliorum of/ficialium. Quinto ibi: Ve/rū. punit epiſcopos inquiſito/res z eorū ſubſtitutos qui fa/ciendo vel omittendo delin/quunt in officio. Sexto ibi: Aliā. confirmat antiqua iu/ra huic conſtitutioni non ob/uia. hoc dicit Jo.an. ca. I

Multoruʒ querela ſedis apoſtolice c pulſauit audituʒ ꝙ nōnulli inquiſitores per ſedē eandē contra prauitatē hereticam deputati d metas ſibi traditas e excedentes: ſic interdū execdunt ſue poteſtatis officium: vt qd' in augmentum fidei per circumſpectam eiuſdem ſedis vigi/lantiam ſalubriter eſt proui/f ſum: dum ſub pietatis ſpecie g granantur innoxij: cedat in h fideliū detrimētum. Propter quod ad dei gloriā z augmentum eiuſdem fidei: vt negocium inquiſitionis hu/iuſmodi eo proſperet̄ felicius quo deinceps eiuſdem labis i indago ſolennius diligenti9 et cautius peragetur: ipſum tam per dioceſanos epiſco/pos q̄ per inquiſitores a ſe/k de apoſtolica deputatos: om l ni carnali amore odio vel ti/more ac cuiuſlibet cōmodi tē/poralis affectione ſemotos: decernimus exerceri. Sic ꝙ quilibet de predictis ſine alio m citare poſſit et arreſtare ſiue n capere ac tute o cuſtodie man/p cipare: ponendo etiam in q compedibus vel manicis ferreis ſi eis viſum fuerit faciendum ſuꝑ quo ipius conſcien/r tiam s oneram9: necnō inquirere cōtra illos de q̄b9 ꝓ hmōi negocijs ſ̄m deū et iuſticiam t viderit expedire. Duro tamen tradere carceri ſiue ar/v to: qui magis ad penam q̄ x ad cuſtodiā videatur vel tor/mentis exponere illos: aut

g Jnnoxij. qd' eſſe nō debet: de ſen. excō. roma. i fi. li. vj. h Detrimentū. qd' eſſe nō debet: de penis in q̄buſdam. de ap. c. iij. z c. ſuggeſtū. de offi. ordi. irrefragabili. i Jndago. quaſi indagatio inquiſitio vl' inueſtigatio: de iureiur. quanto. poſt princi. de offi. dele. c. j. z vlti. li. vj. k Deputatos. generali/ter. ſ̄.e. tit. ꝑ hoc lib. vj. z vide qd' ibi no. in. j. glo. l Amore. q̄t/tuor modis ex p̄/mit q̄bus ꝑuerti ſolet humanū iu dicium. xj. q. iij. quattuor. ð re iu/di. cū eterni. lib. vj. m Cita/re. hoc eſt p̄mum ex quinqʒ de q̄b9 dixi. n Cape re. ſ̄m quod dif/fert a ſequenti: ſe pe em̄ capitur q̄ nō incarceratur. de ſenten. excom. ſi clericos. lib. vj j̄. de exceſ. prela. frequēs. in prin. z poſt p̄n. o Mancipa re. tertiū. p Ponendo. quartum. q Manicis. ſicut compedes ſunt cathene vel vincula circa pe/des: ita manice cathene vel vin/cula circa manus de vtroqʒ Pſal. pe. Ad alligan/dos reges eorum in compedibus: z nobiles eorum in manicis ferreis. Jo.an. r Oneramus. ɔcor. ſ̄.e.cō. ð iurepa. c. j. z ibi de di ɔcor. de hoc. s Jnqnirere. quintum. t Duro. poſu it. v. alteri ſoli ꝑ miſſa: nūc ponit tria ꝓhibita: et ecce primū. v Ad penā. ð pe. ɔuis. li. vj. ð ver. ſig. nouimus ð apoſtata. c. pe. x Tormētis. ſ̄m de tormentis teſtiū actoris. et

a b ad ſententiam procedere cõtra eos epiſcopos ſine inquiſitore: aut inquiſitor ſine epiſcopo dioceſano aut eius c officiali: vel epiſcopali ſe. va d can. capituli ſuper hoc delegato ſi ſui ad inuicem copiaꝫ habere valeant: infra octo dierum ſpaciuꝫ poſtq̃ꝫ ſe inuicẽ e requiſierint: non valebit. Et ſi ſecus p̃ſumptũ fuerit: nul f lũ ſit irritũ ip̃o iure. Veruꝫ ſi ep̃s vl' ei' inq̃ſitor ſeu capitli ſede vacãte delegat' cũ inquiſitore: aut inquiſitor cum altero eorũdẽ ꝓpter premiſſa ne g queat: aut nolit perſonaliter cõuenire: poſſit epiſcopus vl' eius ſeu capituli ſede vacãte h delegat' inquiſitori: ⁊ inquiſitor epiſcopo vel eius delegato ſeu ſede vacãte illi qui ad hoc ꝑ capitulũ fuerit deputa i tus ſuper illis committere vices ſuas vel ſuũ ſignificare k l per litteras conſilũ ⁊ conſenſum. Sane q꞉ circa cuſtodiam carcerum hereticalium m qui muri in quibuſdam par n tibus vulgariter nuncupantur multas fraudes dudũ intelleximus ꝑpetratas. Nos volentes ſuper hoc prouideri ſtatuimus: vt quilibet talis carcer vel murus queꝫ de cetero epiſcopo vel inquiſitori predictis volumus fore cõ o munẽ: duos cuſtodes habeat ꝑncipales diſcretos induſtrioſos ⁊ fideles: vnũ quem

rel. no. xv. q. vj. in ſumma. facit. v. q. v. illi qui. ꝺ re. iur. cũ in cõtemplatione. Puto aũt q̄ ieiunia q̃ inq̃ſitores ad veritatẽ cernẽdã ſolẽt indicere ſint tormenta: ita q̄ alter hoc non poſſit ſine altero ꝑ hanc lr̃am. Nã q̃ſtionis vbo intelligim' tormẽta corꝑis dolorem: et malaꝫ mãſionẽ. ff. de iureiur. item apud. §. q̃ſtionẽ. et. §. queſtionis. ⁊. ff. ad ſyl. li. j. §. q̃ſtionem. Item prꝫ per etymologiaꝫ qua dicit tormẽtũ q̃ſi torquens mentẽ. Jo. an.

a Ad ſniam. tertiũ. olim autẽ quando alter ſolus ꝓcedebat: ſolus ſententiabat. Si ambo ꝓcedebant licet diuiſiꝫ cõiũcabãt ſibi proceſſus in fine cuꝫ nõ reſtabat niſi ferre ſniam. e. tit. ꝑ hoc li. vj. et in extrauagan. benedicti ex eo. qꝺ tñ adhuc hodie ſeruabit: qꝺ dic decre. ꝑ hoc. vt ſi diſcordẽt in ſententia: conſulat papa.

Queſtio

b Cõtra eos. Sꝫ nũq̃d pro eis poſſet alter ſine altero diffinire: videt q̄ ſic: q꞉ a iure veteri nõ recedim' niſi inquãtũ inuenit expreſſum. Sed ita eſt q̄ olim ⁊ hodie alter ſolus poteſt inquirere ⁊ de iure veteri cũ ſolus ꝓcedit ſolus pronũciat: vt dixi in glo. ꝓxi. qꝺ hodie immutatũ eſt: ſi condẽnat ꝑ hãc lr̃am: ergo ſi abſoluit remanet ius antiquũ. fac. de elec. ſtatutũ. li. vj. et eſt. ſi. qꝺ no. xij. diſt. preceptis. lij. q. vj. accuſatus. c Sede vacante. vel q̃ſi vacante: vt in caſu decre. ſi ep̃us. de ſup. neg. p̃la. li. vj. Item intellige ſedẽ vacare: quo ad hũc caſuꝫ iuriſdictionis capituli: etiã qñ ꝓpulſum eſt: ſed ꝓpulſus adminiſtrare nõ põt: q꞉ nõ dũ habet litteras ꝑ conſtitu. Bonifacij inſinũ ctas: facit de tranſla. c. ij. d Capituli. hec lr̃a infra pluries reperita. ⁊ decre. ſ. ꝓxi. faciunt ad queſtionẽ an capitulũ ſede vacante poſſit viſitare: ⁊ debeat ꝓcurari de quo ꝑ Jo. mo. de ſupplẽ. negli. p̃lato. eccl'ie. ⁊ ꝑ Archi. eo. ti. ſi ep̃us. ⁊ q̄ poſſit alle. q̄ ep̃us hoc põt: ⁊ eſt iuriſdictionis in qua ſuccedit capitulũ: de maio. ⁊ obe dien. his que. ⁊. c. cum olim. e. ti. c. j. lib. vj. de inſti. c. j. e. li. ergo hoc poterit: alias tp̃e vacationis remanebũt crimina incorrecta: alleg. etiã pre. decre. eccl'ie. vbi viſitator dat' a metropolitano a quo certus caſus excipit in alijs videt ꝯtrã hr̃e q̃ſi ꝑ exceptionẽ firmet regula ff. de fun. inſtruc. q̃ſitũ. §. deniq꞉ nerati'. xxxij. q. vij. dominus. Cũ autem metropolitanus nil habet niſi de iure trãſfuſo. de capit'lo in metropolitanũ: ꝫ capitulum h̃ habebat. faciũt no. ꝑ Inno. ꝺ here. ad abolẽdã. In cõtrariũ hoc nõ eſt iure exp̃ſſum: ergo nec attribuenduꝫ. lꝫ eñi capitulũ cõſeruat iura ep̃atus. xij. q. ij. charitatẽ. ⁊. c. illud. ⁊ ius reddat a gentibꝫ accuſantibꝫ ⁊ denũciãtibꝫ: nõ tñ viſitat: ſꝫ is q̃ dat a papa. lxj. diſ. obitũ. vbi ꝓbat q̄ vacãs eccl'ia deſtituit viſitatiõe. Sed ſm Archi. dici poſſet q̄ illud deſtitute nõ reſpicit viſitatiõis

An capl'm ſede vacãte poſſit viſitare ⁊ debeat ꝓcurari

operã: ſed eccl'ie vacationẽ ſicut de elec. eccleſia. j. q. ij. ꝑin. Item capitulũ eſt neceſſarius nõ volũtarius adminiſtrator: ergo non poterit q̄ adminiſtrationi neceſſario nõ incũbit: ⁊ hoc tenet Jo. mo. ſed Archi. nõ eligit: videt tñ plus accedere primo dicto: pro quo fac q꞉ iſte non eſt actus ꝑ quẽ preiudicet ep̃o: ſicut beneficiorũ collatio ⁊ alienatio ꝑſonarũ et rerũ. de q̃bꝫ de maio. et obe. c. j. lxxj. diſt. fraternitatem. xij. q. ij. ſi qua de reb' egeret declaratione nõ ſolũ in h̃ ſed in pluribus alijs articulis. h̃ qꝺ dicit capitulũ ſuccedere ĩ iuriſdictiõe vacãte ſede volens tenere opi. Jo. poſſet dicere illam verã in generali viſitatione ciuitatis ⁊ dioce. contrariaꝫ in ſpeciali viſitatione vel inquiſitione contra certas perſonas vel loca. e Requiſierit. req̃rit ꝫ ꝑ parẽ: de h̃ de offi. dele. cũ cauſa. in. j. gl. ⁊ puto ſufficere vnam requiſitionem: et facit quod no. xviij. di. ſi ep̃us. in vl. glo. ⁊ qꝺ dixi. de iureiur. ego. N. ⁊ in requiſitione nõ eſt neceſſe terminũ exprimi ſed ipo iure ſtatim currit: ſic de excep. pia. lib. vj. ⁊. §. ea. cõpl. de decl. c. j. ⁊ hic adde quod ibi dixi. Joh. an. f Ipſo iure. a q̃ ad iuris effectũ: ſi eñi de facto tortus ẽ vel dure carcerat' h̃ nequit nõ fuiſſe. ff. de cap. ⁊ poſtlimi. reuerſis. in bello. §. facte: ⁊ facit quod dixi de appel. vt noſtrũ. Sed ſi interlocutoria ſolum lata eẽt ſuper carcere vel tortura: illa nulla eſſet: ⁊ lex ꝑmittit tunc appellare: q꞉ grauamẽ tolli non poſſet ꝑ appellationẽ interponendã poſtmodum diffinitiua. de ap. §. eo. ij. j. rñ. ij. q. vj. ante ſniam: ff. de ap. re. vel non. l. ij. g Nolit. ſi. de reſcrip. ſciſcitatus in fi. h Inquiſitori. hic iunge finem ſuper illis ⁊c̃. i Sup illis. carceratiõe tortura et ſententia. k Per lr̃as. cõcor. lxiiij. di. c. j. ⁊. ij. de tẽ. or. nec ep̃i. l Conſenſuꝫ. Sufficit ergo q̄ cõmittat illũ vel conſentiat illũ ꝓcedere que ſunt diuerſa: facit quod ſcripſi: de fo. compe. ſignificaſti per glo. fi. ff. de ec. edifi. ad audientiã. ij. ſuꝑ. j. glo. vnde in electione licet ꝑmũ ⁊ non ſecunduꝫ: de electio. c. pe. in fi. li. vj. ita hic delegat' epiſcopi vel capituli põt ſecundũ ⁊ nõ primũ qꝺ forte fuit cã hui' diſiũcte: alterꝰ vero iſtoꝝ hic eſt neceſſarium infra octo dies poſt requiſitionem: poſt octo vero dies neutꝝ ẽ neceſſariũ: vt. §. m Muri. e. ti. vt cõmiſſi. li. vj. ver. ⁊ illoꝝ. n Vulgariter. ſi. §. e. cõpil. de re. do. c. j. in princi. et ibi concor. o Duos. niſi de vno concordarent. in caſu eñi diſcordie manaſſe videt hec ꝓuiſio. fac de appella. cũ ſpeciali. puto cõtrariũ. ſ. q̄ de vno cõuenire non poſſint: ſed neceſſarij ſunt duo: nec eſt h̃ prouiſum ꝓpter diſcordiã: ſed ad ſecuriorẽ cuſtodiam: qꝺ ſatis ſonãt verba. facit optime. ff. de cuſtodia reoruꝫ. l.

a volet ep̄us: ⁊ ꝓuidebit eidē: aliū de quo voluerit inquiſi/ b tor: cui etiā ꝓuidebit: et quilibet p̄dictoꝝ cuſtoduꝫ ſub ſe aliū bonū et fidū poterit ha/ c bere miniſtrum. In quolibet d etiā cōclaui eiuſdem carceris e ſiue muri erūt due claues di/ uerſe: quarū vnā vnus: aliaꝫ alius tenebit p̄dictorū cuſto/ dū: ⁊ eā cum officio miniſtrā di que incarceratis fuerint miniſtrāda ſuo poterit cōmit f tere vel ſubdelegare miſtro.

¶ Porro corā epiſcopo vel capitulo ſede vacāte et inquiſitore p̄dictis vel ſubſtitutis ab eis cuſtodes ſupradicti anteq̄ ſuū officiuꝫ exequant̄ g iurabūt ad ſancta dei euāge/ h lia corꝑaliter ad ſe tacta ꝙ in cuſtodia in muratoꝝ et alioꝝ pro crimine ſupradicto in ſua i cuſtodia poſitoruꝫ et ponen/ doꝝ: omnē diligentiaꝫ ⁊ ſol k licitudinem quam poterunt fideliter adhibebūt: et ꝙ ali/ cui incarcerato nihil vn⁹ in l ſecreto loquet̄ quin hoc audiat alter cuſtos: ⁊ ꝙ ꝓuiſionē quā incarcerati recipiunt ex ordinatione cōmuni: et illud quod a parētib⁹ ⁊ amicis vel alijs ꝑſonis fidelib⁹ offerre/ tur eiſdē: niſi ep̄o ⁊ inquiſitori vel ſuoꝝ cōmiſſarioꝝ ordi/ nario refraget̄ ipſis fideliter m et abſq̄ diminutione aliqua miniſtrabūt: nec in his frau/ dem aliquam adhibebunt: et n idē iuramentū et coram eiſdē ꝑſonis miniſtri cuſtoduꝫ pri/ uſq̄ ſuuꝫ exerceant officium exhibebunt. Et quia ſepe contingit epiſcopos proprios habere carceres ſibi et dictis inquiſitoribus non cōes. volu/ mus et diſtricte p̄cipim⁹: vt cuſtodes ad incarceratorum o ꝓ dicto crimine cuſtodiam ꝑ epiſcopos vel ſede vacāte ꝑ p capitulū deputādi: ⁊ eorū miniſtri coram dictis inquiſito/ ribus vel ſubſtitutis ab eis q p̄ſtent ſimile iuramentū. Notarij quoq̄ inquiſitionis co/ ram epiſcopo et inquiſitore r vel ſubſtitutis ab eis iura/ bunt ſuum officium fideliter exercere: et idem fiet de alijs s perſonis neceſſarijs ad pre/ dictum officium exequendū.

¶ Uerum quia nimis eſt graue ad exterminationem:

vi. in prin. ibi nec vni ſed duobus cuſtodia committen/ da eſt: ⁊ idē dicimus: ⁊ de miniſtris de q̄bꝫ ſequit̄. a ¶ Prouidebit. eidē de ſuis redditib⁹: ⁊ nō de ꝓuentuum inquiſitionis officio deputata: vt in extra/ uaga. Bñdicti ex eo ꝙ § ver. quia. b ¶ Etiā prouidebit inquiſitor ſcꝫ de prouentib⁹ deputati officio. c ¶ Miniſtrū. ſi. de fi. preſby. ꝓpoſuit in fi. facit qđ dixi ſuper ru/ brica de offi. cu/ ſto. Jo. an. d ¶ Cōclaui. cōcor. de elect. vbi periculū § in eodē. cū ſuis ꝯcor. e ¶ Diuerſe. ne vnus cuſtos ſine altero poſſit aperire. Interdū eī in eadem ſera habent plures ſocij plures claues vt quilibet per ſe: et aperire et claudere poſſit: cui⁹ cō/ trariū hic inten/ dit. f ¶ Subdele/ gare. quod alias nō poſſet: cū ſibi miniſterium de/ mādet̄ ſine iuriſ/ dictione: in quo videt̄ electa indu/ ſtria perſone. de of. dele. c. ſi. ⁊ pu/ to ꝑ hāc lr̄am ꝙ in aſſumēdo mi/ niſtro non requi/ rat̄ cōſenſus ep̄i vel inq̄ſitoris. g ¶ Jurabunt. ſi. ſ. e. cō. de re. do. c. ij. ver. illi etiā. de imagi. c. ij ſed in illis nihil dicit̄ de corꝑali tactu. h ¶ Ta/ cta. vt no. de elec. vt circa. ver. coram. li. vj. in gloſa. ij. in corporali iuramento non ſufficit preſentia: ſed req/ ritur tactura euangeliorum. quidam dicunt ꝙ corpo/ rale iuramentum ſatis eſt ꝙ habeat corporis ſenſū et viſum: facit. xxxv. q. vj. ſi ep̄os. per id quod de poſſeſſi one dicit̄ ꝙ ibi requiritur actus corporalis: ⁊ cum vi/ ſu transfert̄. ff. de acq̄. poſ. l. quod meo § ſi ꝑ vendito/ rem. ⁊ l. j § pe. ⁊ no. de cōſuetu. c. ij. ſed illud verū cum tradens ⁊ accidiens hoc intendūt: ſec⁹ ſi poſſeſſio erat vacua: vt ibi no. Et ḡ ſcripſi poſt Inno. de iureiur. ⁊ ſi chriſtus. ꝟ. ꝙ aūt iuramēta q̄ p̄cipiunt̄ a iure: ſic te/ ſtis calūnie veritatis: vel que a iure iudice vel parte ex neceſſitate deferunt̄: debent fieri tactis euangelijs: al's fieri poſſunt ſine tactura. et vide qđ no. xxij. q. j. in ſumma. Sed videt̄ ꝙ plus obliget corporale: facit. ij. q. v. quanto. et. c. ſe. C. ſi mino. ſe ma. di. l. ſi alterius. Que/ dam aūt iura dicunt ſimpliciter iurari: quedam corꝑa liter: quedā ſuꝑ ſancta dei euāgelia: quedā addūt ipo/ rum tacturam: vt hic ⁊ .j. q. vij. quotiens. ⁊ .ſ. ea. cō. de iureiuran. romani. ver. porro. de fri. et maleſi. laudabi/ lem. pater. de primo de iureiur. co. ti. ꝑ totū li. vj. de te/ ſti. preſentium. ⁊ c. pe. de exceptio. paſtoralis. qui ma. ac. poſ. cū in tua. de ſen. excō. ex tenore. De ſcđo: de he/ re. ad abolendaꝫ § ſtatuimus. de ſenten. excom. venerabilibus. de elec. vbi periculū § his. et. c. vt circa. et. c. procura/ tor. lib. vj. De tertio. de pur. ca. q̄/ tiens. apud itali cos interpreta/ tur cōſuetudo ꝙ ſufficit quēlibet librum vel quāli bet ſcripturā tangere: quod ſatis puto ꝓcedere etiam vbi de corpo rali iuramēto ex/ ꝑmit̄: non ſic vbi de tactura euan/ geliorū vt hic et in concor. i ¶ Ponendoꝝ. vbi hoc exprimi/ tur iurat̄ ſuꝑ fu/ turis. et ſic non ob. de iureiuran. c. pe. k ¶ Po terunt. xxij. q. ij. faciat. l ¶ Se creto. ſi. de elect. vbi periculuꝫ § nulli. li. vj. cū ſu/ is cōcor. ⁊ de ſe/ creto habet̄ .ſ. c. pxi. de pe. diſt. j. § hoc ḡ in prin. ⁊ ꝟ. filiā. et de he re. c. vl. li. vj. nec ſumit̄ taꝫ amare h̄ ꝟbum qn alter cuſtos in abſen/ tia alteri⁹ capitulū alloq̄ poſſit: de nō ſecretis ipis icar ceratis. m ¶ Diminutione. non ſicut infideles ſerui entes vel miniſtri q̄ ſemper de eo qđ dominis dat̄ deci mā vel aliā quotā ſubtrahūt: vt no. j. q. j. chriſtus. xlij. q. j § ij. ꝟ. ſed videre. n ¶ Corā eiſdē. ep̄o vel capitu lo: ⁊ inquiſitore vel ſubſtitutis ab illis. o ¶ Pro di/ cto crimine. de incarcerādis ergo ꝓ alijs criminib⁹ nō iurant inquiſitori. p ¶ Deputandi. dato ḡ ꝙ capitu lum haberet iuriſdictionem ⁊ carcerē non tamē in ſuo carcere: ſed epiſcopali tales tenebit ſede vacante. q ¶ Notarij. qui poſſunt eſſe conſtitui in ſacris ⁊ re ligioſi: quod dic: vt c. ti. vt officium § ad conſcriben/ das. li. vj. r ¶ Jurabunt. ſpeciale ꝓpter magnitudi nem criminis ⁊ fauorem fidei: alias ſufficere debere t iuramentum in creatione p̄ſtitum: de p̄ſcrip. ad audiē tiam. de cuius forma ſcripſi ne cle. vl' mo. ſic̄ te. ⁊ Spe cu. de fide inſtrumen § reſtat ver. ſed quero. s ¶ Perſonis. officialibus nuncijs ad citationes fa ciendas: et apparitoribus. de quibus .j. c. proxi.

s prauitatis predicte nō agere
qd̓ ipius cōtagiosa enormi/
tas agēdū reqrit: graue est q̄
b q; et dānatione dignissimuz
maliciose in sontib⁹ eadē im
ponere prauitatē epo ꝛ inq̄si
tore prefatis ac alijs ad dicti
executionē officij substituen
dis ab eis in virtute sancte
obediētie: ꝛ sub interminati
one maledictionis eterne p̄ci
pim⁹: vt sic discrete ꝛ ꝓmpte
cōtra suspectos vel diffama/
tos de hmōi prauitate ꝓce/
c dāt: q; maliciose aut fraudu/
lēter tantā labē: seu q; ipsos
in executione officij inq̄sitio/
nis impediat falso alicui nō
imponāt. qd̓ si odij gratie vl'
amoris lucri aut cōmodi tē/
d poralis obtētu cōtra iusticiā
e ꝛ cōscientiā suā omiserint cō
tra queq; procedere vbi fue
erit ꝓcedēdū sup hmōi pra/
f uitate: aut obtentu sup eodē
prauitatē ipam vl' ipedimētū
officij sui alicui iponēdo: eūz
sup h̓ p̄sumpserint q̄quo mō
vexare p̄ter alias penas ꝓ
qualitate culpe imponēdas
eisdē. eps aut superior suspē
sionis ab officio ꝑ trienniū.
g alij vero excōicationis sniās
h eoipso incurrāt: a qua q̄dez
i excōicationis snīa qui eādez
incurrerint: nisi ꝑ romanum

pontificem nequeāt: p̄ter q̄;
k in mortis articulo: ꝛ tunc sa/
tisfactione p̄missa obsolutio/
nis bn̄ficiuz obtinere: nullo
in hac pte p̄uilegio suffragā/
te. ¶ Alia sane q̄ circa p̄mis
sum inq̄sitionis officiū a no/
stris sunt p̄decessorib⁹ insti/
tuta: quaten⁹ p̄senti decreto
nō obuiāt sacri approbatiōe
cōcilij roborata in sua volu/
m m⁹ firmitate manere. ¶ Idē
in eodē. Primo ponēs cōsti/
tutionis causam determinat [illegible] inquisitorū. Scd̄o pu/nit inquisitores qui p̄textu [illegible] illicitis mo/dis [illegible] vel ob deli/cta clericorum ecclesiarū bona cōfiscāt. Tertio p̄cipit nota/rijs officialibus ꝛ [illegible] vt hoc facientes [illegible] et superiorib⁹ [illegible] [illegible]. Quarto [illegible] inquisitorib⁹ [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] officialium. hoc dicit Johannes andree. ca. II.

N Olentes splēdorē soli
tū negocij fidei ꝑ act⁹
n indiscretos ꝛ improbos quo
rūuis in inquisitorū heretice
prauitatis quasi tenebrosi fu
o mi caligine obfuscari. hoc sa
cro concilio approbante sta/
p tuim⁹ nullis ex nunc nisi qui

a ¶ Nō agere. cōcor. de simo. nemo. ꝛ qd̓ ibi no.
b ¶ Dignissimū. idē. ℞. lxxxvj. di. c. j. in fi. c ¶ Frau
dulēter. falso alicui nō imponāt qd̓ sequit̄. d ¶ Obtē
tu. vbi ḡ non ꝓpter alterū p̄dictorū: s; forte timore vel
ꝓpter vitandū scandalū hoc omitteret: nō est locus pe
ne. e ¶ Et cō/
scientiā. no. ꝛ q;
copulat. cōcor. d
iudi. cum eterni.
li. vj. f ¶ Eo
dem. odij gratie
ꝛc. vt. s.
g ¶ Alij vero.
sc; inquisitores
vel substituti ab
eis vel ab epis
vel capitulis va
cante sede.
h ¶ Eoipso in
currāt. Hic pt;
apte q; constitu
tio eccl'ie militā/
tis ligat crimen
omnino occultū
ad penas suspē/
sionis ꝛ excōica
tiōis. ad idē. s.
ea. cōpi. de sta.
mo. c. j. §. qr vero
.j. de penis. c. cu
pientes. §. q̄ ve/
ro. nec turbent̄
aliqui. nā h̓ idez
ꝓbat̄ de scisma.
c. j. ver. omnē. li.
vj. ꝛ. e. li. de elec.
vbi periculū. ℞.
nulli. ꝛ c. funda/
menta. §. q; si se
cus. ꝛ. c. qr sepe.
facit eo. ti. sciāt.
ꝛ. c. se. ꝛ ca. indē
nitatibus. §. po/
stremo. de offi.
dele. ca. fi. §. ps
vero. de offi. or/
di. c. vl. de iudi.
c. ij. ver. ꝓuisio.
de re iudi. c. j. et
ij. ad fi. d homi.
ꝓ humani. ver.
sacri. Ad idem
antiqua iura: de sen. excō. porro. ꝛ. c. cū nō ab homine.
de tēp. or. c. vlti. patebat idē de immu. ec. clericis. li. vj.
ver. necnō. ꝛ ex his videt̄ idubitatū q; Arch. habebat
ꝓ dubio: ꝛ disputationi relinquebat: an hereticus om/
nino occultus sit excōicatus. Joh. tenet q; sic. xxiiij. q.
j. in summa. ꝛ in glo. se. de pe. di. j. cogitationis. placet
etiā Hos. et Raynu. in sūma de here. ad cōtrariū indu
cit̄. xxxij. di. erubescāt. ꝛ qd̓ ibi no. xxxij. dis. habuisse. l.
di. §. sed illud in fi. ij. q. j. nomen. ꝛ. q. v. cōsuluisti. ꝛ vj.
q. j. si omnia. xv. q. vj. c. j. ver. non potest. xxx. q. vlti. §.
his ita. ꝛ. c. se. xxxij. q. v. c. vl. de simo. sicut tuis in fi. et
c. se. facit ad hoc: qr ex voluntate que nō ꝓcedit in actū
non scandalizat̄ ecclesia. xxiiij. q. iij. de⁹ q̄bus. q̄dā sunt
qui nolunt fateri ꝑ clauem ecclesie ligari posse omnino
occulta nisi illa sint expresse lege diuina damnata: vt

An eccl'ia liget pctā oīa occulta seu pctōres delinquentes occulte

vsura in qua damnat̄ spes occulta: de vsu. consuluit.
Alij dicunt q; si factum est publicum: sed occultum q̄s
fecerit ligare potest ecclesia. v. q. j. quidam. de offi. ordi.
si sacerdos. Si vero factū ꝛ faciens sunt occulta secus
vt in cōtrarijs: sed vtriq; dicto obuiant iura allegata
in prin. glo. qua
re de plano fate
amur q; cōstitu/
tio militantis ec
clesie ligat oīno
occulta nō tamē
nominatim: d il/
lis iudicat tribu
nal ecclesie imo
ipsa ecclesia in/
q̄tum ꝑ homi/
nem iudicat ho/
minē nomiatim:
ꝛ inq̄tū est col/
lectio fideliū li/
gatos sic occul/
tos habet ꝓ so/
lutis. de sen. ex/
cō. a nobis. ij. et
sic loquant̄ con/
traria.
l ¶ Excōica/
tionis snīa. de su
spensione nil di/
cit: quare videt̄
q; ab illa superi
or possit absolue
re. Dic contra: ꝛ
ratio illius omis
sionis fuit: quia
tēpus habet de/
termiatū. ꝛ vbi
sic determinatū
est videt̄ q; non
possit supior ab
soluere: vt no. de
elec. cupientes.
§. ceterū in glo.
est ergo. s; qd̓ si
tp̄s determina/
tum non esset vi
det̄ q; possit. ex
quo superior nō
reseruat. de sen.
excō. nup. nec ꝓ
hibet: vt. j. de pri
uil. c. j. ℞. si qui.
facit qd̓ no. de reg. nō solū in fi. li. vj. ꝛ qd̓ dixi: de solu.
c. ij. in fi. secus si reseruasset. de test. tā l'ris in fi.
k ¶ Articulo. q̄ casus semꝑ excipit̄. j. c. pxi. de offi. or.
pastoralis. ꝛ vide qd̓ ibi no. l ¶ Et tūc. s. qn̄ in mor
tis periculo ꝑ epm̄ vel p̄sbyterū absoluūt̄. ꝛ h̓ intelli/
go si facultas est satisfaciēdi: ꝛ tp̄s h̓ patit̄ al's absolue
tur cū cautione. facit. j. c. pxi. de sepul. c. vl. de sen. excō.
a nobis. m ¶ Manere. ꝯcor. e. ti. c. vl. in fi. li. vj.
N Olentes. ¶ Diuidit̄ in quattuor partes vt pa/ Diuisio
tet in rubro. Scd̄a. ibi: Inquisitoribus. Tertia.
ibi. Notarij. Quarta. ibi: Porro. Jmola. n ¶ Im/
probos. q̄ dederūt causam et merito huic cōstitutioni
ꝛ p̄cedenti. o ¶ Caligine. Esa. v. in fine. Lux obte/
nebrata est in caligine. p ¶ Ex nunc. ac si dicat
deinceps: vel forsan voluit papa per hoc. q; hec pars

a quadrageſimũ etatis annuz attigerit officiũ inquiſitionis b p̃dicte cõmitti inquiſitoribus c ꝛ tam ipoꝝ q̃ epoꝝ ſeu capitulorũ ſede vacante ſupra d hic deputatis cõmiſſarijs qui buſcũq; diſtricti⁹ iniũgentes e f ne p̃textu officij inquiſitiõis g quibuſuis modis illicitis ab h aliquibus pecuniã extorque i k ant: nec ſciẽter attẽtent eccle l ſiarũ bona ob clericoꝝ delictũ p̃dicti occaſione officij fi m n ſco etiã eccl'ie applicare. Q̃d o ſi ſecus in his vel eoꝝ altero fecerint: excõicationis ſententie eos ſubiacere decernimus p ipſo facto: a qua non poſſint q abſolui p̃terq̃ in mortis articulo: donec illis a quibus ex r torſerit plene ſatiſfecerint de pecunia ſic extorta: nullis pri s uilegijs pactis aut remiſſionib⁹ ſup hoc valituris. Notarij vo et officiales dicti officij: necnõ fratres ꝛ ſocij inquiſitoꝝ et commiſſarioꝝ ipſoꝝ qui dictos inquiſitores aut t cõmiſſarios ſecrete nouerint v talia cõmiſiſſe: ſi indignationẽ dei et apoſtolice ſedis vitare voluerit ꝛ offenſaz: ipos x grauiter arguere et corrigere y ſtudeant in ſecreto: q; ſi talit̃ z ea ſciuerit: vt ea pbare valeant ſi ſit op⁹: hec p̃latis inquiſitoꝝ ꝛ cõmiſſarioꝝ eorundem ad q̃s id ptinebit nũciare ſollicite debeant: q̃ equidẽ p̃lati inquiſitores ꝛ cõmiſſarios p̃dictos reos inde repertos ab a officijs amouere et amotos

cõſtitutionis ſtatim ligaret a tempe promulgationis nõ exceptatio lapſu duoꝝ mẽſiũ. de quo dixi in pemio nõ quo ad hoc q; cõtrafaciẽtes hoc ignorãtes obligati eſſent ad culpã: ſed quo ad hoc vt cõtrafactũ non valeret: prius vero datos afficere nõ intendit. a Quadrageſimũ. con/ cor. xx. q. j. ſctimo niales. et ẽ mirãdũ q; i inquiſitore maior etatis maturitas reqrit̃ q̃ in epo q̃ tamen inquiſitor eſt. et eſt ſi. de electi. nemo deinceps. li. vj. et hoc eſt de arbitrarijs: de quib⁹ ñ cogimur reddere rõnez vt ſcpſi de reſcrip. ſi qñ. b Cõmitti. p p̃latos pnunciales vel miniſtros illoꝝ ordinũ qui b⁹ deputatio taliũ a ſede apoſtolica eſt cõmiſſa. Idẽ puto de inquiſitoribus ab epiſcopis vel capitulis ſede vacante: vt hi quibus cõmittãt habere debeãt hãc etatẽ. Sed quid ſi cõtra fiat: certũ eſt q; puniendi ſunt cõmittentes trãſgredientes hoc p̃ceptũ. ꝛ vide qð nota. de elec. generali. §. illos. in vi. glo. li. vj. Et licet hic non apponat̃ decretũ. videt̃ tñ q; nõ valeat cõmiſſio. p ꝛ cõtra ð elec. licet canõ. li. vj. ꝛ vide qð ibi no. i glo. ij. c Ipoꝝ. cõmiſſarijs qð ẽ. ſ. ꝛ p h̃ ꝛ p. c. ſ. pxi. i gl. ij. ſoluit̃ qð oli dubitabat̃: an inquiſitores poſſẽt cõmittere vices ſuas: ꝛ videbat̃ q; nõ: q2 decre. vt cõmiſſi in p̃n. e. ti. li. vj. permittit vt cõmittãt citatiões ꝛ ſniaꝝ denũciationes (q̃ alia phibent̃. C. de pcura. marit⁹.) vltra illa q̃ pmiſſa cõmittere nõ poterãt: de trãſla. c. ij. fac de offi. dele. c. vl. §. vices q̃z. vbi etiã ↄſeruator nõ cõmittit niſi illa duo. videt̃ em̃ electa iduſtria pſone. de offi. dele. c. vl. ꝛ. c. is cui. li. vj. Cõtra: q2 ſiue ordinariã ſiue delegatã iuriſdictionẽ inquiſitor habeat cõmittere põt. Primũ ptz. Secũdũ. ſ. cũ dr̃ delegat⁹: qð videt̃ veri⁹ p decre. p h̃ e. ti. li. vj. p ꝛ ſ. e. ti. ne aliq. eſt tñ delegat⁹ principis: et cũ iuriſdictione: non cũ miniſterio tm̃: ergo committit ita ſernatur: dant ergo inquiſitores cõmiſſarios quos vocamus vicarios vel ſubſtitutos. ſ. e. c. proxi. §. porro. ꝛ. §. notarij ꝛ. §. verũ. Ad decre. vt cõmiſſi reſpondet̃ q; nõ loquit̃ negatiue: ſicut illa q̃ loquit̃ de cõſeruatore. ſ. q; nõ poſſint niſi illa duo committere: ſed loquitur affirmatiue. ſ. q; illa duo committere poſſint: ꝛ ð illis forte dubitabat̃ quaſi ante citationez non eſſet ppetuata iuriſdictio: ꝛ p diffinitiuã eſſet fructus ſuo officio. Ad p̃mũ. de offi. dele. paſtoralis. §. i. ad ſcðm. e. ti. in lr̃is. d Cõmiſſarijs. de epiſcopis loqui non videt̃. ꝛ ideo licet etiã epi ab his d.. oerent abſtinere: pena tamẽ que ſequitur non habet locum in illis. concor. ſ. ver. notarij. voluit ergo dignitati deferre. de offi. deleg. c. ij. li. vj. e Pretextu. vbi q̃ non eo p̃textu illicite exigit licet

An inquiſitor poſſit cõmittere vices ſuas

Ad.

malefaciat: nõ tamẽ eſt locus pene. f Officij. ꝛ ſic committit crimen concuſſionis. de q̃. j. q. j. ad fi. xxiij. q. j. ꝛ. c. ij. in fi. ꝛ. c. militare. ꝛ de imu. ec. q2 plerũq;. tñ tales abſolui permittit reſtituendo ſimplum tantũ. cũ tñ cõcuſſor ſoluat q̃druplũ. xviij. di. qm̃ in fi. xiiij. q. v. ñ ſane. Dic Stepha. q; h̃ nõ negat iſtos poſſe puniri tanq̃ cõcuſſores. de pena. concuſſoris. no. in. c. militare. alle. in glo. g Illicitis. penas pecuniarias applicandas officio ñ phibet iponi ꝛ exigi: ſz illicitas exactiones fieri. ff. ð offi. pſi. illicitas i p̃n. de ſimo. in tãtũ. ꝛ. c. audiuim⁹. et c. ſe. h Pecuniam. intelligo large. j. q. iij. p totũ. i Scienter. ignorant̃ q̃ non tenet hec pena. ſi. ſ. ea. cõpi. de conſang. et affini. c. vno. k Eccleſiaꝝ. De bonis q̃ clericoꝝ ppriis nõ phibet: ꝛ p h̃ dico q; ſi monachus p̃eſſet eccleſie q; etiã eoꝝ q̃ acq̃ſiuit intuitu pſone applicatio iſta fieri nõ poſſet: cũ em̃ ipediẽte pfeſſione ſibi nõ poſſit acq̃rere: ꝛ ſic acq̃ſita p⁹ poſſeſſionem adeptã ſint eccl'e. xviij. q. j. c. vno. de p̃ult. cũ olim. ij. q̃ etiã in illis ẽ loc⁹ ei qð h̃ dr̃ qd tñ in q̃dã inquiſitoris cõſilio aute hãc ↄſtõnem clamare nõ pfuit. l Delictũ. de reg. iur. delictũ cũ ſuis ↄcor. li. vj. m Eccleſie. multomi⁹ ſibijpis officialib; vl' fiſco ſeculari: cui al's applicata ſũt ipo iure bona laicoꝝ dãnatoꝝ: de here. c. ti. cũ ſm. li. vj. ꝛ vide qð no. de ↄceſ. p̃ben. q2 diuerſitatẽ. ꝛ qð ibi dixi ſup glo. antepe. n Applicare. idez ꝓbũ de p̃ben. c. iij. pbat̃ aũt h̃ e. ti. excõicam⁹ in p̃nci. vbi bona clericoꝝ dãnatoꝝ diuidi iubent̃ inter eccl'ias a q̃b; bñficiati ſũt. o In his. duob; pxime dictis ſcz de pecunia extorquenda: ꝛ de bonis eccleſie cõfiſcãdis: primuz enim caſum. ſ. de etate includi nõ puto qð patet per ſequẽtia ibi: donec illis ꝛc̃. p Abſolui. p ordinarios cũ ſibi non reſeruet: de ſen. excõ. nuper. q Articulo. ſ. c. pxi. in fi. r Satiſfecerint. ſi habẽt: vñ al's vero paupertas excuſat: de vſu. cum tu. de rap. c. ij. ꝛ vide qð no. de ver. ſig. ex. pte. j. in fi. iiij. glo. s Remiſſionib;. ↄcor. de cenſi. exigit. ad finem. de reſcrip. ſtatutum circa fi. li. vj. et vide quod ibi no. t Cõmiſſarios. nil dicit de epis: vt etiã. ſ. dixi. ꝛ facit. ſ. ꝓbũ p̃latis. v Talia. in alijs q̃ nõ habet locũ qð ſequit̃. x Corrigere. quantũ in eis eſt vel. i. corripe qð poſſunt: ſz non corrigere: man⁹ cõprimere poſſunt: ſed non animũ mutare. xlvij. di. §. neceſſe in fine. Jo. an. y Secreto. ij. q. j. ſi peccauerit. z Valeant. alias taceãt. ij. q. vj. plerũq;. Jo. an. a Amouere. licet prelatus inquiſitoris. ſ. prouincialis illuz ab officio remouere poſſit: vt hic patet: iuriſdictio tñ inq/

ſitoꝛis non ab ipſo pꝛelato: ſed a papa immediate de/ pendet: vt ſol⁹ act⁹ cōmittēdi vel remouēdi pendeāt pe/ nes illū: ⁊ hec patent in ꝑuilegijs officij: ex quo ſequit̃ ꝙ corrigere vel alterare non poſſet facta ꝑ illū virtute officij: ſed illā amotū puniat: vt hic. a Teneant. nō dicit poſſint. b Predictoꝝ. notarios officia/ les ⁊ ſocios. Jo. c Quibus. et dinarijs locoꝝ. d Preferāt. de ſta. re. c. vlti. de cleri. egro. c. vno. §. ſi autem. li. vj. e Conceſſiōe. facta per priuile gia officij: vt ha/ bere poſſit offici/ ales armatos. f Exequēda. ſint em̄ tales qui velint et poſſint officio deſeruire. ſi. de ꝓben. ſuper inoꝛdiata. de cle. nō reſiden. c. iij. ⁊. iiij. A D noſtrū. Diuiſio g Prio ponit ſectā ⁊ er/ roꝛes. Scđo ibi: Cū aūt illa dam nat. Tertio exci/ tat ibi: Poꝛro. g Diſplicen/ tia. ſi. ſ. ea. com. de cenſi. ad nr̃m.

Secta h Secta. ſcribit̃ p. e. ⁊ nō ꝑ p. ⁊ dicit̃ a ſeco ſecas: alij ꝙ a ſequoꝛ ſequeris: ⁊ eſt ꝓpꝛie habitus animoꝝ ⁊ ꝓpoſitū in malo circa falſam diſciplinā: inde tales di cunt̃ ſecti. i. ſepari ⁊ diuiſi ab vnitate fidei ⁊ eccl'ie: ta/ men interdū ſumit̃ in bona ꝑte. C. de pac. l. vi. in fi. per p. ſcripta deſignat clauſuram. ſ. ea. cō. de ſta. mo. ne in agro. poſt ꝑncipiū. i Beguine. de quibus. ſ. ea. cō. de re. do. c. j. k Satoꝛe. i. ſeminatoꝛe diabolo. ſ. de elec. licet. de eu itanda. in pꝛin. ⁊. ſ. e. cō. de ſepul. dudū. poſt ꝑn. l Primo videlicet. ſcio ꝙ expedit textū cuicunq̄ facultati cōueniat ꝑ glo. aperiri. Idem puto dicere ꝙ in declarādis infraſcriptis erroꝛibus lo/ quar aptius mero canoniſte: q2 in ſacra pagina licet modicā ſtudui ſub ipſius excellentiſſimo doctoꝛe magi ſtro Jo. de parma oꝛdinis ꝑdicatoꝝ: per cuius doctri/ nā deo duce iſta clareſcent: hoc dixi vt ꝓlixitati parca/ tur. m Gradū. vide qđ no. de pe. diſt. ij. radicata §. hec q̄ de charitate in. j. ⁊. ij. glo. ⁊. xlvij. di. omnes. in fine. n Impeccabilis. Si hoc intelligeret̃ de dei potentia abſolute catholice dictū eſſet ꝑ eam reddi poſ ſe quem impeccabilem: ⁊ hoc ꝑuilegiū glorioſe virgini Marie credit̃ datū eſſe diuinitus: dicere autē hominē hoc poſſe ſc̄m legem cōem: q̄ deus ſanctis dona gratie ſue diſpenſat: hoc eſt hereticū. Nā ſc̄m legem cōmunē nullus poteſt impeccabilis fieri: niſi per dei beatificā viſionē: qualis ſolū poſt hanc vitā dat̃ beatis: vt. ſ. di/ cet̃. ⁊ etiā dicit Tho. parte. j. q. c. ar. ij. foꝛte mouebātur iſti auctoꝛitate Jo. in epiſtola. j. c. iij. ibi: Omnis qui

natus eſt ex deo non peccat. Sȝ Hieronymus contra Iouinianū plene huic auctoꝛitati reſpōdet: de pe. diſt. ij. ſi em̄ inquit. ꝓbans in multis auctoꝛitatib⁹ hominē etiā ꝑfectum in via vel in hac vita peccare poſſe. illud idē ꝓbās exemplis Dauid Salomonis Joſue Petri ⁊ alioꝝ ꝑfectoꝝ q̄ in via peccaue runt. Jo. an. o Non vale/ bit. Auguſti. ad Hier. ꝑdicēs ꝙ charitas in q̄buſ dā ē ꝑfecta in q̄/ buſdā īꝑfecta: ſȝ ꝑfectiſſima i hac vita haberi non poteſt: de pe. diſ. ij. charitas. in q̄/ buſdam facit. c. di. ſi quis tm̄. Di cebat em̄ pſalmi ſta: Ambulabāt de virtute in vir/ tutē. ⁊ Apoſtoli Luc. xvij. in ꝑn. Auge nobis fidē que plene vide. as de pe. diſt. ij. dum ſanctā. p Perfecti/ oꝛ. Hoc eſt falſū minus enī ꝑ au gmentum poteſt v nire ad quanti tatem maioꝛis in his que habent quātitatē vnius rationis. facit de priuilegi. ex oꝛe ver. poꝛro. ſed gratia alterius hoīs ſe habet ad grām chꝛiſti ſicut virtus particularis ad vniuerſalem: vnde ſicut virtus ignis quātūcūq̄ creſcat nō poteſt equari virtuti ſolis: ita gratia hominis quātūcūq̄ ꝑfecti non poteſt equari ꝟtuti ⁊ gratie chꝛiſti: vt etiā dicit Tho/ mas. iij. ꝑte. q. vij. arti. xj. in fi. nō eſt ergo facienda eq̄/ tio finiti ad infinitū: facit de ſum. tri. dānam⁹. ver. cuȝ ergo in fi. q Secundo ꝙ ieiunare. hoc eſt hereti/ cū. ꝯſtat em̄ ꝙ ꝑfectio q̄ntūcūq̄ magna in hac vita oꝛ dinē eccleſie nō ſubuertit ſȝ ꝑficit: ſȝ q̄diu manet oꝛdo eccleſie manet obedientia inferioꝝ ad ſuperioꝛes ſic ſcȝ ꝙ eoꝝ ꝑceptis obedire tenent̃. xciij. diſt. per totum: de ma. ⁊ obedi. ꝑ totū. ergo per nullū gradum perfectio/ nis abſoluit̃ a ꝑcepto ieiunij: vel alijs ꝑceptis eccleſie. vt dicā. ſ. ꝟ. ꝓxi. qui tamen teneant̃ ad ieiunia eccleſie ſcripſi de obſer. ieiu. ſuꝑ rubꝛica. ⁊. c. iij. in fine. Paul⁹ ergo qui perfectiſſimus fuit: per ieiunia ⁊ coꝛpoꝛalia exercitia caſtigabat coꝛpus ſuū dicens: Caſtigo coꝛp⁹ meū. ⁊c. j. ad Coꝛinth. c. ix. in fine. et de peni. di. ij. ſi em̄ ver. paulus. ſȝ ꝓ iſtis faciebat Luce. v. ibi: Non poſſūt filij ſponſi ieiunare q̄diu cum ipſis eſt ſponſus. Sed ſponſus eſt cum ꝑfectis ſpiritualiter illos inhabitās. Matth. vlti. Vobiſcum ſum vſq̄ ad conſumationem ſeculi. ergo ꝑfecti ad ieiunia eccleſie non obligant̃. Sȝ ad hoc reſpōdet̃ tripliciter. pꝛimū ſc̄m Jo. Chꝛyſo. illud intelligit̃ de diſcipulis qui adhuc imbeciles in coꝛpo/ rali preſentia chꝛiſti magis erant fouendi dulcedīe q̄ exercendi: auſteritate ieiunij. Vel ſc̄m Hieronꝫ. illud

Hiero. Hiero. Thomas Hiero.

aliās punire debite ſeu coꝛri/ a gere teneant. Prelatis autē inquiſitoꝝ id negligen/ tib⁹ agere ꝑmiſſa omnia nun b ciari ꝑ ꝑdictos locoꝝ oꝛdina c rijs volum⁹ quibus vt ea in d apoſtolice ſedis noticiā prefe rāt: in virtute ſancte obedien tie diſtricte ꝑcipim⁹ ⁊ manda mus. Poꝛro inq̄ſitoꝛib⁹ ipſis diſtrictius inhibemus: vt nec abutant̃ q̄modolibet e cōceſſione poꝛtationis armo/ rū: nec officiales niſi ſibi ne/ ceſſarios habeant tales qui ſe cōferāt ad ſua cum inquiſi f toꝛib⁹ ipis officiā exequēda:

Idem in eodem. Damnat ſe ctā beguardoꝝ ⁊ beguinaꝝ alemanie: ⁊ octo ipſius erro res. excitans dioceſanoꝝ et inquiſitoꝝ officium contra il los. h. d. Jo. an. ca. III

Ad noſtrū (q̄ deſideranter in votis gerim⁹: vt fides catholica noſtris ꝓſpe ret tempoꝛib⁹: et prauitas he retica de finib⁹ fideliuȝ extir g pet̃) nō ſine diſplicentia gran h di ꝑuenit auditū: ꝙ ſecta que dam abominabilis quoꝛun/ dā hominū malignoꝛum qui beguardi: et quarundā infi/ i deliū mulierum que beguine vulgariter appellant̃ in re/ k gno alemanie: ꝓcurante ſa/ toꝛe maloꝝ operuȝ dānabili/ ter inſurrexit: tenens et aſſe/ rēs doctrina ſua ſacrilega et ꝑuerſa inferius deſignatos l errores. Primo videlȝ ꝙ ho mo in vita ꝑſenti tantum et m talē ꝑfectionis gradū poteſt acquirere ꝙ reddet̃ penitus n īpeccabilis: ⁊ amplius in gra o tia ꝓficere nō valebit: nā vt dicūt ſi q̄s ſemꝑ poſſet ꝓfice p ret: poſſet aliq̄s chꝛiſto perfe/ q ctioꝛ inueniri. Secūdo ꝙ ie/ iunare nō opoꝛtet hominem

a vel orare pꝰ ꝙ gradū pfectio/
nis hmōi fuerit aſſecutꝰ: qꝛ
b tūc ſenſualitas ē ita perfecta
ſpiritui ⁊ rōni ſubiacet ꝙ ho/
mo poteſt libere corpi conce/
c dere quicqͥd placet. Tertio ꝙ
illi qui ſunt in pͣdicto gradu
perfectiōnis ⁊ ſpiritu liberta
tis nō ſunt humane ſubiecti
d obedientie: nec ad aliq̄ prece/
e pta eccleſie obligant̄: quia vt
f aſſerūt vbi ſpūs dn̄i ibi liber/
g tas. Quarto ꝙ hō pōt ita fi/
nalē btītudinē ẜm oēm ḡduȝ
pfectiōis in pͣſenti aſſequi ſic
h eam in vita obtinebit beata.

de ieiunio veterū obſeruātiaꝝ: quaſi per id innuat do/minus apoſtolos non detinendos in veteribꝰ obſeruātijs quos pfundi oportebat gratie nouitate. Vl' tertio ẜm Aug. illud intelligit̄ de ieiunio qđ ptinet ad humilitate tribulatiōis: vn̄ vbi Lucas dixit: filij ſpōſi ieiunare: Matth. ix.c. dixit lugere: hoc nō ɔuenit p/ctis: qͥbus conuenit ieiunium cuȝ gaudio mentis i ſpiritualia ſuſpēſe. et de hoc Thomas ſecunda ſecunde. q. cxlvij. ar. iij. in fi. a ⸿ Orare. hoc eſt falſum: nā homo quātūcunqꝫ in ſtatu vie pfectꝰ habet orare: vt diuina virtute pſeueret in illa pfectione: ad quā pſeuerantiā ṽtus ppria n̄ ſufficit: vn̄ oībus viatoribus q̄ntūcunqꝫ perfectis dicere incūbit ex dei precepto Matth. vj. Et ne nos inducas in tentationē: ⁊ reliqua cōtenta in orone dn̄ica. hoc dicit Aug. in lib. de pſeuerantia. Conſtat etiam ꝙ multis dat̄ gratia: qͥbus non dat̄ pſeuerantia in gratia: nec neges p hoc illā gr̄am: habebāt em̄ p illā ꝙ pſeuerare poterāt. Itē illa inchoata eſt quātū ad mentem/ſȝ nō cōſumata q̄ntū ad carnē: qđ pͥus erit in patria: vbi nō ſolū pſeuerare poterit: imo nō pſeuerare n̄ poterit: ⁊ hoc p Tho. j. ſcđe. q. cix. ar. vlti. Item q̄ntūcūqꝫ in via pfectus habet orare p beatitudinis adeptione quā nondū habet: ſic̄ Pſal. xxvj. Vnā petij a dn̄o hāc requiram: vt inhabitez in domo domini. Vn̄ chriſtus inquātū homo orauit pro corporis gloria ⁊ ſimilibus dicēs Jo. xvij. Clarifica filiū tuū ⁊c̄. ⁊ de h̄ etiā quomodo chriſto cōueniebat oratio. Tho. pte. iij. q. xxj. ar. iij. de oratione aūt ſatis ſcripſi. ſ̄. ea. copi. de relig. c. vno ad fi. b ⸿ Senſualitas. que eſt vis anime appetens deſiderabilia corpori ⁊ refutans nociua: et hanc dicimus animā ſenſitiuam: de qua ſatis dixi. ea. compil. de ſum. trinita. c. vno. ij. rn̄ſo. c ⸿ Placet. dicunt iſti licere quodlibet. iiij. diſt. denīqꝫ in fi. Alex. et Dydimū. Ea que volūtas ſibi vendicat honeſtate plerūqꝫ negamus admittere. dedit nobis multas natura blanditias: quas plerunqꝫ virtus cohibet. Ouidius epiſtolaruȝ. Eſt virtus placitī abſtinuiſſe bonis: facit jq. j. aliud. et. q. iij. quid ergo. ⸿ Tertio. ꝙ ⁊c̄. d ⸿ Obedīētie. reprobat̄. ꝺ renū. niſi ṽ. ſȝ dices. de regu. licet. et peccatum paganitatis incurrit: qui cū chriſtianum ſe aſſerat ſe. apoſto. obedire contemnit. lxxxj. diſt. ſi qui ſunt in fine. quod intellige: vt no. xix. diſtin. nulli fas. et de elec. generali. §. illos. li. vj. e ⸿ Eccleſie. Hec ſunt omnino heretica et contraria illi articulo fidei: vnam ſanctam catholicam eccleſiam. Conſtat enim eccleſiam ideo vnam: quia in vniuerſali eccleſia eſt vnum caput ſuppremum: cui omnes de eccleſia obedire tenentur ſcilicet pape: hoc illo ſtatuente: per quem reges regnaut: et legum conditores iuſta decernunt. Prouer. viij. Eſt enim eccl'ia militans exemplata diuinitus a triumphante dicente Johan. in Apoca. xxj. in princi. Vidi hieruſalem ſanctam nouaȝ deſcendentē de celo ⁊c̄. Et Moyſi dictum eſt Exoꝺ. xxv. in fine: ꝙ omnia faceret ẜm exemplar ſibi monſtratum in monte. Cum igitur in eccleſia triumphante ſit vnus pnceps ſupm̄us cuius obedientie tota ipſa eccleſia pfectiſſime eſt ſubiecta. ſ. deus: neceſſario ſequit̄ ro/

Ouidius

Nota pncipatū eccl'ie

ti militanti vnū ſupm̄ū pncipē pſidere. ſ. papā: cuius pceptis oēs obedire tenent̄: ⁊ hoc eſt de neceſſitate ſalutis: vt in extraua. Bonifa. vnā ſanctam. ⁊ fortius in his qui ſunt pfecti. xxij. q. ij. ne quis. Inde pͣdictū fuit Johel. j. Congregabunt̄ filij iuda et filij iſrael pariter et ponent ſibi caput vnum. ⁊ Johan. x. Fiet vnuȝ ouile et vnus paſtor. de bap. licet. et. ſ̄. de ſenten. excō. c. j. cum ɔcor. 2. Corinth. 5 hanc obedientiā pbat naturalis rō: Sic̄ em̄ operationes rerum naturaliū pcedunt ex naturalibꝰ potētijs: ita operationes humane pcedunt ex humana volūtate. oportuit aūt in naturalibus: vt ſuperiora mouerent inferiora ad ſuas actiones p excellentiā naturalis ṽtutis collate diuinitus: ſic oportet in rebus humanis ꝙ ſuperiores moueāt inferiores p ſuā voluntatem ex vi auctoritatis diuinitus ordiate: vt ſatī pbat Tho. ſcđa ſcđe. q. ciij. ar. j. Iſtoꝝ aūt ſupioꝝ mouentiū vnus eſt ſupm̄us vt pͣdixi. Oēs igit̄ ſunt ſubiecti monitiōi illiꝰ ⁊ ſūt in illo quaſi membra de mēbro ⁊c̄. de elec. ſignificaſti. ꝙ allegant iſti nō ob. vt ſtatiȝ dicam. f ⸿ Libertas. ij. ad Corinth. iij. xix. q. ij. due ſunt in fi. et hoc intelligit̄ de libertate a ſeruitute peccati non a ſeruitute qua viri q̄ntumcūqꝫ pfecti ſunt aſtricti pͣlatis eccleſie vel ſecularibus principibus: nam virtus qua homo ſubijcitur homini ad corpus ptinet nō ad aīam q̄ manet libera: licet ergo in via p chriſti gr̄am a defectibus anime liberemur: nō tn̄ a defectibꝰ corpis: qđ patet p Apoſtolū ad Rom̄. viij. Filij ergo dei per gratiam: licet ſint liberi a ſpirituali ſeruitute peccati: non tamen a corporali qua eccleſiaſticis vel temporalibus dominis ſunt aſtricti: vt dicit glo. j. ad Timoth. vj. Illi quicunqꝫ ſub iugo ⁊c̄. g ⸿ Quarto ꝙ homo ⁊c̄. h ⸿ Beata. hoc eſt falſū: qꝛ vt. ſ̄. dixi in via huiꝰ pegrinationis charitas quātūcūqꝫ pfecta deſeri pōt: ſed nō in patria. et vide quod no. de pe. di. ij. in ſūma. ⁊ di. iij. ſi ex bono circa mediū in glo. vnde Ouidius. ⁊ facit Prouer. xxiij. de pe. diſt. iij. ſepties. vnde apl'us. j. ad Corinth. xiij. in fi. Videmus nūc per ſpeculum in enigmate: tunc autē facie ad faciem. Circa hoc autem ſciendum ꝙ hō mortalem vitam agens etiā p dei potentiam abſolutā non videtur poſſe obtinere omnē gradum perfectionis beatifice loquendo de beatitudine accidentali. Ratio qꝛ ad illius beatitudinis perfectionem pertinet perfecta impaſſibilitas et glorificatio: que propter contradictorum cum eius paſſibilitate ſtare non poteſt: ẜm etiam legem cōmunem qua deus beatificat homines: nullus poteſt eleuari a deo ad ſue eſſentie beatificam viſionē: niſi totaliter moriat̄ ſicut cōiter eſt de animabus nunc beatis: vnde Exo. xxxiij. Non videbit me homo et viuet. Vel niſi ſic abſtrahat̄ a ſenſibus corporis ꝙ neſciat an ſit in corpore vel extra corpus ſicut accidit Paulo: vt. ī. dicā. ⁊ de hoc Tho. pte. j. q. xij. ar. xj. ſed dicere hominem per dei potentiam abſolutam: et ipſius priuilegium ſpeciale poſſe finalē beatitudinē conſequi ẜm omnē gradū beatifice pfectionis: quantū ad eſſentialē beatitudinē q̄ ɔſiſtit in pfecta viſione diuie eſſentie: ⁊ ẜm q̄ſdā in perfecta dei dilectione fruitione. ẜm doctorem meū catholicū ē ⁊ inducit illud Auguſt. xij. ſup Gene.

Ouidius in metha.

185

Um ad litteram:⁊ in libro de videndo deū ad Pauli/
nam dicentis:ꝙ Moyſes ex dei priuilegio ſpeciali ad
huc mortalē vitā agēs deū ꝑ eſſentiā vidit tanꝗ̄ futu
rus iudeoꝝ doctor:vñ Numeri.xij.de ipſo palam:Vi
dit deū ⁊ non ꝑ enigmata:⁊ facie ad faciē allocut⁹ eſt
eū.Exod.xxxiij.

Quinto ꝙ quelibet intelle/
ctualis natura in ſeipſa natu
raliter eſt beata: quodqꝫ ani/
a ma non indiget lumine glo/
rie ipſam eleuante ad deū vi/
dendum et eo beate fruendū.
Sexto ꝙ ſe in actibus exerce
b re virtutū eſt hominis imper
fecti ⁊ perfecta anima licētiat
c a ſe virtutes.Septimo ꝙ mu
lieris oſculum cuꝫ ad hoc na
tura non inclinet eſt mortale
peccatū.Actus autem carna
lis cuꝫ ad hoc natura īclinet

viij.q.j.Moyſes
vbi de h.⁊ Pau
lus idem priuile
gium habuit tan
ꝗ̄ futur⁹ doctor
gentiuꝫ:vnde di
cit.ij.ad Chorin/
thi.xij.ſe raptuꝫ
in paradiſuꝫ dei.
Conſtat auteꝫ in
telligentibus ſm
eū ꝙ oēm ꝑfectionē beatifice viſionis ⁊ fruitionis pu
re creature poſſibilē potuiſſet deus eis cōferre ⁊ cōlca
re ꝑ ſuā potētiā abſolutā.alle.Tho.iiij.ſen.di.xlvj.ar.
vij. Quīto ꝙ ⁊c. a Nō indiget.q̄ſi h poſſit ſua
naturali virtute:hoc exꝑſſe eſt hereticū ⁊ reprobatum
de ꝯſe.di.iiij.c.vi.⁊ ibi ſoluit q̄d opponit de libertate
arbitrij . ⁊ eſt ꝯ doctrinā Apoſtoli.ad Ro.vj.Gratia
dei vita eterna.i.beatitudo ꝑfecta.hui⁹ rō eſt:quia il/
ludq̄d eſt ꝓpriū ſuꝑioris nature nō pōt natura inferi
or aſſequi niſi ꝑ actionē ſuꝑioris nature:cui⁹ illud eſt
ꝓpriū:ſicut nec aqua pōt fieri calida niſi ꝑ actionem
ignis:videre aūt deū ꝑ eſſentiā in quo ꝑfecta beatitu/
do cōſiſtit:ſoli deo eſt ꝓpriū.nulla igit natura intelle
ctualis pōt deum ꝑ eſſentiam videre niſi deo hoc faci/
ente:ꝓpt ꝙ dñs Jo.xiiij.Qui diligit me diliget a pr̄e
meo.⁊ ego diligā eū ⁊ manifeſtabo ei meiꝑm: et vide
q̄d dixi.ſ̄.ea.cō.de magi.c.j.in prin.in glo.per quam.
Sexto ꝙ ſe ⁊c. b Impfecti.Ad hmōi itelligēti/
Macrobi⁹ Plotinus am ſciendū ꝙ Macrobi⁹ ſuꝑ ſcd̄o ſomnio Scipionis
dic:ꝙ Plotin⁹ inter phīe ꝓfeſſores cū Platone maxie
diſtinguebat duo genera moraliū virtutū:quā diſtin/
ctionem approbant theologi.Quedā em̄ ſūt modifica
tiue paſſionum inſurgentiū in ſenſualitate hominis :
vel actionū occurrentium homini:ſicut temperantia
modificat delectationes exiſtentes in cibis ⁊ venereis:
fortitudo:timores ⁊ audacias que ſūt circa ꝑicula mor
Virtutes purgatorie et virtutes aīe purgate tis:⁊ ſic de alijs.Et iſte dicunt purgatorie:q: ſūt ho/
minū nondū purgatoꝝ a paſſionū inſultib⁹:⁊ ꝑ cōſe/
quens nō ſūme ꝑfectoꝝ.ſꝫ ad id toto conatu tendētiū.
Alie ſunt nō regulātes paſſiōes ſenſualitat:ſꝫ ſolū te
nentes aiam hoīs in deo ⁊ in ſūma ꝑfectione: vt ſi tē/
perantia terrenas cōcupiſcētias ignoret:fortitudo paſ
ſiones neſciat:prudentia ſolis diuinis intendat:iuſti/
cia mentē cum deo ꝑpetuo federe teneat:⁊ he virtutes
dicunt anime purgate q: ſunt ſolū hoīm totaliter pur
gatoꝝ a paſſionū moleſtijs:q̄d eſt ſolū beatoꝝ vl' pau
ciſſimoꝝ in hac vita ꝑfectiſſimoꝝ.Huic cōuenit q̄d di
Auguſtin⁹ cit Aug⁹.xij.de trinitate.Q̄d nūc agit iuſticia i ſubue
niēdo miſeri:q̄d prudētia in ꝑcauēdis inſidijs:q̄d for
titudo i ꝑferēdis moleſtijs:q̄d tēpantia i coercēdis dele
ctatiōibꝫ prauis ibi nō erit vbi nil mali erit:ſed iuſticie
erit deo regenti ſubditum eſſe prudentie nullum bonū
deo proponere vel equare ei fortitudinis firmiſſime co
ercere:temperantie nullo affectu noxio delectari:⁊ per
hoc patet hoc ſuſtinere poſſe:ꝙ anima perfecta perfe/
ctione patrie vel ſumma perfectione:qꝫ pauciſſimi ha
buerunt in via:licentiat virtutes has quantū ad actū
q: habēt alios act⁹ ſpē:ab his q̄ inuiatorib⁹ inueniūt
ſꝫ nō licētiat in quo ad habitū:immo tūc ꝑfectiſſime il
las habet.Nā habet charitatē in ſūmo ⁊ ꝑ ꝯñs oīes

habitus ꝟtutū moraliū.Vñ apl'us.j.ad Corinth.xiij.
Charitas patiēs ē:benigna eſt ⁊c.⁊ facit de pe.diſt.ij
charitas.ij.Hoc viſo ſciendū ē ꝙ dicere ipfecti homis
eſſe ſe exercere in actibꝫ ꝟtutū moraliū repmēdo.ſ.im/
perū paſſionū ꝑ iudiciū rōnis ⁊ impiū volūtatis: h ē
bene dictū ſi ſu/
mam⁹ imꝑfectuꝫ
ꝓ nondū haben
te ſummā ꝑfecti/
onē vt pri⁹ dixi:
qualē.ſ.habent
beati in patria :
⁊ qualeꝫ habue/
rūt pauciſſimi in
hac vita.ſ.chri/
ſtus : beata vir/
go:primi paren/
tes in ſtatu innocentie:⁊ forſan alij ex priuilegio ſpeci
ali.Sed ſi ſumamus imꝑfectū ꝓ vitioſo vel carente ꝑ
fectione neceſſaria ad ſalutē:h eſt hereticū.Apl'us em̄
q̄ ꝑfectiſſimus fuit in via reprimebat inſult⁹ carnaliū
paſſionū:vñ dic.j.ad Corinth.ix.in fi.Sic pugno non
q̄ſi aerē ꝟberās ſꝫ caſtigo corp⁹ meū.ſ.mot⁹ carnis il/
licitos reprimēdo.ſm Aug.circa fi.lib.vj.⁊ adde et in
ſeruitutē redigo.ſ.carnē ſpiritui ſuire cogēdo ſm eū.
ad idē ad Ro.vij.Video aliā legē ⁊c.⁊.ij.ad Corith .
xij.Ne magnitudo reuelationū me extollat:dat⁹ ē mi/
hi ſtimul⁹ carnis.Itē Iere.⁊ Jo. baptiſta q̄ fuerūt
ſctiſſimi in vtero ſm theologos habuerūt fomitē incli/
nantē ad venialia licet nō ad mortalia:⁊ ꝯ tales inſul
tus bellauerūt:vñ cātat eccl'ia de Johanne baptiſta :
Antra deſerti teneris ſub annis ciuiū turmas fugiens
petiſti:ne leui ſaltē maculare vitā famine poſſes.beat⁹
Martin⁹ legit ꝙ carnē ſpiritui ſeruire cogebat.de be/
ato Benedicto Grego.dic.ij.dial.ꝙ inſultus carnalis
tentationis repſſit ꝓiciendo ſe inter vrticas ⁊ ſpinas:
vt ꝑ vulnera corporis educeret ab aīa vulnus mētis .
Ex quib⁹ patet ꝙ ꝑfecti ꝑfectione neceſſaria ad ſalutē
non licentiāt a ſe virtutes etiā in actu: imo ſe exercent
in actibus ꝟtutum moraliū:vñ iṗe apl'us ad Philip/
penſes.iiij.Quecunqꝫ ſunt vera.quecunqꝫ pudica: q/
cunqꝫ iuſta:quecūqꝫ amabilia:quecūqꝫ bone fame:ſiq̄
ꝟtus: ſi q̄ laus diſcipline : hec cogitate que accepiſtis
⁊ audiſtis ⁊ vidiſtis in me.De hereſi vidimus: de in/
ſania etiā huius opinionis ptꝫ.Quis em̄ ſciat ſe perfe
ctū vt licentiare poſſit virtutum actus:certe nullus.de
pe.diſt.ij.ſi em̄.ver.nos autē iuxta.⁊ de purgatione ca
nonica.c.vi.ver.ſed hoc.et quod ibi dixi.Joh.an.
c Septimo ꝙ mulieris oſculū.Eſt ſciendū pecca/
tū mortale dr̄ dupliciter.vno mō ſm ſuā ſpēm: vt fur/
tū adulteriū ꝑiuriū.de iureiurando.⁊ ſi chriſtus.v er.
q̄dā.Et hoc mō oſcula amplexus vel tact⁹ nō ſūt mor
An oſculū ſit pctm̄ quando talia cū poſſūt abſqꝫ libidīe fieri vel ex ꝯſuetudīe regi
onis:ꝓpt h veꝝ fuit iuētū oſculū:vt dic Plu. in vita
romuli.vl' ꝓpt pacē vl' aliā neceſſariā vl' rōnabilē cām.
Alio mō dr̄ mortale ꝓcedēs ex inordiata ⁊ mala cā:vñ
peccat mortalr̄ dās elemoſynā pauꝑi vt illū iducat ad
hereſim.cū ꝫ nō ſolū deliberat⁹ cōſenſus i actū peccati
mortalis ſꝫ etiā in delectationē ei annexā ſm Aug.⁊
theologos ſit pctm̄ mortale:⁊ ꝑ ꝯñs ꝯſēſus deliberat⁹
in actū luxurie ⁊ delectatiōis ei annexe vt ꝓbāt docto
res ſit mortale.Oſcula āt libidīoſa āplex⁹ ⁊ tact⁹ ſi fiāt
ꝓpter delectationē hmōi:ſic em̄ ſolū libidinoſa cenſen
tur:manifeſtū eſt ꝓpter hanc cām libidinoſa oſcula fo
re mortalia:⁊ hoc tenet Tho. ſcd̄a ſcd̄e.q.cliij.ar.iij.
nec mirū cū id dicat etiaꝫ de libidinoſo aſpectu.xxxij.
q.v.nec ſolo.⁊.c.ſe.⁊ falſa eſt rō ꝙ natura nō inclinet

ad illa: cū iſta ordinent̄ ad actū carnalē cõſūmatū ſicut ad finē: ſicut aūt natura inclinat aliquid in ꝓpꝛiū finē ita inclinet in oīa de ſe oꝛdinata in illū finē. Sicut eniꝫ grauitas rei grauis naturalit̄ inclinat illā ad eſſe deoꝛſum: ita ad deſcēdēdū deoꝛſū. Itē dato ꝙ rõ eēt ꝟa nõ tñ cõcludit. ſi eni aliquid eſſet moꝛtale: qꝛ natura ñ inclinat: ꝗ ieiunare ⁊ ꝑegrinari et alia penalia facere; credere deum trinum ⁊ vnū. ⁊ alia que fidei ſūt ad q̄ ñ iclinat natura eēnt moꝛtalia: qḋ eſt iſanū.

Philip. I

a ¶ Nõ ē. Hoc reprobat̄ etiaꝫ in ſimplici foꝛnicatiõe. xxv. di. §. alſ ea demū. xxij. q. j predicādū. xxxij. q. iiij. meretrices ꝗ ꝓbat Apl's ad Galathas. v. vbi premiſſa foꝛnicatione: et aliīs viciis ſubmittit: Qui talia agunt regnū dei nõ poſſidebūt ſolū aūt moꝛtale excludit a regno dei ꝗ ⁊c̄. ad idē Tobie. iiij ibi: Attende tibi ab oī foꝛnicatiõe ⁊ ꝑter vxoꝛē tuā nõ patiere crimē ſcire: ſed crimen impoꝛtat moꝛtale. lxxxj. diſt. c. j. ad idē ꝺ pe. ⁊ re. deus ꝗ. Itē eſt p̄ceptū decalogi: nõ mechaberis. Exodi. xx. xxxij. q. vj. nõ mechaberis. ad idē Deutero. xxiij. ibi: Nõ erit meretrix ⁊c̄. ⁊. j. ad Coꝛinth. vj. Fugite foꝛnicationē ⁊c̄. hoc idē rõne ꝯcludit̄ quā plene Tho. ꝓſequit̄ q̄ſtione quam ꝑxi. glo. allegant in ſcḋo articulo.
b ¶ Teneat̄. Tunc reſiſtendū ⁊ actu ꝟtutis vtendū: vt dixi. ſ. ver. ꝑxi. nõ ferro. de coꝛ. viti. ſignificauit.
¶ Octauo ꝙ ⁊c̄. c ¶ Exhibere. Cū tñ ſcribit̄ ad Phil. j. ꝙ in noīe Ieſu oē genu flectat̄: ⁊ ꝺ imu. eccle. decet. li. vj. reprobat̄ etiā hoc de cele. miſ. ſane. de ꝯſe. di. ij. nihil. Nā etiā cū euāgeliū legit̄ curuari debemꝰ. de cõſe. di. j. apl'ica. ad idē. l. di. in capite. Hereſis aūt ⁊ inſania huius dicti pꝫ: qꝛ ꝯdicit doctrine vtriuſqꝫ teſtamēti. p̄cipit eni ꝓpħa etiaꝫ ꝑfectis in pſal. xcviij. Dñs regnauit iraſcāt̄ populi: ibi adoꝛate ſcabellū pedū eiꝰ qm̄ ſanctū eſt: qḋ de chꝛiſti humanitate ⁊ ſpāliter de chꝛiſti carne exponit Aug. ſic etiā dicit Apl's ad Hebꝛe. j. Introducit ꝑmogenitū in oꝛbē terre: ⁊ adoꝛēt eū oēs angeli dei. Cõſtat etiā nõ ſolū ꝑ p̄ceptū eccl'ie. de pe. ⁊ remiſ. omis. ſed etiā ꝑ p̄ceptū chꝛiſti: ꝙ oēs q̄ſtūcunqꝫ ꝑfecti tenent̄ determinato tp̄e ſumere coꝛpꝰ chꝛiſti Io. vj. Niſi mādu caueritis carnē filij hoīs et biberitis eius ſanguinē ⁊c̄. de ꝯſe. di. ij. ꝑma. ⁊ Luce. xxij. apl'is ſūme ꝑfectis dixit: Hoc facite in meā cõmemoꝛatõeꝫ. ſ. eadē cõpil'. de reli. ⁊ vene. ſan. ſi dñm. poſt ꝑn. Sed q̄ rõne tenet̄ qs coꝛpꝰ chꝛiſti ſumere ⁊ ſpūalit̄ mādu care: eadē rõne tenet̄ ipꝫ adoꝛare etiā latrie adoꝛatõe: vt ꝓbat Aug. ſup pſal. p̄dic. ⁊ ꝓbat Thomas. iij. pte. q. xxv. ar. j. ⁊. ij. Ratio aūt iſtoꝝ q̄ ſequit̄ eſt inſania. ſm quā ꝟgo beata euāgeliſte apl'i: itē patriarche ꝓpħe nõ fuiſſent ſūme ꝑfecti cū ex geſtis ⁊ verbis ipſoꝝ appareat ꝙ circa ꝗ iugiter cogitabāt. plus dicimus ꝙ oēs beati de ipſe ctõe notarēt̄ q̄ in diuia eſſentia viuēt q̄tidie oīa ſacra humanitatis chꝛiſti: ⁊ illa liq̄diſſima ꝯtēplāt̄.
d ¶ Sāctitatis Vide qḋ ſup eo. ꝟſi. dixi: eadē cõpilatiõe. de reli. domi. c. j. Tulliꝰ lib. j. de officiis. Totius iuſticie: nulla capitalioꝛ q̄ꝫ eoꝝ qui cum maxime fallāt id agūt vt boni viri videantur.
e ¶ Propagent̄ Eſt ꝓpago ꝓpaginis vitis extenſa ſub terra. Itē aliculus ꝓgenies vel ꝓſapia: eſt ꝓpago ꝓpagas qḋ reſpicit ꝓducentē vel ꝓcreantē: inde dixit quidam. Vitis ꝓpago bibit inde futura ꝓpago. — Propago; Verſus
f ¶ Cõmoꝛant̄. Vide eo. ti. vt cõmiſſi. li. vj. ꝟ. ⁊ ꝯtra illos. g ¶ Vltionē. eo. ti. ad abolendā. ⁊. c. excõmunicamus.

a b pctm̄ nõ eſt: maxīe cū teneat̄ exercēs. Octauo ꝙ in eleuatione coꝛpis Ieſu chꝛiſti nõ debent aſſurgere nec eidē reue- c rentiā exhibere: aſſerentes ꝙ eſſet ĩꝑfectionis eiſdē ſi a puritate ⁊ altitudine ſue ꝯtēplationis tm̄ deſcenderēt: ꝙ circa miniſteriū ſeu ſacr̄m euchariſtie: aut circa paſſiõꝫ hūanitatis chꝛiſti aliq̄ cogitarēt. Nõ nulla etiā alia ſub ſimulata q̄- d dā ſāctitatis ſpē dicūt faciūt ⁊ cõmittunt: q̄ oculos diuine maieſtatꝭ offendūt ⁊ graue in ſe ꝯtinēt ꝑiculū aīaꝝ. ¶ Cū aūt ex debito commiſſi nobis officij hmõi ſectā deteſtabilē ⁊ p̄miſſos ipſiꝰ execrādos er- e roꝛes: ne ꝓpagent̄ vlterius: ⁊ ꝑ eos coꝛda fideliū dānabiliter coꝛrūpantur: extirpare ab eccleſia catholica neceſſario habeamus. Nos ſacro approbāte ꝯcilio ſectā ipam cū premiſſis erroꝛibus dānamꝰ ⁊ reprobamꝰ oīno ĩhibētes diſtrictius: ne q̄s ipſos de cetero teneat approbet vel defendat: eos aūt q̄ ſecꝰ egerint aīaduerſione canonica decernimꝰ puniēdos. ¶ Poꝛro dioceſani ⁊ illaꝝ ꝑtiū inq̄ſitoꝛes heretice prauitatis: in q̄bꝰ beguar- f di ⁊ beguine hmõi cõmoꝛant̄ ſuū officiū circa eos diligēter exerceāt: inquirētes de vita ⁊ ꝯuerſatione ipoꝝ qualiterue ſentiāt de articulis fidei et eccleſie ſacramētis. In illos ꝟo q̄s culpabiles repererint: niſi abiuratis ſpõte p̄dictis erroꝛibꝰ penituerint: ⁊ ſatiſſactionē exhibuerint cõpetentē: de- g bitam exerceant vltionem.

De homicidio voluntario vel caſuali. ¶ Clemens. v. in concilio Vienenſi. Furioſus infans vel doꝛmiens hominem mutilans vel occidēs nõ efficitur irregularis: nec etiaꝫ ille qui aliter moꝛtē vitare nequiēs ſuū inuaſoꝛē occidit vel mutilat. h. d. ca. I

h Si furioſus aut

¶ Si furioſus. ¶ Se ſummat habēs duo dicta: in q̄rū pꝛimo determinat tres caſus. in ſecūdo q̄rtū. Quātū ad ꝑmū determiat q̄ habet̄. xv. q. j. §. de furioſis. vſqꝫ ad finē. q. ⁊ q̄ no. ĩ ea. q. in ſumma. ⁊. c. merito. — Diuiſio
h ¶ Furioſus. Iſte ſiue ꝯtinuo furoꝛe laboret ſiue ꝑ ĩterualla: q̄ꝫdiu fuerit pati põt iniuriā ſed nõ facere. ff. de iniur. illud. canonizata. xv. q. j. illud. ⁊ quod ꝑ eū fit habet̄ ꝓinde ac ſi caſu aliq̄ accidiſſet ſine facto ꝑſone. ff. de admi. tu. l. vi. in fi. vñ ſi dānū dat nõ tenent̄ acq̄l. ſed eſt ꝓinde ac ſi q̄drupes feciſſet: vel tegula cecidiſſet. ff. ad. l. acq̄l. ſꝫ ⁊ ſi quēcūqꝫ. §. ij. ⁊ idē ibi dꝛ de infante: ⁊ alibi dꝛ qḋ infans vel furioſus ꝑdidit vel coꝛrūpit ĩpunitū eſt. ff. de rei ven. quod infans. ⁊ rõnē reddit lex q̄ de homicidio loquit̄. ff. ad. l. coꝛ. de ſic. l. infans. vel furioſus ſi hoīem occiderit. l. coꝛ. nõ tenet̄: cū alterū inocētia ꝯſilij alterū fati infelicitas excuſet. ſatis ꝗ ſuo furoꝛe punit̄. ff. ad. l. pom. de par. l. pe. in fi. ff. de offi. p̄ſi. diuus. j. rñſo. et afflictio nõ eſt addēda afflicto. vij. q. j. cū ꝑcuſſio. de cle. egro. c. pe. C. de epi. au. tā demētis. in fi. ſicut ꝗ furioſus nõ teſtat̄. C. q̄ teſta. fa. poſ. furioſū de ſuc. ab ite. c. fi. nec religionē ꝓfitet̄. xvij. q. j. gonſaldus. — Furioſus

a infans seu dormiens hoīem b c mutilet vel occidat: nullā ex d h irrigularitatem incurrit. Et e idē de illo cēsemus qui mortē f aliter vitare nō valens suum g occidit vel mutilet inuasorē. h i

De vsuris. Clemēs.v.in cō cilio Vieneñ.

Officiales cōitatū facientes dictantes vel scribentes statuta sup vsuris soluēdis nō repetēdis vel nō restituēdis vel iudicātes fm illa: vel nō delētes illa si pōt infra tres mēses de libris cōmunitatū: vel illa seruantes excōicati sūt. hoc pmo. feneratores in causis vsurarū edere cogunt libros rōnum suarū. hoc scdo: pertinaciter asserens exercere vsuras non esse peccatum hereticus est. hoc tertio. hoc dicit Jo.an. ca.I

Ex graui ad nos insinuatione puenit: ꝙ quorundam cōmunitatis locoꝝ in of k fensam dei ⁊ proximi ac ꝯtra l m iura diuina pariter et humana vsurariam approbantes quodāmodo prauitatē: p sta n tuta sua iuramēto qñꝗ cōfirmatas vsuras exigi ⁊ solui nedū concedūt: sed ⁊ ad soluendas easdē debitores scienť cōpellūt: ac iuxta ipoꝝ ꝯtinētiā statutorū grauia imponendo plerūꝗ vsuras repetentibus o onera: aliisꝗ vtēdo super his diuersis coloribus et fraudi p bus exquisitis repetitionem impediunt earundem. Nos igitur pniciosis his ausibus obuiare volētes sacro approbāte ꝯcilio statuimus: vt q̄cūꝗ cōitatū ipaꝝ ptātes capitanei rectores consules iudices ꝯsiliarii aut alii q̄uis offi q ciales statuta huiusmodi de

de regula. sicut tenor. Nec mrimoniū ꝯtrahit. de spō. dilect⁹. nec baptizat. de hoc. j. q. j. §. ecce qñ. nec baptismū recipit: nisi in casu. de bap. maiores. ita nec occidendo irregularitatē ꝯhit vt hic. ⁊ fa. iij. q. ix. indicas. ⁊ quis ꝓbet ibi nō. ⁊ in predi. decre. cū dilect⁹. in glo. hoc ideo. et quō ꝓbatur ibi scripsi: ⁊ facit qd no. xlvj. di. c. j. a Infās. Dixi: septēnio. C. de iure delib. si infati. de despō. impu. c. j. in prin. li. vj. ⁊ est rō de q̄. s̄ dixi: q̄ etas illa ignorat qd videt C. de fal. mo. l. j. ide est ꝙ ex taliū spōsalib⁹ nō ꝯhitur publica honestas. de despō. impu. lras. et. ca. accessit. Sȝ Host. ī decre. illa de delib. pue. dicebat: ꝙ puer non doli capax si pijciendo lapidē vel cultellum occidit aliquēȝ irregularis est: lȝ non habuerit animum occidendi: q̄ in. l. ꝓmotionis nō voluntas sȝ factū attenditur. dicebat taiñ tale homicidiū dispēsatione dignū cū censeať q̄si casuale non habita distinctione: ex quo nō discernit an dederit operā rei licite vel adhibuerit diligētiā. hoc hic reprobať. b Dormiens. De isto habeť de bap. maiores. §. verū. ff. de acq. pos. l. j. §. furiosus. sicut aliq̄ dormiēdo loquūť: ita sunt qui agūt etiā dormiēdo. c Mutilet. No. q̄ ad irregularitatē mutilationē homicidio cōparari. ad idem. lj. di. aliquātos. ⁊. c. si q̄s post. et. c. qui in aliquo. lv. di. si euangelica. ne cle. vel mo. clericis. et. c. sententiā. de rapto. in archiepiscopatu. de cle. pu. in duel. ca. j. in fi. eo. ti. his qui. li. vj. d Nullā. Hic tollit dictū illoꝝ q̄ dicebāt tales q̄ ad ordines suscipiēdos irregulares esse: sed nō q̄ ad susceptos qd videbať placere Gra. xv. q. j. in fi. Jtē illorū q̄ distinguebant dispensabilē ab indispensabili: vt dixi in glo. minor in fi. e Et idē. Determiat no. l. di. de his s̄. eo. ti. c. ij. ⁊. c. sicut dignū in fi. magne glo. p q̄ patȝ ꝙ triplex in h̄ erat opi. pma Hug. ꝙ talis eēt irreglaris. scda Jo. ⁊ Gof. ꝙ q̄ ad suscipiēdos irregularis eēt: sed dispēsabilis. sȝ ī susceptꝭ licite mistraret. tertia h̄ approbata q̄ fuit Bar. brix. in pdi. c. de his. ⁊ in q̄stiōe q̄ incipit aliq̄s repellēdo violētiā quā tenebat Hos. in pdi. decre. ij. et in decre. sicut. dicēs ꝙ Clemens. iiij. et curia sic tenebat. f Mortē. Propriā vt seqť. g Nō valēs. Nā deangulat⁹ erat vel artat⁹ ꝙ fugere nō poterat nec se iuuare clamore vel aliť: si de h̄ dubitať in foro cōtentioso nō crederet sibi: sed p circūstātias occurrētes oporteret h̄ iudicari. Jn foro penitentiali crederet hoc asserenti. e. ti. significasti. ij. de spon. tua. h Suum. hec lra inuit sec⁹ in illo q̄ occiderit volēte occidere prem filiū ꝯiugē vel psonā ꝯiūctā quā aliter iuuare nō poterat qd veꝝ puto: q̄si casus ille nō includebať sub necitate ieuitabili sed euitabili: ⁊ h̄ dico dato ꝙ veꝝ sit qd no. Jnno. de sen. excō. si vo. j. vbi tenet ꝙ eo casu pcutiens clericū nō est excōicat⁹ vt ibi scripsi. irregularitas enim ista ꝯhiť sine culpa etiam ex merito: vt in iudice iuste occidente. lj. di. ca. j. et dixi de spō. inť opa. sed illa excōicatio ñ. imo oportet ꝙ p̄cedat diabolica suasio circa clericum pcutiendum xvij. q. iiij. c. si q̄s suadente. i Occidit. Etiam iubendo nec restringas ad exemplū qd ponit glo. pe. Berñ. in decre. sicut.

Ex graui. Tres sunt ptes p̄ncipales. Diuisio Jn prima pte p̄mittit abusum circa vsurarū solutionē et repetitionē ⁊ cōstitutionē p quā excōicat ipso facto fauentes vsurariis in sex casibus hic positis. Jn scda p̄missa rōne statuit librū seu codicē rōnum vsurarii debere exhiberi ibi: Ceterū. Jn tertia pte declarať hereticū esse asserere ptinaciter exercere vsuras non esse peccatū: ⁊ ꝯtra suspectos de h̄ vel diffamatos de h̄ velut de heresi posse ꝓcedere. tertia ibi: Sane. Jmola. k Proximi. Cui restitutio debeť. an vo valeāt talia statuta q̄ tollūt rerū dñia vl' exactiōes ꝓuenientes de iure gentiū vel ciuili: satis scripsi post Jnno. ⁊ Host. Cōpo. de ꝯsti. q̄ in eccliarū. et facit qd no. ff. de ꝯsti. p̄n. l. j. l Diuina. Leuit. xxv. Deutero. xxiij. Luce. vj. Jo. ā. m Humana. i. ab hoīe tradita. et de iure canonico loquiť: saluo qd no. xxiiij. q. iiij. c. q̄d dicā. et. eo. ti. c. iij. ⁊. C. e. ti. auc. ad hec. ⁊ in auc. de eccle. ti. in p̄n. col. ix. n Juramēto. Qd nō obligat de re. iur. nō est li. vj. cū p̄ncipale nō teneat: de fo. cōpe. si diligenti. nō ob. de iureiur. debitores. q̄ licȝ valeat iuramentū debitoris sup vsura soluēda. cū seruari possit sine piculo aīe: nec sit in alteri⁹ p̄iudiciū: iuramentū tñ sup seruādo iniq̄ statuto de q̄ hic loq̄ť: respicit alteri⁹ p̄iudiciū: vt. s̄. nec seruari pōt sine piculo salutis eterne: sicut nec statutū. o Onera. Ferť ꝙ pgami est statutū: ꝙ repetētes vsuras in foro eccliastico p ptātem cogant vsurario mutuare tantā pecuniā a tāto tpe quāto tenuit pecuniā vsurarii. deducunt q̄ naturalē obligationē in ciuilem quod non licet: vt scripsi. eo. ti. ꝯsuluit. ita scribit Jo. ⁊ Goff. xxiiij. q. iij. c. j. p Exquisitis. Si. de here. statutum. lib. vj. q De cetero. Quo ad penam excōmunicationis quam imponit. j. respicit futura: ratio tamen constitutionis est antiqua. eo. ti. cum tu. Joh. an.

a ceteɾo facere ſcribere vel di/
c ctare: aut ꝙ ſoluant vſure vel
ꝙ ſolute cū repetunt non re/
ſtituant: plene ac libere ſcien
d ter iudicare ꝑſūpſerint ſnīam
excōicationis incurrāt: eādē
etiā ſententiam incurſuri: niſi
ſtatuta huiuſmodi hactenus
edita de libris cōitatū ipſarū
e ſi ſuper hoc poteſtatē habue/
f rint infra tres menſes deleue
rint: aut ſi ipſa ſtatuta ſiue cō
g ſuetudines effectum eoꝝ ha/
bentes quomodo preſumpſe/
h rint obſeruare. Ceterum
quia feneratores ſic vt pluri/
mū contractus vſurarios oc/
i culte ineunt ⁊ doloſe ꝙ vix cō
uinci pſīt de vſuraria praui/
tate: ad exhibendum cum de
k l vſuris agetur ſuarū codices
m n rationū cenſura ipſos decer/
o p nimus eccleſiaſtica cōpellen/
q dos. Sane ſi quis in illū
r errorē inciderit: vt pertinaci
s ter affirmare preſumat exerce
t re vſuras nō eſſe peccatū: de/
v cernimus eū velut hereticū
puniendū: locorum nihilomi
nus ordinariis ⁊ heretice pra
uitatis inquiſitoribus diſtri/
ctius iniungentes vt contra
eos quos de errore huiuſmo
di diffamatos inuenerint aut
ſuſpectos: tāꝙ ꝯtra diffama
tos vel ſuſpectos de hereſi ꝓ

Queſtio — a Facere. Quid ſi fiat ſtatutū ꝙ nullꝰ ꝓ vſura recipi at vltra duos dena. ꝓ libra i mēſe: videt ꝙ locū habeat pena: q̄ſi de pluribꝰ negādo videat de tāto ꝯcedere. de ꝑ ſum. nōne. cū ꝯcor. ꝯriū pato. e. ti. quāto. ď treu. ⁊ pace. c. j. b Dictare. Concor. ne cle. vel mo. ſnīam. c Iudicare. De ſcribē tibꝰ iudicata nō exp̄mit ſicut i de creta. nouerit. de ſen. ex. d Incurrāt. Incōtinē ti ſine tp̄is inter uallo: et vide qđ ſcripſi i decre. nouerit ſup ꝟbo ſta/ tutarios. e Ꝑtātē. Sic ꝗ̄ itelligat ď ſen. ex. nouerit. et ibi no. per Inno. et Hoſt. ⁊. e. ti. graue. ⁊ intelligo de ꝑtāte iuris ⁊ facti f Tres mēſes In decr. nouerit dant duo tm̄: ſed caſus ſunt diuerſi ⁊ ibi ſtatutum erat ꝯ libertatem eccl'ie: h̄ alias iniquū. g Eoꝝ. Scʒ ſtatutoꝝ. ⁊. h. d. qꝛ qn̄qꝫ nō ſtatuūt talia ſed aſſue ſcūt. i. in ꝯſuetudinē deducūt. h Obſeruare. Vt ſcri pſi ſcḋm Inno. in decre. nouerit. obſeruātes niſi ſint de ꝑ ſonis exp̄ſſis excōicati nō ſunt. i Doloſe. Satis ſcri pſi de emp. ⁊ vē. ad nr̄aʒ. k Aget. Quo caſu ꝓcedit ſimpliciť et de plano. ſ̄. ea. cōpi. de iudi. diſpendioſam. l Codices. Lʒ h̄ ſit ſpeciale nomē cuiuſdā libri ciuilis ſciētie: tn̄ ampliat ad oēs libros. de ſum. tri. dānamꝰ. ꝟ. nō eni. ff. de edē. argētariꝰ. §. j. m Rōnū. Vide qđ no. ⁊ dixi de ꝓba. c. j. ⁊ ꝑ Azo. in ſū. de edē. §. nūc. de editione rōnū. ꝗcꝗd ſcribat de rōnibus edēdis: veritas vi/ det ꝙ rōnis editio ꝑ ſpeciales actiōes petit a tutore cu ratore ſocio ꝓcuratore: geſtore. ſ. per actiones tutele pro ſocio mādati ⁊ his ſilēs: ſed ꝑ edictū de edēdo iuſte pe titur ab illo q̇ fecit illā ex publico officio: ſed ſi nō petit rōne publici officii: tūc videt idē in illis qđ in iſtrumē/ tis. ſi igit vt priuatꝰ q̇s ꝯficiat ſcripturā: vt in libro de datis ⁊ acceptis non cogit ad illas rōnes edendas ſine cauſe cognitione: ⁊ in cauſe cognitiōe vertit ꝙ illis vta tur: vel ꝙ petēs ſit ꝑuilegiatus vt fiſcus. ff. de eden. l. iii ⁊ ſic pt recte intelligi. l. j. C. de edē. hoc ꝗ̄ nouū facit hec cōſtitutio ꝙ addit aliū caſum priuilegiatū: in q̇ etiā ta liū rōnū fit editio: que an̄ cōſtitutionē iſtā nō fiebat vt fuit h̄ olim determinatū ꝑ dn̄m Iacobū de balſio frēm archidiacono. q̇ q̄rebat de manifeſta vſurario q̇ ep̄o ſatiſ/ dederat. qđ vide in mercu. hoc ti. ſub lr̄a. E. Itē ſcias ꝙ iſtis rōnibꝰ ſtaret cōtra eos: ꝓ eis nō. C. de ꝓba. l. in ſtrumēta. ⁊. l. rōnes. ⁊. l. exemplo. ⁊ no. ff. de eden. l. que dam. §. numularios. in glo. ſed an idē hodie. et facit qđ no. de fide inſtru. c. ii. in fi. j. glo. ⁊. xiii. q. ii. ſane. ꝓfertur in glo. ſed qđ. n Cēſura. Quid ꝯtineat habet de. ꝟ. ſi. q̄rēti. nō vult ꝗ̄ hec ꝯſtitutio ip̄o iniuſto domū ip̄ꝰ in gredi vel arcā ipſius frangi: ⁊ vide quod no. in Spe. de inſtru. edi. §. videndū. reſtat ver. pone inſtrumēta. ⁊ qꝛ hāc cenſurā lʒ nō directe tn̄ indirecte cōtra iudeos exer cet eccleſia. eo. ti. poſt miſerabilem. ⁊. c. quāto. ſatis vide retur ꝙ etiam in iudeis haberet hoc locū ſi per ſecula/ res principes tales libros edere nō cogātur ꝑ iura pre. et facit quod dicam infra parte ꝓxima. o Ipſos. Vſurarios: ⁊ idē puto de ipſoꝝ heredibus ſuis vel extraneis ď vſu. tua nos. ⁊. c. michael. ff. de edē. ſi quis ex argētariis. §. j. ⁊. l. que/ dam. §. nihil. p Compellendos. Quid ſi di/ cat vſurarius vel heres ſe non ha/ bere rationes vel ſeulas ꝑdidiſſe: videret credēdū ipſius ſacro. ff. de eden. l. ꝑtor. §. ſʒ ſi ſeruus. C. de fi. inſtru. l. vlti. qđ me. cau. c. vlti. et facit qđ no. de ꝓ/ uile. cum olim. j. dic ꝯtra. facit de pur. ca. c. j. in eo ꝗ̄ ꝙ dicit ſe non hr̄e vel ꝑdidiſſe non crederet niſi aliter probet: ha bet ergo ꝓbare amiſſionē cū ca/ ſu: pone incēdio vel ruina. ff. de eden. ſi quis ex argentariis in fi. l. vl. C. de fide inſtrumē. ⁊ quod no. in decre. cum olim. non ob/ ſtat: qꝛ ibi ſi neceſſe eſt plene ꝓbare tenorē: non fit ꝗ̄ ma gnū preiudiciū ſi ſuꝑ amiſſione ſtatur iuramento: facit de ꝓcura. ex inſinuatione. ſed cognoſco vſurariū qui nō ſcribit rōnes in libro: ſed in cedulis q̄s ſtatim dilacerat ſolutis credito ⁊ vſuris: ſi tali ſuccederet heres nō vſu/ rarius: ſed alias fide dignus ſtatim videret ſtari iura mento: ſi huic rei fama ꝯſentit. de teſti. ꝑterea. de ꝓba. cū cām. de ꝑſump. illud. ⁊ hoc caſu vel qn̄ alias nō poſ/ ſent ꝓbari poſſet recurri ad ſuffragiū decre. ad nr̄am. ii. de iureiur. q Si q̇s. Vſurariꝰ vel non: ⁊ ſic no. ꝙ iura non ſolū puniunt vſurarios de quoꝝ pena. eo. ti. qꝛ in oibus. ⁊. c. preterea. c. q̄ꝗ̄. li. vj. ſed etiam puniūt fa/ uentes. qui. ſ. ad hoc opus alienigenis domos ꝯcedūt: vel tales in terris ſuis habitare permittunt. eo. ti. vſu/ rarum. lib. vj. Item fauentes per modū de quo. ſ̄. j. rn̄. grauius autē puniunt fauentes ꝑ modū hic expreſſum ⁊ ſic patet plus puniri auctoriʒantē ꝗ̄ facientē. de hoc de offi. dele. c. j. r Pertinaciter. Habetur hoc ver/ bum. ſ̄. ea. compil. de ſum. trini. ca. vno. §. porro. et ibi expoſui. s Affirmare. Vide quod no. de ſum. tri/ ni. ca. j. lib. vj. in vlti. glo. t Non eſſe peccatum. Et ex his aliqui dicūt vſurarium non obligatū reſtitu tioni. alii fatentur eum reſtitutioni obligatum: ſed ſi/ cut mutuū cōmodatum vel depoſitum recipiens facta reſtitutione ad quam obligatus eſt non penitet: ita vſu rarius facta reſtitutione vſure penitere nō tenetur: ſed hoc eſt falſum: quia obligatus reſtitutiōi ex delicto fur to vſura ⁊ rapina: vel ſimili modo etiā poſt reſtitutio/ nem habet penitere. de homici. ſicut dignum. §. eos. de fur. ca. vlti. de rap. c. ii. de iniu. ſi quis domum. cum ſi. et vide quod no. Hoſtien. in ſumma de penis. in vlti. col. ver. ſed nunquid ſufficit. ⁊ ſequentibus. v Hereticū. Nō ſolū eſt hereticꝰ male ſentiēs de ar ticulis fidei vel ſacramētis eccl'ie. de hereticis. ad abolē

Quid ſi vſurariuſ dicat ſe ꝑdidiſſe rōnes

De rōne edendis

An vſurarius ſit obligatuſ ad reſtitutionē

Hereticus quis ſit

dā in p̄n. ſed etiā q̄ ꝑuerſuȝ habet dogma vel falſas vel nouas opiniones gignit aut ſequit'. xxiiij. q. iij. inter ſciſma ⁊ hereſim. ⁊ c. heretic⁹. iſtud aūt eſt cōtra doctrinā eccl'ie. eo. ti. c. iiij. ⁊ c. cū ꝟu. in fi. Judei vo q̄ dicunt hoc inducētes auctem Deute. xxiij. Non feneraberis fratri tuo: ꝓ q̄bus facere videt'. xiiij. q. iiij. ab illo. nō includunt' hac ꝯſtitutione. q2 nō cadit in illos ꝓprie hereſis q̄ diuiſione notat: ſed ipſi nunq̄ in vnitate fuerunt. Itē certū eſt qd peccant in articulos fidei q̄ nō ſapiunt humanitatē chriſti de q̄b⁹ de ſum. trini. firmiter. ⁊ hoc ſcit eccl'ia et illos ſuſtinet: et nihil ad nos ⁊c. ij. q. j. multi. de diuor. gaudem⁹. poſſēt tū ſup his per eccleſiam cōpeſci ſi talia dogmatizarēt inter chriſtianos vt ſcpſi poſt Inno. ⁊ Hoſtiē. de voto. q ſuper his. vſi. defenſione. ſicut ⁊ in alijs caſib⁹ coercent' q̄ notā. de iude. in/del ī fi. Ad rationes vero ipſoruȝ rn̄de vt ibi ſcripſi. e. ti. ꝯqueſt⁹. ⁊ no. Hoſtiē. in ſumma. eo. ti. §. an aliquo.

a Omittāt. ꝑ modū de q̄. ſ. eadem cōpil. de here. ca. j.

a cedere nō omittāt.

De exceſſibus platorum. Clemens. v. in conci. Vienenſi.

Prouideat Greg. [illegible] grauamina q̄ plati religioſis inferebāt. eo. [illegible] hoc [illegible] a q̄bus platos ceſſare [illegible] per ſuos ſubditos ceſſari facere iubēs ipſorū priuilegia ⁊ iura ſeruari. hoc dicit Jo. an. ca. I.

FRequēs ⁊ aſſidua nos quorūdā religioſorū q̄rela cir/ b cūſtrepit: q̄pleriq; c epi ⁊ eoꝝ ſuperiores ac ceteri ecclīarū prelati ipſoꝝ religioſoꝝ quietē iniuſte in ſubſeq̄n d tib⁹ multipliciter inquietant. e Quidā enī exēptos capiunt ⁊ incarcerāt in caſib⁹ nō ꝯceſ f ſis a iure. g Quidā p grauium h interminationē penarū īpediunt ne debētes exēptis decimas ſeu reddit⁹ illos ſoluāt i eiſdē: neue aliq̄ miſſas eorum k audiāt l molētes ī molēdinis ⁊ coquētes in furnis eorum. Seruientes q̄cq; ⁊ vaſallos ⁊ m domeſticos eorūdē vel alias q̄litercūq; ꝯtrahentes ⁊ ꝑticipātes cū ipſis ſuſpēdūt inter n dicūt ⁊ excōicant abſq; cā ra o tionabili ꝓ libito volūtatis. Bona illorū interdū nihilominus illicite occupātes. Et p appellationib⁹ q̄s predicti exempti ob predicta vl' alia gra q uamia rōnabilit' interponūt q̄nq; minime deferentes. Appellātes occaſione appellationū hmōi interdū capiunt aut r capi faciūt ⁊ carceri mancipa s ri. Quidam preterea capella t nos in ecclījs pleno iure ſpectātib⁹ ad eoſdē: lȝ nulla cā ſbſit legitima celebrare nō ſinunt: nec miſtrare pochianis v ecclīaſtica ſacrā. Nōnulli etiam indebite abbates monachos et cōuerſos exēptos necnō et clericos ipſis pleno iure ſubiectos: ſi eis nō pareant ī his etiā in q̄b⁹ nō tenēt eiſdē: inconſulta facilitate ſuſpendūt excōicāt capiūt et in x carcerāt: ac loca ⁊ ecclīas interdicūt ipſorū. In exigendo y inſup ab ipſis exēptis ipſorū q; ſubditis ſubſidia charita z tis excedūt nimiū cōtra eos: a ⁊ inſolitas ac indebitas ipis b contra iura exactiones impo c nūt. Nouos cēſus ⁊ indebita onera parochialib⁹ īponunt ecclījs: in q̄bus exempti ius d obtinēt pronat⁹. Proceſſus iuſte factos ſeu ſentētias iuſte latas a delegatis ſedis apoſtolice vel a ꝯſeruatorib⁹ ꝓ exēptis publicari ſeu executōi de e mādari a ſuis ſubditis nō p/

Diuiſio. F Reqns. Diuidit' in tres ꝑtes: q2 primo ꝯſiliū narrat. xxx. grauamina q̄ inferebant' religioſis. ſcdo ꝑmiſſa rōne ꝯ illa ꝓuidet. Et ſic ꝑcipit ab illis platos ceſſare: ⁊ facere ſuos ſubditos ceſſare iubens ipoꝝ religioſoꝝ priuilegia ⁊ iura ſeruari ibi: Verū. tertio cōtra aliud. xxx. grauamen ꝓuidet ibi: Qm̄. prima ps poſſet ſubdiuidi in tot ꝑtes quot ſūt grauamina. Imola. Et eſt huic ſi. ſ. e. cōpi. de cenſi. ad noſtrū. b Circūſtrepit. Sumptū. liiij. di. frequēs. ⁊ de reſti. ſpo. frequēs. in prin. li. vj. ⁊ ibi exponit'. c Superiores. Archiepi ⁊ patriarche. d Inquietant. Sumptū. eo. ti. nimis. j. in p̄n. e Capiūt. Etiā plati ſunt excōicati cū iniurioſas manus inijciūt in cleros. de ſen. excō. vniuerſitatis. f A iure. De ꝑuil'. c. j. li. vj. de here. ad abolendā. per has tū ꝯſtōnes Cle. in multis caſib⁹ habēt ordinarij iuriſdictionem ſup exemptos: quos dicā. j. de pe. c. ij. g Quidā. ꝑm. h Interminationē. Hoc nō ligat ad penā: qd dic vt no. de ſagi. c. vno. cū ꝯcor. i Neue. Tertiū. k Audiāt. Qd tū lȝ ſine ꝑiudicio parochialium eccleſiarū. de paro. ca. ij. qd dic vt ibi: ⁊ qd eis offert' ſuū eſt: de ſta. mo. ca. j. religioſi tamen non debent aliquos retrahere ab acceſſu vel frequentia ſuarū eccl'iaꝝ. j. ti. j. c. j.

l Molentes. Quartum. m Domeſticos. j. ti. j. c. j. ad fi. n Cauſa rōnabili. Contra hos erat ꝓuiſuȝ ꝯ ſen. excō. ſacro. o Volūtatis. Contra hos erat ꝓuiſuȝ de priui. q̄uāto. ſed illa loquit' ꝯ exemptis vl' de ꝑuilegiat'. iſta generali⁹ de oib⁹: vt pȝ in fi. p Et appellationib⁹. Quintū. q Interponūt. Vide quod no. de ꝑuil'. auctē. li. vj. in vlti. glo. ꝑ Inno. et Hoſti. de appel. dilect'. r Mancipari. Puniēdi ſūt vt. ij. q. vj. decreto. de ap. de priore. ⁊ tl mētib⁹ talia ſufficit ꝓteſtari: qd dic vt de ap. c. vl. s Quidā. Preterea. Sextum. t Pleno iure. xvj. q. ij. viſis de priuile. qm̄. v Nonnulli. Septimū. x Interdicūt. Si de exceptiōe ꝯſtat ſnīe nō ligāt. de appel. ſi duobus. de reli. do. cū dilect⁹. de hoc de accu. veniēs. in vlti. glo. cū ſuis remiſ. y In exigendo. Octauum. ⁊ argue ad ea q̄ ſcripſi. de cenſi. cū aplīs. ſup. ꝟ. charitate. q eps pōt exigere charitatiuū ſubſidiū dūmō ſit moderatū Jo. z Excedūt. Cū tū illud eſſe debeat moderatū. de cenſi. cū aplīs. §. ꝓhibemus. de off. or. ꝯquerēte. in fi. a Et inſolitas. Nonū. b Contra iura. eo. ti. c. j. de cenſi. c. iij. et c. eccleſijs. c Nouos. Decimū. ⁊ eſt hoc ꝯ id de cēſi. ꝓhibem⁹. d Proceſſus. Vndecimū. e Permittūt. Per hoc pnt a delegatis vl' ꝯſeruatorib⁹ puniri: cū illoꝝ iuriſdictionē impediāt. de off. dele. c. j. etiā ab ipſis ſubdelegatis ſi iuriſdictionē habent. eo. ti. ex litteris. ſaluo qd de ꝯſeruatoribus dicit'. e. ti. c. vl. li. vj. §. vices.

a mittūt ⁊ tabellionib⁹ publi/
b cis inhibēt: ne inſtrā ꝯficiāt
et iudicib⁹ ne iuſticiā faciāt:
ac iuriſperit⁹ ne ꝯſiliū vel au
xiliū p̄beāt ī cauſis ſeu nego
c cijs eorūdē p̄ntatos p exem/
ptos ad ordines vel bñficia
quorū p̄ntatio ad eos ptinet
nolūt admittere: niſi p̄ntātes
d ponāt obediētiā in ſalutatio
e ne lr̄aꝝ quas ꝑ hmōi p̄ſenta
f tione trāſmittūt. Eccleſijs q̄ꝫ
vacantib⁹ in q̄bus monaſte/
ria ius obtinēt patronat⁹ re
pulſis pſonis idoneis p̄ſen/
tat⁹ ad eas pſonas īſtituūt in
g h abiles atq̄ꝫ īdignas. Quidā
i etiā eccl'ias curā aīaꝝ hñtes
ad mēſaꝫ abbatū ſpectātes:
q̄rū fruct⁹ q̄nq̄ꝫ clericis ſecu
k larib⁹ tradūt ſeu cōcedūt ad
firmā: clericis ip̄is decedēti/
bus ſuis cōferūt clericꝭ q̄ꝫ q̄ꝫ
ip̄e ꝑpter h̄ eccl'ie ī veritate
l m nō vacēt. Nōnulli q̄ꝫ in eccle
ſijs monachorū iura ip̄oꝝ in
iuſte ſibi appropriāt: ⁊ de ip/
ſorū redditib⁹ vt volunt or/
n dināt: ita q̄ rectorib⁹ eaꝝ nō
o remanet vñ valeāt ſuſtētari.
p q Quidā cum armis ⁊ erecto
vexillo molēdina ⁊ alia bo/
na ꝯ iuſticiā deſtruūt exēpto
rū: qui etiā tāto tpe poſſede/
r rūt: q̄ d̄ ꝯtrario memoria nō
s exiſtit: mittūtq̄ꝫ frequent̄ ad

monaſteria ſuarū ciuitatū et
dioceſū ſuos cōſāguineos ⁊
nepotes: ⁊ īterdū aīalia ſua
t cū cuſtodib⁹ vt eis de bonis
monaſteriorū debeat ꝓuide
v ri. Abbates inſup ⁊ priores
mōaſterioꝝ frequēter cōpel/
lūt: vt ſuis ꝯſāguineis ⁊ ne/
potib⁹ monaſterioꝝ ſuoꝝ ſeu
p̄oratuū poſſeſſiōes ꝯcedāt ī
ppetuū vſq̄ꝫ ad tp̄s: q̄s q̄dē
ꝯceſſiones nos nullas eē vo
x y lum⁹ ip̄o iure. Eoſdē q̄ꝫ ab/
bates ⁊ p̄ores q̄nq̄ꝫ cōpellūt
ad p̄ſentādū ſibi ad eccl'ias
vacātes in q̄b⁹ ius obtinent
z p̄ronat⁹: ⁊ ad monachandū
interdū ſuos familiares ꝯſā
a guineos vl' nepotes. Freq̄n
b ter etiā p̄mittūt ⁊ tacite ꝯſen
tiūt q̄ in ſuo dñio tpali p mi/
lites vaſallos ⁊ ip̄orū tpales
officiales monaſterioꝝ bona
mobilia ⁊ īmobilia p violen/
tiā occupent̄: in caſib⁹ nō p/
miſſis a iure ⁊ alie varie iniu
rie pſonis eccl'iaſticꝭ ⁊ mona
ſterioꝝ hoīb⁹ irrogent̄. Pre
c terea īterdū iniuſte abbates
p̄ores ⁊ alios bñficiatos bñ
ficijs ſuis p̄uāt: vt ſic fruct⁹
bñficioꝝ illoꝝ pcipe valeant
p̄mo āno p̄textu p̄uilegij qđ
aſſerūt ſe hr̄e: q̄ vſq̄ꝫ ad cer/
tū tp̄s fruct⁹ bñficioꝝ vacā/
d tiū poſſint pcipe primi anni:

a Tabellionib⁹. xij. b Cōficiāt. in cauſis vel ne gocijs ⁊c. vt ſeq̄t̄: ⁊ h̄ ē ꝯ formā iuramēti ip̄oꝝ de qua dixi: ne cle. vel mo. ſicut te. ⁊ no. in Spe. de inſtru. edi. §. reſtat. v. ſꝫ q̄ro ſub q̄. c Preſentatos. xiij. d Obedientiā. dicēdo ſalutē ⁊ obediētiā debitā et deuotā vel his ſi milia ſi ſint ex/ empti. nō tenet̄ obediētiā ꝓſite/ ri. d̄ p̄ui. cū olim ij. ſi nō ſūt exem pti ſatis eſt q̄ a p̄ncipio p̄miſe/ runt. de iuo. ne dei. e Lr̄aꝝ ſit ꝯ p̄ntatio p lr̄as de his q̄ fi/ unt a p̄latis. ca noſcit̄. vbi de h̄ in. j. glo. f Eccleſijs. xiiij. al's i eccl'ijs g Indignas. ad eoꝝ remotio/ nē dato etiaꝫ q̄ eſſent digni age re p̄nt p̄ſentātes ⁊ p̄ntati. xvj. q. vij. decernim⁹. d̄ iurepatro. ex lit/ teris. ⁊. c. ex inſi nuatiōe: d̄ re iu/ di. cū bertold⁹. h Quidam. etiā. xv. i Ad mēſā. No. glo. no. Inno. de re. ec. nō alie. vt ſup q̄ res ī q̄b⁹ eccle ſia habet dire/ ctū dñiū: ſꝫ ali⁹ vtile: vt ſunt feu da: non p̄nt dici de mēſa: cū ali⁹ fruct⁹ pcipiat: ⁊ ꝓ tāto illoꝝ etiā ad eccleſiā reuer ſorū fieri p̄mitti tur noua infeu/ datio: de feudis c. ij. ſꝫ querit̄ q̄ eccleſie dicant̄ ꝓ prie de menſa p̄latoꝝ vel capituloꝝ vel ſingulariū di gnitatū vel p̄bendarū: ⁊ videt̄ q̄ ille q̄ ſunt mēſis eoꝝ vnite in tm̄ q̄ rectorē vel vicariū ppetuū nō habēt ali/ um q̄ꝫ illum cui facta eſt annexio. qđ ꝓbat hec lr̄a. ea. cōpila. de reſcrip. c. j. de ſup. neg. p̄la. c. j. Iſtud aūt po teſt ſic eſſe p vniōnē ſic factā p ep̄m de cōſenſu capl'i. ā. ea. cōpila. de re. eccle. nō alienā. ſi vna. de ſta. mo. c. j. §. ad hoc. p p̄ſcriptiōnē: vt no. in pre. decre. vt ſup papa lē cōceſſiōnē: ⁊ de hac nō dubitat̄. de priui. paſtoralis. nec putes q̄ eccl'ia q̄ pleno iure ſubiectionis ſpectat ad illos ꝓpterea dicat̄ de mēſa: licet em̄ rector talis eccle/ ſie inſtitutiōnē vl' deſtitutiōnē ab illis recipiat: ⁊ ab il lis viſitet̄ etiā quo ad temporalia: nō tñ ad ſuos vſus cōuertere: niſi illā habeāt in menſa vel in ſuos vſus cō uertendā qđ ꝓbant p̄di. decre. ſed ob. ei qđ dixi in ec/ cleſia q̄ ſpectat ad menſam poni ⁊ deponi ꝓ libito vi/ cariū tpalē. decre. extirpāde. §. q̄ vero. de p̄bē. ⁊. ā. ea. cōpila. d̄ iurepa. c. j. p q̄ pꝫ q̄ in eccl'ia annexa quo ad ſp̄ualia inſtituit̄ rector vel ppetu⁹ vicari⁹. Sꝫ dico q̄ aut eccl'ia ſpectās ad mēſam p̄lati vel collegij vl' digni tatē habētis vel p̄bēdarij recipit ſuperioris inſti/ tutionē quo ad regimen eccleſie vel ſaltē populi ⁊ tūc locum ha/ bet qđ dicit̄ d̄ vi cario perpetuo: aut pleno iure ſpectat ad illum etiā quo ad ſpi/ ritualia: et tunc habet locum qđ d̄r de vicario tē poralitꝫ etiā ſi ſit curata vt hic: et ſup his vide qđ ſcripſi de p̄ben. de monachis. de p̄ui. paſtoralis. k Ad firmā. d̄ loca. veſtra. ne p̄lati vices ſuas c. ſi. l Non vacent. fa. ā. ea. cō. de reſcri. c. j. de ſup. neg. pre. c. vno. §. p̄miſſa. illi em̄ nō erant rectores ſed fir/ marij: ſecus ſi re ctores fuiſſent lꝫ manuales vt ibi m Nōnulli. xvj. n Re/ ctoribus. q̄ alibi dicunt̄ vicarij. d̄ p̄ben. de mona/ chis. o Su/ ſtentari. ꝯ id. ā. ea. cōpi. de iure/ pa. c. j. cū ꝯcor. p Quidam. xvij. q Cū armis. tenet̄ ꝯ d̄ vi publica. de h̄ de ordi. cog. c. ij. in. j. glo. r Nō exiſtit. ⁊ ſic in pre ſcrip. reuelaret̄ ab onere ꝓbādi titulū. de p̄ſcp̄. c. j. li. vj. s Mittuntq̄ꝫ. xviij. t Vt eis. de cōſangui/ neis nepotibus animalibus et cuſtodibus ipſorū. v Abbates. xix. x Ipſo iure. cōcor. ā. ea. cō. de re. eccle. nō alie. c. j. ⁊ ibi cocedēti pena ſuſpenſionis imponit̄. y Eoſdē. xx. z Monachādu꞉. qđ quādoq̄ꝫ ſpectat ap ſolos p̄latos: quod dic vt de regu/ la. c. ſi. li. vj. a Frequenter. xxj. b Et. repete permittunt qđ. c Preterea. xxij. d Anni. de reſcrip. ſi ꝓpter. li. vj. et licet hec lr̄a poſſet induci qđ priuilegium tale cōp̄hendat beneficia etiaꝫ ſpectantia ad exemptos: nō tñ ꝓbat de beneficijs exemptis ex q̄ p ep̄m fit priuatio vt p̄miſit. quicquid tñ dicat Arch. in decre. ſi propter. puto q̄ ſi in priuilegio dicit̄ de be/

188

neficijs dioc. ſue veniēt exempta: ſecus ſi diceret de bñficijs ſibi ſubiectis: ⁊ eſt ſiſe qd̓ ſcripſi de reſcrip. abbate. vbi ptz rñſio ad decre. graue. ꝺ offi. oꝛ. q̄ inducit ad ꝯtrū. a Quib⁹. xxiij. b Illicite. illa em̄ q̄ ad fruct⁹ nō ptinēt vſurpare nō debet. de elec. generali. §. vlti. li. vj. ⁊ con/ coꝛ. ꝫ. ea. cōpil. de deci. c. ij. c Reſeruā/ de. de offi. oꝛdi. pſenti. li. vj. d Quidam. xxiij. e Vt p ipſos. hoc als̓ licituz ex animo fit illicitū: ſuper quo vide qd̓ no. de re. iu. locupletari. lib. vj. xj. q. iij. ſi quis vero. ⁊ eſt ſimile huic de deci. in aliqui b⁹. de iude. c. pe. ⁊ quod ſcripſi. ꝺ ſen. exco. quāre. f Nonnulli. xxv. g In debite. ergo ſec⁹ ſi ex cā iuſta. vij. q. j. ⁊ tempoꝛis. xvj. q. vlti. ſi qs vult. de cōſe. diſ. j. tribus. h Alij. xxvj. i Occupant. dicēdo ſibi ius p violētiā cadūt a iure ſuo ſi qd̓ habeāt. C. vnde vi. ſi qs in tantā xvj. q. vj. placuit. de pben. cum qui. li. vj. k Pluries. xxvij. Eph. 4. l Repara/ re. qd̓ tamen iudeis pmittit de ſuis ſynagogis iuxta pꝛimū ſtatū de iudeis cō/ ſuluit. m Quidam. xxvij. n Priuile/ gijs. h̓ nō poſſūt xxvj. q. ij. c. j. ⁊. ij imo nec ipm̄ pn/ cipē decet h̓ facere. de reg. iur. decet. cū ſuis cōcoꝛ. li. vj.

a quibus nō ɔtēti equos boues theſaurū ⁊ alia bona mona/ b ſterioꝝ ⁊ bñficioꝝ vacātiū il licite occupāt: q̄ eſſent futuri c/d ſucceſſoꝛib⁹ reſeruāda. Qui dā militibus ⁊ alijs potenti/ bus dignitatū ſuarū reddi/ tus ⁊ ꝓuentus vendiunt ad e tēpus: vt p ipos exempti vi/ f cini fortius oppꝛimant. Nō g nulli etiā indebite monaſte/ h ria dirimunt. Alij domos et hoſpitalia ⁊ alia bona mōa/ ſterioꝝ mobilia et imobilia i freqn̄t occupāt ⁊ detinēt oc/ k cupata. Pluries qꝫ ſine cā iuſta īpediūt ne exēpti lo/ l ca ſua valeāt repare. Quidā m etiā ſtatuta faciunt p q̄ dero n/o gat ꝓuilegijs exēptoꝝ: ⁊ ge/ neralit̓ quā plures plati reli gioſis pſertim exempt̓ ⁊ pri/ uilegiat̓ ī pſonis ⁊ reb⁹ ſuis ac iurib⁹ ſpūalib⁹ ⁊ tpalib⁹ graues īferūt ɔ iuſticiā coꝝ p ꝓuilegia iniuriaſ ⁊ iacturas. Uerū qꝛ vna ē regulariū ſeculariū platoꝝ ⁊ ſubditoꝝ exemptoꝝ ⁊ nō exēptoꝝ vni uerſalis eccl̓ia: extra quā nul q lus oīno ſaluat: quoꝝ oīm r vn⁹ ē dñs: vna fides ⁊ vnuz s baptiſma. decet vt oēs q̄ eiuſ t dē ſunt coꝛpis vni⁹ etiā ſint volūtat̓: ⁊ ſicut fratreſ ad in uicem vinculo charitat̓ ſint aſtricti. Decet igit̓ vt ⁊ plati et alij tā exempti q̄z nō exem v pti ſuis iuribus ſint cōtēti: ⁊ alter in alteri⁹ iniuriā nō ꝓ/ ſiliat ſeu iacturā. Uniuer ſis itaqꝫ pꝛelatis eccleſiaruz pſentis ſanctionis edicto di/ ſtricte pcipiendo mandam⁹ quatenus ipſi a pdictis gra/ uaminibus oīno ceſſantes ⁊ ceſſare ſuos ſubditos facien/ tes: viros religioſos exem/ ptos priuilegiatos ⁊ non ex emptos: mēdicātes ⁊ nō mē/ dicātes charitatiue tractēt ⁊ foueāt ⁊ ſua iura ⁊ ꝓuilegia x inuiolabiliter eis ſeruent. Et qm̄ plus ſolet timeri y q̄ ſpāliter q̄z q̄ generaliter ī hibetur: eiſdē pꝛelatis diſtri ctiſſime inhibem⁹: vt abba/ tes pores ⁊ alios religioſos ne ad ſua generalia ⁊ ꝓuin/ z cialia vadāt capitula: impe/ dire quomodolibet non pſu/ mant.

De priuilegijs et exceſſibus priuilegiatorum.

Clemēs. v. in cōci. vienēſi.

Ponit ſex caſus in quibus religioſi excōmunicat [illegible] ſolutionum pape reſeruatam [illegible] priuilegijs et exemptionib⁹ non obſtantibus eos per [illegible] ri pape. Secūdo ibi Quidā [illegible] bus ponit ſeptem culpas re ligioſorū a quibus eos pre cipit abſtinere ſub certis pe nis quas eis imponi iubet [illegible] prelatis ipſoꝝ impo [illegible]. Tertio [illegible] ponit moderatio nē circa duos primos caſus hoc dicit Jo. an. ca. I

a Religioſi qui cleri/ cis aut laicis ſa/ cramentum vncti onis extreme vel b euchariſtie miniſtrare matri c/d moniaue ſolenniçare non ha

o Et generaliter. xxix. generale. p Priuilegia. decurtanda erant ipſis eoꝝ priuilegia. de priuile. dilecti. q Saluat. de ſum. tri. c. j. §. vna. r Unus eſt. ad Epheſios. iiij. habet̓ de hac triplici vnitate. ⁊. ꝫ. ea. cōpil. de ſum. tri. c. j. §. ad hoc. ⁊ ꝫ. de ſnīa exco. c. j. ad idē. xxiiij. q. j. loquitur. s Decet. inſpicimus qd̓ deceat: qd̓ ꝓpꝛie reſpicit honeſtatē. de vo. magne. de elec. cū non deceat. li. vj. t Coꝛpoꝛis. myſtici qd̓ eſt collectio fideliuz: de cōſe. di. j. eccleſia. cui⁹ caput ex xp̄s. de ſacra vnc. c. vno. ver. ſed vbi. v Cōtenti. ꝫ. eo. ti. accedētibus. x Et qm̄. xxx. y Inhibet. xxiij. di. q̄z q̄. ꝺ here. ſi aduerſus. z Capitula. concoꝛ. xxiij. q. iiij. ſicut. circa fi.

a Religioſi q. Nota p h̓ principiū hāc cō ſtitutiōez cū ſuiſ penis ita locum hr̄e in religioſis qd̓ ſeculares cle/ ricos nō icludit. An ꝯo icludat re ligioſos pfectos eccleſijs parochi alib⁹ quo ad nō ſuos parochia/ nos dubitat̓: et vide qd̓ dixi. ꝫ. ea. cōpila. de de/ ci. c. j. in. j. glo. a Unctio/ nis. ꝺ hoc ſacro. xcv. di. §. ſꝫ illō. ⁊. c. ſeq. de ſacra vnctione. c. vno. in pꝛin. de verb. ſig. queſiuit. de pe. ⁊ remiſ. q̄ in te. ⁊ dic vt ibi. b Euchari ſtie. dr̄ ab eu qd̓ eſt bonū: ⁊ cha/ ris qd̓ eſt gr̄a q̄ ſi vna bona gr̄a de hac ſatis. ꝫ. ea. cōpil. de reli. ⁊ vene. ſā. c. vno. c Solēniza re: Id eſt ſolen/ niter bñdicere. ꝺ hac bñdictione habet̓. xxx. q. v. c. j. et. iiij. di. ca. ſequē. xxiij. di. c. vl. de ſpon. cōſultationi. de ſecū. nup. c. j. ⁊. iij. d Nō habi ta. Sed nūquid credet religioſos parochiano dicē ti ſe habere talē licētiā: videt̓ q̄ ſic: p id qd̓ no. de pe. di. vj. placuit. qꝛ nō eſt pſumēdus imemoꝛ ſue ſalutis. j. q. vij. ſancimus de homi. ſignificaſti. ij. ſꝫ ɔ: qꝛ videm⁹ in ſacramēto oꝛdinis cū dat̓ a nō ſuo epo: qd̓ ibi requirit̓ plena fides de licentia ⁊ quādoqꝫ de cauſa: de tēpoꝛi. oꝛdi. c. j. ⁊. ij. li. vj. cum ſi. Item iſta eſt quedam abſolutio facta per parochialē pſbyterū ſup qua non credit̓ ei qui ſe dicit

Euchariſtia

Queſtio notabilis

abſolutū. de offi. ordi. ex pte. de ſen. excō. ſicut idem ſi dicať delegatio. de offi. deleg. cū in iure. ſ3 poſſet ad pri mū rñderi illud ſpāle: q2 ſacramentū ordinis non dať ppter recipientē tm̄ imo ppter alios: ⁊ iō diciť ſacramentū dignitatis. j. q. j. §. ſi ergo. ⁊ §. ecce. ſi clericus.

cipi nō poſſit a pſbytero nō habente curā: de hoc de pe ni. ⁊ remiſſ. oīs. ⁊ tñ dato ꝙ reciperet nō eſt locus huic pene: ſicut etiā nō habet locū pena in ſacramento bapriſmi. cum illud hic nō exprimatur. Johan. an.

a ¶ A canone. quocunq3 etiam a quo epiſcopus vel ſacerdos poſſet abſoluere. đ ſen. excom. nuper. et videť ide3 đ ſententia hominis de qua forte. iōo non expreſſit: q2 ab illa abſoluit qui excōmunicauit vel eius ſuperior. đ offi. ordi. paſtoralis. ſ3 cōtrariu3 puto: vt in caſu illo nō expreſſo non ſit locus pene. đ elec. ſtatutum. cū cōcor. li. vj. ⁊ ad h. j. eo. ti. ibi a ſententijs per ſtatuta ⁊c.

a b bita ſup his parochialis pre c ſbyteri licētiā ſpāli aut q excōmunicatos a canone pter e q3 in caſib9 a iure expſſis vel f p priuilegia ſedis apo. cōceſſa g eiſde3 vel a ſentētijs p ſta h tuta puincialia aut ſynodalia pmulgatis ſeu vt verbis i eorū vtamur a pena et culpa k abſoluere queq3 pſūpſerint: l excōicatiōis incurrāt ſñiam ipo facto p ſedē apoſtolicam m dūtaxat abſoluendi: qs etiā locorū ordinarij poſtq3 de h eis cōſtiterit excōmunicatos n faciant publice nunciari donec de abſolutione ipſorum eis fuerit facta fides: nullo

religioſis eiſdem ſuper hoc exemptionis vel alio priuile o gio ſuffragāte. ¶ Quibus etiam in virtute ſancte obedientie et ſub interminatione maledictionis eterne diſtrictius inhibem9: ne in ſermonibus ſuis eccleſiarū pre p latis detrahant aut etiam retrahant laicos ab eccleſiarū q ſuarū frequētia vel acceſſu: ſeu indulgentias pnunciēt r indiſcretas: neue cū cōfeſſionibus teſtamētoꝝ intereunt a reſtitutionibus debiti: aut s legati matricib9 eccl'ijs faciēdis retrahant teſtatores: nec legata vl' debita aut male ab

facit qđ no. đ cō lug. ſeruo. c. j. in glo. ij. ſed iſta ſacramēta recipientis ppter ſeipm. Ad ſcōm alle. reſpondeť qđ illa vera in foro pñtētioſo: ſecus in penitētiali: vt dixi in pdicta decre. ſicut ſup. j. glo. a ¶ Parochialis. p h quo ad ſcholares mercēnarios ⁊ his ſimiles itelligo pſbyterū in cuius parochia ihabitāt. facit qđ no. de peni. diſt. vj. placuit. de h ſcripſi. de peni. ⁊ re. omnis. ſup vbo ſacerdote. ⁊ Hoſti. tractauit i ſūma de paro. §. pe. ver. ſi qs intelligať parochian9. ⁊ de pe. ⁊ re. §. cui cōfitendū. ad finē. b ¶ Preſbyteri. puto licentiā parochialis ſufficere qui adhuc pſbyter non eſt: puto q2 eſt infra annū vel diſpēſatū eſt cū ipſo ſm formā decre. cū de elec. li. vj. vel eſt parochialis collegiata. c. ti. ſtatutū. facit. de elec. ſuffraganeis. de trāſla. c. j. ⁊ qđ ibi no. videť etiā ſufficere licētia vicarij gerētis curā p modū pdi. dec. cū ex eo. facit infra de pe. cupientes. puto etiā poſt factū a penis excuſari illū q hoc facit de auctoritate dioceſani. facit de pe. ⁊ re. c. ij. in fi. li. vj. nā dioceſis eſt parochia epi: de dona. aplice in prin. et eps pſbyter. xcv. di. olim. đ pecu. cleri. c. ij. ⁊ facit ꝙ ſcripſi de pe. ⁊ remiſſ. oīs ſup verbo pprio. ⁊ hoc eo fortius qñ vacat parochialis eccl'ia. ſ3 qñ non vacat ante factū cōſulas abſtineri ⁊ ex licētia epi vel archipſbyteri ciuitateñ. hoc non fieri licet ab illis recipi poſſint vt ſcripſi đ offi. archipſbyteri. c. iij. ⁊ ē ſile de iureiu. verū. ⁊ qđ dixi de iudeis. ſignificauit. đ re iudi. inter. ſup. iij.

Queſtio glo. c ¶ Spāli. Hic etiā ē dubiū an hec ſpecialitas reſpiciat ſolū expſſionē ſacramētorū: an etiā reqrat expſſionē pſonaꝝ: qđ ē dicere an ſit ſatis ꝙ pſbyter licentiat religioſu3 vel parochianos ſuos poſſit inungere et eis euchariſtiā pbere: an reqrať parochianoꝝ expſſio qb9 hec ſūt pbēda. Itē an ſufficiat generalis licētia data parochiano ꝙ poſſit illa recipe a q vult religioſo an vero tali religioſo vel parochiano đ tali religioſo ſpāſis licētia reqrať. vt bñ ſatiſfiat huic lr̄e. cōſulo ꝙ de pſonis ⁊ de cōferēte ⁊ recipiēte ⁊ de ſacramētis fiat ſpecificatio: ad h de ſen. excō. cōſtitutionē. li. vj. ⁊ đ do. et cōtu. c. ij. cū cōcor. ſ. ea. cōpil. de vi. ⁊ hone. clericoꝝ. c. j. j. de ſen. excō. grauis in fi. Credere tñ ꝙ ex quo de ſacramēto fit ſpecificatio: l3 nō exprimať nomē parochiani cum dať licentia religioſo: vel nomen religioſi cum dať licentia parochiano euiteť pena: facit de temp. or. c. j. de officio vicarij. c. vi. li. vj. Et no ꝙ hic de penitentia non diciť que etiam de licentia ſacerdotis pprij re

Nota

e ¶ Expreſſis. de ſente. excom. monachi. ⁊ c. cū illorum. f ¶ Conceſſis. habent multi religioſi priuilegiū ab apoſtolica ſede ſup abſolutionibus diuerſorū caſuū. g ¶ A ſentētijs puto ꝙ oēm ſententiā includat excōmunicationis ſuſpenſionis vel interdicti cuius neceſſaria ſit abſolutio. h ¶ Prouincialia. aut ſynodalia. de vtriſq3: de accuſa. ſicut olim. cū cōcor. i ¶ Vtamur. cōcor. de here. accuſatus. §. ille quoq3. li. vj. j. de pe. ⁊ remiſſ. c. ij. et vide qđ ibi dicā. k ¶ Queq3. etiā religioſum vel conſocium: nihil em̄ excipit qui diciť quecunq3. de ma. et obe. ſolite in fi. l ¶ Incurrāt. qd de recipientib9 abſolutiones vel ſacramenta pdicta: an ex tali participio ſint dānati. vel qđ dixi de ſen. excō. contingit. j. m ¶ Abſoluēdi. niſi in mortis articulo. ſ. ea. cōpil. đ here. c. j. ⁊. ij. ⁊ j. de pe. c. j. n ¶ Nūciari. ſic. ſ. ea. cō. de cenſi. c. fi. j. ti. j. ⁊. ij. in fi. o ¶ Suffragante. quin ſc3 penam incurrāt ⁊ denuncienť vt dictu3 eſt. priuilegia em̄ ſup his cōceſſa tollere nō intendit: vt. ſ. patet concor. ꝙ dixi. ſ. ea. cōpil. de deci. c. j. in fi. p ¶ Detrahant. vj. q. j. deteriores. diciť Hiero. ad Ruſticū: Non eſt humilitatis mee atq3 mēſure de miniſtris eccleſiaꝝ ſiniſtrum quippiā dicere: habeāt illi ordinem ſuum et gradum. xvj. q. j. ſi clericatus. Tullius de inuectiuis contra Saluſtium in fi. Sepe em̄ vidi grauius offendere animos auditorū eos qui aliena flagitia aperte dixere q3 eos qui cōmiſere. Intelligo autem hanc litteram cum nominatim detrahunt vel per circūlocutione que vicē habeat pprij noīs al's in genere bene liceret pdicatori tāgere vitia platorū. Vñ dñs dixit: Super cathedrā Moyſi ſederūt ſcribe ⁊c. Mat. xxiij. j. q. j. omnia. licet ergo in genere qđ nō in ſpecie. de offi. or. ſi ſacerdos. caueāt tamen vt etiam in generali locutione linguam refrenent: quia qui conſiderate loquiť ſentiet mala. v. q. v. §. ſed aliud. xliij. di. ſit rector. q ¶ Acceſſu. facit de paro. c. ij. r ¶ Indiſcretas. ſc3 nō cōceſſas: ⁊ de his. j. de pe. ⁊ re. c. ij. s ¶ Matricib9. cathedralib9 vel alijs. de verbo. ſig. venerabili.

Tulli9

189

lata incerta ſibi aut alijs ſin/gularib⁹ ſui ordinis fratrib⁹ vel cōuētib⁹ ī alioꝝ ꝑiudiciū fieri ſeu erogari ꝓcurēt: nec etiā in caſib⁹ ſedi apo. aut locoꝝ ordīarijs reſuatꝭ queꝗ̄ abſoluere: aut pſonas eccleſiaſticas preſertim corā iudicib⁹ delegatꝭ a nobis ſuā ꝯ eoſ iuſticiam ꝓſequētes vexare idebite: aut ad loca plura et ꝑſertim multū remota cōueni re ꝑſumant. Siq̄ vo ꝑmiſſa vel aliqđ de ꝑmiſſis attentare ꝑſūpſerint: p duos menſes ſubiaceant penis illis: q̄ ſm eoꝝ regulā vel ſtatuta ꝓ grauib⁹ criminib⁹ ſeu ucipis eis ꝯſueuerunt imponi: ſup quibus abſq̄ manifeſta neceſſitate cū eis ñ valeat diſpēſari. Ceteꝝ ꝑlati eoꝝ niſi q̄ de his occaſiōe ꝑmiſſoꝝ exceſſuū ad eos quoquo mō ꝑuenerit eccl̃ijs aut pſonis eccliaſticis dānificatꝭ vel leſis ſatiſfactionem plenariā exhibuerint: infra menſem poſtq̄ ſup h̃ fuerint req̄ſiti ſuſpēſiōis ſniām vſq̄ ad ſatiſfactionē debitā eoīpo incurrāt: nō obſtātib⁹ ī ꝑmiſſis ſtatutis aut q̄buſlibet ꝑuilegijs q̄buſcūq̄ tenoris exiſtāt. Sane religioſis illis q̄bus eſt ab ap̄lica ſe de conceſſū vt familiaribus ſuis domeſticis aut paup̄ib⁹ in hoſpitalib⁹ ſuis degentib⁹ ſacra poſſint eccl̃iaſtica miniſtrare: nullū ex ꝑmiſſis volumus quo ad hoc ꝑiudiciū generari. Idem in eodem.

Archiepi p loca exempta ꝓuincie ſue faciant crucē ante ſe deferri: ipſi etiam et dioceſani ibi benedicūt: audiūt diuina et illa celebrāt: et faciūt celebrari: p hoc tamē exemptis vel priuilegiatis in alijs nullum fit preiudicium. hoc dicit Jo. an. ca. II

Archiepō p q̄uis loca exempta ſue ꝓuincie facienti tranſitū ad ea forſan declinanti: vt crucem añ ſe libere portare faciat: benedicat populo: diuina officia priuatim vel publice ibidem audiat: et ea etiā in pontificalibus celebret: et faciat in ſua ꝑſentia ſine pontificalib⁹ celebrari: q̄uis ꝑuilegio contrario non obſtante: ſacro approbāte cōcilio ꝑſentis cōſtitutionis ſerie duximus concedendum. Simili modo cōcedimus epō vt in locis eiſdem ſue dioceſis poſſit populo bñdicere: audire diuina officia: et ea etiam celebrare: et in ſua

de pſcrip. c. j. et c. ex trāſmiſſa. de trāſlac. ꝑterea. ij̃ ꝫ. de ſen. ex. c. j. a In alioꝝ. ſcꝫ q̄b⁹ debent vl̃ q̄b⁹ legare volebāt poſſet etiā itelligi de ipſis q̄b⁹ cōpetit diſpoſitio male ablatoꝝ icertoꝝ de q̄b⁹ ꝑmiſit: et tūc faceret p Hoſt. i his q̄ ſcpſi poſt eū de iudeis. cū ſit. de vſu. cū eu. al's videretur facere ꝯ Arch. in eo qđ legit. et no. de teſta. c. ij. li. vj. Sedi apoſto. hos colligit Guil. in repertorio. de pe. et re. c Ordīarijs. de hoc no. de pe. et re. ſi epſ. li. vj. et p Hoſti. in ſūma. de pe. §. cui cōfitendū in fi. ij colū. d Abſoluere. a peccato vel culpa. De abſolutione enī ab excōicatione dixi in ꝑma pte. e Preſertim. hic duplex punctatio. Jo. an. f Delegatis. a nobis ſa. de immu. eccle. c. quoniam. li. vj. g Plura. de reſcrip. c. fi. h Remota. licꝫ em̄ in hoc ſit pulſum p decre. nōnulli. de reſcꝑ. et eo. ti. ſtatutū. li. vj. tamē q̄n q̄ dant eis cōſeruatores quib⁹ dat ptās trahēdi vltra duas dietas ñ obſtātib⁹ etc. i Vel aliqđ. no. q̄ eq̄lis eſt pena pro vno actu prohibito et pro plurib⁹ ſic ꝫ ti. j. c. j. §. ciuitas. et fa. ad no. vj. q. j. imitare. et ad id qđ ſcripſi in. q. gualteri. k Grauib⁹. decre. non ſolum in fi. de reg. li. vj. dicit pro grauiorib⁹. l Super quibus. penis. m Neceſſitate. puta infirmitate ſenectute vel his ſimile. n Peruenerint. ergo vbi nil ꝑuenit nō eſt locus huic pene. o Eccleſiaſticis. laicus ḡ non ꝑuidet. p Plenariā. ꝯcor. ꝫ. ea. cō. de here. c. ij. ver. a qua. intelligo aūt q̄ fiat plenaria qñ pceptū ad illam ſufficit: vt ꝓbat ꝑcedens lr̃a. q Req̄ſiti. fa. ꝫ. ea. cō. de deci. c. j. et dic req̄ſiti ab his quoꝝ intereſt: vt ibi. r Suſpēſionis. declarari debuiſſet an ab officio an ab adminiſtratiōe: puto tñ q̄ de ſuſpēſiōe ab officio loq̄t: et an icludat ſuſpēſiōeꝫ bñficij: dicā ꝫ. de penis cupiētes. s Ap̄lica. ḡnāle ꝑuilegiū circa h̃: ſcꝫ totū orbē reſpiciēs ſol⁹ papa cōcedit: ſpāle tñ q̄ ad ſuā dioc. ꝯcedere epis ex cā: qđ dic vt de reli. do. ꝯſtitut⁹. de re iudi. cū

iter. ſi. qđ dixi de altari viatico. de ꝑui. in his. t Domeſticꝭ. de ver. ſig. c. vi. li. vj. v Miſtrare. ꝯcor. ꝫ. ea. cō. de reli. do. q̄ ꝯtingit i fi. p quā qđ h̃ de ꝑuilegio dr̄: videt etiā ex ꝯſuetudine poſſe cōpetere: niſi dicas q̄ illa decr̄. ñ dic valere ꝯſuetudinē q̄ religioſi ea alia miſtrēt. ſꝫ dic valere conſuetudinē q̄ ſacerdos hoſpitalium vel ſacerdotes parochiales paup̄ib⁹ et familie illa miſtrēt. poſſit ḡ ꝑuilegiū h̃ caſu qđ nō pōt ꝯſuetudo. facit de pe. et re. ſi epſ in fi. vj. li. Archiepō. Tria ſunt di diuiſio eta q̄ patēt in rubro. Scōm ibi: Simi mō. Terciū ibi: Si tñ. Joh. an. x Exēpta. h̃ diſcernit p ea q̄ habent. co. ti. ſi papa li. vj. y Declinātí. de pſcꝑ. cū ex officij. et h̃ iūge litterā ſacro approbante ꝯcilio preſentis ꝯſtōnis ſerie duximus concedendū. Jo. an. z Vt crucē. de hoc eo. ti. antiq. et vt li. pē. c. j. a Bñdicat. ſolēniter per illa vba: Sit nomen dñi bñdictum: et vide quod no. de ꝯſe. di. j. cū ad celebrādas. xxvj. q. vj. miſtrare. xcv. diſt. ecce. et quod not. de priul. abbates. li. vj. b Pōtificalibus. itelligo etiā cū pallio qđ eſt pōtificale archiepi: diebus tñ ꝑmiſſis q̄ no. de vſu pal. ad honorē. et intra eccl̃iam. eo. ti. c. j. c Sine pōtificalib⁹. ḡ epſ non poſſet ibi facere i pōtificalibus celebrari: qđ intelligo niſi eſſet dioceſanus cui h̃ cōpetit ſuo iure: vt ꝫ. dicā. fa. p Inno. hec lr̃a. d Celebrari. ponit hic duo vt diuerſa: vnū aliud ē celebrare. aliud q̄ſi auctorizando ſibi facere celebrari: aliud ſimpliciter audire. In primo et ſcđo caſu. c. excōicatus irregularitatē incurrit: et ſic loquat de cleri. excō. illud i fi. In tertio nō. de hoc ſcripſi. de exceſ. pla. c. fi. e Eiſdē. ſcꝫ exemptꝭ vel circa hoc priuilegiatis. f Etiam celebrare. in pontificalib⁹. per illud quod dicit ſimili modo: ſcias qđ no. Inno. de vſu pal. c. fi. q̄ epi in dioceſibus alienis etiam ſi de licentia dioceſanorum celebrent non vtunt pontificalibus: niſi ſup hoc ſint ꝑuilegiati. alleg. de renun. ad ſupplicationem: ſcꝫ

Hoſt. ibi dicit q̃ etiã in põtificalib⁹ ⁊ ſine licentia pote
rũt celebrare: ſicut ſeruat generalis ↄſuetudo. ⁊ etiã p/
dicare niſi ſpecialiter ꝓhibeant: remittẽs ad no. extra
d̃ her. cũ ex iniũcto. Iſta lr̃a videt facere p Hoſt. inq̃n
tũ in locis exemptis his vtit. In ↄtriũ facit p Inno. inquantũ lr̃a di/
cit q̃ archiep̃us ſibi celebrare fa/
cit ſine põtifica/
libus fortiter fa/
cit. Itẽ q: hic di
cit lr̃a vſum pon
tificaliũ cõpete/
re archiep̃o itra
ꝓuinciã: ep̃o in/
tra diocesim: fa/
cit e. ti. abbates.
et. c. vt apoſtoli/
ce. li. vj. poſſet ta
mẽ dictũ Hoſt.
ꝓcedere qñ pon/
tificalib⁹ vtit ſi/
ne iuriſdictionis
exercitio vt miſ/
ſam celebrando
⁊ p̃dicando. fa.
eo. ti. c. vi. lib. vj.
⁊ qd̃ nota. vj. q.
iij. c. j. ſed ob. d̃.
xxi. rñ. vt p̃dixi.
dici poſſet q̃ ar/
chiep̃us non cõ/
mittit ep̃o vſum
põtificaliũ extra
ſuã diocesim: ſed ſuo iure ep̃us celebrãs vtit illo: qd̃ vt
dixi approbat cõſuetudo: ſed ſi iuriſdictione vel officio
vti vellet: puta ordinãdo degradãdo chriſmãdo vel ſi
milia faciendo: tũc ſine licẽtia epi id nõ poterũt. ix. q. ij
per totũ. ſi tñ circa illoꝝ exercitiũ habet licẽtiã epi: pu
to q̃ vel poterũt põtificalib⁹: ⁊ in hoc differunt põtifi
calia a pallio: quo nõ vteret ep̃us in aliena ꝓuīcia: eti/
am de licentia illius ad quẽ ſpectat: niſi ſup hoc eẽt p/
uilegiatus. de vſu pal. ex tuaꝝ. ſtrictior eſt etenim vſus
pallij q̃ȝ pontificalium vt ibi patet. et. e. ti. ad honorem.
⁊ c. j. et. ij.

a presentia facere celebrari.

¶ Sic tñ q̃ p̃textu conceſſio
nis hm̃oi in locis ipis exem/
ptis vl̕ circa hoc priuilegiati
b nullã aliã iuriſdictionẽ idem
archiep̃us vl̕ ep̃us exerceat:
nec perſonis exemptis vl̕ pri
uilegiatis moleſtiam inferat
vel grauamen: nullumq̃ȝ exẽ
ptioni vel priuilegijs eorun
c dem aliud preiudicium gene
ret: nec ipis archiep̃o vel epi
ſcopo ius aliud quomodoli
d bet acquiratur.

De penis.

Clemẽs. v. in ↄcil. Vienẽ.

Percutientes ep̃m capiẽtes ban/
niẽtes vel hoc mãdantes vel ra/
tificãtes: ſocii cõſiliarius fau/
tor ⁊ defenſator cum ſuis po/
ſteris ... in hoc delinquẽs
⁊ eius officiales penis varijs
per conſiliũ puniuntur. Se/
cũdo ibi: Nec ſup hoc. excu/
ſat rigorem dicens q̃ grauio/
pene deberent ipponi. Tertio
vers ibi: Sane. repetit ius ãti
quũ de abſolutis in mortis arti
culo: qui ſanati reincidunt ſi
nõ ſatiſfaciant. Jo. an. co. I

Si quis ſuadente
e diabolo in hoc ſa
f crilegij gen⁹ ꝓru
g perit: q̃ quẽuis
h põtificẽ iniurioſe vel temere
i percuſſerit aut ceperit aut bã
k niuerit vl̕ hoc mãdauerit fie
l ri: aut facta ab alijs rata ha
buerit vel ſoci⁹ ĩ his fuerit fa
ciẽt̕ aut ↄſiliũ in his dederit
m n aut fauorẽ ſeu ſcient̕ defenſa/

nota caſuȝ q̃ punit ſolũ mandatũ: et eſt maleficiũ perfe
ctũ. ↄcor. de homi. ꝓ humani. ad fi. li. vj: ⁊ vt ibi nota.
penitentia ⁊ reuocatio hoc caſu non ꝓdeſt. ſed q: hoc
durũ videt: quẽ ex ſolo mãdato maleficio non ſecuto:
tot penis inoluit: ⁊ q: regulariter v̓ba cũ effectu recipi/
unt. de cle. nõ re/
ſiden. relatũ cuȝ.
concor. ideo põt
exponi. vel hec. ſ.
ꝑcuſſiones capti
ones vel banna
ſũt facta. facit e. ti
tu. felicis in p̃n.
de ſen. excõ. q̃cun
q̃ȝ. lib. vj.

l ¶ Rata. opor
tet ẽ q̃ hec facta
fuerit ipius con/
templatione: ali/
as ratuȝ habere
nõ poſſet: de re.
iur. ratũ quis. li.
vj. et. e. li. de ſen.
excõ. cũ q̃s. ⁊ no.
e. ti. felicis in p̃n.
li. vj. Jo. an.

m ¶ Scienter. q̃
h̃ allegat hoc p/
bat: qd̃ dic vt de
re. iu. p̃ſumitur
lib. vj.

n ¶ Defenſa/
uerit. q: lr̃a iſta
de his quattuor
tractat. ſ. de ſocio cõſiliario: fauorẽ dante ⁊ defenſante
de ſingulis videam⁹. Circa p̃mũ ſciẽdũ eſt q̃ ſocij pro
prie dicunt ſm deriuatores: ꝓpter periculi vel operis
ſocietatẽ: ⁊ dicit ſocius a ſequor ſeq̃ris: vñ dicũt q̃ ſo/
cius ꝓprie in ꝑiculo: collega in officio: comes in itine/
re: conſors in p̃mio: ſodalis in menſa vel in ſede. Sed
nos iuriſte dicim⁹ ſociũ in crimine. xxij. q. iiij. ſi ad pec
catũ. xxvj. q. ij. illud in fi. In eccl̕ia. de offi. deleg. cum
R. de ſen. excõ. ex tenore. In ordine: de confeſſis. c. j. in
fi. In via. de vo. c. ij. In cõiugio. xxvij. q. ij. cum ſocie/
tas. In lucro: de ſpon. c. ij. de ſepul. c. j. De ſocio criminis
de quo ad ꝓpoſitũ: ⁊ quẽ qñq̃ȝ vocam⁹ conſortem. de
her. cũ ſm. li. vj. Dicit canon quẽ malis tripliciter ſoci
ari cõmittendo: fauendo: nõ corripiẽdo. xxiij. q. iiij. ita
plane. ⁊ ideo non caret ſcrupulo ſocietatis occulte ⁊c.
lxxxvj. di. facientes. ij. q. vij. negligere. de homi. ſicut. §.
ij. hic tñ puto ſtricte ſociũ ſumi ꝓ agẽte q̃ aliq̃d coope
ratur ad actũ percuſſionis captiõis vel banni: ⁊ licet
in delinquẽdo ſint qñq̃ȝ plures ſocij q̃ꝝ nullus eſt p̃nci
palior ⁊ tales includunt ſub agentibus de q̃b⁹ p̃miſit:
qñq̃ȝ tñ vn⁹ eſt p̃ncipalis alter cooperãs ⁊ ſic ſumit h̃
ſoci⁹: qd̃ pȝ. q: de faciẽte p̃miſerat: ⁊ eſt ſilis diſtinctio
circa vnionẽ. no. ne ſe. va. c. j. Circa ſcd̃m de ↄſiliario ñ
inſiſto. ſȝ vide qd̃ no. de re. iur. nullus ex cõſilio. lib. vj.
ff. de v̓bo. ſig. ſepe in fi. ff. mã. l. ij. in fi. iſti. de ob. q̃ ex.
delic. §. ope. Circa tertiũ de fautore vel fauẽte ſciẽdũ ẽ
q̃ eſt ſimplex fauor q̃ nil adijcit ad peccãdũ: de quo. e.
ti. felicis. §. illud. li. vj. ⁊ de tali non videt hic intelligẽ
dum: ꝑ id qd̃ dicit in his vt ſtatim dicã. Item ſciẽdũ
q̃ canõ dicit illũ impietati fauere q̃ obuiare põt ⁊ nõ
obuiat. xxiij. q. iij. q̃ põt. lxxxiij. di. error. de ſen. excom.
quã te. ſȝ de h̃ dic vt ibi: ⁊ q: lr̃a hic dicit in his. ſ. ꝑcuſ/
ſione captione vel banno: pȝ q̃ fauẽs huic delinquẽti

Differũt ſo/
ci⁹: collega:
comes: con/
ſors ⁊ ſo/
dalis

Cõſiliarius

Fautor

a ¶ Celebrari. ſine pontificalibus vt. ſ.
b ¶ Iuriſdictionẽ. fa. xviij. q. ij. luminoſo. de offi. or/
di. cũ ep̃us. li. vj. c ¶ Generet. ↄcor. ſ. ea. cõpil. de fo
ro compe. q̃uis in fi. d ¶ Acquirat. concor. e. ti. q:
intentionis.

Si q̃s ſuadẽte. e ¶ Diabolo. Cõcor. xvij. q. iiij
ſi q̃s ſuadente diabolo. ⁊ fac ad caſũ. e. q. ſi q̃s
deinceps. ij. q. j. in primis. ver. de perſona ia/
nuarij. C. de epi. et cle. ſi quis in hoc. f ¶ In hoc. ſũt
enim diuerſa genera ſacrilegioꝝ: de quibus. xvij. q. iiij
§. ſacrilegium. ⁊ c. ſe. ⁊ de hoc ⁊ de ipius varijs penis
no. e. q. ſacrilegium. g ¶ Quẽuis pontificem. illos er
go qui renunciauerunt loco non ordini videt include/
re: de or. ab ep̃o. c. j. ſȝ tũc nõ erit locus pene de q̃ infra
v̓. a feudis. ⁊ v̓. ipius. filij. Electos v̓o nondũ cõſecra/
tos qui põtifices: id eſt epi nõ ſũt: nõ videt includere.
h ¶ Vel temere. ille igit q̃ ꝑcuteret ſe defendẽdo nõ
ligabit his penis: facit e. ti. ĩ q̃buſdã. ⁊ qd̃ ibi no. ⁊ eo.
titu. felicis in princi. lib. vj. i ¶ Banniuerit. cõcor.
de iniurijs. olim. ⁊ nota q̃ plus habet decre. felicis. e.
ti. li. vj. q̃ȝ iſta ĩ eo q̃ punit hoſtilit̕ ĩſequẽtẽ: iſta ſola
ꝑcutientẽ capiẽtẽ vel bãnientẽ: habet tñ plus iſta ĩ eo
q̃ punit bãnientẽ qd̃ illa nõ facit. k ¶ Mãdauerit.

s uerit eūdē in illis caſibus de
p̄dictis in quibus excōicatio
b nē ꝑ iaʒ edictos canones nō
ſubiret: ſit hmōi nr̄e ꝯſtitutio
nis auctoritate non obſtante
c quacūqꝫ cōſuetudine quā re-
putamꝰ approbāte ſacro con
cilio potiꝰ corruptelam ana-
thematiꝭ mucrone ꝑcuſſus: a
d q̄ nequeat niſi ꝑ ſummū pon
ti. preterq̄ȝ in articulo mortis
abſolui. A feudis inſuꝑ loca
tionibꝰ officiis ⁊ bn̄ficiis ſpi-
ritualibꝰ ſiue t̄palibꝰ q̄ ab ec-
cleſia cui ſit offēſus p̄eſt eṗs
obtinet cadat ab h̄ ipo: ac ad
e eādē eccliaȝ libere reuertant̄
f ipiꝰ filii ꝑ maſculinam deſcen
dētes lineā uſqꝫ ad generati-
g onē ſcd̄am oī ſpe diſpenſatio
nis adepta: reddant̄ ipo fa-
cta inabiles ad eccleſiaſtica
h bn̄ficia in ciuitate ⁊ dioceſi i̅
i q̄bꝰ idē eṗs preſidet obtinen
da. Terra quoqꝫ ipius dū tn̄
ultra unā dioc. nō contineat
uſqꝫ ad condignā ſatiſfactio-
nem eiuſdē: nec nō locꝰ aut lo
k ca alia in q̄bꝰ captꝰ eṗus deti
nebit̄ q̄ȝdiu detentio ipſa in
eiſdem durauerit: eccl'iaſtico
ſubiaceant interdicto. Qd̄ ſi
t̄ra eiuſdē duas dioceſes uel
ultra contineat: dioceſis do-
micilii p̄ncipalis ipiꝰ: et illa
etiā in q̄ fuerit delictū cōmiſ-
l ſum ſi ſua ſit: ⁊ due alie q̄ ſub
m ipſo ſint eidēʒ loco magiꝭ uici
ne i̅terdicto ſubiaceant ſupra
dicto: et q2 eo maior erit ipſi-
us cōfuſio q̄ ſuo fuerit culpa
patētior: quiſqꝫ dignā ſatiſfa-
ctionē p̄ſtiterit per oēs illiꝰ lo
ci in q̄ cōmiſſū eſt facinꝰ: nec
nō ciuitatū et dioceſum uici-
naꝝ eccl'ias q̄buſlibet diebus
dn̄icis et feſtiuis pulſatis cā-
n panis et cādelis accēſis excō
municatꝰ publice nūcietur: et
cū abſoluēdus fuerit ſufficiē-
ter ⁊ idonee caueat: ꝙ inferē-
de pene parebit et auxiliante
o dn̄o pn̄iam peraget iniungē-
dā. Ciuitas aūt q̄ p̄miſſa uel
eoꝝ aliqd̄ in eṗm ſuū cōmiſe
p q rit interdicto donec ſatiſfece-
rit ſubiaceat memorato. Po
r teſtas ꝑo conſiliarii baliuus
s ſcabini aduocati conſules re
ctores ⁊ officiales ipius quo-
cūqꝫ noīe cenſeant̄ in p̄miſſis
culpabiles exiſtentes: ſimilit̄
excōicatiōis ſententie a q̄ niſi
t ut p̄mittit̄ non ualeāt abſolu
tionis obtinere bn̄ficiuʒ ſint
v ſubiecti. Que oīa tāto magiꝭ
in eṗoꝝ interfectoribus ſunt
ſeruanda quanto in eos ſeue
rior q̄ȝ in prefatos pena dʒ ex
urgere: ⁊ grauioriꝭ i̅dignatio
x nis aculeꝰ deſeuire. ¶ Nec
ſuꝑ hoc q̄ſquā miret̄ ꝙ p̄miſ-
ſa ꝑpetrātibꝰ penas nō inferi
mus grauiores. lʒ em̄ qd̄ dice
y re pudet hoc ꝓh dolor freq̄n
z ter occurrāt: multis que craſ-

poſt delictū ꝓpter defenſorē de quo ſequit̄ nō incurrie
hāc penā. lʒ in materia hereticoꝝ latiꝰ recipiunt̄ fauto
res: de quibus de heret. excōicamꝰ. §. credentes. e. ti.
c. ii. ⁊ c. ꝯ chriſtianos. li. vi. ut ligent̄ ibi etiā poſt deli-
ctū ⁊ poſt ſniam fauētes. de quo ꝑ Hoſt. in ſumma d̄
here. §. pe. ⁊ dixi
in p̄dicto. §. cre-
dentes. ⁊ facit de
heret. accuſatus
Defenſor . §. pe. li. vi. Cir-
ca quartū de de-
fenſore eſt aduer
tendū ꝙ l̄ra non
reperit i his que
p̄dixit: in tribus
primis caſibus
ꝑ h̄ puto ꝙ etiaʒ
defenſatorē poſt
maleficiū puni-
re intendit. Eſt
q̄ddam defenſor
vel auctorizator
delicti: ⁊ talis q̄-
uis punitur q̄ȝ
agens. xi. q. iii. q̄
ꝯſētit. xxiiii. q. iii
qui alioꝝ. et no.
ii. q. i. notū. d̄ of.
dele. c. i. Eſt aliꝰ
defenſor qui etiā
poſt delictuʒ de-
fendit: puta im-
pediendo ne de-
linquens ad ma-
nus iudicis ueni
at examinandus
vel puniendus.
xxvii. q. i. ſi cu-
ſtos. fa. xxi. q. v.
per totuʒ. vel ne-
fiat executio. de
offi. dele. ex l̄ris.
⁊ hūc etiā inten-
dit includere: et
ꝓbat̄ eo. titu. feli
cis. lib. vi. poſt
p̄ncipium ibi po
ſtea receptauerit
vel defenſauerit
⁊c. Non tn̄ puto
ꝙ his q̄ talez de
fenderet ne leda-
tur a priuato ne-
dū tertio ſed illo
offenſo: puta epi
ſcopo vel eiꝰ cōſanguineis uindicare uolētibꝰ includat̄
hac pena: cū illa ſit iniuria ad quā etiā ꝓpulſandaʒ a
ſocio q̄s tenet̄. de ſen. excō. dilecto. cū ſuis ꝯcor. lib. vi.
de illo q̄ defendit in iudicio patrocinādo. vide qd̄ dixi
poſt Hoſt. de cle. excō. ꝓpoſuit. ſuꝑ ꝟ. fautorem.
a ¶ De p̄dictis. ut in bānīente vl' id mādāte vl' id ra
tū habente ſocio ⁊c. ⁊ hec l̄ra ꝓbat ꝙ in his caſibꝰ q̄bꝰ
ꝑ antiq̄ iura ꝯhebat̄ excōicatio nō iterat̄ ꝑ hāc ꝯſti.
b ¶ Canones. xvii. q. iiii. ſi q̄s ſuadēte. de ſen. ex. nuꝑ.
⁊ c. q̄cunqꝫ. Jo. an. c ¶ Cōſuetudine. q̄ forſan habe-
bat tales capi vel bānire ꝑ reges vel p̄ncipes. ꝯcor. de
iudi. clerici. d ¶ Pontifice. ꝯcor. de ſen. excō. c. i.
e ¶ Reuertant̄. ꝯcor. eo. ti. ad aures. ⁊ c. in q̄buſdaʒ.

f ¶ Maſculinā. intelligebat̄ ⁊ ſi nō fuiſſet appoſitū
e. ti. ubicūqꝫ. li. vi. g ¶ Secundā. decre. in q̄buſdam
eo. ti. punit q̄rtā. ſʒ illa in homicidio vel mutilatione ⁊
q̄ ad ꝑſonas ibi expſſas. ſ. ꝓnos aduocatos vicedo-
minos feudatarios ⁊ bn̄ficiatos: ⁊ ꝓuat q̄rtā gn̄ationē
etiā a clericoꝝ
collegio: iſta lati-
us loquitur quo
ad perſonas: ſtri
ctiꝰ q̄ ad deſcen-
dentes: et penam
inabilitatis be-
neficioꝝ in illis
dioceſibus tm̄.
h ¶ In ciuita-
te. no. inabilita-
tē bn̄ficii in uno
loco nō i alio: cō-
cor. de exceſ. pla.
illud. ⁊ facit qd̄
no. de ap. paſto-
ralis. in ult. glo.
⁊ eſt ſi. de elec. ſi
cōpromiſſarius.
§. pe. li. vi.
i ¶ Obtinēda.
non priuat obtē-
tis: credo tamen
ꝙ illa ꝑmutare
nō poſſet cū alio
bn̄ficio ipius di-
oceſis.
k ¶ Detinebit̄:
ꝯcor. de ſpon. nō
eſt nobis. et vide
qd̄ ibi no.
l ¶ Sua ſit. vi
de qd̄ no. et dixi
de poſtu. c. i.
m ¶ Vicine. cō
cor. de priui. c. ſu
per ſpecula cū ſu.
ꝯcor. n ¶ Ac-
cēſis. extinctis et
pedibꝰ ꝯculcatis
xi. q. iii. debent.
o ¶ Iniūgen-
dā. ꝯcor. e. ti. feli-
cis. §. cum autē.
li. vi. p ¶ In-
terdicto. ꝯcor. e.
ti. felicis. in fi. de
elec. ubi periculū
§. ciuitas. li. vi.
q ¶ Donec. vi-
de ſuꝑ e. ver. dixi. ſ. ea. cōpil. de deci. c. i. r ¶ Bali- Baliuꝰ
uus. vulgare prouincialium. de ſenten. excom. dilecto.
li. vi. in Frācia dicunt̄ ꝑpoſiti. de ver. ſig. ex parte. i.
s ¶ Scabini. vulgare gallicoꝝ. concor. de ali. iu. mu. Scabini
cau. fac. c. ii. d̄ imu. ec. c. i. li. vi. t ¶ Premittit̄. ſ. ꝑ ſe.
ap. in morti arti. v ¶ Tanto magiꝭ. arguit a minori.
de elec. cū in cūctis. x ¶ Deſeuire. ꝯcor. e. ti. felici. §.
ſi q̄s vero. lib. vi. y ¶ Proh dolor. interiectio dolen-
tis: cum aliquis in dolore loquit̄. aliqui dicunt ꝙ ſunt
due partes et duobus accentibus debent legi.
z ¶ Craſſantibꝰ. quaſi crudeliter gradientibꝰ. ii. Regū
ult. Ceſſet interfectio alias indignatio q̄ craſſat̄ in ꝑplo. ad
idē. xxiii. q. i. militare. ff. e. c. capitaliū ultra mediū ⁊ c.

ſtus. a ¶ Exemplo. ff. de penis. aut facta. §. fi. b ¶ Offenſi. de ſen. ex. cū illoꝝ. ⁊ vi. qḋ no. de calū. c. j. in glo. ij. de eta. ⁊ quali. cū bone. in. j. glo. c ¶ Sā ctiſſimi. in auc. de ſan. epi. col. ix. d ¶ Legati. iij. q. vij accuſatio in fi. et. xxj. diſt. in nono. e ¶ Patres. ij. q. vij. qualis.

Cōſiderātes. ꝓuidet ſtatuēdo penā. tertio ibi: Locorū. ꝓ uidet circa ipſius publicationem ⁊ executionem.
o ¶ Dominiū. qḋ quādoq̄ etiam habēt clerici: quē caſum etiam videt̄ includere: ne cle. vel mo. c. vi. lib. vj.
p ¶ Eccleſiaſticos. in laicis ergo ſi caperentur ad impediendam citationeȝ de ipis facta ad curiā nō eſt loc⁹ pene.

f ¶ Fratres. de cri. fal. q̄ꝫ graui. g ¶ Coepiſcopi. xxliij. q. j. q̄tiēs. de accu. lȝ in fi. h ¶ Colūne. ij. q. vij. accuſatio. ꝺ accu. qualit̄. ij. i ¶ Penam. ad equādā culpe violantis dignita/ te tāte ꝑeminen/ tie: qḋ ſequit̄. k ¶ Proteruitatem. vt lit. non cōteſta. q̄m in fi. de iudi. cum non ab homine. l ¶ Cōmode poterit. idē verbum de ſen. excō. cos q̄. j. ⁊. ij. rū. li. vj. decre. decetero. c. ei. dicit q̄ꝫcitius oportunitatē habuerit: qḋ expo/ nit ibi Hoſti. j. ceſſante īpedimē to: ⁊ aliq̄ modi/ co tpe indulto q̄ ſibi ꝺ neceſſarijs valeat prouidere alle. ff. ex q̄. cau. ma. l. ab. hoſtibꝫ. §. fi. ⁊ p hoc pꝫ q̄ non crederet̄ circa hoc abſolu/ to: ſed iudex ha/ bebit hoc arbi/ trari: facit de ele. quā ſit. in prin. ⁊ qḋ ibi not. et eo. ti. cupiētes. §. ce/ terū. li. vj. alias ipſe abſolut⁹ ex friuolis excuſati onibus frigoris ⁊ caloris ⁊ his ſi/ millibus ꝯſtitutioni eluderet: facit de do. ⁊ cōtu. cum olim. de accu. veniēs. Nec ob. qḋ de occulta re ⁊ de aīe piculo q̄rit̄: ⁊ ſic ſibi credēdū. ꝺ homi. ſignificaſti. ij. ꝺ ſen. ex. ſi vo. ij. fateor id veꝝ in foro pniali de ſpon. tua. ⁊ qḋ ad vinculū occulte ꝯhendū: vnde ex q̄ ſcientiam habet de mora ſcire dꝫ ſe excōicatū: iudex tn̄ eū nō de/ nūciabit: niſi ꝑus eo vocato ⁊ p cōiecturas viderit illū eſſe moroſum cognitione ſup hoc ſummaria premiſſa ꝯ. ti. xxi. in fi. ⁊ facit ad ea q̄ no. ꝯ. ea. cō. de here. c. j. ad fi. m ¶ Alibi. de ſenten. excom. eos qui. lib. vj. n ¶ Excuſare. ſi. de loca. c. j. in fi. de ſi. quoniam in fi. de peni. et remiſ. omnis.

a ſantib⁹ opus eſſet exemplo. ⁊ b ex dignitate offenſi penā me/ tiri deceat offendētis. epi em̄ c dicunt̄ ſanctiſſimi: chriſti le/ d gati exiſtūt: ſpirituales ſunt e pr̄es nr̄i q̄ fratres et coepi f co g lūne cōprobant̄ eccleſie: q̄re h grauem opoꝛteret eſſe penam i culpe violantis dignitatē tā/ te ꝑeminētie adequādā. Uolum⁹ tn̄ ad pn̄s in penarū ex aggeratione tēperare rigoꝛeȝ k ad penas alias ꝓceſſuri ſi ꝓ teruitatē delinquētiū hoc ex poſcere vid ām⁹. ¶ Sane ſi q̄s in aliquo caſuȝ predicto/ rū fuerit excōicatiōis ſnīa in moꝛtis articulo abſolut⁹ niſi poſtq̄ꝫ priſtine reſtitutus fue l rit ſanitati: q̄ꝫcito cōmode fie ri poterit ꝯſpectui romani pō tificis ſe preſētare curauerit eius mādatū humiliter rece/ ptur⁹ ꝓut iuſticia ſuadebit ī eādē excōicatiōis ſnīam reci dat ipſo facto: q̄ꝫuis em̄ ſup m hoc ſatis plene in iure alibi ſit ꝓuiſuȝ: ne tn̄ aliq̄s in hoc ex ignoꝛātia iuris ſe ſatagat n excuſare hoc expꝛ: ſſe ꝓmiſſis duxim⁹ annectēdū. ¶ Idem.

Procurantes capi viros ec cleſiaſticos vt renūcient bñfi cia vel vt citati nō vadāt ad curiā: ꝑter penā excōicatio/ nis quā p canones antiq̄s i/ currāt. ſi ſint plati a pceptio ne fructuū p trienniū ſunt ſu/ ſpēſi. Inferiores vō bñficijs ſūt priuati: eādē penā incur/ runt ipi citati q̄ ſe capi pcu/ rāt: reſignatio etiaȝ ſic facta nō tenet etiā ſi p platos rece pta fuerit vl ratificata. hoc di. Jo. an. ca. II

Multoꝝ et nos grauis q̄re la deduxit: q̄ nōnulli obtinē o tes tempale dn̄iuȝ viros ſepe p eccleſiaſticos cape captoſq̄ꝫ do q nec ſua reſignent bn̄ficia: aut r ne citati ad aplicā ſedem ab s hoīe vl̄ a iure venire ad ipaȝ t valeāt auſu detinere ſacrile/ go nō verēt̄: citatos eoſdē in exitu ſuoꝝ diſtrictuū vt pluri mū capiētes. ¶ Cōſiderātes igit̄ q̄ꝫtū ex his tā nr̄o ⁊ apli/ v ce ſedis honoꝛi: q̄ꝫ ꝑſonaꝝ ec cleſiaſticaꝝ q̄eto ⁊ ꝓſpero ſta/ tui n̄ ſine dānāda exēpli pni tie derogēt̄: ſacro approbāte ꝯcilio ſtatuim⁹: vt ꝑter ſnīaȝ x canonis quā faciētes et fieri y ꝓcurātes ꝓmiſſa īcurrere di noſcunt̄: ꝓcurātes ipi ꝑſone z eccleſiaſtice exiſtētes a ꝑceptio ne fructuū eccleſiarum ſuarū a ſi fuerint prelati triennio ſint b ſuſpēſi: q̄ ſi inferioꝛes extite/ c rit eoipſo obtētis bn̄ficijs ſint d ꝑuati. Jllis penā īcurſuris eā e dē q̄ ne citati vt ꝓmittitur ad ſe. apo. veniant: ſed vt ſe ſub obtētu hmōi a veniēdo excu/

q ¶ Captoſq̄ꝫ. hic iunge litterā auſu detinere ſa/ crilego non verē tur: et per hanc copulam dico q̄ procurans capi clericum non ad reſignationeȝ be neficij vel ad cita tionē impedien/ dam: licet excom municationeȝ in currat nō tamen alias penas hic inſertas. r ¶ Ad apo/ ſtolicam ſedem. ſi citati eſſent ꝑ aliuȝ non eſſet lo cus huic pene. s ¶ Ab homi/ ne. de dolo ⁊ con tuma. cum dile/ cti. de accuſa. ve/ niens. t ¶ A iure. de elec. c. j. ⁊. c. cupi/ entes. de offi. oꝛ/ di. q̄ꝫuis. de ap. c. j. lib. vj. v ¶ Honoꝛi. quem papa ne/ gligere non de/ buit. de vſu. pal. niſi ꝺ īmunt. ec. q̄ niam. lib. vj. x ¶ Canonis. xvij. q. iiij. ſi quis ſuadente. de ſen. excom. nuper. y ¶ Premiſſa captiōes. ſ. ⁊ de tentiones ob cau ſas ꝓdictas.

z ¶ Eccleſiaſtice. laicos non punit nec ſunt capaces hu ius pene. a ¶ Prelati. non curo ſiue ſint illi ad q̄ꝝ collationem ſpectant beneficia de quoꝛum renunciatio ne queritur vel alij: cum generaliter loquatur: et foꝛti/ us hoc quo ad ſecundū caſum de impedienda citatio/ ne. b ¶ Suſpenſi. vide quod not. de elec. cum vin/ to. in glo. no. q̄ in fi. c ¶ Inferioꝛes. ſimilis diſtin ctio. ꝯ. ea. com. de vi. et ho. cle. quoniā in princi. ⁊ circa fi. de decl. c. j. de ſta. mo. ne in agro. §. ſi quis. et ſic pa/ tet q̄ in penis defertur dignitati: de offi. dele. c. ij. li. vj de hoc de tranſac. c. vi. in vi. glo. de iureiurā. cum qui/ dam. d ¶ Obtentis. in obtinēdis nō videtur impe dire. econtra. ꝯ. c. xxi. ver. ipius filij. e ¶ Eandem.

Diuiſio Multoꝝ. ¶ Primo ponit exceſſum. Scḋo ibi:

a cuſent a ptãte ſeculari ſe ca/
pi: vt interdũ cõtigiſſe audi/
b uim⁹ ꝓcurarint. Sane reſi/
c gnatiões bñficioꝝ mõ ſupra
dicto extortas: ꝫ a reſignãti/
d um ipoꝝ ꝑlatis recepte aut
e rate habite fuerint nullius
oĩno decernim⁹ eẽ firmitatꝭ.
locorũ ordinarijs iniũgẽtes
g vt poſtq̃ꝫ eis ↄſtiterit aliq̃s
ſibi ſubiectos penã ⁊ ſniam
h incurriſſe ꝑmiſſas: ipſas pu/
blicare nõ differãt executio/
ni q̃ debite ꝓut ad eos ꝑti/
nuerit demandare. Idem.

Excõicat religioſos mẽdicã/tes trãſgreſſores ↄſtitutiõis Bonifa. de excel. pla. c. vno li. vi. Itẽ oẽs religioſos q̃ i ſermonib⁹ vel alibi ꝓferunt aliqua vt retrahãt a ſolutio/ne decimarũ: quarũ ſolutio/nẽ certis dieb⁹ et in cõfeſſio/nib⁹ ſuadere tenenꝭ ſub cer/tꝭ penis q̃s icurrũt niſi ſint tales q̃rũ monaſterijs vel ec/cleſijs cõpetat ꝑcipere deci/mas. vltĩo ibi: Sane excõi/cat violatores decre. i. de ſe/pul. li. vi. ⁊ abſolutiones pa/pe reſeruat. h. d. Johã. an.

Cupiẽtes eos ca. III
q̃s ad obſeruãtiã iuri/
i um ↄtutũ ꝑmia nõ inducũt:
k tã adiectaꝝ exaggeratiõe pe
l naꝝ q̃ꝫ adijciendaꝝ de nouo
formidine a temerarijs auſi/
m b⁹ refrenare trãſgreſſores cõ
n ſtitutiõis q̃ religioſis mendi
cãtib⁹ domos ad habitandũ
vꝉ loca q̃cũq̃ꝫ d̃ nouo recipe:
recepta hucuſq̃ꝫ mutare vel
eã trãſferre in alios cuiuſuis
alienatiõis titulo interdicit.
o Illos etiã religioſos qui
aliq̃ vt audiẽtes a decimarũ
ecc̃ijs debitaꝝ ſolutionẽ re/
trahãt i ſermõib⁹ ſuis vꝉ ali/
bi ꝓferre ꝑſumũt: excõicatio
nis ſbiacere ſniẽ decernim⁹
ipo fctõ. Et q² niſi fiat qđ bo
p nũ ẽ a malo abſtinere nõ ſuf/
ficit religioſis oĩb⁹ iniũgim⁹
ſub obteſtatione diuini iudi
cij ⁊ iterminatiõe maledictio
q nis eẽne vt q̃tiẽs ꝑplo ꝑdica
r bũt i ꝑma dñica q̃rta ⁊ vltĩa
q̃drageſime: ⁊ i feſtis aſcẽſio
s nis dñice pẽtecoſtes natiui/
tatꝭ btĩ Johis baptiſte: aſſũ/
ptionis ⁊ natiuitatꝭ beatiſſi/
me ꝟginis Marie mr̃is dei
t audiẽtes exꝑſſe ſtudeãt ifor/
mare: ſi ab ecclĩarũ rectorib⁹
vel vicarijs aut loca tenẽti/
v b⁹ eoꝝdẽ req̃ſiti fuerint: nec
nõ ⁊ his q̃rũ cõfeſſiões audi
ent cõſciam facere ꝙ decĩas
ſoluere nõ omittãt. Quod ſi
forte in ꝑdicationib⁹ ꝯ ipſuꝫ
ſupradictis dieb⁹ ſuadere ſci
enter omiſerint: per ſupiores
x eoꝝ grauiter arguãꝭ. Quib⁹
etiã ſupiorib⁹ i virtute ſancte
obediẽtie diſtricti⁹ ꝑcipim⁹:
vt ↄtra taliter omittẽtes ſta/
tuta penalia faciant ſm q̃ ſic
y acriter puniãt trãſgreſſores
ꝙ pena eoꝝ ſit ceterꝭ in exem
z plũ. Cõſtitutione bo. memo.
Gregorij pape decimi prede/
ceſſoris noſtri circa hec edi/
ta in ſuo nihilominus robo/
re duratura. Qui vero ſcien
ter poſtpoſuerint cõfitentib⁹
cõſcientiã facere de ſoluẽdis

ſuſpenſionis a ꝑceptione fructuũ ꝑ triennium ſi ſint ꝑla/ti: ⁊ priuationis beneficioꝝ quo ad inferiores.

a Seculari. nõ eſt h̃ locus pene cũ ꝑ poteſtatẽ ec/cleſiaſticã ſe capi ꝓcurãt: ⁊ ſcias ꝙ ſecularis ptãs ꝯ fa/ciẽs canonis excõicationẽ incurrit: etiã ſi clerico nõ in/tẽdat iniuriari: manus eĩm eſt ſe/ua et iniurioſa ſe. apo. ⁊ ordini clericali. de ſen. excõ. cõtingit. j. Jo. an.

b Procura/rint. ⁊ tales non ſolũ hãc penã in/currũt: ſed etiaꝫ ſi de ꝯ cõſtiterit ꝓcedeꝭ ꝯ ipſos vt ꝯ cõtumaces vt lit. nõ cõteſt. q̃m poſt ꝑn. ꝯ. ea. cõpil. de iu/di. dudũ. ff. ſi q̃s cau. l. ij. in fi. cũ cõcor. ⁊ huic eſt ſi. d̃ offi. dele. pa/ſtoralis in fi.

c Modo ſu/pradicto. ſ. ꝑ ca/ptionẽ ⁊ detẽtio/nẽ ſeculariũ ptã/tũ. ⁊ facꝭ qđ no. qđ me. cã abbas ⁊. c. ſequẽ.

d Recepte. a principio.

e Rate habi/te. ex poſtfacto.

f Nulli⁹ oĩo. ita ꝙ nõ valeãt etiam quo ad re/nũciantem: ⁊ fa/cit ad ea q̃ nota/ui ⁊ ſcripſi d̃ re/nũci. ꝙ i dubijs q̃d ſi interuene/rit iuramẽtũ vi/de qđ no. de iure iurã. ſi vero. ⁊ te/ne qđ habes co. ſi. verum.

g Cõſtiterit. ꝑ reuocata: ⁊ vi. qđ no. ꝯ. ea. com/pil. d̃ offi. dele. c. vno.

h Pu/blicare. nõ req̃ri/tur ſnia quã in/currũt: ipo facto ſꝫ ſufficit publi/catio. cõcor. de homi. ꝓ humani in fi. li. vj. ꝯ. ea. cõpil. de cenſi. ꝑſenti. de priuilꝭ. c. j. in prin.

Cupientes. Tres ſunt ptes principales. ſcđa ibi: Illos. tertia. ibi. Sane Imola. i Virtu/tũ ꝑmia. facit. C. de ſta. ⁊ ima. l. vi. in prin. ff. de iuſti. et iur. l. j. poſt prin. k Exaggeratiõe: Id eſt aggra/uatione. l Formidine. de elec. cum in cũctis in fi.

cum ſuis concor. et de ꝑben. cum qui. ij. reſ. lib. vj. ad/de no. de offi. ordi. irrefragabili. in vlti. glo.

m Cõſtitutiõis. Bonifa. de excel. pla. c. vno. lib. vj.

n Mẽdicãtib⁹. q̃ ſint hi habeꝭ de relig. do. c. vno. li. vj. ſic ⁊ alibi differũt mẽdicãtes a nõ mẽdicãti/b⁹. d̃ elec. q̃rũdã li. vj. d̃ reg. nõ ſo/lũ. ⁊. c. cõſtitutio/nem. de ſta. re. c. vno. §. ſane. e. li. et facit qđ dicꝭ ꝯ. d̃ ſen. excõ. c. j.

Differunt mẽdicãtes a nõ mẽdi/cantibus.

o Religioſoſ mendicantes vel alios. facit ĩfra ꝟ. ꝓxi. ſeculares ꝯ clericos vꝉ lai/cos nõ artat hec pena ↄcor. dabo ꝯ. de ſen. ex. c. j.

p Nõ ſufficit pſal. xxxiij. Bñ/dicã dñm. ibi de/clia: al's diuerte a malo ⁊ fac bo/nũ iq̃re pacẽ ⁊c. et. xxij. q. v. for/ma. ⁊. xij. q. j. duo i fi. d̃ pe. diſ. ij. ſi. ei. ibi ſciẽti bonũ ⁊ nõ faciẽti: illđ pctm̃ eſt qđ fuit ꝟbuꝫ Jacobi. c. iiij. i fi.

q Po/pulo. cũ ſermoci/onãꝭ ad cleꝝ nõ videnꝭ aſtringi.

r In ꝑma. octo feſta enume/rãꝭ q̃b⁹ voluit ꝯ ꝑdicari. fuit aũt hec d̃ arbitrarijs ⁊ facꝭ qđ dixi de reſcꝑ. ſi qñ. ⁊ ſic nõ cogimur aliꝭ rñdere: q̃re non dixerit d̃ feſto na/tiuitatꝭ dñi ⁊ re/ſurrectionis.

s Pen teco/ſtes. vi. qđ dixi. ꝯ. ea. cõ. d̃ reli. et vene. ſan. c. vno circa fi.

t Exꝑſſe. ſa/tis exprimũt: ſꝫ paꝝ informãt.

v Req̃ſiti. ali/as nõ teneꝭ d̃ iu/re iu. breui. d̃ ſen. excõ. c. j. cũ ↄcor. li. vj.

x Arguãꝭ. ꝯ ſpectat ad ꝑla/toꝝ officiũ. xlv. diſ. c. j. ⁊ cũ beat⁹ i ꝑn. de accuſa. q̃liter. ij. ver. ꝫ aũt.

y Faciãt. no. ꝙ religioſi correctio ꝑ/ma ſpectat ad ſuũ ꝑlatũ. de hoc de offi. ordi. quanto.

z Gregorij. de deci. c. j. li. vj. que dirigiꝭ ſolis ꝑdica/torib⁹ ⁊ minorib⁹: ⁊ loquiꝭ nõ ſolũ de decimis: ſed de alijs rebus eccleſijs debitis hic ſolũ de decimis.

hmōi decimis:ab officio pre/ a facto ſuſpenſi:donec ꝯfitēti/
dicationis tādiu maneat ipo b bus ipis ſi h ipm ſibi dicēdi

Suſpē ſio mul tiplex

a Suſpēſi. No.nouā ſpēm ſuſpenſionis. Ad cuius
euidētiā ſciendū varias ſpecies penaꝝ a iure ſtatutas
de offi.ordi.ad reꝑmendam.ꝛ ibi de his in glo.ij.pleni
us p Hoſtieñ.in ſumma de penis·§·quot ſunt ſpecies
inter quas eſt pena ſuſpenſionis de qua ꝓſequēdo ſciē/
dū eſt ꝙ de ſuſpē
ſione multiplici
tractāt iura. Eſt
eīm ſuſpēſio a cō/
munione fratrū
ſimplex.xviij.di.
ſi quis aūt.determinata ad duos mēſes.e.di.c.ſi.Qñqꝫ
ad fratres non ſue eccl'ie.e.di.placuit.lviij.di.c.fiñ.Eſt
etiā ſuſpenſio a cōmunione eucharistie donec peniteat.
de elect.oſius.de his que fi.a malo.par.capi.c.j.in fine.
Item ab oblatione altaris.xvij.q.iiij.mirer.Itē a per/
ceptione ſacramētoꝝ.xj.q.iij.ſicut apoſtoli.ꝛ tribꝰ.c.ſe/
quentibus.de cleri.excō.mini.c.fi.Item a conſecratione
epoꝝ ſimpliciter.de tranſla.c.ij. ꝛ determinata ad an/
num.de elect.ꝓuida.li.vj.Item a collatiōe ordinū om/
nium ꝛ ſimpliciter.de tempo.ordi.vel non eſt.ꝛ.c. dile/
ctus.ꝛ cū determinatiōe anui.eo.ti.eos q̄.li.vj.ꝛ trien/
nij.de ſimo.c.penulti.Quādoqꝫ certoꝝ ordinuꝫ tm̄.eo.
ti.lr̄as.Quādoqꝫ clericalis tonſure tm̄.eo.ti.nullus.li.
vj. Itē ab ipoꝝ executiōe quādoqꝫ ſimpliciter.eo.ti.c.
j.li.vj. Quādoqꝫ certi ordinis tm̄ ſimplicit̄.eo.ti.lr̄as.
Vel ad tp̄s.eo.ti.vel non eſt.de ſimo.c.pe. Quādoqꝫ a
pontificalibus tm̄: de tranſla.c.ij. Qñqꝫ ab officio ſa/
cerdotali:de offi.deleg.ſane.ij.eo.ti.c.ij.li.vj. Qñqꝫ nō
a toto ſacerdotali officio:ſed ſolum a celebratiōe miſſe.
Qñqꝫ p duos menſes.de cleri.ꝑcu.p̄terea. Qñqꝫ p an/
num.lv.di.nullus.de ꝯſe.di.ij.relatum.Quādoqꝫ p du
os annos:de cleri.ꝑcu.p̄ſentium.Item eſt ſuſpenſio ab
ingreſſu eccleſie quādoqꝫ ſimplex.xvij.q.iij.nullus.ꝛ.c.
ſiquis deinceps.de pe.ꝛ remiſ.omnis.de offi.delega.c.ij
li.vj. Quandoqꝫ determinata ad menſem:de ſen.excō.
ſacro.Quandoqꝫ quouſqꝫ ſatiſfecerit:de cenſi.exigit.li.
vj. Quandoqꝫ ſuſpendit̄ quis ab ingreſſu ꝛ diuinis p
menſem:de ſen.excō.c.j.li.vj.Et quid importet ſuſpen
ſio ab ingreſſu:habet̄ de ſen.excō.is cui.li.vj. Item eſt
ſuſpēſio ab officio qñqꝫ ſimplic̄it̄.de vſur.quia in oīb.ī
fi.ſ.eadem compila.de rebus eccle.non alie.c.j.Quan/
doqꝫ p annum:de offi.delega.c.vlti·§·vt autē.li.vj.de
re iudi.cum eterni.eo.lib.Qñqꝫ p trienniū:de clādeſti.
deſpō.c.fi.ad finem.ꝛ.ſ.ea.compi.de here.c.j.ad fineꝫ.
Item eſt ſuſpenſio a voce capituli donec quis ordinet̄.
ſ.ea.compil̄.de eta. ꝛ quali.vt hi qui.ij.reſpōſo. Item
a beneficio habito ſimplex.de elect.nihil eſt determina/
ta ad ſex menſes ꝛ annum.ſ.ea.compila.de vita ꝛ ho/
ne.cler.c.ij.Ad triennium:de re.eccle.nō alie.c.ij.li.vj.
de elect.cum in cunctis.eo.ti.c.j.ꝛ.c.cupientes·§·ceteꝝ
lib.vj. Ad tempus incertum:ſcilicet q̄ꝫdiu tacuerit:de
elect.generali.li.vj.determinata etiam quo ad partem
diſtributionum: vt in p̄dicta decret̄.hi qui.ij.reſponſo.
ſuſpenditur etiam quis a beneficio obtinendo p ſex mē
ſes ꝛ p annum:vt in p̄dicta decre.ij.de vita ꝛ hone.cle.
Quandoqꝫ p annum ꝛ biennium:de ſta.mo.ne in agro
·§·ſi quis. Itē eſt ſuſpēſio ab officio ꝛ bñficio ſimplex:
de teſti.tam lr̄is in fi. de ſecū.nup.c.j.de p̄uileg.tuarū.
Quandoqꝫ determinata ad tp̄s ſatiſfactionis vel reſti/
tutionis:de elec.qr ſepe.de cenſi.exigit.li.vj. Et quan/
doqꝫ hec ſuſpenſio dicit̄ ab ordine ꝛ dignitate:de ſciſ/
ma.c.j.in fine. Et qñqꝫ fit alternatiue:de vita ꝛ hone.
cle.a crapula. Item ſuſpendit̄ quis ab adminiſtratiōe
ſimpliciter:de ſolu.c.ij. ꝛ cum determinatione triennij:
de re.eccle.non alie.c.ij.ꝛ interdum ſuſpenditur ab offi
cio adminiſtratiōis ꝛ beneficio vſqꝫ ad ſatiſfactionem.

ſ.ea.cōpil̄.de deci.c.j.Item ſuſpendit̄ quis a priuilegio
clericali:qñqꝫ in ꝑſona:qñqꝫ in rebus:de vita ꝛ hone.
cleri.c.vlti.ꝛ.ſ.ea.cōpi.eo.ti.c.j. Item ſuſpendit̄ quis
a collatione beneficiorum ſimpliciter:de preben.graue.
ne ſede vacā.c.vno.li.vj.ꝛ cum determinatione anni vl̄
bienniȷ.ſ. ea.cō/
pila. de ſta. mo.
ne in agro·§· ſi
quis. Item ſuſ/
penditur quis a
ꝯfirmatiōe epoꝝ
ſimpliciter:de tranſla.c.ij.qñqꝫ p annum:de elect.ꝓui/
da.li.vj. Et quandoqꝫ a confirmatione inferiorum:de
elect.nihil eſt.Item ſuſpenditur p̄latus regularis a re
ceptione ꝓfeſſionis:de regula.non ſolum in fine lib.vj.
Item ſuſpendit̄ officium minoris legati p̄ſente legato
de latere:de offi.deleg.volētes. Item ſuſpendit̄ ſtatus
canonicoꝝ alemanie:de elec.indēnitatibus·§·pe.li.vj.
ꝛ.ſ.ea.compil̄.de ſta.regu.attendentes·§·illas quoqꝫ.
Item ſuſpendit̄ quis ab officio aduocationis ꝛ notarie
de here.ſi aduerſus. Item a collatione magiſterij.ſ.ea.
compila.de magiſtris.cum ſit. Item ab officio p̄dican An ſuſpen/
di vt h. Et quia ſupra poſui vt diuerſa ſuſpenſionē offi ſus ab offi/
cij ꝛ beneficij videt̄ ꝙ ſuſpenſus ab officio:non per hoc cio ſit per h
ſit ſuſpenſus a beneficio:alias ſupflue adderet̄ ſecun/ etiā ſuſpen
da ſi includeret̄ ſub p̄ma.ꝛ hoc putabat Hoſtieñ.verū ſus a bene/
in ſuſpenſione iuris:vt no.poſt eum de re iudi.cū eter/ ficio
ni.li.vj.cui ꝯcor.Archidia.ibi:vt ſic ſtatutum iuris pe
nale reſtringat̄:de elec.ſtatutum.li.vj.facit de deci.ad
audientiā.cū ꝯcor.ſecus dicūt ibi in ſuſpenſione homi/
nis:de cle.ꝯiu.diuerſis.ꝛ.c.cum iohannes.de p̄ben.cuꝫ
ſcōm.de eta.ꝛ quali.cum bone. de ap.paſtoralis.de ex/
cep.ap̄lice.ꝛ ſic dixit Hoſtieñ.intelligendū quod no.in
ſumma de ver.ſig·§·vlti.ver.in fi.no.ꝛ ſe. Ad hoc facit
quod dicit̄ mitius agi cū lege q̄ꝫ cū miniſtro legis.ff.de
arbi.l.celſus.nec debet iudex eſſe clemētior lege.in auc̄.
de iudi·§·oportet.coll̄.vj. In contrarium.lxxxj.di.ſiqͣs
ſacerdotum.ꝛ.c.eos.ꝛ quod ibi no.de conſue.cum dile/
ctus.in glo.ſuſpenſus.circa mediuꝫ.ꝛ de cleri.excōmu.
mini.latores.nam beneficium datur propter officium:
de reſcrip.c.fi.li.vj.ꝛ videtur expreſſum.xxxij.di.preter
hoc.ꝛ ibi directe contradicit Ioh.ſupradicte diſtinctio
ni Hoſtieñ.vt ſcilicet ſuſpenſus ab officio a iure ſit ſuſ
penſus a beneficio:ſi ab homine nō:niſi in ſententia ex/
primatur:ꝛ ibi vide Tan. ꝛ Vinceñ.de eta.ꝛ qualita.
cum bone.vt ibi dixi ſuper glo.ij.tunc demum ſuſpen/
ſo ſubtrahi beneficium cum eſt in mora petendi abſolu
tionem:alias non:allegant de elect.c.vlti.ij. q.v.ſuper
cauſa.facit ne ſede vacante.c.vno·§·cum vero.lib.vj.
Abbas in decret̄.a crapula. de vita ꝛ honeſta. cleri.vt
ibi dixi ſuper glo.ij. diſtinguebat ſuſpenſum ab officio
pro crimine vel pro infamia tantum:de facto de quo
dubitetur an ſit mortale: in primo caſu ſit ſuſpenſus a
beneficio:ſecundo non:facit.ij.q.v.preſbyter.de purga.
cano.c.ij.ꝛ.c.inter.hoc forſan habuit a Goffre qui no.
de appel.paſtoralis.in vlti.glo.ꝙ cum plerūqꝫ ſuſpen/
ſio fiat ex leui cauſa:vt propter infamiam vel ſcanda/
lum:vt predicto.c.preſbyter non ſubtrahet̄ p id benefi
cium quod ſine magna cauſa ſubtrahi non debet.xvj.
q.vij.inuentum.quia nec ſunt ſubtrahenda ſtipendia
q̄ꝫdiu ꝛc̄.C.de execu.rei iudi.l.ſtipendia.ſecus vbi ſuſ/
penſio fit ex magna cauſa:de purga.canoñ.cum inter.
Vel ſi ſuſpenſus contemnit ſuſpenſionē:de eta. ꝛ qua/
lita.cum bone. Videntur iſte tres vltime opiniones cō
iungende ꝛ ſequende:niſi aliud pro vel contra in ſentē/
tia iuris vel hominis exprimatur. Cōtraria ꝯ
b Dicēdi. No.cōtraria contrarijs purgari:ad idem rijs purgāt̄

de purg.ca.inter. ꝛ.c.cū in iuuētute.de here.c.ij.in ꝑn.
li.vj.pēt:m ergo tacendi dicendo purgat.xliij.diſ.ſit re/
ctoꝛ. a ¶ Exinde. Poſſet exponi.i.poſt ſuſpenſionē:
vel.i.poſtq̄ omiſerint:cum potuerit ꝯſcientiā ꝯfitenti/
bus facere de qua ꝑmiſit. b ¶ Precipiētiū. Soli eīn
non ſolū ꝑcipien
tes ſolent in his
delinquere.
c ¶ Hoc extēdi.
In oꝛiginali eſt
lr̄a hec ꝑ qđ vi/
det̄ reſpicere etiā
ver. illos etiam:
vt ſcilicet religio
ſi tales aſſerētes
aliqua que retra/
hant nos a ſolu/
tione decimaꝝ ex
cōicati non ſint.
d ¶ Conſtitutio
nis. De ſepultu.
ca.j.li.vj.
e ¶ Similē. Sē
tentiā excōmuni/
catiōis de qua di
xi vltimo:ꝛ illaꝫ
ſupꝛa vocauit ſen
tentiam reliq̄ue
ſunt pene.
f ¶ Cōtēta. Pu
nit illa conſtitu/
tio eligentes: vt
quo ad ſepultu/
ram inteſtati de/
cedāt. Item alii/
cientes vt ſi eos
ſepelierint reſti/
tuere teneantur
coꝛpoꝛa ſi petan/
tur:ꝛ oīa que ꝑ/
uenerunt ad eos
rōne ſepulture in
fra decē dies.ali/
as ipſoꝝ eccleſie
vbi ſepulti fue/
rint ꝛ ipſarum ci
miteria ſunt in/
terdicta.
g ¶ Abſoluen/
dos. Hoc reſpi/
cit hūc vltimum
caſum tm̄ ſic ſe/
paratuꝫ ab aliis
a ſupioꝛibus er/
go excōicationi/
bus abſoluēt oꝛ/
dinariī:de ſen.ex
cōmu.nuꝑ.
Q Um ſe
cunduꝫ
ſtatuta
¶ Ca
nonica.j.q.vlt.c.
pe.de furtis.c.ij.
l ¶ Si petant.
Facit de eo qui
dux.in matrimo.

cōmode facultatē habuerint
a ꝯſcientiā fecerint:exinde ex/
cōicationis incurſuri ſenten/
tiam ipō facto ſi ꝑdicare pre/
ſumpſerint ꝑdicta negligen/
tia vt premittit̄ nō purgata.
¶ Ad religioſos tñ mona/
ſterioꝝ vel eccl̄iarū decimas
b c ꝑcipiētium nolumus hoc ex/
tendi. ¶ Sane temerarios
d violatores ꝯſtitutiōis illius
que religioſis ꝛ clericis ſecu/
laribus ꝓhibet:ne aliquos
ad vouēdū iurādū vl̄ fide in
terpoſita ſeu alias ꝓmitten/
dū inducant: vt ſepulturam
apud coꝝ eccleſias eligāt:vl̄
iam electā vlterius nō immu
e tent ſilem ſnīaꝫ pena in dicta
f ꝯſtitutione ꝯtēta in ſuo ꝑdu/
rante roboꝛe incurrere volu/
mus ipō facto : ab alio q̄ꝫ a
ſede ap̄lica ꝑterq̄ꝫ in moꝛtis
g articulo nullatenus abſoluē
dos:nullis ꝑuilegiis aut ſta/
tut̄ cuiuſcūq̄ꝫ tenoꝛis exiſtāt
ſuper his ī ꝯriū valitur̄. De
penitentiis ꝛ remiſſionibus.
Clemēs q̄ntus in ꝯcil̄. Vie/
nenſi. Dānatis ad moꝛtē hoc
petētibus penitentia cōcedi
debet:nec valet ꝯria cōſuetu
do. Scđo locoꝝ oꝛdinarios
ad hoc exequendum excitat
ibi locoꝝ.h.d. Iob.an.ca.I

h Q Um ſm̄ ſtatuta ca
nonica vltimo de/
putandis ſuppli/
i cio negari ſi petāt
k non debeat penitentie ſacra/
mētū abuſū dānabilē ī q̄buſ/
dam ꝑtibus cōtra hoc intro/
ductū aboleri oīno volentes
iuſticiarios oēs ꝛ dños tēpo
rales:vt ab hmōi deſiſtāt ab/
uſi hoꝛtamur in dño ꝛ obſe/
l cramus ꝑ viſcera miſicoꝛdie
Ieſu chꝛiſti locoꝝ oꝛdinariis
nihilominus iniūgentes:vt
m eos ad hoc cum pꝛimū cōmo
de poterunt diligenter mone
n re:ꝛ ſi neceſſe fuerit eccl̄iaſti/
o ca cenſura cōpellere nō omit
tāt. Idem. Repetit ꝯcilium
generale de queſtoꝛibus nō
admittēdis ſine litteris apo
ſtolicis vel dioceſanoꝝ:ꝛ ad
dit per dioceſanos litteras
apoſtolicas pꝛius examīari.
Ponit ſecundo octo repꝛhen
ſibiles actus queſtoꝝ quos
fieri ꝓhibet:ꝛ contraria ꝑui
legia reuocat. Tertio delin
quentes per epōs puniri pre
cipit:non obſtāt ꝑuilegium.
hoc dicit. Iob.an. ca. II

A Buſiōibus quas non
nulli elemoſynaꝝ que/
ſtores in ſuis ꝓponūt ꝑdica/
tionibus vt ſimplices decipi/
ant:ꝛ auruꝫ ſubtili vel facili
p potius īgenio extoꝛqueāt ab
eiſdē cū in animaꝝ cedāt pe/
riculū:ꝛ ſcandalū plurimoꝝ
q viam ꝓut eſt nobis poſſibile
ꝑcludere cupiētes:iuxta ſta/
r tutū conciliī generalis duxi/
s mus ꝓhibēdū diſtricte:ne q̄/
ſtores aliq̄ niſi apoſtolicas
vel dioceſani epī litteras ex/
hibuerīt:quomodolibet ad/
t mittant̄ nec ꝑmittant̄:cū ſo/
v lū ipīs cōpetat indulgentias
ſibi cōceſſas inſinuare pp̄lo:
ꝛ charitatiua poſtulare ſubſi
dia ſimpliciter ab eodē nulla
tenus ipſi pp̄lo pꝛedicare:nec
aliud exponere q̄ꝫ qđ in lit/
teris continebit̄ ſupꝛadictis.
x Lr̄as q̄ꝫ apoſtolicas dioce/
ſani epī:ne q̄d fraudis com/
mitti valeat ꝑ eaſdeꝫ:anteq̄ꝫ
admittāt̄ q̄ſtores ipſos exa/
minēt diligenter. ¶ Ad hec
cū aliqui ex hmōi queſtoꝛib⁹
ſicut ad noſtram audientiam
eſt ꝑlatū:nō ſine multa teme/
ritatis audacia ꝛ deceptione
multiplici animaꝝ indulgen
tias populo motu ſuo ꝓpꝛio

ca.ſignificaſti in fi.ꝛ qđ ibi no. k ¶ Penitentie. Nec
euchariſtie.e.ti.ꝙ in te. ꝛ de hoc ſatis dixi de cele.miſ.
ſane.ꝛ de ſepultura ptꝫ in ꝑdicto.c.vlti.xiij.q.vlt.nota
Hoſtieñ.de ſepul.ex ꝑte.ij.ꝙ furca ſuſpenſus non depo
nēt ſine licentia iudicis:quā tñ petitā facile ꝯcedere de/
bet.ff.đ cada.pu.
l.j.ij.ꝛ.iij.ꝛ ſi po
ſtea fuerit peni/
tens ſepeliet̄: vt
in ꝑdicto.c. vlti.
l ¶ Miſericoꝛ/
die. Cui nec men/
ſura poni poteſt
nec eius tpa pn̄t
diffiniri. xxvj.q.
vj.is qui. de pe.
di.j. multiplex.
m ¶ Cōmode po
terūt. Si.de elec:
q̄ꝫ ſit. ꝛ.c.cupien
tes.§.ceteri.lib.
vj. n ¶ Neceſ/
ſe. Quia monitio
ni non parent.
o ¶ Cenſura. De
ver.ſig. q̄renti.
A Buſioni/
bus quas.
¶ Tres ſunt ꝑ/ Diuiſio
tes ꝑncipales q̄
pꝫ. Scđa ibi: Ad
hec. Tertia ibi:
Queſtoꝛes. Io.
p ¶ Ingenio ex.
Sūptū.C.de cō/
mer.ꝛ mer.l.ij.fa
cit.xliij. q. v. di/
xit. q ¶ Poſſi/
bile. De electi.vt
circa in ꝑnci.lib.
vj ꝛ de ver.ſig.ſe
pe. r ¶ Gene/
ralis.eo.titu.cuꝫ
ex eo. s ¶ Que/
ſtoꝛes. Elemoſy/
narum de q̄bus
de pꝛiuileg.tua/
rum in ꝑn.habe/
mus eīn q̄ſtoꝛes
iudicioꝝ: de q̄b⁹
đ ver.ſig.foꝛus.
ꝛ đ his q̄ſtoꝛib⁹
pecuniarū ꝛ era/
rioꝝ: vide quod
no.ff.de offi.que/
ſto.l. vna.
t ¶ Permittan/
tur. Nullatenus
ipī populo ꝑdi/
care qđ ſequit̄.
v ¶ Comperat.
Cōcoꝛ.đ here.vt
officiū.§.compe/
ſcendi.lib.vj.nec
repere ꝑmittant̄.
x ¶ Lr̄as. Hoc
addit concilio ge

nerali. a ⁋ De facto: Hoc em̄ eſt epoꝝ ⁊ non inferio/rum: de exceſ. ꝑla. accedentibus. ⁊ quo ad ꝓprios ſubditos: non quo ad extraneos. eo. ti. quod autẽ. b ⁋ Votis. Hoc etiam eſt epoꝝ. quod dic vt dixi de voto. c. j. c ⁋ Incerta. Vide qđ dixi. ſ. ea. cõpl. de ꝓuile. c. j. ver. nec legata.

d ⁋ Quartam. Idem puto de a/lia quota.

e ⁋ Mendaciť. Cum ſint dei iu/dicio reſeruati. x xv. di. qualis. ꝓ/ſunt tñ ſuffragia de quibus. xiij. q ij. aie defunctoꝝ. ⁊ vide quod dixi ſ. eo. ti. qđ aũt. ⁊ qđ no. Hoſtieñ. in ſumma de re/miſ. §. quibus ꝓ ſint. ⁊. §. vlti.

f ⁋ A pẽa ⁊ cul pa. Iſta eſt illa pleniſſima pecca torum remiſſio q̄ conceditur cruce ſignatis ꝓ ſubſi/dio vltramarino de qua ſcpſi poſt Hoſtieñ. de iu/deis. ad liberan/dã. que dať in an no centenario in extrag. Boni. hꝫ antiquoꝝ: quam ſolus papa concedit.

g ⁋ Vta/mur. Concor. ſ. ea. cõpl. de ꝓuiľ. ca. j. in princi.

h ⁋ Vel perſo/nis. Quandoqꝫ hec differunt: de priuile. ne aliqui. libro. vj.

i ⁋ Puilri. Per has Clemẽtinas quãdoqꝫ ordina/rij puniũt exem/ptos vt hic ⁊. ſ. đ teſta. c. j. đ ſta. regu. c. ij. de reli. do. c. ij. de iurepa trona. c. j. Qñqꝫ nõ punit ſed iu/ris penam publi cat. ſ. de ꝓuile. c. j. Qñqꝫ nõ punit ſed abſoluit: đ ſe pultu. c. j. Quan/doqꝫ ſolum circa loca dať iuriſdi/ctio: de ſup. neg. ꝑla: c. vno. de priuileg. c. ij. generaliter dať iuriſdictio ꝯ cos: de ꝓuile. c. j. li. vj.

k ⁋ Propẽſius. Idẽ verbũ. ſ. ea. cõpl. de eta. ⁊ quali. vt hi qui. ⁊ ibi expoſui.

a b de facto cõcedant: ſuꝑ votis diſpẽſent ⁊ a piurijs homici/dijs ⁊ peccatis alijs ſibi ꝯfi/tentes abſoluant: male abla/c ta icerta data ſibi aliqua pe/cunie q̄ꝫtitate remittant: ter/d tiã aut q̄rtã ꝑtẽ alijs de peni tentijs iniũctis relaxent: ani mas tres vel plures parentũ vel amicoꝝ illoꝝ qui elemo/ſynas eis ꝯferũt de purgato e rio vt aſſerunt mẽdaciter ex/trahãt: ⁊ ad gaudia paradiſi ꝑducãt: benefactoribus loco rum quorũ queſtores exiſtũt remiſſionẽ plenariã peccato/rũ indulgeãt: ⁊ aliq̄ ex ipſis f eos a pena ⁊ a culpa vt eorũ g verbis vtamur abſoluant. Nos abuſus hmõi per quos cenſura vileſcit eccleſiaſtica ⁊ clauium eccleſie auctoritas duciť in ꝯtemptum: oı̃modo aboleri volẽtes: ea ꝑ quoſcũ/qꝫ q̄ſtores fieri vel attentari de cetero diſtricti⁹ inhibemuſ oĩa ⁊ ſingula priuilegia ſi q̄ ſub p̄miſſis vel eorꝫ aliquo ſint aliq̄bus locis ordinibus h vľ ꝑſonis queſtoꝝ hmõi quo modocũqꝫ ꝯceſſa: ne ipoꝝ p̄te xtu ſit eis materia talia vlte/rius preſumendi: auctoritate apoſtolica q̄ꝫtuꝫ ad premiſſa penitus reuocãtes. ⁋ Que/ſtores aũt q̄ deinceps in pre/miſſis vel aliquo p̄miſſoꝝ de linquerint: vel alias etiam q̄/buſcunqꝫ ſuis priuilegijs ab/uſi fuerint: ſic ꝑ locorũ epos i puniri volumus: nullo pror/ſus eiſdẽ q̄ſtoribus in hac ꝑ/te priuilegio ſuffragante: ꝙ a ſuis temerarijs auſibus: qui vbiqꝫ vt cõis habet aſſertio nimiũ exercuerunt: pene for/k midine ꝓpenſius cõpeſcanť.

De ſnĩa excõicatiõis ſuſpen/ſiõis ⁊ interdicti. ⁋ Clemens v. in ꝯciľ. Vienenſi. Religio/ſi etiã exẽpti violantes inter dictũ poſitũ ꝑ ſe. ap. vel ordi nariũ loci vel generalẽ ceſſa tionẽ diuinoꝝ factã ꝑ ꝓuin/ciale ꝯciliũ vel eũ q̄ hoc poſ/ſit ſeruatã ꝑ cathedrales vel matricẽ ecclĩaꝫ loci excõicati ſunt ipõ facto nõ obſtãtibus ꝓuilegijs ꝯuẽtionibus ꝯſue/tudinibus ⁊ ſtatuťs: ⁊ reſpi/cit pẽdẽtia. h. d. Io. an. ca. I

Ex frequentibus ꝑ l latorum querelis accepimus et nos m ipi experientia cer ta ꝓbauim⁹ in minoribus cõ ſtituti: ꝙ plerumqꝫ religioſi nũc patẽter excuſationibus n fucatis ⁊ friuolis innitẽtes: nũc latẽter ecclĩaꝝ ſuaꝝ ianu is ꝑforatis aut in eis fact᷑ fe/neſtris ſeu modis alijs exq̄ſi tis nõ abſqꝫ dãno cathedrali um ⁊ parochialium ecclĩaꝝ ⁊ ſcãdalo plurimoꝝ dirumpen o do neruũ ecclĩaſtice diſciplĩe ciuitatũ fraꝝ ⁊ aliorũ locorũ p generalia intẽdicta p̄ſũptiõe damnabili violare p̄ſumunt. ⁋ Nos igiť in ſancta dei ec cleſia cui diſponẽte dño p̄ſi/demus: q̄ q̄dẽ vnica ẽ ⁊ vnũ q deũ p̄dicat atqꝫ colit: vnã fi/dẽ firmiť ⁊ ſimplr̄ ꝯfiteť vni/formitatẽ q̄ꝫtũ cõmode poſſu mus ꝯſuare volẽtes circa in terdictoꝝ obſuãtiã p̄dictoꝝ r auctoritate ſe. apo. vel a loco/rum ordiarijs poſitoꝝ: de fra trum noſtroꝝ conſilio diſtri/cte precipiendo: mandamus s q̄tenus religioſi quicũqꝫ tam

Ex frequentibus. ⁋ Primo ponit religioſoꝝ exceſſum qui fuit conſtitutionis cauſa. Se/cundo ibi: Nos igitur. ꝓuiſionem circa obſeruationem interdictoꝝ ⁊ ceſſationũ cum ſui pe na: quã tertio ibi: Porro. prorogat ad pendentia ⁊ tol/lit obſtantia: et vt in ꝓemio dixi hec decre. preceſ/ſit concilium: et hoc ꝓbat ſequẽs Ioh. an. Diuiſio

l ⁋ Querelis. ſi. de priuile. epiſco poꝝ. li. vj.

m ⁋ Expientia Que eſt rerũ ma giſtra: đ elec. quã ſit. in prin. li. vj. vbi de hoc.

n ⁋ Fucatis. q̄/ſi tinctis vel co/loratis. ⁊ habeť hoc verbũ de cõ/ſe. diſ. v. fucare. vbi no. ꝟ. Si in vitiũ frontis ali cuius fucus in/auret ⁊c. Verſus

o ⁋ Neruum. đ ꝯſue. cum inter.

p ⁋ Generalia. de ver. ſig. cũ in partibus.

q ⁋ Vnã fideꝫ. Ad Eph. iiij. ſ. ea. cõpiľ. de ſum. trini. c. vno. §. ad hec. de exceſ. ꝑla. frequẽs ad fi. vi/de qđ đ mĺtipli/ci vnitate ſcpſi đ ſum. tri. dãnam⁹. ſuꝑ ꝟbo. collecti/uã.

r ⁋ Se. ap. Per h̄ videť cõp hẽdere iterdictũ iuriſ expꝛeſſũ. ſ. e. cõpiľ. de pe. ſi qs ſuadente. §. ciui/tas. cum concor.

s ⁋ Religioſi. Quicũqꝫ mẽdicã tes vľ non. ⁊ ꝑ h̄ ꝑtꝫ. ꝙ clĩcos ſecu lares nõ ſuãtes intẽdictũ vľ ceſſa/tionẽ q̄ ſuat mať ecclĩa non ligat hec conſtitutio: ⁊ multos tales ca/ſus quibus per has Clemẽtinas ligantur religio/ſi tm̄ collige. ſ. đ elect. in pleriſqꝫ. ver. nullus. de ſup. neglig. prela. c. vno. de rebus eccle. nõ alie. c. j. đ teſta. c. vno. đ deci. c. j. de ſtatu mona. c. j. de relig. domi. c. j. ver. predictis. de cenſi. c.

190

a exempti ꝗ̄ non exempti cu/
iuſcūq; ordis ⁊ ꝯditiōis exi/
b ſtāt cū cathedralē vel matri/
cem loci eccleſiā illi viderint
c aut ſciuerint obſuare: nō ob
d e ſtātibꝰ ꝗbuſcūq; appellationi
bus antea etiā ad eandē ſedē
vel aliū ſeu alios interiectꝭ et
f alijs obiectibꝰ ꝗbuſcūq; abſ/
q; dolo ⁊ fraude: cū modera/
g ratione tñ decretalis alma in
uiolabiliter ea ſeruent. Alio/
h quin nō ſeruantes excōicati/
i onis ſnīe hoc ipo volumꝰ ſb/
iacere: qđ etiā in intdictꝭ ⁊ in
k ceſſationibus a diuinis indi/
ctis ꝑ ꝓuincialiū ꝯciliorꝫ ſta
tuta vl' ipoꝝ auctoritate: cum
maius ſit ꝓuinciale ꝯciliū ꝗ̄
ſingularis ꝑlati ꝓuīcie: ac iu
diciū integrum qđ plurimorꝫ
l ſentētijs cōprobat volumus
obſeruari. In ceſſationibus
m vero generalibꝰ a diuinis ci/

j. de priuileg. c. j. de pe. cuplētes. ver. illos etiā. ⁊ ver. ſe/quētibꝰ. Spālit' ꝯ mēdicātes ꝗ tranſeūt ad nō mēdicā/tes ꝓuidet decre. j. de regu. Generaliter ꝯ mendicātes: ꝑdicta decre. cuplētes in prin. de pe. ſpāliter ꝯ predicatores ⁊ minores: decre. dudum. de ſepul. ſpālius ꝯ minores. ſ. eo. cū ex eo. ꝓ religioſis emanauit: de cenſi. c. ij. de exceſſi. ꝑla. frequens. Conq̄runt tamen religioſi ꝙ conſtitutiones que fauorem ipoꝝ reſpiciunt ſunt ſine pena: ſꝫ ꝯ ipos edite ſunt penales. a ¶ Exempti. Quō ꝑ diuerſas ꝯſtitutōes clemētinas ꝓbat nō expedire ꝓuilegiatis vel exemptis ꝙ fiant generalia ꝯcilia: dixi. ſ. ea. compila. de ſepul. dudum in prin. b ¶ Matricem: Id eſt maiorē ⁊ baptiſmalē que dicit matrix: qꝛ ſicut mater generat: ſic illa regenerat ꝑ baptiſmū: ſic ſumit de ꝓſcrip. c. j. ⁊ c. ex trāſmiſſa: de tranſac. ꝑterea. ij. quia igit interdicūt qn̄q; locū nō habentia intra ſe eccl'iaꝫ cathedralem: habent tñ matricē: ideo hoc expꝛeſſit: ⁊ dico hoc locū habere etiā cū illa matrix eccl'ia religioſis nō ſeruantibus ſubeſt quo ad ꝓ̄ſentationem vl' collationē: vel qꝛ ſit ipoꝝ vicaria: cū hic generaliter loquat. Sed qđ dices ħ eccl'iaꝫ an epm vel ꝑlatum tm̄ vel capl'm tm̄ vel vtrūq; mixtū. Et qđ ſi vacat eccl'ia cathedralis ⁊ pars capl'i ſeruat ⁊ ps nō ſeruat: ⁊ partes forte ſunt equales? In omnibus his caſibus puto eccl'iaꝫ ſumi ꝓ ipa materiali eccleſia ⁊ ipius eccleſie parietibus: de hoc ne ꝑla. vi. ſu. c. vlti. cū ꝯcor. ⁊ ꝙ ex quo in eccleſia celebret ꝯtinue ianuis aptis ⁊c. ſiue ꝑ ꝑlatum ſiue ꝑ capl'm totū vel ptē ſiue ꝑ alios clericos eccleſie nō ſit locus huic pene: licet pene irregularitatis ⁊ alie de quibus infra dicā poſſent locū habere: vt ſit mēs l'r̄e ꝙ ex quo in matrice eccleſia ſeruat ⁊ in alijs obſeruet. Sepiſſime videmuſ ꝙ in cathedralibus ⁊ matricibus eccl'ijs inferiores clerici manſionarij ⁊ capellani vt plurimū etiā ſine ꝑlato ⁊ canōicis officiāt eccleſias ipas. Sed nunqđ quo ad interdictū ꝓuincie dicet eccl'ia metropolitana matrix: ita ꝙ illa ſeruante interdictum religioſi potius ꝓuincie nō ſeruātes ligati ſint hac pena: ⁊ de ſciētibus loquor? Videt ꝙ ſic: de poſtu. ca. j. ꝟ. ſꝫ vide. xij. di. de his. ꝯtrium puto ꝑ hanc litterā que dicit cathedralē vel matricē loci. Cōſtat aūt ꝙ metropolitana eccl'ia: pone Rauēnas nō eſt matrix vel cathedralis ciuitatꝭ Boñ. vl' Mutiñ. de offi. ordi. paſtoralis. ix. q. iij. ſi aūt. ⁊ c. nullus. ligabunt ꝯ religioſi dioceſis Rauēne tm̄. Itē qđ ſi interdicta eſt villa vel caſtrū nō habēs incluſam certā eccl'iaꝫ cathedralē vl' matricē: qđ eſſe poſſet: puta qꝛ matrix eccl'ia eſt in alia terra nō interdicta: vel quia plures ſunt eccl'ie in villa vel caſtro ⁊ nulla ꝓncipalior: quia quelibet baptizat ſuos parochianos: ⁊ forte ex illis eccleſijs alique ſeruant interdictū alique nō: puto ꝙ tunc non ſit locus huic ꝯſtitutioni: deficiūt em̄ mens ⁊ verba. ſicut nec locum haberet qn̄ in loco ſingularit interdicto nulla eccl'ia eſſet niſi illa religioſoꝝ nō ſeruantiū. Habeāt ergo tūc locū iura antiqua: vt dicam. ſ. in glo. addit. c ¶ Sciuerit. Alio ſenſu ꝗ̄ ꝑ viſum de quo ꝓmiſit: ꝓbabiliter ꝯ igno

Matrix

Queſtio

Queſtio

Nota

rantes talem obſeruantiā nō ligat hec pena. d ¶ Obſeruare. Nota quia in nō obſeruando non dicit ꝙ ſe cōforment: addere em̄ intendit hec ꝯſtitutio non diminuere ad obſeruantiam interdictoꝝ: vt patet in prin. ſ. ea. compila. de ꝓben. c. j. in fi. Et ſtatutum hic factum ad penam nō debet trahi ad gratiaꝫ: de trāſla. c. ij. vl/tra mediū. ⁊ ar. a ꝯtrio ſenſu ceſſat vbi illius argumēti ꝯtriū reperitur in iure: vt ſatis ſcripſi ꝺ elec. publicato. ſuper vlti. glo. Item ꝯtrioꝝ nō eſt eadeꝫ diſciplina: vt verba ⁊ mens reſiſtunt: de verbo. ſig. c. fi. de offi. lega. ſtuduiſti. Exceſſus ergo clericoꝝ matricis eccl'ie nō dabit religioſis materiam delinquendi: de ꝓuileg. periſtis. Intelligo aūt illos ſeruare qn̄ abſtinēt animo obſeruādi: ⁊ facit qđ ibi dixi ſuꝑ verbo violauerint. e ¶ Appellationibus. Nō dicit ꝙ ꝑcedens appellatio nō vitiet intdictū vt nō corrigat: ꝺ ap. ad hoc qm̄. ⁊ c. dilectꝭ cū ſi. Sed dicit ꝙ ꝗ̄uis interdictum ſit nullū ꝓpter ꝑcedentē appellationē vel aliam cāꝫ: ex quo tñ matrix eccl'ia illud ſeruat religioſi violātes ſunt excōicati. f ¶ Quibuſcūq;. Quibus allegarēt nullitate ſentērie: qđ pōt eſſe multis modis. no. eo. ti. ꝑ/ſenti. li. vj. g ¶ Alma. eo. ti. li. vj. h ¶ Excōicatiōis ſnīe. Eſt ſciendū ꝙ ꝑ. xviij. ꝯſtitutiones Clemētinas cōꝑhenſi ſunt quinquaginta caſus quoꝝ. xvj. ſunt reſeruati pape: quibus quis ipo iure excōicationem incurrit expꝛ̄ſſe: ⁊ ꝑ duas duo tacite. Et eſt ꝓmittēdū ꝙ Hoſti. colligit triginta tales caſus iuris veteris in ſumma eo. ti. §. iij. in ꝓnci. ego collegi. xxxij. li. vj. eo. ti. eos ꝗ. nunc exꝓmam hos nouiſſimos. Primus eſt de ſeque. po. c. j. quattuor. de ſepult. c. j. alij quattuor de deci. c. j. duo. de ſta. mo. c. j. §. quia vero. Duodecimus. eo. ti. c. ij. in fine. Tredecimus ⁊. xiiij. de relig. do. c. j. Alij ſex ⁊ ſic. xx. de ꝯſang. ⁊ affi. c. j. tres. ⁊ ſic. xxiij. ⁊ ſunt apl'ice ſedi reſuati. ꝺ here. c. j. ad fi. duo. ⁊ ſic. xxv. e. ti. c. ij. li. vj. ſeptē. ⁊ ſic xxxij. de vſur. c. j. Alij ſex ⁊ ſic. xxxviij. ⁊ ſunt etiā apl'ici de ꝓuil'. c. j. aſtringeremus. ſub duobꝰ caſibꝰ ꝗ ſunt etiā apl'ici. ſ. ꝺ pe. c. j. in ꝓn. ⁊ ꝟ. portās. ⁊ ſic. xlij. eo. ti. cupiētes in ꝓn. xliij. e. ti. §. ꝗ ꝟo. xliiij. e. c. i fi. ⁊ ē apl'icꝰ. xlv. ħ q̄ttuor etiā apl'ici. ⁊ ſic. xlix. ſ. c. ꝑxi. Quinq̄geſimꝰ. ſ. e. cū ex eo. duos āt caſus tacitos habemꝰ ꝺ ſum. tri. c. vno. §. porro. de vſur. ex grādi. in fi. i ¶ Subiacere. Additur hec pēa ad alias ꝗ habent ꝺ exceſ. ꝑla. c. fi. ꝺ ꝓui. auctoritate. ⁊ c. epoꝝ. li. vj. e. ti. is ꝗ. e. li. Poſſet tñ caſus eſſe in ꝗ iſta pēa ſine illis ligaret: ⁊ ecꝯ. Pone ꝙ ſnīa intdicti vere nō ligat ipediēte appellatiōe vel alia nullitate tñ matrix eccl'ia illā ſeruat: ligant religioſi hac pēa ſed nō al's: ecꝯ bñ ligat ſnīa cū matrix eccl'ia nō ſeruat illā tūc ligant ill' ⁊ nō iſta. Qn̄ ꝟo tenet ⁊ ſeruat ꝑ matricē: tūc locū hꝫ qđ ꝑus dixi ꝙ ligant vtriſq;. qn̄q; nō tenet nec ſuat ꝑ matricē: ⁊ tūc neutrꝭ ligant. k ¶ Ceſſationibꝰ. Generalibꝰ vt ſequit. l ¶ Cōprobat. xx. di. de ꝗbus: de of. dele. prudētiā poſt ꝓn. Prouer. xiiij. Ibi ſalꝰ vbi multa ꝯſilia. ⁊. xv. Diſſipant cogitatiōes vbi non eſt ꝯſiliū: ⁊ vbi nō ſunt plures ꝯſiliarij ꝯfirmant. m ¶ Generalibꝰ. Spāles em̄ ſeruant ſolum in eccl'ijs

Caſus ſpālit' ſedi apl'ice reſeruati

Caſus

uitatũ terrarũ ⁊ alioꝝ locorũ ꝗs aliqñ ex conſuetudine vel al's capl'a collegia. vl' ꝯuentꝰ ſeculariũ aut regulariũ eccleſiarũ ſibi vendicant: qꝛ ipos a hoc vnico lumine ad repellẽdas iniurias eis factas priuare nolumus nec debemus: idẽ intelligimus obſeruãdũ. Ipi vo ſint diligẽter attẽti vt ſtatuta romanoꝝ põtificũ pre b deceſſoꝝ nr̃oꝝ ſuꝑ his edita diligẽter obſeruent. ¶ Por c ro hãc ſanctionẽ ad pẽdentia trahimus: nõ obſtãtibꝰ priui d legijs ꝯuentionibꝰ ſtatutis ⁊ ꝯſuetudinibus quibuſlibet q̃ ꝯtra p̃miſſa ſeu aliqð p̃miſſorũ religioſis ipis in nullo volumus ſuffragari. Idem.

Dñi tp̃ales q̃ cogũt aliq̃s in loco interdicto celebrare diuina: vel q̃ ꝑ p̃cones faciunt tũc ad illa audienda populũ euocari: vel ꝓhibẽt ne publice excõicati vel interdicti ſuꝑ hoc ꝑ illos q̃ miſſas celebrãt moniti eccl'ias exeant: et ipſi noĩatim moniti q̃ nõ exeũt excõicati ſunt ⁊ ꝑ papã abſol. Quedã. h. v. Io. an. c. II

GRauis ad nos p̃latoꝝ q̃rela ꝑduxit: ꝙ nobiles qui e dam et dñi tp̃ales terris eoꝝ f eccl'iaſtico ſuppoſitis interdi g cto: nedum in locoꝝ ſuoꝝ capellis ſꝫ ⁊ in collegiat' ⁊ alijs h inſigniũ locorũ eccl'ijs miſſas et alia diuina officia publice ⁊ ſolẽniter faciũt celebrari: ad officia eadẽ celebranda: nunc i k hos nũc illos vocãtes ⁊ interdũ qð eſt deteriꝰ cõpellẽtes: l m hiſq; nõ ꝯtẽti exceſſibꝰ: ꝑ campanarũ nõ ſolũ pulſationẽ ſꝫ n et voce p̃conia populos etiã ĩterdictos vt interdicti nõ obſtãte ſn̄ia ad audiẽdaſ miſſas hm̃oi veniũt faciunt euocari. ¶ Nõnulli q̃ꝫ ipoꝝ ſuis ple o rũq; ſubiectis ne lꝫ excõcati p onis vel interdicti ſn̄ia publice ſint nodati de eccl'ijs dũ in ipis miſſaꝝ celebrant' ſolẽnia inſtãtibꝰ etiã celebrãtibꝰ exeant p̃cipe nõ verent': ex q̊ frequẽter cõtingit ꝙ nõ ſine dei offenſa clericq; ac populi ſcandalo ipa miſſarũ ſolennia re q manẽt inexpleta. ¶ Ne igit' exceſſus ſic graues excedentiũ ĩpunitate trahãt' ab alijs r in exẽpluꝫ: p̃ſũptores p̃fatos q̃ in locis ĩterdicto ſuppoſitis quenq; de cetero diuina cele s t brare officia quomõlibet cogere aut qui modo p̃dicto ad officia eadeꝫ audienda aliq̃s excõicatõis p̃ſertim vel inter v dicti ligatos ſententia euoca x re ſeu q̃ ne excõicati publice: aut interdicti de eccl'ijs dũ in y ipis miſſaꝝ agunt' ſolennia a z a celebrantibꝰ moniti exeãt ꝓ/

in q̃bꝰ ſũt inducte: ſ. ap. dilect'. a ¶ Vnico lumĩe. Sũptũ. ff. de offi. p̃ſi. illicitas. § ne tenuis. b ¶ Edita. De offi. or. irrefragabili. § cetez. e. ti. ſi canonici. ⁊. c. q̃uis. li. vj. ⁊ ibi vide in vl. glo. c ¶ Pẽdẽtia. Cõcor. ſ. ea. cõ. de iudi. diſpẽdioſã. cũ ſuis ꝯcor. d ¶ Cõuẽtiõibꝰ. Sic ſ. ea. cõpil. de ſepul. duduꝫ. circa finem.

GRauis ad. Diuiſio ¶ Prio narrat Scðo penã iponit. ibi: Ne igit'. e ¶ Tẽporales. Etiaꝫ ſi ſint epi vel eccleſiarũ prelati videtur locũ habere quod hic dꝛ ne cle. vel mo. c. vlti. li. vj. facit de exceſ. pla. tanta. et facit qð dixi. ea. cõpil. de penis multoꝝ. f ¶ Suppoſitis. Ab hoĩe vel a iure: ⁊ hec lr̃a facit ad q̃ſtionẽ de illo qui ſcit locũ interdictũ ab hoĩe vel a iure: tñ denũciatio eiꝰ nõ ẽ facta an illud ſeruare teneat': ſatis eñi ẽ locũ eẽ interdicto ſuppoſituꝫ vel h' lꝫ nõ ſit publicatũ. facit eo. ti. cũ nõ ab hoĩe et qð ibi no. eo. ti. cũ deſideres. j rñ. in fi. Qui eñi ſciuit certiorari ñ debuit: de re. iu. cũ qui. li. vj. cum cõcor. et h' placet Archidi. eo. ti. is q̃. li. vj. illa etiam rõne: qꝛ celebrare depẽdet a voluntate agentis. Vñ in culpa eſt agẽdo rẽ illicitã ꝓpter ſuꝑioris ꝓhibitioneꝫ ⁊ loci inabilitatẽ. alle. de cõſe. di. j. ſicut. qð verũ intelligit niſi factũ eſſet occultũ. vj. q. ij. ſi tm̃. et pre. dec. cũ non ab hoĩe. ⁊ facit qð. ĩ. dicã in glo. occultum. in cõtrariũ fa. xj. q. iij. § euidenter. ibi ſoluit'. item contra. ſ. c. xxi. a ꝯtrario ibi ſoluit' in glo. no. Forſan expediret ꝑ conſtitutionem ꝓuideri clericos nõ teneri ad obſeruationẽ interdictoꝝ latorũ a iure niſi p̃us fiat illorum declaratio. ſi. de here. cum ſm̃. li. vj. Ad quod dicendũ multũ mouet: de cenſi. q̃q̃. li. vj. ⁊. ſ. e. ꝯſtitutiõeꝫ. ti. p̃ſenti. cuiꝰ etiã lr̃a ſatis huic dicto conuenit. g ¶ Capellis. Non intendit ꝙ in talibus capellis ſitis in loco interdicto hoc liceat: ſed dicit vt aggrauat ꝯtẽptũ. q. d. malũ eſſet h' facere in capellis: ſed grauiꝰ in talibꝰ eccl'ijs. h ¶ Inſigniũ. De reſcrip. poſt ꝓn. li. vj. i ¶ Nũc illos. Cõcor. de ſta. mo. cũ ad monaſteriũ. v. ſꝫ nec. k ¶ Vocãtes. Lꝫ de vocatione narret ſolã coactionẽ punit. ¶ Exceſſibus. Tolle lr̃am infra faciũt euocari nõ ſolũ ꝑ campanarum ⁊c̃. m ¶ Cãpanarũ. De offi. cuſto. c. j. cũ ꝯcor. ⁊ ibi dixi de diuerſis cãpanarum officijs. n ¶ Preconia. Vt dꝛ in auc. de litig. § oẽm col. viij. vox p̃conis q̃nq; paucis innoteſcit: ⁊ hoc reſpectu fortior videtur vocatio ꝑ campanã: ſed qꝛ p̃co loquit' et edictũ ponit ex premãdantis: iõ maior eſt cõteptꝰ. o ¶ Subiectis. Precipere nõ verentur: qð eſt. ĩ. p ¶ Publice. Occultum eñi excõicatũ non vitamus in publico. vj. q. ij. c. ij. eo. ti. cum non ab hoĩe vñ dicit Ral. in ſum. huiꝰ ti. § itẽ querit'. ꝙ ille qui ſcit occultum excõmunicatũ eſſe in eccleſia: caute ſi poterit exibit: ſi aũt id non poſſet ſine ſcandalo nõ debet exire ꝑ iura p̃dicta ⁊ ne ſit ꝓditor. xij. q. j ſi peccauerit. q ¶ Inexpleta. Debet eñi ſacerdos dimittere officiũ miſſe ꝓpter p̃ſentiã excõicati: niſi iã incepiſſet canonẽ miſſe de q̃ ſcripſi poſt modernos. e. ti. c. nuꝑ. et facit. vij. q. j. illud. et. c. nihil. ⁊ qð no. xj. q. iij. ſic apli. r ¶ In exẽplũ. Quia ſi ea q̃ male vſurpãt' ⁊c̃. xciij. di. ꝑuenit. ij. fa. xxiij. q. j. paratꝰ in fi. s ¶ Quomodolibꝫ. Oẽm modũ cõpulſiõis realẽ ꝑſonalẽ directũ et interdictũ cõphẽdit: vt ſi res ipoꝝ occupãt ꝯſanguineos grauãt in ꝑſonis vel rebꝰ. facit ſ. elec. ſciãt cũcti. e. ti. ꝗcũq;. li. vj. t ¶ Cogere. Preſũpſerint. Qð eſt. ĩ. ⁊ h' eſt p̃mũ. v ¶ Euocare. Preſũpſerint. Qð ſeq̇t' ⁊ eſt ſcðm x ¶ Publice. Cõcor. ſ. e. ꝯſtitutiõeꝫ. ſ. ſepul. c. j. ⁊ ibi videas y ¶ Miſſaꝝ. In alijs ꝗ diuinis officijs nõ ẽ locꝰ pene. z ¶ Moniti. Nõ dicit noĩatim: vt. ĩ. xxi. v. ꝑ qð patꝫ ꝙ ad ꝓhibentes ſufficit generalis monitio: puta monet ꝙ oẽs excõicati ⁊ interdicti exeãt ille p̃cipit vt nõ exeant. a ¶ Prohibere. Preſumpſerint. qð ſequit' ⁊ eſt tertiũ.

a ¶ Noĩatim. Ex generali ꝯmonitiõe nullus ligaꝛ ex eo ꝙ remanet: ſoli ꝯ noĩatim moniti remanentes ligantur. ꝯtra. e. ti. ꝯſtitutiões. li. vj. et. ſ. ea. cõ. de vi. et ho. cle. c. j. b ¶ Remanere. Intellige etiã ſi ipi tpales dñi ħ nõ mãdent. c ¶ Excõicatiõis. Excõicatꝰ ꝯ iterũ excõicaꝛ. ꝺ hoc. iij. q. iij. engeltrudã de iudeis ita quorundam.

¶ SI ſummus. ¶ Primo ponit vnum dictũ. Scdo alliud illi ſimile ibi: ſiliter Jmola. Credit ꝙ ꝓpter dñm Fredericũ de ſicilia emanauerit hec decre. ꝑs ꝑma decre. no. xciij. di. ſi inimicus: ⁊ eo. ti. ſi aliqñ per Hoſ. in proe. cõ. Grego. ꝑ Inno. et Hoſti. de ꝑuile. cũ olim. j. et facit hoc. c. ꝓ ibi no. per Inno. et Hoſtien. vt ſicut ꝑ participiũ papa non abſoluit ita nec ꝑ euitationẽ excõicat. vnde non incurrit minorez qui participat illi quem papa vitat: et in predi. c. ſi inimicus. loquitur de illo quem vitat ⁊ vitari precipit. — Diuiſio

Q Um ex eo. ¶ Primo ꝑmiſſa ratione ponit ſtatutũ ſuũ. Secũdo ꝯfacientes punit ibi: Quod ſi Jmola. — Diuiſio

d ¶ Sorores. Ille igiꝛ nõ ſunt beguine: vt dixi. ſ. ea. cõ. de reli. do. c. j.

e ¶ Tertio. Primus fuit fratruz minoꝝ ꝙ eſt altiſſimus: ⁊ caret ꝓprio etiã in cõi: de hoc ſatis. ĩ. ti. j. c. j. Scdus fuit ſancte Clare qui differt a ꝑmo: qꝛ ordo ille lz etiã feminis artiſſimꝰ: habet tñ ꝓprium in cõi. Sed iſte tertius ordo etiã ꝓ viuẽtibꝰ in cõiugio maribus ⁊ feminis adinuentus eſt: et hñt ꝓfeſſi ꝓpriũ in ſingulari: et potius eſt modus viuẽdi ꝙ̃ ꝓprie dicaꝛ regula: eſt tñ approbatꝰ ꝑ Nicolaũ tertiũ: et hoc conſtat Joħ. an.

f ¶ Cõtinentes.

... hibere: necnõ excõicatos publice ⁊ ĩterdictos ꝗ in ipis eca cleſijs noĩatim a celebrãtibꝰ b vt exeãt moniti remanere ꝑſũc pſerint: excõicatiõis ſnĩa a ꝗ ꝑ ſedẽ dũtaxat aplicã poſſint abſolui ſacro approbãte cõcilio innodamus. ✠ dẽ.

Fres minores in tpe iterdicti ſi recipiũt in ſuis eccl'ijs ad diuina fres ⁊ ſorores tertij ordinis excõicati ſunt nec priuilegia illis ſuffragãt. h. d. Jo. an. c. III

C Um ex eo ꝙ religioſi viri frẽs minores in ſuis recipiunt eccl'ijs ad audienda diuina officia tpe interdicti frẽs d e ⁊ ſorores de ordĩe tertio quẽ beatꝰ Frãciſcꝰ inſtituit exiſtẽ f tes: qui ꝯtinẽtes ſeu de pñia g nũcupanꝛ: in ſcãdalũ alioꝝ ꝗ ab his excludunꝛ mentibꝰ ge h nereꝛ: cẽſura vileſcat eccl'iaſtica: ⁊ minoris auctoritatis interdicti ſnĩa reputeꝛ: eiſdem i fratribꝰ minoribꝰ diſtrictius inhibemꝰ: ne de cetero aliquẽ vel aliꝗs predictoꝝ etiã ſi ſup k l hoc hi vel illi priuilegijs quibuſcunꝙ muniti extiterint: ꝗ ipſis in nullo ꝓſus quo ad volumꝰ ſuffragari: ad diuina m in ſuis eccleſijs tpe interdicti n quoꝗ mõ admittãt. Quod ſi fecerint: eoipſo excõicatio o nis ſnĩe ſe nouerint ſubiacere: a ꝗ aliũ ꝙ̃ ꝑ romanũ pontificẽ vel ſatiſfactiõe ꝑmiſſa ꝑ p locoruz ẽpos ꝗs auctẽ aplica fungi volumꝰ: ĩ hac ꝑte abſolutiõis bñficiũ nequeãt obtinere. ✠ dẽ.

Si papa etiã ſciẽter excõicato participat eum ꝑ hoc non abſoluit niſi exprimat hoc ſe velle: et ſi ſcienter ſub titulo dignitatis aliquẽ noiet vel honoret: ꝑ hoc illũ in dignitate non approbat. h. d. Jo. an. c. IIII

S I ſummꝰ põtifex ſciẽter q r ſ etiã excõicato participet lr̃is t v ✠bo vel oſculo ſeu alio ꝗuis modo: ipſum ꝑ hoc abſoluere x nulla rõne cenſeꝛ: niſi ſe velle forſitan exprimat illũ ex hoc ꝓ abſoluto haberi. ¶ Similiter ꝗꝙ ſi quem ſub titulo cu y iuſlibet dignitatꝭ ex certa etiã ſciẽtia ✠bo ꝯſtitutiõe vel lr̃is z nominet: honoret ſeu quouis a alio modo tractet: per hoc in b dignitate illa ipſum approba c re non intelligitur: aut quic d ꝙ̃ ei tribuere noui iuris.

q ¶ Scienter. Etiam ſi ignorãter non erat dubium per ꝑcedentem decre. ſi aliquando.

r ¶ Participet. Quo participio nõ ligaꝛ minori: vt nota. in iuribus al. in. j. glo. eo ti. nulli. Jo.

s ¶ Litter̃. Argue ſcribẽs excõmunicato incurrit minorem: de hoc eo. ti. cõſtitutionem. lib. vj. in iij. glo.

t ¶ Oſculo. Formaꝛ ab os oris: nec debet ſcribi ꝑ. h. v ¶ Quouis modo. Vt in cõuiuio oratione vel itinerãdo vel conſedendo.

x ¶ Velle. Eſt ſibi ꝓ rõne voluntas: inſti. de iure natu. §. ſed ⁊ qꝺ ꝑncipi: et ſic princeps ſola volũtate manumittit. ff. de manu. apud eum. C. de fideicom. li. ſi voluntate. in inferioribus a papa non haberet hoc locũ. eo. titu. cum deſideres. Jo. y ¶ Dignitatis. Eccl'iaſtice vel ſecl'aris cũ eadem ſit ratio. z ¶ Nominet. Contrarium videbatur notari. xciij. di. dñs. ⁊ vide quod no. xj. q. j. ſacerdotibꝰ qui fi. ſint legi. per tuas. cum cõcor. a ¶ Tractet. Vocans illos qui ſunt eiuſdẽ dignitatis vocat illum.
b ¶ Approbare. Facit ad no. ꝑ Inno. et Hoſtiẽ. de fi. preſby. veniens. vbi tenent ꝙ ſi ẽpus miſſam audit vel ꝓcurationẽ recipiat a male ordinato vel inſtituto ꝙ ꝑ hoc non diſpenſat cũ illo: dato ꝙ ſit caſus quo diſpenſare poſſet. vt ibi ſcripſi. c ¶ Non intelligiꝛ. Non ob. ſ. ea. cõ. de proba. c. vno. illud eniz intelligitur cum papa narrat factum proprium: ⁊ ſuper eo fundatur ipſius intentio: vt ibi no. in glo. ꝗd ſi talia. Jo. an. d ¶ Juris. Si. de here. preſidentes in fi. li. vj. ⁊ intellige niſi hoc exprimat ſe velle vt. ſ. proxi. reſponſo.

f ¶ Cõtinentes. nõ ꝑmittũt cõtinẽtiã: ĩmo viuũt in coniugio vt ꝑdixi: tñ ⁊ ſm modũ viuẽdi eis datũ certis diebꝰ ꝗlibet ſeptimana abſtinẽt a thoro: ſicũ ⁊ ſeptimana vic̃ ſue abſtinebãt ſacerdotes veter̃ teſta. lxxxij. di. pliimos. g ¶ Scãdalũ vitãdũ. qꝺ dic de no. ope. nũ. c. ij. h ¶ Vileſcat. Ad ħ ⁊ ad id qꝺ ſequiꝛ: ꝯcor. ſ. ea. cõ. de pe. ⁊ re. c. ij.
i ¶ Minoribus. Alios nõ ligat conſtitutio.
k ¶ Hi. Fratres minores. l ¶ Vel illi. Fratres ⁊ ſorores tertij ordinis et eſt mirabile qꝛ eo caſu in alijs eccleſijs recipi poſſent ſi priuilegiũ eſt generale.
m ¶ Suis eccl'ijs. Per hoc ✠bũ ꝙ etiã. ſ. ꝑmiſit: dico ꝙ ſi in alienis eccl'ijs hoc facerẽt ceſſat hec pena: poſſet tñ hr̃e locũ alia pena cõis: ⁊ eſt ſi. qꝺ dixi. ſ. hoc. ti. c. j. in glo. addiꝛ. n ¶ Admittãt. Niſi incꝙ̃tũ illis ⁊ alijs ꝑmittiꝛ per decre. vlti. eo. ti. li. vj. o ¶ Subiacere. Si als bñ ſeruãt interdictũ qꝺ ſeruat matrix eccl'ia nõ ligãtur pena ilijꝰ decre. ſ. c. j. ſed iſta tm̃: facit de iudi. at ſi clerici in fi. cũ ſuis ꝯcor. p ¶ Auctẽ aplica. Hoc dicit ꝓpter exemptionẽ: ⁊ qꝛ deliquerẽt in locis exemptis.

De verboꝛum ſignificatione. ca. I

Clemens. v. in cōſilio vienenſi.
Exiui de paradiſo. dixi: Rigabo hoꝛtū
plantationū: ait ille celeſtis agrico
la: qui vere fons ſapiētie verbū dei a
pr̄e in pr̄e manēs genitū ab eterno: nouiſſime
dieb⁹ iſtis fabꝛicāte ſanctoſpiritu in vtero vir/
ginis caro factum exiuit hō ad opus arduū re
dēptionis humani generis pagendū: exēplar
ſequēdo celeſtis vite p̄bēs hoībus ſemetip̄m.
Verū qꝛ plerūqꝫ moꝛtalis vite ſollicitudi/
nibus pꝛeſſus homo mentis aſpectu ab exēpla
ris hmōi intuitu diuertebat verus noſter Sa/
lomon in ſolo militantis eccleſie hoꝛtum volu
ptatis inter ceteros quendam fecit a ꝓcelloſis
mūdi fluctibus elongatū: in quo quietiuſ ac ſe
curius vacaret: contēplādis ſeruādiſqꝫ hmōi
operibus exemplarijs in hūc mūdū introiuit
ip̄e: vt rigaret ip̄m fecūdis aquis ſp̄ualis gra/
tie ⁊ doctrine. Hic hoꝛtus ſi q̄dē eſt fratrū mi/
noꝝ ſancta religio q̄ muris regularis obſeruā
tie firmiter vndiqꝫ circumclauſa: intra ſe ſolo
contēta deo adoꝛnat abunde nouellis planta/
tionibus filioꝝ. Adhunc veniens dilectus dei
filius moꝛtificantis pn̄ie myrrham metit cum
aromatibus: q̄ ſuauitate mira vniuerſis odo/
rem attrahentis ſanctimonie cicumfundunt.
Hec eſt illa celeſtis vite foꝛma ⁊ regula quā
deſcripſit ille ꝯfeſſoꝛ chꝛiſti eximi⁹ ſanctus Frā
ciſcus: ac ſeruādam a ſuis filijs verbo docuit
pariter ⁊ exēplo. Quia vero dicte ſancte regu/
le pꝛofeſſoꝛes ac emulatoꝛes deuoti: vt ⁊ alum
ni ⁊ veri filij tanti patris affectabant ſicut ⁊ fer
uenter affectant ad puerū ⁊ ad plenū p̄miſſam
regulā firmiter obſeruare. Attendentes que/
dā que dubiū poterāt afferre ſenſum in ipſi⁹ re
gule ſerie cōtineri: ꝓ ipſoꝛum declaratione ha
benda recurrerūt pꝛudēter olim ad apicē apo
ſtolice dignitatis: vt certificati per ip̄am cuius
pedibus etiā per ip̄am regulam ſunt ſubiecti:
poſſet dn̄o pulſis cunctis dubijs cū plena cha
ritate cōſcientie deſeruire. Hoꝛum autem pijs
ac iuſtis ſupplicationibus plures p̄deceſſoꝛes
nr̄i romani pontifices ſucceſſiue ſicut dignum
erat applicantes aures ⁊ animū declarauerūt
ea que dubia videbantur: ediderunt non nul/
la et aliqua conceſſerunt: ſicut expedire vide/
bant fratrum conſcientijs ac pure obſeruantie
ſtatus. Verum qꝛ plerūqꝫ vbi culpa nō eſt
eam timere ſolēt ꝯſcientie timoꝛate: que in via
dei quodcūqꝫ deuiū expaueſcunt non ſunt ad
plenum ex dictis declarationibus dictoꝝ om/
niū fratrum cōſcientie quietate: quin circa ali/
qua ad regulam ipſoꝛūqꝫ ſtatū ptinentia dubi
tationū in ipſis fluctus aliqui generent ⁊ oꝛi/
antur: ſicut ad aures nr̄as pluries ⁊ de ꝯ̄plu/
rib⁹ in p̄ublicis ⁊ p̊uatis ꝯſiſtoꝛijs eſt platū.
Quapꝛopter p ip̄os fr̄es nobis extitit humi
liter ſupplicatū: q̄tenus p̄dictis dubijs q̄ oc/
currerūt: ⁊ q̄ pn̄t occurrere in futurū adhibe
re opoꝛtuna declarationis remedia: de beni/
gnitate ſedis ap̄lice curarem⁹. Nos igit
cui⁹ anim⁹ ab etate tenera pia deuotiōe effer
buit ad hmōi pꝛofeſſoꝛes regule ⁊ ad oꝛdinē
ipſum totū: nūc aūt ex cōi cauſa paſtoꝛalis re
giminis: quā īmeriti ſuſtinemus ad ip̄os fo
uēdos dultius ⁊ attētius gratioſis fauoꝛib⁹
ꝓſequēdos: tāto ꝓuocamur ardētius quā/
to frequētius intēta mente reuoluimus fru/
ctus vberes: quos ex eoꝛū exēplari vita et ſa
lutari doctrina tota vniuerſali eccl̄ie ꝯtinue
cernimus ꝓuenire: tā pia ſupplicātiū inten/
tione cōmoti ad pagendū diligenter qꝫ petit
ſtudia nr̄a duximus ꝯuertēda: ipſaqꝫ dubia
per plures archiep̄os ⁊ ep̄os et in theologia
magiſtros ⁊ alios lr̄atos pꝛouidos ⁊ diſcre/
tos examinari fecimus diligēter. Cū igit
in pꝛimis ex eo qꝫ in dicte regule p̄ncipio ha
bet. Regula ⁊ vita fratrū minoꝛū: hec eſt ſcʒ
dn̄i noſtri Jeſu chꝛiſti ſanctū euangeliū ob/
ſeruare in obedientia viuēdo ſine ꝓpꝛio ⁊ in
caſtitate. Itē infra. Finito xpo anno ꝓbati
onis recipiant ad obedientiā ꝓmittentes vi
tam iſtā ſemp et regulā obſeruare. Itē circa
finē regule paupertatē ⁊ humilitatē ⁊ ſanctū
euangeliū dn̄i noſtri Jeſu chꝛiſti: qꝫ firmiter
ꝓmiſimus obſeruemus. Fuit heſitatum an
fratres eiuſdem oꝛdinis ad omnia tam pꝛece
pta q̄ꝫ conſilia euangelij ex pꝛofeſione ſue re/
gule teneantur. Quibuſdā dicētibus qꝫ ad
omnia: alijs autē aſſerentibus qꝫ ad ſola illa
tria ꝯſilia: videlicʒ viuere in obediētia: in ca
ſtitate ⁊ ſine ꝓpꝛio: ⁊ ad ea que ſub verbis ob
ligatoꝛijs ponūt in regula obligāt. Nos
circa hūc articulū p̄deceſſoꝝ nr̄oꝝ veſtigijs
inherentes: ip̄mqꝫ articulū quo ad aliq̄d cla/
rius ꝓſequentes: dicte heſitationi duximus
reſpōdendū: qꝫ cum votū determinatū cuiuſ
libet habeat cadere ſub certo vouens regulā
nō pōt dici teneri ex vi voti hmōi ad ea cōſi/
lia euāgelica que in regl̄a nō ponunt. Et
quidam Frāciſci cōditoꝛis regule hec ꝓbat
fuiſſe intentio: ex hoc qꝫ quedam euangelica
conſilia in regula poſuit alijs pꝛetermiſſis.
Si enim per illud verbum regula ⁊ vita fra/
trum minoꝛum hec eſt ⁊c. intendiſſet eos ad
oīa ꝯſilia euāgelica obligare: ſupflue ⁊ nuga
toꝛie: quedā eoꝝ ſuppꝛeſſis ceteris in regula
exp̄ſſiſſet. Cū aūt natura termini reſtricti
ui hoc hēat qꝫ ſic excludit ab ip̄o extranea qꝫ
cūcta ad ip̄m ptinētia ꝯcludit. Declaram⁹ et
dicimus qꝫ dicti fr̄es nō ſolū ad illa tria vota

vñ abſolute accepta ex ꝓfeſſiõe ſue regule ob/
ligãt:ſed etiã tenẽt ad ea oĩa iplẽda q̄ ſunt ꝑti
nẽtia ad hec tria q̄ regula ipſa ponit. Nã ſi ad
hec tria p̄dicta tm̃ preciſe ⁊ nude ꝓmittẽtes ſe
ſuare regulã viuẽdo in obediẽtia caſtitate ⁊ ſi
ne ꝓprio:et nõ etiã ad oĩa ꝯtẽta in regl'a q̄ hec
tria modificãt artarẽt:ꝓ nihilo ⁊ vane ꝓferre
rent hec v̄ba:ꝓmitto ſꝑ hãc regulã obſerua/
re: ex q̇ ex his v̄bis nulla obligatio naſceret.
Nec tñ putãdũ eſt ꝙ.b.Frãciſcꝰ ꝓfeſſores hu
ius regl'e q̄ꝫtũ ad oĩa ꝯtẽta in regl'a modificã/
tia tria vota:ſeu ad alia in ip̄a exp̄ſſa intẽderit
eq̄liter eſſe obligatos : q̇npotiꝰ apte diſcernit:
ꝙ q̇ ad q̄dã ip̄oꝝ ex vi v̄bi trãſgreſſio eſt mor/
talis:⁊ q̇ ad q̄dã alia nõ.Cũ ad q̄dã ip̄oꝝ ver
bũ apponat p̄cepti vel eq̄pollentis eidẽ ⁊ q̇ ad
aliq̄ v̄bis aliĳs ſit ꝯtentꝰ.Itẽ q᷑ p̄ter ea q̄ exp̄ſ
ſe v̄bo p̄cepti ac exhortatiõis ſeu monitõis po
nunt in regula:nonnulla v̄bo impatiui modi
negatiue vel affirmatiue appoſito inferunt:ha
ctenus extitit dubitatũ:an tenerent ad iſta vt
ad hñtia vim p̄cepti.Et q᷑ vt intelleximꝰ nõ mi
nuit hoc dubiũ:ſed auget ex eo ꝙ felicis recor
datiõis Nico.papa.iiĳ. p̄deceſſor nr̄ noſcit de
claraſſe:ꝙ frẽs ipſi ex ꝓfeſſiõe ſue regule ſunt
aſtricti ad ea ꝯſilia euãgelica: q̄ in ipſa regula
p̄ceptorie vel inhibitorie ſeu ſub v̄bis eq̄pollẽ
tibus exp̄munt:⁊ nihilominus ad eoꝝ oĩm ob
ſeruãtiã q̄ ipſis in eadẽ regula ſub v̄bis obli/
gatoriĳs inducunt:ſupplicauerũt p̄dicti frẽs vt
ad ip̄oꝝ ꝯſcientias ſeruãdas declarare:q̄ hoꝝ
cẽſeri debeãt p̄ceptis equipollẽtia ac obligato
ria dignaremur. Nos itaq̄ꝫ q̇ in ſinceris horũ
ꝯſciẽtĳs delectamur: attẽdẽtes ꝙ in his q̄ aĩe
ſalutẽ reſpiciũt ad vitandos graues remorſus
ꝯſcie ꝑs ſecurior eſt tenẽda:dicimus ꝙ lꝫ frẽs
nõ ad oĩum q̄ ſub v̄bis impatiui modi ponun
tur in regula ſicut ad p̄ceptoꝝ ſeu p̄ceptis eq̄/
pollentiũ obſeruãtiã teneant.Expedit tñ ip̄is
fratribꝰ ad obſeruãdã puritatẽ regule ⁊ rigorẽ
ꝙ ad ea ſicut ad equipollentia p̄ceptis ſe noue
rint obligatos:q̄ hic inferiꝰ annotant.Ut aũt
hec q̄ videri pñt eq̄pollentia p̄ceptis ex vi v̄bi
vel ſalteꝫ rõne materie de q̄ agit: ſeu ex vtroq̄ꝫ
ſub cõpẽdio habeant:declaramus ꝙ illud qđ
ponit in regula de nõ habẽdo plures tunicas
q̄ꝫ vnã cũ caputio ⁊ aliã ſine caputio.Item de
nõ portãdis calciamẽtis: ⁊ nõ equitãdo extra
caſuꝫ neceſſitatis.Itẽ ꝙ frẽs vilibus induant.
Itẽ ꝙ ieiunare a feſto oĩm ſctõꝝ vſq̄ꝫ ad nata/
le dñi ⁊ in ſextis ferĳs teneant.Itẽ ꝙ clerici fa
ciãt diuinũ officiũ ſm ordinẽ ro.ec. Itẽ ꝙ mi/
niſtri ⁊ cuſtodes ꝓ neceſſitatibus infirmoꝝ et
fratribus induẽdis ſollicitã curã gerãt.Item
ꝙ ſi q̇s fratrũ in infirmitatẽ cociderit : aliĳ fra/
tres debẽt ei ſeruire.Iteꝫ ꝙ frẽs nõ p̄dicent in

ep̄atu alicuiꝰ ep̄i:cũ ab eo illis fuerit ꝯdictũ.
Itẽ ꝙ nullꝰ audeat penitꝰ popl'o p̄dicare:ni
ſi a generali miniſtro vel aliĳs q̇bꝰ ſm decla
rationẽ p̄dictã id cõpetit fuerit examinatꝰ ap
probatꝰ ⁊ ad hec ĩſtitutꝰ.Itẽ ꝙ frẽs q̇ cogno
ſcerẽt ſe nõ poſſe p̄miſſã regulã ſp̄ũaliter ob
ſeruare:debeãt et poſſint ad ſuos miſtros re
currere.Itẽ ꝙ oĩa q̄ ponãt ĩ regl'a ad formã
habitꝰ tã nouitioꝝ q̄ꝫ etiã ꝓfeſſoꝝ:necnõ ad
receptionis modũ ac ꝓfeſſionẽ ſpectãtia niſi
recipientibꝰ q̇ ad habitũ nouitioꝝ:ſicut dicit
regula ſm deũ aliter videat.Hec inq̄ꝫ oĩa ſũt
a fratribus tã q̄ꝫ obligatoria obſeruãda.Itẽ
ordo cõiter ſentit tenet et tenuit ab antiq̇:ꝙ
vbicũq̄ꝫ ponit in regl'a hoc vocabulũ teneãt
obtinet vim p̄cepti:⁊ obſuari debet a frĩbus
ſic̄ tale.Ceteꝝ q᷑ chriſti ꝯfeſſor p̄dictꝰ agẽdo
rũ ac ſuãdoꝝ circa recipiẽdos ad ordinẽ mi
niſtris fratribꝰ modũ p̄bẽs:dixit in regl'a ꝙ
caueãt frẽs ⁊ eoꝝ miniſtri:ne ſint ſolliciti de
rebꝰ ſuis tp̄alibꝰ:vt libere faciat de eis q̇cq̇d
ip̄is a dño fuerit inſpiratũ: licẽtiã tñ habeãt
ip̄i miſtri mittẽdi eos ad aliq̇s deũ timẽtes ſi
ꝯſiliũ reqrat q̇ꝝ ꝯſilio ſua bona paup̄ibꝰ ero
gẽt ¶ Dubitauerũt ⁊ dubitabãt m̄lti fratꝝ
an liceat ip̄is d̄ bonis ĩgrediẽtiũ q̇cq̄ꝫ recip̄e
ſi donet:⁊ ſi ad dãdũ ꝑſonis ⁊ ꝯuentibꝰ poſ
ſint eos ĩducere ſine culpa:ſi etiã ad diſponẽ
dũ de diſtributiõe reꝝ taliũ debeãt ip̄i mini/
ſtri ſeu fratres dare ꝯſiliũ vbi ad ꝯſulẽdũ aliĳ
q̄ꝫ ex ip̄is ad q̇s ĩgreſſuri mittãt:poſſint ido
nei ĩueniri. ¶ Nos aũt ꝯſiderãtes attẽte in
tẽdiſſe ſctm̃ Frãciſcũ ſue regl'e ꝓfeſſores q̇s
fundauerat in maxime paup̄tate ab effectu
tp̄aliũ reꝝ ip̄oꝝ ĩgrediẽtiũ ꝑ dicta v̄ba ſp̄ãli
ter ⁊ totaliter elõgare vt q̄ꝫtũ eſt ex ꝑte fratꝝ
ip̄oꝝ receptio ad ordinẽ ſãcta ⁊ puriſſima ap
pareret:⁊ ne aliquo mõ oculum viderent hr̄e
ad bona eoꝝ tp̄alia:ſꝫ ad ip̄os tm̃ diuino ſer
uitio mãcipãdos.dicimꝰ oĩno debere tã mini
ſtros q̄ꝫ fratres ceteros a dictꝭ inductõibꝰ ad
ſibi dãdũ ⁊ ſuaſionibꝰ:necnõ ⁊ a dãdis circa
diſtributiõeꝫ ꝯſiliĳs abſtinere: cũ ꝑ hoc ad ti
mẽtes deũ ſtatꝰ alteriꝰ mitti debeãt nõ ad fra
tres vt vere cũctꝭ pateãt eſſe tã ſalubris inſti
tuti p̄ni ſtudioſi çelatores ſeduli et perfecti.
Cũ v̄o facere de rebꝰ ſuis ꝙ dñs inſpirabit:
ip̄am ⁊ regula ingrediẽtibꝰ libeꝝ velit eẽ: nõ
videt q̇n liceat eis recip̄e.ꝯſideratis ſcꝫ eorũ
neceſſitatibus ⁊ moderaminibꝰ declaratiõis
iã dicte:ſi q̇d de bonis ſuiſ intrãs ſicut ⁊ cete
ris paup̄ibus ꝑ modũ elemoſyne libere velit
dare.Cauere tñ in acceptõe oblatoꝝ taliũ de
cet frẽs : ne ex receptorũ quantitate notabili
p̄ſumi poſſit ſiniſter oculuſ ꝯtra ip̄os.Prete
rea cũ dicat in regl'a ꝙ illi q̇ iã ꝓmiſerũt obe

ꝯſcientiā habeāt vnā tunicā cū caputio ꝛ aliā ſi
ne caputio q̄ hr̄e voluerint. Itē q̄ fratres oēs
veſtimētis vilibus induant̄. Noſq̄ꝫ p̄dicta ver
ba declarauerimꝰ equipollere p̄ceptis: volētes
hic determinari plenius dicimꝰ q̄ꝫtū ad nume
rū tunicaꝝ q̄ pluribꝰ vti nō licet niſi in neceſſi
tatibꝰ q̄ haberi p̄nt ex regula: ſcḋm q̄ hūc paſſū
memoratus p̄deceſſor nr̄ plenius declarauit.
vilitatē aūt veſtiū tā habitus q̄ꝫ interioꝝ tuni
caꝝ illā intelligi debere dicimꝰ q̄ ſcḋm ꝯſuetudi
nē vel ꝯditionē p̄rie debeat q̄ꝫtū ad colorē pan
ni ꝛ preciū vilitas merito reputari: nō ei q̄ ad
regiones oēs pōt determinatus vnus modus
in talibꝰ aſſignari. Hmōi etiā vilitatis iudiciū
miniſtris et cuſtodibꝰ ſeu guardianis duximꝰ
cōmittēdū: eoꝝ ſup̱ h̄ ꝯſcientias onerātes: ita
tm̄ q̄ ſeruēt in veſtibꝰ vilitatē. Quoꝝ etiā mini
ſtroꝝ cuſtodū ꝛ guardianoꝝ iudicio eodē mō
relinq̄mus: ꝑ q̄ neceſſitate poſſint ipi frēs cal/
ciamenta portare. Deinde cū duobus tp̱ibus
annotatis in regula ſcꝫ a feſto oīm ſctōꝝ vſq̄ꝫ
ad natiuitatē dn̄i et maxime q̄dragesime in q̄/
bus ieiunare tenent̄ inſeratur in eadē regula.
Aliīs aūt tp̱ibꝰ nō teneant̄ niſi ſexta feria ieiu
nare: ꝛ ex hoc voluerunt aliq̄ dicere q̄ dicti or
dinis frēs nō tenent̄ niſi ex ꝯdecentia ad alia
ieiunia q̄ꝫ ad iſta. Declaramuſ debere intelligi
eos nō teneri ad ieiuniū aliīs tp̱ibꝰ p̄terq̄ꝫ in ie
iuniīs ab eccl̄ia cōſtitutis: nō eſt enī veriſile q̄
vel inſtitutor regule vel etiā cōfirmator abſol/
uere ipos intēderit a ſeruādis illis ieiuniīs ad
q̄ de cōi ſtatuto eccl̄ie obligant̄ ceteri chriſtia/
ni. Porro cū dictꝰ ſanctus volēs frēs ſuos ſu
p̱ oīa a denariīs ſeu pecunia eſſe totaliter alie/
nos: p̄cepit firmiter fratribꝰ vniūſis vt nullo
mō denarios vel pecuniā recipiāt p̱ ſe vel p̱ in/
terpoſitam perſonam. iſtumq̄ꝫ articulū decla/
rās idē p̄deceſſor nr̄ caſus ꝛ modos poſuerit:
q̄bus ſeruatis a fratribꝰ nō poſſint dici nec de
bēt p̱ ſe vel p̱ aliū pecunie receptores ꝯ regulā
vel ſui ordinis puritatē: dicimus frēs teneri ca
uere ſumop̱e q̄ ꝑ aliīs cauſis ꝛ ſb modis aliīs
q̄ꝫ ponat dicti predeceſſoris nr̄i declaratio ad
dātes pecunias ſiue deputatos nuncios nō re
currāt: ne ſi ſecus ab ipis attētatū fuerit tranſ
greſſores precepti ꝛ regule merito poſſint dici.
Nā vbi alicui aliq̄d generaliter ꝓhibet̄ qḋ ex
p̄ſſe nō ꝯcedit̄ intelligit̄ denegatū. Quo circa
q̄ſtus oīs pecunie ac oblationum pecuniaꝝ re
ceptio in eccl̄ia vel alibi cip̱pi ſeu trūci ordina/
ti ad offerētiū ſeu donātiū pecunias reponen/
dos: necnō ꝛ quicūq̄ꝫ recurſus alius ad pecu/
nias ſeu habētes ipas q̄ p̱ declarationē predi/
ctā nō ꝯcedit̄. Hec inq̄ꝫ oīa ſūt eis ſimpliciter
interdicta. Cū etiā recurſus ad amicos ſpecia/
les exp̄ſſiſſe tm̄ in duobꝰ caſibꝰ ſcḋm regulā ꝯce

dat̄. videlicꝫ ꝑ neceſſitatibꝰ infirmoꝝ ꝛ fratri
bus induēdis idq̄ꝫ pie ꝛ rōnabiliter ꝯſidera
ta neceſſitate vite ad alias neceſſitates fratꝝ
ꝓ tp̱e occurrētes ceſſantibꝰ elemoſynis ſeu
etiā ingruētes ſepedictꝰ p̄dictꝰ p̄deceſſor du
xerit extēdēdū. Attendāt frēs p̄fati q̄ ꝓ nul
lis cauſis aliīſq̄ꝫ p̄dictis ſilibꝰ in via vl̄ alibi
recurrere lꝫ eis ad amicos hmōi ſiue ſint dā
tes pecunias ſeu deputati p̱ ipos: ſiue nūciī
vel depoſitariī ſeu q̄uis alio noīe appellent̄:
etiā ſi ꝯceſſi p̱ eādē declarationē modi circa
pecuniā itegre ſuaret̄. Deniq̄ꝫ cū idē ꝯfeſſor
ſūme affectauerit ſue regl̄e ꝓfeſſores totalit̄
eſſe abſtractos ab effectu ꝛ deſiderio terreno
rū ꝛ ſpecialit̄ a pecunia ꝛ eiꝰ vſu totalit̄ inex
p̱tos: ſicut ꝓbat ꝓhibitio de recipiēda pecu
nia in regl̄a ſepiꝰ repetita: curare frēs vigilā
ter neceſſe eſt q̄ cū ex cauſis p̄dictis ꝛ modis
hn̄tes pecunias deputatas ꝓ ipoꝝ neceſſita
tibus recurrere oportebit: ad tenētes ipas q̄
cūq̄ꝫ hi fuerint p̄ncipales vel nūciī in oībus
ſic ſe gerāt: q̄ ſe cūctis oſ̄dant in dictis pecu
niīs ſicut nec habēt penitꝰ nil hr̄e. Quapro/
pter p̄cipere q̄ ꝛ q̄liter pecunia expendat̄: cō
putūq̄ꝫ exigere de expenſa: eā quocūq̄ꝫ repe/
tere ſiue deponere aut deponi facere capſulā
pecunie vel eiꝰ clauē deferre: hos actꝰ ꝛ cōſi/
miles ſibi frēs illicitos eſſe ſciāt. Predi/
cta enī facere ad ſolos dn̄os p̱tinet qui dede
rūt ꝛ eos q̄s ipi deputauerūt ad hoc ipſum.

Proinde cū vir ſanctꝰ paup̱tatis p̄miſſe
in regl̄a modū exprimēs dixerit in eadē: frēs
nihil ſibi appropꝛient nec domū nec locū nec
aliquā rē: ſed tanq̄ꝫ p̱egrini ꝛ aduene in hoc
ſecl̄o in paup̱tate ꝛ hūilitate dn̄o famulātes
vadāt ꝓ elemoſyna ꝯfidēter. Sicq̄ꝫ declara/
tum extitit p̱ nōnullos p̄deceſſores nr̄os ro/
manos pōtifices hāc appropꝛiationē intelligi
debere tā in ſpeciali q̄ꝫ etiā in cōi ꝓpter qḋ ꝛ
reꝝ oīm ꝯceſſaꝝ oblataꝝ ꝛ donataꝝ fratribꝰ
q̄s ꝛ q̄rū vſum facti. ſ. ordini vel ipis frībus
lꝫ hr̄e ꝓprietatē ꝛ dominiū in ſe et ro. ec. rece
perūt dimiſſo ipis fratribꝰ in eis tm̄mō vſuꝫ
facti ſimplicis ad nr̄m fuerūt deducta examē
q̄ in ordine fieri dicebant̄ ꝛ videbant̄ p̄dicto
voto ꝛ puritati ordīs repugnare. videlꝫ vt ea
ꝓſeq̄mur ex ipis q̄ remedio credimꝰ indige/
re: q̄ ſi inſtitui heredes nō ſolū ſuſtinēt ſꝫ ꝓ
curāt. Itē q̄ redditꝰ annuos recipiūt iterdū
in tā notabili q̄ꝫtitate q̄ ꝯuentꝰ hn̄tes tota/
liter inde viuūt. Itē q̄ cū ipſoꝝ negocia etiā
ꝓ rebus tp̱alibus in curiīs agitant̄: aſſiſtūt
aduocatis ꝛ ꝓcuratoribꝰ: ꝛ ad inueſtigādū
eoſdē ſe ibidē p̱ſonaliter repꝛeſentant. Itē q̄
cū executiōes vltimarū ſuſcipiūt voluntatū
ꝛ gerūt: ſeq̄ꝫ intromittāt q̄ſq̄ꝫ de vſuraꝝ vel

male ablatoꝝ diſpoſitionibus ſeu reſtitutionū/
bus faciendis. Itē ꝙ alibi nō ſolū exceſſiuos
hortos ſed etiā vineas magnas habēt: de qui/
bus tam de oleribus ꝗ̄ de vino multū colligit̄
ad videndū. Itē ꝙ tꝑibus meſſium vel vinde
miarū ſic copioſe granū ⁊ vinū mēdicādo vel
aliūde emēdo colligunt̄ a fratribus ⁊ in cella
rijs et granarijs recōdunt̄ ꝙ ꝑ anni reſiduū et
abſq; eorū mendicatione poſſunt trāſigere vi/
tam ſuā. Itē ꝙ eccl'ias vel alia edificia faciunt
vel ꝓcurant fieri in ꝗ̄titate ⁊ curioſitate figu
re ac forme ac ſumptuoſitate notabiliter exceſ/
ſiua: ſic quod nō vident̄ habitacula pauperū
ſed magnatū. Paramenta etiā eccleſiaſtica in
pleriſq; locis tam multa habēt ⁊ tam notabili/
ter precioſa qđ excedūt in his magnas eccl'ias
cathedrales. Equos inſup et arma eis oblata
in funeralibus recipiūt: indiſtincte tn̄ cōmuni
tas fratrū ⁊ ſpecialiter rectores ipſius ordinis
aſſerebāt ꝙ predicta ſeu plura ex ipſis in ordi/
ne nō fiebāt. ꝙ ⁊ ſi qui reperiunt̄ rei in talibus
regide puniunt̄ necnō ꝯtra talia ne fiant: ſunt
facta pluries ab antiquo ſtatuta in ordīe mul/
tū ſtricta. ¶ Cupientes igit̄ nos ipſoꝝ fratrū
ꝓuidere ꝯſcientijs ⁊ cūcta dubia ꝗ̄tū poſſibi/
le nobis eſt de ipſorū pectoribus remouere: ad
predicta modo qui ſequit̄ reſpōdemus. ¶ Cū
enī ad veritatē vite ꝑtineat: vt id quod exteri⁹
agit̄ interiorē mentis diſpoſitionē ⁊ habitū re
preſentet: neceſſe habēt fratres qui ſe ex ꝓpria
tione tanta a tꝑalibus abſtraxerunt: ab omni
eo ꝙ dicte expropriatiōi eſſet vel poſſet videri
cōtrariū abſtinere. Quia igit̄ in ſucceſſiōibus
tranſit nō ſolū vſus rei: ſed et dominiū ſuo tꝑe
in heredes. ¶ Fratres autē prefati nihil ſibi
in ſpeciali acquirere vel eoꝝ ordini poſſūt etiā
in cōmuni. Declarādo dicimus ꝙ ſucceſſionū
huiuſmodi que etiā ex ſua natura indifferēter
ad pecuniā et etiā ad alia mobilia et īmobilia
ſe extendunt: ꝯſiderata ſui puritate voti nulla
tenus ſunt capaces: nec licet eis valorem here/
ditatum taliū vel tantam earū partem: ꝙ pre/
ſumi poſſet hoc in fraudē fieri: quaſi ſub mo/
do et forma legati dimitti ſibi facere vel ſic di/
miſſa recipere: quin potius iſta ſic fieri ab ipſis
ſimpliciter ꝓhibem⁹. ¶ Cū qñq; annui reddi
tus intra īmobilia cenſeant̄ a iure: ac huiuſmo
di redditus obtinere paupertati et mendici/
tati repugnet: nulla dubitatio eſt ꝙ predictis
fratribus redditus quoſcūq; ſicut ⁊ poſſeſſio/
nes vel eoꝝ etiā vſum: cū eis nō reperiat̄ cōceſ
ſus recipe vel habere ꝯditiōe ꝯſiderata ipſorū
nō licet amplius: cū nō ſolū quod malū eſſe di
noſcit̄: ſed ⁊ omne quod ſpeciē habet mali ſit a
viris ꝑfectis ſpecialiter euitandū. Ex talib⁹ au
tē aſſiſtentijs in curijs ⁊ inſtigationibus cū de
rebus agit̄ in ipſoꝝ cōmoda cōuertēdis cre/
dunt̄ veriſimiliter ex his que foris patēt de
ꝗbus habent homīes iudicare in ipſis rebus
fratres et aſſiſtentes aliquid querere tanꝗ̄
ſuū nullo modo debēt hmōi voti ⁊ regule ꝓ
feſſores ſe talibus curijs ⁊ litigioſis actibus
īmiſcere: vt et teſtimoniū habeāt ab his qui
foris ſunt et puritati ſatiſfaciant voti ſui ac
euitet̄ ꝑ hoc ſcandalū ꝓximoꝝ. Uerū etiā cū
dicti ordinis frēs nō ſolū a receptione ꝓprie
tate dn̄io ſiue vſu ipi⁹ pecunie: verū etiā a cō
tractione qualibet ipſi⁹ et ab ea ſint penitus
alieni: queadmodū ſepedictus ꝑdeceſſor nr̄
in declaratōe huiuſmodi regule plane dixit.
¶ Cūq; dicti ordinis ꝓfeſſores ꝙ ꝓ nulla
re tꝑali poſſunt in iudicio experiri predictis
fratribus nō lʒ nec cōpetit: quin potius ꝯſi/
derata ſui puritate ſtatus debēt ſibi ſcire in/
terdictū qđ hmōi executionibus ⁊ diſpoſitio
nibus ſe exponāt. Cū hec igit̄ ſepius abſq; li
tigio ⁊ ꝯtractione vel adminiſtratione pecu
nie nequeāt expediri. Uerūtn̄ in his exequē
dis dari ꝯſiliū ipoꝝ ſtatui non obſiſtit: cū ex
hoc ipſis circa bona tꝑalia nulla iuriſdictio
actio in iudicio ſiue diſpenſatio tribuatur.
¶ Licet ꝓo nō ſolū ſit licitū: ſed ⁊ multū cō
ueniēs rationi: quod fratres q̄ in laboribus
ſpūalibus orationis ⁊ ſtudijs ſedule occupā
tur: hortos et areas habeant cōpetentes ob
recollectionē vel recreationē ſui: ⁊ interdum
ad ſeipſos poſt labores hmōi corꝑaliter de/
ducendos: necnō ad habēda neceſſaria hor/
talicia pro ſeipſis habere: tn̄ hortos aliquos
vt colant̄ ac olera ⁊ alia hortalicia precio di/
ſtrahant̄: necnō ⁊ vinea repugnat ſue regule
⁊ ordinis puritati: ſꝫm qđ dictus predeceſſor
declarauit: ac etiā ordinauit quod ſi talia ad
vſus ꝓme dictos vtputa agrū vel vineam
ad colendū ⁊ conſimilia fratribus legarent̄:
per omnē modū fratres a receptione talium
abſtinerēt: cū etiā premiſſa habere vt preciū
fructuū ſuis tꝑibus habeant: ad naturam ⁊
formā ꝓuentuū appropinquet. ¶ Rurſus
cū predictus ſanctus taʒ in exemplis vite ꝗ̄
verbis regule oſtenderit ſe velle quod frēs
ſui ⁊ filij diuine ꝓuidentie innitētes ſuos in
deū iacerent cogitatus: qui volucres celi pa
ſcit: que non congregant in horrea ſeminant
nec metunt: non eſt veriſimile voluiſſe ipſum
eos habere granaria vl' cellaria vbi quotidi
anis mēdicationibus deberēt ſperare poſſe
tranſigere vitā ſuā. Et idcirco non ex timore
leui laxare ſe deberēt ad ꝯgregatōes ⁊ obſer
uationes hmōi faciendas: ſed tunc tm̄ cū eſ/
ſet multū crdibile ex iā exptis ꝙ non poſſent
vite neceſſaria aliter inuenire: hoc aūt mini/

ſtroꝝ ⁊ cuſtodū ſimul ⁊ ſeparatim in ſuis ad/
miniſtratōibus ⁊ cuſtodijs: cū guardiani ⁊ du
orū de ꝯuentu loci diſcretoꝝ ſacerdotū ⁊ anti/
q̃rū in ordine fratrū cōſilio ⁊ aſſenſu duxerim⁹
iudicio relinquēdū: eoꝝ ſup h̄ ſpecialiter ꝯſcien
tias onerātes. Hinc eſt etiā ꝙ cū vir ſanct⁹ fra
tres ſuos in paupertate ſumma ac hūilitate fun/
dare voluerit: q̄ ad affectū pariter ⁊ effectū: ſi/
cut fere regula tota clamat: ꝯuenit ipīs ꝙ nul
lo mō deinceps fieri faciāt vel fieri ſuſtineāt ec
cleſias vel alia q̄cunq̃ edificia: q̄ ꝯſiderato fra
trū inhabitātiū numero exceſſiua in multitudi
ne ⁊ magnitudīe debeāt reputari. Ideoq̃ volu
mus ꝙ vbiq̃ in ſuo ordīe deinceps tēperatis ⁊
hūilib⁹ edificijs ſint ꝯtēti: ne huic tāti paupertati
ꝓmiſſe qḋ ptꝫ oculis xriū foris clamet. ❡ Ex
uis etiā paramēta ⁊ vaſa eccl'iaſtica ad honorē
diuini noīs ordinent̄: ꝓpter quē oīa fecit ipē de
us: tū q̄ abſcōditoꝝ eſt cognitor ad animū ſibi
miniſtrātiū reſpicit p̄ncipalit̄ nō ad manū: nec
ꝑ illas ſibi vult ſeruiri: q̄ ſuoꝝ ſeruitoꝝ ꝯditōi
⁊ ſtatui diſſonarēt. ꝓpter qḋ ſufficere debēt eis
vaſa ⁊ paramēta eccl'iaſtica decētia in numero
⁊ ī magnitudīe ſufficiētia cōpetēter. ſupfluitas
aūt aut nimia p̄cioſitas vel q̄cunq̃ curioſitas
in his ſeu alijs q̄buſcūq̃ nō ꝑt ipſorū ꝓfeſſiōi
vel ſtatui ꝯuenire. cū eni hec ſapiāt theſaurica
tionē ſeu copiā: paupertati tāte q̄ ad humanū iu
diciū derogāt manifeſte. Quapropter p̄miſſa
ſeruari a fr̄ibus volum⁹ ⁊ mādam⁹. ❡ Circa
equoꝝ vero ⁊ armoꝝ oblationes illud decerni
mus in oībus ⁊ ꝑ oīa obſeruādū: qḋ ꝑ declara
tionē p̄dictā in pecuniarijs noſcit̄ elemoſynis
diffinitū. Ex p̄miſſis aūt ſuccreuit nō paꝝ ſcru
puloſa q̄ſtio inter frēs: videlꝫ vtrū ex ſue ꝓfeſ
ſione regule obligent̄ ad artū ⁊ tenuē ſiue pau
perē vſum rerū. Quibuſdā ex ipīs credentib⁹
⁊ dicentibus ꝙ ſicut q̄ ad dominiū rerū hūt ex
voto abdicationē artiſſimā: ita ipīs q̄ ad vſum
artitudo maxima et exilitas eſt indicta. Alijs
in ꝯtrariū aſſerētib⁹: ꝙ ex ꝓfeſſiōe ſua ad nul/
lū vſum pauperē q̄ nō exprimat̄ in regula obli
gant̄: lꝫ teneant̄ ad vſum moderatū tēperātie:
ſicut et magis ex condecēti q̄ꝫ ceteri chriſtiani.
❡ Volentes itaq̃ ꝯſcientiarū p̄dictoꝝ fratrū
ꝓuideri quieti ⁊ his altercationib⁹ finē dare
declarādo dicim⁹: ꝙ frēs minores ex ꝓfeſſiōe
ſue regule ſpāliter obligant̄ ad artos vſus ſeu
paupes q̄ in ipōꝝ regula ꝯtinent̄. ⁊ eo obliga
tionis mō ſub q̄ ꝯtinet ſeu ponit regula dictos
vſus. Dicere aūt ſicut aliq̄ aſſerere ꝓhibent̄ ꝙ
hereticū ſit tenere vſum pauperē includi vl' nō
includi ſub voto euāgelice paupertatis: preſum
ptuoſuꝫ et temerariū iudicam⁹. Demū q2 ex eo
ꝙ dicta regula ꝑ q̃s ⁊ vbi fieri debeat miniſtri
generalis electio tradēs nullā fecit de miſtroꝝ
ꝓuincialiū electōe vel inſtitutiōe penit⁹ men
tionē: oriri ſup h̄ poterat dubitatio īter frēs.
❡ Nos volentes poſſe ipōs clare ac ſecure
ꝓcedere in oīb⁹ factis ſuis: declaram⁹ ſtatui
mus etiā ⁊ ordinam⁹ in hac ꝯſtitutiōe in ꝑpe
tuū valitura: vt cū alicui ꝓuincie de miſtro
fuerit ꝓuidēdū: ipſi⁹ miſtri electio penes ca/
pitulū ꝓuinciale reſideat: quā idē capl'm die
ſeq̄nti q̄ fuerit ꝯgregatū facere teneat̄. Ipſi⁹
aūt electōis ꝯfirmatio ad miſtrū ꝑtineat ge/
neralē. ❡ Et ſi q̄dē ad electionē hmōi ꝑ for/
mā ſcrutinij ꝓcedat̄: vot' in diūſa diuiſis ele
ctiōes plures ī diſcordia celebrari ꝯtingat: il
la q̄ a maiori ꝑte capl'i nūero nulla ẓeli vl' me
riti collatōe aut ꝯſideratōe habita fuerit cele
brata: exceptōe ſeu ꝯdictōe q̄cūq̃ alteri⁹ ꝑtis
nō ob. ꝑ dictū gnālē miniſtrū de ꝯcilio diſcre
toꝝ de ordine: prius tū ex officio ꝓut ſpectat
ipm diligēti examinatōe p̄miſſa: ꝯfirmet̄ vel
etiā infirmet̄ ꝓut eis ſcḋm deū viſum fuerit ex
pedire: ⁊ ſi fuerit infirmata ad capitulū ꝓuin
ciale electio hmōi reuertat̄. ❡ Ceteꝝ ſi capi
tulū memoratū die p̄dicta miniſtrū eligere p̄
termittat: extunc miniſtri ꝓuincialis ꝓuiſio
ad gnālē miſtrū libere deuoluat̄. ❡ Verū ſi
miſtro p̄dicto ⁊ capl'o gnālib⁹ ex certa mani
feſta ac rōnabili cā videret̄ aliq̄n ī ꝓuincijs
vltramarinis hybernie grecie ſeu rome: in q̄
bus hacten⁹ alius ꝓuidēdi modus dicit̄ ex
cā certa ⁊ rōnabili fuiſſe ſeruat⁹: expedire mi
niſtrū ꝓuincialē ꝑ miniſtrū gnālē: cū ꝓboꝝ
ordinis ꝯſilio poti⁹ q̄ꝫ ꝑ capl'i p̄dicti electōeꝫ
p̄fici in ꝓuincijs hybernie etiā vltramarinis
irrefragabiliter. In romana xo vl' grecia q̄n
miſter dicte ꝓuincie moreret̄ vel abſolueret̄
citra mare: illa vice ſeruet̄ abſq̃ dolo partia
litate ⁊ fraude: ſup quo eoꝝ ꝯſciētias onera/
mus qḋ ſup hoc dictus miniſter cū dictoꝝ ꝓ
boꝝ ꝯſilio duxerit ordinandū. In deſtitutōe
xo dictoꝝ miſtroꝝ ꝓuincialiū ſeruari volu/
mus: qḋ ſup hoc hacten⁹ de ipō ordine exti/
terit obſeruatū. ❡ Ceterū ſi ꝯtingeret eoſdē
miniſtro generali carere ꝑ vicariū ordinis fi
at ſup hoc qḋ faciendū fuerit per eundē mi/
niſtrū vſq̃ quo ꝓuiſuꝫ fuerit de generali mi
niſtro. ❡ Porro ſi qiud de huiuſmodi mini
ſtro prouinciali ſecus attentari forte cōtige/
rit illud ipō facto ſit irritū ⁊ inane. ❡ Nul/
li igitur omīno hominū liceat hanc paginā
noſtrarū declarationū dictoꝝ commiſſionis
reſpōſionis: ꝓhibitionis ordinationis mā/
dati conſtitutionū: iudicationū ⁊ voluntatē
infringere: vel ei auſu temerario contraire.
Siquis aūt hoc attentare preſumpſerit indi
gnationē omnipotētis dei ac beatoꝝ petri ⁊
pauli apoſtolorū eius ſe nouerit incurſurū.

Idem. Determinat ⁊ declarat quid ſignificent hec verba inſerta in iudicialib⁹ commiſſionibus que fiunt a principe vel a iure ſcʒ qꝺ procedatur ſimpliciter et de plano et ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij. Hoc dicit Jo. an. ca. II

a S b Epe cõtingit ꝙ cauſis committimus et in earum ali c quibus ſimpliciter ac de pla d no ac ſine ſtrepitu et figura iu e dicij ꝓcedi mandamus: de q f rum ſignificatione verborũ a multis ꝯtendit et qliter ꝓcedi debeat dubitat. Nos autẽ dubitationẽ hmõi quãtũ no g bis eſt h poſſibile decidere cu i pientes hac in perpetuũ vali k tura cõſtitutione ſancim⁹: vt

Quintilia/nus S Epe ꝯtingit. Quoniã ſm Quintilianũ li. viij. de oratoria inſtitutione. Optimarũ rerũ inuentio ⁊ ſi lenocinijs verborũ deſtituta ſit: ipſa tñ ſui natura ſatis ornat: cui bene ꝯuenit. ff. de in inte. reſti. l. j. in prin. hanc ꝯſtitutionẽ verboꝝ blandicijs nõ egentem gloſandã aggredior: de cui⁹ cauſa impulſiua ps fuit. Ex quo eni ſciui manaſſe cõcilũ viẽneñ. ſ. de iude. diſpendioſam. exiſtimans non tm̃ vtile ſed ſumme neceſſariũ verba de quibus hic loquimur declarari: dños ac peritos curie ſollicitaui ſepius ꝓ cõſtitutione declaratoria ꝓcuranda que deſiderata ſe nũc exhibet. Determinat aũt no. per Inno. ⁊ Hoſtien. de accuſa. olim. de ſta. reg. ea que. per Egi. de iudi. nouit in fi. per Guil. in Spe. de inquiſi. §. nũc tractemus. ver. quid igit. et per Arch. de elec. indẽnitatibus. §. ſi vo. li. vj. ⁊ per Jo. mo.

Diuiſio ⁊ ꝑ me eo li. de here. c. fi. Et ſũt. iiij. partes. In pma ponitur queſtio. In ſecunda ſolutio. ibi: Nos aũt. In tertia ꝓrogatio. ibi: Que oĩa. In quarta quedã inſtruens preſtatio. ibi: Si tñ. Scda pars in qua ponitur ſolutio ſubdiuidit: qꝛ primo ponit. ix. ſpecialia vel. xj. ſi diuidat octauũ in tria que poteſt iudex ſic datus. ſcđo ibi: Nõ ſic. ponit. v. vel. vij. diuidendo quartũ in tria per formã huius nõ excluſa. tertio ibi: Et quia. ponit. vj. que talis iudex põt. iiij. interſerens que non poteſt. Si igitur nõ contentaris ſummarie quod poſui: quia nõ eſt ſumando ſic recites diuidendo ꝓhibita a permiſſis: vt melius apprehendas. Iudex qui datus eſt ſimpliciter ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij ꝓcedere põt ſine libello li. conte. ⁊ ferijs indictis fauore hominũ: amputat dilationes: abbreuiat lites: repellit fruſtratorias exceptões ⁊ appellationes. refrenat iurgia partiũ et multitudinẽ teſtiũ: dat ſimul terminũ ad ponendũ ⁊ articulandum primo. ſecundo ad ꝓducenda oĩa acta ⁊ monumẽta cauſe: interrogat partes vbi ſuadet equitas: nõ citat peremptorie ad ſniam quã ꝓfert ſtans vel ſedens etiã ꝯcluſione nõ facta: citare tñ tenetur ⁊ recipere petitionẽ in ſcriptis vel verbotenus: tunc ſcribendã in actis. Itẽ iuramenta calũnie veritatis vel malicie: ꝓbationes neceſſarias ⁊ defenſiones legitimas: ⁊ facta remiſſione ꝓ teſtibus ꝓducendis debet tũc inſtrumenta recipere tenetur partes ad ſniam citare: quã tenet in ſcriptis ferre ⁊ ſm acta cauſe. h dicit. a Sepe ꝯtingit. Cõcor. de reſti. ſpo. ſepe. de ap. ſepe: ex quo vo id ſepe accidebat ꝑ ꝯſtitutionẽ fuit ꝓuidendũ que tñ interdũ etiã ꝓuidet de raro ꝯtingẽtibus: de hoc de deſpon. impu. lras. in. iij. glo. b Cauſas. De negocijs extraiudicialib⁹ ſic cõmiſſis nõ erat dubium: de accu. ſicut olim. c Simpliciter. Quaſi ſine plica vel inuolutione: facit de ſum. tri. firmiter in pn. ff. de lega. ij. codicillis. §. inſtituto. d Et figura. Notandũ eſt ꝙ ad hec qttuor verba triplex inſerit copula ꝑ qꝺ videt ſolui qꝺ querit: an ſi aliqꝺ iſtorũ verboꝝ deſit in forma cõmiſſionis locus ſit huic ꝯſtitutioni: vñ aduertendũ eſt ꝙ qñqꝫ in cõmiſſione ponit ſolũ verbũ de plano. ſ. de iudi. nouit: ad fi. de ſpõ. cum in tua. concor. ff. de offi. ꝓcon. nec quicqꝫ. §. de plano. ff. de accu. leuis. et de adul. l. miles. §. ſexaginta. ff. de queſti. vnius in fi. quis ordo in bo. poſ. ſer. l. ij. Qñqꝫ ponit ſimpliciter ⁊ de plano: de accu. ſicut olim. Qñqꝫ abſqꝫ ſtrepitu: de ſta. mo. ea q. §. ꝙ ſi. Qñqꝫ de plano ⁊ abſqꝫ ſtrepitu: de accu. olim. Qñqꝫ ſine ſtrepitu et figura: de elec. indẽnitatib⁹. §. ſi vo. li. vj. Qñqꝫ hec qttuor cõiungunt vt hic. ⁊. ſ. de iudi. c. diſpẽdioſaꝫ. Qñqꝫ ad hoc addit verbũ aduocatoꝝ de here. c. fi. lib. vj. Quid ḡ dicem⁹ de his formis vbi iſta quatuor nõ ꝯiungũt. Satis videt cõſtitutionẽ totã et q ad oẽm ſui ptẽ tũc locũ hrẽ ꝓpt has copulas repetitas. j. §. pe. ⁊ in. c. diſpendioſam. ſ. de iudi. cuꝫ eni exorbitet a iure cõi abilitandum vel dilatandum non eſt de re. iur. que a iure cũ ſuis cõcor. li. vj. Dicebamus tamẽ olim principaliter ꝑ hoc vltimũ verbum figura ſubſtantialia iudiciorum tollij: vt patet in glo. in prin. alle. ⁊ dicam. j. in glo. eſt mens: ⁊ in glo. facit ad hoc. ⁊ forſan adhuc idem dicere nõ eſſet abſurdũ ſed ꝙ etiam in caſu p̄di. decre. indẽnitatibus. §. ſi vero. locũ haberet hec conſtitutio ex vi verboꝝ ſuorum poſito ꝙ ille caſus nõ includeret ſub p̄di. ꝯſtitutiõe diſpendioſam: ſed certũ eſt hodie ꝙ illa conſtitutio includit caſum illius. §. ⁊ ſic in illo nõ eſt dubiũ hãc ꝯſtitutionẽ locũ habere. In alijs ergo non incluſis remanet dubiũ an aliquo ſupp̄ſſo habeat locũ hec conſtitutio. Si adheſiſſem cõpilatorib⁹ ꝓcuraſſem declarari: quedã tñ ex infra dicendis alteri tm̃ iſtoꝝ verboꝝ adaptari videtur: vt. j. dicam. Sed quid ſi iſta quattuor ponant ſine copulis: vt qꝛ dicit ſimpliciter de plano ſine ſtrepitu et figura? Dicas idem ⁊ vltima copula in p̄cedentibus repetita cenſetur: de ap. ſcđo requiris. facit. ff. de here. inſti. cum in teſtamento. §. j. plus dico ꝙ et ſi nulla ſit copula idem erit: facit. ff. de verb. ſigni. triplici modo. Et ſatis eque videtur dicendũ ꝙ etiã ſi diſiuncte ponant: puta ſimpliciter vel de plano vel abſqꝫ iudicij ſtrepitu vel figura idem ſit ſenſus: ⁊ locus erit conſtitutioni: cũ ratio ſit eadem: ⁊ poneret tunc diſiuncta ꝓ coniuncta. C. eo. ti. l. pe. ff. e. l. ſepe. Non ſic ſi verba huius conſtitutionis prolata fuiſſent diſiunctiue: quia tũc ſoluta eſſet queſtio principalis ⁊ eſſet ſenſus ꝙ qꝺlibet p̄dictoꝝ verborum haberet hunc effectum quẽ ponit hic cõſtitutio. e Mandamus. Quod alius nõ poſſet etiã legatus de latere vt ſatis no. in predi. decre. fi. de here. lib. vj. et Guil. in ſpe. ti. ij. §. ſupereſt. in. j. colũ. f Significatio. In hoc reſpicit titulum. g Poſſibile. Facit ꝓemiũ harũ cõſtitutionũ in prin. de elec. vt circa li. vj. ſepe etenim ꝑ ſolutionẽ vnius dubitationis inducit alia fortior. e. ti. cũ olim. vbi de hoc. h Cupientes. Ad cum eni ꝓmulgatorem talium iurium vel reſcriptorum hoc ſpectabat. ſ. de ſen. excom. inter alia cum ſuis concor. ⁊ ſine dubio ad hoc dubium tollendũ glo. non ſufficiebant: ſed neceſſaria erat conſtitutio: vt ꝑ inferiora patebit: quis eni gloſando probare potuiſſet plus requiri iuramenta preſtari vel ſententiã in ſcriptis ferri qꝫ litem conteſtari. idem in ſi. i In perpetuũ valitura. ſupfluit quia intelligebat l. di. c. j. ſed eſt modus loquendi cui concor. de poſtu. c. vno. de elec. perpetue lib. vj. k Conſtitutione. San/

cimus. Nō dicit ſanctiōe ſtatuimus: quia potius eſt cō
ſtitutio q̄ꝫ ſanctio: de quo vide. iij. di. in ſumma. Jo. an.
a ¶ Neceſſario. Dat̄ ꝑ h̄ intelligi ꝙ in alijs cauſis in q̄/
bus non ꝓceditur ſimpliciter ꝛc̄. neceſſario ſit libellus
offerendus: de hoc no. ē. de libel. obla. c. j. vbi Ber. In/
no. ꝛ Hoſtieñ. te
nent libellum eſ/
ſe de ſubſtantia
iudiciorum. indu
cunt p̄di. decre. ꝛ
auc̄. offeratur. iij
q. iij. ꝛ Inno. in/
ducit auc̄. de tē.
non ſolu. pe. ſup

iudex cui taliter cāꝫ cōmitti/
a b mus neceſſario libellū nō exi
c d gat lite nō ꝯteſt. poſtulet tpe
e f etiā feriaꝝ ob neceſſitates ho

dote. §. ꝯteſtationem. coll̄. vij. Hoſtieñ. inducit auc̄. de
exhi. ꝛ intro. re. §. illud. coll̄. v. vbi dicūt expſſuꝫ ꝛ reſpō
dent ad. c. ſiquis cum clerico. xj. q. j. ꝛ ad decret̄. ꝑut. de
do. ꝛ ꝯtu. ꝛ ibi no. ꝓ hac opinione facit: quia auctenti/
ca dicit libellum offerendum. ſed offert̄ ꝓprie non petē
ti. ff. de leg. iij. fideicōmiſſa. §. ſi rem. de reſti. ſpolia. litte
ras circa finem. de ap. interpoſita in prin. Tan. Vin. ꝛ
Phi. dicebant ꝑ p̄dicta. c. ſiquis. ꝛ ꝑut de iure canoni/
co libellus non erat de ſubſtantia. Guil. de hoc tracta/
bat nil approbans in Spe. de libel. concep. §. vtrum li/
bellus. Accur. in auc̄. offerat̄. C. de li. ꝯteſta. tenet ꝙ ta
cite poſſet omitti. ſꝫ in p̄dicto. §. illud alle. §. ſe. in auc̄. d̄
exhi. ꝛ intro. re. tenet ꝙ etiam remitti expſſe poſſit vl/
tra medium magne glo. Dominus meus in legibus di/
cebat ꝙ ſi libellus petit̄ ꝛ offert̄ bene ꝓcedit̄: ſi nec pe/
tit̄ nec offert̄ non tenet ꝓceſſus: quia licet poſſet expreſ/
ſe remitti ſm̄ eum. C. de epiſ. ꝛ cleri. auc̄. generaliter in
fine. ꝛ. C. li. xij. de priuileg. ſcho. l. quotiens in fine. nō ta
men tacite ꝑ p̄dictā auc̄. offerat̄. ꝛ. C. de ſen. ꝛ interlo. l.
ꝓlatam. Si vero petit̄: ꝛ nō offert̄ non valet ꝓceſſus:
cum nulla remiſſio interuenerit. Si vero offert̄ ſed non
petit̄ nec recipit̄ oblatus tunc valet ꝓceſſus: tamē quia
fauore rei videt̄ inducta oblatio: ꝛ quelibet ſuo fauori
renunciat. C. de pac. ſi quis in conſcribendo. ꝛ quia in/
uito non confert̄ beneficium: vt. ff. de regu. iur. inuito. ꝛ
quia ſm̄ eum expſſe renunciare videt̄ oblatum non reci
piendo. Alij dicunt reū renunciare poſſe ne libellus tra
dat̄ in ſcriptis ꝛ tunc remittit̄ tacite: ſed ne vllo modo
tradat̄: renunciari non poteſt tacite vel expſſe: argu. ff.
cōi diui. vt fundus. ff. de peniſ. l. ſi p̄ſes. Vnde dicere ſo
leo in p̄dicto. c. j. ꝙ petitio ſit de ſubſtantia: ſed ſi fiat in
modum petitionis apud acta non in modū libelli ꝛ ſu/
per ea lis conteſtet̄: credo tenere ꝓceſſum: ſatis em̄ ꝓui/
ſum eſt menti iuris: vt. ꝭ. dicet̄ in ꝟ. verum. parte ꝟo pe/
tente neceſſe ſit in modum libelli petitionem offerri per
iura primo allegata. ſed hec opinio videtur hic reproba
ri. ſi em̄ ſpeciale eſt in his quibus ꝓcedit̄ ſimpliciter ꝛ
de plano ꝛc̄. ꝙ non eſt neceſſe libellum offerri: ſed ſuffi/
cit petitionē apud acta deſcribi vt ſequit̄: ergo in alijs
non ſufficit petitionem ſic deſcribi: ſed eſt neceſſe libel/
lum offerri. Solu. per hanc decre. ab opinione predicta
non recedo. Nam primo approbatur ea parte qua di/
co de neceſſitate petitionem deſcribendam in actis. Si
em̄ hoc in his: fortius in alijs. Ad oppoſitionem reſpō/
deo in his caſibus ſpeciale ꝙ in eis etiam parti peten/
ti non eſt neceſſario libellus offerendus qui tamen petē
ti in alijs neceſſario debet offerri: quod intelligo exce/
ptis his caſibus quibus ſine libello proceditur quoruꝫ
aliquos no. Hoſtieñ. in predicta decre. j. de libel. obla. ꝛ
Accur. in glo. preallegata: in auc̄. de exhi. ꝛ intro. reis.
ſed Guil. plenius colligit in Spe. de libe. concep. §. nūc
dicendum. Non tamen putes ꝙ in omni caſu quo non
exigitur libellus locus ſit huic conſtitutioni ꝙ per mul/
ta exempla ibi poſita videre potes ꝛ ſatis eſt hic expſ/
ſum non eſſe. Jo. an. b ¶ Non exigat. Eſt mens litte
re ꝙ iudex neceſſario non habet exigere: nec actor neceſ
ſario habet offerre: ſponte vero offerri poſſit ꝛ recipi:
vt in fine. Iſtud autem ꝛ ſequens ꝓprie ſunt de figura
iudicij: cum em̄ figura cuiuſcꝫ rei ſit ipſius apparēs for
ma vel facies in qua rei ſubſtantia fingitur. ff. de act. ꝛ
obliga. non figura. facit de celeb. miſ. cum marthe. ꝟ. ex
eo. ꝛ iudicium ſit actus trium perſonaꝝ iudicis actoris
ꝛ rei. eo. ti. forus. C. de aſſer. tol. l. j. in fine. ipſius forma
facies ꝛ figura principaliter conſiſtit in his: ita ꝙ alte/
ro deficiente dicit̄ quaſi figura. C. de cadu. tol. l. vnica.
§. ſimili modo. ibi em̄: quia non erant niſi due perſone
ſcilicet iudicis ꝛ domini ꝛ ſerui denominātis illū filiuꝫ:
non erat ꝓprie figura. Sublata igitur figura non vide
tur iudex aſtrictus ad aliquas formas rimulas vel fi/
guras iudicioꝝ niſi q̄ꝫtum hic exprimit̄ ꝛ expreſſa plus
reſpiciunt figuram facti negocij vel cauſe q̄ꝫ iudicij: vt
ꝭ. dicam. Dicunt etiam quidam libelli oblationē remit/
ti per verbum de plano. C. de naufra. l. de ſubmer. na/
uibus. li. xj. Alij contra: ꝛ de hoc. ff. de accu. leuia. ꝛ de
offi. ꝓcon. nequaq̄ꝫ. §. vbi decretum. ꝛ in tractatu quaꝫ
allegat. ꝭ. glo. ij. Jo. an. c ¶ Lite conteſta. Sed cū pe/
titio ſit in actis ſcribenda: vt. ꝭ. ver. verum. ſed litis con
teſtatio non eſt facienda vt hic: quid erit de deliberato/
rijs: dabunt̄ ne alique deliberatorie reo in alijs iudicijs
planum eſt deliberatorias eſſe de ſubſtantia ſi petant̄:
vt no. ij. q. j. in ſumma. ꝛ. iij. q. iij. cum accuſatus. ꝛ pa/
tet in auc̄. offerat̄. e. q. Vnde dicūt Inno. ꝛ Hoſtieñ. de
libel. obla. c. j. vt ibi ſcripſi ſuper. j. glo. deliberatorias ar
tari poſſe ſed non penitus denegari: licet tacite ꝛ expreſ
ſe poſſit illis renunciari alle. ff. de fer. l. j. C. de epiſ. ꝛ cle
ri. auc̄. generaliter. ꝛ de hoc etiam de dila. c. j. ꝛ. ij. Sed
in his cauſis ex quo non eſt neceſſaria conteſtatio: non
videt̄ neceſſaria deliberatio. ad hoc facit: quia interduꝫ
in his que ſummariam cognitionem requirūt ſimul pe/
tit̄ ꝛ iurat̄. ff. de eden. quedam. §. fi. Sed contra exigit̄
iuramentum calumnie in his cauſis vt ſequit̄. Iteꝫ po/
teſt reus conuenire: vt. ꝭ. ver. veruꝫ. in deliberatorijs au
tem quomodo iurabit vel reconueniet. Item per hanc
formam non tollitur iudicis recuſatio cum exceptiones
ꝛ defenſiones legitime reſeruentur vt ſequit̄. Item ab/
ſurdius eſſet hunc iudicem ſi ſuſpectus eſt recuſari non
poſſe: q̄ꝫ eum qui ꝓcedit in figura iudicij: cum iſte plus
ledere poſſit. Saltem igitur ſuper hoc deliberare per/
mittatur: nec artetur tam p̄cipiti feſtinatione iudicium
ſuſcipere. ff. de admi. tu. tutor qui repertorium. §. j. in fi/
ne. ff. de iure fiſ. l. edicto. §. cum auteꝫ. Jo. an. d ¶ Nō
poſtulet. Scire debes ꝙ Johannes faſcioli pyſanus le/
gum doctor compoſuit quendam tractatum de ſumma
ria cognitione quem Guil. poſuit in Spe. prima parte
de offi. iudi. §. fi. vbi inter alia tractat: an in ſummarijs
requiratur libellus vel conteſtatio: de quo vide in pre/
dicto. §. ver. q̄ꝫto. ꝛ ꝟ. ſeq. Jo. an. e ¶ Feriaꝝ. Iſtud
forſan induceret ſolum verbum de plano: quaſi plane ꝛ
in domo non pro tribunali ſedendo id valeat expediri:
facit. ff. de fer. l. ij. ꝛ. l. miles. §. ſexaginta. ff. de adul. Jo.
an. f ¶ Ob neceſſitates. Sic̄ eſt tp̄s feriaꝝ vindemia
rum ꝛ meſſium quibus etiam ferijs partes renunciare
poſſunt. ē. de fer. c. fi. in fine. in hoc ergo differūt he cau
ſe ab alijs: quia in his procedit iudex inuitis partibus
in alijs ſecus in quibus preter appellationem ſententia
eſſet nulla lata parte inuita vel abſente. ff. de fer. l. j. A
contrario vero huius littere patet ꝙ ferijs introductis
in honorem dei vel ſanctorum procedere non poteſt ta/
lis iudex per ꝙ viderentur expedita que no. xv. q. iij. in
ſumma. per Guil. in Spe. de fer. §. ij. ad fi. vt ſcilicet in

cauſis matrimonialibus beneficialibus decimarum et vſurarum non poſſit procedi ferijs inductis ob hono/rem dei: ſed in ferijs ruſticis ſic: cum in illis proceda/tur ſimpliciter ⁊ de plano ⁊c. vt in decre. diſpendioſam .ſ. ea. compila. de iudi. Sed quid dices de ferijs repen/tinis que repen/te inducunt pro/pter principis co/ronationẽ: victo/riam proſpere ge/ſtam vel ſimilem cauſam de q̇bus ff. co. ex qui. cau. ma. ⁊ ſi per preto/rem. § ſi ferie. C. de dila. ſiue pars C. de fer. l. j. ⁊ ſi. tñ puto ꝙ ĩ illꝰ ꝓ/cedere nõ poteſt talis iudex: ad qđ ſufficit in illis nõ

a minũ ĩdultaꝝ a iure ꝓcedere b valeat: c ãputet dilationũ ma/d teriã: litẽ ꝗ̃tũ poterit faciat e breuiorẽ exceptiones appella f tiones ⁊ dilationes fruſtrato rias repellẽdo: ptiũ aduoca/toꝝ ⁊ ꝓcuratorũ ꝯtentiones g ⁊ iurgia teſtiumꝗ ſupfluam h multitudinem refrenando. ¶ Nõ ſic tñ iudex litẽ abbre i uiet quin ꝓbationes neceſſa k rie ⁊ defenſiões legitime ad/ l mittant. ¶ Citationẽ ꝟo ac ꝑſtationẽ iuramẽti de calum nia vel malicia: ſiue ꝺ verita/te dicẽda: ne ꝟitas occultet ꝑ cõmiſſionẽ hmõi ĩtelligimꝰ m nõ excludi. ¶ Verũ qꝛ iuxta n o petitiõis formã ꝓnũciatio ſe/ q̇ dꝫ ꝓ ꝑte agẽtis ⁊ etiam rei

eſſe permiſſum: maxime cum ab alio ꝗ̃ a principe indici non poſſunt. C. de fer. a nullo. ergo prout ab eo ſunt indicte ſeruentur. Hoc maxime ſm veram opinionem que habet etiam talibus ferijs renunciari non poſſe: de quo in Specu. de fer. § fina. in principio. a ¶ A iu/re. Tamen miniſterio hominis: quia ius non determi/nat tempus propter varietatem locoꝝ: quibus citius vel tardius predicta colligunt: ⁊ ſic citius vel tardius predicta inducuntur. ff. de fer. l. preſides. de offi. procon. ſi in aliquem in princi. Jo. an. b ¶ Valeat. Nõ quic/quid iudicis poteſtati ⁊c. ff. de iudi. non quicquid. ff. de offi. preſi. l. ſepe. ſ. de offi. delega. conſuluit. ꝓpter quod honeſtum puto ꝙ ſi iudex ſic datus viderit grauiter le/di partem ex proceſſu tali tempore fiendo ſuperſedeat: habet em̃ iudex prouidere vtilitati cauſe ⁊ partium: vt li. non conteſta. accedens. ij. de reſcrip. ſtatutum. § inſu/per. lib. vj. C. cõmuni diui. l. iudicẽ. ff. de lega. j. l. poteſt. ⁊ facit quod no. in Specu. de arbi. in fine. ver. ſed nun/quid tunc ſedere: vbi tractatur ꝙ arbiter in cuius com/promiſſo renunciatum eſt his ferijs non tenetur proce/dere tali tempe feriato. Joh. an. c ¶ Amputet. Iſtud ⁊ que ſequuntur vſq; ad ver. non ſic. non vident in his cauſis ſpecialia cum in omni cauſa iudex laborare de/beat ad lites breuiandas ⁊ dilationum materias am/putandas ⁊ alia que ſequunt iura ſunt vulgaria. Sed dici poteſt ſpeciale quod in his fortius ꝗ̃ in alijs iudex hoc poterit. Jo. an. d ¶ Poterit. Id dicimur poſſe ꝙ honeſte poſſumus. xxij. q. ij. faciat. ff. de condi. inſti. fili/us. qui fuit de verbo. ſig. l. nepos. vnde hoc determinat fiendum ſine partium preiudicio .j. ver. non ſic. Jo. an. e ¶ Exceptiones. Hec ⁊ ſequentia vident tolli ꝑ ver/bum abſq; ſtrepitu: talia em̃ ꝑ quendam nociuum cla/morem ⁊ tumultum ſolent examen obſtrepere: ⁊ verita/ti habende obſtaculum prebere. vnde dicit canon ꝙ cul/tum ſuum iuſticia ꝑdit quãdo ſilentia iudicij obſtrepẽ/tium turbo ꝯfundit. v. q. iiij. in loco. ad quod facit. C. de inoffi. teſta. ſi quis in ſuo de conſor. eiuſ. li. l. j. ⁊ de adul/te. l. adulterij. C. de ſtu. li. vr. ro. l. vnica in fine. lib. xj. de tali ſtrepitu habetur de ſyndi. c. vno. ꝺ elec. quorundã. li. vi. Jo. an. f ¶ Dilationes. Non dicit exceptiones dilatorias ⁊ appellatões fruſtratorias: ne ꝑ hoc minue/ret exceptiones ſurreptionis vel nullitatis contra reſcri/ptum: vel recuſationis contra iudicem: vel dilatoriã ſo/lutionis vel his ſimiles repellendas: ſed hic intẽdit ꝙ omnis exceptio fruſtratoria ⁊ ad differendum iudicis ꝓceſſum malicioſe oppoſita repellat: ſed quero quaꝫ ex/ceptionem vel appellationem ꝑ hec verba: non dico per hanc conſtitutionem poſſit talis iudex repellere quam alter iudex teneat admittere: hoc vellẽ doceri. Jo. an. g ¶ Iurgia. De his. ſ. de verbo. ſigni. forus. § iurgiũ. Jo. an. h ¶ Multitudinem. Hoc cõmune videtur in omnibus cauſis. ſ. de teſti. ſignifi/cauerunt. ⁊ c. ſe/quenti. ⁊ ff. de te/ſti. l. j. in fine. ta/men hoc in his amplius ꝗ̃ in a/lijs poterunt per hãc lraꝫ. Jo. an. i ¶ Neceſſarie. Actori vel reo. Joh. an. k ¶ Defenſiões legitime. Fac ad hoc de offi. dele/ga. ex parte. ij. q. vij. lator. ⁊ ibi no. ⁊. C. de ꝑci. impa. offe. l. quotiens. ⁊ fa/cit hec littera ⁊ finis iſtius ſecunde ꝑtis ⁊ iura ꝑdicta ad queſtionem legiſtarum de poteſtate qui habet arbi/trium: an teneat iuſticiam partis ſeruare vel poſſit illã contra iura ⁊ iuſticiam condemnare ⁊ voluntate vti: ⁊ tenent ꝙ iuſticia ⁊ legitima partis defenſio non tollit ꝑ dationem arbitrij. allegat. C. de inoffi. teſta. ſi quãdo. ff. de ꝯdi. inde. ſi ꝓcurator in prin. ff. de dona. ſi filius. ⁊ de pecu. l. qui peculij. ff. mãda. l. creditor. § lucius. ad municip. l. lucius. § imperator. ff. de pac. contra iur. ff. ad trebell. ſi cum herede. facit de re iudi. in generali. li. vj. cum ſuis concor. ⁊ optime ꝓbat ꝯſtitutio Cle. ſ. de re iudi. paſtoralis. § pe. in fi. Et ſi dicas arbitrium ab eo qui potuit conceſſum debet aliquid opari: reſpondet ꝙ ad ſolennitates que figuram iudicij reſpiciunt nõ tenet vt hic. Vnde no. ꝙ de his que in iudicio agunt quedã ſunt acta cauſe vel litis. quedam iudicij: confeſſiones er/go atteſtationes ⁊ ea que reſpiciunt factum ꝓprie ſunt acta cauſe citationes ſatiſdationes ⁊ ſimilia ſunt acta iudicij: hoc ꝑ Inno. ⁊ Hoſtieñ. de teſti. cauſam. ꝑ Ar/chidia. de elect. indemnitatibus. § ſi vero. Verba igit ſine figura iudicij licet tollant aliqua ex his que ordi/nant iudicium: non tamen illa que inſtruunt ⁊ decidũt cauſam: non eſt ergo mirum ſi ꝓbationes ⁊ legitimas defenſiones talis iudex admittit. nil igitur talis iudex omittit ꝑ quod impediat vel occultet cognitio verita/tis vt ſequit: ⁊ ꝑ ſingula diſcernere potes. Illa vero q̃ ſolennitatem reſpiciunt: ſiue ſint actus qui reſpiciunt iudicem ſiue partem vtrãq; vel alteram remittunt: ⁊ facit. ff. de lega. ſi ſeruus vetitus cũ ſuis concor. Jo. an. l ¶ Citationem. Per hoc ſingulare videtur ꝙ ſufficiat vnica: cum als ſaltem in principio cauſe requirat trina vel peremptoria: vt lite non conteſta. quoniam. § por/ro. de hoc. xxiiij. q. iij. de illicita. Jo. an. m ¶ Non ex/cludi. Intellige pluſq; in alijs in q̇bus nõ procedit ſim/pliciter ⁊ de plano. vnde ſicut in illis ſic ⁊ in iſto: ſi ta/men tacite omittant hec iuramenta non vitiat proceſ/ſus: de iuramẽ. calum. c. j. li. vj. Jo. an. n ¶ Formam. De ordi. cog. c. ij. de accuſa. qualiter. ij. de ſimo. licet. vbi de hoc facit: de cau. poſ. cum ſup. ff. de iudi. de qua re. ſ. de fide inſtru. inter. ver. ceterum. Jo. an. o ¶ Pronũ/ciatio. Expedit igit petitionem in actis deſcribi ꝓpter iudicem vt ꝓnunciationem petitioni conformet vt hic: ⁊. ff. cõmuni diui. vt fundus. ꝓpter actorem ne fruſtra fatiget: ⁊ vt videat ſup quo poſitiones ⁊ articulos for/met vt ſequit. ⁊ vt ſibi ex alia cauſa agenti non obſtet

exceptio rei iudicate. ſ. de re iudi. abbate. li. vj. expedit reo vt deliberare poſſit. iij. q. iij. offerat. ſuas defenſiones formare: ⁊ vt ex ineptitudine abſoluat ab inſtantia ⁊ abſolutus in principali non poſſit iterum conueniri. Dicunt quidam ꝙ oblatio libelli ſolum reſpicit fauorez rei: ꝙ ſi tenere velis dicas id verū de ipa oblatione que ſibi ſit expenſis actoris: petitionē vero in actis deſcribi triplicez fauorem reſpicit vt p̄dixi. Jo. an.

a ¶ Voluerit. Qd̄ requirat ſummariam cognitionem: ⁊ ſit eius nature ꝙ ī eo poſſit ꝓcedi ſine ſtrepitu ⁊ figura ⁊c. hoc dico quia no. Innocen. ⁊ Hoſtieñ. poſt eum de mu. peti. c. j. ꝙ conuētus in cauſa que requirit ſummariam cauſe cognitionem reconuenire non poteſt: niſi ſuper cauſa conſimilis cognitionis ſit ratio ſm eos: quia cum conuentio ⁊ reconuentio ſimul ſint tractande: de ordi. cog. c. ij. vbi vna requirit plenam cognitionem: altera ſummariam: reſtat ꝙ ſine alterius p̄iudicio ſimul tractari non poſſint: cum altera accelerationem exigat: altera dilationes longiores expoſcat: facit ꝓ Inno. C. de depoſ. l. fi. ⁊ C. de compē. l. fi. ⁊ ſ. depoſi. bona fides in fi. ⁊ facit hoc dictū multum contra opinionem Inno. ⁊ ꝓ opinione mea d̄ qua ſtatim dicam. Sed quidam legiſte contra ꝑ l. ſed he. §. non ſolum. ff. de ꝓcura. vbi ſi ꝑ ꝓcuratorem actoris petit cautio damni infecti: que tamen celeritatem deſiderat. ff. de dam. infec. l. j. ⁊ iij. §. penulti. ff. de fer. l. ij. ⁊ reus velit dominum aliqua actione reconuenire ꝓcurator tenet illum defendere: ⁊ hunc intellectum approbat ibi glo. Pe. de bel. ſequit Innocē. ꝑ l. j. C. vbi cau. ſta. vbi hoc nota. ⁊ C. de ſen. ⁊ inter. auc. ⁊ conſequenter. ⁊ Dy. idem poſt eum ꝑ rationem Innoc. ad §. non ſolum reſpondent ꝙ §. eſt volubilis: ⁊ debet intelligi in ꝓcuratore qui reconueniret in cauſa damni infecti iuxta ſecundum intellectum ibi poſitum in glo. Predictis obſtare videt decre. ij. de mu. peti. vbi modus p̄ter vel cōtra ius datus in conuentione ſeruat in reconuentione. ⁊ ſic arguit ꝙ in cauſis que requirunt plenam cognitionem beneficio reconuentionis poſſit hoc caſu procedi ſummarie ſicut in conuentione: ⁊ ſic ceſſabit ratio Inno. volens tenere ꝙ premiſi dicere poſſit ꝙ aliud eſt ꝑ reſcriptum id tolli ꝙ reſpicit fauorez partium vt appellare: ⁊ tunc ſicut illud non licet reo in conuentione: ita nec licebit actori in reconuentione vt ibi: aliud eſt tolli ſubſtātialia iudicij ꝑ reſcriptū: ⁊ tunc reſtringit ad caſum conuentionis expreſſum: facit de regu. iur. que a iure. lib. vj. cum concor. Et ſit huius ratio: quia in primo valeret impetrantis renunciatio. C. de tem. ap. l. vlt. ad fi. in ſecundo non: vt dicam. j. in vlti. glo. eque tamen dici poſſet ꝙ aut ordinarius vel delegatus cognoſcit de cauſa in qua de ſui natura ſummarie ꝓcedit: ⁊ tunc ſit locus p̄di. opi. Inno. ⁊ ſequacium: vt qualitas cauſe reconuentionem impediat: ſicut ⁊ alias no. de mu. peti. c. j. in fi. in penulti. glo. ⁊ de arbi. cum dilectus. in glo. j. Aut delegatus virtute cōmiſſionis in cauſa in qua alias plēa cognitio requirebat ſummarie cognoſcit: ⁊ tūc ſubdiſtingue: aut papa ꝓprio motu tollit ſubſtātialia. ⁊ tunc idem quod. ſ. aut ad petitionem impetrantis: ⁊ tunc arg. p̄di. decre. ⁊ l. vl. C. de fruc. ⁊ li. expen. videat eſſe remiſſa plena cognitio etiam in reconuentione: ⁊ ſic ceſſabit obſtaculum. Innoc. vt p̄dixi. Pro hoc facit hec lr̄a ſic generaliter loquens: ſi quid petere voluerit ⁊c. ⁊ ad ſubdiſtinctionē facit de p̄bē. ſi motu ꝓprio. ⁊ c. ſequenti li. vj. ⁊ quod no. in p̄dicta decre. ij. in fine vlti. glo. Jo. an.

a ſi q̄d petere voluerit: ē in ipo
b litis exordio petitio facienda
c ſiue in ſcp̄tis ſiue verbo: actis
d tn̄ ꝯtinuo: vt ſup q̄bus poſi-
e tiões ⁊ articuli formari debe-
ant poſſit haberi plenior cer-
f titudo: ⁊ vt fiat diffinitio cla-
g rior inſerēda. ¶ Et quia po-
ſitiões ad faciliorem expedi-
tionem litium ꝓpter partium
h i confeſſiones et articulos ad
clariorem probationem vſus
k longeuus in cauſis admiſit.
l ¶ Nos vſum hmōi obſerua-
ri volentes ſtatuimus vt iu-
dex ſic deputatus a nobis ni-
m ſi aliud de partiū voluntate
procedat ad dandum ſimul

b ¶ Exordio. No. contra opi. Berñ. Vin. Inno. ⁊ Gull. ⁊ Archidi. que habet ꝙ vſq ad ꝯcluſionem poſſit fieri reconuentio: ⁊ ꝓ opi. Ala. Tā. Gof. ⁊ Hoſtieñ. ⁊ Jo. mo. que placet ꝙ ante li. conteſta. ſit faciēda: vel ſtatim poſt li. ꝯteſta. vt no. Accur. in auc. ⁊ ... ter in glo. fi. ⁊ in auc. de excu. §. ſancimus in. j. glo. vt plene ſcripſi de mu. peti. c. j. ſup. j. glo. ⁊ contra ipm Inno. facit qd̄ poſt eū dixi. ſ. pxi. glo. Hoc ergo teneas ꝙ licet quandoqz reus conuenire poſſit actorem durante iudicio: non tamen illa conuentio vim reconuentionis habebit: vt ſcilicet ſimul tractet ⁊ finiat: vt de or. cog. c. ij. in fi. fiat ḡ in litis exordio vt h̄ Jo. an. c ¶ Siue verbo. Eligat ergo petens quod vult vel ſcriptam dare vel verbo ꝓferre vt de ſuo ore ſcribat apud acta vt ſolet fieri poſtea. Jo. an. d ¶ Cōtinuo. Tolle hoc verbum inſerenda: quod eſt. j. ⁊ interſerit quare. Joh. an. e ¶ Formari debeant. Cauti aduocati actoꝝ faciunt triplicari libellos. vnum dant notario qui ſcribit acta. alium reo. tertiū ſibi ſeruant ad finem de quo dicit: vt melius ⁊ certius poſitiones ⁊ articulos formēt. Jo. an. f ¶ Clarior. Tū rōne memorie que labilis eſt. xxiij. diſ. ꝑterea. C. q̄ teſta. fa. poſ. hac ꝯſultiſſima. ꝟ. at cū humana. ꝓpter quod non ſcribere petitionem poſſet impedire ⁊ occultare veritatem: Tū quia ex quo petitio in act̄ deſcripta eſt exp̄mi poterit in ſnīa vt moris eſt. Jo. an. g ¶ Poſitiones. De his ⁊ ipſaꝝ formis ſatis no. de cōfeſ. c. j. li. vj. h ¶ Confeſſiones. Sed ſi pars negat qd̄ petit: quid releuat poſitiones facere quas etiam negabit? Sol. ſepe contingit ꝙ vſus poſitionum multum releuat ꝓbantem: vt ſi petam a te centum que mutuaui Ticio cuius es heres: reſiſtis negando modo ponaz ꝙ mutuaui Ticio centum: ꝙ ꝓmiſit illa reſtituere tali die ꝙ Ticius inſtituit te heredem: ꝙ mortuus eſt: ꝙ hereditatem adiuiſti vel habuiſti: hec omnia habeo neceſſe ꝓbare: ſed forte duas p̄mas negabis: reliquas ꝯfitebe|ris: multū ergo me iuuat poſuiſſe: forte etiā licz reſiſtas dicens exceptionē pacti ſolutionis vel ſilez tibi cōpetere oēs p̄dictas poſitiones ꝯfiteberis: ꝑ qd̄ patet ꝙ etiā ſup p̄ncipali cui reſiſtit aduerſarius ponere qn̄qz multum iuuat. Jo. an. i ¶ Articulos. De his. ſ. de teſti. ꝑ tuas. ⁊ eo. ti. p̄ntiū. li. vj. Et in quibuſdā foris dicit intentio vel aſſertio: facit. ſ. de cau. poſ. cū eccl̄ia poſt p̄n. C. de tēp. ap. l. ꝑ hanc. k ¶ Longeuus. Scilicet a tpe Grego. ix. q2 p̄us de poſitionibus nō habebamus expſſum: ſed ꝑ ipm habemus de elec. dudū. ij. de li. ꝯteſta. c. vno. l ¶ Obſeruari volētes. In oībus cauſis nedum de his in q̄bus ſine figura ꝓcedit: ita puto auctorē intellexiſſe: ⁊ dato ꝙ dicas illū intellexiſſe ſolū de his quibus ꝓcedit ſine figura: fortius ḡ ſeruādus eſt in aliis. Jo. an. m ¶ De partiū. Propter plurale nō puto ꝙ ps altera ſola reſiſtere poſſit: ambabus aūt reſiſtētibus nō videt iudicē hoc poſſe: ſz ꝑ hoc collige ꝙ ſi iudex q̄ ſine

a vtroſqꝫ: terminū dari poſſit ⁊
ad exhibendū omnia acta et
b c munimēta q̄bus ꝑtes vti vo
d lūt in cauſa poſt dationē arti
culoꝝ diem certaꝫ quācūqꝫ ſi
bi videbit̄ valeat aſſignare:
e eo ſaluo ꝙ vbi remiſſionē fie
f g ri ↄtingeret ꝓ teſtibus ꝓdu
cēdis poſſint etiā inſtrā ꝓdu
h ci aſſignatiōe hm̄oi nō obſtā/
i te. Introgabit etiā ꝑtes ſiue
ad eaꝝ inſtātiam ſiue ex offi/
cio vbicūqꝫ hoc eq̄tas ſuade
bit. Sniaꝫ vero diffinitiuā ci
k l tatis ad id lꝫ non ꝑemptorie
m ꝑtibus in ſcptꝭ ⁊ ꝓut magis
n ſibi placuerit: ⁊ ſtās vl' ſedēs
o ꝓferat etiā ſi ei videbit̄ con/
cluſione non facta ꝓut ex pe
titione ⁊ ꝓbatis ⁊ al's acti/
p tatꝭ in cauſa fuerit faciendū.
Que oīa etiā in illis caſibus
q in q̄bus ꝑ aliā ↄſtōnē noſtrā
r vel alias ꝓcedi pōt ſimplicit̄

figura ꝓcedit inuitis ꝑtibus nō dat ſimul terminuꝫ ad ponendū ⁊ ad articulandū: multominus ⁊ aliꝰ. Jo. an. a ¶ Vtroſqꝫ. ſ. poſitiōes ⁊ articulos: vn̄ ⁊ q̄dā in cauſis hec ↄiūgūt dicētes: ponit de q̄ in ſpe. in ti. d' teſti. §. nūc videndū in p̄n. ⁊ ſi neget ꝓbare intēdit ⁊c̄. nō tn̄ in aliis cauſis dꝫ q̄s ad h̄ cogi. pꝛimo em̄ pōt ponere: ⁊ demū negata in articulos deducere. b ¶ Munimenta. i. ꝑ q̄ munit̄ cā. ⁊ idē v̄bū: de elect. cupiētes in fi. j. rn̄. ⁊ §. electos. de of. oꝛ. q̄ꝫuis. li. vj. ⁊. ſ. de in inte. reſt. coꝛā. c ¶ Partes. ptꝫ h̄ ꝙ in his cauſis q̄bꝫ ſine figura ꝓcedit̄ vnꝰ ⁊ idem terminꝰ dat̄ actori ⁊ reo ad ꝓbādū: cū in aliis cauſis dicat̄ fatuū eſſe ꝙ reus ꝓbet defenſiōes ſuas: niſi p̄us actoꝛis intentio ſit fundata: vt no. ſ. de teſti. c. de teſtibus. Dicebat Guil. in Spe. de inſtru. edic. §. nūc dicamus. ſepe obtinuiſſe ꝙ poſt lit. ↄteſta. ⁊ iuramētū iudex poſſit ꝑtibꝫ ſtatuere terminū ꝑemptoꝛiū ad exhibēdū oīa: q̄bus in cauſa ſunt vſure: alle. ff. de edē. l. j. §. edēda. ⁊ q̄d ibi no. dicē tn̄ ꝙ q̄buſdā videt̄ hoc duꝝ cū id liceat vſqꝫ ad ↄcluſionē de fide inſtru. cum dilectus. ⁊ dicūt ꝙ lꝫ iudex id poſſit nō tn̄ dꝫ. ff. de iudi. nō q̄cq̄d. xj. q. j. aliud. ⁊ adde q̄d ſtatim dicā. Jo. an. d ¶ Poſt dationē. Si v̄bū iſtud ↄiūgit̄ cū verbo aſſignare q̄d ſequit̄ eſt ſenſus ꝙ datis articulis: ⁊ nō p̄us aſſignare poſſit hūc terminū. Si v̄o ↄiūgat̄ cū verbo exhibenda: erit ſenſus ꝙ poterit dare terminū: pone decē dieꝝ ad ponendū terminū ⁊ articulandū: ⁊ extūc dare alios decē vel mēſem ad ꝓducēduꝫ ⁊c̄. vt ſic ſimul dent̄ duo termini: ſi. de teſti. cogē. c. ij. ⁊ facit lr̄a q̄ncūqꝫ ſibi videbit̄: p̄ma placet maxime: quia poſitiōibus datꝭ in termino rn̄dendū eſt articuli etiam examinādi. Illud h̄ tp̄s quo ſup his inſtat̄ nō currit in termino ꝓductionis: nec eſt ↄgruū ꝑti ſtatui terminuꝫ ad ꝓbandum p̄uſqꝫ ſciat in q̄bus releuet̄: ⁊ quos articulos ꝓbare teneat̄. Jo. an. e ¶ Remiſſionem. Cuius formā habes. ſ. de teſti. p̄ſentiū. li. vj. Jo. an. f ¶ Pro teſtibus. Pꝛobatoꝛiis: ⁊ hoc eſt certū. Sꝫ q2 lr̄a generaliter loquit̄ videt̄ idē in repꝛobatoꝛiis: de q̄bus de ꝓba. licet. de teſti. licet. ij. Nā in illis etiā fit remiſſio: vt in p̄dicta decre. p̄n̄tiū. Jo. an. g ¶ Producēdis. Nō ſemper in dilatiōe data ad ꝓducēda inſtrumēta: licet ꝓducere teſtes: vt dixi pꝰ Pe. ⁊ Guil. de teſti. cog. ꝑuenit. j. h ¶ Non obſtante. Vbi ergo nō fit remiſſio ꝓ teſtibꝰ ꝓducendis terminus datus ⁊ elapſus bene obſtat ne ꝓduci poſſint vlterius inſtrumenta: ⁊ ſic videt̄ ſolui q̄d querit̄ an poſt terminū datū ad ꝓducenda inſtrumenta audiat̄ volens illa ꝓducere. Odofr. ⁊ Guil. in Spe. de dilat. §. videndū. v̄. quid ſi datus. dicūt ꝙ nō: allegat Guil. ff. de op. leg. l. mācipioꝝ. C. de inge. ma. diffamari. facit ꝓ eis. C. qui accu. nō poſ. ſi ea que. de remiſ. pig. ſi eo tempe. ſ. de ꝓba. licet in p̄n. ⁊ q̄d ibi no. in. j. glo. ⁊ q2 boni iudicis eſt lites dirimere. ſ. de do. ⁊ ↄtu. finem litibus. ⁊. c. fi. Alij contra cū nō ſit quis cogēdus edere inſtrumenta niſi cum eis vtit̄. ff. de eden. l. j. §. edenda. ⁊ videt̄ exp̄ſſum. ſ. de fide inſtru. cum dilectus. vbi patet hoc licere vſqꝫ ad concluſionem: ad idem. C. de iudi. l. iudices. ⁊ auc̄. iubemus. ⁊ quod ibi no. Inducit̄ ad idem C. de libe. cau. nec omiſſa. ff. de queſti. vnius. §. fi. Confitebit̄ em̄ forſan aduerſarius videndo inſtrumenta ꝓ ⁊ cōtra: facit ↄſtitutio Cle. ſ. de excep. excōmunicationis. Tertiū diſtinguūt ꝙ videt̄ equū an ius aduerſarij ſit leſuꝫ: vt q2 perier̄t ei teſtes ꝑ q̄s poterat inſtrm̄ repꝛobaſſe ſi fuiſſet ꝓductū in termino q̄ caſu audiat̄ aut ipſius ius eſt illeſum: ⁊ eo caſu ꝓduci n̄ poterit: h̄ ꝓbāt ꝑ p̄di. l. mācipioꝝ. ff. de op. leg. ad q̄d facit d' do. ⁊ ꝯtu. c. j. de p̄bē. ſi tibi abſenti. li. vj. ⁊ q̄d no. ff. de euic. ſi rem. §. quolibet. ⁊ dixi de emp. ⁊ vendi. c. fi. ſup. j. glo. Jo. an. i ¶ Introgabit. Hoc nō videt̄ in his ſpāle. xxx. q. v. iudicantē. de fide inſtru. cum Johānes ad fi. ff. de interrog. act. vbicūqꝫ. facit de iuramē. calū. c. ij. in fi. lib. vj. niſi dicas in his ſpāle ꝙ etiam poſt ↄcluſionem ad petitionem ꝑtis interroget. Jo. an. k ¶ Ad id. Nō ſufficit ergo citari niſi expꝛimat̄ id q̄d ad ſniaꝫ audiendā. ff. q̄ ſen. ſine ap. re. l. j. §. itē cū ex edicto. facit de teſti. cū olim in fi. de do. ⁊ ↄtu. eū q̄ li. vj. nā ſi h̄ in ſūmariis: ⁊ foꝛtius in aliis vt ſepiꝰ dixi. Jo. an. l ¶ Nō ꝑemptoꝛie. Arg. ꝙ in aliis cauſis in q̄bus ſeruat̄ iudicioꝝ figura ſit neceſſe ꝑemptoꝛium exp̄mi: vbi nō fit trina citatio ad ſniam audiendā: q̄d videt̄ tenere Joh. xxiiij. q. iij. de illicita. ſ. de offi. delega. ↄſuluit. Inno. de accu. ad petitionē. Guil. in Spe. de cita. §. viſo d' tempe. v̄. alias autem. ⁊ in v̄. quid ſi lata. Joh. andree. m ¶ In ſcriptis. Pꝛoferat q̄d eſt. j. ⁊ huius ↄtriū tenebat Egidi. in decre. nouit. etiā ſolū ex vi illius verbi de plano ⁊ ꝑ hoc no. duo in quibus ↄueniūt iſte ⁊ alie cauſe. ſ. ꝙ in his vt in aliis neceſſe ſit diffinitiuā de reſcꝑto ꝓferri. Itē ꝙ iudex ſicut ī aliis ita in his hꝫ illā ꝑ ſeipſum ꝓferre ⁊ de vtroqꝫ ſatꝭ no. de ſen. ⁊ re iudi. c. fi. li. vj. vbi videas. noluit h̄ ſcripturā q̄ in ſentētiis requirit̄ ꝑ ꝓlationē iudicis in his cauſis ꝑ̄rmitti: ne ꝑ id ↄtingeret occultari veritatē ꝓpalatā ⁊ in iudicio diffinitā: ⁊ ꝑ ↄſequens victoꝛem ridiculoſe ⁊ fruſtra in tali ꝓceſſus iudicio laboꝛaſſe. Jo. an. n ¶ Stās. In hoc diuerſum eſt ius in his cauſis ad alias q̄ requirūt figurā iudicioꝝ q̄ ferri debēt a iudice ſedente: de quo vide no. in p̄dicta decre. fi. de re iudi. li. vj. in glo. pe. ⁊ videt̄ q̄buſdā hoc induci etiā ꝑ ſolū id verbum de plano: vt dixi in p̄n. huius ꝑtis: ⁊ hoc tenebat Egid'. in decre. nouit. Jo. an. o ¶ Cōcluſione. Iſta lr̄a videt̄ velle ꝙ in aliis cauſis requirētibus figurā iudicioꝝ neceſſaria ſit ↄcluſio ⁊ d' ↄcluſione habet̄. ſ. de ꝓcu. auditis. de cau. poſ. paſtoꝛalis. ⁊ in ↄſtitutiōe Clemētꝭ eo. ti. cauſa. de ꝓba. q̄m̄ ↄ. d' fide inſtru. cū dilectus. ⁊. c. cum Johānes. cōmuniter in ſecularibꝫ foꝛis apud nos nō fit ↄcluſio in eccl'iaſticꝭ ſic ⁊ fit ꝑ ꝑtes. Itē ipis vel altera ipoꝝ in vita: ex q̄ ſufficiētes dilatiōes date eſſent ⁊ elapſe ꝓnūciaret iudex cōcluſum in cauſa: ⁊ vide in Spe. de renun. ⁊ ↄclu. in p̄n. p ¶ Faciendū. Patet ergo etiā in cauſis in q̄bus tollitur figura iudicij ſm̄ ius ꝓnunciari debere: vt dixi ſup verbo defenſiones. Jo. an. q ¶ Noſtrā. ſ. de iudi. diſpēdioſaꝫ. Jo. an. r ¶ Illas. vt in caſu decr. fi. d' here.

⁊ de plano ac ſine ſtrepitu ac
figura iudicij volum⁹ obſer/
uari. ¶Si tñ in p̄miſſis caſi
a bus ſolennis ordo iudiciari/
b us in toto vel in pte nõ ꝯdicē
c tibus ptibus obſuet̄ nõ erit
d ꝓceſſus ꝓpt̄ hoc irritus
e nec
f etiā irritãdus. ¶Data Aui
nione.xiij.kal.decembris põ
tificatus noſtri anno ſecũdo.

li.vj.⁊ in caſu decre.indẽnitatib⁹.§.ſi ꝟo.de elec.e.li.qḋ dic vt dixi in p̄n.ſup ꝟbo.figura. a ¶Solẽnis. Vt li/belli oblatio:lit̄ ꝯteſtatio ⁊ ſiƚa. b ¶Nõ ꝯdicẽtib⁹. Innuit ꝙ ptib⁹ ꝯdicẽtib⁹ nõ poſſit iudicioꝝ figura vel ſolẽnitas vltra id qḋ h̄ exp̄mit̄ obſuari.qḋ veꝝ intelli/go qñ ſic ꝓcedere nõ ẽ i iudici ptã/te:vł q: papa ſic ꝓcedi mãdat:vt in p̄n.ca.ſec⁹ ſi ſic ꝓcedere volũtati iudici relinquat̄ vt i ꝙſtõne diſpẽdioſaꝫ.ꝺ. ꝺ iudi. vt ibi dixi ſup ꝟ. valeat. Scḋo no. caſuꝫ q̃ ſufficit tacitus ꝯſenſus nõ reclamãti. ꝯcoꝛ. de accu.c.ij.li.vj. Inẽdũ reqrit̄ exꝓſſus.eo.li.de reſc p̄.ſtatutũ.§.in nllo.aƚs nõ ꝯdicere ſapit mediũ int̄ ꝯſenſuꝫ ⁊ diſſenſuꝫ:qḋ dic vt no.de regu.iur.is q̃ tacet.li.vj. c ¶Partib⁹. Videt̄ ꝑ plurale ꝙ ꝯdictio vni⁹ pti tm̄ non vitiet ꝓceſſuꝫ:ita res de facili reuertit̄ ad ſui naturã:vt dicã in vl.glo. ⁊ fac qḋ dixi ſup ꝟbo.⁊ q:.in glo.ꝓpt̄ alias dixiſſet vł eaꝝ altera. Sꝫ forte h̄ ſbauditũ eſt de mẽte:qḋ ptꝫ ſi reſoluat̄ nõ ꝯdictio in ꝯſenſuꝫ vt ſi dixiſſet ꝯſentiẽtib⁹ ptib⁹:q: tũc ptꝫ ꝙ alteri⁹ ꝯdictio viciaret.⁊ eſt ſilis altercatio quã ſcpſi.ꝺ.ea.

Queſtio cõpl.ꝺ elec.in pleriſqꝫ. Sꝫ pone ꝙ de ꝯſenſu ptiũ iudex ꝯſuauit ſolẽnia ordis iudiciarij:poſtea penitẽt ptes ⁊ volũt ꝙ ꝓcedat ſine figura nũqd deiceps illis inuiti poterit ſeruare ſolẽnia: Videt̄ ꝙ ſic ꝑ regulã:ꝙ ſemel.de re/gu.iur.li.vj.cũ ſuis ꝯcoꝛ.⁊ vnico actu qs renũciat ⁊ cõſentit.⁊ ꝯſti.cũ acceſſiſſent.vbi de h̄.de offi.dele.ꝗtũ.de ap.ſollicitudinẽ.⁊ ſufficit ſemel factũ:q̃ ma.accu.poſ.i/ſup.⁊ ꝓpt̄ ſui ꝯrietatẽ iſte vie p̄iudiciales vident̄:⁊ ſic vna electa nõ venit alia:de poſtu.c.vno.de elect̄.vt qs.li.vj. Itẽ vniformis dꝫ eſſe finis p̄ncipio:de baptiſ.maiores añ mediũ.de ap.ſcḋo reqris. His rõnib⁹ puto ꝙ ſi ptes exp̄ſſe ꝯſenſerũt ꝙ iudex in tota lite vel ſimpl̄r ſeruaret ordineꝫ iudiciariũ:ꝙ inuito iudice q̃ ſic inchoauit ꝓcedere penitere nõ potuerũt.vbi ꝟo nõ ꝯſenſerũt exp̄ſſe ſꝫ nõ ꝯdixerũt:puto ꝙ in occurrẽtibus poſtea ꝯdicere potuerunt:fac lr̄a p̄cedens ibi in toto vel in pte. Itẽ ſinglares actus iudicioꝝ ſunt ꝑ ſe actus ꝑfecti vñ ſingulari̇̄ intitulat̄:de libel.obla.cũ rub.ſeq.bñ fac qḋ ſcripſi poſt Vin.⁊ Cõpo.ꝺ reſcrip.ꝺ.lectus.ij.in p̄n.qḋ etiã no.Guil.in ſpe.de ap.§.reſtat ꝟ. ⁊ no.ſm Vin.de cita.§.j.ꝟ.quid ſi reus. d ¶Propter h̄. Poſſet em̄ ſb eſſe alia cã irritatiõis. e ¶Irritus. Ipõ iure.vt alias de li.ꝯteſta.c.vno.⁊ ti.ſeq.accedens.j.⁊.ij. f ¶Irritãdus. Per ſnĩam.alleg.de re iudi.cum cã.⁊.c.cum Bertoldus in fi.⁊ ꝯcoꝛ.huic fini de iura.calũ.c.j. ⁊.ij.rñ.in fi.li.vj. Et ſcias ꝙ iſte finis nõ ꝯuertit̄.naꝫ ſi in cauſis que reqrũt figurã iudicij ꝓcederet̄ non ꝯdicẽtibus ptibus ſine figura nõ teneret ꝓceſſus:⁊ idem ſi exp̄ſſe conſentirent:de h̄ de offi.deleg.de cauſis in glo.ij.⁊.ij.q.j. in p̄mis in fi.⁊.c.ſeq. ⁊ in ſpe.de ſen.pla.§.iuxta.ꝟ.qd ſi de partiũ. qḋ intellige vt no.de re iudi.c.vlti.lib.vj.in.v.glo. Ratio diuerſitatis patet:q: in caſu iſto fit ꝯ ius cõe:ſed in caſu quem ponit lr̄a res reddit ad ius cõmune ⁊ ad ſui naturã:quod facile fit.xxxv.diſ. ab exordio.ff.de pact.ſi vnus.§.qḋ ſi non vt totũ. Natura ꝟo naturãs cũ ad illã redibimus ꝑ interceſſioneꝫ virginis glorioſe nos collocet cum electis, Amen.

Hieronymi clariȷ Brixiani iur̄ vtriuſqꝫ doctoris ꝓthonotarij ⁊ comiti aplici in extrauagãtes decretales breue p̄ludiũ. Ad lectorem

¶Cũ oĩs magiſtratus p̄ſertim eccłiaſtici in decidẽdis cauſis ⁊ ceteri iuriſperiti q̃bus interp̄tãdi ꝯſulendiqꝫ tribuit̄ facultas reſponſa ſua iuxta ꝯſtitutioneꝫ romanoꝝ pontificũ que nõ ſolũ in coꝛpe iur̄ clauſe repiunt̄ deciſiões: Ueꝝ etiã ſm extrauagãtiũ diſpoſitionẽ ſint ꝓlaturi:ſi modo ip̄is extrauagãtibus adſint requiſita:q̃ epła Innocẽtij tertij ad Helieñ.ep̄m depoſcit:ip̄aꝝ lectionẽ nõ negligendã cenſeo. Quippe ſnĩa lata ꝯ extrauagantẽ publicatã ⁊ indubitatã eſt ip̄o iure nulla:ante publicationẽ vero ſecus vt notat̄ in ꝓemio Clemẽtinaꝝ in verbo decetero.⁊ in cle.nolẽtes.ꝺ heretici. ſꝫ ſi eſt publicata ⁊ indubitata eſt ip̄o iure nulla tãqꝫ lata ꝯ legẽ ſcriptã.nota Bal.in.l.ij.C. qñ ꝓuocare nõ eſt neceſſe.⁊ But.in.c.j.⁊.c.cũ inter.de re iudi.⁊ ꝓbat̄ in.l.j.§.item cũ ꝯ ſacras.ff.q̃ ſen.ſine ap.reſcin.exemplũ in extrauagãti execrabilis ſm abbatẽ in.c. paſtoꝛalis de fi.iſtru. Idẽ de extrauagãti ad regimẽ quã allegat deciſio in nouis.cccxlviij.incipit iteꝫ ſi mãdat̄:ſecus aũt ſi de ea dubitat̄ ꝑ.c.paſtoꝛalis.de fi.inſtru.⁊.l.cũ paſtoꝛalis.ff.de re iudi. ſm vnã lec. Ideo ſup ea papa eſt ꝯſulẽdus:⁊ ſi repit̄ in archiuo publico dicit̄ indubitata ꝑ auc.ad hec.C.de fi.inſtru.⁊.l.celſus.ff.de ꝓba.ſm vnã lec.facit.c.ad audientiã.de p̄ſcrip. ⁊ idem p̄ſumit̄ qñ repit̄ inter extrauagantes. xx.q.j.qm̄ ꝓgenitoꝝ.maxime ſi repit̄ gloſata ꝑ doctoꝛẽ famoſum ſicut Zen.Laud. Jo.mo. ⁊ alios ꝑ nota.in dicto.c.paſtoꝛalis.ꝓbat.l.j. in fine.C.de nouo codi.componẽdo. ⁊ qḋ no. in.l.iij.C.de legibus.vel ſi fuit diu obſeruata vt no.Bar.in.l.fi.ſup extrauaganti qui ſint rebelles de quibus plenius ꝑ Bar.in.l.cũ ꝓlatis p̄alleg. ⁊ But. Abba.⁊ modernos in dicto.c.paſtoꝛalis.vbi ſm Boati.põt de ea dubitari ad inſtar eius quod no.in.c.nemo.ꝺ elec. in.vj. De quibus etiã ꝑ Lod.in concilio.ccl. qḋ incipit in chꝛiſti nomĩe.in ꝓpoſito caſu vbi etiã ſubdit ꝙ ſi fuiſſet tpalis ꝑ declarationem ſucceſſoꝛis efficit̄ ꝑpetua. Quia declaratio pape etiã ad petitionẽ ſingularis ꝑſone facta ad legẽ vel ad ordinationẽ aliquã p̄cedentẽ.l.generalẽ ꝯſtituit ad omnes ꝑ.l.fi.C.de legibus. ⁊ no.in.c.in cauſis.de re iudi. Itẽ nõ eſt neceſſe qḋ ꝯſtet de datis ſm Bar.in dicta data qui ſint rebelles. Premiſſa intelligo ꝺ extrauagãtibus emanatis poſt compilationeꝫ libꝛi ſexti ſm Jo.an.in ꝓemio li.vj.ad finem.⁊ in.c.fi. de hereti.eo.li. Et ſi ꝯdicãt iuri ſcripto:dic vt plene ꝑ Jo.an. Jo.de lig. ⁊ Dominicũ in.c.j.

l ꝓn.de ꝗſtõnibꝫ li.vj.ꝛ ꝑ Archid.xix.di.c.ſi
romanoꝝ.ꝛ in ſūma. adde Bal.in.l.leges ſa/
cratiſſime.C.de legibus.ꝛ no.in.c.ſi in laicis.
xxx.di.Nec ē de ſbſtātia vt redigat̃ in ſcptꝰ de
ꝗ plene ꝑ Jo.an. in regula nemo põt.de regu.
iur.in me.lib.vj. ꝛ in deciſiõibus.ccxxxviij.ꝑ
glo.in.l.j.C. de legibus ꝓbat̃ in.c.j.de renū.
li.vj.ꝑ Abb.in.c.j.de poſtu.p̄la. ꝗ dicit:ꝙ de
h̃ videt̃ cõis opinio.Debēt aūt extuagātes qñ
de eis dubitat̃ ꝑ allegantē in forma auctētica
ꝓduci ſub plūbo ſi ex curiā ſunt ꝓducēde vel
ſub ſigneto vicecācellarij ſi in curia ſunt ꝓdu
cēde. Et h̃ ꝺ illis ꝗ ſunt deſcripte in li.cācella
rie. Jlle aūt ꝗ ſunt deſcripte in camera aplica
ſument̃ cū ſigneto camerarij in curia:vel ſub
plūbo ex curiā.Et ita ſeruat̃ in curia romana.
De his āt pleniꝰ tractat ſupmꝰ doctor.d.Frā/
ciſcus de pauinis in ꝓn.extuagātiū. Joh.xxij.

*Incipiūt decretales extrauagātes ꝗ ema/
narūt poſt ſextū. De electiõe ꝛ electi ꝑtāte.*

Fiuncte no/ *B*onifa.viij.
bis debitū ſeruitu/
tis expoſcit:vt ꝗ ad reformādos in cle
ro mores ꝛ actus(ꝓut nob ex alto ꝑ/
mittit̃)ſolerter intēdimus:ibi p̄cipue reforma
tiõis accõmode remediū apponamus:vbi ma
ius reſpicimus ꝑiculū īminere. ¶Sane ꝙ pe
riculoſum exiſtat:ꝙ aliqs in officio dignitate
vel gradu fore ſe aſſerat:ꝛ ꝓ tali etiā habeat̃:
niſi ꝓus qꝺ aſſerit legitimis oñderit documen
tis tā ex ciuilibus ꝙ ex canonicis inſtitutꝰ col
ligit̃ euidēter.Aſſerēti nāqꝫ cū mādatis ꝓnci/
pis ſe veniſſe:credēdū nõ eſt:niſi hec ſcriptis
ꝓbauerit nec ſilr̃ credit̃ aſſerēti legatū.Nūqꝫ
eñi apo.ſe.moris fuit abſqꝫ ſignatꝰ apicibꝫ vñ/
cūqꝫ legationē ſuſcipe:ſꝫ nec dicēti ſe delegatū
ſedis eiuſdē credit̃ vel intēdit̃:niſi de mādato
aplico fide doceat oculata.Silr̃ clerici ad alie
nā dioceſim ſine ſuoꝝ ordinarioꝝ lr̄is venien/
tes:nec in ſuis recipiunt̃ ordibus:nec ad ſupe
riores aſcendūt.Clerici qꝫ ꝛ monachi ꝗ de ſu/
is ciuitatibus ad almā vrbem ꝓficiſcunt̃:niſi
muniti veniāt ſuoꝝ lr̄is p̄latoꝝ:nõ ſunt cleri/
ci vel monachi reputādi.Si qs p̄terea in cleꝝ
electū ſe dicat:ſi ſacerdotē ſeſe nominet:h̃ ſcru
tandū eſt:qꝛ nõ ſine ꝑiculo eſt in talibus cõi/
catio indiſcuſſa. ¶Qꝺ aūt in illis ꝗ ſe ep̄os
ꝛ ſupiores p̄latos:aut etiā abbates ꝑores ſeu
alios mõaſterioꝝ rectores ꝗcūqꝫ noīe cēſeant̃
appellāt:ſi diſcuſſio celebris ꝛ diligēs faciēda
luculēter apparet:ſi ſcādala ꝛ ꝑicula grauia ꝗ
ipoꝝ parere poſſet cõicatio indiſcuſſa diligen/
tius attēdant̃. Hinc nos euidēs euocat rõ vt
cū p̄miſſis alijs caſibus ꝗ minoris exiſtūt pe/
riculi:ſit ex ꝯſtõnibus editis iā ꝓuiſum:hunc
vltimū ꝗ pericula grauiora minat̃:nequaꝙ ſi/
ne ꝓuiſiõis oportune remedio relinquamus.
Pñti itaqꝫ ꝑpetuo valitura ꝯſtitutiõe ſanci/
mus:vt ep̄i ꝛ alij p̄lati ſupiores:ꝛ ceteri mona
ſterioꝝ regimina exercētes:ꝗcūqꝫ noīe cēſean/
tur:ꝗ apud dictā ſedē ꝓmouent̃:aut ꝯfirma/
tiõis ꝯſecratiõis vel bñdictionis munus reci/
piunt:ad cõmiſſas eis eccleſias ꝛ monaſteria
abſqꝫ dicte ſedis lr̄is huius:eoꝝ ꝓmotionē cū
firmationē ꝯſecrationē ſeu bñdictionē ꝯtinē/
tibus accedere:vel bonoꝝ eccl'iaſticoꝝ admi/
niſtrationem accipere nõ p̄ſumāt:nulliqꝫ eos
abſqꝫ dictaꝝ lr̄aꝝ oſtenſiõe recipiāt aut eis pa
reāt vel intendāt. Qꝺ ſi forſitā ꝯ p̄ſumptū fu
erit:qꝺ ꝑ ep̄os ꝛ p̄latos abbates ꝑores ꝛ ali/
os monaſterioꝝ regimina exercētes p̄dictos
medio tꝑe actū fuerit:irritū habeat̃:nec ꝗcꝙ
interim ijdē ep̄i vel p̄lati abbates ꝑores vel re
gimina exercētes de eccl'iaꝝ vel monaſteriorū
ꝓuētibus ꝑcipiāt eorundē.Capl'a vero ꝛ ꝯuē
tus eccl'iaꝝ ꝛ monaſterioꝝ ipoꝝ:ꝛ alij ꝗcūqꝫ:
ipos abſqꝫ huius dicte ſedis lr̄is recipientes
vel obediētes eiſdē tādiu ſint a beneficioꝝ ſu/
oꝝ ꝑceptione ſuſpenſi:donec ſuꝑ hoc eiuſdem
ſedis gratiā meruerint obtinere. Ep̄i qꝫ p̄lati
abbates ꝑores ꝛ alij monaſterioꝝ regimia ex/
ercētes:p̄dicti ſolito fidelitatis ꝛ obedientie
iuramēto nõ p̄ſtito.Jlli etiā põtifices qs apud
p̄dictā ſedē palliū ꝯtingeret recipe:abſqꝫ lr̄is
traditionis ipſius pallij:nequaꝙ ab eadē diſ
cedāt:diſcedētes vero quouſqꝫ hmõi iuramē/
tū p̄ſtiterint ꝛ lr̄as ꝯtinuerint:nihil de ipſarū
eccl'iaꝝ mõaſterioꝝ ꝓuētibus ꝑcipiāt:ꝛ ꝗcꝗd
interim ꝑ eos(vt de alijs p̄dicit̃)actū fuerit.
viribus nõ ſubſiſtat. *B*enedictus.xj.

SJ religioſus(ꝗ abſqꝫ ſui ſupioris
licētia electiõi de ſe facte ꝯſentire
nõ põt)illā poſt electionē ſibi pñ/
tatā:vel eius electores infra tp̄us
ꝓ eiſdē ſupioris pñtia vel abſentia moderan/
dū nequaꝙ obtineat:dat generale ꝯciliū Lu
gduñ.electoribus extūc ad electionē aliā ꝓce/
dēdi liberā facultatē. ¶Ueꝝ qꝛ frequēter du
bitatū eſt:an etiā ſit eoipſo iure ſi qꝺ ei cõpete
bat huius electione ꝑuatus:ſtatuimus illo cū
hocipſo fore priuatum. *I*dem.

SAncta romana eccleſia:que diſpo/
nente dño ſuꝑ oēs alios ordinarie
poteſtatis obtinet ꝓncipatū a deo
vtpote mater vniuerſoꝝ chriſtifi/
deliū ꝛ magiſtra:quattuor patriarchales ſe/
des inſtituit:inter quas poſt ipaꝫ romanā ec/
cleſiā ꝯſtantinopolitanā ꝓmū:alexandrinā ſe
cundū:antiochenā tertiū:ꝛ hieroſolymitanā
quartū locū noluit obtinere:ipſaſqꝫ multis p̄/
rogatiuis ꝛ honoribus ac ꝓuilegijs decorauit

de quaꝝ ꝓuiſionibus cū eas vacare ꝯtingit:
tāto eſt accuratius cogitandū ⁊ attentius ꝓui
dendū: q̄to maioris eminet altitudine digni/
tatis ⁊ periculoſe erraret in ꝓuiſiōibus earū/
dē. ¶ Sup hoc igit cū fratribus nr̄is habita
deliberatiōe matura: inter alia nr̄e ꝯſideratio
ni occurrit: ꝙ oēs ꝓh dolor p̄dictaꝝ ſediū pa/
triarchaliū ciuitates aut ſunt deſtructe aut oc
cupate ab infidelibus: vel in ſciſmaticis deti/
nent ipſaꝝ caplis ſeu ꝯuentibus ⁊ canonicis
diſpſis vndiq̄ꝫ ꝑ ciuitates ipſas. ꝑ alias regio
nes ſeu loca a ciuitatibus ipſis remota. ex quo
ꝯtingit (ſicut expientia nup nos docuit) ꝙ va
cante ꝯſtātinopolitana eccl'ia ꝑ mortē bōe me/
morie Petri patriarche ſolū ꝑ vnū dumtaxat
eius canonicū fuit de nouo paſtore electio ce/
lebrata: aliis canonicis ſuis agētibus in remo
tis: dictus tn̄ electus iuri (ſi qđ ſibi ex electio/
ne hmōi cōpetebat) in nr̄is manibus ſpōte ac
libere reſignauit: ideoq̄ꝫ de eorundē fratrū cō/
ſilio ⁊ aplice ptātis plenitudine ſtatuimus: vt
q̄diu ciuitates ipſe ſciſmaticoꝝ aut infideliū
ſubſunt aut ſuberūt ditioni: aut detinebunt ꝑ
eos: canonici dictaꝝ patriarchaliū ſediū cum
eas vel ipſaꝝ aliquā ſeu aliq̄s vacare ꝯtigerit
ad electionē poſtulationē ſeu q̄uis ꝓuiſionē
de pficiendo ſibi patriarcha vel paſtore nullo
modo ꝓcedant: abſq̄ꝫ apoſtolice ſedis licētia
ſpeciali noticiam deducat. ¶ Nos eni data
pſentium decernimus irritum ⁊ inane: ſi ſecus
ꝑ p̄dicta capitula conuentus vel canonicos
aut quemuis alium vel alios ſcienter vel igno
rāter fuerit attētatū: nō obſtātibus q̄buſcūq̄ꝫ
ipſaꝝ eccleſiaꝝ vel alicuius eaꝝ conſuetudini
bus vel ſtatutis: iuramento: ꝯfirmatione di/
cte ſedis vel quacūq̄ꝫ alia firmitate vallat' ſeu
conſtitutionibus priuilegiis vel indulgentiis
ſedis eiuſdem: ꝑ que effectus preſentium impe
diri poſſet quomodolibet vel differri: ⁊ de q̄/
bus quorūcūq̄ꝫ totis tenoribus de verbo ad
verbum in nr̄is litteris habenda eſſet mentio
ſpecialis. Nullius ergo ⁊c. Data Lateran̄. x.
kal'. Januarii. pontificatus noſtri anno. vii.

Uſcepti regimis Johānes. xxii.
nos cura ſollicitat vt que in eccliis
nō abſq̄ꝫ diſpendio miniſtroꝝ ⁊ cul
tus detrimento diuini ſeruari vidi/
mus: in appellationē cōgrui moderaminis in
melius reformemus. Cū itaq̄ꝫ in nōnullis ec/
cleſiis obſeruet: ⁊ a lōge retro tempibus fue/
rit obſeruatū: ꝙ fructus p̄mi vel ſecūdi aut al
terius cuiuſcūq̄ꝫ ſequentis anni beneficiorum
vacātiū in eiſdē defuncto vl' fabrice aut eccl'ia/
ſticis pſonis hn̄tibus annualia de ꝯſuetudīe
p̄uilegio vel ſtatuto applicat in totū: ita ꝙ illi
qui huius bn̄ficia canonice obtinent: ⁊ ad q̄s
alias de iure fructus ip̄i ſpectare deberent: ni/
hil inde ꝑcipiūt: vn̄ illud incōueniens ſequit:
ꝙ cōmode nequeūt ad impendēdū debitū ſer
uitiū reſidere in eccl'iis in q̄bus bn̄ficiati exi/
ſtūt. ¶ Nos de illo ſup his remedio ꝓuide/
re volētes ꝑ qđ hi ⁊ illi in fructuū p̄dictoꝝ ꝑ/
ceptiōe participēt: ⁊ de eccl'ie debitis ſeruitiis
nō fraudet: pn̄ti decreto ſtatuimus de fratrū
noſtroꝝ ꝯſilio: ꝙ illi qui fructus p̄dictos ſibi
hactenus integre vendicabāt ex p̄uilegio con
ſuetudine vel ſtatuto: nihil exinde vltra ſum/
mā ꝓ qua vnūqđq̄ꝫ bn̄ficiū ip̄oꝝ conſueuit in
decime ſolutione taxari p̄textu huius priuile/
gii ꝯſuetudinis vel ſtatuti quouis modo ꝑci/
piāt: ſꝫ ip̄m ꝑceptione dūtaxat ſint oīno ꝯten
ti totali reſiduo p̄dicta obtinētibus beneficia
remāſuro: niſi forſan illi qui fructus eoſdē ſo/
liti fuerint vt p̄fert cū integritate ꝑcipere: per
ſeip̄m mallent habere reſiduū ⁊ obtinentibus
beneficia ſummā dimittere memoratā quo ca/
ſu ꝑcipiendū qđ maluerit illis relinq̄mus op/
tionē ſic ꝙ infra. x. dies poſtq̄ꝫ ſciuerint bene/
ficia ip̄a vacare: hi q̄bus annualia ip̄a debent
ex priuilegio conſuetudine vel ſtatuto: vel ip/
ſoꝝ annualiū collectores q̄ꝫ ptē habere volue
rint: an. ſ. decime taxationē: vel ipſa dimiſſa re
ſiduū: nulla ſub atteſtatione p̄miſſa eligere te
neant: quā electionē ſi infra decē dies non fe/
cerint vt eſt dictū extūc ad eū cuius eſt bn̄ficiū
huius optio vel electio trāſeat ip̄o iure: ⁊ hoc
in eccl'iis ⁊ ꝑtibus illis in q̄bus beneficia ma/
iora ⁊ alia que ad ſolutionē decime ſunt taxa/
ta volumus obſeruari. ¶ In illis vero eccle
ſiis ⁊ ꝑtibus in q̄bus decimaꝝ taxatio nō ē fa/
cta ſeruet: ꝙ fructus ⁊ obuentiones beneficii
tūc vacātis ꝙ in decime ſolutiōe mediū ꝯſue/
uit diuidant quaꝝ medietatem habeat is cui
annuariū ꝑ alterū de p̄dictis modis ꝑceptio
eſt ꝯceſſa: reliquā vero medietatē ꝑcipiat ille
cui bn̄ficiū eſt ꝯceſſum ꝓ ſuſtentatione ſua et
aliis eccl'ie onerib⁹ ſupportādis. ¶ Q̄d ſi al/
ter de p̄dictis p̄fata medietate noluerit eſſe cō
tentus: altero ꝯtenti nolēte: ps nolentis trāſe
at ad volentē: ⁊ nolens fructus ⁊ obuentiōes
illius bn̄ficii ꝑcipiet vniuerſos eidē beneficio
cōgrue faciens deſeruiri: ac eius ſupportans
onera ꝯſueta. ¶ Et ſi quiſq̄ꝫ aliquid predicto
rum vltra premiſſa perceperit: niſi illud is ad
quos id ꝑtinet infra mēſem reſtituerit cum ef/
fectu: eo ip̄o ſi ep̄s ſupior p̄latus fuerit a pon/
tificali honore ⁊ ingreſſu eccl'ie nouerit ſe ſuſ/
penſum. ¶ Si autem capitulum vniuerſitas
collegiū interdicto ſe nouerit donec predicta
cū integritate reſtituerit ſbiacere. ¶ Si vero
aliqua ſingularis pſona eccl'iaſtica vel mun/
dana id fecerit excōicationis incurrat ſn̄iam

ip̄o facto: a qua niſi reſtitutione p̄miſſa p̄terꝗ̄
in moꝛtis articulo nullatenus abſoluat̄ nō ob
ſtāte quibuſcūq; ꝑuilegijs ſeu indulgētijs aut
ꝯrijs ꝯſuetudinibus vel ſtatutis iuramēto cō
firmatiōe ſe. apo. aut alia q̄cūq; firmitate val/
lat᷑: que oīa quo ad hoc auctoꝛitate ap̄lica re/
uocamus: caſſamus ⁊ irritam⁹ ⁊ nullius dein/
ceps eſſe volumus firmitatis. ¶ Nulli ergo
oīno hoīm liceat hāc paginā nr̄e ꝯſtitutionis
caſſatiōis irritatiōis ⁊ volūtat᷑ infringere: vl'
caſu temerario contraire: ſi q̄s aūt ⁊c. Datum
Auinione. viij. kal'. nouē. pontificatus noſtri
anno ſecundo. Iohannes. xxij.

EX debito paſtoꝛalis officij: nobis
q̄ꝗ̄ immerit᷑ ſupna diſpoſitiōe cō/
miſſi: p̄iculis aīaꝝ ⁊ eccl'iaꝝ ac mo/
naſterioꝝ ſtipēdijs: q̄ ob ip̄oꝝ va/
catiōis diutinas ip̄is ſolēt frequētius ꝓueni/
re cōgruis remedijs q̄ꝗ̄tū nobis ex alto ꝯcedit᷑
ſalubꝛiter occurrere intēdentes: vt celerius ⁊
vtilius ꝓuideat̄ eccl'ijs ac monaſterijs antedi
ctis ⁊ vt rōne q̄ ſup ip̄as eccl'ias ac monaſteria
ex diuīa ꝓuiſiōe obtiere dinoſcit̄ p̄ncipatū: ho
noꝛ debit⁹ impēdat̄. p̄deceſſoꝝ q̄ꝫ nr̄oꝝ ro. pō.
p̄ſertim felicis recoꝛdatiōis Bonifa. viij. q̄ di/
gnitates ꝑſonatus eccl'ias ⁊ alia eccl'iaſtica bn̄
ficia. ⁊ Cle. v. q̄ tā huius dignitates ꝑſonatus
eccl'ias bn̄ficia: q̄ꝫ cardinales eccl'ias q̄ſlibet
monaſteria p̄oꝛatus adminiſtratiōes ⁊ officia
q̄cūq; q̄ apud ſe. ap. vacarent ꝓuiſioni ap̄lice
ſub certis t̄pibus reſeruarūt: veſtigijs inherē/
tes: nos ex cauſis rōnabilibus q̄ ad id noſtrū
animū induxerūt: de fratrū nr̄oꝝ ꝯſilio nōnul
la detrahēda: aliq̄ detrahēdo: aliq̄ declarādo:
⁊ q̄dā addēdo de nouo: ep̄ales ⁊ eoꝝ ſupioꝛes
ſedes: monaſteria ⁊ regulares eccl'ias: ad que
hi q̄ iſtis ꝓ t̄pe ꝓficiēdi ſunt etiā q̄ ꝑ electionē
canonicā aſſumunt̄ p̄oꝛatus officia vel admi/
niſtratiōes eoꝛundē dignitates ꝑſonatus p̄bē
das aliaq; eccl'iaſtica bn̄ficia cū cura vel ſine
cura quocūq; noīe cenſeant̄ que ad p̄dictā ſe/
dē vacāt ad pn̄s ⁊ exnunc antea donec chꝛiſti
dignatio nos dignabit̄ vniuerſali eccl'ie ſpōſe
ſue regimē poſſidere vacare ꝯtigerit: apud eā
ꝓuiſiōe nr̄e de fratruꝫ nr̄oꝝ ꝯſilio auctoꝛitate
ap̄lica reſeruamus. ¶ Huius aūt ſedes mo/
naſteria eccl'ias ⁊ alia p̄fata bn̄ficia eccl'iaſtica
ꝑ moꝛtē vel depoſitionē ac ꝑuationeꝫ eoꝝ q̄ ea
obtinēt electionē caſſationē poſtulationem re/
pulſionē renūciationē quoꝛūlibet ꝓuiſionem
trāſlationē ſiue ꝑ ſuſceptionē mūeris ꝯſecrati/
onis aut bn̄dictiōis dudū a dicto Cle. p̄. no. ꝓ
motis impēſi: vbi de ip̄is diſpoſuit p̄deceſſoꝛ
⁊ a nobis ſine auctoꝛitate nr̄a ꝓmouēdis apō
ſedē ip̄aꝫ vl' etiā vbicūq;: aut quouis alio mō
canonice vacare apud ſedē intelligimus ꝑli/
batū. ¶ Ep̄ales inſup vel alias dignitates ec
cleſiaſticas monaſteria ⁊ alia p̄dicta fratrum
nr̄oꝝ ſancte ro. ec. cardinaliū apud dictā ſedē
ꝑ eoꝝ obitū vacare cēſeamus: ſiue inibi aut ali
bi vbicūq; ip̄os migrare ꝯtingerit d̄ hac luce:
⁊ hoc idē in dignitatibus ⁊ bn̄ficijs q̄dusſlibet
vt de alijs p̄mittit̄ officialiū videlicet vicecan/
cellarij eiuſdē eccl'ie camerarij: notarioꝝ audi/
toꝛis ꝯdictoꝛiaꝝ: coꝛrectoꝛis ſcripturaꝝ l'raꝝ
ac penitētiarioꝝ necnō abbꝛeuiatoꝝ cu. ro. lo/
cū ſibi volumus vēdicare. ¶ Ruꝛſus huius
nr̄e reſeruatiōis edictū ad dignitates ⁊ alia iā
dicta capellanoꝝ nr̄oꝝ cōmenſaliū ⁊ quoꝛūli/
bet alioꝝ rōne officij vl' ex cauſa legitima in di
cta curia moꝛantiū q̄n a nobis ꝓ nr̄is ⁊ eiuſdē
ſedis veſtigijs ꝓſequēdis ꝓ ip̄a curia q̄cūq;
p̄miſi vel aliq̄s eoꝝ trāſmiſi aut legati aut nū
cij fiant: ⁊ eos vbilibet ⁊ quēlibet ip̄aꝝ ad p̄/
fatā curiā redditū durāte legatiōe ſeu ꝓſecu/
tione ip̄oꝝ negocioꝝ rebus eximi ꝯtigerit ab
hūanis duximus extendendū: ⁊ idē ip̄m etiaꝫ
eſſe volumus ⁊ hui⁹ capellanis cōmēſalibus:
etiā ſi vt p̄mittit̄ nūc trāſmiſſi fuerint vbicūq;
⁊ ipſos rebus eximi contigerit ab humanis.
¶ Ceteꝝ edictū ip̄m trahimus ad ſedes mo/
naſterioꝝ ad alia ſupꝛadicta: q̄ viuēte adhuc di
cto Clemēte p̄deceſſoꝛe nr̄o vſq; ad eius obitū
vbi de ip̄is ꝑ eū fuerit oꝛdinatū ⁊ deinde vſq;
ad datā p̄n̄tiū apud ſedē vacauerint eandē: il/
la q̄ vacare decernimus apud ip̄am dūmodo
in eis ius. ī re licet ad rē nō ſit aliq̄bus acq̄ſitū
decernētes extūc irritū ⁊ inane. ſecus ſi in p̄di
ctis ⁊ ſingulis ſciēter vel ignoꝛāter ꝑ quēcūq;
ſeu quoſcūq; ap̄lica vel aliq̄ quauis auctoꝛita
te attentatū fuerit vel ꝯtigerit in poſteꝝ atten
tari: nō obſtātibus pie mēoꝛie Greg. x. ac Bo/
nifa. viij. ⁊ alioꝝ romanoꝝ pontificū p̄deceſſo
rū nr̄oꝝ ꝯſtitutiōibus ſup hoc editis. q̄tenus
edicto ſunt ꝯrie mēoꝛato. ¶ Ceteꝝ ip̄is ꝯſti/
tutionibus in ſuo roboꝛe duraturis pēſiones
inſup annuas ab eis ⁊ ab eoꝝ ſupioꝛibus alijſ
q; p̄latis inferioꝛibus necnō q̄buſcūq; capella
nis ꝯuētibus collegijs vel ſingularibus ꝑſo/
nis factas ⁊ faciēdas ꝑſonalit̄ aliq̄bus ex eiſ/
dē cardinalibus: ſeu q̄buſuis alijs ex p̄nomi/
natis ꝑſonis: ⁊ pēſiones p̄terea ſeu aſſignatio
nes q̄ꝗ̄titatū quarūlibet ſup cert᷑ ꝓuincijs di/
oceſibus eccl'ijs monaſterijs vel alijs eccl'iaſti/
cis locis aut oꝛdinibus etiam a q̄buſuis p̄de/
ceſſoꝛibus noſtris ro. pon. factas p̄miſſis ꝑſo/
nis: ſiue alicui earundē: vel monaſteria p̄oꝛa/
tus adminiſtrationes quaſlibet bn̄ficia regu/
laria vel alia q̄libet quocūq; noīe cēſeant̄ non
cōſueta ab olim clericis ſecularibus aſſignari
hmōi ꝑſonis vel alijs clericis eiuſdē collata ſi
ue conceſſa cōmode. vel alio quouis titulo ab

eiſdem p̄deceſſoribꝰ ſeu alijs ep̄is vel ſuperio
bus p̄latis capitulis aut cōuentibꝰ vel colle
gijs: ſub edicto p̄dicto nolumꝰ aliquatenꝰ cō
p̄hendi: quominꝰ eis cedētibꝰ vel decedenti/
bꝰ. ſiue illa q̄uis alio mō dimittētibꝰ: mona/
ſteria ip̄a prioratꝰ adminiſtratiōes bñficia ac
loca hm̄ōi ad eccl'ias ⁊ mōaſteria ſiue alia lo/
ca religioſa: vl' alia eccl'iaſtica: eorūq; p̄latos
ſiue ꝑſonas quas antea eoꝝ diſpoſitio ꝑtine
bat: ſeu q̄bꝰ īmediate ſubeſſe noſcunt: libere
reuertant: niſi eis quid canonicū obſtiterit:
vel de ipſis aliter duximus diſponendum.

De officio iudicis ordinarij. Boni. viij.

Debent ſuperioribꝰ ſuis reuerētiā
ſubditi: ⁊ dū ſalubriter ab eis ꝓ
culpis correctionē velut curātiū
medicamēta recipiūt: obediētiaꝫ
exhibere tenent. ¶ Rurſus oportet p̄poſi/
tos cū charitate corrigere: decet eos inferre
humiliter q̄ docēt: ⁊ paterna dilectione ſub/
iectoſ fouere: ſic debito delicatꝰ efficit: ſic one
roſus creditor minime repit. ¶ San e dudū
venerabili fratri noſtro. a. epiſcopo dulmen.
eccl'ie q̄ regularis ſancti Benedicti fore noſci
tur decedēte prior ⁊ capl'm ipſius eccleſie exci
pientes q̄ de ꝯſuetudine erat eccleſie ſupradi
cte: ⁊ tp̄e cuius nō erat memoria incōcuſſe ſer
uata: q̄ ep̄i dulmeñ. qui fuerūt ꝓ tp̄e: ꝑ ſe ſo/
li abſq; alijs religioſis ſibi adiūctis vel cleri/
cis vel laicis ſecularibꝰ q̄buſcūq; aſſumptis
vel loco notarij monacho ſeu monachis ca
pituli memorati viſitationē ſuā hactenꝰ p̄fa/
to impēderūt capitulo: ſupplicarūt eidē ep̄o
vt oēs tā clericos q̄ꝫ laicos religioſos ⁊ ſecu
lares: anteq̄ꝫ viſitationē actualiter exerceret:
a capitulo ꝑciperet admoneri: q̄bus admoni
tis: parati erāt ip̄m admittere ad viſitationē
hm̄ōi ꝑagendā: et q2 dictus ep̄us eos ſuꝑ h̄
non audiuit: q̄ꝫq; ꝓteſtaret ſe velle omnes
clericos ſuos ⁊ alios p̄ter tres vel quattuor
⁊ notariū remouere. ⁊ ſic ſuā viſitationē inci
pere et cōplere: idē prior ⁊ capitulū ad ſedem
apoſtolicā appellarunt. ¶ Propoſitoq; hu
iuſmodi negocio corā nobis ⁊ auditis ⁊ in/
tellectis q̄ partes dicere voluerūt: nos cōſide
rātes q̄ cōſuetudo p̄dicta cōtra cōmunē vti/
litatē facultatē ꝓbationē (que nō eſt anguſtā
da) reſtringit: ꝓpter qđ etiā vt ſalua. ſ. ſit re
rū ꝓbatio: quod publice intereſt: ne veritas
occultet: cautū eſt iure vt curent magiſtratꝰ
teſtari. i. teſtificari volētibꝰ: ſeipſos ⁊ alios te
ſtes vel ſignatores p̄bere: ⁊ ſtatuit generale
cōciliū: vt a iudicibus adhibeat ꝑſona publi
ca: vel duo viri idonei qui acta cōſcribāt: q̄s
quidā monachos p̄dictos tñ ꝓpter eorū ꝓ/
feſſionem que illoꝝ neceſſe facit funeſtā: ⁊ ip/
ſos arcet a iudicijs ⁊ publicis ſiue ciuilibus
actibus: nec patit ꝓut cōſtitutio nouella de/
clarat: niſi inquiſitiōis heretice prauitatꝰ cau
ſa tabellionis cuiꝰ vicē in hac ꝑte duo viri ꝑ
ſupradictū cōciliū obtinent: officiū exercere:
tñ q2 ſuſpecti ne cōtra priorē aut capitulū qui
bus ſubſunt que corrigenda inueniunt fide/
liter ⁊ recte cōſcriberēt: attendētes quoq; q̄
id epiſcopali nō modicū detrahit dignitati:
ſi ab epiſcopo qui dignitatē ꝓpriā ſuo inge/
nio augere debet comites honoris ſui cauſa
adhibiti abducant: ſeq; ſolū ſuſpectis q̄ñq;
forſitan quos viſitat cōmittere cōpellant: di/
ctā cōſuetudinē ꝑ quā p̄libati prior ⁊ capitu/
lum vident nimiū delicati tanq̄ꝫ nō rationa/
bilem reprobamꝰ: ſed ne ſit epiſcopus onero/
ſus decernimꝰ noſtrorū p̄deceſſorū veſtigijs
inherentes: vt cum aliquis ad viſitationē de
cetero faciendā in eccleſia memorata deſcēde
rit: in viſitationis actu duas vel tres hone/
ſtas ꝑſonas clericali charactere inſignitas:
quarū vna ad minus ſit religioſa ordinis ſu/
pradicti: ⁊ vnū notariū clericū ſecū habeat ⁊
nō plures: cōſuetudine aliqua obtenta: ⁊ cō/
poſitione qualibet inter partes ipſas ſuper h̄
in cōtrariū facta hactenus non obſtante.

De maioritate ⁊ obedientia. Bonifa. viij.

Vnam ſanctā eccleſiā catholicā et
ipſam apoſtolicā vrgente fide cre
dere cogimur et tenere. Nos quia
hanc firmiter credimꝰ: ſimpliciter
cōfitemur: extra quā nec ſalus eſt nec remiſſio
peccatorū ſponſo in canticis ꝓclamāte: Vna Can. 6. b
eſt colūba mea perfecta mea: vna eſt matris
ſue electa genitricis ſue: que vnū corpus my
ſticū repꝛeſentat: cuiꝰ corporis caput chriſtus:
chriſti vero deus: in qua vnus dñs: vna fi/ Eph. 4. a
des: vnū baptiſma. vna fuit diluuij tp̄e arca
Noe: vnā eccleſiā p̄figurans: q̄ in vno cubi/
to cōſumata: vnū Noe videlicet gubernato/ Geñ. 7
rem habuit ⁊ rectorē extra quā oīa ſubſiſten/
tia ſuꝑ terrā legimꝰ fuiſſe deleta. ¶ Hāc aūt
veneramur ⁊ vnicam dicēte dño in ꝓpheta:
Erue a framea deus animā meā: ⁊ de manu Ps. 21. e
canis vnicā meā. ꝓ anima eñ. i. ꝓ ſeipſo ca/
pite ſimul orauit ⁊ corpore: quod corpus vni
cam ſcꝫ eccleſiā noīauit: ꝓpter ſponſi fidei ſa
cramentoꝝ et charitatis eccleſie vnitatē. Hec Joh. 19. c
eſt tunica illa dñi incōſutilis: q̄ ſciſſa nō fuit
ſed ſorte ꝓuenit. ¶ Igit eccleſie vniꝰ ⁊ vni/
ce vnū corpus: vnū caput: nō duo capita: q̄ſi
mōſtrū. chriſtus videlicet ⁊ chriſti vicariꝰ pe
trus petriq; ſucceſſor: dicēte dño ipſi Petro: Joh. 21. c
Paſce oues meas: meas inquit ⁊ generalit

nõ ſingulariter has vel illas: ꝑ quod cõmiſiſ
ſe ſibi intelligiꝉ vniuerſas. Siue ergo greci ſi
ue alij ſe dicãt petro eiuſq; ſucceſſoribus nõ
eſſe cõmiſſos: fateanꝉ neceſſe ſe de ouib⁹ xp̄i
Jo.10.d nõ eſſe: dicẽte dñ̃o in Joh. Unũ ouile et vni/
cuꝫ eſſe paſtorẽ: in hac eiuſq; ptãte duos eſſe
gladios: ſpũalẽ videlꝫ ⁊ tpalẽ euãgelicis di/
Luc.22.d ctis inſtruimur. nã dicẽtib⁹ aplis: Ecce gla/
dij duo hic: in eccl̃ia. ſ. cũ apl̃i loquerenꝉ. nõ
reſpõdit dñ̃s nimis eſſe: ſed ſatis. Certe q̃ in
ptãte petri tpalẽ gladiũ eſſe negat: male ver/
Mat.26.e bũ attendit dñ̃i ꝓferentis: Cõuerte gladiuꝫ
tuũ in vaginã. Uterq; ẽ in ptãte eccl̃ie ſpirt/
tualis. ſ. gladi⁹ ⁊ materialis. Sed is quidem
ꝓ eccl̃ia: ille vero ab eccl̃ia exercẽdus. Jlle ſa
cerdotis: is manu regũ ⁊ militũ: ſed ad nutũ
⁊ patientiã ſacerdotis. Oportet aũt gladiuꝫ
eſſe ſub gladio: ⁊ tpalẽ auctoritatẽ ſpũali ſub
Ro.13.a ijci ptãti. Nã cũ dicat apl̃s: Nõ eſt ptãs niſi
a deo: q̃ aũt a deo ordinata eſſet niſi gladius
eſſet ſub gladio: ⁊ tanq̃ inferior reducereꝉ ꝑ
aliud in ſuꝑma. Nã ſm beatũ Dionyſiũ: lex
diuinitatis eſt: infima ꝑ media in ſuprema re
duci. Nõ ẽ ſm ordinem vniuerſi oĩa eque ac
imediate: ſed infima ꝑ media: inferiora ꝑ ſu/
periora ad ordinẽ reducunꝉ. Spũalẽ aũt ⁊ di
gnitate ⁊ nobilitate terrenã quãlibet ꝑcelle/
re ptãtẽ: oportet tanto clari⁹ nõ fateri: quãto
ſpũalia tpalia antecellũt: qḋ etiã ex decimaꝝ
datione ⁊ bñ̃dictione ⁊ ſanctificatione: ex ip
ſius poteſtatis acceptione: ex ipſarũ rerũ gu
bernatione claris oculis intuemur. Nã veri
tate teſtãte: ſpiritualis ptãs terrenã poteſta/
tẽ inſtituere habet ⁊ iudicare: ſi bona fuerit:
ſi de eccleſia et eccl̃iaſtica poteſtate verificaꝉ
Hiere.1.b vaticiniũ Hieremie: Ecce cõſtitui te hodie ſu
ꝑ gentes ⁊ regna: ⁊ cetera q̃ ſequunꝉ. Ergo ſi
deuiat terrena ptãs iudicabiꝉ a poteſtate ſpi
rituali: ſed ſi deuiat ſpũalis: minor a ſuo ſu/
periori. ſi vero ſuꝑma: a ſolo deo nõ ab homi
1.Co.2.d ne poterit iudicari. teſtante apoſtolo: Spiri/
tualis homo iudicat oĩa: ipſe aũt a nemine iu
dicaꝉ. Eſt aũt hec auctoritas ⁊ ſi data ſit hoĩ
vt exerceaꝉ ꝑ hominẽ: nõ humana ſed poti⁹
diuina ptãs: ore diuino Petro data: ſibi ſuiſ
Mat.16.c q; ſucceſſorib⁹ in ipſo quẽ cõfeſſus fuit petra
firmata: dicẽte dñ̃o in Petro: Qḋcũq; liga/
ueris ⁊c. Quicunq; igiꝉ huic ptãti a deo
ſic ordinate reſiſtit: dei ordinationi reſiſtit: ni
ſi duo ſicut manicheus fingat eſſe principia:
qḋ falſum ⁊ hereticũ iudicamus: q2 teſtante
Moyſe: Nõ in principijs: ſed in principio ce
lũ deus creauit ⁊ terrã. Porro ſubeſſe roma.
pon. omni humani creature declaram⁹ dici/
mus omnino eſſe de neceſſitate ſalutis.

De dolo et contumacia. Bonifa. viij.

Rem nõ nouã aggredimur neq; vi
am inſolitã ambulam⁹ ſed anteri
oris iuris calcatã veſtigijs: p̄ntis
ꝯſtitutiõis indubitato roborem⁹
ſuffragio: ⁊ incõcuſſo munimine ſtabilimus.
Eſt ſiq̇dẽ iã ſancitũ ꝙ ꝓpoſitũ publice cita/
tiõis edictũ: eũ artet q̃ impedit aut facit etiã
ſe celãdo ne ad eũ poſſit ꝑuenire citatio: ap/
pareatq; ꝯtumax q̃ ſic agit: qḋq; in albo ꝑto
ris hmõi edicto ꝓpoſita ſue iuriſdictiõi ſub/
iectos arceãt ⁊ aſtringãt: magꝭ q̃ ſi voce ꝑco
nia (q̃ innoteſcit paucis) vel lr̃is citaretur.
Jus eñ̃ ꝙ talẽ modũ citationib⁹ poſuit:
violẽter ꝑſũpſiſſe credẽdũ eſt vt q̃ in eodẽ al/
bo tot ipi⁹ albi publicũ locũ frequẽtãtiũ ocu
lis paterẽt legenda: ad citati noticiã deueni/
rẽt. Uñ ad ꝑhendã oĩb⁹ eorũ q̃ faciũt ple
nã lectionẽ ⁊ notionẽ mandaꝉ legem tabulis
aut lapidib⁹ ſculptã ſanctiſſime eccl̃ie deſcri/
bi porticib⁹ ⁊ affigi. Premiſſis igiꝉ i de/
bitã ꝯſiderationẽ deductꝭ: ac in lance irrefra
gibilis rõnis appenſis. Nos q̃ vniuerſo
(diſponente dñ̃o) ꝑeſſe dinoſcimur: volentes
ꝑ hãc nouellã ꝯſtitutionẽ aliqḋ circa ꝑdicta
ſtatutũ exꝑſſius inueniri: declaramus de fra
trũ nr̃orũ ꝯſilio: ⁊ nihilominus h̃ edicto ꝑpe
tuo valituro firmam⁹ ⁊ ſtatuim⁹: vt citatiões
auctãte apl̃ica: de q̇buſcũq; ꝑſonis vndecũq;
et vbicũq; ſint cuiuſcũq; ſtat⁹ dignitatis vel
ꝑeminẽtie eccl̃iaſtice vel mũdane: etiã ſi im/
periali vel regali fulgeãt dignitate: ꝑſertim ſi
impediãt vl̃ faciãt ꝑ ſe vel ꝑ alios quoq̃ mõ:
ne citationes ipe ad eos ꝑueniãt ex quacũq;
cã faciende: aut citandorũ domicilia ſiue lo/
ca tute vel libere adiri nõ poſſint (cũ ꝓut ſcri
ptũ eſt) exiſtimare debeamus an eo ire liceat
vbi eſt citatio faciẽda. ꝑinde ad inſtar edicto
rũ ꝑfatorũ ꝓpoſitoꝝ in albo ꝑtoris: etiã ex/
tra ſolẽnes dies in q̇b⁹ ro. põtifices ſuos face
re ꝯſueuerũt generales ꝓceſſus publice: id
vobis ſpãliter et ex certa ſciẽtia iubẽtib⁹ facte
in audientia lr̃arũ nr̃arũ: aut in aula noſtri
palatij poſtmodũ affigende ianuis maioris
eccl̃ie loci: in quo romana cõis oĩm chriſtia/
ni ppl̃i nationũ reſidebit curia: vt cũctis poſ
ſint patere: ⁊ ita deferri citatis valeant. ac ar
ceant citatos poſt terminũ lapſum: qm̃ ꝯſide
rata locorũ diſtãtia: volum⁹ citationibus ip/
ſis cõpetentem apponi ſicut ſi eos ꝑſonaliter
apprehendiſſent: nõ ob. aliquib⁹ priuilegijs
indulgẽtijs ⁊ litteris apoſtolicis generalib⁹
aut ſpecialib⁹: q̇buſcũq; ꝑſonis põtificali im
periali regali ve alia eccleſiaſtica ſeu munda/
na dignitate ꝑditis: alijſq; inferiorib⁹ eccle/

ſijs monaſterijs locis collegijs ⁊ vniuerſitatibꝰ: in quacūqꝫ forma verboꝝ ꝯceſſis: p̄ q̄ taliū citationū effectꝰ poſſit quōlibet impediri: etiā ſi de ip̄is ⁊ eoꝝ totis tenoribꝰ de verbo ad verbū: aut de ꝓprijs noībus pſonarū monaſterioꝝ eccl'iarū locoꝝ illoꝝ quibus concedunt̄: vel eoꝝ ordinibus aut dignitatibus oporteat in nr̄is litteris fieri mentionem.

De p̄bendis et dignitatibus. Johan. xxij.

Execrabilis quorūdā tā religioſorū q̄z ſecularium ambitio: que ſemp plus ambiens: eo magis fit inſatiabilis: quo ſibi amplius indulgetur: ⁊ improbitas importuna petentiū a nobis ⁊ p̄deceſſoribus noſtris roma. ponti. nō tam obtinuiſſe q̄z extorſiſſe plerūqꝫ noſcit̄. et vnꝰ interdū etiā ad vnū bn̄ficiū eccl'iaſticum minꝰ idoneus in diuerſis eccleſijs nedū vicinis: ſed ab inuicē lōge diſtantibꝰ: immo nonnunq̄z in diuerſoꝝ regnoꝝ partibꝰ ſituatis plures q̄z duas aut tres vel plures etiam dignitates pſonatus officia ſeu prioratus: aut diuerſa beneficia eccl'iaſtica curā aīarū habētia poſſit diſpenſatiue cū al's nō liceret de iure cōi recipere ac ſimul licite retinere. ¶ Unde inter cetera incōueniētia ſubſcripta ſequitur: ꝙ interdū valet vnꝰ q̄ vnicū q̄z huiuſmodi cū vix officiū implere ſufficeret: plurimoꝝ ſibi vēdicat ſtipēdia: q̄ multis litteratis viris vite puritate ac teſtimonio bone fame pollentibus: qui mendicāt poſſint abunde ſufficere: equa diſtributione collata: habentibꝰ ipſa parat̄ vagandi materia: diuinus cultꝰ minuitur. hoſpitalitas in ipſis bn̄ficijs debita non ſeruat̄. Et dū nō ſunt ſui in vnaquaqꝫ regione rectores: eccleſiaruꝫ detrahit̄ cōmodis et honori: q̄ carentes defenſionū auxilio: in viribus ſuis ⁊ libertatibus multipliciter collabunt̄: ruinis patēt edificia nobilia: q̄ magnificētia extruxerat deceſſoꝝ: ⁊ qđ amariꝰ ē dolendū: aīarū cura negligit̄: ac vitioꝝ ſentibꝰ fomentū periculoſe p̄bet̄. Nos itaqꝫ tot malis tantiſqꝫ diſcriminibꝰ occurrere cupientes oēs ⁊ ſingulas diſpenſationes ſup receptiōe ⁊ retētione pluriū dignitatū pſonatuū adminiſtrationū officioꝝ prioratuū aut beneficiorū: q̄bus cura aīarū ſit annexa: ſub quacūqꝫ forma vel exp̄ſſione verboꝝ a nobis vel dictis pre. no. cuiuſcūqꝫ pſone cōceſſas. ¶ Cardinalibus tn̄ ſancte ro. eccle. q̄ circa nos vniuerſali eccl'ie ſeruiendo: ſingularū eccleſiarū cōmoditatibus ſe impēdunt: ac regū filijs q̄ ꝓpter ſublimitatē eoꝝ ⁊ generis claritatē ſūt potiori p̄rogatiua et gratia extollendi: dūtaxat exceptis: deliberatione ſup hoc cū fratribus noſtris habita diligēti: de ipſoꝝ cōſilio ⁊ ex certa nr̄a ſciētia: in forma ſubſcripta duximus taliter moderādas ꝙ p moderationē noſtrā effrenatā circa eaſdē pſonas taliū bn̄ficioꝝ multitudinē refrenemus: ipſiqꝫ impetrātes fructu diſpēſationū hmōi taliter non fruſtrent̄. ¶ Statuimꝰ itaqꝫ ⁊ đ fratrū ipſorū ꝯſilio ordinamꝰ ꝙ obtinētes nūc ex diſpēſatione legitima pluralitatē hmōi dignitatuꝫ pſonatuū officioꝝ aut prioratuū ſeu bn̄ficiorū: q̄ al's abſqꝫ diſpēſatione obtinere neq̄bāt: vnū tm̄ ex dignitatibꝰ pſonatibꝰ prioratibus officijs eccleſijs vel beneficijs hmōi quibꝰ imminet aīarū cura cū dignitate pſonatu vel officio prioratu eccl'ia vel bn̄ficio ſine cura que haberi maluerint. p̄textu diſpēſationis ſufficientis circa id eiſdē indulte: poſſint licite retinere: que tn̄ teneant̄ eligere infra mēſem numerandū a tp̄e noticie ꝯſtitutionis iſtiꝰ: ceteris beneficijs cū cura vel ſine cura q̄ ip̄ius diſpenſationis p̄textu tenebāt: ⁊ q̄ alias nō poterant de iure abſqꝫ diſpenſatione licite retinere: que nos ex nūc vacare decernimꝰ: corā ordinarijs ſub teſtimonio publico infra ideꝫ tempus verbaliter ⁊ realiter cū effectu dimiſſis: abſqꝫ eo ꝙ ad illa nunq̄z ſine collatiōe ab eo qui facere poterit facienda redire: aut eoꝝ adminiſtrationi ſe īmiſcere p̄ſumāt. Alioq̄n tam his q̄z alijs omnibꝰ bn̄ficijs q̄ virtute huiuſmodi nr̄e moderationis retinere poterāt. vt p̄fert̄ ſint iure priuati: ⁊ prorſus inabiles ad ſimilia bn̄ficia obtinēda. ¶ Per hoc aūt his qui dignitates pſonatus vel officia aut alia bn̄ficia curā aīarū habentia ex diſpenſatione q̄ ius tribuat iuxta noſtrā moderationē p̄ſcriptā obtinēt: ⁊ alia ſimilia bn̄ficia q̄ nr̄orū vel eoꝝdē p̄deceſſoꝝ auctoritate lr̄arū expectāt: cū quibus eſt vt illa cū vacauerit recipere: ⁊ vna cū obtentis licite retinere valeāt: diſpenſatū nolumꝰ derogari: quin ea dū vacabunt infra dicti tp̄is ſpaciū poſſint eligere: et dimiſſis alijs recipere in forma reſcripta ac licite retinere: penas ſimiles īcurſuri: qui huiuſmodi noſtre p̄ſumpſerint cōtraire ſanctioni. ¶ Porro qꝛ quorūdā oculos ſic auaricie cupiditatis vitiū excecauit: ꝙ plura talia beneficia ſimul abſqꝫ diſpēſatione canonica retinere p̄ſumant. Nos de illis p̄ſenti decreto ſtatuimꝰ: vt oīa ſingula bn̄ficia ſic detēta: illo tn̄ retēto ꝙ vltimo receperint: dūmodo in eo ex collatione canonica cōpetat ius eiſdē: infra tp̄s vt p̄mittit̄ limitatū verbo vel facto ac ſine fraude corā ordinarijs ſub teſtimonio ſimiliter publico dimittere teneant̄: qđ ſi nō fecerint: etiā illo ſint ip̄o iure priuati: in quo

LL q

ius eis alˀs cõpetebat:⁊ inabiles penitus ad
quecūqꝫ eccl'iaſtica bñficia obtinẽda cẽſeãt.
¶ Qui vero deinceps receperint dignitatẽ
vl' ꝑſonatū ſeu officiū aut aliud bñficiū curã
aĩarū habẽs annexã:ſi antea ſil'e bñficiū ob/
tinebãt:illud ꝙ ipi iuri poſtqꝫ ſecūdi poſſeſſi/
onẽ habuerint:vel ꝑ eos omni dolo ⁊ fraude
ceſſantibꝰ ꝗminꝰ habeant ſteterint: ꝓuati no
ſcant abſqꝫ more diſpẽdio ĩ ordinãdorū ma/
nibꝰ dimittere debeãt pari mõ: alioqn ex tūc
ſint ipo iure ſcõo ꝓuati:⁊ nedū ad ſacros ſu
ſcipiẽdos ordines ꝗnetiã ad habẽdū qðcun
qꝫ aliud bñficiū eccl'iaſticū inabiles reputẽt.
Que oĩa ⁊ ſingula bñficia vacatura vt ꝓ̃mit
tit vel dimiſſa:nr̃e ⁊ ſedis apl'ice diſpenſatiõi
de fratrū noſtrorū cõſilio reſeruamꝰ. Inhibẽ
tes:ne ꝗs romanū põtificẽ quacūqꝫ ſit ſuꝑ h̃
auctoritate munitꝰ:vel hmõi bñficij diſpone
re vel circa illa ꝑ viaꝫ ꝑmutationis vel alias
ĩnouare quoquo mõ ꝓ̃ſumat. Nos em̃ ſi ſecꝰ
actū ſeu attẽtatū fuerit irritū decernimꝰ ⁊ in/
ane. ¶ Ceterū ordinarios intelligimꝰ in ca/
ſibꝰ ſupradictꝭ ep̃os in quorū ciuitatibꝰ ⁊ dio
ceſibꝰ cõſiſtūt bñficia ſeu aliqð eorū ꝙ debent
ſm ꝓ̃miſſa dimitti:aut ipſi ꝙ ea debent dimit
tere cõmorant. vel eccleſijs cathedralibꝰ va/
cañ.capitula earūdẽ:⁊ idẽ de beneficijs tam
dimiſſis qꝫ vt ꝓ̃mittit ꝓ̃ditis:nos vel apoſto
licã ſedẽ certificare ſtudeant qꝫprimū cõmo/
de poterunt indilate:vt de illis ſalubriter di/
ſponere valeamus. ¶ Quantū aūt ad mo/
dificationẽ attinet antefatã: illa dumtaxat ⁊
nõ alia beneficia eccl'iaſtica quocūqꝫ noĩe nū
cupent curã animarū habere cẽſemus:ꝙ pa/
rochias habent in quibus eſt animarū cura:
nõ ꝑ vicarios ꝑpetuos:ſed ꝑ rectores aut mi/
niſtros beneficiorū ipſorum vel illoꝝ tẽpora
les vicarios exercẽda: necnõ etiã illa quorꝫ
miniſtris ratione beneficioꝝ hmõi cõpetit vi
ſitare:inquirere: ꝓcurationẽ recipere: ſuſpẽ/
dere:excõicare:ſeu ab excõicationis ⁊ ſuſpen
ſionis ſentẽtijs abſoluere:de cõſuetudine vel
de iure iuribus alijs:de animarū cura loquẽ
tibus in ſuo robore quo ad cetera ꝑmãſuris.
¶ Nulli ergo oĩno hoĩm liceat hãc paginã
noſtrorū moderatiõis ſtatutorū cõſtitutionū
reſeruatiõis inhibitionis ⁊ volūtatis infrin/
gere:vl' ei auſu temerario ꝯtraire:ſi quis aūt
h̃ attẽtare ꝓ̃ſūpſerit indignationẽ oĩpotẽtis
dei ⁊ beatoꝝ Petri ⁊ Pauli apl'oꝝ eiꝰ ſe no/
uerit ĩcurſuꝝ. Data Auinione.xiij.kaleñ.de/
cẽ.põ.nr̃i ãno ſcõo. Bñdictꝰ.xij.

AD regimen eccleſie generalis qꝫqꝫ
immeriti ſuꝑna diſpoſitione voca
ti:gerimꝰ in noſtris deſiderijs vt
debemus qð ꝑ noſtre diligentie ſtudium ad
quarūlibet eccleſiarū ⁊ monaſteriorū regimi
na ⁊ alia beneficia eccleſiaſtica iuxta diuinuꝫ
beneplacitū et noſtre intentionis effectū viri
aſſumant idonei:ꝙ preſint ⁊ ꝓſint cõmitten/
dis eis eccleſijs monaſterijs et beneficijs pre
libatis. ¶ Premiſſorū nãqꝫ cõſideratiõe in
ducti:⁊ ſuadentibus nobis alijs rationalibꝰ
cauſis nõnullorū ꝓ̃deceſſorū noſtrorū roma/
norū pontificū veſtigijs inherentes: oẽs pa/
triarchiales:archiepiſcopales:⁊ ep̃ales eccle
ſias:⁊ etiã monaſteria prioratꝰ dignitates ꝑ/
ſonatus ⁊ officia necnõ canonicatus: ⁊ ꝑben
das eccleſias:ceteraqꝫ beneficia eccleſiaſtica
cum cura vel ſine cura: ſecularia ⁊ regularia
quecūqꝫ ⁊ qualiacūqꝫ fuerint:etiã ſi ad illa ꝑ
ſone cõſueuerint:ſeu debuerint ꝑ electionem
ſeu quẽuis aliū modū aſſumi:nūc apud ſedẽ
apoſtolicã quocūqꝫ modo vacãtia.⁊ in poſte
rū vacatura:necnõ ꝑ depoſitionẽ vel priuati/
onẽ ſeu tranſlationẽ aut muneris cõſecratio/
nis ſuſpenſionẽ:ꝑ felicis recordationis Jo.
papam.xxij.prede.no.ſeu eius auctoritate fa
ctas:⁊ per nos ſeu auctoritate noſtra in an/
tea faciẽdas vbilibet:necnõ a die forſan tem
pore iam dicti ꝓ̃deceſſoris aliqui in cõcordia
vel diſcordia electi vel poſtulati fuerint: quo
rū electio caſſata:ſeu poſtulatio repulſa: vel
per eos facta renūciatio:⁊ admiſſa ꝑ ipſum ꝓ̃
deceſſorem vel auctoritate ipſius extiterint:
ſeu quorū electorū vel poſtulatoꝝ ⁊ in antea
eligendorum ſen poſtulãdorū ac renūcianti/
um electionem caſſari:vel poſtulationẽ repel
li:aut renūciationẽ admitti ꝑ nos vel aucto/
ritate noſtra cõtingeret apud ſedẽ ꝓ̃dictam:
vel alibi vbicunqꝫ:ac etiã ꝑ obitum cardina/
lium eiuſdẽ eccleſie romane: ac officialiū di/
cte ſedis: videlicet camerarij: vicecancellarij
notariorū: auditorū lr̃arū cõtradictariarū:
⁊ apoſtolici palatij cauſarū auditoꝝ correcto
rū:⁊ ſcriptorū litterarū apoſtolicaꝝ: ac peni/
tentiarij ꝓ̃fate ſedis:ac abbreuiatorū. necnõ
cõmenſaliū ⁊ aliorū quorūlibet capellanoruꝫ
ſedis eiuſdem:⁊ etiã quorūcunqꝫ legatorum
ſiue nunciorū:ac in terris eccleſie romane re
ctorū.⁊ theſaurariorū:per dictū Johan.pre/
deceſſorẽ:vel nos ſpecialiter deputatorū ſeu
miſſorū hactenus vel a nobis deputãdorum
aut mittendorū in poſterū:nūc vacantia ⁊ in
antea vacatura: vbicūqꝫ dictos legatos vel
nūcios ſeu rectores aut theſaurarios anteqꝫ
ad romanã curiã redierint ſeu venerint:rebꝰ
eximi contigerit ab humanis necnõ quorū/
libet ꝓ quibuſcūqꝫ negocijs ad romanã cu/
riã redierint ſeu venerint:rebꝰ eximi viuẽtiū

ſeu etiã recedentiũ ab eadem: ſi in locis a di/
cta curia vltra duas dietas legales nõ diſtã/
tibus iã forſan obierint: vel eos in antea trã/
ſire cõtigerit: de hac etiã ſimili modo quorũ/
cũq3 curialiũ peregrinatiõis infirmitatis aut
recreationis: ſeu alia quacũq3 cauſa ad que/
uis loca ſecedentiũ: ſi eos anteq̃ ad dictam
curiã redierint in locis vltra duas dietas ab
eadẽ curia ꝑmittiꝛ non remotis: dũmodo eo
rũ ꝓpriũ domiciliũ nõ exiſtat ibidem: iã for/
ſitan deceſſerint: vel in poſterũ eos cõtigerit
de medio ſubmoueri: nũc ꝑ obitũ hmõi vacã
tia: ⁊ in poſterũ vacatura: rurſus monaſteria
prioratus decanatus dignitates pſonat⁹ ad
miniſtrationes officia canonicatus p̄bendas
eccleſias: ceteraq3 beneficia eccleſiaſtica ſecu
laria ⁊ regularia: cũ cura vel ſine cura: quecũ
q3 et qualiacũq3 fuerint: etiã ſi ad illa pſone
cõſueuerint ⁊ debuerint ꝑ electionẽ aut quẽ/
uis aliũ modũ aſſumi: que ꝓmoti per dictũ
p̄deceſſorẽ vel ei⁹ auctoritate ad patriarcha
lium archiepiſcopaliũ et epiſcopalium eccleſi
arũ: necnõ monaſterioꝝ regimina obtinebãt
tempore ꝓmotionũ de ipſis factarum nũc va
cantia: et qui ꝑ nos ſeu auctoritate noſtra in
poſterũ ad eadẽ regimina ꝓmouendi: tẽpore
ꝓmotionis hmõi obtinebunt: necnõ etiam q̃
ꝑ aſſecutionẽ pacificam quorũcũq3 prioratu/
um dignitatũ pſonatuũ officiorũ canonicatu
um et prebẽdarũ eccleſiarũ ⁊ beneficioꝝ alio
rum: per nos vel eundem Jo. predeceſſorem:
ſeu auctoritate litterarũ noſtrarũ: vel ipſius
Jo. p̄deceſſoris collatorum ⁊ conferendorũ
in poſterũ: nunc vacantia ⁊ in antea vacatu/
ra: plena ſuper ꝑmiſſis omnibus et ſingulis
cũ fratribus noſtris collatiõe p̄habita ⁊ ma/
tura deliberatione ſecuta: ordinationi diſpo/
ſitioni ⁊ ꝓuiſioni noſtre: donec miſerationis
diuina clementia nos vniuerſalis eccleſie re/
gimini preſidere cõceſſerit: de ipſorum fratrũ
cõſilio auctoritate apoſtolica reſeruamus: de
cernentes ex nunc irritũ ⁊ inane: ſi ſecus ſuꝑ
ꝑmiſſis ⁊ quodlibet eorũ per quoſcunq3 qua
uis auctoritate ſcienter vel ignoranter conti/
gerit attentari: non obſtantibus quibuſcũq3
conſtitutionib⁹ a predeceſſoribus noſtris ro/
manis pontificibus editis quatenus obſiſte
re poſſent ſuper enarratis articulis vel alicui
ſeu aliquib⁹ eorundẽ. Nulli ergo oĩno homi
nũ liceat hãc paginã noſtre reſeruationis et
cõſtitutionis infringere: vel ei auſu temera/
rio contraire. Si quis autem hoc attentare p̄
ſumpſerit: indignationẽ omnipotentis dei et
beatoꝝ Petri et Pauli apoſtolorũ eius ſe
nouerit incurſurũ. Datũ Auiniõe tertio idus
Januarij pontificatus noſtri anno primo.
M.cccxxv. Johãnes. xxij.

De conceſſione prebende.

Sedes apoſtolica in ſuis actib⁹ ve
ritatem ꝓſequẽs: lucem amãs: li/
benter euitat: nodo ſue ambigui/
tatis inuolutionem illãq3 ſemꝑ in
ſuis ordinationibus reſeruare cautelam intẽ
dit: vt de illis ꝓueniat cõmodũ: quod alijs
nõ immineat detrimentũ. ¶ Sane p̄dicte ad
diuini cultus augmẽtũ: ⁊ ſalutẽ populi quez
in nõnullis ciuitatibus ⁊ dioceſibus ſic mul/
tiplicarat altiſſimus: q̃d in earũ ſingulis ſin/
guloꝝ vultus nequibat: vt condecet vnicus
paſtor inſpicere: aut al's partes boni paſtoris
implere: ſalubriter intendentes in ipis dio/
ceſib⁹: quarũ nõnullas in duas ⁊ aliquas in
plures dioceſes duximus diuidẽdas: certas
ciuitates ac eccleſias ereximus cathedrales:
quaꝝ ſingulis diſtrictas ꝓprias ⁊ limitatas
dioceſes iuſſim⁹ aſſignari. Uerũ qm̃ plures
ante ordinationẽ ſeu diuiſionẽ noſtrã hmõi:
tam a nobis q̃ a p̄deceſſorib⁹ noſtris roma/
nis pontificib⁹ apoſtolicas obtinuerũt lr̃as
ſuꝑ beneficijs eccleſiaſticis in ipſis tũc inte/
gris dioceſibus vacaturis: quarũ nõnulle re
ſtant adhuc executioni mandande. ¶ Nos
amouere volẽtes cuiuſlibet dubitatiõis ſcru
pulũ: que circa gratiaꝝ executionẽ ſuꝑ hmõi
beneficijs cõceſſarũ poſſet forſan incidere: et
ꝓuidere cõſiderantes attentius: q̃ ꝑ ordina
tionẽ ſeu diuiſionẽ noſtrã p̄dictã ius ad rem
expectantibus: dicta beneficia antea cõpetẽs
ex ratione imitari non debet: quin adeo effi/
cax in diuerſis dioceſibus maneat: ſicut in ip
ſis quondã integris prius erat auctoritate p̄/
ſentiũ declaram⁹: q̃ oẽs ⁊ ſingule gratie ſuꝑ
beneficijs vacaturis ante diuiſiones hmõi in
ipſis quondã integris dioceſib⁹ a nobis vel
p̄deceſſoribus noſtris perſonis quibuſcũq3
cõceſſis: tam in ipſis quondã nũc diuiſis: q̃
in alijs dioceſibus deciſis ab illis: eidem mo
do ⁊ forma poſſint ſuo ordine per executores
mũdanos ⁊ alios ad quos id ꝑtinebit ad de
bitã executionẽ adduci quibus ante diuiſio/
nes ſepe factas poterant ⁊ debebãt. ¶ Jtez
et declaram⁹ quo ad litteras apoſtolicas iu/
ſticiam cõtinentes: vt videlicet iudices dati
ꝑ illas in cauſis quarũlibet perſonarum que
nũc de hmõi dioceſibus dimiſſis exiſtunt poſ
ſint: iuxta earũ tenorem ꝓinde ꝓcedere: ac ſi
dicte dioceſes de quibus mẽtio in litteris eiſ
dem habetur integre remanſiſſent. Nulli er/
go omnino hominũ liceat hanc paginam no
ſtre declaratiõis infringere: vel ei auſu teme/

rario cõtraire. Si quis aũt hoc attentare p̄ſũ
pſerit indignationẽ omnipotẽtis dei ⁊ beato
rũ Petri et Pauli aplorũ eius ſe nouerit in
curſurũ. Datũ Auinione kalen. nouẽbris põ
tificat⁹ nr̄i anno ſecũdo. De bñficijs affectis.

Paulus venetus papa ſecundus.

AD ro. pon. ꝓuidẽtiã ⁊ circũſpecti
onẽ ꝓuidaꝫ ſpectare dinoſcit: du
bia iuris ex q̄bus lites graues ori
unt in dies: ſue declarationis ora
culo terminare: ꝓut negociorũ qualitate et
temporũ cõditione inſpectis cõſpexit in dño
ſalubriter expedire. Cũ itaq; nõnulli romani
pontifices p̄deceſſores noſtri p diuerſas eoꝝ
cõſtitutiones quas ſuo tẽpore dũtaxat dura
re voluerint: quecunq; bñficia eccleſiaſtica q̄
ſui ⁊ ſancte romane eccleſie inuentũ: ⁊ tũc ex
iſtentiũ cardinaliũ familiares cõtinui cõmen
ſales obtinebãt ⁊ in poſteꝝ obtinerẽt eorũ fa
miliaritate durante: etiã ſi ab ipſa familiari
tate p obitum cardinaliũ eorũdẽ vel al's receſ
ſiſſent: necnõ illa q̄ etiã fructuum ⁊ ꝓuentu
um camere apoſtolice debitorũ collectores: ⁊
qui ipſorũ p̄deceſſorũ temporibus ſua officia
exercerent vniti ſuccollectores durãtib⁹ eorũ
officijs obtinebant in quibus vacauerint cũ
irritãtis appoſitione decreti ⁊ deinde p̄deceſ
ſoribus ipſis ſublatis de medio ac eorũ bene
ficiorũ occurrentibus vacationib⁹: inter vtri
uſq; iuris interp̄tes: etiam officiales romane
curie ſepenumero heſitatũ extiterit: an bene
ficia hmõi ꝓpter reſeruationem ⁊ decretum
p̄dicta reſeruata vel affecta remãſerint: ita q̄
nullus p̄ter romanũ põtificem de illis diſpo
nere potuerit ſiue poſſit reſeruatione ⁊ decre
to obſiſtentibus ſupradictis. At ꝓpter am
biguitatẽ hmõi varias quoq; iuriſperitorum
opiniones ⁊ diſcrepationes ipſas aduertere
mus: plerũq; ꝓ reſeruatione ⁊ affectione pre
miſſis: interdũ vero ecõtra ꝓnũciatũ ⁊ diffi
nitũ fore. Nos qui vigilijs more paſtoris
ſup his maturo ꝓuidendũ eſſe cõſilio nõ in
digne cẽſuimus. Et ꝓpterea in ſingulis cau
ſis ſup quibuſuis bñficijs eccleſiaſticis ean
dẽ ambiguitatẽ quõlibet cõcernẽtibus vſq;
ad noſtrũ beneplacitũ ſupſedere mãdauim⁹
cupientes: queadmodũ noſtro incũbit offi
cio dubijs hmõi finẽ imponere ſubditorũ ob
uiare diſpendijs ⁊ ne lites fiant penitus im
mortales de oportuno remedio prouidere.
Felicis recordatiõis Urbani. v. Gregorij
xi. ⁊ Bonifacij. viij. romanoꝝ pontificũ: etiã
p̄deceſſorũ noſtroꝝ qui ad ſubmouẽda alter
cationũ fomenta ⁊ ambiguitates hmõi luci
dandas: declaratiões ſimiles per ſuas lr̄as
ediderunt: veſtigijs inherẽdo ac ꝓuide cõſi
derantes effectũ: p reſeruationẽ manuſq; ap
poſitionẽ eorundẽ p̄deceſſorem in dictis be
neficijs ineſſe ꝓductũ: per obitũ ipſorum ne
quaq̄ cenſeri debere reuocatã. Romani quo
q; pontificis manus appoſitionẽ predictã tã
te efficacie tanteq; virtutis exiſtere: vt ſi ⁊ lr̄e
apoſtolice ſup ꝓuiſionibus beneficiorũ: aut
de prouidendo mandatis in quibus decretũ
et reſeruatio huiuſmodi apponunt ex aliqua
cauſa ſuum debitũ non ſortiant effectum: fa
cultatẽ tamen ꝓuidendi de beneficijs taliter
reſeruatis quibuſcũq; alijs fuiſſe ademptam
huius ꝑpetue ⁊ irrefragabilis cõſtitutionis
edicto de venerabiliũ fratrũ noſtrorũ ſancte
romane eccleſie cardinaliũ conſilio: oĩa ⁊ ſin
gula beneficia eccleſiaſtica ſecularia: ⁊ cuiuſ
uis ordinis regularia: etiã ſi prepoſitatus: ca
nonicatus p̄poſiture et prebende: dignitates
ꝑſonatus: adminiſtratiões vel officia fuerint
⁊ ad illa cõſueuerint qui per electionẽ aſſumi
eiſq; cura immineat animarũ: vt premittitur
reſeruata ⁊ per romanos pontifices ſucceſſo
res noſtros canonice intrantes in poſterũ re
ſeruanda. actu quouis modo vacantia et in
antea vacatura. p huiuſmodi reſeruationẽ ⁊
decretum remanſiſſe: et remanere ſemp affe
cta: nullumq; de illis cum primũ vacare con
tigerit preter eundẽ romanũ pontificẽ ea vi
ce quouis modo diſponere potuiſſe ſiue poſ
ſe. Harum ſerie decernimus: et pariter decla
ramus: q; tam in pendentibus etiã per appel
lationem q̄z in futurum ſuper eiſdem benefi
cijs: vt premittitur reſeruatis: cõmittendis
cauſis: per dilectos filios magiſtros capella
nos noſtros cauſarũ palacij apoſtolici audi
tores: atq; alios quoſcunq; delegatos ⁊ iudi
ces vbilibet inuiolabiliter obſeruari: et ſm p̄
miſſa: nec aliter ſententiari et diffiniri volu
mus atq; mandamus eis et eorum cuilibet
quauis alia ſuper premiſſis interpretandi fa
cultate ſublata. decernentes ex nunc irritum
⁊ inane: ſi ſecus ſuper his a quoquã quauis
auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit
attentari. Nulli ergo hominũ liceat hãc
paginam noſtre cõſtitutionis declarationis
voluntatis mandati ⁊ decreti infringere vel
ei auſu temerario contraire. Si quis autem
hoc attẽtari preſumpſerit: indignationeꝫ om
nipotentis dei ⁊ beatorum Petri et Pauli
apoſtolorum ſe nouerit incurſurum. Datum
Rome apud ſanctum Marcum Anno incar
nationis dominice. M. cccclxvij. kaleñ. ſeptẽ
bris pontificatus noſtri anno tertio.

De rebus eccleſie non alienandis.

Paulus venetus papa ſecundus.

AMbitioſe cupiditati: illorum p̃cipue qui diuinis et humanis affectati damnatiōe poſtpoſita immobilia ⁊ p̃cioſa mobilia deo dicata: ex quibus eccleſie monaſteria et pia loca reguntur illuſtrenturq; ⁊ eorum miniſtri ſibi alimoniam vendicant ꝓphanis vſibus applicari aut cum maximo illorum ac diuini cult⁹ detrimento exquiſitis medijs vſurpare p̃ſumunt occurrere cupientes omniū rerum ⁊ bonorum eccleſiaſticorum alienationē omneq; pactum per quod ipſorum dominiū: cōceſſionem hypothecā: locationē et conductionem vltra triennium: necnō infeudationē vel contractum emphyteoticum (p̃terq; in caſibus a iure p̃miſſis) ac de rebus et bonis emphyteoſim ab antiquo concedi ſolitis et cum eccleſiarum euidenti vtilitate: ac de fructibus ⁊ bonis que ſeruando ſeruari non poſſunt: pro inſtantis temporis exigentia ac ꝑpetuo valitura conſtitutione fieri preſenti ꝓhibemus: predeceſſorum noſtrorū conſtitutionibus ꝓhibitionibus ⁊ decretis alijs ſuper hoc editis: (que tenore preſentiū innouamus) in ſuo nihilominus robore ꝑmãſuris. ¶ Si quis autem cōtra huius noſtre ꝓhibitionis ſeriem: de bonis ⁊ rebus eiſdem quicq; alienare preſumpſerit: alienatio: hypotheca: conceſſio: locatio conductio: ⁊ infeudatio hmōi: nullius omnino ſint roboris vel momenti: ⁊ tam qui alienat q̃; is qui alienatas res ⁊ bona predicta receperit: ſententiam excōmunicationis incurrat: alienanti vero bona eccleſiarū monaſteriorum locorūq; piorū quarumlibet inconſulto romano pontifice: aut contra p̃ſentis conſtitutionis tenorē: ſi pontificali abbatiali prefulgeat dignitate: ingreſſus eccleſie ſit penitus interdictus. Et ſi per ſex menſes immediate ſequētes ſub interdicto huiuſmodi: animo (quod abſit) pſeuerauerit indurato. lapſis menſibus eiſdem a regimine et adminiſtratione ſeu eccleſie vel monaſterij cui preſidet in ſpiritualibus et temporalibus ſit eoipſo ſuſpenſus. Inferiores vero prelati: cōmendatarij ⁊ aliarum eccleſiarum rectores: beneficia vel adminiſtrationem quomodolibet obtinentes: prioratibus: prepoſituris: dignitatibus: perſonatibus: adminiſtrationibus: officijs canonicatibus prebendis: alijſq; eccleſiaſticis cum cura et ſine cura ſecularibus et regularibus beneficijs: quorum res et bona alienarunt: duntaxat ipſo facto priuati exiſtant: illaq; abſq; declaratiōe aliqua vacare cenſeantur. poſſintq; per locorum ordinarios vel alios ad quos eorum collatio pertinet: perſonis idoneis (illis exceptis que propterea priuate fuerint) libere de iure conferri: niſi alias diſpoſitioni apoſtolice ſedis ſint ſpecialiter aut generaliter reſeruata. nihilominus alienate res et bona hmōi: ad eccleſias monaſteria ⁊ loca pia: ad que ante alienationē huiuſmodi pertinebãt libere reuertant. ¶ Nulli ergo omnino hominū liceat hãc paginã noſtre ꝓhibitionis ⁊ innouationis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Si quis hoc attentare p̃ſumpſerit: indignationē omnipotentis dei ⁊ beatorum Petri et Pauli apl̃orū eius ſe nouerit incurſurum. Datum Rome apud ſanctū Marcum: Anno dominice incarnationis. M.cccclxviij. kalē. marcij pōtificat⁹ nr̄i anno quarto. ¶ de.

PAulus ep̃us ſeruus ſeruorum dei ad ꝑpetuam rei memoriam. Cū in omnibus iudicijs ſit rectitudo iuſticie ⁊ cōſcientie puritas obſeruãda: Id multomagis in cōmiſſionibus alienationū rerum eccleſiaſticarū cōuenit obſeruari: in quibus de xp̄i patrimonio et diſpenſatione pauperū: non de ꝓprio cuiuſq; peculio agit aut tractat. Quapropter oportet vt in examinãdis hmōi alienationū cauſis: que a ſede apoſtolica in forma: Si in euidentē vtilitatem cedant oneratis eccleſiaſticorum iudicū cōſcientijs delegant: nihil fauor vſurpet: nihil timor extorqueat: nulla expectatio p̃mij iuſticiã cōſcientiãq; ſubuertat. Monem⁹ igit et ſub interminationē diuini iudicij om̄ibus cōmiſſarijs ⁊ delegatis hmōi diſtricte p̃cipimus: vt caute ⁊ diligēter attendãt cauſas in lr̄is apoſtolicis per ſuplicantes exp̄ſſas. Illaſq; ſollicite examinent atq; diſcutiēt: teſtes ⁊ ꝓbationes ſup narrationū veritate recipiant. et ſolū deū p̃oculis habētes: omni timore aut fauore depoſito eccleſiarū indemnitatibus cōſulãt. nec in leſionē aut detrimentū earū: decretū quōlibet interponãt. Si q̇s autē cōmiſſari⁹ aut delegat⁹ ꝯſcientie ſue ꝓdigus ĩgrauamē aut detrimētū eccl̃ie ꝑ gratiã timorē vel ſordes alienatiōi ꝯſenſerit aut decretū vel auctē interpoſuerit: inferior q̇dã ep̄o ſentētiã excōicationis incurrat. Ep̄us xͦo aut ſuperior ab executione officij ꝑ annū nouerit ſe ſuſpenſum ad extimationē detrimenti eccl̃ie illati nihilominus cōdemnandus. Sciturus ꝙ ſi ſuſpenſione durante dãnabiliter ingeſſerit ſe in diuinis irregularitatis laqueo ſe inuoluet: a quo non niſi per ſummū pontificem poterit liberari. Is vero qui dolo vel fraude aut ſcienter in detrimentum eccleſiarum alie

nationem fieri procurauerit: aut per ſordes aut impreſſionem alienatiõis decretum extor ſerit: ſimilem ſententiam excõicationis incur rat: a q̃ nõ niſi ꝑ romanũ pontificẽ poſſit ab ſolui: ad reſtitutionẽ nihilominꝰ reꝝ aliena toꝝ cũ fructibꝰ qñcunq; de p̄miſſis ꝯſtiterit condẽnãdus. Volumꝰ autẽ ꝙ delegati ⁊ cõ miſſarij p̄dicti de penis ꝯſtitutioni nr̃e ſpeci fice mouebũt: ⁊ ĩ q̇buſcũq; lr̃is cõmiſſionuꝫ hmõi h̄ ſtatutũ nr̃m inſeratur. Nulli ḡ oĩno hoĩm liceat hãc paginã nr̃e monitionis p̄ce ptionis ⁊ volũtat̃ infringere: vel ei auſu te/ merario ꝯtraire. Si q̇s aũt h̄ attẽtare p̄ſum pſerit: indignationẽ oĩpotẽtis dei: ⁊ beatoꝝ Petri ⁊ Pauli apł'oꝝ eiꝰ ſe nouerit incurſu rũ. Datũ Rome apud ſctm̃ Petꝝ Anno in carnatiõis dñice. M. cccc. lxv. quinto idus Maij. põtificatꝰ nr̃i Anno p̄mo

De ſepulturis. Bonifacius octauus

Deſtande vitat̃ abuſum: queꝫ ex q̇dã mõ horribili: nõnulli fideleſ ĩprouide ꝓſequũtur: nos pie in/ tẽtiõis ducti ꝓpoſito (ne abuſus p̄dicti ſeuitia vlteriꝰ corꝑa hũana dilaceret: mẽteſq; fideliũ horrore cõmoueat ⁊ contur/ bet auditũ) digne decreuimus abolendum. Prefati nãq; fideles huiꝰ ſue improbande vtiq; cõſuetudis vitio intendẽtes: ſi q̇ſq; ex eis genere nobilis vel dignitat̃ titulo inſi/ gnitus: p̄ſertim extra ſuaꝝ partiuꝫ limites: debitũ nature ꝑſoluat: in ſuis vel alijs remo tis ꝑtibꝰ ſepultura electa: defũcti corpus ex q̇dã impietat̃ effectu truculent̃ exterreãt: ac illud mẽbratim vel in fruſta ĩmaniter conci/ dẽtes: ea ſubſequẽter aq̇s ĩmerſa: exponunt ignibꝰ decoquẽda: ⁊ tãdẽ ab oſſibꝰ tegmẽto carnis excuſſo: ad eaſdẽ ꝑtes predictas mit/ tũt ſeu deferũt tumulãda: quod nõ ſolũ diui ne maieſtat̃ cõſpectui abominabile plimuꝫ reddit̃: ſꝫ etiã humane cõſideratiõis obtuiti bus occurrit vehemẽtiꝰ abhorrendũ. Volẽ tes igit̃ (ꝓut officij nr̃i debitũ exigit) illd̾ in hac ꝑte remediũ adhibere: per qd̾ tante abo minatiõis tãq; ĩmanitatis ⁊ ĩpietatis abu/ ſus penitꝰ deleat̃: nec extẽdat̃ ad alios: apo ſtolica auc̃te ſtatuimꝰ ⁊ etiã ordinamꝰ: vt cũ q̇s in cuiuſcũq; ſtatꝰ aut gener̃ ſeu dignita tis extiterit: in ciuitatibꝰ terr̃ ſeu loc̃ in q̇bꝰ catholice fidei cultꝰ viget: diẽ de cetero clau det extremũ: circa corꝑa defũctoꝝ hmõi ab/ uſus vel ſimil'is nullatenꝰ obſeruet̃: nec fideli/ um manꝰ tãta ĩmanitate ſedet̃: ſed vt defun ctoꝝ corꝑa ſic impie ac crudel'r nõ tractẽtur deferant̃ ad loca ĩ q̇bꝰ viuẽtes elegerit ſepe/ liri: aut in ciuitate caſtro vl' loco deceſſerint: vel loco vicino eccl'iaſtice ſepulture tradan/ tur: ita ꝙ demũ incinerat̃ corꝑibus aut al's vbi ſepulturã elegerint deportent̃ ⁊ ſepeliã tur in eis. Alioq̇n p̄dicti defũcti executor vl' executores aut familiares eiꝰ: ſeu q̇uis alij cuiuſcũq; ordĩs cõditiõis ſtatꝰ aut gradus fuerĩt: etiã ſi põtificali dignitate p̄fulgeant q̇ cõtra huiꝰ nr̃i ſtatuti et ordinatiõis tenorẽ p̄ſumpſerint: defũctoꝝ corꝑa ſic inhũanit̃ et crudel'r ꝑtractare vel facere ꝑtractari: excõi cationis ſñiam quã ex nũc in ip̄os ꝓferimꝰ ipſo facto ſe nouerit incurſuros a q̃ non niſi ꝑ apł'icã ſedẽ p̄terq; in mort̃ articl'o poſſint abſolutiõis bñficiũ obtinere. Et nihilominꝰ ille cuius corpus ſic inhumane tractatũ fue rit eccl'iaſtica careat ſepultura.

De decimis ⁊ primitijs. Bonifa. viij. collectori decime.

Declarationes q̃s in negocio per vos nuꝑ impoſite ꝓ ꝓſecutione guerre ac negocij regni Sicilie ꝯ hoſtes eccl'ijs ⁊ ꝑſonis eccl'iaſtic̃ ꝑ totã italiã et cetera cõſtitut̃ volumus ob/ ſeruari: cuiꝰ quidẽ decime in illis ꝑtibꝰ te ſu perintendentẽ ſeu collectoreꝫ duximꝰ depu/ tãdũ: tales ſũt. ¶ De redditibꝰ ⁊ ꝓuẽtibꝰ leproſaꝝ domoꝝ ⁊ hoſpitaliũ pauperũ qui ĩ vſus leproſoꝝ infirmoꝝ ⁊ paupeꝝ cõuertun tur: decima nõ ſoluet̃. ¶ Moniales autem alieq; regl'ares ꝑſone q̃rũ redditꝰ ⁊ ꝓuentꝰ eccl'iaſtici adeo ſũt tenues ⁊ exiles ꝙ de ill' ſuſtẽtari ñ pñt: ſꝫ ꝓ habẽdo vite ſue ſuſtẽta/ tiõem neceſſe habẽt mẽdicare ⁊ elemoſynas publice petere: dictam decimã nõ ꝑſoluent.

¶ Seculares q̇ꝫ clerici q̇ꝝ eccl'iaſtici reddi tus ⁊ ꝓuẽtus annui ſũmã. vij. florenoꝝ au/ ri nõ excedũt eandẽ decimã nõ preſtabunt.

¶ Si vo vna ꝑſona plura habeat bñficia q̇ꝝ nullũ ꝑ ſe acceptũ dictã ſũmaꝫ. vij. flore/ noꝝ auri annuatim attigat: ſil'r tñ collecta in minimis ꝓuẽtibus ſummã memoratã exce/ dãt: q̇tq̇t vel q̃ntũcũq; modica fuerĩt de om nibꝰ ⁊ ſingul' decima ꝑſoluet̃. Sꝫ nõ ſoluet̃ de pictantijs monachoꝝ: ſil'r de his q̃ a chri ſtifidelibꝰ relinquũtur eccl'ijs: vt ex eis ꝑpe/ tui emant̃ redditꝰ. Itẽ de exẽnijs p̄lat̃ ⁊ ali/ is ꝑſonis eccl'iaſtic̃ liberal'r fact̃ decima nõ ſoluet̃. ¶ Soluẽtiũ decimã electioni ſeu ar/ bitrio cõmittit̃: vtꝝ ip̄am velint ſoluere per totũ tp̄s qd̾ durabit decima ꝓ rata ꝓuentu/ um q̇s ſingl'is ãnis dicti tp̄is ipſos ꝑcipe cõ/ tigerit: an ꝑ ip̄m tp̄us ꝓ rata cõis eſtimati/ onis ꝓuẽtuũ eorũdẽ. Sꝫ vna via electa nõ licebit alicui variare ad aliã recurrẽdo. Et fiat ⁊ redigatur ꝑ collectores in ſcriptis ele/ ctio hmõi expreſſe in p̄ma ſolutiõe decime ſu/

pꝛadicte: alioq̄n iuxta eſtimationē cōem per totū tp̄s ſoluere tenebunť. ¶ Declaramus aūt ꝙ hi q̄ elegerint ſoluere decimaꝫ ꝓ rata q̄ ꝑceꝑint annuatim: vēdāt ꝓuētus bn̄ficiorū ſuoꝝ q̄ ꝑſonalē reſidētiā nō req̄rūt: ⁊ ſoluāt decimā ꝓ ſolo p̄cio qꝺ recipient de eiſdē dū tn̄ ꝯtra h̄ in fraudē decime nihil omnino agať. Sꝫ eccl̄iaſtica ꝑſona q̄ in eccl̄ia ſua vl̄ bn̄ficio qꝺ reſidētiā ꝑſonalē req̄rit non reſidet: ſꝫ fac̄ in eodē ꝑ firmariū vel vicariū deſeruiri: deputādo ip̄i vicario vl̄ firmario certā ſuoꝝ ꝓuetuū portionē vicariatus ſeu firmarij: ſꝫ de vniuerſis ip̄ius vel bn̄ficij ꝓuētibꝰ decimā exhibebit. ¶ Declaramꝰ aūt ꝙ de ſiluis ſeu nemoꝛibꝰ q̄ nō ꝯſueuerūt vēdi nihil ſolueť: niſi forte aliq̄d de illis vēdituꝫ fuerit durāte decima: ⁊ tūc eſtimabiť q̄ntuꝫ valere debēt annui redditꝰ ꝑs vendita ſm̄ aſſiſiā q̄ cōſueuit fieri de nemoꝛibꝰ ꝑtibꝰ illiſ in q̄bꝰ nemꝰ ſituatū fuerit: ⁊ de ſola eſtimatione decima ꝑſolueť: ⁊ niſi de eo qꝺ ꝑcipeť de dict̄ ſiluis ſeu nemoꝛibꝰ q̄ vēdi nō cōſueuerūt: niſi forte vēdāt durāte decima: ex vēditiōe paſcuagij ſeu herbagij aut alterꝰ conſil̄is ꝓuētus eorūdē nemoꝝ ⁊ ſiluaꝝ: ⁊ ſi nō vēdanť huiꝰ paſcuagia ⁊ ſil̄ia nō ſolueť decima de his: ita tn̄ ꝙ in fraudē decime nihil ꝯ h̄ attēteť: idēq̧ de paſcuis herbagijs ⁊ ꝯſil̄ibus obuētionibꝰ ſiluaꝝ volumꝰ obſeruari.

¶ De ſtagnis ⁊ piſcarijs decima ſic ſolueť. videlicet ꝙ fiet relatio de nūero annoꝝ q̄bꝰ ante vēditionē vltima vēdita nō fuerūt ad q̄ntitatē p̄cij ex ip̄a vēditiōe vltima recepti: vt p̄cio diuiſo ī ꝑtes ſm̄ annoꝝ terminū durāte decima: ſolueť decima ī ipſa de tot ꝑtibꝰ p̄cij ⁊ ipſa vēditiōe recepti q̄t fuerūt anni p̄dicti: vt ſi forte ſūt q̄nq̧ anni elapſi ex q̄ fuerat ſtagnū vēditū: ⁊ nūc vēdať .p.c. floꝛe. fiant de precio .v. ꝑtes vt ꝓ tribꝰ annis q̄buſ durabit decima ſolueť ipſa decima de tribus ꝑtibꝰ precij tantū. vicꝫ .lx. flo. ⁊ m̄tiplicabūtur ⁊ minuenť ꝑtes p̄cij: ꝓut plures ⁊ pauciores fuerīt dicti anni. ¶ De piſcarijs auteꝫ fluminū ⁊ lacuū ⁊ venatiōibꝰ ſi vendātur: ⁊ ſiluis ceduis ideꝫ qꝺ de ſtagnis fiet. ¶ De piſcibꝰ ſtagnoꝝ vl̄ beluis garrenaꝝ q̄s pro vſu vel eſu ſuo cōſumi vel ſine fraude donari cōtigerit: decima nō ſolueť. ¶ Et q꞉ nonnulli obtinēt a monaſterijs ⁊ eccl̄ijs p̄oratꝰ grāgias domos redditꝰ pēſiones ⁊ cēſus in ſoluēda: de his decima credimꝰ diſtiguēdū: videlicet an talia in bn̄ficiū habeanť: an ex ꝯtractu: an ex mera gr̄a: ſiue h̄ ſit cōceſſuꝫ ꝑ ſe. ap. ſiue ꝑ ipſoꝝ monaſterioꝝ vel eccl̄iaruꝫ ꝑſonas: de illoꝝ ꝓuētibus ſolueť decima.

¶ Cū aūt obtinenť talia ex cōtractu: puta ad pēſionē vl̄ firmā annuā: in q̄ nō eſt facta gr̄a obtinēti: ſꝫ in h̄ vterq̧ ꝯhentiū ſtuduit ꝯditionē ſuā facere melioꝛē: ꝑceptoꝛes penſiōis vel firme de ipſa penſiōe vl̄ firma decimā exhibebūt. ¶ Si aūt q̄s āte vel pꝰ ꝯceſſionē huiꝰ decime: ad vitā ꝓpꝛiā emit ꝓuentus p̄oꝛatus vel alioꝝ p̄dictoꝝ ꝓ aliq̄ pecunia: ita ꝙ in h̄ ei ſcienť gr̄a nō eſt facta: conſiderabiť q̄ntū extimatiōe cōi valeant annui ꝓuētus p̄oratꝰ grāgie domꝰ terraꝝ ſeu redituū hmōi: ⁊ ſm̄ h̄ ab illis q̄ꝝ eſt hoꝝ ꝓp̄etas q̄ inde p̄ciū ꝓ futuro tp̄e receꝑint ꝑ treſ annos decima exhibeť. ¶ Si aūt ī his gr̄a facta ſit obtinētibꝰ: q꞉ ſcienť ꝓ mīoꝛi precio quaꝫ valeant ſunt talia vendita vel locata: ipſi obtinētes et non monaſteriū vel eccleſia de illo in quo gr̄a facta eſt ip̄is: ⁊ de reliquo illi quoꝝ eſt ꝓpꝛietas decimaꝫ exhibebunt.

¶ Si autē ꝑſonis aliquibꝰ pro iuſta mercede ſeu remuneratione laboꝝ vel obſequij p̄ſtiti vel pꝛeſtandi talia ſunt cōceſſa: hi quoꝝ illoꝝ ꝓpꝛietas in decimatione ꝓuentuū ſuorū etiā hoꝝ ꝓuentus merito numerabunt: ⁊ de illis ſicut de alijs quos ꝓ certis ſuis vtilitatibꝰ expendunt: decimā exhibebunt.

¶ Qꝺ ſi hoc ꝑ illos qui ea obtinēt: nec in alios ſunt tranſlata: quia res trāſit cum onere ſuo: etiā circa illos que pꝛediximꝰ ſeruabunť. Nec deducenť expenſe que ꝓ monachis q̄ in talibus p̄oratibus grāgijs ſeu domibus in bn̄ficiū ſeu ex mera gratia cōceſſis ex pacto teneri debent fieri dinoſcunť. Expenſe aūt illoꝝ monachoꝝ vel ꝑſonaruꝫ que teneri debēt ex pacto in p̄oratibus grangijs ſeu domibus ad iuſtā firmā ſeu penſionē cōceſſis: ſiue determinat fuerint ſiue non eſtimabiť eſtimationi cōi: ⁊ talē eſtimationē monaſteria vel eccleſia cuius illorū eſt pꝛopꝛietas cū ſuis ꝓuentibus decimabit. ¶ Pꝛelati de ꝓcurationibus quas in victualibus ꝑcipiunt decimā non perſoluent: ſed qui eis pꝛeſtant huiuſmodi victualia: in decimatione ſuoꝝ ꝓuentuū et reddituū numerabunt: et ſoluent decimā de eiſdem. ¶ De illis aūt pꝛocurationibus quas pꝛelati in pecunia numerata rite percipiūt ab antiquo ⁊ quas percipient etiā ſi non viſitarēt: decimaꝫ pꝛeſtare tenenť. ¶ Pꝛelatus autē qui pꝛocurationem quā ſine viſitatione potuit de iure percipere in pecunia numerata remittit: quia remittit quod ſibi debeť: et de quo ſoluiſſet decimā ſi recepiſſet illud teneť ex tali ꝓcuratione decimā exhibere. ¶ Si vero ꝓcurationem quā tantū in victualibꝰ licet percipi for-

taſſe remittit ꝑſona eccl'iaſtica: cui remiſſio
facta ē hmõi victualia cũ alijs ꝓuẽtib⁹ ſuis
cũ ſoluet decimã eſtimabit: cũ etiã ſi nõ eſſet
remiſſa h̄ facere tenet̄: in ſoluẽdo decimã ſu/
pradictã ſole expenſe neceſſarie q̃ fiũt in re ex
q̃ fruct⁹ ꝑcipiunt̄ arãdo colẽdo ⁊ colligẽdo
fruct⁹ ſine q̇b⁹ nõ pñt inde fruct⁹ ꝑcipi dedu
cent̄. ¶ Expẽſe aũt q̃ fiũt ĩ caſtroꝝ cuſtodi/
bus: cũ ſint extra rẽ: vl' etiã ĩ edificijs ꝯſtruẽ/
dis vl' ꝯſeruãdis nullaten⁹ deducent̄. ſic nec
ille q̃ in villis tuẽdis fierẽt ĩ guerris ſeu etiã
caualcat̄. ¶ De his q̇qꝫ q̃ ꝯſiſtũt in iuriſdi/
ctiõe: mero impio: regalib⁹ atqꝫ ſil'ib⁹ ſoluet̄
decima deduct̄ ſalarijs moderat̄ q̃ ante cõ/
ceſſionẽ decime ꝯſueuerũt ſolui iudicib⁹ ⁊ of
ficialib⁹ ſil'ibuſqꝫ ꝑſonis ſine q̇b⁹ iuriſdictio
⁊ cetera ſil'ia nequnt expediri: ita tñ ꝙ ĩ frau
dẽ decime nihil ꝯ̃ h̄ penit⁹ attẽtet̄. Sꝫ expen
ſe officialiũ iudicũ ⁊ ꝯſil'iũ ꝑſonaꝝ facte ĩ ve
ſtib⁹ ſiue victualib⁹ mĩme deducent̄: ſic nec
alie expẽſe ſil'es facte circa familiã p̃latoꝝ.
¶ Rõne aũt eris alieni q̇ ꝑſona ſoluẽs deci
mã obligata ꝯſiſtit: nihil decima minuetur:
etiã ſi certe res eccl'iaſtice ꝓpt̄ h̄ a q̇quã fue/
rit obligate. ¶ Itẽ de furnis ⁊ de molẽdis
decima p̃ſtabit̄. ¶ Soluet̄ aũt de oblatiõi/
bus ſiue fiãt ꝓ bñdictiõe nubẽtiũ ſiue ꝓ ex/
equijs mortuoꝝ: necnõ de ꝓuẽtib⁹ ſigilloꝝ
p̃latoꝝ ⁊ de emẽdis q̃ ab excõicat̄ recipiunt̄.
¶ Delegat̄ q̇ꝫ ſibi ⁊ alijs ꝑſonis eccl'iaſtic̄
nõ ꝑſonaꝝ ſꝫ eccl'iaꝝ vl' officioꝝ rõne relict̄:
decima ꝑſoluet̄. Pro decima ſupradicta nõ
exhibet̄ pecũia niſi illa cõiter curreret ꝺ mã/
dato dñi terre ⁊ q̃ ẽ moneta in loc̄ ĩ q̇b⁹ ꝯſi/
ſtẽt fruct⁹ ⁊ reddit⁹ vñ decima ꝑſoluet̄: nec
aliq̃ pecuniã cãbire cogent̄ eãdẽ. Sꝫ ſi ex ꝓ/
babilib⁹ ſeu viſil'ib⁹ p̃ſũptiõib⁹ apparuerit
(pẽſat̄ ei⁹ ꝓuẽtib⁹) min⁹ debito notabil'r ꝺ
decima ꝑſoluiſſe: ita ꝙ ſup h̄ merito ſuſpect⁹
debeat reputari ex officio nr̃o ꝑ viros idone
os deputãdos a nob̄: faciem⁹ inq̇ri ab ill' q̇
ſup h̄ ſcire valeãt v̄itatẽ: vicꝫ de ꝯſilio dioce
ſani epi: vl' alicui⁹ deputãdi ab ipſo: ſi ſit ei⁹
ſb̄dit⁹ ⁊ nõ alit̄: ſi epus ipe vl' deputat⁹ ab eo
cõmode poſſit haberi: ⁊ tũc demũ ⁊ ñ p̃us il/
le cui⁹ ꝓuẽt⁹ fuerĩt talit̄ eſtiati: ꝓ eo ꝙ min⁹
ſolueret etiã noĩatim excõicabit̄: ſi ei⁹ cõtũa/
cia exegerit: ⁊ viſũ fuerit expedire. ¶ Epi
ãt ⁊ abbates ceteriqꝫ ꝑſone eccl'iaſtice hono
rabiles ñ ſuſpecte ꝓpe ꝯſciẽ relinq̃ntur: ita
ꝙ ſufficiat q̇ ad tales excõicationis ſñia q̃ in
nullo mõ ſoluẽtes: vl' ſcient̄ adhibẽtes frau/
dẽ vl' maliciã circa ipi⁹ decime ſolutionẽ ge/
neral'r ꝓferet̄. ſup his ãt fiet cõpulſio ꝑ cẽſu
rã eccl'iaſticã ꝓut nob̄ ⁊ illi cui h̄ cõmittẽdũ
duxerim⁹ viſũ fuerit expedire. Proferet̄ aũt

ſi expediẽs viſũ fuerit excõicatio gñalit̄ vel
ſpãlit̄ ĩ eos q̇ ꝯ̃ ſolutionẽ decime vl' ſuoꝝ eſti
mationẽ ꝓuẽtuũ (cũ fuerit faciẽda) fraudeꝫ
vl' maliciã ſcient̄ duxerit adhibẽdã. ¶ Fiat
aũt ſolutio decime ñ ex ipis reb⁹ q̃ ꝑcipiunt̄
de ꝓuẽtib⁹ ſꝫ ĩ pecunia nũerata: ſoluet̄ autẽ
decĩa ill' q̇s ad hec ꝯtigerit deputari. ¶ Re
ctor parochial' q̇ vrgẽte neceſſitate cure eccle
ſie: puta qꝛ ipe reſidere ꝑſonal'r ĩ eadẽ ꝑ ſe ñ
ſufficeret ipi cure: ꝓpt̄ mltitudinẽ parochia
noꝝ vl' diffuſionẽ parochie ſue: ſꝫ neceſſe hꝫ
vnũ vl' duos vl' plures capellanos cõducere
⁊ eis ꝓpt̄ victũ ſalariũ cõſtituere: ſalarium
hmõi poterit ĩ decime ſolutõe ꝺducere: ſꝫ rõ/
ne vict⁹ capellanoꝝ ſuoꝝ aliq̇d nõ deducere.
¶ Qꝛ ſi ĩ diuerſis ciuitatib⁹ ⁊ diocesib⁹ di/
uerſa bñficia obtineãt: de vno q̇ꝫ bñficio ĩ ci
uitate vl' dioceſi ĩ q̃ illõ fuerit decĩa ꝑſoluet̄.
¶ De elemoſynis v̄o ſeu oblatiõib⁹ dat̄ ad
op⁹ fabrice maxĩe ꝺ his oblatiõib⁹ q̃ in ciui/
tatib⁹ ⁊ aliq̇b⁹ caſtr̄ ⁊ loc̄ dictaꝝ ꝓuĩciarũ
ĩ certis feſtiuitatib⁹ ĩ cãdel' ⁊ alijs ꝯſueuerũt
dari ⁊ offerri ad op⁹ fabrice deputat̄: decĩa
nõ ſoluet̄. Sil'r nec de ill' oblatiõib⁹ q̃ colligũ
tur ĩterdũ ꝑ laicos q̇ ꝯſortiales dicũt̄: ĩterdũ
ꝑ clericos: q̃ ad op⁹ ꝯſortij reducũt̄: offerunt̄
vt lumĩaria ĩ eccl'ia cruces ⁊ calices fiãt ⁊ re/
parẽtur: ⁊ etiã ex ill' paupib⁹ ſb̄ueniat̄: ⁊ ſepe
liant̄ corꝑa paupeꝝ defũctoꝝ. ¶ Prelati ãt
⁊ clerici exules cuiuſcũqꝫ ꝯditiõis aut digni/
tat̄ exiſtat: de ſuis ꝓuẽtib⁹ eccl'iaſtic̄ decĩa
ꝑſoluet̄. ¶ Ille q̇ꝫ expẽſe q̃ fiũt ꝑ foſſat̄: et
al's ꝓ terr̄ edificãdis: vt vberiores fruct⁹ ꝓ
ducãt: ⁊ ille q̃ fiũt ĩ conſeruãdis ⁊ repandis
edificijs molẽdinoꝝ domoꝝ ſeu apothecarũ
⁊ ſil'iũ: ⁊ ex q̇b⁹ fruct⁹ vl' pẽſiões recipiunt̄: ⁊
niſi repent̄ fruct⁹ ex eis ꝑcipi ñ valẽt: ꝺ deci/
ma hmõi mĩme deducent̄. ¶ Nec etiã ille q̃
fiũt ꝓ cuſtodia caſtroꝝ q̃uis fiãt lꝫ maiore
ſolido ĩſup de oblatiõib⁹ minutiſſimis q̃s ꝑ
cipiũt eccl'iaſtice ꝑſone rõne eccl'iaꝝ ſuarũ ꝓ
ſepultur̄ ⁊ dãdis penitẽtijs decima ꝑſoluet̄.
¶ Et qꝛ ñ occurrit nob̄ q̇n q̇ttidiane diſtri/
butiões ꝓuẽtus eccl'iaſtici: ſiue ꝺ diſtributio
nib⁹ q̃ dant̄ ĩ his canonic̄ pñtib⁹ debere ſol/
ui decĩa declaram⁹. ¶ Illi q̇ꝫ q̇ deputati fue
rĩt ad collectione decime: cũ eis q̇ deberẽt ſol
uere decimã de aliq̃ certa ſũma ſoluẽda ꝓ de
cima nequeũt ꝯuenire. ¶ De fructib⁹ arbo
boꝝ ⁊ hortoꝝ ſoluet̄ decima. ¶ De his aũt
q̃ ꝯſumũt̄ vſu vl' eſu aĩaliũ: ſi ſint eccl'iaꝝ ſol/
uet̄ decima: deduct̄ expẽſis neceſſarijs q̃ fi/
unt ꝓ cuſtodia. ſi v̄o ſũt ꝑſonaꝝ: decima nõ
ſoluet̄. Cu ḡ ĩ his ſolũ deũ ⁊ iuſticiã ꝓmiſ/
ſis p̄ ocul' hñs: ex p̃dict̄ declaratiõib⁹ ĩ deci/
dẽdis hmõi dubitatiõib⁹ q̃ ꝓ ꝑte leuit̄ deci/

di potuerit iformationē accipias ſup maiori/
b⁹ ꝓ deciſionē aplici oracli expectas ⁊ expe
ctes. Uolum⁹ q̄ʒ ⁊ p̄ntiū tibi aucte māda
mus: vt ī vnāquāq ꝑſonā eccliaſticā depu/
tataꝝ tibi ptiū cuiuſcūq ordis cōditiōis vel
dignitat' exiſtat: q decimam ipam nullo mō
vel ñ itegre ſcient aut ñ ſm veꝝ valorē fructu
um ſuoꝝ peptoꝝ: ſiue nō i termīs ꝯſtitut' ex
hibuerit: ſeu i illoꝝ exhibitiōe maliciā cōmi/
ſerit ſiue fraudē: excōicatiōis ſniam aucte no
ſtra ꝓmulges: ⁊ etiā i ſinglos q ſcient ipedi
mētū p̄ſtiterit directe vl' indirecte publice vel
occulte q̄min⁹ decime ꝯ dicte ſoluāt ſb ſidiū:
oēs ⁊ ſinglos q hmōi ſnias latas icurrerit: p
te ⁊ alijs ſinglis dieb⁹ dñic' ⁊ feſtiuis cāpa/
nis ⁊ cādelis accēſis vſq ad ſatiſfactionē cō
dignā excōicatos publice nūcies: facias ab
oibus publice euitari. Aggrauatur⁹ al's ma
nus tuas ꝯ ipos ꝓut ꝓteruiā ⁊ ꝯtumaciam
exigere vider' eorūdē. Q ſi ſatiſfacere dcre
uerit p⁹ plenā ⁊ itegrā ſatiſfactionē ab hmōi
excōicationib⁹ iux eccle formā abſolues eoſ/
dē: ⁊ diſpēſes cū eis ſup irreglaritate: ſi talit
ligati ñ abſtinuerit a diuis. Prouiſio hacte/
nus q ꝯ decimā hmōi nō ſoluentes nullate/
nus ſine ſpeciali mādato ap. ſe. iuocet brachi
um ſeculare. Q ꝙ ad vaſa ſacra pamēta ca
lices cruces ⁊ libros aliaq bona mobilia ad
cultū deputata diuinū: vl' ad ꝓuilegia eccl'ia
rū ⁊ monaſterioꝝ alioꝝq locoꝝ eccliaſtico/
rū ipi⁹ occaſiōe decime man⁹ nullaten⁹ exten
dat. Data anagnie kaleñ. octobr' pontifi
cat⁹ nr̄i anno ſeptimo. De regularib⁹ trāſe. ad religio. Martinus quartus.

Vjam ambitioſe cupiditat' religio
ſis potiſſime mēdicātib⁹ ꝑclude/
re cupiētes: ad alios ordīes p̄ſerti
mōaſticos fucat' tñ colorib⁹ aſſe/
rētib⁹ ob frugē melioris vite aut artior' ob/
ſeruātie tā ſcti Bñdicti q̄ ciſterciēſis camal/
dulēſis vall' vmbroſe canonicoꝝ reglariū ſā/
cti Auguſtini vl' alioꝝ mōachoꝝ ordinū con
uolare nitētib⁹: licētiā a ſe. ap. ſeu legat' aut
nūcijs eiuſdē ſedis ad trāſferēdū ſe de mēdi/
cātiū ordib⁹ ad alios ordīes: p̄ſertiʒ rōne vt
viſiūū ꝓut facti euidētia docet: vt liberi⁹ de
gāt dignitateſq ⁊ bñficia monaſtica ꝯſeq va
leāt: ⁊ ex cert' alijs cauſis honeſtati ñ ꝯſonis
obtinētib⁹: ac volētes etiā ꝯſeruatiōi ordinū
mēdicātiū ꝓuidere: aucte aplica ex certa ſcia
tenore p̄ntiū declaram⁹: ⁊ etiā decernim⁹ ſta/
tuēteſq q de cetero null⁹ religioſus ordinū
mēdicātiū q̄cūq cuiuſcūq gd⁹ ſtat⁹ ꝯditi
onis vl' religiōis exiſtat: q̄ntūcūq ⁊ q̄liter
cūq poſſit ⁊ debeat ꝟtute cuiuſcūq licentie
etiā idulti aplici ſeu pn̄arū nr̄i curā geret' vl'
alia quis aucte hacten⁹ etiam p lras aplicas
facultatū q̄rūuis tā legatoꝝ vl' nūcioꝝ ſedis
aplice q̄ alia aucte: maxīe de trāſferēdis fra
trib⁹ aut aliq̄bus p̄ſertim ordinē mēdicātiū
ꝓfeſſorib⁹ i genere vel in ſpecie ab ordībus
hmōi mēdicātiū ſb q̄cūq ꝟboꝝ forma appa
reāt admitti aut recipi p aliq̄s etiā ſupiores
ordis ſeu mōaſterij aut loci mōaſtici: ſeu al's
i monachū vl' i frēm alicui⁹ ex ordib⁹ mona
ſtic' ſupradict' vl' alijs exp̄ſſis ordie Carthu
ſienſiū dūtaxat excepto ſb pena excōicatiōis
quā tā recipiētes q̄ recepti ipo facto icurrāt
⁊ quā ex nūc ꝓut ꝯ quēlibet trāſgreſſorē q/
modolibet i p̄miſſis ſcia ⁊ aucte ꝓferimus
antefactas i his ſcript': ⁊ a nemie niſi dūta/
xat a romano pōtifice p̄ter q̄ in mortis arti/
culo excōicati hmōi poſſint abſolutiōis bñ/
ficiū quolibet obtinere: ⁊ nihilomin⁹ ſec⁹ vl'
alit facta nō teneāt: ⁊ nulli⁹ exiſtāt efficacie
vel momēti: decernētes etiā ⁊ volentes: q ſi
q̄s hacten⁹ ꝟtute cuiuſuis licētie ſeu māda
ti hmōi fuiſſet recept⁹ ad aliquē monaſticuʒ
ordinē ⁊ habitū ꝯſuetuʒ geſtari p mōachos
talis ordis ſuſcepiſſet: ſiue ꝓfeſſionē emiſe/
rit ſiue nō: ſb dicta pena teneat i monaſterio
i q recept⁹ fuerit: etiā ſi bñficia eccliaſtica ſeu
rectorias eccleſiarū quarūuis obtineat ſtare
in eius totali natione in hmōi ordie moaſti/
co ⁊ altiſſimo deſeruire. Si q̄s aūt prete/
xtu hmōi licētie vel ſine habitu vel cū habi/
tu vagādo incederet: monitiōe p̄uia teneat
⁊ debeat infra terminū q̄ndecim dieꝝ de die
monitiōis hmōi cōputandoꝝ ad ei⁹ religio/
nē vel ordinē vnde cū licētia vel ſine licentia
receſſerat remeare. Quod ſi efficere ne/
glexerit et poſt ipm terminū tanq̄ notorius
apoſtata excōicatus in oibus et p oīa debe/
at per quemlibet reputari: et ab oibus retra/
ctari: etiā per inuocationē auxilij brachij ſe/
cularis quotiēs fuerit oportunū. In fu/
turis aūt null⁹ ex ꝓfeſſorib⁹ alicui⁹ ex ordi/
nib⁹ mendicantiū hmōi aliquē monaſticū or
dinē Carthuſiēſiū dumtaxat excepto: poſſit
aut debeat p quecūq recipi vel admitti ꝟtu
te alicui⁹ licētie vel indulti abſq ſedis hmōi
licētia ſpeciali ſb dict' penis: ⁊ nihilominus
ſec⁹ facta nō teneāt ipo iure in hmōi licētijs
⁊ indult': necnō cōſtitutionib⁹ apoſtolicis:
⁊ mendicantiū ordinū predictoꝝ etiam ſi de
illis ſpecialis ⁊ expreſſa ac de verbo ad ver/
bum in noſtris litteris mentio habita foret:
⁊ alijs cōtrarijs nō obſtantib⁹ quibuſcūq.
Nulli ergo omnino hominū liceat hanc
paginā nr̄e declaratiōis dcreti ſtatuti ꝓhibi
tionis ⁊ volūtat' infringere: vel ei auſu teme
rario ꝯire. Si q̄s aūt h attētare p̄ſūpſerit

indignationē oīpotēt dei ⁊ beatoꝝ Petri et
Pauli aploꝝ eiꝰ ſe nouerit incurſuꝝ. ¶ Da
tū ſebennis q̈rto kalēn. auguſti pōtificatus
noſtri anno primo. Urbanus. v.

Vrbanꝰ epūs ſeruꝰ ſeruoꝝ dei ad
ꝑpetuā rei memoriā Ne in vinea
dn̄i nr̄e lz inſufficiētibꝰ meritꝰ cō
miſſa cuſtodie naſcētes vepres ⁊ ſpine cōua
leſcant:adeo ꝙ ſperatā ipſius fructificationē
valeāt īpedire:diligentie nr̄e incūbit officio:
vt illas extirpare ſolerti ſtudio ꝓcuremꝰ. Sa
ne multoꝝ fidedignoꝝ relatione didicimꝰ ꝙ
in nōnullis eccl'ijs monaſterijs prioratibꝰ et
alijs locis religioſis tā viroꝝ q̄ȝ mulierū or
dinū religionū et ptiū diuerſaꝝ illa deteſta
bilis ⁊ a canonibꝰ reprobata ſeruat abuſio:
ꝙ cū pſone alique recipiūt ī eis ad obſeruan
tiā regularē:pſone ipe certa ſūptuoſa paſtus
ſeu prādia Capl'is ⁊ ɔuētibꝰ ipoꝝ eccl'aꝝ mo
naſterioꝝ:prioratuū et locoꝝ facere: aut pe
cunias vel iocalia ſiue res alias ipſis eccl'ijs
monaſterijs ꝓratibꝰ:⁊ locis ſeu pſidētibus
eis ex ſtatuto vl' ɔſuetudine q̄ potiꝰ corrupte
la dicēda ē tribuere cōpellūt:ex q̄bꝰ decori ſā
cte et īmaculate religiōis detrahit:q̄ȝplures
tā execratiōe hmōi crimīs q̄ȝ expēſaꝝ onere a
ſctē religiōis ꝓpoſito detrahūt. Ipaq̄ȝ eccl'ie
monaſteria ⁊ loca famulātiū deo ɔſuetꝰ nu
merꝰ remanēt deſtituta ⁊ ī mltoꝝ fideliū mēti
bꝰ ſcādalū generat. Nos igit huic morbo pe
ſtifero cupiētes ɔgruā adhibere medelā: alijſ
penis ī talia pſumētes inflictꝰ a iure ī ſuo ro
bore duratur penā adijcere grauiorē. Uniū
ſis ⁊ ſingul' abbatibꝰ prioribꝰ decanis ꝓpoſitꝰ
⁊ mgr̄is:necnō abbatiſſis ⁊ prioriſſis alijſq̄ȝ p
latꝰ q̄nis nomē nūcupēt ⁊ eoꝝ officialibꝰ q̄rū
cūq̄ȝ eccl'iaꝝ mōaſterioꝝ ꝓratuū domoꝝ ⁊ lo
coꝝ q̄rūlibet ordinū ⁊ religionū:etiā milita
riū tā exēptoꝝ q̄ȝ nō exēptoꝝ:q̄cūq̄ȝ noīe cen
ſeāt:ac capl'is ⁊ ɔuētibꝰ ⁊ ſingularibꝰ pſonis
eaꝝ:tenore pn̄tiū auc̄te apl'ica:q̄ȝuis ſit eis a
iure īhibitū:diſtrictiꝰ īhibemꝰ ne a pſonis tā
maribꝰ q̄ȝ mulieribꝰ:volētibꝰ īgredi eoꝝ reli
giōes:Eccl'ias monaſteria ꝓratꝰ domos ſeu
loca ī earūdē pſonaꝝ receptōe: aut añ vl' poſt
illā: q̄cūq̄ȝ paſtꝰ prādia ſiue cenas pecunias
iocalia aut res alias ⁊ ad eccl'iaſticū ſeu q̄ȝuiſ
aliū piū vſū deputata ſeu deputāda:de cete
ro directe vel īdirecte petere vel exigere q̄uis
mō pſumāt. Sz eaſ potiꝰ cū oīmoda puritate
recipiāt: ac ī victu et veſtitu ſic alias pſonas
ſuoꝝ eccl'iaꝝ mōaſterioꝝ ꝓratuū ⁊ domorū
ac locoꝝ ſincera charitate ptractēt. Illa dūta
xat q̄ pſone ipe īgrediētes pure ⁊ ſpōte ⁊ ple
na liberalitate oīq̄ȝ pactiōe ceſſante dare vel
offerre eccl'ijs mōaſterijs ꝓratibꝰ domibꝰ ⁊ lo
cis hmōi voluerit cū gr̄aꝝactiōe licite receptu
ri. Nos eñ eos q̄ ſecꝰ egerit. Si ſinglares pſo
ne ſint tā dātes q̄ȝ recipiētes hmōi excōicatio
nis vīculo īnodamꝰ:ſi vo capl'a ſeu ɔuētꝰ fue
rint ſuſpēſiōis ſentētijs: ipo facto decernimꝰ
ſbiacere. A q̄bꝰ p̄terq̄ȝ ī mortꝰ articulo abſol
ui nequeāt abſq̄ȝ ſe. apo. licētia ſpāli. ¶ Cete
rū pſonis ill' vtriuſq̄ȝ ſexꝰ q̄ iā labe hmōi ſūt
fedate:eaꝝ ꝓuidētes ſaluti:ð benignitatꝰ gr̄a
vberāti ɔcedimꝰ ꝙ p ſuos locoꝝ dioceſanos
hac vice dūtaxat a crimīe hmōi ⁊ nota īfamie
īde ɔtcta auc̄te. apo. abſoluāt. Impoſita ꝓin
de ipīs pnīa ſalutari:ſic ipoꝝ diſcretiōi vide
bit expedire. Et demū cū ipīs vt ī eoꝝ eccl'ijs
mōaſterijs ꝓratibꝰ dignitatibꝰ ⁊ alijs locis
remanere licite valeāt miſericordit diſpēſatu
ri. Inſup erga pſonas illas q̄ ī pmiſſis recipi
endo aliq̄ ɔ canōicas ſāctiōes peccauiſſe no
ſcūt:volētes nos reddere gr̄oſos:vt oīa rece
pta hmōi ſi ad cōem vſū mōaſterioꝝ ſeu loco
rū eoꝝ ſint applicata:ea ad dictū vſū licite cō
cedimꝰ retineri. Si vo ad ſpālē vſū abbatis
abbatiſſe ꝓris priſſe:aut alteriꝰ ſingularis
pſone retineāt illa venire ꝑcipimꝰ ī cōe. Nul
li ḡ oīno hoīm liceat hāc paginā nr̄e inhibi
tiōis cōſtitutiōis ɔceſſiōis: ⁊ p̄cepti infringe
re vl' ei auſu temerario ɔire. Si q̄s aūt h atte
ptare pſūpſerit:idignationē oīpotētis dei et
beatorū petri ⁊ pauli aploꝝ eiꝰ ſe nouerit in
curſuꝝ. Datū rome apud ſctm̄ Petrū pridie
nonas aprilis Pōtificatꝰ nr̄i āno. vij. ¶ dē

Uia ſimoniace cupiditatꝰ vitiū in
ſacris religiōibꝰ ⁊ ſtatu regulari
um q̄ ex voto ⁊ ꝓprijs labijs diſtin
guūt ⁊ pfiteri ſolēt pauptatē eccle
ſiā ſctām dei maxime ſcādaliçauit:q̄ȝpluraq̄ȝ
ſint mōaſteria ⁊ ɔuētꝰ vtriuſq̄ȝ ſexꝰ hoīm q̄ vt
ð pce taceamꝰ:pciū ſb pacto ſimoniaco:nedū
occulte ſolū ſz ⁊ publice receperūt ſub tali tā
taq̄ȝ ɔtinuatiōe:vt apud eos hec vitia pnicio
ſa mores ⁊ vtutes videat. Quidā etiā rece
ptatores aut receptatrices pſonas religioſaꝝ
ſuas neq̄tias palliātes ⁊ excuſatiōes q̄rētes
ī pctis ipīs recipiēdis dicūt libēter nobis ꝓ
pter deū pure gratꝰ ex charitate ſine pacto cō
cedimꝰ ordinis nr̄i fraternitatē ī ſpūalibꝰ:ſz q
paupes ſumꝰ ꝓuideatꝰ nob talit ð neceſſarijs
vt de illis nos ſuſtētare valeatꝰ. In eo ſimoni
acā prauitatē occultātes. Ideo hec ſacroſctā
ſynodus volēs inq̄ȝtū pōt hmōi vitiū ſpālit
ī ſtatu regulariū cū oībꝰ talibꝰ ⁊ ſīlibꝰ cautelis
totaliter exterminare:ſtatuit diſponit ⁊ ordi
nat diſtrictiſſime inhibendo:ne in antea quiſ
q̄ȝ aut q̄ q̄ȝ religioſus vel religioſa cuiuſcun
q̄ȝ monaſterij cōuētꝰ aut regule fuerit ſub pa
cto īplicito aut explicito aut pcio pecuniario

aut cuiuſcūq; rei vtilis quis mō recipiat ſeu admittat. Qd ſi q̄ vel que in antea in 9riuz fecerit aut fecerit: quicq; talit ex pacto recipiē do vel dādo: ſint pſone tā dātes q̄ recipien tes eo facto excōicate. Monaſteriaq; ⁊ 9uen tus eccleſiaſtico ſuppoſiti ⁊ ſuppoſita interdi cto: tādiu, donec a ſūmo ſolo pōtifice abſolu tionē ⁊ diſpēſationē: grām etiā poſt reſtitu ta pcia meruerint obtinere. Urbanus. v.

Um pprietas pauptati quā reli gio ſctā pfitet ſit totalit inimica. Mēdicitas q̄q; ppter fragilita tē ſexus apud ſanctimoniales v gines ſit nō imerito deteſtāda. Uñ factuz q monaſteria ⁊ clauſtra monialiuz vltra ſuos redditus q̄s poſſident atq; tenēt in cōi: plu res vgines ad pfeſſionis ſue regulā hacte nus recipiētia ⁊ nō bene: pmiſerūt de reddi tib9 parētū vl' 9ſanguineoꝝ ad dies vite cō paratl donatl atq; deputatl vgines igrediē tes vt pprijs vti atq; gaudere 9tra eſſentia lia ordis ⁊ obſeruātiā regularē. Ordiat igit atq; decernit hec ſacroſctā ſynodus ſb excōi cationis pena late ſnīe: quā 9faciētes incur rāt ipo facto: phibēdo diſtricti9 ne in antea ad q̄ſcūq; monaſteriū aut clauſtruz q̄cunq; ſanctimonialis vgo recipiat aut admittat: niſi illa cū alijs de cōibus pueētib9 aut red ditib9 dicti monaſterij ⁊ clauſtri ſine egeſta te nimia: aut mēdicitate inboneſta valeat ſu ſtētari. Qz ſi q̄s vltra h filiā ſororē cōſangui neā neptē aut amitā ad monaſteriū aut clau ſtrū ſanctimonialiū recipi voluerit liberalit ſine pacto omniū: aut 9ditiōe vboꝝ preuijs infixis redditib9 puideat mōaſterio vl' clau ſtro in cōmuni de tanto: vt ipa cū cetert in cō muni viuere valeat: ⁊ q nō habita pprieta te nō cogat egere: aut victū aut amictū tur piter acqrere: ſicut heu q̄plurime tali neceſſita te forſitan impulſe facere cōſueuerunt.

De immunitate eccliaꝝ. Benedictus. xj.

Uod olim p fe. re. Bonifa. papaz viij. pdeceſſorē nrm: 9 laicos exi gētes ſiue recipiētes a clericl ⁊ ec cleſiaſticl pſonis tallias decimaz vel aliā q̄tam ſeu q̄ntitatē aliquā de pueenti bus bonoꝝ ſuoꝝ aut eccliaꝝ: necnō aduerſ9 ſoluētes aut pmittētes vl' cōſētiētes ſe ſoli turos penis adiectl ſtatutū ē: q̄tū ad penas ipas: ex cā de 9ſilio fratrū nroꝝ reſtrigim9: ad exigētes tātūmō ⁊ ad exigētib9 dātes au xiliū 9ſiliū vel fauorē: nō aūt q̄ ad eaſdē pe nas i ſoluētib9 aut recipiētib9 a ſpōte dātib9 deīceps vēdicet ſibi locū. Ceteꝝ attēdant ſollicite eccliaꝝ plati ⁊ alij clerici Late. 9ci lij q̄ i hmōi ſbuētiōib9 ſolū caſū neceſſitatl aut cōis vtilitatl: vbi laicoꝝ ad id nō ſuppe tāt facultates: deliberatiōe puida noſcit ex cepiſſe: ⁊ deiñ generale ſtatuiſſe 9ciliū ppt q̄rūdā iprudētiā: etiā in h caſu ro. pō (cui9 intereſt cōibus puidere vtilitatib9) pmitus cōſulēdū. Attēte igit caueāt: ne pdictoꝝ cōſilioꝝ trāſgreſſores exiſtāt: ⁊ aliq̄d i caſu pdicto: ⁊ multo magl ſi caſus ipe non ſubſit ⁊ quoq̄ mō vel titulo incōſulto ro. pō. occaſio ne ſubuētionū dictaꝝ cōcedēdo laicl vel etiā pmittēdo. Alioq̄n tā q̄ canonū tā ſolēniuz 9cilioꝝ temerarij trāſgreſſores (q̄s pculdu bio deo ppitio idē infliget pōtifex) grauiſſi mas penas poterūt merito formidare. Nulli ḡ oīno hoīm ⁊c. De ſimōia. Pau. venet9. ij.

Um deteſtabile ſcelus ſimoniace prauitatl tā diuioꝝ q̄ ſacroꝝ ca nonū auctas abhorreat atq; dā net. Nos cōſiderantes q plu res penarum ḡuitas: q̄ dei timor arceri ſolet a volūtate peccādi: ac ſūmis deſiderijs affe ctātes: vt horū peſtiferū vitiū: nō ex vſu ſolū ſꝫ etiā ex mētib9 hoīm (ſaltē ppt pēaꝝ metū) penit9 euellat: pdeceſſorū nroꝝ romāoꝝ pō tificū veſtigijs iherētes: ac etiā oēs ⁊ ſingu las excōicationis: ſuſpēſiōis: puatiōis ⁊ iter dicti ſnīas: cēſuras ⁊ penas: duduz a roma nis pōtificib9 pdictl: ⁊ p talib9 reputatl 9 ſi moniacos quōlibet latas: ⁊ illos q̄ cuiuiuſ cūq; ſtat9: ḡd9: ordis: cōditiōis: vel pemīnē tie fuerīt: etiā ſi cardialat9: pRiarchali: epali: regali: regimiali vel alia q̄uis eccliaſtica ſeu mūdana dignitatib9 pfulgeāt: ⁊ eorū quēli bet tā manifeſtū q̄ occultū ipo facto incur rere volum9: cōfirmātes ⁊ inouātes: aplica auctē declaram9: q oēs illi q̄ ſimoniace ordi nati fuerīt: a ſuoꝝ ſint ordinū executiōe ſu ſpenſi. Per electiōes vo: poſtulationes: cōfirmatiōes: puiſiōes: ſeu q̄ſuis alias diſ poſitiones: q̄s ſimoniaca cōtigerit labe fieri ⁊ q̄ virib9 oīno careāt: in eccljs mōaſterijs dignitatib9 pſonatib9 officijs eccliaſticl: ⁊ q̄ buſuis bñficijs aut aliq̄ eoꝝ: cuiq; ius nul laten9 acqrat: nec inde faciat aliq̄s fructus ſuos: ſꝫ ad illoꝝ oīm q̄ pcipit reſtitutionem ſub aīe ſue piculo ſit aſtrict9. Statuētes pterea q vniuerſi ⁊ ſinguli etiā pmiſſis dig nitatib9 pditi: q̄ quōlibet dādo vel recipien do ſimoniā cōmiſerīt: aut q illa fiat media tores extiterīt ſeu pcurauerīt: ſnīam excōica tionis incurrāt: a q̄ niſi a romano pōtifice p tpe exiſtēte nō poſſint abſolui: pterq̄ in mor tis articlo 9ſtituti. Et vt hmōi labis con tagio freq̄nti9 repmat: oīb9 ⁊ ſinglis eccliaſticl ſeclaribuſq; pſonis cuiuſcūq; dignitatl ſtat9: ḡd9: ordis: vel cōditiōis fuerīt: in vtu

ſctē obediētie diſtricti⁹ iniūgim⁹: vt eos oēs
q̄s ſimoniā hmōi cōmiſiſſe vel ꝓcuraſſe aut
in ea mediatores eē ſciuerīt: pontifici p̄dicto
vel cui idē pōtifex duxerit cōmittendū: ꝑ ſe
vel alios reuelare q̄ntotius non omittant.
¶ Pro reuelatiōe hmōi etiā ſi cōplices fue
rint nō ſolū veniā a nob̄ ſꝫ etiā grām cōſecu/
turi: ſi eorū iudicio ꝑticipes tāti criminis vale
ant coerceri. Q̄d ſi nō fecerit: abſolui nō va
leāt donec predicta reuelēt et cōplices hmōi
detecti arti⁹ punient̄. Nulli ꝑ̄ oīno hoīm li/
cet hāc paginā nr̄e cōfirmatiōis: inouatiōis
declaratiōis ⁊ volūtatis infrīgere: vel ei au/
ſu temerario cōtraire. Si q̄s aūt h̄ attētare p̄
ſūpſerit: indignationē oīpotētis dei ⁊ beato
rū Petri ⁊ Pauli apl̄orū eius ſe nouerit in
curſurū. Datū Rome apud ſanctū Petrum
Anno īcarnationis dn̄ice. M.cccc.lxiiij. ka
leñ. decēbris pōtificat⁹ nr̄i anno primo. pub
licata die. xxiiij. nouēbris anno predicto.

De hereticis. Bn̄dictus. xj. inquiſitoribus
heretice prauitatis.

Ex eo ꝙ quedā nouella cōſtitutio
ſuꝑ negocio heretice prauitat̄: a
bone memorie Bonifa. pa. viij. p̄/
de. no. edita cōtinet: ꝙ ī ipo nego
cio ꝑ dioceſanos epōs ⁊ inq̄ſitores ſuꝑ eodē
facto inq̄ri valeāt cōiter vel diuiſim: ⁊ ſi di/
uiſim ꝓceſſerint: teneant̄ ſibiīnuicē cōicare
ꝓceſſus. ¶ Nos aūt de frm̄ nr̄orū ꝯſilio in
telligēdo dioceſanos ⁊ inq̄ſitores tūc demū
diuiſim ꝓcedere cū hi ⁊ illi ſeꝑati: nō qn̄ epī
tm̄ vl' inq̄ſitores tm̄ ꝓcedūt: cōſultatiōi vr̄e
breuit̄ rn̄dem⁹. Or qn̄ vtriq̄ ꝓcedūt ſeiun/
ctim ſibi debēt ī fine tm̄ dū nil reſtat agēdū:
niſi ꝙ ſolum ſnīa ꝓmulget̄ cōicare ꝓceſſus.
Licet eñ q̄buſdā potuiſſet videri ꝑ legē ciui
lē: ꝙ ſic qn̄ aliq̄s exactitat̄ corā alio dꝫ fer/
re ſnīaꝫ: vtputa qn̄ admiſtrator delegat cām
ſibi ſnīa reſuata: ſaltē ī ꝑncipio. i. ꝯteſtatiōe
rurſus ī medio ⁊ ſemel ī fine q̄ ſūt exanima/
ta andire dꝫ. Ita ⁊ ī caſu p̄nti vbi exactis co
rā alio habit̄ alr̄ ꝓfert ſnīam: ſic ter hmōi
acta receſeāt qđ fieri nō pōt ſi eorū deneget̄
editio cū id eq̄tas canonū nō admiſit. Uñ
ſane caſū excipim⁹: ſi alter cōmode nō poſſit
ꝓcedere: niſi alteri⁹ act̄ viſis. Ex hac eñ cā
ſemel tātū (vt fraudi loc⁹ nō fiat) in toto ne/
gocio copia tribuat̄. Uer q: nōnulli dioceſa
ni ꝑtēn ꝑtis ꝓuētuū ꝯ̄ hereticoꝝ bonis: inq̄
ſitiōis officio deputate ꝓpt̄ expēſas: q̄s duꝫ
inq̄rūt ī ſepedicto negocio faciūt: a nob̄ exi/
gere moliūt̄: h̄ tāq̄ iuri abſonū (cū ordīarij
ſint. ideoq̄ officiū tale qđ eis incūbit ꝓprijs
eos oportet explere ſtipēdijs) fieri penit⁹ ꝓ/
hibem⁹. rōnē āt ijdē dioceſani ꝓuētuū obuē
tionū ex inq̄ſitiōis officio: a vob̄ (nō ob ali/
q̄ ꝯſtitutōe ꝯſuetudīe vl' mādato ꝯ̄rijs) n̄ ex
poſcāt: ſꝫ eā camere nr̄e vl' alij cui nos vl' ſuc
ceſſores nr̄i romāi pōtifices mādarem⁹ red/
dēdā: redditiſq̄ generalr̄ obſuari iubem⁹.

De iudeis ⁊ ſaracenis. Clemens. x.

Multa mētis amaritudine cōcita/
mur: q̄uiſq̄ dolor̄ acule⁹ ꝑfodit
mētē nr̄am: ītelligētes qđ renati
fōte baptiſmat̄ ī deuiū oberran
tes: q̄ deberēt obprobriū illatū dn̄o in terrā
hereditat̄ ſue tot̄ virib⁹ vīdicare poti⁹ īiu/
riatorib⁹ ſuis fauēt: ſaracenoꝝ vicꝫ horribili
⁊ ꝑfide natiōi: ⁊ degenerātes miſabilr̄ a ſta/
tu fideliū: fame ꝓpe īmemores ⁊ ſalut̄ obli/
ti inimic̄ cruc̄ xpi: ꝯ̄ ipi⁹ negociū: ferrū eq̄s
arma ⁊ alia vetita: necnon victualia ⁊ merci
monia in alexandriā ⁊ ad alia loca ſaraceno
rum terre egypti deferre p̄ſumūt: ex quo ma/
nifeſte apparet ꝙ chriſtianos q̄ ad defenſio/
nē hereditat̄ dn̄i ibidē ꝓ ſuo remanſerunt:
talib⁹ adiuti ſbſidijs irreuerēter impūgnāt:
ꝓpter qđ fidei negociū ibidē quodāmō no/
ſcit̄ deperire. ¶ Nos igit̄ q̄ ad liberandam
terrā ipam operā dare intēdim⁹ cū dei adiu
torio efficacē tam graues trāſgreſſus vlteri⁹
ſuſtinere nolētes: fe. re. Nicolai pape. iiij. pre
de. no. veſtigijs inherētes: p̄ſentiū tenore ſta
tuim⁹ vt null⁹ arma equos ferruꝫ lignamina
victualia ⁊ alia q̄cunq̄ mercimonia in alexā
driā vel alia loca ſaracenoꝝ terre egypti de/
ferre mittere vl' portare: ſeu ꝯ̄ portub⁹ eoꝝ vt
eiſdē deferant̄ extrahere vel extrahi ꝑmitte/
re: aut eis alias auxiliū vel fauorem preſtare
quoq̄ modo p̄ſumat. ¶ Nos vero illos q̄ con
tra hmōi cōſtitutioneꝫ nr̄am auſu temerario
venire p̄ſumpſerint: eoipo excōicationis ſnīe
decernim⁹ ſubiacere a qua abſolui nequeant
niſi tm̄ de bonis ꝓprijs in dicte terre ſubſidi
um cōuertēdū exoluerint: q̄ꝫtū ad ꝑtes predi
ctas detulerīt vel miſerint aut deferre vel de
iporū portub⁹ extrahi ꝑmiſerint deferendū:
nec tūc etiā ab eadē p̄terq̄ in mort̄ articulo
abſoluant̄ ſnīa abſq̄ mādato ſe. ap. ſpeciali.
Et nihilomin⁹ ſi ꝑſonas eorū capi ꝯtingat ī
ſeruitutē ⁊ capturā illorū eſſe volum⁹ in q̄rū
ceciderint captionē aucte inſuꝑ apl̄ica ſtatuē
tes vt illi q̄ cōtra hmōi ſtatutū nr̄m quōlibet
venire p̄ſumpſerīt: p̄ter penas p̄dictas quas
ipo facto incurrāt: ꝑpetuo ſint īfames ⁊ inte
ſtabiles habeant̄: ita ꝙ nec teſtari nec lega/
ta eis ſeu relicta ꝑcipe valeāt: ⁊ īſuꝑ ad ſucceſ
ſiones tam ex teſtamento q̄ꝫ ab inteſtato ſint
prorſus ⁊ reddantur inabiles: nec ad publi/

ea quelibet admittant̄ officia: ſintq̄ illis om/
nes actꝰ legitimi penitꝰ interdicti ⁊ tanq̄ ex
cōicati hoſteſq̄ catholice fidei poſtq̄ de ipo/
rū hmōi temeritate cōſtituerit: diebꝰ dn̄icis ⁊
feſtiuis publice nuncient̄ in fiſcū bona eorū
oīa deuoluant̄. De puilegijs ⁊ exceſſibꝰ pui/
le. Benedictus vndecimus.

Inter cūctas ſollicitudīes nr̄as: q̇bꝰ
nos paſtorale ꝑmit officiū: ⁊ debitū
aplīce ſeruitutis aſtringit: illa dʒ eſſe
ꝑcipua: vt gregi dn̄ico nobis ſupna
diſpoſitiōe cōmiſſo: aīaꝝ cura nō deſit ne il/
lū lupꝰ rapax: antiquus ſerpēs hūani gene/
ris inimicus inuadat: eius ſanguis de no/
ſtris (qđ abſit) clamāte ꝓpheta manibꝰ req̄
rat̄. Debemꝰ inſuꝑ q̄ tū ex alto ꝑmittit̄ pacē
inſerere: remouere ſcādala: iurgioꝝ amputa
re materiā ⁊ intelligere ſuꝑ egenū ⁊ paupe/
rē: qꝛ nō in fine obliuio erit pauꝑis: ⁊ patien
tia paupeꝝ nō ꝑibit ī fine. Sane dudū bone
memorie Boni. pape. viij. ꝑ de. no. q̄ndā ſpe
cialē inter ꝑlatos rectores ſeu ſacerdotes et
clericos parochialiū eccl̄iaꝝ ex ꝑte vna: ⁊ ꝑ
dicatoꝝ ac minoꝝ ordinū frēs ex altera: ſuꝑ
faciēdaꝝ ꝑdicationū: audiēdaꝝ ꝯfeſſionū ꝑ
eoſdē frēs ac de eis relict̄: ⁊ de funeralibus
canonice portiōis articulis cōſtitutionē edi/
dit. ceteꝝ his modū īponēs ꝓut ī eadē cōſti
tutiōe plenꝰ cōtinet̄. Sʒ ꝑ ea quā intēdebat
q̄ete turbatio nata ē: ꝓ cōcordia ſūt ſuborta
diſſidia: ⁊ pullulate inq̄etudines ꝓ tranquil
late noſcunt̄. ſicq̄ dū anſam ſoluiſſe ſe credi/
dit: nōdū ligaſſe videt̄: ⁊ ſeptē vno hydre am
putato capite ſuſcitaſſe. Nec mixꝝ: qꝛ plerūq̄
pariūt nouitates diſcordiā: ꝑſertim dū ab eo
qđ diu equū viſū eſt ꝑ nouā ꝯſtōnē recedit̄:
nec q̄re recedat̄ vtilitas euidēs vel alia cau/
ſa ſubeſt. Id oq̄ cupiētes: vt ipi gregi cura
nr̄a ea plenioꝛ impēdat̄: q̄ amplioꝛ ī agro dn̄i
oꝑarioꝝ numerꝰ opet̄ ſuꝑ egenū intēdentes
⁊ pauꝑem: ac nouitatē remouētes: ꝑ eandem
ꝯſtōnem inductā: ſtatuimꝰ de fratrū nr̄orū
ꝯſilio: vt ipoꝝ ordinū frēs q̇ ad h̄ deputati
fuerint: ī eccl̄ijs ac locis ipoꝝ q̄ in p̄ntiaꝝ ha
bēt ⁊ ī poſteꝝ obtinebūt: ac in plateis cōibꝰ
ſeu public̄ libere abſq̄ dioceſanoꝝ ⁊ alioꝝ ꝑ
latoꝝ petita licētia valeāt clero ⁊ ppl̄o ꝑdi/
care: eiſq̄ ꝓponere vbū dei. Caueāt tn̄ oīno
ne hora in q̄ dioceſani ꝑdicti ꝑdicarēt vl̄ co/
rā ſe facerēt ꝑdicari: predicēt ijdē frēs: puta/
mus etem̄ dignū: vt maioꝛi minoꝛ: ⁊ ſuꝑioꝛi
īferioꝛ deferat ī hac ꝑte: niſi forſan aliud cir/
ca h̄ facerēt de volūtate dioceſanoꝝ ipſoꝝ:
aut ī ſtudijs generalibꝰ (diebꝰ illis dūtaxat
q̇bꝰ ſmōes ad clerū fieri ſolēt ⁊ ſolēnit̄ ꝑdi/
cari ⁊ mortuoꝝ funeribꝰ vl̄ eorūdē fratrum
feſt̄ ſpecialibꝰ ſeu peculiaribꝰ: qꝛ ī his caſibꝰ
cū dioceſanis ī ꝑdicatiōe ꝯcurrere poterūt)
ꝑdicarēt. Ubi vo ijdē dioceſani vocarēt gnā
liter ad ſe cleꝝ aliq̄ rōne vl̄ vrgēte cā illū du/
cerēt ꝯgregādū: ea hora ī ſtudijs memoratis
diebꝰ ſepedicti frēs ab hmōi ꝑdicatiōe caſſa
būt. In eccl̄ijs aūt ꝑochialibꝰ frēs ipi īuit̄
eoꝝ rectoribꝰ ſeu ſacerdotibꝰ (niſi iuſſi a ſu/
ꝑioribꝰ eorūdē) nō audeāt ꝑdicare. ¶ Sed
qꝛ mltotiēs ꝓpoſitū vbū dei audiētē a pctō
nō retrahit: idcirco poſt ꝑdicationē neceſſa/
riū ē pnīe ſacrm̄: circa qꝺ (niſi articulꝰ neceſſi
tat̄ occurrat) or̄ ſacerdoti facienda cōfeſſio
ꝓut ſcp̄tū ē: Corde ad iuſticiā credit̄: ore aūt Rom. 10. b
ꝯfeſſio ad ſalutē exigit̄: al̄s fruſtra eēt ī ſacro
codē ſacerdot̄ (q̄ int̄ leprā ⁊ leprā dʒ diſcer/
nere) miſteriū īſtitutū. Electi igit̄ ab eiſdem
frībꝰ ad audiēdas ꝯfeſſiōes ⁊ pnīas īiūgen
das libere auc̄te apl̄ica: abſq̄ lnīa dioceſano
rū ⁊ alioꝝ ꝑlatoꝝ īferioꝝ: exēptoꝝ ⁊ nō exē/
ptoꝝ rō q̇bꝰ ſbſūt: q̇ ad ꝯfitēdū accedūt: au/
diant eis peccata ſua confiteri volentes: non
religioſos (qui ſm̄ ſtatuta ſuoꝝ ordinū ꝓ/
prijs prelatis confiteri debeant: aut ab eis
nō confiteantur alijs prohibent̄) abſoluant
ipſiſq̄ penitētias ſalutares iniūgat infra ſibi
deſignatos terminos ad huiuſmōi exercen/
dum officiū cōſtitutos. Excōmunicatiōis ve
ro vel alias ſententias per prelatos latas cō
tra hoc vel in eius fraudeʒ denunciamꝰ irri/
tas et inanes: nec confeſſi ipis fratribꝰ pecca
ta illa de quibus cōfeſſi ſunt eis ⁊ abſoluti pe
nitētes: de illis ſacerdotibꝰ ꝓprijs teneant̄
(ſicut etiā non tenent̄) iterū confiteri: nō ob.
cōſtitutione generalis cōſilij: que ſano intel/
lectu (ne ſequat̄ abſurdū: qꝺ per penitentiā di
miſſa peccata quis confiteri debeat: et qꝺ li/
beratus debitoꝛ adhuc ad ſolueduʒ remane
at obligatus) intelligenda eſt vt ex ea patet
de illis: qui pctā ſua ꝯfiteri alijs neglexerūt.
Sed ſacerdotes ipis taliter cōfeſſis et abſo/
lutis: aſtricti ſint miniſtrare euchariſtie et ex
treme vnctionis etiā ſacramentū. ¶ Super
confeſſione autē facta fratribus memoratis
(cum de confitentis ſolius preiudiciuʒ ſi fal/
ſum dicat agatur) in iudicio anime ſue peni/
tentie foro ſtabitur ſimplici verbo illius qui
ſacramenta petit predicta et dicit fratribus
ſe confeſſuʒ. Duos tamen caſus excipimus
ſ. ſi ſacerdos aſſerat eum excōmunicatuʒ: aut
notorie peccatorem: ſed videat ne id dicat
mendaciter: aut in dolum vel in fraudem: qꝛ
ſi hoc egerit: a delicto tali (niſi plene ſatiſſe/
cerit) preterq̄ in morte abſolui nequeat:

nec de illo ad penitentiam aliter admitta/
tur. ¶ Ut autem dioceſanis honoꝛ debitus
reſeruet̄: pꝛecipimus vt ꝓuīciales p̄oꝛes p̄di
catoꝝ ⁊ mīſtri minoꝝ oꝛdinū p̄fatoꝝ ꝑ ſe vel
alios: verbo vel ſc̄pto eis ſignificent ſe frēs
ad hm̄ōi cōfeſſionū audiendaꝝ ⁊ pn̄iarū in/
iungendarū officiū eligiſſe. ⁊ non nominan
do: aut corā ipſis ſiſtēdo eos nec illoꝝ nume
rū exprimendo: petāt humiliter a dioceſanis
eiſdem ꝙ idē electi frēs de ipſoꝝ beneplaci/
to ⁊ licētia dictū poſſint in eoꝝ ciuitatibꝰ et
dioceſibus infra eis determīatos fines offi/
ciū exercere. Q̄d ſi denegēt vel infra triduū
non cōcedāt. ex tunc ijdē fratres nihilominꝰ
auc̄te eadē hm̄ōi officiū exequant̄. Datā ve/
ro licentiā ꝑ dioceſanoꝝ moꝛtē nolumus ter
minari. Per hoc aūt nō intendimꝰ: ꝙ ſepe/
dicti frēs q̄ ad hoc eligent̄ officiū exercendū
plus habeāt in audiēdis ꝯfeſſionibꝰ ⁊ peni
tētijs iniūgēdis: q̄ꝫ parochiales ſacerdotes
noſcunt̄ habere. Sicq̄ꝫ de caſibus ep̄is ⁊ ſu/
perioꝛibꝰ q̄s inferius annotamꝰ: ac ſedi apo
ſtolice reſeruatis ſe nullatenꝰ intromittant.
¶ Obſeruent ergo ſolliciti dicti frēs ne ad
cōfeſſiones recipiant crimiminoſos crimini/
bus pꝛo quibus ſolēnis eſt pn̄ia indicenda.
Modo eodē excōicatos reſpuāt ⁊ clericos q̄
ꝓpter delictū irregularitatē aliquā incurre
rūt. Incōuenientēs em̄ exiſtimamꝰ vt a pctō ab
ſoluat q̄ pn̄iam ei debitā imponere: aut irre/
gularitatis penā pcti ſequelā: vel excōicatio
tionē q̄ infligit̄ maxime a iure qn̄q̄ꝫ ꝓ crimi/
ne: queue quē ab eccl'ia ⁊ ꝑ ꝯſequens a ꝑtici
patiōe eccl'iaſticoꝝ ſacramentoꝝ excludit re/
mouere nō pōt. Incēdiarios eoſq̄ꝫ q̄ tā enoꝛ
mibꝰ ſūt irretiti pctis: ꝙ ea rōnabilis ꝯſue/
tudo pꝛeſcripta canonice in epiſcopatibꝰ ali
quibꝰ reſeruauit ep̄is: ſilr̄ nō admittāt. quā
ꝯſuetudinē ex cā q̄ iuſte ad id animū noſtrū
mouit: ſolūmō circa voluntarie homicidas
falſarios eccl'iaꝝ īmunitat̄ ⁊ libertat̄ eccle/
ſiaſtice violatoꝛes ⁊ ſoꝛtilegos appꝛobamꝰ.
Q̄d ſi foꝛſan an̄q̄ꝫ ab eo q̄ ptātē hn̄t abſolui
poſſint: moꝛs taliū cōfiteri volētiū viſilr̄ ti/
meat̄: etiā in p̄dict̄ caſibꝰ ſepefati frēs eos
cōfiteri volētes audiāt: ipiſq̄ꝫ bn̄ficiū abſo/
lutiōis īpedāt: ſꝫ ſb̄eāt iuramētū ꝙ liberati
ſe ſuis ep̄is ⁊ excōicatoꝛibꝰ pn̄tabūt: excōicā
tiū ſuꝑ his ꝓ q̄bꝰ ab eis excōicati erāt: ⁊ epi
ſcopoꝝ ꝓ pctō hm̄ōi ꝑituri mādat̄. ¶ Ueꝝ
qꝛ pꝰ baptiſmū int̄ cetera maḡ ad ſalutē ne
ceſſaria eſt ꝓpoſitio vbi dei q̄ audiētes illō
(q̄d eſt victoꝛia nr̄a) inſtruunt̄ in fidei docē
tur fugiēda fugere. ⁊ ſectāda ſectari: a quo ꝑ
pctm̄ lapſi reſurgūt: pn̄ie ſacr̄m ꝑficiūt. Grā
dis nobis ſollicitudo incūbit vt talef ad hec
ꝓmoueant̄ frēs: q̄ oleo dulcedis vbis eiuſ/
dem nr̄os foueāt: ſb̄ditos a pctis ꝓhibeāt
increpatiōis vitio pctōꝝ ſuoꝝ moꝛdeāt vul/
nera: eoſq̄ꝫ ad illa pn̄ie acrimōia purgādū:
⁊ tergendū ꝓuocēt ⁊ inducāt. Ad id vo ex
equēdū ſn̄ia diuine legis expoſcit̄: deſidera
tur oꝛdo: ⁊ vite ītegritas etiā poſtulat̄. Scri
ptū eſt em̄: Tu ſcientiā repuliſti ⁊ ego te re/ Oſee.4.b
pellā ne ſacerdotio fūgaris mihi: qꝛ labia ſa
cerdot̄ cuſtodiāt ſciam: ⁊ legē exq̄rūt ex oꝛe
eiꝰ. al's ꝓut ad eā ꝑtinet: inter pctm̄ ⁊ pctm̄
nō poſſet diſcernere: nec pctōꝛ exn̄s: dei debe
ret narrare iuſticias: ⁊ teſtamētū illius aſſu
mere ꝑ os ſuū. Nā cuiꝰ vita deſpicit̄: ꝯn̄s eſt
vt eiꝰ p̄dicatio cōtēnat̄. Quare decernimꝰ
vt p̄oꝛes ⁊ miniſtri generales ⁊ ꝓuinciales
p̄dicatoꝝ ⁊ minoꝝ oꝛdinū p̄fatoꝝ vl' eoꝝ vi/
carij: de diſcretoꝝ ꝯſilio ad tā ſalubꝛe offici/
um frēs diuina ſciētia doctos: diſcretiōe vi/
gentes: vita pꝛobatos: et expertos moꝛibus
(alioquin diſtrictam reddant in futuro exa/
mine rationem) eligant et aſſumāt. Sic em̄
quod pꝛedicabunt facient: que arguent ope
rari ceſſabūt: ⁊ in eis edificabit̄ populus v/
bo pariter ⁊ exemplo. Ceteꝝ licet (ſicut p̄di/
citur) de neceſſitate non ſit: iterū eadē confi
teri peccata: tamē quia ꝓpter erubeſcentiaꝫ
(que magna pn̄ie eſt pars) vt eoꝛundē pecca
toꝝ iteret̄ confeſſio: reputamus ſalubꝛe di/
ſtricte iniūgimus: vt fratres ipſi confidētes
attente moueāt: ⁊ in ſuis p̄dicationibus ex/
hoꝛtentur: ꝙ ſuis ſacerdotibus ſaltem ſemel
cōfiteant̄ in anno: aſſerendo id ad animarū
ꝓfectum ꝓculdubio ꝑtinere. ¶ Poꝛro vt
circa ſepulturā apud loca eoꝛundē fratꝝ eli
gentiū ſepeliri: et poꝛtionē canonicā de reli/
ctis eiſdem fratribꝰ minime detrahendam:
nequeat in poſteꝝ dubitari: iubemus vt coꝛ
poꝛa defunctoꝝ qui apud coꝛundem fratrū
loca elegerint dum viuerent ſepulturam: ꝓ/
ceſſionaliter cuꝫ cruce. thuribulo. ⁊ aqua be
nedicta cantando ſeu legendo officiū moꝛ/
tuoꝝ vel pſalmos: ⁊ alienas ingrediētes pa
rochias poſſint aſſumere ⁊ ad ſuas deferre
eccleſias tumulanda. De quibuſcunq̄ꝫ vero
relictis pꝛefatis fratribus in cōmuni vel ſin
gulis vltimis decedentiū voluntatibus ſiue
apud eos ſepeliendi ſint ſiue alibi: nulla per
parochiales ſacerdotes moꝛientium (a qua
fratres ip̄os liberos eſſe volumꝰ) canonica
poꝛtio: vel multominꝰ per epiſcopos epiſco/
palis quarta omnino (cū eis tanq̄ꝫ exempti
non ſubſint) nec etiā debita iure parochie: ſi
foꝛſan cathedralis defūctoꝝ eſſet parochia/

lis eccleſia: detrahatur. De funeralibus antē medietatē: ſi cōmode diuiſionem recipiāt: als eiuſdem medietatis eſtimationē ſoluant parochiali eccleſie ⁊ ſacerdotibus antedictis. Funeralia vero intelliguntur hoc caſu: que cū funere deferuntur. De cādelis ꝟo quas fratres portant portio non petatur. Moneant aūt ijdem fratres ⁊ pro poſſe inducāt cōfitentes ſibi: vt de ꝓprijs bonis ſuis parochialibꝰ eccleſijs eorūq; ſacerdotibus cōpetēter relinquāt: ⁊ que eis debēt parochialia iura reddāt. Ad h' non murmuret queſumꝰ ſecularis clerus: nō gerāt moleſti prelati ꝙ circa p̄miſſa ſic duximus prouidendū. Attendant q̄nta ex his que a primis duobus articulis ſtatuta ſunt ſalus animarū proueniat: aduertant q̄nta tollātur iurgia: et patēter cōſiderent ꝙ eoꝝ onera cum alijs noſtro beneficio ſalubriter ⁊ q̄ſi neceſſario partiuntur. Circa tertiū ꝟo articulū diligenter intelligāt ꝙ fratres ipſi hoc per priuilegia romanoꝝ pontificū eis benigne conceſſa: añ cōſtitutionē eandē hactenus habuerūt. Q̄dq; ſunt pauperes nil habētes ſinguli nec in communi ruſtica p̄dia: īmo nec vrbana vel mobilia eoꝝ alteri vel etiā vniuerſi: mēdicāt victū: querūt veſtitū ⁊ eatenꝰ ſuſtinere p̄nt: quatenꝰ vel viuoꝝ pietas: aut morientiū charitas eis neceſſaria ſubminiſtrat. Quis ergo nō miſereatur eoꝝ q̄ oīa valuntatē m̄di etiā reliq̄runt? Quis nō cōpatiatur eiſdē operātibꝰ tā vtiliter in agro predicto? Certe nullus niſi qui triturātis bouis os impie alligare velit: aut eos ſubtractis alimentis necare. Inopes patrimonij onera ipſa nō habēdi neceſſitate nō ſuſtinent. Et a curialibꝰ res eccleſijs vel pijs locis donatas: a quarte preſtatiōe ſeu lucratiuoꝝ inſcriptionibus lex facit īmunes. Relicta pauperibus nō patiuntur falcidiā ⁊ legata ad fabricam vel ꝓ ornamentis eccleſijs aut ad diuinū cultum ꝑpetuum: ſolutioni nō ſubiacēt canonice portionis. Pauperes autē (vt dictū eſt) ſunt fratres ⁊ quod eis relinquitur: aut in ſua alimēta erogant: aut in fabricā ſiue in cultum diuinū et eccl'ie ornamēta ꝯuertūt. ꝓpt' quod nos (q̄ debemꝰ intelligere ſuꝑ egenū et pauperē ⁊ nō obliuiſci eoꝝ cū humanitatis ſit etiā ſecularis p̄ncipis ꝓſpicere egenis: ⁊ dare operā vt pauꝑibus alimēta non deſint) non tam pie q̄ q̊dammodo iuſte in eodē articulo egimꝰ: egenus eoſdem (vt p̄mittitur) reddēdo fratres ab onere canonice portiōis exemptos. ¶ Hec autem dicta cōſtitutione que incipit: ſuper cathedram: quā penitꝰ reuocamꝰ: alijſq; quibuſcūq; ꝯſtitutionibꝰ ſpecialibꝰ ⁊ generalibꝰ ſtatutis p̄uilegijs indulgētijs ſub quacūq; forma ꝟboꝝ ꝯceſſis: etiā ſi de ipis de ꝟbo ad ꝟbum vel aliquoꝝ nominibꝰ in n̄ris l'ris oporteret fieri mentionē: ꝯuētōibꝰ: pactis: iuramētis: ſententijs ⁊ ꝯſuetudinibꝰ cōtrarijs nequaq̄ obſtantibꝰ: īuiolabiliter obſeruari ſancimꝰ. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam noſtrorum ſtatuti: denunciationis: exemptionis: p̄ceptoꝝ approbatōis: iuſſionis: volūtatis reuocatiōis ⁊ ſanctōis īfrigere. Si q̄s aūt ⁊c̄.

Bulla pape Sixti. iiij. de concordia inter religioſos ⁊ parochialium eccleſiarum rectores.

Sixtus ep̄s ſeruus ſeruorū dei ad ꝑpetuā rei memoriā. Uices illius q̄ ſupra petrā edificauit eccleſiā ſuam (meritis licet inſufficientibꝰ) gerētes in terris: ⁊ ꝑ eius īmaculata veſtigia (q̄ntū nob' ex alto ꝯceditur) incedere ſatagētes. Inter chriſtifideles quoſlibet: ⁊ p̄ſertim ſub vno atq; eodē ſacerdotij vexillo nobiſcū deo militantes: pacem ⁊ charitatē inducere: ⁊ inductā confouere: vigilanti ſollicitudine meditamur aſſidue: ⁊ q̄ his cōtraria ſunt: falce vigilantie paſtoralis ad radicē poſita ſubmouere: ꝓut rerū ⁊ tempoꝝ circūſtantie id nō īmerito expoſcere dinoſcuntur. Nuper ſiquidē ꝓ parte tā venerabilium fratrū noſtroꝝ Moguntiñ. ⁊ Treuereñ. archiep̄oꝝ: ac Herpipoleñ. Uuormaciē. ⁊ Spireñ. ep̄oꝝ: quam dilecti filij nobilis viri Philippi Comitis palatini Reni ⁊ ducis bauarie: qui vnus ex electoribus Romani imperij exiſtit: ad noſtrum peruenit auditū. Qꝫ inter dilectos filios predicatoꝝ: minorum et carmelitarum ordinū profeſſores: ⁊ nōnullos parochialium rectores: ⁊ alios etiā eccleſiarū p̄latos. Inſtigante illo qui tanq̄ leo rugiēs circūit querēs quē deuoret: in partibus Hermanie ⁊ p̄ſertim in oppido Eſlingen Conſtañ. dioceſ. ſuſcitata ſunt nōnulla diſſenſionū ⁊ ſcandaloꝝ fomēta ex certis cauſis tūc nobis exp̄ſſis. Que niſi ꝑ vigilantiā paſtoralis officij celeriter ſuccidantur: poſſent ad ſcandalū nō modicum chriſtifideliū illarū partiū faciliter peruenire. Nos igitur attendentes q' ſacroſancta Romana eccl'ia ab eius fundatione primeua ī ordine ſacerdotali quē Petrus ap'lus ⁊ eius ſucceſſores obſeruarūt inſtituta: ⁊ per viros ꝓuidos ⁊ ſacerdotes virtuoſos adaucta: ⁊ longiſſimis tēporibꝰ feliciter ꝯſuata exiſtit. Rurſuſq; animaduertentes q' hodiernis t'pibus: hoīum creſcēte malicia: niſi ager dominicꝰ cultoribus idoneis. Buccinatoribus ſpūſſancti ⁊ preconibꝰ verbi dei (qui preter ceteros in ordinibus fratrū mendicantiū gratia aſſiſtente diuina in copioſo numero reperiuntur) aſſidue coleretur: vepribus maloꝝ ⁊ ſentibꝰ vitiorum omniū celeriter obrueretur: nō potuimꝰ non niſi ab intimis cordis noſtri dolore: ꝙ inter tales

viros q̄ ſe mutua charitate diligere ⁊ alter alterius (iuxta Apl'um) onera portare deberēt diſcordie ſeminariū excitaret. Vñ cū vellem⁹ ſup his ea q̄ decet maturitate ꝯſulere. Venerabilib⁹ fratrib⁹ nr̄is Guilermo hoſtiēſi ⁊ angelo peneſtrineñ. epīs et dilectis filijs noſtris Juliano tituli ſancti Petri ad vincula: ac Petro tituli ſancti Sixti p̄ſbyteris cardinalibus viueuocꝫ oraculo cōmiſim⁹ et mādauim⁹: vt a ſingul' partib⁹ p̄dictis vel eoꝝ ꝓcuratoribus legitimis: auditis hincinde ꝓpoſitꝫ: inter eas ꝯcordiā tractarēt. Qui q̄dē epī ⁊ cardinales ſtatutis loco ⁊ tpe ꝯuocatis auditꝫ ⁊ ītellectiſ partib⁹ p̄dictis vt p̄fert: ⁊ in p̄miſſis grauiter ⁊ ꝯſulte ꝓcedētes: partes ip̄as de cōi eorundē ꝯſenſu ad cōcordiā infraſcriptā perduxerūt.

¶ Videlicet ꝙ ip̄i parochiani ſacerdotes de cetero nō dicāt a mendicātib⁹ hereſes ꝓceſſiſſe: cū in veritate fides noſtra ſit illuminata et eccleſia exaltata ꝑ eoſdē: et p̄ſertim ꝑ ordines p̄dicatoꝝ ⁊ minorū vt iura teſtant'. ¶ Itēqꝫ fratres mēdicantes nō p̄dicent: populos parochianos nō teneri audire miſſam in eoꝝ parochijs dieb⁹ feſtiuis ⁊ dñicis: cū iure ſit cautū illis dieb⁹ parochianos teneri audire miſſam in eoꝝ parochiali eccl'ia: niſi forſan ex honeſta cauſa ab ip̄a eccl'ia ſe abſentarēt. ¶ Itēqꝫ etiā nec fratres nec curati inducāt aliq̄ modo laicos ad eligendū ſepulturā apud eos: et bñ caueāt ꝓpter penas quas imponūt canones: cū ſit libera. ¶ Itē etiā ipſi mēdicantes deſiſtāt p̄dicare ꝙ parochiani ñ ſint obligati ſaltē in paſchate ꝓprio cōfiteri ſacerdoti: q2 d' iure tenet' parochian⁹ (ſaltē in paſchate) proprio cōfiteri ſacerdoti. Per hoc tñ ipſi fratres mendicātes nō cenſeant' excludi: q̄ minus ſ'm iuris cōis ⁊ p̄uilegioꝝ eiſdē cōceſſoꝝ diſpoſitionem ꝯfeſſiones audire ⁊ penitētias iniūgere valeant. ¶ Mā'd etiā de cetero inter ip̄os fratres mendicātes ⁊ curatos quo ad effectuꝫ p̄dicandi: horas cantandi ⁊ cāpanas pulſandi ſeruet' ꝯſuetudo antiqua: que tp̄ibus antiq̄s ſeruata fuit in ipſo oppido Eßlingen. Et caſu quo veniat aliqua occaſio ſiue neceſſitas: non fiat cōmutatio tp̄is vel hore in ip̄is p̄dicatiōibus fiendis: niſi de ꝯſenſu partium. ¶ Itēqꝫ etiā ipſi fratres in ſermonibus eoꝝ non detrahant prelatis ⁊ rectorib⁹ parochialiū eccl'iaꝝ. Neqꝫ etiā populos a ſuarū eccleſiarū parochialium frequētia ⁊ acceſſu abſtrahāt ſiue retrahant quoquo modo. Et viceuerſa ip̄i rectores et prelati aliquo modo nō detrahant mendicantibus. Sed illum fauorē quem poſſint eis impendant ⁊ in oīb⁹ ⁊ ꝑ oīa p̄ſtent. Jta vt vera vnitas ⁊ ꝑfecta charitas inter eos oſtēdat'.

¶ Nos itaqꝫ illius vices gerentes in terris: qui apl'is ſuis dixit: Pacē meā do vobis: pacē meā relinquo vobis: cupiētes ſup his oportune ꝓuideri: motu ꝓprio: nō ad alicuius ſuper hoc nobis oblate petitionis inſtantiā: ſed de noſtra certa ſcientia ⁊ mera voluntate. Cōcordiam predictā ac omnia ⁊ ſingula per prefatos epiſcopos ⁊ cardinales ordinata: ad hoc perpetuo incōcuſſa perſiſtant. Aucte apoſtolica ⁊ ex certa noſtra ſciētia approbam⁹ ⁊ cōfirmamus: ac viribus ꝑpetuo ſubſiſtere debere decernim⁹. Supplētes omnes et ſingulos defectus tā iuris q̄ꝫ facti: ſi q̄ forſan interuenerīt in eiſdem. Jndulgentes nihilomin⁹ archiep̄is epiſcopis: plebanis: rectoribus: curatis: nec nō p̄oribus guardianis ⁊ ſingulis fratrib⁹ ordinum mendicantiū: ſub pena excōmunicationis late ſententie: quā contrafacientes ⁊ quēlibet eorū contrafacientē incurrere volumus eoipſo: a qua abſolui nequeant: niſi de expreſſo conſenſu partis leſe: et debita ſatiſfactione preuia: inuiolabiliter obſeruent. Et quantum in eis eſt ab alijs obſeruari faciant Et inſuper quaſcunqꝫ lites ⁊ cauſas coram quibuſcunqꝫ cauſarū palatij apoſtolici auditorib⁹ ſeu alibi occaſione premiſſoruꝫ: inter dilectos filios decanum et capitulū eccleſie Spireñ. ⁊ Curatuꝫ dicti oppidi: ac fratres predictos indeciſas pēdentes. Jllarum ſtatus tenores ⁊ formas ⁊ in eis geſta et actitata: preſentib⁹ ꝓ expreſſis habentes: ad nos harum ſerie motu ſciētia ⁊ auctoritate predictis aduocamus: et litem ſeu lites ipſas penitus extinguimus. Et ambabus partibus predictis litis huiuſmodi ꝯſortibus ſeu illis adherentibus perpetuū ſilentium imponimus. Nō obſtantib⁹ conſtitutionibus et ordinationib⁹ apoſtolicis: ac p̄uilegijs eiſdeꝫ fratribus in genere vel in ſpecie conceſſis: ceteriſqꝫ contrarijs quibuſcūqꝫ. Nulli ergo omnino hominū liceat hāc paginā noſtre approbationis: ꝯfirmatiōis: cōſtitutionis: ſuppletionis: iniunctionis: voluntatis: aduocatiōis: extinctionis ⁊ impoſitionis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire. Si q̄s aūt hoc attētare p̄ſumpſerit: indignationē omnipotētis dei et beatoꝝ Petri ⁊ Pauli apoſtolorū eius ſe nouerit incurſuruꝫ. Datū Rome apud ſanctū Petrū: Anno incarnatiōis dñice. M.cccclxxviij. q̄ntodecimo kaleñ. Julij. pōtificatus nr̄i anno ſeptimo.

Eugenius quart⁹.

Diuina in eminentis ſedis apoſtolice ſpeculo diſponente clemētia conſtituti: ad ea libenter tendimus per que officiales predicte ſedis obſeq̄ntis eius (ad quam veluti fidelium omniū matrem pro animaruꝫ ſalute querenda ⁊ iuſticia ꝓſequenda de diuerſis mūdi partibus ꝯfluit

multitudo) tutius et quietius ſe ꝓmptiores valeant exhibere. Hinc eſt ꝙ nos ex certis ra tionabilibꝰ cauſis moti etiam nōnulloꝝ prede ceſſorū noſtrorū veſtigijs inherentes: diſtricti us inhibemus locorū ordinarijs: necnon cō/ miſſarijs ⁊ delegatis eorū: ceteriſqꝫ vniuerſis et ſingulis quacunqꝫ poteſtate et auctoritate prefulgeant: cuiuſcunqꝫ dignitatis gradus vl̕ preeminentie fuerint: ne cōtra officiales prefa tos quocunqꝫ nomine nuncupent̄: in noſtris et dicte ſedis obſequijs nūc ⁊ ꝓ tempe exiſten tes: necnō quoſcūqꝫ alios ꝓ ſuis ⁊ eorum cau ſis vel negocijs proſequēdis ad ſedem predi/ ctam venientes: ac in ea durantes negociorū ⁊ cauſarū hmōi ꝓſecutionē morā trahentes: et recedentes ab eadem ꝓcedere: aut in eos ex cōmunicationis: ſuſpenſionis vel interdicti: aut priuationis officiorum aut beneficiorum: ſeu quāuis aliā ſentētiā ꝓmulgare p̄ſumant.

¶ Nos enī omnes ⁊ ſingulos ꝓceſſus et ſen tentias cōtra tenorē et mentē noſtre inhibitio nis huiuſmodi latas et habitas et in poſterū habendas: ac etiā promulgandas: et quecun qꝫ inde ſecuta: declaramus nulla irrita et ina/ nia: nulliuſqꝫ extitiſſe vel exiſtere roboris vel momēti: necnon quicqd in contrariū a quoqꝫ quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter at/ tentatū forſan eſt hactenꝰ: vel in poſterum cō/ tigerit attentari: etiam decernimus irritum et inane: et nihilominus ī omnes et ſingulos or dinarios et officiales cōmiſſarios ⁊ delegatoſ eorum: qui ſe de dignitatibus ac beneficijs ec cleſiaſticis quibuſcunqꝫ officialium: aut nego cia huiuſmodi apud dictam ſedē ꝓſequētium predictorū: eos illis forſan priuando atqꝫ pri/ uatos decernendo ſeu declarādo: vel cuiuſcū/ qꝫ priuationis pretextu illa perſonis alijs con ferendo ſeu de illis in illis qmodolibet ſe ītro mittendo: tā in dantes qꝫ in recipientes excō/ municationis ſuſpenſionis ac interdicti latas ſententias ꝓmulgamus: quas volumus eos ipſo facto incurrere. a qua quidem excōmuni/ cationis ſententia abſolui nequeāt preterqꝫ a nobis vel per nos deputandos preterqꝫ ī mor tis articulo conſtituti. Premiſſa autē a die af fictionis preſentiū ad valuas baſilice p̄ncipis apoſtolorū de vrbe: ex certa ſcientia quoſcūqꝫ ligare volumus et artari: non obſtantibꝰ apo ſtolicis et quibuſcunqꝫ generalibus aut ꝓuin cialibus aut ſynodalibus concilijs edit̄ con/ ſtitutionibus et ordinationibus apoſtolic̄ p̄/ uilegijs: etiam ſi de illis eorūqꝫ totis tenoribꝰ effectꝰ huiuſmodi habenda eſſet in p̄ſentibus mentio ſpecialis: et que preſentibus volumuſ habere pro ſufficienter expreſſis ceteriſqꝫ con trarijs quibuſcūqꝫ. Nulli ergo omnino homi nū liceat hāc paginā nr̄e inhibitiōis: declara/ tionis: ꝯſtitutiōis et voluntat̄ infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si qs aūt h̄ attēta/ re p̄ſumpſerit: indignationē oīpotentis dei et beatoꝝ Petri et Pauli aplōꝝ eis ſe nouerit incurſurū. Datū Rome apud ſanctū Petrū Anno incarnatiōis dn̄ice. M.ccccxxxij. viij. idus Marcij. pontificatꝰ noſtri anno ſcd̄o.

De penitētijs ⁊ remiſſiōibꝰ. Bonifa. viij.

Antiquoꝝ habet fida relatio: ꝙ acce dentibꝰ ad honorabilē baſilicā p̄n/ cipis aplōꝝ de vrbe ꝯceſſe ſunt ma gne remiſſiones et indulgētie pctō/ rum. Nos igit̄ (q̄ iuxta officij nr̄i debitū ſalu/ tem appetimꝰ et ꝓcuramꝰ libentiꝰ ſingulorū) hmōi remiſſiōes et indulgētias oēs et ſinglas ratas et gratas hn̄tes: ipas auc̄te aplica ꝯfir/ mamus et approbamꝰ et etiam innouamꝰ: et p̄ntis ſcripti patrocinio cōmunimꝰ: vt tā bea/ tiſſimi Petrꝰ et Paulꝰ apl̄i eo ampliꝰ hono/ rent̄: quo ipſoꝝ baſilice de vrbe deuotiꝰ fuerit a fidelibꝰ frequētate et fideles ipſi ſpūalium largitione munerꝫ ex hmōi frequētatiōe mag̃ ſenſerint ſe refertos. ¶ Nos omnipotēt̄ dei miſericordia et eorundē aplōꝝ eiꝰ merit̄ et au ctoritate confiſi: de fratrū noſtroꝝ conſilio et aplice plenitudine poteſtat̄: oībꝰ in p̄nti āno M.ccc. a feſto n[illegible]tiuitat̄ dn̄i nr̄i Jeſu chriſti p̄ terito ꝓxime in[illegible]oato et ī quolibet anno. c. ſe cuturo: ad baſilicas ipas accedentibꝰ reueren ter vere penitētibꝰ et ꝯfeſſis: vel q̄ vere penite bunt et ꝯfitebunt̄ in hmōi p̄nti et quolibet cē/ teſimo ſecuturo: annis nō ſolū plenā et largi/ orem imo pleniſſimā oīum ſuorū cōcedemꝰ et ꝯcedimꝰ veniā peccatoꝝ: ſtatuētes vt q̄ volue rint hmōi indulgentie a nobis ꝯceſſe fieri par ticipes. ſi fuerint romani ad minꝰ. xxx. diebus continuis ſeu interpellatis: et ſaltem ſemel in die. Si vero peregrini fuerint aut forenſes: ſi/ mili modo. xv. ad baſilicas eaſdem accedant: vnuſquiſqꝫ tamen plus merebitur et indulgē tiam efficacius aſſequetur: quin baſilicas ipaſ amplius et deuotius frequentabit. Nulli er/ go omnino hominū ⁊c. Datum ⁊c.

Paulus venetꝰ papa ſecundꝰ.

Etſi dn̄ici greg̃ ſaluti ſp intēti ſin/ gul̕ cū hūilitate poſcētibꝰ ea beni/ gne ꝯcedere ſtudeamꝰ: p q̄ pctōrū mole depoſita ſalꝰ ipa ſuccedat: et ab hoſt̄ hu mani gener̄ ſuitute ereptas aīmas lucrifacia mus: altiſſimo q̄ nob eas ſua bōitate cōmiſit. id tn̄ ppēſiori ſtudio p̄cauēdū eē cēſemꝰ: ne cu iuſuis īdulgētie remiſſiōis vl̕ facultat̄ obtētu chriſtifideles ꝓcliuiores ad illicita ī poſterū cōmittenda reddātur: aut facilitas eis peccā/ di tribuat incētiuū. Hac itaqꝫ conſideratione

habita:olim emanauit a nob̄ ꝯſtituto tenoꝛis
ſubſequētis videlicet. ¶ Sanctiſſimꝰ in chꝛi/
ſto pr̄ ⁊ dn̄s noſter Paulꝰ diuīa ꝓuidētia pa
pa ſcd's. Qui p̄dē ſup̱ plenarijs remiſſiōibꝰ:q̄
ſemel in vita ⁊ ſemel ī moꝛtis articulo ꝯcedūt
foꝛmā ⁊ noꝛmā inſtituit ne paſſim ſine excepti
one q̄rūcūq̧ criminū ꝓcliuioꝛes redderēt ho
mines ad peccādū p̱ regulā ī cācellaria ap̄lica
publicatā ſtatuit ⁊ oꝛdinauit:ꝙ in q̄buſcunq̧
ꝯceſſionibus ⁊ facultatibꝰ abſoluēdi:caſus in
fraſcripti tanq̄ ſpeciales ſedi ap̄lice reſeruati
ſemp̱ intelligerent̄ excepti:videlicet offenſe ec
cleſiaſtice libertatis:violatiōis: interdicti ab
eadē ſede impoſiti:criminū hereſis conſpira/
tionis in p̱ſonā aut ſtatuꝫ romani pontificis:
ſeu cuiuſuis offenſe:inobedientie:ſeu rebellio
nis eiuſdē pontific̄ vel ſedis apoſtolice p̄ſby/
tericidij:offenſe perſonalis in ep̄um ſeu alium
pꝛelatū inuaſionis:dep̄cationis: occupatiōis
aut deuaſtationis terraꝝ romane eccleſie me/
diate vel īmediate ſubiectaꝝ:ac etiā inuaſiōis
romipetaꝝ ſeu quoꝛūcūq̧ alioꝝ ad romanam
curiā venientiū: ꝓhibitionis:deuolutōis cau
ſaꝝ ad dictā curiā:delatiōis armoꝝ ⁊ alioꝝ ꝓ
hibitoꝝ ad p̱tes infideliū:impoſitiōis nouoꝝ
onerū realiū vel p̱ſonaliū eccl'ijs vel eccleſiaſti
cis p̱ſonis:ſimonie ſup̱ oꝛdinibꝰ vl' beneficijs
aſſequendis:in eadē curi[illegible] extra cōtracte.
Et generaliter in caſibꝰ cō[illegible]is in bulla que
cōſueuit in die cene domini p̱ pꝛedeceſſoꝛes ſu
os romanos pontifices publicari: ꝯſiderans
ꝙ plerūq̧ contingit ſuā ſanctitatē hm̄oi facul
tates ⁊ ꝯfeſſionalia tā p̄ntibus q̄ abſentibus
etiā oꝛaculo viue vocis cōcedere:ne pꝛetextu
ꝯceſſionis hm̄oi vel penitētes vel cōfeſſoꝛes ī
ſupꝛaſcriptis caſibꝰ fallant̄ ⁊ fallant:ſtatuit et
decernit ſue intentiōis fuiſſe et eſſe:p̱ quaſcun
q̧ ꝯceſſiones ⁊ facultates p̱ ſuā ſanctitatē taꝫ
ſcripto q̄ verbo factas:⁊ in poſterū faciēdas
nemini licere irretitos dictis caſibꝰ abſoluere
ſine ſpeciali ſue ſanctitatis licētia: q̄nimmo cō
ceſſiones ⁊ indulta pꝛedicta quo ad caſus ex/
ceptos huiuſmodi:nulli penitꝰ ſuffragari. At
aūt ip̄a cōſtitutio q̄ dudū.ſ.q̄nto kalē̄. Apꝛi/
lis anni ab incarnatiōe dn̄i noſtri Jeſu chꝛiſti
Milleſimi quadringenteſimiſexageſimiſexti:
pontificatꝰ nr̄i anno ſcd'o:publicata fuit eiſdē
chꝛiſtifidelibꝰ plenius īnoteſcat: nulluſq̧ illiꝰ
ignoꝛantiā p̄tendere valeat in futurū: pꝛeſen/
tibus inſeri fecimus vt ad maioꝛē oīm p̱ueni/
at notionē. Nulli ergo oīno hominum liceat
hanc paginā noſtroꝝ ſtatuti oꝛdinatiōis ⁊ de
creti infringere:vel ei auſu temerario contra/
ire. Si quis aūt hoc attētare p̄ſumpſerit: indi
gnationē omnipotētis dei ⁊ beatoꝝ Petri et
Pauli apoſtoloꝝ eiꝰ ſe nouerit incurſuꝝ. Da/
tum rome apud ſanctū Petrum anno incar/
nationis dn̄ice. M.cccclxviij. v. nonas marcij
pontificatus noſtri anno quinto.

Bulla confirmationis anni iubilei publicata
apud ſanctū Petꝝ in die natiuitatis dn̄i in p̄
ſentia dn̄i nr̄i ſanctiſſimi. Sixtus quartꝰ.

Quemadmodū operoſi vigiliſq̧ pa/
ſtoꝛis ſolertia oues ſue cuſtodie de/
putatas curat a ferarū p̄ſeruare in
curſibꝰ:⁊ ad ſtatū ꝓſpeꝝ fetu mul/
tiplicato ꝑducere. Ita quoq̧ ⁊ nos q̄bꝰ diſpo
ſitione ſuperna vniuerſi gregis dn̄ici ſollicitu
do cōmiſſa eſt:⁊ ſupꝛemis deſideramꝰ affecti/
bus ⁊ ſtudijs nitimur indefeſſis:cunctos chꝛi
ſtifideles (quos a iuſticie ſemita hoſtis huma
ni generis diabolica fraude auertit) depoſita
pctōꝝ ſarcina ſuo recōciliare auctoꝛi vt eterne
felicitatis p̄mia noſtri redēptoꝛis ineſtimabili
charitate media potiant̄:fiatq̧ nr̄e op̱ationis
miniſterio vtilitate publica ſuadēte:etiaꝫ per
gratiarū ſuſceptionem qd' eoꝝ ſaluti cōueniat
atq̧ nr̄a ⁊ p̄deceſſoꝝ noſtroꝝ oꝛdinatiōes ſa/
lubꝛes debitis effectibꝰ emancipent̄. ¶ Olim
ſiquidē felicis recoꝛdatiōis Paulus papa ſe/
cundus pꝛedeceſſoꝛ noſter rationabilibꝰ cau/
ſis tūc expꝛeſſis inductus de venerabiliū fra/
trum noſtroꝝ tūc ſuoꝝ de quoꝝ numero tunc
eramus cōſilio:annū iubilei ad bꝛeuius tēpuſ
ꝓuida moderatione reducēs: illū ad annum
vigeſimūquintū ap̄lica auct'e reſtrinxit:ac vo
luit ſtatuit ⁊ decreuit ex cauſis p̄dictis ꝙ ſin/
gulis. xxv. annis iubilei annꝰ p̄dictus celebꝛa
ri deberet:qd'q̧ anno dn̄i. M.cccclxxiiij. ꝓxi/
me futuro: videlicet a vigilia natiuitatis dn̄i
noſtri Jeſu chꝛiſti idē annus iubileꝰ inciperet
⁊ vt ſequit̄ finiret̄:ac vniuerſi ⁊ ſinguli vtriuſ
q̧ ſexꝰ fideles q̄ beatoꝝ ap̄loꝝ Petri ⁊ Pau
li baſilicas lateranēſis quoq̧ ⁊ ſancte Marie
maioꝛis alme vꝛbe eccl'ias ſtatutis diebus de/
uote viſitarēt:oēs ⁊ ſingulas indulgentias ⁊
peccatoꝝ remiſſiones ꝯſequerent̄:quas idem
pontifex ſuiq̧ pꝛedeceſſoꝛes anno iubilei hu/
iuſmodi baſilicas ⁊ eccleſias pꝛedictas viſitā
tibus deuote conceſſerant p̱ quaſdam pꝛimo:
⁊ deinde nos (qui dicto pꝛedeceſſoꝛe ſicut do
mino placuit ſublato de medio fuimus diuīa
diſponente clementia ad apicē ſummi apoſto/
latus aſſumpti) per alias noſtras litteras eiuſ
dem Pauli pꝛedeceſſoꝛis oꝛdinationem: vo/
luntatē ⁊ ſtatutū: ac omnia ⁊ ſingula in eiſdē
ſuis litteris contenta de fratrum eoꝛundē cō/
ſilio appꝛobantes. Similiter ſtatuimus ⁊ oꝛ/
dinamus ꝙ annus iubileus pꝛedictus cū eiſ/
dē indulgētijs ⁊ remiſſionibus plenarijs pec/
catoꝛum anno ꝓxime futuro a vigilia natiui/
tatis eiuſdem incipere:⁊ vt ſequit̄ continuari

deberet: ꝓut in ſingulis lr̄is p̄dictis: quaruꝫ
tenorē p̄n̄tibus haberi volum⁹ ꝓ exp̄ſſis ple/
nius cōtinet. Uer̄ q꞉ poſtmodū tā nos ꝙ idē
Paulus p̄deceſſor dn̄ in humanis ageret ani
marū ſaluti fideliū intēti multoꝝ p̄ncipum et
alioꝝ chriſtifideliū ac deuotaꝝ ꝑſonaꝝ pulſa/
ti p̄cib⁹: diuerſas indulgētias ⁊ pctōꝝ remiſſi
ones plenarias nōnullis eccl'ijs monaſterijs:
⁊ pijs locis duxim⁹ cōcedendas: ꝓpter q̄s po
puloꝝ forſan ꝯcurſus ad baſilicas ⁊ eccleſias
antedictas retardari: aut ipſi⁹ anni iubilei ce/
lebratas minui: vl' intermitti poſſet cū aīaꝝ
nō modico detrimēto. Nos q̄ vniuerſorū cre/
dentiū ꝓfectib⁹ ⁊ ſaluti ꝓſpicere ex debito mi
niſterij paſtoral' aſtringimur: ne ꝓpter aliaꝝ ī
dulgentiaꝝ hacten⁹ a nobis ſeu eodē Paulo
vel alijs p̄deceſſorib⁹ noſtris cōceſſarū hm̄oi
effuſionē hoc ſanctū op⁹ ac remiſſionis gratie
ann⁹ iubile⁹ intermittat': aut fideles ipſi a tan
to munere reddant' expertes: remedijs opor/
tunis ꝓuidere volētes om̄es ⁊ ſingulas īdul
gētias plenarias (etiā ad inſtar iubilei: ac eti/
am cōmutandi vota aut ſup̱ eis ⁊ male ablatꝫ
incertꝫ) aut p̱ vſurariā prauitatē vel aliū illici
tum modū extortis: diſpēſandi: cōponēdi aut
illa ſub certis modo ⁊ forma remittendi: ⁊ de/
putandi ꝯfeſſores cū poteſtate abſoluēdi: eti/
am in caſib⁹ ſedi ap̄lice reſeruatis: facultates
ꝯfeſſiōes ⁊ indulta a nobis ⁊ eadē ſede vel illi
us auctoritate q̄buſcūq; eccl'ijs: monaſterijs:
hoſpitalib⁹ ⁊ pijs locis vniuerſitatib⁹ frater/
nitatibus q̄buſlibet: tā ⁊ in ꝑpetuū ꝙ ad cer/
tum tēpus: in viſa ſeu in mortis articulo q̄uis
modo aut quauis cauſa quōlibet ꝯceſſas ⁊ cō
ceſſa: ⁊ in poſteꝝ forſan ꝯcedēdas vel ꝯceden
da: auctoritate apoſtolica tenore p̄ſentium de
apoſtolice poteſtatꝫ plenitudine vſq; ad nr̄m
⁊ eiuſdē ſedis beneplacitū ſuſpēdim⁹. Illaſq;
durante bn̄placito ⁊ expeditiōe p̄dictis ſuſpē
ſas eſſe volum⁹: nec interim alicui ſuffragari:
indulgentiaꝝ tn̄ baſilicaꝝ ⁊ eccl'iarū dicte vr/
bis in ſuo plenario robore durātib⁹ diſtricti⁹
inhibentes alias indulgētias p̄ter iſtas dum
taxat in locis publicis vel p̄uatis p̄dicari aut
nūciari: earūq; p̄textu a queſtoribus aliquid
exigi quoquo modo. Quinimo queſtores ⁊ p̄
dicatores quoſcūq; p̱ locoꝝ ordinarios a p̄di
cationibus ⁊ queſtis hm̄oi faciēdis volum⁹ ⁊
mādamus p̄n̄tium auc̄te arceri ſub cenſurꝫ et
penis eccl'iaſticis de q̄bus viſum fuerit opor/
tunū. Nulli ꝰ omnino hominū liceat hanc pa
ginā noſtroꝝ ſuſpēſionis: inhibitiōis: māda/
ti ⁊ voluntatis infringere: vel ei auſu temera/
rio ꝯtraire. Si q̄s aūt ħ attentare p̄ſumpſerit:
indignationē omnipotētis dei ac beatoꝝ Pe
tri ⁊ Pauli ap̄l'oꝝ eius ſe nouerit incurſurū.

Datum tybure anno incarnatiōis dominice
M.cccclxxiij. quarto kal'. ſeptēbris. pontifica
tus noſtri anno tertio.

De ſentētia excōicationis ſuſpēſionis ⁊ īter
dicti. Bonifacius octauus.

Excōmunicam⁹ ⁊ anathematiçam⁹
ex parte dei omnipotētis pr̄is et fi
lij ⁊ ſp̄ūſſancti: auctoritate q̄ꝫ bea/
torum ap̄l'oꝝ Petri ⁊ Pauli ⁊ no
ſtra: omnes clericos religioſos ⁊ laicos vtri/
uſq; ſex⁹ ſiue ſint familiares curie: ſiue alij vn
decūq;. q̄ aliq̄d pactū fecerint ſeu aliq̄d par/
uum vel magnū ꝓmiſerint vel ꝓmiſſionē re/
ceperint: aut ex pacto ſiue ꝓmiſſione oculta vl'
manifeſta facta ſub generalib⁹ ⁊ plenarie: nō
exp̄ſſis aperte v̄bis quicq̄ꝫ dederint: recepe/
rint magnū vel paruū vel ꝓmiſſionē de q̄cun
q; re aut vtilitate ꝓpter hoc ꝯſequēda fecerit
vel receperint ꝓ aliqua iuſticia ſiue gratia ꝓ
ſe [illegible]nt ꝓ alio in cauſis vel iudicijs ſeu alias p̱
l[illegible]as ap̄licas ⁊ q̄buſcūq; modis apud ſedē
apoſtolicā obtinēda: ⁊ hāc ſn̄iam ad ꝓmittē/
tes ⁊ acceptātes dātes ⁊ recipiētes duximus
extendendā. Illos quoſq; q̄ aliquē ſciuerint
culpabilē in p̄dictis ⁊ nobis infra dierū triū
ſpaciū nō retulerint: vl' alicui p̱ quē ad nos v̄
bum fideliter ꝓ[illegible]rat': ſimili decernim⁹ ſentētie
ſubiacere [illegible]ernim⁹ etiā vt null⁹ hāc in/
currens excōi[illegible]is ſn̄iam ꝓ p̄dictis vl' aliq̄
p̄dictoꝝ abſq; ſpeciali mādato nr̄e abſolutio
nis bn̄ficiū valeat obtinere: niſi forſan ad nos
habere acceſſum nō poſſent in mortꝫ articulo
ꝯſtitut⁹: nec etiā ad abſolutiōis gratiā admit
tatur: niſi p̄us q̄d p̄mū dedit vel recepit inte/
graliter paup̱ibus largiatur. Iuſticiā v̄o ſi/
ue gratiā ſic obtentā nulli⁹ ꝓrſus eſſe momē/
ti volum⁹: omniq; ſtatuim⁹ carere effectu ⁊ ro
bore firmitatꝫ. Sꝫ ⁊ ſciēter vtētes ipſis ſimili
ſentētia excōicatiōis aſtringim⁹: reſeruantes
nobis abſolutionē eoꝝ ⁊ cū premiſſis in omni
bus ad penas ſimiles obligamus. Idem.

Prouide attendētes q̄ vt frequen/
tius (q̄uis nō ſine cauſa: ſine cul/
pa tamen multoꝝ) interdicti ſentē/
tie ꝓferunt': q̄d q; ſunt nōnulli iudi
ces nimis prompti ad ꝓferendas eaſdē etiam
in negocijs ſiue cauſis que interdū plus excu
piditatis ꝙ charitatis radice ꝑſpicuis indi/
cijs procedere arguunt': q̄d q; interdicti tēpo
re diuina organa ſuſpendunt' ⁊ laudes nec ec
cleſiaſtica ſacramenta miniſtrant' vt ſolēt: tol
luntur mortuis ſeu minuunt' ſuffragia preſer
tim p̱ oblationē frequentem hoſtie ſalutaris:
adoleſcentes ⁊ paruuli participantes rarius
ſacramenta minus inflammat' ⁊ ſolidātur in
in fide fidelium: tepeſcit deuotio hereſes pul/

lulant: ⁊ multiplicant̄ pericula animaꝝ. Preſentis conſtitutiōis prouidemꝰ edicto vt nulla prouincia: ciuitas: caſtrum: villa: locꝰ: territorium vel diſtrictꝰ auctoritate ordinaria vel delegata ſupponatur eccleſiaſtico interdicto pro pecuniario debito: vel pro cuiuſuis monete vel pecunie q̄ntitate quacunqꝫ occaſione vł cauſa ſeu quouis queſito colore: pro eo maxime quia ipſoꝝ domini: rectores ſeu officiales quocū̄qꝫ nomine cenſeant̄: aut incole ſeu habitatores aut ſingulares ꝑſone ipſoꝝ ſtatutis vł ſtatuendis ordinatis vel ordinādis terminis huiuſmodi debitum ſeu q̄ntitatem non ſoluit hactenꝰ aut in antea non perſoluet. Nos enī extunc decernimꝰ irritū ⁊ inane: ſi ſecꝰ hactenus extitit attentatum: vel contigerit attentari. illud quoqꝫ reuocamꝰ omnino: non obſtantibꝰ quibuſcū̄qꝫ cōtractibꝰ: obligationibꝰ: pactis: conuentionibꝰ: propoſitionibꝰ: ſubmiſſionibꝰ: fideiuſſionibꝰ: conſenſibꝰ: proceſſibꝰ et ſententijs ſuper hoc habitis vel habendi[illegible] iuramentoꝝ penarum ſpūalium ⁊ temporaliū ſeu mulctarū vel quacunqꝫ alia firmitate vallatis: niſi talis diſpoſitio interdicti hactenus foret facta: vel in antea fieret de apoſtolice ſedis ſpeciali licentia et expreſſa per ipſiꝰ ſedis patentes litteras apparente.

Bulla Martini pape qu[illegible] De ꝯfirmatione contractuū cum cōdit[illegible] reuenditionis.

Martinꝰ epiſcopꝰ ſeruꝰ ſeruoꝝ dei Venerabilibꝰ fratribꝰ Treuerenſi ⁊ Lubicenſi: ac Almicenſi epiſcopis: Salutem et apoſtolicā benedictionem. Hodie ſiquidē litteras noſtras conceſſimꝰ tenorē qui ſequit̄ ꝯtinētes. Martinus epiſcopꝰ ſeruꝰ ſeruoꝝ dei. Ad futuram rei memoriam. Regimini vniuerſalis eccleſie: q̄q̄ immeriti diſponēte dn̄o ꝑſidentes: curis angimur aſſiduis: vt iuxta credite nob̄ diſpēſationis officium: ſubditorum quorūlibet paci et quieti: quanto nobis ex alto conceditur intendamꝰ: ⁊ dubia que inter eos oriūtur ꝓ tp̄e ne litis anfractum ſeu ſcandaloꝝ parturiant fomentum: noſtro moderamine declarentur. Sane: petitio dilectoꝝ filiorum vniuerſorum cleri: nobilium incolarū ⁊ habitatorū ciuitatis ⁊ dioceſ Vratiſlauieñ. nobis exhibita continebat ꝙ a centū annis citra ⁊ ſupra: ⁊ a tanto tempe ⁊ ꝑ tantū tp̄s: cuiꝰ contrarij memoria hominū nō exiſtit: in eiſdē ciuitati ⁊ dioceſi: ac partibꝰ alijs vicinis: quedam conſuetudo rōnabilis obſeruata preſcripta: ac moribꝰ vtentium approbata: ad cōmunē hominū vtilitatem introducta fuiſſet. Pro quibꝰ ꝑnceps baro: miles: ciuis ſiue oppidanꝰ ꝓut earūdē cum hoc expedire videbatur: meliꝰ ꝓtunc nō valentes ſibi conſulere perſone eccleſiaſtice: aut ſeculari collegio: aut vniuerſitati: opido vł ciuitati: ſuꝑ bonis ſuis: dominijs: oppidiſ terris: agris: predijs: domibꝰ ⁊ hereditatibꝰ vendere conſueuit: ⁊ vendidit annuos cēſus vniꝰ vel pluriū marcarū aut groſſorum pragenſium numipolomei ⁊ pagamenti conſueti ad rationem ⁊ pro qualibet marca annui cenſus decē: vndecim: tredecim: quattuordecim marce: aut plus vel minꝰ ſm̄ temporꝫ qualitatem: ꝓut ipſi cōtrahētes tūc īter ſe ꝯuenerāt. Ipſi venditori tunc ītegraliter ī pecunia numerata ſolui conſueuerant: bonis ī ipſo ꝯtractu tunc expreſſis: pro ipſius cenſus annui exolutione ī perpetuum obligatꝫ. Et ſemꝑ ī ipſiſ contractibꝰ expreſſe ipſis venditoribꝰ data fuit facultas atqꝫ grā: ꝙ ipſum annuū cenſum ī toto vel ī parte pro eadem ſumma denarioꝝ: quam ab ipſis emptoribꝰ receperūt: q̄ñcunqꝫ vellent libere abſqꝫ alicuiꝰ req̄ſitione: contradictione vel aſſenſu poſſent extinguere et redimere: ac ſe ab ipſiꝰ cenſus ſolutione extunc penitꝰ liberare. Sed ad hoc hmōi cenſus venditores īuiti nequaq̄ꝫ peremptores artari vł aſtringi valerēt: etiam ip̄is poſſeſſionibus et bonis obligatꝫ penitꝰ īteremptꝫ ſeu deſtructꝫ. Fuitqꝫ ⁊ eſt talꝫ contractus emptionis et venditionis per ep̄os Vratiſlauieñ ꝓ tempe exiſtētes ⁊ eoꝝ officiales: necnō ꝑ diuerſos dominos tp̄ales locoꝝ ⁊ terrarū: in quibus cenſuſ hmōi cōſtituti exiſtunt: tanq̄ꝫ licitꝰ ⁊ communi vtilitati deſeruiēs ſepiꝰ confirmatus parit̄ ⁊ approbatus. Necnon etiā ſuper hmōi cenſibuſ plurima beneficia eccleſiaſtica: collegia: canonicatus ⁊ prebēde: digintates: perſonatus: et officia: vicarie: altaria numero pluſ q̄ꝫ duo milia: de expreſſo cōſenſu ⁊ volūtate dominorum tēporaliū: ſub quorū territorijs dicta bona obligata conſiſtūt: erecta dotata ⁊ fundata: auctenticis eorundē dominorū tempaliū litteris ſigillis ſigillatis ⁊ roboratis fore noſcuntur. Necnon etiā venditores eorundē cenſuū ſe nonnunq̄ꝫ ad ipſorū cenſuū ſolutionē: penis ⁊ cēſuris eccleſiaſticis ordinariorū locorum: ſponte ⁊ libere ſubmiſerunt: ſicut etiam aliqui eoꝝ cōtractu temporis cōpulſi fuerunt ⁊ compelli cōſueuerunt. Tamen nōnulli ex venditoribuſ ipſis in arcū prauū cōuerſi: cupientes cū alteriꝰ pecunia locupletari: hmōi cenſus hucuſqꝫ per eos actura libere ⁊ abſqꝫ vlla cōtradictione ſolutos: eiſdē emptoribꝰ tam eccleſiaſticꝫ q̄ꝫ ſecularibus ſoluere cōtradicunt ⁊ recuſant: cōfingentes hmōi emptionis et venditionis cōtractꝰ fore eſſe vſurarios ⁊ illicitos: ip̄os emptores eccleſiaſticos ⁊ ſeculares: necnon collegia: canonicatus ⁊ prebendas: dignitates:

perſonatus ⁊ officia: vicarias ⁊ altaria ac bñ/
ficia hmõi: ipſoꝝ annuoꝝ cenſuũ ſpoliant per
ceptione: et detinẽt ſpoliatos: in animarũ ſua/
rum periculũ: eorumq; emptorũ preiudicium:
damnum ⁊ grauamen. Et propterea an cõtra/
ctus emptionis ⁊ venditionis hmõi liciti exi/
ſtant: a nõnullis heſitatur. Quare ꝑ parte eo
rundem cleri: nobiliũ incolarũ ⁊ habitatorũ
ciuitat̃ ⁊ dioceſis Wratiſlauieñ. nobis fuit hu
militer ſupplicatũ: vt an contractus huiuſmo/
di liciti vel illiciti cẽſeri debeant declarare: et
al's eis in premiſſis oportune ꝓuidere: de beni
gnitate apoſtolica dignaremur. Nos igit̃ hu/
iuſmodi ſupplicationibus inclinati. Quia eti
am ex relatione dilecti filij noſtri Guillermi ti
tuli ſancti Marci presbyteri cardinalis: cui ne
gocium huiuſmodi cũ peritorũ conſilio cõmiſi
mus examinandũ: cõperimus cõtractus hu/
iuſmodi iuridicos: et iuxta determinationem
doctorũ licitos fore. Ad huiuſmodi ergo am/
biguitatis tollendũ dubiũ in premiſſis. Pre/
fatos contract⁹ licitos ⁊ iuri cõmuni ꝯformes
ac ipſorũ cenſuũ venditores: ad illorum ſoluti
ones: remoto contradictionis obſtaculo obli/
gari auctoritate apoſtolica tenore preſentium
ex certa ſcientia declaramus. Non obſtantib⁹
premiſſis ceteriſq; ꝯtrarijs quibuſcunq;. Nul
li ergo omnino hominũ liceat hanc paginam
noſtre declarationis infringere: vel ei auſu te
merario contraire. Si quis autem hoc atten/
tare preſumpſerit indignationem omnipotẽt̃
dei: ac beatorum Petri et Pauli apoſtolorũ
eius ſe nouerit incurſurum. Volentes q;
predicte littere noſtre debitum ſortiantur effe/
ctum: fraternitati veſtre per apoſtolica ſcri/
pta mandamus. Quatenus vos vel duo aut
vnus veſtrum: per vos vel alium ſeu alios: p̃
fatis emptoribus in premiſſis oportuni fauo/
ris preſidium efficaciter impendentes. Dictaſ
q; litteras vbi quando ⁊ quotiẽs expedire vi
deritis: auctoritate noſtra ſolenniter publicã
tes faciatis eadem auctoritate eiſdem empto/
ribus vel ipſorum procuratoribus eorum no/
minibus: per venditores ſeu debitores cenſu/
um huiuſmodi: de prefatis cenſibus: iuxta cõ
tractuum et conuentionum inter ipſos habi/
torum formam et tenorem: plenam et debitã
ſatiſfactionem impendi. Contradictores per
cenſuram eccleſiaſticam: appellatione poſtpo
ſita compeſcendo. Non ſi aliquibus commu/
niter vel diuiſim a ſede apoſtolica ſit indultũ
q; interdici: ſuſpendi: vel excommunicari non
poſſint per litteras apoſtolicas non facientes
plenam et expreſſam: de verbo ad verbum: de
indulto hmõi mẽtionẽ. Datũ rome apud ſcõs
ap̃los. vj. nonas Julij: põtificat⁹ nr̃i ãno. viij.

Bulla Calixti pape. iij. in qua declaratur em
ptionem ⁊ venditionem licitam fore iuxta cõ/
ſtitutionem Martini pape quinti.

Calixtus epiſcopus ſeruus ſeruorũ
dei. Dilectis filijs Magdeburgeñ/
ſis Nuenburgeñ. et Halberſtadeñ.
eccleſiarum decaniſ. Salutem ⁊ apo
ſtolicam benedictionẽ. Hodie litteras conceſ/
ſimus tenores qui ſequũtur cõtinentes. Cali/
xtus epiſcop⁹ ſeru⁹ ſeruorum dei. Ad rei me/
moriam. Regimini vniuerſalis eccleſie q̃q̃ i
meriti diſponẽte domino preſidẽtes: curis au
gimur aſſiduis: vt iuxta nobis crediti diſpen/
ſationẽ officij ſubditorũ quorũlibet paci ⁊ q̃e
ti q̃tũ nobis ex alto cõcedit̃ intẽdam⁹. Et du
bia que inter eos oriunt̃ ꝑ tp̃e: ne litigiũ an/
fractus exinde ſeu ſcandala ꝓueniãt: debito
ꝓut iuſticia ꝑſuaſerit: declaratiõis noſtre mi/
niſterio ſopiant̃. Sane pro parte venerabilis
fratris noſtri Johãnis epi Merſburgeñ. ⁊ di
l[illegible]ꝝ filioꝝ vniuerſi cleri: ciuitatis ⁊ dioceſ.
[illegible]rſburgeñ. nob exhibita petitio con
tinebat. Q꜄ licet a tãto tempore cui⁹ contrarij
memoria nõ exiſtit in diuerſis alemanie parti
bus: ꝓ cõmuni hominũ vtilitate: inter habi/
tatores ⁊ incolas partiũ earundẽ tal' inoleue/
rit: hactenuſq; obſeruata fuerit legitime ꝑſcri
pta: ac morib⁹ [illegible]tiũ ⁊ ordinarioꝝ ꝑmiſſione
⁊ plerũq; expr[illegible]atificatiõe approbata con/
ſuetudo. Q꜄ ipſi habitatores ⁊ incole: ſiue ille
ex eis quib⁹ id pro ſuis ſtatu ⁊ indẽnitatibus
expedire viſum fuerit: ſuper eorũ bonis domi
bus: agris: predijs: poſſeſſionib⁹ ⁊ hereditati
bus annuos marcaꝝ flo. ſeu groſſoꝝ monete
in partib⁹ illis currẽt̃: reddit⁹ ſeu cẽſus vẽdẽ/
tes pro ſingul' ex marcis florenis ſiue groſſis
hmõi ab eis qui illas vel illos ſiue redditus
ſiue cenſus ipſos emerint certum competens
precium: numerata pecunia ſm̃ tempis quali
tatẽ: ꝓut ipſi vendẽtes ⁊ emẽtes i cõtractib⁹
ſuper his inter ſe firmauerunt: et recipere ſo/
liti fuere illa ex domib⁹: terris: agris: predijs
poſſeſſionibus et hereditatib⁹ predictis: que
in huiuſmodi cõtractib⁹ expreſſi fuerunt: pre/
dictorum ſolutiõe redditũ ⁊ cenſuũ efficaci/
ter obligantes: in illoꝝ vendentiũ fauorem.
Hoc adiecto q; ipſi pro rata qua huiuſmodi ꝑ
eos receptam dictis emẽtib⁹ reſtituerẽt in to/
to vel in parte pecuniã: a ſolutiõe reddituum
ſeu cenſuũ hmõi reſtitutã pecuniã ꝯtingenti/
um liberi forẽt penit⁹ ⁊ imunes. S꜄ ijdẽ emen
tes etiã ſi bona dom⁹ terre agre poſſeſſiones:
⁊ hereditates hmõi: ꝓceſſu tp̃is ad omĩmode
deſtructiõis ſiue deſolatiõis reducerẽt̃ oppro
brium: pecuniã ipſam etiã agẽdo repetere non
valerẽt. Apud aliquos tñ heſitatiõis verſat̃

ic. … an hmōi contract⁹ liciti ſint cenſen/
di. Unde nōnulli illos vſurarios fore ptēden
tes: occaſionē querunt: reddit⁹ ⁊ cēſus hmōi
ab eis debitos non ſoluendi. Quare ꝑ parte
epiſcopi ⁊ cleri predictoꝝ aſſerentiū ꝙ in tali/
bus hic emptis cenſib⁹ ⁊ redditib⁹: fruct⁹ red
ditus ⁊ ꝓuent⁹ pluriū eccleſiarū: monaſterio
rum hoſpitaliū ⁊ eccleſiaſticorū beneficiorꝫ
ciuitatis ⁊ dioceſis ac partiū predictarū: nec
non fere omnes quotidiane diſtributiones: q̄
in pleriſqꝫ ex eccleſijs ipſis diuinis intereſſen
tibus miniſtrari ſolēt: cōſiſtere noſcunt. nob
fuit humiliter ſupplicatū. Ut ſuper his ap̄lice
ſedis declarationis oraculū impartiri ⁊ adij/
cere paterna dilectione curarem⁹. Nos igitur
hmōi in hac parte ſupplicationib⁹ inclinati: ⁊
factas ex cōmiſſione felicis recordatiōis Mar
tini pape. v. predeceſſoris noſtri deſuper exa/
minationē ⁊ eiuſdē predeceſſoris noſtri decla
rationē attenti⁹ pſtringētes: ſuiſqꝫ veſtigij …/
herentes ad omne ſup his ambiguitat… t…
dum dubiū prefat⁹ contract⁹ licitos iur… co
formes. Et vendētes eoſdē ad ipſorū ſolutio/
nem cenſuū ⁊ redditnū iuxta dictoꝝ cōtractu
um tenores: remoto cōtradictionis obſtaculo
efficaciter teneri auctoritate apoſtolica pſenti
um fere declaram⁹. Nulli ergo hominū liceat
hanc paginā noſtre decla… nis infringere
vel ei auſu temerario cōtr… Si quis autem
hoc attentare pſumpſerit indig… ationē omni
potentis dei ⁊ beatoꝝ Petri ⁊ Pauli apoſto
lorum ei⁹ ſe nouerit incurſurū. Datum Rome
anno incarnationis dn̄ice apud ſanctū Petꝝ
M. ccccl v. pridie nonas maij pontificat⁹ no/
ſtri anno pmo. Uolētes itaqꝫ ꝙ pdicte lit/
tere debitū ſortiant effectū fraternitati veſtre
p ap̄lica ſcripta mādam⁹ quaten⁹ vos vł duo
aut vn⁹ veſtrū p vos vel aliū ſeu alios dictis
pposito diacono capitulo ac alijs beneficiat
oportune defenſionis pſidio aſſiſtētes dictaſ/
qꝫ lr̄as vbi ⁊ qū ac quotiēs expedire viderit
auctoritate noſtra ſolenniter publicantes fa/
ciatis ⁊ eadē auctoritate per vēditores ſeu de/
bitores redditnū ⁊ cenſuū hmōi dictis empto
ribus ſeu illis quib⁹ ipſoꝝ redditnū ſeu cēſu/
um ſolutio preſtanda fuerit: de eiſdem cenſib⁹
⁊ redditib⁹ iuxta ꝯtractū ⁊ cōuentionū ſuper
his habitoꝝ formā ⁊ tenorē plenā ⁊ debitā ſa
tiſfactionē impēdi. Cōtradictores ꝟo per cen
ſurā eccleſiaſticā appellatione poſtpoſita com
peſcendo: non obſtante ſi aliquib⁹ cōmuniter
vł diuiſim a ſede ap̄lica indultū exiſtat ꝙ īter
dici ſuſpendi vel excōmunicari non poſſint: p
litteras apoſtolicas nō facientes plenam ⁊ ex
preſſam ac de verbo ad verbū de indulto hu/
iuſmodi mentionem. Datum vt. s.

Copia bulle domini Sixti. iiij. in ma/
teria cōceptionis virginis Marie.

Sixtus epiſcop⁹ ſeru⁹ ſeruorum dei
Ad perpetuā rei memoriā. Cum p
excelſa meritoꝝ inſignia: quib⁹ re/
gina celoꝝ virgo dei genitrix glori
oſa ſedib⁹ plata ethereis ſyderib⁹ quaſi ſtel/
la matutina prutilans: deuote cōſiderati…
indagine pſcrutamur: ⁊ infra pectoris arc…/
na reuoluim⁹ ꝙ ipſa vtpote via miſericordie:
mater gratie ⁊ pietatis amica: humani gene/
ris cōſolatrix ꝓ ſalute fideliū q̄ delictoꝝ one
re grauant ſedula oratrix ⁊ peruigil ad regē
quem genuit intercedit. Dignū ꝗ̄nꝑoti⁹ debi/
tum reputam⁹ vniuerſos chriſtifideles vt om
nipotenti deo ꝓ cui⁹ ꝓuidentia eiuſdē virgi
nis humilitatē ab eterno reſpiciens: p ro recō
cilianda ſuo auctori humana natura: lapſu p
mi hominis eterne morti obnoxia: iā ſui vni/
geniti habitaculū ſanctiſpirit⁹ preparatiōe cō
ſtituit: ex qua carnē noſtre mortalitatis ꝓ re/
demptione populi ſui aſſumeret. Et īmacula/
ta ꝟgo nihilomin⁹ poſt partū remaneret. De
ipſi⁹ īmaculate ꝟginis mira ꝯceptiōe gr̄as ⁊
laudes referat: ⁊ inſtituta ꝓpterea in dei ec/
cleſia miſſas ⁊ alia diuina officia dixerint: ⁊ il
lis interſint indulgētijs ⁊ pctōꝝ remiſſionib⁹
inuitare: vt exinde fiant eiuſdē virginis meri
tis ⁊ inter…ione diuīe gr̄e aptiores. Hac igi
tur cōſideratiōe inducti: eiuſdē omnipotent
dei: ac beatoꝝ Petri ⁊ Pauli ap̄loꝝ eius au
ctoritate cōfiſi. Auctoritate ap̄lica ac in ppe/
tuū valitura. Cōſtitutione ſtatuim⁹ ⁊ ordina/
mus ꝙ omnes ⁊ ſinguli chriſtifideles vtriuſ/
qꝫ ſexus qui miſſam ⁊ officiū ꝯceptionis eiuſ/
dem virginis glorioſe iuxta piam deuotam et
laudabilem ordinationē dilecti filij magiſtri
Leonhardi de Nogarolis clerici veronenſis
notarij noſtri. Et que deſuper a nobis emana
uit miſſe ⁊ officij huiuſmodi inſtitutionē ī die
feſtiuitatis conceptionē eiuſdē virginis Ma
rie ⁊ per octauas ei⁹ deuote celebrauerint ⁊ di
xerint: aut illis hor canonic īterſuerint. Quo
tiens id fecerint eandē prorſus indulgentiaꝫ
⁊ peccatoꝝ remiſſionē ꝯſequant: quā iuxta fe
licis recordationis Urbani q̄rti in ꝯcilio Ui
ennēſi approbate ac Martini quinti: et alioꝝ
romanoꝝ pontificū pdeceſſoꝝ noſtroꝝ conſti
tutiones ꝯſequunt: illi qui miſſam ⁊ horas ca
nonicas in feſto corporis ⁊ ſanguinis domi/
ni noſtri Jeſu chriſti a primis veſperis ⁊ p il/
lius octauas iuxta romane eccl̄ie ꝯſtitutionē
celebrāt: dicūt aut miſſe officio ⁊ horis hmōi
interſunt: pſentib⁹ ppetuis tpibus valitur.
Datum rome apud ſanctum Petrū anno in/
carnationis dominice. M. cccclxvj. tertio ka/

lendas mar … atus noſtri an[illegible]o ſexto.

Copia alter … eiuſdem pape Sixti i ca
dem materia.

S[illegible] … s ſeruꝰ ſer/
[illegible] Ad ꝑpetuā rei memoriam.
Graue nimis gerimꝰ ⁊ moleſtū: cuꝫ
ſiniſtra nob̄ de q̄buſdā eccl'iaſtic' ꝑ
ſon[illegible]s referunt. Sꝫ in eoꝝ q̄ ad euāgeliçandū
v̄bū dei ſūt deputati exceſſibꝰ p̄dicādo cōmiſ/
ſis: eo grauiꝰ ꝓuocamur q̄ illi ꝑiculoſiꝰ rema/
nēt incorrepti: cū facile deleri nequeāt q̄ mul/
toꝝ cordibꝰ ſic publice p̄dicādo diffuſiꝰ ⁊ dam
nabiliꝰ impūnunt errores. Sane cū ſancta Ro
mana eccl'ia de ītemerate ſemp̄qꝫ v̄gis marie
ꝯceptiōe publice feſtū ſolēniter celebret ⁊ ſpe/
ciale ac ꝓpriū ſup h̄ officiū ordinauerit: nōnul
li (vt accepimꝰ) diuerſoꝝ ordinū p̄dicatores ī
ſuis ſmonibꝰ ad populū publice ꝑ diūſas ciui
tates ⁊ terras affirmare hactenꝰ nō erubuerīt
[illegible] q̄tidie p̄dicare nō ceſſant: oēs illos q̄ tenent
[illegible] aſſerūt eandē gl'ioſam ⁊ īmaculatā dei ge/
nitricē abſqꝫ original' peccati macula fuiſſe cō
ceptā: mortalit̄ peccare vl' eſſe hereticos: eiuſ/
dē īmaculate ꝯceptiōis officiū celebrātes: au/
dienteſqꝫ ſmones illoꝝ q̄ eā ſine hmōi macu/
la ceptā eſſe affirmāt peccare grauit̄. Sꝫ ⁊ pre
fatis p̄dicatiōibꝰ nō ꝯtēti: ꝯfectos ſup his ſu/
is aſſertiōibꝰ libros ī publicū ediderūt: ex q̄ꝝ
aſſertiōibꝰ ⁊ p̄dicatiōibꝰ nō leuia ſcādala ī mē
tibꝰ fideliū exorta ſūt ⁊ maiora m[illegible]ito exoriri
formidant̄ indies. Nos igit̄ hmōi temerariꝭs
auſibꝰ a ꝑuerſis aſſertōibꝰ ac ſcādaloſis q̄ exin
de in dei eccl'ia exoriri pn̄t (q̄tuꝫ nob̄ ex alto
ꝯcedit̄) obuiare volētes: motu ꝓprio non ad
alicuiꝰ nobis ſup h̄ oblate petitiōis inſtantiā:
ſed de noſtra mera deliberatiōe ⁊ certa ſciētia
hmōi aſſertiōes p̄dicatoꝝ eorundē: ⁊ aliorum
quorūlibet: q̄ affirmare p̄ſumerēt: eos q̄ crede
rent aut tenerēt eandē dei genitricē ab origi/
nalis peccati macula ī ſua ꝯceptiōe p̄ſeruataꝫ
fuiſſe. ꝓpterea alicuiꝰ hereſis labe pollutos fo
re: vl' mortalit̄ peccare aut hmōi officiū conce/
ptiōis celebrātes: ſeu hmōi ſmones audiētes
alicuiꝰ peccati reatū incurrere: vtpote falſas ⁊
erroneas: ⁊ a veritate penitꝰ alienas: editoſqꝫ
deſup libros p̄dictos id ꝯtinētes: quo ad hoc
auctoritate ap'lica p̄ntiū reprobamꝰ ⁊ damna/
mus. Ac motu ſciētia ⁊ auc̄te p̄dict' ſtatuimꝰ
⁊ ordinamꝰ ꝙ p̄dicatores v̄bi dei ⁊ quicunqꝫ
aliꝭ cuiuſcūqꝫ ſtatꝰ: gradꝰ: aut ordinis: ac ꝯdi
tionis fuerint: q̄ de cetero auſu temerario pre
ſumpſerint ī eoꝝ ſmonibꝰ ad populuꝫ ſeu al's
quomodolibet affirmare hmōi ſic ꝑ nos īpro/
batas ⁊ dānatas aſſertiōes veras eſſe aut di/
ctos libros ꝓ veris legere tenere vl' hr̄e: poſt/
q̄ de p̄ntibꝰ ſciam habuerint: excōicatiōis ſen
tentiā eoipſo īcurrāt: a qua ab alio q̄ a roma
no pōtifice: niſi ī mortis articulo nequeāt ab/
ſolutiōis bn̄ficiū obtinere. ¶ Jtē motu ⁊ ſciē
tia ⁊ auc̄te ſimilibꝰ ſimili pene ac cēſure ſubiꝭci
entes eos q̄ auſi fuerint aſſerere: ꝯtrariā opi/
nionē tenētes: videlicet gl'ioſam v̄ginē Mari
am cū originali peccato fuiſſe ꝯceptā: hereſis
crimē vel pctm̄ incurrere mortale: cū nōdū ſit
a romana eccl'ia ⁊ ap'lica ſede deciſum. Nō ob
ſtantibꝰ ꝯſtitutiōibꝰ ⁊ ordinatiōibꝰ ap'licis cō
trariꝭs q̄buſcūqꝫ: q̄bus cōiter vel diuiſim ꝯ ſe
de ap'lica indultū exiſtat: ꝙ īterdici: ſuſpēdi:
vel excōicari nō poſſint ꝑ l'ras ap'licas nō faci
entes plenā ac exp̄ſſam: ac de v̄bo ad verbuꝫ
de indulto hmōi mentioneꝫ. Et ne de p̄miſſis
aliq̄s valeāt ignorātiā allegare: volumꝰ ꝙ lo/
coꝝ ordinariꝭ requiſiti: p̄ſentes l'ras in eccl'ꝭs
ꝯſiſtentibꝰ in eoꝝ ciuitatibꝰ ⁊ ſuaꝝ dioceſiū ⁊
locis inſignibꝰ dū maior ibi multitudo populi
ad diuina ꝯuenerit ſermonibꝰ ad populū mā/
dent ⁊ faciāt publicari. Preterea q2 difficile
f[illegible] p̄ſentes l'ras ad ſingula loca in q̄bus ex/
p[illegible] fuerit deferre: etiā volumꝰ ⁊ dicta au/
ctoritate decernimꝰ ꝙ earundē l'raꝝ tranſum/
pto manu publici notariꝭ cōfecto ⁊ auctētico
alicuiꝰ prelati eccl'iaſtici ſigillo munito: vbiqꝫ
ſtetur ꝓut ſtaret̄ eiſdē originalibꝰ l'ris ſi forēt
exhibite vl' oſtēſe. Nulli ḡ oīno hominū lice/
at hāc pag[illegible] [illegible]probatiōis: damnatiōis:
ſtatuti: ord[illegible] volūtatis ⁊ decreti: infri/
gere vl' ei au[illegible]rario ꝯtraire. Si aūt quis
hoc attētare p̄ſumpſerit: indignationē oīpotē
tis dei ⁊ beatoꝝ Petri ⁊ Pauli ap'loꝝ ſe no/
uerit incurſuꝝ. Datū rome apud ſanctū Pe/
trū Anno incarnatiōis dn̄ice. M. cccclxxxiꝭ.
p̄die nonas ſeptēbris pōtificatꝰ nr̄i anno. xiꝭ.

Cōcordata inter papā ⁊ regem francie.

A D vniuerſalis Sixtus quartus
eccl'ie regimē diuina diſponēte cle/
mentia vocati: inter alia ꝓ cōmiſſo
rū vl' populoꝝ votiua dilectione oc
currit p̄ſtātia q̄ exorta inter ꝑſonas eccl'iaſti/
cas p̄ncipis tenebraꝝ: aſtuta diſcordiaꝝ fomē
ta: nr̄e ſollicitudinis occurſum ꝓtinus extin/
guere: vt cuiuſuis altercatiōis ſalubriter auul
ſis ſeminibꝰ: pac' ⁊ trāquillitat' dulcedinē in
ter creditos nob̄ populos diuia nob̄ aſſiſtēte
gr̄a īponere ⁊ cōſeruare valeamꝰ. Cupientes
itaqꝫ vt ſciſcitata retroact' tpibꝰ: ꝓh dolor in
regno Francie Delphinatu aliꝭſqꝫ terris ⁊ do
miniꝭs chariſſimi in chriſto filiꝭ nr̄i Ludouici
francoꝝ regis illuſtris: īter nōnullas ex eiſdē
ꝑſonis occaſiōe cuiuſdā ꝯſtitutiōis: q̄ in eodē
regno diutiꝰ īoleuit: quā ꝑſone p̄dicti pragma
ticā ſanctionē vocāt: ne ſi (q̄ abſit) maiora fo
mēta ſumeret: dāna parit̄ ⁊ grauiora ſcādala
periculaqꝫ ſubſeq̄rent̄ fine debito claudatur ⁊

rotalit̃ ſecludat̃. Auc̃te aplica ex certa ſciã: de
fratꝝ nr̃oꝝ ꝯſilio oĩbꝰ ⁊ ſingul̃ ꝑlatis ⁊ aliis ꝑ
ſonis eccleſiaſtic̃: regni delphinatꝰ terrarũ et
dñioꝝ eorũdẽ: ad q̃s dignitatũ aliorũq; bñfi/
cioꝝ terraꝝ ⁊ dñioꝝ eorũdẽ eccliaſticoꝝ colla
tio: ꝓuiſio ... tio electio: ſeu q̃uis alia diſpo
ſitio ꝑtinet: de q̃buſuis dignitatibꝰ: ꝑſonatibꝰ
admĩſtrat ... ibꝰ: officiis: canonicatibꝰ ⁊ ꝓbẽdiſ
necnõ al iis bñficiis eccliaſtic̃ cũ cura ⁊ ſine cu
ra ſecularibꝰ ⁊ regularibꝰ ad eoꝝ collationem
ꝓuiſionẽ: p̃ntationẽ: electionẽ ſeu quãuis aliã
diſpoſitionẽ ꝑtinẽtibꝰ: q̃ deinceps ĩ februarii
aprilis: iunii: auguſti: octoris ⁊ decẽbris mẽſi
bus futur̃ ꝑpetuis tꝑibꝰ vacare ꝯtigerit: dũ/
modo diſpoſitiõi aplice ex aliq̃ generali reſer/
uatõe ĩ corꝑe iur̃ clauſa: aut ꝑ alterã ex ꝯſtitu
tionibꝰ feliciũ recordationũ Bñdicti duodeci
mi q̃ incipit: ad regimẽ. aut Johis viceſimiſe/
cũdi romanoꝝ põtificũ p̃deceſſoꝝ nr̃oꝝ q̃ inci
pit: execrabil̃. ſeu ꝯſtitutiões ⁊ regl̃as cãcella/
rie aplice ꝑ nos ſuꝑ h̃ editas reſuata ge... /
liter nõ exiſtãt: ꝑinde ac ſi aliq̃ a ſede ap... l
eiꝰ legat̃ expectatiue littere nõ emanaſſe... li/
bere diſponẽdi facultatẽ ꝯcedimꝰ ꝑ p̃ntes. Et
q2 iſti ſũmi põtifices p̃deceſſores noſtri: ꝯſue/
uerũt ſe ĩ ꝯceſſiõibꝰ gratiaꝝ expectatiuaꝝ ꝑſo
nis bñmerit̃ exhibere liber...les: noſtre ĩtẽtio/
nis exiſtit ꝯcedere ĩ regn... atu terris ⁊
dominiis regni hmõi: vlt... as expectati/
uas ꝑ nos ĩ eiſdẽ regno: del... atu: terris et
dominiis ꝯceſſas (q̃bꝰ ĩ aliq̃ p̃iudicare nõ in/
tendimꝰ) ꝑ p̃ntes quaſq; ĩ ſuo robor... mane/
re volumꝰ: ſex ꝑſonis idoneis regnicol̃ ſex ali
as gratias expectatiuas ad ... libet collatio/
nẽ: ꝓuiſionẽ: p̃ntationẽ ſeu quãuis aliã diſpo
ſitionẽ ſingl̃oꝝ ex ꝑlat̃ ⁊ aliis ꝑſonis ꝓdictiſ.
Ex q̃bꝰ q̃dẽ ſex gratiis: due gratie expectatiue
ꝯcedũt̃ duobꝰ cleric̃ regnicolis id... eis: ꝑ q̃
..as rex ipe ⁊ chariſſima in chriſto filia noſtra
regina: ac dilecti filii nobilis vir delphinꝰ Ui/
eñ necnõ magiſtri ⁊ p̃ſidẽtes: ac alii officiarii
in aliq̃ ex parlamẽtis regis eiuſdẽ regni nob
ſuꝑ h̃ vnanimit̃ ſupplicabũt. Qui duo noĩati
p rege ⁊ reginã delphinũ magiſtros p̃ſidẽtes
... officiarios p̃fatos gaudeãt p̃rogatiuis ad ĩ
ſtar familiariũ nr̃oꝝ ꝯtinuoꝝ cõmẽſaliũ: ipſiſ/
q; ſex grãꝝ ꝯſumpt̃: alias ſex grãs ſil̃es aliis
ſex ꝑſonis idoneiſ: mõ ⁊ forma p̃miſſ̃ ſ ꝯcedere
ĩtẽdimꝰ. Uolumꝰ aũt ac eiſdẽ auc̃te ⁊ teno
re p̃ntiũ decernimꝰ ⁊ declaramꝰ: bñficia q̃ ve/
nerabiliũ fratrũ noſtroꝝ ſancte romane eccle/
ſie cardinaliũ familiares ꝯtinui cõmenſales:
eoꝝ familiaritate durãte ĩ regno: delphinatu:
terris ⁊ dominiis p̃fat̃ obtinẽt: ⁊ ĩ poſteꝝ ob/
tinebũt: diſpoſitiõi aplice ĩ poſteꝝ cẽſeri reſer/
uata: q̃diu dũtaxat cardinales p̃fati vi... du/
xerint ĩ humanis: ac po... eorũdẽ cardi/
naliũ ꝑ ſex annos ꝯtin... s. Quibꝰ q̃/
dem ſex annis elapſis: ali... eorũdẽ bñfi/
cioꝝ collatio: ꝓuiſio: p̃ntatio: ...ectio ſeu q̃uis
alia diſpoſitio alias ꝑtinet de bñficiis familia
rium hmõi ĩ regno: delphinatu: terris ⁊ domi
niis p̃fat̃ ꝯſiſtẽtibꝰ in p̃dict̃ mẽſibꝰ diſpone/
re valeãt hmõi reſeruatiõe nõ obſtãte. Cõcedi
mus etiã q̃ bñficioꝝ q̃ ꝓmouẽdi ꝑ nos ad di
gnitates ſeu bñficia ꝯſiſtorialia: ipaꝝ ꝓuiſio/
nũ ꝑ nos de eoꝝ ꝑſonis faciẽdaꝝ obtinebunt
ac in q̃bꝰ ⁊ ad q̃ ius eis quomodolibet cõpetit
ac cõpetere poterit ꝑ ꝓmotiões ad dignitates
⁊ alia bñficia ꝯſiſtorialia p̃dicta ac munꝰ ꝯſe/
cratiõis eiſdẽ ꝓmouẽdis impediendũ ſeu la/
pſu tꝑis de ꝯſecrãdis epis a ſacris canonibuſ
diffiniti vacaturoꝝ: ſi ꝓmotiones ... ꝯſe in aliq̃
ex ſupradictis menſibꝰ fiant: niſi bñficia ipſa
eſſent al̃s diſpoſitioni aplice (vt p̃fert̃) reſerua
ta: ad ꝑlatos ⁊ ꝑſonas ſupradictas. Si vo
aliis menſibꝰ ꝓmotiones eiſdẽ fieri cõting...:
ad nos ⁊ romanos pontifices ſucceſſores no/
ſtros: collatio: ꝓuiſio: ⁊ omnimoda diſpoſitio
ꝑtineat. Et qm̃ ſedis aplice notarioꝝ magnuſ
reperitur numerꝰ: eorũdẽ notarioꝝ qui habi
tum ꝑ eiuſdẽ ſedis notarios geſtari ſolitũ pu/
blice ⁊ ꝯtinue geſtãt: in poſterum geſtabũt be
neficia in eiſdẽ regno: delphinatu: ⁊ terris cõ
ſiſtentia d...taxat cenſeant̃ reſeruata. Neq; om
nes ⁊ ſingule cauſe bñficiales in partibꝰ corã
iudicibꝰ cõpetẽtibꝰ vſq; ad diffinitiuã incluſi
ue: in p̃ma dũtaxat in qua nulli aũ diffinitiuã
liceat appellare: nec appellatio ſi fuerit emiſſa
debeat admitti niſi ab interlocutoria vl̃ a gra
uamine negociũ p̃ncipale minime cõcernent:
q̃ nõ poſſit ꝑ appellationẽ a diffinitiua ſentẽ/
tia reparari. in aliis vo inſtãtiis ĩ romana cu/
ria tract...t̃ cognoſcãtur ⁊ fine debito termi/
nent̃. Cauſe vo beneficiales pendentes in di
cta curia inter noſtros aut dictoꝝ cardinaliũ
familiares ꝯtinuos cõmenſales: ipſis cardina
libꝰ in eadẽ curia p̃ntibꝰ: ſeu in aliq̃ legatione
aut recreatiõis cauſa ſecedẽtibꝰ necnõ p̃fate ſe
dis officiales officia actu exercẽtes: aut alios
a premiſſis q̃ ꝑ ſex mẽſes curiã p̃dictam ſecuti
ſunt ⁊ ſequuntur de p̃nti curiales et quoſcũq;
alios eoꝝ aduerſarios ſuper q̃buſuis bñficiis
eiſdem aduerſariis auctoritate ordinaria col/
latis: per illos quibꝰ cõmiſſe reperiuntur: ſeu
alios ꝑ nos ad id deputatos ſeu etiã deputan
dos iudices: au... nt̃: cognoſcant̃: decidant̃
fineq; debito terminent̃: ac executioni debite
demãdent̃. Cetere vo ſil̃es cauſe bñficiales in
ter quoſcũq; alios pẽdentes ⁊ que quibuſuis
iudicibꝰ ſeu auditoribus cõmiſſe reperiant̃ ali
quibꝰ iudicibꝰ cõpetẽtibꝰ in regno Frãcie au/

ctoritate apoſt. pontifi[illegible]ttātur audiende: co/
gnoſcende: de[illegible] ſine debito terminā de
neceſſaria ear[illegible] cauſarum aduocatione.

¶ Preterea q[illegible]liq̄ ex ſupradict. cauſis i ea/
dem romana curia ſu[illegible] petitorio ꝛ diuerſis cu
rijs ipſi⁹ regni ſup poſſeſſorio tractāt: volum⁹
q̄ i eiſdē cauſis i diuerſis curijs ſup petitorio
ꝛ poſſeſſorio vnico vnito ꝛ eodē ꝯtextu pendē
tibus: ſuſpēſo petitorio: ꝛ cenſuris ſup hoc la/
tis in poſſeſſorio: in curijs eorūdē iudicum co
ram quib⁹ cauſe poſſeſſorij pendeāt: de p̄ſenti
ꝓcedāt: cauſeq̧ ip̄e ſup hmōi poſſeſſorio īfra
bienniū terminent ꝛ finiātur. Alioq̄n biēnio
elapſo: liceat partib⁹ ip̄is ꝓcedere ſuper peti/
torio: ꝛ vlteri⁹ dict. cauſis expeditis ſuper poſ
ſeſſorio aut hmōi: biennio elapſo altera partiū
litigātium corā iudice cōpetenti auc͞te ap͞lica
deputato p[illegible]erit ius ſuū ꝓſequi: ip̄eq̧ apoſto
licus iudex infra aliud bienniū cauſam in pe/
ti[illegible]orio termiare teneat. qđ ſi nō fecerit cā ipſa
a[illegible]eo aduocata ꝛ lis penitus extincta cenſeā/
tur. Et ſi forſan aliquis eorundē iudicū cuiuſ/
uis ſibi cōmiſſe cauſe expeditionē malicioſe ꝓ
rogare: aut differre p̄ſumpſerit excōicatiōis ꝛ
omniū bn̄ficioꝝ ſuoꝝ ꝑuationis penas ip̄o fa
cto incurrat. a q̄ quidē excōicationis pena ab
ſolui nequeat: niſi a nobis ꝛ ſucceſſoribus no/
ſtris romanis pōtificib⁹ ac in mortis articulo.
Quodq̧ de cetero in litteris ex[illegible]endis in
regno Frācie delphinatu ꝛ terris aliiſq̧ don[illegible]
nijs p̄dictis fuent: taxe ſup h̄ edite p Johan/
nem. xxij. papā prefatū ꝛ exceſſus ſi qui fuerit
corrigātur. Et q꞉ ꝓpter aſſiduas guerras ꝛ no
uitates q̄ continue vigent in dicto regno: pre/
tenditur eccl'ias dn̄ vacāt grauatas i taxa eti/
am reformata i ꝯcilio Cōſtancienſi: q̄ reducta
eſt ad medietatē antique taxe: q̄ grauat⁹ i ea/
dem taxa p̄latus ꝓmouend⁹ ſolu[illegible]a ꝛ mi/
nuta fuitia: q̄ plures ex gallis annatā vocāt:
tm̄ ꝓ vera eſtimatiōe fructuū eccl'ie ꝛ monaſte
rij ad que ſit ꝓmotus: eaq̧ in dicta cācellaria
ꝛ camera ap͞lica inuiolabiliter obſeruari man/
damus: ꝛ q꞉ in ſupradict. ꝯceſſiōib⁹ regnū ac
regē maxima ſum⁹ charitate cōplexi credēduz
eſt nō immerito vt ſe deuotos obediēt[illegible]s erga
ſanctā romanā eccl'iaz exhibebāt. Quare vo
lumus ꝛ eiſdē auctoritate ꝛ te[illegible]tuimus
q̄ p̄fatus rex infra quattuor meſes p̄miſſa ac/
ceptare et obſeruare: ac in regno: delphinatu:
et dominijs hmōi obſuari facere: necnō infra
alios duos p̄fatos quattuor īmediate ſequen
tes menſes: ſup acceptatōe ꝛ obſeruatiōe aliiſ/
q̧ p̄miſſis omnib⁹ et ſingulis: p ſuas patētes
litteras nos ꝛ ſedē p̄fatā certificare teneatur.
Alioq̄n p̄ſites littere et inde ſecuta q̄cūq̧: ſint
caſſa et irrita nulliuſq̧ roboris vel momenti.
Nos eni ex nūc ꝓut ex tunc irritū decernim⁹
et inane: ſi ſecus ſup his a quoq̧ q̄uis auctori
tate ſciēter vel ignoranter cōtigerit acceptari.
Nulli ergo omnino hominū licet hāc paginā
n[illegible]ꝝ cōceſſionis: intētionis aut voluntat.
c[illegible]ionis: declarationis: indulti: manda/
ti [illegible]uti infringere: vel ei auſu temerario cō
traire. Si q̄s aūt hoc attentare p̄ſumpſerit: in
dignationē omnipotētis dei: ꝛ beatorum Pe
tri ꝛ Pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſu
rum. Datū R[illegible] apud ſanctū Petrū: anno
incarnatiōis d[illegible] M.cccclxxij. ſeptimo Jd⁹
auguſti: po[illegible] noſtri anno primo.

Macrobii [illegible] deo Socratis vulgatū
eſt dogma: [illegible] incenſiones dei: nō in thu
re [illegible] ſed in actiōib⁹ grāꝝ cōſiſtere.
[illegible] ineffabili deo agim⁹ grās: q̄ tan
dē [illegible] Clemē. totiuſq̧ iuris ca/
no[illegible]nē feliciter ſalubri͞t
perduxit: Johēm de Amerb[illegible] Johēm fro/
ben de Hamelburg Baſilee impreſſioni ope/
rā [illegible] Regnante Maximiliano rege Ro/
manoꝝ [illegible]. Anno ſalutis. M.ccccc. Ka/
lendis decembribus. Lector Vale.

Ad ſtudioſos iuris alumnos Sebaſtianus Brant.

Si Clementis opus: poſt cuncta volumina iuris
Canonici cupias perlegere o iuuenis:
Hoc lege quod nuper viridiq̧ charactere preſſit
Dignum opus imprimis: vrbs Baſilea tibi.
Perfectum inuenies: omniq̧ ex parte notatū
Totum opus: ꝛ nihil hic quod queruleris abeſt.
Et ſi ſors cupies extraq̧ videre vagantes:
Hic omnes poteris cernere. cuncta legas.
Nam [illegible]: nec vereor plane affirmare decenter:
Nuſq̧ huic impreſſum conſimilem eſſe librum.
Credere ſi verbis tibi non placet optime lector:
At ſaltem labor hic det tibi: opuſq̧ fidem.
Multa ego perſpexi: ſi que fortaſſe fuere
Per me viſa minus: da veni[illegible] oro. Vale.

BIBL. UNIW. POZNAŃ